

กทปส

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย
สารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เอกสารสำหรับ

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

จัดทำโดย

คำนำ

รายงานฉบับนี้ สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย จัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งได้รวบรวมเอกสารและการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงในงวดที่ 1 ถึง งวดที่ 4 และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาและเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	1
สารบัญ	2
งวดที่ 1.....	1
1. รายงานผลการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report)	1
2. รายงานแผนการดำเนินงาน (Project Plan).....	7
3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานพัฒนาระบบ	35
4. การอบรมและบำรุงรักษาระบบ.....	44
กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 1	45
กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 2.....	51
กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 3	63
กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 4	67
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	96
ภาคผนวก ค.....	203
ภาคผนวก ง	282
สตอรี่บอร์ดวิชาธรรมชั้นโท จำนวน 36 ตอน.....	426
สตอรี่บอร์ดวิชาเบญจศีลเบญจธรรมชั้นตรี 17 คลิป.....	564
พุทธประวัติ ชั้นตรี 31 คลิป	650
พุทธประวัติ ชั้นโท.....	744
สตอรี่บอร์ดวิชาวินัยชั้นโท 11 คลิป.....	873
สตอรี่บอร์ดวิชาศาสนพิธีชั้นตรี 18 คลิป.....	916

สตอรี่บอร์ดศาสนพิธีชั้นโท 17 คลิป	994
ภาคผนวก จ คลิปวิดีโอ	1059
วิชาธรรม ชั้นตรี 31 คลิป	1060
วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี 17 คลิป	1076
วิชาพุทธประวัติชั้นตรี 31 คลิป	1085
วิชาศาสนพิธีชั้นตรี จำนวน 18 คลิป	1101
วิชาธรรม ชั้นโท 36 คลิป	1110
วิชาวินัย ชั้นโท 11 คลิป	1128
วิชาศาสนพิธี ชั้นโท 17 คลิป	1134
วิชาอนุพุทธประวัติ ชั้นโท 39 คลิป	1143
รายงานฉบับย่อสำหรับตีพิมพ์วารสารของสำนักงาน กสทช	1163

งวดที่ 1

การดำเนินงานในงวดที่ 1 สมาคมฯต้องดำเนินการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

- รายงานแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วยรูปแบบ/วิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนและระยะเวลา การดำเนินงาน โดยแผนการดำเนินงานจะต้องมีความชัดเจนสมบูรณ์และนำไปปฏิบัติได้จริง
- โครงร่างสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ 2 มิติ ตอนละ 5 นาที อย่างน้อย 200 ตอน ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานของสำนักงานแม่กองธรรม
- ผลการคัดเลือกมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชา Multimedia เพื่อพัฒนา Animation ตามเนื้อหาหลักสูตรที่โครงการกำหนด จำนวน 3 แห่ง (รายละเอียดตามภาคผนวก ก)

1. รายงานผลการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report)

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่พระพุทธศาสนา โดยเป็นผู้กำหนด หลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับสอนนักธรรมและธรรมศึกษาเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบลบริหารการเรียนการสอนนักธรรม-ธรรมศึกษา เป็นผู้จัดสอบนักธรรมและธรรมศึกษาทั้งในประเทศไทย และในต่างประเทศ ซึ่งในปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีเครือข่ายเข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกและเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมของตนเองได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยขยายโอกาสในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและแบ่งปันแหล่งความรู้ (Learning Resources) ให้กับผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self - Learning) โดยเพิ่มการนำเสนอสื่อในเทคโนโลยีสื่อผสม (Multimedia) ให้สามารถเข้าถึงความองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้นกว่าการอ่านเอกสารที่มีอยู่เดิม

ซึ่งการนำเสนอเทคโนโลยีสื่อผสม (Multimedia) มีไฟล์ขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีระบบที่สนับสนุนส่วนของการเผยแพร่ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นทางโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning) จึงได้มีการพัฒนาในส่วนของระบบวิดีโอสตรีมมิ่งในการเผยแพร่สื่อวิดีโอให้สามารถรองรับการเข้าถึงที่มีจำนวนมากๆ และการเข้าชมสื่อได้อย่างไม่ต่อเนื่องตามขีดความสามารถของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้งานใช้อยู่ได้

1.1 วัตถุประสงค์

- 1.1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning) เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- 1.1.2 เพื่อดำเนินการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning) ให้กับสำนักแม่กองธรรมสนามหลวง สำหรับเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมต่อไป
- 1.1.3 เพิ่มศักยภาพการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการเข้าถึงความรู้ด้านพระพุทธศาสนาผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออินเทอร์เน็ต

1.2 ผลการสำรวจและศึกษาข้อมูล

ความต้องการพื้นฐานของระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ(E-Learning) โดยต้องรองรับผู้ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 4,000,000 User อย่างน้อย และมีความสามารถในการจัดการบริหารระบบดังนี้

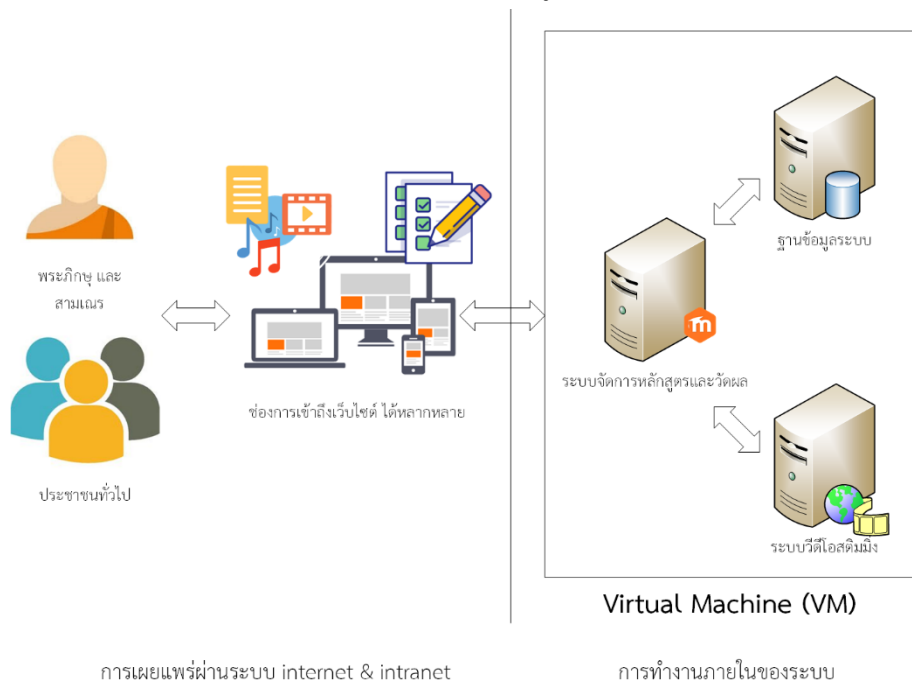
- ระบบจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน (Course Management) ใช้สำหรับจัดการหลักสูตรรายวิชา
- ระบบจัดการผู้ใช้งาน (User Management) ใช้สำหรับจัดการผู้ใช้งาน
- ระบบจัดการเนื้อหา ไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียง และไฟล์วีดีโอ
- สามารถกำหนดสิทธิการใช้งานได้ อย่างน้อย 3 บทบาท ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และ ผู้เรียน
- สามารถสร้างข้อความประกาศเพื่อแจ้งข่าวสารให้ผู้ในระบบรับทราบ
- สามารถทำห้องสนทนา (Chat) และ กระดานข่าว (Web board) ได้
- รองรับการเชื่อมต่อกับระบบวีดีโอสตรีมมิ่งในการเผยแพร่สื่อวีดีโอ
- สามารถสร้างแบบทดสอบ,จัดการคลังข้อสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้
- สามารถออกใบประกาศนียบัตรให้กับผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดได้
- สามารถเรียกดูประวัติการเข้าเรียนของผู้เรียนได้ และออกรายงานได้
- รองรับเมนูการใช้งานอย่างน้อยสองภาษา คือ ภาษาไทย , ภาษาอังกฤษ
- รองรับการเชื่อมต่อระบบสมาชิก
- ระบบรองรับมาตรฐาน SCORM

โดยผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้ทั้งหมด โดยใช้บัญชี (User) รายเดียวกันทั้งหมด และการเข้าใช้งานผ่านช่องทางเดียวกันเพื่อง่ายต่อการใช้งานของสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ผลการสรุปความต้องการและรูปแบบการทำงานของระบบ

1.3.1 ภาพรวมการทำงานของระบบ

จากการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ข้อมูล ขึ้นตอน กระบวนการเผยแพร่พระพุทธรูป การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning) สำหรับสำนักแม่กองธรรมสนามหลวง จึงได้ทำการออกแบบระบบโดยใช้พื้นฐานเทคโนโลยีของ Web Application เพื่อให้สามารถรองรับการใช้งานได้สะดวกจากที่ไหนก็ได้ และใช้ผ่านอุปกรณ์ได้หลากหลายในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ “ให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self - Learning)” โดยสามารถเข้าถึงผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต ดังรูป

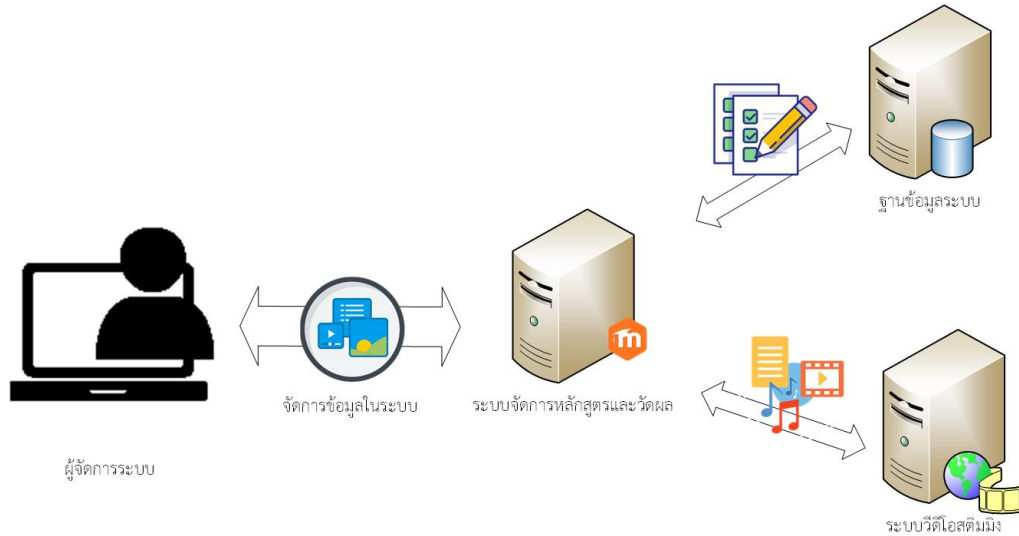

รูปภาพรวมการทำงานของระบบ

การทำงานของระบบได้ทำการออกแบบให้รองรับกลุ่มผู้คนที่เข้ามาศึกษาองค์ความรู้ทางศาสนาที่เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น โดยทางพระภิกษุ , สามเณร ที่ต้องการสอบเปรียญธรรม 9 และกลุ่มประชาชนที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูลต่างๆ โดยระบบจะสามารถนำเสนอสื่อที่ทันสมัยให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ต่างๆ ได้อย่างสะดวกและเข้าใจได้ง่ายขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการสอบวัดผลต่อไป

1.3.2 การทำงานของระบบ

การทำงานของระบบผ่าน Web Application สามารถทำงานร่วมกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พกพาสมาร์ทโฟน โดยโครงสร้างหลักจะแยกการทำงาน ออกเป็น 2 ส่วน ดังรูป

รูปการทำงานของระบบผ่าน Web Application

1. ระบบจัดการสื่อการเรียนการสอน (Moodle) : เป็นระบบหลักในการจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ เช่น บทเรียน , คลังข้อสอบ , สมาชิกของระบบ , ห้องสนทนา , กระดานข่าว เป็นต้น โดยในส่วนนี้จะมีการจัดการกลุ่มสิทธิ์การใช้งานตามที่ผู้ดูแลระบบ (Admin) เป็นผู้กำหนดโดยจะแยกออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ
  - อาจารย์ หรือ ผู้จัดการบทเรียน
  - นักเรียน หรือ ผู้เข้ามาเรียนรู้บทเรียนและทำการทดสอบผ่านระบบ
2. ระบบการเผยแพร่สื่อแบบวิดีโอสตรีมมิง (Streaming) : เป็นระบบที่ช่วยในการจัดการสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) ให้สามารถเผยแพร่สื่อไปยังอุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง โดยคุณภาพในการแสดงสื่อขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่อุปกรณ์เชื่อมต่ออยู่ โดยการเข้าถึงสื่อมัลติมีเดียนั้นจะไม่สามารถเข้าถึงที่เก็บไฟล์เพื่อทำการดาวน์โหลดได้ เนื่องจากสื่อที่ใช้เผยแพร่ในโครงการเป็นลิขสิทธิ์สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงเท่านั้น

1.3.3 สรุปผลความต้องการของสื่อ

ในโครงการนี้ได้จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอกทีฟ 2 มิติ ตอนละ 5 นาที จำนวน 200 ตอน โดยได้ทำแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบ และการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบจากคณะทำงานแล้วจึงค่อยดำเนินการจัดทำสื่อในลำดับต่อไป โดยมีรายการสื่อแบ่งออกตามระดับหลักสูตรธรรมศึกษา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี 153 คลิป

วิชา	หัวข้อ	จำนวนคลิป	แบ่งเป็นช่วงละ	วิธีการนำเสนอ	ความยาว
1. วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม	43 หัวข้อ	11 คลิป	3 - 4 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนกระทู้ธรรม ขึ้นคำบาลีประกอบ	5 นาที
2. วิชาธรรม	40 หัวข้อ	40 คลิป	1 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนนักเรียนเรื่องวิชาธรรม พร้อมภาพประกอบ	5 นาที
3. วิชาพุทธประวัติ	69 หัวข้อ	35 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	แอนิเมชันเล่าเรื่องราวพุทธประวัติ	5 นาที
4. วิชาศาสนพิธี	67 หัวข้อ	31 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	ฟรีเซนเทชันเรื่องศาสนพิธี พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที
5. วิชาเบญจศีลเบญจธรรม	72 หัวข้อ	36 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	ฟรีเซนเทชันเรื่องเบญจศีลเบญจธรรม พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที

ตารางที่ 2 หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโท 60 คลิป

วิชา	หัวข้อ	จำนวนคลิป	แบ่งเป็นช่วงละ	วิธีการนำเสนอ	ความยาว
1. วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม	32 หัวข้อ	8 คลิป	4 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนกระทู้ธรรม ขึ้นคำบาลีประกอบ	5 นาที
2. วิชาธรรม	36 หัวข้อ	25 คลิป	1 - 2 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนนักเรียนเรื่องวิชาธรรม พร้อมภาพประกอบ	5 นาที
3. วิชาศาสนพิธี	30 หัวข้อ	27 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	พรีเซนเทชันเรื่องศาสนพิธี พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที

ตารางที่ 3 หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโท (จัดทำถวายเพิ่มเติมรวมจำนวน 61 คลิป)

วิชา	หัวข้อ	จำนวนคลิป	แบ่งเป็นช่วงละ	วิธีการนำเสนอ	ความยาว
1. วิชาอนุพุทธประวัติ	25 หัวข้อ	25 คลิป	1 หัวข้อ	แอนิเมชันเล่าเรื่องราวอนุพุทธประวัติ	5 นาที
2. วิชาวินัย (อุโบสถศีล)	30 หัวข้อ	36 คลิป	1 - 5 หัวข้อ	พรีเซนเทชันเรื่องอุโบสถศีล พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที

พร้อมทั้งจัดทำวิดีโอแนะนำการใช้งาน E - Learning เพื่อให้สามารถใช้งานระบบ E - Learning ได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย

2. รายงานแผนการดำเนินงาน (Project Plan)

การดำเนินการและการบริหารโครงการจำเป็นต้องมีการเตรียมการและประสานงานที่ดี จากคณะผู้ทำงานที่รับผิดชอบขั้นตอนของงาน รวมถึงความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญ อีกทั้งขั้นตอนของการวางแผนการทำงานอย่างละเอียด ตลอดจนการติดตามผลงานทุก ๆ ระยะเพื่อให้โครงการที่ดำเนินการอยู่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ทางทีมงานจึงขอเสนอแผนการบริหารโครงการให้สำเร็จในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้จากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานที่ผ่านงานด้านการออกแบบ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาเว็บไซต์สำหรับการเผยแพร่พระพุทธศาสนา รวมไปถึงติดตั้งระบบของโครงการ และบริการเสริมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมและความชำนาญตลอดจนเทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ระบบมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีเป้าหมายเพื่อให้โครงการสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถทำงานสนองต่อความต้องการและอยู่ในข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง

สำหรับโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง การบริหารโครงการให้บรรลุเป้าหมายในเวลาที่กำหนดได้จำเป็นต้องมีการควบคุมและการวางแผนที่ดีในด้านปฏิบัติงาน จึงขอเสนอแผนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 แผนการดำเนินงานโครงการ

ตารางที่ 4 แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning)

กิจกรรม	ระยะเวลา (วัน)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (เดือน)																																							
		ก.ย.				ต.ค.				พ.ย.				ธ.ค.				ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.				มิ.ย.			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
งวดที่ 1	30																																								
1. ประชุมเพื่อเก็บข้อมูลความต้องการของระบบกับทางสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง	2																																								
2. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของระบบและออกแบบการทำงานของระบบ (Prototype) ดังนี้																																									
2.1 ระบบจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนรองรับการแสดงผลหลายภาษา	3																																								
2.2 ระบบจัดการเนื้อหาและเอกสารประกอบ (Content Management)	2																																								

กิจกรรม	ระยะ เวลา (วัน)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (เดือน)																																							
		ก.ย.				ต.ค.				พ.ย.				ธ.ค.				ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.				มิ.ย.			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
2.3 ระบบเชื่อมต่อระบบวิดีโอ สตรีมมิ่งและ Video On Demand	3																																								
2.4 ระบบจัดการห้องสนทนา (Chat) และกระดานข่าว (Web board)	5																																								
2.5 ระบบจัดการคลังข้อสอบ และออกใบประกาศนียบัตร	5																																								
2.6 ระบบจัดการสมาชิกและ สิทธิการใช้งาน	3																																								
2.7 รูปแบบการแสดงผลรายงาน ของระบบ	5																																								
3. นำเสนอผลการวิเคราะห์และ รูปแบบการทำงานของระบบใน ส่วนต่าง ๆ กับทางสำนักงานแม่ กองธรรมสนามหลวง	1																																								
4. ปรับปรุงผลการวิเคราะห์ระบบ และขั้นตอนการทำงานของแต่ละ ระบบตามผลการนำเสนอ	5																																								

กิจกรรม	ระยะ เวลา (วัน)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (เดือน)																																							
		ก.ย.				ต.ค.				พ.ย.				ธ.ค.				ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.				มิ.ย.			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
5. จัดทำเอกสารการสรุปผล การศึกษาาระบบ (Inception Report) และแผนการดำเนินงาน (Project Plan)	5																																								
6. ประชุมเพื่อแบ่งเนื้อหาในการ จัดทำสื่อการเรียนรู้จำนวน 200 ตอน	1																																								
7. ร่วมออกแบบและพัฒนาสื่อ (Content) กับ 3 มหาวิทยาลัย (ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ 3)																																									
8. สรุปวาระการประชุมเพื่อ เตรียมการผลิต	1																																								
9. เตรียมจัดทำบทสื่อการเรียนรู้ จำนวน 50 ตอนแรก	2																																								
10. เตรียมจัดทำสตอรี่บอร์ดสื่อการ เรียนรู้ จำนวน 50 ตอนแรก	2																																								
11. ประชุมเพื่อออกแบบคาแรกเตอร์ และฉาก จำนวน 50 ตอนแรก	1																																								
งวดที่ 2	150																																								

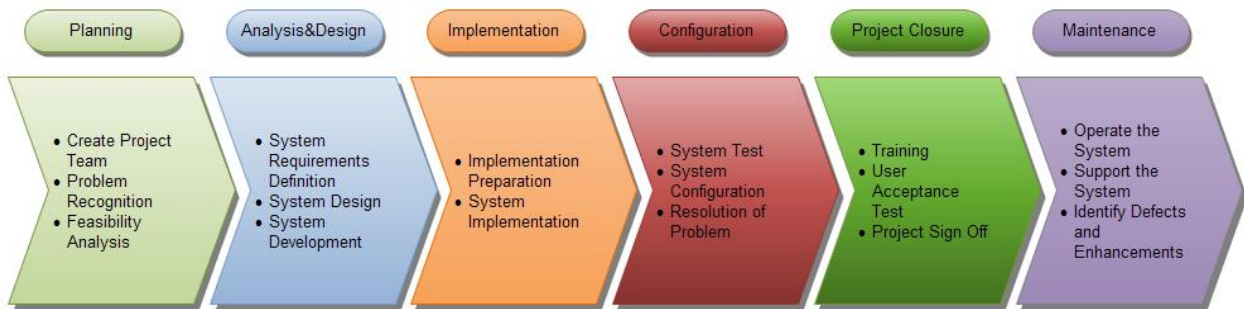

กิจกรรม	ระยะเวลา (วัน)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (เดือน)																																							
		ก.ย.				ต.ค.				พ.ย.				ธ.ค.				ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.				มิ.ย.			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
รวมทั้งสิ้น	365																																								

หมายเหตุ : ดูแลระบบหลังส่งมอบงานแล้วเสร็จเป็นระยะเวลา 1 ปี (365 วัน) ในการบำรุงรักษาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) และระบบวิดีโอสตรีมมิ่ง เมื่อตรวจพบปัญหาในการใช้งานของระบบให้สามารถกลับมาใช้งานตามปกติได้ ซึ่งไม่รวมถึงการจัดทำฟังก์ชันใหม่, โอนย้ายเครื่อง และบำรุงรักษาเครื่องแม่ข่ายที่ระบบติดตั้งอยู่ (ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ 4)

2.2 รูปแบบการ / ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาระบบ

รูปขั้นตอนการดำเนินงาน

2.2.1 การวางแผนการดำเนินงาน (Planning)

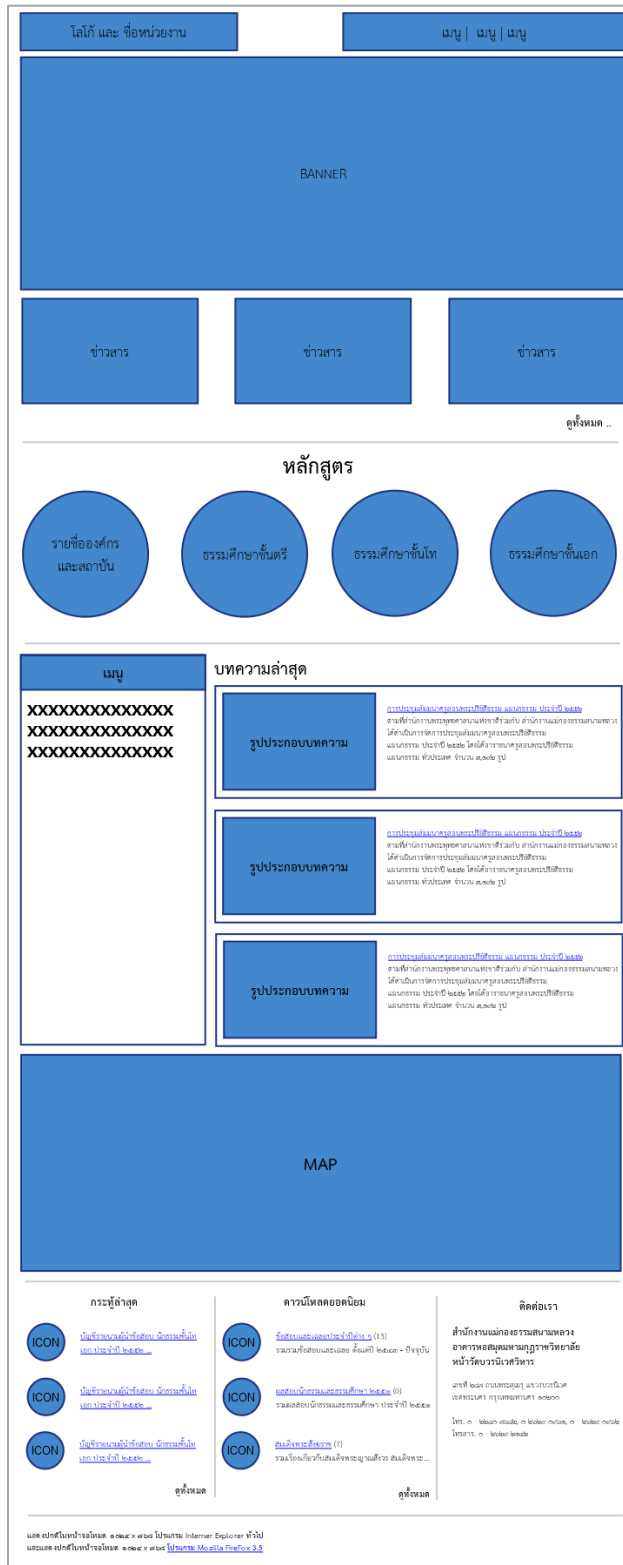
ทางทีมงานได้จัดเตรียมพร้อมและวางแผนการดำเนินงาน โดยมีการจัดตั้งทีมงานและจัดสรรทรัพยากรบุคคล เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามส่วนงานที่กำหนด ตามเนื้อหาของแต่ละบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบในส่วนงานของตนเองในการดำเนินงาน จากนั้นจะดำเนินการเก็บข้อมูลความต้องการของระบบจากสำนักงานแม่กองธรรม และศึกษาปัญหาที่พบอยู่ในปัจจุบัน และสรุปความต้องการทั้งหมดในโครงการ

2.2.2 การวิเคราะห์และออกแบบ (Analysis & Design)

ทางทีมงานได้มีการวิเคราะห์และออกแบบ หลังจากที่ได้ทำการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเรียบร้อยแล้ว ทีมงานจะทำการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบระบบให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และตรงตามความต้องการของสำนักงานแม่กองธรรม จากนั้นจึงจะดำเนินการจัดเตรียมอุปกรณ์ พัฒนาระบบ รวมไปถึงการออกแบบแผนงานหรือวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตงานของโครงการ เพื่อใช้สำหรับการเตรียมการติดตั้ง และทดสอบ ซึ่งในการวิเคราะห์และออกแบบจะแบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.2.2.1 Web wireframe หรือ Prototype

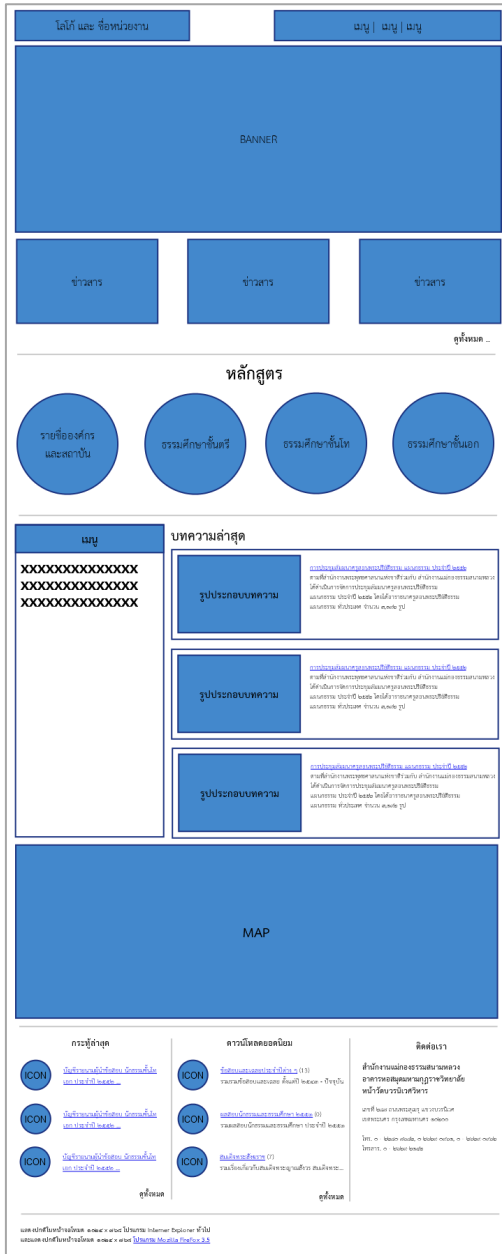
Web wireframe คือ เอกสารที่ใช้กำหนดตำแหน่งหรือหน้าตาของระบบโดยมีการร่างรูปแบบ เพื่อให้ Web Designer และผู้ใช้งานสามารถมองภาพรวมของระบบนั้น ๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น ก่อนที่จะเริ่มใส่รายละเอียดในการออกแบบเข้าไป รูปตัวอย่าง Web wireframe

รูปตัวอย่าง Web wireframe

Prototype คือ เอกสารที่นำเอา Web wireframe มาใส่รายละเอียดและเพิ่มเติมความสวยงามตามสิ่งที่ออกแบบไว้ หรือ กระบวนการพัฒนาระบบซอฟต์แวร์โดยสร้างตัวต้นแบบขึ้นมาเพื่อที่จะให้ผู้ใช้งานระบบได้เห็นถึงรูปร่างลักษณะของระบบที่ตนเองต้องการ ทำให้ความต้องการของผู้ใช้งานชัดเจน ลดข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดจากความต้องการไม่ชัดเจนได้ ดังภาพ

Web wireframe

Prototype

รูปตัวอย่าง Prototype เมื่อเทียบกับ Web wireframe

2.2.2.2 Work flow

Work flow คือ เอกสารที่ทำให้ Programmer และ Tester ทราบถึงการทำงานที่เชื่อมโยงกันของเมนูและความขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของระบบโดยมีรายละเอียดของ

Work flow ข้อมูล ดังต่อไปนี้

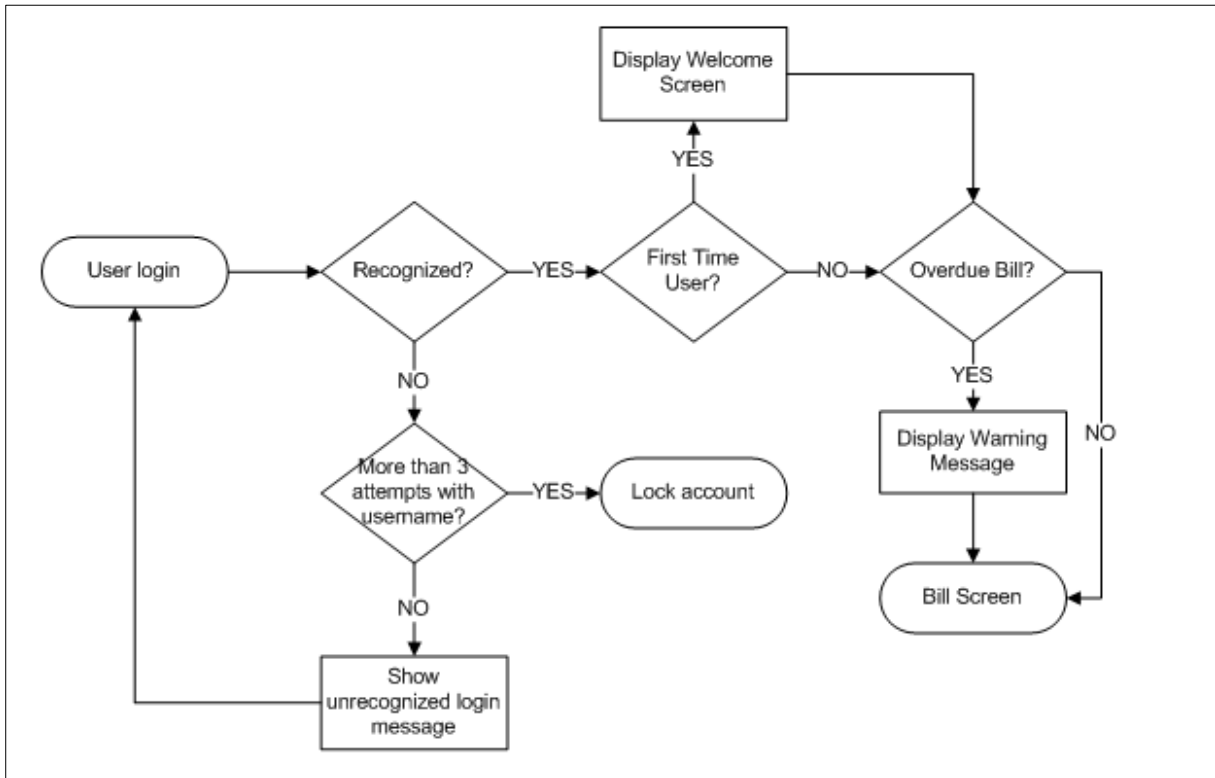
- ผู้ใช้งาน
- ประเภทข้อมูล
- ขั้นตอนการทำงาน
- เงื่อนไข
- การแสดงผลต่าง ๆ

รูปแบบสัญลักษณ์

Flowchart					
Process	Alternate Process	Decision	Data	Predefined Process	Internal Storage
Document	Multi document	Terminator	Preparation	Manual Input	Manual Operation
Connector	Off-page Connector	Card	Punched Tape	Summing Junction	Or
Collage	Sort	Extract	Merge	Store Data	Delay
Sequential Access Storage	Magnetic Disk	Direct Access Storage	Display		

โดยรายละเอียดตัวอย่างดังรูปประกอบ

รูปตัวอย่างของ Work flow

2.2.3 การดำเนินการตามแผนงาน (Implementation)

ทางทีมงานได้ทำการติดตั้งระบบและดำเนินการตามแผนงาน โดยจัดเตรียมอุปกรณ์ศึกษา พัฒนาและปรับปรุงระบบ รวมถึงทำการออกแบบการดำเนินงานต่างๆ จนเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

- กำหนดแผนของโครงการและการจัดการ (Planning and Organizing Project)
- กำหนดการควบคุมดูแลตลอดโครงการ (Controlling Project)
- กำหนดกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติในโครงการ (Project Management Discipline)

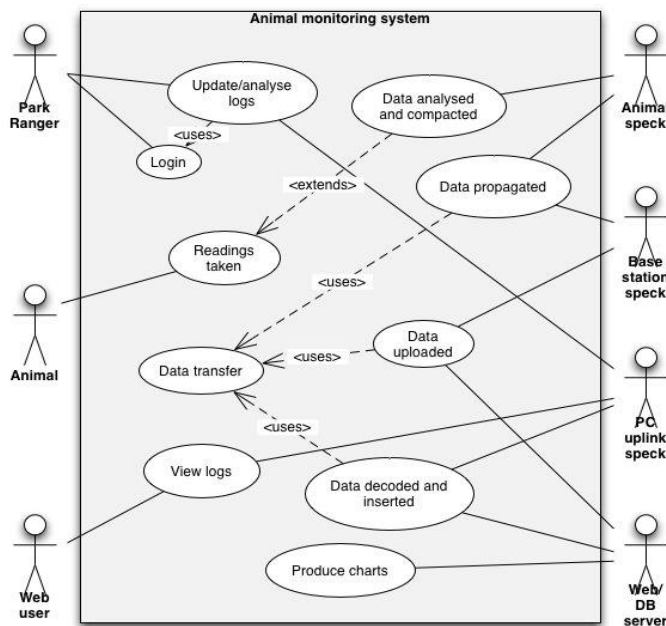
ในขั้นตอนนี้จะมีเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

2.2.3.1 Use case หรือ Activity diagram

Use case คือ เอกสารที่อ้างอิงจากการกระทำของตัวบุคคลเป็นหลัก โดยแยกตามประเภทการใช้งานโดยใช้ในเมนู หรือส่วนงานในระบบเดียวกันเพื่อให้มองเห็นความเกี่ยวข้องกันในระบบ ทำให้ Programmer และ Tester พัฒนาระบบในส่วนที่ซับซ้อนได้ดีขึ้น

จุดประสงค์หลักของการเขียน เพื่ออธิบายระบบว่ามีการทำงานอะไรบ้าง เป็นการดึง Requirement หรือเรื่องราวต่างๆ ของระบบจากผู้ใช้งาน ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการวิเคราะห์และออกแบบระบบ สัญลักษณ์ที่ใช้ใน Use Case Diagram จะใช้สัญลักษณ์รูปคนแทน Actor ใช้สัญลักษณ์วงรีแทน Use Case และใช้เส้นตรงในการเชื่อม Actor กับ Use Case เพื่อแสดงการใช้งานของ Use Case ของ Actor นอกจากนี้ Use Case ทุก ๆ ตัวจะต้องอยู่ภายในสี่เหลี่ยมเดียวกันซึ่งมีชื่อของระบบระบุอยู่ด้วย

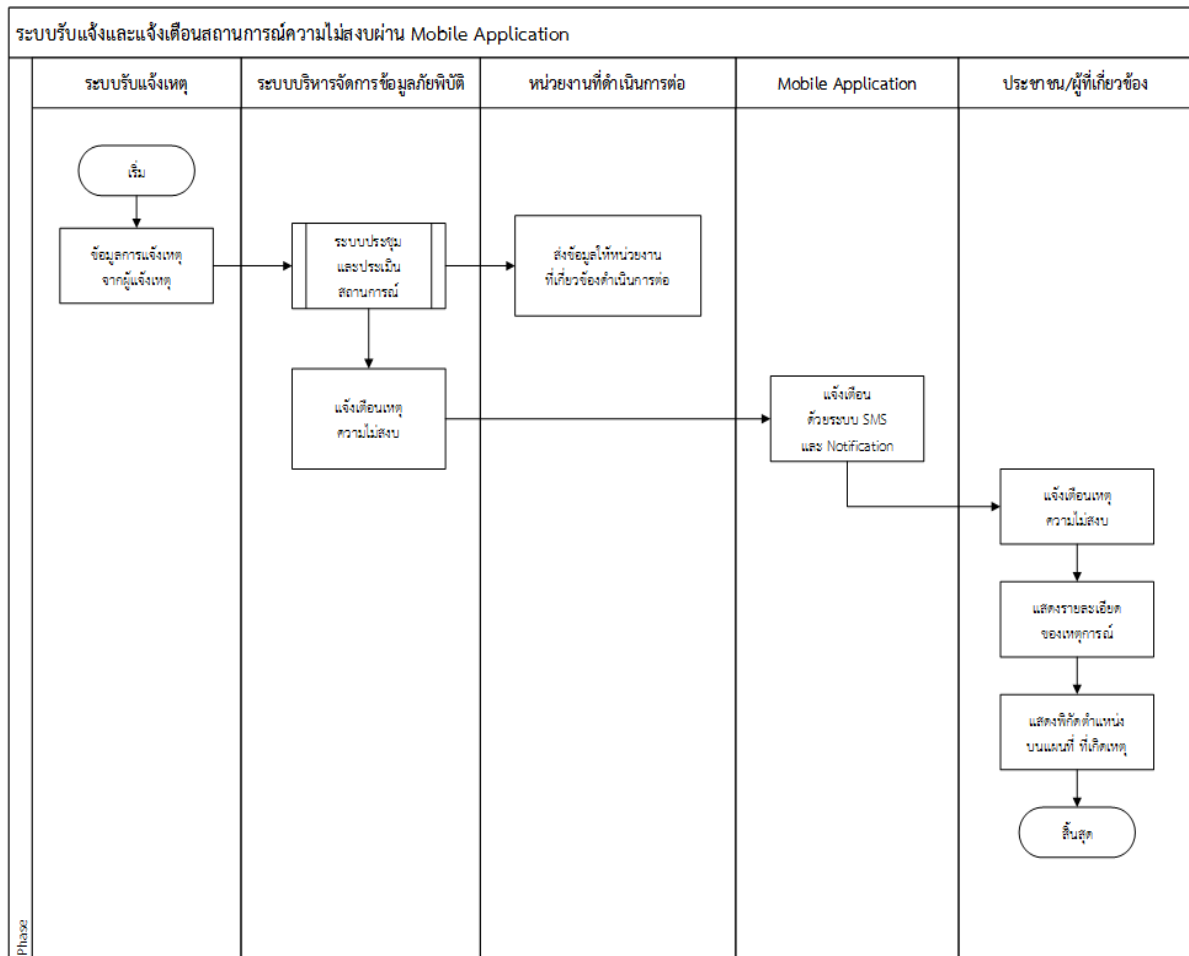
- Actor คือ ผู้ที่กระทำกับระบบอาจเป็นผู้ที่ทำการส่งข้อมูล, รับข้อมูล หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับระบบนั้น ๆ เช่น ลูกค้ากับระบบสั่งซื้อสินค้าทางโทรศัพท์
- Use Case คือ หน้าที่หรืองานต่าง ๆ ในระบบ เช่น การเช็คสต็อก การสั่งซื้อสินค้า เป็นต้น
- Relationship คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง Use Case กับ Actor

ภาพที่ 1 รูปตัวอย่างของ Use case

Activity Diagram เป็นแผนภาพที่ใช้แสดงขั้นตอนการทำงานของ use case (เช่นเดียวกับ Sequence Diagram และ Collaboration Diagram) แต่จะเน้นไปที่งานย่อยของวัตถุโดยจะมีกระบวนการทำงานคล้ายกับ Flowchart

Activity diagram คือ เอกสารที่ใช้อธิบายถึงลำดับขั้นตอนการทำงานของระบบก่อนหลัง เพื่อให้ทางนักพัฒนาระบบ(Programmer) และผู้ทดสอบระบบ (Tester) ใช้เป็นหลักในการพัฒนาระบบ รายละเอียดดังภาพ

รูปตัวอย่างของ Activity diagram

2.2.3.2 E-R Diagram

E-R Diagram คือ แบบจำลองที่ใช้อธิบายโครงสร้างของฐานข้อมูลซึ่งเขียนออกมาในลักษณะของรูปภาพ การอธิบายโครงสร้างและความสัมพันธ์ของข้อมูล (Relationship) ประกอบด้วย

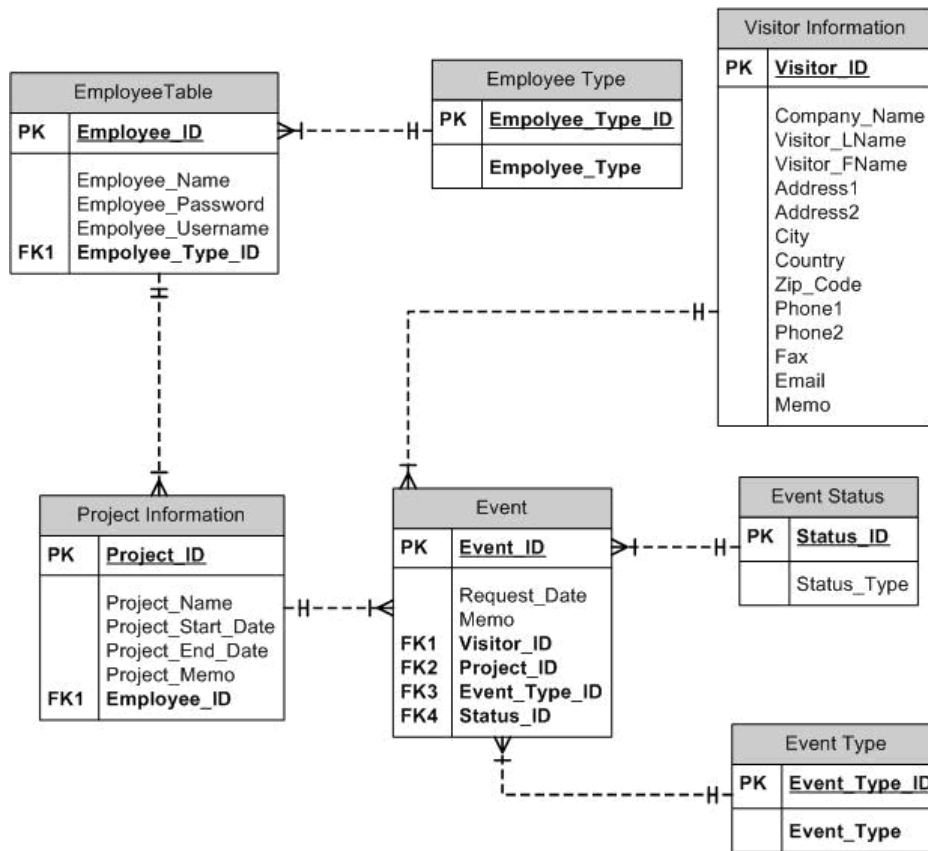
- เอนทิตี (Entity) เป็นวัตถุ หรือ สิ่งของที่สนใจในระบบงานนั้น ๆ
- แอททริบิว (Attribute) เป็นคุณสมบัติของวัตถุที่สนใจ
- ความสัมพันธ์ (Relationship) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตี

ER Diagram มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบงานฐานข้อมูล Application ต่าง ๆ ที่ต้องการเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ มีโครงสร้าง ดังนั้น ER Diagram จึงใช้เพื่อเป็นเอกสารในการสื่อสารระหว่าง นักออกแบบระบบ (System Analysis) และนักพัฒนาระบบ (Programmer) เพื่อให้สื่อสารอย่างตรงกันและเป็นสากล

ตารางที่ 5 แสดงสัญลักษณ์ของ E-R Diagram

	Chen	Crow's Foot	Rein85	IDEF1X
Entity				
Relationship line				
Relationship				
Option symbol				
One (1) symbol	1			
Many (M) symbol	M			
Composite entity				
Weak entity				

ตัวอย่าง E-R Diagram

รูปตัวอย่างของ E-R Diagram

2.2.3.3 Data Dictionary

Data Dictionary หรือพจนานุกรมข้อมูล เป็นการอธิบายโครงสร้างของตาราง และความหมายของตารางที่ใช้เก็บข้อมูล รวมถึงความหมายของแต่ละคอลัมน์รวมทั้งประเภทและขนาดข้อมูล ดังนี้

- ชื่อ
- ประเภท
- ขนาด
- คำอธิบาย

โดยมีรายละเอียดเบื้องต้น ดังภาพ

Download : ข้อมูลเอกสารดาวน์โหลด					
Field Name	Key	Type	Size	Is Null	Description
download_id	PK	int	11	Not	รหัสเอกสารดาวน์โหลด
download_file		varchar	100	Not	ไฟล์เอกสาร
download_name		varchar	255	Not	วันที่แสดงความคิดเห็น
download_link		varchar	255	Not	ลิ้งค์เอกสาร
download_date		datetime		Not	วันที่สร้างข้อมูล
download_update		datetime		Not	วันที่แก้ไขข้อมูล
download_active		char	1	Not	สถานะใช้งานข้อมูล 0 = ไม่ใช้งาน 1 = ใช้งาน 2 = ลบข้อมูล
download_order		int	5	Not	ลำดับการแสดงผล
download_admin	FK	varchar	50	Not	รหัสผู้สร้างข้อมูล
download_editer	FK	varchar	50	Not	รหัสผู้แก้ไขข้อมูล

รูปตัวอย่างของ Data Dictionary

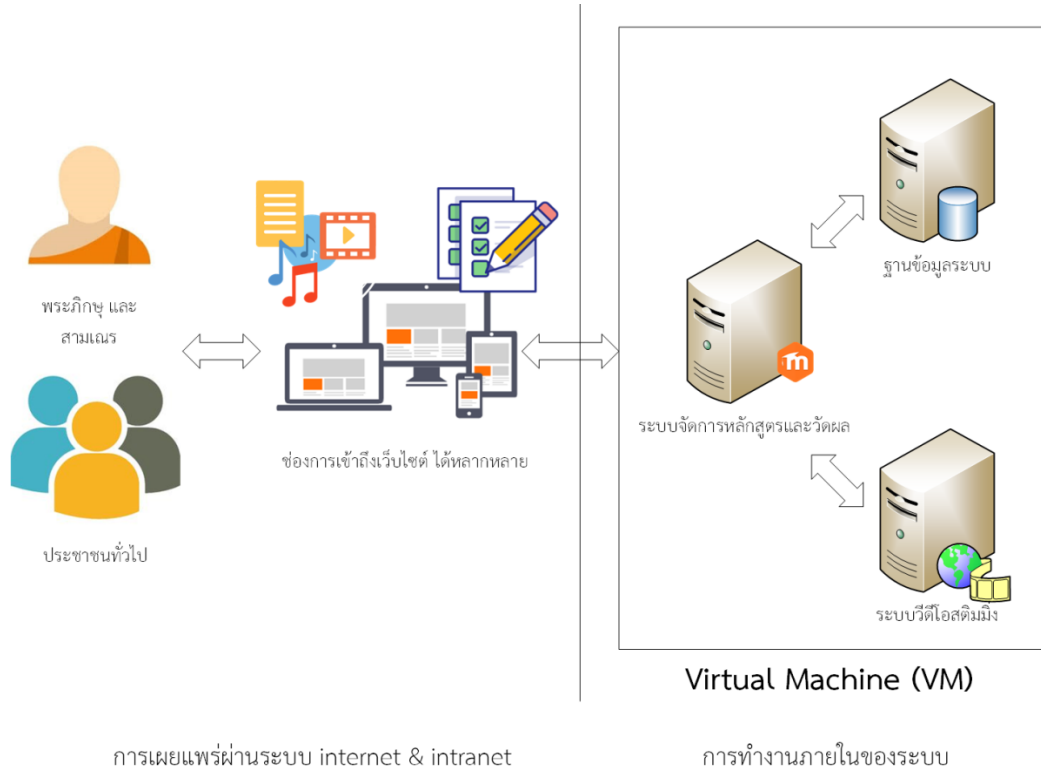
2.2.4 การกำหนดค่าและติดตั้งระบบต่าง ๆ (Configuration)

ทางทีมงานได้ดำเนินการติดตั้งระบบ ติดตั้งอุปกรณ์และการดำเนินการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตงานของโครงการ ทีมงานจะทำการทดสอบการทำงานตามเอกสารทดสอบระบบ (User Acceptance Test : UAT) ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการของระบบ และตรวจสอบความเข้ากันกับข้อมูลระบบเดิม พร้อมทั้งปรับแต่งการตั้งค่าของระบบ หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันกับระบบเดิมได้อย่างเหมาะสม ในส่วนของการดำเนินการอื่น ๆ จะต้องทำการตรวจสอบผลของการดำเนินการทดสอบตามแผนงานที่ได้ออกแบบ และดำเนินการไว้ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบ และแก้ไขปรับปรุงแผนงานให้ถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้จริง โดยมีขั้นตอนการกำหนดค่า ดังนี้

2.2.4.1 ออกแบบระบบและกำหนดหน้าที่ของ Server ต่าง ๆ

ทางทีมงานได้ดำเนินการติดตั้งระบบ ติดตั้งอุปกรณ์และการดำเนินการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตงานของโครงการ ทีมงานจะทำการทดสอบการทำงานตามเอกสาร UAT ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการของระบบ และตรวจสอบความเข้ากันกับข้อมูลระบบเดิม พร้อมทั้งปรับแต่งการตั้งค่าของระบบ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันกับระบบเดิมได้อย่างเหมาะสม ในส่วนของการดำเนินการอื่น ๆ จะต้องทำการตรวจสอบผลของการดำเนินการทดสอบตามแผนงานที่ได้ออกแบบและดำเนินการไว้ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบ แก้ไขปรับปรุงแผนงานให้ถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้จริง

การทำงานของระบบในโครงการนี้ ได้ออกแบบเพื่อให้รองรับการเข้าถึงเว็บไซต์ที่
ละมาก ๆ ตามเป้าหมายของโครงการ โดยการทำงานของระบบจะแยกออกเป็น 2 ส่วน
หลักๆ ดังภาพ

รูปตัวอย่างการติดตั้งระบบ

1. ระบบการจัดการหลักสูตร และวัดผล (Moodle)

การทำงานของส่วนนี้ จะเป็นส่วนที่ใช้จะกำหนดค่าต่าง ๆ ของระบบ เช่น
กลุ่มผู้ใช้งาน , หลักสูตร , คลังข้อสอบและการวัดผล , กระดานสนทนา , ข่าวสาร
และประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ โดยการทำงานนั้นจัดการได้ภายในระบบบนรูปแบบ
เว็บไซต์ ซึ่งการทำงานของระบบจะแยกเป็น 2 ส่วนคือ

- ส่วนการแสดงผล
- ส่วนการจัดเก็บข้อมูล

โดยทำการติดตั้งไว้บนเครื่องที่ทางสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง
เป็นผู้จัดเตรียมไว้ให้โดยทางทีมงานจะทำการปรับจูนระบบให้ใช้ศักยภาพของ
เครื่องแม่ข่าย (Server) ให้เต็มประสิทธิภาพ

2. ระบบวีดิโอสตรีมมิ่ง (VDO Streaming)

การทำงานของส่วนนี้ เป็นส่วนที่ช่วยในการเผยแพร่สื่อวิดีโอไปยังอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ทำงานได้อย่างสมบูรณ์ทั้งภาพและเสียง โดยอุปกรณ์ที่เข้าถึงสื่อวีดิโอนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องทำการโหลดไฟล์ทั้งหมดมาเก็บที่ตัวอุปกรณ์ก่อน เพื่อลดปัญหาในการแสดงสื่อวิดีโอล่าช้า พร้อมทั้งระบบยังทำการแปลงข้อมูลสื่อวิดีโอให้แสดงคุณภาพการสื่อ (Auto bitrate) วิดีโอตามความเร็วของอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต ของผู้ใช้งานที่เชื่อมต่ออยู่ โดยทุกเครื่องแม่ข่ายที่ใช้ในโครงการนี้ทั้งหมดจะทำงานอยู่ระบบจัดการ VM (Virtual Machine) เพื่อให้ง่ายต่อการโยกย้ายและการจัดการปรับเปลี่ยนคุณสมบัติภายในของเครื่องแม่ข่ายได้อย่างสะดวกต่อไป

2.2.4.2 UAT (User Acceptance Test)

คือ เอกสารทดสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของระบบโดยผู้ทดสอบระบบและผู้ใช้ โดยใช้ข้อมูลจริงในการทดสอบภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ตัวอย่างดังภาพประกอบ

Test Specification		Test Data Source : User entry			Objectives :		
Designed by :		Module or Screen : User Input Screen					
Case	Function Name	Test Steps	Required Fields	Expected Results	Actual Results		Mark
					Success	Failed	
1	เมนู หน้าแรก				✓		
1.1	การแสดงผลข้อมูลรายงานสถิติกิจกรรม	1. เลือกเงื่อนไขแสดงรายงานสถิติกิจกรรม จากปีที่จัดกิจกรรม เพื่อให้ระบบแสดงผลการค้นหาคตามปีที่เลือก	เลือกปี : 2560	สามารถแสดงผลข้อมูลรายงานสถิติกิจกรรมตามปีที่เลือกได้อย่างถูกต้อง	✓		
			เลือกปี : 2559		✓		
			เลือกปี : 2558		✓		
		2. เลือกเงื่อนไขแสดงรายงานสถิติกิจกรรม จากกิจกรรมที่จัด เพื่อให้ระบบแสดงผลการค้นหาคตามกิจกรรมที่เลือก	เลือกกิจกรรม : In - Coming Mission		✓		
			เลือกกิจกรรม : Out - Going Mission		✓		
			เลือกกิจกรรม : Product Development		✓		
เลือกกิจกรรม : Thailand Exhibition	✓						

รูปตัวอย่างของเอกสาร User Acceptance Test : UAT

2.3 รูปแบบการ / ขั้นตอนการดำเนินงานการพัฒนาสื่อ

รูปขั้นตอนการพัฒนาสื่อ

ขั้นตอนในการพัฒนาสื่อในโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.3.3 ขั้นตอนการวางแผนงาน

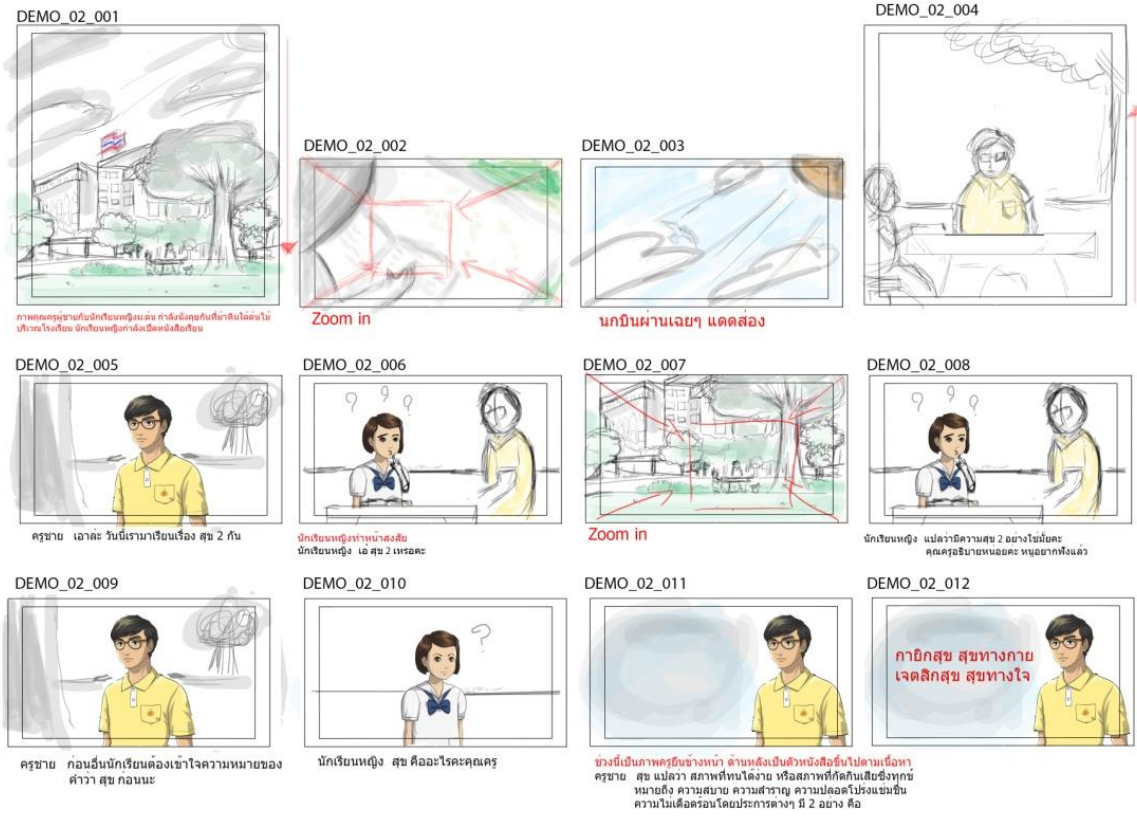
หาข้อมูลและเตรียมทีมงานฝ่ายผลิตสื่อ ได้แก่ ฝ่ายข้อมูล เขียนบท เขียนสตอรี่บอร์ด ออกแบบคาแรกเตอร์และฉาก ทำแอนิเมชัน พากย์เสียง ตัดต่อ นัดประชุมและมอบหมายงานในแต่ละส่วนของการผลิตสื่อการเรียนรู้

2.3.4 ขั้นตอนการเขียนบท

จัดทำบทสื่อการเรียนรู้ตามเนื้อหาหลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรีและโท ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง ก่อนส่งไปเขียนสตอรี่บอร์ดในขั้นตอนต่อไป

2.3.5 ขั้นตอนการเขียนสตอรี่บอร์ด

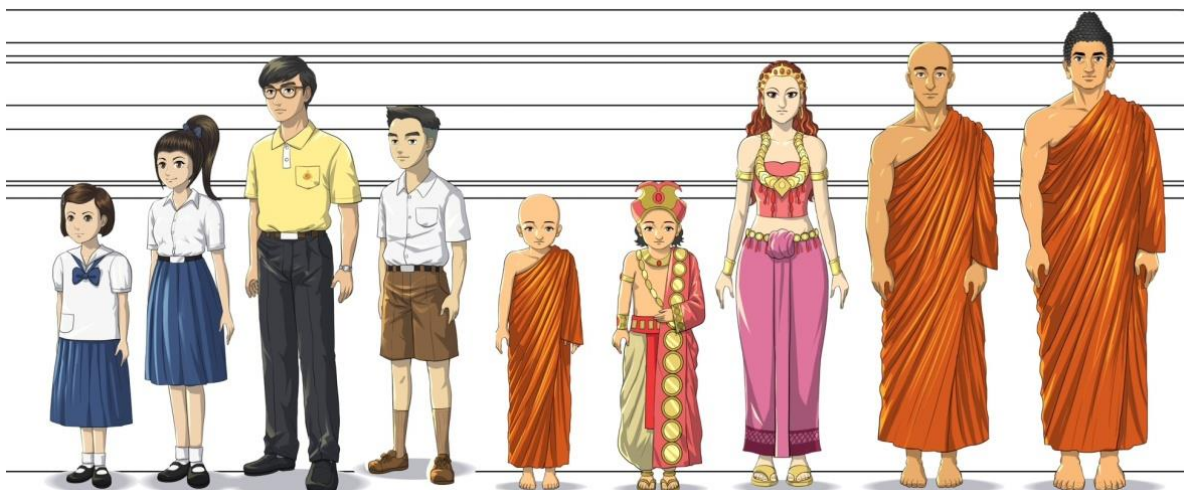
จัดทำสตอรี่บอร์ดสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการตีความจากบทเขียนออกมาเป็นภาพ เพื่อสื่อสารให้ เข้าใจง่ายขึ้น จากนั้นตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนส่งผลิตจริง ดังภาพ

รูปตัวอย่างสตอรี่บอร์ด

2.3.6 ขั้นตอนการออกแบบคาแรกเตอร์ และฉาก

ออกแบบคาแรกเตอร์ ตัวละคร ฉากที่ใช้สำหรับเล่าเรื่องตามเนื้อหาในแต่ละวิชา

รูปตัวอย่างการออกแบบคาแรกเตอร์

รูปตัวอย่างการออกแบบฉาก

2.3.7 ขั้นตอนการทำภาพเคลื่อนไหว

ผลิตสื่อการเรียนรู้เป็นภาพเคลื่อนไหว หรือแอนิเมชัน ทำการจัดวางองค์ประกอบภาพ ตัวละคร ฉาก ตามสตอรี่บอร์ดที่ได้รับ และส่งไปทำการพากย์เสียง และตัดต่อในขั้นตอนต่อไป

2.3.8 พากย์เสียง และตัดต่อ

ดำเนินการพากย์เสียงบรรยาย ใส่ดนตรีประกอบ ตัดต่อจนเสร็จสมบูรณ์

รูปตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์ตามขั้นตอนทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานพัฒนาระบบ

3.1 สถาปัตยกรรมแบบ 3-Tier

เป็นการออกแบบสถาปัตยกรรมของระบบ (System Architecture) โดยมีคอนเซ็ปต์พื้นฐาน คือ การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละ tier ให้ได้ชัดเจนจากกัน ดังนี้

3.1.1 Presentation Layer

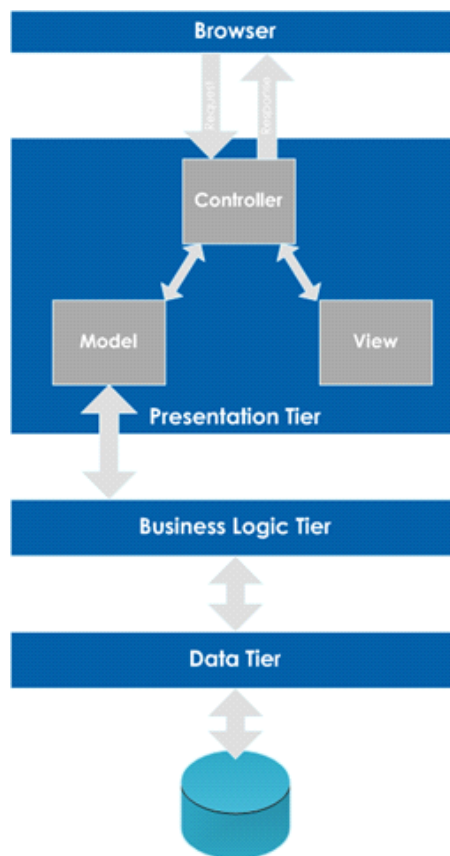
ทำหน้าที่นำเสนอหรือแสดงผล, ตรวจสอบข้อมูลที่จะเข้าสู่ระบบ

3.1.2 Business Rule Layer หรือ Middle Tier

ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานกับข้อมูลให้เป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจ, ติดต่อกับ Database Server เรียกอีกชื่อว่า Application Layer

3.1.3 Data Layer

ทำหน้าที่จัดเก็บ และจัดการข้อมูลใน Database Server

รูปสถาปัตยกรรมแบบ 3-Tier

3.2 สถาปัตยกรรมของ MVC

คือ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของ Presentation Tier โดยแยกส่วนระหว่าง View กับ Data อย่างชัดเจน โดยแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

3.2.1 Model

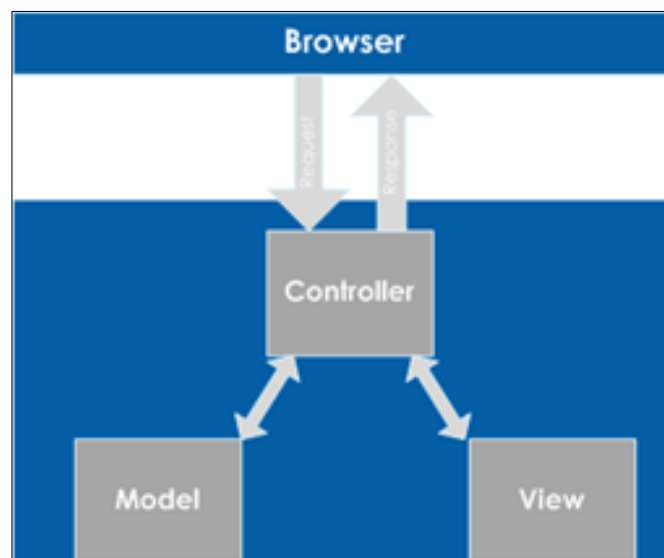
ส่วนของการทำงานเกี่ยวกับฐานข้อมูลหรือข้อมูลดิบ เรียกว่าเป็นคนเฝ้าคลังข้อมูล เมื่อ Controller มีการร้องขอข้อมูลบางอย่าง Model จะทำหน้าที่วิธีการใด ๆ ให้ได้ข้อมูลตามที่ Controller ต้องการ เมื่อได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะข้อมูลส่งให้ Controller เพราะ Model คือ ผู้ทำหน้าที่เข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ส่วน Controller ทำหน้าที่อย่างอื่นต่อไป เนื่องจากไม่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูล

3.2.2 Controller

คือ ผู้ประสานงาน หัวหน้างาน นักวิเคราะห์ จะทำหน้าที่คิดว่าต้องทำอะไรบ้าง ถ้า Controller ประมวลผลแล้วว่าต้องการข้อมูลก็จะเรียกไปยัง Model และถ้า Controller ประมวลผลแล้วว่าข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะส่งไปยัง View รวมทั้งคำนวณตรวจสอบเงื่อนไขต่าง ๆ วิเคราะห์เรียบเรียงทั้งก่อนและหลังได้รับข้อมูลมาจากทั้ง View และ Controller

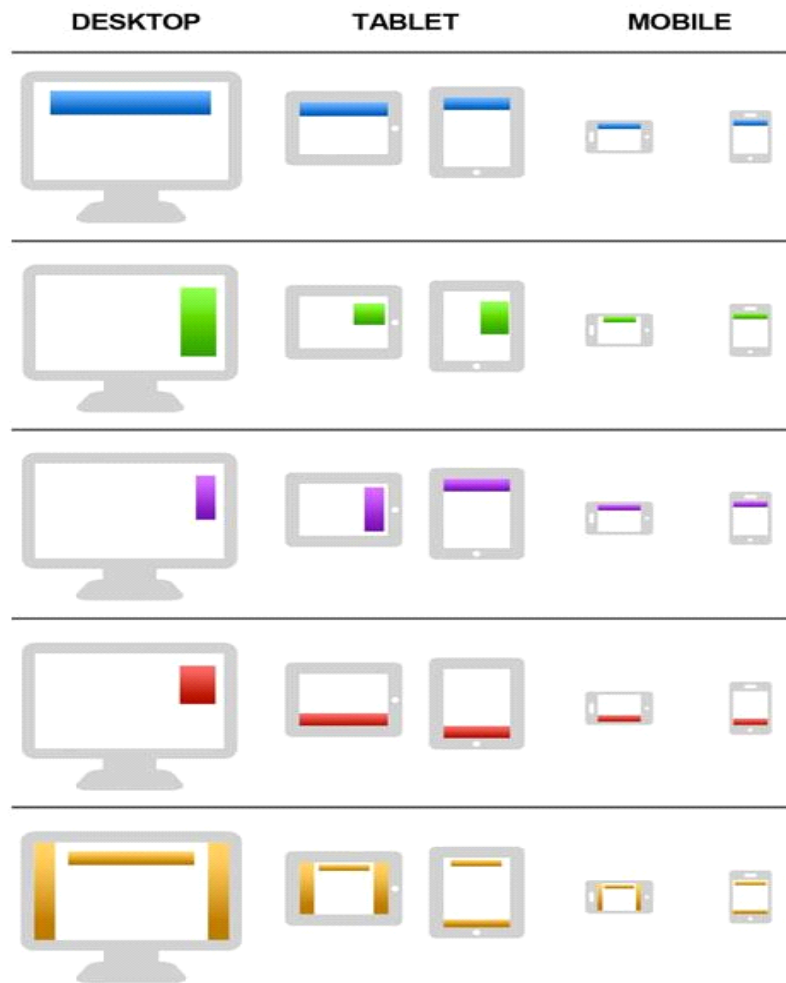
3.2.3 View

คือ รีเซปชันหน้างาน ทำหน้าที่เป็นหน้าต่างให้กับโปรแกรม บางทีเรียกว่า User Interface หน้าที่หลัก คือทำหน้าที่ตาและแสดงผล

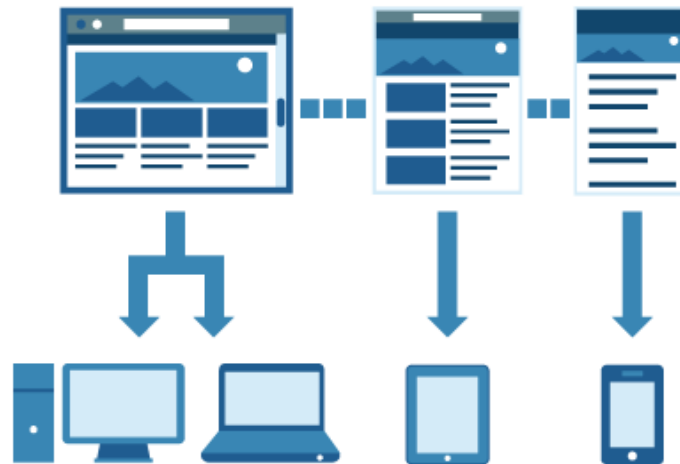
รูปสถาปัตยกรรมแบบ MVC

3.3 Web Responsive Design

ภาพการแสดงผลแบบ Responsive

คือ แนวคิดการออกแบบที่เรียกว่า One Size Fit All คือ ออกแบบเพียงครั้งเดียว แต่สามารถใช้ได้กับทุกขนาดของหน้าจอ โดยเว็บไซต์จะสามารถตรวจจับขนาดของหน้าจอและปรับขนาด Layout ให้เหมาะสม ตามขนาดของหน้าจอโดยอัตโนมัติ โดยอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ Layout ของเว็บแบบ Flexible Grid, รูปภาพแบบ Flexible Image และ CSS3 Media Query

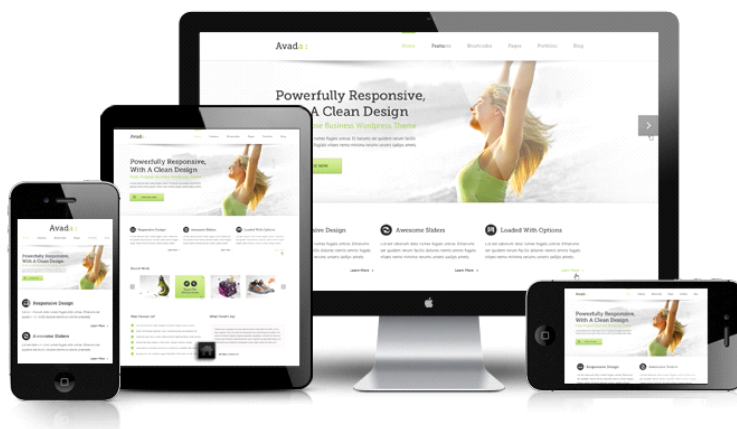

ตัวอย่าง Layout ของเว็บแบบ Responsive

ข้อดีของ Responsive Web Design

- สามารถรองรับการแสดงผลได้ทุกหน้าจอ ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่น ผ่านทางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จะเป็นหน้าจอที่สมบูรณ์แบบ แต่หากผ่านทางอุปกรณ์มือถือจะมีการเรียงลำดับเมนูลงมาเรื่อย โครงสร้างการออกแบบจะขึ้นอยู่กับผู้พัฒนา
- เพิ่มความสะดวกสบายสำหรับผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้โดยผ่าน URL ตัวเดียวกัน โดยไม่ต้องมีการกำหนดเวอร์ชันนี้สำหรับอุปกรณ์มือถือเท่านั้น ซึ่งมีผลดีในด้าน SEO
- การแก้ไขข้อมูล แก้ไขข้อมูลในที่เดียวแสดงผลทุกอุปกรณ์

ตัวอย่าง Web Responsive Design

รูปสถาปัตยกรรมแบบ Web Responsive Design

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบในโครงการ

3.4.1 Moodle

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) คือ โปรแกรมที่ประมวลผลในเครื่องบริการ (Server-Side Script) ทำหน้าที่ให้บริการระบบ E-Learning ทำให้ผู้ดูแลระบบสามารถเปิดบริการแก่ครูและนักเรียนผ่านบริการ 2 ระบบ คือ

1. ระบบจัดการเนื้อหา (CMS = Course Management System) บริการให้ครูสามารถจัดการเนื้อหา เตรียมเอกสาร สื่อมัลติมีเดีย แบบฝึกหัดตามแผนการจัดการเรียนรู้
2. ระบบจัดการเรียนรู้ (LMS = Learning Management System) บริการให้นักเรียนเข้าเรียนรู้ตามลำดับ ตามช่วงเวลา ตามเงื่อนไขที่ครูได้จัดเตรียมอย่างเป็นระบบและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนพร้อมแสดงผลการตัดเกรดอัตโนมัติ

Moodle เป็นซอฟต์แวร์สำหรับการจัดการรายวิชาผ่านเว็บ โดยกำหนดให้มีระบบการจัดการเว็บไซต์ซึ่งรองรับทั้ง ผู้ดูแลระบบ ผู้สอนและผู้เรียน มีเครื่องมือที่ช่วยในการจัดแหล่งความรู้ กิจกรรม และสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนผ่านเว็บให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจาก Open Source Software ได้แก่ php และ mysql

Moodle เป็นซอฟต์แวร์ที่ทำงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบโดยใช้ CGI Script ร่วมกับ Database เก็บข้อมูลการใช้งานไว้ที่เครื่องแม่ข่าย แล้วให้สิทธิผู้ใช้เข้ามาใช้งาน โดยสิทธิการใช้งานมีหลายสถานะ เช่น ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน หรือผู้เรียน เปรียบเสมือนรวบรวมแหล่งความรู้ทั้งหมดมารวมกันไว้ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าใช้งานร่วมกันได้ สำหรับผู้สอน การสร้างรายวิชาบน Moodle นั้นสามารถใช้เครื่องมือที่มีอยู่ใน Moodle สร้างเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาได้ เช่น แหล่งข้อมูลแบบหน้าเว็บเพจ แหล่งข้อมูลแบบไฟล์หรือเว็บไซต์และกิจกรรมแบบทดสอบ เป็นต้น

ความสามารถของ moodle มีดังนี้

1. เป็น Open Source ที่ได้รับการยอมรับ ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในไทยยังไม่มีข้อตกลงเป็นเอกฉันท์ว่าจะใช้ E-Learning ตัวใด แต่มีแนวโน้มเปลี่ยนไปใช้ Moodle เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ
2. รองรับทั้ง CMS (Course Management System) และ LMS (Learning Management System) ช่วยรวบรวมวิชาเป็นหมวดหมู่ เผยแพร่เนื้อหาของครู พร้อมบริการให้นักเรียนเข้ามาศึกษา บันทึกกิจกรรมของนักเรียนและตัดเกรด
3. เป็น แหล่งเผยแพร่เอกสารออนไลน์ เช่น Microsoft Office, Web Page, PDF หรือ Image เป็นต้น หากมีเอกสารที่เคยรวบรวมไว้ ก็ส่งเข้าไปเผยแพร่ได้โดยง่าย

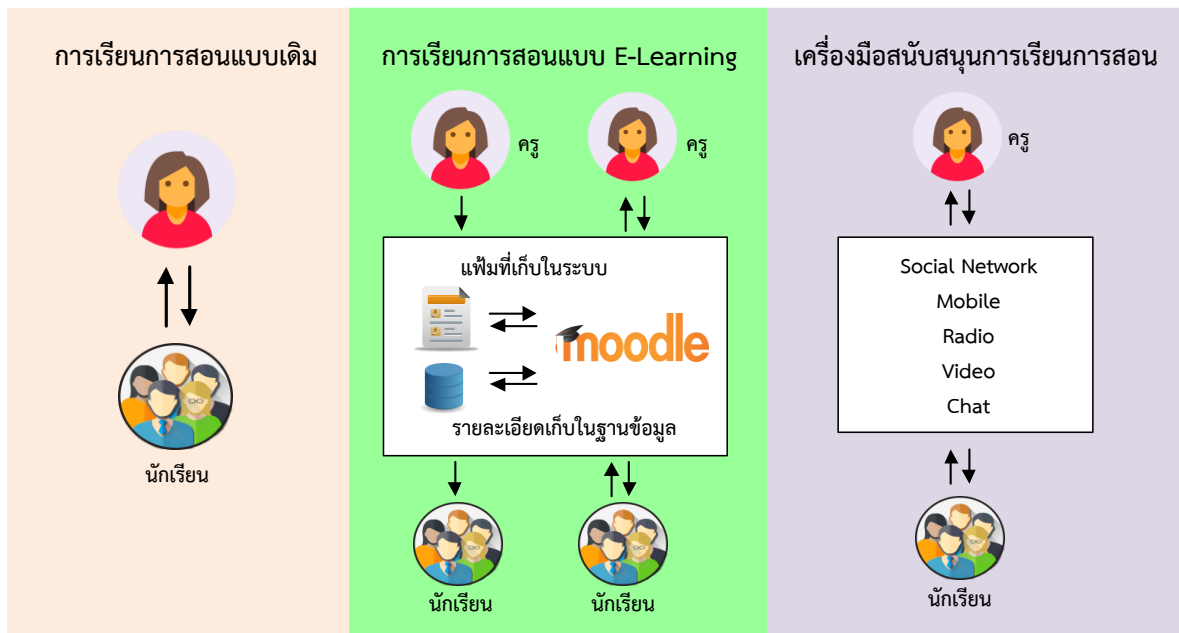
4. มีระบบติดต่อสื่อสารระหว่างนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น และครู เช่น chat หรือ webboard เป็นต้น นักเรียนฝากคำถาม ครูทิ้งการบ้านไว้ ครูนัดสนทนาแบบออนไลน์ ครูนัดสอนเสริม หรือแจกเอกสารให้อ่านก่อนเข้าเรียน ก็ได้
5. มีระบบแบบทดสอบ รับการบ้าน และกิจกรรม ที่รองรับระบบให้คะแนนที่หลากหลาย ให้ส่งงาน ให้ทำแบบฝึกหัด ตรวจสอบให้คะแนนแล้ว export ไป excel ได้
6. สำรองข้อมูลเป็น .zip แฟ้มเดียวได้ ทำให้ครูหรือนักเรียนนำไปกู้คืนในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใดก็ได้
7. สามารถเข้ามาเรียนก็รอบก็ได้ จบไปเข้าแล้วกลับมาทบทวนได้

องค์ประกอบภายในโปรแกรม Moodle

1. ระบบจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน (Course Management) ใช้สำหรับจัดการหลักสูตรรายวิชา ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มหลักสูตรใหม่ การเพิ่มเนื้อหาวิชา การเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอน (ใบงาน การบ้าน แบบทดสอบ) รวมทั้งการประเมินผล และติดตามคุณภาพของผู้เรียน
2. ระบบจัดการไซต์ (Site Management) ใช้สำหรับบริหารเว็บไซต์ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มเติมข่าวสารหน้าเว็บไซต์ หรือหน้ารายวิชาที่เปิดสอน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งการวางข้อมูลต่าง ๆ หน้าเว็บไซต์
3. ระบบจัดการผู้ใช้งาน (User Management) ใช้สำหรับจัดการผู้ใช้งานในระบบไม่ว่าจะเป็น การจัดกลุ่มผู้เรียน การเพิ่ม ลบ แก้ไข และค้นหาสมาชิก รวมทั้งการกำหนดสิทธิของสมาชิกว่าต้องการให้สมาชิกเข้าถึงส่วนใดได้บ้าง
4. ระบบจัดการไฟล์ (File Management) ใช้สำหรับจัดการไฟล์ในเว็บไซต์ไม่ว่าจะเป็นไฟล์เอกสาร ไฟล์รูปภาพ ไฟล์เสียง และไฟล์วิดีโอ

ข้อดีของ Moodle

1. เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้สนับสนุนการเรียนการสอนโดยสามารถใช้เป็นสื่อหลักและสื่อเสริม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงขึ้น
2. ใช้งานง่ายทั้ง ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และผู้เรียน
3. รองรับมาตรฐาน SCORM
4. มีเครื่องมือที่ใช้สร้างแหล่งความรู้ และกิจกรรมแบบออนไลน์
5. เป็นระบบที่สร้างความเชื่อมโยงทางวิชาการ
6. มีเครื่องมือที่ช่วยในการประเมินผลการเรียน
7. สามารถใช้งานได้ดีในระบบปฏิบัติการ Windows และ Linux
8. เป็น Open Source Software สามารถใช้งานได้ฟรี
9. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

รูปอธิบายการเรียนการสอนแบบ Moodle

3.4.2 ภาษาที่ใช้ในการพัฒนา “ PHP ”

PHP (PHP Hypertext Preprocessor) คือ ภาษาคอมพิวเตอร์จำพวก scripting language ภาษาจำพวกนี้คำสั่งต่าง ๆ จะเก็บอยู่ในไฟล์ที่เรียกว่า script และเวลาใช้งานต้องอาศัยตัวแปรชุดคำสั่ง ตัวอย่างของภาษาสคริป เช่น JavaScript , Perl เป็นต้น

ลักษณะของ PHP ที่แตกต่างจากภาษาสคริปต์แบบอื่น ๆ คือ PHP ได้รับการพัฒนาและออกแบบมาเพื่อใช้งานในการสร้างเอกสารแบบ HTML โดยสามารถสอดแทรกหรือแก้ไขเนื้อหาได้โดยอัตโนมัติ ดังนั้น PHP จึงเป็นภาษาที่เรียกว่า server-side หรือ HTML-embedded scripting language คือ ในทุก ๆ ครั้งก่อนที่เครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งให้บริการเป็น Web server จะส่งหน้าเว็บเพจที่เขียนด้วย PHP จะทำการประมวลผลตามคำสั่งที่มีอยู่ให้เสร็จก่อน แล้วจึงค่อยส่งผลลัพธ์ที่ได้ ผลลัพธ์ที่ได้นั้นก็คือ เว็บเพจ

PHP จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญชนิดหนึ่งซึ่งช่วยให้สามารถสร้าง Dynamic Web pages (เว็บเพจที่มีการโต้ตอบกับผู้ใช้) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะเด่นของ PHP

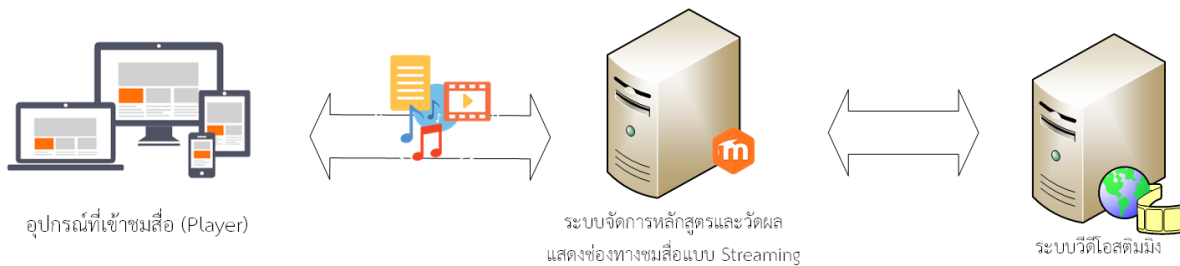
- เป็นภาษาที่มีลักษณะเป็นแบบ Open source ผู้ใช้สามารถ Download และนำ Source code ของ PHP ไปใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- เป็นสคริปต์แบบ Server Side Script ดังนั้นจึงทำงานบนเว็บเซิร์ฟเวอร์ ไม่ส่งผลกับการทำงานของเครื่อง Client โดย PHP จะอ่านโค้ด และทำงานที่เซิร์ฟเวอร์ จากนั้นจึงส่งผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลมาที่เครื่องของผู้ใช้ใน รูปแบบของ HTML ซึ่งโค้ดของ PHP นี้ผู้ใช้จะไม่สามารถมองเห็นได้
- PHP สามารถทำงานได้ในระบบปฏิบัติการที่ต่างชนิดกัน เช่น Unix, Windows, Mac OS หรือ Risc OS อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก PHP เป็นสคริปต์ที่ต้องทำงานบนเซิร์ฟเวอร์ ดังนั้นคอมพิวเตอร์สำหรับเรียกใช้คำสั่ง PHP จึงจำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ไว้ด้วย เพื่อให้สามารถประมวลผล PHP ได้
- PHP สามารถทำงานได้ในเว็บเซิร์ฟเวอร์หลายชนิด เช่น Personal Web Server(PWS) , Apache, OmniHttpd และ Internet Information Service(IIS) เป็นต้น
- ภาษา PHP สนับสนุนการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (Object Oriented Programming)
- PHP มีความสามารถในการทำงานร่วมกับระบบจัดการฐานข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งระบบจัดการฐานข้อมูลที่สนับสนุนการทำงานของ PHP เช่น Oracle, MySQL, FilePro, Solid, FrontBase, mSQL และ MS SQL เป็นต้น
- PHP อนุญาตให้ผู้ใช้สร้างเว็บไซต์ซึ่งทำงานผ่านโปรโตคอลชนิดต่างๆ ได้ เช่น LDAP, IMAP, SNMP, POP3 และ HTTP เป็นต้น
- โค้ด PHP สามารถเขียน และอ่านในรูปแบบของ XML ได้

3.4.3 ระบบ VDO Streaming สำหรับเผยแพร่สื่อความรู้

VDO Streaming คือ การทำให้เล่นไฟล์มัลติมีเดียบนเครื่องคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่ต้องมีการดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ตจนครบไฟล์ เนื่องจากการดาวน์โหลดไฟล์มัลติมีเดียทั้งไฟล์จะใช้เวลาค่อนข้างมาก ดังนั้นการเล่นไฟล์มัลติมีเดียจากอินเทอร์เน็ตด้วยเทคนิค “สตรีมมิง” จะทำให้สามารถแสดงผลข้อมูลได้ก่อนที่ไฟล์ทั้งหมดจะถูกส่งผ่านเข้ามายังเครื่องคอมพิวเตอร์ทำให้เป็นที่นิยมในวงกว้าง โดยรูปแบบการใช้งานของ VDO Streaming มีผู้นำไปใช้ในการออกแบบบริการเช่น

youtube.com และ udemy.com เพื่อรองรับผู้เข้าชมสื่อวิดีโอเดี่ยวจำนวนมาก ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการทำให้สตรีมมิ่งสามารถเล่นไฟล์มัลติมีเดียมีหลักการ คือ คอมพิวเตอร์ที่ใช้จะต้องประมวลประมวลผล (Streaming Server) พร้อมทำการแปลงข้อมูลที่ถูกส่งเข้ามายังเครื่องปลายทาง เพื่อแสดงผลในรูปของเสียง หรือวิดีโอ โดยที่เครื่องปลายทาง แสดงผ่านตัวแสดงผล (Player) ที่รองรับการทำงานแบบ Streaming ได้ จึงทำให้สามารถรับชมสื่อได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทำการปรับคุณภาพการแสดงผลของสื่อวิดีโอตาม Bandwidth ของผู้ใช้งานใข้ยูได้

รูปแสดงการทำงาน Streaming ของโครงการ

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบระบบในโครงการ

3.5.1 เครื่องมือตรวจสอบเว็บไซต์ “ jmeter ”

ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพการทำงานของระบบ Web Application ว่าสามารถรองรับการใช้งาน หรือการทำงานในเมนูต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพื่อให้ทาง Programmer และ System Engineer ทำการปรับแต่งระบบให้สามารถรองรับและทำงานได้ประสิทธิภาพสูงสุดของตัวระบบ

3.5.2 เครื่องมือตรวจสอบ Inject ใช้ “SQL Inject me ”

ใช้เพื่อตรวจสอบการเจาะระบบ โดยใช้ SQL หรือภาษาที่ใช้ติดต่อกับฐานข้อมูล ในการโจมตี เพื่อป้องกันแฮกเกอร์ใช้ช่องโหว่ในการ Query String ผ่านช่องทางการรับข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลใน Database นอกจากนี้ยังสามารถ แก้ไข เพิ่ม หรือ ลบข้อมูลได้ ดังนั้นจำเป็นต้องทำการตรวจสอบการ SQL Inject

4. การอบรมและบำรุงรักษาระบบ

4.1 การอบรมระบบในโครงการ

การฝึกอบรมระบบในโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงนั้น จะเป็นการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการเว็บไซต์สำหรับผู้ใช้งานทั่วไปและผู้ดูแลระบบ ให้สามารถใช้งานระบบได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีเอกสารประกอบการฝึกอบรม หรือคู่มือการใช้งานตามประเภทของผู้เข้าอบรม โดยแยกการอบรมเป็นกลุ่มๆ ดังนี้

- ผู้ดูแลระบบด้านเทคนิค (System Administrator) จำนวน 1 วัน
- ผู้ใช้งานทั่วไปและผู้ดูแลระบบงานเว็บไซต์ (Web Portal) จำนวน 1 วัน

4.2 การบำรุงรักษาระบบ

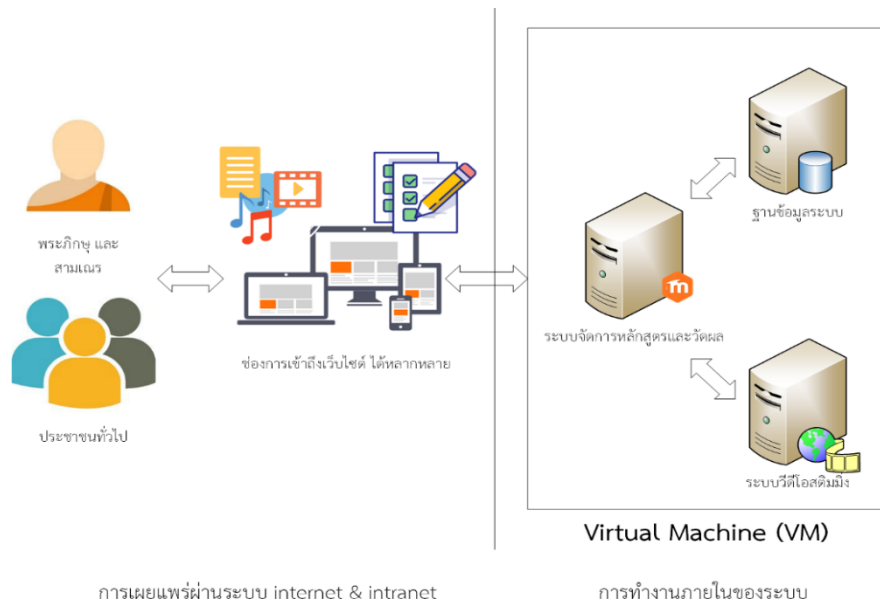
- 4.2.1 ทำการ Backup ฐานข้อมูลทุก ๆ สัปดาห์ เพื่อป้องกันเมื่อระบบในส่วนของฐานข้อมูลมีปัญหาจะสามารถทำการ restore ได้
- 4.2.2 สามารถติดต่อแจ้งปัญหาการใช้งานระบบได้ในเวลา 8:00 - 17:00 ชม (ทำการ) พร้อมทั้งมีทีมสำหรับ Onsite service
- 4.2.3 ในส่วนเมนูติดต่อเราของเว็บไซต์ จะทำการส่งปัญหาที่ผู้ใช้ติดต่อผู้ดูแลระบบ ให้กับทางทีมงานด้วย เพื่อให้ทางทีมงาน Support สามารถแก้ไขได้อย่างทันที่

5. กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 1

การรายงานผลการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) และรายงานแผนการดำเนินงาน (Project Plan) ในงานส่วนนี้ จะเป็นการเข้าไปประชุมกับทางคณะทำงานของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง โดยไปสอบถามถึงข้อมูลเดิมของระบบ และความต้องการของระบบที่ทางสำนักงานแม่กองธรรมต้องการ เพื่อนำมาพัฒนาเป็นแผนการดำเนินงานเบื้องต้น โดยออกเป็นหัวข้อหลักดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)

จากการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการเผยแพร่พระพุทธรูปศาสนาการ กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning) สำหรับสำนักแม่กองธรรมสนามหลวง จึงได้ทำการออกแบบระบบโดยใช้พื้นฐานเทคโนโลยีของ Web Application เพื่อให้สามารถรองรับการใช้งานได้สะดวกจากที่ไหนก็ได้ และใช้ผ่านอุปกรณ์ได้หลากหลายในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ “ให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้ง สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self - Learning)” โดยสามารถเข้าถึงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และอินทราเน็ต ดังรูป

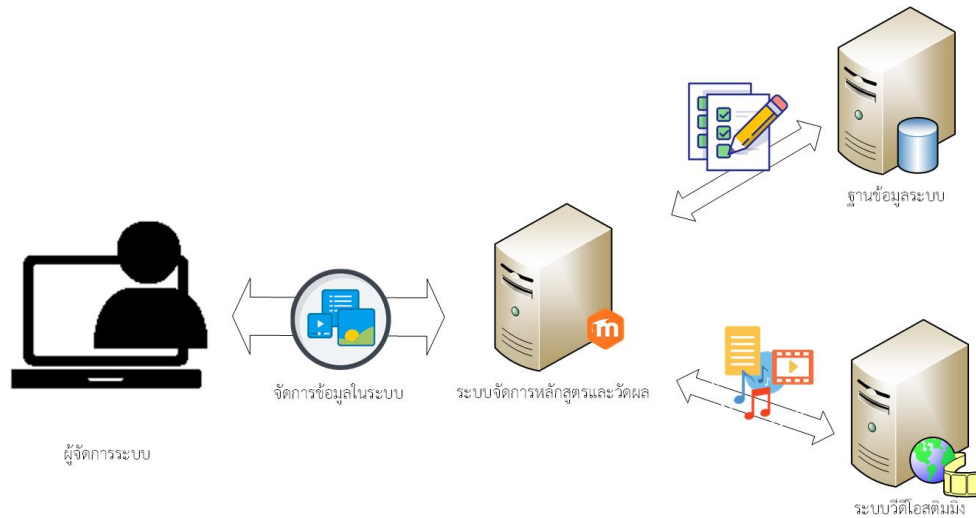

รูปภาพรวมการทำงานของระบบ

การทำงานของระบบ ได้ทำการออกแบบให้รองรับกลุ่มผู้คนที่เข้ามาศึกษาองค์ความรู้ทางศาสนาที่เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น โดยทางพระภิกษุ , สามเณร ที่ต้องการสอบเปรียญธรรม 9 และกลุ่ม

ประชาชนที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูลต่างๆ โดยระบบจะสามารถนำเสนอสื่อที่ทันสมัยให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ต่างๆ ได้อย่างสะดวกและเข้าใจได้ง่ายขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการสอบวัดผลต่อไป

โดยการทำงานของระบบผ่าน Web Application สามารถทำงานร่วมกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พกพาสมาร์ทโฟน โดยโครงสร้างหลักจะแยกการทำงาน ออกเป็น 2 ส่วน ดังรูป

รูปการทำงานของระบบผ่าน Web Application

1.1 ระบบจัดการสื่อการเรียนการสอน (Moodle) : เป็นระบบหลักในการจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ เช่น บทเรียน , คลังข้อสอบ , สมาชิกของระบบ , ห้องสนทนา , กระดานข่าว เป็นต้น โดยในส่วนนี้จะมีการจัดการกลุ่มสิทธิ์การใช้งานตามที่ผู้ดูแลระบบ (Admin) เป็นผู้กำหนดโดยจะแยกออกเป็น 2 กลุ่ม หลักๆ คือ

- อาจารย์ หรือ ผู้จัดการบทเรียน
- นักเรียน หรือ ผู้เข้ามาเรียนรู้บทเรียนและทำการทดสอบผ่านระบบ

1.2 ระบบการเผยแพร่สื่อแบบวีดิโอสตรีมมิง (Streaming) : เป็นระบบที่ช่วยในการจัดการสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) ให้สามารถเผยแพร่สื่อไปยังอุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง โดยคุณภาพในการแสดงสื่อขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่อุปกรณ์เชื่อมต่ออยู่ โดยการเข้าถึง สื่อมัลติมีเดีย นั้น จะไม่สามารถเข้าถึงที่เก็บไฟล์เพื่อทำการดาวน์โหลดได้ เนื่องจากสื่อที่ใช้เผยแพร่ในโครงการ เป็นลิขสิทธิ์สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงเท่านั้น

2. แนวทางการพัฒนาสื่อธรรมศึกษาจำนวน 200 ตอน

ขั้นตอนในการพัฒนาสื่อในโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.1. ขั้นตอนการวางแผนงาน

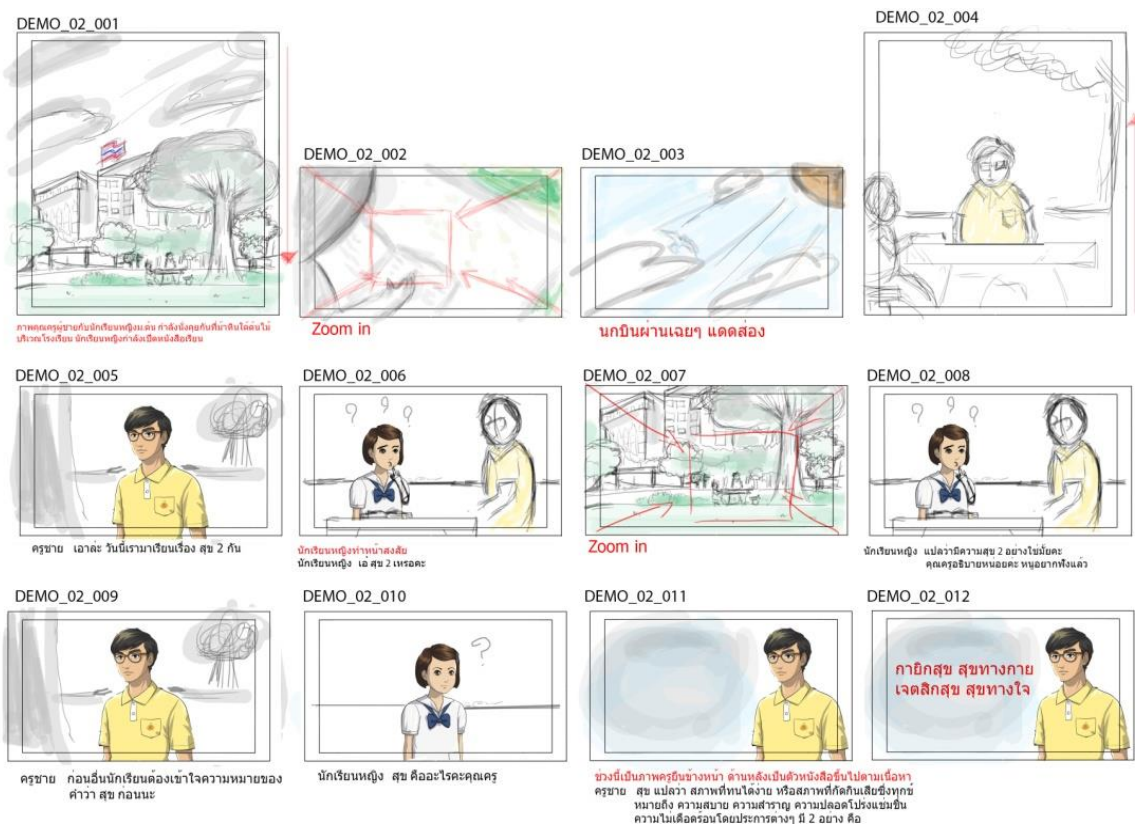
หาข้อมูลและเตรียมทีมงานฝ่ายผลิตสื่อ ได้แก่ ฝ่ายข้อมูล เขียนบท เขียนสตอรี่บอร์ด ออกแบบ คาแรกเตอร์ และฉาก ทำแอนิเมชั่น พากย์เสียง ตัดต่อ นัดประชุมและมอบหมายงานในแต่ละส่วนของกระบวนการผลิตสื่อการเรียนรู้

2.2 ขั้นตอนการเขียนบท

จัดทำบทสื่อกำหนดการเรียนรู้ ตามเนื้อหาหลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรีและโท ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องก่อนส่งไปเขียนสตอรี่บอร์ดในขั้นตอนต่อไป

2.3 ขั้นตอนการเขียนสตอรี่บอร์ด

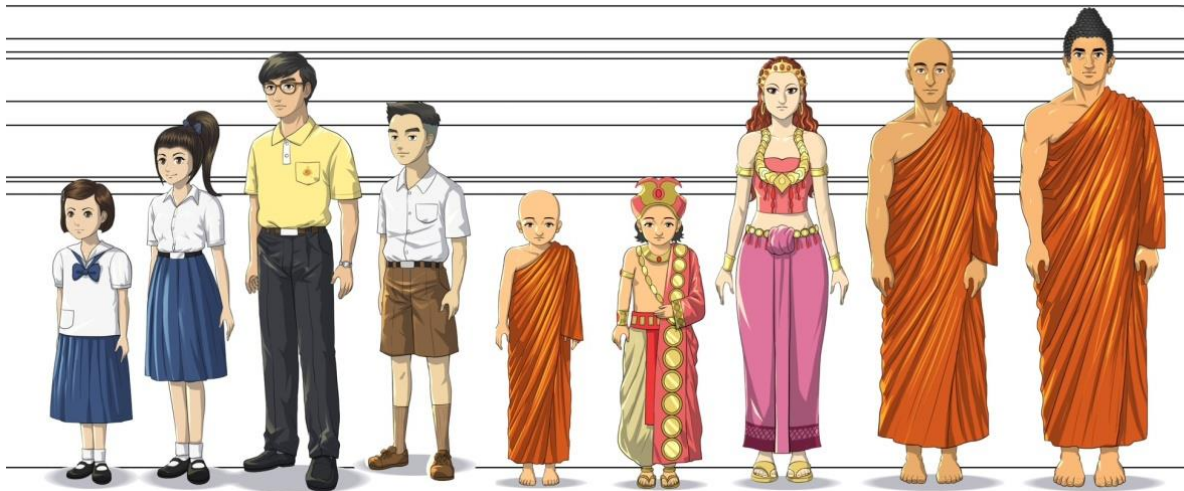
จัดทำสตอรี่บอร์ดสื่อกำหนดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการตีความจากบทเขียนออกมาเป็นภาพ เพื่อสื่อสารให้เข้าใจง่ายขึ้น จากนั้นตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนส่งผลิตจริง ดังภาพ

รูปตัวอย่างสตอรี่บอร์ด

2.3.1 ขั้นตอนการออกแบบคาแรกเตอร์และฉาก

ออกแบบคาแรกเตอร์ ตัวละคร ฉากที่ใช้สำหรับเล่าเรื่องตามเนื้อหาในแต่ละวิชา

รูปตัวอย่างการออกแบบคาแรกเตอร์

รูปตัวอย่างการออกแบบฉาก

2.3.2 ขั้นตอนการทำภาพเคลื่อนไหว

ผลิตสื่อการเรียนรู้เป็นภาพเคลื่อนไหว หรือแอนิเมชัน ทำการจัดวางองค์ประกอบภาพ ตัวละคร ฉากตามสตอรี่บอร์ดที่ได้รับ และส่งไปทำการพากย์เสียง และตัดต่อในขั้นตอนต่อไป

2.3.3 พากย์เสียง และตัดต่อ

ดำเนินการพากย์เสียงบรรยาย ใส่ดนตรีประกอบ ตัดต่อจนเสร็จสมบูรณ์

รูปตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์ตามขั้นตอนทั้งหมด

รายละเอียดกิจกรรม

วันที่	รายละเอียดงาน
28 – 30 /09/2560	ประชุมเพื่อนำเสนอแผนการดำเนินงานและเก็บความต้องการระบบเบื้องต้น (อ้างอิงตามเอกสารนำเสนอ ภาคผนวก ก)
12/10/2560	ได้ติดตามเรื่องรายละเอียดข้อมูลหลักสูตรธรรมศึกษา กับทางสำนักแม่กองธรรม
14/10/2560	สำนักสำนักแม่กองธรรม แจ้งเรื่องการปรับหลักสูตร ส่วนของ ชั้น 5 ได้ตัดออกจากชั้นตรี
19/10/2560	ออกแบบรูปแบบการนำเสนอสื่อธรรมศึกษา
22/10/2560	ได้จัดส่งตัวอย่างสื่อเพื่อให้ทาง สำนักแม่กองธรรม พิจารณา ตาม URL https://youtu.be/OT1Sm241Jis
23/10/2560	สำนักแม่กองธรรม แจ้งเรื่องออกเสียงไม่ถูก. ต้องออกเสียงเป็น. ทานัญจะ ยุทธัญจะ. ไม่ใช่. ทานยัด "รบกวนเรียนปรึกษาเป็น 2 หัวข้อนะครับ 1. รูปแบบการนำเสนอ 2. กกับการออกเสียงบาลีให้ถูกต้อง เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการต่อในส่วนที่เหลือ "ทานญจ อ่านว่า ทา-นัน-จะ ยุทธญจ อ่านว่า ยุต-ธัน-จะ สุขสุส อ่านว่า สุ-ซัด-สะ มนาปทายี อ่านว่า มะ-นา-ปะ-ทา-ยี เสฏฐนุทโท อ่านว่า เสต-ถัน-ทะ-โท เสฏฐมุเปติ อ่านว่า เสต-ถะ-มุ-เป-ติ"
02 - 30/10/2560	ออกแบบสตอรี่บอร์ดสื่อการเรียนรู้ จำนวน 50 ตอนแรก
20 – 30 /10/2560	จัดทำเอกสารการรายงานผลการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) และรายงานแผนการดำเนินงาน (Project Plan)

งวดที่ 2

การดำเนินงานในงวดที่ 2 สมาคมฯต้องดำเนินการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ผลการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการเผยแพร่พระพุทธศาสนา การกำหนดหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบการให้บริการ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง
- ผลการออกแบบ พัฒนาและติดตั้งระบบการเรียนรู้ สื่อการเผยแพร่ทางด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบ (E-Learning) (ดังมีรายละเอียดตามภาคผนวก ข)
- สื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ จำนวน 50 ตอนแรก ในรูปแบบ Animation ซึ่งสมาคมได้ดำเนินการจัดส่ง 65 ตอน

กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 2

ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ข้อมูล ขั้นตอน ในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) และการติดตั้งระบบ พร้อมทั้งดำเนินการพัฒนาสื่อความรู้ตามหลักสูตรธรรมศึกษาของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง (ส่วนที่ 1) ในงานส่วนนี้จะเป็งานพัฒนาวิเคราะห์และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) และการติดตั้งระบบพร้อมผลกรทดสอบระบบเบื้องต้น โดยแยกออกเป็น 2 งานหลักดังนี้

1. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - L e a r n i n g)

การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) โดยใช้หลักการพัฒนาระบบดังรูปนี้

ภาพแสดงแผนการปฏิบัติในโครงการ

พร้อมทั้งกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบในโครงการ 2 ส่วนหลักดังนี้

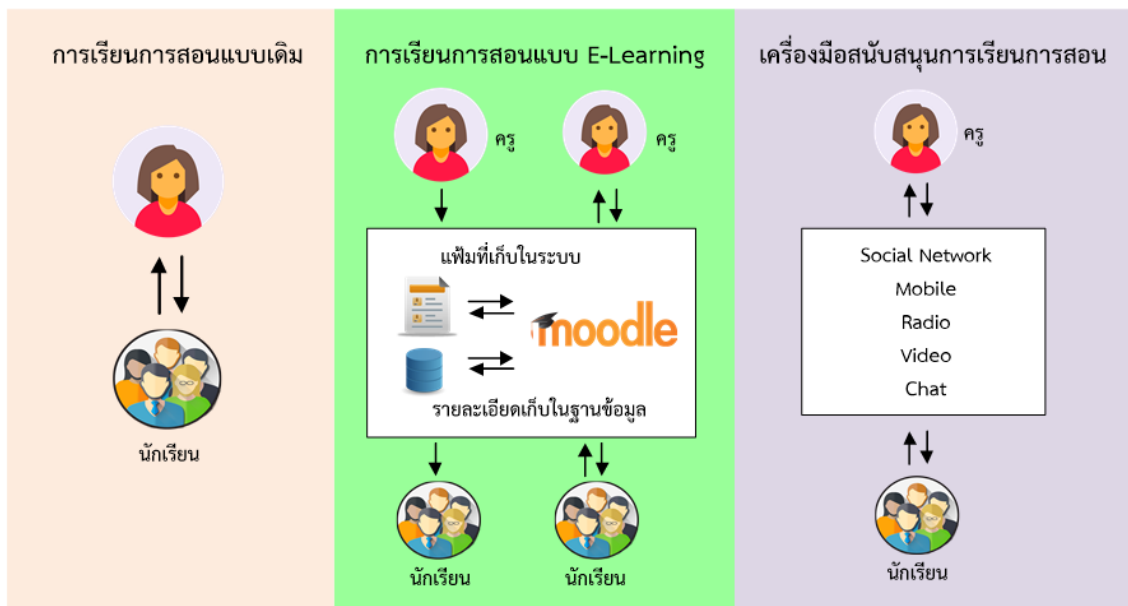
1.1 Moodle

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) คือ โปรแกรมที่ประมวลผลในเครื่องบริการ (Server-Side Script) ทำหน้าที่ให้บริการระบบ E-Learning ทำให้ผู้ดูแลระบบสามารถเปิดบริการแก่ครู และนักเรียน ผ่านบริการ 2 ระบบ คือ

1. ระบบจัดการเนื้อหา (CMS = Course Management System) บริการให้ครูสามารถจัดการเนื้อหา เตรียมเอกสาร สื่อมัลติมีเดีย แบบฝึกหัดตามแผนการจัดการเรียนรู้
2. ระบบจัดการเรียนรู้ (LMS = Learning Management System) บริการให้นักเรียนเข้าเรียนรู้ตามลำดับ ตามช่วงเวลา ตามเงื่อนไขที่ครูได้จัดเตรียมอย่างเป็นระบบ และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน พร้อมแสดงผลการตัดเกรดอัตโนมัติ

Moodle เป็นซอฟต์แวร์สำหรับใช้ในการจัดการรายวิชาผ่านเว็บ โดยกำหนดให้มีระบบการจัดการเว็บไซต์ซึ่งรองรับทั้ง ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และผู้เรียน มีเครื่องมือที่ช่วยในการจัดแหล่งความรู้กิจกรรม และสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนผ่านเว็บให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจาก Open Source Software ได้แก่ php และ mysql

Moodle เป็นซอฟต์แวร์ ที่ทำงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบโดยใช้ CGI Script ร่วมกับ Database เก็บข้อมูลการใช้งานไว้ที่เครื่องแม่ข่าย แล้วให้สิทธิผู้ใช้เข้ามาใช้งาน โดยสิทธิการใช้งานมีหลายสถานะ เช่น ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน หรือผู้เรียน เปรียบเสมือนรวบรวมแหล่งความรู้ทั้งหมดมารวมกันไว้ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าใช้งานร่วมกันได้ สำหรับผู้สอน การสร้างรายวิชาบน Moodle นั้นสามารถใช้เครื่องมือที่มีอยู่ใน Moodle สร้างเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาได้ เช่น แหล่งข้อมูลแบบหน้าเว็บเพจ แหล่งข้อมูลแบบไฟล์หรือเว็บไซต์ และกิจกรรมแบบทดสอบ เป็นต้น

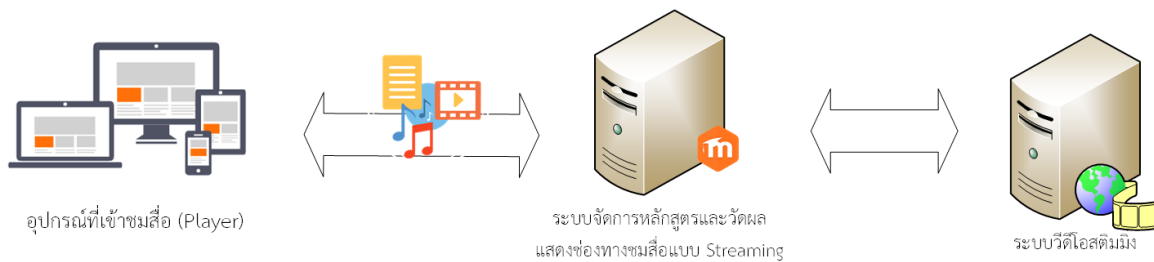

รูปอธิบายการเรียนการสอนแบบ Moodle

1.2 ระบบ VDO Streaming สำหรับเผยแพร่สื่อความรู้

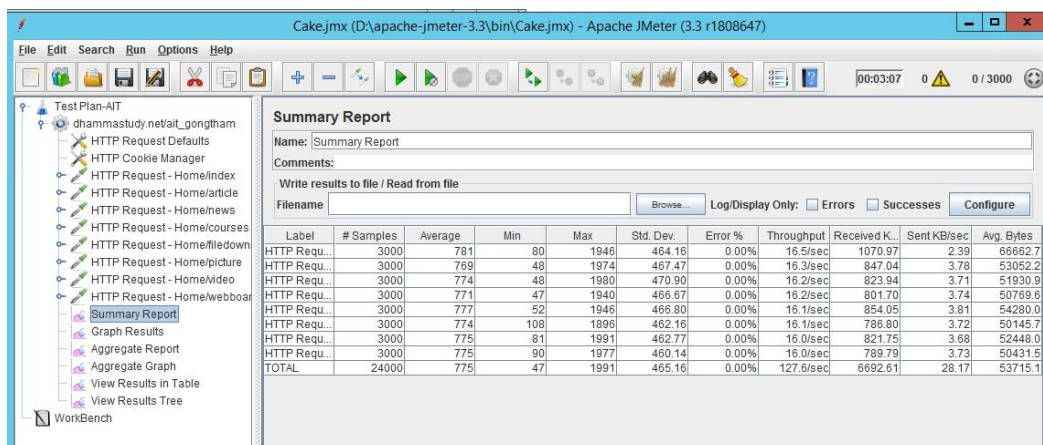
VDO Streaming คือ การทำให้เล่นไฟล์มัลติมีเดียบนเครื่องคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่ต้องมีการดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ตจนครบไฟล์ เนื่องจากการดาวน์โหลดไฟล์มัลติมีเดียทั้งไฟล์จะใช้เวลาค่อนข้างมาก ดังนั้นการเล่นไฟล์มัลติมีเดียจากอินเทอร์เน็ตด้วยเทคนิค “สตรีมมิ่ง” จะทำให้สามารถแสดงผลข้อมูลได้ก่อนที่ไฟล์ทั้งหมดจะถูกส่งผ่านเข้ามายังเครื่องคอมพิวเตอร์ทำให้เป็นที่นิยมในวงกว้าง โดยรูปแบบการใช้งานของ VDO Streaming มีผู้นำไปใช้ในการออกแบบบริการ เช่น youtube.com และ udemy.com เพื่อรองรับผู้เข้าชมสื่อวิดีโอเดี่ยวจำนวนมากๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการทำให้สตรีมมิ่งสามารถเล่นไฟล์มัลติมีเดียมีหลักการ คือ คอมพิวเตอร์ที่ใช้จะต้องประมวลผล (Streaming Server) พร้อมทำการแปลงข้อมูลที่ถูกส่งเข้ามายังเครื่องปลายทางเพื่อแสดงผลในรูปของเสียง หรือวิดีโอ โดยที่เครื่องปลายทาง โดยแสดงผ่านตัวแสดงผล (Player) ที่รองรับการทำงานแบบ Streaming ได้ จึงทำให้สามารถรับชมสื่อได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทำการปรับคุณภาพการแสดงผลของสื่อวิดีโอตาม Bandwidth ของผู้ใช้งานได้อยู่ได้

รูปแสดงการทำงาน Streaming ของโครงการ

พร้อมทั้ง เข้ารับคำปรึกษาการทำงานของระบบกับทางสำนักงานแม่กองธรรมเป็นระยะๆ และจัดทำระบบจำลอง (Demo) ใช้ในการทดสอบระบบ เพื่อให้สามารถระบบได้ถูกต้องตามแผนงานที่กำหนด โดยมีการทดสอบระบบถึงการรองรับการเข้าถึงเว็บไซต์จำนวนมากได้หรือไม่

รูปการทดสอบระบบจำนวน 3000 connect / seconds

2. การพัฒนาสื่อธรรมศึกษา

โดยการเข้าประชุมกับทางสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้สรุปหัวข้อธรรมศึกษาในบนเรียนนักรธรรม
ตรี และโท โดยมีจำนวนรวมกันทั้งหมด 200 ตอน เพื่อให้ทางสมาคมฯ ได้ออกแบบตัวละคร และ
storyboard ให้ทางสำนักงานแม่กองธรรมตรวจสอบการพัฒนาสื่อโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่าง Storyboard สื่อธรรมศึกษาที่จัดส่งให้พิจารณา

วิชาวินัย (อุโบสถศีล)

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ความหมายของอุโบสถศีล

ลำดับ	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาวินัย (อุโบสถศีล)</p> <p>ธรรมศึกษา ชั้นโท</p> <p>ความหมายของอุโบสถศีล</p>
2		<p>โม พัด พຽ່ງນີ້ວັນพระจันทร์เต็มดวงพอดี อย่าลืมไปวัด ปฏิบัติอุโบสถศีลนะ</p> <p>พัด จริงด้วย เกือบลืมแหละโม ว่าแต่...อุโบสถศีล มี ความหมายว่าอะไร โมรู้มั๊ย</p> <p>โม รู้สิพัด อุโบสถศีล แบ่งออกเป็น 2 คำ คือ 1. อุโบสถ 2. ศีล ที่นี้เรามาทำความรู้จักความหมายทีละข้อกัน เริ่มต้นที่ข้อ 1. อุโบสถ ก่อนนะ</p> <p>คำว่าอุโบสถ เป็นชื่อของการบำเพ็ญพรตอย่างหนึ่งโดยกา รอดอาหาร เป็นพรตหรือธรรมเนียมปฏิบัติมีมาก่อน พุทธกาล กำหนดให้สมาทานในวันพระจันทร์เพ็ญพระจันทร์ ดับและพระจันทร์ครึ่งดวง อันตรงกับขึ้น 15 ค่ำ แรม 15 ค่ำ หรือ 14 ค่ำ ในเดือนขาดหรือเดือนคี่ และขึ้น 8 ค่ำ แรม 8 ค่ำ</p>
3		<p>พัด ครั้นถึงพุทธกาลพระบรมศาสดาทรงอนุมติพรตหรือธรรม เนียมนั้นแก่พุทธบริษัท ตรัสให้ใช้วันเช่นนั้น เป็นวันประชุม ฟังธรรม แสดงธรรม สนทนาธรรม สมาทานศีล บริจาคทาน และเจริญภาวนาอันเป็นกุศลอื่นๆ และยังทรงอนุญาตให้</p>

		<p>ภิกษุสงฆ์ทำอุโบสถ เฉพาะในวันพระจันทร์เพ็ญและวันพระจันทร์ดับ คือวัน 15 ค่ำ หรือ 14 ค่ำ เดือนละ 2 ครั้ง</p> <p>โม ส่วนอุโบสถของคุณหัสดี ทรงอนุญาตให้ปฏิบัติเดือนละ 4 วัน คือ วันพระจันทร์เพ็ญได้แก่วันขึ้น 15 ค่ำ วันพระจันทร์ดับได้แก่วันแรม 15 ค่ำหรือวันแรม 14 ค่ำในเดือนขาด และในวันพระจันทร์ครึ่งดวงคือ วันขึ้น 8 ค่ำหรือวันแรม 8 ค่ำ คุณหัสดีผู้จะเข้าจำหรือปฏิบัติอุโบสถ เมื่อถึงวันอุโบสถดังกล่าวควรตื่นนอนแต่เช้า</p>
4		<p>พัต เข้านี้ต้องประมาณตีสามตีสี่หรือเปล่าโม?</p> <p>โม ไม่ถึงขนาดนั้นจำ พอเห็นแสงพระอาทิตย์แดงขึ้น ก็ให้บัวปากอริชฐานอุโบสถ พอได้เวลาที่สมควรแล้วจึงไปวัดสมาทานอุโบสถศีล 8 สิกขาบท ต่อจากนั้นไม่ควรทำกรอย่างอื่น ยิ่งการกระทำนั้นเป็นเหตุให้คนหรือสัตว์ได้รับความลำบากเดือดร้อนยิ่งต้องเว้นขาด ควรให้กาลเวลาผ่านไปโดยการฟังธรรม มนสิการกรรมฐาน จนตลอดวันหนึ่งและคืนหนึ่งตามที่ได้บัญญัติเอาไว้ อุโบสถในที่นี้เป็นชื่อของวันทั้ง 4 นั้นก็ได้ เป็นชื่อของสิกขาบท 8 นั้นก็ได้</p> <p>พัต จะเห็นได้ว่า อุโบสถของคุณหัสดีจะต้องปฏิบัติคู่กับศีลเสมอ ดังนั้นจึงเรียก อุโบสถศีลเพราะเหตุนี้จึงมีธรรมข้อหนึ่งที่ชื่อว่า สีลพทปรามาส แปลว่า ความยึดถือที่ผิดจากความจริงด้วยศีลและพรต ถ้าศีลและพรตที่ปฏิบัตินั้นเป็นความจริงคือปฏิบัติตามแล้วทำให้พ้นทุกข์ได้จริง ไม่ทำให้ตนและคนอื่นเดือดร้อน วิญญูชนสรรเสริญ ก็ไม่จัดเป็นสัลพทปรามาส</p>

<p>5</p>	 	<p>โม อุโบสถเป็นพรต คือเป็นข้อที่ควรปฏิบัติ สิกขาบท 8 ข้อ เป็นศีลสำหรับควบคุมกิริยาทางกายและวาจาให้เรียบร้อยและเป็นที่ตั้งอาศัยแห่งคุณความดีที่ควรปฏิบัติ จึงเรียกว่าอุโบสถศีล เพราะเหตุนั้น พระภิกษุอาจารย์จึงอธิบายขยายความคำว่าอุโบสถไว้ดังนี้</p> <p>อุปกิเลส อุเสติ ทหติ อุปตาเปติ วาติ อุโปสโก</p> <p>แปลว่า ธรรมใด กำจัดคือเผาอุปกิเลสทั้งหลายหรือทำอุปกิเลสทั้งหลายให้หมดไหม้ เหตุนั้น ธรรมนั้น จึงชื่อว่าอุโบสถ</p> <p>และอีกความหมายหนึ่งว่า อุปวสิตพโพติ</p> <p>อุโปสโก แปลว่า ธรรมใด อันบุคคลผู้ต้องการบุญพึงเข้าจำเหตุนั้น ธรรมนั้น ชื่อว่า อุโบสถ</p>
<p>6</p>	 	<p>พัต อุโบสถในคัมภีร์พระพุทธศาสนา มี 2 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถที่มีไชพุทธบัญญัติ 2. อุโบสถที่เป็นพุทธบัญญัติ <p>อุโบสถที่ไม่มีไชพุทธบัญญัติ ไม่มีองค์ 8 ดังในปัจจุบันนี้ คงเข้าจำหรือปฏิบัติเพื่อกำจัดอุปกิเลสดังกล่าวโดยไม่มีการสมาทานสิกขาบท 8 ประการจากพระภิกษุ</p> <p>โม ตกลงว่า พຽນนี้พัตจะไปวัด ปฏิบัติอุโบสถศีลมั้</p> <p>พัต ไปสิโม พัตตั้งใจจะไปฟังธรรม สมาทานศีล 8 และบริจาทานด้วย</p> <p>โม ดีจังเลยจ๊ะ ในตอนหน้าเราจะมาเรียนรู้เรื่องอะไรอีก อย่าลืมาติดตามกันต่อนะคะ</p> <p>พัต สวัสดีครับ</p> <p>โม สวัสดีค่ะ</p>

รายละเอียดกิจกรรม

วันที่	รายละเอียดงาน
13/10 – 30/10/2560	พัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
03/11/2560	ได้พัฒนาระบบพร้อมทั้งติดตั้งระบบบน demo site ให้ทางสำนักแม่กองธรรมเข้าตรวจสอบเป็นระยะๆ (ระบบ LMS : http://demo3.aitproject.com/gongtham_v2/th/home) (ระบบจัดการวิดีโอ : http://demo3.aitproject.com/gongtham_streaming/)
12/11/2560	ทางทีมแจ้งช่องทางการตรวจสอบสื่อผ่าน youtube โดยเพิ่มทุกๆ วันอาทิตย์กับวันจันทร์ เพื่อให้ทางสำนักแม่กองธรรมพิจารณา https://youtu.be/CPgTXxUjr1l https://youtu.be/J7fLtZjFeMo https://youtu.be/3U3U61wtMIY
15/11/2560	ส่งความคืบหน้า สื่อธรรมศึกษา https://www.youtube.com/watch?v=sWRrV0ebG1k&feature=youtu.be https://www.youtube.com/watch?v=hq6eFhJEeV8&feature=youtu.be https://www.youtube.com/watch?v=tAy2KgGMkIA&feature=youtu.be
20/11/2560	ส่งความคืบหน้า สื่อธรรมศึกษา https://youtu.be/E2C_JKV99CE https://www.youtube.com/watch?v=GoJL5NrWGmU&feature=youtu.be
24/11/2560	ส่งความคืบหน้า วิชาธรรม ส่งแล้ว 3 คลิป https://youtu.be/pwE79h7iP7U https://youtu.be/sWRrV0ebG1k https://youtu.be/N_0CkNlCqpU
26/11/2560	ส่งความคืบหน้า ศาสนพิธี ส่งแล้ว 4 คลิป https://youtu.be/3U3U61wtMIY https://youtu.be/hq6eFhJEeV8 https://youtu.be/E2C_JKV99CE https://youtu.be/16tHMdXfcig
02/12/2560	ทางสมาคมสอบถามเรื่องหลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโทใหม่มีข้อสรุปแล้วหรือไหม
04/12/2560	ทางสมาคมขอให้มูลนิธิไฟล์ธรรมศึกษาชั้นโท pdf กับไฟล์ word กับทางสำนักแม่กองธรรม
18/01/2560	ส่งความคืบหน้า วิชาธรรม 14 คลิป
29/01/2560	ส่งความคืบหน้า วิชาธรรม 20 คลิป

วันที่	รายละเอียดงาน
01/01/2561	<p>1. งานธรรมศึกษา : ส่งงานแล้วทั้งหมด 41 คลิป บทงานธรรมศึกษา https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1</p> <p>2. จัดทำแบบตัวอย่างให้ทางสำนักแม่กองธรรมพิจารณา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● แบบที่ 1 http://www.dhammastudy.net (ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน) ● แบบที่ 2 http://demo3.aitproject.com/gongtham ● แบบที่ 3 http://demo3.aitproject.com/gongtham_v3
05/01/2561	ประชุมนัดแรก ตรวจสอบเนื้อหา วันที่ 9 มกราคม 2561 เวลา 14.00 น. ณ สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง
09/01/2561	ประชุมครั้งต่อไปวันอังคารที่ 9 มกราคม 2561 เวลา 14.00 น. ณ สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง
10/01/2561	ทางสำนักแม่กองธรรม จัดส่งตัวอย่างชุดข้อสอบนำมาทดสอบนำเข้าผ่านระบบในโครงการฯ
12/01/2561	ทางสำนักแม่กองธรรมจัดเตรียมเครื่อง server เพื่อให้ทางสมาคมนำระบบไปติดตั้ง
	<ol style="list-style-type: none"> 1. web app server 2. vm streaming server <p>การเข้า streaming server จาก public ip จะต้อง pass through เครื่อง app server</p>
15/01/2561	ส่งความคืบหน้างานแล้วทั้งหมด 51 คลิป และตรวจสอบ scrip เบื้องต้นเบญจธรรม 11 คลิป
17/01/2561	ทางสมาคมทำการแจ้งให้ทางสำนักแม่กองธรรม ติดตั้ง Link เชื่อมโยงระหว่างเว็บไซต์เดิมกับเว็บไซต์ใหม่
	<p>คลังภาพ : http://www.dhammastudy.net/mod/mediagallery/view.php?id=54</p> <p>เอกสาร : http://www.dhammastudy.net/mod/folder/view.php?id=30</p> <p>ข่าว : http://www.dhammastudy.net/mod/forum/view.php?id=2</p> <p>วิดีโอ : http://www.dhammastudy.net/mod/mediagallery/view.php?id=40</p> <p>บทเรียน : http://www.dhammastudy.net/course/view.php?id=17</p>
19/01/2561	ส่งความคืบหน้างานแล้วทั้งหมด 57 คลิป บทงานธรรมศึกษา https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1

วันที่	รายละเอียดงาน
25/01/2561	ส่งความคืบหน้างานแล้วทั้งหมด 57 คลิป บทงานธรรมศึกษา https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1
05/02/2561	1. งานธรรมศึกษา : ส่งงานแล้วทั้งหมด 62 คลิป บทงานธรรมศึกษา https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1 2. ทางสำนักแม่กองธรรม แจ้งเรื่องการออกแบบให้รองรับโครงสร้างใหม่ของธรรมมาศึกษา จากเดิม 3 ชั้น ตรี โท เอก เป็น 9 ชั้น <ul style="list-style-type: none"> ● ประถม 3 ระดับชั้น (มีทั้ง ตรี โท เอก ระดับประถม) ● มัธยม 3 ระดับชั้น (มีทั้ง ตรี โท เอก ระดับประถม) ● อุดมศึกษา 3 ระดับชั้น (มีทั้ง ตรี โท เอก ระดับประถม)
13/02/2561	แจ้งความคืบหน้าระบบ e-learning ครบ ตอนนี้ทางทีมได้ติดตั้งระบบ Moodle มาตรฐาน บนเครื่องทดสอบเรียบร้อยแล้ว และกำลังพัฒนาเพิ่มความสามารถเพิ่มข้อกำหนด TOR (ครั้งที่ 1) (อ้างอิงตามเอกสารตรวจสอบระบบ ภาคผนวก ข)
19/02/2561	ส่งความคืบหน้างาน วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี ปรับปรุงใหม่ ส่งแล้ว 8 คลิป และ สคริปต์ศาสนพิธี 18 ตอน https://drive.google.com/dr
27/02/2561	แจ้งความคืบหน้าระบบ e-learning ครบ ตอนนี้ทางทีมได้ติดตั้งระบบ Moodle มาตรฐาน บนเครื่องทดสอบเรียบร้อยแล้ว และกำลังพัฒนาเพิ่มความสามารถเพิ่มข้อกำหนด TOR (ครั้งที่ 2) Moodle : http://www.dhammastudy.net/admin/user.php 1. user: test1 pass: Aa123456@ > admin 2. user: test2 pass: Aa123456@ > teacher CMS LMS : http://www.dhammastudy.net/ait_gongtham/th/admin/login 1. user: test1 pass: Aa123456@ 2. user: test2 pass: Aa123456@ CMS Stream : http://www.dhammastudy.net/ait_stream/manage 1. user: test1 pass: Aa123456@ 2. user: test2 pass: Aa123456@ (อ้างอิงตามเอกสารตรวจสอบระบบและเอกสารทดสอบระบบ ภาคผนวก ข)

วันที่	รายละเอียดงาน
03/03/2561	ส่งความคืบหน้างาน งานธรรมศึกษา : ทั้งหมด 66 คลิป บทงานธรรมศึกษา (คลิปศาสนพิธี ตอน 9-18 เข้า) https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1
10/03 – 15/03/2561	จัดทำเอกสารการพัฒนาระบบ เช่น Data dic , ER diagram , Use Case diagram
12/03/2561	ประชุมพิจารณาคลิป https://drive.google.com/drive/folders/1hQaMcvnoM8Xcv1lWL8j6cd3hth8GjxRt
26/03/2561	ทางสำนักแม่กองธรรม แจ้งทางสมาคมส่วนจัดเตรียมระบบดังนี้ ช่วยจัดทำเนื้อหา ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา วิชาธรรม โดยใช้คลิปที่เสร็จแล้ว ดังนี้ (ตัวอย่าง) ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา วิชาธรรม (ผ่านแล้ว) คลิป 1 ธรรมมีอุปการะมาก 2 : สติ สัมปชัญญะ https://youtu.be/tbw0JHknfKs (ผ่านแล้ว) คลิป 2 ธรรมเป็นโลกบาล คือคัมภีร์ครองโลก 2 : ทิริ โอตตปปะ https://youtu.be/ZDg1k_JUZVY (ผ่านแล้ว) คลิป 3 ธรรมอันทำให้งาม 2 อย่าง : ชั้นดี โสรัจจะ https://youtu.be/GoJL5NrWGmU (ผ่านแล้ว) คลิป 4 บุคคลหาได้ยาก 2 อย่าง : บุพพการี กตัญญูกตเวที https://youtu.be/ElHLeVe-UrQ (ผ่านแล้ว) คลิป 5 รตนะ 3 อย่าง : พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ https://youtu.be/5fk1Klwoi5Y *(แก้ไขครั้งที่ 2) คลิป 6 โอวาทของพระพุทธเจ้า 3 อย่าง https://youtu.be/VNXgMFYXcVE พร้อมทั้งข้อสอบ (ข้อสอบวิชาธรรมชั้นตรี แต่เอาอันไหนมาก็ได้ ไม่ต้องตรงกับเนื้อหา เพื่อให้เห็นการทำงานของ module การวัดความรู้)

วันที่	รายละเอียดงาน
29/03/2561	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบแก้ไขวิชาธรรม 14.00 2. งานธรรมศึกษา : ส่งงานแล้วทั้งหมด 66 คลิป บทงานธรรมศึกษา https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1 (อ้างอิงตามเอกสารตรวจสอบ ภาคผนวก ข)

งวดที่ 3

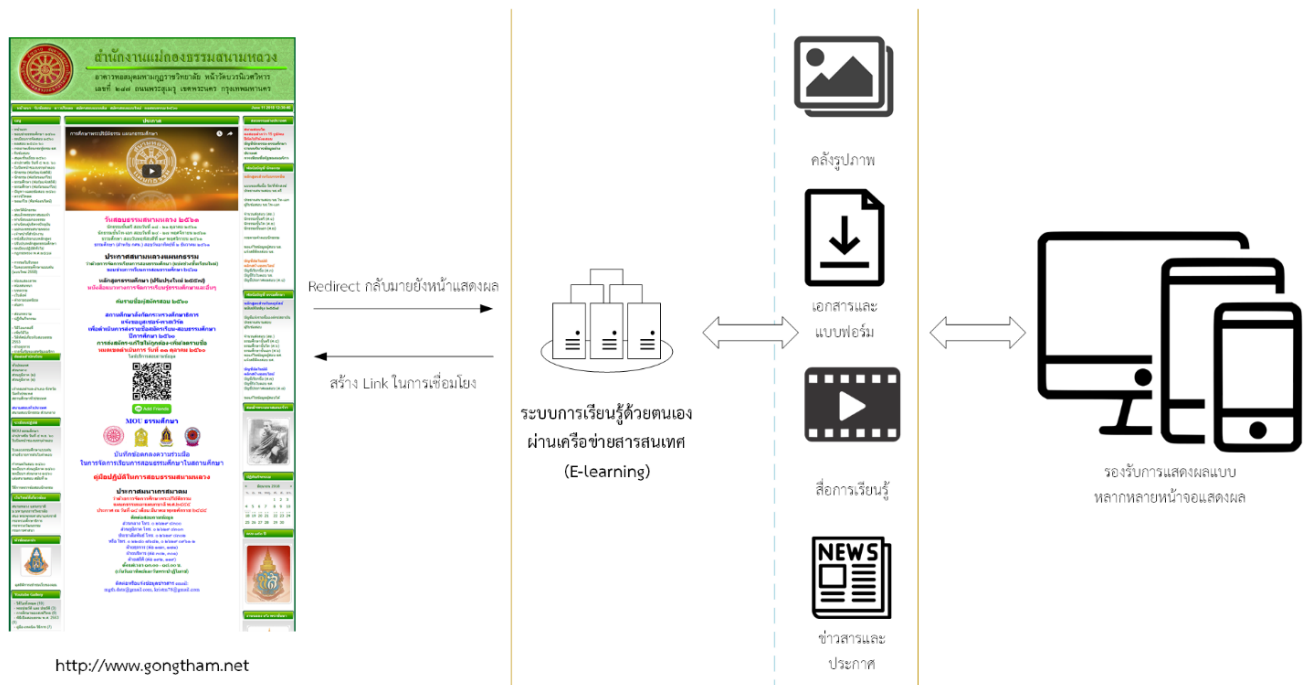
- แบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะทำงานตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาองค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ
- ผลการทดสอบการเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) ที่เสนอให้สามารถทำงานร่วมกับเว็บไซต์ ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- สื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ จำนวน 75 ตอนในรูปแบบ Animation

กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 3

ดำเนินการพัฒนาสื่อธรรมศึกษาตามหลักสูตรธรรมศึกษาของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง (ส่วนที่ 2) ในงานส่วนนี้มีทีมงานในการทดสอบการเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) กับเว็บไซต์เดิมของสำนักงานแม่กองธรรม และพัฒนาสื่อธรรมศึกษาส่วนที่ 2

1. การพัฒนาส่วนการเชื่อมโยงระบบฯ กับเว็บไซต์เดิม

หลักการที่ระบบฯ จะเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับเว็บไซต์ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงนั้น ทำโดยการยกตัวเมนูหลักๆ ของเว็บไซต์มาใช้ที่ระบบการเรียนรู้ฯ แล้วทำการใช้ลิงค์เชื่อมโยง (Link) มาที่ระบบการเรียนรู้ฯ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการข้อมูลในอนาคต ดังแผนภาพการเชื่อมโยงนี้

แผนภาพการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างสองระบบ

รูปภาพแสดงตำแหน่งเมนูที่ทำการเชื่อมโยง

2. การพัฒนาสื่อธรรมศึกษา

ส่วนการพัฒนาสื่อธรรมศึกษาใช้หลักการพัฒนาสื่อความรูปรูปแบบครั้งที่ 1 แต่ได้มีการเพิ่มเติมช่องทางในการตรวจสอบสื่อธรรมศึกษาผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (youtube) เพื่อให้ทางคณะทำงานของแม่กองธรรมได้ทำงานได้สะดวกมากขึ้นตามการแจ้งชื่อสื่อและ Url สำหรับเข้าไปรับชมสื่อดังกล่าวต่อไปนี้

ธศ.ตรี พุทธประวัติ 31 ตอน (playlist)

<https://www.youtube.com/watch?v=DN9BdQZc-0o&list=PLe9uaeerCzrKM8GH-q6gVfzAsmzaRLp-1>

ธศ.ตรี ศาสนพิธี 18 ตอน (playlist)

<https://www.youtube.com/watch?v=eY5xulDSfAg&list=PLe9uaeerCzrIBLL00JP0izGCqpDf79nje>

วันที่	รายละเอียดงาน
02/04 – 05/04/2561	ทำการทดสอบระบบวีดีโอสตรีมมิ่งกับสื่อการเรียนรู้ (E-learning Content) ในการแสดงผลรูปแบบต่างๆ (อ้างอิงตามเอกสารการเชื่อมโยงระบบ ภาคผนวก ค)
05/04/ - 22/04/2561	ทำการนำเข้าสู่การเรียนเข้าสู่ระบบ
27/03 – 19/04/2561	พัฒนาสื่อธรรมศึกษา
20/04/2561	นัดประชุมตรวจงานคลิปวันที่ 20/04/2561 เวลา 13.00 วิชาเบญจศีล ชั้นตรี 17 ตอน
21/04 – 03/05/2561	พัฒนาสื่อธรรมศึกษา
04/05/2561	นัดประชุมตรวจงานคลิปวันที่ 20/04/2561 เวลา 13.00 ศาสนพิธี ชั้นตรี
09/05/2561	ส่งความคืบหน้า ทั้งหมด 66 คลิป บทงานธรรมศึกษา https://drive.google.com/open?id=122-CMLZ1
10/05/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น.
17/05/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องงานธรรมศึกษา ชั้นตรี https://drive.google.com/open?id=1
24/05/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องงานธรรมศึกษา ชั้นตรี https://drive.google.com/open?id=1
31/05/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องงานธรรมศึกษา ชั้นตรี https://drive.google.com/open?id=1 (อ้างอิงตามเอกสารตรวจสื่อ ภาคผนวก ค)

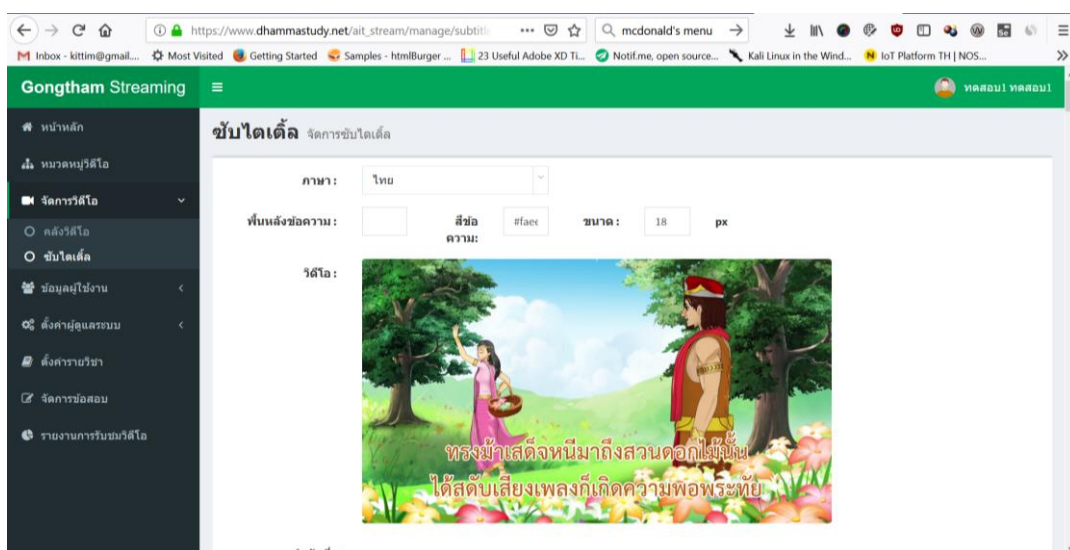
งวดที่ 4

- สื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ จำนวน 75 ตอนที่เหลือในรูปแบบ Animation
- ผลการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง พร้อมคู่มือ และวิดีโอแนะนำการใช้งาน
- ผลการนำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ จำนวน 200 ตอน ในรูปแบบ Animation ไปเผยแพร่ผ่านระบบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดเพื่อมหาชน (massive Open Online Courses : MOOC)
- Source code ของระบบ E-Learning ซึ่งเป็นการเรียนการสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะ Class Based E-learning
- รายงานผลการดำเนินงานฉบับงานฉบับย่อสำหรับลงตีพิมพ์ในวารสารสำนักงาน กสทช.
- เอกสารรับรองความถูกต้องครบถ้วนของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

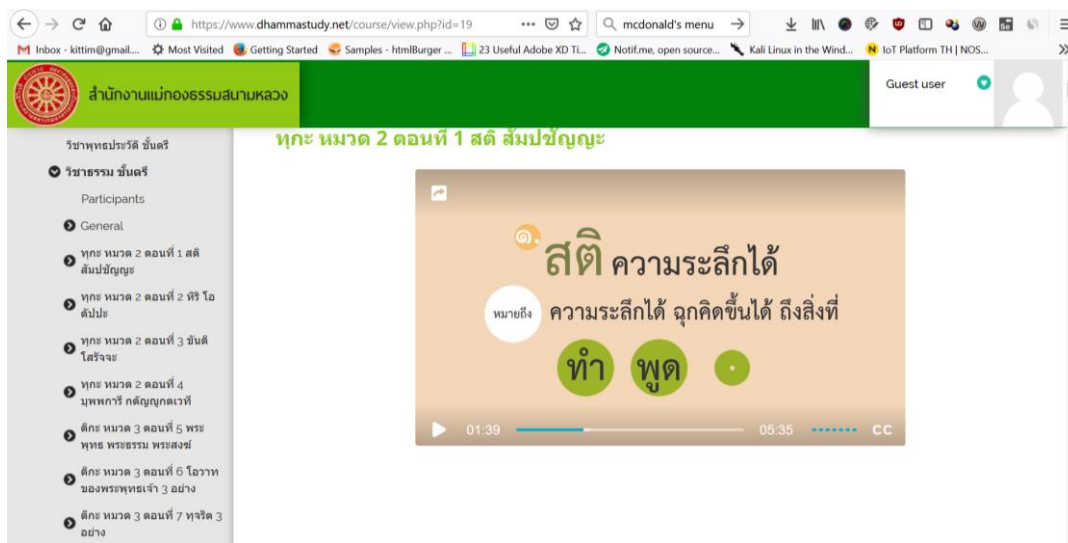
กิจกรรมการดำเนินงานงวดที่ 4

ดำเนินการพัฒนาสื่อธรรมศึกษาตามหลักสูตรธรรมศึกษาของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง (ส่วนที่ 3) พร้อมจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

เป็นส่วนของการพัฒนาสื่อธรรมศึกษาในส่วนที่เหลือและทำการนำสื่อธรรมศึกษาขึ้นระบบ พร้อมจัดทำคำบรรยายในสื่อธรรมศึกษาทั้ง 200 ตอน พร้อมทั้งจัดทำเอกสารสรุปแผนการดำเนินงานของโครงการตามเอกสารขอบเขตงาน (TOR)

รูปตัวอย่างการใส่คำบรรยายของสื่อธรรมศึกษา

รูปตัวอย่างสื่อที่ได้นำเข้าสู่ระบบฯ

วันที่	รายละเอียดงาน
06/06/2561	งานธรรมศึกษา : ส่งงานแล้วทั้งหมด 112 คลิป บทงานธรรมศึกษา ชั้นตรี https://drive.google.com/open?id=1
13/06/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องงานธรรมศึกษา ชั้นตรี https://drive.google.com/open?id=1
14/06/2561	งานธรรมศึกษา : ส่งงานแล้วทั้งหมด 130 คลิป บทงานธรรมศึกษา ชั้นตรี https://drive.google.com/open?id=1
21/06/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องวิชาศาสนพิธีชั้นโท
05/07/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม ของศาสนพิธี ชั้นโท
2/08/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่อง บทวิชาพุทธประวัติชั้นตรี https://drive.google.com/drive/folders/1-RoRp8qvA1tYMRW85o0YG5Ro1Z--lUnd?usp=sharing
09/08/2561	https://drive.google.com/drive/folders/1-RoRp8qvA1tYMRW85o0YG5Ro1Z--lUnd?usp=sharing
20/08/2561	ส่งตัวอย่างคลิป พุทธประวัติชั้นตรี ตอน 1-9 https://drive.google.com/drive/folders/1zicacjRx8OdLGSivWhuo36lwfpxmBqsF?usp=sharing บทวิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท ตอน 1-5 https://drive.google.com/drive/folders/1-RoRp8qvA1tYMRW85o0YG5Ro1Z--lUnd?usp=sharing
26/08/2561	ส่งบทวิชาพุทธประวัติชั้นตรี กับ อนุพุทธประวัติชั้น โท

วันที่	รายละเอียดงาน
	https://drive.google.com/drive/folders/1zicacjRx8OdIGSiVWhuo36lwfxpmBqsF?usp=sharing
02/09/2561	ส่งบทวิชาพุทธประวัติขั้นตรี กับ อนุพุทธประวัติขั้นโท 12 ตอน https://drive.google.com/drive/folders/1-RoRp8qvA1tYMRW85o0YG5Ro1Z—lund?usp=sharin
10/09/2561	นัดประชุม เรื่อง งานธรรมศึกษา : ทั้งหมด 200 คลิป (อ้างอิงตามเอกสารการพัฒนาสื่อ ภาคผนวก ง)
17/09/2561	ส่งบทวิชาอนุพุทธประวัติขั้นโท สำหรับใช้ประชุมค่ะ รวมกัน 10 ตอน https://drive.google.com/drive/folders/1bMiNEPC6Fym1iV3NUqwKZqilsAjQKhVO?usp=sharing
26/09/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องการตรวจสอบความคืบหน้าสื่อธรรมศึกษาบทวิชาอนุพุทธประวัติขั้นโท สำหรับใช้ประชุมค่ะ ตอนใหม่ 5 ตอน + แก้ไขตอนเก่า 10 ตอน https://drive.google.com/drive/folders/1bMiNEPC6Fym1iV3NUqwKZqilsAjQKhVO?usp=sharing
11/10/2561	ส่ง วิชาอนุพุทธประวัติขั้นโท สำหรับใช้ประชุมค่ะ มี 14 ตอน
23/10/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องการตรวจสอบความคืบหน้าสื่อธรรมศึกษา
07/11/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องการตรวจสอบความคืบหน้าสื่อธรรมศึกษา
16/11/2561	คณะกรรมการ กำหนดประชุม เวลา 13.00 น. เรื่องการตรวจสอบความคืบหน้าสื่อธรรมศึกษา
19/11/2561	ส่งคลิปจุดที่แก้ไขเก็บตก ตามคอมเมนต์ในที่ประชุมวันที่ 16/11/2561
01/11 – 30/12/2561	จัดทำคำบรรยายใต้คลิปวีดีโอ ผ่านระบบจัดการสื่อธรรมศึกษา (Streaming) ในโครงการ
01/12 – 20/12/2561	นำสื่อธรรมศึกษาเผยแพร่ผ่านระบบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดเพื่อมหาชน MOOC https://www.youtube.com/channel/UCRDVxLiIODRoLUV61rfHzEw/featured (อ้างอิงตามตารางสรุปรายการเผยแพร่สื่อ ภาคผนวก ง)

ภาคผนวก ก

เอกสารนำเสนอภาพรวมโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ▶ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (e-Learning) เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา
- ▶ เพื่อดำเนินการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ ให้กับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง สำหรับเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสม
- ▶ เพิ่มศักยภาพการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการเข้าถึงความรู้ด้านพระพุทธศาสนาผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ▶ ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต
- ▶ ระบบทดสอบออนไลน์ ผ่านเครือข่ายสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต
- ▶ สื่อการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา จำนวน 200 ตอน (ตอนละไม่เกิน 5 นาที) รายละเอียดของเนื้อและหัวข้อที่จะผลิตสื่อ จะนำเสนอให้ทางสำนักงานแม่กองธรรมพิจารณา ความเหมาะสม
  - ▶ ธรรมศึกษาชั้นตรี
  - ▶ ธรรมศึกษาชั้นโท
  - ▶ ธรรมศึกษาชั้นเอก
- ▶ สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้น สามารถนำไปเผยแพร่ในระบบ Massive Open Online Courses หรือ MOOC ได้
- ▶ สร้างแหล่งเรียนรู้พระพุทธศาสนา ขยายโอกาสและกระจายความรู้ไปสู่ประชาชนและผู้สนใจทั่วประเทศ

กรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน

- ▶ ระยะเวลาดำเนินการ 365 วัน แบ่งออกเป็น 4 ระยะ
  - ▶ ระยะที่หนึ่ง ภายใน 30วัน แผนการดำเนินงาน ในส่วนต่างๆ
  - ▶ ระยะที่สอง ภายใน 150 วัน ส่งระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง e-learning
  - ▶ ระยะที่สาม ภายใน 270 วัน นำสื่อเข้าระบบจำนวน 200 ตอน
  - ▶ ระยะที่สี่ ภายใน 365 วัน สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

ระยะที่ ๑

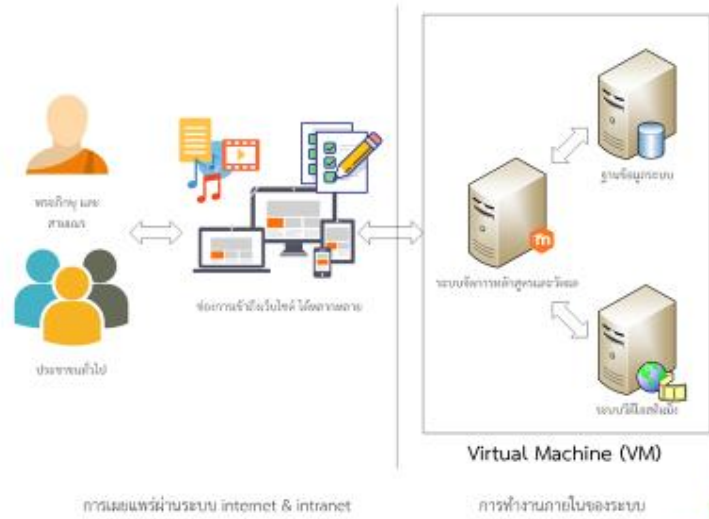
- ▶ รายงานผลการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) และรายงานแผนการดำเนินงาน (Project Plan) ประกอบด้วยรูปแบบ / วิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงาน โดยแผนการดำเนินงานจะต้องมีความชัดเจนสมบูรณ์และนำไปปฏิบัติได้จริง

แนวทางการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของโครงการ

ผลการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report)

: ภาพรวมของระบบ

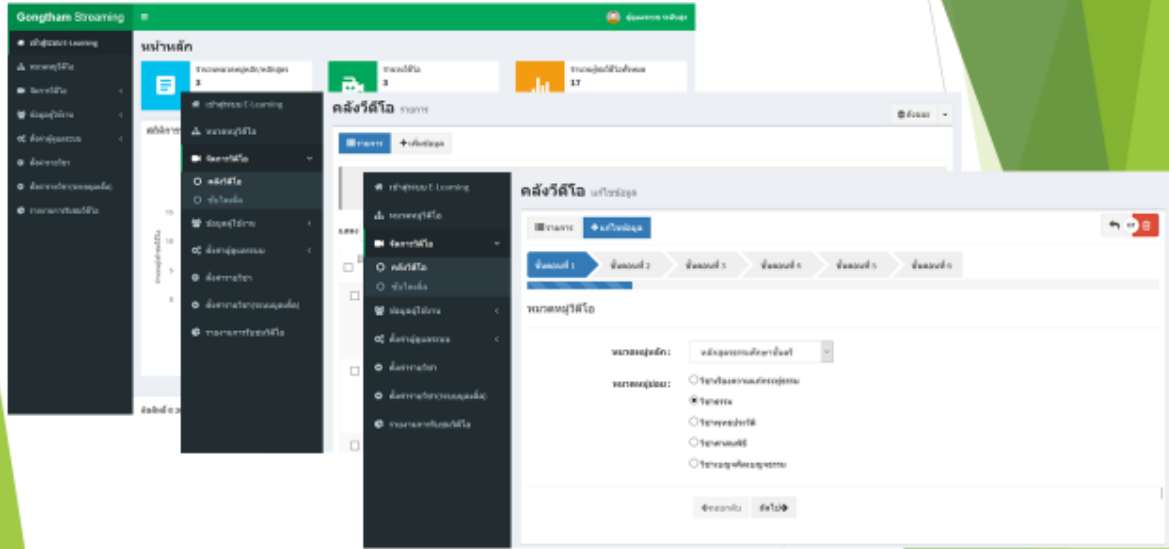
การจัดการระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง e-learning

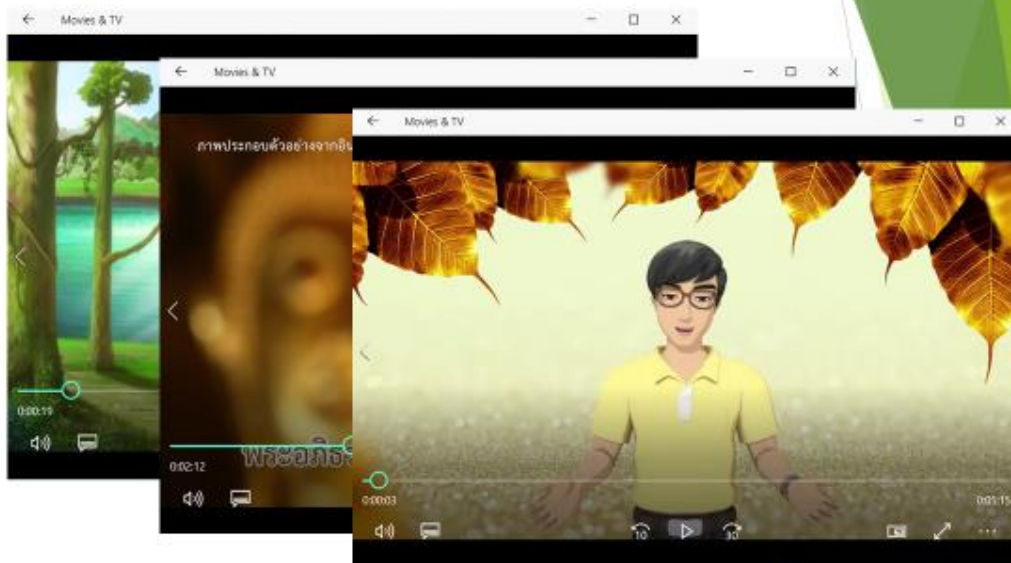

ตัวอย่างเรียนรู้ด้วยตนเอง e-learning

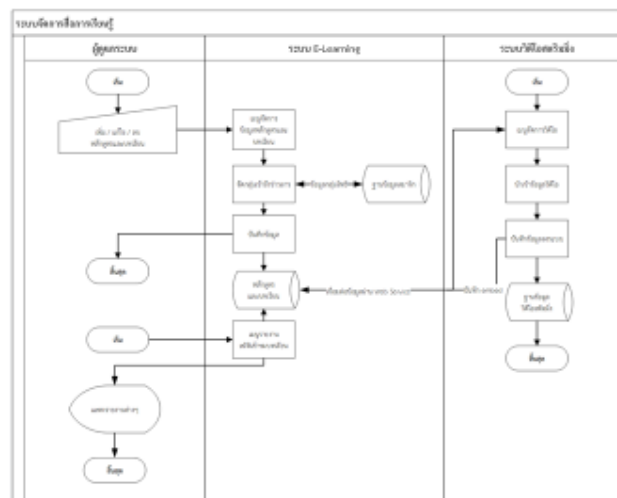
ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอสื่อในโครงการ

ระยะที่ ๒

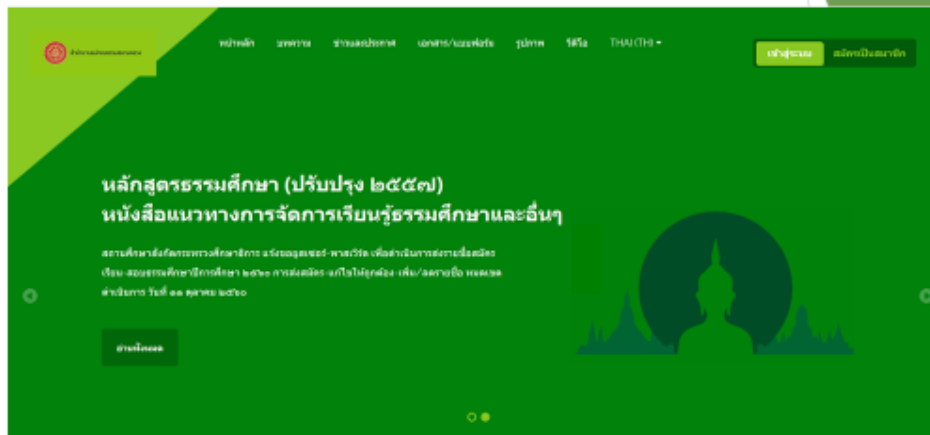
- ▶ รายงานความก้าวหน้าโครงการ (Progress report) ตามขอบเขต การดำเนินงาน ในส่วนที่ ๕.๑ และ ๕.๒
  - ▶ ๕.๑ ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ข้อมูลขั้นตอน กระบวนการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ระบบการให้บริการ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กอง ธรรมสนามหลวง
  - ▶ ๕.๒ ดำเนินการออกแบบจัดทา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้สื่อการเผยแผ่ทางด้าน พระพุทธศาสนาในรูปแบบ (E-Learning)

๕.๑ กระบวนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาผ่านระบบ

ตัวอย่างขั้นตอนการทำงานของระบบ

๕.๒.๑ ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย สารสนเทศ (E-Learning)

<http://www.dhammastudy.net>

๕.๒.๒. ซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบจัดการฐานข้อมูล (RDBMS)

http://www.dhammastudy.net/_SQLAdmin/

๕.๒.๓. ระบบวิดีโอสตรีมมิ่งเพื่อเชื่อมกับระบบ e-learning

http://dhammastudy.net/ait_stream/manage

ตัวอย่างสื่อในโครงการ

เอกสารสรุปความต้องการของสื่อ

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เอกสารสรุปผลความต้องการของสื่อ

ในโครงการนี้ได้จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ ตอนละ 5 นาที จำนวน 200 ตอน โดยได้ทำแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบ และการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้วจึงค่อยดำเนินการจัดทำสื่อในลำดับต่อไป โดยมีรายการสื่อแบ่งออกตามระดับหลักสูตรธรรมศึกษา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี 153 คลิป

วิชา	หัวข้อ	จำนวนคลิป	แบ่งเป็นช่วงละ	วิธีการนำเสนอ	ความยาว
1. วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม	43 หัวข้อ	11 คลิป	3 - 4 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนกระทู้ธรรม ขึ้นคำบาลีประกอบ	5 นาที
2. วิชาธรรม	40 หัวข้อ	40 คลิป	1 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนนักเรียนเรื่องวิชาธรรม พร้อมภาพประกอบ	5 นาที
3. วิชาพุทธประวัติ	69 หัวข้อ	35 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	แอนิเมชันเล่าเรื่องราวพุทธประวัติ	5 นาที
4. วิชาศาสนพิธี	67 หัวข้อ	31 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	ฟรีเซนเทชันเรื่องศาสนพิธี พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที
5. วิชาเบญจศีลเบญจธรรม	72 หัวข้อ	36 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	ฟรีเซนเทชันเรื่องเบญจศีลเบญจธรรม พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที

หน้า 1

ตารางที่ 2 หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโท 60 คลิป

วิชา	หัวข้อ	จำนวนคลิป	แบ่งเป็นช่วงละ	วิธีการนำเสนอ	ความยาว
1. วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม	32 หัวข้อ	8 คลิป	4 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนกระทู้ธรรม ขึ้นคำบาลีประกอบ	5 นาที
2. วิชาธรรม	36 หัวข้อ	25 คลิป	1 - 2 หัวข้อ	แอนิเมชันคุณครูสอนนักเรียนเรื่องวิชาธรรม พร้อมภาพประกอบ	5 นาที
3. วิชาศาสนพิธี	30 หัวข้อ	27 คลิป	1 - 3 หัวข้อ	ฟรีเซนเทชันเรื่องศาสนพิธี พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที

ตารางที่ 3 หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโท (จัดทำถวายเพิ่มเติมรวมจำนวน 61 คลิป)

วิชา	หัวข้อ	จำนวนคลิป	แบ่งเป็นช่วงละ	วิธีการนำเสนอ	ความยาว
1. วิชาอนุพุทธประวัติ	25 หัวข้อ	25 คลิป	1 หัวข้อ	แอนิเมชันเล่าเรื่องราวอนุพุทธประวัติ	5 นาที
2. วิชาวินัย (อุโบสถศีล)	30 หัวข้อ	36 คลิป	1 - 5 หัวข้อ	พรีเซนเทชันเรื่องอุโบสถศีล พร้อมภาพประกอบ และคำบรรยาย	5 นาที

พร้อมทั้งจัดทำวิดีโอแนะนำการใช้งาน E - Learning เพื่อให้สามารถใช้งานระบบ E - Learning ได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย

โครงสร้างสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ ตอนละ 5 นาที อย่างน้อย 200 ตอน ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสำนักงานแม่กองธรรม

ลงชื่อ... *พระครูประทีป ฐิตฺตฺมฺ* .....(คณะทำงาน)
(*พระครูประทีป ฐิตฺตฺมฺ*)

ลงชื่อ... *พระมหาทองสิม เขมปญฺโญ* .....(คณะทำงาน)
(*พระมหาทองสิม เขมปญฺโญ*)

ลงชื่อ... *พระมหาไมตรี ฐิตฺตฺมฺ* .....(คณะทำงาน)
(*พระมหาไมตรี ฐิตฺตฺมฺ*)

ลงชื่อ... *พระมหาประคักร ธมฺมวชิโร* .....(คณะทำงาน)
(*พระมหาประคักร ธมฺมวชิโร*)

สัญญาจ้างมหาวิทยาลัย

สัญญาจ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้อย่างตนเอง
ผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

สัญญาเลขที่ ATIIC.004.6018

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย ตั้งอยู่เลขที่ ๒๐/๑ อาคารมนรีริน
ห้อง A ๒๐๒ ชั้น ๒ ซอยพหลโยธิน ๘ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ เมื่อวันที่ ๓
เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ระหว่าง สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย ตั้งอยู่เลขที่ ๒๐/๑ อาคารมนรีริน
ห้อง A ๒๐๒ ชั้น ๒ ซอยพหลโยธิน ๘ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
โดย นายปณิธาน เจริญสุข ผู้รับมอบอำนาจ ผู้มีอำนาจลงนามในสัญญา ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ว่าจ้าง”
ฝ่ายหนึ่ง กับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตั้งอยู่เลขที่ ๓๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๓๐ โดย นายถนอมพงษ์ พานิช ผู้รับมอบอำนาจ ผู้มีอำนาจลงนามในสัญญา ซึ่งต่อไป
ในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับจ้าง” อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ชื่อตกลงว่าจ้าง

ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับ
ระบบการเรียนรู้อย่างตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรม
สนามหลวง โดยจัดทำแบบร่างต้นแบบ (story board) ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการตรวจรับงาน
ของสมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ
เมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับงานของสมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทยแล้ว จึงดำเนินการโดยจัดทำ
เป็นสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบบนเครื่องคอมพิวเตอร์ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที จำนวน ๕๐ ตอน ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข
แห่งสัญญานี้รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา

ข้อ ๒. เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

๒.๑ ผนวก ๑ ใบเสนอราคาเลขที่ RMUTT 001/2561 ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑

จำนวน 1 หน้า

๒.๒ ผนวก ๒ ขอบเขตของงาน (Terms of Reference) จ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อม
เนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้อย่างตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning Content)
ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง จำนวน 4 หน้า

๒.๓ ผนวก ๓ หนังสือมอบอำนาจของสมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย
ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ จำนวน 10 หน้า พร้อมเอกสารประกอบ

๒.๔ ผนวก ๔ หนังสือมอบอำนาจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ จำนวน 4 หน้า พร้อมเอกสารประกอบ

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความ
ในสัญญานี้บังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
ของผู้ว่าจ้าง

~ ๒ ~

ข้อ ๓. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างจำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดจ่ายเงินเป็นงวด ๆ ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดที่ ๑ แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๒ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดที่ ๒ แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นจำนวนเงิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนบาท) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดที่ ๓ แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๔ (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดที่ ๔ แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๔. กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องทำงานตามสัญญานี้ให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน ๒๗๐ วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา

ถ้าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลาย หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ถูกลงไปได้ด้วย

การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

ข้อ ๕. การตรวจงานจ้าง

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานเพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานมีอำนาจตรวจสอบและควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามสัญญา และมีอำนาจสั่งให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอน งานตามสัญญานี้

การที่มีกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน หากทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้ข้อหนึ่งข้อใดไม่

ข้อ ๖. การรับรองคุ้มครองผู้ว่าจ้างและรับประกันความเสียหาย

ให้สิทธิหรือในผลงานที่ผู้รับจ้างทำขึ้นตามสัญญานี้ตกเป็นของผู้ว่าจ้างแต่เพียงผู้เดียว ในกรณีที่บุคคลภายนอกกล่าวอ้างหรือใช้สิทธิเรียกร้องใด ๆ ว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิอื่นใดอันเกี่ยวกับระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะกรณีใดผู้รับจ้างควรรับผิดชอบ

~ ๓ ~

หรือผู้ว่าจ้างได้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับจ้างทราบถึงการละเมิดสิทธิดังกล่าว ผู้รับจ้างต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดการกล่าวอ้างหรือการเรียกร้องนั้นระงับไปโดยเร็ว หากผู้รับจ้างไม่อาจกระทำได้และผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่อบุคคลภายนอกเนื่องจากผลแห่งการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิอื่นใด ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าหมายความแทนผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ หากกรณีดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายประการใดแก่ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ผู้ว่าจ้างโดยสิ้นเชิง

ข้อ ๗. ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาและผู้ว่าจ้างมิได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๖๐๐ บาท (หกร้อยบาทถ้วน) นอกจากนี้ ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย

ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๘ ก็ได้ และถ้าผู้ว่าจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้างเมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ข้อ ๘. สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้

ข้อ ๙. การกำหนดค่าเสียหาย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้างหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับและค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด แต่ถ้าเงินค่าจ้างตามสัญญาไม่พอกับค่าปรับและค่าเสียหาย ผู้รับจ้างต้องชำระเงินจนครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง

ข้อ ๑๐. การแก้ไขเพิ่มเติมงาน

ถ้าปรากฏว่ามีงานอันหนึ่งอันใดที่มีได้ระบุไว้ในสัญญา แต่เป็นงานที่ต้องทำเพื่อให้งานตามสัญญานี้สำเร็จบริบูรณ์ ผู้รับจ้างต้องทำงานนั้นโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รายละเอียดของงานที่มีได้ระบุไว้ในวันต้องมิใช่ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิแก้ไข เพิ่มเติม หรือลดงานจากรายละเอียดตามสัญญาได้ทุกอย่าง โดยไม่ต้องเลิกสัญญานี้ การเพิ่มเติมหรือลดงานจะต้องมีการคิดและตกลงราคากันใหม่ และถ้าต้องเพิ่มหรือลดค่าจ้างหรือยึดเวลาออกไปอีก ก็จะได้ตกลงกันในวันนั้น

กรณีที่ตกลงกันไม่ได้ ผู้ว่าจ้างอาจกำหนดอัตราค่าจ้างหรือราคาตายตัวตามที่ผู้ว่าจ้างเห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

~ ~ ~

ข้อ ๑๑. การขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง หรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้รับจ้างต้องแจ้งเหตุหรือเหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้ว่าจ้างทราบ เพื่อขอขยายเวลาทำงานออกไปภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นสิ้นสุดลง

ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้สละสิทธิเรียกร้องในการที่จะขอขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีที่เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนแจ้งหรือผู้ว่าจ้างทราบอยู่แล้วตั้งแต่นั้น

การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อตกลงถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

.....ผู้ว่าจ้าง
(นายปณิธาน เจริญสุข)

.....ผู้รับจ้าง
(นายถนนอมพงษ์ พานิช)

.....พยาน
(นางสาว ณ.วัฒน บัวพวง)

.....พยาน
(นางสาวอรุณทิศา บุตรศรี)

สัญญาจ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ
(E-Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

สัญญาเลขที่ ATIIC 001/2017

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 60/1 อาคารมนรินทร์ ห้อง A202 ชั้น 2 ซอยพหลโยธิน 8 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 3 เดือน มกราคม พ.ศ.2561 ระหว่าง สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย โดย นายปณิธาน เจริญสุข ผู้รับมอบอำนาจ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ว่าจ้าง” ฝ่ายหนึ่ง กับ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 110/1-4 ถนนประชาชื่น เขต หลักสี่ จังหวัด กรุงเทพมหานคร โดย นางสาวกรรมา แยมพราย ผู้มีอำนาจลงนามผูกพัน ปรากฏตามใบอนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนโดยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เลขที่ 1/2520 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2520 และหนังสือมอบอำนาจลงวันที่ 19 ธันวาคม 2560 แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับจ้าง” อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้อตกลงว่าจ้าง

1.1 ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง โดยจัดทำแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียน โดยจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ ตอนละ 5 นาที จำนวน 50 ตอน ตามรายละเอียดต้องการของโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง และตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา

ข้อ 2. เอกสารอันเป็น ส่วนหนึ่งของสัญญา

2.1 เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

- (1) เอกสารแนบท้ายสัญญา
ใบเสนอราคาเลขที่ QT2017-012-001 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2560
- (2) ขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR) จ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง
- (3) หนังสือมอบอำนาจของสมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2560 พร้อมเอกสารประกอบ
- (4) หนังสือมอบอำนาจของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2560 พร้อมเอกสารประกอบ

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับ และในกรณีนี้เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 3. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างจำนวนเงิน 3,000,000 - บาท (สามล้านบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทั้งปวงด้วยแล้ว โดยผู้ว่าจ้างจะจ่ายเป็นงวดๆ โดยอัตราค่าเหมารวมเป็นเกณฑ์ และกำหนดการจ่ายเงินเป็นงวดๆ ดังนี้.-

ผู้ว่าจ้าง

งวดที่ 1 เป็นจำนวนเงิน 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 1 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 2 เป็นจำนวนเงิน 900,000 บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 2 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 3 เป็นจำนวนเงิน 1,200,000 บาท (หนึ่งล้านสองแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 3 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 4 (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวนเงิน 600,000 บาท (หกแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 4 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

ข้อ 4. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

4.1 ผู้รับจ้างจะต้องทำงานตามสัญญานี้ให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน 270 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา

4.2 ถ้าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่า ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือ ผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือตกเป็นผู้ล้มละลายหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ทันที และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้คล่องไปได้ด้วย

4.3 การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

ข้อ 5. การตรวจการจ้างและการควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน เพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้างกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมมีอำนาจที่จะตรวจสอบ และควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอน ซึ่งงานตามสัญญานี้ การที่มีกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน หากทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้

ข้อ 6. การรับรองคุ้มครองผู้ว่าจ้างและรับประกันความเสียหาย

6.1 ให้สิทธิในผลงานที่ผู้รับจ้างได้ทำขึ้นตามสัญญานี้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ว่าจ้างแต่เพียงผู้เดียว

6.2 ในกรณีที่บุคคลภายนอกกล่าวอ้างหรือใช้สิทธิเรียกร้องใด ๆ ว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอื่นใดเกี่ยวกับระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะกรณีผู้รับจ้างควรจะมีหรือจะรับรู้หรือผู้ว่าจ้างได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับจ้างทราบถึงการละเมิดสิทธิ์ดังกล่าวก็ตาม ผู้รับจ้างต้องดำเนินการทั้งปวง เพื่อให้การกล่าวอ้างหรือการเรียกร้องดังกล่าวระงับสิ้นไปโดยเร็ว หากผู้รับจ้างไม่อาจกระทำได้ และผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อบุคคลภายนอก เนื่องจากผลแห่งการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอื่นใดดังกล่าว ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความแทนผู้ว่าจ้างทั้งสิ้น

นอกจากนั้น หากกรณีดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายประการใดแก่ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบและชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างโดยทั้งสิ้น

6.3 ผู้รับจ้างให้คำรับรองว่าผลงานทั้งหมดที่ผู้ว่าจ้างนี้ ผู้รับจ้างมิได้กำหนดเวลาการทำงาน ข้อมูลเอาไว้แต่อย่างใด หากต่อมามีการทำลายข้อมูลเกิดขึ้น ผู้รับจ้างยินยอมชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ว่าจ้างทั้งสิ้น

ข้อ 7. ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ 3 และผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญาผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ 600 บาท(หกร้อยบาทถ้วน) นอกจากนี้ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับ และค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย

ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ 4 ก็ได้ และถ้าผู้ว่าจ้าง ได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้าง เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้าง หรือบังคับจากหลักประกัน การปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างหรือที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับและค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด แต่ถ้าเงินค่าจ้างดังกล่าวยังไม่เพียงพอกับค่าปรับ หรือค่าเสียหาย ผู้รับจ้างยินยอมนำเงินมาชำระจนครบถ้วน ภายใน 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง

ข้อ 8. สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา นอกจากผู้ว่าจ้างจะมีสิทธิปรับตามข้อ 7 ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเอง หรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้

ข้อ 9. การแก้ไขเพิ่มเติมงานจ้าง

ถ้าปรากฏว่ามีงานอันหนึ่งอันใดที่มิได้ระบุไว้ในรายละเอียดแนบท้ายสัญญา แต่เป็นงานที่ต้องทำเพื่อให้งานจ้างตามสัญญานี้เสร็จถูกต้องสมบูรณ์ ผู้รับจ้างตกลงจะทำงานนั้น ๆ ให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้ รายละเอียดของงานที่มีได้ระบุไว้ดังกล่าว จะต้องมีส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิแก้ไข หรือเพิ่มเติม หรือลดงานจากรายละเอียดตามสัญญาได้ทุกอย่าง โดยไม่ต้องเลิกสัญญานี้ การเพิ่มเติม หรือลดงานจะต้องคิดและตกลงราคากันใหม่ และถ้าต้องเพิ่มหรือลดงานจ้าง หรือยืดเวลาออกไปอีกก็จะได้ตกลงกัน ณ วันนั้น

ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ ผู้ว่าจ้างอาจกำหนดอัตราค่าจ้างหรือราคาตายตัวตามที่ผู้ว่าจ้างเห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าวของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 10. การขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง หรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใด ที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขและกำหนดเวลา ผู้รับจ้างต้องแจ้งเหตุหรือเหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้ว่าจ้างทราบเพื่อขอขยายเวลาทำงานออกไป ภายใน 15 (สิบห้า) วัน นับถึงวันที่เกิดเหตุนั้น

นางสาว พัทธมา

ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้ละสิทธิเรียกร้องในการที่จะขอขยายระยะเวลาออกไป โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้างซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือผู้ว่าจ้างทราบคืออยู่แล้วตั้งแต่นั้น

การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่ง อยู่ในดุลยพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

สัญญาฉบับนี้เป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ .....
(นายปณิธาน เจริญสุข)
ผู้ว่าจ้าง

ลงชื่อ .....
(นางสาวกรรณา แยมพราย)
ผู้รับจ้าง

ลงชื่อ .....
(ผศ.ดร.วรสิทธิ์ ชูชัยวัฒนา)
พยาน

ลงชื่อ .....
(ผศ.วิญญู นรินาทล้ำพงศ์)
พยาน

กรรณา แยมพราย

สัญญาจ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

สัญญาเลขที่ ATIK 003/2018

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 60/1 อาคารมณริน ห้อง A202 ชั้น 2 ซอยพลโยธิน 8 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 30 เดือน มกราคม พ.ศ.2561 ระหว่าง สมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย โดย นายปณิธาน เจริญสุข ผู้รับมอบอำนาจ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ว่าจ้าง” ฝ่ายหนึ่ง กับ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 31 ถนนหน้าพระลาน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดย นายศรายุทธ แสนมี ตำแหน่ง รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ 1022/2560 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับจ้าง” อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้อตกลงว่าจ้าง

1.1 ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง โดยจัดทำแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียน โดยจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ 2 มิติ ตอนละ 5 นาที จำนวน 50 ตอน ตามรายละเอียดต้องการของโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง และตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญานี้

ข้อ 2. เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

2.1 เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

- (1) เอกสารแนบท้ายสัญญา
ใบเสนอราคา ลงวันที่ 26 มกราคม 2561
ข้อเสนอด้านเทคนิคของมหาวิทยาลัยศิลปากร
- (2) ขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR) จ้างพัฒนาหลักสูตรพร้อมเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning Content) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง
- (3) หนังสือมอบอำนาจของสมาคมธุรกิจอินเทอร์เน็ตไทย ลงวันที่ 15 มกราคม 2561 พร้อมเอกสารประกอบ
- (4) ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ 1022/2560 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 พร้อมเอกสารประกอบ

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 3. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างจำนวนเงิน 3,000,000.- บาท (สามล้านบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทั้งปวงด้วยแล้ว โดยผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินดังกล่าว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์ และกำหนดการจ่ายเงินเป็นงวดๆ ดังนี้-

งวดที่ 1 เป็นจำนวนเงิน 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 1 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 2 เป็นจำนวนเงิน 900,000 บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 2 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 3 เป็นจำนวนเงิน 1,200,000 บาท (หนึ่งล้านสองแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 3 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 4 (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวนเงิน 600,000 บาท (หกแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการส่งมอบงานตามงานงวดที่ 4 แล้วเสร็จ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา และผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ เรียบร้อยแล้ว

ข้อ 4. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

4.1 ผู้รับจ้างจะต้องทำงานตามสัญญานี้ให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน 240 วัน นับตั้งจากวันลงนามในสัญญา

4.2 ถ้าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่า ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือ ผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือตกเป็นผู้ล้มละลายหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ทันที และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วย

4.3 การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

ข้อ 5. การตรวจการจ้างและการควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน เพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง กรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมมีอำนาจที่จะตรวจสอบ และควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอน ซึ่งงานตามสัญญานี้

การที่กรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน หากทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้

ข้อ 6. การรับรองคุ้มครองผู้ว่าจ้างและรับประกันความเสียหาย

6.1 ให้ลิขสิทธิ์ในผลงานที่ผู้รับจ้างได้ทำขึ้นตามสัญญานี้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ว่าจ้างแต่เพียงผู้เดียว

6.2 ในกรณีที่บุคคลภายนอกกล่าวอ้างหรือใช้สิทธิเรียกร้องใด ๆ ว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอื่นใดเกี่ยวกับระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้รับจ้างควรจะได้รับรู้หรือผู้ว่าจ้างได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับจ้างทราบถึงการละเมิดสิทธิ์ดังกล่าวก็ตาม ผู้รับจ้างต้องดำเนินการทั้งปวงเพื่อให้การกล่าวอ้างหรือการเรียกร้องดังกล่าวระงับสิ้นไปโดยเร็ว หากผู้รับจ้างไม่อาจกระทำได้ และผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่อบุคคลภายนอก เนื่องจากผลแห่งการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอื่นใดดังกล่าว ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความแทนผู้ว่าจ้างทั้งสิ้น นอกจากนี้หากกรณีดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายประการใดแก่ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบและชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างโดยทั้งเชิง

6.3 ผู้รับจ้างให้คำรับรองว่าผลงานทั้งหมดที่ผู้ว่าจ้างนี้ ผู้รับจ้างมิได้กำหนดเวลาการทำลายข้อมูลเอาไว้แต่อย่างใด หากต่อมามีการทำลายข้อมูลเกิดขึ้น ผู้รับจ้างยินยอมชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ว่าจ้างทั้งสิ้น

ข้อ 7. ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ 3 และผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญาผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ 600 บาท (หกร้อยบาทถ้วน) นอกจากนี้ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอื่นอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับ และค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย

ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ 4 ก็ได้ และถ้าผู้ว่าจ้าง ได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้าง เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้าง หรือบังคับจากหลักประกัน การปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างหรือที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับและค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่ก็เท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด แต่ถ้าเงินค่าจ้างดังกล่าวยังไม่เพียงพอกับค่าปรับ หรือค่าเสียหาย ผู้รับจ้างยินยอมนำเงินมาชำระจนครบถ้วน ภายใน 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง

ข้อ 8. สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา นอกจากผู้ว่าจ้างจะมีสิทธิปฏิบัติตามข้อ 7 ผู้ว่าจ้างอาจทำงาน
นั่นเอง หรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้

ข้อ 9. การแก้ไขเพิ่มเติมงานจ้าง

ถ้าปรากฏว่ามีงานอันหนึ่งอันใดที่ได้ระบุไว้ในรายละเอียดแนบท้ายสัญญา แต่เป็นงานที่ต้องทำ
เพื่อให้งานจ้างตามสัญญานี้เสร็จถูกต้องสมบูรณ์ ผู้รับจ้างตกลงจะทำงานนั้น ๆ ให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้น
อีก ทั้งนี้ รายละเอียดของงานที่ได้ระบุไว้ดังกล่าว จะต้องมิใช่ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิแก้ไข หรือเพิ่มเติม หรือลดงานจากรายละเอียดตามสัญญาได้ทุกอย่าง โดยไม่ต้อง
เลิกสัญญานี้ การเพิ่มเติม หรือลดงานจะต้องคิดและตกลงราคากันใหม่ และถ้าต้องเพิ่มหรือลดค่างานจ้าง หรือ
ยืดเวลาออกไปอีกก็จะได้ตกลงกัน ณ วันนั้น

ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ ผู้ว่าจ้างอาจกำหนดอัตราค่าจ้างหรือราคาตายตัวตามที่ผู้ว่าจ้างจะเห็นว่า
เหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าวของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 10. การขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มิใช่เหตุสุดวิสัย หรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง
หรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใด ที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตาม
เงื่อนไขและกำหนดเวลา ผู้รับจ้างต้องแจ้งเหตุหรือเหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้ว่าจ้างทราบ
เพื่อขอขยายเวลาทำงานออกไป ภายใน 15 (สิบห้า) วัน นับถัดจากวันที่เกิดเหตุขึ้น

ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้สละสิทธิเรียกร้องในการ
ที่จะขอขยายระยะเวลาออกไป โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่อง
ของฝ่ายผู้ว่าจ้างซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือผู้ว่าจ้างทราบอยู่แล้วตั้งแต่นั้น

การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่ง อยู่ในดุลยพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่
เห็นสมควร

สัญญาที่สร้างขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียด
ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่าย
ละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ .....

(นายปณิธาน เจริญสุข)

ผู้ว่าจ้าง

ลงชื่อ .....

(นายศรายุทธ แสนมี)

ผู้รับจ้าง

ลงชื่อ .....

(นางสาวอาทิตย์ยา บุตรศรี)

พยาน

ลงชื่อ .....

(นายอัศวิน วันบรรจง)

พยาน

ภาคผนวก ข

เอกสารตรวจสอบระบบ

เอกสารตรวจสอบระบบ ครั้งที่ 1

Test No.	5.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการเผยแพร่พระพุทธรูป การกำหนดหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบการให้บริการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง						
รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ก						Pass: ☒	Fail: ☐
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ดำเนินการออกแบบ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สื่อการเผยแพร่ทางด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบ (E-Learning) ดังนี้						
รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ข						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:	http://www.dhammastudy.net/ait_gongtham						

กทปส

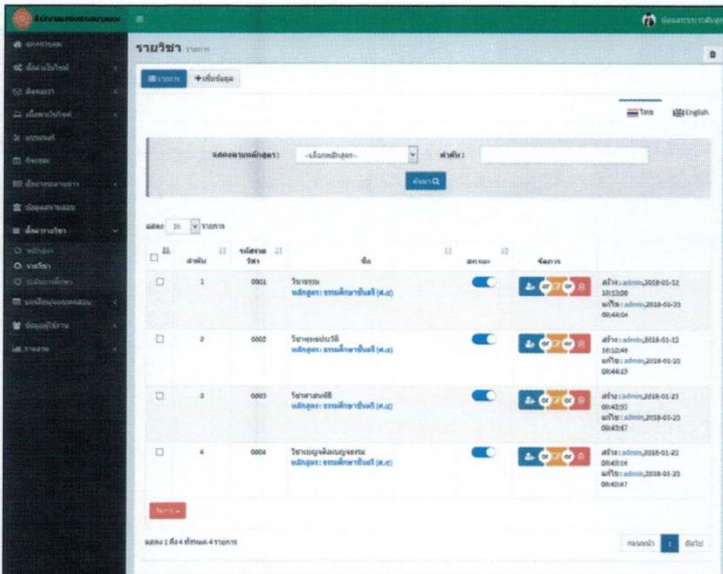
โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1	Revision:		Author:		Date:			
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ								
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ								
Checks:	จัดหาและติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) โดยต้องรองรับผู้ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 4,000,000 User อย่างน้อยดังนี้								
						Pass:	☒	Fail:	☐
Remarks:									

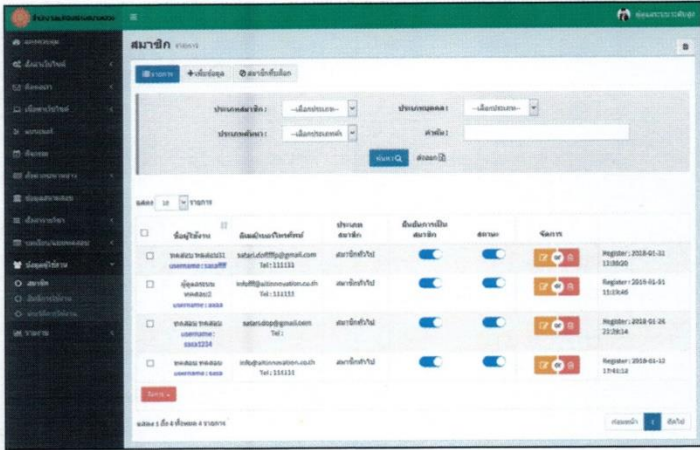

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน (Course Management) ใช้สำหรับจัดการหลักสูตรรายวิชา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลรายวิชาของระบบ							
Remarks:							

กทปส

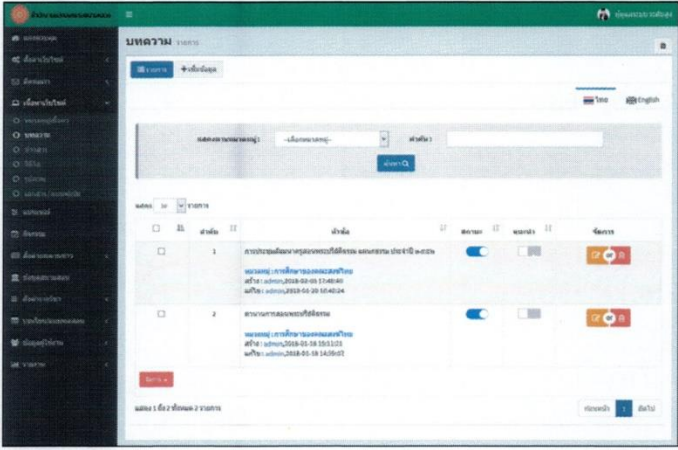
 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบจัดการผู้ใช้งาน (User Management) ใช้สำหรับจัดการผู้ใช้งาน						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลผู้ใช้งานของระบบ							
Remarks:							

กทปส

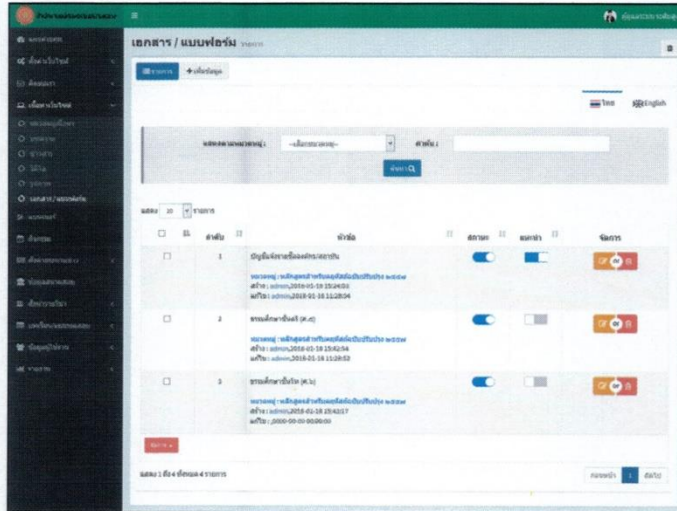
 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1.3	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบจัดการเนื้อหา ไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียงและไฟล์วิดีโอ						
						Pass: ☒	Fail: ☐
							
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลเนื้อหาของระบบ							

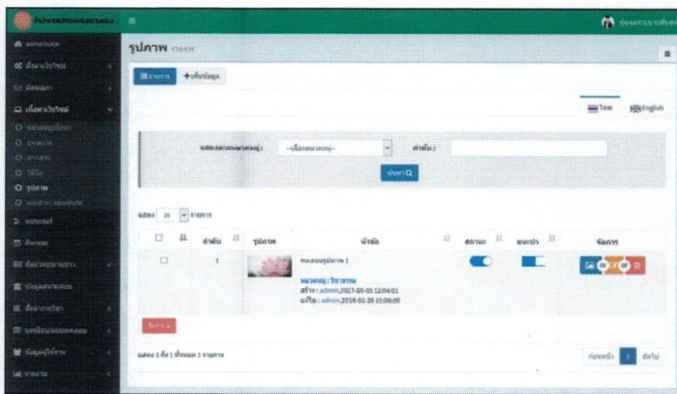

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลไฟล์เอกสารของระบบ

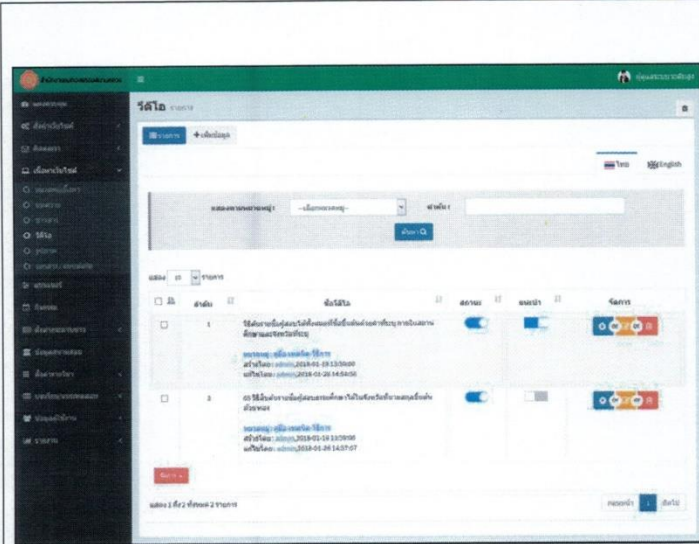

รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลไฟล์รูปภาพของระบบ

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลไฟล์วิดีโอ และไฟล์เสียงของระบบ

Remarks:

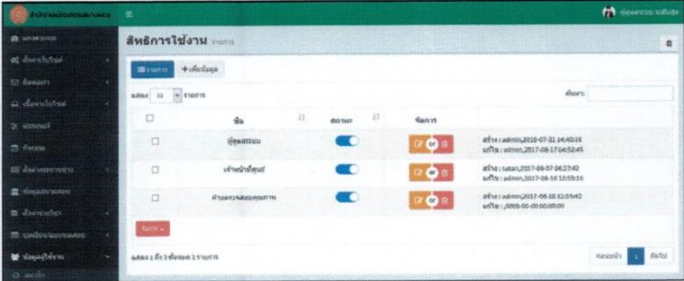

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

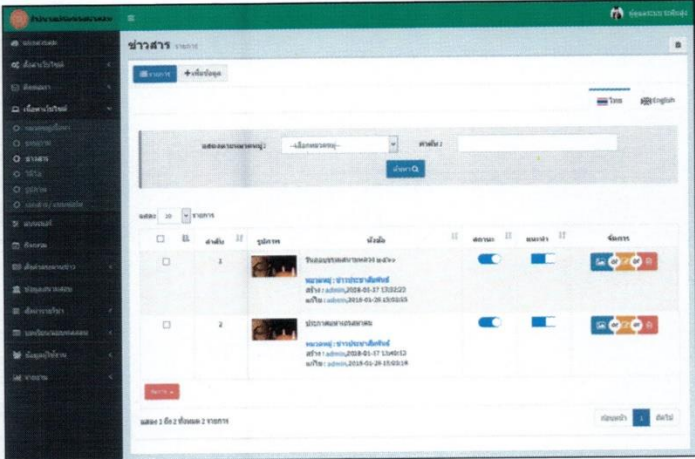
Test No.	5.2.1.4	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถกำหนดสิทธิ์การใช้งานได้ อย่างน้อย 3 บทบาท ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และ ผู้เรียน						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลกลุ่มสิทธิ์การใช้งานของระบบ							
Remarks:							

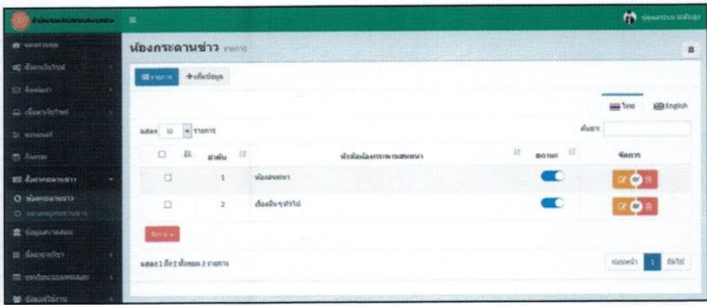
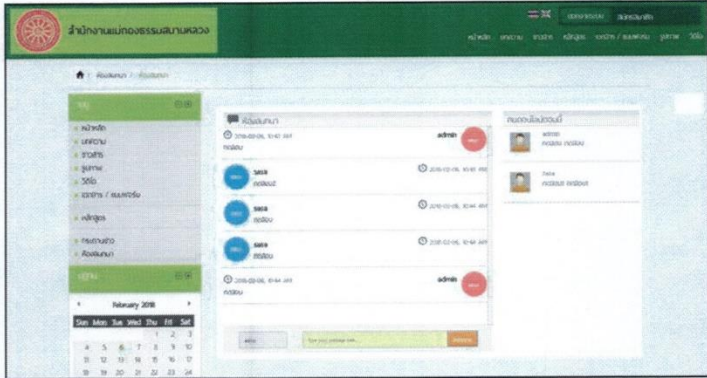

กทปส

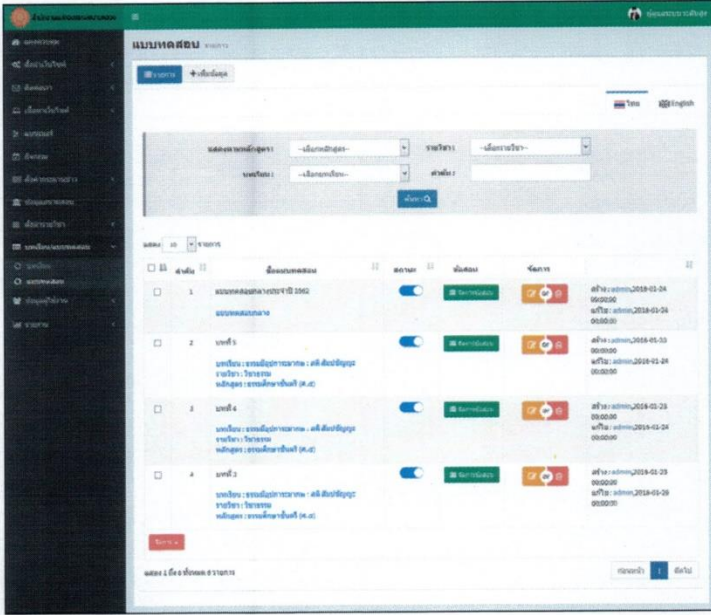
โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1.5	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถสร้างข้อความประกาศเพื่อแจ้งข่าวสารให้ผู้ใช้ระบบบริหาร						
 <p>รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลข่าวสารของระบบ</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	5.2.1.6	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถทำห้องสนทนา (Chat) และ กระดานข่าว (Web board) ได้						
 <p>รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลกระดานข่าว (Web board)</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
 <p>รูปภาพแสดงหน้าจอห้องสนทนา (Chat) ของระบบ</p>							
Remarks:							

Test No.	5.2.1.7	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถสร้างแบบทดสอบ จัดการคลังข้อสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการแบบทดสอบ							
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

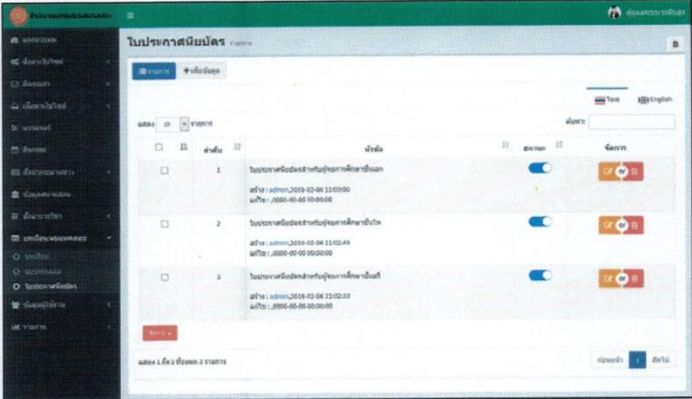
Test No.	5.2.1.8	Revision:		Author:		Date:			
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ								
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ								
Checks:	สามารถเรียกดูประวัติการเข้าเรียนของผู้เรียนได้ และออกรายงานได้								
						Pass:	☒	Fail:	☐
Remarks:									

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1.9	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถออกใบประกาศนียบัตรให้กับผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงระบบจัดการข้อมูลใบประกาศนียบัตรสำหรับออกให้แก่ผู้เรียน ที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด							
Remarks:							

Test No.	5.2.1.10	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถจัดทำแบบทดสอบ และวัดผลการเรียนรู้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการแบบทดสอบ							
Remarks:							

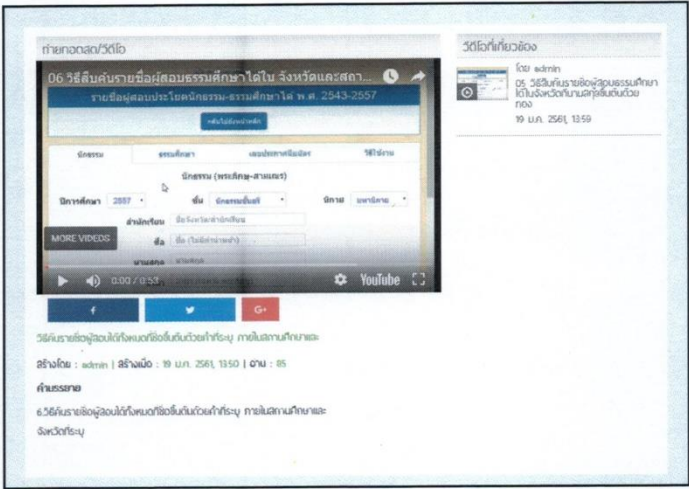

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

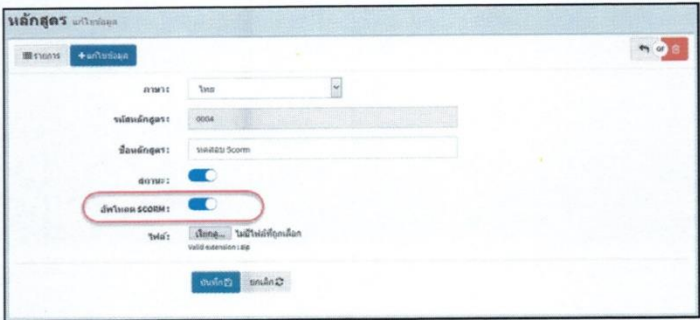
Test No.	5.2.1.11	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับการเชื่อมต่อกับระบบวิดีโอสดมิ่ง						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงการเชื่อมต่อข้อมูลสื่อจากระบบวิดีโอสดมิ่งด้วย API							
Remarks:							

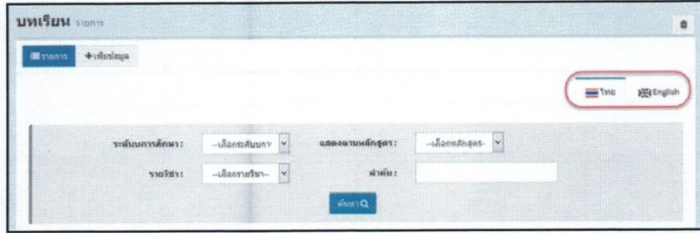
กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.1.12	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบรองรับมาตรฐาน SCORM						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงการรองรับมาตรฐาน SCORM ของระบบ							
Remarks:							

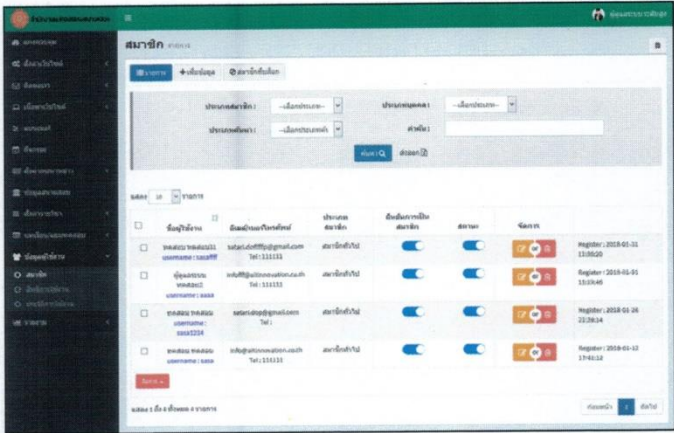
Test No.	5.2.1.13	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับเมนูการใช้งานอย่างน้อยสองภาษา ไทย อังกฤษ						
 <p>รูปภาพแสดงส่วนการเปลี่ยนภาษาการใช้งานหน้าเว็บไซต์</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
 <p>รูปภาพแสดงส่วนการจัดการข้อมูลภาษาสำหรับหน้าจอบนระบบจัดการเว็บไซต์</p>							
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

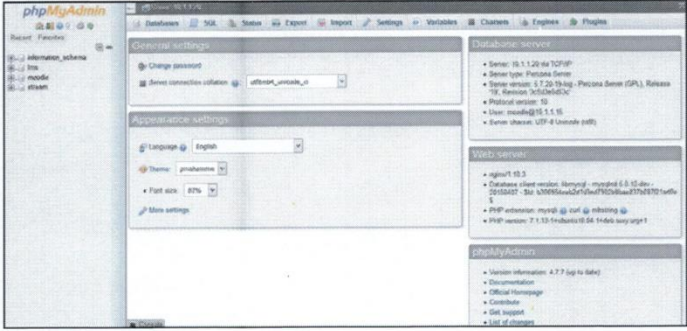
Test No.	5.2.1.14	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับการเชื่อมต่อระบบสมาชิก						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลผู้ใช้งานของระบบ							
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	จัดหาและติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบจัดการฐานข้อมูล (RDBMS)						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอร์บบบริหารจัดการฐานข้อมูล							
Remarks:	http://www.dhammastudy.net/_SQLAdmin						

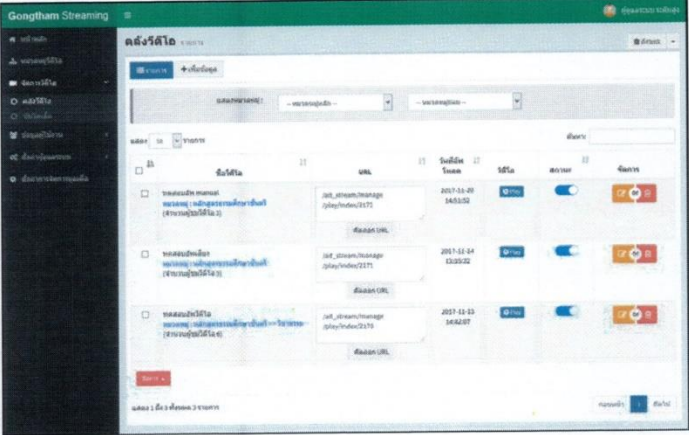

กทปส

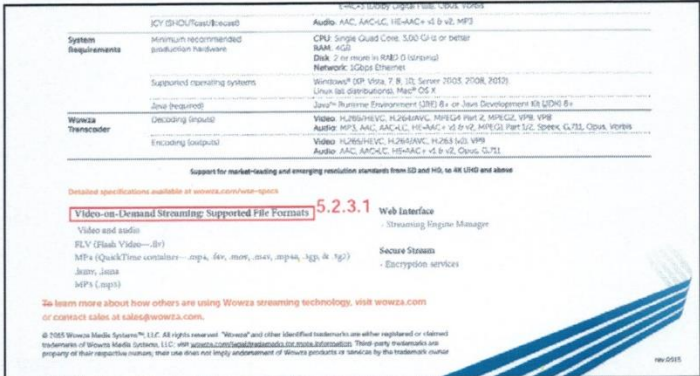
โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.3	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	จัดหาและติดตั้งระบบวิดีโอสตรีมมิ่งเพื่อเชื่อมกับระบบ e-learning ให้สามารถรับการดูสื่อการเรียนรู้แบบวิดีโอ MP4						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบวิดีโอสตรีมมิ่งเพื่อเชื่อมกับระบบ e-learning							
Remarks:	http://www.dhammastudy.net/ait_stream						

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.3.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถรองรับการรับชมตามความต้องการ (Video On Demand หรือ VOD) ทั้งสัญญาณภาพและเสียง						
 <p>รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.1</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

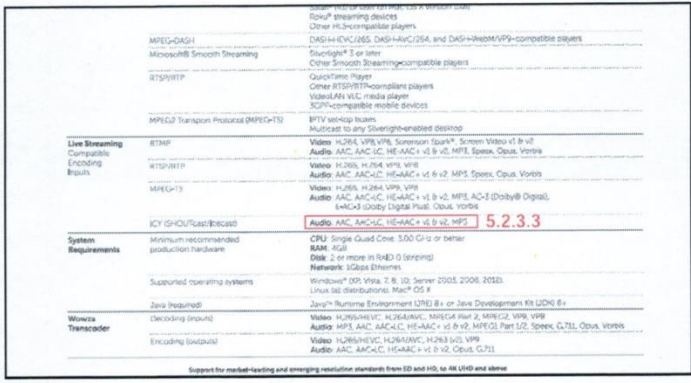

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.3.2	Revision:		Author:		Date:																															
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ																																				
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ																																				
Checks:	รองรับมาตรฐานสัญญาณภาพ H.264, Sorenson Spark และ VP6 ในรูปแบบ MPEG-4, mp4, m4v, FLV, f4v และ 3GPP เป็นอย่างน้อย																																				
<table border="1"> <tr> <td>Streaming Delivery Multi-Protocol Multi-Client</td> <td>Adobe Flash® RTMP RTMPE, RTMP, RTMPE, RTMPS Adobe Flash HTTP Dynamic Streaming HDS Apple® HTTP Live Streaming HLS</td> <td>Flash Player Adobe AIR RTMP-compatible players HDS-compatible players iPod/iPhone/iPad/iTV iOS 3.0 or later QuickTime® Player (SD or later) Salut® HD or later on Mac OS X version 10.6 Rough streaming devices Other HLS-compatible players</td> </tr> <tr> <td>MPEG-DASH</td> <td></td> <td>DASH+HEVC/265, DASH+AVC/264, and DASH+WebM/VP9-compatible players</td> </tr> <tr> <td>Microsoft® Smooth Streaming</td> <td></td> <td>Smoothstream® 3 or later Other Smooth Streaming-compatible players</td> </tr> <tr> <td>RTSP/RTP</td> <td></td> <td>QuickTime Player Other RTSP/RTT-compatible players VideoLAN VLC media player SCP-compatible mobile devices</td> </tr> <tr> <td>MPEG Transport Protocol (MPEG-TS)</td> <td></td> <td>RTV set-top boxes Multicast to any Stream@Incompatible devices</td> </tr> <tr> <td>Live Streaming Compatible Encoding Inputs</td> <td>RTMP</td> <td>Video: H.264, VP6, VP8, Sorenson Spark®, Screen Video v1.6 v2 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, Speex, Opus, Vorbis</td> </tr> <tr> <td></td> <td>RTSP/RTP</td> <td>Video: H.264, VP8, VP9, VP10 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, Speex, Opus, Vorbis</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MPEG-TS</td> <td>Video: H.264, VP8, VP9, VP10 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, AC-3 (Dolby® Digital), E-AC-3 (Dolby Digital Plus), Opus, Vorbis</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ICY (SHOUTcast/Broadcast)</td> <td>Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3</td> </tr> <tr> <td>System Requirements</td> <td></td> <td>minimum recommended production hardware: CPU: Single Quad Core, 3.00 GHz or better RAM: 8GB Disk: 2 or more in RAID 0 (striping) Network: 1Gbps Ethernet Supported operating systems: Windows® 7/8/10, Linux, Solaris, FreeBSD, OpenBSD, macOS, iOS, Android, Linux (all distributions), Mac OS X</td> </tr> </table>							Streaming Delivery Multi-Protocol Multi-Client	Adobe Flash® RTMP RTMPE, RTMP, RTMPE, RTMPS Adobe Flash HTTP Dynamic Streaming HDS Apple® HTTP Live Streaming HLS	Flash Player Adobe AIR RTMP-compatible players HDS-compatible players iPod/iPhone/iPad/iTV iOS 3.0 or later QuickTime® Player (SD or later) Salut® HD or later on Mac OS X version 10.6 Rough streaming devices Other HLS-compatible players	MPEG-DASH		DASH+HEVC/265, DASH+AVC/264, and DASH+WebM/VP9-compatible players	Microsoft® Smooth Streaming		Smoothstream® 3 or later Other Smooth Streaming-compatible players	RTSP/RTP		QuickTime Player Other RTSP/RTT-compatible players VideoLAN VLC media player SCP-compatible mobile devices	MPEG Transport Protocol (MPEG-TS)		RTV set-top boxes Multicast to any Stream@Incompatible devices	Live Streaming Compatible Encoding Inputs	RTMP	Video: H.264, VP6, VP8, Sorenson Spark®, Screen Video v1.6 v2 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, Speex, Opus, Vorbis		RTSP/RTP	Video: H.264, VP8, VP9, VP10 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, Speex, Opus, Vorbis		MPEG-TS	Video: H.264, VP8, VP9, VP10 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, AC-3 (Dolby® Digital), E-AC-3 (Dolby Digital Plus), Opus, Vorbis		ICY (SHOUTcast/Broadcast)	Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3	System Requirements		minimum recommended production hardware: CPU: Single Quad Core, 3.00 GHz or better RAM: 8GB Disk: 2 or more in RAID 0 (striping) Network: 1Gbps Ethernet Supported operating systems: Windows® 7/8/10, Linux, Solaris, FreeBSD, OpenBSD, macOS, iOS, Android, Linux (all distributions), Mac OS X	Pass: ☒ Fail: ☐
Streaming Delivery Multi-Protocol Multi-Client	Adobe Flash® RTMP RTMPE, RTMP, RTMPE, RTMPS Adobe Flash HTTP Dynamic Streaming HDS Apple® HTTP Live Streaming HLS	Flash Player Adobe AIR RTMP-compatible players HDS-compatible players iPod/iPhone/iPad/iTV iOS 3.0 or later QuickTime® Player (SD or later) Salut® HD or later on Mac OS X version 10.6 Rough streaming devices Other HLS-compatible players																																			
MPEG-DASH		DASH+HEVC/265, DASH+AVC/264, and DASH+WebM/VP9-compatible players																																			
Microsoft® Smooth Streaming		Smoothstream® 3 or later Other Smooth Streaming-compatible players																																			
RTSP/RTP		QuickTime Player Other RTSP/RTT-compatible players VideoLAN VLC media player SCP-compatible mobile devices																																			
MPEG Transport Protocol (MPEG-TS)		RTV set-top boxes Multicast to any Stream@Incompatible devices																																			
Live Streaming Compatible Encoding Inputs	RTMP	Video: H.264, VP6, VP8, Sorenson Spark®, Screen Video v1.6 v2 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, Speex, Opus, Vorbis																																			
	RTSP/RTP	Video: H.264, VP8, VP9, VP10 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, Speex, Opus, Vorbis																																			
	MPEG-TS	Video: H.264, VP8, VP9, VP10 Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3, AC-3 (Dolby® Digital), E-AC-3 (Dolby Digital Plus), Opus, Vorbis																																			
	ICY (SHOUTcast/Broadcast)	Audio: AAC, AAC-LC, HE-AAC v1, v2, MP3																																			
System Requirements		minimum recommended production hardware: CPU: Single Quad Core, 3.00 GHz or better RAM: 8GB Disk: 2 or more in RAID 0 (striping) Network: 1Gbps Ethernet Supported operating systems: Windows® 7/8/10, Linux, Solaris, FreeBSD, OpenBSD, macOS, iOS, Android, Linux (all distributions), Mac OS X																																			
Remarks:	รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.2																																				

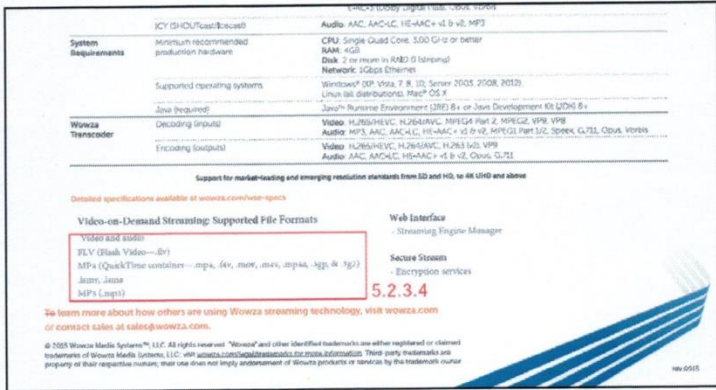

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

5. ขอบเขตการดำเนินโครงการ						
Test No.	5.2.3.3	Revision:		Author:		Date:
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ					
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ					
Checks:	รองรับมาตรฐานสัญญาณเสียง Nellymoser, MP3, ACC+, HE AAC v1 หรือ v2 เป็นอย่างน้อย					
 <p>รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.3</p>						Pass: ☒ Fail: ☐
Remarks:						

กทปส

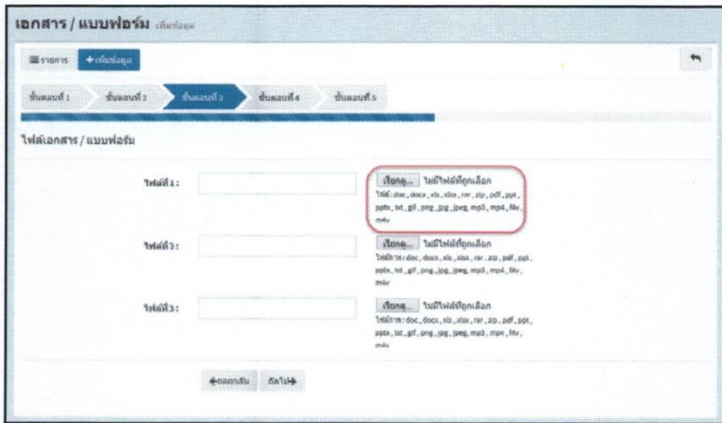
 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.3.4	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบบริหารจัดการวิดีโอที่สามารถรองรับการอัปโหลดไฟล์สื่อวิดีโอประเภท MP4.(H264) หรือเสียงแบบ MP3 ได้ หรือสามารถเรียกอ่านไฟล์สื่อจากระบบจัดเก็บสื่อได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.4							
Remarks:							

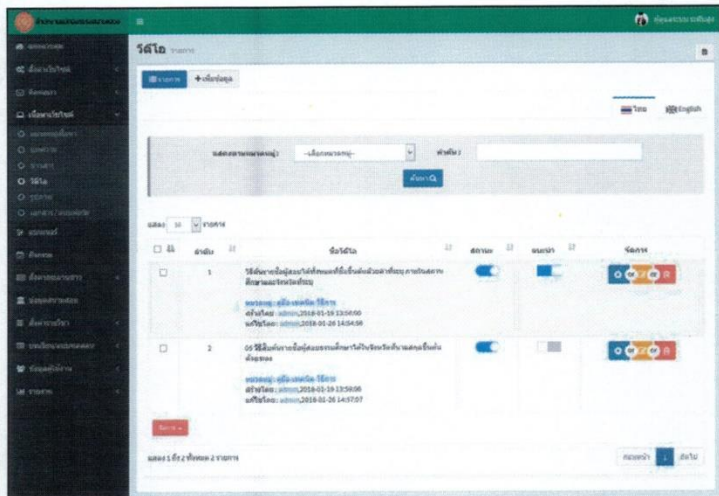

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

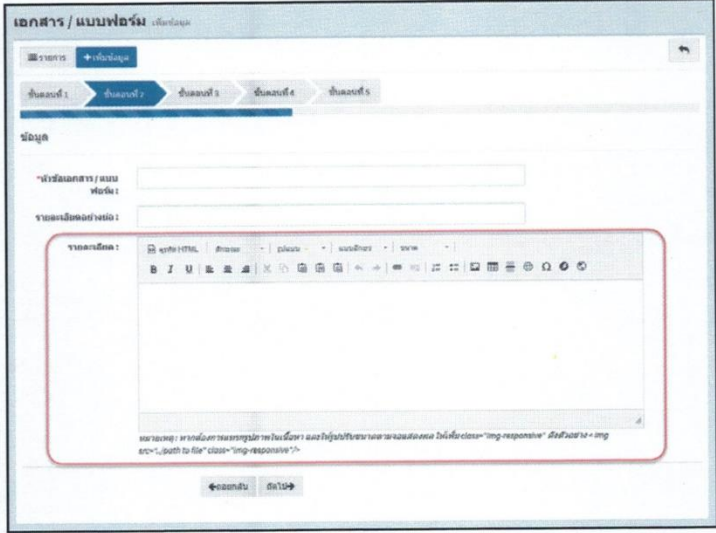

Test No.	5.2.3.5	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถแนบเอกสารประกอบการเรียนรู้ประเภท PDF, Word, PowerPoint ได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอการจัดการข้อมูลเอกสารแนบประกอบการเรียนรู้ สามารถรองรับข้อมูลไฟล์ PDF, Word, PowerPoint และอื่น ๆ ได้							
Remarks:							

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

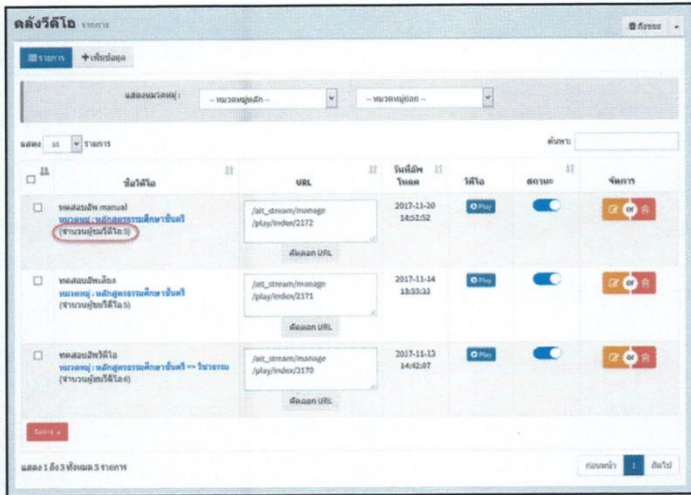

Test No.	5.2.3.6	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถเพิ่ม, ลบ วิดีโอที่ออฟโหลดไปแล้วได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลไฟล์วิดีโอ และไฟล์เสียงของระบบ							
Remarks:							

Test No.	5.2.3.7	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถป้อนและแก้ไขข้อมูลด้วย Editor ประเภท WYSIWYG ได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงส่วนการแก้ไขข้อมูลด้วย Editor ประเภท WYSIWYG							
Remarks:							

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5.2.3.8	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถแสดงจำนวนผู้ชมวิดีโอ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงจำนวนผู้ชมวิดีโอบนหน้าเว็บไซต์							
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

- ส่งมอบรายงานฉบับที่ 2 รายงานความก้าวหน้าโครงการ (Progress report) ตามขอบเขต
การดำเนินงานในส่วนที่ 5.1 และ 5.2 ในลักษณะเอกสารสิ่งพิมพ์และเพิ่มข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์ (.doc และ .pdf)

คณะทำงานสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง ได้ร่วมพิจารณาตรวจรับผลงานของผู้รับจ้าง
ถูกต้อง ครบถ้วนและอยู่ภายในกำหนดเวลาตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อย เมื่อวันที่

ลงชื่อ พ.ร. อธิวัฒน์ ทรัพย์
(พ.ร. อธิวัฒน์ ทรัพย์)
คณะทำงานสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

หมายเหตุ: ระบบที่นำเสนอนั้นไม่ใช่ moodle 100%
คุณสมบัติที่ต้องครบถ้วนแล้ว และระบบ
ที่จะนำมาติดตั้งนั้น ต้องเป็น moodle
ตาม TOR
พ.ร. อธิวัฒน์ ทรัพย์
๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เอกสารตรวจสอบระบบ ครั้งที่ 2

รายงานฉบับที่ 2

เอกสารทดสอบระบบ

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย
สารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เอกสารสำหรับ
กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

จัดทำโดย

หัวข้อการทดสอบระบบ

5. ขอบเขตการดำเนินโครงการ

Test No.	5.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการเผยแพร่พระพุทธรูป การกำหนดหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบการให้บริการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง						
รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ก						Pass: ☒	Fail: ☐
Remarks:							

Test No.	5.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ดำเนินการออกแบบ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สื่อการเผยแพร่ทางด้านพระพุทธศาสนาในรูปแบบ (E-Learning) ดังนี้						
รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก ข						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:	http://www.dhammastudy.net						

Test No.	5.2.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	จัดหาและติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) โดยต้องรองรับผู้ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 4,000,000 User อย่างน้อยดังนี้						
						Pass: ☒	Fail: ☐
Remarks:							

Test No.	5.2.1.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน (Course Management) ใช้สำหรับจัดการหลักสูตรรายวิชา						
							Pass: ☒ Fail: ☐
Remarks:	รูปภาพแสดงเมนูจัดการข้อมูลหลักสูตรรายวิชา						

Test No.	5.2.1.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบจัดการผู้ใช้งาน (User Management) ใช้สำหรับจัดการผู้ใช้งาน						
<p>Pass: ☒ Fail: ☐</p>						<p>รูปภาพแสดงเมนูจัดการข้อมูลสมาชิก</p>	
Remarks:	เพิ่มเมนู import ลิงค์จากไฟล์ในคอมพิวเตอร์ เช่น excel/word ในวิธการเพิ่ม คน/นักเรียน ในระบบที่ละหลายๆ ได้ เช่น ทั้ง 21/25						

Test No.	5.2.1.3	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบจัดการเนื้อหา ไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียงและไฟล์วิดีโอ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอจัดการเนื้อหา และส่วนสำหรับจัดการไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียงและไฟล์วิดีโอ							
Remarks:							

Test No.	5.2.1.4	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถกำหนดสิทธิการใช้งานได้อย่างน้อย 3 บทบาท ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และ ผู้เรียน						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:	รูปภาพแสดงหน้าจอจัดการข้อมูลสิทธิการใช้งานระบบ						

Test No.	5.2.1.5	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถสร้างข้อความประกาศเพื่อแจ้งข่าวสารให้ผู้ใช้ระบบรับทราบ						
 <p>รูปภาพแสดงหน้าจอจัดการข้อมูลข่าวและประกาศ</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	5.2.1.6	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถทำห้องสนทนา (Chat) และ กระดานข่าว (Web board) ได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอห้องสนทนา (Chat)							

กทปส

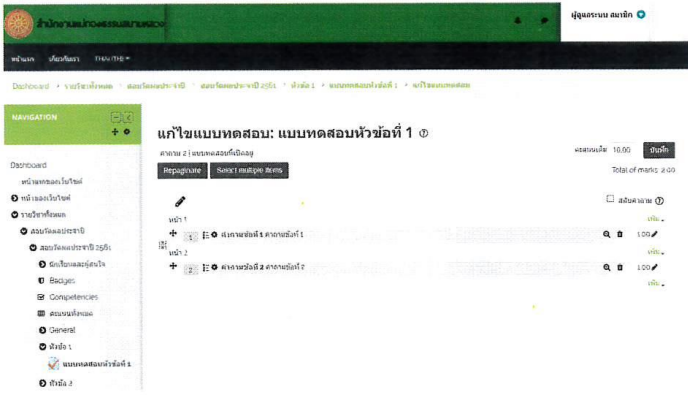
โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

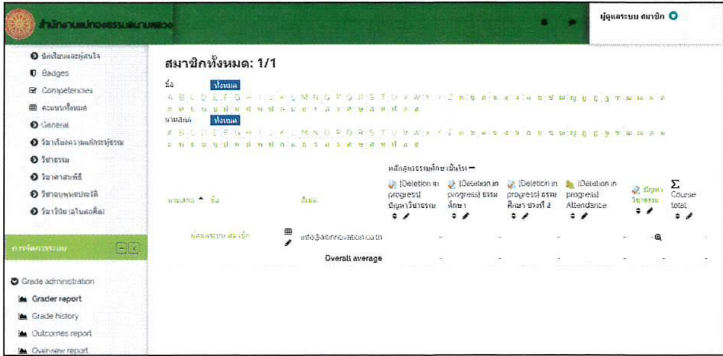
รูปภาพแสดงหน้าจัดการข้อมูลกระดานข่าว (Web board)

Remarks:	
----------	--

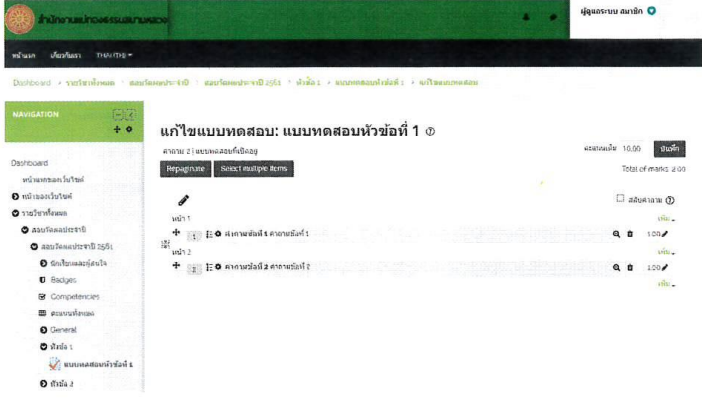

Test No.	5.2.1.7	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถสร้างแบบทดสอบ จัดการคลังข้อสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:	รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลแบบทดสอบ						

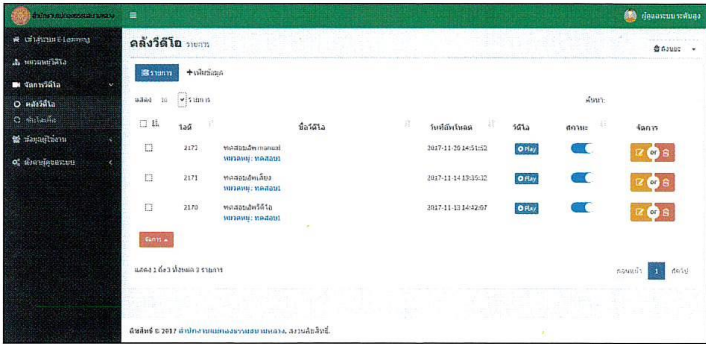

Test No.	5.2.1.8	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถเรียกดูประวัติการเข้าเรียนของผู้เรียนได้ และออกรายงานได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอรายงานประวัติการเข้าเรียนของผู้เข้าเรียนของระบบ							
Remarks:							

Test No.	5.2.1.9	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถออกใบประกาศนียบัตรให้กับผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดได้						
<p>รูปภาพแสดงหน้าจอจัดการข้อมูลใบประกาศนียบัตรให้กับผู้เรียน</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

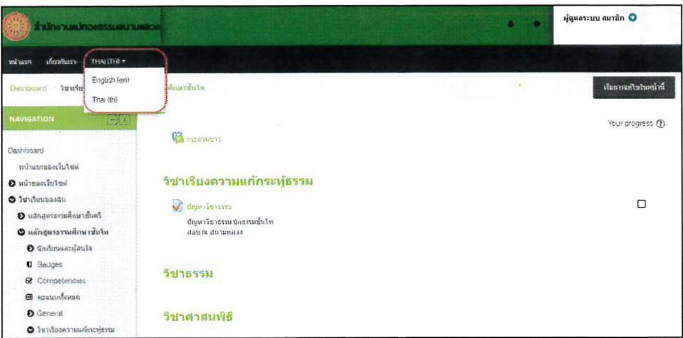

Test No.	5.2.1.10	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถจัดทำแบบทดสอบ และวัดผลการเรียนรู้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:	รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลแบบทดสอบ						

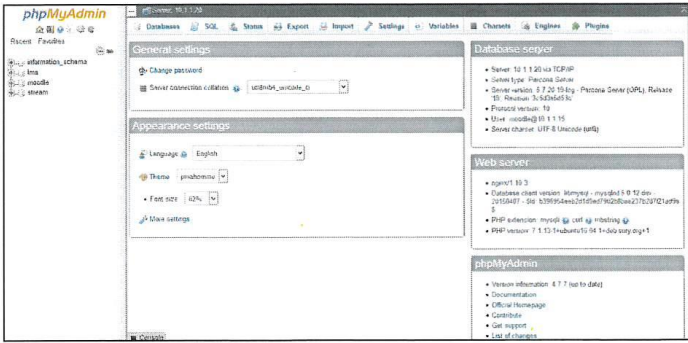
Test No.	5.2.1.11	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับการเชื่อมต่อกับระบบวีดิโอสตรีมมิ่ง						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลระบบวีดิโอสตรีมมิ่ง เพื่อเชื่อมกับระบบ E- Learning ด้วย API							
Remarks:	ระบบเว็บบราวเซอร์รองรับจอแสดงผลบน website ไม่รองรับบน desktop.						

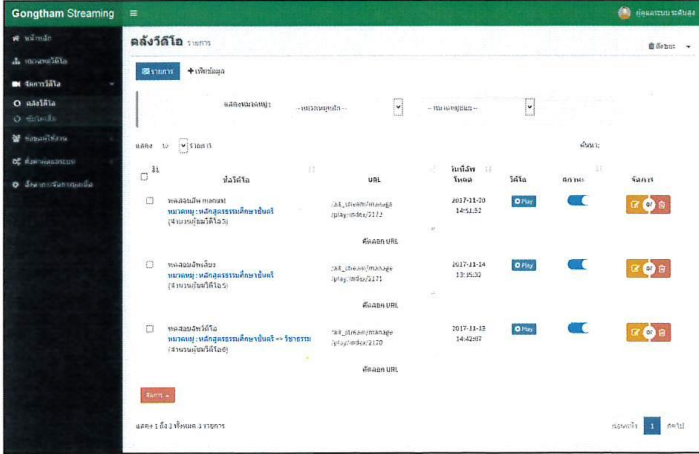
Test No.	5.2.1.12	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบรองรับมาตรฐาน SCORM						
<p>รูปภาพแสดงการรองรับมาตรฐาน SCORM ของระบบ</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

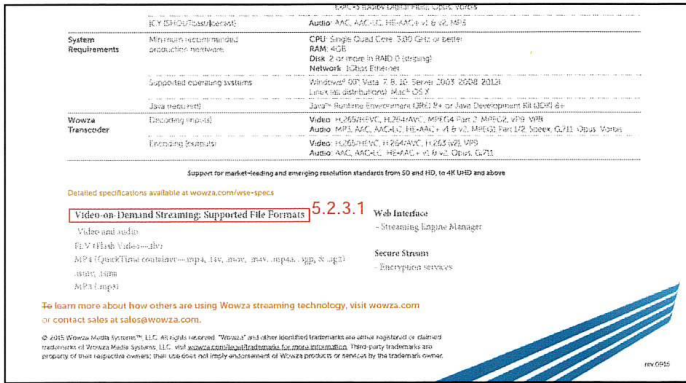

Test No.	5.2.1.13	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับเมนูการใช้งานอย่างน้อยสองภาษา ไทย อังกฤษ						
 <p>รูปภาพแสดงเมนูเลือกใช้งานเว็บไซต์สองภาษา หน้าบริหารจัดการเว็บไซต์</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
 <p>รูปภาพแสดงเมนูเลือกใช้งานเว็บไซต์สองภาษา หน้าหลักของเว็บไซต์</p>							
Remarks:							

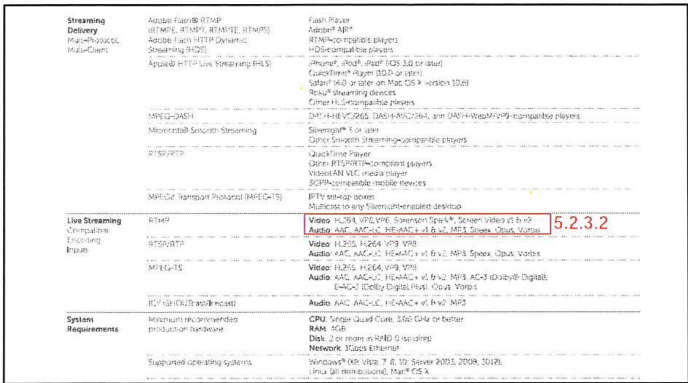
Test No.	5.2.1.14	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับการเชื่อมต่อระบบสมาชิก						
<p>รูปภาพแสดงเมนูจัดการข้อมูลสมาชิก</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	5.2.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	จัดหาและติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่เป็นระบบจัดการฐานข้อมูล (RDBMS)						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล							
Remarks:	http://www.dhammastudy.net/_SQLAdmin						

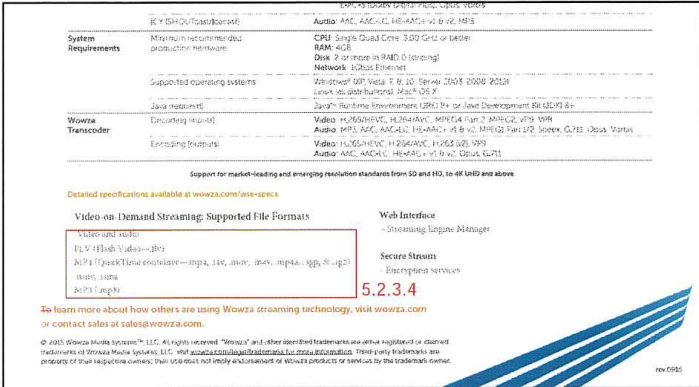
Test No.	5.2.3	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	จัดหาและติดตั้งระบบวิดีโอสตรีมมิ่งเพื่อเชื่อมกับระบบ e-learning ให้สามารถรับการดูสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต MP4						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบวิดีโอสตรีมมิ่งเพื่อเชื่อมกับระบบ e-learning							
Remarks:	http://www.dhammastudy.net/ait_stream						

Test No.	5.2.3.1	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถรองรับการรับชมตามความต้องการ (Video On Demand หรือ VOD) ทั้งสัญญาณภาพและเสียง						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.1							
Remarks:							

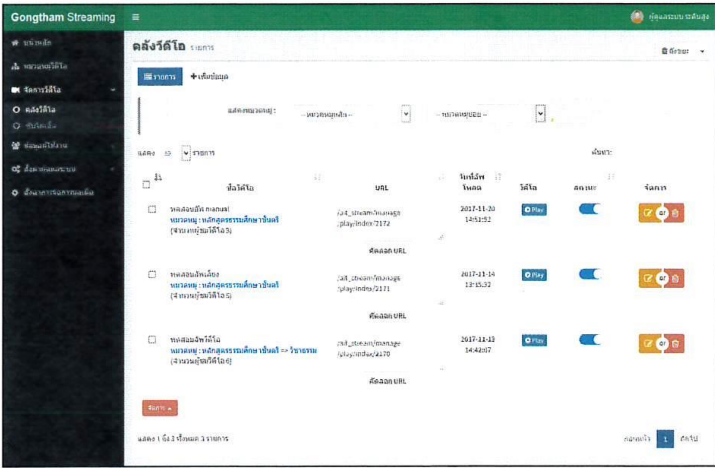

Test No.	5.2.3.2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	รองรับมาตรฐานสัญญาณภาพ H.264, Sorenson Spark และ VP6 ในรูปแบบ MPEG-4, mp4, m4v, FLV, f4v และ 3GPP เป็นอย่างน้อย						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
	รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.2						
Remarks:							

Test No.	5.2.3.4	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบบริหารจัดการวิดีโอที่สามารถรองรับการอัปโหลดไฟล์สื่อวิดีโอประเภท MP4.(H264) หรือเสียงแบบ MP3 ได้ หรือสามารถเรียกอ่านไฟล์สื่อจากระบบจัดเก็บสื่อได้						
	 <p>รูปภาพจากเอกสารอ้างอิงแผ่นที่ 2 ข้อ 5.2.3.4</p>						Pass: ☒ Fail: ☐
Remarks:							

Test No.	5.2.3.5	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถแนบเอกสารประกอบการเรียนรู้ประเภท PDF, Word, PowerPoint ได้						
<p>Pass: ☒ Fail: ☐</p>						<p>รูปภาพแสดงหน้าจอการเพิ่มข้อมูล ระบบสามารถรองรับข้อมูล ไฟล์ PDF, Word, PowerPoint และอื่น ๆ ได้</p>	
Remarks:							

Test No.	5.2.3.6	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถเพิ่ม, ลบ วิดีโอที่อัปโหลดไปแล้วได้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบจัดการข้อมูลไฟล์วิดีโอ และไฟล์เสียงของระบบ							
Remarks:							

Test No.	5.2.3.7	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	สามารถป้อนและแก้ไขข้อมูลด้วย Editor ประเภท WYSIWYG ได้						
<p>รูปภาพแสดงส่วนการแก้ไขข้อมูลด้วย Editor ประเภท WYSIWYG</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	5.2.3.8	Revision:		Author:		Date:																									
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ																														
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ																														
Checks:	สามารถแสดงจำนวนผู้ชมวีดีโอ																														
 <table border="1" data-bbox="320 745 1010 1245"> <thead> <tr> <th>ชื่อบทเรียน</th> <th>URL</th> <th>วันที่เริ่ม</th> <th>เวลา</th> <th>สถานะ</th> <th>จัดการ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>บทเรียนที่ 1: บทเรียนที่ 1 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)</td> <td>/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2172</td> <td>2017-11-20</td> <td>14:51:52</td> <td>เปิด</td> <td>ปิด</td> </tr> <tr> <td>บทเรียนที่ 2: บทเรียนที่ 2 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)</td> <td>/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2171</td> <td>2017-11-14</td> <td>13:25:22</td> <td>เปิด</td> <td>ปิด</td> </tr> <tr> <td>บทเรียนที่ 3: บทเรียนที่ 3 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)</td> <td>/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2170</td> <td>2017-11-13</td> <td>14:42:07</td> <td>เปิด</td> <td>ปิด</td> </tr> </tbody> </table>						ชื่อบทเรียน	URL	วันที่เริ่ม	เวลา	สถานะ	จัดการ	บทเรียนที่ 1: บทเรียนที่ 1 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)	/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2172	2017-11-20	14:51:52	เปิด	ปิด	บทเรียนที่ 2: บทเรียนที่ 2 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)	/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2171	2017-11-14	13:25:22	เปิด	ปิด	บทเรียนที่ 3: บทเรียนที่ 3 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)	/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2170	2017-11-13	14:42:07	เปิด	ปิด	Pass: ☒ Fail: ☐	
ชื่อบทเรียน	URL	วันที่เริ่ม	เวลา	สถานะ	จัดการ																										
บทเรียนที่ 1: บทเรียนที่ 1 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)	/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2172	2017-11-20	14:51:52	เปิด	ปิด																										
บทเรียนที่ 2: บทเรียนที่ 2 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)	/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2171	2017-11-14	13:25:22	เปิด	ปิด																										
บทเรียนที่ 3: บทเรียนที่ 3 (จำนวนผู้ชมวีดีโอ)	/sit_ธศกธรรมาธิการฯ/play/index/2170	2017-11-13	14:42:07	เปิด	ปิด																										
รูปภาพแสดงจำนวนผู้ชมวีดีโอบนหน้าเว็บไซต์																															
Remarks:																															

Test No.	2.16	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning Content) พัฒนาให้รองรับการทำงานร่วมกับโปรแกรมประยุกต์บนอุปกรณ์พกพา (Application) บนระบบปฏิบัติการ Android และ IOS ชื่อว่า "Moodle Mobile" โดยผ่านมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง (Web Service) เพื่อการใช้งานที่สะดวกมากขึ้น						
 <p>รูปภาพแสดงไอคอนแอปพลิเคชัน "Moodle Mobile" บนระบบ IOS</p>						<p>Pass: ☒ Fail: ☐</p>	
 <p>รูปภาพแสดงไอคอนแอปพลิเคชัน "Moodle Mobile" บนระบบ Android</p>							

<p>รูปภาพแสดงเมนูของแอปพลิเคชันบนระบบ IOS</p>	<p>รูปภาพแสดงเมนูของแอปพลิเคชันบนระบบ Android</p>
<p>รูปภาพแสดงหน้าจอเมนูหลักสูตรของแอปพลิเคชันบนระบบ IOS</p>	<p>รูปภาพแสดงหน้าจอเมนูหลักสูตรของแอปพลิเคชันบนระบบ Android</p>

<p>รูปภาพแสดงหน้าจอเมนูบทเรียนของ แอปพลิเคชันบนระบบ IOS</p>	<p>รูปภาพแสดงหน้าจอเมนูบทเรียนของ แอปพลิเคชันบนระบบ Android</p>	
<p>รูปภาพแสดงหน้าจอเนื้อหาบทเรียน ของแอปพลิเคชันบนระบบ IOS</p>	<p>รูปภาพแสดงหน้าจอเนื้อหาบทเรียน ของแอปพลิเคชันบนระบบ Android</p>	
<p>Remarks:</p>		

Test No.	2.17	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	ความต้องการทั่วไปของระบบ						
Procedure:	ตรวจสอบการทำงานของระบบให้ตรงตามความต้องการ						
Checks:	ระบบที่ทำการพัฒนารองรับการแสดงระบบบนอุปกรณ์พกพาแบบสมาร์ตโฟนโดยอัตโนมัติ (Responsive) เพื่อรองรับกลุ่มคนที่มีอุปกรณ์พกพาสมาร์ตโฟนแต่ไม่สามารถเรียกใช้งานโปรแกรมประยุกต์ “Moodle Mobile” ได้ ให้สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ โดยผู้เรียนสามารถค้นข้อมูล ได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self - Learning) ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
ระบบเว็บไซต์รองรับการแสดงผลระบบบนอุปกรณ์พกพา แบบสมาร์ตโฟนโดยอัตโนมัติ (Responsive)							
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

คณะทำงานสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง ได้ร่วมพิจารณาตรวจรับผลงานของผู้รับจ้าง
ถูกต้อง ครบถ้วนและอยู่ภายในกำหนดเวลาตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อย

ลงชื่อ พระครูปริยัติเมทิวรณ์ .....(คณะทำงาน)
(พระครูปริยัติเมทิวรณ์)

ลงชื่อ พระมหาประจักษ์ ชนม์ชัยภูโต .....(คณะทำงาน)
(พระมหาประจักษ์ ชนม์ชัยภูโต)

ลงชื่อ พระครูสมุห์ศิริกิตต์ อธิปาโก .....(คณะทำงาน)
(พระครูสมุห์ศิริกิตต์ อธิปาโก)

ลงชื่อ.....(คณะทำงาน)
( )

คู่มือการใช้งาน

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เอกสารคู่มือการใช้งานผลิตภัณฑ์สำหรับ : ผู้ดูแลระบบ

(ADMINISTRATOR 'S MANUAL)

ระบบ STREAMING

เวอร์ชัน 1.0

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

8. เมนูจัดการข้อสอบ.....	35
ขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลข้อสอบใหม่.....	36
9. เมนูรายงานการรับชมวีดีโอ.....	37
10. การแก้ไขข้อมูล.....	38
11. การลบข้อมูล.....	39
11.1 การลบข้อมูลครั้งหนึ่งรายการ.....	39
11.2 การลบข้อมูลครั้งละหลายรายการ.....	39
12. เมนูถึงขยะ.....	40

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

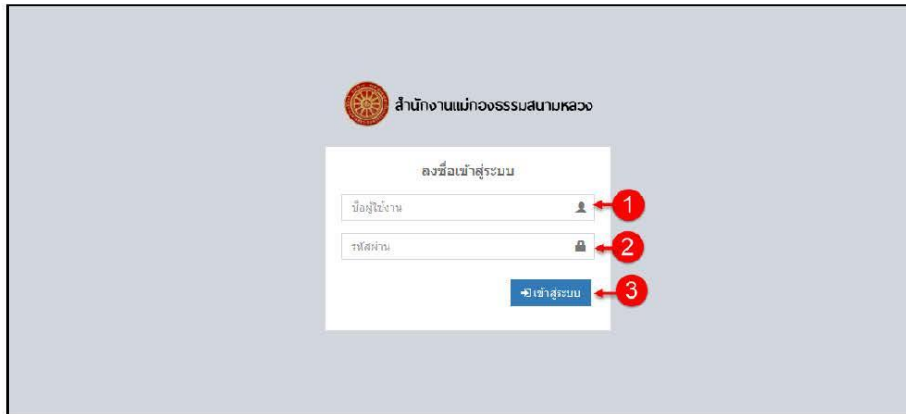

1. การเข้าสู่ระบบบริหารจัดการข้อมูล Streaming

เข้าสู่หน้าจอลงชื่อ (Login) เพื่อเข้าสู่ระบบบริหารจัดการข้อมูล Streaming ของเว็บไซต์ได้ที่

URL : https://www.dhammastudy.net/ait_stream

1. เมื่อเข้าสู่หน้าจอลงชื่อเข้าสู่ระบบ ทำการกรอก Username ลงในช่อง “ชื่อผู้ใช้งาน”
2. และกรอก Password ลงในช่อง “รหัสผ่าน”
3. คลิกปุ่ม **เข้าสู่ระบบ** เพื่อยืนยันการเข้าสู่ระบบ

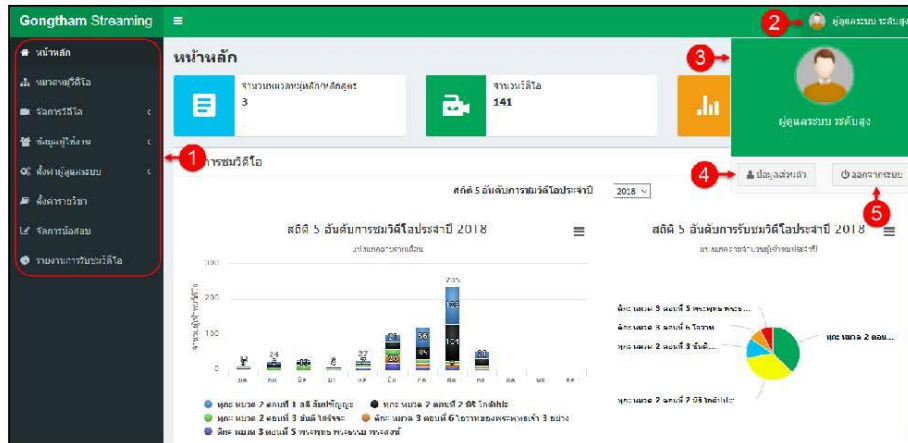

รูปภาพแสดงหน้าจอลงชื่อเข้าสู่ระบบบริหารจัดการข้อมูล Streaming ของเว็บไซต์

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่อง “ชื่อผู้ใช้งาน” สำหรับกรอกข้อมูล Username
2	ช่อง “รหัสผ่าน” สำหรับกรอกข้อมูล Password
3	ปุ่ม เข้าสู่ระบบ สำหรับยืนยันการเข้าสู่ระบบ

เมื่อผู้ใช้งานระบบเข้าสู่หน้าจอบริหารจัดการข้อมูล Streaming ของเว็บไซต์แล้ว จะแสดงรายละเอียดของหน้าจอบริหารจัดการข้อมูล และแสดงชื่อผู้เข้าใช้งานระบบ เมื่อคลิกจะแสดง Popup รายการเมนูย่อยสำหรับผู้เข้าใช้งานระบบขึ้นมา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

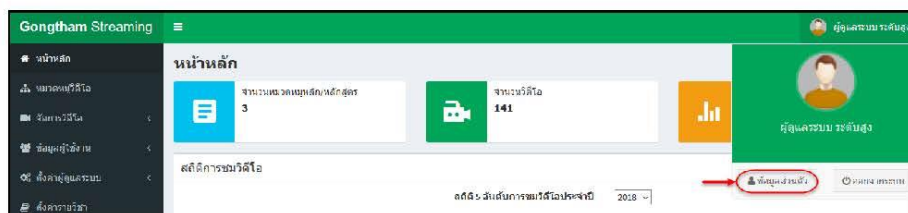
รูปภาพแสดงหน้าจอระบบบริหารจัดการข้อมูล Streaming ของเว็บไซต์

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	แสดงรายการเมนูสำหรับจัดการข้อมูล
2	แสดงชื่อผู้ใช้งานระบบ
3	Popup เมนูย่อยสำหรับผู้ใช้งานระบบ
4	ปุ่ม ข้อมูลส่วนตัว สำหรับเข้าสู่หน้าจอข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งาน
5	ปุ่ม ออกจากระบบ สำหรับออกจากระบบ (Logout)

การแก้ไขข้อมูลส่วนตัวผู้ใช้งาน

- คลิกที่ชื่อผู้ดูแลระบบ ระบบจะแสดง Popup ย่อยของผู้ใช้งานระบบขึ้นมา
- คลิกปุ่ม ข้อมูลส่วนตัว เพื่อเข้าสู่หน้าจอข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งาน

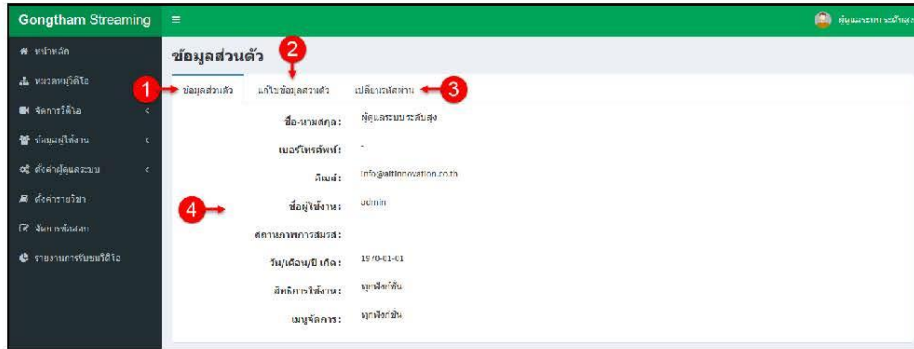

รูปภาพแสดงปุ่มสำหรับแก้ไขข้อมูลส่วนตัวผู้ใช้งานระบบ

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้อย่างตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

3. เมื่อเข้าสู่หน้าจอข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งาน ระบบจะแสดงรายละเอียดดังนี้

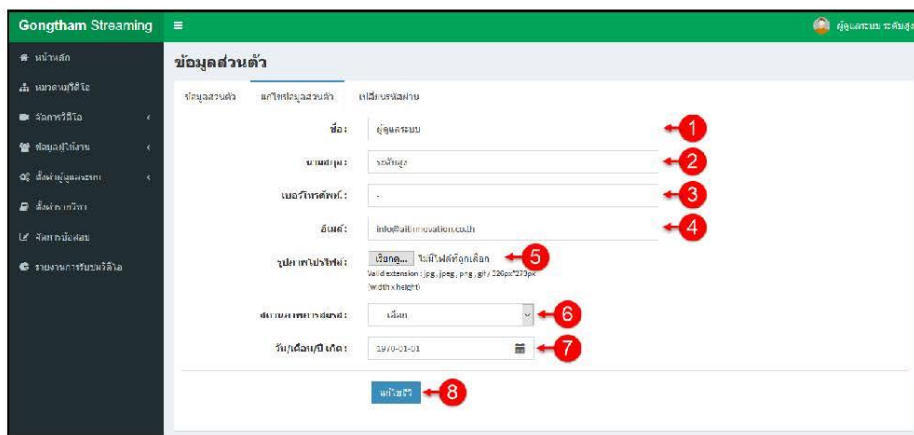
รูปภาพแสดงหน้าจอข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งาน

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	แถบสำหรับแสดงข้อมูลส่วนตัว
2	แถบสำหรับแก้ไขข้อมูลส่วนตัว
3	แถบสำหรับเปลี่ยนรหัสผ่านการเข้าใช้งาน
4	แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งานระบบ

4. คลิกแถบ “แก้ไขข้อมูลส่วนตัว” ระบบจะแสดงฟอร์มสำหรับแก้ไขข้อมูลขึ้นมา ทำการแก้ไขข้อมูลส่วนตัวในช่องที่ระบบกำหนด

5. เมื่อแก้ไขข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม เพื่อบันทึกข้อมูลการแก้ไข

รูปภาพแสดงหน้าจอแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งานระบบ

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับแก้ไขข้อมูลชื่อของผู้ใช้งาน
2	ช่องสำหรับแก้ไขข้อมูลนามสกุลของผู้ใช้งาน
3	ช่องสำหรับแก้ไขข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ของผู้ใช้งาน
4	ช่องสำหรับแก้ไขข้อมูลอีเมลของผู้ใช้งาน
5	ปุ่ม เรียกดู... สำหรับเลือกอัปโหลดรูปภาพประจำตัว
6	เลือกกำหนดข้อมูลสถานภาพการสมรส
7	เลือกกำหนดข้อมูลวัน/เดือน/ปีเกิดของผู้ใช้งานระบบ
8	ปุ่ม แก้ไข สำหรับบันทึกข้อมูลการแก้ไข

การเปลี่ยนรหัสผ่านการเข้าใช้งาน

1. คลิกแถบ “เปลี่ยนรหัสผ่าน” ระบบจะแสดงฟอร์มสำหรับเปลี่ยนรหัสผ่านขึ้นมา
2. ทำการกำหนดข้อมูลรหัสผ่านใหม่ และยืนยันรหัสผ่านใหม่ลงในช่องที่ระบบกำหนด
3. เมื่อกำหนดข้อมูลรหัสผ่านใหม่แล้ว คลิกปุ่ม **แก้ไข** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการเปลี่ยนรหัสผ่านการเข้าใช้งานใหม่

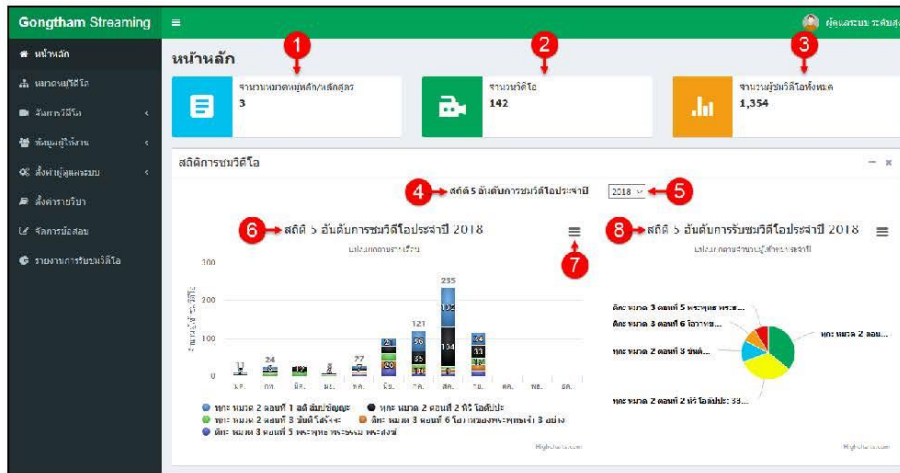
คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลรหัสผ่านใหม่
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลยืนยันรหัสผ่านใหม่
3	ปุ่ม แก้ไข สำหรับบันทึกข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

2. เมนูหน้าหลัก

เมนู “หน้าหลัก” เป็นเมนูสำหรับแสดงข้อมูลรายงานภาพรวมของระบบ (Dashboard) เช่น รายงานจำนวนข้อมูลหมวดหมู่/หลักสูตรของระบบ, รายงานจำนวนข้อมูลสื่อวีดิโอทั้งหมดของระบบ, รายงานสถิติการเข้าชมข้อมูลวีดิโอของระบบ เป็นต้น โดยผู้ดูแลระบบสามารถดาวน์โหลดข้อมูลรายงานสถิติออกมาเป็นไฟล์ตามประเภทที่ระบบกำหนดไว้ได้

รูปภาพแสดงหน้าจอหน้าหลักของระบบบริหารจัดการข้อมูล (Backend)

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	แสดงรายงานจำนวนข้อมูลหมวดหมู่/หลักสูตรทั้งหมดของระบบ
2	แสดงรายงานจำนวนข้อมูลสื่อวีดิโอทั้งหมดของระบบ
3	แสดงรายงานจำนวนข้อมูลผู้เข้าชมวีดิโอของระบบทั้งหมด
4	ส่วนแสดงรายงานสถิติการชมวีดิโอประจำปี 5 อันดับ
5	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามปี
6	ส่วนแสดงรายงานสถิติ 5 อันดับการชมวีดิโอประจำปี แยกตามรายเดือน
7	ปุ่ม ≡ สำหรับเลือกประเภทการดาวน์โหลดข้อมูลรายงาน
8	ส่วนแสดงรายงานสถิติ 5 อันดับการชมวีดิโอประจำปี แยกตามจำนวนผู้เข้าชม

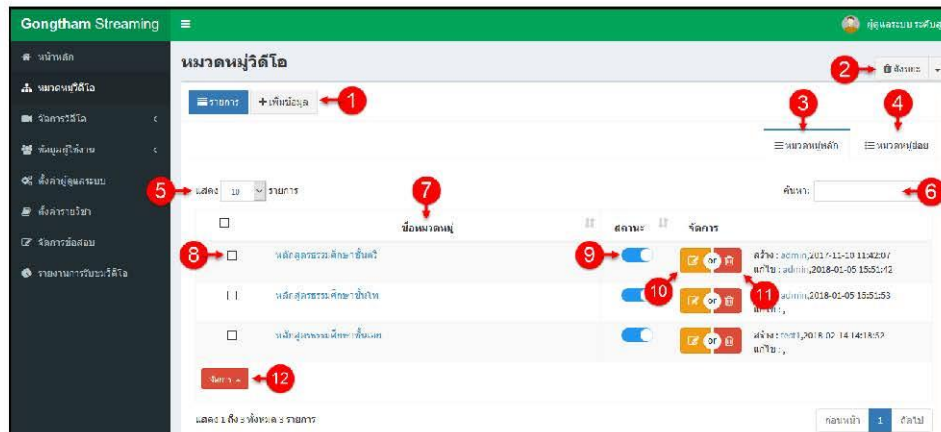

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

3. เมนูหมวดหมู่วิดีโอ

เมนู “หมวดหมู่วิดีโอ” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลหมวดหมู่สื่อวิดีโอทั้งหมดของระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นสำหรับเลือกใช้งาน โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ, แก้ไข และกำหนดสถานะเปิด/ปิดการใช้งานข้อมูลหมวดหมู่วิดีโอของระบบได้

รูปภาพแสดงหน้าจอสำหรับจัดการข้อมูลหมวดหมู่วิดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม + เพิ่มข้อมูล สำหรับเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	ปุ่ม ลบ สำหรับเข้าสู่หน้าจอจัดการข้อมูลที่ถูกลบ
3	แถบสำหรับจัดการข้อมูลหมวดหมู่หลัก
4	แถบสำหรับจัดการข้อมูลหมวดหมู่ย่อย
5	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามจำนวน
6	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา
7	ส่วนตารางแสดงข้อมูลหมวดหมู่วิดีโอของระบบ
8	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล
9	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
10	ปุ่ม แก้ไข สำหรับแก้ไขข้อมูล
11	ปุ่ม ลบ สำหรับลบข้อมูล
12	ปุ่ม จัดการ สำหรับลบข้อมูลที่เลือก

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลหมวดหมู่วีดีโอใหม่

1. คลิกปุ่ม **+ เพิ่มข้อมูล** เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2. เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการกำหนดข้อมูลตามที่ระบบกำหนด
3. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการเพิ่มข้อมูลหมวดหมู่วีดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อหมวดหมู่
2	เลือกกำหนดข้อมูลหมวดหมู่หลัก *ในกรณีที่ต้องการสร้างหมวดหมู่ย่อย
3	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล
	กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
4	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล
5	ปุ่ม ยกเลิก สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

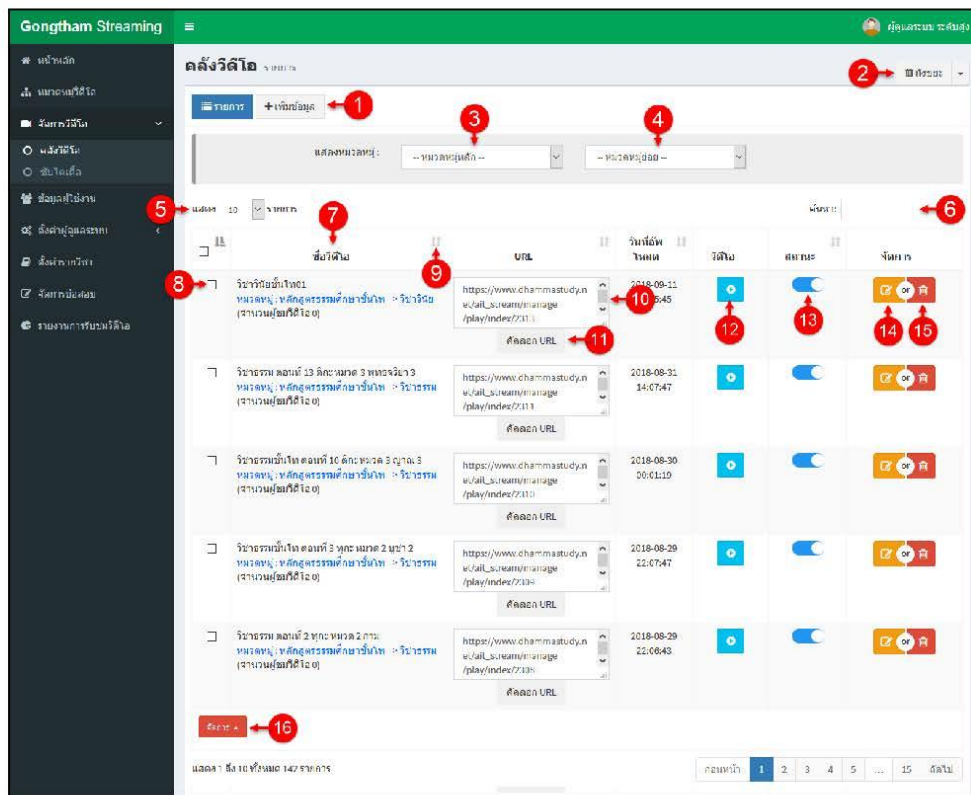
โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

4. เมนูจัดการวีดีโอ

เมนู “จัดการวีดีโอ” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลสื่อวีดีโอทั้งหมดของเว็บไซต์ และจัดการข้อมูลการทำซ้ำได้เต็มของสื่อวีดีโอ โดยระบบจะแบ่งเป็นเมนูย่อยสำหรับจัดการข้อมูลดังนี้

4.1 เมนูย่อยคลังวีดีโอ

เมนูย่อย “คลังวีดีโอ” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลสื่อวีดีโอทั้งหมดของเว็บไซต์ โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ, แก้ไข, กำหนดสถานะเปิด/ปิดการใช้งานข้อมูล และสามารถนำลิ้งค์เชื่อมโยง (URL) ของข้อมูลสื่อวีดีโอของระบบไปใช้งานได้

รูปภาพแสดงหน้าจอสำหรับจัดการข้อมูลสื่อวีดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย	
1	ปุ่ม 	สำหรับเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	ปุ่ม 	สำหรับเข้าสู่หน้าจอจัดการข้อมูลที่ถูกลบ
3		เลือกแสดงข้อมูลตามหมวดหมู่หลัก
4		เลือกแสดงข้อมูลตามหมวดหมู่ย่อย

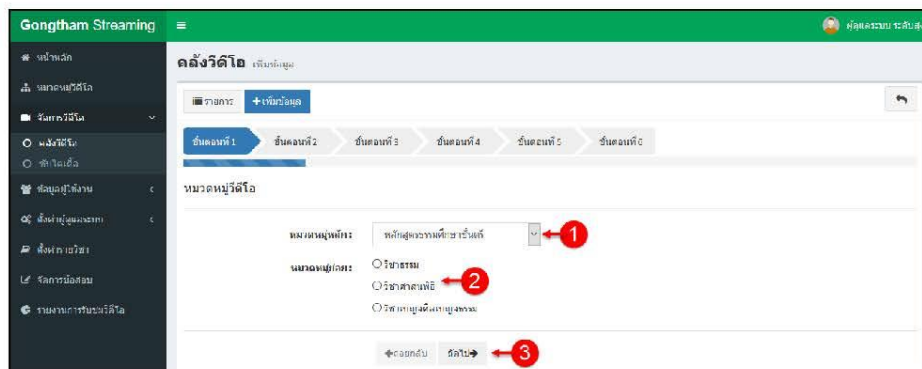
โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ลำดับ	คำอธิบาย
5	เลือกกำหนดการแสดงผลตามจำนวน
6	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา
7	ส่วนตารางแสดงข้อมูลสื่อวีดีโอของระบบ
8	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล
9	ปุ่ม สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล
10	แสดงข้อมูลลิงค์เชื่อมโยง (URL) ของข้อมูลสื่อวีดีโอ
11	ปุ่ม สำหรับคัดลอก (Copy) ข้อมูลลิงค์เชื่อมโยง (URL)
12	ปุ่ม สำหรับแสดงตัวอย่าง (Preview) ของสื่อวีดีโอ
13	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล
	กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
14	ปุ่ม สำหรับแก้ไขข้อมูล
15	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูล
16	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูลที่เลือก

ขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลสื่อวีดีโอใหม่

1. คลิกปุ่ม เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2. เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการเลือกกำหนดข้อมูลหมวดหมู่ของสื่อวีดีโอ
3. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลหมวดหมู่ของสื่อวีดีโอ

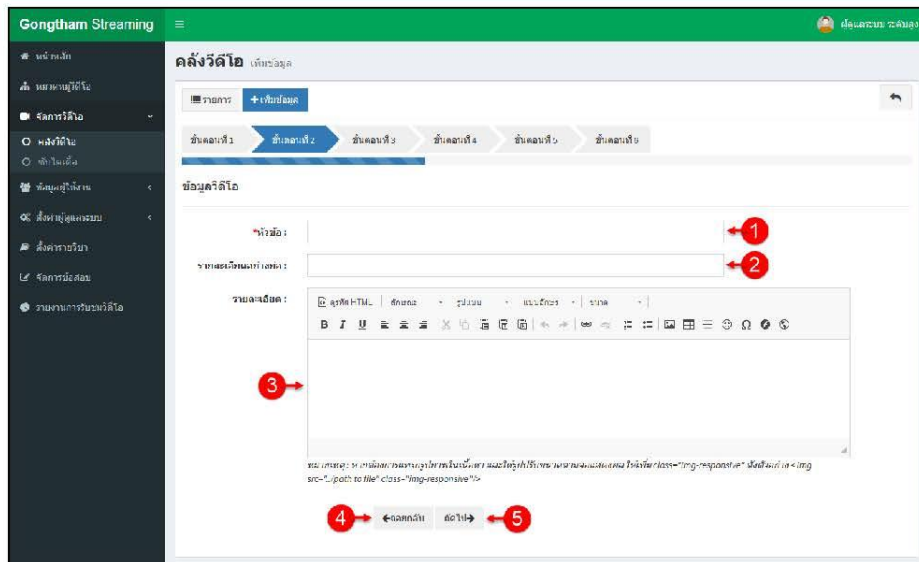
โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	เลือกกำหนดข้อมูลหมวดหมู่หลัก
2	เลือกกำหนดข้อมูลหมวดหมู่ย่อย
3	ปุ่ม ถัดไป สำหรับเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

- เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อมา ทำการกำหนดข้อมูลหัวข้อ และรายละเอียดของข้อมูลสื่อวีดีโอ
- เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **ถัดไป** เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลรายละเอียดของข้อมูลสื่อวีดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อสื่อวีดีโอ
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลรายละเอียดย่อของสื่อวีดีโอ
3	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลรายละเอียดเนื้อหาของสื่อวีดีโอ
4	ปุ่ม ← ย้อนกลับ สำหรับกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้า
5	ปุ่ม ถัดไป สำหรับเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

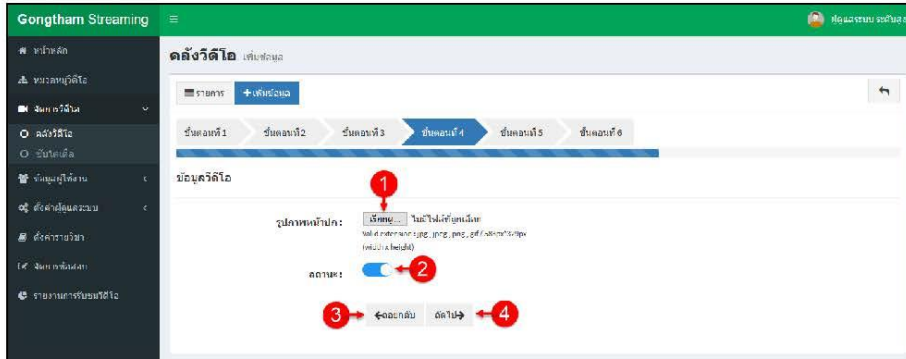

6. เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อมา ทำการกำหนดข้อมูลผู้ร่วมให้ข้อมูล หรือผู้สร้างข้อมูลสื่อวีดีโอนี้
7. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **ถัดไป** เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลผู้สร้างข้อมูลสื่อวีดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลผู้ร่วมให้ข้อมูล
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลผู้สร้างสื่อวีดีโอ
3	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลการควบคุมข่าวของสื่อวีดีโอ
4	ปุ่ม ← กลับ สำหรับกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้า
5	ปุ่ม ถัดไป → สำหรับเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

8. เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อมา ทำการกำหนดรูปภาพปก (Thumbnail) ของข้อมูลสื่อวีดีโอ โดยคลิกปุ่ม **เรียกดู...** สำหรับเลือกอัปโหลดรูปภาพปก และกำหนดสถานะการใช้งานข้อมูลสื่อวีดีโอ
9. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **ถัดไป** เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

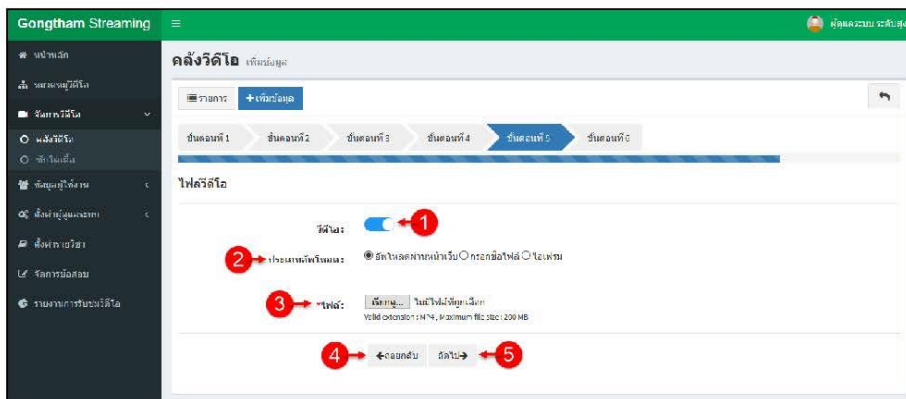
รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลรูปภาพปกของข้อมูลสื่อวีดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม เรียกดู... สำหรับเลือกไฟล์รูปภาพปก (Thumbnail)
2	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล
	กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
3	ปุ่ม <ย้อนกลับ สำหรับกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้า
4	ปุ่ม ถัดไป> สำหรับเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

10. เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อมา ทำการเลือกไฟล์รูปภาพปกข้อมูลไฟล์สื่อวีดีโอ โดยสามารถเลือกประเภทการอัปโหลดไฟล์ข้อมูลวีดีโอได้ 3 ประเภท คือ อัปโหลดผ่านหน้าเว็บ, กรอกชื่อไฟล์ และไอเฟรม

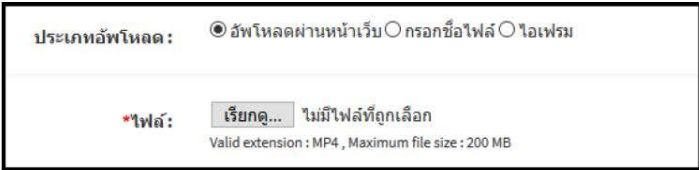
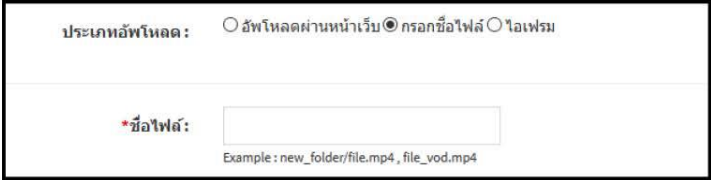

11. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **ถัดไป>** เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลไฟล์สื่อวีดีโอ

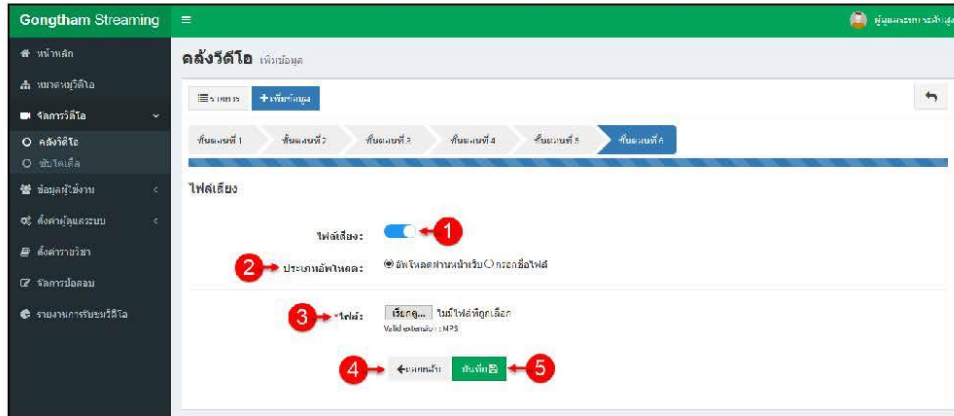
โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะเปิดการอัปโหลดข้อมูลไฟล์วีดีโอ กำหนด เพื่อกำหนดสถานะปิดการอัปโหลดข้อมูลไฟล์วีดีโอ
2	เลือกประเภทการอัปโหลดข้อมูลไฟล์วีดีโอ
3	ส่วนอัปโหลดข้อมูลไฟล์วีดีโอ โดยแบ่งตามประเภทการอัปโหลด ดังนี้ 3.1 อัปโหลดผ่านหน้าเว็บไซต์ โดยคลิกปุ่ม เรียกดู... เพื่อเลือกอัปโหลดไฟล์ รูปภาพแสดงการอัปโหลดไฟล์วีดีโอประเภทอัปโหลดผ่านหน้าเว็บไซต์ 3.2 กรอกชื่อไฟล์ โดยทำการกรอกข้อมูลชื่อไฟล์วีดีโอที่มีอยู่ในฐานข้อมูลลงในช่องที่ระบบกำหนด เพื่อเรียกข้อมูลไฟล์มาใช้งาน รูปภาพแสดงการอัปโหลดไฟล์วีดีโอประเภทกรอกชื่อไฟล์ 3.3 ไอเฟรม โดยทำการกรอกข้อมูลโค้ดไอเฟรมของข้อมูลวีดีโอลงในช่องที่ระบบกำหนด รูปภาพแสดงการอัปโหลดไฟล์วีดีโอประเภทไอเฟรม
4	ปุ่ม ← คอยกลับ สำหรับกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้า
5	ปุ่ม ถัดไป → สำหรับเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

12. เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อมา ทำการเลือกอัปโหลดข้อมูลไฟล์เสียง โดยสามารถเลือกประเภทการอัปโหลดไฟล์ข้อมูลเสียงได้ 2 ประเภท คือ อัปโหลดผ่านหน้าเว็บ และกรอกชื่อไฟล์
13. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลไฟล์เสียง

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการอัปโหลดข้อมูลไฟล์เสียง กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการอัปโหลดข้อมูลไฟล์เสียง
2	เลือกประเภทการอัปโหลดข้อมูลไฟล์เสียง
3	ส่วนอัปโหลดข้อมูลไฟล์เสียง โดยแบ่งตามประเภทการอัปโหลด ดังนี้ 3.1 อัปโหลดผ่านหน้าเว็บไซต์ โดยคลิกปุ่ม เรียกดู... เพื่อเลือกอัปโหลดไฟล์ รูปภาพแสดงการอัปโหลดไฟล์เสียงประเภทอัปโหลดผ่านหน้าเว็บไซต์ 3.2 กรอกชื่อไฟล์ โดยทำการกรอกข้อมูลชื่อไฟล์เสียงที่มีอยู่ในฐานข้อมูลลงในช่องที่ระบบกำหนด เพื่อเรียกข้อมูลไฟล์มาใช้งาน

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	เลือกแสดงข้อมูลตามหมวดหมู่หลัก
2	เลือกแสดงข้อมูลตามหมวดหมู่ย่อย
3	เลือกกำหนดการแสดงผลตามจำนวน
4	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา
5	ส่วนตารางแสดงข้อมูลสื่อวีดีโอของระบบ
6	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล
7	ปุ่ม สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล
8	แสดงข้อมูลลิงค์เชื่อมโยง (URL) ของข้อมูลสื่อวีดีโอ
9	ปุ่ม คัดลอก URL สำหรับคัดลอก (Copy) ข้อมูลลิงค์เชื่อมโยง (URL)
10	ปุ่ม สำหรับแสดงตัวอย่าง (Preview) ของสื่อวีดีโอ
11	ปุ่ม ขยับไอเคิล สำหรับเข้าสู่หน้าจอใส่ข้บไตเคิลของสื่อวีดีโอ

ขั้นตอนการใส่ข้บไตเคิลของสื่อวีดีโอ

- คลิกปุ่ม ขยับไอเคิล ที่รายการข้อมูลสื่อวีดีโอที่ต้องการ เพื่อเข้าสู่หน้าจอใส่ข้บไตเคิลของสื่อวีดีโอ

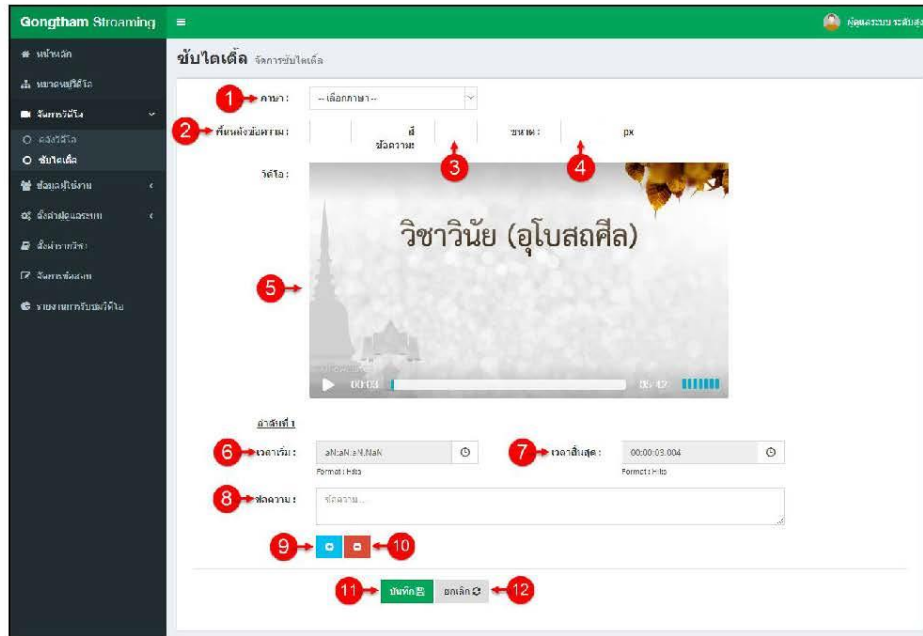
เลือก	ชื่อวีดีโอ	URL	วันที่โพส โพส	ข้บไตเคิล	จัดการ
☐	วิชาวิทยชันโทมว หมวดหมู่ : หลักสูตรธรรมศึกษาชันโท => วิชาวิทย (จำนวนผู้ชมวีดีโอ 0)	https://www.dhammadownload.com/et/at_stream/manage/play/index/2313 <small>คัดลอก URL</small>	2018-09-11 00:05:45	ไม่ได้กำหนด	ขยับไอเคิล
☐	วิชาธรรม คณที่ 13 ดึกะหมวดค 3 พุทธจริยา 3 หมวดหมู่ : หลักสูตรธรรมศึกษาชันโท => วิชาธรรม (จำนวนผู้ชมวีดีโอ 0)	https://www.dhammadownload.com/et/at_stream/manage/play/index/2311 <small>คัดลอก URL</small>	2018-08-31 14:07:47		ขยับไอเคิล

รูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้าสู่หน้าจอใส่ข้บไตเคิลของสื่อวีดีโอ

- เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการใส่ข้อมูลข้บไตเคิลของสื่อวีดีโอ โดยทำการกำหนดข้อมูลของตัวอักษรข้บไตเคิล เช่น กำหนดสีพื้นหลังตัวอักษร, กำหนดสีข้อความตัวอักษร และขนาดของตัวอักษร
- จากนั้นคลิกดูวีดีโอ และทำการเลือกกำหนดช่วงเวลาของวีดีโอที่ต้องการ และใส่ข้อความข้บไตเคิลของช่วงเวลานั้นลงในช่องที่ระบบกำหนด

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

4. สามารถคลิกปุ่ม เพื่อเพิ่มส่วนกำหนดข้อความของช่วงเวลา และข้อความในการใส่ซับไตเติ้ล หรือคลิกปุ่ม เพื่อลบส่วนกำหนดข้อความของช่วงเวลา
5. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการใส่ข้อมูลซับไตเติ้ลของวิดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	เลือกกำหนดการแสดงผลภาษาของข้อความซับไตเติ้ล
2	เลือกกำหนดสีพื้นหลังข้อความซับไตเติ้ลที่แสดงในไฟล์วิดีโอ
3	เลือกกำหนดสีตัวอักษรข้อความซับไตเติ้ลที่แสดงในไฟล์วิดีโอ
4	ช่องสำหรับกำหนดขนาดตัวอักษรข้อความซับไตเติ้ลที่แสดงในไฟล์วิดีโอ
5	ส่วนแสดงสื่อวิดีโอ
6	เลือกกำหนดเวลาเริ่มต้นของช่วงเวลา
7	เลือกกำหนดเวลาสิ้นสุดของช่วงเวลา
8	ช่องสำหรับกรอกข้อความซับไตเติ้ล
9	ปุ่ม สำหรับเพิ่มส่วนกำหนดข้อความของช่วงเวลา
10	ปุ่ม สำหรับลบส่วนกำหนดข้อความของช่วงเวลา

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

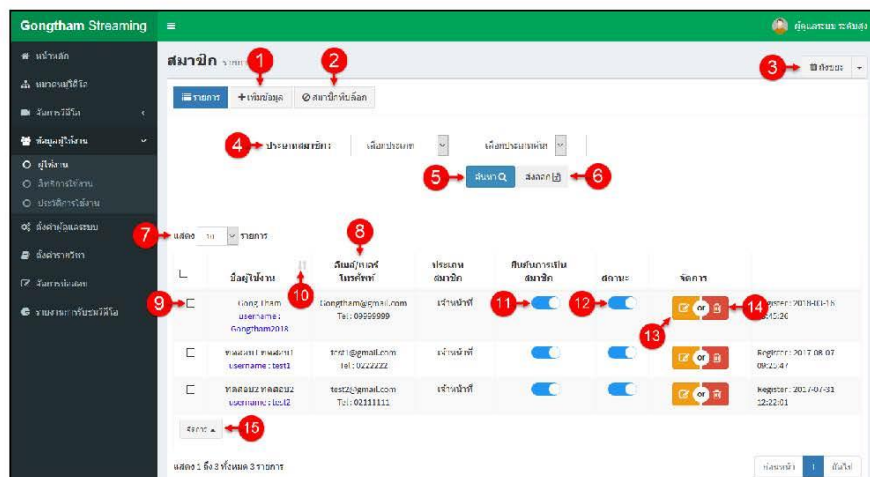
ลำดับ	คำอธิบาย	
11	ปุ่ม	สำหรับบันทึกข้อมูล
12	ปุ่ม	สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

5. เมนูข้อมูลผู้ใช้งาน

เมนู “ข้อมูลผู้ใช้งาน” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานระบบ, จัดการข้อมูลกลุ่มสิทธิการเข้าใช้งานระบบ และรายงานข้อมูลประวัติการเข้าใช้งานระบบของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานระบบ โดยระบบจะแบ่งเป็นเมนูย่อยสำหรับจัดการข้อมูลดังนี้

5.1 เมนูย่อยผู้ใช้งาน

เมนูย่อย “ผู้ใช้งาน” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานทั้งหมดของระบบ โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ, แก้ไข, กำหนดสถานะเปิด/ปิดการใช้งานข้อมูล, บล็อกข้อมูลสมาชิก และดาวน์โหลดข้อมูลผู้ใช้งาน (Export) ออกมาได้

รูปภาพแสดงหน้าจอสำหรับจัดการข้อมูลผู้ใช้งาน

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย	
1	ปุ่ม	สำหรับเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	ปุ่ม	สำหรับจัดการลบชื่อข้อมูลผู้ใช้งานระบบ
3	ปุ่ม	สำหรับเข้าสู่หน้าจอจัดการข้อมูลที่ถูกลบ

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ลำดับ	คำอธิบาย
4	ส่วนสำหรับเลือกกำหนดเงื่อนไขการค้นหาข้อมูล
5	ปุ่ม สำหรับยืนยันการค้นหาข้อมูล
6	ปุ่ม สำหรับดาวน์โหลดข้อมูลผู้ใช้งาน (Export)
7	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามจำนวน
8	ส่วนตารางแสดงข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานของระบบ
9	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล
10	ปุ่ม สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล
11	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะเปิดยืนยันการเป็นสมาชิกของระบบ
	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะปิดยืนยันการเป็นสมาชิกของระบบ
12	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล
	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
13	ปุ่ม สำหรับแก้ไขข้อมูล
14	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูล
15	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูลที่เลือก

ขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลผู้ใช้งานระบบใหม่

- คลิกปุ่ม เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
- เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการกำหนดข้อมูลตามที่ระบบกำหนด
- เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม เพื่อบันทึกข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

รูปภาพแสดงหน้าจอการเพิ่มข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานของระบบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้งาน
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลนามสกุลผู้ใช้งาน
3	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ของผู้ใช้งาน
4	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลอีเมลของผู้ใช้งาน
5	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้งานสำหรับเข้าสู่ระบบ (Username)
6	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลรหัสผ่าน (Password)
7	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้งานสำหรับเข้าสู่ระบบ Moodle (Username)
8	ปุ่ม เรียกดู... เพื่อเลือกอัปโหลดไฟล์รูปภาพประจำตัวผู้ใช้งานระบบ
9	เลือกกำหนดข้อมูลสถานภาพการสมรสของผู้ใช้งาน
10	เลือกกำหนดข้อมูลวัน/เดือน/ปีเกิดของผู้ใช้งาน
11	เลือกกำหนดข้อมูลประเภทสมาชิก และกลุ่มสิทธิของผู้ใช้งาน
12	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
13	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล
14	ปุ่ม ยกเลิก สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

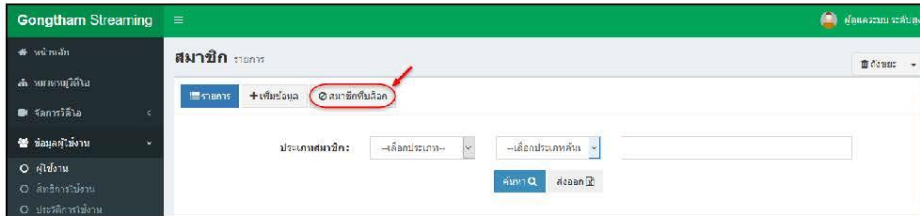

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

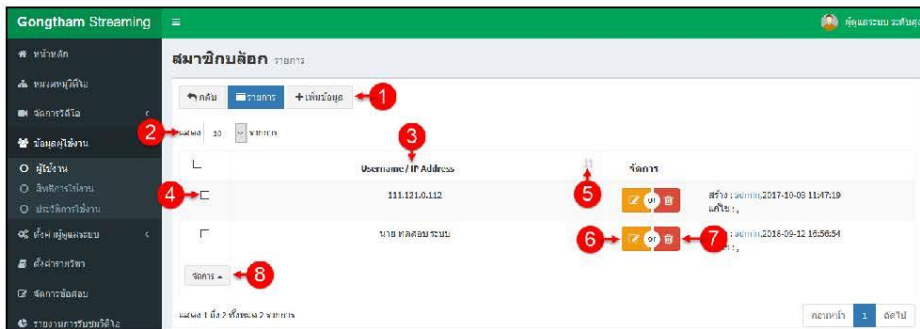
ขั้นตอนการบล็อกข้อมูลสมาชิกของระบบ

1. คลิกปุ่ม **สมาชิกที่บล็อก** เพื่อเข้าสู่หน้าจัดการบล็อกข้อมูลผู้ใช้งานระบบ

รูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้าสู่หน้าจัดการบล็อกข้อมูลผู้ใช้งานระบบ

2. เมื่อเข้าสู่หน้าจัดการบล็อกข้อมูลผู้ใช้งานระบบ มีรายละเอียดดังนี้

รูปภาพแสดงหน้าจัดการบล็อกข้อมูลผู้ใช้งานระบบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม + เพิ่มข้อมูล สำหรับเข้าสู่หน้าจัดการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามจำนวน
3	ส่วนตารางแสดงข้อมูลผู้ใช้งานระบบที่ถูกบล็อก
4	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล
5	ปุ่ม รีเฟรช สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล
6	ปุ่ม แก้ไข สำหรับแก้ไขข้อมูล
7	ปุ่ม ลบ สำหรับลบข้อมูล
8	ปุ่ม จัดการ สำหรับลบข้อมูลที่เลือก

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

3. คลิกปุ่ม **+ เพิ่มข้อมูล** เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
4. เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการกำหนดข้อมูลตามที่ระบบกำหนด
5. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอบล็อกข้อมูลผู้ใช้งานระบบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้งาน (Username) หรือ IP Address
2	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล
3	ปุ่ม ยกเลิก สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

5.2 เมนูย่อยสิทธิการใช้งาน

เมนูย่อย “สิทธิการใช้งาน” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลกลุ่มสิทธิการใช้งานระบบ สำหรับเป็นข้อมูลตั้งต้นในการนำไปใช้งาน โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ, แก้ไข และกำหนดสถานะเปิด/ปิดการใช้งานข้อมูลกลุ่มสิทธิการใช้งานของระบบได้

รูปภาพแสดงหน้าจอสําหรับจัดการข้อมูลกลุ่มสิทธิการใช้งาน

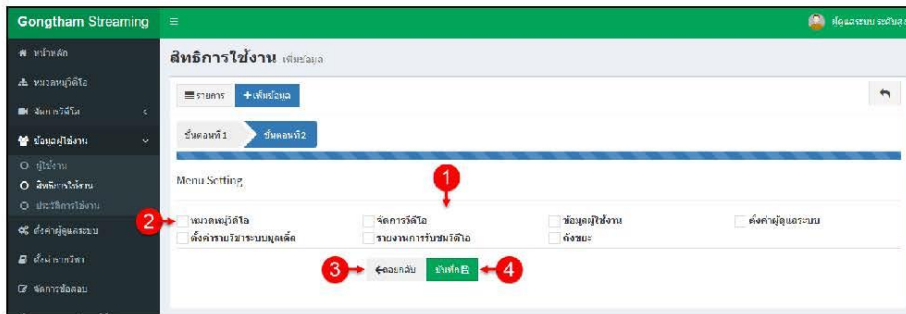
โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อกลุ่มสิทธิการใช้งาน
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลคำอธิบาย
3	กำหนด ☒ เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล กำหนด ☐ เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
4	ปุ่ม ถัดไป สำหรับเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

- เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อมา ทำการเลือกกำหนดข้อมูลสิทธิในการใช้งานในเมนูต่าง ๆ ของระบบ โดยคลิกลงในช่อง หน้ารายการเมนูที่ต้องการ
- เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลสิทธิการใช้งานเมนู

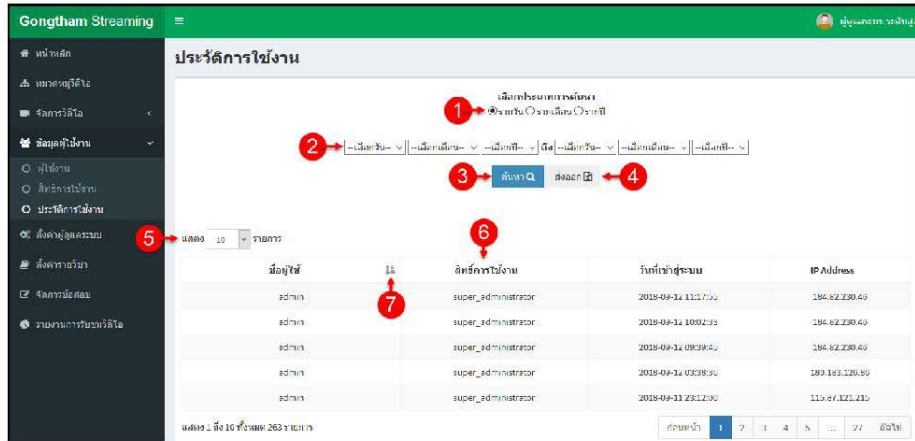
คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	รายการเมนูทั้งหมดของระบบ
2	ช่อง ☐ สำหรับเลือกกำหนดสิทธิในการใช้งานตามเมนู
3	ปุ่ม ← ย้อนกลับ สำหรับกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้า
4	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

5.3 เมนูย่อยประวัติการใช้งาน

เมนูย่อย “ประวัติการใช้งาน” เป็นเมนูสำหรับแสดงข้อมูลรายงานประวัติการเข้าใช้งานระบบทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานระบบ โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเงื่อนไขการค้นหาข้อมูลรายงาน และดาวน์โหลดข้อมูลรายงาน (Export) ได้

รูปภาพแสดงหน้าจอรายงานประวัติการเข้าใช้งานระบบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	เลือกกำหนดประเภทการค้นหาข้อมูล
2	เลือกกำหนดเงื่อนไขการค้นหาข้อมูล
3	ปุ่ม ค้นหา Q สำหรับยืนยันการค้นหาข้อมูล
4	ปุ่ม ส่งออก E สำหรับดาวน์โหลดข้อมูลรายงาน (Export)
5	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามจำนวน
6	ส่วนตารางแสดงข้อมูลรายงานประวัติการเข้าใช้งานระบบ
7	ปุ่ม II สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

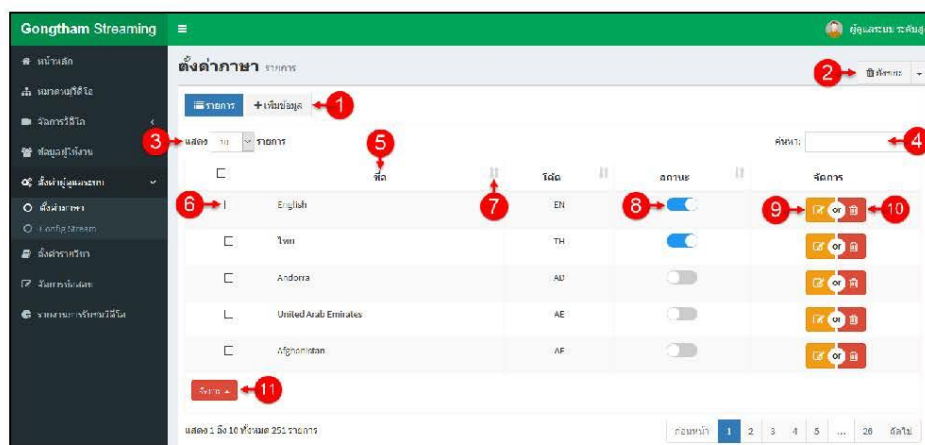

6. เมนูตั้งค่าผู้ดูแลระบบ

เมนู “ตั้งค่าผู้ดูแลระบบ” เป็นเมนูสำหรับตั้งค่าข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดของระบบ เช่น ตั้งค่าข้อมูลภาษาของเว็บไซต์ และตั้งค่าการเชื่อมต่อกับระบบถ่ายทอดสด (Streaming) โดยระบบจะแบ่งเป็นเมนูย่อยสำหรับจัดการข้อมูลดังนี้

6.1 เมนูย่อยตั้งค่าภาษา

เมนูย่อย “ตั้งค่าภาษา” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลภาษาสำหรับแสดงข้อมูลทั้งหมดของระบบ โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ, แก้ไข และกำหนดสถานะเปิด/ปิดการใช้งานข้อมูลภาษาของระบบได้

รูปภาพแสดงหน้าจอการจัดการข้อมูลภาษาของระบบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม + เพิ่มข้อมูล สำหรับเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	ปุ่ม ตั้งชยะ สำหรับเข้าสู่หน้าจอจัดการข้อมูลที่ถูกลบ
3	เลือกกำหนดการแสดงผลตามจำนวน
4	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา
5	ส่วนตารางแสดงข้อมูลภาษาของระบบ
6	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล
7	ปุ่ม สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล
8	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล กำหนด เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
9	ปุ่ม สำหรับแก้ไขข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ลำดับ	คำอธิบาย
10	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูล
11	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูลที่เลือก

ขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลภาษาใหม่

- คลิกปุ่ม เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
- เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการกำหนดข้อมูลตามที่ระบบกำหนด
- เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการเพิ่มข้อมูลภาษา

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อภาษา
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลโค้ด (Code) ของภาษา
3	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะเปิดการใช้งานข้อมูล
	กำหนด เพื่อกำหนดสถานะปิดการใช้งานข้อมูล
4	ปุ่ม สำหรับบันทึกข้อมูล
5	ปุ่ม สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

6.2 เมนูย่อย Config Stream

เมนูย่อย “Config Stream” เป็นเมนูสำหรับตั้งค่าการเชื่อมต่อกับระบบถ่ายทอดสด (Streaming) โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดตั้งค่า ดังนี้

- กรอกข้อมูล Path Streaming ลงในช่องที่ระบบกำหนด
- คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

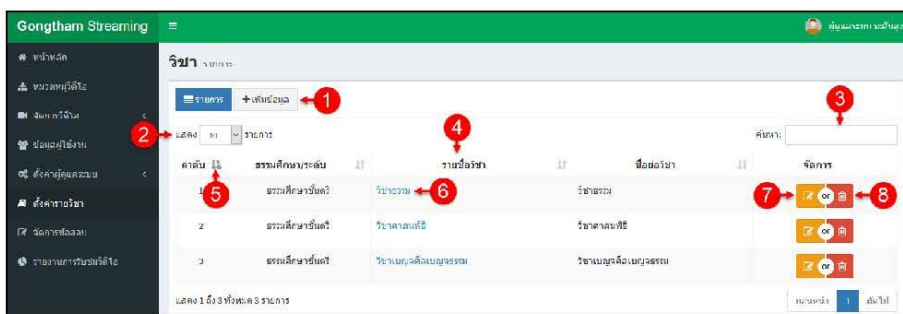
รูปภาพแสดงหน้าจอการกำหนดข้อมูลการ Streaming

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูล Path Server Stream VOD
2	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล
3	ปุ่ม ยกเลิก สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

7. เมนูตั้งค่ารายวิชา

เมนู “ตั้งค่ารายวิชา” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลรายวิชา และบทเรียนทั้งหมดของระบบ เพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้นสำหรับนำไปใช้งาน โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ และแก้ไขข้อมูลรายวิชา และบทเรียนของระบบได้

รูปภาพแสดงหน้าจอจัดการข้อมูลรายวิชา

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ลำดับ	คำอธิบาย
5	ปุ่ม สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

ขั้นตอนการจัดการข้อมูลบทเรียนของรายวิชา

- คลิกที่ชื่อรายวิชา เพื่อเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลบทเรียนของรายวิชา

ลำดับ	ชื่อบทเรียน/ระดับ	รายชื่อวิชา	ชื่อย่อวิชา	จัดการ
1	ธรรมศึกษาชั้นตรี	วิชาธรรม	วิชาธรรม	
2	ธรรมศึกษาชั้นตรี	วิชาศาสนพิธี	วิชาศาสนพิธี	

รูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลบทเรียน

- เมื่อเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลบทเรียน มีรายละเอียดดังนี้

รูปภาพแสดงหน้าจัดการข้อมูลบทเรียน

คำอธิบาย

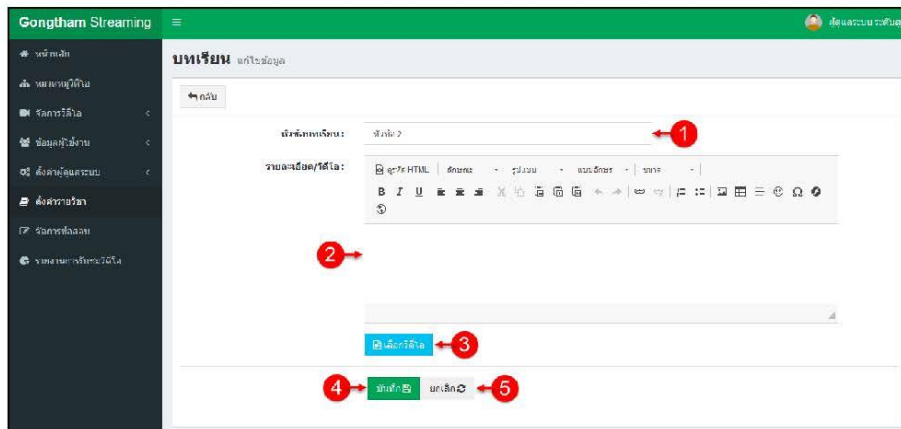
ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม สำหรับเข้าสู่หน้าจัดการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามจำนวน
3	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา
4	ส่วนตารางแสดงข้อมูลบทเรียนของรายวิชา
5	ปุ่ม สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล
6	ปุ่ม สำหรับแก้ไขข้อมูล
7	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

3. คลิกปุ่ม **+ เพิ่มข้อมูล** เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
4. เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการกำหนดข้อมูลตามที่ระบบกำหนด
5. สามารถคลิกปุ่ม **เลือกวีดีโอ** เพื่อเลือกกำหนดไฟล์สื่อวีดีโอของบทเรียน
6. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการเพิ่มข้อมูลบทเรียน

คำอธิบาย

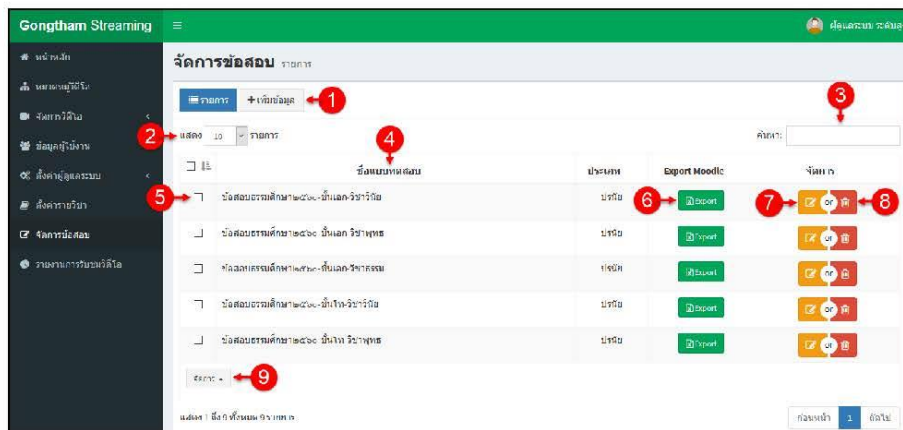
ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อหัวข้อบทเรียน
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลรายละเอียดเนื้อหาของบทเรียน
3	ปุ่ม เลือกวีดีโอ สำหรับเลือกกำหนดไฟล์สื่อวีดีโอของบทเรียน
4	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล
5	ปุ่ม ยกเลิก สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

8. เมนูจัดการข้อสอบ

เมนู “จัดการข้อสอบ” เป็นเมนูสำหรับจัดทำข้อสอบทั้งหมดของระบบ โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเพิ่ม, ลบ, แก้ไข และดาวน์โหลดข้อมูลข้อสอบ (Export) ได้

รูปภาพแสดงหน้าจอจัดการข้อมูลข้อสอบ

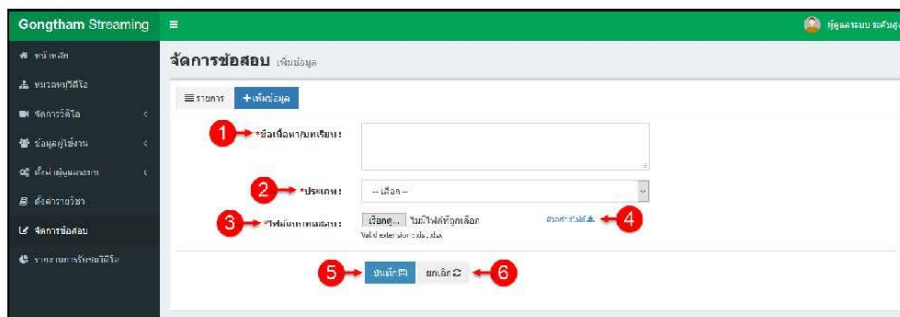
คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย	
1	ปุ่ม + เพิ่มข้อมูล	สำหรับเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2	เลือกกำหนดการแสดงผลตามจำนวน	
3	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา	
4	ส่วนตารางแสดงข้อมูลข้อสอบของระบบ	
5	ช่อง ☐ สำหรับเลือกข้อมูล	
6	ปุ่ม Export	สำหรับดาวน์โหลดข้อมูลข้อสอบ (Export)
7	ปุ่ม แก้ไข	สำหรับแก้ไขข้อมูล
8	ปุ่ม ลบ	สำหรับลบข้อมูล
9	ปุ่ม จัดการ	สำหรับลบข้อมูลที่เลือก

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลข้อสอบใหม่

1. คลิกปุ่ม **+ เพิ่มข้อมูล** เพื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูลใหม่
2. เมื่อเข้าสู่หน้าจอการเพิ่มข้อมูล ทำการกำหนดข้อมูลตามที่ระบบกำหนด
3. อัปโหลดข้อมูลข้อสอบ (Import) โดยคลิกปุ่ม **เรียกดู...** เพื่อเลือกไฟล์ข้อสอบที่ต้องการอัปโหลด *สามารถดาวน์โหลดข้อมูลตัวอย่างรูปแบบของไฟล์ข้อสอบที่ระบบรองรับได้โดยคลิกปุ่ม **ตัวอย่างไฟล์**
4. เมื่อกำหนดข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม **บันทึก** เพื่อบันทึกข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการเพิ่มข้อมูลข้อสอบ

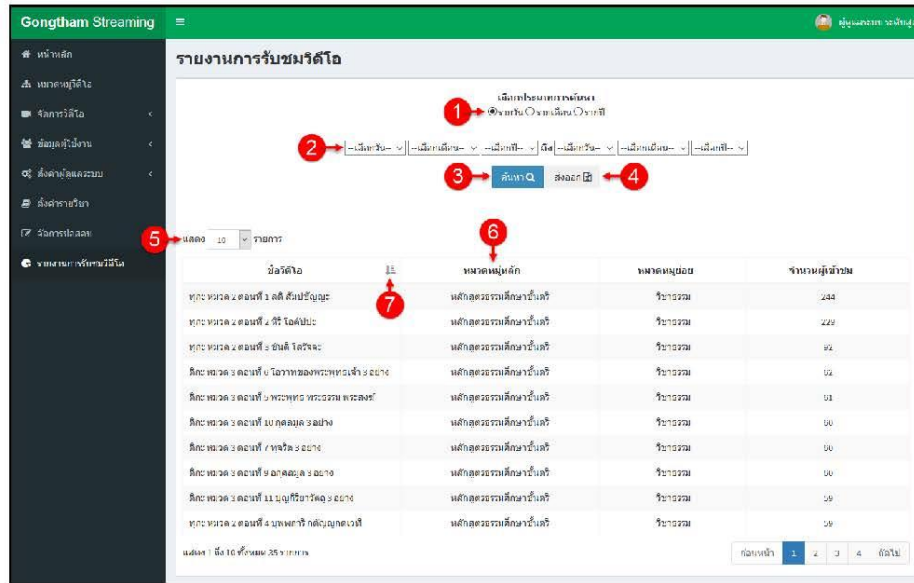
คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลชื่อเนื้อหา หรือบทเรียนของข้อสอบ
2	เลือกกำหนดประเภทของข้อสอบ
3	ปุ่ม เรียกดู... สำหรับเลือกไฟล์ข้อสอบที่ต้องการอัปโหลด
4	ปุ่ม ตัวอย่างไฟล์ สำหรับดาวน์โหลดตัวอย่างรูปแบบไฟล์ข้อสอบที่ระบบรองรับ
5	ปุ่ม บันทึก สำหรับบันทึกข้อมูล
6	ปุ่ม ยกเลิก สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

9. เมนुरายงานการรับชมวิดีโอ

เมนุย่อย “รายงานการรับชมวิดีโอ” เป็นเมนูสำหรับแสดงข้อมูลรายงานสถิติจำนวนยอดการเข้าชมวิดีโอที่มีอยู่ในระบบทั้งหมด โดยผู้ดูแลระบบสามารถกำหนดเงื่อนไขการค้นหาข้อมูลรายงาน และดาวน์โหลดข้อมูลรายงาน (Export) ได้

รูปภาพแสดงหน้าจอรายงานสถิติจำนวนยอดการเข้าชมวิดีโอ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	เลือกกำหนดประเภทการค้นหาข้อมูล
2	เลือกกำหนดเงื่อนไขการค้นหาข้อมูล
3	ปุ่ม ค้นหา สำหรับยืนยันการค้นหาข้อมูล
4	ปุ่ม ส่งออก สำหรับดาวน์โหลดข้อมูลรายงาน (Export)
5	เลือกกำหนดการแสดงผลข้อมูลตามจำนวน
6	ส่วนตารางแสดงข้อมูลรายงานสถิติจำนวนยอดการเข้าชมวิดีโอ
7	ปุ่ม เรียงลำดับ สำหรับเรียงลำดับการแสดงผลข้อมูล

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

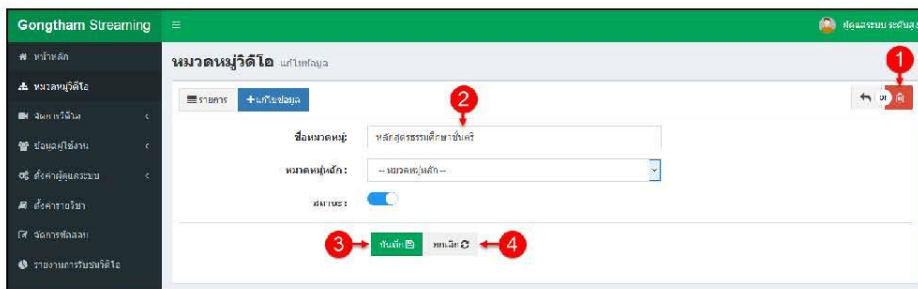
10. การแก้ไขข้อมูล

1. คลิกปุ่ม ที่รายการข้อมูลที่ต้องการ เพื่อเข้าสู่หน้าจอแก้ไขข้อมูล

รูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้าสู่หน้าจอการแก้ไขข้อมูล

2. เมื่อเข้าสู่หน้าจอการแก้ไขข้อมูล ทำการแก้ไขข้อมูลที่ต้องการ
3. เมื่อแก้ไขข้อมูลแล้ว คลิกปุ่ม สำหรับบันทึกการแก้ไขข้อมูล

รูปภาพแสดงหน้าจอการแก้ไขข้อมูล

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม สำหรับลบข้อมูล
2	ส่วนแก้ไขข้อมูล
3	ปุ่ม สำหรับบันทึกการแก้ไขข้อมูล
4	ปุ่ม สำหรับยกเลิกข้อมูลที่กำหนด

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

☐	ชื่อหมวดหมู่	สถานะ	จัดการ
☒	test	☒	สร้าง : admin,2018-09-12 23:36:35 แก้ไข :
☐	หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นเอก	☒	สร้าง : test1,2018 02 14 14:18:52 แก้ไข :
☐	หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโท	☒	สร้าง : admin,2018-01-05 15:51:53 แก้ไข :
☐	หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี	☒	สร้าง : admin,2017-11-10 11:42:07 แก้ไข : admin,2018-01-05 15:51:42

รูปภาพแสดงขั้นตอนการลบข้อมูลครั้งละหลายรายการ

- ระบบจะแสดง Popup แจ้งเตือนการลบข้อมูลขึ้นมา
- คลิกปุ่ม **ตกลง** เพื่อยืนยันการลบข้อมูล

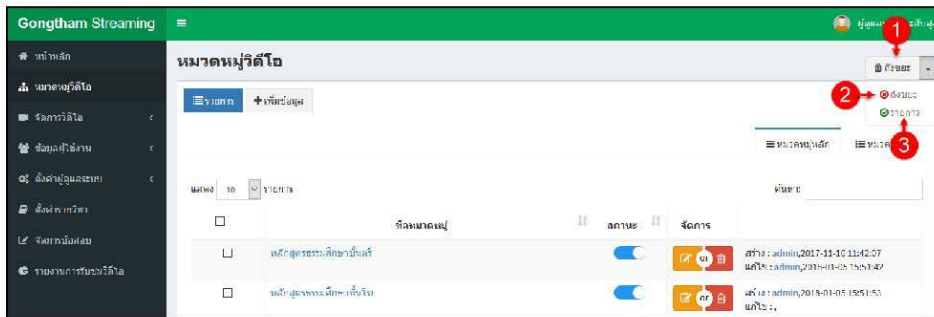
รูปภาพแสดงตัวอย่าง Popup แจ้งเตือนการลบข้อมูล

12. เมื่อดึงขยะ

เมนู “ดึงขยะ” เป็นเมนูสำหรับจัดการข้อมูลที่ถูกลบ เนื่องจากเมื่อผู้ดูแลระบบทำการลบข้อมูลแล้ว ข้อมูลที่ถูกลบจะไปแสดงที่เมนูดึงขยะนี้ เพื่อให้ผู้ดูแลระบบสามารถกู้คืนข้อมูลกลับมาใช้ใหม่ได้ในภายหลัง หรือลบข้อมูลออกจากระบบแบบถาวรได้ โดยขั้นตอนการกู้คืนข้อมูลที่ถูกลบมีดังนี้

- คลิกปุ่ม **ดึงขยะ** ระบบจะแสดงเมนูย่อยขึ้นมา
- คลิกปุ่มเมนู **ดึงขยะ** เพื่อเข้าสู่หน้าจอจัดการข้อมูลที่ถูกลบ

โครงการพัฒนาระบบเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

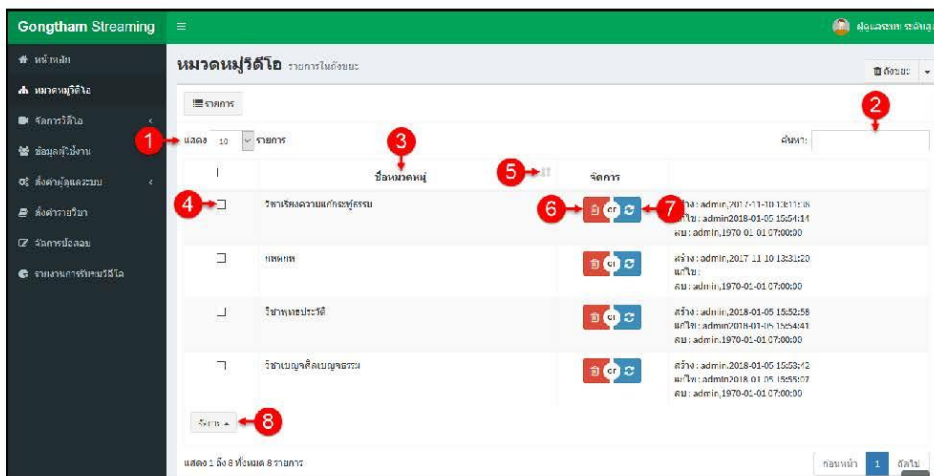

รูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลที่ถูกลบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	ปุ่ม สำหรับเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลที่ถูกลบ
2	ปุ่มเมนู สำหรับเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลที่ถูกลบ
3	ปุ่มเมนู สำหรับกลับสู่หน้าจัดการข้อมูล

3. โดยเมื่อเข้าสู่หน้าจัดการข้อมูลที่ถูกลบ มีรายละเอียดดังนี้

รูปภาพแสดงหน้าจัดการข้อมูลที่ถูกลบ

คำอธิบาย

ลำดับ	คำอธิบาย
1	เลือกกำหนดการแสดงผลตามจำนวน
2	ช่องสำหรับกรอกข้อมูลค้นหา

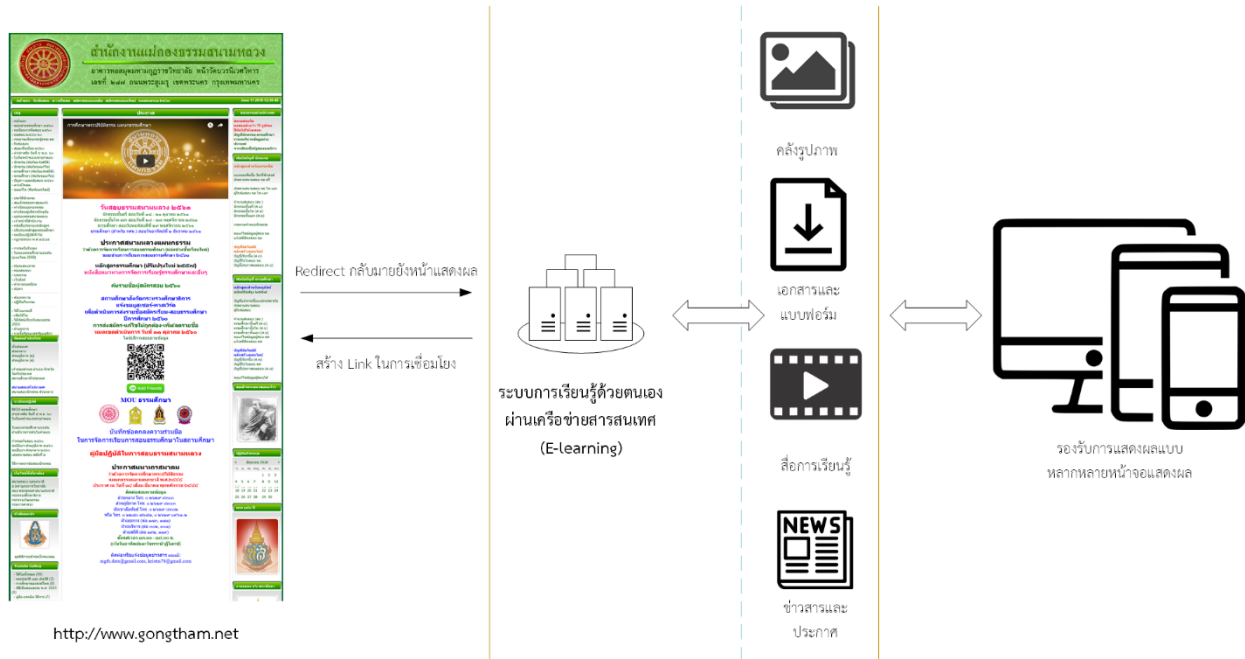
ภาคผนวก ค

เอกสารการเชื่อมโยงระบบ

การเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) ที่เสนอให้สามารถทำงานร่วมกับเว็บไซต์ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการที่ระบบฯ จะเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับเว็บไซต์ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงนั้น ทำโดยการยกตัวเมนูหลักๆ ของเว็บไซต์มาใช้ที่ระบบการเรียนรู้ฯ แล้วทำการใช้ลิงค์เชื่อมโยง (Link) มาที่ระบบการเรียนรู้ฯ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการข้อมูลในอนาคต ดังแผนภาพการเชื่อมโยงนี้

แผนภาพการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างสองระบบ

โดยเมนูที่คัดเลือกลำมาใช้ร่วมกับระบบการเรียนรู้ฯ นั้นจะแบ่งออกเป็นกลุ่มงานหลักๆ คือ คลังรูปภาพ, คลังวิดีโอ, คลังเอกสารและแบบฟอร์ม, ข่าวสารประกาศ และสื่อธรรมศึกษาที่แบ่งตามโครงสร้างของทางสำนักแม่กองธรรมเป็นผู้กำหนด ซึ่งการแสดงผลนั้นจะแสดงผลบนพื้นฐานเทคโนโลยี Web Responsive ให้รองรับกับหน้าจอการแสดงผลที่หลากหลาย เพื่อรองรับการใช้งานของผู้ใช้งานที่สนใจได้มากยิ่งขึ้น

ตำแหน่งที่จะทำการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง ไปยังระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) มีดังนี้

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

อาคารหอสมุดมหาจุฬาราชวิทยาลัย หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร
เลขที่ ๒๘๗ ถนนพระสุเมรุ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

หน้าแรก eLearning ธรรมศึกษา ดาวโมเดล สมิต์สองแบบใหม่ สมิต์สองแบบใหม่ ผลสอบธรรม ๒๕๖๐
July 18 2018 09:57:10

เมนู

- ▶ หน้าแรก
- ▶ eLearning ธรรมศึกษา
- ▶ ข้อมูลข่าวสารศึกษา ๒๕๖๐
- ▶ ระเบียบการติดต่อ ๒๕๖๐
- ▶ ผลสอบ ๒๕๕๙-๖๐
- ▶ การมาขอเรียนธรรมศึกษา สด. รับใบสอบ
- ▶ สมุดข่อยเยี่ยม ๒๕๖๐
- ▶ คำปราศรัย วันที่ ๙ พ.ย. ๖๐
- ▶ ใบข้อทักขณธรรมคำสอน
- ▶ นวัตกรรม (พร้อมใบแจ้งคดี)
- ▶ นวัตกรรม (พร้อมใบบอกใบ)
- ▶ ธรรมศึกษา (พร้อมใบแจ้งคดี)
- ▶ ธรรมศึกษา (พร้อมใบบอกใบ)
- ▶ ปัญหา-แจ้งผลสอบ ๒๕๖๐
- ▶ แผนสนามสอบ สมิต์ที่ ๒
- ▶ ดาวโมเดล
- ▶ ขอแจ้ง (เว็บไซต์ออนไลน์)

▶ ประวัติกิจกรรม

- ▶ สมุดข่อยธรรมสนามหลวง
- ▶ ทำนียบแม่กองธรรม
- ▶ ทำนียบผู้บริหารปัจจุบัน
- ▶ แม่กองธรรมสนามหลวง
- ▶ เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ฯ
- ▶ หนังสือประกอบหลักสูตร
- ▶ ระเบียบหลักสูตรธรรมศึกษา
- ▶ ระเบียบปฏิบัติทั่วไป
- ▶ กฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๖๕

▶ การขอใบรับรอง

- ▶ ใบขอธรรมศึกษาแบบใหม่ (แบบใหม่ 2558)

▶ ช่องสื่อภาพ

- ▶ ทวิตเตอร์
- ▶ ไลน์
- ▶ เฟซบุ๊ก
- ▶ ยูทิวบ์
- ▶ ยูทิวบ์

▶ ฝึกอบรม

- ▶ ฝึกอบรม
- ▶ ฝึกอบรม
- ▶ ฝึกอบรม
- ▶ ฝึกอบรม

▶ ฝึกอบรม

- ▶ ฝึกอบรม
- ▶ ฝึกอบรม
- ▶ ฝึกอบรม
- ▶ ฝึกอบรม

ประกาศ

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมศึกษา

วันสอบธรรมสนามหลวง ๒๕๖๑
นักธรรมชั้นตรี สอบวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๑
นักธรรมชั้นโท-เอก สอบวันที่ ๒๔ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ธรรมศึกษา สอบวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ธรรมศึกษา (สำหรับ คน.) สอบวันอาทิตย์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

ประกาศสนามหลวงแผนกธรรม
ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษา (แบ่งช่วงชั้นเรียนใหม่)
ขอเชิญนักเรียนการสอบธรรมศึกษา ๒๕๖๑

หลักสูตรธรรมศึกษา (ปรับปรุงใหม่ ๒๕๕๗)
หนังสือแนวทางการจัดการเรียนรู้อุทธมศึกษาและอื่นๆ

ค้นรายชื่อผู้สมัครสอบ ๒๕๖๐

สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
แจ้งข้อมูลเซอร์-พาสเวิร์ด
เพื่อดำเนินการส่งรายชื่อสมัครเรียน-สอบธรรมศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๖๐
การส่งสมัคร-แก้ไขใก้ถูกต้อง-เพิ่ม/ลดรายชื่อ
หมดเขตดำเนินการ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

โลโก้บริการสอบถามข้อมูล

Add Friends

MOU ธรรมศึกษา

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ในการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาในสถานศึกษา

คู่มือปฏิบัติในการสอบธรรมสนามหลวง

ประกาศมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ.๒๕๕๔
ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

ติดต่อสอบถามข้อมูล
ส่วนกลาง โทร. ๐ ๒๖๒๕ ๔๓๐๐
ส่วนภูมิภาค โทร. ๐ ๒๖๒๕ ๔๓๐๓
ประชาสัมพันธ์ โทร. ๐ ๒๖๒๕ ๔๓๐๒
หรือ โทร. ๐ ๒๖๒๕ ๒๖๔๒, ๐ ๒๖๒๕ ๐๖๑๑-๒
ฝ่ายธุรการ (ต่อ ๑๗๓, ๑๗๑)
ฝ่ายบริหาร (ต่อ ๓๐๒, ๓๐๑)
ฝ่ายสถิติ (ต่อ ๑๗๒, ๑๗๔)
ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.
(เว้นวันอาทิตย์และวันหยุดราชการ)

ติดต่อหรือแจ้งข้อมูลข่าวสาร email:
mgth.data@gmail.com, kristm76@gmail.com

สอบธรรมต่างประเทศ

สนามสอบ
ลงสอบแล้วกว่า 15 ประเทศ
เปิดไปไม่ได้ออก
บัญชีนักธรรม-ธรรมศึกษา
รวมแบบจำลองข้อมูลต่าง
ประเทศ

พื่อนักปฏิบัติ ธรรมศึกษา

นักธรรมสนามหลวง
แบบขอเห็นชื่อ วัดที่ทำการ
ประธานสนามสอบ นร.ศรี
ผู้รับผิดชอบ นร.ศรี

ประธานสนามสอบ นร.โท-เอก
ผู้รับผิดชอบ นร.โท-เอก

จำนวนสนามสอบ (๓๑)
นักธรรมชั้นตรี (๓๑)
นักธรรมชั้นโท (๓๑)
นักธรรมชั้นเอก (๓๑)

กระทรวงวัฒนธรรม
ขอแก้ไขข้อมูลผู้สอบ นร.
แจ้งสถิติลงสอบ นร.

บัญชียึดใบมีด
คลิกแจ้งออนไลน์
บัญชียึดใบมีด (๓๓)
บัญชียึดใบมีด นร.
บัญชีประกาศผลสอบ (๓๔)

พื่อนักปฏิบัติ ธรรมศึกษา

นักธรรมสนามหลวง
ฉบับปรับปรุง ๒๕๕๗

บัญชีแจ้งรายชื่อองค์กร/สถาบัน
ประธานสนามสอบ
ผู้รับผิดชอบ

จำนวนสนามสอบ (๓๑)
ธรรมศึกษาชั้นตรี (๓๑)
ธรรมศึกษาชั้นโท (๓๑)
ธรรมศึกษาชั้นเอก (๓๑)

ขอแก้ไขข้อมูลผู้สอบ นร.
แจ้งสถิติลงสอบ นร.

บัญชียึดใบมีด
คลิกแจ้งออนไลน์
บัญชียึดใบมีด (๓๓)
บัญชียึดใบมีด นร.
บัญชีประกาศผลสอบ (๓๔)

ขอแก้ไขข้อมูลผู้สอบ
คลิกแจ้งสถิติลงสอบ นร.

สมัครที่จะมาสนามหลวง

ปฏิทินกิจกรรม

◀ กรกฎาคม 2018 ▶

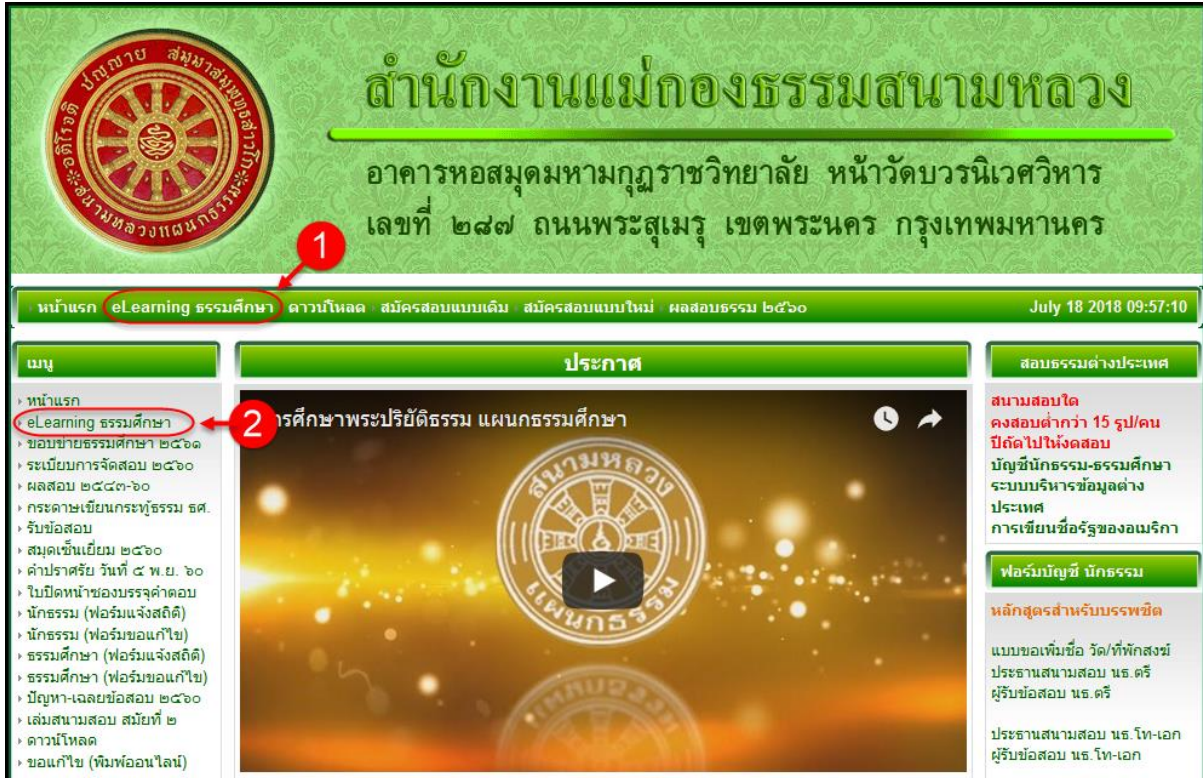
จ.	อ.	พ.	พฤ.	ศ.	ส.	อา.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

จบ ๓๕๐ ปี

เว็บไซต์ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง (ปัจจุบัน)

หน้า 205

รูปภาพแสดงตำแหน่งเมนูที่ทำการเชื่อมโยง

ตัวอย่างการเชื่อมโยง สามารถคลิกที่ลิงค์เพื่อรับชมตัวอย่างการเชื่อมโยง

1. การเชื่อมโยงจากเมนูด้านบน

URL : <https://drive.google.com/open?id=1lpV2yQcQVWS6vbUEDFrWHQBldIJ3llWz>

2. การเชื่อมโยงจากเมนูด้านข้าง

URL : <https://drive.google.com/open?id=1bQBKM2RiGzzKcPLqiMl2MPWEnau85qMF>

เอกสารตรวจรับสื่อ

		โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง			
Test No.	1	Revision:		Author:	
Date:					
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ				
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที				
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว				
ชื่อเรื่อง	กัมมัญฐาน ๒				
				Pass: ☒ Fail: ☐	
				Remarks:	

ธรรมหาทวงสิ้น เหมปฎิไธ
 ได้จัดทำคลิป ๗๕ ตอน และได้ตรวจแก้ไขแล้ว
 ๑๔ มิ.ย. ๖๑

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	2	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	กาม ๒ : กิเลสกาม วัตถุกาม						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	3	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บูชา ๒ อามิสบูชา ปฏิบัติบูชา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

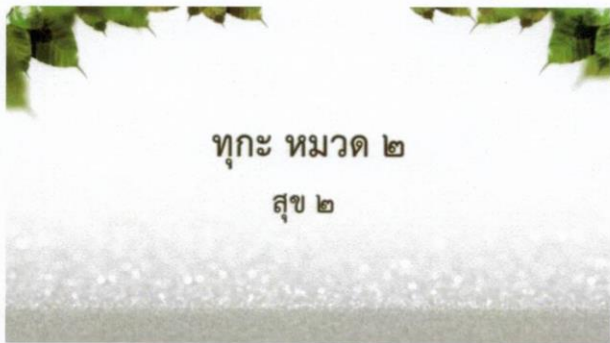
Test No.	4	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฏิสันถาร ๒ อามิสปฏิสันถาร ฉัมมปฏิสันถาร						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	5	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะกรรมการแล้ว						
ชื่อเรื่อง	สุข ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	6	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อภุศลวิตก ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	7	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	กุศลวิตก ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	8	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อัคคี ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

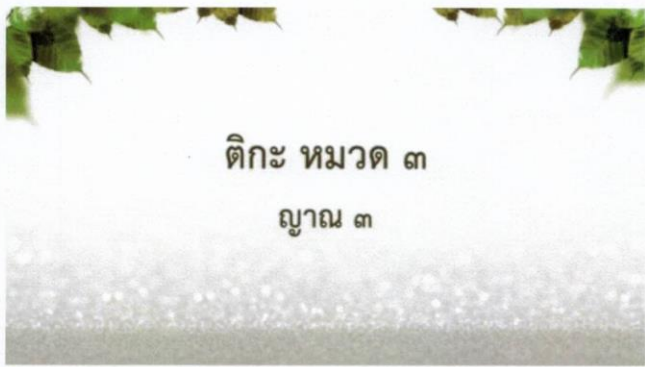
Test No.	9	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อธิปไตยยะ ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	10	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ญาณ ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	11	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ค้นหา ๓ : กามค้นหา ภวค้นหา วิภวค้นหา						
						Pass: ☐ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	12	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปิฎก ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	13	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พุทธจริยา ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	14	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	วิญญูะ วัน ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	15	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	สิกขา ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	16	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	สามัญญลักษณะ ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	17	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อปัสเสนธรรม ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	18	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อัปป์มัญญา ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	19	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อัปป์มัญญา ๔ ตอนที่ ๒						
<p>จตุกกะ หมวด ๔ อัปป์มัญญา ๔ ตอนที่ ๒</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	20	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พระอริยบุคคล ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	21	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะกรรมการแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มรรค ๔ ผล ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	22	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	สัมปรายิ์กัตตประโยชน์ ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	23	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อนุพุทธพิภดา ๕						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	24	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มัจฉริยะ ๕						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	25	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มาร ๕						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	26	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	นิเวศน์ ๕						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	27	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ชั้น ๕						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
						Remarks:	

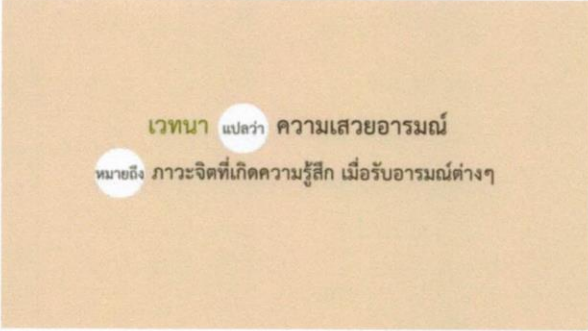

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	28	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	เวทนา ๕						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	29	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	จริต ๖						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	30	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ธรรมคุณ ๖						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	31	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	อปรีหานิยธรรม ๗						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	32	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มรรคมืองค์ ๘						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	33	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พุทธคุณ ๙						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	34	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	สังฆคุณ ๙						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	35	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บารมี ๑๐						
 <p>ทศกະ หมวด ๑๐ บารมี ๑๐</p>						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	36	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บุญกิริยาวัตถุ ๑๐						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	37	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะกรรมการแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ศาสนพิธี บทนำ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	38	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บทที่ ๑ พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	39	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ความเป็นมาของวันเข้าพรรษา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	40	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ประโยชน์ของวันออกพรรษา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	41	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	วันธรรมสวนะ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	42	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บทที่ ๒ พิธีเจริญพระพุทธมนต์						
						Pass: ☒	Fail: ☐
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	43	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธมนต์						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	44	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ตัวอย่างงานเจริญพระพุทธมนต์						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	45	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พิธีสวดพระพุทธรมณต์						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	46	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พิธีสวดมาติกาบังสุกุล						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	47	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บทที่ ๔ เทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	48	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	วิธีพิธิตถายผ้าป่า						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
						Remarks:	

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	49	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พิธีถวายผ้ากฐิน						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	50	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะกรรมการแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ประเภทของกฐินในประเทศไทย						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	51	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ประเพณีการบวชทางพระพุทธศาสนา						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	52	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	การเตรียมบรรพชาสามเณร						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
						Remarks:	

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	54	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมกาล ปรีเฉทที่ ๑ ชมพูทวี่ปและปะระชาชน						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
						Remarks:	

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	53	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	55	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปุริมกาล ปริเฉทที่ ๑ วรรณะ ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	56	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปุริมกาล ปริเฉทที่ ๒ สักกชนบทและศากยวงศ์						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	57	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บุริมกาล ปรีเฉทที่ ๓ ประสูติ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	58	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บุริมกาล ปริเฉทที่ ๓ ประสูติ ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	59	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะกรรมการแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปุริมกาล ปรีเฉทที่ ๔ เสด็จออกบรรพชา / ปรีเฉทที่ ๕ ตรัสรู้						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	60	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	บุริมกาล ปริณทที่ ๕ ตรัสรู้ ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	61	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปุริมกาล ปริเฉทที่ ๕ ตรีสุรี ตอนที่ ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	62	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๒ เสวยวิมุตตสุข						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	63	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๖ เสวยวิมุตติสุข ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

 โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
 สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	64	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๗ ทรงส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา โปรดยสกุลบุตร						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	65	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๗ ทรงส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา โปรดยสกุลบุตร ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	66	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปรีเฉทที่ ๘ เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	67	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการ เห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๘ เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	68	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๘ เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ตอนที่ ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

Test No.	69	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	ปฐมโศภิตกาล ปรีเฉพที ๘ เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ตอนที่ ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	70	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะกรรมการแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มัชฌิมโพธิกาล ปรีเฉพที่ ๙ ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	71	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มัชฌิมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๙ ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	72	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มัชฌิมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๙ ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ ๓						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	73	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	มัชฌิมโพธิกาล ปริเฉทที่ ๙ ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ ๔						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	74	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พระอัญญาโกณฑัญญะ						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

กทปส

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)
สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

Test No.	75	Revision:		Author:		Date:	
Test Title:	จัดทำสื่อตามต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนตามคณะกรรมการเห็นชอบ						
Procedure:	จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ ๒ มิติ ตอนละ ๕ นาที						
Checks:	จัดทำตามแบบร่างต้นแบบ Storyboard ของบทเรียนแต่ละตอนให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา องค์ประกอบ รูปแบบและการลำดับในการนำเสนอ เมื่อผ่านการเห็นชอบ จากคณะทำงานแล้ว						
ชื่อเรื่อง	พระอัญญาโกณฑัญญะ ตอนที่ ๒						
						Pass: ☒ Fail: ☐	
Remarks:							

ภาคผนวก ง

ตารางสรุปรายการเผยแพร่สื่อ

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
1	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 01 เบญจศีล ศील	https://www.youtube.com/watch?v=QRKvTrWYUiw	450
2	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 02 ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาบทที่ 1 การฆ่า 1/2	https://www.youtube.com/watch?v=PxtGG8DUt3I	108
3	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 03 ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาบทที่ 1 การฆ่า 2/2	https://www.youtube.com/watch?v=kDdEVpHB_3c	92
4	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 04 ทรกรรม	https://www.youtube.com/watch?v=onXYbDS_KC8	71
5	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 05 อทินนาทานา เวรมณี สิกขาบทที่ 2 โจรกรรม	https://www.youtube.com/watch?v=NvCrX54JTfQ	50
6	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 06 ความเลียงชีพอนุโลมโจรกรรม/กิริยาเป็น ฉายาโจรกรรม	https://www.youtube.com/watch?v=Yo5Bv6Yjhl	45
7	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 07 กามสุ มิจฉาจารา เวรมณี สิกขาบทที่ 3	https://www.youtube.com/watch?v=HM28geXM6iw	49
8	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 08 มุสาวาทา เวรมณี สิกขาบทที่ 4 มุสา	https://www.youtube.com/watch?v=Zp8r33JkvVk	43
9	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 09 อนุโลมมุสา ปฏิสสวะ	https://www.youtube.com/watch?v=9CWpJCladJ4	42
10	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 10 สุราเมรัยมัชฌมาทัญฐานา เวรมณี สิกขาบทที่ 5	https://www.youtube.com/watch?v=xXU-C8adl_o	33
11	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 11 วิรติคือความละเว้น	https://www.youtube.com/watch?v=dtbolY9kHfw	41

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
12	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 12 เบญจกัลยาณธรรม กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 1	https://www.youtube.com/watch?v=k9fONK4D85c	45
13	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 13 กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 1 (ตอนที่ 2)	https://www.youtube.com/watch?v=Old8KSRt0is	39
14	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 14 กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=E8HgWApohDg	30
15	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 15 กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 3	https://www.youtube.com/watch?v=5jzS-oyGI5U	32
16	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 16 กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 4	https://www.youtube.com/watch?v=Q661v974lHI	32
17	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา วินัย : ตอนที่ 17 กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 5	https://www.youtube.com/watch?v=TplujuS-KjQ	37
18	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 01 ปุริมกาล ปริเภทที่ 1 ชมพูทวีปและประชาชน	https://www.youtube.com/watch?v=DN9BdQZc-0o	1.4K
19	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 02 ปุริมกาล ปริเภทที่ 1 วรรณะ 4	https://www.youtube.com/watch?v=dXyG56-BhqA	441
20	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 03 ปุริมกาล ปริเภทที่ 2 สักกะชนบทและศากยะวงศ์	https://www.youtube.com/watch?v=SwJp1lnfz0w	279
21	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 04 ปุริมกาล ปริเภทที่ 3 ประสูติ ตอนที่ 1/2	https://www.youtube.com/watch?v=wSLK8hGdmjc	259
22	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 05 ปุริมกาล ปริเภทที่ 3 ประสูติ ตอนที่ 2/2	https://www.youtube.com/watch?v=lpuyXqRGuP4	229

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
23	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 06 ปริมาณ ปร.4 เสด็จออกบรรพชา, ปร.5 ตรัสรู้ (1/3)	https://www.youtube.com/watch?v=4AWFL_6rXhA	193
24	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 07 ปริมาณ ปริเฉทที่ 5 ตรัสรู้ ตอนที่ 2/3	https://www.youtube.com/watch?v=VYE9uP44_kg	180
25	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 08 ปริมาณ ปริเฉทที่ 5 ตรัสรู้ ตอนที่ 3/3	https://www.youtube.com/watch?v=atAkP9oVyb0	182
26	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 09 ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ 6 เสวยวิมุตติสุข ตอนที่ 1/2	https://www.youtube.com/watch?v=KQ5lRCObk6g	145
27	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 10 ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ 6 เสวยวิมุตติสุข ตอนที่ 2/2	https://www.youtube.com/watch?v=f0MGlFX0Eck	149
28	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 11 ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ 7 โปรดยสกุลบุตร 1/2	https://www.youtube.com/watch?v=pL8x2x5h3J8	121
29	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 12 ปริเฉทที่ 7 โปรดยสกุลบุตร 2/2	https://www.youtube.com/watch?v=nEhsYLMotHo	90
30	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 13 ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ 1/4	https://www.youtube.com/watch?v=xW2804w6ktE	92
31	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 14 ปฐมโพธิกาล ปริเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ 2/4	https://www.youtube.com/watch?v=ucKK2howAB0	88

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
32	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 15 ปฐมโพธิกาล ปริงเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ 3/4	https://www.youtube.com/watch?v=nwrBW21VrQI	67
33	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 16 ปฐมโพธิกาล ปริงเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ 4/4	https://www.youtube.com/watch?v=2iHHDuN1liY	70
34	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 17 มัชฌิมโพธิกาล ปฉ. 9 บำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ 1/4	https://www.youtube.com/watch?v=spxESAsXRmA	64
35	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 18 มัชฌิมโพธิกาล ปฉ. 9 บำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ 2/4	https://www.youtube.com/watch?v=TOpJQ1kYWLO	56
36	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 19 มัชฌิมโพธิกาล ปฉ. 9 บำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ 3/4	https://www.youtube.com/watch?v=vv93hELIz5Q	53
37	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 20 มัชฌิมโพธิกาล ปฉ. 9 บำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ 4/4	https://www.youtube.com/watch?v=L_1-l3YGszQ	50
38	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 21 มัชฌิมโพธิกาล ปฉ.10 เสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ 1/2	https://www.youtube.com/watch?v=2ZuqnNymUsk	60
39	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 22 มัชฌิมโพธิกาล ปฉ.10 เสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ 2/2	https://www.youtube.com/watch?v=Xxf4AeqVOwg	48

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
40	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 23 มัชฌิมโพธิกาล ปณ.11 เสด็จแคว้นโกศล	https://www.youtube.com/watch?v=1quo2ZSAyeA	47
41	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 24 ปัจฉิมโพธิกาล ปริเฉทที่ 12 อนุสนธิ 1/5	https://www.youtube.com/watch?v=ZqaBIEUWwSM	48
42	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 25 ปัจฉิมโพธิกาล ปริเฉทที่ 12 อนุสนธิ 2/5	https://www.youtube.com/watch?v=8wOhzLPPelc	44
43	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 26 ปัจฉิมโพธิกาล ปริเฉทที่ 12 อนุสนธิ 3/5	https://www.youtube.com/watch?v=GvqrkoSMxJk	52
44	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 27 ปัจฉิมโพธิกาล ปริเฉทที่ 12 อนุสนธิ 4/5	https://www.youtube.com/watch?v=0JIBu93kNpM	52
45	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 28 ปัจฉิมโพธิกาล ปริเฉทที่ 12 อนุสนธิ 5/5	https://www.youtube.com/watch?v=tArztHtrtlw	44
46	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 29 อปรกาล ปริเฉทที่ 13 ถวายพระเพลิงพระพุทธรูรีระ 1/3	https://www.youtube.com/watch?v=2QBpdlz45bg	45
47	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 30 อปรกาล ปริเฉทที่ 13 ถวายพระเพลิงพระพุทธรูรีระ 2/3	https://www.youtube.com/watch?v=57tvBBxNkRE	35
48	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชา พุทธประวัติ : ตอนที่ 31 อปรกาล ปริเฉทที่ 13 ถวายพระเพลิงพระพุทธรูรีระ 3/3	https://www.youtube.com/watch?v=tdKJoj91E3w	57

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
49	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 2 หิริ โอตตัปปะ	https://www.youtube.com/watch?v=WrlStTj2h6l	62
50	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 3 ชั้นดี ไสร้จางะ	https://www.youtube.com/watch?v=7_2ySBJMw5s	46
51	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 4 บุคคลหาได้ยาก 2 อย่าง : บุพพการี กตัญญูกตเวที	https://www.youtube.com/watch?v=Kxn7iLKXwhk	31
52	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 5 พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์	https://www.youtube.com/watch?v=rgWV17QuwA0	20
53	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 6 โอวาทของพระพุทธเจ้า 3 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=g5RwRSB2znQ	18
54	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 7 ทุจฺริต 3 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=muN2ZPfdPhM	30
55	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 8 สุจฺริต 3 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=nA17ig-TcrE	25
56	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 9 อุกุศลมูล 3 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=3jrIWChC8zs	10
57	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 10 กุศลมูล 3 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=p--kxrBr8EE	16
58	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 11 บุญกิริยาวัตถุ 3 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=PEedqc6aUzc	15
59	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 12 วุฑฺฒิ คือ ธรรมเป็นเครื่องเจริญ 4 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=87M5UvjiTxg	13
60	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 13 อคติ 4	https://www.youtube.com/watch?v=FqgWOSljaiM	15
61	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 14 อิทธิบาท 4	https://www.youtube.com/watch?v=-J5AnRfacUc	25
62	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 15 พรหมวิหาร 4	https://www.youtube.com/watch?v=sW_v9BsdZlo	95
63	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 16 อริยสัจ 4	https://www.youtube.com/watch?v=Vga1V_QKi_M	36
64	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 17 อนันตริยกรรม 5	https://www.youtube.com/watch?v=bgkBo5etvwk	13

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
65	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 18 ธัมมัสสวนานิสงส์	https://www.youtube.com/watch?v=VQqzCStAyZo	12
66	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 19 พละ คือธรรมเป็นกำลัง 5 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=02m0CphBP0U&t=30s	9
67	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 20 สารานិยธรรม 6 อย่าง	https://www.youtube.com/watch?v=7yFgjTLxWWI&t=24s	12
68	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 21 สัปปริสธรรม 7	https://www.youtube.com/watch?v=VpmE7nz2_c0&t=31s	73
69	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 22 โลกธรรม 8	https://www.youtube.com/watch?v=fGZtxUGux_A&t=21s	24
70	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 23 มรรคมีองค์ 8	https://www.youtube.com/watch?v=em9fxVYh1Zg&t=31s	10
71	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 24 ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ 4	https://www.youtube.com/watch?v=PYDGPgsuBuc	18
72	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 25 สังคหวัตถุ 4	https://www.youtube.com/watch?v=h4LCRugQ6So	12
73	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 26 มัจฉาวณิชชา 5	https://www.youtube.com/watch?v=uStvKTxYV_I&t=25s	8
74	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 27 สมบัติของอุบาสก 5	https://www.youtube.com/watch?v=r_I5yAq8Na0	9
75	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 28 ปุรัตถิมทิส คือ ทิศเบื้องหน้า มารดาบิดา	https://www.youtube.com/watch?v=NWjF8gVwWI	9
76	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 29 ทิศ 6 ข้อ 2 ทักขินทิส 3 ปัจฉิมทิส	https://www.youtube.com/watch?v=RuvbUpURuqA&t=29s	11
77	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 30 ทิศ 6 ข้อ 4 5 6	https://www.youtube.com/watch?v=d8AldSdWE7c&t=52s	22
78	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 วิชาธรรม : ตอนที่ 31 อุบายมุข 6	https://www.youtube.com/watch?v=Cmb0rq2Jub0&t=50s	33
79	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 1 อารัมภบท พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ	https://www.youtube.com/watch?v=JMxRQCghDu4&t=11s	63
80	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 2 ระเบียบพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ	https://www.youtube.com/watch?v=3MvbGDkC7BQ&t=23s	25

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
81	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 3 พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา / วันมาฆบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=K8FymtwkVGQ	21
82	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 4 วันมาฆบูชา ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=NacFU0zMKE0	27
83	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 5 การเวียนเทียนในวันมาฆบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=pBykgH1UoHo&t=191s	36
84	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 6 คำบูชาวันมาฆบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=fNe53-xyYgM&t=257s	12
85	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 7 วันวิสาขบูชา ความเป็นมาของวันวิสาขบูชาในประเทศไทย	https://www.youtube.com/watch?v=ypA7WFKuq8k	26
86	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 8 ความเป็นมาของวันวิสาขบูชาในประเทศไทย (ตอน 2)	https://www.youtube.com/watch?v=P1wJ-Wzbr58&t=39s	30
87	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 9 วันวิสาขบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=FX4wZfs5HKQ&t=27s	27
88	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 10 คำบูชาวันวิสาขบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=vMtvbJqw_UE&t=1s	20
89	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 11 วันอัฐมีบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=bLY3bfX2Gla&t=6s	51
90	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 12 คำบูชาวันอัฐมีบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=nruquqb_zuo	21
91	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 13 วันอาสาฬหบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=uJwHFR6joiY&t=4s	26
92	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 14 คำบูชาวันอาสาฬหบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=MhC9WpjTuKI&t=6s	23
93	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 15 พิธีทำบุญ	https://www.youtube.com/watch?v=DwXdAAovScQ	26

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
94	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 16 พิธีถวายทาน / พิธีถวายสังฆทาน / คำถวายสังฆทานทั่วไป	https://www.youtube.com/watch?v=SePhxKrdJUk&t=4s	20
95	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 17 วิธีแสดงความเคารพพระรัตนตรัย/ คำบูชา	https://www.youtube.com/watch?v=llQ8t2CarCM&t=1s	25
96	ธรรมศึกษาชั้นตรี 2560 ศาสนพิธี : ตอนที่ 18 คำอาราธนาศีล 5 /อาราธนาปริตร / อาราธนาธรรม	https://www.youtube.com/watch?v=DvwHnLRgM3M&t=1s	30
97	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 01 พระอัญญาโกณฑัญญะ	https://www.youtube.com/watch?v=lijp7CsBWZk	450
98	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 02 พระอัญญาโกณฑัญญะ ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=kE4a7gtiJ1s	184
99	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 03 พระอรุเวลกัสสปะ	https://www.youtube.com/watch?v=GOAY760WVp4	142
100	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 04 พระสารีบุตร	https://www.youtube.com/watch?v=BwrQKKmbClQ	155
101	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 05 พระสารีบุตร ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=l5HOpdD-GwY	102
102	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 06 พระโมคคัลลานะ	https://www.youtube.com/watch?v=s70-DB61f50	93
103	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 07 พระโมคคัลลานะ ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=YM8mjn1HJew	85
104	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 08 พระมหากัสสปะ	https://www.youtube.com/watch?v=dqS_aKsZ_fs	103
105	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 09 พระมหากัสสปะ ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=KulShIVR1uo	81
106	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 10 พระมหากัจจายนะ	https://www.youtube.com/watch?v=4gBqBkufJf8	62
107	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 11 พระมหากัจจายนะ ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=6yrT5JqWgdg	66

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
108	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 12 พระอานนท์	https://www.youtube.com/watch?v=lUm4D19xhDA	67
109	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 13 พระอานนท์ ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=DI1d81M9piA	53
110	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 14 พระอุบาลี	https://www.youtube.com/watch?v=b9sE8jNWALE	59
111	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 15 พระสีวลี	https://www.youtube.com/watch?v=Vy7tQnmpbJl	53
112	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 16 พระสีวลี ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=V4hKDLJW3A8	54
113	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 17 พระราहुล	https://www.youtube.com/watch?v=V5i0BRP_BHM	48
114	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 18 พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี	https://www.youtube.com/watch?v=sd_EyNrqrD8	61
115	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 19 พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=GYCEk_tpfxA	44
116	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 20 เขมาเถรี	https://www.youtube.com/watch?v=3yNY8ghXZfg	39
117	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 21 พระอุบลวรรณาเถรี	https://www.youtube.com/watch?v=gs2Gh-LvSJU	43
118	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 22 พระปฎาจาราเถรี	https://www.youtube.com/watch?v=swdgQhSn9Kc	43
119	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 23 พระปฎาจาราเถรี ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=i1SrTu8-jS4	34
120	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 24 พระกิสาคโคตมีเถรี	https://www.youtube.com/watch?v=jZ_qrZ5hQXk	48
121	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 25 บัณฑิตสามเณร	https://www.youtube.com/watch?v=iBr6rTNoRvl	31
122	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 26 สังฆกิจสามเณร	https://www.youtube.com/watch?v=_O9a81ClpJs	33
123	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 27 สังฆกิจสามเณร ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=ENPr7VO6HqM	27

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
124	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 28 สุขสามเณร	https://www.youtube.com/watch?v=yc9sX57DjNY	24
125	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 29 วนวาสีตีสสามเณร	https://www.youtube.com/watch?v=8b3YGosN8aQ	25
126	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 30 วนวาสีตีสสามเณร ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=yMBVUqkBZFA	31
127	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 31 สุนนสามเณร	https://www.youtube.com/watch?v=Ann1ioZNoyc	39
128	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 32 อนาคตนิมิตกเศรษฐี	https://www.youtube.com/watch?v=7yX5_X5v1zs	45
129	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 33 อนาคตนิมิตกเศรษฐี ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=1ped1weO3E4	44
130	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 34 จิตตคฤหบดี	https://www.youtube.com/watch?v=ETFKLD3GfhU	36
131	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 35 จิตตคฤหบดี ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=ShIbKWxyaVk	27
132	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 36 ัมมิกอุบาสก	https://www.youtube.com/watch?v=mcdQAKrfRvE	24
133	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 37 วิสาขามหาอุบาสิกา	https://www.youtube.com/watch?v=ailGS8QkY3A	37
134	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 38 วิสาขามหาอุบาสิกา ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=64HrQrH02fM	48
135	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 39 วิสาขามหาอุบาสิกา ตอนที่ 3	https://www.youtube.com/watch?v=vA_vvjAGiOg	35
136	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ : ตอนที่ 40 วิสาขามหาอุบาสิกา ตอนที่ 4	https://www.youtube.com/watch?v=nguntCPgBuM	44
137	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา อนุพุทธประวัติ ตอนที่ 41 พระนางมัลลิกาเทวี	https://www.youtube.com/watch?v=nJkFbmCK20	39
138	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 ศาสนพิธี ตอนที่ 01 บทนำ	https://www.youtube.com/watch?v=kbxWiISW-9M	261
139	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 ศาสนพิธี ตอนที่ 02 พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	https://www.youtube.com/watch?v=cAg8-7bDEXs	70

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
140	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 3 ความเป็นมาของวันเข้าพรรษา	https://www.youtube.com/watch?v=xYhWbswkQUM	49
141	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 4 ประโยชน์ของวันออกพรรษา	https://www.youtube.com/watch?v=1mDLnIXHV84	41
142	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 5 วันธรรมสวนะ	https://www.youtube.com/watch?v=ZX3Z0ClRfDY	38
143	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 6 พิธีเจริญพระพุทธมนต์	https://www.youtube.com/watch?v=VNocx9V4x6I	38
144	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 7 ความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธมนต์	https://www.youtube.com/watch?v=72aEnB8GCi8	39
145	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 8 ตัวอย่างงานเจริญพระพุทธมนต์	https://www.youtube.com/watch?v=k7-5s4xxsWM	47
146	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 9 บทที่ 3 พิธีสวดพระพุทธมนต์	https://www.youtube.com/watch?v=vzEdxktg_Ws	40
147	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 10 พิธีสวดมติกาบังสกุล	https://www.youtube.com/watch?v=AqubhNep05k	27
148	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 11 เทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา	https://www.youtube.com/watch?v=SFJcYPNe3Fo	13
149	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 12 พิธีถวายผ้าป่า	https://www.youtube.com/watch?v=T3uWfOKZ5SA	6
150	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 13 พิธีถวายผ้ากฐิน	https://www.youtube.com/watch?v=glhPY9Z41SA	3
151	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 14 ประเภทของกฐินในประเทศไทย	https://www.youtube.com/watch?v=nd8nJqhY7GY	3
152	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 15 ประเพณีการบวชทางพระพุทธศาสนา	https://www.youtube.com/watch?v=Z1ULvKoAFhM	3
153	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 16 การเตรียมบรรพชาสามเณร	https://www.youtube.com/watch?v=XGkvsNGifGI	3
154	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ศาสนพิธี : ตอนที่ 17 พิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุ	https://www.youtube.com/watch?v=nTSX9KfyHE0	4
155	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 1 ความหมายของอุโบสถศีล	https://www.youtube.com/watch?v=PtKl6z35wrs	24
156	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 2 อรรถกถาวิฐุชาดก	https://www.youtube.com/watch?v=NslA0BNfx8Y	13

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
157	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 3 อรรถกถาฎฐิติตตชาดก	https://www.youtube.com/watch?v=MjwkeVWDLuA	15
158	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 4 อรรถกถามหาชนกชาดก	https://www.youtube.com/watch?v=1VpE15ac8rM	8
159	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 5 อุโบสถศีลกับศีล 8	https://www.youtube.com/watch?v=AAf2gXih-Do	11
160	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย : ตอนที่ 6 อธิบายสิกขาบท 8	https://www.youtube.com/watch?v=wqTqgLi0Ji8	5
161	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย : ตอนที่ 7 อธิบายสิกขาบท 8 (ตอนที่ 2)	https://www.youtube.com/watch?v=PR2xsRqOR5g	5
162	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย : ตอนที่ 8 อุโบสถศีลในพระสูตรและอรรถกถา	https://www.youtube.com/watch?v=bn_ooVGJKL0	4
163	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย : ตอนที่ 9 ระเบียบพิธีสมาทานอุโบสถศีล	https://www.youtube.com/watch?v=3TMtE8sfUfE	4
164	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 10 ระเบียบพิธีสมาทานอุโบสถศีล (ตอนที่ 2)	https://www.youtube.com/watch?v=AoVYUorBvMc	9
165	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วินัย (อุโบสถศีล) : ตอนที่ 11 หลักการใช้คำว่า มิ หรือ มะ	https://www.youtube.com/watch?v=eFIYrz7b8XI	13
166	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 1 ทุกะ หมวด 2 กัมมัญฐาน 2	https://www.youtube.com/watch?v=r2IUqLf1oCE	212
167	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 2 ทุกะ หมวด 2 กาม	https://www.youtube.com/watch?v=OPuVEAOvKA	198
168	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 3 ทุกะ หมวด 2 บุชา 2	https://www.youtube.com/watch?v=gXBYEDvk3WY	166
169	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 4 ทุกะ หมวด 2 ปฏิสันถาร 2	https://www.youtube.com/watch?v=hKPTLclMGjQ	21
170	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 6 ติกะ หมวด 3 อุกุศลวิตก 3	https://www.youtube.com/watch?v=ubZlaUm5Av0	24
171	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 7 ติกะ หมวด 3 กุศลวิตก 3	https://www.youtube.com/watch?v=uqZoGFg1pAw	20
172	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 8 ติกะ หมวด 3 อัคคิ 3	https://www.youtube.com/watch?v=5JJ90aPRwqM	46

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
173	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 9 ดิเกะ หมวด 3 อธิปไตยยะ 3	https://www.youtube.com/watch?v=u5m74wdFff4	38
174	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 10 ดิเกะ หมวด 3 ญาณ 3	https://www.youtube.com/watch?v=ce4EkxVvlgI	40
175	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 11 ดิเกะ หมวด 3 ตัณหา 3	https://www.youtube.com/watch?v=dnfB_HHLo_4	23
176	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 12 ดิเกะ หมวด 3 ปิฎก 3	https://www.youtube.com/watch?v=P5CldnwXGXs	6
177	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 13 ดิเกะ หมวด 3 พุทธจริยา 3	https://www.youtube.com/watch?v=4OHjCXBv7KQ	7
178	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 14 ดิเกะ หมวด 3 วัฏฏะ วน 3	https://www.youtube.com/watch?v=BvKW1YkjLLE	10
179	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 15 ดิเกะ หมวด 3 ลิกขา 3	https://www.youtube.com/watch?v=J9IWgKpXaY0	9
180	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 16 ดิเกะ หมวด 3 สามัญญลักษณะ 3	https://www.youtube.com/watch?v=4N70XTcv1oM	11
181	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 17 จตุกกะ หมวด 4 อปัสเสนธรรม 4	https://www.youtube.com/watch?v=gYPeRITdPa8	15
182	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 18 จตุกกะ หมวด 4 อัปป์มัญญา 4	https://www.youtube.com/watch?v=BQth_m7BO10	11
183	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 19 จตุกกะ หมวด 4 อัปป์มัญญา 4 ตอนที่ 2	https://www.youtube.com/watch?v=9DMgSEdAPnw	5
184	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 20 จตุกกะ หมวด 4 พระอริยบุคคล 4	https://www.youtube.com/watch?v=l3PBnUPlpuw	6
185	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 21 จตุกกะ หมวด 4 มรรค 4 ผล 4	https://www.youtube.com/watch?v=qRYXuZL9H6Y	3
186	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 22 จตุกกะ หมวด 4 สัมปรายิกัตถประโยชน์ 4	https://www.youtube.com/watch?v=fNmYcB7sJcQ	12
187	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 23 ปัญจกะ หมวด 5 อนุพัพพิกธา 5	https://www.youtube.com/watch?v=lZpqf0VeAGc	2
188	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 24 ปัญจกะ หมวด 5 มัจฉริยะ 5	https://www.youtube.com/watch?v=sjQZ8HrtUFo&t=28s	5

ลำดับ	รายการ	ที่อยู่ URL	ยอดผู้เข้าชม
189	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 25 ปัญจกะ หมวด 5 มาร 5	https://www.youtube.com/watch?v=ZigPhdCw_mg&t=19s	6
190	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 26 ปัญจกะ หมวด 5 นิวรรณ์ 5	https://www.youtube.com/watch?v=boG80vazTSg	3
191	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 27 ปัญจกะ หมวด 5 ชั้นธ 5	https://www.youtube.com/watch?v=3nHscAKYz04&t=21s	2
192	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 28 ปัญจกะ หมวด 5 เวทนา 5	https://www.youtube.com/watch?v=NkMRVHaxleA	3
193	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 29 ฉักกะ หมวด 6 จริต 6	https://www.youtube.com/watch?v=KtFli-SMHuc	3
194	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 30 ฉักกะ หมวด 6 ธรรมคุณ 6	https://www.youtube.com/watch?v=DiWpS-ujRo0	5
195	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 31 สัตตกะ หมวด 7 อปรีหานิยธรรม 7	https://www.youtube.com/watch?v=kQCxrQmNf1l	4
196	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 32 อัฐฐกะ หมวด 8 มรรคมีองค์ 8	https://www.youtube.com/watch?v=nYODCKTr5QE&t=23s	4
197	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 33 นวกะ หมวด 9 พุทธคุณ 9	https://www.youtube.com/watch?v=WvNVYCGljf8&t=20s	8
198	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 34 นวกะ หมวด 9 สังฆคุณ 9	https://www.youtube.com/watch?v=AFPUAH6ze58&t=23s	3
199	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 35 ทสกะ หมวด 10 บารมี 10	https://www.youtube.com/watch?v=0VXl5xEI5fk&t=30s	8
200	ธรรมศึกษาชั้นโท 2560 วิชา ธรรม : ตอนที่ 36 ทสกะ หมวด 10 บุญกิริยาวัตถุ 10	https://www.youtube.com/watch?v=g4kVUr5MRng&t=26s	8

ภาคผนวก จ สตอรี่บอร์ด

สตอรี่บอร์ดวิชาธรรมชั้นตรี จำนวน 31 ตอน

วิชาธรรม คลิป 1

ทูกะ คือ หมวด 2

ธรรมมีอุปการะมาก 2 อย่าง

สติ สัมปชัญญะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทูกะ คือ หมวด 2 ธรรมมีอุปการะมาก 2 อย่าง สติ สัมปชัญญะ</p>
2		<p>ครู อ้าว นั่นนี่ไปโดนอะไรมานะต้น ต้น. ผมช่วยแม่หั่นผักครับ แต่โชคไม่ดีเลย โดนมีด บาดนิ้วซะได้ ครู. ไม่ใช่โชคไม่ดีหรอกต้น แต่เป็นเพราะเรา ขาดธรรมมีอุปการะมาก 2 นะสิ ถึงได้เจ็บตัว แบบนี้ ต้น. เอ้ ธรรมมีอุปการะมาก 2 คืออะไรครับ มีธรรมที่ช่วยให้ไม่เจ็บตัวด้วยเหรอครับครู ครู มีสิ ก็ สติ สัมปชัญญะ หรือที่เรียกว่า ธรรมมีอุปการะ มากนี้ยังงี้ละ</p>
3		<p>ครู ธรรมมีอุปการะมาก หมายถึง ธรรมที่ เกื้อกูลสนับสนุนการทำงานทุกอย่าง รวมถึงการ เจริญ กุศลธรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยดี ได้รับ ผลสำเร็จตามประสงค์ เป็นคุณธรรมส่งเสริมให้มี ความ รอบคอบ ไม่ประมาทพลั้งเพลอ ถ้าไม่มี ธรรมข้อนี้ กิจกรรมที่ทำ หรือคำพูด ก็จะมี ผิดพลาดเสียหาย โดยมี 2 อย่าง คือ</p>

		<p>๑. สติ ความระลึกได้ หมายถึง ความระลึกได้ ถูกคิดขึ้นได้ ถึงสิ่งที่ทำ พุด คิด เป็นอาการที่จิตไม่หลงลืม ไม่เผลอไพล มีใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำตลอดเวลา เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความไม่ประมาท</p>
4		<p>ต้น. แหะๆ เห็นภาพชัดเลยอะ ถ้าั้ง สติก็คือ ความระลึกได้ ส่วนหน้าที่ของสติก็คือทำให้จดจำ สิ่งต่างๆ และทำให้ไม่ประมาท ไข่ม้อยครับ ครู ถูกต้องแล้วต้น โดยสติจะสามารถระลึกได้ 3 แบบคือ</p> <p>(1) ระลึกถึงสิ่งที่ล่วงมาแล้วได้ เช่น ระลึกถึงการงานที่ได้ทำ และถ้อยคำที่พุดแล้วได้</p> <p>(2) ระลึกถึงสิ่งที่ปัจจุบันได้ เช่น ระลึกถึงการงานที่กระทำอยู่ หรือกำหนดระลึกถึงลมหายใจเข้าออก</p> <p>(3) ระลึกถึงสิ่งอันจะมีขึ้นในภายหน้า เช่น ระลึกถึงความตายอันจะมีแก่ตนในกาลข้างหน้า</p> <p>2. สัมปชัญญะ ความรู้ตัว หมายถึง ความรู้ตัวทั่วพร้อมในขณะที่กำลังทำ พุด คิด รู้ชัดในสิ่งที่นึกได้ ไม่พินเพื่อนหลงลืม รู้ว่าสิ่งที่กำลังทำ พุด คิด นั้นดีหรือไม่ดี เป็นอาการที่จิตตื่นตัวในขณะที่ทำงาน เช่น ขณะช่วยทำงานบ้าน ก็รู้ตัวทั่วพร้อมตลอดเวลา ไม่ปล่อยใจคิดเรื่องอื่น</p>
5		<p>ต้นถ้าั้งสัมปชัญญะ คือการไม่เหม่อลอย ส่วนหน้าที่ของสัมปชัญญะ คือดูว่าสิ่งที่ทำอยู่ ดีหรือไม่ดี ไข่ม้อยครับ ครู ถูกแล้วต้น โดย สติสัมปชัญญะนี้จัดเป็น พหุประการธรรม คือธรรมมีอุปการะมาก เพราะ อุदหนุนเกื้อกูลกิจการงานทุกอย่างให้สำเร็จ กิจทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเล่า</p>

		เรียน การประกอบสัมมาชีพ มีทำนา ค้าขาย รับจ้างปฏิบัติราชการ เป็นต้นก็ตาม การปฏิบัติ ธรรมเจริญสมาธิภาวนา ก็ตาม
6	 	<p>ครู หรือแม้แต่การยืมดินนั่งนอน ต้องมี สติสัมปชัญญะคอยกำกับ ถึงจะไม่ ผิดพลาด เพราะจะทำให้ไม่ประมาท เล่นเลอะลั้งเผลอ รู้จักยับยั้งชั่งใจ ตื่นตัวในขณะที่ทำงานตลอดเวลา จึง ป้องกันความผิดพลาดเสียหายที่จะเกิด กับสิ่งที่กำลังทำได้</p> <p>ต้น อย่างงี้นี่เอง เพราะผมไม่มี สติสัมปชัญญะ เลยเผลอทำมีดบาดนิ้วตัวเองชะ งั้น</p> <p>ครู ใช่ ท่านถึงเรียกคนไม่มีสติสัมปชัญญะว่า เป็นคนประมาท คนประมาท แม้มีชีวิตอยู่ก็ เหมือนตายแล้ว</p> <p>ต้น โอ้โฮ ร้ายแรงอย่างงั้นเลยหรือครับ</p> <p>ครู ใช่ เพราะถือว่า ตายจากกฏศรัทธาธรรมความ ดีงามไม่มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ยังไงละ สรุปสั้นๆ ว่า</p>
7		<p>ครู สติ จำต้องใช้ในเวลาก่อนทำ พูด คิด สัมปชัญญะจำต้องใช้ในเวลากำลังทำ พูด คิด สติ สามารถระลึกได้ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต แต่สัมปชัญญะเกิดเฉพาะปัจจุบัน เท่านั้น</p> <p>ต้น แล้วทำยังไงสติสัมปชัญญะถึงจะเกิดได้ ละครับ</p>
8		ครู สติสัมปชัญญะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยการ ฝึกฝนอบรมจิตด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ ทำสมาธิ หรือปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน 4 คือตั้ง

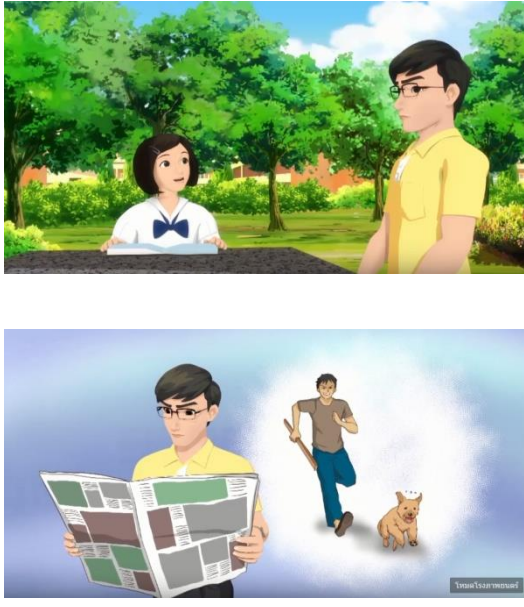

	<p>ปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔</p> <p>คือ ตั้งสติสัมปชัญญะไว้ที่</p> <p>กาย เวทนา จิต ธรรม</p> 	<p>สติสัมปชัญญะไว้ที่ กาย เวทนา จิต ธรรม ยังไง ล่ะ</p> <p>ต้น ผมเข้าใจเรื่องสติสัมปชัญญะ แล้ว ต่อไป ผมจะไม่ประมาทพลั้งเผลอแบบนี้อีกแล้วครับ</p> <p>ขอบคุณคุณครูมากครับ</p>
--	---	--

วิชาธรรม คลิป 2

ทุกะ คือ หมวด 2

ธรรมเป็นโลกบาล คือคัมครองโลก 2 อย่าง

หิริ โอตตปปะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทุกะ คือ หมวด 2 ธรรมเป็นโลกบาล คือคัมครองโลก 2 อย่าง หิริ โอตตปปะ</p>
2		<p>ครู เฮ้อ...</p> <p>นุช เอ... คำนี้ไม่เข้าใจเลย หมายความว่า ยังงัยน้ำ... คุณครูคะ คุณครูคะ!</p> <p>ครู หืม? มีอะไรหรือนุช</p> <p>นุช คุณครูเป็นอะไรไร่เปล่าคะ ทำไมเข้านี้ดู หน้าเครียดจังเลยคะ</p> <p>ครู อ้อ ครูนึกถึงข่าวที่อ่านเมื่อเช้านะ มีแต่ เรื่องจีปลัน ฆาตกรรม ทำร้ายสัตว์ เลย รู้สึกสลดใจ ว่าคนพวกนี้ไม่มีหิริ โอตตปปะ กันเลย</p> <p>นุช. หนูกำลังอ่านเรื่อง หิริ โอตตปปะ อยู่ พอดีเลยคะ แล้ว หิริ โอตตปปะ คืออะไรหรอคะ</p> <p>ครู หิริ โอตตปปะ คือ ธรรมเป็นโลกบาล นะ</p>
3		<p>ธรรมเป็นโลกบาล คือ คัมครองโลก หมายถึง คุณธรรมเป็นเครื่องคัมครองป้องกันไม่ให้มนุษย์ ทำความชั่ว ไม่ให้ประพฤติทุจริตด้วยกาย วาจา ใจ ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง มนุษย์ก็จะอยู่ร่วมกัน</p>

		<p>เป็นสิ่งคมได้อย่างมีความสุข พ้นจากความทุกข์ ร้อนต่างๆ มี 2 อย่าง คือ</p> <p>1. หิริ ความละอายแก่ใจ หมายถึงความละอายใจตัวเองต่อการทำบาป ทำชั่ว ต่อความประพฤติทุจริตผิดศีลธรรมต่าง ๆ รังเกียจความชั่ว ไม่กล้าทำชั่ว เพราะขยะเขยง ไม่อยากให้มาประอะเปื้อนตัวเอง เหมือนเราเห็นอุจจาระหรือสิ่งสกปรก แล้วเกิดความรังเกียจไม่อยากเข้าใกล้ ไม่อยากสัมผัส</p>
4	 	<p>ครู ฉะนั้น ลักษณะของหิริ คือ ความรังเกียจบาป หน้าของหิริ คือ ไม่ทำบาปทั้งหลาย เพราะละอายใจ</p> <p>นุช ค่ะ แล้ว โอตตปปะละคะคุณครู หมายถึงอะไรคะ</p> <p>ครู 2. โอตตปปะ ความเกรงกลัว หมายถึงความหวาดกลัวต่อผลของความชั่ว ความทุจริตที่ทำได้ตามใจผล กลัวโทษที่จะเกิดจากการทำชั่วของตน เหมือนเราเห็นงูพิษก็จะกลัว ไม่กล้าเข้าใกล้ พยายามหลีกเลี่ยงให้ห่างไกล ลักษณะของโอตตปปะ คือความกลัวต่อบาป หน้าของโอตตปปะ คือไม่ทำบาป เพราะกลัวต่อผลของบาปที่จะเกิดขึ้น</p>
5		<p>นุช ก็คือว่า ถ้าคนเรามีหิริโอตตปปะ ก็จะเกลียดความชั่วและกลัวโทษที่จะเกิดขึ้นเลยจะไม่กล้าทำชั่วทั้งต่อหน้าและลับหลัง ใช่มั้ยคะ</p>

		<p>ครู ถูกต้อง หิริโอดตปปะ จึงจัดเป็นโลกบาลธรรม คือ ธรรมสำหรับคุ้มครองโลก ทำให้โลกเกิดสันติสุข</p> <p>นุช ถ้าขาดธรรมข้อนี้ไป โลกคงวุ่นวายน่าดู</p> <p>ครู ใช่แล้ว ถ้าโลกขาดธรรมนี้ จะเกิดความเดือดร้อนวุ่นวายหาความสงบสุขไม่ได้ เพราะคนที่ไม่มีความหิริโอดตปปะนั้นสามารถทำชั่วได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการทารุณ เบียดเบียนชีวิตสัตว์ให้ต้องทุกข์ทรมาน ลักขโมยทรัพย์สินของผู้อื่นโดยไม่กลัวว่าใครจะได้รับความเดือดร้อน หรือแม้กระทั่งการปล่อยให้ ความโกรธครอบงำ จนเกิดการทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายกันให้บาดเจ็บหรือถึงแก่ชีวิต</p> <p>นุช หนูรู้สึกโชคดีจังเลยค่ะ ที่มีโลกบาลธรรมข้อนี้คุ้มครองโลกอยู่</p>
6	<p style="text-align: center;">สุกกธรรม</p> <p style="text-align: center;">คือ ธรรมฝ่ายขาว ธรรมฝ่ายดี หรือ ธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นผู้สะอาดบริสุทธิ์</p>	<p>ครู เห็นรึยังว่าหิริโอดตปปะเป็นธรรมที่สำคัญมากแค่ไหน หิริและโอดตปปะทั้ง 2 อย่างนี้ ยังมีชื่อเรียกว่า สุกกธรรม คือ ธรรมฝ่ายขาว ธรรมฝ่ายดี หรือ ธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นผู้สะอาดบริสุทธิ์ และเรียกว่า เทวธรรม คือ ธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นเทวดา หรือธรรมที่ทำให้บุคคลประเสริฐดุจเทวดา</p> <p>นุช. โอ้โฮ ดีจังเลยคะคุณครู หนูเข้าใจความหมายของ หิริโอดตปปะ แล้วคะ ตั้งแต่นี้ไป หนูจะตั้งใจพัฒนาตัวเองให้มีหิริโอดตปปะ สังคมของเราจะได้น่าอยู่และสงบสุขมากขึ้นคะ</p> <p>ครู เป็นความคิดที่ดีมาก เก่งมากนุช</p>

วิชาธรรม คลิป 3

ธรรมอันทำให้งาม 2 อย่าง

ขันติ โสรัจจะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ธรรมอันทำให้งาม 2 อย่าง ขันติ โสรัจจะ</p>
2		<p>ครู อ้าวต้น ทำไมทำหน้าที่แบบนั้นล่ะ แล้วทำอะไรมาเหงื่อท่วมตัวเชียว</p> <p>นุช คืออย่างนี้ค่ะ หนูหอบกองรายงานไปส่งคุณครูคนเดียวไม่หมด เลยขอให้ต้นช่วย ค่ำก็เดินบ่นว่า ร้อนก็ร้อน หนักก็หนัก มาตลอดทางไม่มีขันติเอาซะเลย</p> <p>ต้น ทำไมจะไม่มี ขันตักน้ำบ้านเรามีเยอะไป</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ ไม่ใช่แล้วต้น นุช หมายถึง ขันติ โสรัจจะ ต่างหาก</p> <p>ต้น เอ๋ ขันติ โสรัจจะ คืออะไรครับ แล้วเกี่ยวข้องกับที่นุชเค้าว่าผมอะครับครู</p> <p>ครู เออละ งั้นครูจะอธิบายให้ฟัง</p>
3		<p>ขันติ โสรัจจะ คือ ธรรมอันทำให้งาม หมายถึง ธรรมที่ทำให้บุคคลให้งามด้วยกิริยาทางกาย วาจา และใจ</p> <p>ครู ซึ่งเป็นความงามภายใน ไม่ใช่ความงามภายนอกที่เน้นรูปร่างหน้าตา มี 2 อย่าง คือ</p> <p>ข้อ 1 ขันติ ความอดทน หมายถึงความอดทนอดกลั้น ต่อสิ่งที่มากระทบ ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ไม่แสดงอาการทุกข์ร้อน ความโกรธ ความ</p>

	<div data-bbox="293 331 815 600"> <p>๑ ขั้นดี ความอดทน</p> <p>หมายถึง ความอดทนอดกลั้น ต่อสิ่งที่มากระทบ ทั้งทางร่างกาย และ จิตใจ</p> </div> <div data-bbox="293 656 815 925"> </div>	<p>ไม่พอใจ หรือ ความฉุนเฉียวออกมาให้เห็น โดยเหตุที่ควรอดทนแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ</p> <p>1 อดทนต่อความลำบากตรากตรำ ได้แก่ อดทนต่อความทุกข์ยากลำบากในการทำงานสัมมาชีพ ในการศึกษาเล่าเรียน ไม่แสดงอาการท้อแท้เหน็ดเหนื่อย เช่น ทนร้อน ทนหนาว ทนหิวกระหาย เป็นต้น</p> <p>2 อดทนต่อทุกขเวทนา ได้แก่ อดทนต่อความเจ็บป่วยทางกาย ไม่แสดงอาการอ่อนแอ ร้องโอดครวญหรือทูลทูลรายจนเกิดเหตุ</p> <p>3 อดทนต่อความเจ็บใจ ได้แก่ อดทนต่อการกระทำล่วงเกินของคนอื่น เช่น ถูกด่าว่าเสียดสี ถูกดูหมิ่น ไม่แสดงอาการโกรธหรือโต้ตอบ</p> <p>4 อดทนต่ออำนาจกิเลส ได้แก่ อดทนต่อสิ่งต่างๆ ที่เข้ามาช่วยวนชวนให้โลภ โกรธ หลง ไม่แสดงอาการอยากได้ โกรธเคือง หรือลุ่มหลงมัวเมาจนเกินงาม</p>
4	<div data-bbox="293 1305 815 1574"> <p>๒ โสร้งจะ ความเสงี่ยม</p> <p>หมายถึง การควบคุมกาย วาจา ใจ ให้สงบเรียบร้อยเป็นปกติ แซ่มชื่นเบิกบานเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น</p> </div> <div data-bbox="293 1630 815 1890"> <p>สามารถยอมรับการดูหมิ่น มีความสงบเสงี่ยมอยู่ภายใน</p> </div>	<p>ต้น ที่นุชว่าเราไม่มีขั้นดี แปลว่าไม่อดทนนี้เอง แล้วโสร้งจะ แปลว่าอะไรครับครู</p> <p>ครู ข้อ 2. โสร้งจะ ความเสงี่ยม หมายถึง การควบคุมกาย วาจา ใจ ให้สงบเรียบร้อยเป็นปกติ แซ่มชื่นเบิกบานเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เมื่อได้รับทุกข์ หรือประสบกับสิ่งร้ายวน ชวนให้โลภ โกรธ หลง เป็นธรรมคู่กับขั้นดี ส่งเสริมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น เมื่อถูกด่าว่า แม้สามารถอดทนไม่ได้โต้ตอบได้ แต่ใจอาจเดือดดาลอยู่ หรือเมื่อเจ็บป่วย แม้กายอาจทนได้แต่ใจอาจยังเร่าร้อน กระสับกระส่าย</p>

		โสรัจจะนี่ช่วยข่มใจรักษาใจให้สงบเยือกเย็นเป็นปกติ สามารถยิ้มรับการดูหมิ่น อดกลั้นสิ่งชั่วร้าย ย้ายวนได้ มีความสงบเสงี่ยมอยู่ภายใน
5	 	ครู คนที่มีขันติ โสรัจจะ ก็จะมี กิริยามารยาท สุภาพเรียบร้อย ไม่ก้าวร้าวหยาบ คาย ไม่แสดงอาการผิดปกติทางกาย วาจา ใจ นุช ที่เรียกว่า ธรรมอันทำให้งาม เพราะจะ ทำให้เราไม่แสดงอาการหงุดหงิดหรือเบื่อเวลา ลำบาก ไม่ร้องครวญครางเวลาป่วย ไม่หน้าบึ้ง ตอนโกรธ ไม่ด่าตอบเมื่อถูกด่า อย่างนั้นไข่ม้อยคะ ครู ถ้าเธออยากงามจากภายใน ก็ต้องหัดมีขันติ โสรัจจะ รู้มั๊ย ตัน รู้แล้วจ้ะ เราผิดไปแล้ว ต่อไปจะไม่หน้า บึ้งเวลาเธอขอให้ช่วยแล้วจ้ะ

วิชาธรรม คลิป 4
บุคคลหาได้ยาก 2 อย่าง
บุพพการี กตัญญูกตเวที

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 บุคคลหาได้ยาก 2 อย่าง บุพพการี กตัญญูกตเวที</p>
2		<p>ครู กำลังดูอะไรกันอยู่หรือ เลิกเรียนแล้ว ยังไม่กลับบ้านกันอีก</p> <p>ต้น อ้อ ต้นเจอข่าวเพื่อนนะครับ เขาทำงาน ตอนเย็น และวันหยุด หาเงินมาเลี้ยง ยายที่เป็นอัมพาต เพื่อตอบแทนที่ยาย เลี้ยงเค้ามาครับ</p> <p>ครู อ้อ ช่างนี่เอง เด็กดีแบบนี้ เป็นบุคคลที่ หาได้ยาก นะ</p> <p>นุช หายาก... เพราะเค้าอยู่ในที่กันดาร เดินทางไปหายากหรือคะคุณครู</p> <p>ครู ฮ่าๆ ไม่ใช่หมายความว่าอย่างนั้น เอาละ ไหนๆ ก็พูดเรื่องนี้แล้ว ครูจะอธิบาย เรื่องบุคคลหาได้ยาก 2 กันเลยก็แล้วกัน</p>
3		<p>บุคคลหาได้ยาก หมายถึง บุคคลที่หาได้ไม่ง่าย เกิดขึ้นได้ยาก เพราะการที่ทั้งสองฝ่ายจะปฏิบัติ หน้าที่ต่อกันให้สมบูรณ์ครบถ้วน ควบคู่กันไป นั้นเป็นไปได้ยากมาก</p> <p>ครู ก็คือ ฝ่ายหนึ่งทำ แต่อีกฝ่ายไม่ทำ หรือ อาจทำ</p>

	<div data-bbox="293 387 817 651" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="293 703 817 967" data-label="Image"> </div>	<p>ทั้งสองฝ่าย แต่อย่างน้อยไม่เท่ากัน โดยทั้ง 2 ประเภทได้แก่</p> <p>1. บุพพการี บุคคลผู้ทำอุปการะก่อน หมายถึง คนที่ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นก่อน โดยไม่หวังผลตอบแทน และไม่ใส่ใจว่าผู้อื่นจะเคยทำอุปการะแก่ตนมาก่อนหรือไม่ แต่ทำด้วยจิตเมตตากรุณาเป็นที่ตั้ง เช่น มารดาบิดา ให้การเลี้ยงดูบุตรธิดา เป็นต้น</p> <p>นุช เหมือนที่คุณยายเลี้ยงเด็กคนนั้น โดยไม่หวังอะไรตอบแทนไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู ใช่ แล้วก็ยังรวมไปถึงบุคคลที่มีจิตอาสา ชอบบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น ช่วยชีวิตสัตว์ อนุรักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น</p>
4	<div data-bbox="293 1176 817 1440" data-label="Image"> </div>	<p>2. กตัญญูกตเวทิต์ บุคคลผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วและตอบแทน คำว่า กตัญญูกตเวทิต์ แยกเป็น 2 คำ คือ</p> <p>กตัญญู แปลว่า ผู้รู้อุปการะคุณที่ท่านทำแล้ว กับ กตเวทิต์ แปลว่า ประกาศคุณที่ท่านทำแล้วให้ปรากฏ</p> <p>ครู รวมเป็น กตัญญูกตเวทิต์ หมายถึง คนที่สำนึกในบุญคุณ ที่ผู้อื่นทำแก่ตนแล้วตอบแทนบุญคุณ ทำคุณให้ปรากฏแก่สาธารณชน ด้วยวิธีการอันเหมาะสมแก่ฐานะ</p>
5	<div data-bbox="293 1783 817 2047" data-label="Image"> </div>	<p>ต้น ผมช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน แบบนี้ ถือเป็นกรกตัญญูกตเวทิต์มีัยครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว ดีมากต้น การที่ บุตรธิดาตอบแทนคุณมารดาบิดาด้วยการเลี้ยงดู ช่วยท่านทำ การงาน เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน รวมไปถึงผู้ที่รู้สึถึงบุญคุณของสัตว์ สถานที่ที่อยู่อาศัย</p>

		<p>ประเทศชาติหรือศาสนา เป็นต้น ที่ช่วยให้ตนได้รับความสะดวกสบายอยู่เย็นเป็นสุข แล้วตอบแทนด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูล ดูแลรักษา และประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อย่างนี้ก็เชื่อว่าจะมีความกตัญญูทเวที่ต่อประเทศชาติศาสนา</p> <p>ครู ใครรู้อ้างว่า ทำไมในที่บางแห่ง ท่านจึงเรียกธรรมข้อนี้ว่า สัปบุริสฎุมิ ซึ่งหมายถึงฎุมิธรรมของสตับรูษหรือคนดี</p> <p>นุช เพราะ คนดีจะมีความกตัญญูทเวที่ ฉะนั้นความกตัญญูทเวที่ เลยเป็นเครื่องหมายของคนดี ไข่ม้อยคะ</p>
6	 	<p>ครู เก่งมากนุช คนดีทุกคนล้วนมีความกตัญญูทเวที่เป็นพื้นฐานของจิตใจ โดย บุพพการีและกตัญญูทเวที่ จะจัดตามบุคคลที่เกี่ยวข้องเนืองกันเป็น 4 คู่ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มารดาบิดาเป็นบุพพการีของบุตรธิดา (2) ครูอาจารย์เป็นบุพพการีของศิษย์ (3) พระมหากษัตริย์เป็นบุพพการีของราษฎร (4) พระพุทเจ้าเป็นบุพพการีของพุทศาสนาษน <p>ครู บุคคลทั้งสองประเภทนี้จัดเป็น ทุลลภบุคคล คือ บุคคลที่หาได้ยาก</p> <p>บุพพการีหาได้ยาก เพราะคนโดยมากถูกตัณหาครอบงำ ทำให้เป็นคนมักได้ เห็นแก่ตัว ไม่ชอบช่วยเหลือเกื้อกูลใคร ชอบเป็นผู้รับมากกว่าเป็นผู้ให้</p> <p>ครู ถ้าจะให้ก็ต้องการผลตอบแทน มีชื่อเสียง เป็นต้น ที่ทำด้วยเมตตากรุณาหวังช่วยเหลือจริง ๆ หาได้ยาก</p>

		<p>กตัญญูทเวทีหาได้ยาก เพราะคนโดยมากถูก อวิชาครอบงำ</p> <p>ครู ทำให้ไม่เห็นคุณค่าดีของผู้อื่น ลืม บุญคุณ ลืมตัว รู้จักแต่บุญคุณ แต่ไม่รู้จักตอบ แทน</p>
7		<p>ตัน ถ้าฉันที่บอกว่าหาได้ยาก เพราะแต่ละ คนไม่ได้ทำหน้าที่ให้ถูกต้อง แบบนั้นขี้มึนครับ</p> <p>ครู ใช่แล้วตัน บุคคลทั้งสอง หาได้ยาก เพราะที่จะทำให้เกิดถูกต้องสมบูรณ์ตามหน้าที่ของ แต่ละฝ่ายจริง ๆ นั้นหาได้ยาก โดยมากมัก บกพร่อง ทำได้ไม่เต็มที่ หรือ ทำได้ไม่ตลอด</p> <p>ตัน ผมเข้าใจแล้วครับ ขอขอบคุณมากครับ คุณครู</p> <p>ครู เอาละ งั้นก็รีบกลับบ้านได้แล้วทุกคน</p>

วิชาธรรม คลิป 5
รตนะ 3 อย่าง
พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 รตนะ 3 อย่าง พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์
2	 	นุช ขอโทษค่ะคุณครู พอดีเมื่อคืนหนูดูละคร เพลินดีก็ไปนิด ครู ละครอะไร สนุกดีพันขนาดนั้นเลยหรือนุช นุช เป็นเรื่องเกี่ยวกับแก้วสารพัดนึกค่ะ ถ้า หนูมีแก้วแบบนี้บ้าง จะเนรมิตข้าวของมีค่าให้ เต็มเลย ครู ไม่ต้องมีแก้วสารพัดนึก พวกเราก็มีแก้ว ที่มีค่าหาที่เปรียบไม่ได้ อย่าง พระรัตนตรัย อยู่ แล้วละ รตนะ หรือ รัตนะ แปลว่า แก้ว ปกติจะ หมายถึง อัญมณีหรือแร่ธาตุที่มีค่ามากหาได้ยาก เช่น เพชร พลอย ทับทิม เป็นต้น หรือคน สัตว์ สิ่งของที่ดีประเสริฐสุด ก็เรียกรตนะ ได้ เช่นอดีต รัตนะ หลึงที่ประเสริฐ หัตถิรัตนะ ช้างประเสริฐ พระรัตนตรัย ในที่นี้ แปลว่า แก้ว 3 ประการ หมายถึง สิ่งที่ดีประเสริฐสุด มีค่ามาก หา เปรียบมิได้ 3 ประการ คือ พระพุทฺธ พระธรรม และพระสงฆ์ นุช ทำไมทั้ง 3 อย่างนี้ถึงมีค่ามากล่ะคะ

		<p>ครู ก็เพราะว่า ประการแรก</p>
<p>3</p>	 	<p>1. พระพุทธ คำว่า พุทธะ แปลว่า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ในที่นี้หมายถึง พระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือพระบรมศาสดา ผู้ตรัสรู้อริยสัจ 4 ด้วยพระองค์เอง และทรงประดิษฐานพระพุทธศาสนาขึ้น</p> <p>ครู ซึ่งพระคุณของพระพุทธเจ้า มีมากมาย นับไม่ถ้วน แต่ที่สำคัญจะมี 3 ข้อ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระปัญญาคุณ ได้แก่ ความฉลาดรอบรู้ในธรรมทั้งปวง 2. พระบริสุทธิคุณ ได้แก่ ความบริสุทธิ์สิ้นกิเลส 3. พระมหากรุณาคุณ ได้แก่ ความมีพระหฤทัยสงสาร คิดช่วยสัตว์โลกให้พ้นทุกข์ <p>ครู พระพุทธเจ้า ทรงอาศัยพระมหากรุณาคุณนี้เป็นที่ตั้ง จึงได้เสด็จจาริกประกาศพระศาสนาสั่งสอนประชาชนให้ประพฤติดีปฏิบัติชอบ ได้รับความสุขพ้นจากทุกข์ทั้งปวง</p> <p>นุช โอ้โห หนูก็พอนึกออกแล้วคะ ว่ามีค่ามากขนาดไหน ถ้าฉัน แก้วข้อที่ 2 ก็คือพระธรรมคำสั่งสอนนี่เอง</p> <p>ครู ใช่แล้ว รตนะ ประการที่ 2 คือพระธรรม</p>
<p>4</p>		<p>2. พระธรรม หมายถึง คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมด แบ่งได้เป็น 2 อย่างคือ ธรรม กับ วินัย</p> <p>ธรรม ได้แก่ คำสอนที่เนื่องด้วย 'การปฏิบัติ' เป็นหลักที่ควรรู้และปฏิบัติ เพื่ออบรมกาย</p>

	 	<p>วาทา ใจ ให้ละเอียดประณีตขึ้นตามลำดับ จนกำจัดกิเลสให้หมดสิ้นไปได้</p> <p>วินัย ได้แก่ คำสั่งสอนที่เนื่องด้วย ‘ข้อบัญญัติ’ เป็นข้อห้าม เป็นหลักปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยดีงามในหมู่คณะ</p> <p>พระธรรมคำสั่งสอน สามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ศีลธรรม แปลว่า ธรรมของคนดี หรือ ธรรมที่ทำให้เป็นคนดี แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปรียัตติศีลธรรม ศีลธรรมคือสิ่งที่พึงศึกษาเล่าเรียนในพระไตรปิฎก 2. ปฏิปัตติศีลธรรม ศีลธรรมคือสิ่งที่พึงปฏิบัติ ได้แก่ ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา 3. ปฏิเวธศีลธรรม ศีลธรรมคือผลที่จะพึงบรรลู่ ได้แก่ มรรคผลและนิพพาน
5	 	<p>ครู เหตุที่พระธรรมมีค่ามากเพราะจะช่วยรักษาผู้ประพฤติปฏิบัติ ไม่ให้ตกไปในที่ชั่วทั้ง 2 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ที่ชั่วในภพนี้ คือการเป็นคนชั่วเสื่อมจากความดี จากลาภยศ ต้องโทษทัณฑ์ ถูกคุมขัง ได้รับความทุกข์ร้อนต่างๆ (2) ที่ชั่วในภพหน้า ได้แก่ อบายภูมิจือที่อันหาความเจริญไม่ได้ มี 4 อย่าง คือ นรก สัตว์ดิรัจฉาน เปรต และอสุรกาย <p>นุช น่ากลัวจัง หนูไม่อยากโดนลงโทษ แล้วก็ไม่อยากตกนรกด้วยค่ะ ต่อให้มีแก้วแหวนของมีค่า ก็คงจะเอาไปใช้ในนรกไม่ได้แน่ๆ</p> <p>ครู ถ้าปฏิบัติตามพระธรรม ก็จะไม่เสื่อม ไม่ตกอบายภูมิ และได้รับความสุขตามสมควรกับ</p>

		การปฏิบัติอย่างแนบเนียน รตนะ ข้อที่ 3 คือ พระสงฆ์
6	 <p>สงฆ์ แปลว่า หมู่ หมู่ชนที่ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วประพฤติปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย</p> 	<p>3. สงฆ์ แปลว่า หมู่ ในที่นี้ หมายถึง หมู่ชนที่ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วประพฤติปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย โดย อริยสงฆ์ คือพระสงฆ์ผู้เป็นพระอริยบุคคล หมายถึงหมู่พระสาวกที่ได้บรรลุมรรคผลและนิพพานแล้ว แบ่งเป็น 4 จำพวก คือ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์ จัดเป็นสังฆรัตนะโดยตรง</p> <p>นุช เอ้ ... แล้วพระภิกษุที่หนูใส่บาตรทุกเช้า หรือที่ไปฟังท่านเทศน์ที่วัด ก็เป็นอริยสงฆ์ด้วยหรือเปล่าคะ</p> <p>ครู หากเป็นหมู่พระภิกษุที่บวชถูกต้องตามพระวินัย แต่ยังไม่ได้บรรลุมรรคผลและนิพพาน เราจะเรียก</p> <p>สมมติสงฆ์ พระสงฆ์โดยสมมติ สมมติสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย จัดเป็นสังฆรัตนะโดยอนุโลม</p>
7	 <p>ท่านผู้สอนให้ประชุมชนประพฤติชอบด้วย</p> <p>กาย วาจา ใจ</p> <p>ตามพระธรรมวินัย ที่ท่านเรียกว่าพระพุทธศาสนา</p> <p>พระพุทธรูป</p>	<p>ครู พระสงฆ์นับเป็นรัตนะประการที่ 3 เพราะท่านประพฤติชอบตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า แล้วจึงสอนให้ผู้อื่นทำตาม ซึ่งศาสนาพุทธตั้งมั่นยั่งยืนมาจนถึงตอนนี้ ก็เพราะอาศัยพระสงฆ์เป็นกำลังสำคัญในการรักษา ทรงจำ ศึกษา ปฏิบัติ และเผยแผ่สืบต่อกันมา</p> <p>โดยสรุป รัตนะ 3 ก็คือ</p> <p>1. ท่านผู้สอนให้ประชุมชนประพฤติชอบด้วย กาย วาจา ใจ ตามพระธรรมวินัย ที่ท่านเรียกว่าพระพุทธศาสนา ชื่อพระพุทธเจ้า</p>

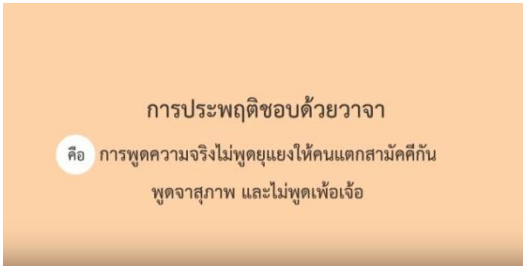

	<p style="text-align: center;">ไตรสรณคมน์</p> <p style="text-align: center;">พระรัตนตรัย เป็น ที่พึ่งที่ระลึกอันเกษมสูงสุด ไม่มีที่พึ่งที่ระลึกอื่นใดเทียบเท่าได้</p>	<p>2. พระธรรมวินัยที่เป็นคำสั่งสอนของท่าน ชื่อพระธรรม</p> <p>3. หมู่ชนที่ฟังคำสั่งสอนของท่านแล้ว ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย ชื่อพระสงฆ์</p> <p>ครู พระพุทฺธ พระธรรม และพระสงฆ์ ทั้ง 3 นี้ รวมกันเรียกว่า พระรัตนตรัย หรือ พระไตรรัตน์ เพราะเป็นสิ่งประเสริฐสุด มีค่ามากหาที่เปรียบมิได้ เป็นสิ่งที่หาได้ยาก เพราะสามารถดับทุกข์ นำความสุขความเจริญมาให้แก่ผู้ยอมรับนับถือ ซึ่งรัตนะมีค่าอย่างอื่นไม่สามารถนำมาให้ได้ การถึงรัตนะทั้ง 3 เรียกว่า ไตรสรณคมน์ คือที่พึ่งที่ระลึกอันเกษมสูงสุด ไม่มีที่พึ่งที่ระลึกอื่นใดเทียบเท่าได้ ย่อมกำจัดทุกข์ ให้ถึงความสุข ทั้งได้สมบัติอันยิ่งยวดคือพระนิพพาน</p>
		<p>นุช โอ้โฮ ... ต่อไปหนูจะเลิกดูละคร จะได้ไม่ง่วงนอนตอนเรียนอีก ถ้ารู้ว่ามิของมีค่าขนาดนี้ หนูไม่อยากได้แก้วสารพัดนึก แล้วละคะ</p>

วิชาธรรม คลิป 6
โอวาทของพระพุทธเจ้า 3 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1	 <p>ติเกะ คือ หมวด ๓ โอวาทของพระพุทธเจ้า ๓ อย่าง</p>	วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 โอวาทของพระพุทธเจ้า 3 อย่าง
2	 <p>โอวาทปาติโมกข์ หมายถึง คำสั่งสอนที่เป็นหลัก เป็น ประธาน ถือเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา</p>	ครู อ้าว ตัน ขยันจังเลยนะ ครูนี้กว่ากลับบ้านไปแล้วซะอีก ตัน พอดีผมมีรายงานที่ต้องรีบทำให้เสร็จนะครับ ครู อืมๆ ดีแล้วละ รีบทำให้เสร็จ ฟรังก์นี้โรงเรียนหยุด จะได้มีเวลาไปทำบุญกับครอบครัวนะ ตัน เอ๊ะ! ฟรังก์นี้โรงเรียนหยุดเหรอครับ ครู ก็ไหนะสิ ตัน ฟรังก์นี้โรงเรียนหยุดเพราะเป็นวันมาฆบูชาไงล่ะ ตัน อ้อ! จริงด้วย ผมลืมซะสนิทเลยครับ เอ... แล้ววันมาฆบูชาเนี่ย มีความสำคัญยังไงนะครับ ผมลืมอีกแล้ว แฮะๆ ครู ก็เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงประทานโอวาทปาติโมกข์ หรือ หัวใจของพระพุทธศาสนา แก่พระอรหันตสาวก 1250 องค์ ที่วัดเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ ยังไงล่ะ ตัน โอวาทปาติโมกข์ คืออะไรเหรอครับ

<p>3</p>	<div data-bbox="290 389 815 651" style="background-color: #f4a460; padding: 10px; text-align: center;"> <p>โอวาทข้อที่ ๑ เว้นจากทุจริต</p> <p>คือ ไม่ประพฤตชั่วด้วย</p> <p>กาย วาจา ใจ</p> </div> <div data-bbox="290 703 815 965" style="text-align: center;"> </div>	<p>ครู โอวาทปาติโมกข์ แปลว่า คำสั่งสอนที่เป็นหลัก เป็นประธาน ถือเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา</p> <p>โอวาท โดยทั่วไปหมายถึง คำกล่าวสอน คำแนะนำ คำตักเตือน ในที่นี้หมายถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่เป็นหลักการใหญ่ เป็นประธาน มี 3 อย่าง คือ</p> <p>๑. เว้นจากทุจริต คือไม่ประพฤตชั่วด้วย กาย วาจา ใจ</p> <p>ต้น ทุจริต หมายถึงอะไรครับ</p> <p>ครู คือการประพฤตชั่วยังไงล่ะ คำสอนข้อที่ 1 ให้เว้นจากทุจริต ก็หมายถึงไม่ประพฤตชั่ว การไม่ทำความชั่วทุกอย่างทางกาย วาจา ใจ</p> <p>ต้น การทำชั่ว เช่นอะไรบ้างล่ะครับ ผมยังไม่ค่อยออก คุณครูช่วยยกตัวอย่างได้มั๊ยครับ</p>
<p>4</p>	<div data-bbox="290 1429 815 1691" style="text-align: center;"> </div> <div data-bbox="290 1742 815 2004" style="background-color: #f4a460; padding: 10px; text-align: center;"> <p>โอวาทข้อที่ ๒ การประกอบสุจริต</p> <p>คือ ประพฤตชอบด้วย กาย วาจา ใจ</p> <p>หมายถึง การทำความดีทุกอย่าง ทั้งทาง กาย วาจา ใจ</p> </div>	<p>ครู การทำชั่วทางกาย ยกตัวอย่างเช่น การฆ่าสัตว์ หรือเบียดเบียนรังแกสัตว์ หรือผู้อื่น การลักขโมย หรือถือเอาสิ่งของเขาไม่ได้ให้ การล่วงเกิน สมสู่ในคูครองของผู้อื่น หรือบุคคลที่เขาหวงห้าม</p> <p>การทำชั่วทางวาจา เช่น การพูดโกหก หลอกลวง พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพื่อแฉ้อ</p> <p>ส่วนการทำชั่วทางใจ ก็คือการคิดชั่วเช่น โลภอยากได้คะแนนดีแต่ไม่ยอมอ่านหนังสือ ก็คิดจะโกงแอบจดคำตอบเข้าห้องสอบ</p>

		<p>ต้น โอิโห ฟังดูแล้วแต่เป็นเรื่องที่ไม่ควรทำอย่างยิ่งทั้งนั้นเลยครับ</p> <p>ครู โอิวาทข้อที่ 2 คือ การประกอบสุจริต การประกอบสุจริต คือประพฤติชอบด้วย กาย วาจา ใจ หมายถึง การทำความดีทุกอย่าง ทั้งทางกาย วาจา ใจ</p>
5	 	<p>ต้น เมื่อวันก่อน ผมเก็บกระเป๋าสตางค์คืนคุณป้าที่ทำตกไว้โดยไม่รู้ตัว แล้วก็ช่วยลูกแมวที่กำลังจะถูกหมารุมกัดด้วยครับ</p> <p>ครู ดีมากต้น อย่างนั้นถือเป็นการประพฤติชอบทางกาย ส่วนการประพฤติชอบด้วยวาจาก็คือ การพูดความจริง ไม่พูดเยี่ยงให้คนแตกสามัคคีกัน พูดจาสุภาพ และไม่พูดเพื่อเจ้า</p> <p>โอวาทข้อที่ 3. ทำใจของตนให้หมดจดจากเครื่องเศร้าหมองใจ มีโลภ โกรธ หลง เป็นต้น</p> <p>ครู หมายถึง การทำใจของตนให้สะอาดผ่องใสอยู่เสมอ ไม่ปล่อยใจให้กิเลส ซึ่งได้แก่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นต้น ครอบงำ ชักนำไปทำความชั่วต่าง ๆ</p> <p>ครู สรุบบ่อยย่อ หลักทั้ง 3 คือ การละชั่ว ทำดี ทำใจให้ผ่องใส</p>
6		<p>ต้น เข้าใจแล้วครับ ต่อไปผมจะตั้งใจไม่ทำความชั่ว ทำแต่ความดี แล้วก็ตั้งใจให้สะอาดผ่องใสครับ</p> <p>ครู ดีมาก คนที่ละชั่วทุกอย่าง ทำความดีทุกประการ ทำใจให้ผ่องใส ก็จะได้ชื่อว่า</p>

	<div data-bbox="290 277 815 533" style="background-color: #f4a460; padding: 10px; text-align: center;"> <p>ผลก็คือจะได้รับความสุขความเจริญทั้งในชาตินี้ และชาติหน้า และประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับก็</p> <p>คือ พระนิพพาน</p> </div>	<p>ปฏิบัติตามโอวาทของพระพุทธเจ้าครบ ทั้ง 3 อย่าง ผลก็คือจะได้รับความสุข ความเจริญทั้งในชาตินี้และชาติหน้า และประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับก็ คือ พระนิพพาน</p> <p>ต้น ถ้าอย่างนั้นผมจะเริ่มต้นทำความดีด้วย การตื่นแต่เช้า ไปทำบุญที่วัดกับคุณ พ่อคุณแม่ในวันพรุ่งนี้ ตีฆ้องรับคุณครู ครู ตีมาก แต่ก่อนอื่น รีบไปทำรายงานให้ เสร็จนะ เดี่ยวห้องสมุดจะปิดซะก่อน</p> <p>ต้น ได้ครับคุณครู งั้นผมไปก่อนนะครับ สวัสดีครับ</p>
--	---	---

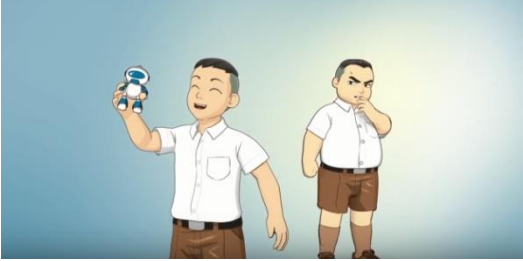

วิชาธรรม คลิป 7
ทุจريت 3 อย่าง
กายทุจريت วจิตุจريت มโนทุจريت ตอนที่ 1

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทุจريت 3 อย่าง กายทุจريت วจิตุจريت มโนทุจريت ตอนที่ 1
2	 	นรช ฮ่าๆๆๆ ตลกชะมัดเลย เขียนเพิ่มอีก ดิกว่า ตัน เต็มคิ้วหนาๆ ตีมัย ฮาแน่ๆ ฮ่าๆๆๆ ครู ทำอะไรกันอยู่นะพวกเธอ!? นรช อะจ้ากกก คุณครูมา ตัวใครตัวมันนะ ตัน! ตัน ตะ เตียวสิ! เอ่อ... ผมไม่ได้ทำอะไรนะ ครับ ผมกำลังจะกลับบ้าน แต่เจอเจ้าตูบก็เลย แวะ ทักทายเฉยๆ... ครู ครูเห็นอยู่ว่าพวกเธอแกล้งเจ้าตูบ ยังจะ พุดปดอีก ตัน ขอโทษครับ ผมแค่แกล้งมันสนุกๆ เเท่า นั้นเอง ครับ ครู ถึงจะเป็นการแกล้งสนุกๆ แต่เจ้าตูบมัน คงไม่ชอบใจหรอกนะ วันก่อนครูก็เห็น เด็กแกล้งไล่ตีมัน การเบียดเบียนสัตว์ให้ ได้รับความลำบากแบบนี้ จัดอยู่ใน ทุจريت 3 อย่าง รู้มั๊ย ตัน เอ้ ทุจريت 3 อย่าง คืออะไรเหรอครับ

3	 	<p>ครู ทุจริต แปลว่า การประพฤติชั่ว หมายถึงการทำชั่ว พุดชั่ว คิดชั่ว แบ่งเป็น 3 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กายทุจริต การทำความชั่วทางกาย มี 3 อย่าง <ol style="list-style-type: none"> 1. ปาณาติบาต ฆ่าสัตว์ หมายถึงการฆ่า ทำร้ายเบียดเบียน ทรมาณผู้อื่น สัตว์อื่น ให้ได้รับบาดเจ็บ หรือความลำบาก 2. อทินนาทาน ลักทรัพย์ หมายถึง การถือเอาสิ่งของของคนอื่น โดยที่เขาไม่ยินยอมให้ <p>ครู อย่างเช่น เพื่อนของเธอแอบขโมย ลิปสตึกคุณครู เอามาเล่น เขียนหน้าเจ้า ตูบ รวมทั้งการหารายได้โดยทางทุจริต เช่น ลักขโมย ปล้น รับสินบน เป็นต้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. กามเมสุมิจฉาจาร ประพฤติผิดในกาม หมายถึงการล่วงเกิน สมคู่ ในคูครองของผู้อื่น หรือบุคคลที่เขาหวงห้าม เช่น บุตรธิดาที่อยู่ในการปกครองของบิดามารดา
4		<p>ต้น ผมเคยได้ยินคุณป้าข้างบ้าน โมโห อาละวาดใหญ่โต เพราะเห็นคุณลุงไปทำเจ้าชู้ใส่ เต็กสาวๆ ด้วยล่ะครับ</p> <p>ครู เห็นมัยละ ว่ากายทุจริตทั้ง 3 ล้วนแต่ เป็นการประพฤติชั่ว และนอกจากทางกายแล้ว ก็ ยังมีทางคำพูดด้วย คือ</p>

	<div data-bbox="292 219 815 483"> <p>๒ วจีทุจริต การทำความชั่วทางวาจา หรือ การพูดชั่ว มี ๔ อย่าง คือ</p> </div> <div data-bbox="292 651 815 904"> <p>๒ ปิสฺณวาจา พูดส่อเสียด พูดยุยง</p> </div> <div data-bbox="292 960 815 1223"> <p>๓ ผรุสฺสวาจา พูดคำหยาบ หมายถึง พูดเสียดแทง ตำว่า ประชด พูดคำไม่สุภาพ</p> </div> <div data-bbox="292 1279 815 1541"> </div>	<p>2. วจีทุจริต การทำความชั่วทางวาจา หรือการพูดชั่ว มี 4 อย่างคือ</p> <p>1. มุสาวาท พูดเท็จ หมายถึง พูดโกหกหลอกลวง มุ่งจะให้ผู้ฟังเข้าใจผิดจากความจริง</p> <p>ครู เหมือนอย่างที่ดินพูดต่กับครูเมื่อกันี้ง่</p> <p>ลัะ</p> <p>ต้น ขอโทษครั้บ ผมจะไม่พูดต่อีกแล้วครั้บ</p> <p>แต่ ... เอ ถ้าไม่ได้พูด แต่เป็นการเขียนลัะครั้บ</p> <p>ถึอว่าผิดข้อนี้ด้วยหรือเปล่า</p> <p>ครู ผิดสิ การเขียนหนังสือโกหกหลอกลวง กัจัดเป็นการพูดเท็จด้วยเหมือนกัน ข้อต่อไปคือ</p> <p>2. ปิสฺณวาจา พูดส่อเสียด พูดยุยง นำความฝ่ายนี้ไปบอกฝ่ายโน้น นำความฝ่ายโน้นมาบอกฝ่ายนี้ เจตนาจะให้เขาแตกสามัคคี หรือให้เขามารั้กชอบตัวเอง</p> <p>3. ผรุสฺสวาจา พูดคำหยาบ หมายถึง พูดเสียดแทง ตำว่า ประชด พูดคำไม่สุภาพ โดยมุ่งจะให้ผู้ฟังเกิดความเจ็บใจ บันดาลโทษะ ได้รับความอัยยศอดสู</p> <p>ครู และข้อสุดท้ายของ วจีทุจริต คือ</p> <p>4. สัมผัปปลาปะ พูดเพ้อเจ้อ คือพูดจาเหลวไหลไร้สาระ พูดเล่นไม่รู้กาลเทศะ หาประโยชน์แก่ผู้ฟังไม่ได้</p> <p>ครู ส่วนทุจริต ข้อสุดท้ายคือ มโนทุจริต</p>
5		ครู ส่วนทุจริต ข้อสุดท้ายคือ มโนทุจริต

	  	<p>3. มโนทุจริต การทำความชั่วทางใจ หรือความคิดชั่วมี 3 อย่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อภิชฌา โลกอยากได้ของเขา หมายถึงคิดอยากได้ของคนอื่นมาเป็นของตนเองโดยวิธีทุจริต 2. พยาบาท ปองร้ายเขา หมายถึงความผูกใจเจ็บคิดมุ่งร้ายทำลายเขา 3. มิจฉาทิฎฐิ เห็นผิดจากคลองธรรม หมายถึงมีความคิดเห็นขัดแย้งกับหลักธรรมความเป็นจริง เช่น เห็นว่าบาปบุญไม่มี บิดามารดาไม่มีคุณจริง เป็นต้น <p>ต้น แล้วทุจริต 3 นี้ ข้อไหนสำคัญที่สุดหรือครับ</p> <p>ครู ต้องเป็น มโนทุจริต สิ เพราะสิ่งทั้งหลายขึ้นอยู่ที่ใจ เมื่อใจคิดชั่ว พฤติกรรมทางกายและวาจาก็เป็นไปในทางชั่วทั้งสิ้น</p> <p>ต้น ถ้าเราทำทุจริต 3 อย่างนี้ จะได้รับผลอย่างไรหรือครับ</p>
<p>6</p>		<p>ครู ทุจริต 3 อย่างนี้เรียกอีกอย่างว่า อกุศลกรรมบถ แปลว่า ทางทำกรรมชั่ว หรือทางทำกรรมไม่ดี ทำให้เกิดความทุกข์ เตือดร้อน ได้รับโทษ 5 อย่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตนติเตียนตนเองได้ 2. ผู้รู้ใคร่ครวญแล้วติเตียนได้

		<p>3. ชื่อเสียงไม่ดียอมฟังขจรไป</p> <p>4. ตายอย่างหลงลืมสติ</p> <p>5. ตายแล้วไปเกิดในอบายภูมิ</p>
7		<p>ต้น อี้ย ... น่ากลัวจังเลยครับ ถ้าทุจริต เป็นเรื่องที่ไม่ควรทำ แล้วเรื่องที่ดีควรทำคืออะไรครับ</p> <p>ครู สิ่งที่ดีควรทำ ก็สุจริต 3 ยังไงละ</p> <p>เจ้าตูบ หิงๆ งี้ดๆ</p> <p>ครู แน่ะ ดูทำเจ้าตูบจะรำคาญเครื่องสำอางบนหน้าเต็มทีแล้ว ต้นรีบไปเช็ดให้มันก่อนเถอะ แล้วครูจะอธิบายเรื่อง สุจริต 3 ให้ฟังต่อ</p> <p>ต้น ได้ครับคุณครู มา เจ้าตูบ เดี่ยวเช็ดหน้าให้มัน</p>

วิชาธรรม คลิป 8
สุจริต 3 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 สุจริต 3 อย่าง</p>
2	 	<p>ต้น คุณครูครับ</p> <p>ครู ว่าไงต้น</p> <p>ต้น คุณครูบอกว่าทุจริต เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ สิ่งที่ดีควรทำคือ สุจริต 3 ผมอยากทราบว่าอะไรบ้าง คุณครูช่วยอธิบายให้ฟังหน่อยได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิต้น ก่อนอื่นต้องเข้าใจความหมายของคำว่า สุจริต ก่อน...</p> <p>สุจริต แปลว่า การประพฤติดี</p> <p>หมายถึง การทำความดี การไม่ทำความผิด การทำสิ่งที่ตรงทั้งทางกาย วาจา ใจ</p> <p>หมายถึงการทำความดี การไม่ทำความผิด การทำสิ่งที่ตรงทั้งทางกาย วาจา ใจ ครู ส่วนความหมายของสุจริตแต่ละอย่าง ก็จะตรงกันข้ามกับคำอธิบายในทุจริต 3 เช่น</p>
3		<p>1. กายสุจริต การทำความดีทางกาย มี 3 อย่าง</p> <p>1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ทำร้ายผู้อื่น สัตว์อื่นให้ได้รับบาดเจ็บหรือลำบาก</p>

	  	<p>2. เว้นจากลักทรัพย์ ไม่ ถือเอาสิ่งของคนอื่น</p> <p>3. เว้นจากประพฤติดีในกาม ไม่ล่วงเกินคุ้มครองของผู้อื่น หรือบุคคลที่ เขาหวงห้าม</p> <p>2. วชิสุจริต การทำความดีทางวาจา หรือการพูดดี มี 4 อย่าง</p> <p>1 เว้นจากการพูดเท็จ ไม่พูดโกหก ครู อย่างตอนที่ครูถามต้นว่าทำอะไรกันอยู่ ก็ควรตอบตามตรง</p> <p>2. เว้นจากพูดส่อเสียด</p> <p>3. เว้นจากพูดคำหยาบ</p> <p>4. เว้นจากพูดเพื่อเจ้า</p> <p>3. มโนสุจริต การทำความดีทางใจ หรือความคิดดี มี 3 อย่าง</p> <p>1. ไม่โลภอยากได้ของเขา</p> <p>2. ไม่พยาบาทปองร้ายเขา</p> <p>3. เห็นชอบตามคลองธรรม</p>
4		<p>ต้น สุจริต 3 เป็นแบบนี้เอง ผมเข้าใจแล้ว ครับ</p> <p>ครู สุจริตทั้ง 3 อย่างนี้ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กุศลกรรมบถ แปลว่าทางทำกรรมดี หรือทางดี เป็นเหตุให้เกิดความสุขกาย สบายใจ ได้ผลดี 5 อย่างคือ</p> <p>1. ตนติเตียนตนเองไม่ได้</p> <p>2. ผู้รู้ใคร่ครวญแล้วย่อม สรรเสริญ</p>

		<p>3. ชื่อเสียงอันดีงามย่อมพึงขจรไป</p> <p>4. ตายอย่างมีสติ</p> <p>5. ตายแล้วไปเกิดในสุคติภูมิ</p>
5		<p>ต้น เพราะฉะนั้น พวกเราควรทำความดี เพราะจะได้มีความสุข และไม่ควรทำชั่ว เพราะจะทำให้ได้ผลเป็นความทุกข์ อย่างนั้นใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ถูกต้องแล้วต้น เอ้า นี่ก็เย็นมากแล้ว รีบกลับบ้านเถอะ เดี่ยวคุณพ่อคุณแม่จะเป็นห่วง</p> <p>ต้น คร่ำบ...</p>

วิชาธรรม คลิป 8
สุจริต 3 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 สุจริต 3 อย่าง</p>
2		<p>ต้น คุณครูครับ</p> <p>ครู ว่าไงต้น</p> <p>ต้น คุณครูบอกว่าทุจริต เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ สิ่งที่ดีควรทำคือ สุจริต 3 ผมอยากทราบว่า มีอะไรบ้าง คุณครูช่วยอธิบายให้ฟังหน่อยได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิต้น ก่อนอื่นต้องเข้าใจความหมายของคำว่า สุจริต ก่อน...</p> <p>สุจริต แปลว่า การประพฤติดี</p> <p>หมายถึง การทำความดี การไม่ทำความผิด การทำสิ่งที่ตั้งงามทั้งทางกาย วาจา ใจ</p> <p>หมายถึงการทำความดี การไม่ทำความผิด การทำสิ่งที่ตั้งงามทั้งทางกาย วาจา ใจ ครู ส่วนความหมายของสุจริตแต่ละอย่าง ก็จะตรงกันข้ามกับคำอธิบายในทุจริต 3 เช่น</p>
3		<p>1. กายสุจริต การทำความดีทางกาย มี 3 อย่าง</p> <p>1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ทำร้ายผู้อื่น สัตว์อื่นให้ได้รับบาดเจ็บหรือลำบาก</p>

	  	<p>2. เว้นจากลัทธิภัย ไม่ถือเอาสิ่งของ คนอื่น</p> <p>3. เว้นจากประพฤตินิยมในกาม ไม่ ล่วงเกินคู่ครองของผู้อื่น หรือบุคคลที่เขาหวง ห้าม</p> <p>2. วชิสุจริต การทำความดีทางวาจา หรือการพูดดี มี 4 อย่าง</p> <p>1 เว้นจากการพูดเท็จ ไม่พูดโกหก ครู อย่างตอนที่ครูถามต้นว่าทำอะไรกันอยู่ ก็ควร ตอบตามตรง</p> <p>2. เว้นจากพูดส่อเสียด</p> <p>3. เว้นจากพูดคำหยาบ</p> <p>4. เว้นจากพูดเพื่อเจ้อ</p> <p>3. มโนสุจริต การทำความดีทางใจ หรือความคิดดี มี 3 อย่าง</p> <p>1. ไม่โลภอยากได้ของเขา</p> <p>2. ไม่พยาบาทปองร้ายเขา</p> <p>3. เห็นชอบตามคลองธรรม</p>
4		<p>ต้น สุจริต 3 เป็นแบบนี้เอง ผมเข้าใจแล้ว ครับ</p> <p>ครู สุจริตทั้ง 3 อย่างนี้ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กุศลกรรมบถ แปลว่าทางทำกรรมดี หรือทางดี เป็นเหตุให้เกิดความสุกาย สบายใจ ได้ผลดี 5 อย่างคือ</p> <p>1. ตนตียะตนเองไม่ได้</p>

		<p>2. ผู้รู้ใคร่ครวญแล้วย่อม สรรเสริญ 3. ชื่อเสียงอันดงามย่อมฟุ้งจรไป 4. ตายอย่างมีสติ 5. ตายแล้วไปเกิดในสุคติภูมิ</p>
5		<p>ต้น เพราะฉะนั้น พวกเราควรทำความดี เพราะจะได้มีความสุข และไม่ควรถ้าชั่ว เพราะจะทำให้ได้ผลเป็นความทุกข์ อย่างนั้นใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ถูกต้องแล้วต้น เอ้า นี่ก็เย็นมากแล้ว รีบ กลับ บ้านเถอะ เดี่ยวคุณพ่อคุณแม่จะเป็นห่วง</p> <p>ต้น ครับ...</p>

วิชาธรรม คลิป 9
อกุศลมูล 3 อย่าง
โลภะ โทสะ โมหะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 อกุศลมูล 3 อย่าง โลภะ โทสะ โมหะ</p>
2		<p>ครู ทำไมวันนี้หน้าตาไม่สบายเลย คิดอะไร อยู่หรือเปล่า นุช หนู รู้สึกว่าหนูเป็นคนไม่ดีเลยคะ ครู ที่คิดว่าตัวเองไม่ดี เพราะอะไร ไหนเล่า ให้ครูฟังซิ นุช เมื่อวานตอนเย็น แม่ซื้อกล่องใส่ดินสอ ลายการ์ตูนให้น้อง แต่หนูไม่ได้เพราะมีอยู่แล้ว หนูอิจฉา เมื่อเช้าเลยแกล้งหยิกน้องไป 1 ที คะ นุช ตอนนี้ หนูรู้สึกผิด ไม่รู้ว่าทำไมถึงคิด แหย่ๆ ทำ แหย่ๆ แบบนั้น ครู ก็เพราะมีต้นเหตุของความชั่ว ที่เรียกว่า อกุศลมูล 3 ยังไงล่ะ</p>
3		<p>อกุศลมูล แปลว่า รากเหง้าของอกุศล หมายถึง ต้นเหตุของความชั่วหรือเหตุให้ทำบาป มี 3 อย่าง คือ โลภะ โทสะ โมหะ</p> <p>๑. โลภะ ยากได้ หมายถึง ความ อยากได้โดยทางทุจริต อยากได้ในทางที่ผิด เช่น อยากได้ทรัพย์สินของคนอื่นมาเป็นของตน อยาก สอบได้จึงทุจริตในการสอบ อยากร่ำรวยจึงค้า ยาบ้า เป็นต้น</p>

		<p>นุช แล้วถ้าหนูอ่านหนังสือเพราะอยากสอบได้ จัดเป็นความโลภด้วยมั๊ยคะ</p> <p>ครู ไม่ใช่หรอก ถ้าเป็นความอยากตามธรรมชาติ เช่น อยากกินข้าว หรือ อยากได้ ในทางสุจริต เช่น ชยันตั้งใจเรียนเพราะอยากสอบได้อย่างที่นุชถาม หรือ อยากร่ำรวย แล้วแสวงหาในทางที่ชอบ อย่างนี้ ไม่จัดเป็นโลภะ</p> <p>ครู แล้วพอมีความโลภเกิดขึ้น อุกุศลอย่างอื่น เช่น ความเพ่งเล็งอยากได้ ความมกมาก ความ หลอกลวง การลักขโมย การปล้น จนถึงฆ่ากันตายเพราะความโลภ</p> <p>ครู รวมถึง ความตระหนี่ ความเห็นแก่ตัว การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น อุกุศลที่ยังไม่เกิดก็เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะรุนแรงมากขึ้น</p>
<p>4</p>	 <p>๓ โมหะ หลงไม่รู้จริง หมายถึง ความหลงเพราะไม่รู้ตามที่เป็นจริง ความหลงงมงายโดยไม่มีเหตุผล</p>	<p>2. โทสะ คิดประทุษร้าย หมายถึง ความคิดที่จะทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับอันตราย เช่น บาดเจ็บ เตือดร่อน เสียทรัพย์ เสียชีวิต เป็นต้น</p> <p>เมื่อโทสะเกิดขึ้นแล้ว อุกุศลอย่างอื่น เช่น การทะเลาะวิวาท การด่าว่า พุดจาหยาบคาย หรือ การทำลายทรัพย์สินของกันและกัน การฆ่าฟัน เป็นต้น ก็เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะรุนแรงมากขึ้น</p> <p>3. โมหะ หลงไม่รู้จริง หมายถึง ความหลงเพราะไม่รู้ตามที่เป็นจริง ความหลงงมงายโดยไม่มีเหตุผล เช่น ไม่รู้ว่าอะไรผิดอะไรถูก อะไรเป็นกุศลอะไรเป็นอกุศล เป็นต้น</p> <p>ครู เมื่อโมหะเกิดขึ้นแล้ว อุกุศลอย่างอื่น เช่น ความ</p>

		<p>ลบหลู่คุณท่าน ความริษยา อวดดี เป็นคนหัวดี ความอกตัญญู ความเกียจคร้าน ความเชื่อง่าย หลงงมง่าย เห็นผิดเป็นชอบ เป็น ตัน ก็ เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะรุนแรงมากขึ้น</p>
		<p>นุช หมายถึงว่า พอมี โลกะ โทสะ โมหะ เกิดขึ้นแล้ว ก็จะทำให้บุคคลตัวอื่นเกิดขึ้น หรือ อบุคคล ที่เรามีอยู่แล้วก็จะรุนแรงมากขึ้น แบบนั้น ไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู ไข่ม้อยแล้วนุช โลกะ โทสะ โมหะ ทั้ง 3 นี้ คือรากเหง้าหรือมูลเหตุของความชั่ว เพราะ เป็นสาเหตุให้คนทำความชั่วต่าง ๆ ได้ ฉะนั้น ถ้าไม่ยอมให้ตัวเองคิดไม่ดี ทำไม่ดี แบบ ที่เล่าให้ครูฟังอีก ก็ควรจะละ อบุคคลมูลทั้ง 3 ตัวนี้ซะ</p>
6	 <div data-bbox="293 1373 815 1635" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">๓ โมหะ หลงไม่รู้จริง</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง ความหลงเพราะไม่รู้ตามที่เป็นจริง ความหลงงมง่ายโดยไม่มีเหตุผล</p> </div>	<p>ครู เอาละ ครูจะทวนให้ฟังอีกรอบนะว่า อบุคคลมูล 3 อย่าง มีอะไรบ้าง(ตัวอักษร) อบุคคล มูล 3 อย่าง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. โลกะ อยากรู้ หมายถึง ความ อยากรู้โดยทางทุจริต อยากรู้ ในทางที่ผิด ๒. โทสะ คิดประทุษร้ายเขา หมายถึง ความคิดที่จะทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับ อันตราย ๓. โมหะ หลงไม่รู้จริง หมายถึง ความ หลงเพราะไม่รู้ตามที่เป็นจริง ความหลงงมง่ายโดยไม่มีเหตุผล <p>นุช หนูเข้าใจแล้วคะ เย็นนี้ หนูจะกลับไปขอ โทษ น้อง แล้วจะชื้อขนมกลับไปฝากเป็นการไถ่ โทษด้วยค่า</p> <p>ครู ดีแล้วนุช</p>

วิชาธรรม คลิป 10

กุศลมุล 3 อย่าง

อโลละ อโทสะ อโมหะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560</p> <p>กุศลมุล 3 อย่าง</p> <p>อโลละ อโทสะ อโมหะ</p>
2		<p>ต้น นั่น แผลงสาบเกาะอยู่ตรงบ้านนายณะ</p> <p>เต๋ เย้ย!! จริงหรือ ไหนอะ ไม่เห็นมีเลย</p> <p>ต้น จะมีได้ไง ก็มันอยู่นี่ ฮ่าๆ!!</p> <p>เต๋ จ้าก!! ช่วยด้วยๆ เอาจันออกไปที่ เรา</p> <p> เกลียดแผลงสาบ โอ๊ยยยย มาแก้งเราทำไมต้น!?</p> <p>ต้น ฮ่าๆๆ ก็นายอยากไปฟ้องครูตินักว่าเรา</p> <p> ชอบแย่งขนมมูซ กับชอบลอกการบ้านเพื่อน เรา</p> <p> เลย โดนทำโทษเลย</p> <p>เต๋ เราไม่ได้ตั้งใจนะ ก็ครูมาถาม จะให้เรา</p> <p> โกหกได้ ยังไง</p>
3		<p>ครู ทำอะไรกันนะ เสียงดังเชียว</p> <p>ต้น ปละ เปล่าครับ เอ่อ ... ะ ผมเห็นเต๋จะ</p> <p> กลับบ้าน เลยเดินมาทักทายครับ</p> <p>ครู ยังจะพูดปดอีกนะ ครูเห็นเธอแก้งเต๋</p> <p> อยู่เต็มสองตาเลย ขอโทษเค้าซะ</p> <p>ต้น ะ...ขอโทษนะ</p> <p>เต๋ อืม... ไม่เป็นไร</p>

	 	<p>ครู ดีมาก และตั้งแต่พุงนี้ไปจนถึงวันศุกร์หน้าก่อนกลับบ้าน ต้นต้องเก็บขยะหน้าโรงเรียนให้สะอาด เข้าใจมั๊ย</p> <p>ต้น โห... ผมขอโทษแล้ว ยังต้องโดนลงโทษอีกเหรอครับ</p> <p>ครู ไม่ต้องมาโอตครวญ ถ้าต้นปฏิบัติตามหลักธรรม คือ กุศลมูล 3 อย่าง อย่างสม่ำเสมอ ก็จะไม่ถูกทำโทษแบบนี้</p> <p>ต้น กุศลมูล 3 อย่างคืออะไรเหรอครับ คุณครูช่วยอธิบายได้มั๊ยครับ ต่อไป ผมจะได้ไม่ทำผิดอีก</p> <p>ครู ได้สิ กุศลมูล คือ รากเหง้าของกุศล ยังไงล่ะ</p>
<p>4</p>	 	<p>กุศลมูล แปลว่า รากเหง้าของกุศล หมายถึง ต้นเหตุของความดีหรือสาเหตุให้ทำบุญกุศล มี 3 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อโลภะ ไม่อยากได้ หมายถึง ความไม่อยากได้โดยทางทุจริต ความไม่อยากได้สิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนด้วยอาการอันไม่ชอบธรรม <p>ต้น อย่างเช่น ถ้านูชไม่ได้บอกว่าจะแบ่งขนมให้กิน ผมก็ไม่ควรจะไปแย่งไข่มั๊ยครับ</p> <p>ครู ใช่แล้วต้น การที่ต้นไม่อยากได้ ไม่ไปแย่งขนมนูช จัดเป็น อโลภะ เมื่ออโลภะเกิดขึ้นแล้ว กุศลอย่างอื่น เช่น ความไม่เพ่งเล็งอยากได้ ความมกน้อย ความเสียสละ ความไม่เห็นแก่ตัว ความสันโดษยินดีด้วยของของตน ความ</p>

		<p>ชื่อสตั๊ตัสจริต เป็นต้น ที่ยังไม่เกิดก็เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะเพิ่มพูนมากขึ้น</p>
	 	<p>2. อโหสะ ไม่คิดประทุษร้าย หมายถึง ความไม่คิดที่จะทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย</p> <p>ครู เมื่อ อโหสะเกิดขึ้น ก็จะไม่เกิดเหตุการณ์อย่างที่ต้นแก๊งเพื่อนวันนี้</p> <p>ต้น ถ้าผมไม่โกรธเต้ และ ไม่มาแก๊งเพื่อเอาคืน ก็จะไม่ถูกคุณครูทำโทษอย่างวันนี้ใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ถูกแล้วต้น เมื่อ อโหสะเกิดขึ้น กุศลอย่างอื่น เช่น ความไม่ล้างผลาญกัน ความไม่อาฆาตพยาบาทกัน ความไม่จองเวรกัน การให้อภัย รวมถึงการพูดจาอ่อนโยน การประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกัน เป็นต้น ที่ยังไม่เกิดก็เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้ว ก็จะเพิ่มพูนมากขึ้น</p>
6	 	<p>3. อโมหะ ไม่หลง หมายถึง ความรู้สภาพตามความเป็นจริง</p> <p>ครู คือรู้ว่าอะไรเป็นกุศลควรประพฤติ อะไรเป็นอกุศลไม่ควรประพฤติ เป็นต้น</p> <p>ต้น แล้วถ้า อโมหะเกิดขึ้น จะมีข้อดียังไงครับ</p> <p>ครู เมื่ออโมหะเกิดขึ้น กุศลอย่างอื่น เช่น ความมีปัญญา ความไม่เชื่อง่าย ความกตัญญู ความเห็นชอบตามทำนองคลองธรรม ความเป็นคนว่าง่ายสอนง่าย เป็นต้น ที่ยังไม่เกิดก็เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะเพิ่มพูนมากขึ้น</p>

	<p style="text-align: center;">อโลกะ อโทสะ อโมหะ</p> <p style="text-align: center;">ทั้ง ๓ อย่างนี้ จัดเป็นกุศลมูล</p> <p style="text-align: center;">คือ รากเหง้าหรือมูลเหตุของความดี</p> <p style="text-align: center;">เพราะเป็นสาเหตุให้คนทำความดีต่างๆ</p>	<p>ต้น สรุปรว่า อโลกะ อโทสะ และ อโมหะ เป็นเหตุให้คนทำความดีนี้เอง</p> <p>ครู ไขแล้วต้น อโลกะ อโทสะ อโมหะ ทั้ง 3 อย่างนี้ จัดเป็นกุศลมูล คือรากเหง้าหรือมูลเหตุของความดี เพราะเป็นสาเหตุให้คนทำความดีต่าง ๆ เมื่อกุศลมูล 3 อย่างนี้ อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น กุศลอย่างอื่นที่ยังไม่เกิดก็เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะเพิ่มพูนมากขึ้น เพราะเหตุนี้ควรทำให้เกิดมีในจิตใจ</p>
7	 	<p>ต้น เข้าใจแล้วครับคุณครู ต่อไปผมจะพยายามให้กุศลมูลเกิดในจิตใจเป็นประจำครับ</p> <p>ครู ดีมาก เอ้า นี่ก็เย็นแล้ว กลับบ้านกันได้แล้ว พรุ่งนี้ก็อย่าลืมไปเก็บขยะนะ</p> <p>เต้ ต้น ... เดี่ยวเราจะไปช่วยนายเก็บขยะด้วยนะ</p> <p>ต้น ได้เลย ขอบใจนายมากๆ แล้วก็ขอโทษนะที่เราแกล้งนาย ต่อไปเราจะไม่ทำอีกแล้ว เรากลับมาเป็นเพื่อนกันเหมือนเดิมนะ</p> <p>เต้ ได้สิต้น</p>

วิชาธรรม คลิป 11
บุญกิริยาวัตถุ 3 อย่าง
ทานมัย สීමมัย ภาวนามัย

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560</p> <p>บุญกิริยาวัตถุ 3 อย่าง</p> <p>ทานมัย สීමมัย ภาวนามัย</p>
2		<p>นุช ลา ล้า ลา ลา (ฮัมเพลง)</p> <p>ครู นุช อารมณ์ดีแต่ขี้เลยนะ</p> <p>นุช อู้ย! สวัสดิ์คะคุณครู พอดีเมื่อเข้าหนูตื่น มาใส่บาตร เลยมาถึงโรงเรียนเร็ววันะคะ</p> <p>ครู ไปทำบุญมานี่เอง มิน่าหน้าตาสดใส เชียว</p> <p>นุช นั่นสิคะ ปกติถ้าตื่นเช้า หนูจะรู้สึก จ้วเจ็ยๆ แต่วันนี้ตื่นมาใส่บาตรได้แบบไม่จ้วเจ็ยเลย ค่ะ</p> <p>ครู ก็เพราะการใส่บาตร เป็นหนึ่งในบุญ กิริยาวัตถุ 3 ยังไงล่ะ</p> <p>นุช บุญกิริยาวัตถุ 3 คืออะไรคะ</p>
3		<p>ครู คำว่า บุญ แปลว่า สิ่งที่ทำให้จิตใจให้ หมดจด หมายถึง ความดี ความถูกต้อง กรรมดี ที่บุคคลทำแล้วเป็นเหตุให้มีความสุข ความ เจริญก้าวหน้า ความหมดจดผ่องใส จนถึงเป็น เหตุให้ถึงสุคติภูมิ และให้ถึงความสิ้นกิเลสได้</p> <p>บุญ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ บุญส่วนเหตุ ได้แก่ บุญกิริยาวัตถุ 3 และบุญส่วนผล ได้แก่</p>

		<p>ความสุข ความเจริญ ความสะอาด ความผ่อง แผ้วแห่งจิต</p> <p>นุช แล้วเราทำบุญได้ด้วยการใส่บาตรเพียง เท่านั้นหรือคะ</p> <p>ครู ไม่จำเป็นหรอก</p>
4	<div data-bbox="295 571 817 833"> <p>บุญกิริยาวัตถุ แปลว่า เหตุเป็นที่ตั้งแห่งการทำบุญ หมายถึง เหตุเกิดบุญ วิธีการทำบุญ หรือ หลักการทำความดี</p> </div> <div data-bbox="295 887 817 1149"> </div> <div data-bbox="295 1202 817 1464"> <p>๒) สีส้ม บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล หมายถึง เจตนาคือความตั้งใจที่จะงดเว้น จากการทำความชั่วต่าง ๆ รักษากายวาจาให้เรียบร้อยเป็นปกติดีงาม</p> </div>	<p>บุญกิริยาวัตถุ แปลว่า เหตุเป็นที่ตั้งแห่งการ ทำบุญ หมายถึง เหตุเกิดบุญ วิธีการทำบุญ หรือหลักการทำความดี โดยย่อมี 3 อย่าง การ ใส่บาตร จัดอยู่ในข้อที่ 1 คือ ทานมัย</p> <p>1. ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาค ทาน หมายถึง การให้ทรัพย์สินของของตนเพื่อ ประโยชน์แก่คนที่ควรให้</p> <p>เช่น พระภิกษุสามเณร มารดาบิดา คนประสบ ภัยพิบัติ คนตกทุกข์ได้ยาก ให้ทุนการศึกษา ให้ ทรัพย์สินสร้างสาธารณประโยชน์ มีวัด โรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น เพื่อการสงเคราะห์ ช่วยเหลือเกื้อกูล รวมถึงการให้แก่สัตว์ดิรัจฉาน ด้วยเมตตากรุณา</p> <p>2. สีส้ม บุญสำเร็จด้วยการ รักษาศีล หมายถึง เจตนาคือความตั้งใจที่จะงด เว้นจากการทำความชั่วต่าง ๆ รักษากายวาจา ให้เรียบร้อยเป็นปกติดีงาม ตามสมควรแก่ สถานะของแต่ละบุคคล</p> <p>เช่น เป็นคฤหัสถ์ก็รักษาศีล 5 หรือศีล 8 เป็น สามเณรก็รักษาศีล 10 พระภิกษุก็รักษาศีล 227</p> <p>3. ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยการ เจริญภาวนา หมายถึง การอบรมจิตใจให้ตั้งมั่น อยู่ในความดีด้วยวิธีต่าง ๆ</p>

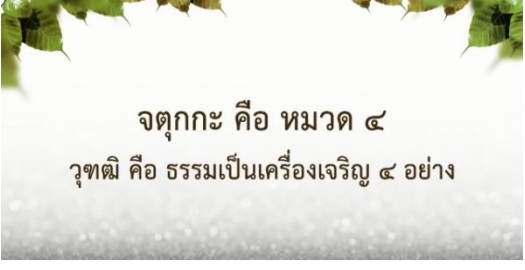

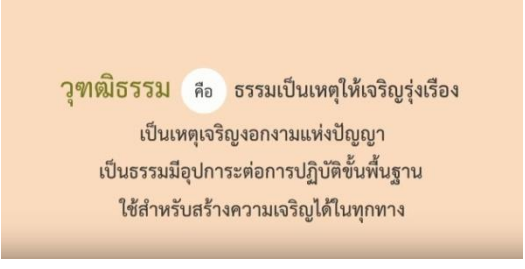

		<p>เช่น การบำเพ็ญกรรมฐาน การฟังธรรม การไตร่ตรอง หมั่นฟัง คิด ถาม และสนทนากับผู้รู้ จนเกิดความฉลาดขึ้น</p>
<p>5</p>	 <p>ทาน สำหรับ กำจัดโลภะ ศิล สำหรับ กำจัดโทสะ ภาวนา สำหรับ กำจัดโมหะ</p>	<p>ครู รวมทั้งการทำงานด้วยการพินิจพิเคราะห์ด้วย</p> <p>ครู จริงๆ การทำบุญหรือการทำความดี มีหลายวิธีหลายลักษณะ แต่สรุปโดยย่อก็คือ 3 อย่างนี้ ส่วนการบำเพ็ญบุญกุศลด้วยวิธีอื่น ๆ นอกจากนี้ ก็สามารถจัดเข้าในบุญกิริยาวัตถุ 3 อย่างนี้ได้ทั้งนั้น</p> <p>นุช แล้วทำไมการทำบุญ ถึงทำให้เรามีความสุขได้ ละคะ</p> <p>ครู ก็เพราะบุญกิริยาวัตถุ 3 จะเป็นเครื่องกำจัด กิเลส 3 อย่างยังไงละ คือ</p> <p>ทานสำหรับกำจัดโลภะ ศิลสำหรับกำจัดโทสะ ภาวนาสำหรับกำจัดโมหะ</p>
<p>6</p>	 	<p>ครู ครูจะทวนให้ฟังอีกครั้งนะ (ตัวอักษร) บุญกิริยาวัตถุ คือ เหตุเป็นที่ตั้งแห่งการทำบุญ โดยย่อมี 3 อย่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน 2. สิลมัย บุญสำเร็จด้วยการรักษาศิล 3. ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนา <p>นุช อ้อ แบบนี้เ็นเอง หนูเข้าใจแล้วว่าการทำบุญ ทำให้จิตใจมีความสุขได้ยังไง ขอขอบคุณคุณครูมากค่ะ</p>

วิชาธรรม คลิป 12

จตุกกะ หมวด 4

วุฑฒิ คือ ธรรมเป็นเครื่องเจริญ 4 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 วุฑฒิ คือ ธรรมเป็นเครื่องเจริญ 4 อย่าง</p>
2		<p>ครู เป็นยังไงกันบ้างทุกคน วันหยุดที่ผ่านมา ไปทำกิจกรรมอะไรกับครอบครัวมาบ้าง เล่าให้เพื่อนๆ ฟังหน่อยซิ</p> <p>ต้น ผมขอเล่าคนแรกนะครับ</p> <p>ต้น วันหยุดที่ผ่านมา ผมไปใส่บาตร ถวายสังฆทาน และฟังธรรมที่วัดกับคุณพ่อคุณแม่มาครับ พระอาจารย์ยังสอนให้ผมนั่งสมาธิด้วยนะครับ</p> <p>ครู ดีมากต้น การเข้าวัดฟังธรรมบ่อยๆ เรียกว่าเป็นการคบหาสัตบุรุษ ซึ่งเป็นธรรมข้อแรกในวุฑฒิ ธรรม</p>
3		<p>วุฑฒิธรรม คือ ธรรมเป็นเหตุให้เจริญรุ่งเรือง เป็นเหตุเจริญงอกงามแห่งปัญญา เป็นธรรมมีอุปการะต่อการปฏิบัติขั้นพื้นฐาน ใช้สำหรับสร้างความเจริญได้ในทุกทาง</p> <p>การปฏิบัติ มี 4 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สัมปยุตสังเสวะ คบท่านผู้ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ ที่เรียกว่า สัตบุรุษ

		<p>ต้น สัตบุรุษ แปลว่าอะไรครับ</p> <p>ครู สัตบุรุษ คือ คนดี คนมีความรู้ดี ประพฤติดี ทำดี พุทธิ คิทธิ และชกขวนผู้อื่นให้ ทำดี พุทธิ คิทธิด้วย เช่น พระพุทธเจ้า เป็นต้น</p> <p>ครู อย่างการที่ต้นได้ไปกราบและพูดคุยกับ พระอาจารย์ ก็เป็นการเข้าไปทำความเคารพ ทำ ความสนิทสนมกับสัตบุรุษ ซึ่งก็เป็นเหตุให้เกิด วุฒิธรรมข้อที่สอง คือ</p>
4	 	<p>2. สัทธัมมัสสวนะ ฟังคำสั่งสอนของท่านโดย เคารพ โดยมีสติกำหนดจดจำถ้อยคำที่ท่านสั่ง สอน แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติตาม</p> <p>ต้น อย่างนี้เอง คุณพ่อถึงได้กำชับให้ต้น สำรวม ตั้งใจฟังและไม่ทำเสียงดัง รบกวนคนอื่น</p> <p>นุช คุณครูคะ แล้วทำไมเราต้องสำรวมเวลา ฟัง ธรรมด้วยคะ</p> <p>ครู ก็เป็นการแสดงความเคารพต่อธรรมะ ซึ่งเป็นของสูง และเคารพต่อผู้ให้ธรรมะด้วย ถ้า เราตั้งใจฟังและจำได้ เราก็จะสามารถพิจารณา ตามที่ท่านสอนได้ ทั้งในขณะที่กำลังฟังธรรมและ ในอนาคตต่อไปด้วย ซึ่งก็คือวุฒิธรรมข้อที่สาม</p> <p>3. โยนิโสมนสิการ ตริตรองให้รู้จักสิ่งที่ดีหรือ ชั่วโดยอุปายที่ชอบ หมายถึง ไตร่ตรองถึง สาเหตุของเรื่องที่เกิด แล้วสรุปออกมาได้ว่า สิ่ง นั้นควรหรือไม่ควร ดีหรือไม่ดี มีประโยชน์ หรือไม่มีประโยชน์ เป็นต้น</p>
5		<p>ต้น ผมยังไม่ค่อยเข้าใจคำว่า โยนิโส มนสิการ เลยครับคุณครู</p>

	  	<p>ครู เาอย่างนี้ ตอนต้นไปฟังธรรมที่วัด พระท่านสอนอะไรบ้าง</p> <p>ต้น สอนเรื่องการทำผิติดศีล 5 ว่าเป็นการเบียดเบียนผู้อื่น ไม่ควรทำร้ายคุณครู</p> <p>ครู จั้นต้นลองคิดดู ถ้าต้นเจอเหตุการณ์ที่ต้องตัดสินใจว่าจะทำผิติดศีลหรือไม่ เช่น เห็นนุชลื้มกระเป๋าสตางค์ไว้บนโต๊ะเรียน แล้ววันนั้นต้นลื้มเอากะเป๋าสตางค์มาพอดี ไม่มีเงินกินข้าว ต้นจะทำยังไง</p> <p>ต้น อืม... ถ้าผมขโมยเงินนุชไป ก็จะได้กินข้าวอืมสบายไปเลย แต่ว่าหนูจะต้องเสียใจและเดือดร้อนเพราะไม่มีเงินใช้แล้วถ้าถูกจับได้ ผมต้องโดนลงโทษหนักแน่ๆ เลยครับ แบบนั้นผมไม่ขโมยดีกว่าครับ ผิติดศีลด้วย</p>
<p>6</p>	 <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>โยนิโสมนสิการ นี้เป็นวิถีทางแห่งปัญญา เป็นบ่อเกิดแห่งสัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ</p> </div>	<p>นุช โอ้โฮ ต้นเป็นคนดีจังเลย น่าชื่นชมมากๆ เลยค่ะคุณครู</p> <p>ครู ดีมาก ถ้าคิดอย่างนี้ก็จะช่วยยับยั้งตัวเองจากการไปขโมยของๆ คนอื่นได้ ซึ่งการตัดสินใจไม่ทำผิติดนี้ ก็เกิดจากการที่ได้พิจารณาตามคำสอนที่ได้ฟังมา ก็คือการมี โยนิโสมนสิการ นั้นเอง</p> <p>ต้น ผมเข้าใจแล้วครับ ถ้าเราคิดตามหลักธรรมแบบนี้บ่อยๆ ก็จะทำเรื่องไม่ดีนี้้อยลงมากเลยนะครับคุณครู</p>

		<p>ครู ใจแล้วต้น โยนิโสมนสิการนี้เป็นวิถีทางแห่งปัญญา เป็นบ่อเกิดแห่งสัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ ส่วนวุฑฒิธรรมข้อที่ 4 คือ</p> <p>4. ธัมมานุธัมมปฏิบัติ ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรมซึ่งได้ตรองเห็นแล้ว หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักธรรม โดยเริ่มต้นปฏิบัติธรรมขั้นพื้นฐานก่อน เมื่อมั่นคงแล้วก็ปฏิบัติให้สูงขึ้นรุดหน้าไปตามลำดับ</p>
7		<p>ครู เมื่อเราไม่ทำผิดศีลบ่อยๆ ต่อไปก็จะ คิดดี ทำดี พุทฺธิได้งายขึ้น และเราก็จะปฏิบัติธรรมได้งายขึ้นด้วยนะ</p> <p>ต้น ขอบคุณมากครับคุณครู</p> <p>นุช หนูก็จะปฏิบัติตามที่คุณครูสอนค่ะ</p> <p>ครู ดีมากทุกคน</p>

วิชาธรรม คลิป 13

จตุกกะ หมวด 4

อคติ 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 อคติ 4</p>
2		<p>ต้น นูช อ่านหนังสือเยอะขนาดนี้ จะเอาให้ ได้ที่หนึ่งของชั้นเลยหรือไง</p> <p>นูช ใครบอกจะเอาที่หนึ่งของชั้นกันล่ะ นูช จะเอาที่หนึ่งของโรงเรียนเลย จะได้เก่ง เหมือนพี่ต๋อง</p> <p>ต้น เอ พี่ต๋อง นักเรียนดีเด่นที่เพิ่งเรียนจบ ไปนะเหรอ แต่ต้นได้ข่าวมาว่า พี่เขาโกง ข้อสอบ ตอนสอบเข้ามหาวิทยาลัยด้วย นะ เฮ้อ เรียนเก่งซะเปล่า ไม่น่าขี้โกง เลย</p> <p>นูช ไม่จริง! ต้นเอาอะไรมาพูด พี่ต๋องเขาเป็น คนดี เรียนก็เก่ง จะทำอะไรแบบนั้นได้ ยังไง ไม่จริงๆ</p> <p>ครู. ชู่ว! ต้น นูช อะอะอะไรกัน นี่ห้องสมุด นะ</p> <p>นูช ก็ต้นนะสิคะ หาวว่าพี่ต๋องเป็นคนไม่ดี โกง ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย นูชไม่เชื่อเด็ดขาด</p>

		<p>ครู ใจเย็นๆ นะทั้งสองคน รู้มั้ยว่าแบบนี้เขาเรียกว่า มีอคติในการรับฟังข่าวนะ</p> <p>ต้น เอ? อคติ คืออะไรเหรอครับ</p>
3	 	<p>ครู อคติ แปลว่า แนวทางที่ไม่ควรดำเนิน หมายถึง ความลำเอียง ความไม่ยุติธรรม ความไม่เป็นกลาง ความไม่เที่ยงธรรม หรือแนวทางที่ไม่ควรประพฤติ เพราะเมื่อประพฤติยอมทำให้เสียความเที่ยงธรรม มี 4 อย่าง คือ 1.ฉันทาคติ 2.โทสาคติ 3.โมหาคติ 4. ภยาคติ</p> <p>ต้น ต้นไม่ได้ลำเอียงนะครับ ก็ต้นได้ยินมาแบบนี้</p> <p>ครู ก็การที่ต้นด่วนเชื่อ โดยไม่พิจารณาให้ดีเสียก่อนก็เป็นอคติอย่างหนึ่งนะ และการที่หนูชไม่เชื่อเด็ดขาดเพราะคิดว่าพี่ต่อเป็นคนดี ทั้งที่ยังไม่รู้ความจริง ก็เป็นอคติเช่นกัน เรียกว่า ฉันทาคติ</p>
4		<p>ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรักใคร่กัน หมายถึง ความลำเอียงเพราะอำนาจความรักใคร่พอใจ</p> <p>เช่น การตัดสินคดีความ โดยตัดสินให้ผู้ที่ชอบพอกันเป็นผู้ชนะทั้งที่ไม่ควรชนะ การแบ่งปันสิ่งของ การพิจารณาให้ยศหรือรางวัล โดยให้สิ่งของที่ดีให้ยศหรือรางวัลแก่ผู้ที่ชอบพอกันทั้งที่ไม่ควรจะได้ ด้วยอำนาจความพอใจรักใคร่กันในทางตรงข้าม ถ้าหนูเกลียดพี่ต่อก็อาจจะเชื่อทันทีก็ได้ว่าพี่ต่อโกงข้อสอบ แบบนี้เรียกว่า โทสาคติ</p>

		<p>โทสาคติ ลำเอียงเพราะไม่ชอบกัน หมายถึง ความลำเอียงเพราะความเกลียดชังกันหรือเพราะโกรธกัน เช่น การตัดสินคดีด้วยอำนาจความโกรธเกลียดชังกัน โดยให้ผู้ที่โกรธเกลียดชังกันนั้น เป็นผู้แพ้มั่งที่ไม่ควรแพ้ ให้ของที่ไม่ดีแก่ผู้ที่ตนเกลียดชังทั้งที่ เขาควรจะได้ของดี ไม่ให้ยศหรือรางวัลแก่ผู้ที่ไม่ชอบกันทั้งๆ ที่เขาควรได้</p>
	<div data-bbox="292 775 815 1032" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="292 1088 815 1352" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="292 1408 815 1668" data-label="Image"> </div>	<p>นุช เอ... แล้วการที่ต้นเชื่อโดยไม่พิจารณาให้ดีนี่เป็นอคติมียะคุณครู ครู เป็นสิ เรียกว่า โมหาคติ</p> <p>โมหาคติ ลำเอียงเพราะเขลา หมายถึง ความลำเอียงเพราะความโง่เขลา ไม่พิจารณาให้ถ่องแท้</p> <p>เช่น ผู้มีหน้าที่ตัดสินคดีความ เมื่อได้รับคำฟ้องแล้ว ยังไม่ทันได้สอบสวนให้รอบคอบก็ด่วนตัดสิน ทำให้เกิดความผิดพลาด</p> <p>ต้น ต้นผิดเองครับ ที่ไปเชื่อคำคนอื่น ทั้งๆ ที่ ยังไม่ได้สืบหาความจริงเลยว่าเป็นยังไง</p> <p>นุช แล้วอีกข้อละคะคุณครู ครู ข้อสุดท้ายคือ ภยากติ</p> <p>ภยากติ ลำเอียงเพราะกลัว หมายถึง ความลำเอียงเพราะความกลัวภัยหรือเกรงใจ เช่น ผู้มีอำนาจหรือผู้มีอิทธิพลทำผิด ผู้พิพากษาไม่กล้าตัดสินลงโทษ เพราะกลัวเขาจะทำร้ายตอบเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นคนทำผิดกฎหมายไม่จับกุม เพราะเกรงต่ออำนาจและอิทธิพลของคนผิด</p>

<p>6</p>	 	<p>นุช โห่ แบบนี้ก็แย่สิคะ คนทำผิดแท้ๆ แต่ไม่มีใคร กล่าวโทษ</p> <p>ครู อคติมันเป็นเรื่องที่ผู้ปกครองหรือผู้นำควรเว้น ถ้าไม่เว้นก็จะเสียความยุติธรรม ความเสื่อมทางการปกครอง ล้วนมีอคติ 4 เป็นมูลเหตุทั้งสิ้น หากผู้ปกครองทำอะไรโดยมีอคติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น เราจึงควรปลูกฝังคุณธรรมข้อนี้ไว้ จะได้รับข่าวสารและเชื่ออย่างมีอคติน้อยที่สุด</p> <p>นุช หนูเข้าใจแล้วคะคุณครู ขอขอบคุณมากคะ</p> <p>ต้น ขอขอบคุณมากครับ ต่อไปต้นจะพยายามไม่อคติใครแบบนี้อีกแล้วครับ</p> <p>ครู อืม ดีมาก</p>
----------	---	---

วิชาธรรม คลิป 14

จตุกกะ หมวด 4

อิทธิบาท คือ คุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ 4 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 อิทธิบาท คือ คุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ 4 อย่าง</p>
2		<p>นรณู1 นี่ๆ วันนี้ทีมฟุตบอลเรามีแข่งกับอีกโรงเรียนละ รีบไปเชียร์กันเถอะ</p> <p>นรณู2 จริงด้วย อยากไปดูจัง ทีมฟุตบอลเราทั้งเก่ง ทั้ง เท่ ฮีๆ</p> <p>ต้น เป็นนักกีฬาโรงเรียนนี้ดีจังเลยนะครับ มีแต่คนชื่นชม ต้นอยากเก่งแบบนั้นบ้างจัง</p> <p>ครู อยากประสบความสำเร็จ ก็ต้องมีอิทธิบาท 4 สิต้น</p> <p>ต้น เอ๋? อิทธิบาท 4 คืออะไรครับคุณครู</p>
3		<p>ครู อิทธิบาท คือ ทางให้ถึงความสำเร็จ เป็นคุณธรรมที่นำบุคคลให้ถึงสิ่งที่ต้องประสงค์ซึ่งไม่เหลือวิสัย มี 4 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น หมายถึง พอใจในหน้าที่การทำงานที่ ทำ เช่น นักเรียนรักการเรียน ครูรักการสอน เป็นต้น และพอใจทำ ความดี

		<p>ครู อย่างต้น ถ้าเล่นกีฬาที่ตัวเองชอบหรือสนใจอยู่แล้ว ก็มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จได้มาก</p> <p>ต้น ผมชอบเล่นฟุตบอลมากครับ เพราะได้ใช้ไหวพริบ และได้เล่นกับเพื่อนๆ เป็นทีม แต่ว่าต้องวิ่งเยอะมากเลย ลงเล่นไม่ทันไร ผมก็เหนื่อย หอบแฮกๆ แล้วล่ะครับ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ ที่เหนื่อยง่าย เพราะต้นไม่ค่อยฝึกซ้อมนะ สิ ต้นต้องเพิ่มความเพียร หรือ วิริยะเข้าไปอีก</p> <p>ต้น วิริยะ หมายถึงอะไรครับ</p>
4	 	<p>ครู 2. วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น หมายถึง เพียรพยายาม กล้าที่จะลงมือทำ ขยันทำงาน หรือขยันทำความดี เช่น ต้นเป็นนักเรียนก็ควรขยันเรียน หมั่นศึกษาหาความรู้ ส่วนครูมีหน้าที่สอน ก็ต้องเพียรพยายามศึกษาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาเหมือนกัน</p> <p>ต้น แล้ววิริยะ เกี่ยวอะไรกับการเล่นฟุตบอลครับ คุณครู</p> <p>ครู การเล่นฟุตบอล ต้องขยันฝึกซ้อม หมั่นวิ่งออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ร่างกายจะได้พร้อมฝึกฝนทักษะต่างๆ ยิ่งขยันซ้อมมาก ก็จะยิ่งเก่งเร็วขึ้นยิ่งงึล่ะ</p> <p>ต้น. แต่นักกีฬาทุกคนก็ต้องฝึกซ้อมเหมือนกัน แล้วทำยังไงถึงจะเหนือกว่าคู่แข่งได้ล่ะครับ</p>

		<p>ครู ต่อให้ฝึกซ้อมพอๆ กัน ก็ไม่ได้ หมายความว่า จะเอาใจใส่ต่อการฝึก เท่ากันนะ ความเอาใจใส่นี้เป็นคุณธรรม ข้อที่สาม</p>
<p>5</p>	 	<p>3. จิตตะ เอาใจฝึกฝึในสิ่งนั้นไม่วางธุระ หมายถึง เอาใจใส่ในงานที่ทำ ทำงานด้วยความ ตั้งใจ จดจ่อกับงานที่ทำ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่าน เลื่อนลอย ไม่ทอดทิ้งการงาน</p> <p>อย่างการซ้อมเล่นฟุตบอล ถ้าเรามีใจจดจ่อในสิ่ง ที่ทำ เอาใจใส่ในการซ้อม ก็จะทำให้เราเล่นได้ดี่ มีสมาธิมากขึ้น</p> <p>ต้น อย่างนี้เอง...</p> <p>ครู และอิทธิบาทข้อสุดท้าย คือ</p> <p>4. วิมังสา หมั่นตริตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่ง นั้น หมายถึง การใช้ปัญญาพิจารณาอุบายคือ วิธีการที่จะทำงานให้สำเร็จ และอบายคือเหตุ แห่งความเสื่อมของการงาน</p> <p>เช่น ถ้าต้นยิงประตูพลาดบ่อย ก็ต้องทบทวนหา สาเหตุจนพบว่าอะไรเป็นเหตุให้ยิงประตูได้ อะไร เป็นเหตุให้ยิงประตูพลาด ก็จะสามารถปรับปรุง ตัวเองในการฝึกซ้อมครั้งต่อๆ ไป แล้วต้นก็จะ กลายเป็นนักฟุตบอลที่เก่งขึ้นเรื่อยๆ</p>
<p>6</p>		<p>ต้น แปลว่าถ้าต้นไม่ได้ชอบฟุตบอลจริงๆ ก็ คงจะทำ ตามที่คุณครูบอกมาทั้ง 4 ข้อไม่ได้ใช่ไหม ครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว ดังนั้น ฉันทะ คือความพอใจรัก ใครในสิ่งนั้น จึงเป็นคุณธรรมข้อแรกที่ ต้องปลูกฝังให้มีก่อน เพราะเมื่อฉันทะ</p>

	  	<p>เกิดขึ้นแล้ว อธิธิบาทข้ออื่น ๆ คือ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ถึงจะเกิดตามมา</p> <p>ต้น ผมเข้าใจแล้วครับคุณครู</p> <p>ครู ถ้าเข้าใจแล้ว ไหนทวนให้ครูฟังอีกทีซี ว่า อธิธิบาท 4 คืออะไร มีอะไรบ้าง</p> <p>ต้น ได้เลยครับ อธิธิบาท คือ ทางให้ถึง ความสำเร็จ มี 4 อย่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2. วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น 3. จิตตะ เอาใจฝึกฝึในสิ่งนั้นไม่วางธุระ 4. วิมังสา หมั่นตรองพิจารณา เหตุผลในสิ่งนั้น
7		<p>ครู เก่งมาก จำแม่นเหมือนกันนะเราเนี่ย</p> <p>ต้น เออละ!! ผมจะไปสมัครเป็นนักกีฬา ฟุตบอลโรงเรียนเลยครับ ผมจะตั้งใจฝึก ซ้อม และเอาถ้วยรางวัลมาอวดคุณครู ให้ได้ครับ!</p> <p>ครู ดีมากต้น ทำให้สำเร็จนะ ครูเอาใจช่วย</p> <p>ต้น ขอบคุณคร้าบ ลู๊ๆ ลู๊ๆ</p>

วิชาธรรม คลิป 15

จตุกกะ หมวด 4

พรหมวิหาร 4

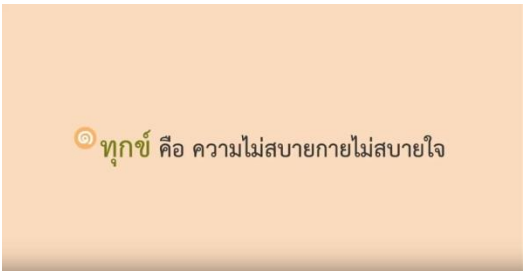
	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 พรหมวิหาร 4</p>
2		<p>นุช อ้าว ฝน มานั่งทำอะไรคนเดียว มีอะไร ไม่สบายใจรีไปเล่าจ๊ะ</p> <p>ฝน ทุกคนสอบเลขผ่านกันหมด ยกเว้นเรา คนเดียววะสิ</p> <p>นุช เอ๋? เป็นไปได้ยังไง ตอนติวหนังสือกัน ฝนก็ทำได้ดีนี่นา</p> <p>ฝน เราไม่รู้! อย่ามายุ่งกับเราได้ม๊าย ฮือๆๆๆ</p> <p>ฝนร้องไห้ลุกขึ้นแล้วเดินออกไป นุชหน้าเหวอ</p> <p>นุช เดี่ยวสิฝน ฝน!!</p> <p>ครู เป็นอะไรหรือเปล่าหนู ทำทางไม่ค่อย สดใสเลยนะวันนี้</p> <p>นุช หนูช่วยติววิชาเลขให้เพื่อนค่ะคุณครู แต่ ว่าเขาสอบไม่ผ่าน ทั้งๆ ที่เพื่อนคนอื่นๆ สอบผ่านกันหมด หนูเลยรู้สึกแยที่ช่วย เพื่อนไม่ได้นะคะ</p> <p>ครู การที่เพื่อนหนูสอบไม่ผ่าน มีหลาย สาเหตุนะ ถ้าหนูพยายามช่วยเพื่อนอย่างเต็มที่ แล้ว ก็อย่าไปเสียใจเลย ถือว่าเราได้ช่วยผู้อื่นตาม หลักพรหมวิหารแล้ว</p> <p>นุช เอ๋ พรหมวิหาร คืออะไรคะคุณครู</p>

<p>3</p>	<div data-bbox="292 277 815 546"> <p>พรหมวิหาร</p> <p>แปลว่า ธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหม คือ ผู้ประเสริฐ หรือ ผู้ใหญ่</p> </div> <div data-bbox="292 600 815 875"> </div> <div data-bbox="292 927 815 1202"> </div>	<p>ครู พรหมวิหาร แปลว่า ธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหมคือผู้ประเสริฐ หรือผู้ใหญ่น หมายถึง ธรรมเป็นหลักประจำใจของผู้ประเสริฐ ธรรมที่ผู้ใหญ่พึงประพฤติ เป็นธรรมที่กระตุ้นให้ผู้น เป็นใหญ่ สงเคราะห์อ่อนุเคราะห์ผู้่น้อย มี 4 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เมตตา ความรักใคร่ ปราบปรามจะให้ป็นสุข หมายถึง ความรักที่ปราศจากความกำหนด ยินดี ความปรารถนาให้ผู้อื่นและสัตว์อื่นมีความสุขความเจริญ อย่างเช่นการที่เราให้ความเป็นมิตรกับเพื่อน ไม่คิดเบียดเบียนให้เขาเป็นทุกข์ และอยากเห็นเขามีความสุข 2. กรุณา ความสงสาร คิดจะช่วยให้พ้นทุกข์ หมายถึง ความห่วงใย เมื่อเห็นผู้อื่นและสัตว์อื่นได้รับทุกข์ร้อน คิดจะช่วยเหลือจาก ความทุกข์ อย่างเช่นการที่นุชรู้ว่าตัวเองเก่งวิชาเลขมากกว่าเพื่อน สามารถช่วยอธิบายให้เพื่อนเข้าใจได้ เมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ เราก็ดละเวลาช่วย ถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนมีความเข้าใจมากขึ้น
<p>4</p>	<div data-bbox="292 1700 815 1973"> <p>มูทิตา</p> <p>ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดี</p> </div>	<ol style="list-style-type: none"> 3. มูทิตา ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดี หมายถึง ความดีใจ ความเบิกบานใจ มีจิตผ่องใสบันเทิง เมื่อเห็นผู้อื่นได้ดีมีความสุข ได้รับความสำเร็จ เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป อย่างเช่นการที่นุชช่วยติวหนังสือให้เพื่อน แล้วเพื่อนทำข้อสอบได้คะแนนดี หรือได้คะแนนสูง

	 	<p>กว่าเรา เราก็จะดีใจไปกับความสำเร็จของเพื่อน ไม่ใช่โอ้อวดถ้าเพื่อนได้ดีกว่าเรา</p> <p>นุช ถ้าเพื่อนสอบผ่าน หนูคงดีใจมากเลยล่ะค่ะ แล้วพรหมวิหารข้อสุดท้ายคืออะไรคะคุณครู</p> <p>ครู 4. อูเบกขา ความวางเฉย ไม่ดีใจไม่เสียใจ หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง โดยพิจารณาว่า สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน ผู้ทำกรรมดีย่อมได้รับผลดี ผู้ทำกรรมชั่วย่อมได้รับผลชั่ว ไม่ดีใจ ไม่เสียใจเมื่อผู้อื่นถึงความวิบัตินั้นๆ</p> <p>นุช เหมือนที่หนูต้องอูเบกขา เรื่องที่เพื่อนสอบไม่ผ่านใช่ไหมคะคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้ว หนูต้องพิจารณาด้วยเหตุผล ว่า การที่เพื่อนสอบไม่ผ่าน อาจเป็นเพราะเขาไม่เข้าใจเนื้อหาวิชามากพอ มาติวเอาตอนใกล้ๆ สอบ ก็เลยสอบไม่ผ่าน หนูจึงไม่ควรไปคิดมาก เพราะเราทำเต็มที่แล้ว</p> <p>นุช หนูรู้สึกดีขึ้นแล้วคะคุณครู แทนที่จะนั่งเสียใจ เอาเวลาไปติวให้เพื่อนๆ ต่อดีกว่า</p> <p>ครู ดีแล้วนุช ไหนลองทวนให้ครูฟังซิ ว่า พรหมวิหาร 4 มีอะไรบ้าง</p>
		<p>นุช สบายมากคะคุณครู พรหมวิหาร 4 ได้แก่</p> <p>1. เมตตา ความรักใคร่ ปรารถนาจะให้เป็นสุข</p>

  <div data-bbox="293 1088 815 1357" style="background-color: #f4b084; padding: 10px;"> <p>ส่วนที่แผ่ไปโดยไม่จำเพาะเจาะจงตัว ไม่มีจำกัดจำนวน ไม่มีประมาณ ไม่มีเขตแดน จัดเป็น อปป์มัญญา แปลว่า ภาวนามีสัตว์หาประมาณมิได้เป็นอารมณ์</p> </div> 	<p>2. กรุณา ความสงสาร คิดจะช่วยให้ พ้นทุกข์</p> <p>3. มุทิตา ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่น ได้ดี</p> <p>4. อุเบกขา ความวางเฉย ไม้ดีใจไม่ เสียใจ เมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ</p> <p>ครู เก่งมาก พรหมวิหาร 4 อย่างนี้ควรเจริญ ต่างเวลากันตามความเหมาะสม คือ</p> <p>เมตตา ควรเจริญในเวลาปกติทั่วไป</p> <p>กรุณา ควรเจริญเมื่อเห็นผู้อื่นได้รับ ความทุกข์</p> <p>มุทิตา ควรเจริญเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี</p> <p>อุเบกขา ควรเจริญเมื่อเห็นผู้อื่นถึง ความวิบัติอันสมควรแก่กรรมที่เขาได้ ทำได้</p> <p>ธรรมทั้ง 4 อย่างนี้ ที่แผ่ไปโดยไม่จำเพาะ เจาะจงตัว จัดเป็นพรหมวิหาร ส่วนที่ แผ่ไปโดยไม่จำเพาะเจาะจงตัว ไม่มี จำกัดจำนวน ไม่มีประมาณ ไม่มีเขต แดน จัดเป็นอปป์มัญญา แปลว่า ภาวนามีสัตว์หาประมาณมิได้เป็น อารมณ์</p> <p>นุช ขอขอบคุณมากค่ะคุณครู ฉันหนูไปเข้า เรียนก่อนนะคะ</p> <p>ครู จ้า</p>
--	---

จตุกกะ หมวด 4
อริยสัจ 4

	ภาพ	เสียง
1	 <p style="text-align: center;">จตุกกะ คือ หมวด ๔ อริยสัจ ๔</p>	วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 อริยสัจ 4
2	 <p style="text-align: center;">อริยสัจ</p> <p>แปลว่า ความจริงอันประเสริฐ ความจริงของพระอริยะ ความจริงที่ทำให้ผู้เข้าถึงเป็นอริยะ</p>	นุช ตัน เป็นอะไรหรือเปล่า เห็นนั่งหน้านี้ ก็ขมวดอยู่นานแล้ว ตัน ตันปวดหัวนะสิ ไม่ชอบเลย เรียนก็ไม่รู้ เรื่อง อยากให้หายปวดไวๆ จัง ครู ที่ตันทปวดหัวนี้เรียกว่าทุกข์ ทุกข์เป็น ส่วนหนึ่งใน อริยสัจ 4 ที่เราจะเรียนกันในวันนี้ ตัน เอ อริยสัจ 4 แปลว่าอะไรหรือครับ ผม ได้ยิน บ่อยๆ แต่ยังไม่เข้าใจความหมายเลยครับ ครู อริยสัจ แปลว่า ความจริงอันประเสริฐ ความจริงของพระอริยะ ความจริงที่ทำให้ ผู้เข้าถึงเป็นอริยะ อริยสัจนี้ เป็นหลักธรรม สำคัญที่สุดในพระพุทธศาสนา เป็นหลักแห่ง ความจริง มี 4 อย่าง คือ
3	 <p>ทุกข์ คือ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ</p>	1. ทุกข์ คือ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ที่ได้ ชื่อว่าทุกข์ เพราะเป็นของทนได้ยาก กล่าวคือ สภาพที่ทนได้ยาก สภาพที่บีบคั้น สภาพที่ ขัดแย้ง ทุกข์ในที่นี้ ได้แก่ ชาติ ชรา มรณะ ความเศร้าโศก ความพิโรธรำพัน ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ ความคับแค้นใจ การประสบกับสิ่งและ บุคคลอันไม่เป็นที่รัก การพลัดพรากจากสิ่งและ

		<p>บุคคลอันเป็นที่รัก ความปรารถนาที่ไม่ได้ดังหวัง กล่าวโดยย่อ คือ อุปาทานชั้น 5 เป็นทุกข์</p> <p>ครู ถ้าต้นสังเกต จะเห็นว่า มีความทุกข์สองประเภทเกิดขึ้น คือทุกข์กาย กับทุกข์ใจ</p> <p>ต้น เอ จริงด้วยครับคุณครู ทุกข์กายเกิดขึ้นตอนปวดหัวจี๊ดๆ ส่วนทุกข์ใจเกิดจากที่ผมไม่ชอบอาการปวดหัวและอยากให้มันหายเร็วๆ</p> <p>ครู ใช่แล้วต้น แบบนี้เรียกว่า รู้ทุกข์ หรือ รู้จักทุกข์ ซึ่งเป็นอริยสัจข้อแรกนะ แต่จะหายทุกข์ใจได้ก็ต้องรู้จักสมุทัย</p> <p>นุช สมุทัย... คຸ້ນๆ นะคะคำนี้ คือ เหตุให้ทุกข์เกิด ไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู ถูกแล้วนุช</p>
<p>4</p>		<p>2. สมุทัย คือ เหตุให้ทุกข์เกิด หมายถึง เหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ได้แก่ ตัณหา คือ ความทะยานอยาก มี 3 อย่าง คือ</p> <p>(1) ความอยากในอารมณ์ที่นำใคร เรียกว่า กามตัณหา ตัวอย่างเช่น ต้นเห็นโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ออกมา ก็เกิดความอยากได้</p> <p>(2) ความอยากเป็นโน่นเป็นนี่ เรียกว่า ภวตัณหา ตัวอย่างเช่น ต้นมีความฝันอยากเป็นนักบิน อยากเป็นคนเก่ง</p> <p>(3) ความอยากไม่เป็นโน่นเป็นนี่ เรียกว่า วิภวตัณหา ตัวอย่างเช่น ต้นไม่สบายก็เกิด</p>

		<p>ความรู้สึกไม่อยากป่วย อยากหายจากอาการเจ็บ ไข้ที่เป็นอยู่</p> <p>นุช อ้อ แบบนี้แปลว่าต้นมี วิกฤตต้นเป็น ต้นเหตุไข้มีyce</p> <p>ครู ไข้แล้วนุช</p> <p>ต้น ก็มันไม่สนุกเลยนี่นา เวลาปวดหัวเนีย</p> <p>นุช ใครๆ ก็ไม่ชอบทั้งนั้นแหละต้น แล้ว...ข้อ ต่อไปคืออะไรคะ</p> <p>ครู ข้อต่อไปคือ...</p>
5	 	<p>3. นิโรธ คือ ความดับทุกข์ หมายถึง ความดับ ต้นหอันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ได้อย่าง สิ้นเชิง ได้แก่ นิพพาน</p> <p>ต้น แล้วเราจะดับทุกข์ได้ยังไงละครับคุณครู</p> <p>ครู ครูกำลังจะอธิบายให้ฟังในข้อต่อไป คือ</p> <p>4. มรรค คือ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ หมายถึง ทาง ดำเนินให้ถึงความดับทุกข์ ได้แก่ อริยมรรค คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญญาเห็นชอบ 2. ความดำริชอบ 3. การเจรจาชอบ 4. การงานชอบ 5. การเลี้ยงชีพชอบ 6. ความเพียรชอบ 7. ความระลึกรชอบ

		8. ความตั้งใจชอบ มรรคมืองค์ 8 นี้ เรียกอีกอย่างว่า มัชฌิมาปฏิปทา แปลว่า ทางสายกลาง
6	 	ตัน อย่างนี้เอง... ตันขอทบทวนอีกรอบนะ ครับ อริยสัจ 4 ได้แก่ 1. ทุกข์ คือความทนได้ยาก 2. สมุทัย คือเหตุให้ทุกข์เกิด 3. นิโรธ คือความดับทุกข์ 4. มรรค คือข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ นุช โอ้โฮ ตันจำได้ด้วย เก่งมาก เก่งมาก!! ครู อริยสัจ 4 นี้ ทุกข์เป็นสิ่งที่ควรกำหนดรู้ สมุทัยเป็นสิ่งที่ควรละ นิโรธเป็นสิ่งที่ ควรทำให้แจ้ง มรรคเป็นสิ่งที่ควรทำให้ เจริญ ทุกข์เป็นผล สมุทัยเป็นเหตุ นิโรธเป็นผล มรรคเป็นเหตุ
7		นุช ที่นี้ตันก็รู้วิธีดับทุกข์แล้วใช่ไหม ตัน ใช่แล้วนุช ถ้าปวดหัว เป็นทุกข์เพราะ ความปวด ตันก็ต้องไปกินยาจะได้หาย เป็นไง ตันเก่งมั๊ย นุช เก่งจ้า น่าจะไปห้องพยาบาลตั้งนานแล้ว นะตัน มานั่งทนปวดหัวอยู่ได้ตั้งนาน ครู ฮ่าๆๆๆ อย่างมัวแต่คุยกันเลย รีบไปทาน ยาเถอะ จะได้หายไวๆ ตัน ครับคุณครู ขอบคุณมากครับ

วิชาธรรม คลิป 17
ปัญหาหะ หมวด 5
อนันตริยกรรม 5

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญหาหะ หมวด 5 อนันตริยกรรม 5
2		ตัน นุช ส่งการบ้านคุณครูรียัง ถ้ายัง... ขอ ลอกหน่อยสิ แหะๆ นุช อือๆๆๆ ตัน เจี้ยยยย เป็นอะไรนุช ไม่อยากให้เรา ลอก เราไม่ลอกก็ได้ เราขอโทษ เราผิดไปแล้ว นุช ไม่ใช่เรื่องนั้น... เราเสียใจ ที่ทำปลาที่ เลี้ยงไว้ ตายต่างหาก อือๆๆๆ เราทำมันตาย เราจะตกรรรม้ยตัน ครู ใจเย็นๆ นุช ถ้านุชไม่ได้ตั้งใจทำให้ปลา ตาย ก็ไม่เป็นไรหรอก นุช หนูไม่ได้ตั้งใจค่ะ อยู่ๆ มันก็ตายเอง หนู ก็เลย คิดว่า หนูเลี้ยงมันไม่ดี ครู ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องคิดมากหรอก แต่มี กรรมอย่างหนึ่ง ที่ทำแล้วจะต้องตกรรรมแน่งๆ เรียกว่า อนันตริยกรรม ตัน อนันตริยกรรม แปลว่าอะไรครับ
3		ครู อนันตริยกรรม แปลว่า กรรมที่ให้ผล ในภพไม่มีระหว่างคั่น คือ ให้ผล ในทันทีไม่มีกรรมอื่นแทรก โดยให้ผล ก่อนกรรมอื่นทั้งหมด เช่น ผู้ที่บริจาค

	<div data-bbox="290 221 815 490" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="290 600 810 869" data-label="Image"> </div>	<p>ทรัพย์ทำบุญ หมดทรัพย์นับไม่ถ้วน แต่ไปทำอนันตริยกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเข้า พอตายไป อนันตริยกรรมก็จะส่งผลให้ตกอเวจีมหานรกทันที</p> <p>ต้น โท ให้ผลทันทีเลยเหอครับ</p> <p>ครู ใช่แล้วต้น เพราะอนันตริกรรมนี้ เป็นบาปอันหนักที่สุด ห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน ตั้งอยู่ในฐานะปาราชิกของผู้ถือพระพุทธศาสนา ห้ามไม่ให้ทำเป็นอันขาด มี 5 ข้อ</p> <p>1. มาตุฆาต และ 2. ปิตุฆาต คือ การฆ่ามารดาหรือบิดา ได้แก่ บุตรฆ่ามารดาหรือบิดาบังเกิดเกล้า ด้วยตนเองหรือสั่งให้คนอื่นฆ่า เมื่อมารดาหรือบิดาตาย จัดเป็นอนันตริยกรรม</p>
4	<div data-bbox="290 1370 810 1639" data-label="Image"> </div>	<p>นุช อ่า มีคนกล้าทำเรื่องชั่วร้ายแบบนี้ด้วยเหอคะคุณครู นุชได้ยืนยังกลัวเลยคะ</p> <p>ต้น นั่นนะสิครับ ไม่กลัวบาปกรรมกันเลยเหอไฉ</p> <p>ครู นี่แค่ข้อแรกนะ ข้อต่อไป คือ...</p> <p>3. อรหันตฆาต ฆ่าพระอรหันต์ หมายถึง การมีเจตนาฆ่าพระอรหันต์ผู้หมดสิ้นอาสวะกิเลสแล้วให้ตาย</p> <p>4. โลहितูปบาท ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงยังพระโลหิตให้ห้อขึ้นไป หมายถึง การทำร้ายพระพุทธเจ้า เพียงทำพระโลหิตให้ห้อขึ้นไปไม่ถึงกับเป็นแผล เช่น พระเทวทัตกลิ้งก้อนหินลงจากเขา</p>

		<p>ศิษย์กฏหวังจะทำร้ายพระพุทธเจ้า เศษหิน กระทบพระบาททำให้ห้อพระโลหิต</p> <p>5. สังฆเภท ยังสงฆ์ให้แตกจากกัน หมายถึง การพยายามทำสงฆ์ผู้พร้อมเพรียงกันให้แตกกัน เป็นพวก เป็นหมู่ จนถึงกับแยกทำอุโบสถสังฆ กรรม แม้สงฆ์จะห้ามปรามตักเตือนให้เลิกละ พฤติกรรมอย่างนั้นเสีย ก็ยังฝืนทำไม่เลิก</p>
<p>5</p>	 	<p>หนู แต่ละข้อ น่ากลัวๆ ทั้งนั้นเลยคะ หนูไม่ คิดจะทำแฉ่ๆ แค่ทำปลาที่เลี้ยงไว้ตาย หนูยังรู้สึก ผิดขนาดนี้เลย</p> <p>ครู ดีแล้วที่มีความรู้สึกกลัวการทำบาป เพราะถ้า ไม่มี อีกหน่อยอาจจะเผลอทำ อนันตริยกรรม เข้าก็ได้</p> <p>ต้น แค่คิดตามก็ขนลุกแล้วละครับ อี้ย!!</p> <p>ครู กรรม 5 อย่างนี้ แต่ละอย่างๆ จัดเป็น บาปอันหนักที่สุด เพราะมารดาบิดาเป็น ผู้มีพระคุณต่อบุตรมากที่สุด พระ อรหันต์เป็นผู้หมดจดจากกิเลสมีความ บริสุทธิ์อย่างยิ่ง เป็นเนืองนาบุญสูงสุด ของชาวลोक พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของ พระพุทธศาสนา ทรงเป็นพระธรรม ราชาที่เคารพสูงสุดของพุทธศาสนิกชน หมู่สงฆ์ผู้พร้อมเพรียงกัน นำพระศาสนา สืบต่อกันมาไม่ขาดสาย เป็นหมู่ที่สำคัญ ที่สุดในพระพุทธศาสนา</p> <p>ฉะนั้น ผู้ทำกรรม 5 อย่างนี้แม้เพียง อย่างเดียว ก็ชื่อว่าทำบาปหนักที่สุด</p>

		<p>ห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน ท่านจึงห้ามมิให้ทำเป็นอันขาด</p> <p>นุช หนูเข้าใจแล้วค่ะ ตอนนี้นุชจำได้ขึ้นใจเลย</p> <p>ครู จำได้จริงหรือ ไหน ทวนใครครูฟังซิ</p>
6	 	<p>นุช อนันตริยกรรม มี 5 ข้อ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มาตุฆาต ฆ่ามารดา 2. ปิตุฆาต ฆ่าบิดา 3. อรหันตฆาต ฆ่าพระอรหันต์ 4. โลหิตุปบาท ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงยังพระโลหิตให้ห้อขึ้นไป 5. สังฆเภท ยังสงฆ์ให้แตกจากกัน <p>ต้น โอ้โฮ ยอมแพ้เลยนุช ท่องได้ขนาดนี้ เอาคะแนนเต็มไปเลย</p> <p>ครู เก่งมากๆ เอาล่ะ รีบเข้าห้องเรียนได้แล้ว</p> <p>นุช ต้น ค่ำ คุณครู / ครับ คุณครู</p>

วิชาธรรม คลิป 18
ปัญญาะ หมวด 5
ธัมมัสสวนานิสงส์ คืออานิสงส์แห่งการฟังธรรม 5 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1	 <p>ปัญญาะ คือ หมวด ๕ ธัมมัสสวนานิสงส์ คือ อานิสงส์แห่งการฟังธรรม ๕ อย่าง</p>	วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญญาะ หมวด 5 ธัมมัสสวนานิสงส์ คืออานิสงส์แห่งการฟังธรรม 5 อย่าง
2	 	นรณ. โอ๊ย เบื่อจังเลย พรุ่งนี้แม่จะพาไปฟังเทศน์ ที่วัดอีกแล้ว ต้น ก็ดีแล้วนี่ ไปวัด ฟังเทศน์ ทำบุญ ไม่เห็นมี อะไร ที่ไม่ดีเลย นรณ. ก็เวลาฟังเทศน์ที่ไร ว่างนอนทุกที ฟังแล้วก็ ไม่เห็นจะเข้าใจเลย ต้น เป็นเพราะว่าเธอยังไม่ตั้งใจฟังให้ดีต่างหาก ละ การฟังธรรมนะ ให้ผลดีกับคนฟังมากเลยนะ นรณ. เอ๋ การฟังเทศน์ ฟังธรรม ให้ผลดีอะไรนั่น เหรอ ต้น อ่า... นั่นสิ มีอะไรบ้างเนี่ย ลืมแล้ว... ครู เอาละๆ เดี่ยวครูอธิบายให้เองต้น
3	 <p>ธัมมัสสวนานิสงส์ อานิสงส์แห่งการฟังธรรม หมายถึง ผลดีที่ได้รับจากการฟังธรรม ผู้ฟังธรรมะ จะได้รับอานิสงส์อย่างแท้จริงนั้น ต้องอาศัยการฟัง โดยเคารพ มีสติสัมปชัญญะควบคุมใจให้มุ่งไปตาม กระแสธรรมที่ท่านแสดง โดยไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่าน ไปในอารมณ์ต่าง ๆ จึงจะได้รับอานิสงส์ 5 อย่าง คือ</p>	ธัมมัสสวนานิสงส์ อานิสงส์แห่งการฟังธรรม หมายถึง ผลดีที่ได้รับจากการฟังธรรม ผู้ฟังธรรมะ จะได้รับอานิสงส์อย่างแท้จริงนั้น ต้องอาศัยการฟัง โดยเคารพ มีสติสัมปชัญญะควบคุมใจให้มุ่งไปตาม กระแสธรรมที่ท่านแสดง โดยไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่าน ไปในอารมณ์ต่าง ๆ จึงจะได้รับอานิสงส์ 5 อย่าง คือ

	 <p>ผู้ฟังยอมได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง หมายความว่า พระธรรมในพระพุทธศาสนามีมาก</p> 	<p>๑. ผู้ฟังยอมได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง หมายความว่า พระธรรมในพระพุทธศาสนามีมาก เหมือนน้ำในมหาสมุทรส่วนธรรมที่ผู้ฟังเคยฟังมาแล้วเพียงเล็กน้อยเหมือนน้ำในถ้วยแก้วเท่านั้น เพราะฉะนั้น ผู้ฟังธรรมบ่อย ๆ เมื่อตั้งใจฟังโดยเคารพ ยอมได้ฟังธรรมที่ยังไม่เคยฟังเพิ่มมากขึ้นโดยลำดับ</p> <p>ต้น จริงด้วยครับคุณครู ผมไปฟังธรรมแต่ละครั้ง เรื่องที่ได้ฟังก็แตกต่างกันไป</p> <p>ครู ต่อให้ฟังซ้ำเรื่องเดิมก็ได้รับประโยชน์อยู่ดีนะ เพราะบางเรื่องเราฟังครั้งแรกก็ไม่เข้าใจ การฟังซ้ำจะทำให้เข้าใจแจ่มชัดขึ้น ซึ่งเป็นอานิสงส์ในข้อถัดไป คือ</p>
4	 <p>สิ่งใดที่เคยฟังแล้ว แต่ไม่เข้าใจชัด ยอมเข้าใจในสิ่งนั้นชัด</p> 	<p>๒. สิ่งใดที่เคยฟังแล้ว แต่ไม่เข้าใจชัด ย่อมเข้าใจในสิ่งนั้นชัด หมายความว่า ผู้แสดงแต่ละท่านย่อมมีปฏิภาณโวหารไพเราะและแนวความคิดดี ที่จะอธิบายเรื่องราวต่างๆ ไม่เหมือนกันเสมอไป ข้อหรือธรรมบางข้อ จะต้องฟังซ้ำหลายหน หรือจะต้องฟังจากหลายๆ ท่านอธิบายจึงเข้าใจด้วยเหตุนี้การฟังธรรมที่เคยฟังแล้วจึงทำให้แตกฉานมากยิ่งขึ้น</p> <p>๓. บรรเทาความสงสัยเสียได้ หมายความว่า โดยปกติบุคคลย่อมมีความสงสัยในข้อหรือธรรมอยู่เสมอ เมื่อฟังธรรมบ่อย ๆ ย่อมบรรเทาความสงสัยเสียได้</p> <p>ต้น อย่างนี้เอง...</p>

		<p>ครู เมื่อเราฟังจนเข้าใจแล้ว ก็จะเกิดอานิสงส์ ข้อต่อไป คือ</p> <p>๔. ทำความเข้าใจให้ถูกต้องได้ หมายความว่า โดยปกติบุคคลที่ยังมี โลภ โกรธ หลง บางครั้งอาจมีความเห็นถูก บางครั้งอาจมี ความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรมไปบ้าง เมื่อได้ฟังธรรมที่ท่านผู้รู้ยกหลักธรรม ประกอบด้วยเหตุด้วยผลขึ้นมาแสดง ผู้ฟังก็ จะเข้าใจเปลี่ยนความเห็นผิดเป็นถูกได้ ดังนั้น การฟังธรรมจึงทำความเข้าใจให้ ถูกต้องได้</p>
<p>5</p>	 	<p>ครู และอานิสงส์ข้อสุดท้าย คือ</p> <p>๕. จิตของผู้ฟังย่อมผ่องใส หมายความว่า โดยปกติจิตของบุคคล บางครั้งผ่องใส บางครั้งเศร้าหมอง ขึ้นอยู่กับอารมณ์ที่มา กระทบ เมื่อได้ฟังธรรมแล้วจิตย่อมผ่องใส เพราะในขณะที่ฟังธรรม จิตย่อมคลายความ สงสัย มีความเห็นที่ถูกต้องแล้วก็จะผ่องใส เบิกบาน</p> <p>ต้น ไซ้ครับ ทุกครั้งที่ไปฟังธรรม ผมรู้สึกว่ จิตใจสงบ เบิกบานขึ้นกว่าก่อนไปเยอะเลยครับ</p> <p>ครู ดีแล้วต้น ผู้หวังได้อานิสงส์แห่งการฟัง ธรรม ต้องตั้งใจฟังด้วยความเคารพ ส่ง กระแสจิตไปตามกระแสธรรม ไม่ปล่อยจิต ให้ฟุ้งซ่านไปในที่อื่น ย่อมได้รับอานิสงส์ แห่งการฟังธรรม 5 อย่างตามที่กล่าวมา เช่น ท่านพระยสกุบุตรได้ฟังพระธรรม ครั้งแรก ได้เป็นพระโสดาบัน ภายหลังได้</p>

		ฟังพระธรรมเรื่องเดิมซ้ำอีก ก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เป็นต้น
6		<p>ต้น เห็นรึยังว่าการฟังธรรม ดียังไง</p> <p>นรณ. หนูเข้าใจแล้วค่ะคุณครู พຽงนี้ตอนไปวัด หนูจะตั้งใจฟังธรรมให้มากขึ้นค่ะ</p> <p>ต้น อย่าไปนั่งหลับอีกล่ะ อายเค้า ฮ่าๆๆๆ</p> <p>นรณ. หนอย ไม่ต้องมาแฉวเลยนายต้น!</p> <p>ต้น ฮ่าๆๆๆ ขอโทษๆ ไม่แฉวแล้วก็ได้</p> <p>ครู ดีแล้ว มีโอกาสก็ไปฟังธรรมบ่อยๆ นะ จะเป็นประโยชน์กับตัวเอง</p> <p>นรณ. ค่ะ คุณครู</p>

วิชาธรรม คลิป 19

ปัญหา หมวด 5

ผล คือ ธรรมเป็นกำลัง 5 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญหา หมวด 5 ผล คือ ธรรมเป็นกำลัง 5 อย่าง</p>
2		<p>นุช ตัน เสาร์อาทิตย์นี้ไปทำงานจิตอาสา กันมัย</p> <p>ตัน ไปสิ น่าสนุก ว่าแต่ต้องไปทำอะไรบ้าง ล่ะ</p> <p>นุช ที่ชุมชนแถวบ้านมีกิจกรรมเก็บขยะและ บำบัดน้ำในคลองหลังวัดนะ ไปด้วยกันนะ เรา อยากทำความดี</p> <p>ตัน โอ้โห นุชดูมีพลังใจอยากทำความดีสุดๆ เลยนะเนี่ย เกิดอะไรขึ้นล่ะ</p> <p>นุช ก็เราเห็นคนรอบตัวมีแต่คนทำความดี เห็นแล้ว ก็มีกำลังใจอยากทำตามบ้าง</p> <p>ตัน พุดถึงกำลังใจ ทำให้ตันนึกถึงธรรมะ ข้อนี้ แต่จำไม่ได้แล้วว่าชื่ออะไร เอ... นี่ก็ไม่ออก</p> <p>ครู เรื่องผล 5 ไรละตัน</p> <p>ตัน อ๊ะ! ใช่แล้วครับคุณครู ตันจำไม่ค่อยได้ แล้วคุณครูช่วยอธิบายอีกครั้งได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิ ผล แปลว่า กำลังหรือพลัง หมายถึง หลักธรรมอันทำให้เกิดกำลัง</p>

		ทางใจ ทำให้เกิดความมั่นคงทางด้าน จิตใจ มี 5 อย่าง คือ
3	<div data-bbox="293 474 817 741"> <p style="text-align: center;">๑ สัทธา ความเชื่อ</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุและผล สามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้</p> </div> <div data-bbox="293 797 817 1066"> </div> <div data-bbox="293 1122 817 1388"> <p style="text-align: center;">๒ วิริยะ ความเพียร</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง ความบากบั่น ความแก้แค้นกล้า ความเพียรเพื่อจะละความชั่ว ประพฤติความดี ความพยายามทำกิจไม่ทอดอย</p> </div>	<p>1. สัทธา ความเชื่อ หมายถึง ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุและผล สามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ ความเชื่อมั่นในพระรัตนตรัย ตลอดจนถึงเชื่อในเรื่องกรรม ผลของกรรม ทุกคนมีกรรมเป็นของของตน และเชื่อในพระปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ไม่มั่งงายเชื่อง่าย ไม่หลงเชื่อเรื่องการดลบันดาล เรื่องปาฏิหาริย์ เป็นต้น สัทธานี้เป็นคุณธรรมให้เกิดพลังความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะทำความดีได้</p> <p>นุช แบบนี้แปลว่าหนูมีสัทธา คือเชื่อในเรื่องกรรมดีใช่ไหมคะ</p> <p>ครู ถ้ามีกำลังใจอยากทำดี ก็แปลว่าต้องเชื่อผลของการทำดี แต่การทำความดีอาจมีอุปสรรค ดังนั้นการจะทำได้สำเร็จนอกจากมีสัทธาแล้ว ต้องมีวิริยะด้วย</p> <p>2. วิริยะ ความเพียร หมายถึง ความบากบั่น ความแก้แค้นกล้า ความเพียรเพื่อจะละความชั่ว ประพฤติความดี ความพยายามทำกิจไม่ทอดอย</p> <p>เช่น เพียรระวังไม่ให้บาปอกุศลเกิดขึ้น เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรให้กุศลเกิดขึ้น เพียรรักษากุศลที่ได้ทำไว้แล้ว ไม่ให้เสื่อมสูญไป วิริยะนี้เป็นคุณธรรมพญุงจิตไม่ให้ทอดอยในการทำกิจต่าง ๆ</p>
4		นุช มีกำลังใจทำดีแล้วก็ต้องมีความพยายามไม่ทอดอยด้วย หนูจะจำไว้ค่ะ

	<p>สมาธิ ความตั้งใจมั่น หมายถึง การทำให้สงบแน่วแน่ในอารมณ์อันเป็นกุศล ไม่ฟุ้งซ่านไปในอารมณ์อื่น</p>	<p>ครู ยังมีข้อต่อไปอีกนะ</p> <p>3. สติ ความระลึกได้ หมายถึง ความระลึกหรือนึกขึ้นได้ ความไม่เผลอ การคุมใจไว้กับกิจหรือกมุจติไว้กับสิ่งที่เกี่ยวข้อง จำการที่ทำและคำที่พูดแล้วแม่นยำได้ สตินี้เป็นคุณธรรมให้เกิดพลังที่กำกับควบคุมใจให้ระลึกได้ ในเวลาก่อนจะทำจะพูด หรือช่วยให้นึกคิดล่วงหน้าอย่างรอบคอบ ก่อนจะแสดงพฤติกรรมใดๆ ออกมา เพื่อไม่ให้ผิดพลาดประมาทเลินเล่อเผลอตัว</p> <p>นุช เรื่องไม่มีสตินี้ต้องยกให้ต้นเลยคะคุณครู</p> <p>ต้น เดี่ยวๆ อยู่เฉยๆ แท้ๆ โดนว่าได้ใจเนี่ย</p> <p>ครู ส่วนข้อต่อไป คือ...</p> <p>4. สมาธิ ความตั้งใจมั่น หมายถึง การทำให้สงบแน่วแน่ในอารมณ์อันเป็นกุศล ไม่ฟุ้งซ่านไปในอารมณ์อื่น สมาธินี้เป็นคุณธรรมให้จิตมีกำลังมั่นคงในกุศลธรรม</p> <p>นุช แค่ฟุ้งก็เกิดกำลังใจอยากไปทำความดีซะเดี๋ยวนี้อเลยคะคุณครู</p> <p>ครู ข้อสุดท้ายที่จะช่วยให้กำลังใจสมบูรณ์ขึ้น คือ</p>
6	<p>ปัญญา ความรอบรู้ หมายถึง ความรู้ทั่ว ปรีชาหยั่งรู้เหตุผล ความรู้เข้าใจชัดเจน ความรู้เข้าใจหยั่งแยกได้ในเหตุผล ดีชั่วคุณโทษ</p>	<p>5. ปัญญา ความรอบรู้ หมายถึง ความรู้ทั่ว ปรีชาหยั่งรู้เหตุผล ความรู้เข้าใจชัดเจน ความรู้เข้าใจหยั่งแยกได้ในเหตุผล ดีชั่วคุณโทษ ประโยชน์มิใช่ประโยชน์เป็นต้น และรู้ที่จะจัดแจง จัดสรร จัดการ ความรอบรู้ในกองสังขารมองเห็นตามเป็นจริง รู้เหตุแห่งสุขและทุกข์ เหตุ</p>

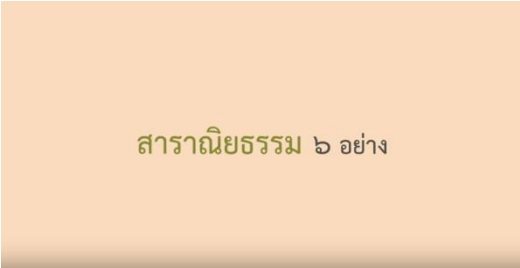
<div data-bbox="293 277 815 539" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="293 875 815 1137" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="293 1249 815 1525" data-label="Image"> </div>	<p>แห่งความเสื่อม และเหตุแห่งความเจริญ ปัญญา นี้เป็นคุณธรรมให้รู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งทั้งปวง</p> <p>ต้น อย่างนี้เอง...</p> <p>ครู ธรรม 5 อย่างนี้ เรียกว่า พละ เป็น คุณธรรมให้เกิดความเข้มแข็งมั่นคง เป็นพลังทำให้บุคคลดำเนินชีวิตด้วย ความมั่นใจ เป็นเครื่องเกื้อหนุนแก่ อริยมรรค เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อินทรีย์ เพราะเป็นใหญ่ในกิจของตน คือ</p> <p>สัทธา เป็นใหญ่ในการเชื่อ</p> <p>วิริยะ เป็นใหญ่ในการพากเพียร</p> <p>สติ เป็นใหญ่ในการระลึก</p> <p>สมาธิ เป็นใหญ่ในการตั้งจิตให้มั่น</p> <p>ปัญญา เป็นใหญ่ในการรอบรู้ ต่างฝ่าย ต่างทำหน้าที่เฉพาะของตน</p> <p>นุช หนูเข้าใจแล้วค่ะ ดินะคะที่หนูได้ฟัง คุณครูอธิบายเรื่อง พละ ทั้ง 5 ข้อนี้ก่อน ไม่งั้นหนูอาจจะท้อถอยง่ายๆ ถ้าเจอ อุปสรรคก็ได้ ขอขอบคุณนะคะคุณครู</p> <p>ครู ดีแล้วนุช ต้นก็ไปช่วยนุชด้วยละ</p> <p>ต้น ได้เลยครับคุณครู ผมจะช่วยเต็มที่เลย ครับ</p> <p>นุช เย้ๆ จั๊นไปเตรียมตัวกันเถอะต้น</p> <p>ต้น เดี๋ยวๆ จะรีบไปไหนเนี่ย รอด้วย!!</p>
--	---

วิชาธรรม คลิป 20
ฉีกกะ หมวด 6
สาราณียธรรม 6 อย่าง

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ฉีกกะ หมวด 6 สาราณียธรรม 6 อย่าง
2	 	นรช. เรากลับก่อนนะ มีนัดเตะบอลกับเพื่อนนะ นุช เเตะบอลอีกแล้วเหรอ เมื่อวานเธอก็หนีกลับก่อนไปทีนึงแล้วนะ มาช่วยกันจัดบอร์ดก่อนสิ นรช. จัดบอร์ดมันงานผู้หญิงนี่นา เราไม่ถนัดหรอก ไว้มีงานใช้แรงเมื่อไหร่ ค่อยเรียกเราละกันนะ นุช แต่นี่เป็นงานกลุ่มนะ ทำแค่สองคน จะเสร็จทันได้ไงเล่า!? ครู คุณอะไรกัน เสียงดังไปถึงนอกห้อง มีเรื่องอะไรกันรีเปลา่ หึม? นุช หนูกำลังโมโหนายเต้ค่ะ อยู่กลุ่มเดียวกันแท้ๆ แต่ไม่ยอมช่วยจัดบอร์ดเลย นรช ก็เราไม่ชอบจัดบอร์ดนี่นา ครู เอาละๆ พวกเธอยังต้องเรียนร่วมชั้นกันอีกนาน ควรจะมีหลักธรรมเพื่อยึดถือปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อให้เกิดความสามัคคี

		<p>นุช หลักธรรมเพื่อยึดถือปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะเพื่อให้เกิดความสามัคคี คืออะไรคะคุณครู</p> <p>ครู คือ สาราณียธรรม 6 ยังไงละ</p>
<p>3</p>	<div data-bbox="292 589 815 857" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>สาราณียธรรม</p> <p>หมายถึง ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งการระลึกรู้ถึงกันและกัน หลักธรรมที่หมู่คณะยึดถือปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน</p> </div> <div data-bbox="292 913 815 1182" style="text-align: center;"> </div> <div data-bbox="292 1238 815 1507" style="text-align: center;"> </div>	<p>สาราณียธรรม หมายถึง ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งการระลึกรู้ถึงกันและกัน หลักธรรมที่หมู่คณะยึดถือปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน มี 6 ข้อคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าไปตั้งกายกรรมประกอบด้วยเมตตาในเพื่อน หมายถึง การช่วยเหลือกิจธุระของเพื่อนหรือหมู่คณะที่อยู่ร่วมกัน ด้วยไมตรีจิต 2. เข้าไปตั้งวจีกรรมประกอบด้วยเมตตาในเพื่อน หมายถึง การแนะนำตักเตือนเพื่อน ด้วยไมตรีจิต 3. เข้าไปตั้งมโนกรรมประกอบด้วยเมตตาในเพื่อน หมายถึง คิดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนด้วยไมตรีจิต 4. แบ่งปันลาภที่ตนได้มาแล้วโดยชอบธรรมให้แก่เพื่อน หมายถึง รู้จักแบ่งปันสิ่งของที่ได้มาแก่เพื่อน ด้วยความเอื้ออาทร 5. รักษาศีลบริสุทธิ์เสมอกันกับเพื่อน หมายถึง การตั้งอยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎ กติกา วัฒนธรรม ประเพณีที่ดั่งงามของสังคม 6. มีความเห็นตรงกัน

		<p>หมายถึง มีความเห็นที่ถูกต้องร่วมกัน ตามหลักธรรมคำสอนทางศาสนา เคารพสิทธิในการตัดสินใจที่ถูกต้องชอบธรรมของคนส่วนใหญ่</p>
<p>4</p>	 	<p>นุช สรุปลือคือหลักธรรมนี้ทำให้เรามีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว นุช สารานิยธรรม 6 ประการนี้ทำให้ผู้ปฏิบัติตามเป็นที่รักที่เคารพของผู้อื่น เป็นไปเพื่อความอนุเคราะห์ สงเคราะห์กันและกัน ไม่ทะเลาะวิวาท แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน มีความสามัคคีในหมู่คณะ และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน</p> <p>นุช ถ้าพวกเราหลักธรรมนี้ตั้งแต่แรก ก็คงไม่ต้องทะเลาะกัน ป่านนี้งานก็คงเสร็จไปแล้วเฮ้อ...</p> <p>นรช. เราขอโทษนะนุช ที่เอาเปรียบ ไม่ช่วยงานเธอ</p> <p>นุช ไม่เป็นไรหรอกจ้ะ เราก็กอโทษนะ ที่เสียงดังใส่</p> <p>ครู เริ่มต้นใหม่ตอนนี้ก็ยังไม่สายเกินไปหรอก ไทน์ลองทวนให้ครูฟังหน่อยสิ ว่า สารานิยธรรม 6 อย่าง มีอะไรบ้าง</p> <p>นรช. อ่า มีอะไรบ้างนะ ความจำยังไม่ค่อยดีอยู่ด้วย นุช... ช่วยหน่อยสิ</p>
<p>5</p>		<p>นุช หนูจำได้คะคุณครู สารานิยธรรม 6 อย่าง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เข้าไปตั้งกายกรรมประกอบด้วยเมตตาในเพื่อน ๒. เข้าไปตั้งวจีกรรมประกอบด้วยเมตตาในเพื่อน

 	<p>๓. เข้าไปตั้งมโนกรรมประกอบด้วยเมตตา ในเพื่อน</p> <p>๔. แบ่งปันลาภที่ตนได้มาแล้วโดยชอบ ธรรมให้แก่เพื่อน</p> <p>๕. รักษาศีลบริสุทธิ์เสมอกันกับเพื่อน</p> <p>๖. มีความเห็นตรงกัน</p> <p>นรช. โอ้โฮ นุชนี่เก่งจริงๆ สมกับเป็นที่พึ่งพา ของเพื่อนๆ สุดยอดๆ !!</p> <p>นุช แหม... แทนที่จะมาชมกัน มาช่วยกันจัด บอร์ด ดีกว่านะนายเต้!</p> <p>นรช. แหะๆ จ้า</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ ถูกของนุชเขานะ รีบไปช่วยกัน จัดบอร์ดได้แล้ว เดี่ยวจะเสร็จไม่ทันส่ง วันพรุ่งนี้นะ นี่ก็เย็นมากแล้ว กลับบ้าน มีดคำเดียวที่บ้านจะเป็นห่วงนะ</p> <p>นุช อ้า จริงด้วยค่ะ ขอขอบคุณค่ะคุณครู จ้า พวกเรารีบไปทำงานก่อนนะคะ</p> <p>ครู จ้า</p>
--	--

วิชาธรรม คลิป 21

สัตตกะ หมวด 7

สัปปุริสธรรม 7

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 สัตตกะ หมวด 7 สัปปุริสธรรม 7</p>
2		<p>ครู คิดอะไรอยู่เธอหนู คิ้วขมวดเขี้ยว หนู คือ... เมื่อก่อนคุณพ่อคุณแม่ พาหนูไปกราบคุณยายมาค่ะ คุณยายอวยพรให้หนูแข็งแรง เรียนเก่ง แล้วก็ขอให้เป็นคนดี</p> <p>ครู เอ้า ก็ดีแล้วนี่นา ไม่เห็นมีเรื่องอะไรน่ากลุ้มเลย</p> <p>หนู ก็...เรื่องแข็งแรงกับเรียนเก่ง หนูก็พอทำได้นะค่ะ แต่... (เสียงอ่อย) เป็นคนดีเนี่ย หนูไม่เข้าใจว่าต้องทำยังไงถึงจะเรียกว่า "คนดี" นะค่ะ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ นี่กว่าเรื่องอะไร ทำหน้านี่จะจนครุตกใจหมด เอาละ ครูจะบอกวิธีเป็นคนดี หรือ สัปปุริสธรรมให้ฟัง</p> <p>สัปปุริสธรรม แปลว่า ธรรมของสัตบุรุษ หรือ ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ</p> <p>หนู สัตบุรุษ ... แปลว่าอะไรคะ หมายถึงผู้ชายหรือ เป้าคะคุณครู</p> <p>ครู ไม่ใช่อย่างนั้น หนู</p>

<p>3</p>	<div data-bbox="293 277 815 546"> <p>สັตบุรุษ</p> <p>หมายถึง คนดี คนที่มีความประพฤติทางกายวาจาใจถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เรียกร้อยดีไม่มีโทษ</p> </div> <div data-bbox="293 658 815 927"> <p>๑ ธรรม์ญญตา ความเป็นผู้รู้จักเหตุ</p> <p>ว่าสิ่งนี้เป็นเหตุแห่งสุข สิ่งนี้เป็นเหตุแห่งทุกข์</p> </div>	<p>คำว่า สັตบุรุษ หมายถึงคนดี คนที่มีความประพฤติทางกายวาจาใจถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เรียกร้อยดีไม่มีโทษ สັตบุรุษสูงสุดคือพระพุทธเจ้า</p> <p>ครู ธรรมของสັตบุรุษ หมายถึง หลักธรรมที่ปฏิบัติแล้วทำให้เป็นคนดี มีศีลธรรม เป็นที่เคารพยำเกรงของคนทั่วไป มี 7 อย่าง คือ</p> <p>1. ธรรม์ญญตา ความเป็นผู้รู้จักเหตุ ว่าสิ่งนี้เป็นเหตุแห่งสุข สิ่งนี้เป็นเหตุแห่งทุกข์</p> <p>ครู หมายถึง รู้หลักความจริงที่จะทำให้เกิดผล เช่น รู้ว่าการกระทำความดีเป็นเหตุแห่งความสุข การกระทำความชั่วเป็นเหตุแห่งความทุกข์</p> <p>ครู ถ้ารู้ว่าอะไรเป็นเหตุแห่งความชั่ว ความเสื่อม อะไรเป็นเหตุแห่งความดี ความเจริญ เป็นต้น ก็จะคาดคะเนผลล่วงหน้าได้ แล้วเลือกทำแต่ความดี ละเว้นความชั่วเสีย</p>
<p>4</p>	<div data-bbox="293 1359 815 1628"> <p>๒ อตถัญญตา ความเป็นผู้รู้จักผล</p> <p>ว่าสุขเป็นผลแห่งเหตุอันนี้ ทุกข์เป็นผลแห่งเหตุอันนี้</p> </div> <div data-bbox="293 1740 815 2009"> </div>	<p>2. อตถัญญตา ความเป็นผู้รู้จักผล ว่าสุขเป็นผลแห่งเหตุอันนี้ ทุกข์เป็นผลแห่งเหตุอันนี้</p> <p>ครู รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ต้องการ รู้จักผลที่สืบเนื่องมาจากเหตุ สามารถสาวไปหาเหตุได้ถูกต้อง เช่น หากอยากเรียนเก่ง ก็ต้องตั้งใจเรียน ขยันทบทวนบทเรียน ถ้าอยากแข็งแรง ก็ต้องหมั่นออกกำลังกาย หรือ รู้ว่าได้ลาภ ยศ สุข สรรเสริญ ก็เป็นผลมาจากประพฤติสุจริต</p> <p>3. อตถัญญตา ความเป็นผู้รู้จักตน รู้สถานะของตนว่า มีชาติตระกูล ยศศักดิ์ สมบัติ บริวาร ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้นเท่าไร อย่างไร</p>

		<p>นุช เอ้ รู้จักตัวเอง แล้วเกี่ยวกับการเป็นคนดี ยังไง ค่ะ</p> <p>ครู ก็เมื่อรู้จักแล้ว ต้องประพุดิตินให้ เหมาะสม และ รู้จักที่จะแก้ไขปรับปรุงต่อไป เช่น เป็นผู้ใหญ่ต้องปฏิบัติต่อผู้น้อยด้วยพรหมวิหาร ธรรม ส่วนผู้น้อยก็ต้องมีความเคารพ อ่อนน้อม ถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ เป็นต้นยังไงละ</p>
<p>5</p>	 	<p>4. มัตตัญญตา ความเป็นผู้รู้จักประมาณ ใน การแสวงหาเครื่องเลี้ยงชีวิตแต่โดยทางที่ชอบ และรู้จักประมาณในการบริโภคแต่พอควร</p> <p>ครู รู้จักความพอดี ไม่มากหรือน้อย จนเกินไปในทุกเรื่อง เช่น ในการแสวงหา การรับ การใช้จ่าย เป็นต้น ไม่ใช่จ่ายสุรุ่ยสุร่ายจนเกิน ฐานะของตน</p> <p>ครู หากเป็นบรรพชิต ต้องรู้จักประมาณใน การรับและบริโภคปัจจัย 4 ส่วนคฤหัสถ์ต้องรู้จัก ประมาณในการใช้จ่ายโภคทรัพย์ในการเลี้ยงชีพ โดยปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>5. กัลัญญตา ความเป็นผู้รู้จักกาล คือ รู้จัก กาลเวลาอันสมควรในอันประกอบกิจนั้นๆ</p> <p>หมายถึง รู้จักระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการ ประกอบกิจการงานต่างๆ รู้ว่าสิ่งไหนควรทำก่อน สิ่งไหนควรทำหลัง รู้ถึงคุณค่าของเวลาและใช้ เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด</p> <p>6. ปริสัญญตา ความเป็นผู้รู้จักประชุมชน และ กิริยาที่จะต้องประพุดิตต่อประชุมชนนั้นๆ ว่า เมื่อเข้าไปหา จะต้องทำกิริยาอย่างนี้ จะต้อง พูดอย่างนี้ เป็นต้น</p>

6	 <div data-bbox="293 600 815 869" style="background-color: #f9e79f; padding: 10px; text-align: center;"> <p>๗) บุคคลโปรดปราน ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล ว่าผู้นี้เป็นคนดี ควรคบ ผู้นี้เป็นคนไม่ดี ไม่ควรคบ เป็นต้น</p> </div> 	<p>ครู หมายถึง รู้จักชุมชน สังคม องค์กร และสถานที่ที่ตนต้องติดต่อปฏิสัมพันธ์ รู้หลักการปฏิบัติ กฎกติกา กิริยามารยาทในสถานที่นั้นๆ แล้วปรับตัวให้เข้ากับชุมชน สังคม องค์กร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น รู้จักว่าสังคมนี้ต้องปฏิบัติอย่างนี้ ต้องพูดอย่างนี้ เป็นต้น</p> <p>ครู ผู้รู้จักชุมชนเช่นนี้จึงเป็นผู้ไม่เก้อเขิน มีความองอาจกล้ากล้าในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ</p> <p>7. บุคคลโปรดปราน ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล ว่าผู้นี้เป็นคนดี ควรคบ ผู้นี้เป็นคนไม่ดี ไม่ควรคบ เป็นต้น</p> <p>ครู หมายถึง รู้จักพิจารณาถึงอุปนิสัยใจคอ ความแตกต่างแห่งบุคคล ว่าคนนี้เป็นคนดีมีศีลธรรม ควรคบ ผู้นี้เป็นคนไม่ดีไร้ศีลธรรม ไม่ควรคบ อาจใช้คำว่า บุคคลัญญาตา ความเป็นผู้รู้จักบุคคล ก็ได้</p> <p>นุช แล้วทำไมสัปบุริสธรรม 7 ข้อนี้ถึงทำให้เป็นคนดีละคะ</p> <p>ครู เพราะทำให้ผู้ปฏิบัติ ฉลาดรอบรู้เท่าทันเหตุการณ์ เป็นที่ยอมรับของบุคคลโดยทั่วไป ยิ่งงั้ละ แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระเจ้าจักรพรรดิ ก็ทรงประกอบด้วยสัปบุริสธรรมนี้ จึงทรงสามารถประกาศหลักพุทธธรรมและปกครองอาณาจักรให้เป็นไปด้วยดี</p>
---	---	---

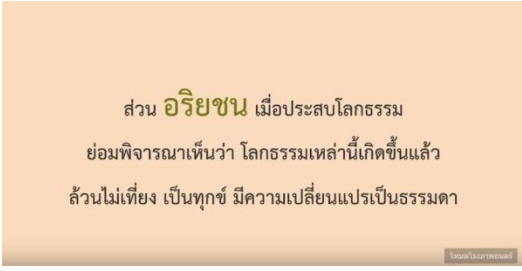
<p>7</p>	 	<p>นุช อย่างนี้เอง แล้วใน 7 ข้อนี้ ข้อไหน สำคัญที่สุดหรือคะ</p> <p>ครู ข้ออัมมัญญาตา ความเป็นผู้รู้จักเหตุยังง ละ เพราะธรรมทั้งหลายทั้งปวงล้วนเกิด จากเหตุ จะดับก็เพราะเหตุดับก่อน</p> <p>นุช หมายถึงว่า คนที่รู้จักเหตุ ก็จะสามารถ ผลได้ถูกต้อง เพราะฉะนั้นเวลาทำอะไรไม่ ผิดพลาดเสียหายไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู เก่งมากนุช ... ที่นี้ก็วิธีที่จะเป็นคนดี แล้วไข่ม้อย</p> <p>นุช ค่า คุณครู ... หนูจะเป็นเด็กดี ตั้งใจ เรียนหนังสือ คุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ จะได้มี ความสุขค่ะ</p> <p>ครู อัม ดีมาก</p>
----------	--	--

วิชาธรรม คลิป 22
อัฐฐกะ หมวด 8
โลกธรรม 8

	ภาพ	เสียง
1	 <p style="text-align: center;">อัฐฐกะ คือ หมวด ๘ โลกธรรม ๘</p>	วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 อัฐฐกะ หมวด 8 โลกธรรม 8
2	 	<p>ครู ทำไมมานั่งอยู่คนเดียวแบบนี้ละต้น ต้น ผมกลัวใจครับคุณครู กระเป๋าตุงค์ผม หายครับ</p> <p>ครู อ้าว หายได้ยังไง แล้วไปแจ้งให้ประกาศ หาแล้ว รียังละ</p> <p>ต้น แจ้งแล้วครับ แต่ยังไม่มียี่แววจะเจอเลย ในนั้นมีเงินที่คุณพ่อคุณแม่ให้เป็นของขวัญวันเกิด ด้วยครับ...</p> <p>ครู ตั้งสติไว้นะต้น สิ่งที่คุณเจอ เขาเรียกว่า โลกธรรม 8 เป็นเรื่องที่คุณในโลกต้อง ประสบด้วยกันทุกคน เมื่อมีลาภ ก็หมด ลาภได้ หรือมีความสุข ก็มีทุกข์ได้ เช่นกัน</p> <p>ต้น เอ่ เป็นเรื่องที่คุณทุกคนต้องเจอเลยหรือ ครับ มีเรื่องอะไรบ้าง คุณครูอธิบายให้ฟังหน่อย ได้มั๊ยครับ</p> <p>โลกธรรม แปลว่า ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลก หมายถึง สิ่งที่มีอยู่คู่กับโลก</p> <p>ครู มนุษย์ในโลกจำเป็นต้องประสบด้วยกันทุก คน ไม่มีใครหนีพ้นไปได้ ไม่ว่าจะต้องการหรือไม่ ต้องการก็ตาม มี 8 อย่าง คือ</p>

3	 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีลาภ หมายถึง การได้ทรัพย์สินสิ่งของตามที่ปรารถนา เช่น การที่ต้นได้เงินเป็นของขวัญจากคุณพ่อคุณแม่ หรือร้านอาหารที่ขายดี จนคนต้องรอคิวกันยาว 2. ไม่มีลาภ หมายถึง การไม่ได้สิ่งที่ต้องการหรือเสื่อมจากสิ่งที่ได้มาแล้ว เช่น การที่กระเป๋าสตางค์ของต้นหายไป หรือร้านอาหารที่ขายดีแต่ไฟไหม้จึงต้องปิดกิจการ 3. มียศ หมายถึง การมีตำแหน่งหน้าที่ที่ชอบใจ มี 3 อย่างคือ <ol style="list-style-type: none"> (1) อีสริยยศ ได้แก่ ความเป็นใหญ่มีอำนาจเหนือผู้อื่น เช่น การเป็นหัวหน้าชั้น การมีตำแหน่งใหญ่ มีอำนาจเหนือผู้ใต้บังคับบัญชา (2) เกียรติยศ ได้แก่ การมีชื่อเสียงดีงาม เช่น การได้รางวัลชนะเลิศการแข่งขัน การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง (ของเก่าอ่านผิดเป็น เลื่อนขั้น) (3) บริวารยศ ได้แก่ การมีบริวารแวดล้อม เช่น การเป็นเจ้าของกิจการใหญ่โต มีบริวารจำนวนมาก เป็นต้น 4. ไม่มียศ หมายถึง การไม่ได้ตำแหน่งหน้าที่หรือเสื่อมจากตำแหน่งหน้าที่ที่ได้แล้ว เช่น การหมดวาระในตำแหน่ง การพ่ายแพ้ในการแข่งขัน เป็นต้น 5. นินทา หมายถึง การถูกตำหนิติเตียน การถูกนินทาว่าร้ายลับหลัง 6. สรรเสริญ หมายถึง การได้รับคำพรณาคุณความดี การได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติคุณ เช่น การที่ต้นสอบได้คะแนนเต็มและได้รับการชมเชยจากครูและเพื่อนๆ
---	--	---

		<p>7. สุข หมายถึง ความสบายกายและสบายใจ เช่น มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี</p> <p>8.ทุกข์ หมายถึง ความไม่สบายกายและไม่สบายใจ เช่น มีสุขภาพกายทรุดโทรม มีจิตใจเศร้าหมอง</p>
4	 	<p>ครู โดย โลกธรรมนั้น แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ</p> <p>1. อธิฐารมณ อารมณที่นำปรารถนา คนทั่วไปต้องการ ได้แก่ มีลาภ มียศ สรรเสริญ และสุข</p> <p>2. อนิฐารมณ อารมณที่ไม่นำปรารถนา คนทั่วไปไม่ต้องการ ได้แก่ ไม่มีลาภ ไม่มียศ นินทา และทุกข์</p> <p>ต้น โอ้โฮ โลกธรรม 8 นี้ที่จริงก็คือเรื่องที่เกิดขึ้นอยู่รอบตัวเราตลอดเวลาเลยนะครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว ต้น โลกธรรมทั้ง 8 อย่างนี้ ย่อมเกิดขึ้นแก่ปุถุชนและอริยชน แต่ที่แตกต่างกัน คือ ปุถุชนเมื่อประสบโลกธรรม ย่อมไม่เข้าใจสภาพตามความเป็นจริง จึงลุ่มหลงเพลิดเพลิน ยินดี ยินร้าย ปล่อยให้โลกธรรมเข้าครอบงำใจ เป็นเหตุให้สุขทุกข์ไปตามโลกธรรมที่เป็นอธิฐารมณ และอนิฐารมณ</p> <p>ส่วนอริยชน เมื่อประสบโลกธรรม ย่อมพิจารณาเห็นว่า โลกธรรมเหล่านี้เกิดขึ้นแล้ว ล้วนไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความเปลี่ยนแปลงเป็นธรรมดา</p>
5		<p>ครู จึงไม่ลุ่มหลงมัวเมาในอธิฐารมณ และไม่เศร้าโศกเสียใจในอนิฐารมณ เพราะมีสติรู้เท่าทันตามความเป็นจริง</p>

	<p>ต้น เพราะผมไม่รู้เท่าทันนี่เอง ก็เลยมานั่ง เศร้าโศกเสียใจซะมากมาย</p>
	<p>นรช 1 สวัสดีครับคุณครู ผมจะมาบอกต้นครับ ว่ามีคนเก็บกระเป๋าสตางค์ของท่านได้ แล้วเอามาคืนเรียบร้อยแล้วครับ</p>
	<p>ต้น ฮ้า!! จริงเหรอเต้ ดีใจจังเลย ได้เงินคืน แล้ว!!</p>
	<p>ครู ดินะที่คนที่เก็บกระเป๋าสตางค์ได้ มี ความซื่อสัตย์ ต้นเลยได้ของคืน</p>
	<p>ต้น นั่นสิครับ พอคุณครูอธิบายเรื่องโลก ธรรมแล้ว ผมเห็นชัดเลยครับ เมื่อตะกี้ ผมยังรู้สึกทุกข์มากอยู่เลย แต่ตอนนี้ กลายเป็นมีความสุขแล้วครับ</p>
	<p>ครู ดีมากต้น ให้ระลึกไว้ว่า ผู้ที่ประสบโลก ธรรม 8 แล้ว ไม่ยินดีในฝ่ายอาภรณ์ที่น่า ปรารถนา และไม่ยินร้ายในฝ่ายอาภรณ์ ที่ไม่น่าปรารถนา ย่อมเจริญในธรรม เป็นมงคลแห่งชีวิตอันสูงสุด ดังที่พระ พุทธองค์ตรัสไว้ในมงคลสูตรว่า</p>
	<p>“จิตของผู้ถูกโลกธรรม 8 ครอบงำแล้ว ไม่ หวั่นไหว ไม่เศร้าโศก ปราศจากกิเลสฐิติ ปลอด โปร่ง ย่อมเป็นมงคลสูงสุด”</p>
	<p>ต้น ขอขอบคุณมากครับ ฉันผมไปเอากระเป๋ สตางค์คืนก่อนนะครับ</p>

วิชาธรรม คลิป 23
อัฐฐกะ หมวด 8
มรรคมืองค์ 8

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 อัฐฐกะ หมวด 8 มรรคมืองค์ 8
2	 	ตัน นุช ไปดูเราซ้อมดนตรีหน่อยสิ จะได้ช่วย วิจารณ์ว่าเราเล่นเป็นไงบ้าง นุช ไม่เอาละ ตันนะแหละต้องมาอ่าน หนังสือกับเรา ตันไม่ได้ทบทวนบทเรียนมาหลาย วันแล้ว นะ ตัน โห้ย... นุช หยุดอ่านหนังสืออีกสักวัน สองวันไม่เป็นไรหรอกน่า นุช โห้ยยย... ตัน หยุดซ้อมดนตรีสักวัน สอง วัน ก็ไม่เป็นไรหรอกน่า ครู เอ้า นุช ตัน เสียงอะไรกันเสียงดังเชียว นุช ก็ตันนะสิคะ ไม่ยอมทบทวนบทเรียน แถมยังจะชวนให้หนูไปเถลไถลด้วย ตัน จะให้ตันเคร่งเครียดอ่านหนังสือ ตลอดเวลา ไม่หลับไม่นอนเหมือนนุชรีไร ไม่เอาหรอก เดี่ยวตาดำเป็นแพนด้าหน้า แก่กันพอดี นุช (งอน) ฮี... ตันเอาแต่เล่นสนุก เดี่ยวเตะ บอล เดี่ยวซ้อมดนตรี ไม่ยอมอ่าน หนังสือ พอใกล้สอบ อย่าโวยวายว่าอ่าน หนังสือไม่ทัน มาขอให้หนูช่วยติวก็แล้ว กัน

		<p>ครู เอาล่ะๆ พอแล้ว ไม่ต้องเถียงกัน ทั้งการอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน ทั้งการทำกิจกรรมต่างๆ ล้วนแต่เป็นเรื่องดีทั้งนั้น แต่เราก็ต้องรู้จักทางสายกลางด้วย</p> <p>นุช ทางสายกลาง ... คืออะไรหรือคะคุณครู</p>
3	 	<p>ครู ทางสายกลาง หรือ มรรคมีองค์ 8 คือข้อปฏิบัติอย่างพอดีๆ ไม่ตึงเกินไป ไม่หย่อนเกินไปอย่างไรล่ะ</p> <p>ต้น การตึงเกินไป หรือหย่อนเกินไปมันไม่ดีอย่างไรล่ะครับ</p> <p>ครู (ทำท่าคิด) อืม! ต้น เล่นกีตาร์นี่นา ถ้าอย่างนั้นก็ต้องรู้ว่าเราต้องปรับสายให้พอดี ถึงจะออกมาเป็นเสียงเพลงที่เพราะได้ ใช่มั้ย</p> <p>ต้น ใช่เลยครับ ถ้าตึงสายตึงมากเกินไป สายก็จะขาด แต่ถ้าหย่อนเกินไป ก็จะไม่ดี เสียงไม่ดัง ต้องตั้งสายให้พอดี ถึงจะเล่นเป็นเพลงได้</p> <p>นุช ถ้าอย่างนั้น ธรรมเรื่องนี้ก็จะช่วยให้เรามีความพอดีใช่มั้ยคะ น่าสนใจจังเลย ทั้ง 8 ข้อนี้มีอะไรบ้าง คุณครูช่วยอธิบายได้มั้ยคะ</p> <p>ครู ได้สิ ธรรมข้อนี้ก็คือ มรรค มีองค์ 8</p>
4		<p>มรรค แปลว่า ทาง หมายถึง ทางปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ เป็นข้อปฏิบัติที่พอดี ไม่หย่อนไม่ตึงเกินไป มีองค์ 8 ได้แก่</p> <p>1. สัมมาทิฐิ ปัญญาอันเห็นชอบ หมายถึง ความเห็นที่ถูกต้อง ปัญญาที่แจ่มใสใน อริยสัจ 4</p>

<p>๒ สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ</p> <p>หมายถึง ความดำริที่ถูกต้อง ความดำริในการพราศออกจากกาม การไม่ผูกพยาบาท และในการไม่เบียดเบียนผู้อื่น</p>	<p>คือทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ปัญญา รู้แจ้งในไตรลักษณ์ ในปฏิจสมุปบาท</p>
<p>๓ สัมมาวาจา เจรจาชอบ</p> <p>หมายถึง การพูดที่ถูกต้อง การพูดที่ปราศจากวจีทุจริต 4 อย่าง คือ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ และไม่พูดเพื่อเจ้า</p>	<p>2. สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ หมายถึง ความดำริที่ถูกต้อง ความดำริในการพราศออกจากกาม การไม่ผูกพยาบาท และในการไม่เบียดเบียนผู้อื่น</p>
<p>๔ สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ</p> <p>หมายถึง การเลี้ยงชีวิตที่ถูกต้อง</p>	<p>3. สัมมาวาจา เจรจาชอบ หมายถึง การพูดที่ถูกต้อง การพูดที่ปราศจากวจีทุจริต 4 อย่าง คือ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ และไม่พูดเพื่อเจ้า</p>
<p>๕ สัมมาสมาธิ ระลึกชอบ</p> <p>หมายถึง ความระลึกที่ถูกต้อง ความระลึกไปใน สติปัฏฐาน ๔</p> <p>กาย เวทนา จิต ธรรม</p>	<p>4. สัมมาสัมมันตะ การงานชอบ หมายถึง การทำงานที่ถูกต้อง ไม่มีโทษ ปราศจากกายทุจริต 3 อย่าง คือ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ และไม่ประพฤตติผิดในกาม</p>
<p>๖ สัมมาวายามะ เพียรชอบ</p> <p>หมายถึง ความเพียรพยายามที่ถูกต้อง ความเพียรพยายามในสัมมปธาน 4 คือ เพียรระวังไม่ให้บาปอกุศลเกิดขึ้น เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรให้บุญกุศลเกิดขึ้น และเพียรรักษาบุญกุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม</p>	<p>5. สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ หมายถึง การเลี้ยงชีวิตที่ถูกต้อง ประกอบแต่อาชีพสุจริต งดเว้นจากมิจฉาชีพ ที่ผิดศีลธรรม ผิดกฎหมาย มีโทษทั้งทางโลกและทางพุทธบัญญัติ</p>
<p>๗ สัมมาสมาธิ ระลึกชอบ</p> <p>หมายถึง ความระลึกที่ถูกต้อง ความระลึกไปในสติปัฏฐาน 4 คือ กาย เวทนา จิต ธรรม</p>	<p>6. สัมมาวายามะ เพียรชอบ หมายถึง ความเพียรพยายามที่ถูกต้อง ความเพียรพยายามในสัมมปธาน 4 คือ เพียรระวังไม่ให้บาปอกุศลเกิดขึ้น เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรให้บุญกุศลเกิดขึ้น และเพียรรักษาบุญกุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม</p>
<p>๘ สัมมาสมาธิ ตั้งใจไว้ชอบ</p> <p>หมายถึง ความตั้งใจมั่นที่ถูกต้อง ความตั้งใจมั่นในการเจริญ</p>	<p>7. สัมมาสมาธิ ระลึกชอบ หมายถึง ความระลึกที่ถูกต้อง ความระลึกไปในสติปัฏฐาน 4 คือ กาย เวทนา จิต ธรรม</p>
	<p>8. สัมมาสมาธิ ตั้งใจไว้ชอบ หมายถึง ความตั้งใจมั่นที่ถูกต้อง ความตั้งใจมั่นในการเจริญ</p>

		<p>ฉาน 4 คือ ปฐมฉาน ทุตติฉาน ตติฉาน และจตุตฉาน</p>
<p>5</p>	 	<p>ครู มรรคมืองค์ 8 นี้ เรียกอีกอย่างว่า มัชฌิมาปฏิปทา แปลว่า ทางสายกลาง ข้อปฏิบัติอย่างกลางๆ พอดีๆ ไม่ตึงเกินไปไม่หย่อนเกินไป เป็นปฏิปทานำไปสู่จุดหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนาคือนิพพาน</p> <p>นุช โอ้โห หนูเข้าใจผิดมาตลอดเลยคะ คิดว่าการคร่ำเคร่งอ่านหนังสือตลอดเวลา จะทำให้จำสิ่งที่เรียนได้เยอะๆ แต่จริงๆ แล้ว การหักโหมอ่านหนังสือแบบไม่หยุดพักเลย ก็ทำให้สมองตื้อๆ คิดอะไรไม่ออกเหมือนกันคะ เย็นนี้ หนูจะหยุดพัก ไปฟังเพลงเพราะๆ ที่ต้นเล่นดีกว่า</p> <p>ต้น เย้ๆ ดีใจจังที่หนูยอมไปดูเราซ้อมดนตรี ... แต่ขอมีข้อแลกเปลี่ยนนะ แหะๆ สอบคราวก่อน คะแนนเราแย่มากเพราะมัวแต่เล่นเพลลิน ไม่ได้อ่านหนังสือ เย็นนี้หลังซ้อมดนตรีเสร็จ นุชช่วยติวให้เราหน่อยได้มั๊ย</p> <p>นุช เรื่องแค่นี้เอง ได้เลยต้น สบายมาก</p> <p>ครู ดีมาก ต้น นุช ต่อไปไม่ว่าจะทำอะไร ก็อย่าลืมนึกถึงความพอดี หรือมรรคมืองค์ 8 เสียละ</p> <p>นุช/ต้น ค่ะ/ครับ คุณครู</p>

วิชาธรรม คลิป 24

คิหิปฏิบัติ

ทฤษฎีธรรมิกัตถประโยชน์ 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 คิหิปฏิบัติ ทฤษฎีธรรมิกัตถประโยชน์ 4</p>
2		<p>ครู เอ้า ต้น ก้มหน้าดูแต่มือถือ ไม่ดูทางเลย เดี๋ยวก็หกล้ม หรือชนใครเข้าหรงก ต้น ขอโทษครับคุณครู พอตีผมอ่านอะไร เพลินไปหน่อยนะครับ ครู ทำทางจะสำคัญมากนะ ถึงได้อ่านจนไม่ มอง ทางเลย ต้น ไซ้ครับคุณครู คือผมอ่านเรื่องของผู้ชาย คนหนึ่ง เขาพยายามสร้างตัวจนมีบ้าน ใหญ่โต มีเงินทอง มีความสุขมากจนน่า อิจฉา ต้น ทำยังไงผมถึงจะมีชีวิตที่มีความสุขแบบ นั้นบ้าง คุณครูมีวิธีแนะนำบ้างมั๊ยครับ ครู อืม ก็มีอยู่นะ เป็นหลักธรรมที่นำมาซึ่ง ความสุขในชีวิตปัจจุบัน ต้น จริงเหรอครับ มีอะไรบ้าง ครูช่วย อธิบายหน่อยได้มั๊ยครับ ครู ได้สิ หลักธรรมที่ว่าคือ ทฤษฎีธรรมิกัตถ ประโยชน์</p>

<p>3</p>	 	<p>ทิฐุธัมมิกัตถประโยชน์ หมายถึง ธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูลและให้มีความสุขในปัจจุบันชาตินี้ มี 4 อย่าง คือ</p> <p>1. อุฏฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความหมั่น หมายถึง ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ที่ทำงาน</p> <p>ประกอบอาชีพสุจริต มีความชำนาญ รู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตราหาวิธีดำเนินการให้ได้ผลดี</p> <p>ครู ผู้ที่ขยันหมั่นเพียรเลี้ยงชีพด้วยปัญญาย่อมประสบความสำเร็จได้โดยไม่ยาก ดังพุทธภาษิตว่า</p> <p>“ปฏีรูปการี จุรวา อฏฐาตา วินทเต ธนั ผู้มีความหมั่นเอาธุระ ทำกิจเหมาะสม ย่อมได้ทรัพย์”</p> <p>2. อารักขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษา หมายถึง รู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์ ที่ตนหามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียไป</p> <p>ครู ซึ่งข้อนี้ จะรวมถึงการรักษาการงานของตัวเองไม่ให้เสื่อมเสียไปด้วย</p> <p>ต้น คุณพ่อคุณแม่ผมก็สอนเหมือนกันครับว่า ทรัพย์สมบัติที่หามาได้ ถ้าไม่รู้จักเก็บรักษาไว้ด้วยดี ก็ต้องหมดไปแน่นอน</p>
<p>4</p>		<p>3. กัลยาณมิตรตตา ความมีเพื่อนเป็นคนดี หมายถึง</p> <p>รู้จักเลือกคบหาแต่คนดี มีศรัทธา ศีล จาคะ ปัญญา และไม่คบค้ำกับคนชั่ว คนผู้มีความประพฤติต่ำทราม</p>

	  <p>“ขยันหา รักษาดี มีกัลยาณมิตร เลี้ยงชีวิตแต่พอเหมาะ”</p>	<p>ครู การคบคนดี มีศีลธรรม ก็เหมือนการมี คนคอยคุ้มครองรักษาในที่มภัยอันตราย เหมือน มีประทีปส่องสว่างในที่มืด ส่วนการคบคนชั่วไม่มี ศีลธรรม ก็เหมือนการจุดไฟเผาเรือนตนเอง เพราะคนชั่วนำแต่ภัยพิบัติมาให้</p> <p>ต้น โอ้โฮ การคบเพื่อนไม่ดีนี้ให้ผลน่ากลัวจัง เลยครับ ต่อไปผมจะต้องระวังเลือกคบเฉพาะ เพื่อนที่เป็นคนดีเท่านั้น</p> <p>ครู ถูกแล้วต้น การเลือกคบคนนี้เป็นเรื่อง สำคัญมาก ต่อไปคือข้อสุดท้าย</p> <p>4. สมชีวิตา ความเลี้ยงชีวิตตามสมควร หมายถึง รู้จักดำรงชีวิตที่พอดี รู้จักกำหนดรายได้ และรายจ่ายแล้วเลี้ยงชีวิตแต่พอดี</p> <p>ต้น ถ้าจั้น ต่อไปผมจะเก็บเงินค่าขนมทุก บาทเลย จะได้เอาไปหยอดกระปุกเต็มเร็วๆ ดีมั้ ครับ</p> <p>ครู แบบนั้นก็เป็นการฟืดเคืองเกินไป ขอ เพียงแค่ต้นรู้จักประหยัดเก็บออม ใช้ ชีวิตให้พอเหมาะกับฐานะความเป็นอยู่ ของตนเอง และอย่าฟุ่มเฟือยจนเกินไป เท่านั้น</p> <p>ต้น ทั้ง 4 ข้อนี้เป็นหลักธรรมที่ดีจังเลยครับ แต่ว่า ... จำยากจัง</p> <p>ครู ไม่ยากหรอก เอาอย่างนี้ จำสั้นๆ ก็ได้ว่า “ขยันหา รักษาดี มีกัลยาณมิตร เลี้ยงชีวิตแต่ พอเหมาะ”</p>
5		<p>ต้น ว้าว ... แบบนี้ง่ายขึ้นเยอะเลยครับ ผม จำได้แน่ ต่อไปผมจะตั้งใจ ขยันหา รักษาดี มี</p>

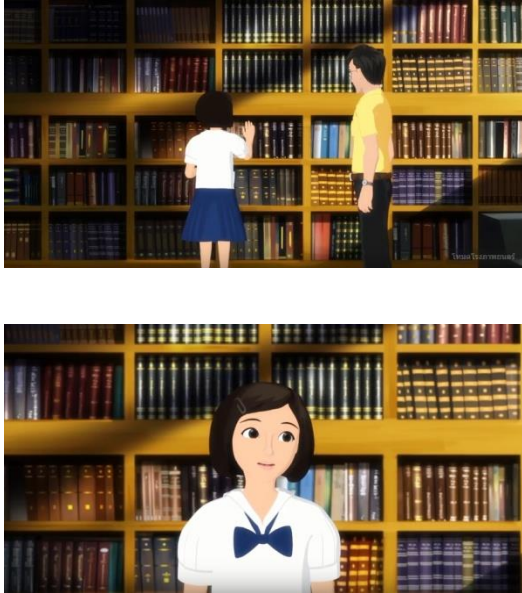

	<p>กัลยาณมิตร เลี้ยงชีวิตแต่พอเหมาะ จะได้มี ความสุขครับ</p> <p>ครู เก่งมากต้น เห็นมัย จำไม่ยาก และทำไม่ ยากด้วย หาก ต้น ปฏิบัติตามธรรมนี้ได้ ก็ จะสมบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์ ลาภ ยศ สรรเสริญ และ มิตรไมตรีในปัจจุบันชาตินี้เลย</p> <p>ต้น ครับคุณครู ขอขอบคุณมากครับ</p>
---	--

วิชาธรรม คลิป 25

คิหิปฏิบัติ

สังคหวัตถุ 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 คิหิปฏิบัติ สังคหวัตถุ 4</p>
2		<p>ครู หาหนังสืออะไรอยู่ นุช</p> <p>นุช หนูกำลังหาหนังสือ “ทำอะไรให้เพื่อนๆ รัก” อยู่ค่ะ</p> <p>ครู อ้าว ครูก็เห็นนุชมีเพื่อนๆ รักตั้งเยอะอยู่แล้วนี่</p> <p>นุช แต่หนูเห็นเพื่อนๆ หลายคน มีคนชื่นชอบ ติดตามในโลกออนไลน์เยอะเลย หนูอยากเป็นที่รักแบบนี้บ้างจัง</p> <p>ครู การที่มีคนชอบในโลกออนไลน์ อาจไม่ยั่งยืนเสมอไป ถ้าหากไม่มีธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลอื่น</p> <p>นุช (ทวนคำซ้ำๆ) ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลอื่น หมายถึงธรรมะที่ทำให้เราเป็นที่รักเธอคะ มีอะไรบ้าง ยากมั๊ยคะ หนูจะทำได้มั๊ย?</p> <p>ครู สังคหวัตถุ4 นะเธอ ไม่ยากหรอก นุชทำได้แน่</p>
3		<p>สังคหวัตถุ แปลว่า ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว หมายถึง หลักธรรมเครื่องสงเคราะห์กันและกัน</p>

<div data-bbox="293 221 810 490"> <p style="text-align: center;">สังคหวัตถุ</p> <p style="text-align: center;">แปลว่า ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว</p> </div> <div data-bbox="293 600 810 869"> </div> <div data-bbox="293 978 810 1247"> <p style="text-align: center;">ปิยวาจา คือ เกรงจาวาจาที่อ่อนหวาน</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง การกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี</p> </div> <div data-bbox="293 1357 810 1626"> </div>	<p>สำหรับยึดเหนี่ยวใจบุคคลอื่นไว้ได้ มี 4 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทาน คือ การให้ หมายถึง การแบ่งปัน สิ่งของของตนให้แก่ผู้อื่นด้วยจิตใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ <p>ครู เมื่อเช้า ครูเห็นนุชชวนเพื่อนๆ ทานขนมด้วยนี้ไหม้ย</p> <p>นุช ใช่ค่ะ หนูลองหัดทำวันกรอบ คุณพ่อคุณแม่ชมว่าอร่อย หนูเลยอยากให้เพื่อนๆ ได้ทานด้วย เลยเอามาแบ่งค่ะ</p> <p>นุช แบบนี้คือ หนูมีข้อแรกของสังคหวัตถุ 4 แล้วใช่ไหมคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว และนอกจากการแบ่งปันสิ่งของแล้ว การช่วยเหลือคนที่ควรช่วยเหลือก็จัดเป็นทาน ด้วยเหมือนกัน</p> 2. ปิยวาจา คือ การพูดวาจาเป็นที่รัก หมายถึง การกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี <p>นุช ข้อนี้หนูทำได้ค่ะ หนูไม่ชอบคนพูดหยาบคาย แล้วหนูก็ไม่คิดจะพูดคำหยาบคายด้วยค่ะ</p> <p>ครู ดีมากนุช นอกจากจะไม่พูดหยาบแล้ว การพูด นั้นควรพูดเพื่อสร้างไมตรี และมีประโยชน์แก่ผู้ฟังด้วยนะ</p> 3. อตถจริยา คือ ความประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น หมายถึง การบำเพ็ญตนให้เป็นคนมีประโยชน์ต่อผู้อื่น <p>ชวนช่วยช่วยเหลือกิจธุระของผู้อื่นโดยไม่นิ่งดูดาย ช่วยบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของสังคมตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมผู้อื่นในทาง</p>
---	--

		<p>จริยธรรม เพื่อแสดงอัธยาศัยไมตรีอันน่ารักน่าจับ ถือ</p> <p>4. สมานัตตตา คือ ความเป็นผู้วางตนได้ เหมาะสม ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย</p> <p>ปฏิบัติสม่ำเสมอในคนทั่วไปโดยไม่ถือตัว คือ ไม่หยิ่งจองหองเมื่อได้ดีมีฐานะ และไม่ปล่อยตัว คือไม่ประพฤติดัวต่ำต้อยน้อยหน้าลงมาจนเกิน งาม</p>
<p>4</p>	 <p>สังคหวัตถุ ๔</p> 	<p>ครู มีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไข ทั้งในเรื่องสุข หรือทุกข์ ตลอดถึงวางตนเหมาะแก่ ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และ สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละ กรณี</p> <p>นุช อย่างนี้เอง... ฉันขอหนูทบทวนอีกทีนะ คะ ว่า สังคหวัตถุ 4 มีอะไรบ้าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทาน ให้ปันสิ่งของของตน แก่ผู้อื่นที่ควรให้ปัน 2. ปิยวาจา เจรจาวาจาที่ อ่อนหวาน 3. อตถจริยา ประพฤติสิ่งที่ เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น 4. สมานัตตตา ความเป็นคน มีตนเสมอไม่ถือตัว <p>นุช เอ ... หนูว่า หนูก็ทำได้ครบทั้ง 4 ช้อนะ คะคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้ว นุชถึงเป็นที่รักของเพื่อนๆ ยังไง ล่ะ เห็นหรือยังว่าการทำตัวเป็นที่รักของเพื่อนๆ หรือคนรอบตัว ไม่ใช่เรื่องยากเลย</p>
<p>5</p>		<p>สังคหวัตถุทั้ง 4 นี้ นับว่าเป็นธรรมเครื่องยึด เหนี่ยวใจกันไว้ในโลก เหมือนสลักเพชรามรณที่</p>

		<p>กำลังจะไป ถ้าจะให้ง่ายๆ ก็คือ โอบอ้อม อารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ชุมชน วางตน เหมาะสม</p> <p>นุช โอ้โห จำง่ายจริงด้วยค่ะ</p> <p>ครู ถ้าทำได้ทุกข้อนี้ ก็ไม่ต้องพึ่งหนังสือคู่มือ อะไร แล้วละ</p> <p>นุช จริงด้วยค่ะ ฮิๆ ขอบขอบคุณครูมากค่ะ จั๊นหนูไปหาเพื่อนๆ ก่อนนะคะ</p> <p>ครู จ้า</p>
--	---	--

วิชาธรรม คลิป 26
ปัญหา คือ หมวด 5
มิจฉาวณิชา 5

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญหา คือ หมวด 5 มิจฉาวณิชา 5
2	 	ครู ว่ายังงั้นนูช ทำไมวันนี้กลับเร็วละ ไม่อยู่ ติวการบ้านกับเพื่อนๆ เหมือนทุกวันหรือ นูช วันนี้หนูรู้สึกง่วงๆ เพลียๆ นะคะ เลยจะ รีบกลับไปนอนพัก ครู อ้าว เป็นอะไรไปละ ไม่สบายหรือเปล่า นูช เปล่าค่ะ คือแถวบ้านหนูมีร้านอาหาร เปิดใหม่ แล้วมีคนตีแม่เหล้ามา ส่งเสียง ดังไววายววย หนูเลยนอนไม่ค่อยหลับเลย ค่ะ แฮ้อ! ทำไมต้องมาขายเหล้ากันด้วยก็ ไม่รู้ไม่เห็นดีเลย ครู ถ้าหากเขาได้รับใบอนุญาตถูกต้อง ก็ไม่ ถือว่าทำผิดกฎหมาย แต่ว่าจะเป็นอาชีพที่ผิด ธรรม หรือเรียกว่า มิจฉาวณิชา นูช มิจฉาวณิชา คืออะไรหรือคะ ครู มิจฉาวณิชา คือ การค้าขายที่ผิด ธรรม หมายถึง การค้าขายที่ไม่ถูกต้อง ก่อความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์และ สัตว์อื่น ครู ซึ่งอุบาสกอุบาสิกาไม่ควรใช้ประกอบ อาชีพ มี 5 อย่าง คือ

<p>3</p>	 	<p>1. ค้าขายเครื่องประหาร คือ ค้าขายอาวุธ ในการฆ่าทำลายมนุษย์และสัตว์ เช่นค้าขายอาวุธสงครามจำพวก ปืน หรือ ระเบิด ค้าขายอุปกรณ์ในการจับหรือล่าสัตว์ เช่น หอก เบ็ดตกปลา กบดักสัตว์</p> <p>2. ค้าขายมนุษย์ คือ การค้าขายมนุษย์เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนโดยไม่ชอบธรรม เช่น ค้าขายมนุษย์เป็นทาส</p> <p>นุช เอ... แต่ประเทศเราเลิกทาสมาตั้งนานแล้วนี่คะคุณครู</p> <p>ครู ในที่นี้ จะหมายรวมถึงการค้าขายแรงงานอย่างเอาไรต์เอาเปรียบ หรือทรมาน ค้าขายเด็กหรือสตรีเพื่อให้บริการทางเพศด้วย</p> <p>3. ค้าขายสัตว์เป็น สำหรับฆ่าเพื่อเป็นอาหาร คือ การค้าขายสัตว์เพื่อใช้สำหรับฆ่าเป็นอาหาร</p> <p>นุช แล้วการค้าขายสัตว์ขนาดเล็กกับสัตว์ใหญ่ บาบเท่ากันมั๊ยคะ</p> <p>ครู ไม่เท่าหรอก ถ้าเป็นสัตว์ใหญ่มีคุณมาก ก็จะมีโทษมาก เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย</p> <p>4. ค้าขายน้ำเมา คือ ค้าขายยาเสพติดของมีนเมาทุกชนิด เช่น ยาบ้า ยาอี ผิ่น เฮโรอีน กัญชา หรือสารเสพติดให้โทษอื่นๆ</p> <p>นุช ถ้าอย่างนั้น เหล้า เบียร์ ก็น่าจะอยู่ในข้อนี้ใช่มั๊ยคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว สุรา หรือ เบียร์ จะอยู่ในข้อนี้ ส่วนข้อต่อไปคือ</p>
<p>4</p>	<p>5. ค้าขายยาพิษ คือ ค้าขายสารพิษสำหรับฆ่า หรือทำลายชีวิตมนุษย์และสัตว์ทั้งปวง เช่น ยาฆ่าแมลง ยาเบื่อหนู</p>	

	 	<p>ครู การค้าขาย 5 อย่างนี้ เป็นข้อห้ามสำหรับอุบาสกอุบาสิกา ไม่ควรใช้ประกอบอาชีพนุช ที่ห้าม เพราะเป็นการค้าขายที่เบียดเบียนชีวิตผู้อื่น อย่างนั้นหรือเปล่าคะ</p> <p>ครู เก่งมาก การค้าขายทั้ง 5 อย่างนี้ ก่อให้เกิดการเบียดเบียนชีวิตและความสุขของผู้อื่น เป็นไปเพื่อความโหดเหี้ยมเลวทราม ไร้มนุษยธรรม</p> <p>นุช คุณครูบอกว่า ทั้ง 5 ข้อเป็นอาชีพที่ห้ามทำ แต่หนูก็ยังเห็นร้านขายเหล้าเบียร์ ขายยาฆ่าแมลง หรือร้านขายสัตว์เป็นๆ เพื่อฆ่าเป็นอาหารอยู่เยอะแยะเลยคะ</p>
<p>5</p>	 	<p>ครู คนทั่วไปอาจประกอบแล้วไม่ผิดกฎหมาย เพราะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ เช่น กิจการสถานบันเทิง กิจการค้าขายอาวุธ กิจการโรงฆ่าสัตว์</p> <p>ครู ล้วนเป็นสิ่งที่คนปัจจุบันเห็นเป็นเรื่องธรรมดา แต่ในพระพุทธศาสนาเห็นว่า เป็นอาชีพที่ ก่อให้เกิดการทำร้ายเบียดเบียนคนอื่นหรือสัตว์อื่น อุบาสกอุบาสิกาผู้นั่งใกล้พระรัตนตรัยควรถือเคร่งครัดกว่าคนทั่วไป</p> <p>นุช อ้อ แบบนี้เอง หนูเข้าใจแล้วคะ โตขึ้นหนูจะเลือกอาชีพที่ถูกกฎหมาย และไม่ผิดกรรม ถ้าเป็นไปได้ จะพยายามเลือกอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้คนด้วยคะ</p> <p>ครู ดีมากนุช ครูเชื่อว่านุชทำได้แน่ๆ เอาละวันนี้</p>

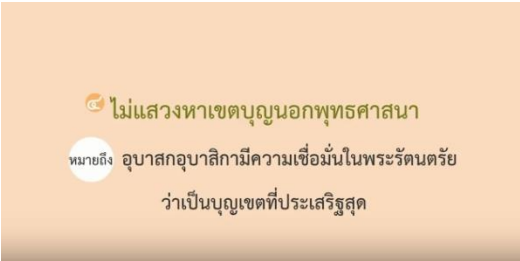

		<p>รีบกลับบ้านไปพักผ่อนได้แล้ว</p> <p>นุช ค่ะคุณครู หวังว่าคืนนี้จะไม่มียุงดัง แล้วนะคะ ไม่อย่างนั้นหนูนอนไม่หลับ แน่ แล้วพรุ่งนี้คงต้องนั่งสัปหงกหัวโขก โต๊ะเรียนแน่ๆ เลย ... หนูกลับก่อนนะ คะ สวัสดีค่ะ</p> <p>ครู จำ</p>
--	--	---

วิชาธรรม คลิป 27
ปัญหา
สมบัติของอุบาสก 5

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญหา สมบัติของอุบาสก 5
2	 	นุช โอ๊ย ตัน! อยู่ๆ ก็หยุดเดิน ตกใจหมด ครู นั่นสิ เกือบเดินชนครูแล้วเนี่ย ตัน โอ๊ะ ขอโทษครับคุณครู ผมรีบเดินไป หน่อยแะหะๆ ครู ไม่เป็นไร ตัน แล้วนี่จะรีบไปไหน ก้ม หน้าก้มตาเดินซะเร็วเชียว ตัน เอ่อคือ... ผมจะรีบกลับไปดูฝนดาว ตกนะครับ ครู แล้วทำไมต้องรีบร้อนขนาดนั้นด้วยล่ะ ต้องมีอะไรพิเศษมากกว่านั้นแน่ๆ ไข่ม้อย ตัน แะหะๆ คุณครูรู้ทันผมทุกครั้งเลย คือ เพื่อนๆ บอกผมว่า ถ้าอยากให้อสอบผ่าน ฉลุย ให้ขอพรฝนดาวตกคืนนี้นะครับ เห็นว่าช่วงที่ดีที่สุด ขอพรได้สมหวังที่สุด มีแค่คืนนี้คืนเดียวเท่านั้นนะครับ นุช ห๊ะ?? ตันเชื่อเรื่องพวกนี้ด้วยเหรอเนี่ย ไม่อยากจะเชื่อเลย ครู เฮ้อ ... เด็กพวกนี้ ทำเป็นมกคลตื่นข่าว ไปได้

		<p>ต้น ใครหรือครับ มงคล ต้นไม่มีเพื่อนชื่อ มงคลนะครับ</p>
<p>3</p>	 	<p>ครู ครูไม่ได้หมายความถึงคนที่ชื่อมงคล แต่พูดถึง การไม่ถือมงคลตื่นข่าว ซึ่งเป็นหนึ่งในสมบัติของอุบาสก 5 ต่างหาก</p> <p>ต้น เป็นธรรมะที่ชื่อแปลกหูจึ่ง แปลว่าอะไรอะครับ แล้วสมบัติของอุบาสก 5 มีอะไรบ้างครับ</p> <p>สมบัติของอุบาสก หรือ อุบาสกธรรม หมายถึง คุณสมบัติประจำตัวของอุบาสกอุบาสิกาผู้ปฏิบัติตนจนถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่าเป็นสภาวะที่พึงอย่างแท้จริง มี 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประกอบด้วยศรัทธา หมายถึง อุบาสกอุบาสิกาจะต้องมีศรัทธาความเชื่ออย่างมีเหตุมีผล ประกอบด้วยปัญญา คือไม่เชื่ออย่างมง่าย 2. มีศีลบริสุทธิ์ หมายถึง อุบาสกอุบาสิกาต้องตั้งมั่นในศีล 5 ศีล 8
<p>4</p>	 	<p>ครู เพื่อเป็นการฝึกหัดกาย วาจาให้สงบเรียบร้อยและได้ชื่อว่าเป็นคนดีมีศีลธรรม</p> <p>ต้น เพราะศีล 5 ศีล 8 เป็นพื้นฐานของความดีใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ถูกต้อง เพราะศีลคือรากแก้วของคุณงามความดีทั้งปวง</p> <p>3.ไม่ถือมงคลตื่นข่าว คือ เชื่อกกรรม ไม่เชื่อมงคล หมายถึง อุบาสกอุบาสิกาต้องเชื่อกกรรม ต้องมุ่งหวังผลจากการกระทำและการงานเป็นสำคัญ มิใช่หวังผลจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเทพเจ้า ไตจะมาบันดาลให้เกิดความสุขโชคลาภ เช่น</p>

	 	<p>หากอยากร่ำรวยมีฐานะ ก็ต้องขยันทำงาน ไม่ใช่หวังผลจากการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ขอให้ร่ำรวย หรือ หากอยากสอบได้คะแนนดี ๆ ก็ต้องขยันตั้งใจเรียน อ่านหนังสือสม่ำเสมอ ไม่ใช่หวังขอพรจากฝนดาวตก</p> <p>ต้น แหม คุณครูยกตัวอย่างชัดเจนเลยครับ ผมละอายเลย ที่ไปเชื่อเรื่องแบบนี้โดยไม่ทันคิดให้ดีกว่า</p> <p>นุช นั่นนะสินัน นุชยังไม่คิดเลยว่าต้นจะเชื่อไปกับเค้าด้วย</p> <p>ครู ต่อไปหากได้ยินได้ฟังเรื่องแบบนี้ ก็คิดให้รอบคอบก่อนละ เพราะการถือมงคลตื่นข่าว เป็นการเชื่อคำเล่าลือที่ขาดการพินิจพิเคราะห์ด้วยปัญญา</p>
<p>5</p>	 	<p>4. ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพุทธศาสนา หมายถึง อุบาสกอุบาสิกาที่มีความเชื่อมั่นในพระรัตนตรัย ว่าเป็นบุญเขตที่ประเสริฐสุด ทำบุญแล้วย่อมได้อานิสงส์ผลบุญจริง</p> <p>ต้น แล้วเราจะทำบุญกับใคร ถึงจะได้ อานิสงส์ผลบุญจริงๆ ละครับ</p> <p>ครู ก็ทำบุญกับพระภิกษุสงฆ์ผู้เป็นอริยสงฆ์ และสมมติสงฆ์ที่ประพฤติปฏิบัติชอบ ศึกษาปฏิบัติตามพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าแล้วนำมาสั่งสอนมนุษย์ให้รู้และปฏิบัติตามยังไงละ</p> <p>5. บำเพ็ญบุญแต่ในพุทธศาสนา หมายถึง หน้าที่ของอุบาสกอุบาสิกา คือ ให้ทาน รักษา ศีล เจริญภาวนา ตามหลักในพระพุทธศาสนา</p> <p>ครู อุบาสกอุบาสิกาผู้ประกอบด้วยสมบัติ 5 อย่างนี้ ได้ชื่อว่าเป็นพุทธศาสนิกชน มี</p>

		<p>สธนะที่ฟังอย่างมั่นคง มีจุดยืนไม่ หวั่นไหวเอนเอียงไปตามมงคลตื่นข่าว นุช อย่างนี้เอง... ต้น ครับ ผมจะตั้งใจทำตัวให้มีคุณสมบัติ อุบาสกครบทั้ง 5 ข้อเลยครับ ครู ดีมาก ไหน ทวนให้ครูฟังหน่อยซิ ว่า สมบัติของอุบาสก 5 มีอะไรบ้าง</p>
<p>6</p>	 	<p>ต้น ได้เลยครับคุณครู อะแหม่ๆๆ ... สมบัติ ของอุบาสก 5 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประกอบด้วยศรัทธา 2. มีศีลบริสุทธิ์ 3. ไม่ถื่อมงคลตื่นข่าว คือ เชื่อกกรรม ไม่เชื่อมงคล 4. ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพุทธศาสนา 5. บำเพ็ญบุญแต่ในพุทธศาสนา <p>ต้น ถูกต้องมั๊ยครับ ครู เก่งมากต้น จำแม่นขึ้นนะเรานะ แล้วนี่ จะยังรีบไปขอพรฝนดาวตกอีกหรือเปล่า หีม?? ต้น รีบ ครับ แต่ไม่ได้รับไปขอพระนะครับ ผม จะรีบไปเตือนเพื่อนๆ ไม่ให้เป็นคนถื่อมงคลตื่น ข่าว เหมือนผมครับ ฮ่าๆๆ ครู ฮ่าๆๆๆ ดีแล้วๆๆ อยากสอบผ่าน ก็ต้อง อ่านหนังสือนะ ไม่ใช่ไปขอให้ฝนดาวตกช่วย ต้น แหะๆ ครับ นุช หรือจะให้หนูช่วยติวก็ได้นะ รับรอง ได้ผลว่าฝนดาวตกแน่ๆ ต้น จ้า เชื่อแล้วจ้า</p>

วิชาธรรม คลิป 28

ฉีกะ คือ หมวด 6

ทศ 6

1. ปุรัตถิมทิส คือ ทศเบื้องหน้า มารดาบิดา

	ภาพ	เสียง
1	 <p>ฉีกะ คือ หมวด ๖</p> <p>ทศ ๖</p> <p>๑. ปุรัตถิมทิส คือ ทศเบื้องหน้า มารดาบิดา ๒. ทักขิมทิส คือ ทศเบื้องขวา อาจารย์ ๓. ปัจฉิมทิส คือ ทศเบื้องหลัง บุตรภรรยา ๔. อุตตรทิส คือ ทศเบื้องซ้าย มิตร ๕. เหฏฐิมทิส คือ ทศเบื้องต่ำ บ่าว ๖. อุปริมทิส คือ ทศเบื้องบน สมณพราหมณ์</p>	<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560</p> <p>ฉีกะ คือ หมวด 6</p> <p>ทศ 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปุรัตถิมทิส คือ ทศเบื้องหน้า มารดาบิดา 2. ทักขิมทิส คือ ทศเบื้องขวา อาจารย์ 3. ปัจฉิมทิส คือ ทศเบื้องหลัง บุตรภรรยา 4. อุตตรทิส คือ ทศเบื้องซ้าย มิตร 5. เหฏฐิมทิส คือ ทศเบื้องต่ำ บ่าว 6. อุปริมทิส คือ ทศเบื้องบน สมณพราหมณ์ <p>1. ปุรัตถิมทิส คือ ทศเบื้องหน้า มารดาบิดา</p>
2	 	<p>นรช.1 ไง! มาเข้าเรียนวะต้น ผนตกแน่เลยวันนี้ ฮ่าๆๆๆ</p> <p>ต้น อย่ามายุ่งได้มัย คนกำลังอารมณ์ไม่ดี!</p> <p>นรช.1 อะไรเนี่ย จะชวนไปกินข้าวซะหน่อย ไปคนเดียวก็ได้ โห้ยยย</p> <p>ครู อ้าว ต้น เป็นอะไรไป หน้ามุ่มแต่เข้าเรียน</p> <p>ต้น สวัสดีครับคุณครู... คือผม... เพิ่งโดนพอกับแม่ดูมานะครับ</p> <p>ครู ไปทำผิดอะไรเข้าล่ะ ถึงได้โดนดูเอา</p> <p>ต้น ผมไปทำรายงานบ้านเพื่อนจนดึก ลืมบอกที่บ้าน พอกลับมา พอกับแม่เลยดูชะยกใหญ่เลยครับ</p> <p>ครู ก็ต้นหายไปไม่ยอมบอก ดึกตื่นยังไม่กลับบ้าน ท่านก็ต้องเป็นห่วงนะสิ อย่าไปโกรธคุณพ่อคุณแม่เลยนะ ท่านเป็นผู้มีพระคุณของเรา จำที่ครูสอนได้มัย เรื่อง ทศ 6</p> <p>ต้น ทศ 6 เอ... คูนๆ นะครับ คุณครูช่วยทวนให้ฟังอีก</p>

		รอบได้มีัยครัับ
3	 	<p>ครู ทิศ ในที่นี้หมายถึงบุคคลประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันทางสังคมดุจทิศที่อยู่รอบตัว มี 6 ทิศ คือ</p> <p>1. ปุรัตถิมทิส คือทิศเบื้องหน้า ได้แก่ มารดาบิดา เพราะท่านทั้งสองเป็นผู้มีอุปการคุณแก่เราผู้เป็นบุตรธิดาก่อนคนอื่น ๆ ดังนั้น บุตรธิดาก็ควรบำรุงมารดาบิดาด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านเลี้ยงเรามาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ คือ มารดาบิดาเลี้ยงเรามาด้วยกิจต่างๆ มิให้ดื่มน้ำนมเลี้ยงดูและคอยเอาใจใส่ประคับประคองมาจนเติบโต ดังนั้น บุตรธิดาจึงต้องเลี้ยงดูท่านทั้งสองให้มีความสุขสบาย เหมือนที่ท่านทั้งสองเคยทำแก่เรามาก่อน 2. ทำกิจของท่าน คือ มารดาบิดามอบหมายการงานใด ๆ ให้ทำ ก็ควรยินดีรับทำการงานนั้น ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย การงานทุกอย่างที่สามารถช่วยได้ แม้ท่านไม่ได้บอกปากใช้ให้ทำ บุตรธิดาที่ดีก็ควรชวนช่วยจัดทำเสียเอง
4	 	<p>ต้น ผม ก็ช่วยพ่อกับแม่ทำงานบ้านนะครัับ</p> <p>ครู ดีมาก แต่จะดียิ่งขึ้นถ้าทำข้อต่อๆ ไปด้วยคือ...</p> <p>3. ดำรงวงศ์สกุล คือ บุตรธิดาที่ดีควรรักษาเกียรติ ขนบธรรมเนียมของวงศ์สกุลไว้ไม่ให้เสื่อม ไม่ทำให้ทรัพย์สมบัติเงินทองของมารดาบิดาสูญหายไปโดยไม่จำเป็น และไม่ยกเลิกกิจการงานบุญที่มารดาบิดาหรือวงศ์ตระกูลได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา</p> <p>4. ประพฤติดนให้เป็นผู้ควรรับทรัพย์มรดก คือ ประพฤติแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์ อันเป็นเหตุนำความสุขความเจริญมาสู่ตนและวงศ์ตระกูล เว้นจากความชั่วต่าง ๆ ไม่ประพฤติดนเป็นคนเสเพล ไม่ทำให้</p>

		<p>มารดาบิดาเดือดร้อน ประพฤติตนอยู่ในโอวาทคำสั่งสอนของท่านด้วยดี</p> <p>5. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่าน คือ การทำบุญอุทิศให้แก่มารดาบิดาผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นส่วนหนึ่งแห่งการตอบแทนบุญคุณ บุตรธิดาที่ดีจักต้องทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่านทั้งสองและทำเป็นประจำตามโอกาสอันควร</p>
<p>5</p>	<div data-bbox="279 884 794 1142" style="background-color: #f9e79f; padding: 10px; text-align: center;"> <p>มารดาบิดาได้รับบารุงเช่นนี้แล้ว ย่อมอนุเคราะห์บุตรธิดาด้วยกิจ ๕ อย่าง</p> </div> <div data-bbox="279 1249 794 1512" style="text-align: center;"> </div> <div data-bbox="279 1624 794 1881" style="background-color: #f9e79f; padding: 10px; text-align: center;"> <p>๒ ให้ตั้งอยู่ในความดี คือ ให้ดำรงอยู่ในกุศลทั้งหลาย มีการให้ทานรักษาศีลฟังธรรม เป็นต้น ตลอดถึงคุณความดีอย่างอื่นที่บัณฑิตสรรเสริญ</p> </div>	<p>ต้น ผมทำได้ไม่ก็ตัวเอง แต่ผมจะตั้งใจปรับปรุงตัวให้เป็นลูกที่ดีของพ่อกับแม่ครับ</p> <p>ครู ดีมากต้น นอกจากสิ่งที่บุตรธิดาควรทำให้มารดาบิดาแล้ว</p> <p>มารดาบิดาได้รับบารุงเช่นนี้แล้ว ย่อมอนุเคราะห์บุตรธิดา ด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว คือ ห้ามไม่ให้ทำความชั่วทั้งในปัจจุบันและอนาคต รู้จักเตือนว่ากล่าวบุตรที่ได้กระทำความชั่วลงไป โดยมารดาบิดาต้องบอกโทษของการทำความชั่ว เช่น ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ เป็นต้นว่ามีโทษมหันต์ทั้งในชาตินี้และในชาติหน้า แล้วห้ามปรามบุตรธิดาไม่ให้ทำความชั่วทั้งปวง 2. ให้ตั้งอยู่ในความดี คือ ให้ดำรงอยู่ในกุศลทั้งหลาย มีการให้ทานรักษาศีลฟังธรรม เป็นต้นตลอดถึงคุณความดีอย่างอื่นที่บัณฑิตสรรเสริญ โดยมารดาบิดาต้องบอกผลของการทำดีเหล่านั้นว่ามีอานิสงส์มากทั้งในชาตินี้และในชาติหน้า แล้วชักชวนให้บุตรธิดาทำความดี เหมือนเศรษฐีอนาถปิณฑิกะจ้างลูกชายไปฟังธรรมรักษาศีล 3. ให้ศึกษาศิลปวิทยา คือ มารดาบิดาต้องสนับสนุนส่งเสริมให้บุตรธิดาได้ศึกษาเล่าเรียนให้มี

	<p style="text-align: center;"> หาคู่ครองที่สมควรให้ คือ เมื่อบุตรธิดาถึงวัยที่สมควรหาคู่ครอง มารดาบิดาก็ต้องหาคู่ครองที่ดีมีความเหมาะสมให้ </p>	<p> ความรู้ความสามารถในวิทยาการต่างๆ เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต </p> <p> 4. หาคู่ครองที่สมควรให้ คือ เมื่อบุตรธิดาถึงวัยที่สมควรหาคู่ครอง มารดาบิดาก็ต้องหาคู่ครองที่ดีมีความเหมาะสมให้ </p> <p> 5. มอบทรัพย์ให้ในสมัย คือ มารดาบิดาต้องมอบทรัพย์สมบัติให้แก่บุตรธิดาในโอกาสอันควร </p> <p> ตัน ฟังคุณครูอธิบายแล้ว ผมรักพ่อกับแม่มากขึ้น กว่าเดิมอีกครั้ง </p> <p> ครู ดีแล้วละตัน แต่ทิศ 6 ยังเหลืออีก 5 ทิศ ไว้ครูจะมาอธิบายให้ฟังต่อนะ วันนี้รีบไปเข้าเรียนได้แล้ว </p> <p> ตัน ครับคุณครู ผมไปก่อนนะครับ </p>
--	---	---

วิชาธรรม คลิป 29

ทศ 6

2. ทักขินทิส คือ ทศเบื้องขวา อาจารย์

3. ปัจฉิมทิส คือ ทศเบื้องหลัง บุตรภรรยา

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทศ 6</p> <p>2. ทักขินทิส คือ ทศเบื้องขวา อาจารย์</p> <p>3. ปัจฉิมทิส คือ ทศเบื้องหลัง บุตรภรรยา</p>
2		<p>ต้น เย็นแล้ว ไม่รีบกลับบ้านอีกเหรอ นุช</p> <p>นุช นุชรอคุณแม่มารับนะ คุณแม่บอกว่าจะมาช้าหน่อย เพราะต้องไปทำธุระให้คุณพ่อก่อน</p> <p>เอ๊ะ! คุณครูมาแล้ว</p> <p>ต้น คุณครูจะกลับแล้วเหรอครับ เตี่ยผมช่วยถือนะครับ</p> <p>ครู ขอบใจนะต้น ครูยังไม่รีบกลับหรอก</p> <p>แวะมาดูว่าพวกเธอกลับกันหรือยัง เพื่อมีอะไรจะถามครู</p> <p>ต้น ถ้าคุณครูยังไม่รีบกลับ ช่วยอธิบายเรื่องทศ 6 ต่อได้มั๊ยครับ</p> <p>นุช หนูก็อยากฟังด้วยค่ะคุณครู</p> <p>ครู ได้สิ คราวที่แล้วครูอธิบายเรื่องทศที่ 1 คือทศเบื้องหน้า มารดาบิดา ไปแล้ว ทศต่อไปก็คือ</p>
3		<p>2. ทักขินทิส ทศเบื้องขวา ได้แก่ ครูอาจารย์</p> <p>เพราะท่านได้แนะนำพร่ำสอนชี้ผิดชี้ถูกให้แก่ศิษย์</p> <p>ดังนั้น ศิษย์พึงบำรุงอาจารย์ด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p>

	 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ลุกขึ้นยืนรับ คือ เมื่อเห็นครูอาจารย์มาแต่ไกลต้องลุกขึ้นจากที่นั่งไปทำการต้อนรับ รับสิ่งของจากมือ จัดที่นั่งอันเหมาะสมให้ท่านแล้วทำกิจต่าง ๆ ตามสมควร ๒. เข้าไปยืนคอยรับใช้ คือ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือการงานของท่าน แม้ท่านจะใช้หรือไม่ได้ใช้ทำ ถ้าเห็นเป็นการสมควรก็ทำ ๓. เชื่อฟัง คือ เอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน ตั้งอยู่ในโอวาทของครูอาจารย์ และเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย ๔. อุปถุฏฐาก คือ คอยปรนนิบัติรับใช้ท่าน เมื่อท่านเจ็บป่วยก็ช่วยรักษาพยาบาล ๕. เรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ คือ ในเวลาที่ท่านสอนก็ตั้งใจฟังโดยเคารพ ไม่ดูหมิ่นครูอาจารย์ ไม่คะนองกาย วาจา ให้เกียรติครูอาจารย์
4	 	<p>ต้น ต้นเชื่อว่า ต้นทำได้ครบหมด 5 อย่างนี้แน่นอนครับ</p> <p>นุช แน่ใจเหอต้น อย่างเชื่อฟัง กับว่านอนสอนง่ายเนี่ย นุชไม่แน่ใจเลย</p> <p>ต้น ไม่เชื่อก็ถามคุณครูดูสิ โฮ!!</p> <p>ครู เอาละๆ ไม่ต้องเถียงกัน ครูเชื่อว่านุชกับต้นทำได้ทั้งคู่นั้นแหละ ส่วนครูเองก็มีหน้าที่อนุเคราะห์ศิษย์ ด้วยกิจ 5 อย่าง เหมือนกันนะ คือ 1) แนะนำดี คือ แนะนำกิจกรรมารยาทที่ดีในสังคม สั่งสอนให้ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่ให้คบคนชั่วเป็นมิตร ให้คบคนดีมีศีลธรรม</p>

		<p>2) ให้เรียนดี คือ ให้เรียนวิชาที่เป็นประโยชน์ ทั้งทางโลกและทางธรรม สอนให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ชี้แจงอธิบายเนื้อหาสาระวิชาการอย่างละเอียดถี่ถ้วน หาวิธีการสอนให้ศิษย์เข้าใจโดยง่าย</p> <p>3) บอกลดละให้สิ้นเชิง ไม่ปิดบังอำพราง คือ สอนทุกอย่างที่รู้ มีประโยชน์แก่ศิษย์ โดยไม่ปิดบังอำพราง ไม่มีจิตใจคับแคบริษยา ไม่หวงความรู้ ด้วยเกรงว่าศิษย์จะเก่งกว่าตน</p> <p>4) ยกย่องให้ปรากฏในเพื่อนฝูง คือ ให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ ยกย่องสรรเสริญคุณความดีความสามารถของศิษย์ให้ปรากฏทั้งในหมู่เพื่อนและสังคมทั่วไป</p> <p>5) ทำความป้องกันในทิศทั้งหลาย คือ ผากเพื่อนหรือผู้ใดผู้หนึ่งให้อำนวยความสะดวกและให้มีความปลอดภัย</p>
5	<div data-bbox="293 1288 815 1547"> <p>๑) ปัจฉิมทิศ ทิศเบื้องหลัง</p> <p>ได้แก่ ภรรยา เพราะเป็นผู้คอยสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง</p> <p>สามีพึงบำรุง ด้วยกิจ ๕ อย่าง คือ</p> </div> <div data-bbox="293 1601 815 1861"> <p>๒) ยกย่องนับถือว่าเป็นภรรยา</p> <p>คือ เลี้ยงดูให้มีความสุข ยกย่องให้เกียรติอยู่เสมอ ทั้งในบ้าน และ นอกบ้าน</p> </div>	<p>นุช แล้วทิศที่ 3 คืออะไรคะคุณครู</p> <p>ครู ทิศต่อไปคือ</p> <p>3. ปัจฉิมทิศ ทิศเบื้องหลัง ได้แก่ ภรรยา เพราะเป็นผู้คอยสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง สามีพึงบำรุง ด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <p>1) ยกย่องนับถือว่าเป็นภรรยา คือ เลี้ยงดูให้มีความสุข ยกย่องให้เกียรติอยู่เสมอทั้งในบ้าน และนอกบ้าน</p> <p>2) ไม่ดูหมิ่น คือ ไม่กล่าวดูถูกเหยียดหยามให้เจ็บช้ำน้ำใจ</p> <p>3) ไม่ประพฤตินอกใจ คือ มีความซื่อสัตย์จริงใจ ไม่คบหาหญิงอื่นในทางชู้สาว</p>

		<p>4) มอบความเป็นใหญ่ให้ คือ มอบกิจการงานทุกอย่างภายในบ้านให้จัดการดูแล</p> <p>5) ให้เครื่องแต่งตัว คือ ให้เครื่องประดับเป็นของขวัญตามโอกาสต่าง ๆ ในวาระสำคัญ</p> <p>นุช คุณพ่อของหนูทำได้หมดทุกข้อเลยคะ คุณครู</p> <p>ครู ดีจริงๆ เลยนุช ส่วนภรรยาเองก็ต้องอนุเคราะห์สามี ด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p>
<p>6</p>	 	<p>1) จัดการงานดี คือ จัดการงานภายในบ้านให้เรียบร้อย ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง เช่น ดูแลทำความสะอาดบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เป็นต้น</p> <p>2) สงเคราะห์คนข้างเคียงของสามีดี คือ ให้ความช่วยเหลือญาติมิตรของสามีด้วยความเต็มใจไม่รังเกียจ</p> <p>3) ไม่ประพฤตินอกใจสามี คือ มีความซื่อสัตย์จริงใจต่อสามี ไม่คบชู้ชู้ชาย</p> <p>4) รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้ไว้ คือ ดูแลรักษาทรัพย์สมบัติ รู้จักจัดสรรรายได้ให้เหมาะสมกับฐานะ ว่าส่วนไหนควรจ่าย ส่วนไหนควรเก็บ</p> <p>5) ขยันไม่เกียจคร้านในกิจการงานทั้งปวง คือ เอาใจใส่ทำการงานทั้งภายในบ้านและนอกบ้าน ขยันไม่เกียจคร้านในการทำการงานทุกอย่าง</p> <p>นุช โอ้โห ทุกข้อนี้ตรงกับคุณแม่ของหนูมากเลยคะ อ๊ะ คุณแม่มารับแล้วคะ</p> <p>ครู ันรับกลับบ้านเถอะนุช ตัน พรงนี้ค่อยมาฟังอีก 3 ทิศที่เหลือต่อ</p> <p>นุช ค่ะ คุณครู หนูไปก่อนนะคะ สวัสดีค่ะ ตัน สวัสดีครับ</p>

วิชาธรรม คลิป 30

ทศ 6

4. อุตตรทศ คือ ทศเบื่องซ้าย มิตร

5. เภฏฐิมทศ คือ ทศเบื่องต่ำ บ่าว

6. อูปริมทศ คือ ทศเบื่องบน สมณพราหมณ์

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560</p> <p>ทศ 6</p> <p>4. อุตตรทศ คือ ทศเบื่องซ้าย มิตร</p> <p>5. เภฏฐิมทศ คือ ทศเบื่องต่ำ บ่าว</p> <p>6. อูปริมทศ คือ ทศเบื่องบน สมณพราหมณ์</p>
2		<p><u>ความเดิมตอนที่แล้ว</u></p> <p>คุณครูอธิบายให้ต้นกับนุชฟัง เรื่อง ทศ 6 โดยอธิบาย 3 ทศแรก ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปุรัตถิมทศ คือ ทศเบื่องหน้า มารดาบิดา 2. ทักขิมทศ คือ ทศเบื่องขวา อาจารย์ 3. ปัจฉิมทศ คือ ทศเบื่องหลัง บุตรภรรยา
3		<p>นุช สวัสดีค่ะคุณครู ตีจิง เจอคุณครูพอดีเลย</p> <p>ครู มีเรื่องอะไรจะถามครูงั้นหรือนุช</p> <p>นุช หนูอยากฟังเรื่องทศ 6 ต่อนะค่ะ ยังเหลืออีก 3 ทศ คุณครูช่วยอธิบายได้ไหมคะ</p> <p>ครู ได้สินุช ทศต่อไปคือ</p> <p>4. อุตตรทศ ทศเบื่องซ้าย ได้แก่ มิตร เพราะได้ช่วยเหลือเราเมื่อคราวจำเป็น ดังนั้น บุคคลพึงบำรุงมิตร ด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ปัน คือ มีใจกว้าง ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว แบ่งปันสิ่งของให้มิตรตามสมควร

		<p>2. เจรจาถ้อยคำไพเราะ คือ พูดจาด้วยคำไพเราะ อ่อนหวาน จริงใจ มีสารประโยชน์ ถูกกาลเทศะ</p> <p>3. ประพฤติประโยชน์ คือ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา ตามที่สามารถจะช่วยเหลือได้</p> <p>4. ความเป็นผู้มีตนเสมอ คือ เมื่อตนได้ดีมีลาภยศก็ไม่หยิ่ง มีตรตกอับก็ไม่ทับถม ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย ร่วมสุขร่วมทุกข์ในทุกที่ทุกสถาน</p> <p>5. ไม่แก้งกล่าวให้คลาดจากความเป็นจริง คือ มีความซื่อสัตย์จริงใจต่อมิตร ไม่กล่าวคำลวงให้มิตรเข้าใจผิดเป็นอย่างอื่น อันเป็นเหตุนำความเสียหายมาให้แก่มิตร</p>
<p>4</p>	<p>รักษามิตรผู้ประมาทแล้ว</p> <p>คือ เมื่อมิตรเล่นเล่หลงผิดก็หาทางให้ถอนตัวกลับมาในทางถูก</p> <p>ใจเย็นๆ เพื่อนเดียวกันก็แก้ปัญหาได้</p>	<p>ครู ส่วนมิตร ควรอนุเคราะห์มิตรตอบด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <p>1. รักษามิตรผู้ประมาทแล้ว คือ เมื่อมิตรเล่นเล่หลงผิดก็หาทางให้ถอนตัวกลับมาในทางถูก เช่น ให้เลิกจากการเป็นนักเลง การพนัน เป็นต้น</p> <p>2. รักษาทรัพย์ของมิตรผู้ประมาทแล้ว คือ ป้องกันรักษาทรัพย์สมบัติของเพื่อนผู้พลั้งเผลอ</p> <p>3. เมื่อมีภัย เอาเป็นที่พึ่งพำนักได้ คือ เมื่อภัยอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นก็ยินดีช่วยเหลือเกื้อกูลให้มิตรรู้สึกเย็นใจในยามเดือดร้อน</p> <p>4. ไม่ละทิ้งในยามวิบัติ คือ ไม่เมินเฉยในยามมิตรตกทุกข์ได้ยาก เมื่อเกิดความ</p>

		<p>วิบัติยากเช้ญอย่างใดอย่างหนึ่งแก่มิตร ก็ช่วยเหลือปลดเปลื้องให้พ้นจากวิบัติเหล่านั้น</p> <p>5. นับถือตลอดถึงวงศ์ของมิตร คือ เคารพนับถือให้เกียรติไม่เหยียดหยามมิตร ตลอดถึงวงศ์าคณาญาติของมิตรประดุจว่าเป็นญาติของตน</p> <p>นุช เข้าใจแล้วคะ แล้วทิศต่อไปคืออะไรคะ</p> <p>ครู ทิศต่อไปคือ</p>
<p>5</p>	 	<p>5. เภฏฐิมทิส ทิศเบื้องต้น ได้แก่ บ่าว เพราะเป็นผู้ช่วยทำงานต่าง ๆ เป็นฐานกำลังให้นายพึงบำรุงด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการงานให้ทำตามสมควรแก่กำลัง คือ ให้ทำงานเหมาะสมกับกำลังความรู้ความสามารถ และเวลา 2. ให้อาหารและรางวัล คือ ให้ค่าจ้างอันสมควรแก่การทำงานให้เลี้ยงชีพได้อย่างสบายไม่ฝืดเคือง และให้รางวัลพิเศษตามโอกาส 3. รักษาพยาบาลในเวลาเจ็บไข้ คือ มีสวัสดิการ เมื่อลูกจ้างหรือคนรับใช้เจ็บไข้ ก็ช่วยดูแลรักษาพยาบาล 4. แจกของมีรสแปลกให้กิน คือ ให้ของบริโภคที่มีรสอร่อยแก่ลูกจ้างหรือคนรับใช้บ้าง ในบางครั้ง 5. ปลอ่ยในสมัย คือ อนุญาตให้ลูกจ้างหรือคนรับใช้หยุดงานเพื่อพักผ่อนตามโอกาสอันสมควร เช่น วันปีใหม่ วันสงกรานต์ เป็นต้น

<p>6</p>	 	<p>ครู บ่าวหรือลูกจ้างก็ควรอนุเคราะห์นาย ด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกขึ้นทำงานก่อนนาย คือ มีความขยันเริ่มทำงานก่อนเวลาที่กำหนดไว้ 2. เลิกการงานที่หลังนาย คือ ทำงานให้เต็มเวลา ไม่เลิกงานก่อนเวลาที่กำหนดไว้ 3. ถือเอาแต่ของที่นายให้ คือ ไม่หยิบฉวยสิ่งของอะไรๆ ที่นายยังไม่อนุญาต ถือเอาเฉพาะสิ่งของที่นายให้เท่านั้น 4. ทำการงานให้ดีขึ้น คือ รักษาที่ทำปรับปรุงพัฒนาการทำงานของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น 5. นำคุณของนายไปสรรเสริญในที่นั้นๆ คือ ไปในที่ใดๆ ก็นำเอาคุณความดีของนายไปสรรเสริญยกย่องให้สาธารณชนได้รับรู้ <p>นุช ต่อไปก็ทิศที่ 6 ทิศสุดท้ายแล้วไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู ไข่ม้อยนุช</p>
<p>7</p>	 	<p>6. อุปริมทิส ทิศเบื้องบน ได้แก่ สมณพราหมณ์ หรือ พระสงฆ์ เพราะเป็นผู้สูงโดยเพศและโดยคุณธรรม กุลบุตรพึงบำรุงด้วยกิจ 5 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กายกรรม คือ ทำอะไร ๆ ประกอบด้วยเมตตา ได้แก่ มีความปรารถนาดีช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยกำลังกาย เช่น ช่วยทำธุระต่าง ๆ ของท่าน 2. วจี กรรม คือ พูดอะไร ๆ ประกอบด้วยเมตตา ได้แก่ เจรจาปราศรัยกับท่านด้วยวาจาที่สุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ไม่ก้าวร้าว ด้วยมีความปรารถนาดีเป็นเบื้องหน้า

		<p>3. มโนกรรม คือ คิดอะไรๆ ประกอบด้วยเมตตา ได้แก่ คิดปรารถนาให้ท่านอยู่ดีมีความสุขกายสบายใจ ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน</p> <p>4. ความเป็นผู้ไม่ปิดประตู คือ มิได้ห้ามเข้าบ้านเรือน ได้แก่ ยินดีต้อนรับสมณพราหมณ์ซึ่งสมบูรณ์ด้วยศีลาจารวัตรผู้มาสู่บ้านเรือน ปฏิสันถารกับท่านด้วยความเคารพ</p> <p>5. ให้อามิสทาน ได้แก่ อุปลัมภบารุงท่านด้วยปัจจัย 4 คือ เครื่องนุ่งห่ม อาหารที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค อันสมควรแก่สมณะ เพื่อเกื้อกูลต่อการประพฤติปฏิบัติธรรมของท่าน</p>
<p>8</p>	 	<p>นุช เข้าใจแล้วคะคุณครู</p> <p>ครู ส่วน สมณพราหมณ์ หรือพระสงฆ์ ย่อมอนุเคราะห์กุลบุตรด้วยกิจ 6 อย่าง คือ</p> <p>1. ห้ามไม่ให้กระทำความชั่ว คือ สอนให้รู้จักความชั่ว โทษของความชั่ว แล้วห้ามไม่ให้ทำความชั่วไม่ให้ประพฤติทุจริตทางกาย วาจา ใจ</p> <p>2. ให้ตั้งอยู่ในความดี คือ สอนให้รู้จักความดี คุณของความดี แล้วแนะนำให้ทำความดี ประพฤติสุจริตทางกาย วาจา ใจ</p> <p>3. อนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอันงาม คือ มีจิตเมตตาปรารถนาดี หวังความสุขความเจริญแก่กุลบุตรอบรมสั่งสอนให้ตั้งอยู่ในคุณความดี</p> <p>4. ให้ได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง คือ แสดงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ ที่ยังไม่เคยฟังให้ฟัง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต</p>

		<p>5. ทำสิ่งที่เคยฟังแล้วให้แจ่มแจ้ง คือ อธิบายเรื่องที่เคยฟังมาแล้ว แต่ยังคลุมเครือไม่เข้าใจ ให้เข้าใจแจ่มแจ้งชัดเจน ให้สิ้นความสงสัย</p> <p>6. บอกทางสวรรค์ให้ คือ สอนให้ปฏิบัติถึงพร้อมด้วยศรัทธา ศีล จาคะ ปัญญา อันเป็นทางไปสู่สุคติโลกสวรรค์</p>
<p>9</p>	 	<p>นุช คุณครูคะ แล้วทำไมถึงต้องเรียกว่าทศ 6 ละคะ</p> <p>ครู บุคคล 6 จำพวก ที่ได้ชื่อว่าทศ 6 เพราะ พระพุทธเจ้านำไปเปรียบกับทศใหญ่ทั้ง 6 ในทางโลก โดยเป็นทศที่บุคคลควรไหว้ เมื่อบุคคลมาไหว้ทศ 6 ด้วยการปฏิบัติตามหลักธรรมอันเป็นหน้าที่ประจำตัวอย่างนี้แล้ว ก็จะมีความเคารพนับถือกันและกัน มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เพราะต่างรู้หน้าที่ของตนเอง</p> <p>นุช หนูเข้าใจเรื่อง ทศ 6 แล้วคะคุณครูขอบคุณมากๆ ค่ะ</p> <p>ครู จ้า</p>

วิชาธรรม คลิป 31

อบายมุข คือเหตุเครื่องฉิบหาย 6

1. ตีมน้ำเมา
2. เที้ยวกกลางคีน
3. เที้ยวดูการเล่น
4. เล่นการพนัน
5. คบคนชั่วเป็นมิตร
6. เกียจคร้านทำการงาน

	ภาพ	เสียง
1	<p>อบายมุข คือ เหตุเครื่องฉิบหาย ๖</p> <p>๑.ตีมน้ำเมา ๒.เที้ยวกกลางคีน ๓.เที้ยวดูการเล่น ๔.เล่นการพนัน ๕.คบคนชั่วเป็นมิตร ๖.เกียจคร้านทำการงาน</p>	<p>วิชาธรรม ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560</p> <p>อบายมุข คือเหตุเครื่องฉิบหาย 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตีมน้ำเมา 2. เที้ยวกกลางคีน 3. เที้ยวดูการเล่น 4. เล่นการพนัน 5. คบคนชั่วเป็นมิตร 6. เกียจคร้านทำการงาน
2		<p>ครู นุช ตัน คุยอะไรกันอยู่ ดูน่าสนุกเชียว</p> <p>นุช สวัสดีค่ะคุณครู ตันเค้าตื่นเต้นที่ได้เพื่อนใหม่ค่ะ ตันไปเจอตอนดูคอนเสิร์ตกลางแจ้ง แต่หนูว่าไม่ค่อยน่าคบเท่าไรเพราะทั้งสูบบุหรี่ ทั้งกินเหล้าเลย</p> <p>ตัน อ้าว นุช พูดแบบนี้ก็หาเรื่องให้คุณครูดูเรานะสิ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ ก็ถ้าตันทำในสิ่งที่ถูก ครูจะดูทำไมละ แต่ถ้าตันรู้ว่าการคบเพื่อนไม่ดีเป็นเหตุเครื่องฉิบหาย 6 อย่าง ยังอยากจะทำอีกมั๊ย</p> <p>ตัน หุยย ... ขนาดนั้นเลยหรอครับ คุณครูช่วยอธิบายให้ฟังได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิ ก่อนอื่นต้องเข้าใจคำว่า เหตุเครื่องฉิบหาย หรือ อบายมุขก่อน</p>

<p>3</p>	<p style="text-align: center;">อบายมุข</p> <p>คือ ทางที่นำไปสู่ความเสื่อม ความพินาศแห่งภคทรัพย์ ทำให้ชีวิตตกอับล่มสลายประสบแต่ความทุกข์ยาก และอุปสรรคนานัปการ</p> 	<p>อบายมุข คือ ทางที่นำไปสู่ความเสื่อม ความพินาศแห่งภคทรัพย์ ทำให้ชีวิตตกอับล่มสลาย ประสบแต่ความทุกข์ยาก และอุปสรรคนานัปการ มี 6 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตีมน้ำเมา คือ การตีมน้ำที่ทำให้มีนเมา เช่น สุราเมรัย เบียร์ ไวน์ ตลอดถึงการเสพสิ่งเสพติด ชนิดต่าง ๆ เช่น ฝิ่น กัญชา ยาบ้า ยาอี สารระเหย <p>ครู ซึ่งการตีมน้ำเมาจะมีโทษ 6 ประการ คือ 1 เสียทรัพย์ 2 ก่อการทะเลาะวิวาท 3 เป็นบ่อเกิดของโรค เช่น ตับแข็ง หรือพิษสุราเรื้อรัง 4 ถูกตีเตียน เพราะเป็นสิ่งไม่ดี 5 ไม่รู้จักกาย 6 ทอนกำลังปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. เที่ยวกลางคืน คือการเที่ยวไปในสถานที่อันไม่สมควร เช่น คลับ บาร์ คาราโอเกะ เป็นต้น ไม่รู้จักพักผ่อนหลับนอนด้วยความคึกคะนอง <p>ครู ซึ่งจะมีโทษ 6 อย่าง คือ</p>
<p>4</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> ๑ ชื่อว่าไม่รักษาตัว ๒ ชื่อว่าไม่รักษาลูกเมีย ๓ ชื่อว่าไม่รักษาทรัพย์สมบัติ ๔ เป็นที่ระแวงของคนทั้งหลาย ๕ มักถูกใส่ความ ๖ ได้รับความลำบากมาก </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">เป็นต้นแห่งความกำหนัดลุ่มหลงมัวเมาเพลิดเพลิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องที่ต้องเสียเงิน เสียเวลา เสียการงาน มีโทษเสียหายหลายอย่าง ตามสิ่งที่เที่ยวไปดู</p> </div>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ชื่อว่าไม่รักษาตัว 2) ชื่อว่าไม่รักษาลูกเมีย 3) ชื่อว่าไม่รักษาทรัพย์สมบัติ 4) เป็นที่ระแวงของคนทั้งหลาย 5) มักถูกใส่ความ 6) ได้รับความลำบากมาก <ol style="list-style-type: none"> 3. เที่ยวดูการละเล่น คือ การเที่ยวดูมหรสพ การเล่นรื่นเริงประเภทต่าง ๆ ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) รำที่ไหน ไปที่นั่น 2) ขับร้องที่ไหน ไปที่นั่น 3) ดิดลิตีเป่าที่ไหน ไปที่นั่น 4) เสภาที่ไหน ไปที่นั่น 5) เพลงที่ไหน ไปที่นั่น 6) เถิดเทิงที่ไหน ไปที่นั่น <p>นุช แล้วการดูงานรื่นเริงพวกนี้ จะทำให้เกิดโทษได้ยังไงคะ</p>

		<p>ครู ก็เพราะมหรสพ งานรื่นเริงเหล่านี้ เป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัดลุ่มหลงมัวเมา เพลิดเพลิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องที่ต้องเสียเงิน เสียเวลา เสียการงาน มีโทษเสียหายหลายอย่าง ตามสิ่งที่เกี่ยวไปดู ยังไงละ</p>
<p>5</p>	 <div data-bbox="293 1216 815 1473" style="border: 1px solid gray; padding: 5px;"> <p>อธิบายข้อที่ ๕ คบคนชั่วเป็นมิตร</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) นำให้เป็นนักเลงการพนัน ๒) นำให้เป็นนักเลงเจ้าชู้ ๓) นำให้เป็นนักเลงเหล้า ๔) นำให้เป็นคนลงเขาด้วยของปลอม ๕) นำให้เป็นคนลงเขาซึ่งหน้า ๖) นำให้เป็นนักเลงหัวไม้ </div>	<p>4. เล่นการพนัน คือ การเล่นพนันมิได้มีเสีย เช่น หวย บอล ไฟ ไฮโล ม้า มวย</p> <p>ต้น เรื่องนี้ผมรู้คร่ำว่าไม่ดียังไง คุณลุงของผมนั่งติดการพนันมาก แหกมาได้เท่าไร ก็หมดไปกับการพนัน จนบ้านนี้ยังตั้งตัวไม่ได้เลย</p> <p>ครู ไข่แล้วต้น นอกจากนี้ การพนันยังมีโทษอีก 6 อย่าง คือ 1) เมื่อชนะยอมก่อเวร 2) เมื่อแพ้ย่อมเสียตายทรัพย์ที่เสียไป 3) ทรัพย์ยอมฉิบหาย 4) ไม่มีใครเชื่อถือถ้อยคำ 5) เป็นที่หมิ่นประมาทของเพื่อน 6) ไม่มีใครประสงค์จะแต่งงานด้วย</p> <p>5. คบคนชั่วเป็นมิตร คือ คบหาสมาคมกับคนไม่ดี ร่วมพรรคร่วมพวกกับคนพาล</p> <p>ครู มีโทษคือ จะถูกคนชั่วชักจูงไปในทางชั่ว ซึ่งโทษก็จะเป็นไปตามบุคคลที่คบ 6 อย่าง คือ</p> <p>1) นำให้เป็นนักเลงการพนัน 2) นำให้เป็นนักเลงเจ้าชู้ 3) นำให้เป็นนักเลงเหล้า 4) นำให้เป็นคนลงเขาด้วยของปลอม 5) นำให้เป็นคนลงเขาซึ่งหน้า และ 6) นำให้เป็นนักเลงหัวไม้</p>
<p>6</p>		<p>6. เกียจคร้านทำงาน คือ ไม่ขยันทำงานตามเวลาและหน้าที่ ปล่อยงานให้คั่งค้าง โดยมักมีข้ออ้าง 6 อย่าง คือ มักอ้างว่าหนาวนักแล้วไม่ทำงาน / มักอ้างว่าร้อนนักแล้วไม่ทำงาน / มักอ้างว่าเวลาเย็นแล้วแล้วไม่</p>

		ทำการงาน / มักอ้างว่ายังเข้าอยู่ แล้วไม่ทำ การงาน / มักอ้างว่าหิวหนัก แล้วไม่ทำการงาน ครู มักอ้างว่ากระหายน้ำ แล้วไม่ทำการ งาน ซึ่งความเกียจคร้านนี้ เป็นอุปสรรค ต่อความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์
7		บุคคลผู้หมกมุ่นอยู่ในอบายมุขทั้ง 6 อย่างนี้ ย่อมประสบความสำเร็จในโภคทรัพย์ ชื่อเสียง ตลอด ถึงไม่มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ประเทศชาติที่ มีบุคคลประเภทนี้จำนวนมาก ก็จะมีล้าหลัง ไม่ มั่นคง ไม่พัฒนาก้าวไกล ไม่เจริญรุ่งเรือง ดังนั้น บุคคลผู้ปรารถนาความเจริญแก่ชีวิตและสังคม ควรตเว้นจากทางแห่งความเสื่อม คือ อบายมุข 6 อย่างนี้ นุช ค่ะคุณครู ต้น ผมจะจำไว้ครับ

สตอรี่บอร์ดวิชาธรรมชั้นโท จำนวน 36 ตอน

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 1

ทุกะ หมวด 2

กัมมัฏฐาน 2

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทุกะ หมวด 2 กัมมัฏฐาน 2</p>
2	 	<p>เสียงเพื่อนๆ ชายหญิง วิสู้ๆ วิสู้ๆ วิสู้ๆ ริน ทำอะไรอยู่นะ วิ !! ริน วิ ... วิ !!! วี หา!?? ปัดไร รินเองหรือ เรียกซะเสียงดัง ตกใจหมด ริน เหม่อไปถึงไหนเนีย เรียกเท่าไรก็ไม่ตอบ ... วันนี้ เวรเธอตัวให้เพื่อนๆ ไม่ใช่หรือ อ่านหนังสือจบรียัง วี ยังเลยนะสิ อ่านไปได้นิดเดียวก็คอยแต่จะฟุ้งซ่าน คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ไม่รู้จะแก้งัง ริน เอ้อ... ว่าแล้วเชียว...!! ครู ริน วิ คอยอะไรกันอยู่หรือ แล้วทำไมทำหน้าที่แบบนั้น ละวี วี คือว่า วันนี้ผมต้องไปตีเพื่อน ๆ เรื่องกัมมัฏฐานครับ แต่ อ่านได้นิดเดียวก็ใจลอยไปคิดเรื่องอื่น ผมไม่รู้จะ แก้งังดี ครู ถ้าอ่านเรื่องกัมมัฏฐานได้จบ ก็จะมีวิธีแก้งัง อะไร วี ไร... รู้แบบนี้ ผมตั้งใจอ่านให้จบก็ตี</p>

		<p>ริน บอกแล้วว่าอย่าเหม่อๆ</p> <p>ครู เอาล่ะๆ จ้า คราวนี้ครูจะอธิบายให้ฟังก่อนก็แล้วกัน</p>
<p>3</p>	 	<p>กัมมัฏฐาน แปลว่า ที่ตั้งแห่งการงาน หรืออารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งการงาน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ภาวนา" แปลว่า ทำให้มีให้เป็นขึ้น หรือการเจริญ</p> <p>ริน เอ แล้วทำไมถึงจะช่วยให้ฟังช้านล่ะคะคุณครู</p> <p>ครู เพราะทั้ง 2 อย่างนี้ มีความหมายเดียวกันคือ การบำเพ็ญเพียรทางจิต เพื่อให้จิตสงบระงับจากนิวรณ์ธรรมทั้งหลาย สามารถรู้แจ้งสภาวะธรรม ตามความเป็นจริง และละกิเลสที่มีอยู่ภายในได้เด็ดขาด ยิ่งไงละ โดยกัมมัฏฐานหรือภาวนา มี 2 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สมถกัมมัฏฐาน กัมมัฏฐานเป็นอุบายสงบใจ คือการเจริญกัมมัฏฐานด้วยกรรมอย่างเดียว เป็นการบำเพ็ญเพียรทางจิตโดยใช้สติเป็นหลัก ไม่เกี่ยวกับการใช้ปัญญา ตามธรรมดาจิตของบุคคล ย่อมฟังช้านไปในอารมณ์ต่างๆ ทั้งที่เป็นอิฏฐารมณ์ คืออารมณ์ที่น่าปรารถานาน่าชอบใจ ทั้งที่เป็นอนิฏฐารมณ์ คืออารมณ์ที่ไม่ปรารถานาน่าชอบใจ <p>ครู เมื่อจิตฟังช้านไปในอารมณ์ต่างๆ ก็จะไม่สามารถสงบลงได้</p> <p>วี โอ้โฮ ผมเป็นแบบนี้เลยครับคุณครู เดี่ยวก็คิดถึงเรื่องที่มีความสุข แต่อีกเดี๋ยวก็ไปคิดถึงเรื่องที่ทำให้หงุดหงิด เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาตลอด</p>
<p>4</p>		<p>ครู อุบายอย่างหนึ่งอันเป็นเครื่องสงบระงับจิตไม่ให้ฟังช้านไปในอารมณ์ต่างๆ ก็คือการใช้สติยึดเอาอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งแล้วบริกรรมโดยทำไว้ในใจ จนจิตแนบแน่นในอารมณ์เดียว สามารถระงับนิวรณ์ได้ เป็นจิตมีอารมณ์เลิศเป็นหนึ่งเรียกว่า "เอกัคคตา"</p> <p>วี แล้วอารมณ์ที่ว่านี้ มีอะไรบ้างล่ะครับ</p>

	 <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>กสิณ ๑๐ อสุภะ ๑๐ อนุสสติ ๑๐ อาหาเรปภิกุศลสัญญา ๑ จตุราศิวัตถาน ๑ พรหมวิหาร ๔ อรูป ๔</p> </div>	<p>ครู ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคจำแนกอารมณ์สมถกัมมัฏฐานไว้ 40 อารมณ์ คือ</p> <p>กสิณ 10 อสุภะ 10 อนุสสติ 10 อาหาเรปภิกุศลสัญญา 1 จตุราศิวัตถาน 1 พรหมวิหาร 4 และ อรูป 4</p> <p>ริน แล้วกัมมัฏฐานข้อต่อไปคืออะไรคะคุณครู</p>
<p>6</p>	<div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 20px;"> <p>๒ วิปัสสนากัมมัฏฐาน กัมมัฏฐานเป็นอุบายเรื่องปัญญา</p> </div> <div style="background-color: #e0f2f7; padding: 10px; margin-top: 20px;"> </div>	<p>ครู ข้อต่อไปคือ 2. วิปัสสนากัมมัฏฐาน กัมมัฏฐานเป็นอุบายเรื่องปัญญา</p> <p>คือการบำเพ็ญกัมมัฏฐานที่ใช้ปัญญาพิจารณาอย่างเดียว โดยการพิจารณาปรารภสภาธรรมคือ</p> <p>ขั้น 5 आयตนะ 12 ธาตุ 18 อินทรีย์ 22 แยกออกพิจารณาให้รู้ตามสภาพความเป็นจริง โดยยกขึ้นสู่ ไตรลักษณ์ หรือสามัญญลักษณะว่า เป็นอนิจจัง คือ ความไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นธรรมดา เป็นทุกข์ คือ เป็นสิ่งที่ทนได้ยากบิบบคั่นอยู่เป็นนิจ เป็นอนัตตา หาตัวตนมิได้ เป็นเพียงธาตุทั้ง 4 มารวมกันเท่านั้น</p> <p>ครู การใช้ปัญญาพิจารณาสภาธรรมให้เห็นตามความเป็นจริงอย่างนี้ แล้วปล่อยวางความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งทั้งปวงได้ก็จะละกิเลสได้ในที่สุด</p> <p>วี โอ้โฮ ดีจังเลยครับคุณครู ผมจะตั้งใจฝึกสมถกัมมัฏฐาน ต่อไปจะได้ฟังชาน คิदनันคิदनิน้อยลงสนใจสิ่งที่กำลังทำแบบมีสมาธิมากขึ้น</p>

<p>6</p>	<div data-bbox="292 277 812 568" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>ได้สมบัติ ๘ คือ รูปมาน ๔ และ อรูปมาน ๔</p> </div> <div data-bbox="292 622 812 918"> </div> <div data-bbox="292 972 812 1258"> </div>	<p>ครู ดีมากวิ แต่ต้องระลึกไว้ด้วยว่า ผู้เจริญกัมมัฏฐาน 2 อย่างนี้ มีผลแตกต่างกัน คือ</p> <p>ผู้เจริญสมถกัมมัฏฐาน ระงับนิวรณ์ 5 ได้ ทำให้จิตสงบ เป็นสมาธิ ได้สมบัติ 8 คือ รูปมาน 4 และอรูปมาน 4 แต่ไม่สามารถบรรลุมรรคผลได้ ส่วนผู้เจริญวิปัสสนากัมมัฏฐาน โดยใช้ปัญญาพิจารณาสภาวธรรม ยกขึ้นสู่ไตรลักษณ์ จนรู้แจ้งเห็นจริง ไม่ยึดมั่นถือมั่นในสิ่งทั้งปวง สามารถละกิเลสได้เด็ดขาด และบรรลุเป็นพระอรหันต์ในที่สุด</p> <p>ริน หนูเข้าใจแล้วค่ะคุณครู งั้นเรามาฝึกกัมมัฏฐานกันก่อนเข้าเรียนติ่มมัยวี</p> <p>วี ดีมากเลยริน กำลังจะชวนอยู่พอดี จะได้เป็นการเริ่มวันอย่างแจ่มใสเนอะ</p> <p>ริน ใช่แล้ว</p>
----------	---	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 2

ทูกะ หมวด 2

กาม 2 : กิเลสกาม วัตถุกาม

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทูกะ หมวด 2 กาม 2 : กิเลสกาม วัตถุกาม
2	 	เอ วันนี้ผลสอบจะออกแล้วสินะ ... อยากรู้จัง ใครจะได้คะแนนเต็ม แล้วของรางวัลสำหรับคนได้คะแนนเต็มคืออะไร ริน ต้องเป็นเอแน่ๆ เลย เพราะเตรียมตัวอ่านหนังสือมาตั้งนาน แถมยังเป็นตัวเตอรืให้เราะกะเพื่อนๆ อีก เอ แหม ไม่หรอกน่า อาจจะเป็นรินก็ได้ พัด ผลสอบออกแล้วนะ ดีใจด้วยนะริน เธอได้คะแนนเต็มแน่ะ ไปละ แวะมาบอกแค่นั้นแหละ ริน เอ้?? ว่าไงนะพัด เดี่ยวสิ!! ครู เอ้า...เสียงดังกันแบบนี้ ต้องคุยเรื่องผลสอบแน่ๆ ... อ้อ ริน ทำได้ดีมากนะสำหรับการสอบครั้งนี้ ครูขอชมเชย ... อ้าว เอ ทำไมทำหน้าที่แบบนั้นล่ะ ริน คุณครูคะ รางวัลที่จะได้ หนูขอสละสิทธิ์ให้เอ ได้มั้ยคะ เพราะถ้าไม่ได้เอตัวให้ หนูก็คงทำข้อสอบไม่ได้แน่

		<p>เอ ชอบใจมากนะ ริน แต่ไม่ต้องหรอก รินได้ คะแนนเต็ม รางวัลควรเป็นของเธอสิ เมื่อกี้แ่แค่ ผิดหวังนะ แต่ตอนนี้สบายใจแล้วจ๊ะ</p>
<p>3</p>		<p>ครู ดีมาก เอ ที่หลุดจากการตกเป็นทาสของ กิเลส การ ได้</p> <p>เอ กิเลสการคืออะไรหรือคะครู ฟังดูน่ากลัวจัง</p> <p>ครู เออละ ครูจะพูดให้ฟัง</p> <p>การ แปลว่า นำใคร นำปรารถนา หมายถึงกิเลสหรือ วัตถุ อันเป็นเหตุให้เกิดความใคร่ความปรารถนา มี 2 อย่าง คือ</p> <p>1. กิเลสการ กิเลสเป็นเหตุใคร่ หมายถึง ความใคร่ที่ ทำให้จิตขุ่นมัวหรือหมกมุ่นอยู่ในสิ่งนั้นๆ หรือ เรียกว่า ปริยภูฐานกิเลส</p> <p>ครู คือกิเลสที่กลุ่มรูปจิตให้เกิดความเร้าร้อนทะยาน อยากในอารมณ์ต่างๆ ได้แก่</p> <p>ราคะ ความกำหนัดยินดี โลภะ ความโลภ อยากได้ ยิ่งๆขึ้นไป อิจฉา ความปรารถนา อยากจะได้ เช่น เห็นคนอื่นได้สิ่งใดก็อยากจะได้บ้าง เป็นต้น นอกจากนั้น ก็ยังมี อิสสา ความริษยา หรือ ความหึงหวง คือ ไม่ อยากเห็นคนอื่นมาเสมอตัว อรติ ความไม่ยินดี คือไม่ อยากเห็นคนอื่น ได้ดีเกินกว่าตัว อสันตภูติ ความไม่ สันโดษ คือ ความไม่รู้จักพอดี พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่</p>
<p>4</p>		<p>เอ อย่างเมื่อกี้ หนูตกเป็นทาสของการ เพราะริษยา ที่ ริน ได้คะแนนดีกว่า แล้วหนูก็ยังไมสันโดษ คือไม่พอใจในผลสอบที่ทำได้ด้วย อย่างนั้นใช่มั๊ย คะคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้ว เอ เก่งมาก ส่วนข้อถัดมาคือ</p>

		<p>2. วัตถุกาม พัสตอันนำใคร หมายถึง สิ่งที่ทำให้จิตใจใครหรือปรารถนา ได้แก่ กามคุณ 5</p> <p>คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ในส่วนที่เป็น อิฏฐารมณ์ คือ อารมณ์อันนำใครนำปรารถนา เช่น เมื่อตาเห็นรูปที่น่าชอบใจ สวยงาม หูได้ฟังเสียงที่ไพเราะ จมูกได้สูดกลิ่นหอม ลิ้นได้สัมผัสรสที่น่าลิ้ม และร่างกายได้ถูกต้องสัมผัสสิ่งที่นำใคร ก็ทำให้จิตมีความยินดีขึ้น จากนั้นก็ดิ้นรนปรารถนาอยากจะได้ เมื่อได้สมความปรารถนาก็เพิลิตเพลินลุ่มหลงหมกมุ่นอยู่ในอารมณ์นั้น ไม่คิดที่จะถอนตนออกให้พ้น</p>
<p>6</p>	 <div data-bbox="293 1189 842 1498" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">กิเลสตาม จัดเป็นมาร</p> <p style="text-align: center;">เพราะเป็นโทษสร้างผลให้คุณความดี และทำให้จิตตกต่ำจนเสียคนได้</p> </div> <div data-bbox="293 1554 842 1861" style="background-color: #f4b084; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">วัตถุกาม จัดเป็นบ่วงแห่งมาร</p> <p style="text-align: center;">เพราะเป็นสิ่งที่นำใครนำปรารถนา น่าชอบใจ สามารถผูกจิตของคุณคนผู้ไม่รู้เท่าทันให้ติดอยู่ ไม่สามารถหลุดพ้นไปจากทุกขในวัฏสงสารได้</p> </div>	<p>ครู ครั้นไม่ได้ดังที่ตั้งใจไว้ก็ดิ้นรนชวนชายเพื่อจะให้ได้มา โดยไม่คำนึงถึงผิดชอบชั่วดี</p> <p>เอ น่ากลัวจังเลยคะ เมื่อกี้หนูเกือบตกเป็นทาสของกิเลสตาม กลายเป็นคนไม่ดีไปซะแล้ว</p> <p>ครู ใช่แล้ว กิเลสตาม จัดเป็นมาร เพราะเป็นโทษสร้างผลให้คุณความดี และทำให้จิตตกต่ำจนเสียคนได้ ส่วนวัตถุกาม จัดเป็นบ่วงแห่งมาร เพราะเป็นสิ่งที่นำใครนำปรารถนา น่าชอบใจ สามารถผูกจิตของคุณคนผู้ไม่รู้เท่าทันให้ติดอยู่ ไม่สามารถหลุดพ้นไปจากทุกขในวัฏสงสารได้ ... เอาละ นี่ก็เย็นมากแล้ว รีบกลับบ้านกันดีกว่า</p> <p>แล้วก่อนที่ผู้ปกครองจะเป็นห่วง</p> <p>ริน / เอ ค่ะคุณครู</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 3
ทุกะ หมวด 2
บูชา 2 อามิสบูชา ปฏิบัติบูชา

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทุกะ หมวด 2 บูชา 2 อามิสบูชา ปฏิบัติบูชา
2		ครู คิ้วขมวดแต่เช้าเลยนะ ริน มีอะไรให้ครูช่วย มั้ย ริน สวัสดีค่ะคุณครู คือหนูอยากซื้อดอกไม้ ข้าว ของ ไปถวายบูชาพระที่วัด แต่เงินค่าขนมหนูมีไม่พอ งานพิเศษก็ไม่ได้ทำแล้วหนูจะบูชาพระตามที่ตั้งใจได้ ยังไงละคะ ครู การบูชาไม่จำเป็นต้องใช้เงินเสมอไปนี่ ริน เอา ละ ครูจะอธิบายให้ฟัง การบูชา หมายถึง การแสดงความเคารพนับถือ บุคคลหรือวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งที่ตนนับถือ
3		ครู เช่น พุทธศาสนิกชนบูชาพระรัตนตรัย หรือ แสดงความเคารพผู้มีอุปการคุณ มีบิดา มารดา ครู อาจารย์ การบูชา มี 2 อย่าง คือ 1. อามิสบูชา บูชาด้วยอามิส ได้แก่ การบูชาด้วย เครื่องสักการะที่เป็นวัตถุสิ่งของ เช่น ดอกไม้ ธูป เทียน การบูชาด้วยเครื่องอุปโภคและบริโภค เช่น ผ้า อาหาร

	  	<p>ที่นั่ง ที่นอน ยารักษาโรค หรือการที่พุทธศาสนิกชน จัดสร้างถาวรวัตถุ เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิสงฆ์ ในพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นพุทธบูชา จัดเป็น การบูชาด้วยอามิส</p> <p>2. ปฏิบัติบูชา บูชาด้วยปฏิบัติตาม</p> <p>ครู ได้แก่ การบูชาด้วยการประพฤติตนโดยเอื้อเพื่อ ในคำสั่งสอนของท่าน และปฏิบัติตามโดยเคารพ ไม่ แสดงอาการดื้อรั้น เช่น พุทธศาสนิกชน ได้ฟังคำสั่ง สอนในทางพุทธศาสนาแล้ว ประพฤติปฏิบัติตามพระ ธรรมคำสั่งสอน และ</p> <p>เป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ก็จะได้รับผลสมควร แก่การปฏิบัติของตน</p> <p>ริน แปลว่าถึงจะไม่มีเงิน หนูก็สามารถบูชาด้วย การปฏิบัติได้อย่างนั้นหรือเปล่าคะ</p>
4	 	<p>ครู ใช้แล้วริน ซึ่งการบูชาด้วยการปฏิบัติ เป็นการ บูชาที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสสรรเสริญด้วยนะ เพราะว่า อามิสบูชาทำให้เกิดในสุคติโลกสวรรค์ ปฏิบัติบูชา ทำให้ได้ผลสูงสุดคือมรรค ผล นิพพาน พระพุทธเจ้า จึงตรัสสรรเสริญปฏิบัติบูชาว่าประเสริฐ เพราะ สามารถรักษาพระสัทธรรมคำสั่งสอนไว้ได้นานและถือ ว่าเป็นการบูชาพระพุทธองค์โดยตรง</p> <p>ริน หนูเข้าใจแล้วค่ะ ถ้าอย่างนั้น หนูจะตั้งใจบูชา ด้วยการปฏิบัติตามทุกวันเลย ขอขอบคุณมากค่ะคุณครู</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 4

ทุกะ หมวด 2

ปฏิสันถาร 2 อามิสปฏิสันถาร ฉัมมปฏิสันถาร

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทุกะ หมวด 2 ปฏิสันถาร 2 อามิสปฏิสันถาร ฉัมมปฏิสันถาร</p>
2		<p>วี ริน หอบขนมอะไรมาเต็มเลย เอามาฝากเรา ใช้มั้ยละ</p> <p>ริน รินเอามาให้เพื่อนๆ ทุกคนนะแหละ เยอะ ขนาดนี้ กินได้ทั้งห้องเลยมั้ง</p> <p>ครู รินไปเที่ยวไหนมา ถึงได้ซื้อขนมมาเยอะเชียว</p> <p>ริน หนูไม่ได้ไปเที่ยวหรอกค่ะ พอดีลูกน้องเก่า ของคุณพ่อ พาสามีที่เป็นชาวต่างชาติ มาหา ที่บ้าน คุณพ่อคุณแม่เตรียมของอร่อยๆไว้ รับรองตั้งหลายอย่าง หนูก็เลยขอแบ่งมาให้ เพื่อนๆ ทานด้วยนะค่ะ</p> <p>วี คุณพ่อคุณแม่ใจดีจังเลย แค่ลูกน้องยัง เลี้ยงตั้งขนาดนี้</p> <p>ครู เพราะท่านทำตามหลักปฏิสันถารนะสิ</p>

	<p>ริน ปฏิสันถาร แปลว่าอะไร แล้วคุณพ่อคุณแม่ หนูท่านทำอะไรถึงได้เป็นตามหลักนี้เหอะคะ</p>
<p>3</p> <div data-bbox="247 672 853 1019"> <p>ปฏิสันถาร แปลว่า การต้อนรับ หมายถึง การรับรอง การทักทายปราศรัยผู้มาถึงถิ่น</p> </div>	<p>ครู ปฏิสันถาร แปลว่า การต้อนรับยังงัยละ</p> <p>ปฏิสันถาร แปลว่า การต้อนรับ หมายถึง การรับรอง การทักทายปราศรัยผู้มาถึงถิ่น</p> <p>ครู การทำปฏิสันถารเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของผู้เป็นเจ้าของ เป็นหน้าที่ของผู้เป็นเจ้าของที่ต้องทำต่อแขกผู้มาเยือน ไม่ว่าจะผู้นั้นจะเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกันมาก่อนหรือไม่ก็ตาม ตลอดถึงผู้ที่สัญจรผ่านไปมา เมื่อได้ประสบพบเห็นเข้าต้องทำปฏิสันถารทั้งนั้น ปฏิสันถาร มี 2 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อามิสปฏิสันถาร การต้อนรับด้วยวัตถุ สิ่งของ คือการจัดหาวัตถุที่เป็นสิ่งของเป็นเครื่องต้อนรับ เช่น ข้าว น้ำ หรือที่พักอาศัย เท่าที่ผู้เป็นเจ้าของจะสามารถจัดหาต้อนรับแขกผู้มาเยือนตามสมควร หากผู้มาเยือนหิวกระหาย ก็ควรจัดข้าวปลาอาหารให้ หากเขามีความประสงค์หรือจำเป็นจะอยู่พักแรม ก็จัดหาเครื่องนุ่งห่มสำหรับผลัดเปลี่ยนและจัดหาที่พักให้ หรือถ้าสามารถทำได้ เมื่อเขาจะจากไปก็จัดหาพาหนะให้

<p>4</p>	 	<p>2. ฉัมปฏิสันถาร การปฏิสันถารโดยธรรม หมายถึงการต้อนรับด้วยสนทนาปราศรัยโดยธรรม</p> <p>วี ข้อนี้ผมคงทำไม่ได้แน่ เพราะผมไม่เก่งเรื่องธรรมะ ไม่รู้จะสนทนาอะไรครับ</p> <p>ครู ไม่ใช่อย่างนั้นวี สนทนาปราศรัยโดยธรรมไม่ใช่การคุยเรื่องธรรมะ แต่เป็นการพุดคุยสนทนาตามความเหมาะสมแก่แขกผู้มาเยือน หรือสมควรแก่ฐานะของแขก</p> <p>ครู เช่น ถ้าแขกผู้มาเยือนเป็นผู้มีฐานะต่ำกว่าหรือเสมอกับตน ก็ต้อนรับด้วยการทักทายปราศรัยเชิญให้นั่งในที่เสมอกัน ไม่แสดงกิริยาเย่อหยิ่ง ถือตัวด้วยประการใดๆ สนทนาถึงสุขทุกข์โดยอาการฉันทมิตร หรือสนทนาในเรื่องอื่นๆ ตามสมควร ถ้าแขกผู้มาเยือนเป็นผู้มีฐานะตำแหน่งสูงกว่าตน ดำรงอยู่ในฐานะที่ควรเคารพนับถือ เป็นผู้เจริญกว่าตนโดยชาติ คุณ และวัย ก็แสดงการต้อนรับด้วยการอ่อนน้อมถ่อมตน มีการกราบไหว้ลูกลงขันต้อนรับเป็นต้น พร้อมจัดหาอาสนะให้นั่งในที่สมควรให้สมกับฐานะตำแหน่งนั้นๆ</p>
<p>6</p>		<p>ริน โอ้โห หนูเพิ่งรู้ว่า แม้แต่การต้อนรับก็ยังสำคัญขนาดนี้เลยคะ</p> <p>ครู แน่นอน ปฏิสันถาร 2 อย่างนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสังคมมนุษย์ เพราะมนุษย์จะต้องมีการคบหาสมาคมพบปะ ทักทายพุดจาปราศรัยกันด้วยปฏิสันถารอย่างใด</p>

อย่างหนึ่ง เพื่อการอยู่ร่วมกันในโลกอย่างมีความสุข ถ้าปราศจากปฏิสัมพันธ์ทั้ง 2 อย่างนี้ ก็จะทำให้สังคมมนุษย์ขาดความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน

วี อ้าว ฟังคุณครูเพลิน สัมช่วยรินถือขนมเลย

ริน จริงๆ คืออยากกินขนมแล้วมากกว่ามั้ง งั้นเราไปโรงอาหารกันเถอะ ป่านนี้เพื่อนๆ คงมาแล้วละ คุณครูไปทานด้วยกันนะคะ

ครู ตามสบายเถอะริน วี ครูทานมาเรียบร้อยแล้ว

วี งั้นพวกเราไปก่อนนะคร้าบ

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 5

ทุกะ หมวด 2

สุข 2

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทุกะ หมวด 2 สุข 2</p>
2		<p>ริน วี หยิบหนังสืออะไรมานะ วี อ้อ เล่มนี้นะเธอ เป็นหนังสือที่เขียนถึงคนพิการ ไม่มีแขน ไม่มีขา แต่ว่าเป็นคนที่มีความสุข บางคนยังมาเป็นนักฟุตบอลสร้างแรงบันดาลใจอีกด้วยนะ</p> <p>ริน รินเคยอ่านมาเหมือนกัน นับถือใจคนเหล่านี้จริงๆ นะ ทั้งๆ ที่มีอวัยวะไม่ครบแท้ๆ แต่ยังมีมีความสุขได้</p> <p>ครู เพราะพวกเค้า มี เจตสิกสุข หรือ สุขทางใจยังไงล่ะ</p> <p>ริน เอ๋ เจตสิกสุข คืออะไร คุณครูช่วยอธิบายหน่อยได้มั๊ยคะ</p>
3		<p>ครู ได้สิ ก่อนอื่นมารู้จักคำว่า สุข กันก่อน... สุข แปลว่า สภาพที่ทนได้ง่าย หรือสภาพที่กีดกันเสียซึ่งทุกข์ หมายถึง ความสบาย ความสำราญ ความปลอดโปร่งแจ่มชื่น ความไม่เดือดร้อนโดยประการต่าง ๆ สุข มี 2 อย่าง คือ</p>

	 <div data-bbox="296 584 842 891" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>๒ เจตสิกสุข สุขทางใจ</p> <p>หมายถึง การที่ใจมีความสำราญแช่มชื่น ไม่ขุ่นมัวด้วยอำนาจกิเลส โลภะ โทสะ โมหะ</p> </div>	<p>1. กายิกสุข สุขทางกาย หมายถึงการที่กายมีภาวะเป็นปกติ ไม่มีโรคภัยเบียดเบียน และไม่ได้ได้รับความเจ็บปวดจากการกระทบกระทั่งกับสิ่งอื่น ๆ มีทรัพย์สินสมบัติพร้อมทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคใช้สอยอย่างพร้อมมูล ตลอดถึงการที่กายไม่ได้รับความเหน็ดเหนื่อยด้วยกิจการที่จะต้องทำต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>2. เจตสิกสุข สุขทางใจ หมายถึงการที่ใจมีความสำราญแช่มชื่น ไม่ขุ่นมัวด้วยอำนาจกิเลสคือ โลภะ โทสะ โมหะ อันเป็นเหตุทำจิตให้เศร้าหมองหรือการที่จิตมีปกติผ่องใส ไม่ขุ่นมัวด้วยอารมณ์ที่มากระทบ มีปกติเย็นและแช่มชื่นอยู่เป็นนิจเป็นต้น</p>
<p>4</p>	 	<p>ครู จะเห็นได้ว่า สุข 2 อย่างนี้ สุขทางใจนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะบุคคลแม้กายจะได้รับความลำบาก เตือดร้อนขนาดไหน ถ้าใจเป็นสุขไม่ขุ่นมัวแล้ว ย่อมทนต่อความทุกข์ที่เกิดขึ้นทางกายได้ ทั้งยังสามารถหาอุบายหลีกเลี่ยงความทุกข์นั้น ๆ ได้ด้วย</p> <p>วี อย่างนี้เอง คนเหล่านั้น อาจจะได้มีร่างกายที่ปกติ แต่เค้าก็มีความสุขทางใจได้</p> <p>ริน ในเมื่อเราโชคดีที่มีสุขทางกายแล้ว หนูจะพยายาม ทำใจให้สดชื่นเบิกบาน เพื่อจะได้มีสุขทางใจด้วยค่ะ</p> <p>ครู อืม ดีมาก</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 6

ติกะ หมวด 3

อกุศลวิตก 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติกะ หมวด 3 อกุศลวิตก 3</p>
2		<p>เอ อี!! ทีเราบ้างละ นายอิฐ!!</p> <p>ครู ทำอะไรนะเอ??</p> <p>เอ (สะดุ้ง) อ๊ย คุณครู มาตั้งแต่เมื่อไหร่คะ</p> <p>ครู มาทันเห็นเอกำลังจะเอารายงานของอิฐมาเขียน ละเลงให้ละงี่ละ</p> <p>เอ หนู... ขอโทษค่ะคุณครู</p> <p>ครู เอาละ ไหนเล่าให้ครูฟังซิ เกิดอะไรขึ้น ทำไม ต้องแก้งอิฐขนาดนี้ด้วย</p> <p>เอ คือ... เมื่อวันก่อน อิฐเค้าเตะบอลมาโดนหนู จน เสื้อหนูเป็นรอยเลอะเทอะ แทนที่เขาคจะขอโทษ กลับหัวเราะเป็นเรื่องสนุก ทำให้คนอื่นพลอย หัวเราะเยาะหนูไปด้วย แล้วหนูก็ต้องทนใส่เสื้อ เปื้อนนั่นทั้งวัน หนูเลยจะหาทางเอาคืนบ้างนะ ค่ะ</p> <p>ครู ก็เลยมาลงที่รายงานของอิฐแบบนี้ ... ทำแล้ว สบายใจขึ้นหรือยังละ หีม?</p>

<p>3</p>	<p>อกุศลวิตก แปลว่า ความตรึงในทางอกุศล หมายถึง ความนึกคิดไปในทางที่ไม่ดี</p> 	<p>เอ ไม่เลยค่ะคุณครู ตอนนี้หนูรู้สึกแย่ง ถ้าอิฐเห็นก็คงเสียใจมาก หนูไม่รู้ทำไมหนูถึงทำเรื่องร้ายๆ อย่างนี้ได้ลง</p> <p>ครู เพราะเอปล่อยให้อกุศลวิตกเข้าครอบงำจิตใจยังไงล่ะ</p> <p>เอ อกุศลวิตกเหวออะไร คืออะไร แล้วหนูจะป้องกันไม่ให้มันเข้าครอบงำจิตใจอีกได้ยังไงคะ หนูไม่อยากเป็นคนไม่ดีค่ะ</p> <p>ครู ถ้าไม่อยากให้ออกุศลวิตกเข้าครอบงำ ก็ต้องทำความรู้จักกับมันก่อน</p> <p>อกุศลวิตก แปลว่า ความตรึงในทางอกุศล หมายถึง ความนึกคิดไปในทางที่ไม่ดี</p> <p>ครู เป็นอาการที่เกิดขึ้นกับจิต โดยปกติจิตของมนุษย์ผู้เป็นปุถุชนย่อมมีการนึกคิดไปในอารมณ์ต่างๆ บางครั้งก็นึกคิดไปในทางที่ดี คือคิดที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น บางครั้งก็คิดไปในทางไม่ดี คือคิดแต่ในทางที่จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ในที่นี้หมายถึงความนึกคิดในทางที่ไม่ดี</p>
<p>4</p>	<p>๑ กามวิตก ความตรึงในทางกาม หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้หนักไปทางกาม</p>	<p>อกุศลวิตก มี 3 อย่าง คือ</p> <p>1. กามวิตก ความตรึงในทางกาม หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้หนักไปทางกาม หรือในทางลาภผล เช่น ความคิดที่มุ่งไปในทางประพาศพิศในสามภรรยาของผู้อื่น เมื่อเห็นสามภรรยาของผู้อื่นแล้วก็อดใจไว้ไม่ได้เก็บเอาความคิดปรารถนาที่จะทำการล่วงละเมิดไว้ในใจ</p> <p>เอ แล้วความคิดน่าเกลียดแบบนี้เกิดขึ้นได้ยังไงคะคุณครู</p>

 <div style="background-color: #f9e79f; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p>๒ พยาบาทวิตก ความตริในทางพยาบาท</p> <p>หมายถึง ความนึกคิดของผู้ที่หนักไปในทางโทสะขาดความเมตตา มุ่งแต่จะให้เกิดความทุกข์แก่ผู้อื่น</p> </div>	<p>ครู เกิดขึ้นได้เพราะความคิดแบบนี้มีรากจะเป็นสมุฏฐานยังง่ละ ข้อต่อไปคือ</p> <p>2. พยาบาทวิตก ความตริในทางพยาบาท หมายถึง ความนึกคิดของผู้ที่หนักไปในทางโทสะขาดความเมตตา มุ่งแต่จะให้เกิดความทุกข์แก่ผู้อื่น</p> <p>เอ หนูโกรธอิฐ แล้วก็เลยคิดแก้แค้นเป็นเพราะข้อนี้ใช่ไหมคะ</p> <p>ครู ใช่แล้วเอ การคิดจะประทุษร้ายร่างกายเขาบ้าง คิดจะทำลายทรัพย์สินของเขาบ้าง คิดจะทำลายคุณความดีของเขาบ้าง เป็นพยาบาทวิตก โดยความคิดเช่นนี้มีโทษเป็นสมุฏฐาน</p>
<p>5</p> <p>บายนี่ลานะ ผากทำนี่ หนอยจ๋า</p> 	<p>3. วิหิงสาวิตก ความตริในทางเบียดเบียน หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้ขาดความสงสาร และขาดความพลอยยินดี มีความริษยาไม่ยอมเห็นใครดีกว่าตน</p> <p>ครู เช่น คิดหาทางกลั่นแกล้งผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อนบ้าง ทำงานด้วยกันก็คิดเอาเปรียบเขาเพื่อตัวเองจะได้ทำงานน้อยบ้าง หรือแสวงหาความสุขเพื่อตัวเองในทางที่จะทำให้ผู้อื่นได้รับความลำบากบ้าง เช่น ใช้คนหรือสัตว์พาหนะเกินพอดี ไม่ปรานีไม่คิดถึงความลำบากของเขาของหรือแสวงหาความสุขเพื่อตนเองในทางลำบากของผู้อื่น ความคิดเช่นนี้มีโทษเป็นสมุฏฐาน</p> <p>เอ โอ้โห ไม่ว่าจะข้อไหน ก็เป็นนิสัยที่น่ารังเกียจทั้งนั้นเลยนะคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว เอ ดังนั้น อกุศลวิตกทั้ง 3 อย่างนี้ บุคคลควรระวังไม่ให้เกิดขึ้นในจิตสันดาน</p>

<p style="text-align: center;">อกุศลวิตก ทั้ง ๓ อย่างนี้ บุคคลควรระวังไม่ให้เกิดขึ้นในจิตสันดาน เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะทำให้นึกคิดไปในทาง กาม ในทางพยาบาท และในทางเบียดเบียน</p>	<p>เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะทำให้นึกคิดไปในทาง กาม ในทางพยาบาท และในทางเบียดเบียน</p> <p>เอ หนุจะระวัง ไม่ให้เกิดอกุศลวิตกทั้ง 3 ข้อได้ ง่ายๆ ค่ะ แต่ตอนนี้หนุรู้สึกผิดจังเลย หนุอยากไปขอโทษ อิฐค่ะ</p> <p>อิฐ ไม่เป็นไรหรอก เอ เราได้ยินดีหมดแล้ว เราขอ โทษนะ ที่วันนั้นเตะบอลไปโดนเอ แล้วยังไปหัวเราะเยาะ อีก</p> <p>เอ ไม่เป็นไรจ๊ะ ตอนนี้เอไม่โกรธอิฐแล้วละ</p> <p>ครู เออละ เรื่องก็แล้วไปแล้ว ต่อไปทั้งสองคนก็ต้อง ระวัง หากเกิดอกุศลวิตกทั้ง 3 ข้อนี้ ก็ควร หาทางระงับเสีย เพราะเป็นเหตุขัดขวางการทำ ความดีของตนและเป็นเหตุทำให้ใจคิดไปในทาง อกุศลอยู่เนืองๆ จึงควรละเสีย</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 7

ติเกะ หมวด 3

กุศลวิตก 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติเกะ หมวด 3 กุศลวิตก 3</p>
2		<p>ริน อรุณสวัสดิ์จะ บุญ ดีใจจังที่เจอ กำลังนึกถึงอยู่พอดีเลย</p> <p>บุญ อรุณสวัสดิ์ ริน อยากเจอเรา มีธุระอะไรรีบเล่า</p> <p>ริน วันหยุดเสาร์ อาทิตย์นี้ วางมัย ริน กับ เอ นัดกันว่าจะไปดูนิทรรศการภาพวาดสีน้ำกัน พอดีนึกได้ว่า บุญก็ชอบดูงานศิลปะ เลยจะชวนไปด้วยกันนะจ๊ะ</p> <p>บุญ เสาร์ อาทิตย์นี้เหรอ ... โห น่าสนใจจัง แต่เรามีนัดกับพัตแล้วนะสิ</p> <p>ริน ว่า เสียตายจัง เค้จัดแค่อาทิตย์นี้เท่านั้นด้วยสิว่าแต่ บุญกับพัต นัดจะไปไหนกันเธอ</p> <p>บุญ พัดชวนไปพักค้าง ปฏิบัติธรรมที่วัดนะ เราเห็นพัดไปเป็นประจำเลยสนใจไปบ้าง</p> <p>ริน อ้อ ถ้าอย่างนั้น ไปกับพัตแหละดีแล้ว ... พัดไปปฏิบัติธรรมบ่อยอย่างนี้เอง รินถึงไม่ค่อยเห็นเค้าโกรธใคร หรือทำให้ใครเดือดร้อนเลย</p>

<p>3</p>		<p>บุญ จริ่งด้วยดี ถ้าเราอยากจะเป็นคนดีเหมือนพัด บ้าง ควรจะยึดหลักคุณธรรมข้อไหนนะ</p> <p>ครู ก็ กุศลวิตก 3 ยังไงละ</p> <p>บุญ อ๊ะ คุณครูมาแล้ว!! คุณครูครับ ช่วยอธิบายให้ ฟังหน่อยได้ไหมครับว่า กุศลวิตก 3 คืออะไร</p> <p>ครู ได้สิ ครูจะอธิบายให้ฟัง</p> <p>กุศลวิตก แปลว่า ความดีในทางกุศล หมายถึง ความ ดีที่นึกคิดในฝ่ายที่ดี</p> <p>ครู ซึ่งก็จะตรงกันข้ามกับอกุศลวิตก โดยจะมี 3 อย่าง คือ</p> <p>1. เนกขัมมวิตก ความดีในทางพรากจากกาม หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้หวังความสงบในการที่จะนำ ตนออกจากกาม ไม่ตกอยู่ในอำนาจของกิเลสกาม</p> <p>ริน แล้ว... กิเลสกาม นี่หมายถึงอะไรบ้างคะคุณครู</p> <p>ครู ก็จะมี ราคะ ความกำหนัด โลภะ ความโลภ เป็นต้น</p> <p>ครู ทั้งไม่ปล่อยใจให้ลุ่มหลงอยู่ในวัตถุกามอันเป็น เครื่องยั่ววนจิต คือ กามคุณ 5 ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ที่น่ารักใคร่พาใจให้กำหนัด</p> <p>บุญ โห ... จะทำยังไง ไม่ให้หลงในรูปเสียงกลิ่นรส ล่ะครับคุณครู มันยากนะครับ</p>
<p>4</p>		<p>ครู ทำได้ดี โดยคำนึงถึงโทษของกิเลสเหล่านี้ ว่า เป็นเหตุให้จิตฟุ้งซ่าน และมีความคิดที่จะออกจากกิเลส เหล่านั้นด้วยการออกบวช ยังไงละ</p> <p>ริน อ้อ เหมือนกับที่ พัด ชอบไปปฏิบัติธรรมที่วัด เป็นประจำ อย่างนี้ใช่ไหมคะ</p>

<p>๒ อพยาบาทวิตก ความตรึงในทางไม่พยาบาท หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้หวังให้คนอื่นมีความสุข ไม่คิดถึงความสุขของตนฝ่ายเดียว คิดที่จะแบ่งปันประโยชน์ของตนแก่ผู้อื่น</p> 	<p>ครู ไข้แล้ว ริน โดยเนกขัมมวิตกนี้มี อโหสะ เป็นสมมุฏฐาน</p> <p>2. อพยาบาทวิตก ความตรึงในทางไม่พยาบาท หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้หวังให้คนอื่นมีความสุข ไม่คิดถึงความสุขของตนฝ่ายเดียว คิดที่จะแบ่งปันประโยชน์ของตนแก่ผู้อื่น</p> <p>ครู ได้แก่ ความคิดของผู้ประกอบด้วยเมตตากรุณา เมื่อตนมีความสุขก็ปรารถนาจะให้ผู้อื่นมีความสุขด้วย เห็นผู้อื่นมีความสุขก็คิดช่วยเขาให้พ้นทุกข์ อพยาบาทวิตกนี้มี อโหสะเป็นสมมุฏฐาน</p>
<p>5</p> 	<p>3. อวิหิงสาวิตก ความตรึงในทางไม่เบียดเบียน หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้มุ่งให้ผู้อื่นมีความสุขสบาย ไม่คิดซ้ำเติมเมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์ จะทำสิ่งใดก็นึกถึงประโยชน์ของผู้อื่นอยู่เสมอ</p> <p>ครู เช่นจะใช้คนหรือสัตว์ก็นึกถึงความเหนื่อยยากของคนหรือสัตว์นั้น ไม่ใช่ให้ลำบากตรากตรำจนเกินไปหรือคิดจะทำสิ่งใด ถ้าทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนถึงดเว้นเสีย</p> <p>ครู อวิหิงสาวิตกนี้มี อโมหะเป็นสมมุฏฐาน</p> <p>ริน โอ้อโฮ พัดเค้ามี่คุณธรรมตามนี้ครบเลยคะ</p> <p>ครู ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องดี เพราะกุศลวิตก 3 อย่างนี้บุคคลควรบำเพ็ญให้เกิดขึ้นในจิตสันดาน</p>

<p>ได้รับประโยชน์สุข สามารถบำเพ็ญคุณความดีและเพิ่มพูนกุศล</p>	<p>บุญ การมีกุศลวิตก 3 นี้ จะมีผลดีต่อผู้ปฏิบัติอย่างไรบ้างครับ</p> <p>ครู หากเรานึกคิดในทางออกจากกาม ในทางไม่พยาบาท และในทางไม่เบียดเบียน ก็จะทำตน ให้ได้รับ ประโยชน์สุข สามารถบำเพ็ญคุณความดีและเพิ่มพูนกุศลให้เกิดมากยิ่งขึ้นยิ่งงั้น</p> <p>ริน ต่อไป หนูจะตั้งใจทำให้เกิดกุศลวิตก 3 ขึ้นในใจให้บ่อยๆ เลยค่ะ จะได้ทำความดีและสร้างกุศลได้มากๆ</p> <p>บุญ ผมก็เหมือนกันครับ</p> <p>ครู เอ้า หมดเวลาพักแล้ว ตอนนี้ก็ได้เวลาทำตัวเป็นเด็กดี โดยการเข้าห้องเรียนให้ตรงเวลาได้แล้ว</p>
---	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 8

ติกะ หมวด 3

อัคคิ 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติกะ หมวด 3 อัคคิ 3</p>
2		<p>วี ฮ้าวววววว</p> <p>เอ เมื่อคืนนอนดึกเธอวี นั่งหาจนแมลงวันจะบินเข้าปากอยู่ละ</p> <p>วี ก็เซ่งะสิ พุดแล้วก็โมโห คุณป้าเราไปฟังใครมาก็ไม่รู้ว่ ถ้าอยากรวย ให้ไปกราบไหว้ต้นไม้ใหญ่หน้าหมู่บ้านตอนดึกๆ เมื่อคืนเลยชวนเราไปเป็นเพื่อนกว่าจะได้กลับบ้านนอนก็เที่ยงคืนนุ่น</p> <p>นก พุดถึงเมื่อคืน ... เราได้ข่าวว่ามีไฟไหม้แถวๆ บ้านเอไซ่มัย</p> <p>ครู หืม?? ไฟไหม้ใกล้บ้านเอเธอหะ มีใครเป็นอะไรหรือเปล่า</p> <p>เอ ไม่มีใครเป็นอะไรคะคุณครู โชคดีที่ไฟดับทันก่อนจะลุกลามคะ ไม่อย่างนั้นก็คงจะแยเหมือนกัน</p> <p>ครู ค่อยยังชั่วที่ปลอดภัยกัน เอ้า แล้ววีเป็นอะไรไปทำไมทำหน้าบูดแบบนั้น</p> <p>วี ขอโทษครับคุณครู เมื่อคืนผมนอนน้อยไปหน่อยเลยอารมณ์ไม่ค่อยดี</p>

		<p>เอ วีเค้าโกรธคุณป้า เพราะทำให้เค้าอดนอนคะ</p> <p>ครู อ้าว ฮ่าๆ กลายเป็นว่า ไฟไหม้ได้เผาบ้านเอ แต่มาเผาที่ใจวีแทน</p> <p>วี ไฟเผาใจได้ด้วยเหรอครับ คืออะไร ยังไง คุณครูช่วยอธิบายหน่อยได้มั๊ยครับ</p>
<p>3</p>	 	<p>ครู นั่นไงล่ะ ได้ยินปั๊บหายว่องเลยนะวี... เฮอะ ครูจะอธิบายให้ฟัง</p> <p>อัคคิ แปลว่า ไฟ โดยปกติไฟเป็นของร้อน เมื่อบุคคลไปถูกต้องเข้าก็จะทำให้เจ็บปวด เพราะถูกพลังแห่งความร้อนแผดเผา ถ้าเอาวัตถุไปถูกต้องเข้าก็อาจเผาวัตถุนั้นให้เป็นเถ้าถ่านไปได้ นี่หมายถึงไฟภายนอกที่มีอยู่ตามธรรมชาติ</p> <p>ครู แต่ที่พูดกับวีเมื่อครูนี ครูหมายถึง กิเลส ที่เปรียบเหมือนไฟ เพราะเผาผลาญจิตใจให้เราร้อน</p> <p>ครู คือกิเลสที่มีลักษณะร้อนเหมือนไฟ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นภายในจิตใจแล้ว ก็จะทำให้รุ่มร้อนกระวนกระวาย ไม่อาจคงอยู่ในคุณความดีได้ เพราะเป็นสิ่งที่จะเผาบุคคลเสียจากคุณความดี โดยอัคคิ มี 3 อย่าง คือ</p> <p>1.ราศัคคิ ไฟคือราคะ หมายถึง ความกำหนัดยินดีหรือความทะยานอยากในอารมณ์ต่างๆ ตามที่ตนปรารถนา ซึ่งมีมาจากความโลภ</p> <p>ครู ตามปกติบุคคลผู้ประกอบด้วยราคะแล้ว จิตจะฟุ้งซ่านไม่สงบลงได้ เช่น เมื่อได้เห็นรูปที่สวยงาม ฟังเสียงที่ไพเราะ จิตก็จะติดอยู่ในรูปและเสียงนั้น เกิดความร้อนรุ่มกระวนกระวายใจพยายามเพื่อจะให้ได้มาตามที่ปรารถนา โดยสามารถทำได้ทุกอย่างไม่ว่าถูกหรือผิด เช่น ฆ่าคนหรือทำอนาจารต่างๆ</p>

		<p>เพื่อให้ได้สิ่งที่ปรารถนา ซึ่งเกิดขึ้นด้วยอำนาจ ไฟ ราคาที่เขาสนใจทำให้ร้อน นั่นเอง</p>
4	 <p style="text-align: center;">โทสะ จึงเปรียบเหมือนไฟ เพราะเผาผลาญจิตใจด้วยการคิดประทุษร้ายผู้อื่น</p> 	<p>2. โทสะคิ ไฟคือโทสะ หมายถึง ความขัดเคือง ไม่พอใจ คิดประทุษร้ายผู้อื่น</p> <p>ครู เป็นธรรมชาติของจิตที่ถูกอนิภูฎารมณฺ์ คือ อารมณฺ์ ที่ไม่น่าปรารถนามากกระทบ มีลักษณะทำให้จิต หงุดหงิดฉุนเฉียวเป็นต้น</p> <p>เอ อ้อ เหมือนที่เรานั่งทำหน้าบูด เพราะหงุดหงิดที่ต้อง อดนอนไปเป็นเพื่อนคุณข้า ไซ้มัยคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว เอ โทสะนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ถ้าไม่รู้จักระงับยั้ง ชั่งใจ ก็ย่อมเป็นเหตุให้แสดงอาการวิปริตต่างๆ และถ้ามีกำลังแก่กล้ามากขึ้น ก็ทำให้ปราศจาก ความเมตตากรุณา อาจประทุษร้ายผู้อื่นที่ตนโกรธ ได้โดยวิธีการต่างๆ</p> <p>ดังนั้น โทสะ จึงเปรียบเหมือนไฟ เพราะเผาผลาญ ให้ร้อนรุ่มด้วยการคิดประทุษร้ายผู้อื่น</p> <p>3. โมหะคิ ไฟคือโมหะ หมายถึง ความหลงไม่รู้สภาพตาม เป็นจริง</p> <p>ครู จิตที่ถูกโมหะครอบงำ ย่อมลุ่มหลงมัวเมาไปตาม ความเชื่อของตน หรือตามคำชักนำของผู้อื่น โดย ไม่ได้ใช้ปัญญาของตนพิจารณาหาเหตุผล เช่นมีผู้มา แนะนำว่า ถ้าอยากมีความสุขความเจริญจะต้องทำ การบูชาหรือบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วยสิ่งนี้ๆ ก็ทำ ตาม</p> <p>วี อย่างคุณป้าผม ที่ไปหลงเชื่อว่าไหว้ต้นไม้ตอนดึกๆ แล้วจะรวย แบบนี้ไซ้มัยครับ แต่ทำไมถึงเปรียบเป็นไฟล่ะครับ</p>

		<p>ครู เพราะว่า ถ้าหากเราเชื่อตามคำแนะนำของคนอื่นโดยไม่ใช้ปัญญา ในกรณีที่ตนเองไม่มีทรัพย์สินสิ่งของ ก็ไปยืมผู้อื่นมา โดยไม่คำนึงว่าทำไปแล้วจะเกิดผลหรือไม่ เมื่อไม่เกิดผลตามคำแนะนำ ก็เดือดร้อนใจ เพราะหมดทรัพย์สินและเป็นหนี้ผู้อื่น</p> <p>ดังนั้น โมหะจึงเปรียบเหมือนไฟ เพราะเผาผลาญจิตใจให้ลุ่มหลง</p>
5	 	<p>ครู ไฟทั้ง 3 กองนี้ บุคคลควรระวังไม่ให้เกิดขึ้น เพราะเมื่อไฟคือ ราคะ โทสะ โมหะ เกิดขึ้นแล้วจะเผาผลาญจิตใจให้เร่าร้อนกระวนกระวาย ดิ้นรน กระสับกระส่าย หลงมัวเมาตกอยู่ในอำนาจตลอดไป ไม่สามารถถอนตัวให้พ้นไปได้</p> <p>วี จริงด้วยครับคุณครู เมื่อกี้ผมง่วงนอนมาก แล้วก็เลยพาลโกรธคุณป้า ผมรู้สึกหัวใจกระสับกระส่าย ร้อนรุ่ม แตกต่างจากตอนนี้เยอะเลย ... ต่อไปผมจะระวังไม่ให้เกิดไฟขึ้นในใจง่ายๆ ครับ</p> <p>ครู ดีมากวี ... นักเรียนทุกคนก็เหมือนกันนะ ถ้าเกิดกิเลสเหล่านี้ ใจจะเหมือนถูกไฟเผาให้ร้อนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น พวกเราควรระวังไม่ให้เกิดขึ้นในจิตใจ แต่ถ้าเกิดขึ้นแล้วก็ควรละเสีย ...</p> <p>ทุกคน ครับ / ค่า</p> <p>ครู เอาล่ะ ทำรายงานกันต่อเถอะ ครูต้องไปเตรียมการสอนตอนบ่ายแล้ว</p> <p>วี ขอบคุณมากครับคุณครู</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 9
ติเก หมวด 3

อธิปไตยะ 3

	ภาพ	เสียง
1	 <p style="text-align: center;"> ติเกะ หมวด ๓ อธิปไตยะ ๓ </p>	วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติเกะ หมวด 3 อธิปไตยะ 3
2	 	ครู มีอะไรกันเธอ ทำไมทุกคนดูรีบร้อนกันจัง ริน อ้อ วันนี้มีเปิดตัวผู้สมัครประธานนักเรียนนะ ค่ะคุณครู ครู จริงด้วยสิ ครูลืมไปเสียสนิทเลย แล้วมีใครลงสมัครบ้างล่ะ เอ อีๆ หนูรู้ค่ะ มีพี่กฤต ที่สอบได้ที่ 1 ของชั้นทุกปี ... พี่กั้ง นักกีฬาประจำจังหวัด แล้วก็ พี่ปอนด์ หนุ่มหล่อประจำโรงเรียน อีๆ พุดแล้วเงิน ริน เงินขนาดนี้ ทำทางจะชอบทุกคน เลือกไม่ถูกเลยใช้มั้ยเนี่ย เอ เอ แหม ก็ใช่ะสิ คนนี้ก็แก๊งแก๊ง คนนั้นก็เท่ อีกคนก็หล่อ โอ๊ย ปวดหัวๆ ครู ฮ่าๆๆ ใจเย็นๆ ก่อนเอ ครูว่าการเลือกประธานนักเรียนควรดูเรื่องอธิปไตยะ มากกว่าเรียนดี กีฬาเด่น หน้าตาหล่อ นะ
3		เอ เอ้อธิปไตยะ เหนื่อยอะ แปลว่าอะไร ดุยังงัย คุณครูช่วยอธิบายให้ฟังได้มั๊ยคะ ครู ได้สิ ครูจะอธิบายให้ฟัง จะได้ใช้ประกอบการตัดสินใจได้

<div data-bbox="247 221 783 521" data-label="Text"> <p>อริปไตยยะ แปลว่า ความเป็นใหญ่ หมายถึง ความเป็นใหญ่ของบุคคลที่จะทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็หวังผลที่จะได้เป็นสำคัญ</p> </div> <div data-bbox="247 577 783 878" data-label="Image"> </div>	<p>อริปไตยยะ แปลว่า ความเป็นใหญ่ หมายถึง ความเป็นใหญ่ของบุคคลที่จะทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็หวังผลที่จะได้เป็นสำคัญ</p> <p>ครู เช่น ทำเพื่อตนเอง ทำเพื่อประเทศชาติ บ้านเมือง ทำเพื่อความถูกต้องชอบธรรม อริปไตยยะ มี 3 อย่าง</p> <p>1. อัตตาริปไตยยะ ความมีตนเป็นใหญ่ (อัตตาริปไตย) หมายถึง บุคคลผู้ยึดอัตตา คือถือตนเป็นประมาณ</p> <p>ครู จะกระทำการสิ่งใดก็นึกถึงประโยชน์ตนเป็นสำคัญ โดยไม่นึกถึงความเสียหายของผู้อื่น แม้จะทำการสิ่งทีแสดงว่าตนเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวมก็ตาม จะทำก็เมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น แต่จุดมุ่งหมายก็คือความเป็นใหญ่ของตนเป็นสำคัญ ยังไงล่ะ</p>
<p>4</p> <div data-bbox="247 1238 783 1538" data-label="Text"> <p>๒ โลกัทธิปไตยยะ ความมีโลกเป็นใหญ่ (โลกัทธิปไตย)</p> </div> <div data-bbox="247 1594 783 1895" data-label="Image"> </div>	<p>2. โลกัทธิปไตยยะ ความมีโลกเป็นใหญ่ (โลกัทธิปไตย) โลกในที่นี้หมายถึง ประชาชนผู้อยู่ในโลก</p> <p>ครู ดังนั้น โลกัทธิปไตยยะในที่นี้ จึงหมายถึงมีประชาชนเป็นใหญ่ หรือที่เรียกกันในสมัยนี้ว่า ประชาธิปไตย คือจะทำการสิ่งใดก็ยังยึดถือประชาชนเป็นใหญ่</p> <p>เอ ถ้าเป็นเสียงของคนส่วนใหญ่ ก็น่าจะดีกว่า อัตตาริปไตยยะ ใช่มั้ยคะคุณครู</p> <p>ครู การถือเอาความเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นประมาณ อาจจะถูกหรือผิดก็ได้นะ ดังนั้นจึงควรมีธรรมคือความถูกต้องกำกับไว้ด้วย ซึ่งนับว่าอำนวยประโยชน์ดีกว่าอัตตาริปไตยยะ</p>

<p>๓ ัฒมาธิปไตยยะ ความมีธรรมเป็นใหญ่ (ธรรมาธิปไตย)</p> 	<p>3. ัฒมาธิปไตยยะ ความมีธรรมเป็นใหญ่ (ธรรมาธิปไตย) ธรรมในที่นี้หมายถึง ความถูกต้องชอบธรรมในการกระทำของบุคคลเป็นสำคัญ</p> <p>ริน ความถูกต้องชอบธรรมในการกระทำ คือยังงัยคะครู</p> <p>ครู ก็คือ ไม่ใช่ทำเพราะกลัวคนอื่นติเตียน หรือหวังคำสรรเสริญ แต่ทำเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรทำ เช่น เมื่อจะทำบุญกุศลก็เห็นว่าการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา เป็นหลักปฏิบัติที่ถูกต้องชอบธรรม จึงให้ทานเพื่อให้จิตปราศจากความตระหนี่และเกื้อกูลต่อกัน รักษาศีลเพื่อรักษากายวาจาของตนให้สงบเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน และเจริญภาวนาเพื่อให้ใจสงบระงับไม่คิดฟุ้งซ่าน</p>
<p>5</p> <p>อัตตาธิปไตยยะ และ โลกาธิปไตยยะ ต้องมี ัฒมาธิปไตยยะ เป็นหลักควบคู่ไปด้วยเสมอ</p>	<p>ริน แล้วข้อไหนที่เป็นหลักสำคัญที่ควรยึดถือคะ</p> <p>ครู อธิปไตยยะ 3 อย่างนี้ บุคคลควรยึดถือัฒมาธิปไตยยะ เป็นหลักสำคัญในการดำรงชีวิต</p> <p>เอ อ้อ เพราะัฒมาธิปไตยยะ คือการกระทำสิ่งที่เราควรทำ</p> <p>ครู เก่งมาก เอ เพราะการจะยึดเอาประโยชน์ของตนเองหรือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นใหญ่ จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องชอบธรรม ดังนั้น อัตตาธิปไตยยะ และ โลกาธิปไตยยะ ต้องมี ัฒมาธิปไตยยะ เป็นหลักควบคู่ไปด้วยเสมอ</p>

<p style="text-align: center;">อธิปไตยยะ ๓</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑ อตฺตธาธิปไตยยะ ความมีตนเป็นใหญ่ ๒ โลกธาธิปไตยยะ ความมีโลกเป็นใหญ่ ๓ ฐมฺมาธิปไตยยะ ความมีธรรมเป็นใหญ่ 	<p>ริน โอ้โฮ หลักอธิปไตยยะ น่าจะช่วยให้ตัดสินใจเลือกประธานนักเรียนได้ดีกว่าความเก่ง ความเท่ ความหล่อเยอะเลยคะ</p> <p>ไหนเอ จำได้รีเปล่า อธิปไตยยะ3 มีอะไรบ้าง ทวนให้คุณครูฟังซิ</p>
	<p>เอ สบายมากจ้ะริน อธิปไตยยะ3 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อตฺตธาธิปไตยยะ ความมีตนเป็นใหญ่ 2. โลกธาธิปไตยยะ ความมีโลกเป็นใหญ่ 3. ฐมฺมาธิปไตยยะ ความมีธรรมเป็นใหญ่ <p>เก่งมัยๆ</p>
	<p>ริน สุดยอด! อ๊ะ ใกล้เคียงที่พี่ๆ เค้าจะเล่านโยบายกันแล้วนี่</p> <p>เอ อู๋ย จั๊นรีบไปดีกว่า เดี่ยวไม่ทัน</p> <p>ครู ไปกันเถอะ ครูก็ตั้งใจจะไปฟังด้วยเหมือนกัน</p> <p>เอ / ริน ค่า</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 10

ติเกะ หมวด 3

ญาณ 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560</p> <p>ติเกะ หมวด 3</p> <p>ญาณ 3</p>
2		<p>ริน อ้าว ยังไม่กลับบ้านอีกหรือวี เย็นแล้วนะ</p> <p>วี เราอ่านหนังสือเพลินไปหน่อยนะ พรุ่งนี้มีสอบ แต่ยังไม่ค่อยเข้าใจหัวข้อนี้เลย</p> <p>ริน หัวข้ออะไร ถามรินก็ได้ รินอ่านมาหมดแล้ว</p> <p>วี เรื่อง ญาณ 3 นะ รินอธิบายให้ฟังหน่อยสิ</p> <p>ริน ยะ... ญาณ 3 หรือ ทำไมรินไม่คืนเลยเนี่ย สงสัยอ่านข้ามไปแน่ๆ เลย แทะๆ</p> <p>วี อ่านไป ดูพระเอกละครไปด้วยละสิ ไข่ม้า??</p> <p>ริน แหม รู้ทันตลอด!</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ คุณเสียงดังไปถึงนอกห้อง ครูได้ยินหมดแล้ว</p> <p>ริน อ้า อายจัง</p> <p>ครู เอาละ เดี่ยวครูอธิบายให้วีเขาฟังเอง</p> <p>วี เย้!! ขอขอบคุณคร้าบ</p> <p>ครู ก่อนอื่นต้องรู้ความหมายของ ญาณ ก่อน...</p>
3		<p>ญาณ แปลว่า ความรู้ หรือความหยั่งรู้ หมายถึง ปัญญาหยั่งรู้เหตุและผลอันแจ่มแจ้งตามสภาพความเป็นจริง โดยไม่มีสิ่งใดขัดขวางหรือปิดบังมิให้รู้ ในที่นี้ได้แก่ ความรู้แจ่มเห็นจริงใน อริยสัจ 4</p>

	<p>ญาณ แปลว่า ความรู้ หรือความหยั่งรู้ หมายถึง ปัญญาหยั่งรู้เหตุและผลอันแจ่มแจ้งตามสภาพความเป็นจริง โดยไม่มีสิ่งใดขัดขวางหรือปิดบังมิให้รู้</p> <p>เกิด แก่ เจ็บ ตาย</p>	<p>ญาณ มี 3 อย่าง คือ</p> <p>1. สัจจญาณ ปรีชาหยั่งรู้ร้อยยั้ง หมายถึง ความหยั่งรู้ในร้อยยั้ง 4 แต่ละอย่างตามที่เป็นจริงว่า นี้ทุกข์ นี้ทุกข์สมุทัย เหตุเกิดทุกข์ นี้ทุกข์นิโรธ ความดับทุกข์ นี้ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ หรือปัญญาหยั่งรู้ว่า การเกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นทุกข์ ตัณหา 3 มีกามตัณหาเป็นต้น เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ ความดับตัณหาเสียได้เป็นความดับทุกข์ อริยมรรคมีองค์ 8 เป็นข้อปฏิบัติที่นำไปสู่ความดับทุกข์</p> <p>ริน อริยมรรคมีองค์ 8 คืออะไรเธอคะคุณครู</p>
4	<p>๑ สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ ความเห็นที่ถูกต้อง</p> 	<p>ครู อริยมรรคมีองค์ 8 คือ</p> <p>1) สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ ความเห็นที่ถูกต้อง ได้แก่ ปัญญาผู้แจ้งใน อริยสัจ 4 คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค หรือปัญญาผู้แจ้งไตรลักษณ์ และปฏิจจสมุปปาท</p> <p>2) สัมมาสังกัปปะ ความดำริชอบ ความดำริที่ถูกต้อง ได้แก่ ความดำริในการออกจากกาม การไม่ผูกพยาบาท และการไม่เบียดเบียนผู้อื่น</p> <p>3) สัมมาวาจา เจรจาชอบ เจรจาที่ถูกต้อง ได้แก่ การพูดจาที่ปราศจากวจีทุจริต 4 อย่าง คือ พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ และพูดเพ้อเจ้อ</p> <p>4) สัมมากัมมันตะ การงานชอบ การงานที่ถูกต้อง ได้แก่ ประกอบการงานที่ไม่มีโทษ เว้นจากกายทุจริต 3 อย่าง คือ ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม</p>
5		<p>5) สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีพชอบ การเลี้ยงชีพที่ถูกต้อง ได้แก่ ประกอบแต่สัมมาชีพ งดเว้นจาก</p>

 <p style="text-align: center;"> สัมปธาน ๔ คือ เพียรระวังไม่ให้บาปอกุศลเกิดขึ้น เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรให้บุญกุศลเกิดขึ้น และเพียรรักษาบุญกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว </p> <p style="text-align: center;"> สัมมาสมาธิ ความตั้งใจชอบ ความตั้งใจถูกต้อง </p> <p style="text-align: center;"> ก็นะ ไปสินะ </p>	มิฉฉาชีพ อาชีพที่ผิดศีลธรรม ผิดกฎหมาย มีโทษทั้ง ทางโลกและทางธรรม 6) สัมมาวายามะ ความพยายามชอบ ความเพียรพยายามที่ถูกต้อง ได้แก่ ความเพียร พยายามใน สัมมัปปธาน 4 คือ เพียรระวังไม่ให้บาป อกุศลเกิดขึ้น เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว เพียร ให้บุญกุศลเกิดขึ้น และเพียรรักษาบุญกุศลที่เกิดขึ้น แล้ว 7) สัมมาสติ ความระลึกชอบ ความระลึกที่ ถูกต้อง ได้แก่ ความระลึกไปใน สติปัฏฐาน 4 คือ กาย เวทนา จิต ธรรม 8) สัมมาสมาธิ ความตั้งใจชอบ ความตั้งใจ ที่ถูกต้อง ได้แก่ ความตั้งใจมั่นในการเจริญฌาน 4 คือ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน ริน อย่างนี้เอง ครู มาต่อกันที่ญาณในข้อต่อไป
6 <p style="text-align: center;"> กตญาณ ปรีชาหยั่งรู้กิจอันทำแล้ว หมายถึง ความหยั่งรู้ว่ากิจอันจะต้องทำในอริยสัจ ๔ </p>	3.กตญาณ ปรีชาหยั่งรู้กิจอันทำแล้ว หมายถึงความ หยั่งรู้ว่ากิจอันจะต้องทำในอริยสัจ 4 แต่ละอย่างนั้น ได้ทำเสร็จแล้ว กล่าวคือปัญญาอันหยั่งรู้ว่า ทุกข์ เป็นสภาพที่ควรกำหนดรู้ เราได้กำหนดรู้แล้ว, ทุกข สมุทัย เป็นสภาพที่ควรละ เราละได้แล้ว, ทุกขนิโรธ เป็นสภาพควรทำให้แจ้ง เราได้ทำให้แจ้งแล้ว, ทุกขนิ โรธคามินีปฎิบัติ เป็นสภาพที่ควรทำให้เกิดขึ้น เรา

<p>ทุกข์ เป็นสภาพที่ควรกำหนดรู้ เราได้กำหนดรู้แล้ว ทุกข์สมุทัย เป็นสภาพที่ควรละ เราละได้แล้ว ทุกข์นิโรธ เป็นสภาพควรทำให้แจ้ง เราได้ทำให้แจ้งแล้ว ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา เป็นสภาพที่ควรทำให้เกิดขึ้น เราได้ทำให้เกิดขึ้นแล้ว</p>	<p>ได้ทำให้เกิดขึ้นแล้ว</p> <p>ญาณทั้ง 3 อย่างนี้ เป็นไปในอริยสัจ 4 อย่างละ 3 คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มีสังขญาณ กิจจญาณ กตญาณ จึงเป็น 12</p> <p>ครู พระพุทธองค์ทรงมีพระปัญญาหยั่งรู้แจ่มแจ้งในญาณ 3 ดังกล่าว จึงทรงปฏิญาณพระองค์ว่า ทรงบรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว</p> <p>วี คุณครูอธิบายได้ละเอียดมากเลยครับ แต่ผมคงต้องไปทบทวนอีกหลายๆ รอบ จะได้เข้าใจแจ่มแจ้งกว่านี้</p> <p>ครู ดีแล้วละวี แต่ตอนนี้เย็นมากแล้ว รีบกลับบ้านเถอะ เดี่ยวที่บ้านจะเป็นห้วง</p> <p>วี / ริน ครับ / ค่า</p>
---	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 11

ติเกะ หมวด 3

ตัณหา 3 : กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติเกะ หมวด 3 ตัณหา 3 : กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา</p>
2		<p>บุญ พุดพิตๆ ไอ้ะ กลืนหมูปิ้งลอยมาจากไหนเนี่ย หือมมมมม หอมมมม</p> <p>เอ เรื่องของกินนี่ไวเซียวนะบุญ</p> <p>ครู อะไรกันบุญ ไหนบอกว่าเพิ่งกินข้าวอิ่มจนพุง แทบแตก เพราะแม่ค้าใจดีให้ข้าวมาเยอะไม่ใช่หรอ</p> <p>บุญ แหะๆ จริงๆ ผมอิ่มมากเลยครับ แต่พอได้กลิ่น หมูปิ้ง ก็เลยรู้สึกอยากกินอีก</p> <p>ครู เพราะบุญยังมีความอยาก หรือ ตัณหาอยู่ยังไง ล่ะ</p> <p>บุญ เอ๊ะ... ตัณหา ชื่อฟังดูน่ากลัวยังไงก็ไม่รู้ครับ...?</p> <p>เอ ความอยาก มีชื่อเรียกด้วยหรอคะ คุณครูช่วย อธิบายให้ฟังได้มั๊ยคะ</p> <p>ครู ได้สิเอ ครูจะอธิบายให้ฟัง</p>

3	<p style="text-align: center;">ค้นหา แปลว่า ความอยาก</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง ความทะยานอยากอันเป็นอาการที่มีอยู่ในจิตใจของคนทั่วไป หรือ ภาวะจิตที่ดิ้นรนไปในอารมณ์มีรูป</p>	<p>ค้นหา แปลว่า ความอยาก หมายถึง ความทะยานอยากอันเป็นอาการที่มีอยู่ในจิตใจของคนทั่วไป หรือ ภาวะจิตที่ดิ้นรนไปในอารมณ์มีรูป เป็นต้น มี 3 อย่าง คือ</p> <p>1. กามตัณหา ตัณหาในกาม หมายถึง ความทะยานอยากได้ในวัตถุกาม หรือ กามคุณ</p> <p>อันได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ อันน่าใคร่ น่าปรารถนา น่าชอบใจ ที่เรียกว่า อិฏฐารมณ์ ที่ตนยังไม่ได้</p> <p>ครู และหมกมุ่นอยู่ในวัตถุกามที่ได้แล้ว จนไม่สามารถสละได้ ได้แก่ความอยากในอารมณ์มีรูป เป็นต้น ที่เกิดขึ้นด้วยอำนาจความอยากได้ กามคุณ คือสิ่งสนองความต้องการทางประสาทสัมผัสทั้ง 5</p> <p>บุญ ผมได้ยินคำว่า กาม ก็บ่อย แต่ยังมีภาพตามไม่ค่อยออกเลยครับ คุณครูช่วยอธิบายเพิ่มหน่อยได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู เอาอย่างนี้ บุญลองนึกถึงตัวเองตอนที่ ตาอยากเห็นรูปสวย หูอยากได้ยินเสียงไพเราะ จมูกอยากดมกลิ่นหอม ลิ้นอยากลิ้มลองของอร่อย กายอยากสัมผัสที่นุ่มสบาย อย่างนี้ นึกออกหรือยัง</p> <p>บุญ แฮะๆ ชัดเลยครับ เหมือนคุณครูไปนั่งอยู่ข้างๆ ผมเลยครับ</p> <p>เอ แล้วข้อต่อไปคืออะไรคะคุณครู</p> <p>ครู ข้อต่อไป...</p>
---	---	--

<p>4</p>	<p style="text-align: center;"> คณิตหา ๓ ๒ ภาวคณิตหา คณิตหาในภพ หมายถึง ความทะยานอยากเป็นอยู่ในภพที่ตนเกิดแล้ว ด้วยอำนาจความห้วงอาลัย </p> 	<p>2. ภาวคณิตหา คณิตหาในภพ หมายถึง ความทะยานอยากเป็นอยู่ในภพที่ตนเกิดแล้ว ด้วยอำนาจความห้วงอาลัย</p> <p>เช่น ผู้ที่มีความห้วงอาลัยในทรัพย์สมบัติ ลาภ ยศ หรือญาติมิตร ไม่อยากจะจากไป และความอยากเกิดในภพที่ปรารถนาต่อไป</p> <p>บุญ ผมเองก็อยากให้ออกไปอยู่กับแม่อยู่กับผมไปนานๆ แล้วก็อยากเกิดเป็นลูกคุณพ่อคุณแม่อีกครั้ง</p> <p>ครู นั่นเพราะบุญ ยังมีภาวคณิตหา คือความอยากเป็นนั่นเป็นนี่ อยากเป็นอยากคงอยู่ตลอดไป ยังไงล่ะ</p> <p>3. วิภวคณิตหา คณิตหาในปราศจากภพ หมายถึง ความทะยานอยากพ้นจากภพที่เกิด</p> <p>ครู คือ ความอยากตายไปเสียด้วยอำนาจความเบื่อหน่าย และความอยากดับสูญไม่เกิดในภพนั้นๆ อีก เป็นความอยากพ้นไปจากความเป็นอยู่อย่างใดอย่างหนึ่ง อันไม่น่าปรารถนา ไม่น่าชอบใจ</p> <p>เอ มีคนที่อยากจะตาย จากความเบื่อหน่ายด้วยหรือคะ</p> <p>ครู มีสิ อย่างคนที่อยากฆ่าตัวตายเพราะผิดหวังอกหัก ยังไงล่ะ หรือ อยากตายเพื่อให้พ้นจากความทรมานจากโรคร้าย จากความยากจน อยากไม่เป็นนั่นเป็นนี่ อยากทำลาย อยากให้ดับสูญ ความเห็นติดแน่นในสภาวะที่ปราศจากภพ</p>
<p>5</p>		<p>บุญ ความอยากนี้เป็นเรื่องน่ากลัวจังเลยนะครับ พอมีความอยากขึ้นมาแล้ว ผมรู้สึกไม่มีความสุขเลย</p>

ครู ใช้แล้วบุญ ดั่งนั้น หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่อง
ค้นหา 3 แล้วก็ควรจะนำมาพิจารณา บรรเทา
ความอยาก ความดิ้นรน ทะเยอทะยานในภพ
ในภพ และในความปราศจากภพที่มีอยู่ใน
จิตใจอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ให้เบาบางลง เพื่อจะ
ได้ดำรงตนอยู่ในโลกอย่างมีความสุขตาม
สมควรยิ่งงั้ละ

บุญ ครับคุณครู เริ่มจากตอนนี้ ถึงหมู่ปึ้งจะยังหอม
อยู่ แต่ผมทานข้าวอิ่มแล้ว ผมไม่อยากจะกินแล้วละครับ

เอ ไม่อยากกินแต่น้ำลายจะไหลอยู่แล้วนะ ฮีๆ

บุญ เย้ยยย ไหนๆ จริงเหอ

เอ อ่าเล่นต่างหาก ฮีๆๆๆ

บุญ โหยยย เอ ชอบแก้งเร็วยเลย

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 12

ติกะ หมวด 3

ปิฎก 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติกะ หมวด 3 ปิฎก 3</p>
2		<p>ริน วี !! (เรียกเสียงดัง)</p> <p>วี โอ๊ะๆ หวๆๆ ... หุย เกือบไปแล้วมัยละ ดีนะ ที่ประคองไว้ได้ทัน</p> <p>ริน เรียกแค่นี้ก็ต้องตกใจด้วย ขวัญอ่อนจริงๆ เล้ย</p> <p>วี รินนะ ริน มาแก่งเราแล้วยังมาแซวเราอีก นี่ห้องพระนะ ต้องสำรวมรู้มัย</p> <p>ริน จ้าๆ ขอโทษจ้า แล้วนั่นหนังสืออะไรนะ หนาเชียว</p> <p>วี พระไตรปิฎกยังงៃละ หนักมากเลย ถ้าหล่นลงพื้นละก็ เสียหายแน่ๆ</p> <p>ครู ถ้าเป็นกระเจาดละก็ วี กับ รินคงต้องช่วยกันเก็บของที่หล่นกระจายเกลื่อนแน่ๆ</p>

3

ริน / วิ สวัสดีค่ะ / สวัสดีครับ คุณครู

วิ คุณครูพูดถึงกระดาษอะไรหรือครับ ผมไม่ได้
ถือกระดาษเข้ามาสักหน่อย แค่ถือใบทำ
พระไตรปิฎกตกเล่มเดียวเอง (พูดอ่อยๆ)

ครู ก็ นั่นละ ที่ครูหมายความถึง คืออย่างนี้

ปิฎก แปลว่ากระดาษหรือตะกร้า อันเป็นภาชนะ
สำหรับใส่สิ่งของต่างๆ

ในที่นี้หมายถึงคัมภีร์เป็นที่รวบรวมคำสั่งสอนในทาง
พระพุทธศาสนา ที่จัดเป็นหมวดหมู่แล้ว

ริน หนูรู้ค่ะว่า ไตร แปลว่า สาม แบบนี้
พระไตรปิฎก ก็มี 3 อย่าง ใช่หรือเปล่าคะ

ครู เก่งมากริน ปิฎก มี 3 อย่าง คือ

1. พระวินัยปิฎก หมวดพระวินัย ได้แก่ คำสั่งสอนที่ใช้
ในลักษณะข้อบังคับอันเป็นกฎ หรือระเบียบสำหรับ
ปฏิบัติ เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขของหมู่คณะ

ครู แบ่งเป็น 2 อย่าง คือ

(1) **อาคาริยวินัย วินัยของคฤหัสถ์** คือผู้อยู่ครองเรือน
ได้แก่ คีล 5 คีล 8 และ

(2) **อนาคาริยวินัย วินัยของบรรพชิต** คือพระภิกษุ
สามเณร และพระภิกษุณี ได้แก่ คีล 10 ของสามเณร คีล
227 ของพระภิกษุ และคีล 311 ของพระภิกษุณี

<p>4</p> 	<p>2. พระสุตตันตปิฎก หมวดพระสุตตันตะ (หรือพระสุตฺร)</p> <p>ครู ได้แก่ พระสุตฺรที่ประมวลพระธรรมเทศนาซึ่งแสดงแก่บุคคล ตามสถานที่และโอกาสต่างๆ โดยยกบุคคลขึ้นแสดงเป็นตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย</p> <p>ริน อ้อ หนูเคยฟังคะ หนูว่าแบบนี้ทำให้เข้าใจง่ายขึ้นคะ</p> <p>ครู ใช่แล้วริน การยกบุคคลขึ้นแสดงเป็นตัวอย่าง เช่น กล่าวถึง ทาน ศีล ภาวนา ว่าเป็นอย่างไร แล้วค่อยยกบุคคลผู้ปฏิบัติมาเป็นตัวอย่าง ก็เพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ ยิ่งไงละ</p> <p>ริน หนูเข้าใจแล้วคะคุณครู แล้วข้อที่ 3 ละคะ</p> <p>3. พระอภิธรรมปิฎก หมวดพระอภิธรรม ได้แก่ ธรรมที่แสดงเฉพาะหัวข้อที่เป็นหลักวิชาการล้วนๆ</p> <p>ครู ในหมวดนี้ จะไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือเหตุการณ์ จัดเป็นปรมัตถธรรม</p> <p>วี โอ้โฮ ฟังดู...หมวดนี้น่าจะยากนะครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว วี หมวดนี้ มีเนื้อความสุกมุ่มลึก เป็นธรรมที่เหมาะสมแก่บุคคลผู้มีอุปนิสัยแก่กล้า</p> <p>ริน แล้วหมวดนี้พูดถึงอะไรบ้างคะคุณครู</p> <p>ครู มีการกล่าวอธิบายถึง ชั้น ธาตุ อายตนะ อินทรีย์ บัญญัติ วิมุตติและกุศล หรือกล่าวโดยย่อแสดงสภาวะธรรม 4 อย่าง คือ จิต เจตสิก รูป นิพพาน</p>
---	--

	<p>พระวินัยปิฎก มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมชั้น พระสุตตันตปิฎก มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมชั้น พระอภิธรรมปิฎก มี ๔๒,๐๐๐ พระธรรมชั้น รวม ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น</p>	<p>ครู โดยปิฎกทั้ง 3 นี้ พระวินัยปิฎก มี 21,000 พระธรรมชั้น พระสุตตันตปิฎก มี 21,000 พระธรรมชั้น พระอภิธรรมปิฎก มี 42,000 พระธรรมชั้น รวม 84,000 พระธรรมชั้น</p>
5	 	<p>ริน โห ทำไมเยอะขนาดนี้ล่ะคะ แล้วหนูจะทำตามครบได้ยังไงกัน</p> <p>วี แหม...ริน ก่อนจะทำให้ครบ 84,000 พระธรรมชั้น มารักษาศีลให้ครบ 5 ข้อก่อนดิ้มัย</p> <p>ครู ปิฎก 3 เนี่ย มีมากในเรื่องจำนวนก็จริง แต่ในทางปฏิบัติ ถ้า นักเรียนรักษาศีล ปฏิบัติสมาธิ และเจริญปัญญา ก็ได้ชื่อว่าปฏิบัติครบทั้ง 3 ปิฎกแล้ว ... เอ้า ไหนลองทวนซิว่า ปิฎก 3 มีอะไรบ้าง</p> <p>ริน หนูจำได้ค่ะ ปิฎก 3 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระวินัยปิฎก หมวดพระวินัย 2. พระสุตตันตปิฎก หมวดพระสุตตันตะ (หรือพระสูตร) 3. พระอภิธรรมปิฎก หมวดพระอภิธรรม <p>ครู เก่งมากๆ อ้าว วี ทำไมทำหน้าที่แบบนั้นล่ะ</p> <p>วี แหะๆ ผมแค่คิดว่า โชคดีที่ไม่ทำพระไตรปิฎกตกจริงๆ นะครับ ของมีค่าแบบนี้ ถ้าทำขาด เสียหายไปล่ะแย่เลย</p> <p>ริน เห็นด้วยจ๊ะวี รินก็ขอโทษนะ ที่ตะโกนเสียงดังวี้ก็เลยตกใจ</p> <p>วี ไม่เป็นไรจ้ะ</p>

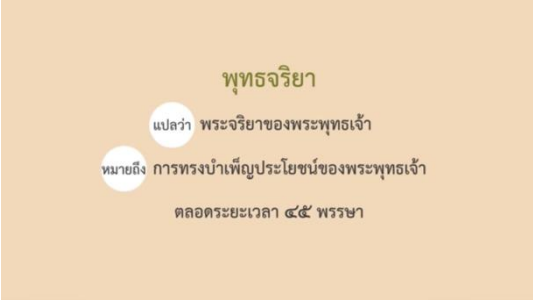

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 13

ติเกะ หมวด 3

พุทธจริยา 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติเกะ หมวด 3 พุทธจริยา 3</p>
2		<p>บุญ พุรงนี้ชมรมธรรมศึกษาของเราจะจัดงานทำบุญถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ พวกเราจะเตรียมอาหารอะไรมาถวายกันดี</p> <p>ริน รินจะทำผัดกะเพรา ข้าวผัด แล้วก็เตรียมผลไม้มาให้ด้วยจ๊ะ</p> <p>เอ เราสั่งไก่ทอด พิซซ่า เค้กแล้วก็ไอศกรีมมาถวายกันดีมัย</p> <p>วี โห พุดซื้อกับข้าวแบบนี้ ท้องเราร้องเลยอะ เราขอเน้นมาช่วยจัดสถานที่ละกันนะ ถ้าเราเตรียมกับข้าวมาอาจจะหมดก่อนถึงโรงเรียนก็ได้ ฮ่าๆๆๆ</p> <p>ครู ส่วนครูกับบุญจะไปรับพระท่านที่วัดแล้วมาเจอทุกคนที่ห้องชมรมนะ</p> <p>ริน เอ วี ครับ / ค่า</p> <p>วี เอ...คุณครูครับ แล้วถ้าเราไม่นิมนต์พระมาถวายภัตตาหารแบบนี้ แล้วปกติท่านจะรับประทานอาหารยังไงหรือครับ</p>

		<p>ครู เขาใช้คำว่า “ฉัน” แทนคำว่า “รับประทาน” สำหรับพระนะวี และโดยปกติพระสงฆ์ท่านจะออกบิณฑบาตรรับการถวายภัตตาหารจากชาวบ้าน ซึ่งการบิณฑบาตนั้นเป็นหนึ่งในพุทธจริยาของพระพุทธเจ้าที่พระสงฆ์ปฏิบัติสืบทอดกันมา เพื่อรักษาพระพุทธศาสนาไว้</p>
3	 	<p>เอ พุทธจริยาคืออะไรคะคุณครู</p> <p>พุทธจริยา แปลว่า พระจริยาของพระพุทธเจ้า หมายถึง การทรงบำเพ็ญประโยชน์ของพระพุทธเจ้า ตลอดระยะเวลา 45 พรรษา</p> <p>ครู พุทธจริยามี 3 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โลกัตถจริยา ทรงประพตติเป็นประโยชน์แก่โลกได้แก่ พระจริยาที่ทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่มหาชนที่นับว่าเป็นสัตว์โลกทั่วไป โดยทรงบำเพ็ญพุทธกิจ 5 อย่าง คือ <ol style="list-style-type: none"> (1) เวลาเช้าเสด็จออกบิณฑบาต (2) เวลาเย็นทรงแสดงธรรม (3) เวลาค่ำทรงประทานพระโอวาทแก่พระภิกษุ (4) เวลาเที่ยงคืนทรงตอบปัญหาเทวดา (5) เวลาใกล้รุ่งทรงตรวจดูเวไนยสัตว์ <p>ครู ในพุทธกิจข้อว่าในเวลาใกล้รุ่ง พระพุทธองค์จะทรงใช้ทิพยจักขุตรวจดูสัตว์โลกที่มีอุปนิสัยพร้อมที่จะบรรลุธรรมแล้วก็เสด็จไปโปรดโดยไม่ทรงเห็นแก่ความลำบาก เป็นพระพุทธจริยาที่ทรงบำเพ็ญเพื่อสงเคราะห์คนทั้งหลาย โดยฐานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีพุทธจริยาอีกสองข้อ คือ</p>

4	<div data-bbox="247 331 783 633" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 689 783 992" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 1048 783 1350" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 1406 783 1697" data-label="Image"> </div>	<p>2. ญาตัตถจริยา ทรงประพฤติเป็นประโยชน์แก่พระญาติหรือโดยฐานเป็นพระญาติ</p> <p>ได้แก่ ทรงสงเคราะห์พระญาติตามฐานะ</p> <p>เช่น ทรงอนุญาตให้พวกศากยยะผู้เป็นพระญาติและเป็นเดียรถีย์ หรือนับถือลัทธิศาสนาอื่น ซึ่งมีความประสงค์จะเข้ามาอุปสมบทในพระพุทธศาสนาไม่ต้องอยู่ตติยปริวาส 4 เดือนก่อน เหมือนพวกเดียรถีย์อื่นๆ หรือการเสด็จกลับกรุงกบิลพัสดุ์เพื่อทรงแสดงธรรมโปรดพระประยูรญาติมีพระพุทธบิดา เป็นบุญ ให้บรรลुธรรมตามภูมิธรรมของแต่ละบุคคลหรือการเสด็จไปห้ามพระญาติทั้งสองฝ่ายผู้วิวาทกันเพราะการแย่งน้ำเข้านา เป็นบุญ จัดเป็นญาตัตถจริยาที่เด่นชัดและข้อสุดท้าย คือ</p> <p>3. พุทธัตถจริยา ทรงประพฤติเป็นประโยชน์โดยฐานเป็นพระพุทธเจ้า</p> <p>ได้แก่ ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในฐานะเป็นพระพุทธเจ้า</p> <p>เช่น ทรงบัญญัติสิกขาบท อันเป็นอาทิพรหมจรรย์และอภิสมจาร และทรงวางระเบียบปฏิบัติแก่ภิกษุและภิกษุณี คือศีลหรือพระวินัยของพระภิกษุและพระภิกษุณีอันเป็นพื้นฐานแห่งการประพฤติ เพื่อข่มพวกภิกษุผู้หน้าด่านไม่ละอายที่เรียกว่า อลัชชี และเพื่อความอยู่ผาสุกของเหล่าภิกษุผู้เคร่งครัดในศีล</p> <p>และทรงแสดงธรรมประกาศพระศาสนาแก่พุทธบริษัทให้รู้ทั่วถึงธรรม ประดิษฐานพระพุทธศาสนาให้ดำรงยั่งยืนสืบมา พระพุทธจริยาส่วนนี้ทำให้พระองค์</p>
---	---	---

	<p>ทรงเป็นพระพุทธเจ้าอย่างสมบูรณ์ในฐานะที่เป็นพระบรมศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย</p>
<p>5</p> <div data-bbox="247 929 783 1227" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>ทรงบำเพ็ญประโยชน์ ๓ ประการ คือ ทรงอนุเคราะห์ชาวโลก ทรงอนุเคราะห์หมู่พระญาติ และ ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในฐานะเป็นพระพุทธเจ้าอย่างสมบูรณ์</p> </div>	<p>เอ แล้วทำไมเราถึงต้องเรียนรู้พุทธจริยา 3 อย่างนี้ด้วยล่ะคะ</p> <p>ครู พุทธจริยา 3 อย่างนี้ เมื่อบุคคลได้ศึกษาแล้วทำให้ทราบถึงการบำเพ็ญประโยชน์ของพระพุทธเจ้าตลอดระยะเวลา 45 พรรษา ว่าทรงแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ทุกถ้วนหน้า ทรงบำเพ็ญประโยชน์ 3 ประการ คือทรงอนุเคราะห์ชาวโลก ทรงอนุเคราะห์หมู่พระญาติ และทรงบำเพ็ญประโยชน์ในฐานะเป็นพระพุทธเจ้าอย่างสมบูรณ์ควรที่พุทธบริษัทจะได้ถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติสืบไป</p> <p>เอ อ้อ อย่างนี้เอง เข้าใจแล้วค่ะ</p> <p>ริน หนูจะพยายามใส่บาตรให้ได้ทุกวัน เพื่อเป็นการบำรุงและสืบทอดพระพุทธศาสนาแก่ชนรุ่นหลังต่อไปค่ะ</p> <p>บุญ ผมก็เหมือนกันครับ</p> <p>วี ผมด้วยครับ</p> <p>ครู อืม ดีมากทุกคน</p>

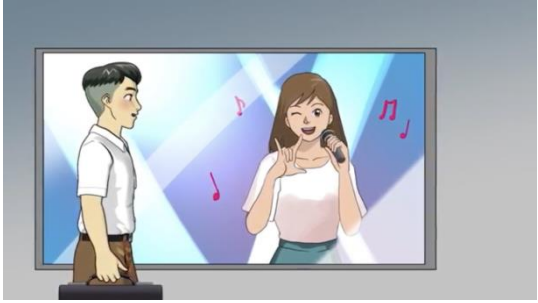

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 14

ติเกะ หมวด 3

วิญญะ (วน) 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติเกะ หมวด 3 วิญญะ (วน) 3</p>
2		<p>วี ฮ้า... เมื่อวานไปดูคอนเสิร์ต สนุกมากเลย นี่ อยากไปดูอีกรอบแล้วอะ</p> <p>ริน อะไรกัน เพิ่งดูไปหยกๆ อยากดูอีกแล้วเนี่ยนะ</p> <p>วี</p> <p>วี ช่าย ก็มันสนุกนี่นา</p> <p>ริน ฮื่อ อยากดู แล้วก็ไปดูให้หายอยาก พอหาย อยากแล้ว ก็อยากดูขึ้นมาอีก วนไปวนมาเป็น วิญญะ เหมือนที่</p> <p>คุณครูเคยพูดไว้เลย</p> <p>วี เอ... วิญญะ จั้นหรือ??</p> <p>ครู ใช่แล้ววี</p> <p>วิญญะ แปลว่า วน หรือวงเวียน หมายถึง องค์ประกอบที่หมุนเวียนต่อเนื่องกันของภวจักร หรือสังสารจักร คือการเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในภพภูมิ ต่างๆ มี 3 อย่าง คือ</p>

<p>3</p>	<p>๑. กิเลสวัฏฏะ วนคือกิเลส หรือวงจรกิเลส ประกอบด้วยวิชาความไม่รู้จริง ตัณหาความอยาก และอุปาทานความยึดมั่นถือมั่น</p> 	<p>๑. กิเลสวัฏฏะ วนคือกิเลส หรือวงจรกิเลส ประกอบด้วยวิชาความไม่รู้จริง ตัณหาความอยาก และอุปาทานความยึดมั่นถือมั่น</p> <p>ครู อย่างเช่น วีเห็นภาพโฆษณาคอนเสิร์ตนักร้องที่ชอบ แล้วมีตัณหา มีความอยากเกิดขึ้น เกิดความยึดมั่นถือมั่น เราต้องไปดูให้ได้ จึงต้องหาทางทำอะไรบางอย่างเพื่อตอบสนองกิเลส</p> <p>วี งั้นกิเลส ก็เป็นเหตุให้ทำกรรมใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว วงจรกิเลสเป็นเหตุให้เกิดวงจรต่อมาคือ</p> <p>๒. กัมมวัฏฏะ วนคือกรรม หรือวงจรรกรรม ประกอบด้วย สังขารและกรรมภาพ</p> <p>ครู เมื่อกิเลสเกิดขึ้น ทำให้เราเกิดเจตนาที่จะทำกรรมต่างๆ แล้วก่อกรรมทางกาย วาจา ใจ และเมื่อทำกรรมแล้ว ก็จะมีผลแห่งกรรมเกิดขึ้น คือข้อต่อไป</p>
<p>4</p>	<p>๓. วิปากวัฏฏะ วนคือวิปาก หรือ วงจรวิปาก ประกอบด้วยวิปากที่เป็นปัจจุบัน ได้แก่ วิญญาณ นามรูป สฬายตนะผัสสะ เวทนา และวิปากที่เป็นอนาคตกาล ได้แก่ อุปัตติภพชาติ ชรา มรณะ</p>	<p>3. วิปากวัฏฏะ วนคือวิปาก หรือ วงจรวิปาก ประกอบด้วยวิปากที่เป็นปัจจุบัน ได้แก่ วิญญาณ นามรูป สฬายตนะผัสสะ เวทนา และวิปากที่เป็นอนาคตกาล ได้แก่ อุปัตติภพ ชาติ ชรา มรณะ เป็นต้น</p> <p>ริน แปลว่า ที่เราเกิดมาเป็นอย่างทุกวันนี้ ก็เพราะวิปากแห่งกรรมของตัวเองใช้มัยคะคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้วริน มนุษย์และสัตว์เวียนตายเวียนเกิดในสังสารวัฏหรือภพภูมิต่างๆ ก็เพราะมี กิเลส กรรม และวิปาก ทั้ง 3 นี้ คือ กิเลสเกิดขึ้นแล้วมีแรงผลักดันให้ทำกรรม ครั้นทำกรรมแล้ว ย่อมได้รับวิปากแห่ง</p>

กรรม เมื่อได้รับวิบาก กิเลสเกิดขึ้นอีก วนกันไปอย่างนี้
จนกว่าจะตัดขาดได้ด้วยอรหัตตมรรค

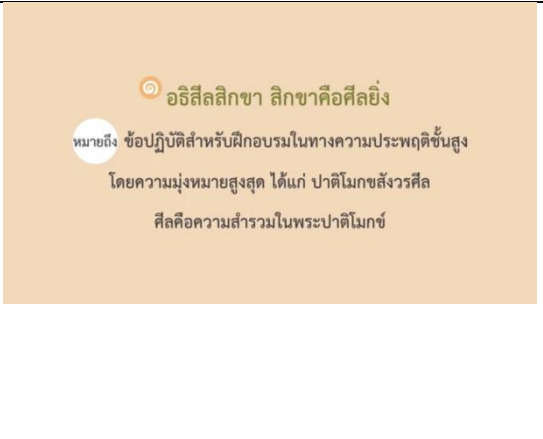
ริน อย่างนี้ก็แย่สี่คะ ถ้าเราถูกกิเลสครอบงำให้ทำ
กรรมไม่ดีไปเรื่อยๆ ก็ต้องไปอบายภูมิ แค่นี้คิดก็ขุ่นลุก
แล้วคะ

วี แล้วทำยังไง ถึงจะหลุดพ้นไปจากวงจรเหล่านี้
ได้ล่ะครับ

ครู ก็ต้องศึกษาข้อปฏิบัติตามคำสอนของ
พระพุทธเจ้า ครูจะอธิบายต่อหลังจากเลิกเรียนนะ
ตอนนี้แยกย้ายกันไปเรียนได้แล้ว

ริน / วี ค่า / คร้าบ

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 15
ติกะ หมวด 3
สิกขา 3

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติกะ หมวด 3 สิกขา 3
2		ริน อ๊ะ คุณครูนี่นา คุณครูคะ!! ครู อ้าว ริน วี นี่มารอเจอครูกันหรือ ริน ใช่ค่ะคุณครู คุณครูบอกว่าจะอธิบายเรื่อง การศึกษาข้อปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า พวกเราอยากฟังต่อนะคะ วี ผมก็อยากฟังครับ ครู ได้สิ ก่อนอื่น มารู้จักคำว่า สิกขา ก่อน สิกขา แปลว่า การศึกษา ได้แก่ ข้อที่จะต้องศึกษา ปฏิบัติฝึกหัดกายวาจาใจให้พัฒนาสูงขึ้น จนบรรลุจุดหมายสูงสุดคือ พระนิพพาน
3		1. อริสัสสิกขา สิกขาคือศีลยิ่ง หมายถึง ข้อปฏิบัติ สำหรับฝึกอบรมในทางความประพฤติชั้นสูง โดย ความมุ่งหมายสูงสุด ได้แก่ ปาติโมกขสังวรศีล ศีลคือ ความสำรวมในพระปาติโมกข์ เว้นข้อที่พระพุทธเจ้าทรงห้าม ทำตามข้อที่ทรงอนุญาต จัดเป็นศีลที่สูงกว่าศีลทั่วไป ศีลสำหรับคนทั่วไป คือ ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมในด้านความประพฤติระเบียบ

 	<p>วินัย การรักษามารยาททางกายและวาจา ให้มีสุจริตทางกายวาจา และมีการดำรงอยู่ด้วยดี มีชีวิตที่เกื้อกูลท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ตนมีส่วนช่วยสร้างสรรค์รักษาให้อื้ออำนวยแก่การมีชีวิตที่ดีงามร่วมกัน เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาคุณภาพจิต</p> <p>วี แต่หลายครั้งผมก็เคยต้องทำผิดพลาดเพราะกิเลสมีกำลังมากจนห้ามตัวเองไม่ทัน แบบนี้จะทำอย่างไรล่ะครับ</p> <p>ครู ก็ต้องรู้เท่าทันกิเลสให้ได้ก่อนที่มันจะครอบงำใจ ด้วยการฝึกอบรมจิตให้มีสมาธิ ซึ่งเป็นสิกขาในข้อที่ 2</p>
<p>4</p> 	<p>2. อริจิตตสิกขา สิกขาคือจิตยิ่ง หมายถึง ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมจิตเพื่อให้เกิดสมาธิขั้นสูง ได้แก่ การฝึกอบรมจิตจนถึงขั้นฌานสมาบัติจัดเป็นสมาธิยิ่ง สำหรับคนทั่วไปเป็นการสร้างเสริมคุณภาพจิตและรู้จักใช้ความสามารถในการฝึกจิต หรือการปรับปรุงจิตให้มีคุณภาพและสมรรถภาพสูง ซึ่งเอื้อแก่การมีชีวิตที่ดีงามและพร้อมที่จะใช้งานให้ได้ผลดี ให้มีจิตใจยึดมั่นและมั่นคงในคุณธรรม เร้าใจให้ฝึกฝนและมีวิริยะอุตสาหะในการสร้างความดีงามยิ่งขึ้นไป</p> <p>ริน หนูจะพยายามนั่งสมาธิให้ได้ทุกวันค่ะคุณครู</p> <p>ครู ดีแล้วริน เมื่อจิตมีสมาธิแล้ว ก็จะมีกำลังพอจะเห็นสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง และนำไปสู่สิกขาในข้อที่ 3 คือ</p>

	<p>๓1 อธิปัญญาสิกขา สิกขาคือปัญญายัง</p> <p>หมายถึง ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้แจ้งอย่างสูง เห็นสภาพของสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง โดยความหมายสูงสุด ได้แก่ วิปัสสนาญาณ คือปัญญาที่กำหนดรู้อาการของไตรลักษณ์</p>	<p>3. อธิปัญญาสิกขา สิกขาคือปัญญายัง หมายถึงข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้แจ้งอย่างสูง เห็นสภาพของสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง โดยความหมายสูงสุด ได้แก่ วิปัสสนาญาณ คือปัญญาที่กำหนดรู้อาการของไตรลักษณ์ สำหรับคนทั่วไป ได้แก่ การพิจารณาวิวินิจฉัยและคิดการต่างๆ ได้ถูกต้องชัดเจน โดยไม่ถูกกิเลสความเห็นแก่ได้และความเกลียดโกรธแค้นชิงชังเป็นตัวครอบงำชักจูงรู้เท่าทันความเป็นจริงของโลกและชีวิต ไม่ยึดมั่นถือมั่นในสิ่งทั้งหลาย ทำให้เกิดความเป็นอิสระ มีจิตผ่องใส ไร้ทุกข์ และสดชื่นเบิกบาน</p>
5	<p>๓2 อธิจิตตสิกขา</p> <p>คือ การทำจิตใจให้ตั้งมั่นอย่างยิ่งยวด</p> <p>เรียกอีกอย่างว่า ไตรสิกขา</p> <p>คือ ศีล สมาธิ ปัญญา</p>	<p>ครู สิกขา 3 อย่างนี้ อธิศีลสิกขา คือการรักษากายวาจาให้เรียบร้อยอย่างยิ่งยวด อธิจิตตสิกขา คือการทำจิตใจให้ตั้งมั่นอย่างยิ่งยวด อธิปัญญาสิกขา คือความรอบรู้ตามเป็นจริงอย่างยิ่งยวด เรียกอีกอย่างว่า ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยศีลเป็นเครื่องกำจัดกิเลสอย่างหยาบ สมาธิเป็นเครื่องกำจัดกิเลสอย่างกลาง และปัญญาเป็นเครื่องกำจัดกิเลสอย่างละเอียด สิกขา 3 นี้ จึงจัดเป็นหลักปฏิบัติเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>ริน หนูเข้าใจแล้วค่ะคุณครู ขอบคุณมากๆ เลยค่ะ</p> <p>วี ขอบคุณคร้าบ</p> <p>ครู จำ</p>

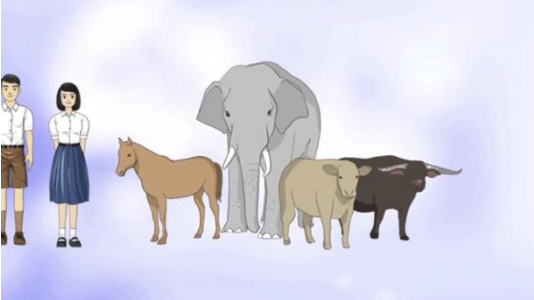

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 16

ติกะ หมวด 3

สามัญญลักษณะ 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติกะ หมวด 3 สามัญญลักษณะ 3</p>
2		<p>ริน เป็นอะไรเธอบุญ นิ่งหน้าเศร้าซีว บุญ ต้นไม้เราเนะสิ ... อยู่ๆ ก็ใบเหลือง ทำท่าเหมือนจะตายเลย ฮือ...</p> <p>ริน อ่า จริงด้วย เธอสิมรดน้ำต้นไม้หรือเปล่าบุญ บุญ เรารดน้ำตลอดเลยนะ มีแค่ช่วงไม่กี่วันมานี้ ที่เรายุ่งๆ ไม่ได้มาดูแลมัน ไม่คิดว่าจะเป็นอย่างนี้นี่นา</p> <p>ริน ใจเย็นๆ นะ มันแค่ใบเหลือง ยังไม่ตายนี่นา ถ้าบุญรดน้ำใส่ปุ๋ยให้สม่ำเสมอ มันน่าจะฟื้นตัวกลับมาเหมือนเดิมได้นะ</p> <p>บุญ เฮ้อ ขอบใจนะริน เราจะลองดูนะ</p> <p>ครู อย่างกลุ่มไปเลยบุญ จริงๆ ต้นไม้ต้นนี้ก็สอนธรรมะเราได้นะ อย่างเรื่อง สามัญญลักษณะ ยังไงละ</p>

<p>3</p>	<p style="text-align: center;">สามัญญลักษณะ</p> <p style="text-align: center;">แปลว่า ลักษณะที่เสมอกันแก่สังขารทั้งปวง</p> <p style="text-align: center;">๑ อนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยง</p> <p style="text-align: center;">ได้แก่ สังขารทั้งหลายทั้งปวง มีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น เปลี่ยนแปรในท่ามกลาง แล้วดับไปในที่สุด</p> 	<p>ริน สามัญญลักษณะ แปลว่าอะไรหรือคะคุณครู</p> <p>ครู สามัญญลักษณะ แปลว่า ลักษณะที่เสมอกันแก่สังขารทั้งปวง ได้แก่ ลักษณะที่เสมอกันแก่สังขารทั้งหลายที่มีวิญญูญาณ เช่น มนุษย์และสัตว์ หรือสิ่งที่ไม่วิญญูญาณ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ บ้านเรือน สามัญญลักษณะ มี 3 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยง 2. ทุกขตา ความเป็นทุกข์ 3. อนัตตตา ความเป็นของไม่ใช่ตน <p>ครู เอาละ มีดูกันทีละข้อนะ</p> <p>1. อนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยง ได้แก่ สังขารทั้งหลายทั้งปวง มีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น เปลี่ยนแปรในท่ามกลาง แล้วดับไปในที่สุด</p> <p>บุญ เหมือนกับต้นไม้ของผมใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว ถ้าเปรียบกับต้นไม้ของบุญก็จะเข้าใจง่าย ในตอนแรกที่เราปลูก ต้นไม้ก็ค่อยๆ งอกขึ้นมาเป็นต้นเล็กๆ พอเราบำรุงด้วยปุ๋ยและรดน้ำ ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ต้นไม้ก็เติบโตขึ้นเรื่อยๆ แต่วันหนึ่งถ้าต้นไม้ขาดการดูแล ก็เหี่ยวแห้งตายลงได้</p> <p>ริน แม้แต่ต้นไม้ ก็สอนความไม่เที่ยงให้เราได้นะคะเนี่ย แล้วข้อต่อไปละคะ</p>
<p>4</p>	<p style="text-align: center;">๒ ทุกขตา ความเป็นทุกข์</p> <p style="text-align: center;">ได้แก่ สังขารทั้งหลายทั้งปวง เป็นสิ่งที่ทนได้ยาก มีความบอบสลาย มีความบีบคั้นอยู่เป็นนิจ</p>	<p>ครู</p> <p>2. ทุกขตา ความเป็นทุกข์ ได้แก่ สังขารทั้งหลายทั้งปวง เป็นสิ่งที่ทนได้ยาก มีความบอบสลาย มีความบีบคั้นอยู่เป็นนิจ</p>

	 <div data-bbox="245 629 783 931" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; border: 1px solid #ccc;"> <p>๓ อนัตตา ความเป็นของไม่ตัวตน</p> <p>ได้แก่ สังขารทั้งหลายทั้งปวงมีภาวะไม่ใช่ตัวตน</p> </div> 	<p>ริน เหมือนกับต้นไม้ของบุญที่ทนอยู่ไม่ได้เมื่อขาดน้ำ ต้องเหี่ยวแห้ง ใบเหลืองแบบนี้ใช่ไหมคะ</p> <p>รินยกต้นไม้ขึ้นมาโชว์ บุญทำหน้าที่เร้าอีก</p> <p>บุญ โอ้... อย่าอย่าได้มัยริน</p> <p>ริน อ้าว ลืมๆ ขอโทษจ้า</p> <p>ครู รินเข้าใจถูกแล้ว ส่วนข้อสุดท้าย คือ</p> <p>3. อนัตตา ความเป็นของไม่ตัวตน ได้แก่ สังขาร ทั้งหลายทั้งปวงมีภาวะไม่ใช่ตัวตน คือไม่เป็นไปในอำนาจ บังคับควบคุมไม่ได้ เป็นไปตามเหตุตามปัจจัย เมื่อเหตุปัจจัยเกิดขึ้น ก็เกิดขึ้น เมื่อเหตุปัจจัยดับ ก็ดับ</p> <p>ริน อย่างนี้เอง...</p> <p>บุญ เปรียบกับต้นไม้ของผม ถ้าผมใส่ปุ๋ย รดน้ำให้ต้นไม้สม่ำเสมอ ต้นไม้ก็จะอยู่รอดได้ แต่ถ้าผมหยุดรดน้ำ หยุดใส่ปุ๋ย ต้นไม้ก็จะขาดอาหาร ทำให้เหี่ยวแห้งแบบนี้ ทุกอย่างเป็นไปตามเหตุปัจจัย ผมไม่สามารถไปห้ามหรือควบคุมมันได้ ใช่มั้ยครับ</p>
5	<div data-bbox="245 1503 783 1794" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; border: 1px solid #ccc;"> <p>ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา</p> </div>	<p>ครู ใช่แล้วบุญ สามัญญลักษณะ 3 อย่างนี้ เรียกอีกอย่างว่า ไตรลักษณ์ เมื่อบุคคลได้ศึกษาเรียนรู้ จะได้ทราบความเป็นจริงของสิ่งทั้งหลายทั้งปวง ล้วนตกอยู่ในลักษณะที่เสมอกัน ได้แก่ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา จะได้ใช้ปัญญาพิจารณาให้รู้เท่าทัน แล้วคลายความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งทั้งปวง</p> <p>บุญ ผมเข้าใจแล้วครับ ขอขอบคุณมากครับคุณครู</p>

	<p>ริน ทีนี้ก็หายเศร้าแล้วใช่ไหมบุญ</p> <p>บุญ อืม ถึงต้นไม้ไม่ตายตอนนี้ วันหน้ามันก็ตายอยู่ดี แต่บุญจะลองรดน้ำ ใส่ปุ๋ย ดูแลมันใหม่ เพื่อใบมันอาจจะกลับมาเขียวอีกครั้งก็ได้</p> <p>ครู ดีมาก ครูเอาใจช่วยนะบุญ</p> <p>บุญ ขอบคุณครับ</p>
---	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 17

ติเกะ หมวด 3

อปัสเสนธรรม 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ติเกะ หมวด 3 อปัสเสนธรรม 4</p>
2		<p>วี โอ๊ย เจ็บๆ ....</p> <p>ริน อ้าว วี! ไปโดนอะไรมานะ ทำไมแก้มซ้ายแบบนั้น</p> <p>ครู นั่นสิ เกิดอุบัติเหตุอะไรหรือวี</p> <p>วี คือ...ผมโดนลูกหลงจากที่เขามีเรื่องชกต่อยกันนะครับคุณครู</p> <p>ครู แล้ววีไปเกี่ยวข้องกับเรื่องชกต่อยได้อย่างไร ไหนลองเล่าให้ครูฟังซิ</p> <p>วี เรื่องก็คือว่า...ผมอยากได้โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ แบบที่คนอื่นเขาใช้กันนะครับ แล้วพอดีมีเพื่อนคนนึงชวนผมไปดูแข่งบอล แล้วให้ทายผลว่าฝ่ายไหนจะชนะ โดยให้วางเงินเป็นเดิมพัน</p> <p>ริน เอ้ แบบนี้เขาเรียกว่าพนันบอลนี่ การพนันเป็นสิ่งที่ผิดนะ</p>

3	 <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>อปัสเสนธรรม แปลว่า ธรรมดุษณักพิง</p> <p>หมายถึง ธรรมเป็นที่อิงหรือพึ่งอาศัยของผู้มีปัญหาที่รู้จักพิจารณา ปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ให้ถูกต้อง</p> </div> <div style="background-color: #d1c4e9; padding: 10px; text-align: center;"> <p>ได้แก่ ปัจจัย ๔ คือ</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> อาหาร </div> <div style="text-align: center;"> เครื่องนุ่งห่ม </div> <div style="text-align: center;"> ที่อยู่อาศัย </div> <div style="text-align: center;"> ยารักษาโรค </div> </div> </div> 	<p>วี คือ..เราไม่ทันคิดนะ คิดแค่ว่าอยากได้เงินมาซื้อของที่อยากได้เร็วๆ ที่ไหนได้...พอการแข่งขันบอลจบลงก็เกิดเหตุชุลมุน แฟนบอลไม่พอใจผลการแข่งขันเลยมีเรื่องชกต่อยกัน เราเลยโดนลูกหลงมาด้วย แถมเสียตังค์ที่เล่นพนันไปฟรีๆ อีกต่างหาก เฮ้อ...</p> <p>ครู เฮ้อ ถือว่าเป็นบทเรียนก็แล้วกันนะวี ถ้าวีได้เรียนรู้ธรรมะเรื่องนี้ก่อน อาจจะไม่ต้องเจ็บตัวแบบนี้ก็ได้</p> <p>วี ธรรมะเรื่องอะไรเหรอครับ</p> <p>ครู อปัสเสนธรรม ยังไงละ</p> <p>อปัสเสนธรรม แปลว่า ธรรมดุษณักพิง หมายถึง ธรรมเป็นที่อิงหรือพึ่งอาศัยของผู้มีปัญหาที่รู้จักพิจารณาปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ให้ถูกต้อง</p> <p>เพื่อไม่ให้เกิดทุกข์โทษแก่ตน เป็นทางป้องกันไม่ให้อกุศลเกิดขึ้น และให้อกุศลเจริญยิ่งขึ้น มี 4 อย่าง คือ</p> <p>๑. พิจารณาแล้วเสพของอย่างหนึ่ง</p> <p>หมายถึง เมื่อจำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องใช้ที่เหมาะสม ได้แก่ ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และบุคคลตลอดถึงธรรม เป็นต้น ที่จำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับ พิจารณา แล้วจึงใช้สอยและเสพให้เป็นประโยชน์ อกุศลจะไม่เกิด และที่เกิดแล้วก็จะเสื่อมสิ้นไป</p> <p>ครู อย่างโทรศัพท์มือถือ ที่วีอยากได้ ก็ถือเป็นของใช้อย่างหนึ่งที่ต้องเกี่ยวข้องกับ ถ้าหากวีพิจารณาถึงประโยชน์และความจำเป็นของสิ่งนั้นเป็นหลัก ก่อนจะซื้อ ก็จะช่วยป้องกันอกุศล คือ ความโลภ ไม่ให้เกิดขึ้นได้</p>
---	---	---

		<p>ริน จริงด้วยวี รินแอบเห็นว่าโทรศัพท์มือถือของวี ยังใช้งานได้ดีอยู่เลย</p> <p>วี คือโทรศัพท์ของผมนักยังดีอยู่ครับ แต่มีเพื่อน ชอบล้อว่ามันเชย ตกรุ่น ผมก็เลยทนไม่ได้ อยากเปลี่ยน ใหม่นะครับ</p>
<p>4</p>	<div data-bbox="247 622 783 920" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 976 783 1279" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 1335 783 1637" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 1693 783 1982" data-label="Image"> </div>	<p>ครู ถ้ารู้จักอดกลั้นต่อคำพูดเหล่านั้นได้ แรงผลักดันที่ทำให้อยากซื้อเครื่องใหม่นี้ก็จะลดลงด้วย นะ เรื่องนี้อยู่ในข้อสอบธรรมข้อต่อไป</p> <p>2. พิจารณาแล้วอดกลั้นของอย่างหนึ่ง</p> <p>หมายถึง เมื่อประสบกับอนิฏฐารมณ์ คืออารมณ์ที่ไม่ น่าปรารถนา มี หนาว ร้อน หิว กระจาย ถ้อยคำ เสียดแทง และทุกขเวทนาอันแรงกล้า พึงรู้จัก พิจารณาแล้วอดกลั้น เช่น บุคคลที่รู้จักพิจารณาว่า “เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร” แล้วอดกลั้นได้ เป็น ต้น</p> <p>ริน แต่ถ้าเป็นสิ่งของหรือบุคคลที่เป็นโทษอย่าง เดียวละคะ จะทำอย่างไรไม่ให้เกิดทุกขโทษแก่ตัวเรา</p> <p>ครู ถ้าเป็นแบบนี้ท่านให้ละเว้นไม่ยุ่งเกี่ยว ซึ่งครู กำลังจะอธิบายในข้อต่อไป</p> <p>3. พิจารณาแล้วเว้นของอย่างหนึ่ง</p> <p>หมายถึง เมื่อรู้ว่าสิ่งที่เป็นโทษก่ออันตรายแก่ร่างกาย หรือจิตใจ เช่น คนพาล การพนัน สุราเมรัย สิ่งเสพ ติด เมื่อเข้าไปใกล้หรือเสพเข้าแล้ว อกุศลที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และกุศลที่เกิดแล้วย่อมเสื่อมสิ้นไป พึง รู้จักพิจารณาหลีกเลี่ยงเสีย เช่น เมื่อรู้ว่า “คบบคนพาล พาลพาไปหาผิด” ก็พึงเว้นการคบหาสมาคมกับคนพาล</p>

		<p>ริน แบบนี้วีก็ควรจะห่างออกมาจากเพื่อนคนนั้น ที่มาชวนไปเล่นพนันบอลด้วยนะ จะได้ไม่ต้องไปทำ เรื่องผิดๆ อีก</p> <p>วี ตกลง เราจะไม่คบกับเพื่อนคนนั้นอีกแล้ว</p> <p>ริน แล้วข้อสุดท้ายล่ะคะคุณครู</p> <p>ครู อปัสเสนธรรมข้อสุดท้าย</p>
5	 <p>อปัสเสนธรรมทั้ง ๔ นี้ เรียกอีกอย่างว่า อุปนิสัย ๔</p> <p>หมายถึง ธรรมเป็นที่พึงพิง หรือธรรมช่วยอุดหนุนให้ตั้งมั่นอยู่ในกุศลธรรมอื่นๆ</p> <p>อปัสเสนธรรม ๔</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พิจารณาแล้วเสทของอย่างหนึ่ง ๒. พิจารณาแล้วอดกลั้นของอย่างหนึ่ง ๓. พิจารณาแล้วเว้นของอย่างหนึ่ง ๔. พิจารณาแล้วบรรเทาของอย่างหนึ่ง 	<p>4. พิจารณาแล้วบรรเทาของอย่างหนึ่ง</p> <p>หมายถึง เมื่อสิ่งที่เป็นโทษก่ออันตรายแก่ร่างกายหรือ จิตใจ เช่น อกุศลวิตกอันประกอบด้วยกาม พยาบาท และเบียดเบียนกัน ตลอดถึงความชั่วร้ายทั้งหลายซึ่ง เกิดขึ้นแล้ว พึงรู้จักพิจารณาแก้ไขบำบัดหรือขจัดให้ สิ้นไป</p> <p>ครู อย่างเช่นความโลภอยากได้ในสิ่งที่เรายังไม่มี กำลังพอจะซื้อมาได้ ความอยากได้นี้เป็นโทษกับใจเรา คือจะทำให้เราทุกข์ใจเพราะความไม่สมปรารถนา เราก็ก ควรจะควบคุมจิตใจให้ความโลภอยากได้นั้นลดลง ความทุกข์ใจซึ่งเป็นโทษแกจิตใจก็จะบรรเทาเบาบางลง ได้</p> <p>ริน อย่างนี้เอง</p> <p>ครู อปัสเสนธรรมทั้ง 4 นี้ เรียกอีกอย่างว่า อุปนิสัย 4</p> <p>หมายถึงธรรมเป็นที่พึงพิง หรือธรรมช่วยอุดหนุนให้ ตั้งมั่นอยู่ในกุศลธรรมอื่นๆ เพราะเมื่อรู้จักพิจารณา ปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ให้ถูกต้องด้วยปัญญาตามหลักอปัส เสนธรรม หรืออุปนิสัย 4 อย่างนี้ ย่อมเป็นเหตุให้อกุศล</p>

		<p>ธรรมที่ยังไม่เกิดก็ไม่เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะบรรเทาและเสื่อมสิ้นไป</p> <p>วี เข้าใจแล้วครับ ผมจะพยายามอบรมอุปนิสัย 4 อย่างนี้ให้เกิดขึ้น จะได้ไม่ต้องตกเป็นทาสของกิเลสและคนพาลง่ายๆ ครับ</p> <p>ครู ดีมาก วี</p> <p>ริน จ้ะรินทวนให้วีฟังอีกรอบนะ จะได้จำแม่นๆ</p> <p>อุปสรรคธรรม 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาแล้วเสพของอย่างหนึ่ง 2. พิจารณาแล้วอดกลั้นของอย่างหนึ่ง 3. พิจารณาแล้วเว้นของอย่างหนึ่ง 4. พิจารณาแล้วบรรเทาของอย่างหนึ่ง <p>วี จำ จำได้แล้วจ้า</p>
--	--	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 18

จตุกกะ หมวด 4

อัปป์มัญญา 4

	ภาพ	เสียง
1	 <p>จตุกกะ หมวด ๔ อัปป์มัญญา ๔ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา</p>	<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 อัปป์มัญญา 4</p>
2		<p>วี เอ เป็นอะไรหรือเปล่า ทำไมดูเหนื่อยๆ เหมือนไม่ค่อยได้นอน</p> <p>เอ เมื่อวาน... เจ้าเหมียว แมวของเราไม่ยอมกลับบ้าน เราก็เลยออกตามหาอยู่จนดึกนะ</p> <p>ครู อ้าว ... แล้วเจอมั้ยเอ</p> <p>เอ ยังเลยคะคุณครู ไม่รู้ไปอยู่ที่ไหน หนูก็ได้แต่หวังว่ามันจะดูแลตัวเองได้ เหมือนกับครั้งที่เคยเป็นแมวจร</p> <p>วี เจ้าเหมียวเป็นแมวเก็บมาเลี้ยงหรือเธอ เรานึกว่าเอไปซื้อมาซะอีก หน้าตาน่ารักเชียวนะ</p> <p>เอ ใช่จ้ะ วันแรกที่เจอ มันโดนหมาไล่กัด หนีมานอนหลบอยู่หลังบ้านเอ สภาพมอมแมมไม่เหมือนตอนนี้เลย จากนั้นเองก็ดูแลมันมาตลอด ... เอ้อ ... เป็นห่วงจ้ะ ถ้ามันหายไปจริงๆ หนูจะทำใจยังไงดีคะคุณครู</p>

3	 	<p>ครู ได้ยินแบบนี้ ครูมีความสุข ที่ลูกศิษย์ครูเป็นคนที่มีความกรุณา แต่ ก็ต้องเรียนรู้ที่จะวางอุเบกขาด้วยนะ</p> <p>เอ เอ... วางอุเบกขา ทำยังไงเหอะคะคุณครู</p> <p>ครู คือ ต้องวางใจเป็นกลางยังไงละ เข้าใจว่าสัตว์ทั้งหลายก็มีกรรมเป็นของตน</p> <p>วี อ้อ ผมคึ้นๆ ว่าคุณครูเคยสอนในเรื่องพรหมวิหาร 4 ... แต่... กับเจ้าเหมียวก็เรียกว่าอุเบกขา ได้ด้วยเหอะครับ</p> <p>ครู ได้สิวี เพียงแต่ว่า ถ้าแผ่เฉพาะเจาะจง ก็จัดเป็นพรหมวิหาร ยังไม่จัดเป็นอปมัญญา</p> <p>เอ โอ้โฮ คำศัพท์ใหม่ น่าสนใจจังคะ คุณครูช่วยอธิบายละเอียดๆ เลยได้มั๊ยคะ</p> <p>ครู ได้สิจั้นครูอธิบายให้ฟังตั้งแต่ต้นเลยก็แล้วกัน</p> <p>อปมัญญา แปลว่า ภาวะจิตที่แผ่ไปโดยไม่มีประมาณ หมายถึง การแผ่คุณธรรม คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ไปในหมู่มนุษย์และสัตว์หาประมาณมิได้</p> <p>การแผ่ โดยไม่จำกัดขอบเขตแบบนี้ จัดเป็น อปมัญญา</p> <p>ครู แต่ถ้าแผ่ไปโดยเจาะจงตัวบุคคล หรือยังมุ่งจำกัดขอบเขตอยู่ จัดเป็นพรหมวิหาร ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของพรหม หรือ ผู้ใหญ่</p>
---	--	--

<p>4</p>	<div data-bbox="248 224 782 521" style="background-color: #f4b084; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">อัปปมัญญา ๔</p> <p style="text-align: center;">๑ เมตตา ความรักสนิทสนม</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง ความรักใคร่ที่เว้นจากราคะความกำหนัด</p> <p style="text-align: center;">เป็นความปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่น สัตว์อื่นมีความสุขความเจริญ</p> </div> <div data-bbox="248 577 782 875" style="text-align: center;"> </div> <div data-bbox="248 931 782 1229" style="background-color: #f4b084; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">“ขอเราจงเป็นสุข อย่าได้มีทุกข์ มีเวรมีภัยแก่ใครๆ เลย อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจ จงเป็นสุขๆ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด”</p> </div>	<p>วี แล้วอัปปมัญญา มี 4 ข้อ ตามพรหมวิหาร 4 เลยหรือเปล่าครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว วี... อัปปมัญญา มี 4 อย่าง คือ</p> <p>1. เมตตา ความรักสนิทสนม หมายถึง ความรักใคร่ที่เว้นจากราคะความกำหนัด เป็นความปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่น สัตว์อื่นมีความสุขความเจริญ</p> <p>เอ อย่างคนที่ชอบช่วยเหลือคนอื่น ใจมั้ยคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว คือการมีจิตอันแผ่เมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์และสัตว์ทั่วหน้า</p> <p>วี แล้วเราต้องทำยังไงถึงจะมีเมตตาได้ล่ะครับ</p> <p>ครู การเจริญเมตตา ให้พิจารณาเห็นโทษของโทสะ คือความคิดประทุษร้ายผู้อื่น และเห็นอนานสงส์ผลดีของขันติ คือ ความอดทนอดกลั้นที่ควรประกอบให้มีในจิต เพื่อข่มโทสะนั้นลงให้ได้ แล้วจึงเจริญเมตตาจิตไปในสรรพสัตว์ไม่มีประมาณ</p> <p>เอ โห้ย ยากจังค่ะ เวลาโกรธ หนูคงเมตตาไม่ออกแน่ๆ</p> <p>ครู เอาอย่างนี้สิ เมื่อเริ่มเจริญนั้น ให้ตั้งเมตตาจิตในตัวเองก่อนว่า “ขอเราจงเป็นสุข อย่าได้มีทุกข์ มีเวรมีภัยแก่ใครๆ เลย อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจ จงเป็นสุขๆ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด” เพื่อทำตนให้เป็นพยานเปรียบเทียบให้เห็นว่า ตนรักสุขเกลียดทุกข์ฉันทใคร่ ผู้อื่นหรือสัตว์อื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันทนั้น</p> <p>เอ เมื่อกี้ หนูลองนึกตามคำพูดของคุณครู รู้สึกมีความสุขขึ้นมาเลยค่ะ</p>
<p>5</p>		<p>ครู ดีแล้ว เอ ... เมื่อพิจารณาได้แบบนี้ จิตก็จะมีความสุข จากนั้นก็พึงเจริญเมตตาจิตไปในสรรพสัตว์</p>

<p>“ขอให้สัตว์ทั้งปวงจงอย่ามีเวร อย่ามีความพยาบาทต่อกันและกันเลย อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจ จงมีความสุข รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด”</p>	<p>ทั่วไป ไม่มีประมาณไม่มีขอบเขตว่า “ขอให้สัตว์ทั้งปวงจงอย่ามีเวร อย่ามีความพยาบาทต่อกันและกันเลย อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจ จงมีความสุข รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด” เมื่อเจริญเมตตาได้อย่างนี้ย่อมละโทสะและพยาบาทได้</p>
<p>อัปมัญญา ๔ ๒) กรุณา ความสงสาร ความห่วงเมื่อเห็นผู้อื่นประสบทุกข์ หมายถึง เห็นผู้อื่นตกทุกข์เดือดร้อนคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์</p>	<p>(ตัวอักษร) 2. กรุณา ความสงสาร ความห่วงเมื่อเห็นผู้อื่นประสบทุกข์</p> <p>ครู หมายถึง เห็นผู้อื่นตกทุกข์เดือดร้อนคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์</p> <p>เอ อ้อ อย่างการที่หนูช่วยเหลือเจ้าเหมียวจากการโดนหมาไล่กัด แบบนี้ คือ ความกรุณา ใช่มั้ยคะ</p>
<p>“ขอคนหรือสัตว์ผู้ประสบทุกข์จงพ้นจากความทุกข์เถิด”</p>	<p>ครู ใช่แล้ว เอ ... การเจริญกรุณา คือ ความสงสารเห็นใจคนหรือสัตว์กำลังประสบความทุกข์ภัยอันตราย</p> <p>ครู ผู้เจริญกรุณาต้องกำหนดใจว่า “ขอคนหรือสัตว์ผู้ประสบทุกข์จงพ้นจากความทุกข์เถิด”</p>
	<p>วี การเจริญกรุณาแบบนี้ มีข้อดียังไงเธอครับ</p> <p>ครู ก็ถ้าหากเจริญกรุณาอย่างนี้บ่อยๆ ย่อมจะกำจัด วิหิงสา คือ ความคิดเบียดเบียนต่อคนหรือสัตว์ทั้งหลายลงไปได้ และจะไม่เศร้าโศกเสียใจเมื่อคนหรือสัตว์เหล่านั้นไม่พ้นจากความทุกข์ตามที่ตนต้องการ เพราะภาวะจิตมีแต่ความสงบยังไงล่ะ</p>
	<p>วี เข้าใจแล้วครับ อ๊ะ! ได้เวลากลับบ้านแล้วสิ</p> <p>เอ จริงด้วย เวลาผ่านไปไวจัง ยังคุยกันไม่จบเลย อัปมัญญา ยังเหลืออีกตั้ง 2 ข้อ</p>

		<p>ครู เอาอย่างนี้ ครูให้ เอ และ วี ไปอ่านเพิ่มเติมมาก่อน เป็นการบ้าน พรุ่งนี้ ครูจะมาอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>วี / เอ ได้เลยครับ / ได้เลยคะคุณครู</p>
--	--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 19

จตุกกะ หมวด 4

อัปมัณญา 4 (ตอนที่ 2)

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 อัปมัณญา 4 (ตอนที่ 2)</p>
2		<p>เอ สวัสดีค่ะคุณครู ครู เดินยิ้มมาแบบนี้ ครูทายว่า เคงตามแมวเจอแล้วละสิ</p> <p>เอ ฮึๆ ใช่มั้ยคุณครู หนีไปซะไกลตั้งสามซอย หนูก็เป็นห่วงมันแทบแย่ ที่ไหนได้ ไปติดแมวสาวบ้านอื่นซะอะ หมั่นไส้!</p> <p>วี เอ้า หมั่นไส้แมวซะงั้น? เอน่าจะยินดีกับมันถึงจะถูกน้ำ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ ถูกของวีเขานะ นี่เป็นโอกาสที่ เอ จะได้แสดง มุทิตา กับเจ้าเหมียวเลยนะ</p> <p>เอ มุทิตา ... อ้อ คือข้อ 3 ที่คุณครูอธิบายค้างไว้ อยู่ หนูอ่านมาแล้วค่ะ แปลว่า ยินดีเวลาที่คนอื่นมีความสุขใช้มั๊ยคะ</p> <p>ครู เก่งมาก เอ</p>

<p>3</p>	<p style="text-align: center;">อัปมัญญา ๔</p> <p style="text-align: center;">๓ มุทิตา ความพลอยยินดี</p> <p style="text-align: center;">หมายถึง เห็นผู้อื่นอยู่ดีมีความสุขและเจริญงอกงาม ประสบความสำเร็จ ก็พลอยมีใจแจ่มชื่นเบิกบาน</p> <p style="text-align: center;">“ขอให้สัตว์ทั้งหลายอย่าได้เสื่อมจากสมบัติที่ตนได้แล้ว” หรือ “ขอให้สัตว์เหล่านี้ยังยืนอยู่ในสุขสมบัติของตนๆ”</p>	<p>3. มุทิตา ความพลอยยินดี หมายถึง เห็นผู้อื่นอยู่ดีมีความสุขและเจริญงอกงาม ประสบความสำเร็จ ก็พลอยมีใจแจ่มชื่นเบิกบาน</p> <p>เอ แล้วกรณีอย่างของหนูที่เจ้าเหมียวหนีออกจากบ้าน จะแสดง มุทิตา ได้ยังไงล่ะคะ</p> <p>ครู ก็มันหนีไปเพื่อเจอกับคู่ แล้วก็อยู่อย่างมีความสุข ไข่ม้อยล่ะ</p> <p>เอ อ้อ หนูเข้าใจแล้วค่ะ คือหนูควรจะต้องยินดีกับมัน ที่ตอนนี้มันมีความสุข เรื่องนี้หนูก็มีความสุขไปกับเจ้าเหมียวได้นะคะ แต่ว่า ... บางเรื่องอย่างเวลาเพื่อนๆ มีของใหม่ๆ มาอวด ทำไมหนูถึงไม่รู้สึกริมีความสุขไปด้วยเลยล่ะคะ</p> <p>ครู อาจเป็นเพราะ เรามีจิตริษยาอยู่นะสิ ... ผู้ที่เจริญมูทิตานั้นจะตรงกันข้ามกับผู้จิตริษยา เพราะการเจริญมูทิตา คือ ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ผู้เจริญมูทิตาต้องใช้ในกรณีที่พบเห็นผู้อื่นได้ดียังไงล่ะคะ</p> <p>เอ แล้วหนูควรจะต้องเริ่มยังไงดีล่ะคะ</p> <p>ครู ก็ด้วยการกำหนดใจว่า “ขอให้สัตว์ทั้งหลายอย่าได้เสื่อมจากสมบัติที่ตนได้แล้ว” หรือ “ขอให้สัตว์เหล่านี้ยังยืนอยู่ในสุขสมบัติของตนๆ” ยังไงล่ะ</p>
<p>4</p>		<p>เอ ถ้าอย่างนั้น ต่อไป หนูจะพยายามนี่ทุกอย่างนี้ ทุกครั้ง เวลาเพื่อนๆ เอาของใช้ใหม่ๆ มาอวดคะคุณครู</p> <p>ครู ดีมาก เอ เมื่อเจริญมูทิตาได้เช่นนี้ ย่อมจะกำจัดความคิดริษยาลงไปได้ ... อ้าว แล้วนั้น ทำไมวิธีถึงทำหน้าที่แบบนั้นล่ะ</p> <p>เอ อ้อ วิเคราะห์กับภาพยนตร์สารคดี ที่พวกเราดูในห้องกิจกรรมเมื่อกี้ล่ะคะ</p> <p>ครู หือ สารคดีอะไรนะ ดูแล้ว ทำให้เศร้าขนาดนี้</p>

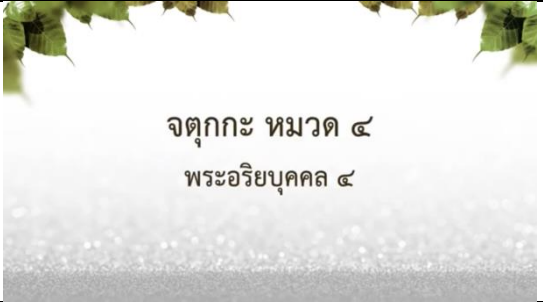

	 	<p>วี สารคดีชีวิตสัตว์ป่าครับ เป็นเรื่องแม่สิงโตที่ถูกขับออกจากฝูง ต้องเลี้ยงลูกอยู่ตัวเดียว อาหารก็ไม่มีจะกิน ต้องเจออันตรายจากทั้งกลุ่มสิงโตตัวอื่น ทั้งสัตว์ที่จะมาแย่งชิงเหยื่อ ไหนจะต้องดูแลลูกจากอันตรายจากสัตว์อื่นอีก</p> <p>เอ วี เค้าสงสารแม่สิงโตมากค่ะ แล้วก็พาลโกรธคนถ่ายทำด้วยว่าไม่ยอมช่วย</p> <p>ครู ครูก็พอเข้าใจความรู้สึกของวีนะ แต่ในที่นี่ สิ่งทีวีควรจะต้องฝึก ก็คือ อุเบกขา</p> <p>วี อุเบกขา ... ความวางเฉยนะเหรอครับ แต่ดูแล้วมันน่าสงสารมากเลยครับ ผมไม่รู้จะเฉยได้อย่างไร</p> <p>ครู การที่เรามีความเมตตา กรุณา อยากให้สัตว์ทั้งหลายมีความสุข และสงสารอยากให้สัตว์พ้นทุกข์ นั้นเป็นเรื่องดี แต่การมีอุเบกขา ก็เป็นเรื่องที่ต้องมีด้วย</p>
5	 	<p>4. อุเบกขา ความวางเฉย หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง คือมีใจสม่ำเสมอ เทียบตรงดุจตราขึง มองเห็นมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายได้รับผลดีผลร้ายตามเหตุปัจจัย และกรรมที่กระทำไว้ ไม่เอนเอียงไปด้วยความชอบหรือความชัง</p> <p>ครู ผู้เจริญอุเบกขาพึงมีความรู้สึกเป็นกลางๆ ในสรรพสัตว์ ไม่ตีใจหรือเสียใจในความสุขทุกข์ของสรรพสัตว์</p> <p>เอ แต่อย่างสารคดีเมื่อกี้ แม่สิงโตกับลูกสิงโตก็น่าสงสารมากจริงๆ ต้องทำยังไงพวกหนูถึงจะไม่รู้สึกเศร้าไปด้วยล่ะคะ</p> <p>ครู ก็ต้องกระทำโดยมีความรู้สึกว่ “สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของของตน ย่อมเป็นไปตามกรรม ทำกรรมใดไว้ ย่อมได้รับผลของกรรมนั้น” ยังไงล่ะ</p>

<div data-bbox="247 221 783 521" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>“สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของของตน ย่อมเป็นไปตามกรรม ทำกรรมใดไว้ ย่อมได้รับผลของกรรมนั้น”</p> </div> <div data-bbox="247 577 783 878" style="text-align: center;"> </div>	<p>วี ถ้าผมหมั่นฝึกกระดิกแบบนี้ บ่อยๆ ก็จะมีใจเป็นกลาง ไม่เศร้าง่ายๆ อีกใช่ไหมครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ววี เมื่อเจริญอุเบกขาได้เช่นนี้ ก็ย่อมละราคะและปฏิฆะ ในบุคคลอื่นหรือสัตว์อื่นลงไปได้</p> <p>เอ เข้าใจแล้วค่ะ ต่อไปนี้หนูจะฝึกเจริญ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา บ่อยๆ เลยค่ะ</p> <p>ครู ดีมาก เอ คุณธรรมทั้ง 4 อย่างนี้ ควรเจริญในมนุษย์หรือสัตว์ทั้งหลาย โดยไม่มีประมาณ ไม่จำกัดขอบเขต จนสำเร็จเป็นอัปมัณฺญา ... เอาละ นี่เย็นมากแล้ว รีบกลับบ้านเถอะ</p> <p>เอ / วี ค่ะ/ครับคุณครู</p>
--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 20

จตุกกะ หมวด 4

พระอริยบุคคล 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 พระอริยบุคคล 4</p>
2		<p>วี / เอ สวัสดีครับ คุณครู / สวัสดีค่ะ คุณครู ครู อ้าว วิกับเอ วันนี้มาโรงเรียนกันแต่เช้าเลยนะ วี ผมรีบมาเช้า เพราะจะมาถามคุณครูก่อนเข้าเรียนนะครับ ครู สงสัยเรื่องอะไร ถามมาได้เลยวี วี ผมสงสัยเกี่ยวกับ อริยบุคคล นะครับ ว่าคืออะไร มีกี่ประเภท ผมได้ยินหลวงตาพูดบ่อยๆ ก็เลยสงสัยนะครับ เอ โอ้โฮ วิถามคำถามยากแต่เช้าเลยแฮะ ครู ดีแล้วล่ะที่ถาม ครูจะอธิบายให้ฟังอย่างละเอียดนะ</p>
3		<p>อริยบุคคล แปลว่า บุคคลผู้ประเสริฐ หมายถึง บุคคลผู้ได้บรรลุอริยมรรคอริยผล เป็นผู้ประเสริฐในพระพุทธศาสนา เพราะสามารถละสังโยชน์ได้เด็ดขาด ตามภูมิธรรมของตน พระอริยบุคคล มี 4 ประเภท คือ</p> <p>1. พระโสดาบัน ผู้แรกถึงกระแสพระนิพพาน หมายถึง ท่านผู้ละสังโยชน์ได้ 3 อย่าง คือ สักกายทิฏฐิ ความเห็นชั้น 5 ว่าเป็นตัวตน วิจิกิจฉา ความสงสัยในพระรัตนตรัย สีลพทปราคาส ถือผิด</p>

	<p>สัปดาห์ที่ ๖ ความเห็นชั้น ๕ ว่าเป็นตัวตน วิจิกจณา ความสงสัยในพระรัตนตรัย สิ้นพหุปราสาท ถูมิถจากความจริงด้วยอำนาจศีลพรต</p> <p>๒ พระสกทาคามี ผู้กลับมาเกิดอีกชาติเดียว</p>	<p>จากความจริงด้วยอำนาจศีลพรต เป็นผู้แรกเข้าถึง พระนิพพาน ไม่มีการเกิดในอบายภูมิอีก เป็นพระ อริยบุคคลชั้นแรกในพระพุทธศาสนา</p> <p>2. พระสกทาคามี ผู้กลับมาเกิดอีกชาติ เดียว หมายถึง ท่านผู้ละสังโยชน์ได้ 3 อย่าง เช่นเดียวกับพระโสดาบัน และทำราคะ โทสะ โมหะ ให้เบาบางลง ท่านผู้มีอินทรีย์อ่อนที่สุดจะกลับมาเกิด เป็นมนุษย์อีกครั้งเดียวกันนิพพาน</p>
4	<p>๓ พระอนาคามี ผู้ไม่กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก</p> <p>๔ พระอรหันต์ ผู้ไกลจากกิเลสโดยสิ้นเชิง</p>	<p>3. พระอนาคามี ผู้ไม่กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก หมายถึง ท่านผู้ละสังโยชน์ชั้นต่ำ เรียกว่า โอรัมภาคีย สังโยชน์ 5 อย่างได้เด็ดขาด คือ สัปดาห์ที่ ๖ วิจิกจณา สิ้นพหุปราสาท กามราคะ ความกำหนด ด้วยอำนาจกิเลสสาม ปฏิฆะ ความขัดเคืองด้วย อำนาจโทสะ พระอนาคามีไม่กลับมาเกิดในมนุษย์โลก อีก จะไปเกิดในพรหมโลกอย่างเดียว สำหรับผู้บรรลุ จตุตถฌานจะไปเกิดในพรหมโลกชั้นสุทธาวาส 5 ชั้นใด ชั้นหนึ่ง ตามความแก่กล้าของอินทรีย์ คือ อวิหา อดับ ปา สุตัสสา สุตัสสี อกนิฏฐา และจะนิพพานในที่นั้น</p> <p>4. พระอรหันต์ ผู้ไกลจากกิเลสโดยสิ้นเชิง หมายถึง ท่านผู้ละโอรัมภาคียสังโยชน์ 5 อย่าง ช่างตัน และอุทธรณ์ภาคียสังโยชน์ สังโยชน์เบื้องสูงได้ อีก 5 อย่าง คือ รูปราคะ ความติดใจในรูปภพ อรูป ราคะ ความติดใจในอรูปภพ มานะ ความถือตัว อุทธัจจะ ความฟุ้งซ่าน อวิชชา ความไม่รู้ในอริยสัจ เป็นพระอริยบุคคลชั้นสูงสุดในพระพุทธศาสนา และ เป็นอเสขบุคคล ผู้อยู่จบพรหมจรรย์แล้ว</p>

<p>5</p>	<div data-bbox="247 280 783 577" data-label="Text"> <p>พระอริยบุคคล ๔ ประเภทนี้ จะเป็นคฤหัสถ์หรือบรรพชิตก็ตาม จัดเป็นพระสังฆรัตนะในพระพุทธศาสนา เป็นเนื่อบาบุญของโลกไม่มีบาบุญอื่นเสมอเหมือน</p> </div> <div data-bbox="247 629 783 936" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 987 783 1294" data-label="Image"> </div>	<p>เอ โอ้โฮ อริยบุคคล มีตั้ง 4 ชั้นเลยเหอะคะเนี่ย แค่ชั้นแรกสำหรับหนูก็ยากแล้วละคะ</p> <p>วี ผมรู้ว่า คนธรรมดาที่ไม่ได้บวชเป็นพระ ก็ เป็นพระโสดาบันได้ จริ่งเหอะครับคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้ววี พระอริยบุคคล 4 ประเภทนี้ จะ เป็นคฤหัสถ์หรือบรรพชิตก็ตาม จัดเป็น พระสังฆรัตนะในพระพุทธศาสนา เป็นเนื่อบา บุญของโลกไม่มีบาบุญอื่นเสมอเหมือน หากผู้ศึกษาใครจะพ้นทุกข์บรรลุดังสันติสุข อย่างแท้จริง ก็ควรระลึกถึงให้เป็นสิ่งขานุสสติ และน้อมนำเอาปฏิบัติของท่านมาเป็น แบบอย่างในการดำเนินต่อไป</p> <p>วีกับเอทำทำไหว้พระ</p> <p>วี / เอ สาธุ</p> <p>วี ผมหายสงสัยแล้วครับ ส่วนตอนนี้หิวข้าว แถม ฮ่าๆ</p> <p>เอ รีบมาโรงเรียนเลยยังไม่ได้กินข้าวเช้าละสิ</p> <p>ครู งั้นก็รีบไปหาอะไรกินก่อนเถอะ แล้วเจอกันที่ ห้องเรียนนะ</p> <p>วี / เอ คร้าบ / ค่า</p>
----------	--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 21

จตุกกะ หมวด 4

มรรค 4

ผล 4

	ภาพ	เสียง
1	 <p>จตุกกะ หมวด ๔ มรรค ๔ ผล ๔</p>	<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จตุกกะ หมวด 4 มรรค 4 ผล 4</p>
2	 <p>ญาณ คือ ความรู้เป็นเหตุละสังโยชนได้เด็ดขาด เรียกว่า มรรค มี ๔ อย่าง คือ</p> <p>๑. โสตาปัตติมรรค ๒. สกทาคามิมรรค ๓. อนาคามิมรรค ๔. อรหัตตมรรค</p>	<p>เอ คิดอะไรอยู่เธอวี วี วีกำลังสงสัยคำว่า มรรคผล มันแปลว่าอะไร เอ เออรู้มั๊ย เอ มรรคผลเธอ เอเคยได้ยินบ่อยๆ นะ แต่มัน แปลว่าอะไร เอก็ไม่รู้เหมือนกัน วี อ๊ะ นั่นไง คุณครูมาพอดี ไปถามคุณครูกัน ดีกว่า ครู ว่าไง วี เอ มีเรื่องอะไรสงสัยอีกล่ะเข้านี้ เอ วีเค้าสงสัยคำว่า มรรคผล นะคะ ว่าแปลว่า อะไร ครู นั่นต้องอธิบายกันทีละคำนะ เริ่มจากคำว่า มรรค ก่อน ญาณ คือ ความรู้เป็นเหตุละสังโยชนได้เด็ดขาด เรียกว่า มรรค มี 4 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โสตาปัตติมรรค 2. สกทาคามิมรรค 3. อนาคามิมรรค 4. อรหัตตมรรค

<p>3</p>	<div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">๑ โสดาปัตติมรรค</p> <p>ได้แก่ มรรคของพระโสดาบัน ละสังโยชน์ได้ ๓ คือ สัkkายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส</p> </div> <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">๒ สกทาคามิมรรค</p> <p>ได้แก่ มรรคของพระสกทาคามี ละสังโยชน์ได้ ๓ เหมือนโสดาปัตติมรรค และทำราคะ โทสะ โมหะ ให้เบาบางลง</p> </div> <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">๔ อรหัตตมรรค</p> <p>ได้แก่ มรรคของพระอรหันต์ ละสังโยชน์เบื้องต่ำ ๕ ข้างต้น และสังโยชน์เบื้องสูง ๕ คือ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา</p> </div>	<p>วี ที่เขาเรียกกันว่า มรรค 4 ไข่ม้อยครึ่ง</p> <p>ครู ไข่ม้อยแล้ววี มาดูกันทีละข้อเลยนะ</p> <p> 1. โสดาปัตติมรรค ได้แก่ มรรคของพระ โสดาบัน ละสังโยชน์ได้ 3 คือ สัkkายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพต ปรามาส</p> <p> 2. สกทาคามิมรรค ได้แก่ มรรคของพระ สกทาคามี ละสังโยชน์ได้ 3 เหมือนโสดาปัตติมรรค และทำราคะ โทสะ โมหะ ให้เบาบางลง</p> <p> 3. อนาคามิมรรค ได้แก่ มรรคของพระ อนาคามี ละสังโยชน์เบื้องต่ำได้ทั้ง 5 คือ สัkkายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส กามราคะ ปฏิฆะ</p> <p> 4. อรหัตตมรรค ได้แก่ มรรคของพระ อรหันต์ ละสังโยชน์เบื้องต่ำ 5 ข้างต้น และสังโยชน์ เบื้องสูง 5 คือ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา โดยสิ้นเชิง</p>
<p>4</p>	 	<p>เอ แล้ว ผล แปลว่าอะไรคะคุณครู</p> <p>ครู ก่อนอื่นต้องรู้จักคำว่า ธรรมารมณ ก่อน</p> <p> ธรรมารมณ คือความเย็นแห่งใจ อันเกิด จากการละสังโยชน์ได้เด็ดขาด ด้วยมรรค เรียกว่า ผล สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ทรงแสดงอุปมาเปรียบ มรรคกับผลไว้ว่า สังโยชน์เหมือนโรคในกาย มรรค เหมือนการรักษาโรคให้หาย ผลเหมือนความสุข สบายอันเกิดแต่ความสิ้นโรค</p> <p> พูดแบบนี้ผมเห็นภาพตามเลยครึ่ง เวลาคนเราไม่สบาย มากๆ มันทรมานจริงๆ ถ้าได้ยาที่ถูกกับโรคก็จะหาย เร็ว พ้นจากความทุกข์ทรมานได้เร็ว</p> <p> โอโห้ วีเข้าใจจริงๆ ด้วย เก่งเหมือนกันนะเนี่ย</p> <p> ไม่ต้องมาแซวเลยเอ ฟังคุณครูสอนต่อดีกว่า</p>

		ส่วนอีกอุปมาหนึ่งเปรียบว่า สงโยชน์เหมือนโจรในป่า มรรคเหมือนกิริยาปราบโจร ผลเหมือนความสงบราบ คาบเกิดมีเพราะหมดโจร อันนี้ยังเห็นภาพเลยครับ
5	<div data-bbox="244 528 783 824" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> ผล มี ๔ อย่าง ตามมรรค คือ ๑. โสดาปัตติผล ๒. สกทาคามีผล ๓. อนาคามีผล ๔. อรหัตตผล </div> <div data-bbox="244 880 783 1176" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;"> ๓๑ อนาคามีผล ได้แก่ ผลของพระอนาคามี หรือผลอันพระอนาคามีพึงเสวย </div> <div data-bbox="244 1232 783 1527" style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div>	ผล มี 4 อย่าง ตามมรรค คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. โสดาปัตติผล 2. สกทาคามีผล 3. อนาคามีผล 4. อรหัตตผล <ol style="list-style-type: none"> 1. โสดาปัตติผล ได้แก่ ผลของพระ โสดาบัน หรือผลอันพระโสดาบันพึงเสวย 2. สกทาคามีผล ได้แก่ ผลของพระ สกทาคามี หรือผลอันพระสกทาคามีพึงเสวย 3. อนาคามีผล ได้แก่ ผลของพระอนาคามี หรือผลอันพระอนาคามีพึงเสวย 4. อรหัตตผล ได้แก่ ผลของพระอรหันต์ หรือผลอันพระอรหันต์พึงเสวย <p>วี ถ้างั้นอริยุบุคคลทั้ง 4 แบบ ก็จะได้มรรคและ ผล ทั้ง 4 แบบ ตามแต่ระดับของตัวเองใช้มัยครับ</p> <p>ครู ใช้แล้ววี ครูดีใจนะที่วีสนใจเรื่องนี้</p> <p>เอ วีเค้าสนใจทุกเรื่องละคะคุณครู</p> <p>วี จะว่าเราชอบสอดรู้สอดเห็นละสิเอ รู้ทันน่า</p> <p>เอ เปล่าสักหน่อย จะชมว่าวีชอบสนใจใฝ่รู้</p> <p>ต่างหากเล่า อย่างร้อนตัวสิ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆๆ พอๆ ไม่ต้องเถียงกันแล้ว รีบไปเข้า ห้องเรียนเถอะ สายแล้ว</p> <p>เอ / วี ค่า / คร้าบ</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 22

จุดกาะ หมวด 4

สัมปรายิกัตถประโยชน์ 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 จุดกาะ หมวด 4 สัมปรายิกัตถประโยชน์ 4</p>
2		<p>ริน อ้าว บุญ ทำไมวันนี้มาสายละ บุญ อ้อ เมื่อคืน ลูกคุณป้าข้างบ้านโดนรถชน แล้วต้องการเลือดด่วนนะ กลุ่มเลือดของเราเข้าได้พอดี เมื่อเช้าเราเลยไปแวะบริจาคเลือดที่โรงพยาบาลมา ก็เลยมาสายไปหน่อย</p> <p>ริน โอ้โห บุญบริจาคเลือดด้วยเหรอ เจ็บมากมายอะ เก่งจังเลย</p> <p>บุญ ไม่เก่งหรอก แรกๆ เรากลัวแทบแย่ แต่คุณพ่อเราไปบริจาคประจำ ปลอดภัยไม่กลัวเลย แถมเขินยินยอมให้เราบริจาคเลือดด้วยละ</p> <p>ริน ดีจังเลย รินก็อยากบริจาคนะ แต่กลัวเข็มอะ</p>
3		<p>ครู ริน บุญ ค่อยอะไรกันอยู่ ทำไมรินถึงทำหน้าแบบนั้นล่ะ</p>

	<p>ริน บุญเค้าไปบริจาคเลือดมาคะคุณครู หนูแค่คิดก็เจ็บแทนแล้ว ... คนที่บริจาคเลือดนี้ ต้องได้บุญมากแน่ๆ เลย</p> <p>ครู ใช่แล้ว ริน การบริจาคเลือด นับเป็นการบริจาคทาน ซึ่งเป็นหนึ่งในคุณธรรมที่เป็นเหตุให้มีความสุขในกายภาคหน้าด้วยนะ</p> <p>ริน คุณธรรมที่จะทำให้เรามีความสุข มีด้วยหรือคะ ถ้าหนูทำแล้ว จะมีความสุขด้วยหรือเปล่าคะ</p> <p>ครู มีสิ คุณธรรมที่เป็นเหตุให้มีความสุขในกายหน้า หรือ สัมปรายิกัตถประโยชน์ 4 ยังไงละ</p>
<p>4</p> <p>สัมปรายิกัตถประโยชน์ ๔ คือ ประโยชน์ในกายหน้า หมายถึง คุณธรรมที่เป็นเหตุให้มีความสุขในกายหน้า</p> <p>ความที่สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน</p> 	<p>สัมปรายิกัตถประโยชน์ 4 คือ ประโยชน์ในกายหน้า หมายถึง คุณธรรมที่เป็นเหตุให้มีความสุขในกายหน้า มี 4 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สัทธาสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศรัทธา คือ ความเชื่อประกอบด้วยปัญญา <p>บุญ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรครับ ว่าความเชื่อนั้นประกอบด้วยปัญญาแล้ว</p> <p>ครู ก็ต้องมีหลักความเชื่อ 4 อย่างยังไงละ คือ ความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า กรรมคือการกระทำ วิบากคือผลของการกระทำ และ ความที่สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน <ol style="list-style-type: none"> 2. สีสสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศีล คือ การสำรวมกายวาจาให้เรียบร้อย <p>ริน ถ้าหนูตั้งใจที่จะรักษาศีล 5 ถือว่าถึงพร้อมด้วยศีลแล้วใช่ไหมคะ</p> </p>

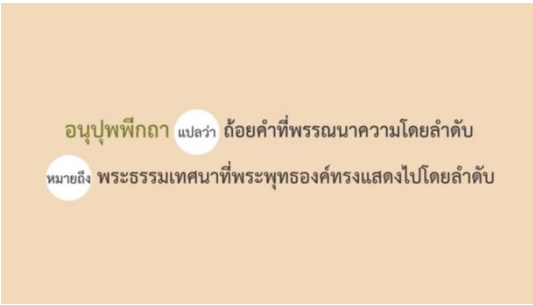

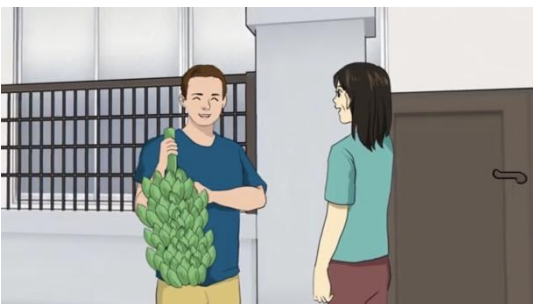

	<p>สัมปรายิ กัตถประโยชน์ ๔</p> <p>๒ สีสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศีล</p> <p>คือ การสำรวมกายวาจาให้เรียบร้อย</p>	<p>ครู ไข้แล้ว ริน ความถึงพร้อมด้วยศีลในที่นี้ ได้แก่ ศีล 5 สำหรับคฤหัสถ์ทั่วไป และศีล 8 สำหรับคฤหัสถ์ผู้ประพฤติพรหมจรรย์</p>
5	<div data-bbox="247 577 783 875"> <p>แม่ชีวิตของคุณ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น</p> </div> <div data-bbox="247 931 783 1232"> <p>บุคคลพึงสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ</p> <p>พึงสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต</p> <p>พึงสละทรัพย์และชีวิตเพื่อรักษาธรรม</p> </div> <div data-bbox="247 1288 783 1588"> <p>สัมปรายิ กัตถประโยชน์ ๔</p> <p>๔ ปัญญาสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยปัญญา</p> <p>คือ รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์</p> </div> <div data-bbox="247 1644 783 1944"> <p>บุคคลมีปัญญามากแต่ศรัทธาน้อย</p> <p>มักเป็นมิจฉาทิฎฐิ เป็นคนแข็งกระด้าง</p> </div>	<p>3. จากสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยการบริจาคทาน คือ การสละทรัพย์ อวัยวะ และแม่ชีวิตของตน เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>ริน ทุกครั้งที่หนูเอาเงินค่าขนม ไปหยอดตู้บริจาค ทำบุญ หนูจะรู้สึกสบายใจ มีความสุขมากเลยคะ</p> <p>ครู เพราะการบริจาคทาน ยังเป็นไปเพื่อกำจัด ความโลภ ความตระหนี่ในใจของตนด้วยยิ่งงละ ตามสัปปุริสาณุสสติธรรมว่า บุคคลพึงสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ พึงสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต พึงสละทรัพย์และชีวิตเพื่อรักษาธรรม</p> <p>4. ปัญญาสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยปัญญา คือ รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์</p> <p>ครู รู้เท่าทันเหตุแห่งความเสื่อมและความเจริญ หลีกเลียงเหตุแห่งความเสื่อม ประกอบแต่เหตุแห่งความเจริญ</p> <p>ริน สรุปลว่าถ้าหนูอยากมีความสุขในกายภาคหน้า ก็ต้องปฏิบัติตามคุณธรรมทั้ง 4 ข้อนี้ให้มั้ยะคะ</p> <p>ครู ไข้แล้ว ริน ธรรม 4 อย่างนี้ เป็นคุณเกื้อกูลแก่บุคคลผู้ปฏิบัติให้ได้รับความสุขความเจริญในกายหน้า หรือโลกหน้า แต่ต้องระลึกไว้ว่า ศรัทธาต้องมีปัญญาควบคู่เสมอ</p> <p>บุญ ถ้าไม่มีปัญญา จะมีผลเสียยิ่งงเฮอร์คะ</p>

	<p>ครู ก็บุคคลมีศรัทธามากแต่ปัญญาน้อย ย่อมทำให้เป็นคนหลงมกมาย บุคคลมีปัญญามากแต่ศรัทธาน้อยมักเป็นมิจฉาทิฎฐิ เป็นคนแข็งกระด้าง ทะนงตนไม่เชื่อฟังใครยังไงล่ะ</p> <p>บุญ อู้ ร้องท่องจ้อๆ เลย เมื่อเข้าบริจาคนแล้ว ดื่มน้ำหวานกับทานขนมมานิดเดียวเองคร้าบ แหะๆ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ งั้นก็รีบไปหาอะไรกินรองท้องก่อน จะได้รับไปเข้าเรียนนะ</p> <p>บุญ คร้าบ</p>
--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 23
ปัญจกะ หมวด 5
อนุப்புฬกถา 5

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญจกะ หมวด 5 อนุப்புฬกถา 5
2	 	อีฐู เอเอาเสื้อผ้ามาเยอะเยอะ จะเอาไปแจกใคร เทรอ เอ นี่เสื้อผ้าเก่าเราเองจ้ะ เราจะเอามาให้คุณบ้ำ แม่ครัวที่โรงเรียนกับลูกๆ เค้า นก โอ้โห นี่เสื้อผ้าเก่าเทรอเนี่ย ยังดูดีเหมือน ของใหม่เลย ครู คุยอะไรกันอยู่หืม?? เด็กๆ เอ พอดีเมื่อวันหยุดหนูช่วยคุณแม่ย้อมสีเสื้อผ้า เก่าๆ เพื่อไปบริจาค แล้วเลยขอมาให้คุณบ้ำ แม่ครัวที่โรงเรียนบ้าง เสื้อในถุงนี้หนูย้อมเอง เลยนะคะ ครู ดีมาก เอ เป็นการใช้เวลาในวันหยุดที่มี ประโยชน์มาก เอ สนุกมากด้วยค่ะ แต่จะสนุกกว่านี้ ถ้าไม่ต้อง ซักผ้าให้สะอาดก่อนย้อม ... เมื่อยมากเลยคะ คุณครู

		อธิฐ ผมก็ไม่ชอบซักผ้าครับ ถ้าเออลงไปย้อมเลย โดยไม่ต้องซัก ได้มั้ยครับคุณครู
3	 	ครู ผ้าที่จะย้อมต้องซักให้สะอาดก่อน ถึงจะย้อมสีได้ดี เปรียบได้กับจิตของเรา พระพุทธองค์ก็ทรงฟอกจิตของเวไนยสัตว์ ให้หมดจด เป็นขั้นๆ ก่อนแสดงอริยสัจ 4 เช่นกัน อธิฐ เอ๋ จิตคน ฟอกได้ด้วยเหอครับคุณครู ฟอกยังไงครับ คุณครูช่วยอธิบายหน่อยได้มั๊ยครับ ครู ได้สิ อธิฐ ก็ด้วยอนุப்புพิกถา 5 ยังไงละ อนุப்புพิกถา แปลว่า ถ้อยคำที่พรรณนาความโดยลำดับ หมายถึง พระธรรมเทศนาที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไปโดยลำดับ เพื่อฟอกจิตของเวไนยสัตว์ ผู้มีอุปนิสัยสามารถจะบรรลุธรรมพิเศษ ให้หมดจดเป็นขั้นๆ จากง่ายไปหายาก ครู ซึ่งเป็นการเตรียมจิตของผู้ฟังให้พร้อมที่จะรับฟังอริยสัจต่อไป มี 5 อย่าง คือ 1. ทานกถา กล่าวถึงทาน คือ ทรงแสดงประโยชน์ของการให้ทาน การเสียสละแบ่งปัน เพื่อให้คนที่ม่จิตใจตระหนี่เห็นแก่ตัว ละความตระหนี่เห็นแก่ตัวนั้นแล้ว มีใจเผื่อแผ่เกื้อกูลแก่ผู้อื่นด้วยกำลังทรัพย์ของตน

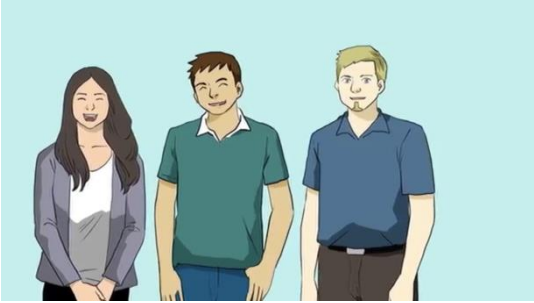
	<p>ครู ก็เพื่อ เป็นการทำให้จิตของคุณคนนั้นให้พร้อมที่จะรับพระธรรมเทศนา ดุจผ้าที่ซักฟอกสะอาดแล้วควรรับน้ำย้อมสีต่างๆ ได้ด้วยดี ยังไงละ</p> <p>อิฐ อ้อ เป็นอย่างนี้เอง ผมเข้าใจแล้วครับ ต้องซักฟอกผ้าให้สะอาดก่อนถึงจะย้อมสีได้ดี งั้นวันหยุดนี้ ผมจะลองเอาเสื้อผ้าเก่าไปต้มสีย้อมบ้างครับ</p> <p>ครู ดีมาก แต่ซักฟอกผ้าสะอาดแล้ว ก็อย่าลืมซักฟอกใจของตัวเองกันด้วยละทุกคน ...</p> <p>เอ อิฐ นก คำ / คร้าบ</p>
--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 24

ปัญจกะ หมวด 5

มัจฉริยะ 5

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญจกะ หมวด 5 อนุพุทธิกถา 5</p>
2		<p>ริน อ่านหนังสือมาตั้งนานแล้ว ออกไปหาอะไร สนุกๆ ทำกับเพื่อนๆ กันดีกว่าเอ</p> <p>เอ ไม่ดีกว่าริน เออยากอ่านหนังสือต่อ ใกล้เคียง แล้ว เดี๋ยวจะอ่านไม่ทัน</p> <p>พัต เมื่อกี้พัตต้องเสีย ไปนอนที่ห้องพยาบาลทั้ง ป่วยเลย ขอขมิ้นสมุด เอ หรือ ริน กลับไปจดที่ บ้านได้มัยยะ พุ้งนี้จะรีบเอามาคืนให้นะ</p> <p>เอ ของเราให้ขมิ้นไม่ได้หรอก เราต้องทบทวน บทเรียนทุกวัน ไม่งั้นถ้าคะแนนตก ก็อายเค้าแย่</p> <p>ริน พัตเอาของรินไปก็ได้จ๊ะ พุ้งนี้ รินค่อยทบทวน ทีเดียวกก็ได้</p> <p>พัต ขอบใจมากเลยริน ... รินใจกว้าง น่ารักเสมอ สมกับเป็นที่รักของเพื่อนๆ จ้ะ เรายังรีบกลับไปทำ การบ้านก่อนนะ เจอกันพุ้งนี้</p>

<p>3</p>	<div data-bbox="247 224 783 521" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>มัจฉริยะ แปลว่า ความตระหนี่</p> <p>หมายถึง ความหวงแหนกีดกันไม่ให้ผู้อื่นได้ดีหรือมีส่วนร่วม ตลอดถึงความไม่พอใจที่จะให้สิ่งของของตนแก่ผู้อื่น ด้วยอาการที่หวงแหนเหนียวแน่น</p> </div> <div data-bbox="247 577 783 875" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>๑ อวามัจฉริยะ ตระหนี่ที่อยู่</p> <p>หมายถึง ความหวงแหนถิ่นที่อยู่อาศัยของตน</p> </div> <div data-bbox="247 931 783 1232"> </div>	<p>ครู รินทำดีแล้ว การเป็นคนใจกว้าง จะทำให้เรา เป็นคนมีพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นที่รักของคน ทั้งหลาย ต่างจากผู้ที่มีความตระหนี่ หรือ มัจฉริยะ 5</p> <p>ริน มัจฉริยะ 5 เหวอคะ แปลว่าอะไรคะคุณครู</p> <p>ครู ครูจะอธิบายให้ฟัง</p> <p>มัจฉริยะ แปลว่า ความตระหนี่ หมายถึง ความหวง แหนกีดกันไม่ให้ผู้อื่นได้ดีหรือมีส่วนร่วม ตลอดถึง ความไม่พอใจที่จะให้สิ่งของของตนแก่ผู้อื่นด้วย อาการที่หวงแหนเหนียวแน่น</p> <p>ครู โดยมีโทษเป็นสมุฏฐาน จำแนกไว้ 5 อย่าง คือ</p> <p>1. อวามัจฉริยะ ตระหนี่ที่อยู่ หมายถึง ความหวง แหนถิ่นที่อยู่อาศัยของตน</p> <p>ริน ทำไมคนเราต้องหวงที่อยู่อาศัยด้วยล่ะคะ</p> <p>ครู ในที่นี้หมายถึงการไม่พอใจให้คนต่างด้าว ต่างชาติ ต่างศาสนา ต่างหมู่ ต่างคณะ เข้ามา อยู่ปะปนแทรกแซง โดยกีดกันผู้อื่นหรือผู้มีใช้ พวกของตน ไม่ให้เข้าอยู่อาศัยในถิ่นฐานของ ตน เป็นต้น</p> <p>ริน อ้อ เข้าใจแล้วค่ะ เป็นลักษณะของคนที่ รังเกียจคนต่างชาติต่างถิ่นเข้ามาอยู่อาศัย</p> <p>ครู ใช่แล้วริน ข้อต่อไปคือ</p>
<p>4</p>		<p>2. กุลมัจฉริยะ ตระหนี่สกุล หมายถึง ความหวงแหน สกุลของตนเอง</p>

๓ **ลามัจฉริยะ ตระหนี่ลาภ**
 หมายถึง ความหวงแหนทรัพย์สินสมบัติพัสดุสิ่งของต่างๆ
 ซึ่งเป็นของคนอย่างเหนียวแน่น

ครู ไม่ยอมให้สกุลอื่นๆ มาเกี่ยวตองผูกพันด้วย ไม่พอใจให้บุตรหลานในตระกูลอื่นมาแต่งงานกับบุตรหลานในตระกูลของตน

ริน เหมือนที่เห็นในละครบ่อยๆ พ่อแม่ผู้หญิงไม่ยอมรับว่าที่ลูกเขย เพราะไม่ชอบตระกูลนั้นใช้มียะคะ

ครู ใช้แล้วริน ซึ่งกรณีแบบนี้ จัดเป็นกลุ่มมัจฉริยะ ในฝ่ายคฤหัสถ์ ส่วนในฝ่ายบรรพชิต ก็มีเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น ภิกษุหวงสกุล อุปัฏฐาก คอยกีดกันภิกษุอื่นไม่ให้เกี่ยวข้อง ได้รับการบำรุงด้วย

3. **ลามัจฉริยะ ตระหนี่ลาภ** หมายถึง ความหวงแหนทรัพย์สินสมบัติพัสดุสิ่งของต่างๆ ซึ่งเป็นของคนอย่างเหนียวแน่น ไม่พอใจที่จะแบ่งปันให้บุคคลอื่นหรือการหวงผลประโยชน์ เช่น กีดกันไม่ให้ลาภหรือรายได้เกิดขึ้นแก่ผู้อื่น

4. **วัฒนมัจฉริยะ ตระหนี่วรรณะ** หมายถึง ความหวงคำสรรเสริญคุณ ไม่พอใจที่ใครจะมีคุณความดีเด่นกว่าตน หรือไม่พอใจเมื่อได้ยินคำสรรเสริญคุณความดีของผู้อื่น

ริน (ถามอายุฯ) คุณครูคะ บางทีหนูก็ไม่พอใจที่มีคนบอกว่าน้องสาวหน้าตาน่ารักกว่าหนู แบบนี้ถือเป็นวัฒนมัจฉริยะ ด้วยหรือเปล่าคะ

ครู ใช้แล้วริน ตระหนี่วรรณะ อีกนัยหนึ่ง หมายถึง ความหวงผิวพรรณร่างกายของตน ไม่ปรารถนาให้ผู้อื่นสวยงามกว่า

ริน ถ้าจั้น ต่อไปหนูจะพยายามไม่คิดแบบนั้นอีกค่ะ

<p>5</p>	<div data-bbox="247 280 790 582"> <p>ฉั่มมัจฉริยะ ตระหนัธรรม หมายถึง ความหวงแหนธรรม หวงวิชาความรู้ และคุณวิเศษที่ตนได้บรรลุ</p> </div> <div data-bbox="247 627 790 929"> </div> <div data-bbox="247 985 790 1288"> </div> <div data-bbox="247 1344 790 1646"> </div>	<p>ครู ดีแล้วริน ส่วนข้อสุดท้าย ...</p> <p>5. ฉั่มมัจฉริยะ ตระหนัธรรม หมายถึง ความหวงแหนธรรม หวงวิชาความรู้ และคุณวิเศษที่ตนได้บรรลุ ไม่ปรารถนาจะแสดง บอกกล่าว หรือสั่งสอนให้แก่บุคคลอื่น ๆ ด้วยเกรงว่าเขาจะรู้ทัดเทียมตนหรือเกินตน เพราะต้องการรู้เฉพาะตนแต่ผู้เดียว เป็นลักษณะของคนหวงศิลปะวิทยา หรือหวงวิชา</p> <p>เอ (พูดเสียงหยอหยาย) นี่มันตรงกับแฮ็คๆ เลยค่ะ เพิ่งรู้ว่าที่เอทำ มันเป็นความตระหนัธรรมนี่เอง แย่จังเลย</p> <p>ครู ดีแล้ว เอ ที่เข้าใจในตอนนี่ ความตระหนั ทั้ง 5 อย่างนี้ มีอยู่ในผู้ใด ทำให้ผู้นั้นมีใจคับแคบ ไม่มีพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นคนเห็นแก่ตัว มีทิฐิมานะมาก</p> <p>เอ แล้วถ้าเอจะปรับปรุงตัวใหม่ ให้เป็นที่รักของเพื่อนๆ เหมือนกับริน ควรจะต้องทำยังไงบ้างคะ</p> <p>ครู ไม่ยากเลย ในเมื่อรู้แล้วว่า ตระหนัทั้ง 5 มีอะไรบ้าง ผู้หวังความเจริญด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุขและเป็นที่รักของคนทั้งหลาย พึงละเสีย</p> <p>เอ ขอขอบคุณมากค่ะคุณครู ... ชอบใจรินด้วยนะ ที่ทำให้เราเห็นข้อบกพร่องของตัวเอง ต่อไปนี้เอ จะปรับปรุงตัวใหม่</p> <p>ครู ดีมากเอ</p>
----------	--	---

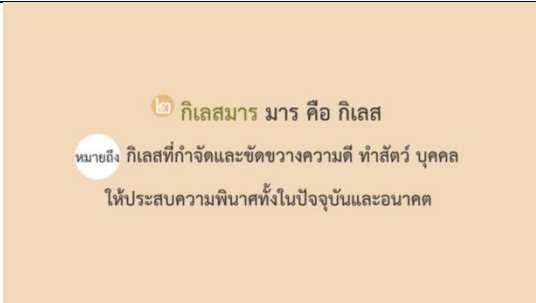

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 25

ปัญหา หมวด 5

มาร 5

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญหา หมวด 5 อนุพุทธิกถา 5</p>
2		<p>ครู อ้าว วิ มาโรงเรียนได้แล้วหรือ ได้ข่าวว่าเจออุบัติเหตุ ถึงขนาดขาหักเลยหรือ</p> <p>วิ แหะๆ คร่ำบ แต่ตอนนี้ถอดเฟือกออก เรียบร้อยแล้วครับ มาโรงเรียนได้แล้ว</p> <p>ครู เรื่องเป็นยังไงกันล่ะ ถึงได้เจ็บตัวขนาดขาหักแบบนี้</p> <p>วิ คือ คุณพ่อผมเพิ่งซื้อจักรยานคันใหม่มาให้ แล้วเด็กข้างบ้านมาตุงกว่า จักรยานแพงแต่ขี่ไม่เก่งก็เท่านั้น ... ผมโมโหก็เลยท้าแข่ง ... แต่ผมขี่จักรยานยังไม่แข็ง ... ก็เลย</p> <p>ริน ก็เลยล้ม ขาหักไปอย่างที่คุณครูเห็นนี่แหละค่ะ ... ดุชิ ที่จะลงเป็นจิตอาสากวาดลานวัด ล้างห้องน้ำ ก็อดไปตามระเบียบ</p>
3		<p>ครู เอาเถอะๆ เรื่องก็เกิดขึ้นไปแล้ว ... ครั้งนี้ มารขัดขวางได้ แต่ครั้งหน้าก็อย่ายอมอีกก็แล้วกัน</p> <p>วิ ห้า ... มาร คืออะไรครับ น่ากลัวจัง แล้วมาเกี่ยวอะไรกับผมด้วยหรือครับ</p>

  	<p>ครู ครูหมายถึง มาร 5 นะ เอาละ ครูจะอธิบายให้ ฟัง</p> <p>มาร แปลว่า สภาพที่ทำให้ตาย หมายถึง สิ่งที่มา บุคคลให้ตายจากคุณความดี และ ผลที่คาดหวัง</p> <p>ครู หรือสิ่งที่ล้างผลาญคุณความดีให้ตายไปจาก บุคคล โดยมาร มี 5 อย่าง คือ</p> <p>1. ชั้นฆมาร มารคือปัญจขันธ หมายถึง ขันธ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ</p> <p>ริน เอ ... ทำไม ขันธ 5 ถึงกลายเป็น มาร ไปได้ละคะ</p> <p>ครู ที่ได้ชื่อว่า มาร เพราะทำให้ลำบาก ถูกปัจจัยปรุงแต่ง ไม่นั่นคงทนทาน เป็นภาระในการบริหาร ทั้งแปรปรวนเสื่อมโทรมไปเพราะความเจ็บป่วย เป็นต้น</p> <p>วี อ้อ อย่างกรณีที่ผมขาคัก ไปทำกิจกรรมจิตอาสาที่วัดไม่ได้ อย่างนี้จัดเป็นชั้นฆมาร ด้วยมั๊ยครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว วี ชั้นฆมาร ล้วนตัดรอนบั่นทอนโอกาสไม่ให้บุคคลทำกิจการหน้าที่หรือบำเพ็ญคุณความดีได้เต็มที่ตามต้องการ</p>
<p>4</p> 	<p>2. กิเลสมาร มารคือกิเลส หมายถึง กิเลสที่กำจัดและขัดขวางความดี ทำ สัตว์ บุคคลให้ประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต</p> <p>ริน คุณครูพอจะยกตัวอย่างได้มั๊ยคะ หนูยังไม่ค่อยเข้าใจเลยคะ</p> <p>ครู ก็คือ... กิเลสมาร จะเป็นเหตุให้ ทำ พุด คิด ในสิ่งที่ไม่ควร ในที่สุดก็ตายไปจากความดี ยังไงละ</p>

 	<p>ริน การที่ วิถูกเด็กข้างบ้านยั่วโมโห เลยท้าแข่งกับ เค้านรถล้มขาหัก อย่างนี้ถือว่าใช่หรือเปล่านั้น</p> <p>ครู ใช่แล้วริน หรือ อย่างกรณีเช่น คนที่ถูกด่าว่า ถูกยั่วโทสะแล้วบันดาลโทสะ ประทุษร้ายถึงลงมือฆ่า ผู้อื่นด้วยอารมณ์โกรธก็มี เพราะถูกกิเลสมารนี้ครอบงำ</p> <p>3. อภิสังขารมาร มารคืออภิสังขาร หมายถึง กรรม ฝ่ายอกุศล</p> <p>ครู ข้อนี้ ที่ได้ชื่อว่า มาร เพราะ ฆ่าเสียซึ่งกุศล กรรม ชกนำบุคคลให้ทำบาป อันเป็นเหตุให้เกิดใน อบายภูมิ ไม่ให้หลุดพ้นไปจากสังสารทุกข์</p>
<p>5</p> 	<p>4. มัจจุมาร มารคือมรณะ หมายถึง ความตาย</p> <p>วี ข้อนี้ ที่เรียกว่ามาร เพราะการตาย ทำให้คน หหมดโอกาสที่จะทำดีต่อไป ไข่ม้อยครับ</p> <p>ครู เก่งมาก วี ความตาย ที่ได้ชื่อว่ามาร เพราะ เป็นตัวการตัดโอกาสของบุคคลที่จะก้าวหน้าต่อไปใน คุณความดีทั้งหลาย หรือตายเสียก่อนที่จะได้รับโอกาส เช่น อาหารดาบสและอุทกดาบสที่สิ้นชีวิตเสียก่อนที่จะ ได้รับฟังพระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดา</p> <p>5. เทวปุตตมาร มารคือเทวบุตร หมายถึง เทพบุตรผู้ มุ่งร้าย</p> <p>ครู ได้ชื่อว่ามาร เพราะเป็น บุคลาธิษฐานแห่ง สถานะอันทำลายล้าง เช่นวสวัตติมาร ผู้ขัดขวางการ บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณของพระพุทธองค์</p> <p>ริน มาร 5 อย่างนี้ น่ากลัว น่ากลัวนะคะ แต่ดีที่ เหมือนจะยังไม่เข้ามาในชีวิตหนูซักเท่าไร</p>

ครู ใครบอกล่ะ ริน ถ้าครูอธิบายใหม่ว่า มารทั้ง 5 อย่างนี้ คือ ความป่วยไข้ ความอยากได้ ความไม่พอใจ ความคับแค้นใจ ความอ่อนกำลังของความตั้งใจที่จะกระทำ ความตายเสียในระหว่าง และเทพบุตร ได้แก่งามสุข ... เป็นยังไง รู้สึกว่าใกล้ตัวมากขึ้นหรือยัง

ริน อ้า!! หนูไม่ได้นึกเลยคะ ว่า มาร 5 จะอยู่รอบตัวเราขนาดนี้ ถ้ารู้แบบนี้แล้ว ต่อไปหนูจะคอยระมัดระวังตัวคะ

ครู ดีมากริน เพราะมาร 5 จะเป็นเหตุุดตรอนความดี ขัดขวางความดี ไม่ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ

วี จริงด้วยครับ เหมือนอย่างที่ผมโดนมาร 5 ขัดขวาง ทำให้อดไปเป็นจิตอาสาเลย แต่ต่อไปผมจะระวังแล้วครับ จะไม่ยอมให้ถูกเล่นงานง่ายๆ อย่างนี้อีก (หันไปทางริน) ไว้ครั้งหน้ามีงานทำความสะอาดวัดอีก เราไปด้วยกันนะ ชวนเพื่อนๆ คนอื่นๆ ไปด้วยเยอะๆ เลย

ริน ได้เลยจ้า รีบๆ หายกะเผลกก่อนเถอะ

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 26

ปัญหาะ หมวด 5

นิวรรณ์ 5

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญหาะ หมวด 5 นิวรรณ์ 5</p>
2		<p>เอ นี่ทุกคน งานเดียวที่คุณครูสั่งวันก่อนทำกันไปถึงไหนแล้ว เอามาช่วยกันดูมัย งานนี้กะแนนเก็บเยอะด้วยนะ พัด ยังไม่ถึงไหนเลย เมื่อคืนตั้งใจจะทำ แต่ว่าเริ่มไปได้นิดเดียว สั่พหงหัวทิ่มชะงั้น ฮ้าววาวว ทำไมเราถึงง่วงตลอดเวลาเลยก็ไม่รู้</p> <p>บุญ พัดยั้งดี เริ่มไปบ้างแล้ว เรายังงัดตสใจไม่ได้ด้วยซ้ำ ว่าจะทำหัวข้อไหน คิดวุ่นวายไปหมด</p> <p>นก (พูดอายๆ) ตายละ ัจันเราคงแย่สุดเลย เมื่อคืน ดูละครเรื่องใหม่ พระเอกหล่อจนเราลื้มไปเลยว่ามีงาน</p> <p>ครู อะแอม ... งานที่ครูสั่ง เป็นยังงไ่บ้าง ... ทำไมครูถึงรู้สึ่กว่าห้องนี้เต็มไปด้วย นิวรรณ์ 5 ละเนี้ย (พูดแบบซ้าๆ)</p> <p>เอ เอ ... นิวรรณ์ไหน ไม่มีนี่คะ ชมรมนี้ไม่มีใครชื้อนิวรรณ์เลยคะ</p> <p>ครู (หัวเราะ) ครูไม่ได้หมายถึงชื้อคน แต่ ครูหมายถึงนิวรรณ์ 5 ที่เป็นเครื่องปิดกั้นจิตจกการทำควมดีต่างหาก ละ</p>

<p>3</p> <div style="background-color: #f9e79f; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p>๑ กามฉันท์ ความพอใจในกาม</p> <p>หมายถึง ความติดใจรักใคร่หมกมุ่นใน กามคุณ ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ที่ชอบใจด้วยอำนาจกิเลสกาม</p> </div> 	<p>บุญ แล้วทำไมคุณครูถึงบอกว่า มี นิเวรณ 5 อยู่เต็มห้องล่ะครับ</p> <p>ครู ก็ เรื่องที่พวกเธอคุยกันเมื่อกี้ ล้วนแล้วแต่อยู่ในนิเวรณ 5 ยังไงล่ะ</p> <p>นิเวรณ แปลว่า อกุศลธรรมที่ปิดกั้นจิตไม่ให้บรรลุความดี ไม่ให้ก้าวขึ้นสู่ธรรมเบื้องสูงขึ้นไป</p> <p>ครู เช่น ในการเจริญสมถกัมมัฏฐานหรือวิปัสสนากัมมัฏฐาน หากอกุศลธรรมเหล่านี้้อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นแล้วจะไม่สามารถเจริญกัมมัฏฐานให้ก้าวหน้าได้</p> <p>นก แล้วมีอะไรบ้างเธอคะคุณครู ช่วยอธิบายละเอียดๆ เลยได้มั้ยะคะ</p> <p>ครู ถ้ามได้ถูกจังหวะมาก เมื่อกี้ นก พูดว่าดูละครเพลินจนลืมทำงานไปเลยใช่หรือเปล่า นั่นละนิเวรณข้อแรก</p> <p>1. กามฉันท์ ความพอใจในกาม หมายถึง ความติดใจรักใคร่หมกมุ่นในกามคุณ 5 คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ที่ชอบใจด้วยอำนาจกิเลสกาม จิตที่ถูกกิเลส กามครอบงำ ก็จะหม่นหมอง เปรียบเหมือนกับน้ำที่เจือปนด้วยสีต่างๆ ชุมมัว มองไม่เห็นเงา</p> <p>ครู กามฉันท์ นี้ มีราคะหรือโลภะเป็นมูล</p> <p>นก หนูก็ไม่ได้อยากจะถูกกามฉันท์ ครอบงำนะคะ แต่พอเห็นพระเอกเรื่องไหนหล่อ หนูก็เผลอดูเพลินทุกที</p> <p>ครู ถ้าถูกกามฉันท์ ครอบงำ ควรใช้ อารมณ กัมมัฏฐาน คือ กายคตาสติ สติกำหนดพิจารณากายเป็น อารมณและอสุภกัมมัฏฐาน พิจารณาให้เห็นว่า กายเป็นของไม่งาม น่าเกลียด โสโครก ยังไงล่ะ</p> <p>นก เข้าใจแล้วคะคุณครู ต่อไปหนูจะพยายามใช้กายคตาสติบ่อยๆ ค่ะ แล้วข้อ 2 ละคะ</p>
---	--

<p>4</p>	 <p>๓ ถีนมิทธะ ความที่จิตหดหู่และเคลิบเคลิ้ม หมายถึง ความท้อแท้ หดหู่ มึนซึม เกียจคร้าน</p>	<p>2. พยาบาท ปองร้ายผู้อื่น หมายถึง ความผูกใจเกลียดชัง จองเวร อาฆาตมาดร้าย</p> <p>เอ พยาบาท กับความโกรธ นี้เหมือนกันมั้ยคะคุณครู</p> <p>ครู พยาบาท มี โทสะ เป็นมูล ถ้าครอบงำจิตผู้ใด จิตผู้นั้น จะเดือดดาล งุ่นง่าน มีดมัว มองไม่เห็นเหตุผลในบาปบุญ คุณโทษ เปรียบเหมือนกับน้ำร้อนกำลังเดือดพล่านเป็นฟอง มักมองไม่เห็นเงา</p> <p>เอ น่ากลัวจัง แล้วถ้าถูกพยาบาทครอบงำ ควรจะต้องทำยังไงล่ะคะ</p> <p>ครู ผู้ที่ถูกพยาบาทครอบงำ ควรเจริญ พรหมวิหารธรรม ให้เกิดเมตตาสงสารยินดีตามกาลอันควร</p> <p>3. ถีนมิทธะ ความที่จิตหดหู่และเคลิบเคลิ้ม หมายถึง ความท้อแท้ หดหู่ มึนซึม เกียจคร้าน</p> <p>ถีนมิทธะ มี โมหะเป็นมูล จิตที่ถูกถีนมิทธะ ครอบงำ ก็จะมีอาการหดหู่ท้อแท้ไม่คล่องแคล่ว ไม่ควรแก่การงานทุกอย่าง</p> <p>ครู เมื่อเจริญกัมมัฏฐาน จิตก็ไม่เป็นสมาธิ เปรียบเหมือนกับน้ำที่มีสาหร่ายจอกแหนปกคลุมอยู่ มองดูก็ไม่เห็นเงา</p> <p>พัต โห้ยยย ตอนนี้ผมเป็นอย่างนี้เลยครับ นอนแล้วก็ไม่หายว่วง ผมต้องแก้ยังไงดีครับ</p> <p>ครู พัต ก็ควรเจริญ อนุสติกัมมัฏฐาน โดยมี พุทธาอนุสติ เป็นต้น</p>
<p>5</p>	<p>๔ กุกกุกจะ หมายถึง ความรังเกียจตนเอง ที่ได้ทำทุจริต มิได้ทำสุจริต</p>	<p>4. อุทัจจกุกกุกจะ ฟุ้งซ่านและรำคาญ อุทัจจจะ หมายถึง ความกระสับกระส่าย กระจายฟุ้ง ดุจเง้าฟุ้งกระจายเพราะถูกหินตกลงกระทบในกองขี้เถ้า กุกกุกจะ หมายถึง ความรังเกียจตนเอง ที่ได้ทำทุจริต มิได้ทำสุจริต</p>

 	<p>ครู จิตที่ถูกอุทธรณ์จุกกุกจะครอบงำ เป็นจิตที่ปั่นป่วน ซัดสายไม่สงบนิ่ง เปรียบเหมือนกับน้ำที่ถูกลมพัดกระเพื่อม เป็นระลอกอยู่ มองดูก็ไม่เห็นเงา ควรแก้ด้วยการเพ่งกสิณ หรือเจริญมรณัสสติ ระลึกถึงความตาย</p> <p>บุญ ที่ผมคิดไม่ตก เรื่องนั้นก็อยากทำ เรื่องนี้ก็อยากทำ จนเลือกไม่ได้ซะที ก็เป็นเพราะ อุทธรณ์จะจุกกุกจะ สิ้นจะ ครับ</p> <p>ครู ไข่แล้วบุญ ไข่ นี้ ก็มาถึงหัวข้อสุดท้าย</p> <p>5. วิจิกิจฉา ลังเลไม่ตกลงใจได้ หมายถึง ความลังเล สงสัย ตกลงใจไม่ได้ เช่น ความสงสัยในคุณพระรัตนตรัย และบาปบุญ เป็นต้น</p> <p>เอ แล้วความลังเลสงสัยนี้เกิดเพราะอะไรคะ</p> <p>ครู วิจิกิจฉา มีความทำไว้ในใจ โดยอุบายที่ไม่ถูกต้อง เป็นมูลเหตุ จิตที่ถูกวิจิกิจฉาครอบงำ จึงจะมีอาการลังเล ฉงนสนเท่ห์ จะทำอะไรก็ไม่ตกลงปลงใจ ไม่แนใจ เพราะ สงสัยไปเสียทุกอย่าง เป็นจิตที่มีดมัว เปรียบเหมือนน้ำที่ขุ่น เป็นตม มองไม่เห็นเงา ควรเจริญ ธาตุกัมมัฏฐาน หรือ วิปัสสนากัมมัฏฐาน</p>
<p>เมื่อครอบงำจิตของบุคคล ย่อมทำให้ปัญญามีคมิต ไม่รู้ผิดถูกชั่วดี ไม่มีความองอาจสามารถในการประกอบกรณียกิจ ให้สำเร็จประโยชน์แก่ตนหรือผู้อื่น</p> <p>นิรณ ๕ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความพอใจรักใคร่ในอารมณ์ที่ชอบใจ มีรูป เป็นต้น เรียก กามฉันท ๒. ปองร้ายผู้อื่น เรียก พยาบาท ๓. ความที่จิตหตุและเคลิบเคลิ้ม เรียก ถินมิทระ ๔. ฟุ้งซ่านและรำคาญ เรียก อุทธรณ์จุกกุกจะ ๕. ลังเลไม่ตกลงใจได้ เรียก วิจิกิจฉา 	<p>พัต นิรณ 5 นี้อันตรายจริงๆ นะครับ ขนาดแค่เรื่อง รายงาน ก็ยังเป็นตัวขัดขวางพวกเราได้ขนาดนี้</p> <p>ครู ถูกต้องพัต นิรณ ทั้ง 5 นี้ เมื่อครอบงำจิตของ บุคคล ย่อมทำให้ปัญญามีคมิต ไม่รู้ผิดถูกชั่วดี ไม่มีความ องอาจสามารถในการประกอบกรณียกิจให้สำเร็จ ประโยชน์แก่ตนหรือผู้อื่น</p> <p>เอ ถ้าอย่างนั้น เพื่อให้จำได้แม่นยำ หนูขออนุญาตทวน อีกครั้งนะคะว่า นิรณ 5 มีอะไรบ้าง</p> <p>นิรณ 5 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความพอใจรักใคร่ในอารมณ์ที่ชอบใจ มีรูป เป็นต้น เรียก กามฉันท

2. ปองร้ายผู้อื่น เรียก พยาบาท
3. ความที่จิตหดหู่และเคลิบเคลิ้ม เรียก ถีนมิตะ
4. ฟุ้งซ่านและรำคาญ เรียก อุทัจจกุกุกจะ
5. ลังเลไม่ตกลงใจได้ เรียก วิจิกิจฉา

ครู เก่งมาก ที่นี้ก็รู้แล้วนะว่า ถ้าพวกเราถูกนิเวรณ์
ครอบงำ ควรแก้ด้วยกุศลธรรมอันเป็นปฏิปักษ์ต่อนิเวรณ์แต่
ละอย่าง จิตจึงจะดำเนินไปถึงความดีได้ ทั้งความดีในทาง
โลกและความดีในทางธรรม ในทางโลก เช่น การศึกษา
เล่าเรียน การประกอบอาชีพ ในทางธรรม เช่น การเจริญ
สมาธิ เป็นต้น ... เอาละ ตอนนี้ ก็ไปแก้นิเวรณ์ของแต่ละคน
แล้วรีบทำงานให้เสร็จตามเวลากันด้วยนะ

ทุกคน ค่า / คร้าบ

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 27
ปัญญาะ หมวด 5
ชั้นธ 5

	ภาพ	เสียง
1		วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ปัญญาะ หมวด 5 ชั้นธ 5
2	 	ริน แหม ตาฝาตรีเปลา่เนีย ทำไมวันนี้วีขยันจัง มาหาหนังสือในห้องสมุดคนเดียวด้วย วี รินมาพอดีเลย มาช่วยเราหาหน่อยสิ หนังสือธรรมะที่มีเรื่องชั้นๆ นะ ริน มีด้วยเหรอ หนังสือธรรมะ ที่มีเรื่องชั้นๆ ?? วี มีสิ ก็เมื่อวันก่อนเราไปวัดกับแม่มา หลวงตาท่านบอกว่า เสาร์หน้า ท่านจะเทศน์เรื่องชั้นๆ อะไรนี้แหละ เราอยากรู้ เลยมาหาอ่านก่อน ริน วิหูฝาตรีเปลา่ ธรรมะอะไร มีเรื่องชั้นๆ เรื่องตลกด้วยเหรอ? ครู ที่วีได้ยินว่า ชั้นธ นะ ถูกแล้ว แต่หลวงตาท่านไม่ได้จะเล่าเรื่องตลกหรอก ท่านหมายถึง ชั้นธ 5 ต่างหาก ริน ชั้นธ 5 เหมอคะ คืออะไรคะคุณครู ครู ชั้นธ 5 ก็คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ยังไงละ

		วี ก็ยังไม่เข้าใจอยู่ดีอะครับ แหะๆๆๆ ครู ถ้าฉันครูจะอธิบายให้ฟังโดยละเอียดนะ
3	 <p>ขั้นที่ ๕</p> <p>คือ ๑. รูป ๒. เวทนา ๓. สัญญา ๔. สังขาร ๕. วิญญาณ</p> <p>เป็นทุกข์ คือไม่สบายกาย ไม่สบายใจ</p> <p>สัญญา คือ ความจำได้หมายรู้</p> <p>เจตสิกธรรม คืออารมณ์ที่เกิดกับใจ เป็นส่วนดีเรียก กุศล เป็นส่วนชั่วเรียก อกุศล เป็นส่วนกลางๆ ไม่ดีไม่ชั่วเรียก อัปยาคฤต</p>	กายกับใจนี้ แบ่งออกเป็น 5 กอง เรียกว่า ขั้นที่ 5 คือ 1. รูป 2. เวทนา 3. สัญญา 4. สังขาร 5. วิญญาณ ธาตุ 4 คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม ประชุมกันเป็นกาย นี้ เรียกว่า รูป ครู ส่วนต่อไปคือ ความรู้สึกอารมณ์ว่า เป็นสุข คือสบายกาย สบายใจ หรือ เป็นทุกข์ คือไม่สบาย กาย ไม่สบายใจ หรือ เฉยๆ คือไม่ทุกข์ไม่สุข ความรู้สึกอารมณ์นี้ เรียกว่า เวทนา ครู ส่วนต่อไป ก็คือ สัญญา คือ ความจำได้หมาย รู้ คือ จำรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ อารมณ์ ที่เกิดกับใจได้ วี ที่แท้ เรื่องชั้นๆ ของหลวงตา ก็คือ เรื่องขั้นที่ 5 นี้เอง เมื่อที่ที่คุณครูอธิบายไปแล้ว ก็จะมี รูป เวทนา สัญญา ถูกต้องมั๊ยครับ ครู ใช่แล้ว เก่งมาก วี ส่วนต่อไป จะเป็น เจตสิกธรรม คืออารมณ์ที่เกิดกับใจ เป็นส่วนดีเรียก กุศล เป็นส่วนชั่วเรียกอกุศล เป็นส่วนกลางๆ ไม่ดีไม่ ชั่วเรียกอัปยาคฤต ส่วนนี้รวมเรียกว่า สังขาร ครู ส่วนสุดท้ายคือ ความรู้อารมณ์ ในเวลาที่รูป มากระทบตา เป็นต้น เรียกว่า วิญญาณ
4		วี สรุปว่า ... ขั้นที่ 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร และ วิญญาณ ผมพูดถูกมั๊ยครับ เยอะจัง ผม จำไม่ค่อยได้

ไตรลักษณ์
คือ อนิจจัง ไม่เที่ยง
ทุกขัง ทนได้ยาก หรือไม่อยู่ในสภาพเดิม
อนัตตา ไม่มีตัวตน ไม่อยู่ในบังคับบัญชาของใคร
สรุปเรียกว่า กาย ใจ

ครู เอาอย่างนี้ ชั้น 5 นี้อย่างนี้ได้ เรียกว่า **นามรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ** รวมเข้าเป็น **นามรูป** คงเป็น **รูป**

ครู ถ้าอธิบายแบบนี้ จะง่ายขึ้นมั๊ย
วี ง่ายขึ้นเยอะเลยครับ แต่ว่าทำไมเราต้องรู้เรื่อง ชั้น 5 ด้วยล่ะครับ

ครู เพราะ ชั้น 5 นี้ เป็นสภาวะธรรมที่มีการ **เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป** ตามเหตุปัจจัย ไม่มีผู้สร้าง จึง **ไม่ควรเข้าไปยึดถือว่า เป็นเรา เป็นของเรา เป็นตัวตน** ยังไงล่ะ โดยชั้น 5 นี้จะตกอยู่ใน **ไตรลักษณ์** คือ **อนิจจัง ไม่เที่ยง ทุกขัง ทนได้ยาก** หรือไม่อยู่ในสภาพเดิม **อนัตตา ไม่มีตัวตน** ไม่อยู่ในบังคับบัญชาของใคร สรุปเรียกว่า **กาย ใจ, หรือ รูป นาม** ก็ได้

ครู เอ้า ริน ยืนยืมนี้เข้าใจหรือเปล่า หือ?
ริน เข้าใจค่า หนูแค่รู้สึกสับสน ที่พวกเรามีคุณครูที่ใจดี ตั้งใจสอนพวกเราอะคะ

ครู นึกว่าอะไร ฮ่าๆ แต่ความรู้สึกสับสน ที่ถูกต้อง ต้องใช้คำว่า **โสมนัส** นะ

ริน เอ โสมนัส เหรอคะ ไม่เคยได้ยินเลย แปลว่าอะไร แล้วถ้า ทุกข์ใจ มีคำที่ต้องใช้เฉพาะเจาะจงด้วยหรือเปล่าคะ

ครู เอาละ ถ้าอย่างนั้น ครูจะอธิบายเรื่อง เวทนา 5 ให้ฟังด้วยเลยก็แล้วกัน

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 28

ปัญหา หมวด 5

เวทนา 5

	ภาพ	เสียง
1	<p>เวทนา แปลว่า ความเสวยอารมณ์ หมายถึง ภาวะจิตที่เกิดความรู้สึก เมื่อรับอารมณ์ต่างๆ</p> <p>๒. ทุกข หมายถึง ความทุกข์กาย</p> <p>๔. โสมนัส หมายถึง ความทุกข์ใจ</p> <p>เวทนา ๓ คือ สุขกับโสมนัส จัดเป็นสุขเวทนา ทุกข์กับโสมนัส จัดเป็นทุกข์เวทนา</p>	<p>ริน เวทนา 5 แปลว่าอะไรหรือคะคุณครู</p> <p>ครู เวทนา แปลว่า ความเสวยอารมณ์ หมายถึง ภาวะจิตที่เกิดความรู้สึก เมื่อรับอารมณ์ต่างๆ จำแนกโดยรวมทั้งกายและจิตไว้ 5 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สุข หมายถึง ความสุขกาย ที่ไม่มาคู่กับ โสมนัส หมายถึง ทั้ง สุขกายและสุขใจ 2. ทุกข์ หมายถึง ความทุกข์กาย ที่ไม่มาคู่กับโสมนัส หมายถึง ทั้งทุกข์กายและทุกข์ใจ 3. โสมนัส หมายถึง ความสุขใจ 4. โทมนัส หมายถึง ความทุกข์ใจ 5. อุเบกขา หมายถึง ความรู้สึกเฉยๆ ไม่ดีใจไม่เสียใจ เป็นได้เฉพาะทางใจ เพราะอุเบกขาทางกายไม่มี <p>ริน เวทนา 5 อย่างนี้ มีข้อดี ข้อเสียยังไงหรือคะคุณครู</p> <p>ครู เวทนา 5 อย่างนี้ ย่อมเกิดแก่บุคคล สัตว์ ทุกประเภท เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ทำให้จิตหวั่นไหว หากเป็นสุขก็จะทำให้เพลิดเพลินลุ่มหลง หากเป็นทุกข์ก็จะดิ้นรนเดือดร้อนกระสับกระส่าย ยิ่งงั้นละ</p> <p>ริน แล้ว มีวิธีการจำให้ง่ายขึ้น อย่าง ชั้น 5 บ้างมั้ยกะ</p>

	<p>ครู มีสิ เวทนา 5 นี้ รวมเข้าใน เวทนา 3 ได้ คือ สุขกับโสมนัส จัดเป็นสุขเวทนา ทุกข์กับโทมนัส จัดเป็นทุกข์เวทนา ส่วน อุเบกขาเวทนา คงเดิม ยังไงล่ะ</p> <p>ริน เข้าใจแล้วค่ะ ... เพราะ วิ แท้ๆ ทำให้หนูได้เรียนรู้เรื่อง ชั้น 5 และ เวทนา 5 ไปด้วยเลย</p> <p>วี ฮ่าๆ ไม่เป็นไร การเข้าวัดฟังธรรมนะ เรื่องปกติของเราเลย</p> <p>ริน (ทำหน้าที่เหล่าตาแบบไม่เชื่อ) เหรออออออ??</p> <p>วี จริงๆ</p> <p>ครู เอ้า เชื่อกี่เชื่อ ฮ่าๆๆๆ</p>
--	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 29

ฉีกกะ หมวด 6

จริต 6

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ฉีกกะ หมวด 6 จริต 6</p>
2		<p>ครู มีอะไรกันหรือเปล่าเด็กๆ ทำไมเอ็งถึงทำหน้างอใส่เพื่อนแบบนี้</p> <p>เอ ก็สองคนนี่เบ๊ยวนัดกินบุฟเฟต์กับหนูนะสิคะ ตกลงกันไว้ดีๆ อยู่ๆ รินบอกว่าไม่ไปแล้ว เพราะไม่สนิทกับเพื่อนบางคน</p> <p>ริน (เสียงอ่อย) ก็จริงนี่จ๊ะ ถ้าไม่สนิทกัน ไปแล้วก็กร่อยเปล่าๆ</p> <p>เอ โธ่ คิดไปเองทั้งนั้น ที่ไปก็มีแต่เพื่อนกัน มันจะกร่อยได้ไง</p> <p>บุญ ส่วนผมที่เปลี่ยนใจไม่ไป เพราะอาหารร้านนี้ไม่อร่อยครับ</p> <p>เอ รู้ได้ไงว่าไม่อร่อย เธอเคยไปกินมาแล้วหรือไง? (เสียงหัวเราะ โมโหๆ)</p> <p>บุญ (เสียงอ่อย) ก็ ... ไม่เคย แต่เราได้ยินคนเค้าพูดกันแบบนี้</p>

		<p>ริน ใจเย็นๆ สิ ... ถึงเราไม่ไป เอาก็มีเพื่อนไปอีกตั้ง เยอะ ทำไมต้องโกรธขนาดนี้ล่ะ</p> <p>เอ ก็มันโมโหเนี่ยนา ทำไมถึงคิดไม่เหมือนเราเลยสัก คน ฮึ้ย หงุดหงิด!!</p> <p>ครู ก็เพราะแต่ละคนมีจริตต่างกันไปนะสิ ถ้าเอ เข้าใจเรื่องนี้ ก็จะเข้าใจว่าทำไมเพื่อนถึงไม่เหมือน กับเรา</p> <p>เอ เอ ... จริตต่างกัน คือยังไงหรือคะคุณครู แล้ว พวกเรา 3 คนมีจริตแบบไหนกันบ้างคะ</p>
3	<div data-bbox="247 862 782 1153" style="background-color: #f4c48d; padding: 10px; text-align: center;"> <p>จริต แปลว่า ความประพฤติ หมายถึง ความประพฤติเป็นปกตินิสัย กลายเป็นความเคยชิน หนักไปทางใดทางหนึ่ง</p> </div> <div data-bbox="247 1198 782 1500" style="background-color: #f4c48d; padding: 10px; text-align: center;"> <p>๑) รากจริต มีรากะเป็นปกติ หรือ มีรากะเป็นเจ้าเรือน</p> </div> <div data-bbox="247 1556 782 1859"> </div>	<p>ครู อ้าว ครูจะอธิบายให้ฟัง แล้วลองคิดตามเอง ว่า เราเป็นแบบไหนนะ</p> <p>จริต แปลว่า ความประพฤติ หมายถึง ความประพฤติ เป็นปกตินิสัย กลายเป็นความเคยชิน หนักไปทางใด ทางหนึ่ง เช่น รักง่าย โกรธง่าย เรียกอีกอย่างว่า จริยา</p> <p>จริต มี 6 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รากจริต มีรากะเป็นปกติ หรือ มีรากะเป็นเจ้า เรือน หมายถึงคนที่มีลักษณะนิสัยหนักไปทางรักสวย รักงามละมุนละไม ชอบความเอออกเอาใจ ความ อ่อนโยนหรือชอบเรื่องบ้านเทิงเจริญใจ <p>ครู โดยผู้ที่มีจริตแบบนี้ จะแสดงออกให้เห็นใน ลักษณะต่างๆ เช่น มีอิริยาบถเรียบร้อย สวยงาม ทำการงานละเอียดประณีต ซึ่งคน รากจริตควรแก้ด้วยการ เจริญอุสภกัมมัฏฐาน และกาย คตาสติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. โทสจริต มีโทสะเป็นปกติ หรือ มีโทสะเป็นเจ้า เรือน

		<p>ครู หมายถึงคนที่มีลักษณะนิสัยหนักไปทางโทษะใจร้อนหงุดหงิด ฉุนเฉียวโกรธง่าย เช่น เรื่องไม่น่าโกรธก็โกรธ</p> <p>เอ โทษจจริต นี่มันตรงกับตัวหนูเลยนี่คะ แล้วอย่างนี้ ควรจะแก้ไขยังไงล่ะคะ</p> <p>ครู คนโทษจจริตควรแก้ด้วยการเจริญกัมมัญฐาน ประเภทวิณณกสิณ 4 คือ นีลกสิณ ปิตกสิณ โลหิตกสิณ โอทาทกสิณ และเจริญ พรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ยังไงล่ะ</p>
4	<div data-bbox="245 882 778 1182" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>๓๓ โมหจจริต</p> <p>มีโมหะเป็นปกติ หรือ มีโมหะเป็นเจ้าเรือน</p> </div> 	<p>3. โมหจจริต มีโมหะเป็นปกติ หรือ มีโมหะเป็นเจ้าเรือน</p> <p>ครู หมายถึงคนที่มีลักษณะนิสัยหนักไปทางโมหะขาดปัญญาพิจารณาเหตุผล คล้อยตามคนอื่นง่าย</p> <p>บุญ ผมเป็นแบบนี้เลยครับ พอใครว่าร้านนี้ไม่ดี ผมก็เชื่อตามง่ายๆ แล้วก็ลังเลว่าจะไป หรือไม่ไปดี</p> <p>ครู หากจะแก้โมหจจริต ก็สามารถทำได้ด้วยการเจริญอานาปานสติกัมมัญฐาน หรือเพ็งกสิณ และพึงเสริมปัญญาด้วยการจัดให้มีการเรียน การไต่ถาม การฟังธรรม การสนทนาธรรมตามกาล หรือการให้อยู่กับครูอาจารย์</p> <p>4. วิตักกจจริต มีวิตกเป็นปกติ หรือ มีความวิตกเป็นเจ้าเรือน</p> <p>ครู หมายถึงคนที่มีลักษณะนิสัยหนักไปทางวิตกกังวล คิดฟุ้งซ่าน ขาดความมั่นใจในตนเอง</p>

 <p style="text-align: center;">อนุสสติ ๖ ประการ</p> <p style="text-align: center;">คือ พุทธอนุสสติ อัมมานุสสติ สังฆานุสสติ สีลานุสสติ จาคานุสสติ และเทวตานุสสติ</p> <p style="text-align: center;">๖ พุทธิจริต</p> <p style="text-align: center;">มีความรู้เป็นปกติ มีพุทธิปัญญาเป็นเจ้าเรือน</p>	<p>ริน การที่หนูชอบวิตกกังวลเรื่องไม่เป็นเรื่อง คิดตริตรองไปเรื่อยๆ ไม่ค่อยแน่นอนอะไร ก็คงเพราะมีจริตนี้เอง</p> <p>ครู ใช่แล้ว คนที่มีความวิตกเป็นเจ้าเรือน จะทำการงานจับจดไม่เป็นหลัก เป็นคนโลเล จึงควรแก้ด้วยการ เจริญอานาปานสติกัมมัฏฐาน</p> <p>5. สัทธาจริต มีศรัทธาเป็นปกติ หรือ มีความเชื่ออง่ายเป็นเจ้าเรือน</p> <p>ครู หมายถึงคนที่มีลักษณะนิสัยมากด้วยศรัทธา มีจิตใจเลื่อมใสในเรื่องที่เป็นกุศล เช่น ชอบทำบุญให้ทาน รักษาศีล</p> <p>ครู คนสัทธาจริตควรเจริญกัมมัฏฐานประเภท อนุสสติ 6 ประการ คือ พุทธอนุสสติ อัมมานุสสติ สังฆานุสสติ สีลานุสสติ จาคานุสสติ และเทวตานุสสติ</p> <p>6. พุทธิจริต มีความรู้เป็นปกติ มีพุทธิปัญญาเป็นเจ้าเรือน</p> <p>ครู ผู้ที่เป็นพุทธิจริต จะมีลักษณะนิสัยใช้ความคิด พิจารณาหาเหตุผลตามความเป็นจริง มีปัญญาเฉียบแหลม ว่องไว เข้าใจอะไรได้เร็ว คนพุทธิจริตควร เจริญกัมมัฏฐาน 4 ประการ คือ มรณัสสติ อุปสมานุสสติ อหារุปปฏิกุลสัญญา และจตุธาตววัตถาน</p>
<p>5</p> 	<p>ริน แต่ทำไมหนูมีหลายจริตจังคะ มีทั้งรักสวยรักงาม ชอบทำงานละเอียดประณีต และก็วิตกกังวลเก่ง</p>

<p style="text-align: center;">จริตฝ่ายกุศล</p> <p style="text-align: center;">คือ รากจริต โทสจริต โมหจริต วิตกจริต</p>	<p>ครู เพราะธรรมดาบุคคลคนเดียว สามารถมีจริต ระคนกันได้หลายจริตยิ่งไกล่ แต่อาจเด่นชัดไปในจริต ใดจริตหนึ่ง</p>
	<p>บุญ อย่างนี้เอง มีน่าละ ผมรู้สึกว่าคุณนอกจากเป็น คนโลเลแล้ว ผมก็ยังขี้หงุดหงิดด้วยครับ</p>
	<p>ครู ดีแล้ว ที่ฝึกสังเกตจริตของตัวเองเป็น และถ้า เรารู้ว่าตัวเองมากด้วยจริตฝ่ายกุศล คือ รากจริต โทสจริต โมหจริต วิตกจริต ก็ควรแก้ไขด้วยการเจริญ กัมมัฏฐานดังกล่าวมาแล้ว หากรู้ว่าตนมากด้วยจริต ฝ่ายกุศล คือ สัทธาจริต พุทธิจริต ก็ควรเจริญ กัมมัฏฐานอันจะเพิ่มพูนปัญญาโดยยิ่งขึ้นไป</p>
	<p>บุญ รู้แบบนี้แล้ว ถ้าอย่างนั้น (หันไปทางเอ) เราขอ เปลี่ยนใจอีกครั้งนะ เราจะไปลองอาหารร้านนี้ ด้วยตัวเอง จะได้รู้ว่าอร่อยหรือไม่อร่อย</p>
	<p>ริน รินก็ไปด้วยจ๊ะ ถึงจะไม่สนิท แต่เราก็เพื่อนๆ กันทั้งนั้น รินไม่ควรจะกังวลไปก่อนเลย</p>
	<p>เอ เย้ๆ ดีใจที่สุดเลย หนูเข้าใจแล้วค่ะว่าที่เรา นิสัยต่างกัน เพราะมีจริต หรือจริยา 6 อย่างที่ ต่างกัน เอขอโทษด้วยนะ ที่อารมณ์ร้อนเกินไป</p>
	<p>ครู ดีแล้วที่ทุกคนเข้าใจกันได้ นี่ก็สายแล้ว รีบไป เข้าห้องเรียนเถอะ</p>
	<p>ทุกคน ค่า / คร้าบ</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 30

ฉีกะ หมวด 6

ธรรมคุณ 6

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ฉีกะ หมวด 6 ธรรมคุณ 6</p>
2	<div data-bbox="248 1240 783 1541" style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">ธรรมคุณ แปลว่า คุณของพระธรรม</p> <p>หมายถึง คำสอนทางพระพุทธศาสนาที่บุคคลประพฤติปฏิบัติแล้ว จะได้ผลคือความดี เพราะพระธรรมมีความดีรอบด้าน โดยสมควรแก่การปฏิบัติที่เรียกว่า ธัมมานุธัมมปฏิบัติ</p> </div>	<p>วี เอ ทำไมสวดนานจัง เราสวดจบตั้งนานแล้วนะ เอ ก็เอสวดบทพระธรรมคุณอยู่ วิสวดเสร็จแล้วก็นั่งเจี๊ยบๆ รอไปก่อนสิ วี สวดบทพระธรรมคุณเธอ ธรรมคุณคืออะไร แปลว่าอะไรอะ เอ เอ... คือ เอก็ไม่รู้หรือว่าแปลว่าอะไร เอท่องได้อย่างเดียวอะ ครู คุณอะไรกันจ้อกแจ้กเสียงดัง เอ ขอโทษค่ะคุณครู คือวิเค้าอยากรู้ว่าธรรมคุณคืออะไร และแปลว่าอะไรบ้างนะค่ะ ครู งั้นครูอธิบายให้ฟังก็แล้วกันนะ ธรรมคุณ แปลว่า คุณของพระธรรม หมายถึง คำสอนทางพระพุทธศาสนาที่บุคคลประพฤติปฏิบัติแล้ว จะได้ผลคือความดี เพราะพระธรรมมีความดีรอบด้าน โดยสมควรแก่การปฏิบัติที่เรียกว่า ธัมมานุธัมมปฏิบัติ</p>
3	<p style="text-align: center;">ธรรมคุณ ๖</p> <p style="text-align: center;">๑) สุวากุขาโต ภควตา ธมโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้ว</p>	<p>วี แล้วคุณของพระธรรมนี้มีอะไรบ้างเธอครับ คุณครู ครู คุณของพระธรรมท่านจำแนกไว้ 6 ประการคือ</p>

		<p>1. สุวากุขาโต ภควตา ธมโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว มีอธิบายว่า พระธรรม ในที่นี้ มุ่งถึงพระสัทธรรม 2 ประการ คือ ปริยัติกับปฏิเวธ โดยปริยัติ หมายถึงพระพุทธรูปที่พระพุทธรองค์ตรัสสั่งสอนซึ่งได้รับการประมวลไว้ในพระไตรปิฎก เป็นพระดำรัสที่ตรัสไม่วิปริต คือตรัสไว้เป็นความจริงแท้ เพราะแสดงข้อปฏิบัติโดยลำดับกัน ที่เรียกว่างามหรือไพเราะในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด พร้อมทั้งอรรถพร้อมทั้งพยัญชนะ ประกาศพรหมจรรย์ บริสุทธิบริบูรณ์สิ้นเชิง ส่วนปฏิเวธ หมายถึงผลที่เกิดจากนำปริยัติมาปฏิบัติเป็นปฏิบัติที่สอดคล้องกับพระนิพพานอันเป็นจุดหมายสูงสุด ด้วยเหตุนี้พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจึงได้ชื่อว่าตรัสไว้ดีแล้วตั้งแต่พระคุณบทว่า สนทิกฺขุสิโก เป็นต้นไป จนถึง ปจฺจตฺต เวทิตพฺโพ วิญญูหิ ได้ในปฏิเวธสัทธรรมอย่างเดียว</p>
<p>4</p>		<p>2. สนทิกฺขุสิโก อันผู้ได้บรรลุจะพึงเห็นเอง หมายถึง ผู้ใดปฏิบัติเอง บรรลุเองผู้นั้นย่อมเห็นประจักษ์ด้วยตนเอง ไม่ต้องเชื่อตามคำของผู้อื่น</p> <p>วี หมายถึง เราไม่ควรเชื่อฟังใครเลยงั้นหรือครับ ครู ไม่ใช่ไม่เชื่อฟังใครเลย แต่หมายถึงถ้าอยากรู้ อะไรก็ต้องลงมือปฏิบัติเองจะได้เข้าใจเองต่างหาก วี อ้อครับ แหะๆ</p> <p>เอ จริงด้วยค่ะ อย่างตอนหนูเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คุณครูก็อธิบายสูตรต่างๆจนหมดแล้ว แต่จะให้เข้าใจ จริงๆก็ต้องลงมือปฏิบัติ ทดลองเองถึงจะเข้าใจ ครู ถูกต้องแล้วเอ มาดูคุณของพระธรรมในข้อต่อไป กัน</p> <p>3. อกาลิโก ไม่ประกอบด้วยกาล หมายถึง ให้ผลในลำดับแห่งกาลบรรลุ คือ เมื่อปฏิบัติปฏิบัติได้ถูกต้อง</p>

	<p>ครบถ้วน ย่อมให้ผลทันที ไม่ต้องรอเวลาเหมือนผลไม้ อันให้ผลตามฤดูกาล</p>
<p>5</p> <div data-bbox="247 577 783 875"> <p>ธรรมคุณ ๒</p> <p>๑ เอหิพัสสโก ควรเรียกให้มาดู หมายถึง ควรเชิญชวนให้มาชมและพิสูจน์ เพราะเป็นคุณมีอยู่จริงและมีความบริสุทธิ์</p> </div> <div data-bbox="247 931 783 1229"> <p>ธรรมคุณ ๒</p> <p>๒ ปจจตตํ เวทิตพฺโพ วิณฺญฺหิ อํนฺวิณฺญฺหิํ รุํเฉพาะตน หมายถึง ผู้ใดได้บรรลุ ผู้นั้นย่อมรู้แจ้งเฉพาะตน ผู้อื่นไม่สามารถรู้ตามเห็นตามได้</p> </div> <div data-bbox="247 1285 783 1583"> <p>พระธรรมของพระพุทธเจ้า มีทั้ง ปรีชาดี ปฏิบัติ และปฏิเวธ</p> </div>	<p>4. เอหิพัสสโก ควรเรียกให้มาดู หมายถึง ควรเชิญชวนให้มาชมและพิสูจน์ เพราะเป็นคุณมีอยู่จริงและมีความบริสุทธิ์ อนึ่ง พระธรรมมีคุณเป็นอัสจรรยํ ดุจของประหลาดที่ควรป่าวร้องให้มาดูมาชม</p> <p>5. โอปนยิโก ควรน้อมเข้ามา หมายถึง ควรน้อมเข้ามาไว้ในใจ หรือน้อมใจเข้าไปให้ถึง ด้วยการปฏิบัติให้เกิดมีขึ้นในใจ</p> <p>6. ปจจตตํ เวทิตพฺโพ วิณฺญฺหิ อํนฺวิณฺญฺหิํ รุํเฉพาะตน หมายถึง ผู้ใดได้บรรลุ ผู้นั้นย่อมรู้แจ้งเฉพาะตน ผู้อื่นไม่สามารถรู้ตามเห็นตามได้</p> <p>วี เป็นสิ่งที่ถ้าเข้าใจแล้ว ก็ารู้เองคนเดียวเลย สينيةครับ</p> <p>ครู ถูกแล้ววี พระธรรมของพระพุทธเจ้า มีทั้ง ปรีชาดี ปฏิบัติ และปฏิเวธ ชื่อว่า ตรัสไว้ดีแล้ว เพราะปรีชาดีเป็นคุณที่ควรจะชวนกันมาศึกษา ปฏิบัติ เป็นคุณที่ควรจะชวนกันมาทำตาม เพื่อจะได้ชมปฏิเวธ อันเป็นอนิสงส์แห่งการปฏิบัติ</p> <p>เอ เข้าใจแล้วค่ะ</p> <p>ครู ต่อไปนี้เวลาสวดบูชาพระธรรมคุณ ก็จะเข้าใจความหมายของสิ่งที่สวดกันแล้วนะวี เอ</p> <p>วี ครับ ขอขอบคุณครับคุณครู</p> <p>เอ ขอขอบคุณค่ะ</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 31

สัตตกะ หมวด 7

อปรีหานิยธรรม 7

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 สัตตกะ หมวด 7 อปรีหานิยธรรม 7</p>
2		<p>ครู มีอะไรกันหรือเปล่าเนี่ย ทำไมเงียบจังเลย ริน พวกเราโดนตัดคะแนนรายงานวิชาสังคม แฉม ต้องทำใหม่หมด เพราะ เอ ไม่ยอมบอกเพื่อนๆ ว่า คุณครูเปลี่ยนหัวข้อค่ะ</p> <p>เอ โทษเราได้ไง พอรู้จากคุณครู เราก็รีบบอกวี ... วีเป็นหัวหน้ากลุ่มทำไมไม่นัดประชุมล่ะ</p> <p>วี อ้าว พวกเธอต่างหาก ไม่ทำตามที่ตกลงกันได้ ก็คิดว่าจะคุยงานกลุ่มกันวันอังคารหลังเลิกเรียน เรามา นั่งรอนะเนี่ย ถึงรู้ว่า บุญไปเตะบอล รินไปอ่านหนังสือ ที่ห้องสมุด ส่วนเอก็กลับบ้านไปแล้ว</p> <p>บุญ เรามาที่ห้องชมรมแล้ว แต่พวกเธอต่างหาก ที่มาช้า เราก็นึกว่าไม่ได้นัดกัน ถึงออกไปเตะบอล</p> <p>ครู เอาล่ะ พอแล้วๆ พวกเธอยังต้องเรียน ต้อง ทำงานร่วมกันอีกนาน ฉะนั้น ควรจะต้องมี อปรีหานิยธรรม ด้วย</p> <p>ริน อปรีหานิยธรรม คือคุณธรรมเกี่ยวกับอะไร เหมอคะ แล้วทำไมถึงควรจะต้องมีล่ะคะ</p>

		<p>ครู จากปัญหาที่พวกเขาเจอเจอกัน ครูเห็นว่า คุณธรรมข้อนี้จำเป็นมากๆ ที่เดียวละ ครูจะอธิบายให้ ฟังโดยละเอียดก็แล้วกัน</p>
3	<div data-bbox="247 427 786 725"> <p>อภิธานิยธรรม หมายถึง ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญอย่างเดียวและมีอุปการะมาก สำหรับผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร หมุ่ชนในสังคม</p> </div> <div data-bbox="247 779 786 1077"> </div> <div data-bbox="247 1131 786 1429"> <p>อภิธานิยธรรม ๗ ๒ ประชุมหรือเลิกประชุม และทำกิจของส่วนรวมอย่างพร้อมเพรียงกัน</p> </div> <div data-bbox="247 1482 786 1780"> </div>	<p>อภิธานิยธรรม หมายถึง ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญอย่างเดียว และมีอุปการะมากสำหรับผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร หมุ่ชนในสังคม</p> <p>อภิธานิยธรรม มี 7 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ หมายถึง เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น รีบประชุมทันที เพื่อจะได้รู้ความจริงแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง <p>วี ถ้าผมนัดเพื่อนๆ คอยทันทีที่รู้จักเอ ไม่รอนวันอังคาร ก็คงไม่เกิดปัญหาแบบนี้</p> <p>ครู ใช่แล้ว วี ตามธรรมดาโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้เป็นหัวหน้าหรือเป็นใหญ่ในหมู่ควรมั่นเรียกประชุมปรึกษาหารือ จะได้มีความเข้าใจตรงกัน ไม่ขัดแย้งกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. ประชุมหรือเลิกประชุม และทำกิจของส่วนรวมอย่างพร้อมเพรียงกัน หมายถึง ประชุมหรือเลิกประชุมตามเวลาที่กำหนด ตรงต่อเวลา การที่บุญมารอตามเวลานัด อย่างนั้นดีแล้ว <p>บุญ แล้วการทำกิจของส่วนรวมอย่างพร้อมเพรียงกัน หมายถึงยังไงครับ</p> <p>ครู ก็คือ ที่ประชุมมีมติอย่างไรก็ช่วยกันทำกิจให้สำเร็จผลตามมตินั้น ยังไงละ</p>

<p>4</p>	<p>อปรีหานิยธรรม ๗</p> <p>๓) ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติ ไม่ถอนสิ่งที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมที่บัญญัติไว้</p> <p>อปรีหานิยธรรม ๗</p> <p>๔) เคารพนับถือเชื่อฟัง และให้เกียรติแก่ผู้เป็นประธาน ผู้บริหารหมู่คณะ และปฏิบัติตามหลักธรรมที่บัญญัติไว้</p> <p>ชาติวุฒิ</p>	<p>3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติ ไม่ถอนสิ่งที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมที่บัญญัติไว้</p> <p>ริน จึงการที่หนูไม่สนใจไปตามนัดคุยงาน หนีไปอ่านหนังสือคนเดียว ก็เหมือนไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมเหมือนกันใช่ไหมคะ</p> <p>ครู จะว่าอย่างนั้นก็ได้อริน เพราะกฎหมาย ประเพณี วัฒนธรรม อันดีที่มีอยู่แล้ว ควรรักษาด้วยการปฏิบัติตามและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป ไม่ยกเลิกหรือเพิกถอน</p> <p>4. เคารพนับถือเชื่อฟังและให้เกียรติแก่ผู้เป็นประธาน ผู้บริหารหมู่คณะ และปฏิบัติตามหลักธรรมที่บัญญัติไว้ หมายถึง ผู้ใหญ่คือผู้เจริญด้วยวุฒิภาวะทั้ง 3 อย่าง คือ วิทยุฒิ ผู้ที่มีอายุมาก ล่วงกาลผ่านวัย เป็นบิดามารดา หรือรุ่นราวคราวเดียวกับบิดามารดา คุณวุฒิ ผู้มีความรู้ ทรงคุณธรรม เช่น นักวิชาการ พระภิกษุสงฆ์ ชาติวุฒิ ผู้ที่เกิดในตระกูลสูง เช่น พระราชามหากษัตริย์</p> <p>5. ให้เกียรติ ให้ความปลอดภัยแก่สตรีเพศ ไม่ข่มเหงฉุดคร่า หมายถึง ไม่บังคับขู่เข็ญสตรีที่ไม่ยินยอมพร้อมใจจะเป็นภรรยาตน ตลอดถึงปฏิบัติเคร่งครัดอยู่ในสทธารสันโดษ และไม่บังคับบุตรของตนให้ไปสู่ตระกูลอื่นในเมื่อบุตรไม่เต็มใจ</p>
<p>5</p>	<p>อปรีหานิยธรรม ๗</p> <p>๖) เคารพนับถือบูชาพระเจดีย์ทั้งหลาย ทั้งภายในและภายนอกเมือง และไม่บั่นทอนผลประโยชน์ที่เคยอุปถัมภ์บำรุงพระเจดีย์เหล่านั้น</p>	<p>6. เคารพนับถือบูชาพระเจดีย์ทั้งหลายทั้งภายในและภายนอกเมือง และไม่บั่นทอนผลประโยชน์ที่เคยอุปถัมภ์บำรุงพระเจดีย์เหล่านั้น หมายถึง ให้ความเคารพและปกป้องรักษาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนา เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของหมู่ชนที่อยู่ร่วมกัน</p>

7. จัดการอารักขาโดยธรรมแก่พระอริยะ ด้วยตั้ง
ความปรารถนาว่า พระอริยะเหล่านี้ที่ยังไม่มาสู่บ้าน
นี้เมืองนี้ขอให้มา ส่วนที่มาแล้วขอให้ท่านอยู่ผาสุก
หมายถึง ให้การปกป้องคุ้มครองผู้ทรงศีล นักบวช
นักพรต ให้ได้อยู่ในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบอย่าง
สะดวกสบาย เคารพนับถือผู้ทรงศีลเหล่านั้น เพราะ
เห็นว่าท่านเหล่านั้นเป็นเนืองนาบุญของตน

ครู เข้าใจหรือยัง ว่าทำไมครูถึงบอกว่า คุณธรรมที่
พวกเธอควรจะมีตอนนี้ก็คือ อปริหานิยธรรม

เอ เข้าใจแล้วค่ะคุณครู ขอโทษทุกคนด้วยนะ เรา
รับคำสั่งจากครูให้มาแจ้งเพื่อนๆ แต่เรากลับไปยกภาระ
ให้วิ แถมยังหนีกลับบ้าน ไม่มาคุยงานตามที่ตกลงไว้อีก

ริน ไม่เป็นไรจ๊ะ รินว่าพวกเราเองก็มีส่วนรับผิดชอบใน
เรื่องนี้พอฟๆ กันทุกคนนั่นล่ะ

ครู (ยิ้ม) ครูรู้สึกบรรยากาตตอนนี้ สดชื่นกว่าเมื่อกี้เยอะ
เลย

วิ จริงด้วยครับคุณครู ผมหายอึดอัดไปเลย แถม
ยังโล่งใจด้วยครับ

บุญ แต่เรายังหนักใจอยู่เลยอะ จะต้องส่งรายงาน
อยู่วันมะรืนนี้แล้ว เรายังไม่ได้เริ่มทำกันเลยนะเพื่อนๆ

วิ ฮ่าๆ ก็นั่นแหละที่ทำให้เราโล่งใจ เพราะหัวข้อ
ใหม่ที่พวกเราต้องทำก็คือ ...

เอ คือ คุณธรรมและแนวทางการอยู่ร่วมกันใน
สังคม ยังไงล่ะ

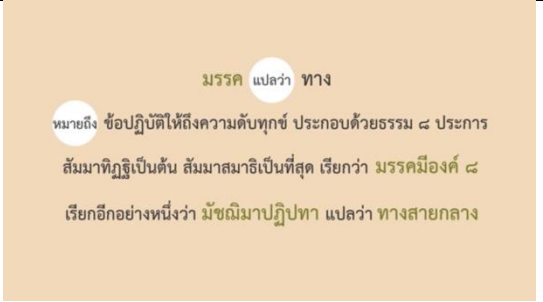
ริน โอ้โห ... แบบนี้ เราก็ใช้ อปริหานิยธรรม
ตามที่คุณครูสอน เป็นแนวทางทำรายงานได้พอดีสินะ

	<p>เอ ใช่แล้ว ถ้าอย่างนั้นรีบลงมือทำกันเถอะ!!</p> <p>ครู ดีมาก จำไว้ล่ะว่า อปรีหานิยธรรม 7 ประการนี้ มีในหมู่คณะใด หมู่คณะนั้น มีแต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย</p> <p>ทุกคน คำ / คร้าบ</p>
--	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 32

อัฐฐกะ หมวด 8

มรรคมืองค์ 8

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 อัฐฐกะ หมวด 8 มรรคมืองค์ 8</p>
2		<p>ครู อ้าว วิ หน้าตาเครียดเขียว มีอะไรลุ่มใจรี เปล่า ริน วิเขาเครียดกับข่าวในหนังสือพิมพ์ค่ะ พอดี ต้องทำรายงานเกี่ยวกับข่าวนี้คะ ครู ไปอ่านข่าวอะไรมาล่ะ หืม? วี เยอะเลยครับ ส่วนใหญ่มีแต่ข่าวร้ายๆ ปลั่งจี้ ฆาตกรรม หลอกหลวงผู้คน ผมอ่านแล้วลุ่มใจ ทำไม โลกมันวุ่นวายแบบนี้ เนี่ย ไม่น่าอยู่เอาซะเลย!! ครู ใจเย็นๆ สิวิ เครียดไปก็ไม่ได้ทำให้โลกสงบสุข ขึ้นมาหรอก สิ่งที่เราจะทำได้ก็คือรู้ข้อปฏิบัติให้ถึงความ ดับทุกข์ หรือที่เรียกว่า มรรค ต่างหากละ วี มรรค เหรอครับ คูนๆ นะครับคำนี้ ริน คุณครูอธิบายให้ฟังหน่อยได้มั๊ยคะ ครู ได้สิ</p>
3		<p>มรรค แปลว่า ทาง หมายถึง ข้อปฏิบัติให้ถึงความ ดับทุกข์ ประกอบด้วยธรรม 8 ประการ มีสัมมาทิฐิ เป็นต้น สัมมาสมาธิเป็นที่สุด เรียกว่า มรรคมืองค์ 8 เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า มัชฌิมาปฏิปทา แปลว่า ทาง สายกลาง ริน ทางสายกลางนี้หมายถึงอะไรหรอคะ</p>

  	<p>ครู เป็นข้อปฏิบัติไม่ติดข้องในที่สุดต่อ 2 อย่าง คือ กามสุขัลลิกานุโยค ประพฤติตนหมกมุ่นอยู่ในกามคุณ และ</p> <p>อรรถกถาญาณุโยค ประพฤติทรมานตนให้ลำบาก</p> <p>ริน อ้อ อย่างนี้เอง</p> <p>ครู มรรค มี 8 ประการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สัมมาทิฐิ ปัญญาอันเห็นชอบ โดยความหมายสูงสุด ได้แก่ เห็นอริยสัจ 4 แม้ความเห็นถูกต้องตามคลองธรรม เช่นเห็นว่า บุญบาปมีจริง ผลแห่งทานที่ให้ มีจริง ชาตินี้หน้ามีจริง เป็นต้น ก็จัดเข้าในสัมมาทิฐินี้ด้วย 2. สัมมาสังกัปปะ ความดำริชอบ มี 3 อย่าง คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ดำริออกจากกาม คือ ทำใจไม่ให้หมกมุ่นด้วยกิเลสกาม ได้แก่ ราคะ ความกำหนัดยินดี โลภะ ความอยากได้ อิสสา ความริษยา หรือความหึง อคติ ความไม่ยินดี อสันตมฺภุญฺญิ ความไม่สันโดษ เป็นต้น และไม่ตกอยู่ในอำนาจของวัตถุกาม ได้แก่ กามคุณ 5 คือ รูป เสียง กลิ่น รส โสภณวัตถุ อันเป็นที่น่าปรารถนา น่าพอใจ 2. ดำริในอันไม่พยายาบาท คือ คิดแผ่เมตตา ปรารถนาความสุขไปในผู้อื่น 3. ดำริในอันไม่เบียดเบียน คือ คิดแผ่กรุณาช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
<p>4</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 3. สัมมาวาจา เจรจาชอบ คือ เว้นจากวจีทุจริต 4 ได้แก่ เว้นจากการพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ 4. สัมมากัมมันตะ การงานชอบ คือ เว้นจากกายทุจริต 3 ได้แก่ เว้นจากฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ และประพฤติผิดในกาม 5. สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ คือ เว้นจากเลี้ยงชีวิตโดยทางที่ผิด ได้แก่ เว้นจากแสวงหาปัจจัย 4 มาเลี้ยงชีวิตในทางที่ผิดกฎหมายและผิดศีลผิดธรรม เช่น ค้าขายมนุษย์ ค้าขายยาพิษ ค้าขายน้ำเมา ค้าขายยา

 	<p>เสพติด คำขายสัตว์สำหรับฆ่า ลัก ฉ้อ ฉก ชิง จี้ ปล้น เป็นต้น</p> <p>6. สัมมาวายามะ เพียรชอบ คือเพียร 4 อย่าง ได้แก่ เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้น เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรให้กุศลเกิดขึ้น และเพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม</p> <p>7. สัมมาสติ ระลึกชอบ คือระลึกถึง กาย เวทนา จิต ธรรม ที่เรียกว่า สติปัฏฐาน อารมณอันเป็นที่ตั้งมั่น แห่งสติ 4 ประการ</p> <p>8. สัมมาสมาธิ ตั้งใจไว้ชอบ โดยความหมายสูงสุด ได้แก่การเจริญฌานทั้ง 4 ตั้งแต่ ปฐมฌาน ถึง จตุตถฌาน แม้การทำจิตให้สงบระงับจากนิเวรทั้ง 5 ก็นับเข้าในสัมมาสมาธิด้วย</p>
<p>5</p> <p>มรรคมีองค์ ๘ จัดเข้าในไตรสิกขา ดังนี้</p> <p>สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ และสัมมาอาชีวะ เป็น สीलสิกขา</p> <p>สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ เป็น จิตตสิกขา</p> <p>สัมมาทิฐิ และสัมมาสังกัปปะ เป็น ปัญญาสิกขา</p> 	<p>มรรคมีองค์ 8 จัดเข้าในไตรสิกขา ดังนี้</p> <p>สัมมาวาจา, สัมมากัมมันตะ และสัมมาอาชีวะ เป็น สीलสิกขา</p> <p>สัมมาวายามะ, สัมมาสติ, และสัมมาสมาธิ เป็น จิตตสิกขา</p> <p>สัมมาทิฐิ และสัมมาสังกัปปะ เป็น ปัญญาสิกขา</p> <p>ริน ถ้าทุกคนปฏิบัติตามหลัก มรรคมีองค์ 8 ได้ ก็คงจะไม่มีเรื่องวุ่นวายอย่างในข่าวที่เราอ่านทุกวันนะคะ คุณครู</p> <p>วี แล้วผมก็ไม่ต้องมาเครียดแบบนี้ด้วย</p> <p>ครู เอาเถอะ แครินกับวี เข้าใจเรื่อง มรรคมีองค์ 8 และรู้จัก คิดดี พูดดี ทำดี ครูก็ดีใจแล้ว</p> <p>ริน ขอบคุณค่ะคุณครู พวกเราจะพยายามค่ะ</p> <p>วี ขอบคุณคร้าบ ผมก็เหมือนกันคร้าบ</p> <p>ครู ดีมากๆ</p>

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 33

นวกะ หมวด 9

พุทธคุณ 9

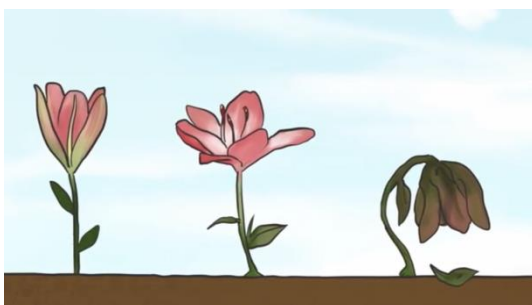
	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 นวกะ หมวด 9 พุทธคุณ 9</p>
2		<p>วี นานๆ ได้มานั่งสงบๆ ในห้องพระก็รู้สึกดี เหมือนกันนะเนี่ย</p> <p>เอ นายน่าจะมาบ่อยๆ จะได้สงบจิตสงบใจ หาย ฟุ้งซ่านซะบ้าง</p> <p>วี อ้าว มาว่าวีฟุ้งซ่านซะงั้น เอก็เหมือนกันละน่า</p> <p>ครู เอาล่ะๆ หยุดเถียงกันได้แล้ว นี่ห้องพระนะ เด็กๆ</p> <p>เอ / วี ขอโทษค่ะ / ขอโทษคร้าบ</p> <p>เอ อ้อ! หนูเพิ่งนึกได้ค่ะ คราวก่อนพวกเราถาม คุณครูเรื่องธรรมคุณไปแล้ว แต่ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของพุทธคุณเลยคะ</p> <p>วี นั่นสิครับ คุณครูช่วยอธิบายต่อได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิ ตั้งใจฟังดีๆ ละ</p> <p>พุทธคุณ แปลว่า คุณของพระพุทธเจ้า ซึ่งได้รับการ ยกย่องสรรเสริญจากมนุษย์ เทวดา มาร พรหม เรียก อีกอย่างหนึ่งว่า นวทรคุณ</p> <p>คุณของพระพุทธเจ้า มี 9 ประการ ดังนี้</p>

3

บทว่า สมมาสมพุทโธ เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง
คือ ตรัสรู้ร้อยสี่ ๔ ด้วยพระองค์เอง

บทว่า สุกโต เสด็จไปดีแล้ว มีความหมาย ๔ ประการ คือ
๑. เสด็จดำเนินตามอริยมรรคมีองค์ ๘ อันเป็นทางพ้นทุกข์
๒. เสด็จไปดีแล้ว เพราะไม่ทรงหวนกลับมาหากิเลสที่ละได้แล้ว
๓. เสด็จไปปลอดภัยดี เพราะเสด็จไปสถานที่ใด ก็ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในสถานที่นั้น
๔. เสด็จไปสู่พระนิพพาน อันเป็นบรมสุข

บทว่า อรหิ ทรงเป็นพระอรหันต์ มีความหมาย 5 ประการ คือ

1. เป็นผู้ไกลจากกิเลสและบาปกรรมโดยสิ้นเชิง กล่าวคือเป็นผู้บริสุทธิ์
2. ทำลายข้าศึก คือกิเลสได้หมด
3. เป็นผู้หักเสียได้ซึ่งซึ่งกำหนดสังสารจักรที่ทำให้เวียนว้าย ตาย เกิด
4. เป็นผู้ควรแนะนำสั่งสอนเขา ควรรับความเคารพ นับถือและควรรับทักษิณาทาน
5. เป็นผู้ไม่มีความลับในการทำบาป

บทว่า สมมาสมพุทโธ เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง คือตรัสรู้ร้อยสี่ 4 ด้วยพระองค์เอง

บทว่า วิชชาจรณสมปนโน เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ คือ วิชา 3 วิชา 8 และจรณะ 15

บทว่า สุกโต เสด็จไปดีแล้ว มีความหมาย 4 ประการ คือ

1. เสด็จดำเนินตามอริยมรรคมีองค์ 8 อันเป็นทางพ้นทุกข์
2. เสด็จไปดีแล้ว เพราะไม่ทรงหวนกลับมาหากิเลสที่ละได้แล้ว
3. เสด็จไปปลอดภัยดี เพราะเสด็จไปสถานที่ใด ก็ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในสถานที่นั้น
4. เสด็จไปสู่พระนิพพาน อันเป็นบรมสุข

บทว่า โลกวิทู เป็นผู้รู้แจ้งโลกทั้งปวง กล่าวคือ สัตว์โลก โลกคือหมู่สัตว์ สังขารโลก โลกคือสังขาร และโอกาสโลก โลกคือแผ่นดิน ซึ่งเป็นไปตามกฎธรรมดาหรือเงื่อนไขของธรรมชาติ คือ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป

4

บทว่า อนุตฺตโร ปุริสทมมสารถิ เป็นผู้มีกบฏที่ควร
ฝึกได้อย่างยอดเยี่ยม หมายถึง พระองค์ทรงทำหน้าที่
ดุจนายสารถีผู้ฝึกฝนผู้ที่สมควรฝึก ทั้งเทวดา มนุษย์
อมมนุษย์โดยทั่วไป ด้วยอุบายแห่งการฝึกฝนต่างๆ ตาม
สมควรแก่อัธยาศัยและบารมีของแต่ละบุคคลได้อย่าง
ยอดเยี่ยม

๑๑ เป็นผู้มีโชค เช่น ทรงมุ่งพระสัมมาสัมโพธิญาณ
ก็สำเร็จได้ด้วยอำนาจพระบารมีที่ทรงบำเพ็ญมา

บทว่า สดถา เทวมนุสฺसानิ เป็นศาสดาของเทวดา
และมนุษย์ทั้งหลาย หมายถึง พระองค์ทรงทำหน้าที่
เป็นครูสั่งสอนบุคคล ทุกระดับชั้นด้วยพระมหากรุณา
หวังให้ได้รับความรู้และประโยชน์ที่ควรได้รับอย่าง
แท้จริง ทั้งประโยชน์ในโลกนี้ ประโยชน์ในโลกหน้า
และประโยชน์อย่างสูงสุด คือพระนิพพาน อีกอย่าง
หนึ่ง พระองค์เป็นดุจดวงแก้ว มีปรีชาสามารถพาบริวาร
คือหมู่สัตว์ทุกระดับข้ามทางกัณดาร คือทุกข์ในการ
เวียนว่าย ตาย เกิด ให้ลุถึงทางอันเกษมได้

บทว่า พุทฺโธ เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน คือ ทรงรู้แจ้ง
ในสัตว์และสังขาร ทรงตื่นจากกิเลส ไม่หลับใหลไม่
หลงมกมายด้วยโมหะ รู้จักกาลเวลา รู้จักฐานะและอ
ฐานะ และทรงเบิกบาน เพราะไม่มีกิเลสเป็นเหตุให้
เศร้าหมองใจ

บทว่า ภควา เป็นผู้มีโชค มีความหมาย 6 ประการ
คือ

1. เป็นผู้มีโชค เช่น ทรงมุ่งพระสัมมาสัมโพธิญาณ ก็สำเร็จได้ด้วยอำนาจพระบารมีที่ทรงบำเพ็ญมา
2. เป็นผู้ทำลายสรรพกิเลสและมารทั้งปวงลงได้อย่างราบคาบ

5	<div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">๓) ทรงมีภคธรรม ๖ ประการ คือ</p> <p style="text-align: center;">(๑) ความมีอำนาจเหนือจิต</p> <p style="text-align: center;">(๒) ได้โลกุตตรธรรม</p> <p style="text-align: center;">(๓) ทรงเกียรติยศปรากฏขจรไกลไปทั่วโลก</p> <p style="text-align: center;">(๔) พระสิริที่สง่างามทุกส่วนชวนให้บันเทิงใจแก่ผู้ชนชายใคร่เห็น</p> <p style="text-align: center;">(๕) ความสำเร็จประโยชน์ทุกอย่างตามที่มุ่งหวัง</p> <p style="text-align: center;">(๖) ความเพียรชอบที่เป็นเหตุให้ได้รับความเคารพในโลกสาม</p> </div> <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">๔) ทรงดำรงในอริยธรรม</p> <p style="text-align: center;">คือ วิเวก วิโมกข์ และโลกุตตรธรรมอย่างสม่ำเสมอ</p> </div> <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">พระพุทธคุณทั้ง ๙ ประการนี้</p> <p style="text-align: center;">สรุปลงในพระคุณ ๓ ประการ ดังนี้</p> <p style="text-align: center;">๑. พระคุณข้อที่ ๒ , ๕ และ ๘ จัดเข้าในพระปัญญาคุณ</p> <p style="text-align: center;">๒. พระคุณข้อที่ ๑ , ๓ และ ๙ จัดเข้าในพระบริสุทธิคุณ</p> <p style="text-align: center;">๓. พระคุณข้อที่ ๔ , ๖ และ ๗ จัดเข้าในพระมหากรุณาคุณ</p> </div>	<p>3. ทรงมีภคธรรม 6 ประการ คือ (1) ความมีอำนาจเหนือจิต (2) ได้โลกุตตรธรรม (3) ทรงเกียรติยศปรากฏขจรไกลไปทั่วโลก (4) พระสิริที่สง่างามทุกส่วนชวนให้บันเทิงใจแก่ผู้ชนชายใคร่เห็น (5) ความสำเร็จประโยชน์ทุกอย่างตามที่มุ่งหวัง (6) ความเพียรชอบที่เป็นเหตุให้ได้รับความเคารพในโลกสาม</p> <p>4. ทรงเป็นผู้จำแนกแจกธรรม คือ ทรงแสดงธรรมโดยนัยต่าง ๆ ให้เหมาะแก่อัธยาศัยของผู้ฟัง</p> <p>5. ทรงดำรงในอริยธรรม คือ วิเวก วิโมกข์ และโลกุตตรธรรมอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>6. ทรงคาย คือสลัดออกโดยละตัณหาในไตรภพได้แล้ว</p> <p>พระพุทธคุณทั้ง 9 ประการนี้ สรุปลงในพระคุณ 3 ประการ ดังนี้</p> <p>1. พระคุณข้อที่ 2 , 5 และ 8 จัดเข้าในพระปัญญาคุณ</p> <p>2. พระคุณข้อที่ 1 , 3 และ 9 จัดเข้าในพระบริสุทธิคุณ</p> <p>3. พระคุณข้อที่ 4 , 6 และ 7 จัดเข้าในพระมหากรุณาคุณ</p> <p>เอ โอโห่ พุทธคุณ 9 พอแปลออกมาแล้วมีความหมายเยอะมากเลยนะคะคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้วเอ</p> <p>วี ยังเหลือเรื่อง สังฆคุณ อีกเรื่องที่ผมอยากรู้ แต่ไว้ถามคราวหน้าก็ได้ครับ</p> <p>ครู ได้สิวี แต่ตอนนี้เย็นมากแล้ว รีบกลับบ้านเถอะ ทั้งสองคน</p> <p>วี / เอ ครับ / ค่ะ คุณครู</p>
---	--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 34

นวกะ หมวด 9

สังฆคุณ 9

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 นวกะ หมวด 9 สังฆคุณ 9</p>
2	 <div data-bbox="245 1570 790 1868" style="background-color: #f9e79f; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p>ผู้ประพฤตติปฏิบัติชอบ เป็นอริยบุคคล คือ บุคคลผู้ปราศจากกิเลสจุกข์ ๔ คู่ ๘ ประเภท คู่ที่ ๑ ผู้ดำรงอยู่ในโสดาปัตติมรรค และในโสดาปัตติผล คู่ที่ ๒ ผู้ดำรงอยู่ในสกทาคามิมรรค และในสกทาคามิผล คู่ที่ ๓ ผู้ดำรงอยู่ในอนาคามิมรรค และในอนาคามิผล คู่ที่ ๔ ผู้ดำรงอยู่ในอรหัตตมรรคและในอรหัตตผล</p> </div>	<p>ครู มากันแต่เช้าเชียวนะทั้งสองคน เอ หนูมาเข้าเป็นปกติคะคุณครู แต่วีลิสคะ ช่วงนี้ ขยันเชียว ตื่นมาตักบาตร มาโรงเรียนแต่เช้าทุกวันเลย วี แหม คนเราก็ต้องรู้จักเปลี่ยนแปลงตัวเองกัน บ้างสิเอ อีกร้อย่าง เราอยากทำบุญกับพระสงฆ์ด้วย เอ ดีมากเลยจ้าวี ครู เข้านี้ครูพอมีเวลา มีใครสงสัย อยากรถามอะไร กันมัย วี ผมมีครับ!! ผมอยากรู้ความหมายของสังฆคุณ คุณครูอธิบายให้ฟังหน่อยได้มัยครับ ครู ได้สิ วี สังฆคุณ แปลว่า คุณของพระสงฆ์ หมายความว่า ความดีที่มีอยู่ในพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ประพฤตติปฏิบัติชอบ เป็นอริยบุคคล คือ บุคคลผู้ ปราศจากกิเลสจุกข์ ๔ คู่ 8 ประเภท (คู่ที่ 1 ผู้ ดำรงอยู่ในโสดาปัตติมรรค และในโสดาปัตติผล, คู่ที่ 2 ผู้ดำรงอยู่ในสกทาคามิมรรค และในสกทาคามิผล, คู่ที่ 3 ผู้ดำรงอยู่ในอนาคามิมรรค และในอนาคามิผล , คู่ที่ 4 ผู้ดำรงอยู่ในอรหัตตมรรคและในอรหัตตผล) มี 9 ประการ ดังนี้</p>

<p>3</p>	<div data-bbox="247 280 782 577" data-label="Text"> <p>(๑) ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย (๒) ปฏิบัติไม่ถอยกลับ คือไม่กลับมาทำความชั่วที่ท่านละได้แล้ว (๓) ปฏิบัติไม่เป็นข้าศึกต่อตนเองและบุคคลอื่น (๔) ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม</p> </div> <div data-bbox="247 631 782 929" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="247 985 782 1283" data-label="Text"> <p>บทว่า ฉายปฏิปนฺโน ปฏิบัติเป็นธรรม คือ ปฏิบัติถูกทางเพื่อออกจากทุกข์</p> </div>	<p>บทว่า สุปฏิปนฺโน ปฏิบัติดีแล้ว คือ ปฏิบัติตามหลักมัชฌิมาปฏิปทา ไม่ย่อหย่อนเกินไป ไม่ตั้งเครียดเกินไป ปฏิบัติไม่ถอยหลัง ปฏิบัติไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อพระศาสนา ปฏิบัติเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระศาสนา ไม่คด ไม่โกง เป็นสัมมาปฏิบัติ ท่านหมายเอาการปฏิบัติใน 4 ลักษณะ คือ (1) ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย (2) ปฏิบัติไม่ถอยกลับ คือไม่กลับมาทำความชั่วที่ท่านละได้แล้ว (3) ปฏิบัติไม่เป็นข้าศึกต่อตนเองและบุคคลอื่น (4) ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม คือ กำหนดรู้ ธรรมที่ควรรู้ ธรรมที่ควรละ ทำให้แจ้งธรรมที่ควรทำให้แจ้ง และบำเพ็ญธรรมที่ควรบำเพ็ญ</p> <p>บทว่า อชฺฐปฏิปนฺโน ปฏิบัติตรงแล้ว คือ ปฏิบัติไม่ลวงโลก ไม่มีมายาสาโดย ประพฤติตรง ๆ ต่อพระศาสนาและเพื่อนสาวกด้วยกัน ไม่อำพรางความในใจ ปฏิบัติมุ่งต่อความดีอันเป็นประโยชน์แก่ตนและผู้อื่น</p> <p>บทว่า ฉายปฏิปนฺโน ปฏิบัติเป็นธรรม คือ ปฏิบัติถูกทางเพื่อออกจากทุกข์ เพื่อเผยแผ่ธรรม คือธรรมที่ควรรู้ได้แก่พระนิพพาน ปฏิบัติมุ่งธรรมเป็นใหญ่ ถือความถูกเป็นประมาณ</p>
<p>4</p>	<div data-bbox="247 1563 782 1861" data-label="Text"> <p>บทว่า สามิจิปฏิปนฺโน ปฏิบัติสมควร คือ ปฏิบัติขบยั้ง เป็นที่น่านับถือ สมควรได้รับสามิจิกรรม</p> </div>	<p>บทว่า สามิจิปฏิปนฺโน ปฏิบัติสมควร คือ ปฏิบัติขบยั้ง เป็นที่น่านับถือ สมควรได้รับสามิจิกรรม</p> <p>บทว่า อาหุเนยฺโย ผู้ควรแก่ของค่านับ คือ ควรแก่เครื่องสักการะอันเขานำมาถวาย นำมาบูชา</p> <p>บทว่า ปาหุเนยฺโย ผู้ควรแก่ของต้อนรับ คือ เมื่อท่านไปสู่ที่ใด เจ้าของถิ่นไม่ละเลยการต้อนรับ เพราะเป็นผู้ปฏิบัติสมควรที่จะได้รับการต้อนรับ</p>

	 	<p>บทว่า ทกขิณเวยโย ผู้ควรแก่ของทำบุญ คือ ทำตนเป็นปฏิคาหกผู้สมควรรับไทยธรรม คือ ปัจจัย 4 อันหายกพึงบริจาคให้</p> <p>บทว่า อดุชลิกรณียโย ผู้ควรแก่การทำอัญชลี คือ ประนมมือไหว้ เพราะท่านมีคุณงามความดี ควรที่สาธุชนจะพึงเคารพกราบไหว้ ซึ่งจะทำให้ผู้กราบไหว้เจริญด้วย พร 4 ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ</p>
5	<p>บทว่า อนุตตรํ ปุณฺณเขตต์ํ โลกสฺส เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า</p> <p>คือ ท่านเป็นผู้บริสุทธิด้วยศีล สมาธิ ปัญญา</p> <p>สังฆคฺคณฺท์ ๙ บทนี้ เป็นลักษณะของพระอรหันต์ในพระพุทธศาสนา แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ ตอนต้น ๔ บท สรรเสริญการปฏิบัติตน ตอนกลางได้แบ่งประเภทพระสงฆ์ คือ ๔ คู่ ๘ ประเภท และตอนสุดท้ายอีก ๕ บท คือ พระสงฆ์ผู้สมควรได้รับเครื่องสักการบูชา</p>	<p>บทว่า อนุตตรํ ปุณฺณเขตต์ํ โลกสฺส เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า คือ ท่านเป็นผู้บริสุทธิด้วยศีล สมาธิ ปัญญา เมื่อเป็นเช่นนี้ ทักขิณาทานที่บริจาคให้ท่าน จึงมีผลมาก มีอานิสงส์มาก ดุจพื้นที่นา มีดินดี พืชพันธุ์ที่หว่านลงไปย่อมผลิตผลงอกงามสมบูรณ์</p> <p>เอ โอโห ความหมายของสังฆคฺคณฺท์ ๙ บท เป็นแบบนี้เอง</p> <p>ครู สังฆคฺคณฺท์ ๙ บทนี้ เป็นลักษณะของพระอรหันต์ในพระพุทธศาสนา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนต้น 4 บท สรรเสริญการปฏิบัติตน ตอนกลางได้แบ่งประเภทพระสงฆ์ คือ 4 คู่ 8 ประเภท และตอนสุดท้ายอีก 5 บท คือ พระสงฆ์ผู้สมควรได้รับเครื่องสักการบูชา สมควรแก่ของที่เขานำมาต้อนรับ สมควรแก่ไทยธรรมวัตถุ และสมควรแก่การทำอัญชลีกรรมคือ ประนมมือไหว้ นี่เป็นผลของการปฏิบัติอันจะพึงได้รับจากทนายทนายิกา</p> <p>วี ผมเข้าใจแล้วครับ</p>

	<p>ครู ตอนนี้วีกับเอก็รู้ความหมายของ พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ครบแล้ว เมื่อรู้ความหมายแล้ว ก็ หมั่นระลึกถึงคุณของทั้งสามสิ่งนี้ไว้เสมอ นะ วี/เอ ครับ / ค่ะ คุณครู</p>
--	--

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 35

ทศกะ หมวด 10

บารมี 10

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทศกะ หมวด 10 บารมี 10</p>
2		<p>วี มาเยี่ยมหนังสืออะไรเธอ ริน ริน อ้อ หนังสือเรื่องพระเวสสันดรจ๊ะ พอดียังอ่านไม่จบ เลยมาเยี่ยมต่อ วี พระเวสสันดร ชื่อคุ้นจัง... อ้อ นึกออกแล้ว เป็นหนึ่งในทศชาติชาดกที่ทรงบำเพ็ญทานบารมีนี่เอง ริน โห วีเก่งจัง เอ๊ะ... ถ้าพระเวสสันดร เป็นหนึ่งในทศชาติชาดก ก็แปลว่าต้องมีชาดกมากกว่า 1 เรื่องนะสิ ครู มีทั้งหมด 10 เรื่อง ตามบารมี 10 ประการ ยังไงล่ะ ริน 10 เรื่องเลยหรอคะ ... คุณครูช่วยบอกได้มัยยะคะว่ามีเรื่องอะไรบ้าง ครู ได้สิ แต่ก่อนอื่น ครูจะอธิบายเรื่องบารมีให้ฟังก่อนก็แล้วกัน บารมี แปลว่า ข้อปฏิบัติที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล และเพื่อความสุขอันยั่งยืน</p>

		<p>ครู เป็นข้อปฏิบัติที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นความจริง ความยั่งยืน ความทนทาน</p> <p>ริน แล้วเราปฏิบัติไปทำไมเหอะคะ</p> <p>ครู ก็เพื่อทำให้สามารถกำจัดอกุศลบาปธรรมได้ ยิ่งไกล เช่น ทานบารมี สามารถกำจัดความโลภความตระหนี่ได้ เป็นต้น หรือปฏิบัติทาส่งให้บรรลุถึงฝั่งคือพระนิพพาน</p>
<p>3</p>	 	<p>1. ทาน หมายถึง บุคคลที่มีจิตใจประกอบด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พรารถนาที่จะสงเคราะห์อนุเคราะห์ช่วยเหลือบุคคลอื่นผู้สมควรแก่การสงเคราะห์อนุเคราะห์</p> <p>ครู อาจจะเป็นการสงเคราะห์ด้วยอามิสสิ่งของที่ควรให้ หรือสามารถจะให้ได้ ตลอดถึงแนะนำพร้าสอนซึ่งจัดเป็นธรรมทานก็ได้</p> <p>2. ศีล หมายถึง เจตนางดเว้นจากบาปโดยวิธีสมาทาน เรียกว่า สมาทานวิริติ บ้าง หรือ งดเว้นจากบาปเฉพาะหน้า โดยไม่สมาทานศีล เรียกว่า สัมปัตตวิริติ บ้าง</p> <p>3. เนกขัมมะ หมายถึง การออกบวชเพื่อคุณอันยิ่งใหญ่</p> <p>ริน ถ้าเราออกบวชไม่ได้ ก็ อดสร้างบารมีข้อนี้สิคะ</p> <p>ครู สร้างได้ดี การที่เราหลีกเลี่ยงออกจากอารมณ์อันชวนให้เกิดความกำหนัด ชัดเคื่อง และลุ่มหลงมัวเมา เป็นต้น ก็สงเคราะห์เข้าในบารมีนี้ได้เช่นกัน</p> <p>4. ปัญญา หมายถึง การที่บุคคลรู้เหตุแห่งความเสื่อม เรียกว่า อปายโกศล รู้เหตุแห่งความเจริญ</p>

<p style="text-align: center;">ปัญหา</p> <p>หมายถึง การที่บุคคลรู้เหตุแห่งความเสื่อม เรียกว่า อปายโกศล รู้เหตุแห่งความเจริญ เรียกว่า आयโกศล รู้อุบายวิธีการที่จะหลีกเลี่ยงสิ่งเลวมาดำเนินในทางเจริญ เรียกว่า อูปายโกศล</p> 	<p>เรียกว่าอายโกศล รู้อุบายวิธีการที่จะหลีกเลี่ยง สิ่งเลวมาดำเนินในทางเจริญ เรียกว่า อูปายโกศล</p> <p>วิ ถ้ามีบารมีข้อนี้ ชีวิตคงจะดีมากมายนะครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว วิ ปัญหานี้ เป็นแสงสว่างนำทางชีวิต ของบุคคล เกิดขึ้นด้วยการประกอบ ด้วยการกระทำ ให้บังเกิดขึ้นด้วยการฟัง ด้วยการพิจารณา และการลงมือประพฤติปฏิบัติ</p> <p>5. วิริยะ หมายถึง ความเพียรพยายามในการ ดำรงชีวิต ประกอบกิจการงานตามภาระหน้าที่ของตน และความเพียรพยายามเพื่อจะละความชั่ว ประพฤติ ความดี มีจิตใจกล้าแข็งพร้อมที่จะผจญต่อสู้กับ อุปสรรคต่างๆ ไม่หวั่นไหว ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรค เหล่านั้น</p>
<p style="text-align: center;">ขั้นดี หมายถึง ความอดทนอดกลั้น ความทนทาน จัดเป็น ๓ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อดทนต่อความลำบากตรากตรำ ๒. อดทนต่อทุกขเวทนา ๓. อดทนต่อความเจ็บใจ <p>ถือศีล 8 ได้ครบ 1 เดือนตามที่ตั้งใจแล้ว</p>	<p>6. ขันติ หมายถึง ความอดทนอดกลั้น ความทนทาน จัดเป็น 3 คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อดทนต่อความลำบากตรากตรำ 2. อดทนต่อทุกขเวทนา 3. อดทนต่อความเจ็บใจ <p>7. สัจจะ หมายถึง ความจริง คือ พูดจริง ทำจริง</p> <p>ครู เมื่อทำสิ่งใดที่เป็นความดี ทำสิ่งนั้นให้ได้จริง ๆ จนกว่าจะบรรลุเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้ ไม่ท้อถอยทอดทิ้งในระหว่าง</p> <p>8. อธิษฐาน หมายถึง ความตั้งใจมั่น มีปณิธานแน่วแน่ในการทำความดีละความชั่ว แม้มีอุปสรรคขัดขวางก็ไม่เลิกล้มความตั้งใจนั้น</p>

<div data-bbox="245 221 783 521" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="245 573 783 875" data-label="Image"> </div>	<p>9. เมตตา หมายถึง ความรักความปรารถนาดีต่อสรรพสัตว์ โดยต้องการจะเห็นทุกชีวิตดำรงอยู่ด้วยความปกติสุข ไม่มีเวร ไม่มีภัย ไม่เบียดเบียนกันและกัน</p> <p>10. อุเบกขา หมายถึง จิตที่หนักแน่นประกอบด้วยปัญญา เข้าใจในเหตุผลทั้งหลายตามความเป็นจริง ไม่เอนเอียงไปในฝ่ายอคติ</p> <p>วี การทำใจแบบไหนถึงจะเรียก อุเบกขาได้ล่ะครับ ผมยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร</p> <p>ครู ยกตัวอย่างเช่น หากมีญาติพี่น้อง ประสบความเดือดร้อนเพราะการกระทำของเขา ก็วางใจเป็นอุเบกขา ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ โดยคิดว่า สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของของตน เป็นผู้ได้รับผลของกรรม เป็นต้น</p>
<p>5</p> <div data-bbox="245 1137 783 1440" data-label="List-Group"> <ul style="list-style-type: none"> ๑. พระเทมีย์ บำเพ็ญเนกขัมมะ ๒. พระมหาชนก บำเพ็ญวิริยะ ๓. พระสุวรรณสาม บำเพ็ญเมตตา ๔. พระเนมิราช บำเพ็ญอุชิฐฐาน ๕. พระมโหสถ บำเพ็ญปัญญา </div> <div data-bbox="245 1491 783 1794" data-label="Image"> <p>๒. อุปบารมี</p> </div>	<p>ริน บารมีทั้ง 10 นี้ เรื่องพระเวสสันดรที่หนูอ่าน ก็จะเป็นทานบารมี ตามข้อที่ 1 ใช่หรือเปล่าคะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว แต่หากจะเรียงบารมี 10 ตามที่ได้ทรงบำเพ็ญในทศชาติชาติก จะเรียงได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระเทมีย์ บำเพ็ญเนกขัมมะ 2. พระมหาชนก บำเพ็ญวิริยะ 3. พระสุวรรณสาม บำเพ็ญเมตตา 4. พระเนมิราช บำเพ็ญอุชิฐฐาน 5. พระมโหสถ บำเพ็ญปัญญา 6. พระกัฐิต บำเพ็ญศีล 7. พระจันทกุมาร บำเพ็ญขันติ 8. พระนารทะ บำเพ็ญอุเบกขา

9. พระวิรุทธ บำเพ็ญสัจจะ

10. พระเวสสันดร บำเพ็ญทาน

ริน เอ... แล้วการบริจาคเลือด หรืออวัยวะเป็นการให้ทานด้วยใช่ไหมคะ แต่หนูรู้สึกว่าทำใจยากกว่าบริจาคสิ่งของเยอะเลย

ครู ดีมากริน ที่พูดขึ้นมา บารมี 10 นี้ ยังจำแนกออกเป็น 3 ชั้น ยกทานบารมีเป็นตัวอย่าง ดังนี้

1. บารมี การบำเพ็ญโดยยอมเสียสละทรัพย์สินภายนอก

2. อุบารมี การบำเพ็ญโดยการเสียสละอวัยวะ

3. ปรมัตถบารมี การบำเพ็ญโดยการเสียสละชีวิต

วี บารมีมีตั้ง 10 ประการแบบนี้ จะมีใครทำได้จริงๆ เหนอครับคุณครู

ครู มีแน่นอน คือ พระพุทธเจ้ายังไล่ละ โดยบารมีทั้ง 10 ประการนี้ บุคคลผู้จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าซึ่งเรียกว่าพระโพธิสัตว์นั้น เมื่อบำเพ็ญให้สมบูรณ์เต็มที่แล้ว ก็จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

ครู แม้บุคคลในระดับอื่น เช่น พระอริยบุคคลในระดับต่างๆ หรือปุถุชนที่มีศีล มีกัลยาณธรรม ต่างก็ได้บำเพ็ญกันมาทั้งนั้น มากบ้าง น้อยบ้าง ตามกำลังความสามารถของตนๆ

บารมี 10 นี้ พระปัจเจกพุทธะ และพระสาวกได้บำเพ็ญมาเหมือนกัน แต่ใช้เวลาสั้นกว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ริน หนูเคยอ่านผ่านตา เจอคำว่า บารมี 30 ทศ จะเกี่ยวกับบารมี 10 นี้หรือเปล่าคะ

	<p>ครู อ้อ เกี้ยวสิ ก็ถ้าบ่าเพ็ญครบทั้ง 30 บารมี จะเรียกว่า สมตึงสбарมี แปลว่า บารมี 30 ทศ ย่อลงในไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ดังนี้</p> <p>ทาน ศีล ย่อลงใน ศีล</p> <p>วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา และอุเบกขา ย่อลงใน สมาธิ</p> <p>เนกขัมมะ และ ปัญญา ย่อลงใน ปัญญา</p> <p>ริน จันทูไปหาหนังสือทศชาติชาดกมาอ่านให้ครบเลยดีกว่าค่ะ</p> <p>ครู ดีมาก แต่ก็อย่าลืมตั้งใจทำบารมีให้ครบทั้ง 10 ประการด้วยนะ</p> <p>วี / ริน ครับ / ค่ะคุณครู</p>
--	---

วิชาธรรม ชั้นโท คลิป 36

ทศกะ หมวด 10

บุญกิริยาวัตถุ 10

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาธรรม ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทศกะ หมวด 10 บุญกิริยาวัตถุ 10</p>
2		<p>เอ เฮ้อ...</p> <p>ครู อ้าว มาไหว้พระ แต่ทำไมทำหน้ามึนอย่างนั้นล่ะ เอ</p> <p>เอ หนูอารมณ์ไม่ค่อยดีค่ะ เมื่อคืนเพิ่งถูกคุณพ่อคุณแม่ตบมา บอกว่าหนูชอบเถียง และไม่ช่วยงานที่บ้าน</p> <p>ครู แล้วเป็นอย่างนั้นจริงหรือเปล่า</p> <p>เอ จริงๆ หนูเป็นเด็กดีนะค่ะ แต่คุณพ่อคุณแม่ชอบใช้ให้หนูทำงานบ้านตอนที่หนูยังไม่อยากทำนี่นา</p> <p>ครู (หัวเราะขำ) เด็กดีเค้าไม่โทษคนอื่นกันหรอกนะ</p> <p>เอ (เสียงอ่อยๆ) โห้ย ... ก็หนูไม่ชอบทำงานบ้านนี่นา แต่เวลาอารมณ์ดีๆ หนูก็ไปวัด ทำบุญนะค่ะ</p> <p>ครู การไปวัดทำบุญทำทาน ก็ถือเป็นเรื่องดี แต่รู้มั๊ยว่านั่นเป็นการทำดี หรือ เป็นบุญแค่ 1 ใน 10 อย่างเท่านั้นเอง</p>

3	<div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>บุญกิริยาวัตถุ ๑๐</p> <p>บุญ แปลว่า สิ่งที่ชำระจิตสันดานให้หมดจด</p> <p>ได้แก่ ความดี ความถูกต้อง ความสะอาด</p> </div> <div style="background-color: #f4b084; padding: 10px; text-align: center;"> <p>บุญกิริยาวัตถุ ๑๐</p> <p>๑ สีสมัย</p> <p>คือ การทำบุญด้วยการรักษาศีล หรือ ประพฤติดีมีระเบียบวินัย</p> </div>	<p>ริน โอโห หนูนึกมาตลอดว่าการทำบุญคือต้องไปวัดเท่านั้น เพิ่งรู้ว่ามียั้ง 10 อย่างเนาะ</p> <p>ครู ใช่แล้ว ริน ที่เรียกว่า บุญกิริยาวัตถุ 10 ยังไงล่ะ</p> <p>บุญกิริยาวัตถุ 10 บุญ แปลว่าสิ่งที่ชำระจิตสันดานให้หมดจด ได้แก่ความดี, ความถูกต้อง, ความสะอาด</p> <p>บุญกิริยาวัตถุ แปลว่า เหตุเป็นที่ตั้งแห่งการทำบุญ, หลักการทำความดี, หรือ วิธีการทำความดี</p> <p>ริน ถ้าทำตามบุญกิริยาวัตถุ แล้วเราจะได้อะไรหรือคะ</p> <p>ครู เมื่อทำแล้วจะได้รับผล คือความสุข โดยย่อมี 3 อย่าง คือ ทานมัย สีสมัย และภาวนามัย แต่โดยพิสดารมี 10 อย่าง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทานมัย คือการทำบุญด้วยการให้สิ่งของ เป็นการเสียสละสิ่งของแก่ผู้อื่น เพื่อบรรเทาความโลภ และกำจัดมัจฉริยะ คือความตระหนี่ของตนได้ ที่เรียกว่าทาน ต้องประกอบด้วยเจตนาพร้อมทั้งวัตถุที่จะให้ <p>เอ อ้อ ที่หนูไปวัดทำบุญ ก็คือข้อนี้เอง</p> <p>ครู ใช่แล้วเอ ข้อแรกของบุญกิริยาวัตถุ 10 คือทานมัย ข้อต่อไปคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. สีสมัย คือการทำบุญด้วยการรักษาศีล หรือ ประพฤติดีมีระเบียบวินัย งดเว้นความชั่วทางกายกรรมและวจีกรรม เป็นการบรรเทาโทสะคือความโกรธ เป็นพื้นฐานแห่งกุศลธรรมคือสมาธิและปัญญา
---	--	---

4

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐

๓ ภาวนามัย

คือ การทำบุญด้วยการเจริญภาวนา อบรมจิตใจให้เกิดปัญญา

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐

๕ เวชยารัจจรรย์

คือ การทำบุญด้วยการชวนช่วยเหลือในกิจที่ต้อง
 ติงามไม่นิ่งดูตาย

3. ภาวนามัย คือการทำบุญด้วยการเจริญภาวนา อบรมจิตใจให้เกิดปัญญาซึ่งสามารถกำจัดโมหะความหลงและอวิชชาความไม่รู้แจ้งในไตรลักษณ์

4. อปจายนมัย คือการทำบุญด้วยการประพดีอ่อน น้อมถ่อมตน

เอ อ่อนน้อมถ่อมตน อย่างเช่น ไม่เถียงพ่อแม่แบบนี้หรือเปล่าคะ

ครู ใช่แล้ว เอ ทั้งนี้ การอ่อนน้อมถ่อมตนจะทำให้เป็นที่รักใคร่ของผู้ใหญ่ มีสัมมาคารวะ ไม่แข็งกระด้างด้วยทิฐิมานะ

5. เวชยารัจจรรย์ คือการทำบุญด้วยการชวนช่วยเหลือในกิจที่ต้องติงาม ไม่นิ่งดูตาย

ริน การที่หนูช่วยคุณพ่อคุณแม่ทำงานบ้านโดยไม่ดูตาย ถือเป็นการทำบุญตามข้อนี้หรือเปล่าคะ

ครู ถูกแล้ว ริน ซึ่งการชวนช่วยเหลือในกิจที่ต้องติงาม จะเป็นการแสดงออกถึงความเป็นคนมีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นและส่วนรวม

6. ปัตติทานมัย คือการทำบุญด้วยการอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

ครู หรือการทำบุญด้วยตั้งใจให้ส่วนบุญความดีแก่ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ เป็นการบำเพ็ญบุญเพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่งก่อให้เกิดความสุขทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น

7. ปัตตานุโมทนา มัย คือการทำบุญด้วยการอนุโมทนาส่วนบุญ

เอ การอนุโมทนาส่วนบุญ คือทำยังไงหรือคะ

ครู ก็คือการชื่นชมยินดีในการทำความดีของผู้อื่นหรือบุญที่ผู้อื่นทำแล้ว ไม่ริษยาเมื่อเห็นผู้อื่นทำความดียังไงละ

5

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐

๙ ธรรมเทศนามัย

คือ การทำบุญด้วยการแสดงธรรม

ทิฏฐุชุกัมม์

เป็นข้อสำคัญกว่าข้ออื่น เพราะเมื่อมีความเห็นถูกต้องแล้ว ย่อมเป็นเหตุให้บุคคลทำบุญกิริยาวัตถุข้ออื่นๆ ด้วย

8. ธรรมัสสวนมัย คือการทำบุญด้วยการฟังเทศน์ฟังธรรม เรียนรู้ธรรม

ริน เอ ทำไมการฟังเทศน์ ก็ถือเป็นการทำบุญด้วยล่ะคะ

ครู เพราะว่า จะทำให้ได้ฟัง สิ่งที่ยังไม่เคยฟัง สิ่งใดที่เคยฟังแล้ว แต่ไม่เข้าใจชัดจะได้เข้าใจชัด ยิ่งไงล่ะ นอกจากนั้นยังบรรเทาความสงสัย ทำความเห็นให้ถูกต้อง และจิตใจผ่องใส ด้วย

9. ธรรมเทศนามัย คือการทำบุญด้วยการแสดงธรรม

เอ เอ ... แต่หนูยังไม่รู้หลักธรรมะ มากพอที่จะแสดงธรรมได้ แล้วจะทำบุญตามข้อนี้ได้ยังไงล่ะคะ

ครู ทำได้สิ ด้วยการแนะนำสั่งสอนหลักการทำความดี ให้ผู้อื่นมีแนวทางในการดำเนินชีวิตก็ถือว่าเป็นการทำบุญตามข้อนี้แล้ว

เอ ออ อย่างนี้เอง แล้วการทำบุญข้อสุดท้าย คืออะไรคะ

10. ทิฏฐุชุกัมม์ คือการปรับความเห็นให้ตรงให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ทำความเห็นของตนให้เป็นสัมมาทิฏฐิ เช่น เห็นว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ริน ขอบคุณค่ะคุณครู ที่นี้หนูรู้แล้วว่า ถ้าอยากทำบุญ ไม่จำเป็นต้องไปวัดทุกครั้ง ... เอ๊ะ แล้วมีบุญข้อไหนที่สำคัญที่สุดหรือเปล่านั้นคะ

ครู ในบุญกิริยาวัตถุ 10 ประการนี้ ข้อว่า ทิฏฐุชุกัมม์ เป็นข้อสำคัญกว่าข้ออื่น เพราะเมื่อมีความเห็นถูกต้องแล้ว ย่อมเป็นเหตุให้บุคคลทำบุญกิริยาวัตถุข้ออื่นๆ ด้วย

เอ เข้าใจแล้วค่ะ ต่อไปนี้หนูจะตั้งใจเป็นเด็กดี เริ่มจากการไม่เถียงคุณพ่อคุณแม่ แล้วก็พยายามช่วยทำงานบ้านด้วยค่ะ

		<p>ครู ดีมาก หากพวกเราทำได้ครบตามบุญกิริยา วัตถุ 10 ประการ ก็จะได้รับผลคือความสุข ฉะนั้นตั้งใจ ทำให้ได้นะ</p> <p>ริน / เอ ค่าคุณครู</p>
--	--	---

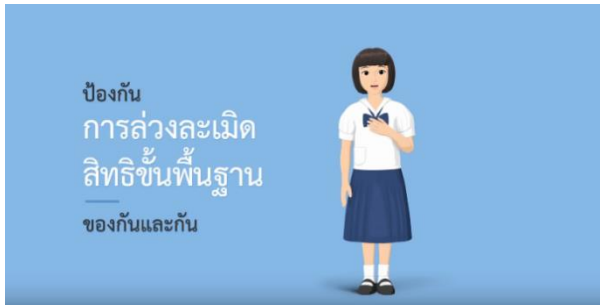
สตอรี่บอร์ดวิชาเบญจศีลเบญจธรรมชั้นตรี 17 คลิป

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 1

ธรรมศึกษาชั้นตรี

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

เบญจศีล ศีล

	ภาพ	เสียง
1		<p>เบญจศีลเบญจธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560</p> <p>เบญจศีล ศีล</p>
2		<p>พลอย การอยู่ร่วมกันในสังคมให้สงบสุข ต้องมีกฎเกณฑ์ไว้เป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน เพื่อป้องกันการล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของกันและกัน เป็นหลักประกันความปลอดภัย ด้านชีวิตร่างกายทรัพย์สิน ครอบครัว ความเชื่อถือ และสติปัญญาณะคะ</p> <p>วิน ไซ่ แล้วพลอย ในทางพระพุทธศาสนาก็มีกฎเกณฑ์ปฏิบัติขั้นพื้นฐานสำหรับพุทธศาสนิกชนเรียกว่า เบญจศีล เบญจธรรม ด้วยนะ</p>
3		<p>พลอย ถูกต้องจะวิน เบญจศีล เป็นบรรทัดสำหรับให้คนทำความดี เหมือนคนเริ่มหัด</p>

		<p>เขียนหนังสือ ต้องอาศัยเส้นบรรทัดเป็นหลักในการเขียน พอชำนาญแล้ว ก็ไม่ต้องพึ่งเส้นบรรทัดอีก คนทำความดีก็เหมือนกัน ต้องอาศัยศีลเป็นเส้นบรรทัดในการทำความดี ถ้าไม่ได้ยึดถืออะไรเป็นหลัก ประพฤติปฏิบัติ ใจก็จะไม่มั่นคง</p> <p>วิน การจะรักษาศีลให้บริบูรณ์ ต้องประพฤติเบญจธรรมควบคู่กันไปด้วยนะครับ ดังนั้น หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี วิชาวินัย จึงได้กำหนดให้ศึกษาเรื่อง เบญจศีลและเบญจธรรม เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ทั้งข้อควรเว้นและข้อควรปฏิบัติ ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p>
<p>4</p>		<p>พลอย สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงนิพนธ์ความสำคัญของศีลไว้ขออัญเชิญเนื้อหาบางตอนมาแสดง ดังนี้ค่ะ</p> <p>วิน ศีล เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติ ของคน</p>

<p>สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก</p> <p>ศีล เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติของคน เพื่อให้อยู่ร่วมกันเป็นปกติสุขและเป็นระเบียบเรียบร้อย ข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติดังกล่าว ย่อมมีในทุกศาสนา</p>	
	<p>เพื่อให้อยู่ร่วมกันเป็นปกติ สุข และเป็น ระเบียบ เรียบร้อย ข้อกำหนด เกี่ยวกับความประพฤ ติดังกล่าว ย่อมมีในทุกศาสนา โดยมากมักจะบัญญัติเป็น ข้อดเว้น เช่น ศีล 5 ใน พระพุทธศาสนาบัญญัติไว้ ว่า เว้นจากการปลงชีวิตสัตว์ เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่ เจ้าของมิได้ให้ เว้นจากการ ประทุษณ์ผิดในกาม เว้นจาก การพูดเท็จ เว้นจากการดื่ม น้ำเมา อันเป็นเหตุให้เกิด ความประมาท โดยมีเหตุผล ในการบัญญัติศีลข้อที่ 1 เพื่อรักษาความยุติธรรม ให้ นำใจเขามาใส่ใจเรา หรือนำ ใจเราไปใส่ใจเขาว่าสัตว์ ทั้งหลายต่างก็รักตัวกลัว ตายเช่นเดียวกับเรา ศีลข้อ ที่ 2 เพื่อให้เคารพในสิทธิ แห่งทรัพย์สินของกันและ กัน ศีลข้อที่ 3 เพื่อให้นับถือ ในวงศ์สกุลของกันและกัน ศีลข้อที่ 4 เพื่อให้รักษา ประโยชน์ของกันและกัน ด้วยความจริงใจ ศีลข้อที่ 5 เพื่่อมิให้ประมาทขาด สติสัมปชัญญะ</p>

<p>5</p>	 	<p>พลอย</p> <p>การประพฤติตามสิกขาบทที่ทรงบัญญัติว่าสิ่งนี้ควรทำ และการไม่ล่วงละเมิดสิกขาบทที่ทรงห้ามว่าสิ่งนี้ไม่ควรทำ ชื่อว่า ศีล ศีลนั้นโดยพยัญชนะ แปลว่า ความปกติ มีความหมาย 2 อย่างคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความที่ กิริยาทางกาย และวาจา เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเว้นจากการกระทำและคำพูด อันทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเดือดร้อน 2. ความรองรับ โดยความ <p>เป็นที่ตั้งอาศัย</p> <p>วิน</p> <p>ของกุศลธรรมทั้งหลาย เบญจศีลนี้ ปราภฏใน คัมภีร์อุปาทานและคัมภีร์พุทธวงศ์ ในพระไตรปิฎก เรียกว่า ลิกขาบท หมายถึง ข้อปฏิบัติในการฝึกตน เมื่อบุคคลปฏิบัติตามสิกขาบทดังกล่าวแล้ว ได้ชื่อว่าผู้มีศีล ต่อมาชั้นหลัง มีชื่อเรียกเพิ่มขึ้นว่า นิจศีล หมายถึง ศีลที่คฤหัสถ์ควรรักษาเป็นประจำ และเรียกว่า มนุษยธรรม หมายถึง ธรรมสำหรับมนุษย์ก็ได้ ข้อปฏิบัติทำคนให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์</p>
----------	---	--

		<p>ก็ได้ ข้อปฏิบัติทำให้ได้เกิด มาเป็นมนุษย์ก็ได้</p>
<p>6</p>		<p>พลอย การศึกษาเรื่องเบญจศีลใน ชั้นนี้ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้ เข้าใจเนื้อหาของสาระของเบญจ ศีล ซึ่งเป็นศีลระดับพื้นฐาน ในการดำเนินชีวิตของบุคคล ทั่วไป และใช้เป็นแนวทาง ในการรักษาศีลให้ถูกต้อง ตามหลักคำสอนของ พระพุทธเจ้า ควรทราบศีล 5 สิกขาบทก่อน คือ</p> <p>1. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนางดเว้น จากการฆ่าสัตว์</p> <p>วิน 2. อทินนาทานา เวรมณี เจตนางด เว้นจากการลักทรัพย์</p> <p>พลอย 3. กามเมสุมิฉจจา วา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการประพฤติดีในกาม</p> <p>วิน 4. มุสาวาทา เวรมณี เจตนางดเว้น จากการพูดเท็จ</p> <p>พลอย 5. สุราเมรยมชชปมาทภูฏานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการดื่มน้ำเมาคือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความ ประมาท</p> <p>วิน ติดตามกันใหม่ในตอนหน้านะครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย สวัสดีค่ะ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 2
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปาณาติปาตา เวรมณี
สิกขาบทที่ 1

	ภาพ	เสียง
1		<p>เบญจศีลเบญจธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560</p> <p>ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาบทที่ 1</p>
2		<p>พลอย สิกขาบทที่เราจะเรียนในวันนี้</p> <p>วิน เกี่ยวกับการไม่ฆ่าสัตว์จะ</p> <p>ไม่ใช่แค่การไม่ฆ่าสัตว์นะพลอย</p> <p>แต่ต้องไม่ฆ่ามนุษย์ด้วย ไม่ว่าจะ</p> <p>เป็นผู้ชายหรือผู้หญิง เป็นเด็ก</p> <p>หนุ่มสาว ผู้ใหญ่ วัยชรา หรือยัง</p> <p>อยู่ในครรภ์ไม่ทันคลอดก็ตาม</p>
3		<p>พลอย สิกขาบทนี้ บัญญัติขึ้นเพื่อปลูก</p> <p>เมตตาจิตในสัตว์ทุกจำพวก</p> <p>เมตตาจิตนี้เป็นความดี มีทั่วไปทั้ง</p> <p>ในหมู่มนุษย์ และสัตว์ เพราะไม่ว่า</p> <p>มนุษย์หรือสัตว์ ต่างก็เลี้ยงรักษา</p> <p>ลูกของตัวเองด้วยความรัก เมตตา</p> <p>จิตของสัตว์เป็นเองโดยธรรมชาติ</p> <p>เป็นเครื่องเลี้ยงรักษาลูกสืบพืช</p> <p>พันธุ์ แต่เมตตาจิตในหมู่มนุษย์ยัง</p> <p>ขยายออกไปได้อีกถึงมนุษย์พวก</p>

	 	วิน อื่น ตลอดจนสัตว์ต่างๆ ยิ่งเมตตา จิตขยายออกไปมากเท่าไร ความสุขก็เกิดมากขึ้นเท่านั้น ตัวเรารักร่างกาย รักชีวิต กลัวถูก ทำอันตรายมากเท่าไร มนุษย์ และสัตว์อื่น ๆ ก็รักชีวิตเหมือนกัน กับเรา ใครที่เห็นแก่ความสุขของ ตัวเอง ไม่เหลียวแลคนอื่น ไม่มี เมตตาจิต คิดแต่ความสุขของเขา ผู้นั้น ได้ชื่อว่าประพฤติดีมาจากทางธรรม จัดว่าเป็นบาป เมื่อเพ่งเมตตาจิต เป็นใหญ่ การฆ่า การทำร้าย ร่างกาย และการทรกรรม ห้าม ด้วยสิกขาบทนี้
4	 	พลอย การฆ่า การฆ่า นั้น ได้แก่การทำให้ตาย โดยต่างแห่งวัตถุมี 2 ประเภท คือ ฆ่ามนุษย์และฆ่าเดียรถยาน การฆ่ามนุษย์นั้น มีโทษหนักโดย วัตถุ ฝ่ายพุทธจักรปรับโทษภิกษุ ผู้กระทำให้เป็นปาราชิก คือ ขาด จากความเป็นภิกษุ และใน อรรถาพจน์จะอุปสมบทอีกก็ไม่ขึ้น เป็นอุกฤษฏ์โทษในสังฆมณฑล ฝ่ายราชอาณาจักร ก็ปรับโทษผู้ทำ เป็นอย่างอุกฤษฏ์ คือประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต จะมีข้อแบ่ง เบาก็โดยหย่อนแห่งเจตนา แต่ไม่ว่าจะฆ่ามนุษย์หรือสัตว์ ก็ ด้วยกันทั้งนั้น อย่าทำนะ ไม่ ดีๆ

		พलय ใช่แล้วค่ะ ไม่ตีๆ
5	<div data-bbox="288 461 807 703" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> การฆ่านั้น โดยต่างแห่งเจตนา มี ๒ ประเภท คือ จงใจ และ ไม่จงใจ </div> <div data-bbox="288 815 807 1070" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px;"> ฆ่าโดยจงใจนั้น คือ คิดไว้แต่แรกว่าจะฆ่าเขา ในขณะที่ใจไม่จุ่นงาน แต่ตกอยู่ในฐานแห่งโลก </div> <div data-bbox="288 1178 807 1464" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px;"> ฆ่าโดยไม่จงใจ คือไม่ได้คิดไว้ก่อน เป็นไปโดยบังเอิญ เพราะบันดาลโทสะ </div> <div data-bbox="288 1626 807 1890" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px;"> การฆ่านั้นสำเร็จด้วยประโยค ๒ อย่าง คือ ฆ่าเองหรือใช้ </div>	<div data-bbox="842 353 1422 958"> <p>วิน</p> <p>การฆ่านั้น โดยต่างแห่งเจตนามี 2 ประเภท คือ จงใจและไม่จงใจ ฆ่าโดยจงใจนั้น คือคิดไว้แต่แรกว่าจะฆ่าเขาในขณะที่ใจไม่จุ่นงาน แต่ตกอยู่ในฐานแห่งโลก เช่น โจรปล้นและฆ่าเจ้าของทรัพย์ตาย ตกอยู่ในฐานแห่งพยาบาท เช่น ลอบฆ่าคนมีเวรกับตน หรือเพราะเหตุอื่นนอกจากนี้ และพยายามใช้เครื่องมือหรืออุบายอย่างใดอย่างหนึ่งทำให้เขาตาย</p> </div> <div data-bbox="842 972 1422 1912"> <p>พलय</p> <p>ฆ่าโดยไม่จงใจ คือไม่ได้คิดไว้ก่อน เป็นไปโดยบังเอิญ เพราะบันดาลโทสะ เช่น เกิดวิวาทกันแล้วบันดาลโทสะขึ้นมาและฆ่ากัน เพราะต้องการจะป้องกันตัว เช่น ต่อสู้กับผู้ที่เข้ามาทำร้ายและฆ่าเขาตาย เพราะไม่แกล้ง เช่น หมายจะตีพอหลาบจำ แต่ถูกที่สำคัญ ผู้ถูกตีนั้นตาย หรือหมายจะยิงเป้า แต่ยิงไปถูกคนและผู้ถูกยิงนั้นตาย</p> <p>ฆ่าโดยไม่จงใจนั้น เจตนาไม่เต็มที่มีโทษลดหย่อนเบาลงมา ฝ่ายพระพุทธรูปก็ไม่ปรับถึงปาราชิก ฝ่ายราชอาณาจักรก็ไม่ปรับถึงอุกฤษฏ์โทษ</p> </div> <div data-bbox="842 1921 1422 2016"> <p>วิน</p> <p>การฆ่านั้นสำเร็จด้วยประโยค 2 อย่าง คือ ฆ่าเองหรือใช้ให้ผู้อื่นฆ่า</p> </div>

		<p>ด้วยอาการคือใช้เครื่องมือหรือ อูบายอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งผู้ทำ ทั้งผู้ใช้ ทั้งผู้รับใช้ มีโทษฐานฆ่า มนุษย์ ทั้งฝ่ายพระศาสนา ทั้งฝ่าย ราชอาณาจักร เมื่อก้าวโดยความ เป็นกรรม ย่อมจำแนกว่ามีโทษ หนักโดยลำดับแห่งวัตถุ เจตนา และประโยชน์</p> <p>พลอย ใช้ คู่ วิน</p> <p>สรุปคือ ไม่ว่าจะลงมือฆ่าเอง หรือ ให้คนอื่นฆ่า ก็มีโทษหนักทั้ง ถูกต้องแล้วพลอย</p>
6	<p>โดยวัดถุนั้น ฆ่ามนุษย์ผู้หาความผิดมิได้ หรือไม่ได้ประทุษร้ายตัวและผู้อื่น มีโทษมาก</p> <p>ฆ่าด้วยหาเหตุมิได้ เช่น ผู้นั้นไม่มีความผิดโทษถึงตาย ตามกฎหมาย หรือไม่ได้กำลังจะ ทำร้ายตน มีโทษมาก</p> 	<p>พลอย</p> <p>โดยวัดถุนั้น ฆ่ามนุษย์ผู้หา ความผิดมิได้ หรือไม่ได้ ประทุษร้ายตัวและผู้อื่น มีโทษ มากเพราะเว้นจากเหตุจำเป็น ใน หมู่มนุษย์ที่หาความผิดมิได้ ฆ่า มนุษย์ผู้ทำอุปกระแก่ผู้อื่น เช่น บิดามารดาผู้ทำอุปกระแก่บุตร ครูผู้ทำอุปกระแก่ศิษย์ พ่อบ้าน ผู้ทำอุปกระแก่ลูกบ้าน มีโทษ มาก เพราะไม่เป็นแต่ผลอายุชีวิต ของคนนั้นผู้เดียว ย่อมตัดสุข ประโยชน์ของผู้อื่นด้วย อนึ่ง ฆ่า มนุษย์ผู้มีคุณคือความดี มีโทษ มาก เพราะไม่เป็นแต่ผลอายุชีวิต เปล่า ย่อมทำลายล้างคุณที่เป็น ตัวอย่างให้ผู้อื่นประพฤติตามด้วย โดยเจตนา นั้น ฆ่าด้วยหาเหตุมิได้ เช่น ผู้นั้นไม่มีความผิดโทษถึงตาย</p> <p>วิน</p>

<div data-bbox="288 226 810 479"> <p>ฆ่าด้วยกำลังกิเลสกล้า — เช่น มีจิตหนาด้วยโลภรับจ้างฆ่าเขา หรือมีพยาบาลอันร้ายกาจ ล้างผลาญเขาให้ถึงความพินาศ มีโทษมาก</p> </div> <div data-bbox="288 533 810 786"> </div>	<p>ตามกฎหมาย หรือไม่ได้กำลังจะ ทำร้ายตน มีโทษมาก อนึ่ง ฆ่า ด้วยกำลังกิเลสกล้า เช่น มีจิตหนา ด้วยโลภรับจ้างฆ่าเขา หรือมี พยาบาลอันร้ายกาจ ล้างผลาญ เขาให้ถึงความพินาศ มีโทษมาก โดยประโยชน์นั้น ฆ่าให้ลำบาก เช่น ทุบตีให้บอบช้ำกว่าจะตาย มีโทษ มาก เพราะผู้ถูกฆ่าได้รับ ทุกขเวทนาแสนสาหัส ใครๆ ก็รักชีวิตของตัวเองด้วยกัน ทั้งนั้น เราอย่าเบียดเบียน ชีวิตกันเลย</p> <p>นะคะ</p> <p>วิน ไขแล้วครับ เรื่องการฆ่า ยังไม่จบ นะ</p> <p>พลอย ครับ ยังมีต่อในตอนต่อไป แล้วพบกันตอนหน้านะคะ สวัสดี ค่ะ</p> <p>วิน สวัสดีครับ</p>
---	---

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 3
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปาณาติปาตา เวรมณี
สิกขาบทที่ 1

การฆ่า (ตอนที่ 2)

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิน ในตอนที่แล้ว เราได้เรียนหัวข้อเรื่อง การฆ่า ว่าการฆ่านั้น ได้แก่ การทำให้ตาย โดยต่างแห่งวัตถุ มี 2 ประเภท คือฆาตกรรมมนุษย์และฆาตกรรมเดียรฉาน</p> <p>พลอย การฆ่านั้น โดยต่างแห่งเจตนามี 2 ประเภท คือ จงใจและไม่จงใจ และไม่ว่าจะลงมือฆ่าเอง หรือใช้ให้คนอื่นฆ่า ก็มีโทษหนักทั้งคู่</p> <p>วิน ถูกต้องแล้วครับ และไม่ใช่แค่ห้ามฆาตกรรมผู้อื่น การฆ่าตัวให้ตายก็ไม่สมควร ห้ามทั้งฝ่ายศาสนา ทั้งฝ่ายโลกนะครับ</p>
2		<p>พลอย ผู้ที่ฆ่าตัวให้ตายเอง เป็นผู้สิ้นคิดแล้ว เป็นที่ดูหมิ่นของผู้คน และทำให้วงศ์สกุลต้องอับอาย เกิดมาเป็นคนต้องรักชื่อเสียง ถึงจะตกทุกข์ได้ยาก ก็ไม่ควรกระทำ เพราะการเป็นมนุษย์เป็นสมบัติที่ได้ยาก เมื่อได้แล้วก็ไม่ควรให้เสียเปล่า ถึงชีวิตจะสั้นไป ก็ให้สั้นด้วยดี</p>

  	<p>วิน</p> <p>ส่วนการฆ่าเด็ยรฉาน ไม่ว่าจะชนิดใด มีโทษเบาโดยวัตถุ ฝ่ายพุทธจักรปรับโทษภิกษุผู้กระทำเพียงต้องอาบัติปาจิตตีย์เสมอกันไป ฝ่ายราชาอาณาจักรมีจำกัดโทษ แต่เฉพาะฆ่าสัตว์บางเหล่าที่หวงห้าม เมื่อกกล่าวโดยความเป็นกรรม ย่อมจำแนกว่ามีโทษหนักโดยวัตถุ เจตนา และประโยชน์ที่ใหญ่ โหดร้าย และมีกำลัง</p> <p>พลอย</p> <p>โดยวัตถุ นั้น ฆ่าสัตว์ที่มีเจ้าของ หวงแหวน มีโทษมาก เพราะนอกจากจะทำบาปในการฆ่าสัตว์แล้ว ยังทำบาปส่วนประทุษร้ายทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น ซึ่งเป็นตัวทินนาทานหรือฉายาแห่งอทินนาทานอีกด้วย ในสัตว์ที่มีเจ้าของหวงแหวน ฆ่าสัตว์ที่มีคุณคืออุปการะ เช่น สัตว์พาหนะสำหรับขี่ สำหรับบรรทุก สำหรับเทียมยาน สำหรับไถนา ได้แก่ ช้าง ม้า โค กระบือ เป็นต้น มีโทษมาก เพราะตัดความสุขและอุบายเลี้ยงชีพของผู้อื่น</p> <p>วิน</p> <p>ในสัตว์มีคุณมีอุปการะ ฆ่าสัตว์ใหญ่ที่ใช้ประโยชน์ได้มาก มีโทษมาก เพราะตัดประโยชน์ของเขา มาก ฆ่าสัตว์ของตัวเองก็มีโทษเหมือนกัน แต่เบาลงมา เพราะทำหายนะให้แก่ตนเอง ในสัตว์อันหาเจ้าของมิได้ ฆ่าสัตว์ที่ไม่มี</p>
--	--

		<p>โทษ คือ ไม่ได้ประทุษร้ายแก่หมู่มนุษย์หรือแก่หมูสัตว์ด้วยกัน มีโทษมาก ในสัตว์ที่ไม่มีโทษ ฆ่าสัตว์ใหญ่ มีโทษมาก</p>
<p>3</p>	 	<p>พลอย โดยเจตนา นั้น ฆ่าด้วยหาเหตุมิได้ คือไม่ใช่เพื่อจะป้องกันอันตราย ไม่ใช่เพื่อจะบำบัดโรค ไม่ใช่เพื่อจะลองวิชา หรือค้นหาความรู้มาบำรุงรักษามนุษย์และสัตว์อื่น ไม่ใช่เพื่อเลี้ยงชีพ ไม่ใช่เพื่อเป็นอาหาร ไม่ใช่เพื่อจะปลดความลำบากของสัตว์ เป็นต้น มีโทษมาก อนึ่ง ฆ่าด้วยกำลังกิเลสกล้า เช่น มีอุบายจะหาเลี้ยงชีพได้ในทางอื่น แต่มีโลกเจตนาเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว และหาหินในการฆ่าสัตว์ หรือลู่อ่านาจแก่โทษะ ฆ่าหมายจะทำความพินาศให้แก่สัตว์หรือเจ้าของสัตว์ มีโทษมาก</p> <p>วิน โดยประโยชน์นั้น ฆ่าให้ลำบาก หรือน่าสมเพช เช่น วางยาเบื่อปลาในหนองน้ำให้ตาย มีโทษมาก การฆ่าสัตว์ด้วยปราศจากเมตตาจิต ย่อมเป็นบาปทุกประการ แต่จะบาปมากหรือน้อยก็เพราะวัตถุประสงค์คือสัตว์ที่ถูกฆ่าเจตนาคือความตั้งใจของผู้ฆ่า ประโยคคือความพยายามฆ่าตามนัยที่แสดงมานี้</p>

<p>4</p>	 	<p style="text-align: center;">การทำร้ายร่างกาย</p> <p>พลอย การทำร้ายร่างกายในหัวข้อนี้ จะกล่าวเฉพาะทำแก่นมนุษย์ การทำร้ายร่างกาย แม้ไม่ถึงชีวิตก็ให้เกิดทุกข์แก่ผู้ถูกทำร้าย มีโทษทั้ง ฝ่ายพุทธจักรและราชอาณาจักร ฝ่ายพุทธจักร ปรับโทษแก่ภิกษุ ผู้กระทำความผิดประเวศของการฆ่าหรือมิใช่ ฝ่ายราชอาณาจักรปรับตามชนิดของเครื่องมือที่ใช้ประหาร โดยทำให้ พิกการ เสียโฉม หรือเป็นแต่เจ็บ ลำบาก</p> <p>วิน ทำให้พิกการนั้น คือทำให้เสีย อวัยวะเป็นเครื่องใช้การ เช่น ทำให้เสียนัยน์ตา เสียแขน เสียขา ทำให้เสียโฉมนั้น คือทำร่างกาย ให้เสียรูปเสียงามไม่ถึงพิกการ ทำให้เป็นแต่เจ็บ ลำบากนั้น คือไม่ ถึงเสียโฉม เป็นแต่เสียความ สำราญ</p> <p>พลอย เมื่อก้าวโดยความเป็นกรรม จำแนกว่ามีโทษหนักเป็นชั้นกัน โดยวัตถุ เจตนา และประโยค โดยวัตถุ นั้น ฟังรู้โดยนัยที่กล่าว แล้วในการฆ่ามนุษย์ โดยเจตนา นั้น ทำด้วยหมายจะฆ่า มีโทษ มาก ทำด้วยหมายจะเบียดเบียน ก็มีโทษเหมือนกันแต่ไม่ถึงนั้น โดยประโยคนั้น ทำให้พิกการมี</p>
----------	--	---

<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>โดย เจตนา</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 5px; width: 40px; height: 40px; text-align: center;">ทำด้วยหมาย จะฆ่า</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 5px; width: 40px; height: 40px; text-align: center;">ทำด้วยหมาย เบียดเบียน</div> </div> <p style="background-color: #800000; color: white; padding: 2px; width: 40px; margin: 0 auto;">มีโทษมาก</p> <p style="background-color: #800000; color: white; padding: 2px; width: 40px; margin: 0 auto;">มีโทษเหมือนกัน แต่ไม่ถึงนั้น</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>โดย ประโยค</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 5px; width: 40px; height: 40px; text-align: center;">ทำให้ พิการ</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 5px; width: 40px; height: 40px; text-align: center;">ทำให้ เสียโฉม</div> </div> <p style="background-color: #800000; color: white; padding: 2px; width: 40px; margin: 0 auto;">มีโทษมาก</p> <p style="background-color: #800000; color: white; padding: 2px; width: 40px; margin: 0 auto;">มีโทษเหมือนกัน แต่ไม่ถึงนั้น</p> </div> </div>	<p>โทษมาก ทำให้เสียโฉม และทำให้เป็นแต่ลำบากก็มีโทษเหมือนกันแต่ไม่ถึงนั้น ข้อนี้อนุโลมปาณาติบาต ห้ามด้วยสิกขาบทนี้</p> <p>วิน แล้วติดตามกันใหม่ในตอนหน้า</p> <p>นะครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย สวัสดีค่ะ</p>
--	--

เบญจศิลป์เบญจธรรม คลิป 4
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ทรรกรรม

	ภาพ	เสียง
1	 	<p>วิน พลอยรู้มัยว่า ทรรกรรม คืออะไร</p> <p>พลอย ทรรกรรม หมายถึง การประพฤดิ</p> <p>เทียมโหดแก่สัตว์ไม่มีปราณี ถูกต้องมัยวิน</p> <p>วิน ถูกต้องจ้าพลอย ทรรกรรมนี้ใช้สำหรับ</p> <p>สัตว์เท่านั้น มาดูตัวอย่างกันว่าแบบไหนถึงจะ</p> <p>เรียกว่าทรรกรรม</p> <p>ข้อแรก คือ ใช้การ ใช้สัตว์เป็น</p> <p>พาหนะ เทียมยาน ไถนา ลาก</p> <p>เข็น ไม่มีข้อห้าม เพราะถือว่า</p> <p>สัตว์พาหนะเป็น</p> <p>สวิญญานกทรัพย์ ยังรับรองกัน</p> <p>ทั่วไป ทั้งในฝ่ายพุทธจักรและ</p> <p>ฝ่ายราชอาณาจักรแต่ผู้ใช้ควรมี</p> <p>ปราณีดูแลเอาใจใสในการบำรุง</p> <p>เลี้ยงสัตว์พาหนะนั้น ให้ได้กิน</p> <p>ได้ออนพักผ่อน ไม่ใช้งานจน</p> <p>เกินกำลัง</p> <p>พลอย</p> <p>แต่ถ้าไม่มีปราณี มีแต่จะใช้</p> <p>ปล่อยให้อดอยากซุบพอม ไม่ให้</p> <p>กิน ไม่ให้ออน ไม่ให้หยุด</p> <p>พักผ่อน ใช้งานเกินกำลัง เสียน</p> <p>蹄 หรือทำร้ายร่างกายโดยไม่มี</p> <p>เมตตาจิต เช่น ให้เข็นภาระอัน</p> <p>หนักเหลือเกิน แบบนี้ได้ชื่อว่า</p>

		ประพฤติให้ ยมโหดแก่สัตว์ จัดเป็นทรกรรมข้อใช้การ
2	 	<p>วิน</p> <p>ข้อต่อไป กักขัง เลี้ยงสัตว์ไว้ดูไว้ชมในกรงหรือผูกไว้ ก็ไม่มีข้อห้าม แต่ผู้เลี้ยงควรปรนปรีอให้สัตว์นั้นเป็นสุข ถ้าปล่อยให้อดอยากอดโรย กักขังหรือผูกมัดไว้จนไม่สามารถผลัดเปลี่ยนอิริยาบถได้ แบบนี้ จัดเป็นทรกรรมข้อกักขัง</p> <p>พลอย</p> <p>นำไป ข้อนี้คือการผูกมัดเปิดไก่ สุกร หิวหามเอาศีรษะลงเอาเท้าขึ้น สัตว์ที่ต้องรับ ทรกรรมเช่นนั้น ได้ความทุกข์ยาก เพราะเลือดลงศีรษะ ต้องชูศีรษะไปตลอดทาง อีกอย่างหนึ่ง เอาปลาเป็นๆ ขังข่องทับยัดเยียดกัน ปล่อยให้ดิ้นเสือกสนไปกว่าจะตาย</p> <p>แบบนี้จัดเป็นทรกรรมข้อนำไป</p> <p>วิน</p> <p>เล่นสนุก ข้อนี้จะเห็นได้จากพวกเด็กชุกชนเอาประทัดผูกหางสุนัขแล้วเอาไฟจุด เพื่อให้สุนัขนั้นตกใจวิ่งหนี เอาเทียนจุดไฟติดบนกระดองเต่า เมื่อเทียนไหม้ลงมาถึงกระดอง เต่าร้อนแล้ววิ่งไปด้วยความตกใจ เอาก้อนอิฐก้อนหินขว้างนกหรือคางคก ทิ้งปีกทิ้งขาของ</p>

		<p>สัตว์ อย่างตีไก่แค้นและจิ้งหรีดให้ขาด แบบนี้จัดเป็นทรกรรมข้อเล่นสนุก</p> <p>ข้อสุดท้าย ผจญสัตว์ คือ คนโคชนกระบือ ชนแพะ ชนแกะ ตีไก่ กัดปลา กัดจิ้งหรีด เป็นต้น คนเล่น คนดู ย่อมสนุกเพลิดเพลิน ฝ่ายสัตว์ผู้ชนกันตีกันกัดกัน ย่อมได้ทุกข์ลำบากถึงตัวมันเองจะสมใจ แต่ข้อนี้เป็นเพราะคนประกอบอุบายให้มันบันดาลโทสะขึ้นมาในเวลาเห็นตัวอื่น การแสวงหาความสนุกด้วยไม่เห็นแก่ทุกข์ของสัตว์ จัดเป็นทรกรรมข้อผจญสัตว์</p>
3		<p>วิน</p> <p>ส่วนการวางตะกางเพื่อดักจระเข้ ตัดนิ้วมือลิงแล้วเอาผูกไว้เป็นเหยื่อทั้งเป็น ลิงเห็นเลือดออกตกใจ ก็เอามือแหว่งในน้ำ เลือดก็ซ่านไปในน้ำ จระเข้ได้กลิ่นคาวเลือด ก็มาสูบลิงกลืนลงไป ตะกางก็ติดขวางคอ แบบนี้ก็จัดเป็นทรกรรมสัตว์นะครับ</p> <p>พลอย</p> <p>สมัยก่อน การลงโทษมนุษย์ผู้กระทำความผิดด้วยวิธีทรกรรมให้ลำบาก ทำให้ผู้นั้นเข็ดขยาด ไม่อาจกระทำความผิดอีก การ</p>

		<p>ประหารชีวิตด้วยวิธีทรกรรม อย่งการแล่นเนื้อไปกว่าจะตาย ใช้ไฟคลอก ผ่าอก ให้ ช่างเหยียบ เอาตรึงไว้กับหลักที่ เรียกว่าเสียบทั้งเป็น หรือการ ลงโทษด้วยวิธีทรกรรม เช่น ตัด มือ เท้า ทำให้พิการ ตัดใบหู สับหน้าทำให้เสียโฉม หรือตีจำ บีบคั้นให้ชอกช้ำด้วยเครื่อง กรรมกรณ์ต่างๆ</p>
4	 	<p>วิน</p> <p>เมื่อบ้านเมืองเจริญขึ้น การ ลงโทษด้วยวิธีทรกรรมก็หมดไป การประหารชีวิตก็ใช้วิธีทำให้ ตายเฉียบพลัน ไม่ทันทได้ทรมาน บางประเทศก็เลิกการลงโทษ ประหารชีวิตแล้ว เหลือแต่ จำคุกฐานอกฤษฏ์โทษ ส่วนการ ลงโทษตัดอวัยวะ ทำให้เสียโฉม หรือทำให้ชอกช้ำ ในประเทศที่ เจริญแล้วก็ยกเลิกไป มีแต่ จำคุก ส่วนสัตว์เดียรฉานใน บางประเทศก็ได้รับความกรุณา เพราะมีกฎหมายห้ามไม่ให้ ทำทรกรรม</p> <p>พลอย</p> <p>เมื่อกกล่าวโดยความเป็นกรรม ทรกรรมจัดเป็นวิhingสา มีโทษ หนักเป็นชั้นกันโดยวัตถุ เจตนา และประโยคที่ยิ่งและหย่อน พึง เทียบโดยนัยอันกล่าวแล้วใน</p>

	<p>วิน</p> <p>การฆ่า แม่ข้อนี้ ก็อนุโลม ปาณาติบาต ห้ามด้วยสิกขาบท นี้</p> <p>เราเองก็รักชีวิต ไม่อยากตาย อยากอยู่สุขสบาย ถ้าใครมาฆ่า ทำร้ายร่างกาย ทำทรมานให้ เราลำบากเหมือนทำกับสัตว์ เรารู้สึกอย่างไร คนอื่นหรือสัตว์ อื่นก็มีความรู้สึกอย่างนั้น เหมือนกัน การทำทรมานจึง เป็นบาป</p> <p>พลอย</p> <p>รู้อย่างนี้แล้วก็อย่าลวงสิกขาบท ข้อที่ 1 กันเลยนะคะ เราควรมี เมตตาจิตต่อทั้งมนุษย์และสัตว์ คะ</p> <p>วิน</p> <p>แล้วติดตามกันใหม่ในตอน หน้านะ</p> <p>ครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย</p> <p>สวัสดีค่ะ</p>
--	--

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 5
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

อทินนาทานา เวมณี
สิกขาบทที่ 2

	ภาพ	เสียง
1	 	<p>วิน</p> <p>สิกขาบทที่เราจะเรียนในวันนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร พลอย</p> <p>พลอย</p> <p>เกี่ยวกับ การเว้นจากถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ จะวินวินรู้มัยว่า สิ่งของที่เขาไม่ได้ให้หมายถึงอะไร</p> <p>วิน</p> <p>รู้สิพลอย สิ่งของที่เขาไม่ได้ให้หมายความว่า สิ่งของที่มีเจ้าของ ทั้งที่เป็นสวัสดียานกทรัพย์ อวิญญานกทรัพย์ อันเจ้าของไม่ได้ยกให้เป็นสิทธิ์ขาด รวมทั้งสิ่งของที่ไม่ใช่ของใคร แต่มีผู้รักษาหวงแหน ได้แก่ สิ่งของที่เขาอุทิศบูชาบูชาในวัดอุโบสถในศาสนา นั้นๆ และสิ่งของที่เป็นกลางในหมู่มนุษย์ไม่พึงแบ่งกัน ได้แก่ ของสงฆ์และของมหาชนในสโมสรสถานนั้นๆ</p>
2		<p>พลอย</p> <p>ถูกต้องจะวิน สิกขาบทนี้บัญญัติขึ้น เพื่อให้เลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ เว้นจากเบียดเบียนกัน เรารักทรัพย์ของเรา ไม่อยากให้ใครเอา</p>

		<p>ไปอย่างไร ผู้อื่นก็รู้สึกเหมือนกัน</p> <p>การประพฤติฝ่าฝืนความรู้สึก เช่นนี้ ได้ชื่อว่าประพฤติดังจากทางธรรม จัดว่าเป็นบาป</p> <p>เมื่อเพ่งความประพฤติชอบธรรม ในทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นเป็นใหญ่</p> <p>โจรกรรม ความเลี้ยงซีพอนุลอม</p> <p>โจรกรรม และกิริยาเป็นฉายา</p> <p>โจรกรรม ห้ามด้วยสิกขาบทที่ 2 นี้</p>
<p>3</p>	 	<p>โจรกรรม</p> <p>พลอย สิ่งของ</p> <p>โจร มี</p> <p>โจรกรรม ได้แก่ กิริยาที่ถือเอา ที่ไม่มีผู้ให้ด้วยอาการเป็น</p> <p>หลายประเภท ดังนี้</p> <p>ลัก ได้แก่ กิริยาที่ถือเอาสิ่งของ ด้วยอาการเป็นโจร ในเวลาที่ เจียบไม่ให้เจ้าของรู้ เช่น เห็นผ้า ของเขาตากอยู่ ไม่มีเจ้าของหรือ ใครอื่นที่อยู่ที่นั่น ถือเอาผ้าชิ้น ที่เรียกว่า ขโมย เวลาสังัดคนแอบ เข้าไปในเหย้าเรือน และหยิบ ฉวยเอาสิ่งของๆ เขา ที่เรียกว่า ย่องเบา และงัดหรือเจาะ หน้าต่างประตูที่ปิดอยู่ แล้วถอด กลอนเปิดเข้าไป ถือเอาสิ่งของๆ เขา ที่เรียกว่า ตัดช่อง เป็นต้น</p> <p>ฉก ได้แก่ กิริยาที่ถือเอาสิ่งของใน เวลาที่เจ้าของเผลอ เช่น เห็นเขา</p>

	 <p>ปิ่น กิริยาที่ยกพวกไปเก็บเอาสิ่งของของคนอื่นด้วยอำนาจ</p>	<p>ถือของมา และเขากำลังผลอดตัวเข้าแย่งเอาแล้ววิ่งหนีไป เรียกว่าวิ่งราว หรือบางทีตีเจ้าของให้เจ็บแล้วถือเอา ที่เรียกว่า ตีชิง เป็นต้น</p> <p>กรรโชก ได้แก่ กิริยาที่แสดงอำนาจให้เจ้าของตกใจกลัว ยอมให้สิ่งของๆ ตน เช่น ชูว่าไม่ให้จะฆ่าเสีย หรือเอาไฟลนให้บอกที่ไว้ทรัพย์สิน เป็นต้น</p> <p>ปล้น ได้แก่ กิริยาที่ยกพวกไปเก็บเอาสิ่งของๆ คนอื่นด้วยอำนาจ เช่น พวกโจรถืออาวุธพากันขึ้นบ้านเรือนของเขา เข้าไปเอาทรัพย์สินสมบัติ ฆ่าหรือทำร้ายเจ้าของและพรรคพวกบ้าง ไม่ได้ทำบ้าง เป็นต้น</p> <p>ตุ๋ ได้แก่ กิริยาที่ร้องเอาของผู้อื่น</p> <p>ซึ่ง มิได้ตกอยู่ในมือตน เช่น ฟ้องร้องเอา ที่ดินของเขาว่าเป็นของตัวเอง</p>
4	 <p>ฉ้อ กิริยาที่ถือเอาสิ่งของๆ ผู้อื่นอันตกอยู่ในมือตน</p>	<p>วิน</p> <p>ฉ้อ ได้แก่ กิริยาที่ถือเอาสิ่งของๆ ผู้อื่น อันตกอยู่ในมือตน เช่น รับของฝากเขาไว้แล้ว ภายหลังเจ้าของมาเอา ก็ปฏิเสธว่าไม่ได้รับไว้ หรืออาศัยที่ดินท่านอยู่ ภายหลังกลับว่าเป็นของตัวเอง</p> <p>หลอก ได้แก่ กิริยาพุดปด เพื่อถือเอาของผู้อื่น เช่น ไปหาท่านและพุดปดท่านว่า ท่านผู้นี้ๆ ให้</p>

	 <p>ผู้ชายของใช้ตาชั่ง ที่เบาเกินประมาณ ของน้อยชั่ง แต่มีน้ำหนักมาก</p>	<p>พลอย</p> <p>ขอยืมสิ่งนั้นๆ ครั้นได้ไปแล้วก็ เอาไว้เสียเอง ลวง ได้แก่ กิริยาที่ถือเอา สิ่งของๆ ผู้อื่น ด้วยแสดงของ อย่างใดอย่างหนึ่งให้เข้าใจผิด เช่น ผู้ชายของใช้ตาชั่งที่เบาเกิน ประมาณ ของน้อยชั่งแต่มี น้ำหนักมาก เป็นต้น ปลอม ได้แก่ กิริยาที่ทำของไม่ แท้ ให้เห็นว่าเป็นของแท้ เช่น การขายของปน อย่างน้ำผึ้งปน น้ำตาล ชีผึ้งปนแป้ง นมโคปน น้ำข้าว และปลอมขายว่าเป็นของ แท้</p>
5	 <p>ตระบัด กิริยาที่ยืมของท่านไป แล้วเอาเสีย</p> <p>ลักลอบ กิริยาที่เอาของต้องพิกัด ซ่อนเข้ามาไม่เสียภาษี</p>	<p>วิน</p> <p>ตระบัด ได้แก่ กิริยาที่ยืมของ ท่านไปแล้วเอาเสีย เช่น ขอยืม ของไปใช้แล้วไม่ส่งคืน กู้หนີไป แล้วไม่ส่งต้นทุนและดอกเบี้ย เบียดบัง ได้แก่ กิริยาที่ถือเอา เศษ เช่น ท่านใช้ให้เก็บเงินค่าเช่า ตึก ได้มามากแต่ให้ท่านแต่น้อย สับเปลี่ยน ได้แก่ กิริยาที่เอา สิ่งของๆ ตนที่เลวเข้าไว้แทนและ เอาสิ่งของๆ ผู้อื่นที่ดีเสีย ได้แก่ เปลี่ยนฉลาก และเครื่องใช้สอย เป็นต้น พลอย</p> <p>ลักลอบ ได้แก่ กิริยาที่เอาของ ต้องพิกัดซ่อนเข้ามาไม่เสียภาษี การลอบเอาของต้องห้ามเข้ามาก็ เหมือนกัน และการลักลอบทำ สิ่งของที่ต้องห้าม เช่น ต้มฝิ่น</p>

		<p>กลั่นสุราเถื่อน เป็นต้น หรือ ลักลอบประทุติละเมิดกฎหมาย ด้วยตั้งใจจะไม่เสียค่าอากรก็ เหมือนกัน ยักยอก ได้แก่ กิริยาที่ยักยอก ทรัพย์ของตนที่ต้องถูกยึดเอาไว้ เสียที่อื่น เช่น ผู้ถูกยึดทรัพย์ หรือ เป็นหนี้เขาจะต้องล้มละลาย ยักยอกทรัพย์สมบัติของตน มิให้ ต้องตกเป็นของหลวง หรือเป็น ของเจ้าหนี้ เป็นต้น</p>
6	 	วิน โจรกรรม ที่ยกตัวอย่างมานี้ ไม่ว่าจะ จะเป็นการลงมือทำเอง ใช้ให้ ผู้อื่นทำ หรือเป็นเพื่อนไปทำ โจรกรรมด้วยกัน แม้ไม่ได้เป็นผู้ ลงมือ ก็ได้ชื่อว่าประทุติเป็นโจร ทั้งสิ้น ข้อนี้มีโทษทั้งฝ่ายพุทธจักร และฝ่ายราชอาณาจักร ฝ่ายพุทธ จักรปรับโทษตามวัตถุ อนุโลม ตามกฎหมายแผ่นดิน ฝ่าย ราชอาณาจักรก็มีกำหนดโทษ ตามประโยค ถ้าปล้นหรือทำ โจรกรรมอย่างอื่น ที่ฆ่าหรือทำ ร้ายเจ้าทรัพย์ ก็มีโทษหนัก เมื่อ กล่าวโดยความเป็นกรรม จัดเป็น โทษหนักเป็นชั้นกัน โดยวัตถุ เจตนา และประโยค

<p>ของมีราคามาก ทำความเสียหายมาก — มีโทษมาก</p> 	<p>พลอย โดยวัตถุนั้น ถ้าของที่ทำโจรกรรม มีราคามาก ทำความเสียหาย ให้แก่เจ้าของทรัพย์สินมาก ก็มีโทษ มาก</p>
 <p>ทรัพย์สินที่ได้มาด้วยโจรกรรม มีแต่ทำให้เกิด ความร้อนใจแก่ผู้ได้</p>	<p>โดยเจตนา นั้น ถ้าถือเอาด้วยโลก เจตนา ล้ำ ก็มีโทษมาก โดยประโยชน์ นั้น ถ้าถือเอาด้วยฆ่า หรือทำร้ายเจ้าของทรัพย์สิน ประทุษร้ายเคหสถานและพัสดุ ของเขา ก็มีโทษหนัก</p> <p>วิน สิ่งใดที่ได้มาด้วยโจรกรรม จึงไม่ ทำให้เกิดความสุข เหมือนทรัพย์สิน ที่หาได้ในทางสุจริต เพราะทรัพย์สิน ที่ได้มาด้วยโจรกรรม มีแต่ทำให้ เกิดความร้อนใจแก่ผู้ได้ เพราะฉะนั้นอย่าทำโจรกรรมเลย นะครับ</p>
	<p>พลอย แล้วพบกันใหม่ในตอนหน้านะคะ สวัสดีค่ะ</p> <p>วิน สวัสดีครับ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 6
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ความเลียงชีพอนุโลมโจรกรรม

	ภาพ	เสียง
1	 	<p>พลอย มัย วิน</p> <p>วินรู้จักคำว่า อนุโลมโจรกรรม</p> <p>รู้สึกพลอย อนุโลมโจรกรรม ได้แก่ กิริยาที่แสวงหาทรัพย์ พัสตุในทางไม่บริสุทธิ์ แม้ไม่นับ เข้าในอาการเป็นโจร แบ่ง ประเภทพอเป็นตัวอย่างได้ดังนี้</p> <p>สมโจร ได้แก่ กิริยาที่อุดหนุนโจรกรรม โดยนัยเช่น เป็นใจรับซื้อสัตว์พาหนะหรือสิ่งของที่ผู้อื่นทำโจรกรรมได้มาด้วยราคาถูก และขายเอากำไรอีกต่อหนึ่ง ข้อนี้เป็นปัจจัยแห่งโจรกรรม</p> <p>เมื่อพวกโจรมีที่หวังว่าจะขายพัสตุที่ตนทำโจรกรรมได้มา จึงมีใจกำเริบ และกล้าทำโจรกรรมถือเอาทรัพย์พัสตุของผู้อื่น ที่เขาหาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงของเขาในทางที่ผิด</p> <p>พลอย</p> <p>ไขแล้ววิน ประเภทต่อไปก็คือ ปกอลอก ได้แก่ กิริยาที่คบคนด้วยอาการไม่ซื่อสัตย์ มุ่งหมายจะเอาแต่ทรัพย์สมบัติของเขา</p>

		เมื่อเขาหมดตัวแล้วก็ทิ้งเขาเสีย ข้อนี้เป็นเหตุให้คนตกยาก
2	<div data-bbox="248 555 807 842"> </div> <div data-bbox="248 1066 807 1352"> </div> <div data-bbox="248 1576 807 1841"> </div>	<p>วิน รับสินบน ได้แก่ กิริยาที่ถือเอาทรัพย์สินที่เขาให้เพื่อช่วยทำธุระให้แก่เขาในทางผิด เช่น ตูลาการรับสินบนที่ลูกความฝ่ายหนึ่งให้เพื่อประโยชน์ให้ช่วยข้างตัว แล้วตัดสินให้ลูกความฝ่ายนั้น ผู้ควรแพ้ให้กลับชนะ หรือควรได้น้อยให้ไต่่มาก หรือควรเสียมากให้เสียแต่น้อย หรือควรรับโทษมากให้รับน้อย เพราะสินบนนั้นเป็นเหตุ ข้อนี้เป็นเหตุให้คนประพฤติดังทางธรรม</p> <p>พลอย ทำแบบนี้ ถึงไม่ได้เป็นโจร ก็เหมือนเป็นโจรเลยนะวิน</p> <p>วิน ถูกต้องแล้วพลอย ความเลียงชีพอนุโลมโจรกรรม จึงเป็นกิริยาที่ต้องติเตียน ทั้งคดีโลกคดีธรรม และจัดว่าเป็นกรรมบาป มีโทษหนักเป็นชั้นกันโดยวัตถุ เจตนา และประโยชน์ยิ่งและหย่อน พึงเทียบตามนัยอันกล่าวแล้วในโจรกรรม</p> <p>พลอย ทรัพย์สินที่ได้มาด้วยมิจฉาอาชีพเช่นนี้ ก็เป็นเหมือนกับของที่ได้มาด้วยโจรกรรม ไม่ทำความสุขให้เกิดแก่ผู้ได้ กลับเป็นเหตุแห่งความเสื่อมของผู้นั้น ให้เสียทรัพย์สิน เสียชื่อเสียง</p>

		เสียยศศักดิ์ ผู้รักตัวควรวุ่น ความหาเลี้ยงชีพอนุโลม โจรกรรมนี้ แสวงหาทรัพย์พัสดุ เลี้ยงตนและคนที่ควรจะเลี้ยง ในทางที่ชอบ ด้วยน้ำพักน้ำแรง ของตนเอง
3	<div data-bbox="248 945 807 1211" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 20px; text-align: center;"> กิริยา เป็นฉาพยาโจรกรรม </div> <div data-bbox="248 1375 807 1659" style="background-color: #f1f3f4; padding: 20px;"> </div>	<p>กรรยาเป็นฉาพยาโจรกรรม</p> <p>วิน ต่อไป มาทำความรู้จักกับคำว่า ฉาพยาโจรกรรม กันคร้าบ ฉาพยาโจรกรรม ได้แก่ กรรยาที่ทำทรัพย์พัสดุของผู้อื่นให้สูญและเป็นสินใช้ตกอยู่แก่ตน มีประเภทดังนี้</p> <p>ผลาญ ได้แก่ กรรยาทำอันตรายแก่ทรัพย์พัสดุของผู้อื่น เช่น ผู้หนึ่งคิดปองร้ายผู้หนึ่ง ลอบฆ่าสัตว์พาหนะ หรือลอบเผาองข้าวในนา เป็นต้น ข้อนี้ถึงทำด้วยเจตนาไม่เป็นโจร ก็ให้ผลแก่เจ้าของพัสดุเหมือนกัน จึงมีโทษแก่ผู้ทำทั้งฝ่ายพุทธจักร และราชาณาจักร</p> <p>หยาบฉวย ได้แก่ กรรยาที่ถลาเอาทรัพย์พัสดุของผู้อื่นด้วยความมกง่าย เช่น บุตรหลานผู้ประพฤตเป็นพาล เอาทรัพย์ของมารดาบิดา ปูย่าตายายไปใช้ ด้วยถือว่าเป็นของมารดาบิดาและญาติ และมิตรเอาทรัพย์ของมิตรไปใช้ โดยไม่ได้บอกให้เจ้าของรู้ การที่ไม่บอกก่อนและถลาเอาพัสดุของผู้อื่นด้วยวิสาสะ ถึงจัดว่าไม่มีโทษก็จริง แต่ต้องกอปรด้วยลักษณะ</p>

		<p>ของการถือวิสาสะ คือ เจ้าของ เป็นผู้สนิทกับตน เมื่อถือวิสาสะแล้ว จะไม่มีคนสนทนาก็ เจ้าของได้สั่งอนุญาตไว้ ของที่ถือเอานั้นเป็นสิ่งที่เขาไม่หวังหรือพอให้แก่ตนได้ เมื่อถือเอาแล้ว เขารู้เข้าจะพอใจหรือไม่ว่าอะไร</p>
4		<p>วิน ส่วนการถือวิสาสะไม่ถูกลักษณะ มีโทษ ทำความไม่พอใจแก่เจ้าของ ให้เขาสิ้นรักตน และทำตนให้เป็นที่สงสัยของคนอื่นว่าเป็นโจร</p> <p>พลอย ขนาดเพื่อนสนิทกัน ถ้าเราไปหยิบฉวยเอาของรักของเพื่อนมาเป็นของเรา ก็อาจจะทำให้เสียเพื่อน เสียความรู้สึกดีๆ ที่มีต่อกันไปเลย</p> <p>วิน เพราะฉะนั้น เราจึงควรเว้นกิริยาที่เป็นฉวยโจรกรรม นับถือกรรมสิทธิ์ของผู้อื่นในความเป็นเจ้าของพัสดุ ให้เหมือนกับที่เราอยากให้ผู้อื่นนับถือกรรมสิทธิ์ของเราณะครับ</p> <p>พลอย แล้วพบกันใหม่ในตอนหน้านะค่ะ สวัสดีค่ะ</p> <p>วิน สวัสดีครับ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 7
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กามสุมิจฉาจารา เวมณี
สิกขาบทที่ 3

	ภาพ	เสียง
1	 	<p>พลอย สิกขาบทที่เราจะเรียนในวันนี้เกี่ยวกับ การเว้นจากประพฤติดีในกามทั้งหลาย</p> <p>คะ</p> <p>วิน คำว่า กาม ในที่นี้ ได้แก่ กิริยาที่รักใคร่กันในทางประเวณี สิกขาบทนี้บัญญัติขึ้น เพื่อป้องกันความแตกร้างในหมู่ มนุษย์และทำให้ไว้วางใจกัน และกัน</p> <p>พลอย ผู้ที่ประพฤติดีในทางประเวณี ได้ชื่อว่าทำความแตกร้างในหมู่ มนุษย์ และทำให้เสียความไว้วางใจกัน ข้อนี้จัดว่าบาปห้ามทั่วไปแก่ชายและหญิงทั้งสองฝ่าย เมื่อเพ่งความประพฤติไม่ให้ผิดเป็นใหญ่ ได้หญิงเป็นวัตถุต้องห้ามของชาย 3 จำพวก คือ 1 ภรรยาท่าน 2 หญิงผู้อยู่ในพิทักษ์รักษาของท่าน 3 หญิงที่จารีตห้าม</p>

2	 	วิน ภรรยาท่าน นั้น ได้แก่ หญิงแต่งงานกับชาย หรือไม่ได้แต่งงานแต่อยู่กินด้วยกันอย่างเปิดเผย หรือหญิงผู้รับทรัพย์สินของชายแล้ว และยอมอยู่กับเขา หรือหญิงที่ชายเลี้ยงไว้เป็นภรรยา ถ้าชายอื่นนอกจากสามี เป็นชู้กับหญิงเหล่านี้ ก็เป็นกาเมสุมิจฉาจาร แต่ถ้าเป็นหญิงที่สามีตายแล้ว หรือหย่ากับสามี ขาดจากกันตามกฎหมายแล้ว ถือว่าไม่เป็นวัตถุแห่งกาเมสุมิจฉาจารคะ ส่วน หญิงผู้อยู่ในพิทักษ์รักษาของท่าน นั้น ได้แก่ หญิงที่มารดาบิดา ญาติ พิตักษ์รักษาอยู่ ชายลอบลักเข้าไปร่วมประเวณีด้วยหรือลักพาเอาไป ถือเป็นกาเมสุมิจฉาจาร เมื่อต้องการได้เป็นภรรยา ต้องกล่าวขอให้ท่านยินยอมยกให้ก่อนจึงจะไม่มีโทษ ส่วนหญิงที่ผู้พิทักษ์รักษา รับหมั้นของชายไว้เพื่อจะยกให้แก่เขา ความเป็นใหญ่จะตกอยู่กับชายผู้หมั้น เว้นไว้แต่ได้คืนของหมั้นตกลงกันเสร็จแล้ว
3		วิน หญิงที่จาริตห้าม นั้น ได้แก่ หญิงผู้เป็นเทือกเถาของตัว คือ แม่ ย่า ยาย ทวด และผู้เป็น

	 <p>หญิงที่จารีตห้ามนี้ ก็เป็นวัตถุแห่งกาเมสุมิจฉาจาร</p> 	<p>เหล่ากอของตัว คือ ลูก หลาน หลาน</p> <p>หญิงผู้อยู่ใต้พระบัญญัติในพระศาสนาอันห้ามสังวาสกับชาย เช่น ภิกษุณี หรือนางชี</p> <p>หญิงที่กฎหมายบ้านเมืองห้าม และลงโทษแก่ชายผู้เข้าไปสมสู่ เช่น แม่หม้ายงานท่าน</p> <p>หญิงที่จารีตห้ามนี้ ก็เป็นวัตถุแห่งกาเมสุมิจฉาจารเหมือนกัน หญิง 3 จำพวกนี้ แม้จะเต็มใจหรือไม่เต็มใจ ชายร่วมสังวาสด้วยก็เป็นกาเมสุมิจฉาจาร ส่วนหญิงนอกจากนี้ ถ้าถูกชายข่มขืน ชายผู้นั้นก็เป็นกาเมสุมิจฉาจาร</p> <p>พลอย</p> <p>วิน</p> <p>ชายก็เป็นวัตถุที่ห้ามของหญิงเหมือนกัน มี 2 จำพวก คือ ชายอื่นจากสามีเป็นวัตถุที่ห้ามของหญิงมีสามี</p> <p>ชายที่จารีตห้ามเป็นวัตถุที่ห้ามของหญิงทั้งปวง</p>
4		<p>พลอย</p> <p>หญิงมีสามีคบชายอื่นเป็นชู้เป็นกาเมสุมิจฉาจาร แต่หญิงที่สามีตายและเป็นหม้าย และหญิงที่ได้หย่าขาดจากสามีแล้ว สามารถรับชายที่ไม่ต้องห้าม</p>

	  	<p>วิน</p> <p>เป็นสามีได้ ไม่เป็น กามะสุมิจฉาจาร</p> <p>ชายที่จารีตห้าม ในที่นี้คือ ภิกษุสามเณร มีสิกขาบทห้ามร่วมประเวณี และเป็นผู้ที่กฎหมายบ้านเมืองห้ามไม่ให้หญิงร่วมประเวณีด้วย หญิงผู้ประพฤติล่วงข้อห้ามเป็นวัตถุให้ภิกษุต้องปฐมปาราชิก ต้องโทษแผ่นดินดุษฎีเดียวกันกับชายนักพรตผู้ถือเมถุนวิรัตติในศาสนาอื่นก็เป็นวัตถุแห่งกามะสุมิจฉาจารเหมือนกัน</p> <p>พลอย</p> <p>หญิงยินยอมร่วมสังวาสกับชายผู้เป็นวัตถุที่ห้ามของตน เป็นกามะสุมิจฉาจาร เว้นไว้แต่ตนไม่ยินยอม แต่ชายทำผลการดังนี้ ไม่เป็นกามะสุมิจฉาจารแก่หญิง ส่วนหญิงผู้อยู่ในพิทักษ์รักษาท่าน เมื่อล้าลอบสมคบกับชายที่ไม่ต้องห้าม ไม่เป็นกามะสุมิจฉาจาร แต่หญิงก็ไม่ควรทำ เพราะเป็นเหตุให้เสียชื่อเสียงและได้รับความอาย</p>
<p>5</p>		<p>วิน</p> <p>กามะสุมิจฉาจารนี้ เป็นความประพฤติชั่วร้าย มีโทษทั้งทางโลกทางธรรม เมื่อก้าวโดยความเป็นกรรม จัดว่ามีโทษหนักเป็นชั้นกัน โดยวัตถุ</p>

   	<p>เจตนา และประโยชน์ โดยวัตถุ นั้น ถ้าเป็นการทำชั่วหรือล่วงใน วัตถุที่มีคุณ ก็มีโทษหนัก</p> <p>พลอย โดยเจตนา นั้น ถ้าทำ กาเมสุมิจฉาจารด้วยกำลังราคา กล้วย ก็มีโทษหนัก อย่างเช่น หญิงผู้สมัครร่วมสังวาสกับชาย ถึงแม้ที่ทำด้วยความกลัว ก็มี โทษเหมือนกัน อย่างเช่น หญิง ผู้ไม่สมัครใจ แต่ยอมทำตาม เพราะกลัวชายจะทำร้าย เป็น ต้น</p> <p>โดยประโยชน์นั้น ถ้าเป็นไปด้วย การใช้กำลังข่มขืน ก็มีโทษหนัก แก่ฝ่ายที่ทำ อีกอย่างหนึ่ง กาเมสุมิจฉาจารที่ถึงกับร่วม ประเวณีมีโทษหนัก ไม่ถึง ประเวณีก็มีโทษเหมือนกัน แต่ เบากว่า</p> <p>วิน เพราะฉะนั้น ชายหญิงผู้มิคู่ ก็ ควรยินดีด้วยคู่ของตน ผู้ยังไม่มี คู่ ก็เลือกหาคู่ที่ไม่ใช่วัตถุที่ห้าม ถ้าเรารักชื่อเสียง ก็อย่าได้ ประพฤติชื่อนี้เป็นอันขาดนะ ครับ</p> <p>พลอย แล้วพบกันใหม่ในตอนหน้านะ ค่ะ สวัสดีค่ะ</p> <p>วิน สวัสดีครับ</p>
--	--

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 8
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มุสาวาทา เวมณี
สิกขาบทที่ 4

	ภาพ	เสียง
1	 	<p>วิน สิกขาบทที่เราจะเรียนในวันนี้ คือ เวนจากมุสาวาท ความเท็จ ได้ชื่อว่ามุสา กิริยาที่พูดหรือ แสดงอาการมุสา ได้ชื่อว่า มุสาวาทในที่นี้</p> <p>พลอย สิกขาบทนี้บัญญัติขึ้น เพื่อห้าม ความตัดประโยชน์ทางวาจา ใดๆ ก็ชอบความจริงด้วยกัน ทุกคน ผู้ใดพูดมุสา จึงเป็นการ ทำลายความรู้สึกร่วมและเป็นการ ตัดประโยชน์คนอื่น จัดว่าเป็น บาบ</p> <p>1 เมื่อเพ่งความจริงเป็นใหญ่ มุสา</p> <p>1 จึ่งถูก อนุโลมมุสา 1 ปฏิสสวะ</p> <p>ห้ามด้วยสิกขาบทนี้ด้วย</p>
2		<p style="text-align: center;">มุสา</p> <p>วิน ถ้าวัตถุที่จะกล่าวนั้นไม่เป็นจริง ผู้กล่าวก็จงใจ และกล่าวให้ คลาดจากความเป็นจริง เพื่อให้</p>

	 	<p>ผู้ฟังเข้าใจผิด ถือว่าเป็นการมุสา</p> <p>พลอย</p> <p>ใช้แล้วจะวิน การแสดงความเท็จ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิด ไม่ใช่แค่วาจา แต่กายก็เป็นได้เหมือนกัน เช่น เขียนในเรื่องที่ไม่จริง ดังนั้น มุสาจึงเป็นได้ทั้งกายและทางวาจา ถึงไม่พูดด้วยปาก แต่ทำด้วยกายเพื่อจะให้เขาเข้าใจผิด ก็เป็นมุสาวาทเหมือนกัน</p>
<p>3</p>	 	<p>วิน</p> <p>ตัวอย่างของการมุสา มีดังนี้</p> <p>ปด ได้แก่ มุสาจ๋าๆ ไม่อาศัยมูลเลย เช่น เห็นแล้ว พูดว่าไม่เห็น รู้อยู่ พูดว่าไม่รู้ ได้โวหารต่างกัน ตามความมุ่งหมายของผู้พูด เช่น พูดเพื่อจะยุเขาให้แตกกัน เรียกว่า ส่อเสียด พูดเพื่อจะโก่งท่าน เรียกว่า หลอก พูดเพื่อจะยกย่อง เรียกว่า ยอ พูดไว้แล้วไม่รับ เรียกว่า กลับคำ เป็นต้น</p> <p>พลอย</p> <p>ทนสาบาน ได้แก่ กิริยาที่เสี่ยงสัตย์ว่าจะพูดตามจริง หรือจะทำตามคำสาบาน แต่ใจไม่ตั้งใจตามนั้น เช่น พยานทนสาบานแล้วจะเบิกคำเท็จ เป็นต้น</p>

 	<p>วิน ทำเล่ห์กระเท่ห์ ได้แก่ กิริยาที่ อวดอ้างความศักดิ์สิทธิ์อันไม่ เป็นจริง เช่น อวดรู้วิชาคง กระพันว่าพินไม่เข้ายังไม่ออก เป็นต้น เพื่อให้คนหลงเชื่อถือ และพากันนิยมในตัว เป็นอุบาย หลากหลาย</p> <p>พลอย มารยา ได้แก่ กิริยาที่แสดง อาการให้เขาเห็นผิดจากที่เป็น จริง เช่น เป็นคนทู่ซึล ทำท่า ทางให้เขาเห็นว่าเป็นคนมีศีล</p>
<p>4</p> 	<p>วิน ทำเลศ ได้แก่ พุดมูสาเล่น สำนวน เช่น ผู้หนึ่งเห็นคนวิ่ง หนีเขามา เมื่อคนผู้ไล่ตามถาม หาว่า เห็นคนวิ่งมาทางนี้บ้าง หรือไม่ คนนั้นไม่อยากให้เขา จับคนผู้หนึ่งนั้นได้ แต่ไม่อยาก เป็นคนมูสา จึงย้ายไปยืนที่อื่น แล้วตอบว่า ข้าพเจ้ายืนอยู่ที่นี้ ไม่เห็น เล่นสำนวนว่าตั้งแต่ตน ย้ายจากที่นั่นมายืนที่นี้ ไม่เห็น คนวิ่งมา ข้อนี้ถึงเป็นภาษาที่ จริง แต่เขาพุดเพื่อจะให้ผู้ถาม เข้าใจความว่า ไม่ได้มีใครวิ่งมา ทางนี้เลย แบบนี้จึงจัดว่าเป็นมูสา</p> <p>พลอย เสริมความ ได้แก่ พุดมูสา อภัยมุลเดิม แต่เสริมให้ มากกว่าที่เป็นจริง อย่าง</p>

		<p>สรรพคุณของยากินแก้โรคก็พูดเกินกว่าคุณของยาที่มีจริง ทำให้คนเข้าใจผิด</p> <p>วิน อ้าความ ได้แก่ พุดมสาอาศัยมูลเดิม แต่ตัดข้อความที่ไม่อยากให้ออก เพื่อให้เข้าใจเป็นอย่างอื่นเหมือนคนกระทำผิดและหวังจะปิดโทษของตัวเอง จึงกล่าวอ้าความ เช่น นักเรียนไปบ้านเพื่อน แล้วชวนกันไปเที่ยวชุกชนทำความชั่วต่างๆ กลับมาบ้านผิดเวลา พอบิดาถาม ก็ตอบว่าไปบ้านเพื่อน ซึ่งเป็นความจริง แต่พูดเพียงเท่านั้น เพื่อจะให้เข้าใจไปว่าไม่ได้ไปเที่ยวชุกชนที่อื่น</p>
5		<p>พลอย การพุดมสาในสิกขาบทนี้ มีโทษทั้งฝ่ายพุทธจักร ทั้งฝ่ายราชาอาณาจักร ฝ่ายพุทธจักรโทษที่เป็นอย่างหนัก ปรับถึงอาบัติปาราชิก ข้อนี้ได้แก่พุดมอวดอุตริมนุสธรรมอันไม่มีจริง โทษที่เป็นอย่างเบา ก็เสมออาบัติปาจิตตีย์ ไม่มีช้อยกเว้น ฝ่ายราชาอาณาจักรปรับโทษตามฐานที่หักประโยชน์ผู้อื่น เมื่อกล่าวโดยความเป็นกรรมจัดว่ามีโทษหนักเป็นชั้นกันโดยวัตถุ เจตนา และประโยชน์</p>

		<p>วิน</p> <p>โดยวัตถุประสงค์นั้น ถ้าข้อความเป็นเรื่องที่หักประโยชน์ท่าน เช่น ทนสาบานเบิกพยานเท็จ กล่าวใส่ความท่าน หลอกหลวงเอาทรัพย์สินท่าน เป็นต้น มีโทษหนักอีกประการหนึ่ง กล่าวมุสาแก่ท่านผู้มีคุณ คือ พ่อ แม่ ครู เจ้านาย และท่านผู้อยู่ในศีลในธรรม มีโทษหนัก</p>
6	 	<p>พลอย</p> <p>โดยเจตนา นั้น ถ้าผู้พูดคิดให้ร้ายแก่ท่าน เช่น กล่าวใส่ความท่าน มีโทษหนักโดยประโยคนั้น ถ้าผู้พูดพยายามทำให้เขาเชื่อสำเร็จ มีโทษหนักมูสานั้น เป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืน วันหนึ่งผู้มูสาก็ต้องส่อพิรุณให้ผู้มีปัญญาจับได้ และยังเป็นที่ยังรังเกียจของผู้คน เหมือนคนเปื้อนของสกปรก มีกลิ่นเหม็นติดตัว ฉะนั้น เราจึงควรเว้นจากมูสาวาท ทำตนให้เป็นคนน่าเชื่อถือ พูดแต่คำสัตย์จริงแล้วเราก็จะได้รับความจริงใจจากคนอื่นเช่นเดียวกันค่ะ</p> <p>วิน</p> <p>แล้วติดตามกันใหม่ในตอนหน้านะครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย</p> <p>สวัสดีค่ะ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 9
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

อนุโลมมูสา

	ภาพ	เสียง
1		<p>พลอย วิน</p> <p>วินรู้มัยว่า อนุโลมมูสา คืออะไร รู้สีพลอย ลักษณะของ อนุโลมมูสา คือ วัตถุที่จะกล่าวนั้นไม่เป็นจริง แต่ผู้กล่าวไม่จงใจกล่าวจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิด แบ่งประเภทได้ดังนี้</p> <p>เสียดแทง ได้แก่ กิริยาที่วาผู้อื่นให้เจ็บใจ ด้วยอ้างวัตถุที่ไม่เป็นจริง กล่าวยกให้สูงกว่าพื้นเพของเขา ที่เรียกว่า ประชด หรือกล่าวทำให้เป็นคนเลวกว่าพื้นเพของเขา ที่เรียกว่า ต่า</p> <p>สับปลับ ได้แก่ พูดปิดด้วยความ คะนองวาจา แต่ผู้พูดไม่ได้ตั้งใจจะ ให้เขาเข้าใจผิด</p> <p>พลอย</p> <p>เก่งจังเลยจ๊ะวิน ยังมี คำ ส่อเสียดและคำเสียดแทง ด้วยนะ ที่จัดอยู่ในพวกอนุโลมมูสา คำส่อเสียดนี้ให้โทษแก่ผู้อื่น และเป็นเหตุให้เขาแตกกัน เช่น คนหนึ่งว่าเสียดแทงให้เขาเจ็บใจ ถึงข้อความนั้นจะเป็นจริง แต่เป็นเหตุให้ผู้ถูกว่าเจ็บใจ วาจาเช่นนี้มีมูลมาแต่มูสา</p>

<p>2</p>	 	<p>วิน</p> <p>อนุโลมมุสานี้ มีโทษควรเว้นทั้ง ฝ่ายคดีโลก ทั้งฝ่ายคดีธรรม ฝ่ายคดีโลก จัดว่าเป็นกิริยาที่ หยาบช้าเลวทราม คนสุภาพ เขาไม่พุดกัน ฝ่ายคดีธรรม ก็จัด ว่าเป็นบาปกรรม เป็นวชิทุจริต ไม่ควรประพฤติ มีโทษหนักเป็น ชั้นกันโดยวัตถุ เจตนา และ ประโยค</p> <p>โดยวัตถุนั้น ถ้าข้อความ เป็น เรื่องที่ประทุษร้าย เช่น พุด ส่อเสียด หรือพุดเสียดแทง มี โทษหนัก โดยเฉพาะถ้ากล่าว แก่ท่านผู้มีคุณ</p> <p>พลอย</p> <p>โดยเจตนา นั้น ถ้าผู้พุดมั่งร้าย แก่ท่าน เช่น หวังจะให้ท่าน ได้รับความเจ็บใจ แล้วกล่าว เสียดแทงท่าน มีโทษหนัก โดยประโยชน์ นั้น ถ้าผู้พุด พยายามทำความเสียหายให้แก่ ท่านสำเร็จ เช่น ถูกยุแล้ว ท่าน แดกกัน มีโทษหนัก ถูกยุแล้ว ท่านไม่แตกกัน ก็มีโทษอยู่ดี</p> <p>วิน</p> <p>เพราะฉะนั้นเราอย่าพุดคำ อนุโลมมุสาเลยนะครับ จะว่า กล่าวกันก็ไม่ควรใช้คำดำ แต่ให้ พุดจาอย่างสุภาพ อย่าใช้ อารมณ์จะดีกว่าครับ</p>
----------	--	---

3

ปฏิสสวะ

พลอย วิน เคยสัญญากับใครไว้แล้วไม่ทำตามสัญญาบ้างมั๊ย

วิน อืม ก็เคยเหมือนกันนะ อย่างสัญญากับแม่ว่าจะประหยัดเงิน แต่ก็ทำไม่ได้สักที

พลอย นี่ละ วินกำลังทำ **ปฏิสสวะ** คือการรับปากด้วยเจตนาบริสุทธิ์ คิดจะทำตามที่รับไว้จริง แต่ภายหลังกลับไม่ทำ แบ่งประเภทได้ดังนี้

ผิดสัญญา ได้แก่ สองฝ่ายทำสัญญาแก่กันว่าจะทำเช่นนั้น เช่นนี้ ภายหลังฝ่ายหนึ่งได้ช่องแล้วกลับคืนบิดพลิ้ว ไม่ทำตามข้อที่สัญญา จะเห็นตัวอย่างได้ในการทำสัญญาจ้างต่างๆ

เสียสัตย์ ได้แก่ การให้สัตย์ฝ่ายเดียวว่า ตนจะทำหรือไม่ทำเช่นนั้น ภายหลังบิดพลิ้วไม่ทำตาม เช่น ข้าราชการผู้ถวายสัตย์สาบานว่า จะรับราชการอันเป็นหน้าที่ของตนให้ดีแล้ว ฝ่าฝืน หรือคนทำชั่วแล้วรับปากว่า จะไม่ทำเช่นนั้นอีก แต่ภายหลังกลับทำ

คืนคำ ได้แก่ การรับปากว่าจะทำสิ่งนั้น แต่ภายหลังกลับไม่ทำ เช่น บอกว่าจะให้สิ่งของสิ่งนั้น แต่กลับไม่ได้ให้

<p>4</p>	 	<p>วิน</p> <p>ไขแล้วพลอย ปฎิสฐวะนี้ มีโทษควรเว้นทั้งฝ่ายคดีโลกคดีธรรมฐานไม่ต้องอยู่ในสัตย์ เป็นเหตุเสียชื่อเสียงของผู้ประพฤติ ผู้รักสัตย์ไม่ควรประพฤติ แต่ถ้าไปสัญญาว่าจะทำในสิ่งที่เป็นโทษ เช่น สัญญาว่าจะไปปล้นด้วยกัน แบบนี้ไม่ควรทำ และไม่ถือว่าเป็น ปฎิสฐวะ แม้จะผิดสัญญา แต่ถ้าไปสัญญาในสิ่งที่ไม่เป็นโทษ เช่น รับนัดเขาไว้ว่าจะไปพบ แต่ไปไม่ได้ และบอกเขาให้รู้ก่อน แบบนี้เรียกว่า ถอนคำ ไม่นับเข้าในปฎิสฐวะ</p> <p>ยังมีคำว่า ยถาสัญญา ด้วยนะ ค่ะ คือ พุดตามสำคัญ แม้สิ่งที่พุดจะไม่เป็นจริง แต่ผู้พุดมีเจตนาบริสุทธิ์ ถือว่าไม่เป็นมุสาแบ่งประเภทได้ดังนี้</p> <p>โวหาร ได้แก่ ถ้อยคำที่ใช้กันเป็นธรรมเนียม เช่น วิธีเขียนจดหมาย ลงท้ายว่า สุดแล้วแต่จะโปรด ข้าพเจ้ามีความเสียใจหรือข้าพเจ้ามีความยินดี ซึ่งเป็นการพุดตามเหตุที่น่าสลดหรือน่าบันเทิง หรือการพุดขบใจตามธรรมเนียม คำเช่นนี้ถึงวัตถุไม่แท้หรือมากกว่าจริง แต่ผู้พุดไม่ตั้งใจจะกล่าวให้ผู้ฟังเข้าใจผิด และผู้ฟังก็ไม่ได้สนใจ</p>
----------	--	---

	<p>เป็นการพูดตามเหตุ ที่นำสลดหรือน่าบั่นทึง หรือการพูดขบใจ ตามธรรมเนียม คำเช่นนี้ถึงวัดดูไม่แท้ หรือมากกว่าจริง</p> 	<p>ในข้อนี้ว่าจริงหรือเท็จ เข้าใจ แค่ว่าสุภาพหรือไม่สุภาพ เท่านั้น</p>
5	<div data-bbox="252 622 815 891"> <p>นินาย เรื่องเปรียบเทียบ เพื่อได้ใจความเป็น สุภาพ</p> </div> <div data-bbox="252 1115 815 1384"> <p>สำคัญผิด กิริยาที่พูดสำคัญผิด และพูดไปตามสำคัญนั้น</p> </div> <div data-bbox="252 1541 815 1809"> <p>พลั้ง กิริยาที่ผู้พูด ตั้งใจจะพูดอย่างหนึ่ง แต่ปากพูดไปอย่างหนึ่ง</p> </div>	<p>วิน นินาย ได้แก่ เรื่องเปรียบเทียบ เพื่อได้ใจความเป็นสุภาพ เช่น สัตว์พูดกับคนหรือกับสัตว์ชนิด อื่น เป็นต้น แม้เป็นเรื่องไม่จริง แต่ผู้แต่ง ผู้เล่า ไม่ตั้งใจจะปิด หรือเรื่องที่จินตกวีคิดประดิษฐ์ ขึ้น เพื่อความเสนาะ ไม่ได้ตั้งใจ จะให้เข้าใจว่าเป็นจริง ก็จัดเข้า ในที่นี้</p> <p>พลอย สำคัญผิด ได้แก่ กิริยาที่พูด สำคัญผิดและพูดไปตามสำคัญ นั้น เช่น วันนี้อันตรายพิศมิต มีผู้ ถามว่า วันอะไร เราเข้าใจว่าวัน ศุกร์ และบอกเขาว่าวันศุกร์ แบบนี้ผู้พูดไม่มีความตั้งใจจะ มุสา ไม่มีโทษแก่ผู้บอก แต่เมื่อ รู้ว่าผิด ถ้าไม่บอกจะเสีย ประโยชน์เขา ควรบอกเขาใหม่</p> <p>วิน พลั้ง ได้แก่ กิริยาที่ผู้พูดตั้งใจจะพูดอย่าง หนึ่ง แต่ปากพูดไปอย่าง หนึ่ง เช่น ในการบอกวันข้างต้น ต่างแต่ผู้พูดตั้งใจจะบอกตรง ตามจริงและไม่เสียประโยชน์</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 10
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

สุราเมรัยฆปะมาทัญฐานา เวมณี

สิกขาบทที่ 5

	ภาพ	เสียง
1	 	<p>พลอย สิกขาบทที่เราจะเรียนในวันนี้ คือ เว้นจากตีมน้ำเมา คือ สุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ค่ะ</p> <p>วิน สุราเมรัย เป็นของที่ทำให้ผู้ตีมน้ำเมาเสียดิ จากปกติเป็นคนดีก็กลายเป็นคนชั่วได้ เพราะฉะนั้นน้ำเมาคือสุราและเมรัย ได้ชื่อว่า เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท</p> <p>พลอย ถ้าเราเมาสุราจนขาดสติ และ ไม่มีความอดกลั้นพอ ก่อวิวาทกับผู้อื่น ด้วยเหตุไม่ควรเป็น หรือตีต่ำนานที่เราไม่ควรทำ หรือประพฤติมารยาทไม่ควร แก่คนสุภาพ เมื่อสร้างเมา รู้สึกตัวในภายหลัง ก็ต้องพบกับความทุกข์และความขายหน้า อาจถูกจำ ถูกปรับ หรือที่สุดถูกจับเอาไปขังไว้จนกว่าจะสร้างเมา</p> <p>วิน ถ้าต้องถูกไล่ออกจากการทำงาน อันเป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพ ก็จะได้รับ ความลำบาก ผู้ประพฤติความดีจำต้องมีสติสัมปชัญญะ อยู่เสมอ</p>

<p>2</p>	 <p>ธรรมดาน้ำเมา เหมือนกับของมีพิษอย่างอื่น ๆ เป็นเครื่องมือเมา ย่อมมีฤทธิ์ทำคนเสพให้ติด</p>	<p>พลอย</p> <p>มีคนมากมายที่เลี้ยงเห็นโทษแห่ง การเสพสุราจนติด หรือเมาจน มีอาการผิดจากปกติ จึงเสพ เป็นครั้งเป็นคราวไม่ถึงเมา เลย เห็นว่าไม่เป็นอะไร แต่หลายคน ที่คิดว่าไม่เป็นอะไร เมื่อเสพ คราวละเล็กละน้อยต่อเนื่องไป ก็ทวีขึ้นถี่ขึ้นโดยลำดับ และติด โดยไม่ทันรู้ตัว</p> <p>วิน</p> <p>ธรรมดาน้ำเมา เหมือนกับของ มีพิษอย่างอื่น ๆ เป็นเครื่องมือ เมา ย่อมมีฤทธิ์ทำคนเสพให้ติด อยากมันรำไป ไม่รู้จักอิ่มไม่รู้จัก เบื่อ ไม่เป็นแต่เพียงทำให้อยาก บ่อยๆ ทำให้ต้องทวีมากขึ้น และแรงขึ้นทุกที คนเคยเสพ สุราซึมแล้ว เสพสุราอ่อนลง หรือเคยเสพคราวละมากๆ แล้วเสพแต่น้อย จึงระงับความ อยากไม่ได้ เพราะอย่างนี้คนจึง ติดโดยไม่รู้ตัว กว่าที่รู้ก็ติดจน ยากที่จะเลิกได้แล้ว</p>
<p>3</p>	 <p>พอดิตมาก ๆ ร่างกาย ทนความอยากไม่ไหว พอไม่ได้เสพ ก็อยากเสพซ้ำอีก</p>	<p>พลอย</p> <p>พอดิตมากๆ ร่างกายก็ทนความ อยากไม่ไหว พอไม่ได้เสพ ก็ อยากเสพซ้ำอีกเสมอๆ บางคน อดได้แล้วตั้งหลายปี รู้รสเข้า หนเดียวยังอยากอีก ถ้าทนไม่ ไหว ก็ต้องกลับเป็นคนติดสุรา อีก น้ำเมาเป็นของที่ติดง่ายละ ได้ยาก ฉะนั้น ผู้เห็นโทษแห่ง ความติดและความเมา ไม่</p>

	<p>วิน</p> <p>ปรารถนาจะให้มีแก้ตน ควรเป็นผู้สำรวจด้วยดีในการตีมน้ำเมา อย่าเชื่อใจว่าไม่เป็นอะไร</p> <p>น้ำเมาที่ปนโภชนาหาร เพื่อจะแก้กลิ่นคาวหรือชุกกลิ่นชูรส ถ้าสีกลิ่นรสของมันไม่ปรากฏ เรียกว่าเป็นอัปโพหาริก ผู้บริโภคของนั้นไม่ต้องโทษฝ่ายพระศาสนา แต่นักปราชญ์บางท่านกล่าวว่าบริโภคไม่ดี ถ้าผู้บริโภคเคยติดสุราเมาและอดได้แล้ว อาจชวนให้อยากขึ้นมาอีกก็ได้ ของเช่นนี้ ถ้าจะให้หมดโทษ พึงตั้งไฟให้ร้อนพอรสเมาขึ้นเป็นไอไปเสียหมด</p>
<p>4</p> 	<p>พลอย</p> <p>ส่วนของที่มีสีมีกลิ่นมีรสคาวของน้ำเมา แต่ทำให้น้ำเมาไม่ เป็นของอนุญาตให้บริโภคได้ ไม่มีโทษฝ่ายพระศาสนา ข้อนี้พึงเห็นอุทาหรณ์ในน้ำส้ม ตามธรรมดา มีรสหลายอย่าง ต้องอากาศแล้วแปรไปตามเวลา เช่น รสหวานเจือน้ำพอสผสมส่วนแปรเป็นรสเมากับไออบ และรสเมานั้น ถ้าระคนปนอยู่ในน้ำนั้น และปล่อยให้ผึ่งอากาศต่อไปอีก ย่อมแปรเป็นน้ำส้มที่มีรสเปรี้ยวพ้นจากความเป็นของเมา</p>

		<p>วิน</p> <p>รสมาต่างจากรสหวานของเดิม ฉันใด น้ำส้มก็ต่างจากรสเม ฉันนั้น น้ำส้มก็เหมือนกัน ถ้า ปล่อยไว้เช่นนั้น ก็ย่อมแปรไป อีกหมดรสเปรี้ยว เมื่อน้ำแห้ง ไปหมดก็เหลือแต่ผงตะกอนสี คล้ำๆ พืชเป็นของเกิดมาแต่ดิน น้ำอากาศแล้ว ก็กลับเป็นดินน้ำ อากาศไปตามเดิม</p>
<p>5</p>	 	<p>พลอย</p> <p>เมื่อฟังความสำรวมจากของ มีนเมา อันเป็นเหตุเสียความ ผาสุกแห่งร่างกายและเสีย ความดีเป็นใหญ่ ผื่น กัญชา และของเมาอย่างอื่นอีกที่มี อาการเช่นกัน ก็ควรจะอนุโลม เข้าเป็นของห้ามในสิกขาบทคำ รบ 5 นี้ เมื่อครั้งพุทธกาล ของ เหล่านี้ยังไม่มีใครรู้จักใช้ใน ประเทศนั้น จึงมีได้มีคำ กล่าวถึง แต่ข้อสำหรับตัดสินที่ พระบรมศาสดาทรงวางไว้เป็น แบบ เรียกมหาประเทศ มีว่า สิ่งใดที่พระองค์ไม่ได้ทรงห้ามไว้ ก็ดี ไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ก็ดี ถ้า สิ่งนั้นอนุโลมข้างของไม่ควร ก็ เป็นไม่ควร ถ้าอนุโลมข้างของ ควร ก็เป็นควร ดังนี้</p> <p>วิน</p> <p>เมื่อรู้แล้วว่าการดื่มสุราทำให้ เกิดความประมาท ก็อย่าดื่มกัน เลยจะดีที่สุดนะครับ</p>

	<p>พลอย วิน</p> <p>ใช่แล้วค่ะ แล้วติดตามกันใหม่ ในตอนหน้านะคะ สวัสดีค่ะ สวัสดีครับ</p>
---	--

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 11
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

วิรัติคือความละเว้น

	ภาพ	เสียง
1		<p>พลอย</p> <p>ตอนนี้เราก็ได้รู้จัก สิกขาบททั้ง 5 ครบแล้วนะคะ ว่ามีอะไรบ้าง ใช่แล้วครับ บุคคลผู้เว้นจากข้อห้ามในสิกขาบททั้ง 5 เรียกว่าผู้มีศีล</p> <p>พลอย</p> <p>ผู้มีศีล หมายถึง เป็นผู้ที่มีปกติกายวาจาสะอาดปราศจากโทษ กิริยาที่ละเว้นนั้น มี 3 ประเภท คือ สัมปตตวิรัติ สมาทานวิรัติ สมุจเฉทวิรัติ</p>
2		<p>วิน</p> <p>1. สัมปตตวิรัติ แปลว่า ความละเว้นจากวัตถุอันถึงเข้า ได้แก่ ความละเว้นของคนทั่วไป ไม่ได้ตั้งสัตย์ปฏิญาณว่าตนละเว้นจากข้อห้ามนั้นๆ แต่ก็ไม่ละเมิดข้อห้ามทั้งที่มีโอกาสจะทำ เช่น ได้ช่องทางฆ่าเขา ทำร้ายเขา ได้โอกาสลักขโมยของเขาโดยไม่มีใครจับได้ หรือลูกเมียเขาให้ทำ อาจผูกสมัครรักใคร่ ไม่ให้พ่อแม่และสามีของเขาล่วงรู้ แต่ก็ละเว้นเสีย</p>

	  	<p>พลอย</p> <p>หรือการกล่าวกลับจริงเป็นเท็จ ไม่ให้เขาจับปดได้ มีทรัพย์ พอจะซื้อสุรกายาฝิ่นเสพ แต่บุคคลนั้นพิจารณาเห็นการทำเช่นนั้นไม่สมควรแก่ตน โดยชาติ ตระกูล ยศศักดิ์ ทรัพย์ สมบัติ บริวาร หรือความรู้ หรือมีใจเมตตาปราณี คิดถึงใจเขาใจเรา มีหิริคือความละอายแก่ใจ มีโอตตปปะคือเกรงกลัวจะได้บาป</p> <p>วิน</p> <p>คนทั่วไป แม้จะละเว้นข้อห้ามต่างๆ ได้ไม่สม่ำเสมอ ก็ดีกว่า ความประพฤติของบุคคลผู้ไม่มีเจตนาคิดเว้นเสียเลย เขาตั้งใจไว้ในส่วนใดและขณะใด ก็เป็นวิริตในส่วนนั้นและขณะนั้น เมื่อเขาล่วงในส่วนใดและขณะใด ก็เป็นบาปเป็นกรรมในส่วนนั้นและขณะนั้น สัมปัตตวิริตนี้ เป็นไปในขณะต่างๆ มากบ้าง น้อยบ้าง ตามเจตนาของบุคคลผู้ละเว้นนั้น ส่วนบุคคลผู้ไม่มีโอกาสจะทำ เช่น ขโมยยังไม่ได้ โอกาส ยังลักของเขาไม่ได้ ไม่จัดว่าเป็นวิริต</p>
3		<p>พลอย</p> <p>2. สมาทานวิริต แปลว่า ความละเว้นด้วยการสมาทาน ได้แก่ ความเว้นของคนถือศีลประเภท</p>

<p>๒. สมาทานวิรัติ — ความละเว้นด้วย การสมาทาน</p>	<p>ต่างๆ เช่น ภิกษุ สามเณร คฤหัสถ์ผู้ถือบวช ชายเรียกว่า ปะขาว หญิงเรียกว่าชี อุบาสก อุบาสิกา หรือนักพรตจำพวก อื่น คนเหล่านี้ไม่เป็นแต่วัน จากวัดอุ้งถึงเช้า ด้วยเห็นว่า ไม่สมควรจะทำ แต่เว้นด้วยการ สมาทานถือการไม่ล่วงข้อห้าม นั้นเป็นพรตด้วย</p>
	<p>วิน สมาทานนั้น ได้แก่ กิริยาที่รับ ข้อปฏิบัติมาถือ ด้วยการถือ เพศก็มี เช่น ผู้เข้าไปบวชเป็น ภิกษุสามเณร ได้ชื่อว่าสมาทาน สิกขาบทสำหรับภิกษุสามเณร ด้วยการเปล่งวาจาบัญญัติต่อ หน้าผู้อื่นก็มี ด้วยการตั้งสัตย์ เฉพาะตนก็มี เช่น คฤหัสถ์ผู้ สมาทานรักษาศีลอยู่บัดนี้ การ สมาทานนี้ไม่มีที่สิ้นสุดก็มี เช่น บุคคลตั้งใจจะถือตลอดชีวิต มี ที่สุดเพียงชั่วคราวก็มี เช่น บุคคลบวชเป็นภิกษุสามเณร แล้วลาสิกขา ถือเพศคฤหัสถ์ ดั้งเดิม หรือคฤหัสถ์ถือศีล เฉพาะในวันพระ</p>
<p>ไม่ใช่เพียงแค่ประพฤติฝ่าฝืน ข้อหานั้นเท่านั้น ยังได้ชื่อว่าเสียปฏิญญา หรือเสียความจริงใจ ของตนอีกด้วย</p>	<p>พลอย ผู้สมาทานล่วงข้อห้ามที่ตน สมาทานอยู่นั้น ไม่ใช่เพียงแค่ ประพฤติฝ่าฝืนข้อหานั้น เท่านั้น ยังได้ชื่อว่าเสียปฏิญญา</p>

		หรือเสียความจริงใจของตนอีกด้วย
4	 	<p>พลอย</p> <p>3. สมุจเฉทวิริติ แปลว่า ความละเว้นด้วยตัดขาด ได้แก่ ความเว้นของพระอริยเจ้า ผู้มีปกติไม่ประพฤติล่วงข้อห้ามเหล่านั้น นับตั้งแต่ท่านสำเร็จเป็นพระอริยบุคคล</p> <p>ศีล 5 ประการนี้ เป็นวินัยในทางพระพุทธศาสนา สาธารณะแก่บรพชิตและคฤหัสถ์ทั้งสองฝ่าย ผู้นับถือพระพุทธศาสนาจริงแท้ ย่อมรักษาอย่างบัง หย่อนบัง ตามภูมิของเขา ฝ่ายผู้ไม่รักษาเสียเลย จะเป็นได้ดีที่สุดก็แต่เพียง ผู้ ส ร ร เ ส ริ ญ พระพุทธศาสนาเท่านั้น</p> <p>วิน</p> <p>แล้วติดตามกันใหม่ในตอนหน้า นะครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย</p> <p>สวัสดีค่ะ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 12
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

เบญจกัลยาณธรรม

	ภาพ	เสียง
1	<div style="text-align: center; background-color: #f4a460; padding: 10px; margin-bottom: 10px;">เบญจกัลยาณธรรม</div> <div style="text-align: center; background-color: #f4a460; padding: 10px; margin-top: 10px;"> คนมีศีลผู้หนึ่ง นั่งเรือไปพบคนเรือล่ม ว่ายน้ำอยู่ </div> 	<p>วิน</p> <p>ในพระบาลีที่แสดงคุณของกัลยาณชนว่า เป็นผู้ที่มีศีล มีกัลยาณธรรม ดังนี้เป็นคู่กัน ข้อนี้ควรสันนิษฐานว่า ผู้เว้นจากข้อห้ามทั้ง 5 ดังกล่าวแล้วในหนหลังได้ชื่อว่าเป็นผู้มีศีล และผู้มีศีลนั้นจะได้ชื่อว่ามีกัลยาณธรรมด้วย</p> <p>พลอย</p> <p>ผู้มีศีลโดยทั่วไปนั้น อาจไม่ได้มีกัลยาณธรรมด้วยเสมอไป อย่างคนมีศีลผู้หนึ่ง นั่งเรือไปพบคนเรือล่มว่ายน้ำอยู่ สมควรทุกอย่างที่เขาจะต้องหยุดช่วยคนให้พ้นจากอันตรายแก่ชีวิต แต่เขาหาได้มีจิตกรุณาทำดังนั้นไม่ คนเรือล่มไม่ได้รับความช่วยเหลือจะต้องจมน้ำตาย เช่นนี้ ศีลของผู้มีศีลไม่ขาด แต่ปราศจากกรุณา ยังเป็นที่น่าติเตียน จึงจัดว่าเขามีกัลยาณธรรมไม่ได้ ถ้าเขาเห็นดังนั้นแล้วมีกรุณา หยุดช่วยคนนั้นให้พ้นอันตราย เช่นนี้จึงได้ชื่อว่ามีทั้งศีล มีทั้งกัลยาณธรรม</p>
2		<p>วิน</p> <p>กัลยาณธรรมนั้น แปลว่า ธรรมอันงาม ซึ่งก็คือ ข้อปฏิบัติพิเศษยิ่งขึ้นไปกว่าศีลได้ในสิกขาบทนั้นๆ เอง</p>

	 	<p>ในสิกขาบทที่ 1 เมตตากับกรุณา</p> <p>ในสิกขาบทที่ 2 สัมมาอาชีวะ</p> <p>คือความเพียรเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ</p> <p>ในสิกขาบทที่ 3 ความสำรวมในกาม</p> <p>ในสิกขาบทที่ 4 ความมีสัจย์</p> <p>ในสิกขาบทที่ 5 ความมีสติรอบคอบ</p>
3	 	<p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 1</p> <p>พลอย เมตตา ได้แก่ ความคิดปรารถนา จะให้เขาเป็นสุข คนได้สุขสำราญแล้ว ก็อยากให้ผู้อื่นได้บ้าง คุณข้อนี้เป็นเหตุให้คนคิดเกื้อกูลกันและกัน</p> <p>วิน ของที่เราเห็นอยู่รอบด้าน คือ วัด เป็นที่สำหรับชุมชนได้บำเพ็ญกุศลประการต่าง ๆ เป็นที่ศึกษา กิจพระศาสนา อันเป็นปัจจัยแห่งสัมมาปฏิบัติ</p> <p>โรงเรียน เป็นที่สำหรับเด็กได้เล่าเรียนวิชาหาความรู้</p> <p>โรงเรียนเด็ก เป็นที่สำหรับเด็กกำพร้าไร้มารดาบิดา เป็นอนาถาไม่มีที่พึ่ง</p> <p>ศาลา เป็นที่สำหรับพักอาศัยในระหว่างทางของผู้เดินทาง</p>

		<p>สระน้ำ เป็นที่สำหรับตีมน้ำและ อาบน้ำ ระวังความกระหายและ ความกระวนกระวาย</p> <p>ของทั้งปวงนี้ประกาศเมตตาจิต ของผู้สร้าง ผู้ปฏิบัติสั่งขรณ์ต่อมา และผู้ทำนุบำรุงให้ตั้งอยู่ได้</p>
4	 	<p>พลอย ท่านเหล่านั้นอาศัยคุณสมบัติ ประการต่างๆ เช่น กำเนิดบ้าง ความดีบ้าง ความสามารถบ้าง เพื่อแสวงหาทรัพย์ และใช้ไปเพื่อ ตนเองและคนที่ จะควรเลี้ยงดู แล้ว คิดเผื่อแผ่ความสุขให้แก่ ผู้อื่น จึงได้บริจาคทรัพย์ มาสร้าง ปฏิสังขรณ์ หรือทำนุบำรุงสถานที่ นั้นๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ บ้าง</p> <p>วิน การกระทำดั่งนั้นเป็นการแสดง เมตตา ซึ่งเป็นหน้าที่ของมนุษย์ ทุกคนควรกระทำ เพราะคนเรา เกิดมา ก็ต้องอาศัยเมตตาของ ท่านผู้อื่น อย่างบิดามารดา ครู อาจารย์ และมิตรสหายต่างๆ จึง มีชีวิตมาได้ เมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ แล้ว ถึงเวลาจะต้องแสดงเมตตา แก่ผู้อื่นบ้าง ก็ควรทำ</p>
5		<p>พลอย ถูกต้องแล้วจ๊ะวิน เพราะโลก ตั้งอยู่ได้ด้วยเมตตา ผู้ใดถึงเวลาที่ ผู้อื่นควรจะได้รับเมตตาจากตน</p>

  	<p>โดยตนสามารถช่วยได้อยู่ ไม่มีเหตุขัดข้อง แต่ไม่ยอมปฏิบัติ เช่น มีลูกแล้ว ไม่เอาเป็นธุระเลี้ยงดูรักษา พบคนขัดสนอดข้าวไม่มีจะบริโภคมาถึงเฉพาะหน้า แต่ไม่ให้อาหารให้เขา ผู้คนได้ชื่อว่าคนใจดี เห็นแก่ตัว มีหนี้ของโลกติดตัวอยู่ เพราะได้รับอุปการะของโลกมาก่อนแล้ว แต่เมื่อถึงเวลาใช้ กลับไม่ยอมชดใช้</p> <p>วิน การที่มารดาบิดามีเมตตาในบุตร และเลี้ยงดูรักษานั้นเป็นธรรมดามีทั่วไปตลอดถึงเด็จรจฉาน เมตตาชนิดนี้เป็นมาตามกำเนิด แต่ความเมตตาในผู้อื่นที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยนั้น เป็นคุณอันพิเศษที่จะพึงอบรมขึ้นได้ในสันดานของมนุษย์ครับ</p>
<p>6</p> 	<p>พลอย แต่การอนุเคราะห์ต้องเป็นประโยชน์แก่ผู้ได้รับน่ะคะ อย่างการแจกทานแก่คนขอทาน ไม่เป็นประโยชน์อันดีแก่ผู้รับ ไม่เปลื้องผู้รับให้พ้นจากความยากจน และดจากความเหี่ยวขอผู้อื่นอีกได้ และยังเป็นเหตุให้คนนั้นเองหรือคนอื่นเป็นผู้เกียจคร้าน ไม่มีมานะที่จะพึ่งตัวเอง</p>

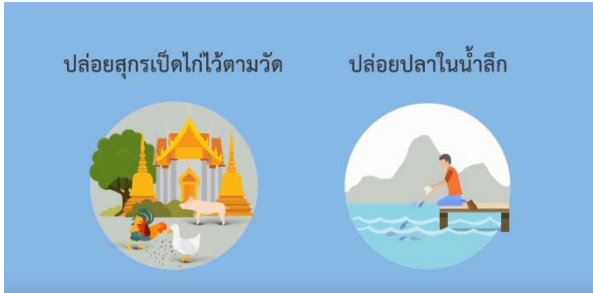
		วิน ใช้แล้วครับ เพราะฉะนั้นเราจึง ควรให้การช่วยเหลือในสิ่งที่เกิด ประโยชน์นะครับ แล้วติดตามกัน ใหม่ในตอนหน้าครับ สวัสดีครับ
		พลอย สวัสดีค่ะ

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 13
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 1 (ตอนที่ 2)

	ภาพ	เสียง
1		<p>พลอย</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 1 อีกข้อหนึ่งคือ กรุณา ได้แก่ ความคิดปรารถนาจะ让他ปราศจากทุกข์ เมื่อเห็นทุกข์ เกิดแก่ผู้อื่น ก็พลอยห่วงใจไปด้วย คุณข้อนี้เป็นเหตุให้คนคิดช่วยทุกข์ภัยของกันและกัน</p> <p>วิน</p> <p>การแสดงกรุณานี้ เป็นหน้าที่ของมนุษย์ทุกคนควรกระทำ เพราะตัวเองก็เคยได้รับกรุณาจากผู้อื่นมาแล้ว เป็นต้นว่า เมื่อยังเล็กมารดาบิดาหรือท่านผู้อื่น ผู้บำรุงเลี้ยง คอยป้องกันอันตรายต่างๆ ให้ หรือเมื่อมีครอบครัวแล้ว บุตรภรรยาที่เป็นธูระ และญาติมิตรก็มีจิตอาารี ช่วยหยาหาอาหารมาให้กิน เป็นต้น เมื่อถึงเวลาที่จะต้องแสดงกรุณาแก่ผู้อื่น เช่นนั้นบ้าง ก็ควรทำ</p>
2		<p>พลอย</p> <p>ใครที่สามารถทำได้ แต่ไม่แสดงกรุณาแก่ผู้อื่น เช่น พบคนเรือล่มที่จะเป็นอันตรายถึงชีวิตแล้วไม่ช่วย หรือพบคนเจ็บไข้</p>

	<p style="text-align: center;">ผู้้นได้ชื่อว่าคนใจดำ</p> 	<p>วิน</p> <p>ตามทาง ไม่มีใครอุปถัมภ์ ก็เดินผ่านไปโดยไม่ชวนขวยช่วยเหลือ ผู้้นได้ชื่อว่าคนใจดำ มีแต่เอาเปรียบโลก มีแต่หวังอุปการะของโลกข้างเดียว เมื่อถึงเวลาตอบแทนบ้าง กลับเฉยเสียได้ ไม่ตอบแทน การช่วยชีวิตคนนั้น เป็นทางแห่งการแสดงกรุณา มีธรรมเนียมของประเทศที่รุ่งเรืองแล้วว่า เรือที่เดินในทะเลหรือแม่น้ำ ก็ตี ได้รับความอันตรายจากเรือลำอื่น ก็ต้องหยุดช่วยคนให้รอดก่อนจึงไปได้ หรือเรือลำอื่นพบเหตุเช่นนั้นเข้า ก็ต้องแวะช่วยเหลือเหมือนกัน หรือในสงครามที่ไม่อาจจะยุติได้ ก็หันเข้าหาทางธรรม จับเชลยไปได้ก็ไม่ฆ่า กลับเลี้ยงดูรักษาไว้ด้วยดี เพียงแต่พามากักไว้เพื่อป้องกันไม่ให้กลับมาทำสงครามต่อสู้อีก เมื่อเสร็จศึกแล้ว ก็ส่งไปถิ่นเดิมโลกเจริญขึ้นเพียงใด กรุณาก็แผ่ออกไปเพียงนั้น</p>
<p>3</p>	<p style="text-align: center;">ปล่อยสุกรเบ็ดไก่ไว้ตามวัด ปล่อยปลาในน้ำลึก</p> 	<p>พลอย</p> <p>ธรรมเนียมนี้ยังแผ่ออกไปแก่สัตว์ด้วย สำหรับคนใจอ่อน เมื่อเห็นสัตว์ที่เขาจะฆ่า ก็ใจมีกรุณาและซื้อปล่อย เพื่อช่วยชีวิต เช่น ปล่อยสุกรเบ็ดไก่ไว้ตามวัด หรือปล่อยปลาในน้ำลึก</p>

		<p>วิน</p> <p>พลอย</p> <p>วินก็ชอบปล่อยปลานะพลอย รู้สึกสงสารที่มันจะต้องตาย ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์ก็รักชีวิตทั้งนั้น</p> <p>พลอย</p> <p>จริงด้วยจะวิน ในสมัยโบราณ พระเจ้าแผ่นดินบางพระองค์ ประกาศห้ามฆ่าสัตว์บางเหล่า เรียกว่า พระราชทานอภัยแก่สัตว์เหล่านั้น ธรรมเนียมนี้ที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น ห้ามฆ่าช้าง และห้ามจับปลาในฤดูวางไข่ แต่เพราะเดี๋ยวนี้บางเหล่าเป็นสัตว์ร้ายบ้าง เป็นสัตว์มีพิษบ้าง และเป็นสัตว์มีเนื้อเป็นอาหารโดยมาก ความช่วยชีวิตเดี๋ยวนี้ จึงไม่เป็นทั่วไปในทางแสดงกรุณา</p>
4		<p>วิน</p> <p>ความกรุณานั้นยังควรแสดงแก่ผู้สมควรได้รับ ในยามที่เขาต้องการ ดังมีเรื่องเล่าสรรเสริญสืบๆ มา เช่น พระอภัยราชกุมาร พระราชโอรสของพระเจ้าพิมพิสาร ผู้ครองมณฑลประเทศ วันหนึ่งเสด็จออกไปพบเด็กอ่อนเพิ่งคลอดถูกทิ้งไว้ ยังมีชีวิตอยู่ ทรงเก็บมาเลี้ยงไว้จนเจริญวัย ให้ศึกษาวิชาแพทย์ในสำนักท่านทิตาปาโมกข์ ณ เมืองตักกสิลา จนได้เป็นแพทย์หลวงของพระเจ้าพิมพิสาร มีชื่อเสียงปรากฏสืบมา แพทย์ผู้นี้ คือหมอชิวโกมารภักจ์ ผู้ได้</p>

	 <p>มีพระเจ้าแผ่นดินพระองค์หนึ่ง แปลงพระองค์มิให้ใครรู้จัก เสด็จเที่ยวไปในพระนคร</p> <p>เพราะพระเจ้าแผ่นดิน ย่อมมีอธยาศัยอันชุ่มชื่น อยู่ด้วยเมตตากรุณา</p>	<p>พลอย</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่เป็นแพทย์ประจำ พระองค์พระบรมศาสดาและ พระภิกษุสงฆ์</p> <p>มีอีกเรื่องหนึ่งนะวิน มีพระเจ้าแผ่นดินพระองค์หนึ่ง แปลงพระองค์มิให้ใครรู้จัก เสด็จเที่ยวไปในพระนคร มีเด็กคนหนึ่งเข้ามาขอตาน ทูลว่า มารดาเจ็บ ไม่มีเงินจะให้ค่าหมอ พระองค์จึงได้พระราชทานเงินและส่งเด็กนั้นให้ไปเรียนหมอ ส่วนพระองค์เองก็เสด็จสู่บ้านของคนเจ็บตามทางที่รับสั่งถามเด็กไว้</p> <p>เสด็จอยู่เป็นเพื่อนคนไข้พอควรเวลา และทรงพระอักษรสั่งพระราชทานเงินไว้อีกด้วย</p> <p>มารดาเด็กไม่รู้จัก สำคัญว่าเป็นหมอที่บุตรหามา ต่อเมื่อบุตรพาหมอมาถึง และดูกระดาศนั้นจึงได้ทราบ ว่า ท่านผู้นั้นคือพระเจ้าแผ่นดิน เพราะพระเจ้าแผ่นดินย่อมมีอธยาศัยอันชุ่มชื่นอยู่ด้วยเมตตากรุณา</p>
5	 <p>ผู้ที่จะแสดงก็ควรมีความฉลาด ในการช่วยเหลือ จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์</p>	<p>วิน</p> <p>ความมีเมตตากรุณาแก่กันและกัน เป็นธรรมอันงามก็จริง แต่ผู้ที่จะแสดงก็ควรมีความฉลาดในการช่วยเหลือ จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น นั่งเรือไปพบคนตกน้ำ แต่ตนว่ายน้ำไม่เป็น ถ้ากระโดดลงไป ก็คงช่วยเขาไม่ได้ หรือเรือเล็กเกินไป ไม่พอจะรับคนเพิ่มได้ ถ้ารับขึ้นเรือ เรือก็ล่ม ไม่เป็น</p>

		<p>อันช่วย ข้าจะเป็นอันตรายแก่ตนเองคนอื่นใน ลำเรืออีก อย่างนี้พึงเข้าใจว่าความสามารถไม่ พอจะแสดงผลเมตตากฎณา ดังนั้นต้องรู้จักผ่อน ผัน อาจให้เกาะเรือแล้วช่วยพาไปถึงฝั่ง หรือ ชวนช่วยร้องเรียกให้ผู้อื่นช่วยด้วย</p> <p>พลอย นอกจากนี้ การแสดงผลเมตตากฎณาแก่ ผู้หนึ่ง แต่เป็นเครื่องทำลายประโยชน์ของคน อื่น เช่น ปลอ่ยผู้ร้ายที่เขาจับมา ถึงจะเป็น การช่วยชีวิตผู้ร้ายให้รอดภัยไปได้ แต่ก็ได้ชื่อ ว่า ทำให้ผู้ร้ายนั้นหลุดไปเบียดเบียนคน ทั้งหลายอีก และยังมีโทษตามกฎหมายด้วย อย่างนี้ควรเข้าใจว่าเป็นกิจไม่สมควรจะทำ ควรตั้งอยู่ในอุเบกขา</p>
6	 	<p>วิน ไซ้แล้วพลอย ต้องคิดเสียว่า เขามีกรรมเป็นของเขา พระพุทธเจ้าผู้ทรง พระมหากรุณาในสรรพสัตว์ เป็นอย่างยอด ยังทรงห้ามไม่ให้ ภิกษุบวชโจร เพื่อจะ ป้องกันมิให้คนกระทำผิดหลบเข้าไปบวชใน พระศาสนา การแสดงผลเมตตากฎณาแก่ คนหรือสัตว์ที่จะทำร้ายผู้อื่นนั้นนับเป็นข้อ ห้ามไม่ควรทำนะครับ</p> <p>พลอย เมตตากับกฎณา เป็นคุณ อุททหนุศลข้อที่ 1 ให้บริสุทธ์ มั่นคง จึงได้ชื่อว่า เป็นกัลยาณ ธรรมในสิกขาบทที่ 1 ค่ะ</p> <p>วิน แล้วติดตามกันใหม่ในตอนหน้า นะ ครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย สวัสดีค่ะ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 14

ธรรมศึกษาขั้นตรี

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 2

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิน กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 2</p> <p>มีอะไรบ้าง พลอยรู้มัย</p> <p>พลอย รู้สิวิน กัลยาณธรรมใน สิกขาบทที่ 2 คือ สัมมาอาชีวะ ใจละ สัมมาอาชีวะนั้น ได้แก่ ความ เพียรเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ คุณข้อนี้จะช่วยผู้มีศีล ให้ สามารถรักษาศีลข้อที่ 2 ได้ อย่างมั่นคง เพราะหากเว้น จากการเลี้ยงชีวิตในทางที่ผิด แล้ว แต่ไม่มีความเพียร หา เลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบไปด้วย ก็จะไม่มียุทธทรัพย์สำหรับจ่าย เลี้ยงชีวิต ความยากจนขัดสน บีบคั้นเข้าก็ไม่อาจตั้งมั่นคง อยู่ได้ในศีล ที่สุดจะรักษาศีล ให้บริสุทธิ์ได้ ก็ด้วยความ ลำบากแสนเข็ญ ดังนั้นคนที่มี ศีลจึงต้องหมั่นประกอบการ งานหาเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ เพื่อให้ได้ทรัพย์มา เพื่อ จ่ายเลี้ยงชีวิตตนเอง</p>

<p>2</p>		<p>วิน</p> <p>ถูกต้องแล้วพลอย การหา เลียงชีวิตในทางที่ชอบนั้น แม้ เว้นมิฉฉาชีพแล้ว ก็ยังต้อง ประกอบด้วยกิริยาที่ ประพฤติเป็นธรรมในการหา เลียงชีวิต ข้อนี้พึงเห็นใน กิจการ ในบุคคล และในวัตถุ</p> <p>พลอย</p> <p>ความประพฤติเป็นธรรมใน กิจการนั้น เช่น ผู้ใดเป็น ลูกจ้างก็ดี หรือได้รับ ผลประโยชน์เพราะทำกิจการ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ดี ผู้นั้น ย่อมทำการอันเป็นหน้าที่ของ ตน ด้วยความอุตสาหะเอาใจ ใส่ ด้วยความตั้งใจให้การ นั้นสำเร็จด้วยดี และด้วยการ ทำเต็มเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับทำการ มาเข้าก่อน กำหนด เลิกทีหลังกำหนด และในกำหนดที่ทำก็ไม่ บิตพลั่ว หลีกเลียงจากการ งาน ดังนี้ได้ชื่อว่าประพฤติ เป็นธรรมในกิจการ</p>
<p>3</p>		<p>วิน</p> <p>ประพฤติเป็นธรรมในบุคคล นั้น เช่น บุคคลเป็นผู้ดูแล กิจการ มีผู้อื่นเป็นลูกมืออยู่ ได้บังคับ ของตน เมื่อจ่าย ค่าจ้าง ย่อมให้ตามสัญญา หรือตามแรงของเขา อีก</p>

อย่างหนึ่ง ผู้ขายของ เมื่อซื้อสินค้ามาแล้ว กำหนดว่าจะเอากำไรร้อยละเท่าไร กำหนดราคาส่งของลงไว้ ผู้ใดผู้หนึ่งมาซื้อ เป็นผู้มีบรรดาศักดิ์สูงหรือเป็นคนสามัญ ก็ขายเท่าราคานั้นเสมอไป ไม่ประพจน์เป็นคนเห็นแก่ได้ เช่น ขายของเกินราคาเป็นจริงแก่บุคคลผู้ไม่รู้ราคาส่งของก็บอกผ่านขายแพงๆ ถ้าเห็นคนซื้อมีไหวพริบ ก็ขายตามตรง

พลอย

ประพจน์เป็นธรรมในวัตถุ นั้น เช่น คนขายของ อย่างนม เนย น้ำผึ้ง ชีส เป็นของแท้หรือของปน ก็บอกตามตรง ไม่ขายของปนอย่างของแท้ การขายของปลอมนั้น ไม่ใช่แค่ลวงให้ผู้ซื้อเสียทรัพย์เต็มราคา ยังหักประโยชน์ของผู้ซื้อให้เสียด้วย เช่น จะต้องการน้ำผึ้งแท้ไปทำยา ได้น้ำผึ้งปนมา ทรัพย์ก็ต้องเสียเท่าราคาน้ำผึ้งแท้ และน้ำผึ้งปนนั้น ก็เป็นกระสายยาไม่ดีเหมือนน้ำผึ้งแท้ การขายของปนเช่นนี้ ในประเทศรุ่งเรืองแล้ว เขาจะเขียนที่ภาชนะบอกให้ผู้ซื้อทราบตามเป็น

		<p>จริง เช่น เนยแท้ก็ให้บอกว่า เนยแท้ เนยปลอมทำด้วยไข ของสัตว์ ก็บอกว่าเนยปลอม ส่วนของกินที่หมดอายุเป็น ของเสียแล้ว จะให้โทษแก่ผู้ กิน ก็ไม่แต่งปลอมเป็นของดี ขาย เพราะอาจทำให้ผู้กิน เสียชีวิตหรือเจ็บไข้ ข้อนี้พึง เห็นตัวอย่างในแกงที่ค้างคืน บุดแล้วอุ่นขายอีก</p>
<p>4</p>	 <p>การทำสัญญา สร้างอาคารบ้านเรือน โดยจะใช้ของชนิดนั้นๆ ตรงตามสัญญา</p> <p>วัสดุเกรด A</p>	<p>วิน พลอย</p> <p>คนที่ขายของไม่ดีให้ผู้บริโภค แบบนี้ แย่จริงๆ เลยนะพลอย นั่นนะสิวิน ยังมีตัวอย่างอื่นๆ อีกนะ เช่น การทำสัญญา รับ จะสร้างอาคารบ้านเรือน ต่างๆ โดยกำหนดว่า จะใช้ ของชนิดนั้นๆ ก็ทำตามตาม สัญญา ไม่นำของคุณภาพต่ำ มาใช้แทนของที่มีคุณภาพดี ดั่งนี้ได้ชื่อว่า ประพฤติเป็น ธรรมในวัตถุ</p> <p>วิน</p> <p>ใครจะเลือกงาน ก็ควรเว้น จากการงานอันประกอบด้วย โทษ แม้จะให้ค่าตอบแทน มาก นอกจากนี้ งานที่ต้องเสี่ยง เช่นการพนัน ก็ไม่ควรเลือก เพราะว่าหาก พลาดทำก็อาจเสียหายหนัก ได้ หรือถ้าได้ทรัพย์มาก็ไม่</p>

		<p>ถาวร ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นของได้มาง่าย มีความเสียดายน้อย จับจ่ายง่าย เก็บไม่ค่อยอยู่ 2. ความอยากได้ไม่มีที่สิ้นสุดได้มาแล้วก็คงอยากได้อีก เคยได้ในทางใด ก็คงหาในทางนั้นอีกดังนั้น ควรเลือกหาการงานที่จะต้องออกกำลังกาย กำลังความคิด หรือออกทรัพย์ที่ให้ผู้นั้นรู้สึกว่าจะต้องลงทุน เมื่อได้ทรัพย์มาจะได้รู้จักเสียดาย
5	 	<p>วิน</p> <p>พลอย ไขแล้ววิน พอทำงานได้เงินมาแล้วก็ต้องรู้จักเก็บรักษา จับจ่ายใช้สอย แต่พอสมควร ไม่ใช่เกินกว่าที่หาได้ หรือเกินกว่าความจำเป็นด้วยนะ</p> <p>ดังนั้น ผู้ประกอบการงาน ควรจะมีอุตสาหกรรมอย่างแมลงผึ้ง มันบินหาเกสรดอกไม้ นำมาที่ละน้อยๆ ยังสามารถทำน้ำผึ้งไว้เลี้ยงตัวและลูกน้อยได้ตลอดฤดูหนาวที่ขาดแคลนดอกไม้ เมื่อบุคคลมันทำงานได้ทรัพย์มาจับจ่ายเลี้ยงตนและครอบครัวบ้าง เก็บไว้เพื่อเหตุการณ์ข้างหน้าบ้าง ถึงไม่มากแต่เพียงครวละน้อยๆ ก็พอจะทำตนให้เป็นสุขได้ และไม่ต้องประกอบการ</p>

	<p>ทุจริตเพราะความเลี้ยงชีวิต เข้าปีบคั้น เป็นอันรักษาศีล ให้บริสุทธิ์ได้</p> <p>พลอย สัมมาอาชีวะ เป็นคุณ อุดหนุน ศีลข้อที่ ๒ ให้บริสุทธิ์ มั่นคง จึง ชื่อว่า เป็นกัลยาณ ธรรม ใน สิกขาบทที่ ๒ ค่ะ วิน แล้วติดตามกันใหม่ในตอน หน้า นะครับ สวัสดีครับ พลอย สวัสดีค่ะ</p>
--	--

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 15
ธรรมศึกษาขั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 3

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิน วินนี่เราจะมารู้จักกับ กัลป์ยาณธรรมในสิกขาบทที่ 3</p> <p>กัณนะครับ</p> <p>พลอย กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 3 ได้แก่ ความสำรวมใน</p> <p>กาม ค่ะ</p> <p>วิน ความสำรวมในกาม</p> <p>หมายความว่า</p> <p>ว่าอะไรพลอยรู้มัย</p> <p>พลอย. รู้สิจ๊ะวิน ความสำรวมในกาม ได้แก่ กิริยาที่ระมัดระวังไม่ประพฤติกมมากในกาม คุณชื่อนี้ส่งความบริสุทธิ์ผ่องใสของชายหญิงให้กระจ่างแจ่มใส</p> <p>ชายหญิงผู้เว้นจาก</p> <p>กามสุมิจนจารแล้ว แต่ยังไม่ประพฤติกมมากอยู่ในกาม</p> <p>ย่อมไม่มีสงาราศี ตกอยู่ในมลทิน ไม่พ้นจากความตึฉิน</p> <p>นินทาไปได้ ความสำรวมในกามแบ่งตามเพศได้สองอย่าง</p> <p>ได้แก่ สทธารสันโดษ คือ ความสันโดษด้วยภรรยาของตน เป็นคุณสำหรับประดับชาย และ</p>

		ปติวัตร เป็นคุณสำหรับประตบั หลึง
2	<div data-bbox="252 696 815 969"> <p>ชายได้ภรรยาแล้ว มีความพอใจด้วยภรรยาของตน ช่วยกันหาเลี้ยงชีวิต เลี้ยงดูกัน ไปไม่ละทิ้ง ไม่ผูกสมัครรักใคร่ กับหญิงอื่นอีกต่อไป</p> </div> <div data-bbox="252 1025 815 1294"> <p>ชายไม่สันโดษด้วย ภรรยาของตน เทียวชุกชนคบหญิงแพศยา</p> </div> <div data-bbox="252 1350 815 1648"> <p>๑. ต้องเสียทรัพย์เป็น ค่าบำเรอหญิง นั้นทุกคราวไป</p> </div> <div data-bbox="252 1704 815 2009"> <p>๒. หญิงแพศยา ผู้ประพฤตีส่ำสอนในกาม ย่อมเป็นบ่อเกิดแห่งโรค</p> </div>	<p>วิน</p> <p>ชายได้ภรรยาแล้ว มีความ พอใจด้วยภรรยาของตน ช่วยกันหาเลี้ยงชีวิต เลี้ยงดูกัน ไปไม่ละทิ้ง ไม่ผูกสมัครรักใคร่ กับหญิงอื่นอีกต่อไป ดังนี้ได้ชื่อ ว่า สันโดษด้วยภรรยาของตน</p> <p>พลอย</p> <p>ชายไม่สันโดษด้วยภรรยาของ ตน เทียวชุกชนคบหญิงแพศยา เป็นเหตุแห่งความเสื่อมเสีย ประการต่างๆ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องเสียทรัพย์เป็นค่าบำเรอ หญิงนั้นทุกคราวไป ทรัพย์ที่ เสียไปนี้ ไม่ใช่สำหรับทำ อุปการะโดยฐานเมตตาที่ได้ชื่อ ว่าเป็นอันจ่ายด้วยดี แต่เป็น ค่าปรับเพราะลู่อำนาจเกกิเลส กาม เป็นของไม่ควรจะเสีย 2. หญิงแพศยาผู้ประพฤตีส่ำ สอน <p>ในกาม ย่อมเป็นบ่อเกิด แห่งโรค</p> <p>อันทำให้ร่างกายพิการ เสียกำลัง ไม่แข็งแรง เสียชีวิตใน ที่สุด และโรคนี้ติดต่อกัน ได้ บุตรที่</p>

	<p>๓. ใกล้ชิด อันตรายต่างๆ</p> 	<p>เกิดมาหลังจากการ ติดโรค แข็งแรง</p> <p>ย่อมเป็นคนมักมีโรค ไม่</p> <p>3. ใกล้ต่ออันตรายต่างๆ เพราะ หญิงแพศยา ย่อมผูกสมักรัก กับชายหลายคน ฝ่ายชายต่าง คนก็จะเกิดหึงหวงกีดกันตนเอง เป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะ วิวาทและทำร้ายกันขึ้น</p>
3	 	<p>วิน</p> <p>เหมือนในข่าวที่เราเห็นกัน บ่อยๆ คนทะเลาะวิวาทกันด้วย ความหึงหวง เกิดเรื่องน่าเศร้า ขึ้นมากมาย แย่จังเลยนะพลอย</p> <p>พลอย</p> <p>จริงด้วยจะวิน ถ้าฝ่ายชายรัก เดียวใจเดียว ไม่นอกใจภรรยา ก็คงไม่เกิดเรื่องวุ่นวายต่างๆ แบบนี้</p> <p>วิน</p> <p>ความวุ่นวายและโทษเหล่านี้ มี มูลมาแต่ความไม่สันโดษด้วย ภรรยาของตน ขอให้ชายผู้มี ภรรยาจงดูตัวอย่างนง มันยัง รู้จักยินดีด้วยคู่ของมัน ไปไหนก็ ไปด้วยกัน ร่วมสุขร่วมทุกข์ ด้วยกัน ช่วยกันหาเลี้ยงตัวและ ลูกน้อย เห็นอย่างนี้แล้ว ก็ สันโดษด้วยภรรยาของตน</p>

		<p>ช่วยกันหาเลี้ยงตัวเอง ลูก ชีวิต ก็จะมีความสุข</p>
<p>4</p>		<p>พลอย ถูกต้องจะวิน ส่วน ปติวีตร เป็นคุณสำหรับระดับหญิง หญิงเมื่อได้สามีแล้ว เอาใจใส่บำเรอสามีของตนทุกอย่างไปตามที่ภรรยาจะทำได้ดีที่สุด ผูกสมัค รักใคร่แต่ในสามีของตน ที่สุดสามีของตนตายไปก่อนแล้ว ถ้าตนเป็นหญิงไม่ต้องห้าม จะมีสามีใหม่ก็ยังได้ ไม่เป็นบาปเป็นกรรม ไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยอำนาจความรักใคร่จับถือในสามีผู้ตายไปแล้ว ก็ครองตัวเป็นหม้ายอยู่ ไม่ยอมมีสามีใหม่ ไม่รักใคร่ชายอื่นอีกต่อไป หญิงผู้นี้ได้ชื่อว่า มีปติวีตรในสามีของตน</p> <p>วิน หญิงหม้ายผู้ตั้งอยู่ในปติวีตรนี้ บางพวกก็เป็นคนไม่บริบูรณ์ ด้วยทรัพย์สินสมบัติ เป็นแต่พอกาพอกิน ทั้งอายุก็ยังไม่ล่วงวัย แต่เขามั่นคงอยู่ในคุณชื่อนี้ อุตสาหะหาเลี้ยงตัวเองและเลี้ยงลูกไม่ย่อท้อ รักษาชื่อเสียงให้ไม่มีราศี ควรเป็นที่สรรเสริญของคนทั้งหลาย หญิงหม้ายผู้มั่งคั่ง บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สินสมบัติ ไม่</p>

		ต้องวิตกด้วยการหาการกิน สมควรที่จะตั้งอยู่ในคุณข้อนี้ รักษาศักดิ์ศรีของกุลสตรี ให้ เป็นแบบอย่างของหญิง ทั้งหลายในภายหน้า
5		ปล่อยให้ค่ะ ความสามารวมในกาม เป็นคุณอุตหนุนศิลข้อที่ 3 ให้ บริสุทธิ์มั่นคง จึงได้ชื่อว่าเป็น กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 3 ค่ะ วิน นะ ครับ สวัสดิ์ศรีครับ พลอย สวัสดิ์ค่ะ

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 16

ธรรมศึกษาชั้นตรี

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 4

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิน กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 4 เกี่ยวกับอะไร พลอยรู้รีเปล่า</p> <p>พลอย รู้สิจ๊ะวิน กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 4 คือ ความมีศีลตั้นั้น ได้แก่ กิริยาที่ประพฤติตนเป็นคนตรง มีอาการที่จะพึงเห็นในข้อต่อไปนี้</p> <p>ความเที่ยงธรรม คือ ประพฤติเป็นธรรมในหน้าที่ของตน ไม่ทำให้ผิดด้วยอำนาจอคติ 4 ประการ คือ ฉันทาคติ ความเห็นแก่กัน 1 โทสาคติ ความเกลียดชัง 1 โมหาคติ ความหลง ไม่รู้ทัน 1 ภยากติ ความกลัว 1 ข้อนี้เห็นตัวอย่างได้จากผู้พิพากษา ผู้วินิจฉัยอรรถคดีโดยเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่ใครเป็นพิเศษ ไม่กตคติของฝ่ายที่เขาไม่นิยมในตน พิจารณาเหตุผล ตรวจคำกล่าวหา คำให้การ คำพยานด้วยความสามารถอันสุขุมถือเอายุติธรรมเป็นหลัก ไม่ถือ</p>

		<p>ความกลัวข้างฝ่ายโจทก์ฝ่ายจำเลย จนเป็นเหตุหักล้างความยุติธรรม แบบนี้ได้ชื่อว่า เที่ยงธรรมในหน้าที่ ผู้ที่เที่ยงธรรมในหน้าที่นั้น ย่อมมีชื่อเสียงเป็นที่สรรเสริญของคนทั้งหลาย</p>
<p>2</p>	 	<p>วิน</p> <p>ใช้แล้วครับ เหมือนพวกอำมาตย์ผู้พิพากษาโทษราชวงศ์ศตวรรษกุมารผู้คิดกบฏ เห็นบกฤษเข้าไปในที่เฝ้า เพื่อจะปลงพระชนม์พระเจ้าพิมพิสารผู้พระชนก ให้สำเร็จโทษเสียตามพระราชกำหนดกฎหมาย ถึงคำพิพากษานั้น ไม่เป็นที่ถูกพระราชอัธยาศัยของพระเจ้าพิมพิสาร และทรงยกเสียไม่โปรดให้กระทำตาม ถึงตั้งนั้นใครเล่า จะติเตียนโดยธรรมว่าเขาลู่อ่านจกแก่ภยาคติ วางบทให้ผิดพระราชกำหนดกฎหมาย ผู้เที่ยงธรรมในหน้าที่เช่นนี้ เมื่อถึงคราวที่โอกาสเปิดให้ ย่อมเจริญด้วยลาภ ยศ ความสรรเสริญ และความสุข อันปราศจากโทษ เหมือนพระจันทร์ในข้างขึ้น</p> <p>พลอย</p> <p>ข้อต่อมาได้แก่ ความซื่อตรง คือความประพฤติตรงต่อบุคคลผู้เป็นมิตร เมื่อตนได้รับผูก</p>

		<p>ไมตรีสนิทกับใครแล้ว ย่อมไม่คิดร้ายแก่ผู้นั้น การไม่คิดร้ายในที่นี้ คือมิตรที่เว้นจากโทษ 4 สถาน คือ ปอกลอกเพื่อน มีแต่วาจาปราศรัยไม่สงเคราะห์จริง ประจบสอพลอ ชักชวนในทางเสื่อมเสีย และมิตรที่ประกอบด้วยคุณ 4 ประการ คือ อุปการะเกื้อหนุนแก่มิตร ร่วมสุขร่วมทุกข์ด้วยกัน คอยตักเตือนให้สติแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีความรักใคร่กันจริง มิตรเช่นนี้ได้ชื่อว่า ชื่อตรงต่อมิตร</p>
3		<p>วิน สวามิภักดิ์ คือ ความรักในเจ้าของตน เมื่อได้ยอมยกบุคคลใด เป็นเจ้าของตนแล้ว ก็ประพฤติซื่อสัตย์ไม่คิดคดต่อบุคคลนั้น มีใจจงรัก เป็นกำลังในสรรพกิจ และป้องกันภัยอันตราย เมื่อถึงเวลา ก็อาจจะยอมเสียชีวิต เพื่อประโยชน์แก่เจ้าของตนได้ ซ่อนนี้ได้แก่ ข้าราชการ ผู้ถวายสัตย์สาบาน ถือสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินเป็น เจ้าของตนแล้ว มีความซื่อสัตย์ ไม่คิดคดทรยศ เอาใจออกห่างเข้าภักดีในอำนาจอื่นจากพระบรมเดชาานุภาพ ตั้งใจทำราชการฉลองพระเดชพระคุณ</p>

	 	<p>โดยสุจริต ไม่เสียดายชีวิตเมื่อถึงคราวต้องเสียสละ ผู้ประกอบด้วยลักษณะดังนี้ ได้ชื่อว่ามีคุณสมบัติในเจ้าของตน</p> <p>ความกตัญญู คือความรู้อุปการะที่ท่านได้ทำแล้วแก้ตนเป็นคู่กับความกตเวทิตี คือความตอบแทนให้ท่านทราบว่าตนรู้อุปการะที่ท่านได้ทำแล้ว ที่นี้ประสงค์เฉพาะบุคคลได้รับอุปการะเช่นนั้นจากท่านผู้ใดแล้ว ยกย่องนับถือท่านผู้นั้นตั้งไว้ในฐานะเป็นผู้มีบุญคุณ เช่น มารดา บิดา อาจารย์ เจ้านาย เป็นต้น ไม่แสดงอาการลบหลู่และยกตนเทียมนเสมอ เข้าใจว่าเป็นอาการของความรักษาสัตย์อย่างหนึ่ง</p>
4		<p>วิน</p> <p>โดยข้อนี้จะเข้าใจได้จากเรื่องของพระสารีบุตรเถระ เมื่อท่านยังเป็นนักบวชนอกพระพุทธศาสนา ได้ฟังธรรมะจากสำนักของพระอัสสชิเถระเกิดความเข้าใจและศรัทธาเลื่อมใส จากนั้นจึงได้มาเฝ้าพระบรมศาสดา ได้รับการอุปสมบทแล้ว ภายหลังได้รับยกย่องว่าเป็นพระอัครสาวก</p>

	<p>เบื้องต้น ผู้เลิศด้วยปัญญาถึง ดังนั้น ท่านก็ยังแสดงความ เคารพนับถือพระอัสสชิเถระ ยกย่องไว้ในฐานะเป็นอาจารย์ อยู่เสมอ</p>
	<p>พลอย ลูกรู้จักคุณมารดาบิดา ศิษย์ รู้จักคุณอาจารย์ บ่าวรู้จักคุณ เจ้านาย และให้การเคารพนับ ถือ ได้ชื่อว่าคนกตัญญู ความมี สัตย์ เป็นคุณอุททมนศีลข้อที่ 4 ให้บริสุทธิ์มั่นคง จึงได้ชื่อว่า เป็นกัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 4 ค่ะ</p> <p>วิน แล้วติดตามกันใหม่ในตอน หน้านะ ครับ สวัสดีครับ</p> <p>พลอย สวัสดีค่ะ</p>

เบญจศีลเบญจธรรม คลิป 17
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 5

	ภาพ	เสียง
1		<p>พลอย</p> <p>วันนี้เราจะมารู้จักกับ กัลยาณธรรมข้อสุดท้าย คือ กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 5 กันค่ะ</p> <p>วิน</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 5 คือ ความมีสติรอบคอบ นั้นได้แก่ ความมีสติตรวจตราไม่เลินเล่อ มีอาการที่เห็นได้ดังนี้</p> <p>ความรู้จักประมาณในอาหารที่จะบริโภค โดยปกติ อาหารมีประโยชน์สำหรับบำรุงร่างกาย แต่ถ้าไม่รู้จักประมาณในการบริโภค อาจกลายเป็นให้โทษได้ อย่างอาหารเสียก็เป็นโทษต่อร่างกาย อาหารที่เป็นของแสลง หรืออาหารบางอย่างทานแล้วทำให้โรคกำเริบก็มี ดังนั้นควรหลีกเลี่ยง อย่าเห็นแก่รสอร่อยนะคะ</p>
2		<p>พลอย</p> <p>ใช่แล้วค่ะ เราควรบริโภคแต่พอดี เมื่ออิ่มแล้วก็ควรหยุดทาน รู้จักประมาณจริงๆ แล้วของอย่างอื่นก็เหมือนกันนะคะ เช่น สิ่งของเครื่องใช้ ทรัพย์สินเงินทอง โดย</p>

	 	<p>ปกติเป็นของมีประโยชน์ แต่ถ้าใช้ไม่ระวัง ก็ให้โทษได้ เช่น ไฟมีประโยชน์ในการหุงต้มและให้แสงสว่าง หากใช้ไม่ระวัง ก็อาจจะเผาที่อยู่และทรัพย์สินสมบัติให้เสียหายได้</p> <p>วิน ไขแล้วพลอย การจับจ่ายหาอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ก็ควรให้เหมาะสมแก่กำลังทรัพย์ที่หาได้ อย่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินไป จะไม่เหลือใช้ในวันหน้า ความมีสติรอบคอบในการใช้จ่ายจึงเป็นเรื่องสำคัญนะครับ</p> <p>พลอย ข้อต่อไปคือ ความไม่เลินเล่อในการทำงาน คือ ไม่ทอดธุระเพิกเฉย เอาใจใส่คอยประกอบให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ ไม่ปล่อยให้ค้างคัง ข้อนี้ จะเห็นตัวอย่างในการเลี้ยงชีพ เช่น ทำนาก็ต้องทันฤดู ค่าขายต้องรู้จักเวลาที่คนต้องการหรือไม่ต้องการของนั้นๆ รับราชการต้องเข้าใจวิธีดำเนินการและรักษาระเบียบ บุคคลรู้จักกาลเทศะและไม่เลินเล่อ เช่นนี้ ย่อมทำการงานให้มีผลประโยชน์สูงสุด</p>
3		<p>วิน ข้อต่อไปคือ ความมีสัมปชัญญะในการประพฤติตัว คือ ความรอบคอบ รู้จักระวังหน้าระวังหลัง จะทำอะไรก็ไตร่ตรองให้เห็นก่อนว่า จะมีคุณหรือมีโทษ มีประโยชน์หรือเสียประโยชน์ ควรทำหรือไม่ควรทำ จะพูดอะไรก็ระวังวาจา คิดอะไรก็ต้องมีหลักฐาน ไม่ปล่อยให้</p>

		<p>พลาณไปตามกำลังความฟุ้ง ตาม กระแสนอื่นและสังคัม คนมี สัมปชัญญะตรวจตราให้ตีก่อนแล้ว ทำกิจนั้นๆ ย่อมทำอะไรไม่ ผิดพลาด</p> <p>พลอย ความไม่ประมาทในธรรม ข้อ นี้พึงกำหนดรู้ ดังนี้คนทั้งหลายที่เกิดมานี้ แรกเริ่มนั้น อาศัยเหตุปรุงแต่งขึ้น คุมธาตุทั้ง 4 ดิน น้ำ ไฟ ลม ขึ้นมาเป็นร่างกาย เรียกว่า รูปธรรม เพราะอาศัยรูปธรรมนี้ ทำให้มีใจรู้จัก คิด ตริตระองรู้สึก และกำหนดหมายต่างๆ เรียก นามธรรม รวมรูปธรรมและนามธรรมนี้ เข้าด้วยกัน เรียกว่า สังขาร แปลว่า สิ่งที่เกิดแต่ ขึ้น และธรรมดาของสังขารนี้ มีความที่จะต้อง แปรปรวนไปเป็นธรรมดา</p>
<p>4</p>		<p>วิน ตั้งแต่เกิดมา ร่างกายของเราก็ เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ค่อยๆ เติบโต จนกระทั่งทรุดโทรมลงไป เป็นธรรมดาของสังขาร</p> <p>พลอย ไข้แล้วค้ะ ร่างกายของเราี้ มีปกติ คอยจะเสียอยู่เสมอ เกิดการเจ็บไข้ ไปต่างๆ กิริยาที่แปรปรวน ของ สังขารอย่างนี้ เรียกว่า พยาธิ ซึ่ง เป็นความปกติธรรมดาอย่างหนึ่ง ของร่างกาย ในที่สุดก็มีคราวหยุด ไม่ทำธุระอีกต่อไป ชีวิตอินทรีย์ก็ หมดกัน ตายแล้วร่างกายก็เปื่อย เน่า ดินไปตามดิน น้ำไปตามน้ำ กิริยาที่ธาตุดั้ง 4 ควบค้อมกันเข้า แล้วและพรากจากนี้ ชื่อว่า มรณะ</p>

		<p>วิน</p> <p>ชรา นั้นเป็นสิ่งที่กำหนดไว้ว่า จะต้องเป็นไปตามช่วงเวลา แต่ก็ไม่สามารถล่วงพ้นไปได้ ส่วนพยาธิและมรณะเป็นสิ่งที่กำหนดไม่ได้ ย่อมมีในวัยทั้งปวง ผู้หยั่งรู้ธรรมดาของสังขารเช่นนี้แล้ว ไม่ควรเล่นเล่่อมัวเมาในวัย ในความสำราญ และในชีวิต ควรเตรียมตัวที่จะรับทุกข์ 3 อย่างนี้อันจะมีมาถึง ตั้งใจศึกษาหาความรู้ หมั่นทำงานสั่งสมทรัพย์สมบัติ ชี้อะเสียงคุณความดีไว้ จะได้ไม่ต้องเป็นห่วงเมื่อเวลาตาย จึงจะได้ชื่อว่าไม่ประมาทในธรรม คือสภาวะอันเป็นอยู่ตามธรรมดาของโลก</p>
<p>5</p>		<p>พลอย</p> <p>อีกประการหนึ่ง ทุจจริต คือความประพฤติชั่วด้วยกายวาจาใจ ย่อมให้ผลแก่ผู้ทำ ไม่ว่าจะทำที่ละเล็กน้อยแค่นั้นก็ส่งผลร้ายแก่ผู้ทำได้ เราจึงไม่ควรประมาทในปริมาณที่เล็กน้อยของการกระทำทั้งดีและชั่ว ผู้ไม่ วางธุระคอยระวังตัวไม่ให้เผลอกกิ้วด้วยทุจจริต หมั่นสั่งสมสุจจริต เช่นนี้ ได้ชื่อว่าไม่ประมาทในธรรมที่เป็น กุศล และอกุศล</p> <p>วิน</p> <p>คนทั้งหลายผู้เกิดมา ได้ชื่อว่าท่องเที่ยวอยู่ในสังสารวัฏ เป็นธรรมดาที่จะต้องพบกับเรื่องน่าปรารถนาบ้าง ไม่น่าปรารถนาบ้าง เรียกว่า โลกธรรม แปลว่า ธรรมสำหรับโลก ส่วนน่าปรารถนานั้น เช่น ได้ลาภ ได้ยศ ได้ ความสรรเสริญ ได้สุข ส่วนไม่เป็นที่น่าปรารถนานั้น เช่น ขาดลาภ ขาดยศ ได้นินทา ได้ทุกข์ โลก</p>

	<p>ได้ลาก ได้ยศ ได้ความสรรเสริญ ได้สุข</p>	<p>ธรรมนี้เป็น สิ่งจะพึงได้ประสบเพียงบางเวลา ไม่ควรจะเก็บเอามาเป็นทุกข์ ผู้ไม่เลินเล่อ คอยระวังไม่ให้โลกธรรม ครอบงำใจ จึง ได้ชื่อว่า ไม่ประมาทในธรรมที่มีสำหรับโลก</p>
6		<p>พลอย ความมีสติรอบคอบ เป็นคุณ อุดหนุนศีลข้อที่ 5 ให้บริสุทธิ์มั่นคง จึงได้ชื่อว่า เป็นกัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ 5</p> <p>วิน คนผู้ตั้งอยู่ในกัลยาณธรรม ได้ชื่อว่า กัลยาณชน คือคนมีความประพฤติ ดีงาม ควรเป็นที่นิยมนับถือและเป็น เยี่ยงอย่างของคนทั้งปวง</p> <p>พลอย แล้วพบกับพวกเราได้ใหม่ในโอกาส หน้านะคะ สวัสดีค่ะ</p> <p>วิน สวัสดีครับ</p>

พุทธประวัติ ชั้นตรี 31 คลิป

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 1

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

บูรณาการ

ปริเฉทที่ 1

ชมพุทธวิปและประชาชน

ฉาก: หน้าตึกนิทรรศการเด็กๆ จับกลุ่มคุยกันอย่างตื่นเต้น มีต้น นุช เด็กอ้วนเกร กะเพื่อนตัวประกอบอีก 2-3 คน

ต้น ตึกนิทรรศการนี้ใหญ่โตสวยจังเลยนะ นุช

นุช นั่นสิจ๊ะ ... แหม ตื่นเต้นเนอะ ไม่รู้ข้างในมีอะไรบ้าง

ครู เอาละ เด็กๆ มาทางนี้ เราจะเริ่มชมนิทรรศการกันแล้ว

ต้น โอ้โฮ มีปุ่มให้กดเพียบเลย กดเล่นได้มัยน้า ... อันนี้ดูใหญ่ดีจัง

พุ่ม!! เบิกบาน ปรากฏตัวขึ้นกลางกลุ่มกระแทกหันหัน เด็กๆ อุทานด้วยความตกใจ

ต้น นุช เหวออออออ

เสียงหุ่นยนต์ผู้หญิง ชื่อเบิกบาน พูด

เบิกบาน เบิกบานอินโฟยินดีให้บริการค่ะ

ต้น ว้าว มี เย็นตาโฟ ให้กินด้วย ดีจัง ... แต่ขอบคุณครับ เข้าๆแบบนี้ กินไม่ไหวอ่า

ครู (หัวเราะ) อินโฟ มาจากคำว่า information แปลว่าข้อมูล นายต้น ไม่ใช่ของกิน (หันมาทางเบิกบาน) นี่เบิกบานเป็นหุ่นยนต์ประจำนิทรรศการ

เบิกบาน สวัสดีค่ะ เบิกบานค่ะ จะให้อธิบายตรงไหน ... ถ้ามได้ตอบได้ค่า

ต้น เจ้งอะ กดปุ่มตะกี้มีหุ่นยนต์ออกมา แล้วถ้ากดปุ่มนี้ละ จะเจออะไร

เบิกบาน กดปุ่มนั้นก็เจอชมพุทธวิปยั้งไงล่ะจ๊ะ

นุช ชมพุทธวิป ชื่อเพราะจัง คือที่ไหนคะพี่เบิกบาน

เบิกบาน ชมพูทวีป เป็นดินแดนที่กำหนดหมายด้วยต้นหว่านครั้งศึกดาบรพ มีพื้นที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ ดินแดนประเทศอินเดีย เนปาล ปากีสถาน บังคลาเทศ อัฟกานิสถาน และภูฏาน ในปัจจุบันนี้ ยังไงละจ๊ะ

ครู ไข่แล้ว ชมพูทวีป เป็นดินแดนที่มีพื้นที่อยู่ทางตอนใต้ของเทือกเขาหิมาลัย มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์มาก แบ่งลักษณะทางภูมิศาสตร์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. มัชฌิมชนบท หรือมัธยมประเทศ เป็นที่ตั้งแห่งพระนครใหญ่ ๆ เป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ เจริญด้วยการค้า การศึกษา มีประชาชนและนักปราชญ์ราชบัณฑิตอาศัยอยู่มาก

2. ปัจจันตชนบท คือเขตแดนรอบนอกมัชฌิมชนบทออกไป ทิศตะวันออกจรดมหาศาลนคร ทิศตะวันออกเฉียงใต้จรดแม่น้ำสัลลวตี ทิศใต้จรดหมู่บ้านเสตกณณิกนิคม ทิศตะวันตกจรดหมู่บ้านภูคคาม ทิศเหนือจรดภูเขาอัสริระ

ต้น แล้วในชมพูทวีปมีคนอาศัยอยู่มั้ยครับ หน้าตาเป็นแบบไหนละครับ

ครู มีสิ ประชาชนในชมพูทวีป จะแบ่งเป็น 2 ชนชาติ

1. รูปนี้ เป็น ชาวอริยกะ ซึ่งไม่ใช่เจ้าของถิ่นเดิม อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของเทือกเขาหิมาลัย มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดเฉียบแหลม เจริญด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวิทยาต่าง ๆ

2. ส่วนรูปถัดมาเป็น ชาวมิลักกะ เจ้าของถิ่นเดิม มีการศึกษาน้อย อาศัยอยู่ในชมพูทวีปมาแต่เดิม ก่อนพวกอริยกะจะย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐาน มีความเจริญในระดับหนึ่ง มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง แต่ไม่รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีในการปกครอง

ชาวอริยกะ ได้อพยพจากดินแดนทางตอนเหนือ ข้ามเทือกเขาหิมาลัยรุกไล่ชาวมิลักกะให้ถอยร่นลงมาทางใต้ของชมพูทวีป แผ่ขยายอำนาจ เข้ายึดครองดินแดนอุดมสมบูรณ์แทน ภายหลังกลายเป็นศูนย์กลางความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน เช่น อารยธรรม เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรม เป็นต้น

เบิกบาน เพราะฉะนั้น เราจึงเรียกดินแดนที่ชาวอริยกะปกครองว่า มัชฌิมชนบท หรือมัธยมประเทศ เรียกดินแดนที่ชาวมิลักกะย้ายไปตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ว่า ปัจจันตชนบท ยังไงละจ๊ะ

ครู ไข่แล้ว หลังจากชาวอริยกะเข้าปกครองมัธยมประเทศแล้ว ได้แบ่งการปกครองออกเป็นแคว้นใหญ่ 16 แคว้น คืออังกะ มคระ กาสี โกสละ วัชชี มัลละ เจตี วังสะ กุรุ ปัญจาละ มัจฉะ สุรเสนะ อัศสกะ อวันตี คันธาระ กัมโพชะ นอกจากนี้ ยังมีแคว้นเล็กอีก 5 แคว้น คือ สักกะ โกลิยะ ภัคคะ วิเทหะ อังคุดตราปะ แต่ละแคว้นมีการปกครองแตกต่างกันไป แบบสมบูรณาญาสิทธิราชบ้าง แบบสามัคคีธรรมบ้าง

นุช ว่า ... หมดแล้วเหอะคะ กำลังสนุกเลย

เบิกบาน   ยังงงงง ... นี่เพิ่งส่วนแรกเองจ้า พี่เบิกบานยังมีที่เด็ดเล่าให้เด็กๆ ฟังอีกเยอะ

นุช   เย้ๆ ดีใจจัง แปลว่าพี่เบิกบานจะไปกับเราตลอดเลยใช่ไหมคะ

ครู   ดีเหมือนกัน พาเด็กมาหลายคน มีผู้ช่วยจับปูใส่กระดัง ... ว่าแต่เพื่อนๆ คนอื่นๆ ไปไหนกันแล้วละ

ต้น   เห็นพวกเขาเดินไปอีกห้องแล้วครับ สงสัยทนไม่ไหว อยากรู้เรื่องต่อไปแล้ว

ครู   งั้นไปดูห้องต่อไปกัน ตามครูมาเลย

นุช   เย้ๆๆๆ

ต้น   เย้ๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 2

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปริมกาล

ปริเฉทที่ 1

วรรณะ 4

ฉาก: ห้องนิทรรศการ นุชกับต้น เดินตามหลังคุณครูและเบิกบานอยู่ห่างๆ นุชมองหาเพื่อนๆ

นุช เอ กิ่งหายไปไหน ทำไมไม่เห็นเดินตามมาด้วยละ

ต้น นั่นนะสิ เดินหลงทางรีเปล่าก็ไม่รู้

เบิกบานจริงสิ เรายังไม่ได้พูดเรื่อง วรรณะ ให้ฟังเลยนี่นา

นุช เอ?? วรรณะ หมายถึงอะไรคะ

ครู ครูจะอธิบายให้ฟังก่อนนะ การปกครองในสมัยนั้น ถ้าผู้ปกครองมีอำนาจมาก ก็สามารถแผ่ขยายอาณาเขตของตนออกไปได้มาก แต่ถ้าผู้ปกครองเสื่อมอำนาจ ก็ตกเป็นเมืองขึ้นของผู้อื่น ถูกจับเป็นเชลย หรือตกเป็นทาส ทำให้เกิดการรังเกียจกัน ก็เลยเป็นสาเหตุการแบ่งชนชั้น เรียกว่า วรรณะ ยังไงละ (ภาพประกอบแทรกๆ)

ต้น แล้ว วรรณะ มีเท่าไรหรือครับ

เบิกบานเบิกบานตอบได้ๆ ชาวชมพูทวีปในยุคนั้น จะถูกแบ่งออกเป็น 4 ชนชั้น คือ กษัตริย์ พราหมณ์ แพศย์ และศูทร จำ!

ครู ใช่อแล้ว..

กษัตริย์ หมายถึง ชนชั้นเจ้า ถือเป็นชนชั้นสูง ได้แก่ นักรบ นักปกครอง เสนาอำมาตย์ต่าง ๆ ศึกษาเรื่องยุทธวิธี มีหน้าที่ปกป้องรักษาและบริหารบ้านเมืองให้มีความสุข

พราหมณ์ หมายถึง เจ้าลัทธิ ถือเป็นชนชั้นสูงเช่นเดียวกับกษัตริย์ ได้แก่ นักบวช นักปราชญ์ ครูอาจารย์ ศึกษาเรื่องศาสนา คัมภีร์พระเวท และวิทยาการต่าง ๆ มีหน้าที่สั่งสอนศิลปวิทยา และประกอบพิธีกรรมตามลัทธิของตน ตลอดจนให้คำปรึกษาแก่กษัตริย์

แพศย์ หมายถึง พลเรือนทั่วไป ถือเป็นชนชั้นกลาง ได้แก่ เกษตรกร พ่อค้า ศึกษาเรื่องศิลปะ กลิกรรม และพาณิชย์กรรม มีหน้าที่ทำนา ค้าขาย และฝีมือทางการช่าง

ศูทร หมายถึง คนใช้แรงงาน ถือเป็นชนชั้นต่ำ ได้แก่ กรรมกร คนรับใช้ ข้าทาส มีหน้าที่ในการรับจ้างและทำงานทั่วไป

นุช เอ ... พราหมณ์ก็เป็นคนให้คำปรึกษาแก่กษัตริย์ แล้วแบบนี้ไม่เรียกว่าวรรณะสูงหรือคะ

ครู ถามดีมาก นุช ... กษัตริย์เป็นวรรณะสูงสุด แต่พวกพราหมณ์ก็ถือว่าตนมีวรรณะสูงเช่นเดียวกัน
คนเหล่านี้ สำคัญตนว่าสูงกว่าวรรณะอื่น มีมานะถือตัวจัด รังเกียจคนวรรณะต่ำลงมา ไม่ยอมสมรสเป็นสามี
ภรรยา ไม่คบหาสมาคม ไม่ร่วมกินร่วมนอนด้วย เพราะฉะนั้น กษัตริย์ก็ดี พราหมณ์ก็ดี จึงสมรสกันแต่ในพวก
ของตนเท่านั้น

ต้น แต่ถ้าบังเอิญไปพบรักกับคนต่างวรรณะล่ะครับ ก็แต่งงานกันไม่ได้หรอกครับ

ครู หากสมรสกับคนต่างวรรณะ เช่น พราหมณ์สมรสกับศูทร มีบุตรออกมา จะจัดเป็นอีกจำพวกหนึ่ง
เรียกว่า จัณฑาล บุตรที่เกิดจากมารดาบิดาต่างวรรณะกันเช่นนี้ ถือเป็นชนชั้นต่ำสุด เป็นที่ดูหมิ่น
เหยียดหยามของคนวรรณะอื่น

นุช แล้วนอกจากการไม่แต่งงานข้ามวรรณะ ยังมีความเชื่ออะไรอีกมั๊ยคะสำหรับคนยุคนั้น

ครู มีสิ ลัทธิความเชื่อของคนในยุคนั้น จะสรุปลงเป็น 2 อย่าง คือ พวกหนึ่งเชื่อว่าตายแล้วเกิด อีกพวก
หนึ่งเชื่อว่าตายแล้วสูญ

พวกที่ถือว่าตายแล้วเกิด ก็ยังแบ่งออกไปอีก 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าชาตินี้เกิดเป็นอะไร ตายแล้ว
เกิดใหม่ ก็จะเป็นอย่างนั้นอยู่เช่นเดิม ไม่มีเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าชาตินี้เกิดเป็นอะไร
ตายแล้วเกิดใหม่ ย่อมเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้

ส่วนพวกที่ถือว่าตายแล้วสูญ ก็แบ่งออกไปอีก 2 ฝ่ายเหมือนกัน คือ ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ตายแล้วสูญทุกสิ่ง
ทุกอย่าง อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ตายแล้วสูญเฉพาะบางสิ่งบางอย่าง

นุช เรื่อง วรรณะ 4 นี้ น่าสนใจมากเลยคะ หนูฟังเพลินเลย

ก้องเดินเข้าห้องมาเจอกับทุกคน ทำหน้าเซ็งๆ

ก้อง เพลินจนลืมทิ้งเราให้หลงทางอยู่คนเดียวเลยใช้มั๊ยนุช โหยยยย ใจร้าย

นุช อ้าว ก้อง หายไปไหนมา นุชว่าจะตามหา แต่มัวฟังเรื่อง วรรณะ 4 จนลืมไปเลย ขอโทษน้ำ

ก้อง โหยยยย ไม่มีใครสนใจเราเลย ใจร้าย

ต้น ทีหลังก็อย่าซ่า เดินไปไหนมาไหนคนเดียวสิก้อง

ครู เอาละๆ ยังมีอะไรต้องดูอีกเยอะ อย่ามัวเถียงกันอยู่เลย ไปดูส่วนอื่นกันต่อดีกว่า

ทุกคน คร้าบ / ค่า

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 3

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปริมกาล

ปริเฉทที่ 2

สักกชนบทและศากยวงศ์

ฉาก: ห้องนิทรรศการ

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนตัวประกอบ เดินเข้าห้องนิทรรศการใหม่ แล้วเจอหุ่นยนต์เบิกบาน 2

บบ2 เบิกบาน ยินดีต้อนรับคร้าบ

นุช อู๊ย มีหุ่นยนต์พีเบิกบานตัวใหม่ด้วย น่ารักจังเลย

บบ2 ก่อนจะอธิบายเรื่องราวต่อไป เบิกบานอยากถามว่า มีใครรู้จักคนในภาพนี้บ้างเอ่ย

เบิกบานพูดจบ หน้าของเบิกบานก็เปลี่ยนจากหน้าอโม่ กลายเป็นจอฉายภาพ พระเจ้าโอกกากราช

ก้อง ใครเนี่ย ไม่เห็นรู้จักเลย

ต้น ถ้านายรู้จัก เราคงแปลกใจมากกว่านะก้อง

ก้อง หมายความว่าไงห๊ะ ต้น!?

ก้องแยกเขี้ยวใส่ต้นซ่าๆ

นุช เอ ใครเหอคะพีเบิกบาน คุณาเกรงขามจัง

บบ2. นี่คือพระเจ้าโอกกากราช คร้าบ

นุช พระเจ้าโอกกากราช ชื่ออ่านยากจัง ท่านเกี่ยวข้องกับอะไรกับพระพุทธเจ้าคะ พีเบิกบาน

บบ2 เบิกบานกำลังจะเล่าให้ฟังคร้าบ เมื่อครั้งอดีตกาล

พระเจ้าโอกกากราช ครองราชสมบัติในพระนครแห่งหนึ่ง ทรงมีพระราชโอรส 4 พระองค์ พระราชธิดา 5 พระองค์ ประสูติจากพระครรภ์ของพระมเหสีที่เป็นพระภคินีของพระองค์เอง ต่อมาพระมเหสีทิวกต ได้ทรงอภิเษกสมรสพระมเหสีองค์ใหม่ ทรงโปรดปรานมาก พรั่งพร้อมให้พระนางเลือกสิ่งที่ต้องประสงค์ พระนางจึงทูลขอราชสมบัติให้แก่พระราชโอรส พระเจ้าโอกกากราชไม่พระราชทานให้ตามที่ทูลขอ พระนางก็ไม่ลดละความพยายาม กราบทูลรบเร้าอยู่เนือง ๆ พระเจ้าโอกกากราช ทรงดำริว่า ถ้าไม่พระราชทานให้ ก็จะไม่เสียสัตย์ เพราะได้สิ้นพระวาจาไปแล้ว จึงตรัสสั่งพระราชโอรสพระราชธิดาให้ไปสร้างพระนครอยู่ใหม่

ต้น (ทำหน้าเศร้า สงสาร) โหยยย ทำไมทำแบบนี้ละ แล้วพระราชโอรส พระราชธิดา จะไปอยู่กันที่ไหนเนี่ย

บบ2 เรื่องราวไม่ได้เศร้าขนาดนั้นน้า...

พระราชโอรส 4 พระองค์ ถวายบังคมลาพระราชบิดา พาพระภคินี 5 พระองค์

ไปสร้างพระนครอยู่ใหม่ ในดงไม้สักกะ เขตป่าหิมพานต์ อันเป็นที่อยู่ของกบิลดาบส จึงขนานนามพระนครว่า

กบิลพัสดุ์ ให้ตรงกับชื่อของกบิลดาบสที่ยอมสละพื้นที่ให้ ทรงอภิเษกสมรสกันเอง ตั้งศากยวงศ์ขึ้นมา ฝ่าย
พระเชษฐภคินี ภายหลังได้ทรงอภิเษกสมรสกับพระเจ้ากรุงเทวทหะ ตั้งโกลิยวงศ์ต่อมา

นุช ศากยวงศ์ ก็คือตระกูลของพระพุทธเจ้าหรือเปล่านั้น

ครูเดินตามเข้ามาสมทบ ยืนข้างๆ เบิกบาน

ครู ใช่แล้ว นุช เก่งมาก ... เบิกบานเปิดภาพแผนผังโครงสร้างของตระกูลหน่อยสิ เด็กๆ จะได้เข้าใจลำดับ
ศากยวงศ์ ง่ายขึ้น

บบ2 ได้เลยครับ

ภาพบนจอโฮโลแกรมเปลี่ยนเป็นภาพแผนผังโครงสร้างของตระกูล

ครู ศากยวงศ์สืบเชื้อสายมาโดยลำดับ ในรัชกาลพระเจ้าชยเสนะ พระองค์มีพระราชโอรสพระนามว่าสี
หหนุ และพระราชธิดาพระนามว่ายโสธรา ครั้นสิ้นรัชกาลพระเจ้าชยเสนะ สีหหนุราชกุมารเสด็จขึ้นครองราช
สมบัติสืบสันตติวงศ์ต่อมา ทรงอภิเษกสมรสกับพระนางกัญญา พระกนิษฐภคินี ของพระเจ้าอัญชนะ กรุงเทว
ทหะ ทรงมีพระราชโอรส 5 พระองค์ คือ สุทโธทนะ สุกโกทนะ อมิโตทนะ โธโตทนะ ฆนิโตทนะ และพระราช
ธิดา 2 พระองค์ คือ ปมิตา อมิตา

ส่วนพระนางยโสธรา พระราชธิดาของพระเจ้าชยเสนะ ต่อมาได้ทรงอภิเษกสมรสกับพระเจ้า
อัญชนะ ทรงมีพระราชโอรส 2 พระองค์ คือ สุปปพุทธะ ทัณฑปาณิ และพระราชธิดา 2 พระองค์ คือ มายา
ปชาบดี

ครู พระเจ้าสุทโธทนะ ทรงอภิเษกสมรสกับพระนางมายา เสด็จขึ้นครองราชสมบัติในกรุงกบิลพัสดุ์ สืบ
สันตติวงศ์ต่อจากพระเจ้าสีหหนุ พระพุทธเจ้าของเราทั้งหลาย เสด็จอุบัติในชมพูทวีป มัชฌิมชนบท แคว้น
สักกะ ชนชาติอริยกะ วรรณะ

กษัตริย์ ศากยวงศ์ ทรงเป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะกับพระนางมายา หรือเรียกอีกอย่าง
หนึ่งว่า พระนางสิริมหามายา ก่อนพุทธศักราช 80 ปี

นุช โอ้โฮ ประวัติของศากยวงศ์มีมายาวนานจริงๆ เลยค่ะ

บบ2. ใช่แล้ว นี่เพิ่งเริ่มต้นเองน้ำ

นุช จั๊นไปดูนิทรรศการกันต่อดีกว่าค่ะ หนูอยากรู้เรื่องราวต่อจากนี้แล้ว

บบ2 เย้! ถ้าอยากรู้ก็ไปต่อกันเลยครับ

ก้อง อ้าว ไปกันแล้วเหอ รอเราด้วยยย

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 4
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
ปริมกาล
ปริเฉทที่ 3 ประสูติ

นิทรรศการห้องต้นไม้ใหญ่

เด็กกลุ่มเดิมเดินเข้ามาด้วยกัน พร้อมคุณครูและเบิกบาน2

ต้น พวกเราดูสิ มีต้นไม้ใหญ่อยู่ในงานนิทรรศการด้วยละ

นุช โห สวยจังเลย

ก้อง นี่ต้องเป็นต้นสาละแน่ๆ เลยใช่ไหม

นุช เอ้อ ไม่ตั้งใจเรียนก็แบบนี้ละ ต้นสาละไม่ได้หน้าตาแบบนี้สักหน่อยนายก้อง

ครู เอ้าๆ อย่างมั่วๆกัน ล้อมวงเข้ามาเร็วเข้า เบิกบานเขาจะได้อธิบายเรื่องการประสูติของพระพุทธเจ้าให้ฟัง

ทุกคน ค่า / คร้าบ

บบ2 ถึงต้นไม้ในห้องนี้จะไม่ใช่ต้นสาละ แต่ก้องพูดถึงต้นสาละขึ้นมาเข้ากับเรื่องการประสูติของพระพุทธเจ้าพอดีเลย

นุช รีบเล่าเลยคะพี่เบิกบาน หนูอยากฟังแล้ว

บนหน้าเบิกบาน เปลี่ยนเป็นจอฉายภาพ ชุมเข้าไปเป็นภาพเต็ม พร้อมเสียงบรรยาย

พระมหาบุรุษ ทรงถือปฏิสนธิในพระครรภ์พระนางสิริมหามายา เมื่อครบกำหนดทศมาส จวนจะประสูติ พระนางได้ทูลขออนุญาตพระราชสวามี เพื่อเสด็จไปประสูติพระโอรสที่เมืองเทวทหะ ตามธรรมเนียมพราหมณ์ว่า เมื่อภรรยาตั้งครรภ์ จะไม่คลอดที่เรือนสามี ต้องกลับไปคลอดที่เรือนสกุลเดิมของตน เป็นประเพณีสืบทอดกันมา พระเจ้าสุทโธทนะก็พระราชทานอนุญาต มิได้ขัดพระทัยพระมหเสี

ครั้นรุ่งเช้าวันเพ็ญวิสาขมาส (ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6) ก่อนพุทธศักราช 80 ปี พระนางเสด็จออกไปพร้อมด้วยข้าราชการ ทั้งฝ่ายในและฝ่ายหน้า โดยสถลมารค (หรือทางบก) เมื่อเสด็จถึงอุทยานลุมพินีวัน ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างเมืองกบิลพัสดุ์กับเมืองเทวทหะ ทรงมีพระประสงค์จะทรงหยุดพักสักครู่หนึ่ง ในขณะนั้น ทรงเกิดประจวบพระครรภ์ ประสูติพระราชโอรส ภายใต้ร่มไม้สาละสถานที่นั่นเอง

นุช แปลว่าทรงประสูติระหว่างที่พระมารดา กำลังเดินทางกลับ ไข่ม้อยคะ แล้วตอนที่ท่านประสูติ มีเหตุการณ์อะไรน่าตื่นเต้นบ้างม้อยคะ พี่เบิกบาน

บบ2 มีสิ เมื่อพระมหากษัตริย์ประสูติ ได้เสด็จพระดำเนินด้วยพระบาท 7 ก้าว ทรงเปล่งอาสภิวาจาว่า

อคโคหมสมิ โลกสส เชฏฐุโฐหมสมิ โลกสส เสฏฐุโฐหมสมิ โลกสส อยมนติมา ขาติ นตถิทานิ ปุนพกโว เรา เป็นเลิศในโลก เราเป็นใหญ่ในโลก เราเป็นผู้ประเสริฐในโลก ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย บัดนี้ ภพใหม่ไม่มี

ซึ่งคำอุทานนี้เป็นนิมิตหมายการบรรลุนิยามสัมโพธิญาณ

ฝ่ายพระเจ้าสุทโธทนะ เมื่อทรงทราบข่าวการประสูติพระราชโอรส ก็ทรงพอพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง ทรงรับสั่งให้ทูลเชิญเสด็จพระนางสิริมหามายาและพระราชโอรสกลับคืนสู่เมืองกบิลพัสดุ์

เมื่อพระมหากษัตริย์ประสูติได้ 3 วัน อสิตดาบส หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า กาฬเทวิลดาบส อาศัยอยู่ใกล้ภูเขาคิสิมพานต์ มีความคุ้นเคยและเป็นที่เคารพนับถือของราชสกุล ได้ทราบข่าวพระราชโอรสประสูติ จึงเข้าไปเยี่ยมพระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบแล้ว ตรัสเชิญให้เข้าไปนั่งในพระตำหนัก ทรงอภิเษก และปราศรัยตามสมควรแล้วรับสั่งให้อุ้มพระราชโอรสออกมา เพื่อนมัสการอสิตดาบส

พระดาบสเห็นพระราชโอรสนั้น มีพระลักษณะตรงตามตำรามหาบุรุษลักษณะ จึงลุกขึ้นกราบลงที่พระบาททั้งสองของพระราชโอรสด้วยเศียรเกล้า กล่าวคำทำนายพระลักษณะของพระราชโอรส ตามมหาบุรุษลักษณะพยากรณ์ศาสตร์ว่า ผู้มีลักษณะเช่นนี้ มีคติเป็น 2 คือ

1. ถ้าอยู่ครองฆราวาส จะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ เป็นใหญ่ในแผ่นดิน มีมหาสมุทรทั้ง 4 เป็นขอบเขต
2. ถ้าออกผนวช จะได้ตรัสรู้ เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระศาสดาเอกในโลก

แล้วถวายพระพรลากลับไปอาศรมของตน

ต้น เป็นคำพยากรณ์ที่ยิ่งใหญ่มากเลยนะครับ

บบ2 ไข่ม้อยคะ ฝ่ายราชสกุล เห็นดาบสผู้เป็นที่นับถือของตน ก็กราบพระบาทของพระราชโอรส แสดงความนับถือ และได้ฟังคำพยากรณ์อย่างนั้น มีจิตเลื่อมใสในพระราชโอรสยิ่งนัก ได้ถวายโอรสของตนให้เป็นบริวารสกุลละองค์

ส่วนพระเจ้าสุทโธทนะ ทอดพระเนตรเห็นการกระทำเช่นนั้น ก็ก้มกราบพระราชโอรส นี่เป็นการกราบครั้งแรกของพระราชบิดา พร้อมรับสั่งให้จัดพี่เลี้ยงนางนมคอยอภิบาลรักษาพระราชโอรสเป็นอย่างดี

เมื่อพระราชกฤษฎีกาประสูติได้ 5 วัน พระเจ้าสุทโธทนะ ทรงโปรดให้ประชุมพระประยูรญาติ และเสนามาตย์ พร้อมทั้งเชิญพราหมณ์ 108 คน มาบริโภคนกภัทวารในพระราชานิเวศน์ ครั้นเสร็จแล้ว ทรงคัดเลือกพราหมณ์ 8 คน ผู้มีความชำนาญในการทำนายลักษณะ พราหมณ์ 7 คนแรก เห็นลักษณะของพระราชโอรสตรงตามตำรามหาบุรุษลักษณะ ได้ทำนายเป็น 2 คติ เหมือนที่อัสติดาบสทำนายไว้ แต่มีเพียงโกณฑัญญพราหมณ์ ซึ่งเป็นพราหมณ์หนุ่ม มีอายุน้อยกว่าพราหมณ์ทั้งหมด ได้ทำนายเป็นคติเดียวว่า พระราชกุมารจะเสด็จออกผนวช ตรัสรู้เป็นพระศาสดาเอกในโลกแน่นอน

บพ2 ต่อจากนั้น จึงทำการขนานพระนามว่า สิทธัตถะ แปลว่า ผู้มีความต้องการสำเร็จ แต่มหาชนมักเรียกตามพระโคตรว่า โคตมะ

นุช ตั้งแต่ฟังมา พี่เบิกบานพูดถึงแต่พระบิดาของพระพุทธเจ้า คือพระเจ้าสุทโธทนะ แต่ไม่เห็นพูดถึงพระมารดาบ้างเลยละคะ

บพ2 นุชตั้งใจฟังดีมาก เรื่องของพระมารดาเดียวพี่เบิกบานจะอธิบายให้ฟังต่อ ตอนนี้ใครอยากไปห้องน้ำรีบไปได้เลยคร้าบ

ก้อง ดีเลย ก้องไม่ไหวแล้ว ไปห้องน้ำก่อนนะคร้าบ

เพื่อน ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 5
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
ปริมกาล
ปริเลทที่ 3 ประสูติ ตอนที่ 2

ความเดิมตอนที่แล้ว

เบิกบานเล่าให้เต้ๆ ฟังถึงการประสูติของพระพุทเจ้าใต้ต้นสาละ เมื่อขบวนเสด็จของพระนางสิริมหามายา กลับถึงกรุงกบิลพัสดุ์ ก็มีการเชิญพราหมณ์มาทำนาย โดยพราหมณ์ทั้งหมดทำนายเป็น 2 คติ คือ 1. ถ้าอยู่ครองฆราวาส จะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ 2. ถ้าออกผนวช จะได้ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทเจ้า มีเพียง โภณฑัญญพราหมณ์เท่านั้นที่ทำนายว่าพระโอรสจะออกผนวชและตรัสรู้

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์ (เหมือนตอนที่แล้ว)

ต้น นุช ครู เบิกบาน2 และนักเรียนกลุ่มเดิมยืนในห้อง

นุช พี่เบิกบานพูดถึงแต่พระบิดาของพระพุทเจ้า คือพระเจ้าสุทโธทนะ แต่ไม่เห็นพูดถึงพระมารดาบ้างเลยคะ

บบ2 ที่ไม่ได้พูดถึงเลยเพราะว่า พระนางสิริมหามายา พระมารดา พอประสูติพระราชโอรสได้ 7 วัน ก็สิ้นพระชนม์

นุช อ้าว แล้วแบบนี้ใครจะดูแลพระราชโอรสต่อละคะ

บบ2 พระเจ้าสุทโธทนะ ทรงมอบพระราชโอรสให้พระนางปชาบดีโคตรมี

ซึ่งเป็นพระน้านางเลี้ยงดูต่อมา ภายหลังพระนางทรงอภิเษกสมรสกับพระเจ้าสุทโธทนะ ทรงมีพระราชโอรสพระนามว่านันทกุมาร มีพระราชธิดา พระนามว่ารูปนันทา

ต้น อ้อ ค่อยยังชั่วหน่อย

นุช พี่เบิกบานคะ เมื่อกี้หนูเห็นภาพสระบัวก่อนเข้ามาในห้องนี้ด้วย สระบัวนั้นมีความสำคัญยังไงคะ

บบ2 ช่างสังเกตมากๆ เลยนะคร้าบ สระบัวนั้นคือ สระโบกขรณีคร้าบ เมื่อตอนพระสิทธัตถกุมาร ทรงมีพระชนมายุได้ 7 ปี พระราชบิดารับสั่งให้ขุดสระโบกขรณี 3 สระ ภายในพระราชนิเวศน์ ปลุกบัวขาบสระหนึ่ง ปลุกบัวหลวงสระหนึ่ง ปลุกบัวขาวสระหนึ่ง

นุช โห ดีจังเลยคะ ถ้าที่บ้านหนูมีสระบัวแบบนี้ จะไปนั่งเล่นบ่อยๆ เลย

บบ2 สระบัวนี้ พระเจ้าสุทโธทนะทรงตกแต่งให้เป็นที่เล่นสำราญพระทัยของพระราชโอรส และจัดเครื่องทรง คือ จันทน์สำหรับทา ผ้าโพกพระเศียร ฉลองพระองค์ ผ้าทรงสะพัก พระภูษา ล้วนนำมาจากแคว้นกาสิทังสิน ซึ่งนิยมกันว่าเป็นของประณีตในเวลานั้น มีคนคอยกั้นเศวตฉัตรทั้งกลางวันกลางคืนเพื่อไม่ให้เย็น ร้อน รุสึละอง แดด น้ำค้าง มาต้องพระวรกายได้

ต้น แล้ว ... เจ้าชายสิทธัตถะ ไม่ต้องเรียนหนังสือหรือครับ

ครู อ่าๆ เรียนสิ ไม่ว่าจะป็นเด็กสมัยไหนก็ควรจะต้องได้รับการศึกษาเล่าเรียนทั้งนั้นนะต้น

ต้น แหะๆ ครับ

บบ2 ตอนพระราชกุมาร มีพระชนมายุเจริญวัย ควรจะศึกษาศิลปวิทยาได้ พระราชบิดาทรงพาไปมอบไว้ในสำนักครู

วิศวามิตร พระราชกุมารทรงเรียนได้ว่องไว จนสิ้นความรู้ของอาจารย์ แสดงศิลปวิทยาให้ปรากฏในหมู่พระญาติ ไม่มีพระราชกุมารอื่นจะเทียบได้

ขณะทรงพระเยาว์ คราวหนึ่งมีพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ถือเป็นนักชดถุกข์ของบ้านเมือง พระราชบิดาเสด็จแรกนาด้วยพระองค์เอง โปรดให้พระสิทธัตถกุมารตามเสด็จด้วย และให้จัดที่ประทับภายใต้ต้นหว้า ครั้นถึงเวลาแรกนา เหล่าพี่เลี้ยงนางนมพากันออกมาดูข้างนอก พระราชกุมารประทับอยู่ตามลำพัง เสด็จนั่งบัลลังก์ชดสมาธิ เจริญอานาปานสติ ทำปฐมฌานให้เกิดขึ้น ขณะนั้นเป็นเวลาบ่าย เสด็จไม่อื่นคล้อยตามตะวัน แต่เฝ้าต้นหว้าตรงเหมือนเวลาเที่ยง เหล่าพี่เลี้ยงนางนมกลับเข้ามาเห็น ต่างพิศวงสงสัย จึงกราบทูลให้พระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบ พระองค์เสด็จมาเห็นเหตุอัศจรรย์เช่นนั้น จึงถวายบังคมพระราชโอรสเป็นครั้งที่ 2

นุช โห... พี่เบิกบานเล่าเรื่องได้สนุกมากเลยคะ

ต้น แล้วภาพปราสาทใหญ่ๆ ที่อยู่ใกล้ๆ ภาพสระบัวด้านนอกล่ะครับ คืออะไร

บบ2 อ้อ นั่นคือ ปราสาท 3 ถตุครับ สร้างเมื่อตอนพระราชกุมารมีพระชนมายุได้ 16 ปี เนื่องจาก พระเจ้าสุทโธทนะ มีพระราชประสงค์จะให้เจ้าชายสิทธัตถะ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิตามคำทำนาย จึงพยายามทะนุถนอมเป็นอย่างดี ทรงรับสั่งให้สร้างปราสาท 3 ถตุ คือ ถตุหนาว ถตุร้อน ถตุฝน ตกแต่งปราสาทให้เหมาะแก่ถตุนั้น ๆ เพื่อเป็นที่ประทับอยู่ของพระราชกุมาร ทรงให้อภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงยโสธราหรือพิมพา พระราชธิดาของพระเจ้าสุปพุตระเมืองเทวทหะ ซึ่งประสูติแต่พระนางอมิตา พระกนิษฐภคินีของพระองค์

เจ้าชายสิทธัตถะประทับอยู่ในปราสาท 3 ถตุ เสวยสุขสมบัติทั้งกลางวันกลางคืน พอพระชนมายุได้ 29 ปี ทรงมีพระราชโอรส พระนามว่าราหุลกุมาร ประสูติแต่พระนางยโสธรา

- นุช โห เจ้าชายสิทธัตถะมีชีวิตที่สุขสบายแบบนี้ แล้วทำไมถึงทรงออกผนวชได้ละคะ
- บบ2 เพราะได้ทรงทอดพระเนตรเห็น เทวทูต 4 นะสิคร้าบ
- ต้น เทวทูต 4 คืออะไรครับเนี่ย??
- บบ2 อ่อยากรู้แล้วละสิ ฮ่าๆ ยังไม่บอก
- นุช โหยยยย พี่เบิกบาน อย่าเล่นตัวสิค้ำ
- ต้น เล่าเร็วๆ สิพี่เบิกบาน อ่อยากฟังแล้วอ๊ะ น่านะๆๆ
- บบ2 โอ้ยย อ่ยารุ่พี่เบิกบานสิค้ำบ แค่ๆๆๆ
- นุชต้นรุ่เบิกบานเสียงจ้อกแจ้ก ครูทำหน้าที่เหนื่อยๆ สายหัวเบาๆ
- ครู เฮ้อ จับปู้ใส่กระดั่งแท้ๆ เด็กๆ พวกนี้

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 6
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
ปริมกาล
ปริเภทที่ 4 เสด็จออกบรรพชา
ปริเภทที่ 5 ตรัสรู้

ความเดิมตอนที่แล้ว

เบิกบาน เล่าถึงช่วงวัยหนุ่มของเจ้าชายสิทธัตถะ ที่มีชีวิตแสนสุขสบาย ได้อภิเษกกับเจ้าหญิงโสธรา และทรงมีพระราชโอรส พระนามว่าราหุลกุมาร เด็กๆ ฟังแล้วเกิดความสงสัยว่าเหตุใดเจ้าชายที่มีความสุขขนาดนี้ถึงตัดสินพระทัยออกผนวช

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์ (เหมือนตอนที่แล้ว)

ต้น นุช ครู เบิกบาน2 และนักเรียนกลุ่มเดิมยืนในห้อง อาจเปลี่ยนๆ มุมยืนถ้าทำได้

นุช พี่เบิกบานบอกว่า เจ้าชายสิทธัตถะออกผนวชเพราะเทวทูต 4 แต่ยังไม่อธิบายเลยว่า เทวทูต 4 คืออะไร

ต้น นั่นสิครับ ต้นก็อยากรู้แล้วเนี่ย

นุช เล่าเร็วๆ สิคะพี่เบิกบาน

ต้น เล่าเลยๆๆ

ต้นนุชเข้าไปปรุ่มดิ่งๆ เบิกบานอีก เบิกบานทำหน้าที่ขอให้ช่วย

บบ2 อ่า อย่างดิ่งสิครับบบบบ

ครูเห็นเข้าก็เดินมาปราม

ครู เอ้าๆ พอแล้ว อย่าไปดิ่งแขนเบิกบานเค้าอย่างนั้นสิ เดี่ยวก็ฟังกันพอดี

ต้น แหะๆ ขอโทษคร้าบ

นุช ขอโทษค่า คุณครู

บบ2 ขอบคุณครับคุณครูที่ช่วยเบิกบานไว้... เอาละ ถ้าทุกคนอยากรู้ พี่เบิกบานจะพาไปชมพุทธกาลแบบเสมือนจริงละนะ ไปกันเลย!

นุช   ว่าววว ที่นี้ที่ไหนคะพี่เบิกบาน

บบ2   นี่คือช่วงก่อนที่เจ้าชายจะออกผนวชครับ เจ้าชายสิทธัตถะ เสด็จอยู่ครองฆราวาสจนถึงพระชนมายุ 29 ปี วันหนึ่งได้เสด็จประพาสอุทยานกับนายฉันทะ เทวดาจึงได้เนรมิตเทวทูต 4 คือ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ ให้ปรากฏเบื้องหน้าพระพักตร์ตามลำดับเมื่อพระองค์ทอดพระเนตรเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตาย ทรงเกิดความสังเวชสลดพระทัย

และเมื่อทอดพระเนตรเห็นสมณะ ก็มีพระทัยน้อมไปในการออกบรรพชา พร้อมกับได้ทราบข่าวการประสูติพระโอรส ทำให้พระองค์ทรงเห็นว่า ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิด เป็นเหตุให้ตัดสินพระทัยเสด็จออกผนวชทันที

พระองค์เสด็จออกผนวชตอนกลางคืน ทรงม้ากัณฐกะ มีนายฉันทะตามเสด็จไปถึงฝั่งแม่น้ำอนาโณมา รับสั่งให้นายฉันทะนำม้ากัณฐะกลับคืนพระนคร ทรงตัดพระเมาลีด้วยพระขรรค์ครั้งเดียว เหลือพระเมาลียาวประมาณ 2 องคุลี ฆฎิการพรหมได้น้อมนำบาตรและผ้ากาสาฬหพัศตร์ย้อมด้วยน้ำฝาดของต้นไม้ มีสีเหลืองหม่นเข้าไปถวายสำหรับบุงผืนหนึ่ง ห่มผืนหนึ่ง พระองค์ทรงครองผ้ากาสาฬหพัศตร์นั้นแล้ว อธิษฐานเพศเป็นบรรพชิต ณ ฝั่งแม่น้ำอนาโณมานั้น

พระมหาบุรุษครั้นผนวชแล้ว เสด็จประทับแรมที่สวนมะม่วงแห่งหนึ่ง ชื่ออนุปิยอัมพวัน เขตอนุปิยนิคม แคว้นมัลละ ราว 7 วัน หลังจากนั้น ทรงออกแสวงหาความรู้ที่จะทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ เสด็จเดินทางไปพบปะสนทนากับนักบวชและคณาจารย์ต่าง ๆ

จนถึงเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ พระเจ้าพิมพิสาร ผู้ครองแคว้นมคธ เสด็จมาเข้าเฝ้า ตรัสถามถึงชาติสกุลแล้ว ได้ทรงเชื่อเชิญให้อยู่ด้วยกันที่แคว้นมคธ โดยจะแบ่งสิริราชสมบัติให้ครอบครองส่วน พระองค์ทรงปฏิเสธและแสดงความประสงค์ว่าจะออกแสวงหาทางพ้นทุกข์ พระเจ้าพิมพิสารทรงอนุโมทนาและทูลขอปฏิญญาว่า ถ้าตรัสรู้แล้ว ขอให้เสด็จมาเทศนาโปรดด้วย

ภาพขมออกจากหน้าของเบิกบาน2 กลับมาที่ห้องนิทรรศการ

บบ2   เมื่อทรงรับปฏิญญาพระเจ้าพิมพิสารแล้ว พระองค์ได้เสด็จไปยังสำนักของอาหารดาบส กาลามโคตร ฝึกจิตจนสำเร็จสมาบัติ 7 แต่ทรงเห็นว่ายังไม่ใช้ทางพ้นทุกข์ จึงทรงลาอาหารดาบสเสด็จไปศึกษากับอุททกดาบส รามบุตร จนสำเร็จสมาบัติ 8

นุช   โอ้โฮ ถ้างั้นตอนนี้พระพุทธเจ้าก็ทรงตรัสรู้แล้วสิคะ

บบ2   ยังจ้า ถึงจะสำเร็จสมาบัติ 8 แต่ก็ยังไม่ได้ตรัสรู้หรอกนะ

ต้น อ้าว แล้วพระองค์ทำยังไงต่อละครับ

บบ2 ทรงเห็นว่าแม้จะสำเร็จสมบัติ 8 ก็ยังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ที่ทำให้พ้นไปจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย จึงทรงลาอุททกดาบส เสด็จจาริกไปแสวงหาทางพ้นทุกข์ลำพังพระองค์เอง เมื่อเสด็จถึงตำบลอรุณเวลาเสนาบดีคมทอดพระเนตรเห็นพื้นที่ร่มรื่น แนวป่าเขียวสดใส เป็นที่เบิกบานพระทัย มีแม่น้ำไหลผ่าน น้ำใสสะอาด อยู่ใกล้หมู่บ้าน เทียบภิกษุอาจารย์ระสวดก เหมาะแก่การบำเพ็ญเพียร จึงตัดสินพระทัยประทับอยู่ ณ สถานที่นั้น

นุช เอ... แล้วทรงตรัสรู้ได้ยังไงกันน้ำ

บบ2 ก็ต้องติดตามตอนต่อไป ตอนนี่พี่เบิกบานขอพักไปชาร์จแบตก่อนละ ไปละคร้าบ ชะแว็บ!!

นุช / ต้น อ้าววววว

แล้วเบิกบาน2 ก็วิ่งจืดออกไปเลย เด็กๆ ก็ทำหน้างงๆ

ต้น พี่เบิกบานหนีไปแล้ววว

นุช กลับมาก่อนค่าพี่เบิกบาน ยังเล่าไม่จบเลย!!

ครูยืนยิ้มขำ ภาพทิวเขื่อนเพชรานห้อง

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 7

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปริมกาล

ปริเฉทที่ 5 ตรัสรู้ ตอนที่ 2

ความเดิมตอนที่แล้ว

พระพุทธเจ้าทรงตัดสินพระทัยออกผนวชเพื่อแสวงหาทางพ้นทุกข์ โดยได้เล่าเรียนกับ อาหารดาบส และ อุทกดาบส จนสำเร็จสมาบัติ 8 แต่ก็ยังไม่ใช่หนทาง จึงลาอาจารย์เพื่อแสวงหาทางพ้นทุกข์ด้วยพระองค์เอง

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์ (เหมือนตอนที่แล้ว)

ต้น นุช ครู และนักเรียนตัวประกอบ เดินดูหุ่นนี้กันอยู่ในห้องนิทรรศการ ก้องเดินมาสมทบต้นกับนุช

ก้อง อ้าวว พี่เบิกบานหายไปไหนซะแล้วละต้น นุช

นุช สงสัยไปพักอยู่กะก้อง เอ้อ แล้วใครจะเล่าเรื่องของพระพุทธเจ้าต่อล่ะที่นี่

ต้น ก็คุณครูไงละนุช คุณครูครับ ช่วยเล่าให้พวกเราฟังต่อได้มั๊ยครับ

ครูยิ้มขำ

ครู ฮ่าๆๆๆ ใจร้อนกันจริงๆ เลยนะพวกเธอนี้ งั้นครูจะเล่าต่อจากที่เบิกบานเล่าค้างเอาไว้แล้วกันนะ

นุช / ต้น ค่า / คร่ำบ

ครู เมื่อพระมหาบุรุษตัดสินพระทัยแสวงหาทางพ้นทุกข์ด้วยพระองค์เองเช่นนั้นแล้ว ทรงดำริว่า บางที่ การทรมานกายให้ลำบากจะเป็นทางแห่งการตรัสรู้ จึงเริ่มบำเพ็ญทุกรกิริยา

นุช ทุกรกิริยา ฟังดูน่ากลัวจัง แปลว่าอะไรคะคุณครู

ครู คือ การทำความเพียรที่ทำได้ยาก เป็นการทรมานตนเองให้ลำบากด้วยวิธีการต่าง ๆ ยังไงละ

โดยวาระแรก ทรงกตพระหนต์ด้วยพระหนต์ กตพระตาลูด้วยพระชีวกหาให้แน่น จนพระเสโทไหลออก
จากพระกัจฉะ

ต้น นุช ก้องทำหน้าสยอง

ทุกคน เหวออออออ

ต้น ฟังวิธีแล้วดูทรมานจังเลยครับ

ครู ถูกแล้ว ต้น ทรงสวยทุกขเวทนาแสนสาหัส เหมือนคนที่แข็งแรง จับคนมีกำลังน้อยที่ศีรษะหรือที่คอ บีบให้แน่น แต่ถึงแม้พระวรกายกระวนกระวาย แต่ทุกขเวทนามิอาจครอบงำพระทัยให้กระสับกระส่ายได้เลย มีพระสติมั่นคง ไม่พินเพื่อน ไม่ทอดย ครั้นทรงเห็นว่าไม่ใช่ทางตรัสรู้ จึงทรงเปลี่ยนเป็นวิธีอื่น

วาระที่สอง ทรงผ่อนกลืนลมอัสสาสะปัสสาสะทางช่องพระนาสิกและช่องพระโอษฐ์ เกิดเสียงดังอุ้ทางช่องพระกรรณทั้งสอง ให้ปวดพระเศียร เสียดพระอุทร ร้อนในพระวรกายเป็นกำลัง

ครู แต่แม้จะสวยทุกขเวทนาแสนสาหัสถึงเพียงนี้ ทุกขเวทนานั้น มิอาจครอบงำพระทัยให้กระสับกระส่ายได้ มีพระสติมั่นคง ไม่พินเพื่อน ไม่ทอดย ครั้นทรงเห็นว่าไม่ใช่ทางตรัสรู้ จึงทรงเปลี่ยนเป็นวิธีอื่นอีก

ก้อง เอ่ วิธีอะไรหรือครับ

ครู วาระที่สาม ทรงอดพระกระยาหาร สวยวันละน้อยบ้าง สวยพระกระยาหารละเอียดบ้าง จนพระวรกายเหี่ยวแห้ง พระฉวีวรรณเศร้าหมอง พระอัฐิปรางภูทิวพระวรกาย เมื่อทรงลูบพระวรกาย เส้นพระโลมามีรากเน่าหลุดร่วงไป มีพระกำลังน้อยลง จะเสด็จไปข้างไหนก็ล้มพับอยู่ตรงนั้น ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางตรัสรู้แท้จริง

ก้อง โหย!! วิธีอดข้าวนี้โหดจัง ขนาดแม่ผมเรียกกินข้าวเข้าไปทานาที่ ท้องผมก็ร้องจ๊อกๆ หน้ามืดจะเป็นลมแล้วครับ

ครู ใช่แล้วก้อง ฉะนั้น ภายหลังเลยทรงสันนิษฐานว่า ทุกกริยาไม่ใช่ทางตรัสรู้แน่ๆ จึงทรงเลิกบำเพ็ญทุกกรกิริยา และอุปมา 3 ข้อ ที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อนเลย อยู่ๆ ก็ปรากฏขึ้นในพระทัยของพระองค์ว่า

(ตัวอักษร) 1. สมณพราหมณ์เหล่าใด **มีกายยังไม่หลีกออกจากกาม ใจยังระคนด้วยกิเลส** มีความพอใจรักใคร่ในกาม ยังละไม่ได้ ยังสงบระจับไม่ได้ สมณพราหมณ์เหล่านั้น แม้จะสวยทุกขเวทนาแสนสาหัส เพราะทำความเพียรก็ดี ไม่ได้สวยก็ดี ก็ไม่สามารถจะตรัสรู้ได้ เหมือนไม้สดชุ่มด้วยยาง แห่อยู่ในน้ำ บุรุษมีความต้องการไฟ นำไม้แห้งมาสีให้เกิดไฟ ก็ไม่อาจให้ไฟเกิดขึ้นได้เลย เขาต้องเหน็ดเหนื่อยเปล่า เพราะไม้แห้งยังสด มียางอยู่ ทั้งแห่อยู่ในน้ำ

(ตัวอักษร) 2. สมณพราหมณ์เหล่าใด **มีกายหลีกออกจากกามแล้ว แต่ใจยังระคนด้วยกิเลส** มีความพอใจรักใคร่ในกาม ยังละไม่ได้ ยังสงบระจับไม่ได้ สมณพราหมณ์เหล่านั้น แม้จะสวยทุกขเวทนาแสนสาหัส เพราะทำความเพียรก็ดี ไม่ได้สวยก็ดี ก็ไม่สามารถจะตรัสรู้ได้ เหมือนไม้สดชุ่มด้วยยาง อยู่บนบก แม้ห่างไกลจากน้ำ ก็ไม่อาจนำมาสีให้เกิดไฟได้ เขาต้องเหน็ดเหนื่อยเปล่า เพราะเป็นไม้สดชุ่มด้วยยาง แม้จะอยู่บนบกก็จริง

(ตัวอักษร) 3. สมณพราหมณ์เหล่าใด มีกายหลีกออกจากกามแล้ว มีใจไม่ระคนด้วยกิเลส ทั้งละความ
พอใจรักใคร่ในกามได้แล้ว สงบระงับดีแล้ว สมณพราหมณ์เหล่านั้น ได้เสวยทุกขเวทนาแสนสาหัสเพราะ
ทำความเพียรก็ดี ไม่ได้เสวยก็ดี ก็สามารถจะตรัสรู้ได้ เหมือนไม้แห้งสนิท อยู่บนบก ห่างไกลจากน้ำ ย่อม
นำมาสีให้เกิดไฟได้ เพราะเป็นไม้แห้ง ทั้งอยู่บนบก ไกลจากน้ำ

นุช   แบบนี้ก็แปลว่า แม้จะทรمانร่างกายขนาดหนัก พระองค์ก็ยังไม่ได้ตรัสรู้ใช่ไหมคะ

ครู   ใช่แล้ว นุช พระมหาบุรุษทรงดำริว่า (ตัวอักษร) สมณพราหมณ์เหล่าใด ได้เสวยทุกขเวทนาแสน
สาหัส เกิดจากการทำความเพียร ในอดีต อนาคต หรือปัจจุบัน ทุกขเวทนานั้น อย่างมากก็เท่าที่เรา
ประสบอยู่นี้ ไม่เกินไปกว่านี้ แต่เราก็ไม่สามารถจะตรัสรู้ด้วยทุกกริยาอันเผ็ดร้อนอย่างนี้ ชะรอยทางแห่ง
การตรัสรู้ยังมีอยู่อีก

นุช   คุณครูเล่าได้เห็นภาพตามมากเลยคะ ขอบคุณมากคะคุณครู

ก้อง   ต้น ขอบคุณคร้าบ

ครู   เออละๆ ไปห้องนิทรรศการอื่นกันต่อดีกว่า เบิกบานน่าจะพร้อมเจอกับพวกเราแล้วละ

ต้น   เย้ๆ ไปกันเลย

ทุกคนเดินออกจากห้องไป

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 8

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปริณามกาล

ปริเฉทที่ 5 ตรัสรู้ ตอนที่ 3

ความเดิมตอนที่แล้ว

พระมหาบุรุษ ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา จนร่างกายซูบผอม ได้รับเวทนาแสนสาหัส แต่ยังไม่ตรัสรู้ จึงทรง
สันนิษฐานได้ว่า การทำทุกรกิริยานั้นไม่ใช่หนทางตรัสรู้ จึงทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา

ฉากห้องนิทรศการธรรมจักร

ต้น นุช ก้อง เดินเข้าห้องมา มีเพื่อนๆ ตัวประกอบยืนรวมกลุ่มอยู่ห่างๆ กับคุณครู เบิกบานหญิง(ตัวแรก) วิ่งจูง
มาต้อนรับ

บบ1 สวัสดีจ้า เบิกบานคนสวยกลับมาแล้ว ฮีๆ

ต้น อ้าว พี่เบิกบานเจอกันอีกแล้วนะคร้าบ

ก้อง พี่เบิกบานคนสวยจะมาเล่าเรื่องต่อจากพี่เบิกบานสุดหล่อเล่าค้างไว้ใช่ไหมครับ ผมอยากฟังแล้วอะ

นุช นั่นสิคะ นุชก็อยากฟัง เล่าต่อเลยคะๆ

บบ1 จ้า เบิกบานกำลังจะเล่าเดี๋ยวนี้ละจ้า...

หน้าจอบนหน้าเบิกบานเปลี่ยนเป็นภาพในพุทธกาล

พระมหาบุรุษ ทรงระลึกได้ว่า เมื่อคราวมีพระชนมายุ 7 ปี ทรงเจริญอานาปานสติ คือ การกำหนดลม
หายใจเข้าออก จนบรรลุปฐมฌาน

**การบำเพ็ญเพียรทางจิต จะเป็นทางแห่งการตรัสรู้ได้ และความเพียรเช่นนั้น คนซูบผอมไร้เรี่ยวแรง ไม่
สามารถจะทำให้สำเร็จได้ เราจะกินข้าวสุกและขนมกุ่มมาลให้ร่างกายแข็งแรงก่อน**

บบ1 ครั้นทรงตกลงพระทัยเช่นนี้แล้ว จึงกลับมาเสวยพระกระยาหารตามปกติ

ฝ่ายปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 คือ โภณฑัญญะ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ

อัสสชิ เมื่อทราบข่าวว่าพระมหาบุรุษเสด็จออกผนวช จึงพากันติดตามออกบวช คอยเฝ้าปรนนิบัติ ด้วยหวังว่า
พระองค์ทรงบรรลุธรรมแล้ว จะทรงสั่งสอนตนให้บรรลุธรรมนั้นบ้าง

ครั้งเห็นพระองค์ทรงเลิกอดพระกระยาหารและการทรมานกายโดยวิธีต่าง ๆ กลับมาเสวยพระกระยาหารตามปกติเช่นนั้น แสดงอาการรังเกียจ ว่า พระสมณโคตมคลายความเพียร เวียนมาเป็นคนมักมากเสียแล้ว คงไม่อาจบรรลุธรรมพิเศษได้

เพราะปัญจวัคคีย์มีความเชื่อว่าการทำทุกรกิริยาเท่านั้น เป็นทางแห่งการตรัสรู้ จึงไม่คิดจะเฝ้าปรนนิบัติรับใช้ อีกทั้งไปพากันหลีกไปอยู่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

ต้น โธ... ทำไมเป็นแบบนี้ไปได้ละเนี่ย

นุช แล้วทรงทำยังไงต่อไปละคะพี่เบิกบาน

บบ1 พระมหาบุรุษเสวยพระกระยาหาร ทำพระวรกายให้กลับมีพระกำลังแข็งแรง ทรงละทิ้งลัทธิที่มีมาแต่เดิมทั้งหมด เพราะทรงแน่วพระทัยว่าไม่ใช่ทางแห่งการตรัสรู้ จึงทรงเลือก **ข้อปฏิบัติเป็นทางสายกลาง** เรียกว่ามัชฌิมาปฏิปทา คือ อริยมรรคมีองค์ 8 ได้แก่ **สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ** เพื่อบำเพ็ญเพียรทางจิตต่อไป

ก้อง อย่างนี้เอง...

บบ1 เวลาเช้าของวันตรัสรู้ พระมหาบุรุษทรงรับข้าวปายาสของนางสุชาดา ธิดาของคฤหบดี ผู้มั่งคั่งแห่งตำบลอรุเวลาเสนานิคม ซึ่งตั้งความปรารถนาไว้ว่า ขอให้ได้สามีที่มีตระกูลเสมอกัน และขอให้ได้บุตรคนแรกเป็นชาย

ครั้งสมปรารถนาแล้ว จึงหุงข้าวปายาส คือ ข้าวสุกหุงด้วยน้ำนมโค จัดลงในถาดทองคำ นำไปบวงสรวงเทวดาที่ตนบนบานไว้

เมื่อเห็นพระมหาบุรุษประทับนั่งอยู่ที่โคนต้นพระศรีมหาโพธิ มีพระวรกายผ่องใสยิ่งนัก เข้าใจว่าเป็นรุกขเทวดา จึงน้อมถาดข้าวปายาสเข้าไปถวาย ในเวลานั้นบาตรของพระมหาบุรุษอันตรธานหายไป จึงทรงรับถาดข้าวปายาสด้วยพระหัตถ์ แล้วทอดพระเนตรดูนางสุชาดา นางทราบพระอาการเช่นนั้น จึงถวายทั้งถาดแล้วกลับไป พระมหาบุรุษเสวยแล้ว ทรงอธิษฐานลอยถาดลงในแม่น้ำเนรัญชราว่า ถ้าได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ขอให้ถาดนี้ลอยทวนกระแสน้ำขึ้นไป ขณะนั้น ถาดทองได้ลอยทวนกระแสน้ำตามคำอธิษฐานแล้ว พระองค์เสด็จประทับอยู่ที่ดงไม้สาละ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา

เวลาบ่ายจึงเสด็จกลับไปที่ดินพระศรีมหาโพธิ ในระหว่างทางทรงรับหย้าคา 8 กำ จากนายโสถถิยะคนหาบหย้า ทรงนำหย้าคานั้นมาปูลาดต่างรัตนบัลลังก์ ณ โคนต้นพระศรีมหาโพธิ

ประทับนั่งขัดสมาธิ หันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก พระปฤษฎางค์อยู่ทางต้นพระศรีมหาโพธิ ตั้งพระวรกายตรง ดำรงพระสติมั่น ทรงตั้งพระทัยเด็ดเดี่ยวว่า **แม่เนื้อและเลือดจะเหือดแห้งไป เหลือแต่หนัง เอ็น และกระดูกก็ตามที ถ้าไม่ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า จะไม่ลุกขึ้นจากที่นั่งนี้**

เวลาเย็นของวันตรัสรู้ ขณะที่พระมหาบุรุษกำลังบำเพ็ญเพียรเพื่อบรรลुพระสัมมาสัมโพธิญาณ พญาวสวัตติมารมีใจริษยา คอยตามขัดขวางการสำเร็จมรรคผลตั้งแต่เสด็จออกผนวช เพราะเกรงว่าพระมหาบุรุษจะพ้นจากอำนาจของตน จึงยกพลเสนามารมาผจญ แสดงฤทธิ์ประการต่าง ๆ เพื่อข่มขู่พระมหาบุรุษให้ตกพระทัยกลัว ยกเลิกการบำเพ็ญเพียร

พระมหาบุรุษทรงมีพระทัยสงบนิ่ง มิได้สะทกสะท้านหวั่นเกรง ทรงนึกถึงพระบารมี 10 ทศ คือ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา และอุเบกขา ที่ทรงเคยสั่งสมมาตั้งแต่ในอดีตชาติ อ่างมหาปฐพีเป็นพยาน เข้าช่วยผจญพญามารพร้อมเหล่าเสนามารให้ปราศแล้ว

ครั้งพญาวสวัตติมารและเหล่าเสนามารพ่ายแพ้กลับไปหมดสิ้นแล้ว พระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญเพียรต่อไป โดยทรงเจริญสมถภาวนา ทำจิตให้เป็นสมาธิแน่วแน่ปราศจากอุปกิเลสคืออารมณ์เครื่องเศร้าหมองใจ พระสติปัญญาแจ่มใส พิจารณาหลักธรรมได้ละเอียดลึกซึ้งโดยลำดับ ไม่ช้าก็บรรลุปฐมฌาน ทุตติฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เกิดเป็นความสงบระงับดับเย็นในพระทัย เวลาปฐมยาม ทรงบรรลุความรู้พิเศษเรียกว่า **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** คือ ระลึกชาติได้ ทำให้พระองค์สามารถหยั่งรู้อดีตของพระองค์และสรรพสัตว์ได้ตามพระประสงค์ เวลาขมิณยาม ทรงบรรลุ **จตุปปาตญาณ** หรือ**ทิพพจักขุญาณ** ทำให้สามารถทราบการจุติและการเกิดของสรรพสัตว์ทั้งหลาย

เวลาปัจฉิมยาม ทรงบรรลุ**อัสวักขยญาณ** ทำให้ตัดอาสวะกิเลสทั้งปวงได้สิ้นเชิง ครั้งใกล้รุ่ง ทรงบรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ **ตรัสรู้ร้อยสี่ 4** คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ขณะมีพระชนมายุ 35 ปี หลังเสด็จออกผนวชได้ 6 ปี ก่อนพุทธศักราช 45 ปี

ต้น ในที่สุดก็ทรงตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว!

ก้อง ฟังเพลินเลยครับพี่เบิกบาน

ครูเดินเข้ามาหา

ครู เอาละ ให้พี่เบิกบานพักก่อน เดี่ยวค่อยมาฟังกันต่อนะเด็ก ๆ

นุช ต้น ก้อง ค่า / ครับ คุณครู

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 9

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 6 เสวยวิมุตตिसุข

ฉากห้องนิทรศการธรรมจักร

เด็ก ๆ ตัวประกอบ เดิน ๆ ดูห้องนิทรศการ ต้น นุช ก้อง ยืนคุยกับเบิกบาน1 (สีชมพู)

ต้น พี่เบิกบานครับ ช่วยเล่าเรื่องหลังจากพระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ให้ฟังหน่อยสิครับ...

ก้อง ไซ้ๆ ผมก็อยากฟังต่อแล้วครับ

บบ1 แหม ทุกคนดูใฝ่รู้กันดีจังเลย เบิกบานดีใจจัง ได้จ้า เบิกบานจะเล่าให้ฟังต่อเลยนะ

หลังจากตรัสรู้แล้ว พระองค์ประทับเสวยวิมุตตिसุข คือ สุขในการหลุดพ้นจากอาสวะกิเลส ณ สถานที่ 7 แห่ง แห่งละ 7 วัน รวม 7 สัปดาห์ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 เสด็จประทับนั่งอยู่บนรัตนบัลลังก์ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์นั่นเอง ยังไม่เสด็จลุกขึ้นไปไหน ทรงพิจารณาปฏิจสมุปบาททั้งฝ่ายเกิดและฝ่ายดับ

สัปดาห์ที่ 2 เสด็จไปประทับยืนทางทิศอีสาน คือทิศตะวันออกเฉียงเหนือของต้นพระศรีมหาโพธิ์ ทอดพระเนตรต้นพระศรีมหาโพธิ์ ไม่กระพริบพระเนตร สถานที่นั้นเรียกว่า **อนิมิสเจดีย์** แสดงให้เห็นพระกตัญญูตถเวทิต่อต้นพระศรีมหาโพธิ์ที่ทรงอาศัยร่มเงาบำเพ็ญเพียรจนได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

สัปดาห์ที่ 3 ทรงนมัสตสถานที่งกรมขึ้นทางทิศอุดร คือทิศเหนือ ระหว่างต้นพระศรีมหาโพธิ์กับอนิมิสเจดีย์ เสด็จงกรมในที่นั้น สถานที่นั้นเรียกว่า **รัตนงกรมเจดีย์**

สัปดาห์ที่ 4 เสด็จไปประทับนั่งขัดบัลลังก์ ทรงพิจารณาภริชรรณีปฏิภน ณ เรือนแก้วที่เทวดาเนรมิตถวาย ตั้งอยู่ทางทิศพายัพ คือทิศตะวันตกเฉียงเหนือของต้นพระศรีมหาโพธิ์ สถานที่นั้นเรียกว่า **รัตนขรรเจดีย์**

สัปดาห์ที่ 5 เสด็จออกไปประทับใต้ต้นไทร ชื่อ**ชปาลนิโครธ** เป็นที่พักของคนเลี้ยงแพะ ตั้งอยู่ทางทิศบูรพา คือทิศตะวันออกเฉียงของต้นพระศรีมหาโพธิ์ ขณะประทับนั่งเสวยวิมุตตिसุข

ธิดามาร 3 นาง คือ ตัณฑหา อรดี และราคา ได้เข้ามาช่วยยวน แต่ก็ไม่สามารถทำให้พระทัยของพระองค์หวนไหวได้ จึงต้องล่าถอยกลับไป

จากนั้นพราหมณ์คนหนึ่ง ชื่อหุหุชาติ เพราะมักทวาดคนอื่นว่า หี หี ได้มาทูลถามปัญหาเกี่ยวกับหลักธรรมที่ทำให้คนเป็นพราหมณ์ พระองค์ตรัสว่า ผู้ลอยบาปได้แล้ว ไม่ข่มขู่คนอื่นด้วยคำหยาบว่า หี หี หมันสำรวมตนรอบรู้ ประพฤติพรหมจรรย์จบแล้ว ไม่มีกิเลสในใจแม้แต่น้อย เรียกว่าเป็นพราหมณ์แท้ เขาฟังแล้วก็เดินจากไป สัปดาห์ที่ 6 เสด็จไปประทับนั่งใต้ต้นจิก ชื่อมุจลินท์ ตั้งอยู่ทางทิศอาคเนย์ คือทิศตะวันออกเฉียงใต้ของต้นพระศรีมหาโพธิ ระหว่างนั้นมีฝนตกทั้งสัปดาห์ มุจลินทนาคราชได้ขึ้นจากสระน้ำในบริเวณนั้น มาขนดลำตัวโอบรอบพระวรกายและแผ่พังพานปกป้องพระเศียร มิให้ลมและฝนต้องพระวรกาย ครั้นฝนหยุดตกแล้ว มุจลินทนาคราชคลายขนดออกแล้วจากไป

สัปดาห์ที่ 7 เสด็จไปประทับใต้ต้นเกต ชื่อราชายตนะ ตั้งอยู่ทางทิศทักษิณ คือทิศใต้ของต้นพระศรีมหาโพธิ ขณะประทับนั่งเสวยวิมุตติสุข พาณีสองพี่น้อง คือ ตปุสสะและภัลลิกะ เดินทางจากอุกกกลชนบทมาถึงที่นั่น เห็นพระพุทธเจ้าประทับนั่งอยู่ใต้ต้นราชายตนะ ได้นำข้าวสัตตูก้อนและสัตตุงงเข้าไปถวาย และแสดงตนเป็นอุบาสก ขอถึงพระรัตน 2 ประการ คือ พระพุทธเจ้าและพระธรรม เป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต เรียกว่า เทววจิกอุบาสก

ต้น แล้วพอครบ 7 สัปดาห์ พระพุทธเจ้าทรงทำอะไรต่อไปเธอครับพี่เบิกบาน

บบ1 เมื่อสิ้นสัปดาห์ที่ 7 พระพุทธเจ้าเสด็จกลับไปประทับใต้ต้นอชปาลนิโครธอีกครั้งหนึ่ง ทรงรำพึงถึงพระธรรมที่ได้ตรัสรู้แล้ว ทรงเห็นว่าเป็นธรรมลึกซึ้ง ยากที่บุคคลผู้เพิลิตเพลินอยู่ในกามคุณจะรู้แจ้งเห็นจริงได้ จึงไม่น้อมพระทัยสั่งสอนธรรมแก่ผู้อื่น

ทันใดนั้นท้าวสัทัมบดีพรหมได้มาเข้าเฝ้า กราบทูลอาราธนาให้ทรงสั่งสอนธรรม เพราะผู้ที่มีกิเลสเบาบางสามารถรู้แจ้งธรรมก็มีอยู่ ถ้าไม่ทรงสั่งสอนธรรม คนเหล่านั้นจะสูญเสียโอกาสและประโยชน์อย่างใหญ่หลวง พระพุทธองค์ทรงอาศัยพระกรุณาในหมู่สัตว์ เมื่อท้าวสัทัมบดีพรหมกราบทูลเช่นนั้น จึงทรงรับคำอาราธนา

สลับภาพมาเป็นกลุ่มเด็กๆ และเบิกบานที่ยืนคุยกัน

ต้น แล้วใครเป็นคนกลุ่มแรกที่โชคดี ได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าล่ะครับ

ก้อง นั่นสิ แล้วพระองค์มีวิธีเลือกยังไงน้ำ??

บบ. เป็นคำถามที่ดีมากจ้า ท่านใช้วิธีตรวจดูอหยาตัยของเวไนยสัตว์ที่ควรแก่การแนะนำสั่งสอนนะจ้า ทรงทราบด้วยพระปัญญาว่า บางคนมีกิเลสน้อย บางคนมีกิเลสหนา บางคนมีอินทรีย์กล้า บางคนมีอินทรีย์อ่อน บางคนสอนให้รู้ง่าย บางคนสอนให้รู้ยาก บางคนไม่สามารถจะรู้ได้เลย

เหมือนบัวเกิดในน้ำ เจริญเติบโตในน้ำ งอกงามในน้ำ

บางเหล่ายังจมอยู่ในน้ำ ยังไม่พ้นน้ำ น้ำหล่อเลี้ยงไว้

บางเหล่าตั้งอยู่เสมอน้ำ

บางเหล่าตั้งขึ้นพ้นน้ำ

บัวทั้ง 3 ชนิดนั้น บัวพ้นน้ำ พอสัมผัสแสงอาทิตย์ก็เบ่งบานในทันที

บัวเสมอน้ำ รอเบ่งบานในวันพรุ่งนี้

และบัวยังจมอยู่ในน้ำ ตั้งอยู่ในน้ำ คอยเบ่งบานในวันต่อ ๆ ไป

นุช เอ...บัวมีแค่ 3 เหล่าเท่านั้นหรือคะพี่เปิกบาน หนูเคยได้ยินคำว่าบัว 4 เหล่าด้วยนะคะ

บบ1 ในพระบาลีจะปรากฏเพียงบัว 3 เหล่าจ้ะ คือ **บัวจมน้ำ บัวเสมอน้ำ บัวพ้นน้ำ** แต่ในอรรถกถาได้เพิ่มเป็นบัว 4 เหล่า เพื่อนำไปเปรียบกับบุคคล 4 ประเภท ปรากฏอยู่ใน **พระบาลีสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต และพระบาลีอภिरรมปิฎก บุคคลบัญญัติ** ดังนี้

1. **อุคฆฏิตัญญู** บุคคลมีปัญหาเฉียบแหลม เพียงแต่ยกหัวข้อธรรมขึ้นแสดง ก็สามารถรู้แจ้งทันที เปรียบเหมือนบัวพ้นน้ำ พอสัมผัสแสงอาทิตย์ก็พลันเบ่งบานในวันนี้
2. **วิปจิตัญญู** บุคคลมีปัญหาปานกลาง พอได้ฟังอธิบายหรือขยายความให้เข้าใจเพียงเล็กน้อย ก็สามารถรู้แจ้งได้ เปรียบเหมือนบัวเสมอน้ำ รอเบ่งบานในวันพรุ่งนี้
3. **เนยยะ** บุคคลมีปัญหาพอจะแนะนำได้ เมื่อได้รับการพร่ำสอนอย่างสม่ำเสมอ ก็พอจะรู้แจ้งตามได้ เปรียบเหมือนบัวจมน้ำ คอยเบ่งบานในวันมะรืนนี้
4. **ปทปรมะ** บุคคลอับปัญญา แม้เล่าเรียนทรงจำไว้ได้แล้ว แต่ไม่สามารถจะรู้แจ้งธรรม เป็นคนอากัพ ไม่ยอมรับคำแนะนำ เปรียบเหมือนบัวจมน้ำในโคลนตม เป็นอาหารของปลาและเต่า ไม่มีโอกาสจะเบ่งบานได้เลย

บบ1 ครั้นพระพุทธเจ้าทรงตั้งพระทัยจะแสดงธรรมสั่งสอนชาวโลกอย่างนี้แล้ว จากนั้นทรงพิจารณาบุคคลผู้ควรได้ฟังธรรมก่อน ก็ทรงเห็นอาหารดาบสและอุททกดาบส ผู้สอนให้พระองค์สำเร็จสมบัติ 8 ท่านทั้งสองเป็นคนฉลาด มีกิเลสเบาบาง สามารถจะรู้ธรรมได้ฉับพลัน แต่ทรงทราบว่าท่านทั้งสองสิ้นชีวิตเสียแล้ว

เมื่อทรงพิจารณาตรวจดูต่อไป ก็ทรงเห็นปัญจวัคคีย์ที่เคยเฝ้าปรนนิบัติพระองค์ขณะทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาอยู่ เมื่อทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา ได้ละทิ้งพระองค์ไป และทรงทราบว่า ขณะนี้ปัญจวัคคีย์พักอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

ต้น   แปลว่าพระพุทธเจ้าจะเสด็จไปพบกับปัญจวัคคีย์ไข่ม้อยครับ!

บบ1   ไม่บอก ต้องติดตามตอนต่อไป

นุช   อ้าวววววว แบบนี้ทุกที่เลยพี่เบิกบาน!!

บบ1   ฮีๆๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 10

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 6 เสวยวิมุตติสุข ตอนที่ 2

ความเดิมตอนที่แล้ว

ภายหลังตรัสรู้ พระพุทธเจ้าทรงเสวยวิมุตติสุข อยู่ 7 สัปดาห์ จากนั้นท้าวสหัมบดีพรหม ได้มาทูลอาราธนาให้ทรงสั่งสอนธรรม ทรงรับคำอาราธนานั้นโดยอาศัยพระมหากรุณาที่มีต่อสัตว์ทั้งหลาย และทรงพิจารณาบุคคลผู้ควรได้ฟังธรรมก่อน ซึ่งก็คือเหล่าปัญจวัคคีย์นั่นเอง

ฉากห้องนิทรศการธรรมจักร

ต้น นุช ก้อง ยืนคุยกับเบิกบาน1 (สีชมพู) นุชมองดูต้นไม้กลางห้องที่มีพระพุทธรูปตั้งอยู่ใต้ต้น แล้วพูดขึ้น

นุช จะว่าไป...ห้องนิทรศการนี้ก็ทำให้นึกถึงช่วงที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนานะ

ต้น จริงด้วยนุช พอพูดขึ้นมาแล้วต้นก็คิดตามเลยเนี่ย

ก้อง ว่าแต่ ปฐมเทศนา คืออะไรอะ??

เบิกบาน1 ยิ้ม

บป1 ก่อนจะรู้จักกับปฐมเทศนา เบิกบานจะเล่าเรื่องราวก่อนหน้านั้นให้ฟังก่อนนะจ๊ะ

พระพุทธเจ้าทรงกำหนดว่าจะแสดงธรรมแก่ปัญจวัคคีย์ก่อน จึงเสด็จออกจากต้นอชปาลนิโครธ ตอนเช้าวันขึ้น 14 ค่ำแห่งเดือนอาสาฬหะ คือ เดือน 8 ทรงพระดำเนินไปตามทางที่จะไปเมืองพาราณสี อันเป็นเมืองหลวงของแคว้นกาสิ ครั้นเสด็จถึงเขตติดต่อระหว่างแม่น้ำคยากับต้นพระศรีมหาโพธิ ทรงพบอาชีวกชื่ออุปกะเดินสวนทางมา อุปกาชีวกเห็นพระฉวีวรรณของพระองค์ผุดผ่อง นึกประหลาดใจ ต้องการทราบว่าเป็นศาสดา จึงทูลถามพระองค์ พอได้ยินคำตอบว่า พระองค์เป็นผู้ตรัสรู้เอง ไม่มีใครเป็นศาสดาสั่งสอน อุปกาชีวกสิ้นศรัทธาแล้วเดินหนีไป

พระองค์เสด็จต่อไปยังป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ถึงที่อยู่ของปัญจวัคคีย์ในเวลาเย็นวันเดียวกันฝ่ายปัญจวัคคีย์เห็นพระพุทธเจ้าเสด็จมาแต่ไกล ก็นัดหมายกันว่า พระสมณโคดมนี้ ทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา คลายความเพียรเวียนมาเพื่อความมักมากเสียแล้ว ไม่สามารถจะบรรลุธรรมวิเศษอะไรได้ เมื่อเสด็จมาถึง พวกเราจะไม่ไหว ไม่ต้อนรับ ไม่รับบาตรจีวรเหมือนแต่ก่อน แต่จะปูอาสนะไว้

ครั้งพระองค์เสด็จเข้าไปหาแล้ว ปัญจวัคคีย์พูดถ้อยคำอันแสดงความไม่เคารพ พระองค์จึงตรัสว่า เราได้ตรัสรู้ พระสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ปัญจวัคคีย์ไม่เชื่อ จึงทรงเตือนสติว่า **“เธอทั้งหลายจำได้อยู่หรือว่า วาจาเช่นนี้ เราเคยพูดมาก่อน”** ปัญจวัคคีย์นึกขึ้นได้ว่า พระองค์ไม่เคยตรัสคำนี้มาก่อน จึงถวายอภิวาทยอมรับฟังพระ ธรรมเทศนา รุ่งขึ้นวันอาสาฬหบูชา พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาชื่อธัมมจักกัปปวัตตนสูตร โปรดปัญจ วัคคีย์ ความย่อว่า ที่สุดโต่งสองอย่าง บรรพชิตไม่ควรยึดถือปฏิบัติ ได้แก่ กามสุขัลลิกานุโยค การหมกมุ่นอยู่ ด้วยกามสุข ซึ่งหย่อนเกินไป และอัตตกิลมณานุโยค การทำตนให้เดือดร้อน เช่น การทำทุกริกิริยา ซึ่งตั้งเกินไป ที่สุดโต่งสองอย่างนี้ ไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ พระองค์ทรงค้นพบทางสายกลางที่ไม่ข้องแวะกับส่วนสุดสองอย่างนั้น ไม่หย่อนนัก ไม่ตึงนัก เปรียบเหมือนสายพิณ หย่อนนักก็ตึงไม่ดัง ตึงนักก็ตึงแล้วมักขาด สายพิณที่ซึงได้พอดี จึง จะตึงดีและไม่ขาด ทางสายกลางนี้ เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา เป็นทางแห่งการตรัสรู้

ขณะทรงแสดงพระธรรมเทศนาอยู่ โภณฑัญญะเกิดดวงตาเห็นธรรมว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมด มีความดับเป็นธรรมดา เมื่อทรงแสดงปฐมเทศนาจบลง ท่านได้บรรลุโสดาปัตติผล พระองค์ทรง ทราบ จึงทรงเปล่งอุทานว่า **อัญญา วิต โภ โภณฑัญญะ** แปลว่า ผู้เจริญทั้งหลาย โภณฑัญญะรู้แล้วหนอ พระ อุทานนี้ทำให้ท่านได้ชื่อว่า อัญญาโภณฑัญญะ เป็นสักขีพยานว่า พระธรรมของพระองค์ที่ว่าประณีตลุ่มลึกนั้น บัดนี้มีผู้รู้แจ้งแล้ว

เมื่อท่านทูลขออุปสมบท พระองค์ทรงให้โภณฑัญญะอุปสมบทเป็นภิกษุ ด้วยพระวาจาว่า **ท่านจงเป็นภิกษุมา เถิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว ท่านจงประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อทำที่สุดทุกข์โดยชอบเถิด** วิธียุปสมบทอย่างนี้ เรียกว่า **เอหิภิกขุอุปสัมปทา** ส่วนผู้ที่ได้รับการอุปสมบทด้วยวิธีนี้ เรียกว่า **เอหิภิกขุ การอุปสมบทของ พระอัญญาโภณฑัญญะ ทำให้เกิดพระสงฆ์องค์แรกขึ้นในพระพุทธศาสนา และทำให้มีพระรัตนตรัยครบ สมบูรณ์ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ในวันเพ็ญเดือนอาสาฬหะ**

หลังจากนั้นมา พระองค์ประทับจำพรรษาแรก ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ทรงแสดงปกิณณกเทศนา จน พระปัญจวัคคีย์ที่เหลือได้ดวงตาเห็นธรรมครบทุกรูป และทรงประทานการบวชให้ เหมือนอย่างพระอัญญา โภณฑัญญะทุกประการ

ต้น ฟังเพลินมากเลยครับพี่เบิกบาน แล้ว...หลังจากที่บรรลุธรรมแล้ว เกิดอะไรขึ้นต่อไปหรือครับ

บบ1 เมื่อภิกษุปัญจวัคคีย์บรรลุโสดาปัตติผล ตั้งอยู่ในฐานะเป็นพระอริยสาวก มีอินทรีย์แก่กล้าควรเจริญ วิปัสสนาเพื่อพระอรหันต์ผลแล้ว พระพุทธองค์จึงทรงแสดง **อนัตตลักขณสูตร** ความย่อว่า **ภิกษุทั้งหลาย รูปคือ ร่างกาย เวทนา คือความรู้สึกสุขทุกข์หรือไม่สุขไม่ทุกข์ สัญญา คือความจำ สังขาร คือสภาพที่เกิดกับจิต** ปปรุงแต่งจิตให้ดีบ้าง ชั่วบ้าง และวิญญูณ คือจิตที่รับรู้อารมณ์ รวมเรียกว่า **ขันธ 5** นี้ เป็นอนัตตาไม่ใช่ ตัวตน

- นุช   เอ้ ... ทำไมถึงบอกว่า ร่างกายไม่ใช่ตัวตนของเราละคะ ก็หนูยังจับแขนของตัวเองได้เลย นี่ไงคะ อู๊ย ลืมไปว่าเมื่อก่อนชุ่มซำมทกล้ม แขนเจ็บ แหะๆ
- บบ1   นี่ยังงัยละ ถ้าขั้น 5 นี่เป็นตัวตนแล้ว นุชซึ่งเป็นเจ้าของต้องสั่งได้ตามใจชอบสิจ๊ะว่า แขนจงหายเจ็บ เกิด จงเป็นอย่างนี้เกิด อย่าเป็นอย่างนั้นเลย แต่เพราะขั้น 5 เป็นอนัตตาไม่ใช่ตัวตน บุคคลจึงไม่สามารถบังคับได้ตามใจหวัง ทีนี้เข้าใจหรือยังจ๊ะ
- นุช   เข้าใจแล้วค่า
- บบ1   เมื่อพระพุทธองค์ตรัสสอนภิกษุปัญจวัคคีย์ให้พิจารณาแยกกายใจออกเป็นขั้น 5 ว่าเป็นอนัตตาไม่ใช่ตัวตนอย่างนี้แล้ว ภิกษุปัญจวัคคีย์พิจารณาตามกระแสพระธรรมเทศนานั้น จิตก็หลุดพ้นจากอภิวะ ไม่ถือมั่นด้วยอุปาทาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด
- ต้น   ถ้าอย่างนั้น ณ ขณะนั้นก็จะมีพระอรหันต์เกิดขึ้นในโลก 6 องค์แล้วใช่ไหมครับ คือ พระพุทธเจ้า และ พระภิกษุปัญจวัคคีย์อีก 5 คือ พระอัญญาโกณฑัญญะ พระวัปปะ พระภัททิยะ พระมหานามะ และ พระอัสสชิ
- บบ1   ใช่แล้วจ้า เก่งๆ
- ก้อง   เอ่อ ทุกคนขอพักก่อนได้มัย ก้องอยากเข้าห้องน้ำอีกแล้วอะ
- ต้น   รีบๆ ไปเลยก้อง มาช้าเดี๋ยวไม่รอ ไม่รู้ด้วยนะ ฮ่าๆ
- ก้อง   รอดด้วย เดี่ยวกลับมา โอ๊ย ไม่ไหวแล้วๆ
- นุช ต้น   ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 11

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 7 ทรงส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา โปรตยสกุลบุตร

ฉากห้องนิทรรศการธรรมจักร

ครูยืนคุยกับเด็กตัวประกอบมุมหนึ่งของห้อง ตัน นุช ยืนคุยกับเบิกบาน1 (สีชมพู) ก้องเดินเข้ามาสมทบ

ก้อง มาแล้วๆๆ ขอโทษคร้าบ ซ้ำไปหน่อย พี่เบิกบานเล่าเรื่องพุทธประวัติถึงไหนแล้วคร้าบ

ตัน โห้ย ก้อง ไปห้องน้ำชงชาเขียว เกือบจะไม่รออยู่แล้วเนี่ย

บบ1 ไม่เป็นไรหรอกจ้ะ เบิกบานรอได้ ไหนๆ มากันครบแล้ว เบิกบานเล่าต่อเลยนะจ๊ะ

นุช คำ พี่เบิกบาน เล่าเลยๆ

บบ1 หลังจากแสดงธรรมโปรดปัญจวัคคีย์แล้ว พระพุทธเจ้าเสด็จประทับอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เมืองพาราณสี บุตรเศรษฐีคนหนึ่งชื่อยสะ มีเรือน 3 หลังเป็นที่อยู่ประจำใน 3 ฤดู มีความสุขตามธรรมชาติ ขณะนั้นเป็นช่วงฤดูฝน คือน้ำหนึ่งยสกุลบุตรนอนหลับก่อน เหล่านางบำเรอและบริวารหลับที่หลัง แสงไฟที่ตามไว้อย่างสว่างอยู่ ยสะตื่นขึ้นมาเห็นบริวารเหล่านั้นนอนหลับอย่างขาดสติ มีอาการต่าง ๆ บางนางพิงคอกอยู่ที่รักแร้ บางนางตะโพกวางอยู่ข้างคอก บางนางเบี่ยงมางคอกอยู่บนอก บางนางสยายผม บางนางน้ำลายไหล บางนางบ่นละเมอพิมพ์ปาก ไม่น่ายินดีเหมือนแต่ก่อน ปรากฏแก่ยสกุลบุตรเหมือนซากศพที่ถูกทิ้งในป่าช้า ยสกุลบุตรเห็นแล้วสลดหดหู่ใจ เกิดความเบื่อหน่ายต่อชีวิตฆราวาส หนีออกจากบ้าน บ่นพิมพ์ปากว่า ที่นี่วุ่นวายหนอ ที่นี่ขัดข้องหนอ เดินไปตามทางป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

ในเวลานั้นจวนใกล้รุ่ง พระพุทธเจ้าเสด็จจงกรมอยู่ในที่แจ้ง ทรงได้ยินเสียงยสกุลบุตรเดินบ่นมา จึงตรัสเรียกว่า ที่นี่ไม่วุ่นวาย ที่นี่ไม่ขัดข้อง มานี่เถิด นั่งลงเถิด เราจักแสดงธรรมให้ฟัง ยสกุลบุตรได้ยินเสียงพระพุทธเจ้ารับสั่งอย่างนั้นแล้ว จึงถอดรองเท้าเข้าไปเฝ้าพระองค์ ถวายบังคมแล้ว นั่งที่สมควรข้างหนึ่ง

พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโปรดยสกุลบุตรด้วย อนุปุพพิกขา คือ พรรณนาการให้ทาน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การรักษาศีล ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันทางกายวาจา ตามหลักมนุษยธรรม การเกิดในสวรรค์ อันเป็นผลจากการให้ทานและรักษาศีลนั้น โทษของกาม อันเกิดจากการเสวยสุขในสวรรค์ ซึ่งไม่จีรังยั่งยืน ไม่สงบสุข ประกอบด้วยความคับแค้น นำไปสู่ออกบวชเป็นบ่อเกิดแห่งทุกข์ไม่มีที่สิ้นสุด และอานิสงส์การออกไปจากกาม ตัดช่องทางให้เกิดทุกข์ สงบสุข เหมือนคนออกจากเรือนที่ไฟกำลังไหม้อยู่ ไม่เร้าร้อนปลอดภัยทุกประการ

ครั้งพระองค์ทรงแสดงอนุப்புพิภพอกจิตยสกุลบุตรให้ห่างไกลจากความยินดีในกาม เหมือนผ้าที่ปราศจากมลทินควรรับน้ำย้อมแล้ว จึงทรงแสดง อริยสัจ 4 คือ ทุกข์ /สมุทัย เหตุให้เกิดทุกข์/ นิโรธ ความดับทุกข์ และ /ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา ทางดำเนินถึงความดับทุกข์ โปรดยสกุลบุตรให้ได้ดวงตา เห็นธรรมสำเร็จเป็นพระโสดาบัน ณ ที่นั่งนั่นเอง

ครั้งรุ่งเช้า มารดาของยสกุลบุตรขึ้นไปบนเรือนไม่เห็นลูกชาย ตกใจ รีบไปบอกเศรษฐี ผู้เป็นสามี ท่านเศรษฐีใช้ คนให้ไปตามหาทั้ง 4 ทิศ ส่วนตนก็ออกตามหาด้วย เหนื่อยเดินทางผ่านมาใกล้ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เห็น ร่องเท้าของลูกชายวางอยู่ จำได้ จึงตามเข้าไปดู ได้พบลูกชายของตนนั่งอยู่กับพระพุทธเจ้า เมื่อท่านเศรษฐี ถวายบังคมแล้วนั่งอยู่ พระองค์ทรงแสดงอนุப்புพิภพอกและอริยสัจ 4 โปรดเศรษฐีให้ได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จ เป็นพระโสดาบันแล้ว เศรษฐีทูลสรรเสริญพระธรรมเทศนาและแสดงตนเป็นอุบาสก ขอลี้พระรัตนตรัยเป็น สรรณะที่พึ่งตลอดชีวิต นับเป็นอุบาสกคนแรกในพระพุทธศาสนาที่ได้ชื่อว่า เตวาจิกอุบาสก

ขณะพระพุทธเจ้าทรงแสดงอนุப்புพิภพอกและอริยสัจ 4 โปรดเศรษฐีผู้เป็นบิดาอยู่นั้น ยสกุลบุตรนั่งอยู่ด้วย ได้ฟังพระธรรมเทศนาทั้งสองเรื่องนี้ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง พิจารณาธรรมตามกระแสพระธรรม เทศนา จิตก็หลุดพ้นจากอาสวะ ไม่ถือมั่นด้วยอุปาทาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ณ ที่นั่งนั่นเอง นับเป็นคฤหัสถ์ คนแรกทีสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ขณะยังมีทันได้บวชเป็นภิกษุ

นุช ตัน ก้อง ว้าวววว

บบ1 ฝ่ายเศรษฐีผู้เป็นบิดา ไม่ทราบว่ายสกุลบุตรบรรลุพระอรหันต์แล้ว จึงบอกว่า พ่อยสะ มารดาของ เจ้ากำลังร้องไห้เสียใจอยู่ จงกลับไปบ้านเถิด ยสกุลบุตรมองดูพระพุทธเจ้า พระองค์จึงตรัสบอกเศรษฐีว่า ยสกุลบุตรบรรลุอรหันต์ผล สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว ไม่ใช่ผู้ควรจะกลับคืนไปครองเพศฆราวาสอีก เศรษฐี กราบทูลว่า เป็นลาภของพ่อยสะแล้ว นิมนต์พระพุทธเจ้าเสด็จไปรับบิณฑบาตที่บ้านในเช้าวันนั้น และให้ยสกุล บุตรตามเสด็จด้วย ครั้นทราบว่าพระองค์ทรงรับนิมนต์แล้ว ถวายบังคมลากลับไปแจ้งข่าวภรรยาและสั่งให้ เตรียมภัตตาหารถวายพระพุทธเจ้า

เมื่อเศรษฐีกลับไปไม่นาน ยสกุลบุตรทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุ พระพุทธเจ้าทรงประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา แก่ยสกุลบุตร ด้วยพระวาจาว่า เธอจงเป็นภิกษุมารเกิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว จงประพฤติพรหมจรรย์เถิด แต่ไม่ตรัสคำว่า เพื่อทำที่สุดทุกข์โดยชอบ เพราะพระยสะได้ถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว

ในเวลาเช้าวันนั้น พระพุทธเจ้ามีพระยสะเป็นปัจฉาสมณะ เสด็จไปยังเรือนเศรษฐีตามคำนิมนต์ ประทับนั่งบน อาสนะที่จัดเตรียมไว้ มารดาและภรรยาของพระยสะมาเข้าเฝ้า พระองค์ทรงแสดงอนุப்புพิภพอกและอริยสัจ 4 โปรดสตรีทั้ง 2 ให้ได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบัน เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา แสดงตนเป็น อุบาสิกา ขอลี้พระรัตนตรัยเป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต สตรีทั้ง 2 นั้น นับเป็นอุบาสิกาก่อนหญิงใดในโลก

ครั้งนี้ได้เวลาภักติก มารดา บิดา และภรรยาของพระยสะ น้อมนำภัตตาหารเข้ามาถวายพระพุทธเจ้าและพระยสะด้วยมือตนเอง เมื่อเสร็จภักติก พระพุทธเจ้าทรงทำอนุโมทนาให้คนทั้ง 3 อาจหาญสำเร็จในธรรมแล้ว เสด็จกลับไปประทับยังป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

ขณะนั้น ได้มีพระอรหันต์เกิดขึ้นในโลก 7 องค์ รวมทั้งพระยสะ สหายของพระยสะ 4 คน คือ **วิมลละ สุพาหุ ปุณณชิ และควัมปติ** เป็นบุตรเศรษฐีเมืองพาราณสี ทราบข่าวว่าพระยสะออกบวช มีความสนใจใคร่จะรู้ธรรม เป็นเหตุให้พระยสะออกบวช จึงพร้อมใจกันไปหาพระยสะที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

พระยสะพาสหายทั้ง 4 คนนั้นไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลขอให้ทรงแสดงธรรมโปรดสหายของตน พระองค์ทรงแสดงธรรมโปรดบุตรเศรษฐีทั้ง 4 คนนั้น ให้ได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว ทรงให้อุปสมบทเป็นภิกษุด้วย เอหิภิกขุอุปสัมปทา และทรงสั่งสอนให้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในเวลาต่อมา ขณะนั้น มีพระอรหันต์เกิดขึ้นในโลก 11 องค์

ต่อมาสหายของพระยสะอีก 50 คน เป็นชาวชนบท พอทราบข่าวนั้น ก็มีความคิดเช่นเดียวกับสหายของพระยสะ 4 คนแรก จึงพากันออกบวชตามพระยสะ ได้ฟังธรรมเฉพาะพระพักตร์พระพุทธเจ้า สำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด ขณะนั้น มีพระอรหันต์เกิดขึ้นในโลก 61 องค์

เพียงในพรรษาแรกหลังจากตรัสรู้ พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมสั่งสอนจนมีผู้ตรัสรู้ตามสำเร็จเป็นพระอรหันต์ถึง 60 องค์ หลังจากออกพรรษา ทรงเห็นว่า มีพระสาวกมากพอจะประกาศพระศาสนาได้ จึงทรงส่งพระสาวกทั้ง 60 องค์นั้น ออกไปประกาศพระศาสนาในทิศต่าง ๆ ด้วยพระดำรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย เราได้พ้นแล้วจากบ่วงทั้งปวง ทั้งเป็นของทิพย์ ทั้งเป็นของมนุษย์ แม้เธอทั้งหลายก็เช่นกัน เธอทั้งหลายจงเที่ยวจาริกไป เพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่ชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เธอทั้งหลายอย่าไปทางเดียวกัน 2 องค์ จงแสดงธรรมอันงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด พร้อมทั้งอรรถ พร้อมทั้งพยัญชนะ จงประกาศพรหมจรรย์บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง สัตว์ทั้งหลายถูกกิเลสเพียงน้อยนิดปิดบังปัญญาไว้ ดุจผิงธูลีในจักขุ จะเสื่อมจากคุณพึงได้พึงถึง เพราะโทษที่ไม่ได้ฟังธรรม แม้เราก็จจะไป ต่อบลอรุเวลาเสนาานิคมประกาศพระศาสนาเช่นกัน”

นุช ตัน ก้อง อย่างนี้เอง...!!

ครูเดินเข้ามาสมทบ

ครู เอาละ เบิกบานเล่าเรื่องให้ฟังนานแล้ว ให้เบิกบานเค้าไปพักก่อนนะเด็ก ๆ แล้วเดี๋ยวครูจะเล่าให้ฟังต่อเอง

นุช ตัน ก้อง ค่า / ครับ คุณครู

ครูยิ้มที่เด็กๆ เชื้อฟุ้ง

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 12
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 7 ทรงส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา โปรคยสกุลบุตร ตอนที่ 2

ความเดิมตอนที่แล้ว

ภายหลังการตรัสรู้ พระพุทธเจ้าทรงเทศนาสั่งสอนจนมีพระอรหันตสาวก 60 องค์ จึงทรงโปรดให้พระสาวกทั้ง 60 องค์ออกจาริกประกาศพระศาสนาในที่ต่างๆ

ฉากห้องนิทรศการธรรมจักร

ครูยืนคุยกับต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ ตัวประกอบยืนฟังพร้อมๆ กัน

ครู เออละ มากันครบแล้วใช่ไหมทุกคน พร้อมจะฟังพุทธประวัติกันต่อรึยัง?

นุช หนูพร้อมสุดๆ เลยคะคุณครู

ครู ดีมาก งั้นครูจะเล่าต่อจากที่เบิกบานเล่าค้างไว้นะ

พระสาวกทั้ง 60 องค์นั้น หลังจากรับพระดำรัสแล้ว ก็ถวายบังคมลาพระพุทธเจ้า ออกจากป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เทียวจาริกไปประกาศพระศาสนาในชนบทน้อยใหญ่ตามพระพุทธประสงค์

ครู ส่วนพระองค์เสด็จดำเนินไปตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ครั้นถึงไร่ฝ้ายระหว่างทาง ทรงหยุดพักได้ร่มไม้แห่งหนึ่ง

ขณะนั้น มาณพ 30 คน เป็นสหายรักใคร่กัน เรียกว่าภัททวัคคีย์ ต่างคนต่างพาภรรยามาเที่ยวเล่นในที่นั้น สหายคนหนึ่งไม่มีภรรยา สหายเหล่านั้นจึงหาหญิงแพศยาคนหนึ่งมาอยู่เป็นเพื่อน ครั้นสหายเหล่านั้นเผลอไปไม่ทันระวัง หญิงคนนั้น ได้ลักเอาท่อเครื่องประดับหนีไป

มาณพทั้ง 30 คนนั้น พากันออกตามหาหญิงนั้น ไปพบพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่ไร่ฝ้ายนั้น จึงเข้าไปเฝ้าและทูลถามว่า พระองค์ทรงเห็นสตรีนางหนึ่งมาทางนี้บ้างหรือไม่ นางลักท่อเครื่องประดับหนีไป พระองค์ตรัสตอบว่า กุมารทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะแสวงหาสตรีหรือแสวงหาตนดีกว่า

ครู เมื่อสหายเหล่านั้นกราบทูลว่าแสวงหาตนดีกว่า จึงทรงแสดง **อนุปพุททิกขาและอริยสัจ 4** ให้ภัททวัคคีย์ทั้ง 30 คนนั้น ได้ดวงตาเห็นธรรม สูงสุดเป็นพระอนาคามี ต่ำสุดเป็นพระโสดาบัน ทรงประทานอุปสมบทเป็นภิกษุ ด้วย**เอหิภิกขุอุปสัมปทา** ทรงส่งไปประกาศพระศาสนาเช่นเดียวกับพระสาวก 60 องค์ก่อน

ก้อง แล้วพระพุทธเจ้าเสด็จไปที่ไหนต่ออีกหรือครับคุณครู

ครู หลังจากส่งพระภิกษุทศิยไปแล้ว พระพุทธเจ้าเสด็จตรงไปยังตำบลอุรุเวลาเสนานิคม เป็นที่อยู่ของ **ชฎิล 3 พี่น้อง** กับหมู่บริวาร ตั้งอยู่ในเขตเมืองราชคฤห์ ซึ่งพระเจ้าพิมพิสารทรงปกครองอยู่ เป็นเมืองเจริญรุ่งเรืองคับคั่งด้วยผู้คน เจ้าลัทธิมากมายมาอาศัย บรรดาเจ้าลัทธิเหล่านั้น มีนักบวชจำพวกชฎิลท่านหนึ่ง ชื่ออุรุเวลกัสสปะ เป็นคณาจารย์ใหญ่ มีคนเคารพนับถือมาก มีพี่น้อง 3 คนด้วยกัน อุรุเวลกัสสปะเป็นพี่ชายใหญ่ มีชฎิลบริวาร 500 นทีกัสสปะน้องชายคนกลาง มีชฎิลบริวาร 300 คยากัสสปะน้องชายคนเล็ก มีชฎิลบริวาร 200

ทั้ง 3 พี่น้องออกบวชจากตระกูลกัสสปโคตร สร้างอาศรมอยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำเนรัญชราตามลำดับ คือ อุรุเวลกัสสปะ อยู่ต้นแม่น้ำในตำบลอุรุเวลาเสนานิคม นทีกัสสปะ อยู่ถัดลงมาอีกตำบลหนึ่ง คยากัสสปะ อยู่ที่คิ่งแม่น้ำตอนใต้ ในตำบลคยาสีสะ ชฎิลเหล่านี้ทั้งหมด ถือลัทธินิกรายบูชาไฟ

พระพุทธเจ้าเสด็จถึงอาศรมของอุรุเวลกัสสปะในเวลาเย็น ทรงขอพักแรมด้วยราตรีหนึ่ง อุรุเวลกัสสปะรังเกียจ ไม่พอใจให้พัก พุดบายเบี่ยง เพราะเห็นว่าพระองค์เป็นนักบวชต่างลัทธิกัน พระองค์จึงขอพักที่โรงไฟ อันเป็นสถานที่บูชาเพลิงของเหล่าชฎิลและเป็นที่อยู่ของนาคราชดุร้าย อุรุเวลกัสสปะห้ามไม่ให้พักเพราะเกรงว่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิต เมื่อพระองค์ทรงรับสั่งยืนยันว่า นาคราชไม่อาจจะทำอันตรายได้ จึงอนุญาตให้เข้าไปพักแรมตามพระพุทธประสงค์

ครู พระองค์เสด็จเข้าไปอยู่ในโรงบูชาไฟ ทรงแสดงฤทธิ์บังทวนควันและเปลวเพลิงทรมานนาคราชจนสิ้นฤทธิ์เดช

เด็กฟังทำหน้าที่ต้นเต็น

ต้น นุช ก้อง อู้หุววว!!

ครู ครั้นรุ่งเช้า อุรุเวลกัสสปะเห็นพระองค์ไม่ได้รับอันตรายแต่อย่างใด นึกประหลาดใจว่าพระมหาสมณะองค์นี้มีอำนาจมาก สามารถปราบนาคราชให้สิ้นฤทธิ์เดชได้ มีจิตเลื่อมใสในอิทธิปาฏิหาริย์ กราบทูลนิมนต์ไปเสวยพระกระยาหารที่อาศรมของตน ได้ฟังพระพุทธโธวาทแล้ว เห็นว่าลัทธิตองตนไม่มีแก่นสาร จึงชักชวนชฎิลบริวาร 500 ลอยชฎาและบริวารเครื่องบูชาไฟลงในแม่น้ำ ทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา พระองค์ทรงประทานอุปสมบทให้ชฎิลเหล่านั้นเป็นภิกษุด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาทุกรูป นทีกัสสปะ น้องชายคนกลาง เห็นชฎาและบริวารเครื่องบูชาไฟเหล่านั้นลอยมาตามกระแสน้ำ เข้าใจว่าเกิดอันตรายแก่พี่ชายของตน จึงพร้อมด้วยชฎิลบริวาร 300 รีบมายังอาศรมพี่ชาย เมื่อเดินทางมาถึง เห็นพี่ชายและบริวารครองเพศเป็นภิกษุ สอบถามเรื่องราวที่เกิดขึ้น ทราบความจริงทั้งหมดแล้ว มีความเลื่อมใสใน

พระพุทธเจ้า จึงชักชวนชฎิลบริวาร 300 ลอยชฎาและบริวารเครื่องบูชาไฟลงในแม่น้ำ ทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุเหมือนพี่ชาย พระองค์ทรงประทานอุปสมบทให้ชฎิลเหล่านั้นเป็นภิกษุด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาทุกรูป ฝ่ายคยาภิสะปะ น้องชายคนเล็ก เห็นชฎาและบริวารเครื่องบูชาไฟลอยมาตามกระแสน้ำ จำได้ เข้าใจว่าเกิดอันตรายแก่พี่ชายทั้ง 2 ของตน จึงพร้อมด้วยชฎิลบริวาร 200 รีบมายังอาศรมของพระอรุเวลกัสะปะ เห็นพี่ชายทั้ง 2 และเหล่าบริวารครองเพศเป็นภิกษุ สอบถามเรื่องราวที่เกิดขึ้น ทราบความจริงทั้งหมดแล้ว มีความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า จึงชักชวนชฎิลบริวาร 200 ลอยชฎาและบริวารเครื่องบูชาไฟลงในแม่น้ำ ทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุเหมือนพี่ชายทั้ง 2 ของตน พระองค์ทรงประทานอุปสมบทให้ชฎิลเหล่านั้นเป็นภิกษุด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาเช่นเดียวกัน

พระพุทธเจ้าเสด็จประทับอยู่ที่ตำบลอุรุเวลาเสนานิคมพอสมควรแล้ว ทรงพาภิกษุเหล่านั้นเสด็จไปตำบลคยาภิสะ เมืองราชคฤห์ ประทับอยู่ ณ ริมฝั่งแม่น้ำคยา ตรัสเรียกภิกษุเหล่านั้นมารวมกันแล้ว ทรงแสดง**อาทิตตปริยายสูตร** อันควรแก่อภัยภัยของภิกษุเหล่านั้น ซึ่งเคยเป็นชฎิลถือลัทธิบูชาไฟมาก่อน ความย่อว่า

อายตนะภายใน คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เมื่อได้สัมผัสอายตนะภายนอก คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ และธรรมารมณ์ ก็จะทำให้เกิดความเร่าร้อนขึ้น เพราะถูกไฟกิเลส คือ ราคะ โทสะ โมหะเผาไหม้ นอกจากนี้ยังร้อนรุ่มเพราะไฟทุกข์ คือ ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ความโศกเศร้า ความร่ำไร รำพัน ความเสียใจ ความคับแค้นใจ เมื่อรู้เห็นอย่างนี้ ย่อมเบื่อหน่ายในสิ่งทั้งปวง ครั้นเบื่อหน่ายย่อมปราศจากความกำหนัดรักใคร่ เพราะปราศจากกำหนัดรักใคร่ จิตก็หลุดพ้นจากความยึดมั่นถือมั่น เมื่อจิตหลุดพ้น ก็รู้แจ้งด้วยญาณว่าหลุดพ้นแล้ว

ครู ภิกษุ 1,003 องค์เหล่านั้น ฟังอาทิตตปริยายสูตรจบแล้ว มีจิตหลุดพ้นจากกิเลสทั้งหลาย ไม่ยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ทุกรูป

นุช โอ้โฮ... สำเร็จเป็นพระอรหันต์กันหมดเลย แล้วพระพุทธเจ้าเสด็จไปที่ไหนต่อล่ะคะ

ครู ต้องติดตามต่อไปในตอนต่อไป ตอนนี้ครูขอไปตามเบิกบานกลับมาก่อนนะ

นุช ตัน ก้อง ค่า / คร้าบ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 13

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ

ห้องนิทรรศการรูปปั้น

กลุ่มเด็กๆ ตัวประกอบ ต้น นุช ก้อง และครู เดินกันมาถึงห้องถัดไป ซึ่งเป็นห้องแสดงรูปปั้น

นุช โอ้โฮ ห้องนี้มีรูปปั้นเต็มไปหมดเลย

ต้น มีรูปปั้นใครบ้างนะเนี่ย โห... สวยจัง

เด็กๆ ดูสนใจรูปปั้นต่างๆ เดินกันไปทั่ว จนครูต้องเรียกไว้

ครู เอ้า ทุกคน อย่าเพิ่งสนใจรูปปั้น มาฟังเบิกบานเล่าพุทธประวัติต่อก่อน

เด็กๆ เดินมารวมตัวกัน เบิกบาน 2 (สีเขียว) เดินเข้ามายืนกลางห้อง

บบ2 เบิกบานกลับมาแล้วคร้าบ คุณครูเล่าเรื่อง **ขมูล 3 พี่น้อง** และ เรื่องที่ทรงแสดง **อาทิตตปริยายสูตร** จบแล้ว

ไข่ม้อยคร้าบ

ก้อง ไข่ม้อยคร้าบพี่เบิกบาน

บบ2 จ้ามาฟังเรื่องราวกันต่อเลยนะคร้าบ...

ก่อนจะเผยแผ่พระศาสนาไปยังดินแดนอื่น ๆ พระพุทธเจ้าทรงเล็งเห็นว่า แคว้นมคธเป็นแคว้นใหญ่ มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล มีอำนาจแผ่ขยายครอบคลุมกว้างไกล โดยรวมแคว้นอังคะเข้าไว้ด้วย มีเขตแดนติดต่อแคว้นโกศล แคว้นกาสี และแคว้นวัชชี มีเมืองราชคฤห์เป็นเมืองหลวง พระเจ้าพิมพิสารทรงปกครองโดยสิทธิ์ขาด เป็นแหล่งรวมเจ้าลัทธิและศาสนาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมัยนั้น ทั้งจะได้โปรดพระเจ้าพิมพิสารตามที่ทูลขอให้เสด็จกลับมาโปรดหลังตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแล้ว จึงทรงเลือกแคว้นมคธเป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธศาสนาเป็นแห่งแรกอย่างที่เราเห็นนี่แหละครับ

ครั้นเสด็จประทับอยู่ที่ตำบลคยาสีสะตามสมควรแล้ว พระองค์จึงเสด็จไปยังเมืองราชคฤห์พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก 1,003 องค์ เสด็จประทับอยู่ ณ ลัทธิวันสวนตาลหนุ่ม เมืองราชคฤห์

นุช พระเจ้าพิมพิสารคงดีใจมากเลยนะคะ ที่พระพุทธเจ้าเสด็จมาโปรดตามสัญญา

- บป2 แนนอนคร้าบ เมื่อพระเจ้าพิมพิสารทรงได้สดับกิตติศัพท์ว่า พระสมณโคดม พระโอรสแห่งศากยราช สกฺก สละฆราวาสสมบัติ เสด็จออกผนวช จนได้บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า บัดนี้ เสด็จมาถึงเมือง
- ราชคฤห์ ประทับอยู่ ณ ลัญจิวัน ทรงโสมนัสอย่างยิ่ง ได้เสด็จไปเข้าเฝ้าพร้อมด้วยข้าราชการบริวารจำนวน 12 นหุต
- บป2 พระเจ้าพิมพิสารถวายอภิวัตด้วยความเคารพ แต่เหล่าข้าราชการบริวารจะแสดงอาการต่าง ๆ กัน บางพวกถวายบังคม บางพวกแค่ประณมมือ บางพวกแค่พุดทักทาย บางพวกประกาศชื่อตระกูลของตน บางพวกนั่งนิ่งเฉย ไม่ถวายบังคม ไม่สนใจ
- ก้อง อ้าว ทำไมทำแบบนี้กันล่ะครับ!!?
- บป2 ที่เป็นแบบนี้ เพราะสงสัยว่า พระพุทธเจ้ากับพระอรุเวลกัสสปะ ใครเป็นอาจารย์ ใครเป็นศิษย์นะสิครับ
- ก้อง โห! แค่นี้ก็ 모르 ... ก้องยังรู้เลย!!
- นุช แหม ก้อง!! คุณีตรศการมาขนาดนี้ ถ้ายังไม่รู้อีก ก็แยแล้ว (หันไปหาเบิกบาน) แล้วพระพุทธเจ้าทรงทำยังไงละคะ
- บป2 พระพุทธองค์ทรงทราบว่า ขวามจรคเณรพนับถือชฎิล 3 พี่น้อง จึงทรงรับสั่งให้พระอรุเวลกัสสปะแก้ ความสงสัยนั้น พระอรุเวลกัสสปะลุกจากที่นั่ง ห่มจีวรเฉวียงบ่า กราบลงแทบพระบาทพระพุทธเจ้า
- บป2 พระอรุเวลกัสสปะได้อธิบายเหตุผลที่เลิกนับถือลัทธิบูชาไฟ หันมานับถือพระพุทธศาสนาว่า การบูชาไฟไม่ใช่ทางหลุดพ้นจากกิเลสทั้งหลาย ข้าพระองค์ได้เห็นทางอันสงบ ไม่มีกิเลสเป็นเหตุก่อให้เกิดทุกข์ ไม่มี ความกังวลเข้ามาพัวพัน ไม่ติดอยู่ในกามภพ ไม่แปรปรวนเป็นอย่างอื่น ไม่ใช่ธรรมที่บุคคลอื่นจะแนะนำให้เชื่อ ได้ แต่เป็นคุณที่ปรากฏแก่ใจตนเอง เหตุนั้น ข้าพระองค์จึงไม่ยินดีในการเช่นสรวงและการบูชาไฟ ซึ่งเคย ประพฤติมาแล้ว จากนั้นได้ประกาศว่า พระพุทธเจ้าเป็นศาสดา ส่วนข้าพระองค์เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า
- เมื่อเหล่าข้าราชการบริวารของพระเจ้าพิมพิสารเห็นเช่นนั้น ก็หมดความเคลือบแคลงสงสัย คลายความถือตัว ไม่มี กิริยาอาการเหมือนตอนมาถึง
- พระพุทธองค์ทรงเห็นว่า ทุกคนพร้อมจะรับฟังพระธรรมเทศนา จึงทรงแสดงอนุปพิทกาและจบลงด้วยอริยสัจ 4 พระเจ้าพิมพิสารพร้อมข้าราชการบริวาร 11 นหุต ได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบัน อีก 1 นหุต มีความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ทั้งหมดประกาศตนเป็นอุบาสก ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ตลอดชีวิต จากนั้น พระ เจ้าพิมพิสารก็ได้กราบทูลว่า เมื่อข้าพระองค์ยังเป็นพระราชกุมารอยู่ ได้ตั้งความปรารถนาไว้ 5 ประการ คือ

1. ขอให้ได้รับราชาภิเษกเป็นกษัตริย์แคว้นมคธ
2. ขอให้พระอรหันต์ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบมายังแคว้นมคธ

3. ขอให้ได้เข้าไปนั่งใกล้พระอรหันต์นั้น
4. ขอให้พระอรหันต์นั้นแสดงธรรมให้ฟัง
5. ขอให้รู้ทั่วถึงธรรมของพระอรหันต์นั้น

บัดนี้ ความปรารถนาที่ข้าพระองค์ตั้งใจไว้สำเร็จแล้วทุกประการ ในวันพรุ่งนี้ ขออาราธนาพระองค์พร้อมด้วย พระสงฆ์สาวกทั้งปวง เสด็จไปเสวยภัตตาหารในพระราชานิเวศน์ พระพุทธเจ้าทรงรับด้วยพระอาการดุขณี พระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยข้าราชบริพารถวายอภิวาททูลลาเสด็จกลับ

นุช   อย่างนี้เอง...!!

ต้น   แล้วเรื่องราวเป็นยังไงต่อไปครับพี่เบิกบาน ต้นอยากฟังอีกครับ

บบ2   ติดตามต่อในตอนต่อไปนะครับ ตอนนี้ทุกคนเดินชมรูปปั้นกันตามสบายเลยครับ

นุช ต้น ก้อง   ครับ / ค่า

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 14

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ตอนที่ 2

ห้องนิทรรศการรูปปั้น

กลุ่มเด็กๆ ตัวประกอบเดินไปมาในห้อง ครูยืนคุมอยู่ไกลๆ ต้น นุช ก้อง และเบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนคุยกัน

นุช พี่เบิกบานคะ เมื่อกี้หนูเห็นภาพบนฝาผนัง เขียนได้ภาพว่าพระอุทยานเวฬุวัน สถานที่นี้เกี่ยวข้องกับอะไรบ้างกับพระพุทธเจ้าหรือคะ

บบ2 โอโห นุชถามได้ตรงกับเรื่องที่เบิกบานจะเล่าพอดีเลยครับ

หลังจากที่พระเจ้าพิมพิสารทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าและพระสาวกให้มารับภัตตาหารที่วัง ในวันรุ่งขึ้น พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก เสด็จไปยังพระราชนิเวศน์ ประทับนั่งบนพุทธอาสน์แล้ว พระเจ้าพิมพิสารทรงถวายภัตตาหาร ทรงอังคาส พระสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง ครั้นพระสงฆ์ฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระเจ้าพิมพิสารกราบทูลว่า ลัทธิวัณที่เสด็จประทับอยู่นั้น เป็นสถานที่เล็ก ทั้งไกลจากชุมชน หนทางไปมาไม่สะดวก จึงขอถวายพระราชอุทยานเวฬุวันสวนไม้ไผ่ให้เป็นสังฆาวาสที่พักของพระสงฆ์ ด้วยเป็นสถานที่กว้างใหญ่ มีเสนาสนะพร้อมมูล อยู่ไม่ใกล้ไม่ไกลจากชุมชน กลางวันไม่พลุกพล่านด้วยผู้คน กลางคืนเงียบสงบ ไม่มีเสียงอื้ออึง หนทางไปมาสะดวก เหมาะจะแสวงหาความสงบ หลีกเร้นอยู่ตามวิสัยสมณะ ควรเป็นที่ประทับอยู่ของพระองค์ แล้วทรงจับพระเต้าทองเต็มด้วยน้ำห่อลงถวายพระราชอุทยานเวฬุวันเป็นสังฆาวาส พระพุทธเจ้าทรงรับพระเวฬุวันเป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา

นุช อ้อออ พระราชอุทยานเวฬุวัน คือสวนไม้ไผ่นี่เอง

บบ2 ใช่แล้วครับ หลังจากทรงอนุโมทนาแล้ว ทรงพาพระสงฆ์สาวกไปประทับ ณ พระเวฬุวัน และทรงใช้พระเวฬุวันแห่งนี้ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธศาสนา นับแต่ทรงให้การอุปสมบทชฎิล 3 พี่น้อง ทรงพาไปเผยแผ่ธรรมในเมืองราชคฤห์โดยมีพระเจ้าพิมพิสารเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภก ทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายไปได้อย่างรวดเร็ว

ขณะพระพุทธเจ้าเสด็จประทับอยู่ ณ เมืองราชคฤห์นี้ มาณพคนหนึ่งชื่ออุปติสสะ เกิดในตระกูลพราหมณ์ ในหมู่บ้านอุปติสคาม ตำบลนาลันทา ใกล้เมืองราชคฤห์ เป็นบุตรของวังคันทพราหมณ์และนางสารีพราหมณี เป็นเพื่อนสนิทกับมาณพอีกคนหนึ่งชื่อโกลิตะ ลูกชายนางโมคคัลลีพราหมณ์ ในหมู่บ้านโกลิตคาม ซึ่งอยู่ใกล้กับหมู่บ้านอุปติสคาม ทั้งสองตระกูลนี้คบหาเป็นเพื่อนกันมานานถึง 7 ชั่วอายุคน ดังนั้น อุปติสสมาณพและโก

ลิตมาณฑิมา จิงคบหาเป็นเพื่อนกันตามบรรพบุรุษ ทั้งสองคนมีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน เข้าศึกษาศิลปวิทยาในสำนักเดียวกัน มักไปไหนมาไหนด้วยกัน และมีบริวารคนละ 500 คอยติดตามห้อมล้อมไปด้วยเสมอ

วันหนึ่งทั้งคู่ก็ชวนกันไปดูมหรสพ แต่ไม่รู้รู้สึกสนุกสนาน เกิดความเบื่อหน่ายในการชมมหรสพ เห็นพ้องต้องกันว่า การดูมหรสพจะได้ประโยชน์อะไร คนเหล่านี้อายุไม่ถึง 100 ปี ก็จะต้องตายกันหมด ควรออกบวชแสวงหาโมกขธรรมดีกว่า จึงชวนกันไปบวชอยู่ในสำนักของสังยุชยปริพาชก หนึ่งในจำนวนครูทั้ง 6 ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนมากมายในสมัยนั้นหลังจากบวชเป็นปริพาชกแล้ว มาณฑิมาทั้งสองใช้เวลาไม่นานนักก็ศึกษาเล่าเรียนจนจบความรู้ของอาจารย์ แต่เห็นว่าไม่สามารถทำให้บรรลุโมกขธรรมได้

จึงเที่ยวเสาะแสวงหาพราหมณาจารย์ ผู้เป็นนักปราชญ์ สามารถบอกทางบรรลุโมกขธรรมได้ เมื่อไม่พบนักปราชญ์ตามที่คาดหวัง จึงพากันกลับมาอยู่ในสำนักอาจารย์สังยุชยตามเดิม และทำทิกากันว่า ใครพบโมกขธรรมก่อน จงบอกแก่กัน จากนั้นได้แยกย้ายกันเสาะแสวงหาโมกขธรรม

เข้าวันหนึ่ง ขณะพระอัสสชิกำลังเที่ยวบิณฑบาตในเมืองราชคฤห์ อุปติสสปริพาชกเดินมาจากอารามปริพาชก ได้เห็นพระอัสสชิมีกิริยาอาการสำรวม น่าเลื่อมใส สุภาพเรียบร้อย สงบเสงี่ยม งดงามทั้งการเดินและการยืน มีนัยน์ตาทอดลง แปลกจากบรรพชิตทั่วไป

นักบวชท่านนี้เป็นใครกัน เราไม่เคยพบเห็นมาก่อน คงจะเป็นพระอรหันต์หรือผู้บรรลุธรรมขั้นใดขั้นหนึ่งเป็นแน่!

นุช แล้วพระอัสสชิ คือผู้ที่สามารถบอกทางบรรลุโมกขธรรมให้แก่อุปติสสระีเปล่าคะ พี่เบิกบาน!?

ก้อง นั่นสิครับ ก้องก็อยากรู้แล้วอ๊ะ!!

บบ2 อยากรู้ ก็ต้องติดตามต่อตอนต่อไปครับ ตอนนี้พักก่อน เบิกบานหิวน้ำแล้ว ฮ่าๆ

ต้น หุ่นยนต์อะไรเนี่ย หิวน้ำ??

ทุกคน นั่นนะสิ ฮ่าๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 15

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ตอนที่ 3

ความเดิมตอนที่แล้ว

อุปติสสะ และโกณฑิยะ ต่างแยกย้ายกันแสวงหานักปราชญ์ผู้บอกทางบรรลุมกขธรรมแต่ยังไม่พบ จนกระทั่งเช้าวันหนึ่ง อุปติสสะ มองเห็นพระอัสสชิ ผู้มีบุคลิกสำรวม สุภาพเรียบร้อย เกิดความเลื่อมใสในจริยาวัตรของท่าน จึงเดินตามหลังไป

ห้องนิทรรศการรูปปั้น

กลุ่มเด็กๆ ตัวประกอบเดินไปมาในห้อง ครูยืนคุมอยู่ไกลๆ ต้น นุช ก้อง และเบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนคุยกัน

นุช พี่เบิกบานหายเหนื่อยรึยังเอ่ย พร้อมจะเล่าให้พวกเราฟังต่อรึยังคะ

บบ2 พร้อมมากๆ เลยคร้าบ อะแหม่มๆ เล่าถึงไหนแล้วเนี่ย

ต้น ถึงตอนที่อุปติสสะ มองเห็นพระอัสสชิครั้งแรกคร้าบ

บบ2 อ๊ะ ไข่แล้วๆ ... อุปติสสะสังเกตเห็นพระเถระกำลังบิณฑบาตอยู่ ไม่เหมาะจะเข้าไปถาม จึงเดินตามไป

ห่าง ๆ ครั้นเห็นพระเถระได้อาหารบิณฑบาตพอสมควร กำลังหาสถานที่ฉันภัตตาหาร จึงเข้าไปปรนนิบัติให้เกิดความคุ้นเคย แล้วสอบถามว่า...

อุปติสสะ ท่านผู้เจริญ อากัปกิริยาของท่านสงบเสถียรยิ่งนัก ผิวพรรณเปล่งปลั่งผ่องใส ใครเป็นศาสดาของท่าน ท่านชอบใจคำสอนของใคร ทำให้ต้องละทิ้งบ้านเรือนออกบวช

พระอัสสชิ พระสมณโคดมทรงละฆราวาสวิสัย เสด็จออกผนวชจากราชสกุลศากยะ เป็นศาสดาของเรา เราชอบใจคำสอนของพระองค์ จึงติดตามออกบวช

อุปติสสะ ศาสดาของท่านสั่งสอนอย่างไร

พระอัสสชิ เราบวชได้ไม่นานนัก เพิ่งเข้ามาศึกษาพระธรรมวินัยนี้ จึงไม่สามารถแสดงธรรมให้ท่านฟังโดยพิสดารได้ แต่จะบอกให้รู้เพียงใจความสั้น ๆ

บบ2 อุปติสสปริพาชกขอให้บอกเพียงใจความสั้น ๆ เท่านั้น พระอัสสชิ จึงบอกย่อ ๆ ว่า

พระอัสสชิ   เย ธัมมา เหตุปัพพะวา เตสัง เหตุ ตถาคโต เตสังโย จะ นิโรโธ จะ เอวัง วาทิมหาสมะโณ

บบ2   แปลว่า ธรรมเหล่าใดเกิดจากเหตุ พระตถาคตทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น ความดับและอุบายเป็นเหตุดับแห่งธรรมเหล่านั้นไว้ด้วย พระมหาสมณะมีปกติตรัสสอนอย่างนี้

เมื่อพระเถระกล่าวจบ อุปติสสปริพาชกเกิดดวงตาเห็นธรรมว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมดล้วนมีความดับไปเป็นธรรมดา จากนั้นถามพระเถระว่า ขณะนี้พระศาสดาประทับอยู่ที่ไหน เมื่อทราบว่าเป็นที่ประทับอยู่ที่พระเวฬุวัน จึงนิมนต์ให้พระเถระล่วงหน้าไปก่อน

ครั้นพระเถระจากไปแล้ว อุปติสสปริพาชกก็กลับไปหาโกณฑิยาปริพาชก บอกข่าวการพบพระอัสสชิ และแสดงธรรมให้ฟังตามที่ตกลงกันไว้ โกณฑิยาปริพาชกได้ดวงตาเห็นธรรมเหมือนกัน

หลังจากนั้นคนทั้งสองชวนกันไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ตั้งใจจะพ้ออาจารย์สัญญาชัยไปด้วย แต่สัญญาชัยปริพาชกมีปฏิญญามาก ถือตนว่าเป็นเจ้าสำนักใหญ่ มีคนเคารพนับถือมาก ไม่อาจจะลดตัวเป็นศิษย์ใครได้ จึงปฏิเสธไม่ยอมไป แม้พยายามชักชวนหลายครั้งก็ไม่เป็นผลสำเร็จ

ท่านได้ถามคนทั้งสองว่า ในโลกนี้ คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก เมื่อคนทั้งสองตอบว่า คนโง่มาก คนฉลาดมีน้อย จึงกล่าวว่า ถ้าเช่นนั้น คนฉลาดจงไปหาพระสมณโคตม คนโง่จงมาหาเรา ท่านทั้งสองจงไปกันเถิด

ในที่สุด อุปติสสะและโกณฑิยะได้อำลาสัญญาชัยปริพาชก ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าที่พระเวฬุวัน พร้อมด้วยบริวารปริพาชก 250 คน อีก 250 คนยังคงอยู่กับสัญญาชัยปริพาชกต่อไป

ขณะนั้นพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมอยู่ ทอดพระเนตรเห็นสหายนทั้งสองนำบริวารมาแต่ไกล ทรงรับสั่งกับภิกษุทั้งหลายว่า คู่้อัครสาวกของเรากำลังมา

เมื่อคนเหล่านั้นมาถึง ถวายอภิวาทแล้วนั่งฟังพระธรรมเทศนา ณ ที่สมควรข้างหนึ่ง บริวาร 250 คน สำเร็จเป็นพระอรหันต์พร้อมกันในวันนั้นเอง ยกเว้นอุปติสสะและโกณฑิยะ ทั้งหมดทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา พระองค์ทรงอุปสมบทให้ด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา ภายหลังอุปสมบท อุปติสสะมีชื่อว่า พระสารีบุตร โกณฑิยะมีชื่อว่า พระโมคคัลลานะ ตามนามมารดาของตนตั้งแต่นั้นมา

นุช   อ้อออ ที่แท้ อุปติสสะและโกณฑิยะ ก็คือ พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ นี่เอง

บบ2   ใช่แล้วครับ พระโมคคัลลานะหลังจากอุปสมบทได้ 7 วัน ก็หลีกไปบำเพ็ญเพียรที่บ้านกัลลวาลมุตตคาม แคว้นมคธ แต่ขณะปฏิบัติธรรมอยู่นั้น ก็ถูกความง่วงครอบงำ มีความเบื่อหน่ายเกิดขึ้น

ก้อง   อ้าว!! แล้วท่านจะทำอย่างไรล่ะครับพี่เบิกบาน??

บบ2   อ่... ก็ต้องติดตามในตอนต่อไปครับ

ก้อง   โหยยยย พี่เบิกบานอ๊ะ ชอบจบตอนกำลังสนุกทุกที!!

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 16

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปฐมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 8 เสด็จเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ตอนที่ 4

ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ต้น นุช ก้อง และเบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนคุยกัน

นุช พี่เบิกบานเล่าต่อหน่อยสิคะ ว่าพระโมคคัลลานะท่านทำยังไงต่อไป ตอนที่ถูกความง่วงครอบงำขณะปฏิบัติธรรมอยู่นะคะ

ก้อง นั่นนะสิครับ ก้องก็อยากรู้แล้วอ่ะ

บบ2 เบิกบานกำลังจะเล่าให้ฟังเดี๋ยวนี้ละคร้าบ ... พอพระโมคคัลลานะมีอาการเช่นนั้น พระพุทธเจ้าทรงทราบด้วยพระญาณ จึงเสด็จไปประทานอุบายแก้ง่วงว่า...

ดูพระโมคคัลลานะ เมื่อเธอกำหนดกรรมฐานโดยอยู่ รู้สึกง่วงนอน จึงกำหนดกรรมฐานนั้นให้มากขึ้นกว่าเดิม ความง่วงของเธอจะหายไป ถ้ายังไม่หายง่วง ให้ตรีกตรองพิจารณาถึงธรรมที่ได้ฟังและเรียนมาแล้ว สาธยายธรรมนั้น ยอนหูทั้งสองข้าง ใช้มือลูบตัว ยืนขึ้น ใช้น้ำลูบตา เหลียวมองดูทิศทั้งหลาย แหงนดูดาวบนท้องฟ้า ทำความรู้สึกให้เหมือนกันทั้งกลางวันกลางคืน เดินจงกรมกลับไปกลับมา ไม่ให้จิตคิดฟุ้งซ่านไปในภายนอก สุดท้ายให้สำเร็จสี่หิสายา นอนตะแคงขวา ซ้อนเท้าเหลื่อมกัน ตั้งสติว่าจะไม่ประกอบสุขในการนอน ตื่นแล้วรีบลุกขึ้นทำความเพียรทันที

ต่อจากนั้นทรงประทานพระโอวาทอีก 3 ข้อ คือ

1. จงสำเนียงว่า เราจักไม่ชงวงงเข้าไปสู่ตระกูล คือไม่ถึงตัวว่าเป็นคนสำคัญ เพราะเมื่อชงวงงเข้าไปสู่ตระกูล หากคนทั้งหลายมีงานจำเป็นอยู่หลายอย่าง ไม่ทันได้ใส่ใจ อาจทำให้เข้าใจผิดไปว่า ใครยุ่งพวกเขาให้แตกจากเรา พวกเขาจึงไม่สนใจเรา และเมื่อบิณฑบาตไม่ได้อะไร ก็จะเขินอาย คิดฟุ้งซ่าน ไม่สำรวมจิต ทำให้จิตห่างจากสมาธิ
2. จงสำเนียงว่า เราจักไม่พูดถ้อยคำเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งกัน เพราะเมื่อพูดได้เถียงกันไปมา ก็ต้องพูดมาก คิดฟุ้งซ่าน ไม่สำรวมจิต ทำให้จิตห่างจากสมาธิ
3. เราไม่สนับสนุนให้คลุกคลีกับหมู่ชน ไม่ว่าจะเป็นครุหัทธหรือบรรพชิต แต่สนับสนุนให้คลุกคลีกับเสนาสนะอันเงียบสงบ ไม่มีเสียงอื้ออึง ไร้คนสัญจร เหมาะจะหลีกเร้นอยู่ตามวิสัยสมณะ

พระโมคคัลลานะทูลขอให้ทรงแสดงต้นหักขยธรรม คือข้อปฏิบัติอันจะนำไปสู่การดับกิเลสตัณหา พระองค์ตรัสสอนไม่ให้ยึดมั่นถือมั่นสิ่งทั้งปวงในโลก เมื่อไม่ยึดมั่นถือมั่น ก็จะไม่สะดุ้งหวาดหวั่น เมื่อไม่สะดุ้งหวาดหวั่น ก็จะไม่

ดื่บกิเลสตัณหาทั้งปวงได้ พระโมคคัลลานะปฏิบัติตามพระโอวาทที่ตรัสสอน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในวัน
นั้นเอง ได้รับการยกย่องให้เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย เป็นผู้เลิศในทางมฤตธรรมาก

นุช แล้วพระสารีบุตรละคะ ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ด้วยวิธีเปล่า

ต้น ใจเย็นสิหนู พี่เบิกบานกำลังจะเล่าอยู่นี่เิง

นุช แหม ก็หนูขอรู้อเร็วเร็วๆ นี่นา

บบ2 ส่วนพระสารีบุตร หลังจากอุปสมบทได้ 15 วัน ตามเสด็จพระพุทธเจ้าไปพักที่ถ้ำสุกรขาตา เขาคิชฌ
ฌุม เมืองราชคฤห์ มีปริพาชกผู้หนึ่งชื่อทีฆนชะ อัคริเวสสนโคตร ซึ่งเป็นหลานของท่านเอง ได้มาเข้าเฝ้า
พระพุทธเจ้า แสดงทฎฐิของตนว่า

สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่ชอบใจหมด พระองค์ตรัสตอบว่า อัคริเวสสนะ ถ้าอย่างนั้น ความเห็น
อย่างนั้น ก็ต้องไม่ควรแก่ท่าน ท่านต้องไม่ชอบใจความเห็นอย่างนั้น แล้วทรงแสดงทฎฐิของคน 3 ประเภทว่า

คนบางพวกเห็นว่า สิ่งทั้งปวงควรแก่เรา เราชอบใจหมด

คนบางพวกเห็นว่า สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่เรา เราไม่ชอบใจหมด

คนบางพวกเห็นว่า บางสิ่งควรแก่เรา เราชอบใจ บางสิ่งไม่ควรแก่เรา เราไม่ชอบใจ

ทฎฐิเช่นนี้ทำให้เกิดการเข้าใจผิดกัน ทุ่มเถียงกัน บาดหมางกัน จนถึงเบียดเบียนกันขึ้น

เมื่อพิจารณาเห็นอย่างนี้ ควรละทฎฐินั้นเสีย และไม่ทำทฎฐิอื่นให้เกิดขึ้นอีก

บบ2 ครั้นทรงแสดงโทษความยึดมั่นถือมั่นด้วยทฎฐิ 3 อย่างนั้นแล้ว ทรงแสดง เวทนาปริคคหสูตร มีความ
ย่อว่า...

มหาภูตรูป 4 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ประชุมกันเข้าเป็นกาย เกิดจากบิดามารดา

เติบโตมาเพราะข้าวสุกและขนมสด มีการแตกทำลายไป ไม่ยั่งยืน ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

เมื่อพิจารณาเห็นอย่างนี้ ย่อมละความพอใจในกาย ความเยื่อใยในกาย และความตกอยู่ในอำนาจของกาม
ได้

เวทนา 3 คือ สุข ทุกข์ และไม่ใช่อสุขไม่ใช่ทุกข์ ก็เช่นเดียวกัน เป็นของไม่เที่ยง เวทนาอย่างหนึ่งเกิดขึ้น

เวทนาอีกสองอย่างก็หายไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยปรุงแต่ง เมื่อพิจารณาเห็นอย่างนี้ ย่อมละความยึดมั่นถือมั่น
เพื่อหน่ายในเวทนาเหล่านั้น เมื่อเบื่อหน่าย ย่อมคลายกำหนด เพราะคลายกำหนดย่อมหลุดพ้น ไม่ยึดมั่น
ถือมั่นด้วยทฎฐิ ไม่วิเวทแก่งแย่งกับใคร

พระสารีบุตรนั่งถวายงานพัดอยู่เบื้องพระปฤษฎางค์ของพระพุทธเจ้า ฟังพระธรรมเทศนาที่ตรัสแก่ทีฆนช
ปริพาชก ตั้งใจพิจารณาไปตามกระแสพระธรรมเทศนานั้น จิตก็หลุดพ้นจากอาสวะ ไม่ถือมั่นด้วยอุปาทาน

สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในวันนั้นเอง ได้รับการยกย่องให้เป็นพระอัครสาวกเบื้องขวา เป็นผู้เลิศในทางมีปัญญามาก

ส่วนที่ฆนชปริพาชก ได้ดวงตาเห็นธรรม ตั้งอยู่ในโศดาปัตติผล สิ้นความเคลือบแคลงสงสัยในพระพุทธศาสนา ทูลสรรเสริญพระธรรมเทศนาว่า มีความไพเราะ ดุจบุคคลหงายของที่คว่ำ เปิดของที่ปิด บอกทางแก่คนหลงทาง ส่องประทีปในที่มืด ข้าพระพุทธเจ้าเป็นอุบาสกและขอถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต

นุช เรื่องราวเป็นอย่างนี้เอง ขอคุณนะคะพี่เบิกบานที่เล่าให้ฟัง

บบ2 เบิกบานยินดีให้ข้อมูลครับ!

ครู เอาละ เดี่ยวเบิกบานเค้าต้องไปดูแลห้องอื่นต่อ เรื่องราวหลังจากนี้ ครูจะช่วยเล่าให้ฟังเองนะ

ต้น ดีเลยครับ แต่ผมขออนุญาตไปหาของว่างกินแป็บนึงได้มั๊ยครับ หิวแล้ว แหะๆ

ครู ตามสบายต้น ั้นทุกคนไปพักกินของว่างก่อน แล้วกลับมาเจอกันที่นี้นะ

ต้น นุช ก้อง   ครับ / ค่ำ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 17
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพรทิกาล

ปริเฉทที่ 9 ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ

ความเดิมตอนที่แล้ว

พระพุทธเจ้าเสด็จมายังกรุงราชคฤห์ ซึ่ง ณ ที่นี้เองทรงได้พระอัครสาวก คือ พระสารีบุตร และ พระโมคคัลลานะ

ห้องนิทรศการูปปั้น

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ ตัวประกอบยืนพร้อมหน้ารอฟังครูพูด

ครู เอาละ ก่อนจะเล่าเรื่องต่อ มาทวนความจำกันหน่อยซิว่า พระอัครสาวกทั้งสองของพระพุทธเจ้ามีชื่อว่าอะไร

นุช หนูตอบก่อนค่า ชื่อว่าพระสารีบุตรค่ะ ชื่อเดิมของท่านคือ อุปติสสะ ค่ะ

ต้น และอีกท่านก็คือพระโมคคัลลานะครับ มีชื่อเดิมว่า โกลิตะ

ครู เก่งมาก ต้น นุช

ก้องทำหน้าแย้มๆ

ก้อง แหมम्म เราก็รู้เหมือนกันแหละ แต่ตอบไม่ทันเฉยๆ

นุช เหรอออ นายก้อง??

ครู จะตอบเร็วตอบช้าก็ไม่ใช่ไร ตั้งใจฟังครูพูดก็พอ

นุช ต้น ก้อง ค่า / คร้าบ

ครู เมื่อพระพุทธเจ้าทรงได้พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวกแล้ว พระองค์ยังคงประทับอยู่ ณ พระเวฬุวัน พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก ทรงอาศัยเมืองราชคฤห์เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยได้รับการสนับสนุนทำนุบำรุงเป็นอย่างดี จากพระเจ้าพิมพิสารกษัตริย์ผู้ครองแคว้นมคธ จึงทรงประดิษฐานพระพุทธศาสนาได้มั่นคง และทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธโดยราบรื่นตลอดมา

คราวหนึ่ง พระพุทธเจ้าเสด็จจาริกโปรดประชาชนในมคธชนบท ประทับอยู่ใต้ร่มไม้ทร ชื่อว่าพุกุตตนิโครธ ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างเมืองราชคฤห์และเมืองนาลันทาต่อกัน ปีปผลิมาณพ กัสสปโคตร เป็หนายในการครองเรือน เห็นว่าต้องคอยรับบาปที่คนอื่นทำไม่ดี จึงละทิ้งทรัพย์สมบัติ ถือเพศบรรพชิต ออกบวชพร้อมภรรยาชื่อภัทท

กาปิลานี เพื่ออุทิศต่อพระอรหันต์ในโลก ตามวิถีชีวิตของนักบวชในสมัยนั้น ได้จาริกมาถึงที่นั่น พบกับพระพุทธองค์ เกิดความเลื่อมใส คิดว่าเป็นพระอรหันต์ จึงเข้าไปเฝ้ายอมรับนับถือเป็นศาสดาของตน และทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา พระองค์ประทานอุปสมบทด้วยพระโอวาท 3 ข้อว่า

1. เราจักเข้าไปตั้งความละเอียดและความยำเกรงในภิกษุทั้งที่เป็นผู้เฒ่า ผู้ใหม่ และผู้ปานกลาง อย่างแรงกล้า
2. เมื่อฟังธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยกุศล เราจักเงี้ยวหูฟังธรรมนั้น ตั้งใจฟังธรรมนั้น พิจารณาเนื้อความอย่างรอบคอบ
3. เราจักไม่ละสติไปในกาย คือพิจารณากายเป็นอารมณ์ โดยความเป็นของไม่สะอาด เพื่อถอนความกำหนัดยินดีในกายนี้

เมื่อปีปผลิมาณพได้รับอุปสมบทเป็นภิกษุในพระธรรมวินัยนี้แล้ว มีชื่อเรียกตามกัศสปโคตรว่า พระมหากัสสปะ ได้ปฏิบัติตามพระพุทโธวาทนั้นแล้ว ไม่นานนักก็บรรลุอรหัตผลในวันที่ 8 นับแต่วันอุปสมบทนั่นเอง ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เลิศทางจตุตถคุณ มีธรรมเป็นเครื่องอยู่เสมอด้วยพระพุทโธองค์

ก้อง โอโห มีชื่อให้จำเพิ่มขึ้นอีกชื่อหนึ่งแล้ว คือ พระมหากัสสปะ เอ... แล้วอีกสองท่านก่อนหน้านี้ชื่ออะไร ลืมซะแล้ว

ตัน แหม ไหนบอกว่าจำได้ไงก้อง!?

ก้อง อ่า... ก็... เมื่อกี้จำได้จริงจริงงง แต่ตอนนี้ลืมอะ

ครู ฮ่าๆ ถ้าจำเป็นต้องเล่นเกมทดสอบความจำซะหน่อยละมั้ง ใครอยากเล่นบ้าง

ตัน นุช ก้อง ผมครับ / หนูค่า

ครู ถ้าฉันเดี่ยวครูจะพาไปเล่นเกมอีกห้องนึง แต่ก่อนอื่นต้องตอบคำถามครูก่อนว่า จาตุรงคสันนิบาต มีความสำคัญยังไง

ก้อง เอ?? จาตุรงคสันนิบาต คืออะไร ทำไมผมไม่เคยได้ยินมาก่อนเลยละครับ

นุช โธ่ นายก้อง... จาตุรงคสันนิบาต ก็อยู่ในเรื่องวันมาฆบูชา ที่เราเพิ่งเรียนกันไปไม่นานนี่ไง

ตัน ไซ้ๆ เรายังจำได้เลยว่าเป็นวันเพ็ญเดือน 3 หลังจากตรัสรู้และประกาศศาสนาได้ 9 เดือน พระพุทธเจ้าทรงประชุมสงฆ์ครั้งใหญ่ ณ พระเวฬุวัน เป็นการประชุมครั้งสำคัญ เรียกว่า จาตุรงคสันนิบาต เพราะเป็นการประชุมประกอบด้วยองค์ 4 เป็นไง ข้อมูลแน่นมัย ฮ่าๆ

ก้อง โห... ยอมแพ้แล้วตัน

ครู จำแม่นมากตัน งั้นก็พร้อมไปเล่นเกมกันต่อได้แล้ว ตามครูมาเลยทุกคน

ทุกคน เย้ๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 18
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 9 ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ 2

ห้องนิทรรศการชมพุทวิป

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ ตัวประกอบเดินเข้ามาในห้องนิทรรศการสีฟ้า ชมพุทวิป

นุช คุณครูบอกว่าจะให้เล่นเกมทดสอบความจำ เราจะเริ่มเล่นกันยังไงดีคะ

ก้อง นั่นสิคร้าบ ผมอยากเล่นเกมเร็วๆ ละคร้าบ

ครู การเล่นเกมก็คือ กดปุ่มตรงไหนหน้าจอนี้ จะมีคำถามขึ้นมา เราต้องตอบคำถามให้ได้ใน 1 นาที ถ้าตอบไม่ทัน หรือตอบผิด จะต้องเปลี่ยนให้คนอื่นเล่นต่อ พร้อมมั๊ยเด็กๆ

ต้น ว้าว น่าสนุกจัง งั้นผมกดเลยนะคร้าบ

ภาพขึ้นบนจอ มีคำถามขึ้นพร้อมเสียงพากย์

เสียงคำถาม : จาตรงคสันนิบาต มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คืออะไรบ้าง... จับเวลา!

แล้วหน้าจอก็ขึ้นเป็นเลขเวลานับถอยหลัง 60 วินาที

ต้น จ้ากๆ จับเวลาแล้วเหรอ ช่วยกันคิดหน่อยสิ ต้นนี่ก็ไม่ออกอะ!!

นุช แหม รีบกดคนแรกแต่ตอบไม่ได้ ไหมโหวเลย!!

ต้น โห่ นุช ช่วยหน่อยสิ องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ มีอะไรบ้าง นึกออกมั๊ย?

นุช ก็ได้ๆ ... นึกออกแล้ว

ข้อแรก พระสงฆ์สาวก 1,250 องค์ มาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย

ข้อสอง พระสงฆ์สาวกเหล่านั้น ล้วนเป็นพระอรหันตชีณาสพ

ข้อสาม พระสงฆ์สาวกเหล่านั้น ล้วนเป็นเอหิภิกขุ

ส่วนข้อสี่ เธอน่าจะตอบได้นะต้น เร็วเข้า เวลาจะหมดแล้ว!

ต้น หา!! ข้อสี่ อะไรล่ะ ตื่นเต้น นึกไม่ออก แยกแล้ววาวว

ก้อง ไขข้อที่ว่า...เป็นวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 รีเปล่าอะ??

แล้วหน้าจอก็นับเวลาครบ 1 นาที มีเสียงปั้งปอง ขึ้นเครื่องหมายถูกสีเขียว

นุช เย้! ถูกด้วย สุดยอดไปเลยก๊อง

นุชปรบมือรัวๆ ให้ก๊อง ตันทำหน้าที่หงอย

ตัน เฮ้ออออ ยอมแพ้อะซื่อนี้

ครู เก่งมากนุช ก๊อง จาตุรงคสันนิบาต มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. พระสงฆ์สาวก 1,250 องค์ มาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย
2. พระสงฆ์สาวกเหล่านั้น ล้วนเป็นพระอรหันตชีนาสพ
3. พระสงฆ์สาวกเหล่านั้น ล้วนเป็นเอหิภิกขุ
4. วันนั้นเป็นวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3

ซึ่งในโอกาสสำคัญเช่นนี้ พระองค์ทรงแสดง โอวาทปาฏิโมกข์ คือหลักธรรมอันเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ท่ามกลางพระอรหันตชีนาสพที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น มีเนื้อหาสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ขันติ คือความอดทน เป็นตบะอย่างยอด

พระพุทธเจ้าทั้งหลายตรัสว่า นิพพานเป็นยอด

ผู้ทำร้ายคนอื่น ไม่ใช่บรรพชิต

ผู้เบียดเบียนคนอื่น ไม่ใช่สมณะ

ความตอนแรก กล่าวถึง การทำหน้าที่ประกาศพระศาสนาของพระสงฆ์สาวก ต้องอดทนต่อเย็นร้อนหิวกระหาย ถ้อยคำให้ร้ายใส่ความดูดำไม่น่าพอใจ และทุกขเวทนาที่เกิดแก่ร่างกายในยามอาพาธป่วยไข้ ไม่แสดงอาการผิดปกติให้ปรากฏ ทำใจไม่ให้ถูกตมทาคือความทะยานอยากครอบงำ ทั้งไม่เบียดเบียน ไม่ก่อความทุกข์เดือดร้อนแก่ใคร ๆ มีใจเมตตากรุณา สั่งสอนประชาชน ให้ได้รับผลสูงสุดในพระพุทธศาสนา คือ นิพพาน หลุดพ้นจากอำนาจครอบงำของกิเลส คือ โลภะ โทสะ โมหะ และกองทุกข์ทั้งปวง

ตอนที่ 2 การไม่ทำบาปทั้งปวง

การทำความดีให้บริบูรณ์

การทำจิตของตนให้ผ่องใส

นี่คือคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ความตอนที่ 2 กล่าวถึง ข้อปฏิบัติในพระพุทธศาสนาทั้งหมด สรุปลงเป็น 3 ประการ คือ **ไม่ทำความชั่ว ทำแต่ความดี ทำใจให้บริสุทธิ์** ไม่ใช่แค่สอนให้งดเว้นการทำความชั่วเท่านั้น แต่ยังสอนให้ทำความดีด้วย ไม่ใช่แค่งดเว้นการฆ่าการเบียดเบียนกันแล้วได้บุญกุศล แต่ต้องปรารถนาดีต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในยามทุกข์

ยากลำบากด้วย และหมั่นชำระใจให้ใสสะอาดด้วยการเจริญสมถวิปัสสนา จนกิเลสและความทุกข์ครอบงำ
จิตใจไม่ได้

ตอนที่ 3 การไม่ว่าร้าย การไม่ทำร้าย

การสำรวมในพระปาฏิโมกข์

การรู้จักประมาณในอาหาร

การนอนการนั่งในที่อันสงัด

การประกอบความเพียรทางจิต

นี่คือคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ความตอนที่ 3 กล่าวถึง การปฏิบัติตนของพระสงฆ์สาวกผู้จะไปประกาศพระศาสนา ทำหน้าที่สั่งสอนธรรมแก่
ประชาชน ต้องไม่พูดค่อนขอดกัน พูดเสียดแทงกัน ทะเลาะกัน ทำร้ายกัน ตีกัน ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น
มีการกระทำและคำพูดประกอบด้วยเมตตากรุณา ประพฤติตนเคร่งครัดในพระธรรมวินัย ไม่เห็นแก่กินแก่นอน
มีจิตแน่วแน่เข้มแข็งไม่ทอดถอนใจในการสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน หมั่นรักษาจิตของตนให้เป็นสมาธิอยู่
เสมอ

โอวาทปาฏิโมกข์นี้ พระพุทธองค์ทรงวางหลักในการประกาศพระศาสนาสำหรับพระสงฆ์สาวกให้เป็นไปใน
ทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายสูงสุดอย่างเดียวกัน มีรูปแบบการประพฤติตนเหมือนกัน พระศาสนาของพระองค์
จึงแพร่หลายไปอย่างรวดเร็วและยั่งยืนมั่นคงมาจนทุกวันนี้

นุช หนูเข้าใจแล้วค่ะ

ต้น ข้อนี้นับแล้ว เล่นเกมข้อต่อไปกันเลยดีกว่าครับ

ก้อง ไม่ต้องรีบหรอกต้น รีบกดไปก็ตอบไม่ได้อยู่ดี ฮ่าๆๆๆ

ก้องทำท่าเยาะเย้ย นุชหัวเราะตาม ต้นหน้าแข็ง

นุช จริงของนายก้อง ฮีๆๆๆ

ต้น โหยยยยย จำไว้เลย ข้อต่อไปไม่พลาดแน่ คอยดู

จบภาพที่ต้นทำท่ามุ่มมั่น ครูยิ้มมองเด็ก ๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 19
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 9 ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ 3

ห้องนิทรรศการชมพูทวีป

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ ตัวประกอบยืนหน้าจอทีวี รอลุ้นเกมตอบคำถาม

ครู เอ้า ทุกคน พร้อมจะเล่นเกมตอบคำถามกันต่อรึยัง?

ต้น พะ...พร้อมก็ได้ครับ

นุช มันใจหน่อยสิต้น เล่นเลยคะคุณครู!!

นุชเข้าไปกดปุ่มได้จอ จอกี้ขึ้นคำถามและเสียงแบบเดิม

เสียงคำถาม : เสนาสนะ หมายถึงอะไร ... จับเวลา!

แล้วหน้าจอกี้ขึ้นเป็นเลขเวลานับถอยหลัง 60 วินาที

นุช เอว?? คำนี้ไม่คุ้นเลยแฮะ ทำไงดี? นึกไม่ออกอ๊ะ ต้นนี่ออกมั๊ย??

ต้น เสนาสนะ เสนาสนะ ?? อ๊ะ!! ต้นจำได้แล้ว เสนาสนะ หมายถึง ที่อยู่อาศัย ที่นอนและที่นั่ง เป็นคำที่ใช้เฉพาะพระภิกษุ สามเณร ถูกต้องมั๊ยครับ!?

แล้วหน้าจอกี้ขึ้นเครื่องหมายถูกสีเขียว พร้อมเสียง บิ่งป๊อง

ต้น นุช ก้อง ทำท่าดีใจพร้อมๆ กัน

ทุกคน เฮ้!! ถูกด้วย

ก้อง แล้ว... เสนาสนะ มีความสำคัญยังไงเธอครับ ถึงได้เอามาถามคำถาม?

ครู ครูกำลังจะอธิบายให้ฟังนี่ละก้อง

ในสมัยต้นพุทธกาล พระพุทธเจ้ายังไม่ได้อนุญาตให้ภิกษุพักอาศัยในเสนาสนะเช่นทุกวันนี้ ภิกษุทั้งหลายจึงพากันเข้าไปพักอาศัยตามสถานที่ต่าง ๆ ในป่าข้าง โคนไม้บ้าง ถ้ำบ้าง ซอกเขาบ้าง ป่าช้าบ้าง ลอมฟางบ้าง ไม่มีเสนาสนะพักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน อยู่มาวันหนึ่ง ราชคหเศรษฐีไปอุทยานแต่เช้า ได้พบภิกษุทั้งหลายกำลังออกจากสถานที่พักอาศัยของตน เห็นแต่ละรูปมีอาภักิริยาสงบเสงี่ยมน่าเลื่อมใส เกิดศรัทธาอยากสร้างที่อยู่ถวายให้ดูมั่นคงถาวร แต่เกรงว่าภิกษุทั้งหลายจะไม่เข้าไปพักอาศัย จึงเข้าไปสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ถ้าโยมสร้างที่อยู่ถวาย พระคุณเจ้าจะเข้าไปพักอาศัยหรือไม่ ภิกษุเหล่านั้นตอบว่า พระพุทธเจ้ายังไม่ได้อนุญาตให้

เข้าพักอาศัยในเสนาสนะ จึงบอกไม่ได้ว่าจะไปเข้าพักอาศัยได้หรือไม่ เศรษฐีขอให้ภิกษุทั้งหลายกลับไปทูลถาม พระพุทธเจ้า ได้ความอย่างไร ให้กลับมาบอกด้วย ภิกษุเหล่านั้นพากันไปกราบทูลเรื่องนี้ให้ทรงทราบ พระองค์ ทรงอนุญาตให้ภิกษุพักอาศัยในเสนาสนะ 5 ชนิด คือ

1. วิหาร ได้แก่ กฎุมุหลังคาสองด้านเหมือนบ้านเรือนทั่วไป
2. อัทธโยค ได้แก่ โรงมุงหลังคาเพิงหมาแหงน เปิดด้านข้างโปร่ง เช่น โรงโขน โรงลิเก
3. ปราสาท ได้แก่ เรือนมียอดเป็นชั้น ๆ เรียกว่า ภูฎาคาร
4. ทัมมิยะ ได้แก่ เรือนมีหลังคาเป็นดาดฟ้าพระจันทร์ส่องถึง เช่น ดึกในปัจจุบัน
5. คูหา ได้แก่ ถ้ำต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามภูเขา

นุช อ้อ ทั้งหมดนี้ก็คือสถานที่พักของพระภิกษุนั่นเอง

ครู ใช่แล้ว นุช เมื่อพระพุทธเจ้าทรงอนุญาตเสนาสนะแล้ว ภิกษุทั้งหลายจึงไปแจ้งข่าวให้ราชคหเศรษฐี ทราบ จากนั้นเศรษฐีให้สร้างวิหารขึ้น 60 หลัง สำเร็จภายในวันเดียว ได้ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า กราบทูล อาราธนารับภัตตาหารที่เรือนของตนในวันรุ่งขึ้น พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จไปยังเรือนราชคหเศรษฐี ทรงรับภัตตาหารทำภัตกิจเสร็จแล้ว ราชคหเศรษฐีกราบทูลถามถึงแนวทางปฏิบัติในวิหารที่ตนสร้าง ถวาย ทรงแนะนำให้ถวายเป็นที่พักอาศัยสำหรับภิกษุสงฆ์ที่มาแล้วและยังไม่ได้มาจากทิศทั้ง 4 ทรงอนุโมทนา วิหารทาน มีใจความว่า วิหารเป็นสถานที่ระงับเย็นร้อน ป้องกันสัตว์ร้าย สัตว์เลื้อยคลาน และยุง คุ่มกันฝนลม แดด การสร้างวิหารถวายภิกษุสงฆ์ เพื่อเป็นที่กำบัง เพื่อความปลอดภัย เพื่อบำเพ็ญสมณวิปัสสนา **พระพุทธเจ้าทั้งหลายสรรเสริญว่าเป็นยอดทาน** คนฉลาดมองเห็นประโยชน์ส่วนตน พึงให้สร้างวิหารแล้ว นิมนต์เหล่าภิกษุพหูสูตเข้าพักอาศัย ถวายข้าว น้ำ ผ้านุ่ง ผ้าห่ม ที่นอน ที่นั่ง ด้วยใจเลื่อมใส ภิกษุพหูสูต เหล่านั้น จะแสดงธรรมชี้ทางบรรเทาทุกข์ให้เขา เมื่อเขารู้ธรรมแล้ว ก็สิ้นอาสวกิเลส นิพพานในอัมภานี้ เสร็จ แล้วเสด็จกลับพระเวฬุวัน

ก้อง ผมเข้าใจเรื่องเสนาสนะแล้วคร้าบคุณครู ขอบคุณคร้าบ

ครู เอาละ พักเรื่องเล่นเกมไว้ก่อน ทุกคนดูภาพบนจอนี้นะ

เด็กๆ มองหน้าจอ มีภาพขึ้นมา

นุช นี่รูปใครคะคุณครู ทำไมผิวอมผอม ซุบซิดขนาดนี้

ครู นี่คือ ราธพราหมณ์ ... ทุกคนคงสงสัยใช่ไหมว่าท่านเป็นใคร มีความสำคัญยังไง

ต้น สงสัยมากเลยครับตอนนี้ Һะๆๆ

ครู ครูจะอธิบายให้ฟัง ... การประกาศพระศาสนาในยุคต้น เมื่อกุลบุตรมีศรัทธาเข้ามาบวชใน พระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงบวชให้ด้วยวิธี เอหิภิกขุอุปสัมปทา บ้าง พระสาวกบวชให้ด้วยวิธี ดิสรณ

คณูปสัมปทา บ้าง เนื่องจากพระสงฆ์สาวกยังมีไม่มาก เมื่อพระสงฆ์สาวกมีมากขึ้น พระองค์ทรงดำริให้อำนาจแก่สงฆ์ในการอุปสมบทกุลบุตร เพื่อรับพระสาวกเข้ามาสู่พระศาสนา

วันหนึ่ง ขณะพระพุทธเจ้าเสด็จดำเนินอยู่ในพระเวฬุวันวิหาร ทอดพระเนตรเห็นราธพราหมณ์ มีร่างกายผ่ายผอม ผิวพรรณเศร้าหมอง คู่มือปกตจากคนทั่วไป ตรัสถามได้ว่าความว่า ราธพราหมณ์เป็นคนเมืองราชคฤห์นี่เอง เมื่อก่อนมีฐานะดี พอแก่ชราก็ถูกทอดทิ้ง มาขออาศัยอยู่ในวัดพระเวฬุวัน ต้องการบวช แต่ไม่มีภิกษุรูปใดบวชให้ได้ ตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่า ใครนึกถึงอุปการะของพราหมณ์ท่านนี้ได้บ้าง พระสารีบุตรกราบทูลว่า ข้าพระองค์จำพราหมณ์ท่านนี้ได้ วันหนึ่งข้าพระองค์เที่ยวไปบิณฑบาตในเมืองราชคฤห์ พราหมณ์ท่านนี้ถวายข้าวทัพพีหนึ่งแก่ข้าพระองค์ พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญพระสารีบุตรว่า เป็นคนกตัญญูกตเวที จึงตรัสสั่งให้พระสารีบุตรบวชราธพราหมณ์ ทรงยกเลิกการอุปสมบทด้วยวิธีรับไตรสรณคมน์ที่ทรงอนุญาตไว้แต่เดิม และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทรงอนุญาตให้สงฆ์อุปสมบทกุลบุตรด้วยวิธีประชุมสงฆ์ 10 รูป ในมัชฌิมประเทศ ส่วนในปัจจุบันประเทศหาคึกกฏาก ทรงอนุญาตภิกษุเพียง 5 รูป การอุปสมบทด้วยวิธีนี้ เรียกว่า **ญัตติจตุตถกรรมอุปสัมปทา** ยังใช้ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

นุช อ้อ หนูเดาว่า เรื่องนี้เป็นเหตุการณ์สำคัญเพราะเป็นการที่พระพุทธเจ้าทรงมอบให้สงฆ์เป็นใหญ่ในกิจการพระศาสนา แบบนั้นใช่มั้ยคะ

ครู ใช่แล้ว นุช การที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้สงฆ์อุปสมบทกุลบุตรด้วยวิธีนี้ ถือว่า **ทรงยกสงฆ์ให้เป็นใหญ่ในกิจการสำคัญ** เห็นได้ว่าพระพุทธเจ้าไม่ทรงมอบความเป็นใหญ่ให้ใครคนใดคนหนึ่ง หรือภิกษุรูปใดรูปหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจเหนือสงฆ์ ปกครองดูแลกิจการทั้งปวง และหลังจากทรงมอบอำนาจให้แก่สงฆ์แล้ว ท่านก็ไม่ประทานเอทธิภิกษุอุปสัมปทาให้แก่ผู้ใดอีกเลย แม้สังฆกรรมอื่น ๆ ก็ทรงมอบให้สงฆ์เป็นใหญ่ในการดำเนินการเช่นเดียวกัน

ต้น อย่างนี้เอง...

ครู เอาล่ะ ทุกคนเดินดูนิทรรศการกันไปก่อนนะ เตียวเบิกบานจะมาอธิบายต่อ

นุช ต้น ก้อ ค่ำ / คร้าบ คุณครู

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 20
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 9 ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ 4

ห้องนิทรรศการชมพูทวีป

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ ตัวประกอบเดินดูนั่นนี่ในห้อง เบิกบาน2 วิ่งเข้าห้องมา

บบ2 เบิกบานกลับมาแล้วครับทุกคน

นุช เย้ๆ พี่เบิกบานมาแล้ว คราวนี้จะมาเล่าเรื่องอะไรต่อดีคะ

บบ2 เบิกบานจะเล่าต่อจากคุณครูก็แล้วกันนะครับ เป็นตอนที่พระพุทธเจ้า **ทรงแสดงทศ 6 โปรตสิงคาลก
มาณพ** ครับ

แล้วภาพบนจอทีวีก็ปรากฏขึ้น

ก้อง คนนี้เหวอครับ สิงคาลกมาณพ แล้วทำไมถึงไหว้ไปทางอื่นแบบนี้ล่ะครับ

บบ2 สิงคาลกมาณพ กำลังไหว้ทิศอยู่นะครับ เบิกบานจะเล่าเรื่องราวให้ฟังนะครับ

เข้าวันหนึ่ง พระพุทธเจ้าเสด็จออกมารับบิณฑบาตในเมืองราชคฤห์ ในระหว่างทางได้ทอดพระเนตรเห็นสิงคาลก
มาณพกำลังไหว้ทิศทั้งหลายอยู่ ได้ตรัสถามสาเหตุการไหว้ทิศทั้งหลาย เมื่อมานพกราบทูลว่า ไหว้ทิศตามคำสั่ง
สุดท้ายของบิดาก่อนเสียชีวิต จึงตรัสว่า ในศาสนาของพระอริยเจ้า เขาไม่ไหว้ทิศด้วยอาการอย่างนี้ ทรงแสดง
ทศ 6 ในพระศาสนานี้ ดังนี้

ทิศบูรพา อันเป็นทิศเบื้องหน้า ได้แก่ มารดาบิดา, ทิศทักษิณ อันเป็นทิศเบื้องขวา ได้แก่ ครูอาจารย์, ทิศ
ปัจฉิม อันเป็นทิศเบื้องหลัง ได้แก่ บุตรภรรยา, ทิศอุดร อันเป็นทิศเบื้องซ้าย ได้แก่ มิตรอำมาตย์, ทิศเบื้อง
ล่าง ได้แก่ บ่าวและลูกจ้าง, ทิศเบื้องบน ได้แก่ สมณพราหมณ์ จากนั้นทรงแสดง **อกุศล 14 ประการ** ที่ผู้
ไหว้ทิศพึงงดเว้น คือ กรรมกิเลส 4 อกติ 4 อบายมุข 6

พระพุทธเจ้าทรงแสดงการไหว้ทิศแก่สิงคาลกมาณพ เปลี่ยนจากการไหว้ทิศตามลัทธิเดิม มาไหว้ทิศตามหลักคำ
สอนทางพระพุทธศาสนา เมื่อสิงคาลกมาณพได้ฟังแล้ว เกิดศรัทธาเสื่อมใส กล่าวสรรเสริญพระธรรมเทศนา
แสดงตนเป็นอุบาสก ขอถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต

ก๊อง   อ้อ ผมเข้าใจแล้วครับ

ต้น   แล้วภาพนี่คืออะไรเหรอครับ

ต้นชี้ที่จอทีวี มีภาพขึ้นมา

บบ2   ภาพนี่ เป็นการทำ **บุพพเปตพลี** ครับ ใครรู้อะไรบ้างว่าเป็นอะไร

ต้น   คือการเลี้ยงพระหรือเปล่าครับ?

บบ2   ใช่แล้วครับ แต่ในภาพนี่ เป็นภาพ พระเจ้าพิมพิสารกำลังทรงทำบุพพเปตพลี คือ การทำบุญอุทิศ
บรรพบุรุษครับ

ภายหลังจากพระองค์ทรงนับถือพระพุทธศาสนาแล้ว ในวันทรงทำบุพพเปตพลี ทูลเชิญเสด็จพระพุทธเจ้า
พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ไปฉันภัตตาหารที่พระราชานิเวศน์ พระสงฆ์ฉันเสร็จแล้ว ทรงถวายไทยธรรมต่าง ๆ แก่ภิกษุ
สงฆ์ อุทิศให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว

พระพุทธองค์ทรงอนุโมทนาว่า **อทาลี เม อทาลี เม** เป็นต้น แปลว่า **ญาติกิติ มิตรกิติ ระลึกถึงอุปการะที่**
ท่านเคยทำแก่เราว่า ท่านได้ให้สิ่งนี้แก่เรา ได้ทำสิ่งนี้แก่เรา เป็นญาติ เป็นมิตร เป็นสหายของเรา พึงให้
ทักษิณา เพื่อชนผู้ล่วงลับไปแล้ว ไม่พึงทำการร้องไห้ เศร้าโศก รำพันถึง

นุช   ทำไมถึงห้ามไม่ให้ร้องไห้คิดถึงล่ะคะ หนูยังร้องไห้คิดถึงคุณย่าที่เสียไปแล้วบ่อยเลยคะ

บบ2   เพราะการทำอย่างนั้นไม่เป็นประโยชน์แก่ญาติผู้ล่วงลับนะสิครับ

ก๊อง   แปลว่าถ้าหากคิดถึงญาติๆ ที่จากไปแล้วก็ควรจะทำบุญให้ไหม้ครับ?

บบ2   ใช่ครับ เพราะส่วนทักษิณานี้ที่ท่านทั้งหลายถวายในสงฆ์ ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว
นั้นโดยพลัน ท่านทั้งหลายได้ชื่อว่าแสดงออกซึ่งญาติธรรมด้วย ได้ทำการบูชาญาติผู้ล่วงลับอย่างยิ่งด้วย ได้เพิ่ม
กำลังให้แก่ภิกษุทั้งหลายด้วย ท่านทั้งหลายได้สั่งสมบุญเป็นอันมากด้วย

สรุปก็คือ การทำบุพพเปตพลี ย่อมบำรุงความรัก ความนับถือ ในบรรพบุรุษของตน ให้เจริญกุศลส่วน
กตัญญูตเวทิตา เป็นทางแห่งความมั่นคงและเจริญรุ่งเรืองแห่งสกุลวงศ์ พระศาสดาจึงได้ทรงอนุโมติ ด้วย
ประการฉะนี้

ก๊อง   อย่างนี้เอง...

นุช   แล้วรูปนี้ล่ะคะ คืออะไรคะ

บบ2   ภาพนี้เป็นครั้งหนึ่งที่ พระพุทธเจ้าเสด็จจาริกไปโปรดประชาชน ณ บ้านปาณาลีคาม ตั้งอยู่ในอาณาเขต
ของแคว้นมคธ ทรงรับนิมนต์สุนิธพราหมณ์และวัสสการพราหมณ์ มหาอำมาตย์ของเมืองราชคฤห์ ซึ่งควบคุม

การก่อสร้างพระนครแห่งใหม่ชื่อว่าเมืองปาฏลีบุตร เพื่อป้องกันการรุกรานของชาววัชชี มหาอำมาตย์ทั้งสองได้ถวายภัตตาหารอย่างประณีตแต่พระพุทธเจ้าพร้อมพระสงฆ์สาวกด้วยมือตนเอง ครั้นเสร็จภัตกิจแล้ว พระพุทธองค์ทรงอนุโมทนาว่า

ยสมิ ปเทส กปเปติ วาสํ ปณฺทิตชาติโย เป็นต้น แปลความว่า กุลบุตรผู้ฉลาด พักอาศัยอยู่ในประเทศใด นิมนต์พระมหาจริผู้ทรงศีล สํารวมดี ให้ฉันแล้วบำเพ็ญทักษิณา อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้เหล่าเทวดาผู้สิงสถิตอยู่ในประเทศนั้น เหล่าเทวดาอันเขาบูชานับถือแล้ว ย่อมบูชา นับถือตอบ ย่อมอนุเคราะห์ด้วยจิตเมตตา ดุจมารดากับบุตรผู้เกิดจากอก กุลบุตรที่เทวดาปกป้องรักษาคุ้มครองแล้ว ก็จะประสบแต่ความเจริญอย่างเดียว

ต้น หมายถึงเราทำบุญแล้วก็ควรอุทิศให้แก่เทวดาหรือครับ

บบ2 ใช่แล้วครับ พระพุทธองค์ทรงแนะวิธีทำเทวดาพลีแก่มหาอำมาตย์ทั้งสอง ด้วยการบริจาคทานแก่ผู้ทรงศีล ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้เทวดาที่ตนเคารพนับถือ แทนการเช่นสังเวยและการฆ่าสัตว์บูชาญตามธรรมเนียมเดิมเคยปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน ครั้นทรงอนุโมทนาแล้ว เสด็จออกจากที่นั่น มีสองมหาอำมาตย์ตามส่งเสด็จ ตรัสชมเมืองปาฏลีบุตรว่า มีสิ่งปลูกสร้างเป็นระเบียบเรียบร้อย ทรงพยากรณ์ว่าจะเป็นยอดนคร เป็นแหล่งชุมนุมอารยชน เป็นศูนย์กลางการค้าขาย แต่จะเกิดอันตรายขึ้น 3 ประการ คือ ฤกษ์ไฟไหม้ น้ำท่วม และแตกสามัคคีกันเอง ทรงถามหาอำมาตย์ทั้งสอง เสด็จพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกข้ามแม่น้ำคงคาจาริกต่อไป

นุช อ้าว จบแล้วหรือคะ วั...กำลังเพลินเลย

บบ2 ใจเย็นๆ ครับ ขอประมวลผลข้อมูลก่อน เยอะเหลือเกิน เบิกบานเริ่มมีแล้ว

ก้อง มีแบบนี้ด้วย ทุนยนต์มีน ฮ่าๆๆๆ

ต้น นุช ก้อง หัวเราะขำๆ ภาพที่ว้ขึ้นเพดาน

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 21

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 10 เสด็จแคว้นสักกะ เสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ชาติภูมิ

ห้องนิทรรศการชมพุทวิป

ต้น นุช ก้อง ยืนดูนั่นดูนี่อีกฝั่งนึง เบิกบาน2 ยืนคนเดียว เรียกร้องความสนใจ

บบ2 อะแหม้ม เบิกบานพร้อมเล่าต่อแล้วนะคร้าบ มีคนอยากฟังรีเปล่าเนี่ย

นุช อยากฟังสิค้า พี่เบิกบาน! เล่าต่อๆ เลยค่า

ก้อง ผมก็อยากฟังคร้าบ

บบ2 ฮ่าๆ ถ้างั้น...เราไปดูพุทธประวัติ ณ ตอนที่ทรงกลับสู่บ้านเกิดกัน

ในพรรษาที่ 2 ชาวพระพุทธรองค์ได้บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เสด็จจาริกแสดงธรรมโปรดนักบวชและประชาชนในเมืองราชคฤห์ มีคนออกบวชตามจำนวนมาก ได้แพร่สะพัดไปถึงเมืองกบิลพัสดุ์ พระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบข่าวนี้ มีพระราชประสงค์จะทอดพระเนตรพระราชโอรสสักครั้งหนึ่ง ก่อนจะสิ้นพระชนม์ เพราะทรงชรามากแล้ว จึงทรงส่งราชทูตพร้อมด้วยบริวารคณะหนึ่งไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ พระเวฬุวันวิหาร กราบทูลอาราธนาเสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ ราชทูตคณะนั้นเดินทางถึงเมืองราชคฤห์ ได้เข้าเฝ้าในขณะพระพุทธองค์กำลังทรงแสดงธรรมแก่พุทธบริษัทอยู่ จึงนั่งฟังธรรมด้วย ครั้นฟังธรรมจบแล้ว บรรลุอรหัตผลทั้งหมด กราบทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา สนิมกราบทูลเรื่องพระเจ้าสุทโธทนะทรงบัญชามา พระเจ้าสุทโธทนะทรงคอยอยู่เป็นเวลานาน ไม่ทรงเห็นราชทูตคณะนั้นกลับมา จึงทรงส่งราชทูตคณะใหม่ออกติดตามชุดแรก และให้ทูลเชิญพระพุทธองค์เสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ด้วย ราชทูตคณะนี้ก็เช่นเดียวกัน ได้ฟังธรรมของพระพุทธองค์แล้ว บรรลุอรหัตผล กราบทูลขออุปสมบทเหมือนคณะก่อน พระเจ้าสุทโธทนะทรงส่งราชทูตไปทูลเชิญเสด็จถึง 9 ครั้ง ไม่เป็นผลสำเร็จสักครั้งเดียว ครั้งที่ 10 ทรงส่งกาฬทายีอำมาตย์ผู้เป็นสหชาติเกิดวันเดียวกับพระพุทธองค์ไปทูลเชิญเสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ กาฬทายีอำมาตย์รับสนองพระบัญชา ได้ออกเดินทางพร้อมด้วยบริวารถึงพระเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ ขณะพระพุทธองค์กำลังทรงแสดงธรรมโปรดพุทธบริษัทอยู่ นั่งฟังธรรมจนจบได้บรรลุอรหัตผลหมดทุกคน เมื่อพุทธบริษัทกลับแล้ว เข้าเฝ้ากราบทูลขออุปสมบทพร้อมทั้งบริวาร

ต้น นุช ก้อง โอโห!!!!

บพ2   ภายหลังอุปสมบทได้ 7 - 8 วัน พระกาฬทายีเห็นว่าอย่างเข้าสู่คิมหันตฤดู ชวานาท้งหลายเก็บเกี่ยวเสร็จแล้ว หนทางเสด็จไปเมืองกบิลพัสดุ์ก็สะดวกสบาย ต้นไม้ริมทางกำลังผลิดอกออกผล ให้ความร่มเย็นเป็นอย่างดี พื้นดินมีหญ้าขึ้นเขียวขจี เป็นฤดูกาลเหมาะจะเสด็จยังเมืองกบิลพัสดุ์ จึงไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า กราบทูลเชิญเสด็จโปรดพระพุทธรูป พระประยูรญาติ และประดิษฐานพระพุทธรูปศาสนา ณ เมืองกบิลพัสดุ์ พระพุทธรูปองค์ทรงรับอาราธนาและโปรดให้แจ้งข่าวแก่พระสงฆ์สาวก เพื่อเตรียมเดินทางไกลไปเมืองกบิลพัสดุ์ ครั้นถึงวันตามกำหนด พระพุทธรูปพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก 20,000 รูป เสด็จออกจากเมืองราชคฤห์ เสด็จดำเนินวันละ 1 โยชน์ มีกำหนดว่า 2 เดือนจะเสด็จถึงเมืองกบิลพัสดุ์ โดยพระกาฬทายีนำเสด็จ และส่งข่าวการเสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ให้พระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบเป็นระยะ บรรดาพระประยูรญาติ ทั้งฝ่ายศากยวงศ์ และโกลิยวงศ์ เตรียมการต้อนรับด้วยความปลื้มปิติยินดี ได้ร่วมกันสร้างนิโครธาราม เพียบพร้อมด้วยเสนาสนะและพระคันธกุฎี เจียบสังัดควรแก่สมณวิสัย เพื่อเป็นที่รับรองพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกทั้งปวง

พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก 20,000 รูป เสด็จถึงเมืองกบิลพัสดุ์ ประทับ ณ นิโครธาราม ซึ่งพระเจ้าสุทโธทนะและพระประยูรญาติสร้างถวาย

ครั้งนั้น เหล่าพระประยูรญาติ มีทิฏฐิमानะแรงกล้า ไม่ทรงอภิวาทพระพุทธรูป ด้วยถือตัวว่า พระองค์อายุน้อยกว่าพวกตน ไม่สมควรกราบไหว้ พระพุทธรูปทรงทราบเหตุ มีพระประสงค์จะให้พระประยูรญาติลดทิฏฐิมานะ จึงทรงบันดาลให้ฝนโบกขรพรรษ ตกลงในสมาคมนั้น แล้วทรงแสดงพระธรรมเทศนามหาเวสสันดรชาดก ว่าด้วยการบำเพ็ญทานบารมี โปรดพระพุทธรูปและพระประยูรญาติ เมื่อทรงแสดงธรรมจบลง พระเจ้าสุทโธทนะ พระพุทธรูป ทรงแปลาบลปลื้มโสมนัส ประนมพระหัตถ์ถวายอภิวาทพระพุทธรูป กราบทูลว่า พระองค์ผู้เจริญ ในวันพระองค์ประสูติ หม่อมฉันให้พี่เลี้ยงนางนมนำมามนัสการภาพเทวิลดาบส เห็นพระบาทของพระองค์ลอยปรากฏอยู่เหนือศีรษะของภาพเทวิลดาบส หม่อมฉันได้ไหว้พระองค์เป็นครั้งแรก ต่อมาวันงานพระราชพิธีวปมงคลแรกนาขวัญ พี่เลี้ยงนางนมได้นำพระองค์มาประทับใต้ร่มไม้หว่า แม้เป็นเวลาบ่าย เงาไม้ก็ได้เคลื่อนไปตามตะวัน หม่อมฉันได้ไหว้พระองค์เป็นครั้งที่ 2 ในครั้งนี้พระองค์บันดาลให้ฝนโบกขรพรรษ ตกลงในสมาคมพระประยูรญาติ หม่อมฉันจึงไหว้พระองค์เป็นครั้งที่ 3

บพ2   เมื่อพระเจ้าสุทโธทนะกราบทูลจบ เหล่าพระประยูรญาติคลายทิฏฐิมานะ พากันกราบไหว้ทุกพระองค์ ทูลลากลับพระราชนิเวศน์ ไม่มีใครเฉลียวใจว่า พຽຽນนี้พระพุทธรูปและพระสงฆ์สาวกจะฉันอาหารบิณฑบาต ณ ที่ใด จึงไม่มีใครกราบทูลนิมนต์ให้ไปฉันภัตตาหารในเคหสถานของตน

รุ่งเช้า พระพุทธรูปทรงอุ้มบาตร เสด็จออกมารับบิณฑบาตไปตามถนน ตรอก ซอยต่าง ๆ โดยพระสงฆ์สาวก 20,000 รูปตามเสด็จ ประชาชนสัจจตามท้องถนนได้โอกาสชมพระบารมี ด้วยความเลื่อมใสและประหลาดใจระคนกันว่า ไฉนพระพุทธเจ้า จึงนำพระสงฆ์สาวกเสด็จออกมารับบิณฑบาต โจษกันอื้ออึงทั่วทั้งพระนคร

นุช   เฮ้ ทำไมผู้คนต้องแปลกใจกันด้วยละคะ พี่เบิกบาน

ต้น   นั่นสิครับ มีอะไรผิดแปลกตรงไหนเหรอครับ

ก้อง   ก้องรู้ว่าพี่เบิกบานจะบอกว่าอะไร

ต้น นุช   อะไรเหรอก้อง??

ก้อง   ก็บอกว่า ถ้าอยากรู้...ต้องติดตามในตอนต่อไปไงละ ฮ่าๆๆๆ

บบ2   ว่า... รู้ทันอีกแล้ว

ทุกคน   ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 22

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 10 เสด็จแคว้นสักกะ เสด็จเมืองกบิลพัสดุ์ชาติภูมิ (ตอนที่ 2)

ห้องนิทรรศการชมพูทวีป

ต้น นุช ก้อง คุยกับเบิกบาน2

ก้อง พี่เบิกบานจะเล่าต่อได้รียังละคร้าบ ก้องอยากฟังต่อแล้วเนี่ย

นุช ใช่ค่ะ พี่เบิกบานเล่าถึงตอนที่พระพุทธเจ้า นำสงฆ์สาวกทั้ง 2 หมื่นรูปออกบิณฑบาต เป็นที่โจษจันกันทั่วเมือง แล้วทำไมเค้าต้องประหลาดใจกันด้วยล่ะคะ

บบ2 ฟังที่เบิกบานเล่าต่อ แล้วทุกคนก็จะเข้าใจเองล่ะค้าบ

บบ2 เมื่อพระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบก็ตกพระทัย รีบเสด็จจากพระราชนิเวศน์ไปยังถนนที่พระพุทธองค์ทรงรับบิณฑบาตอยู่ ทรงหยุดยืนเบื้องหน้าพระพักตร์ของพระพุทธองค์กลางถนนนั่นเอง

พระเจ้าสุทโธทนะ (เสียงตัดพ้อ) โฉนทรงทำให้หม่อมฉันได้รับความอับอายเช่นนี้

พระพุทธองค์ คุณกรมหาบพิตร การออกรับบิณฑบาตนี้ เป็นพุทธประเพณี

พระเจ้าสุทโธทนะ พระองค์ผู้เจริญ ประเพณีกษัตริย์ขออาหารชาวบ้านมีอยู่หรือ หม่อมฉันไม่เคยเห็นมาก่อน

พระพุทธองค์ การออกรับอาหารบิณฑบาต เป็นประเพณีของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์

บบ2 ทรงอธิบายให้พระพุทธบิดาเข้าใจแจ่มแจ้ง และทรงแสดงธรรมมีใจความว่า

ไม่พึงประมาทในบิณฑบาต พึงประพฤติธรรมให้เป็นสุจริต ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

พระพุทธบิดาทรงบรรลุโสดาปัตติผล ขณะประทับยืนบนถนนนั่นเอง ทรงรับบาตร กราบทูลอาราธนาเสด็จขึ้นพระราชนิเวศน์ ทรงอังคาสพระสงฆ์ด้วยอาหารบิณฑบาตอันประณีต ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง

รุ่งขึ้นวันที่ 2 ทรงพาพระสงฆ์สาวกไปรับบิณฑบาตในพระราชวังอีก ทรงแสดงธรรมโปรดพระนางมหาปชาบดีให้บรรลุโสดาปัตติผล พระพุทธบิดานั่งฟังอยู่ด้วย ได้บรรลุสกทาคามิผล

ต่อมาในวันที่ 3 ทรงพาพระสงฆ์สาวกไปรับบิณฑบาตในพระราชวังเช่นเคย ทรงแสดงมหาธรรมปาสดกโปรดพระพุทธรูปดา จนได้บรรลุนาคามิผล

ครั้นโปรดพระพุทธรูปดาแล้ว พระองค์ได้เสด็จไปยังพระตำหนักของพระนางพิมพาโยธรา มีพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะตามเสด็จไปด้วย พระนางทอดพระเนตรเห็นพระพุทธรูปองค์ ก็ทรงโผล่เข้าชบแทบพระบาท ร้าให้ตัดพ้อต่าง ๆ นานา พระพุทธรูปองค์ตรัสห้ามไม่ให้ใครขัดขวาง ทรงแสดงกนิชาดกโปรดพระนางพิมพา จนได้บรรลุโสดาปัตติผล แล้วเสด็จกลับนิโครธาราม

นุช ต้น ก้อง ไอ้โหด

บบ2 ในวันที่ 4 พระพุทธเจ้าเสด็จไปงานวิเวกของพระนันทกุมาร พระอนุชาของพระองค์ ทรงประสูติจากพระนางมหาปชาบดี ครั้นเสร็จภักติกแล้ว ประทานบาตรให้พระนันทกุมารถือตามเสด็จลงจากพระราชนิเวศน์ ไม่ได้ทรงรับบาตรจากพระนันทกุมารคืน

พระนันทกุมารทรงดำเนินตามเสด็จไป ด้วยพระดำริว่า เมื่อพระเชษฐาเสด็จถึงพื้นล่างแล้ว จะทรงรับคืน ถึงที่นั้นพระพุทธรูปไม่ทรงรับคืน ทรงดำริอีกว่า เมื่อถึงหน้าพระลาน จะทรงรับคืน หรือพอพ้นประตูพระราชนิเวศน์ จะทรงรับคืน ครั้นถึงสถานที่ทั้งสองแห่ง ก็ไม่ทรงรับคืน พระนันทกุมารทรงเกรงพระทัย ไม่กล้าจะกราบทูลให้พระพุทธรูปรับบาตรคืนไป จึงจำใจถือบาตรตามเสด็จพระเชษฐาไป

ฝ่ายนางชนบทกัลยาณีคู่อภิเษกสมรส ได้ทราบจากนางสนมว่า พระพุทธเจ้าทรงพาพระนันทกุมารออกไป ก็ตกพระทัยรีบวิ่งออกไป ทรงร้องสั่งตามหลังว่า ได้โปรดเสด็จกลับมาเร็ว ๆ พระลูกเจ้า พระนันทกุมารได้สติเสียงก็สะดุ้งมีความอาลัยใครจะกลับ แต่ทรงเกรงพระทัยพระพุทธเจ้า ไม่กล้าจะกราบทูล ทนฝืนใจอุ้มบาตรตามเสด็จพระพุทธรูปไปจนถึงนิโครธาราม พระองค์เสด็จถึงพระคันธกุฎี

พระองค์เสด็จถึงพระคันธกุฎีแล้ว ตรัสถามว่า จะบวชหรือ นันทะ พระนันทกุมารไม่กล้าปฏิเสธ เพราะเคารพพระพุทธเจ้า จึงจำใจกราบทูลว่า หม่อมฉันจะบวช พระเจ้าข้า พระองค์ทรงรับสั่งภิกษุทั้งหลายให้อุปสมบทพระนันทกุมารในวันนั้น พระนันทะไม่ได้ผนวชด้วยศรัทธา จึงมีจิตฟุ้งซ่าน คิดถึงแต่นางชนบทกัลยาณี คิดจะสึกไปเป็นฆราวาสครองเรือน แต่พระพุทธรูปทรงใช้อุบายพาไปชมสวรรค์ ให้พระนันทะเห็นสมบัติในสวรรค์ เป็นสิ่งประเสริฐกว่าสมบัติในโลกมนุษย์ เมื่อเสด็จกลับลงมา ทรงแสดงธรรมโปรดจนได้บรรลุลูรหัตผล

นุช ไอ้โหด... แล้วพระนางพิมพา กับพระราหุลละคะ

บบ2 เบิกบานกำลังจะเล่าถึงพอดีเลยคร้าบ...

ในวันที่ 7 พระพุทธรูปองค์ทรงพาพระสงฆ์สาวกไปรับบิณฑบาตในพระราชวัง พระนางพิมพา มารดาพระราหุล ตกแต่งพระกุมารให้ไปเข้าเฝ้าทูลขอทรัพย์มรดกในฐานะรัชทายาทสืบสันตติวงศ์ พระองค์ทรงทำภักติกเสร็จ

ทรงอนุโมทนา เสด็จจลฺกขึ้นจากที่ประทับกลับสู่นิโครธาราม พระราหุลกุมารตามเสด็จไปด้วย พระองค์ไม่ตรัสสั่งให้พระกุมารเสด็จกลับ แม้พวกข้าราชบริพารก็ไม่อาจทูลเชิญพระกุมารให้เสด็จกลับได้ พระราหุลกุมารตามเสด็จพระพุทธเจ้าไปจนถึงนิโครธาราม พระองค์ทรงเห็นว่า ทรมณ์มรดกที่พระราหุลทูลขอนั้น เป็นทรมณ์ภายนอก ไม่จีรังยั่งยืน ลำบากต่อการดูแลรักษา ไม่ใช่อริยทรมณ์ ทรงดำริว่า จะให้พระกุมารเป็นเจ้าของโลกุตตรทรมณ์ คือ ธรรมที่พระองค์ตรัสรู้ภายใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ อันเป็นทรมณ์ภายในแทน จึงทรงโปรดให้พระสารีบุตรเป็นพระอุปัชฌาย์บวชพระราหุลกุมารเป็นสามเณร โดยวิธีเปล่งวาจารับไตรสรณคมน์ วิธีบวชแบบนี้เรียกว่า ติสรณคมณุปัสัมปทา พระราหุลเป็นสามเณรรูปแรกในพระพุทธศาสนา ทรงบรรพชาขณะมีพระชนมายุเพียง 7 ปี

หลังจากพระราหุลบรรพชาเป็นสามเณรแล้ว พระเจ้าสุทโธทนะทรงโหม่นสมาก ทรงหวังจะให้สืบสันตติวงศ์แทนพระองค์ ในเมื่อพระพุทธองค์ทรงพาพระนันทะพระราชโอรสองค์ที่ 2 ไปอุปสมบทแล้ว ยังทรงพาพระราหุลกุมารไปบรรพชาเป็นสามเณรอีก จึงเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้า กราบทูลขอพรว่า หม่อมฉันขอประทานพระวโรกาส กุลบุตรใดประสงค์จะบวช หากมารดาบิดาไม่พร้อมใจอนุญาตให้บวช ขออย่าบรรพชาอุปสมบทให้แก่กุลบุตรนั้น พระองค์ทรงประทานพรแก่พระพุทธบิดา และทรงบัญญัติพระวินัยว่า (ตัวอักษร) **กุลบุตรที่มารดาบิดาไม่อนุญาต ฤกษ์ไม่พึงให้บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา** พระพุทธบัญญัตินี้ ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติต่อมาจนถึงทุกวันนี้

นุช โอ้อโฮ พุทธบัญญัติแต่ละข้อมีที่มาที่นั่นเลยนะคะ

บบ2 ใช่แล้วคร้าบ

ต้น แล้วหลังจากนี้ พระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่เมืองกบิลพัสดุ์เลยหรือเปล่าคร้าบ

บบ2 เปล่าคร้าบ พระพุทธเจ้าเสด็จประทับอยู่ในเมืองกบิลพัสดุ์ 7 วัน จากนั้นก็ถวายพระพรลาพระพุทธบิดาเสด็จกลับเมืองราชคฤห์พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกทั้งปวงคร้าบ

ต้น อ้อ อย่างนี้เอง

บบ2 ส่วนเรื่องราวหลังจากนี้จะเป็นยังไงต่อ เดี่ยวเราไปดูที่ห้องนิทรรศการต่อไปกันนะคร้าบ

ทุกคน เย้ๆ ไปกันเลยค่า / คร้าบ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 23

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

มัชฌิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 11 เสด็จแคว้นโกศล

ความเดิมตอนที่แล้ว

พระพุทธเจ้าเสด็จประทับอยู่ในเมืองกบิลพัสดุ์ 7 วัน จากนั้นก็ถวายพระพรลาพระพุทธบิดา เสด็จกลับเมืองราชคฤห์พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกทั้งปวง

ห้องนิทรรศการ

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ เดินเข้าห้องนิทรรศการมาพร้อมกัน แล้วก็คุยกัน คุณครูเดินตามมาด้วย

ต้น เอ้อ... ต้นนี่กว่าพระพุทธเจ้าจะทรงประทับอยู่ที่เมืองกบิลพัสดุ์ตลอดไปเสียอีก

นุช คิดเหมือนเราเลยต้น เอ... แล้วหลังจากนี้ ท่านเสด็จไปที่ไหนต่อหรือคะคุณครู

ครู ก็เสด็จไปยังแคว้นโกศลนะสิ

นุช เอ้ ชื่อคุ้นๆ นะคะ แคว้นโกศล อยู่ที่ไหนหรือคะ

ครู แคว้นโกศล เป็นแคว้นใหญ่แคว้นหนึ่ง ตั้งอยู่ในมัธยมประเทศ ตอนเหนือของชมพูทวีป มีเมืองหลวงชื่อสาวัตถี พระเจ้าปเสนทิโกศล ทรงมีอำนาจสิทธิ์ขาดในการปกครอง ทรงแผ่พระราชอำนาจไปยึดครองแคว้นกาสิ อันมีพาราณสีเป็นเมืองหลวง และแคว้นสักกะ อันมีกบิลพัสดุ์เป็นเมืองหลวง แคว้นโกศลมีอาณาเขตติดต่อกับแคว้นอิสระใกล้เคียง คือ **แคว้นมัลละ** **แคว้นวัชชี** และ**แคว้นมคธ** เจริญรุ่งเรืองด้วยการค้า การเกษตร และวัฒนธรรมต่าง ๆ

ในเมืองสาวัตถี มีคฤหบดี ท่านหนึ่งชื่อสุทัตตะ เป็นเศรษฐีใจบุญ ชอบช่วยเหลือคนตกยาก ตั้งโรงทานแจกอาหารแก่คนทั่วไป คนยากจนอนาถาหาที่พึ่งมิได้ ได้อาศัยอาหารในโรงทานของเขาเลี้ยงชีวิต ชาวเมืองเรียกเขาว่า อนาถบิณฑิกะ แปลว่า ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถา

อนาถบิณฑิกเศรษฐีเป็นญาติกับราชคหเศรษฐี น้องชายภรรยาของตน คราวหนึ่งอนาถบิณฑิกเศรษฐีเดินทางไปทำธุระที่เมืองราชคฤห์ พักอยู่ที่บ้านราชคหเศรษฐี วันนั้นราชคหเศรษฐีสาละวนอยู่กับการสังฆกรรมกร ให้ตระเตรียมอาหารและตกแต่งสถานที่เป็นการใหญ่ อนาถบิณฑิกเศรษฐีนี้กว่าในคราวก่อน ๆ เมื่อเรามาถึงเศรษฐีทำงานทั้งหมดมาต้อนรับเรา แต่คราวนี้ท่านกลับไม่ใส่ใจ สาละวนสั่งบ่าวไพร่ให้หุงข้าวทำกับข้าวของกิน

อย่างซูลมุน น่าจะมีงานมงคลหรือเชิญเสด็จพระเจ้าพิมพิสารมาเสวยพระกระยาหารเป็นแน่ เมื่อราชคหก เศรษฐีสั่งการเรียบริย่อยแล้ว มาต้อนรับอนาถบิณฑิกเศรษฐีตามเคย เล่าให้ฟังว่า ได้นิมนต์พระพุทธเจ้าพร้อม ด้วยพระสงฆ์สาวกมาฉันภัตตาหารในวันพรุ่งนี้ อนาถบิณฑิกเศรษฐีได้ยินคำว่า พระพุทธเจ้า ถึงกับตกตะลึง ให้ ราชคหกเศรษฐีพูดซ้ำถึง 3 ครั้ง ต้องการจะไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าในทันที แต่ราชคหกเศรษฐีห้ามว่า ไม่ใช่เวลา จะเข้าเฝ้าพระพุทธองค์

คืนนั้น อนาถบิณฑิกเศรษฐีนอนไม่หลับทั้งคืน ต้องการให้สว่างเร็ว ๆ จะได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พอรุ่งเช้าก่อน พระพุทธองค์จะเสด็จมาฉันที่เรือนราชคหกเศรษฐี รีบไปเข้าเฝ้า ณ สีตวัน ได้ฟังอนุพุทโธภาและอริยสัจ บรรลุ โสดาปัตติผล ประกาศตนเป็นอุบาสกถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต และกราบทูลให้พระองค์เสด็จ ไปประกาศพระศาสนาที่เมืองสาวัตถี ในแคว้นโกศล

อนาถบิณฑิกเศรษฐีเดินทางกลับบ้านถึงเมืองสาวัตถีแล้ว มองหาที่ดินจะสร้างวัดถวายพระพุทธเจ้า พบที่ดิน แปลงหนึ่งเหมาะสำหรับบำเพ็ญสมณธรรม เป็นของเจ้าชายเซต พระญาติของพระเจ้าปเสนทิโกศล จึงขอซื้อ ที่ดินกับเจ้าชายเซต พระองค์ไม่ยอมขายให้ เพราะต้องการทำเป็นพระอุทยานสำหรับพักผ่อน เมื่อเศรษฐีรบเร้า จะซื้อให้ได้ จึงตรัสให้นำแผ่นทองคำมาปูเรียงกันจนเต็มพื้นที่พระอุทยานจะขายให้

วันรุ่งขึ้นเศรษฐีสั่งคนให้ขนแผ่นทองคำไปปูเรียงกันจนเต็มพื้นที่พระอุทยาน เจ้าชายทอดพระเนตรด้วยความ แปลกพระทัย ไม่นึกว่าเศรษฐีจะตั้งใจขนาดนั้น จึงลดราคาที่ดินเหลือแค่ครึ่งเดียว ขอร่วมสร้างวัดถวาย พระพุทธเจ้าด้วย เมื่อสร้างวัดเสร็จเรียบริย่อยแล้ว เศรษฐีให้ชื่อว่า **พระเชตวัน** เพื่อเฉลิมพระเกียรติเจ้าชายเซต ที่ยอมสละที่ดินให้และร่วมสร้างวัดกับตน

กราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกเสด็จแคว้นโกศล ถวายพระเชตวันให้ประทับอยู่จำ พรรษา และเอาใจใส่ทำนุบำรุงพระพุทธองค์และพระสงฆ์สาวกเป็นอย่างดี จนได้รับการยกย่องว่าเป็นอุบาสกผู้ เลิศในการถวายทาน

พระพุทธเจ้าเสด็จประทับจำพรรษาที่พระเชตวัน ประกาศพระศาสนาในแคว้น จนชาวเมืองจำนวนมาก รวมทั้งพระเจ้า ปเสนทิโกศล ได้หันมานับถือพระพุทธศาสนา พระองค์ประทับจำพรรษาที่พระเชตวันถึง 19 พรรษา นานกว่าสถานที่ใด

ปัจฉิมโพธิกาล ปริเฉทที่ 12 อนุสนธิ

ภาพต้น นุช ก้อง ยืนกับคุณครู แบบตั้งใจฟัง คุณครูพูดต่อ

ครู เมื่อพระพุทธเจ้า ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ได้เสด็จจาริกไปในคามนิคมชนบทราชธานีต่าง ๆ เช่น เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ทรงสั่งสอนเวไนยสัตว์ให้เห็นแจ้งอริยสัจจนไม่ถ้วน ทรงประดิษฐาน

พระพุทธศาสนาให้บริษัท 4 คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม บรรลุธรรม ตามสมควรแก่อุปนิสัย ทรงประกาศพระศาสนาให้แพร่หลาย เป็นประโยชน์แก่เทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก ตลอดเวลา 45 พรรษา จนมีพระชนมายุล่วงเข้า 80 พรรษา ทรงรู้สึกถึงพระวรกายถอยกำลังเพราะชราภาพ ทรงพิจารณาเห็นว่าจะมีพระชนม์อยู่ได้เพียง 10 เดือนก็จะปรินิพพาน มีพระประสงค์จะเสด็จไปปรินิพพาน ณ เมืองกุสินารา จึงได้เสด็จออกจากเมืองราชคฤห์ ตรงไปยังเมืองกุสินารา ในระหว่างทางเสด็จผ่านเมืองเวสาลี ประทับ ณ ป่ามะม่วงของนางคณิกาชื่ออัมพปาลี ทรงรับอัมพปาลีวันเป็นอารามสุดท้าย ก่อนเสด็จปรินิพพาน พระองค์ประทับอยู่ ณ อัมพปาลีวันตามพระอัยยาคัยแล้ว เสด็จต่อไปยังเวฬุคาม เมืองเวสาลี แคว้นวัชชี

ก้อง ฮ้า... ไกล่จะถึงตอนเสด็จปรินิพพานแล้วหรือครับ

นุช ก็ไกล่จะจบแล้วสิคะ

ครู ใช่แล้วก้อง นุช

ต้น ว่า...อยากฟังต่ออีกนานๆ จังเลย

ครู ยังไม่จบๆ ยังมีเรื่องราวต่อจากนี้อีก ไปพักเข้าห้องน้ำก่อน เดี่ยวกลับมาครูจะเล่าให้ฟังต่

ทุกคน คร้าบ / ค่า

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 24

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปัจฉิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 12

อนุสนธิ

ห้องนิทรรศการ

ต้น นุช ก้อง ยืนกับคุณครู เด็กๆ หน้าตาไม่รื่นเรียงเท่าไร

ครู ทำไมทำหน้าที่เศร้ากันอย่างนั้นล่ะ เด็กๆ

นุช หนูรู้สึกเศร้าเพราะเรื่องราวใกล้มาถึงตอนที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้วนะค่ะ

ต้น ผมก็รู้สึกเหมือนนุชครับ

ครู ไม่ต้องเศร้าหรอก รู้ไหมว่าพวกเราโชคดีแค่ไหนที่มีโอกาสได้เรียนรู้พระธรรมคำสั่งสอนจาก
พระพุทธเจ้า

ก้อง จริงด้วยครับ

ครู เอาละ มาฟังพุทธประวัติกันต่อ ในตอนที่ ทรงปลงอายุสังขาร เสด็จบ้านเวฬุคาม

ทุกคน คำ / คร่ำบ

ครู พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ เสด็จดำเนินถึงเวฬุคาม เมืองเวสาลี ทรงเห็นว่า รอบ
เมือง เวสาลีมีเสนาสนะมาก ภิกษุก็หาได้ง่าย เป็นสัปปายะแก่ภิกษุทั้งหลายอยู่จำพรรษา จึงตรัสกับภิกษุ
ทั้งหลายว่า เธอทั้งหลายจงแยกย้ายกันไปจำพรรษาตามเสนาสนะต่าง ๆ รอบเมืองเวสาลีตามความพอใจ
เถิด เราตถาคตจะจำพรรษาสุดท้าย ณ เวฬุคามแห่งนี้

ในระหว่างพรรษากาล พระองค์ทรงพระประชวรหนัก เกิดเวทนาอย่างแรงจนเกือบจะปรินิพพาน
ทรงดำรงพระสติสัมปชัญญะ ออกลิ้นเวทนานั้น ทรงดำริว่า เราจะปรินิพพานโดยไม่บอกลาภิกษุอุปัฏฐาก ไม่
บอกลาภิกษุสงฆ์ หากครั้นไม่ จึงทรงเข้าสมาบัติกำหนดเวทนานะงับพระอาการประชวรนั้น เมื่อทรงหายจากพระ
อาการประชวรแล้ว ทรงสำราญพระอิริยาบถบนอาสนะในร่มเงาพระวิหาร พระอานนท์พุทธอุปัฏฐากมาเข้าเฝ้า
กราบทูลว่า พระองค์ผู้เจริญ พระอาการประชวรของพระองค์ ทำให้ข้าพระองค์กระวนกระวายใจ เหมือน

จะอาพาธตามพระองค์ไปด้วย จนไม่เป็นอันปฏิบัติธรรม แต่เบาใจอยู่หน่อยหนึ่งว่า พระองค์ยังไม่ได้แสดง
ธรรมบอกลาภิกษุสงฆ์ จะไม่เสด็จปรินิพพาน

พระพุทธองค์ตรัสตอบว่า ดูกรอานนท์ บัดนี้ ตถาคตแก่เฒ่าเข้าวัยชรา มีอายุถึง 80 ปีแล้ว กายของตถาคตก็
เหมือนเกวียนเก่าอาศัยไม้ไผ่ผูกค้ำพอให้ใช้งานได้เท่านั้น พร้อมกับตรัสเตือนพระอานนท์ จงรีบทำที่พึงแก่
ตนเอง

วันรุ่งขึ้น เสด็จเข้าไปบิณฑบาตในเมืองเวสาลี ครั้นเสด็จกลับจากบิณฑบาตแล้ว ตรัสชวนพระอานนท์ไป
ประทับพักสำราญพระอิริยาบถ ณ ปาวาลเจดีย์ ด้วยพระประสงค์จะให้พระอานนท์กราบทูลอาราธนาให้
พระองค์ทรงพระชนม์มอยู่ต่อ ทรงทำนimitโอกาส ตรัสกับพระอานนท์ว่า

ดูกรอานนท์ เมืองเวสาลีนี้เป็นสถานที่รื่นรมย์ ทศนียภาพสวยงาม มีเจดีย์มากมาย รวมทั้งปาวาลเจดีย์ ถ้า
บุคคลได้เจริญอิทธิบาท 4 มีความปรารถนาจะมีชีวิตอยู่ชั่วกับหรือมากกว่านั้น ก็สามารถทำได้

ทรงทำนimitโอกาสให้พระอานนท์ทูลอาราธนาถึง 3 ครั้ง แต่พระอานนท์ไม่อาจจะรู้ทัน เหมือนถูกมารเข้าตลใจ
ไม่ได้ทูลอาราธนา จึงทรงรับสั่งให้พระอานนท์ออกไป พระอานนท์ถวายบังคมแล้ว ออกไปนั่งพักที่โคนไม้แห่ง
หนึ่ง ไม่ไกลจากพระองค์มากนัก

เมื่อพระอานนท์จากไปไม่นาน มารใจบาปเข้าไปหาพระองค์ถึงที่ประทับ ทูลให้ระลึกถึงเรื่องที่เคยสนทนากัน
เมื่อคราวแรกตรัสรู้ ในขณะที่ประทับที่โคนไม้ชปาสนิโครธ

ข้าพระองค์ เคยกราบทูลอาราธนาให้พระองค์เสด็จปรินิพพานแล้ว แต่พระองค์ตรัสว่าบริษัท 4 คือ ภิกษุ
ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังไม่ฉลาด ไม่อาจแสดงธรรมให้ลัทธิต่าง ๆ นอกพระศาสนาเข้าใจหลักธรรม
ตามเป็นจริงได้ และพระศาสนายังไม่แพร่หลาย ยังไม่สำเร็จประโยชน์แก่ประชุมชนเป็นอันมาก พระองค์
จะไม่ปรินิพพาน บัดนี้ บริษัท 4 และพระศาสนาก็ตั้งมั่นแพร่หลายตามพุทธประสงค์ทุกประการแล้ว
นิมิตเสด็จปรินิพพานเกิด

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ดูกรมารใจบาป ท่านจงวางใจเถิด นับจากนี้ไปอีก 3 เดือน เราจะปรินิพพาน

ต่อจากนั้นจึงทรงปลงอายุสังขาร ณ ปาวาลเจดีย์ ทำให้เกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง และเกิดชนพองสยองเกล้า
จนน่าสะพรึงกลัว

นุช โห... น่ากลัวจัง แล้วทำไมถึงเกิดแผ่นดินไหวล่ะคะ

ครู ครูกำลังจะเล่าให้ฟัง... พระอานนท์รู้สึกได้ว่าแผ่นดินไหวรุนแรง จึงออกจากร่มไม้ไปเข้าเฝ้า
พระพุทธเจ้า ทูลถามเหตุการณ์แผ่นดินไหวรุนแรง พระองค์ตรัสว่า

ดูกรอานนท์ เมื่อเธอออกไปแล้ว มารใจบาปเข้ามาหาทูลอาราธนาให้เราเสด็จปรินิพพาน จึงบอกมารใจบาปนั้นว่า นับจากนี้ไปอีก 3 เดือน ตถาคตจะปรินิพพาน

ดูกรอานนท์ เหตุที่ทำให้เกิดแผ่นดินไหวมีอยู่ 8 ประการ คือ

1. ลมกำเริบ
2. ผู้มีฤทธิ์บันดาล
3. พระโพธิสัตว์จุติจากดุสิตลงสู่พระนคร
4. พระโพธิสัตว์ประสูติ
5. ตถาคตตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ
6. ตถาคตแสดงพระธรรมจักกัปปวัตตนสูตร
7. ตถาคตปลงอายุสังขาร
8. ตถาคตเสด็จดับขันธปรินิพพาน

พระอานนท์คิดว่า เหตุการณ์ทุกอย่างเกิดขึ้นหมดแล้ว เหลือเพียงพระตถาคตปลงอายุสังขารและปรินิพพาน ชะรอยแผ่นดินไหวครั้งนี้ จะเกิดจากพระพุทธรูปปลงอายุสังขารเป็นแน่ จึงกราบทูลอาราธนาให้พระพุทธรูปทรงดำรงพระชนม์อยู่ต่ออีกกัปปหนึ่ง เพื่ออนุเคราะห์สัตว์โลก เพื่อเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย พระพุทธรูปองค์ตรัสว่า

ดูกรอานนท์ บัดนี้ ไม่ใช่เวลาจะมาขอร้องตถาคตให้มีชีวิตอยู่ต่ออีกกัปปหนึ่ง เป็นความผิดพลาดของเธอเอง เมื่อตถาคตทำนimitโอกาสขัดแจ้ง เธอก็ไม่อาจจะรู้ทัน ไม่ได้ขอร้อง บัดนี้ ตถาคตปลงอายุสังขารแล้ว

แม้พระอานนท์พุทธรูปจะกราบทูลอาราธนาถึง 3 ครั้ง ก็ตรัสปฏิเสธทุกครั้งไป

เมื่อพระพุทธรูปเจ้าตรัสบอกพระอานนท์อย่างนั้นแล้ว ได้เสด็จไปยังกุฎาคารศาลาป่ามหาวัน ตรัสสั่งพระอานนท์ให้เรียกภิกษุทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในเมืองเวสาลีมาเข้าเฝ้า ณ ศาลาฉันภัตตาหาร ประทานโอวาทแก่ภิกษุสงฆ์ด้วยอภิญญาเทศิตธรรม คือ หลักธรรมที่ทรงแสดงเพื่อความรู้ยิ่ง หมายถึง โภธิปักขิยธรรม 37 ประการ ได้แก่ สติปัฏฐาน 4 สัมมัปปธาน 4 อิทธิบาท 4 อินทรีย์ 5 พละ 5 โพชฌงค์ 7 อริยมรรคมีองค์ 8 บุคคลเจริญทำให้มาก ย่อมเป็นไปเพื่อความดำรงอยู่ได้นานแห่งพระศาสนา เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์สัตว์โลก เพื่อเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ต่อจากนั้นตรัสเตือนภิกษุทั้งหลายว่า หนุพทานิ ภิกขเว อามนตยามิ โว วยธมมา สงฺขารา อปฺปมาเทน สม
ปาเทถ แปลความว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราขอเตือนเธอทั้งหลายว่า สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมเป็น
ธรรมดา เธอทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด นับจากนี้ไปอีก 3 เดือน ตถาคตจะดับขันธปริ
นิพพาน

นุช มานี่ร้ายกาจจริงๆ เลยค่ะ มีการมาทวงสัญญาอีก

ต้น แล้วพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานด้วยสาเหตุอะไรหรือครับ

ก้อง อยากรู้ต้องติดตามต่อไปในตอนต่อไปนะต้น

ต้น แหมम्मม ไม่ต้องพูดแทนคุณครูก็ได้ก้อง

ครูและเด็กๆ หัวเราะ ฮ่าๆๆๆๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 25

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปัจฉิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 12

อนุสนธิ ตอนที่ 2

ห้องนิทรรศการ

ต้น นุช ก้อง ยืนกับคุณครู

ต้น คุณครูครับ ผมอยากรู้ว่า พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานด้วยสาเหตุอะไรหรือครับ

นุช หนูก็อยากรู้ค่ะ

ครู ฟังเรื่องที่ครูเล่าแล้วทุกคนก็จะรู้คำตอบเอง...

เข้าวันต่อมา พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในเมืองเวสาลี เมื่อเสด็จออกจากเมืองเวสาลี ทอดพระเนตรเมืองเวสาลีเป็นนาคาโลก หรือมองอย่างข้างหลังแล้ว ผินพระพักตร์มาตรัสกับพระอานนท์ว่า ดูอรานนท์ การเห็นเมืองเวสาลีครั้งนี้ เป็นการเห็นครั้งสุดท้ายของตถาคต เราจะไปยังบ้านภัณฑุคามกัน พระอานนท์ทูลรับพระดำรัสแล้ว

พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่เสด็จถึงบ้านภัณฑุคามแล้ว ประทับอยู่ ณ บ้านภัณฑุคามนั้น ทรงแสดง อริยธรรม 4 ประการ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา และวิมุตติ แก่ภิกษุทั้งหลาย มีใจความว่า ศีลเป็นที่ตั้งแห่งคุณวิเศษเบื้องต้น ประหนึ่งแผ่นดินเป็นที่รองรับสิ่งทั้งปวง เมื่อศีลบริบูรณ์ สมาธิก็มีผลมาก มีอานิสงส์มาก เมื่อฝึกฝนสมาธิดีแล้ว ปัญญาก็มีผลมาก มีอานิสงส์มาก จิตอันปัญญาอบรมดีแล้ว ย่อมหลุดพ้นจาก อาสวะ คือ กามาสวะ ภวาสวะ อวิชชาสวะ ลึกชา 3 นี้ เป็นทางแห่งวิมุตติ วิมุตติเป็นแก่นแห่งพระธรรมวินัย พระสาวกจะบรรลุวิมุตตินั้นได้ ก็ด้วยทำให้บริบูรณ์ในไตรสิกขานั้น

พระพุทธเจ้าประทับอยู่บ้านภัณฑุคามตามพระพุทธอัยยาศัยแล้ว เสด็จต่อไปยัง บ้านหัตถิคาม บ้านอัมพคาม บ้านชัมพูคาม เสด็จถึงโกณฑครตามลำดับ ประทับอยู่ ณ อานันทเจดีย์ใกล้โกณฑคร ตรัสมหาปเทศ 4 โปรดภิกษุทั้งหลาย มีใจความว่า ถ้าจะมีภิกษุอ้างพระศาสดาก็ดี อ้างสงฆ์ อ้างคณะ อ้างบุคคลก็ดี แสดงแก่ผู้ใดว่า นี่เป็นธรรมเป็นวินัย เป็นคำสอนของพระศาสดา เธอทั้งหลายไม่ฟังชื่นชม ไม่ฟังคัดค้านคำกล่าวของภิกษุนั้น ฟังเรียนรู้บทพยัญชนะให้แน่นอนแล้ว สอบสวนพระสูตร เทียบเคียงพระวินัย ถ้าคำกล่าวนั้นไม่ตรงกับพระสูตร เทียบเคียงพระวินัยไม่ได้ ฟังเข้าใจเถิดว่า มิใช่คำสอนของพระศาสดา เธอผู้นี้รับมาผิด ๆ จำมาคลาดเคลื่อนแน่แล้ว แต่เมื่อใดสอบสวนแล้ว ตรงกับพระสูตรและเทียบเคียงพระวินัยได้ ไม่

ผิดพลาด ไม่คลาดเคลื่อน เมื่อนั้นถึงถึงความตกลงใจว่า นี่เป็นคำสอนของพระศาสดาแน่นอน เธอผู้นี้
รับมาถูกต้อง ไม่วิปริตคลาดเคลื่อนจากพระธรรมวินัย

พระพุทธองค์ประทับอยู่ ณ อานันทเจดีย์ ในโกศคนครนั้น นอกจากทรงแสดงมหาปเทศ 4 ยัง ทรง
แสดงไตรสิกขาเป็นทางแห่งวิมุตติ คือความหลุดพ้นจากกามาสวะ ภวาสวะ และอวิชชาสวะ โปรดเวไนย
สัตว์ทั้งหลาย มากกว่าหลักธรรมอย่างอื่น

พระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ โภคนคร ตามพระอัยยาคัยแล้ว ครั้นใกล้ถึงกำหนด 3 เดือน นับแต่วันปลงอายุ
สังขาร เสด็จไปยังเมืองปาวาพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ ประทับอยู่ ณ อัมพวัน สวนมะม่วงของนายจุนทะ
บุตรนายช่างทองในเมืองปาวานั้น ฝ่ายนายจุนทะกัมมารบุตร ได้ทราบข่าวพระพุทธองค์เสด็จถึงเมืองปาวา
ประทับอยู่ในสวนมะม่วงของตน จึงเข้าไปเฝ้าพระพุทธองค์ สดับพระธรรมเทศนา และกราบทูลอาราธนาพระ
พุทธองค์พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จไปฉันภัตตาหารเข้าที่บ้านของตนในวันรุ่งขึ้น

นายจุนทะกัมมารบุตรทราบว่าพระองค์ทรงรับอาราธนาแล้ว จึงกราบทูลลา ทำประทักษิณแล้วหลีกไป วันนั้น
เป็นวันก่อนปริณิพพาน 1 วัน ตรงกับขึ้น 14 ค่ำ เดือน 6 เมื่อกลับถึงบ้านแล้ว สั่งให้จัดเตรียมอาหารอย่าง
ประณีตและสุกรมัททวะจำนวนมากในบ้านของตนตลอดทั้งคืน

ครั้นได้เวลาฉันภัตตาหารเช้า จึงสั่งให้คนไปกราบทูลเชิญเสด็จพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ พระพุทธองค์
พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จไปยังบ้านของนายจุนทะ ประทับนั่งบนอาสนะ ตรัสสั่งนายจุนทะว่า

สุกรมัททวะที่ท่านจัดเตรียมไว้ จงถวายตาคตผู้เดียว ส่วนที่เหลือให้ขุดหลุมฝังกลบเสีย จงถวายอาหาร
อย่างอื่นแก่ภิกษุทั้งหลาย เพราะสุกรมัททวะไม่สามารถจะย่อยได้ง่าย

นายจุนทะทูลรับพระดำรัสแล้ว ครั้นเสวยพระกระยาหารเสร็จ ได้ตรัสอนุโมทนาให้นายจุนทะเบิกบานใจใน
ไทยทานที่ถวาย เสด็จกลับไปอัมพวันแล้ว ในวันนั้นเป็นวันปริณิพพานของพระองค์ ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ
เดือน 6

นุช เอ... อาหารนั้น ต้องมีอะไรแน่ๆ เลยใช่ไหมคะ

ครู เมื่อพระพุทธเจ้าเสวยภัตตาหารของนายจุนทะแล้ว ก็เกิดอาพาธอย่างรุนแรง ทรงพระประชวรลงพระ
โลหิต เกิดทุกขเวทณารุนแรงถึงกับจะปริณิพพาน แต่ทรงมีพระสติสัมปชัญญะมั่นคง ไม่ทรนทราย ทรงอดกลั้น
ทุกขเวทณานั้นด้วยอริยาสนขันธ์ ตรัสสั่งพระอานนท์ว่า ดูกรอานนท์ เราจะไปเมืองกุสินารากัน

พระอานนท์ทูลรับพระดำรัสและแจ้งข่าวให้ภิกษุสงฆ์รับทราบทั่วกันแล้ว พระพุทธองค์เสด็จออกจากอัมพวันไป
ยังเมืองกุสินารา ในระหว่างทางเสด็จพระดำเนิน ทรงลำบากพระวรกายมาก ทรงแหวะพักเหนื่อยเป็นระยะ ๆ

ขณะประทับได้ร่มไม้แห่งหนึ่ง ตรัสสั่งพระอานนท์ให้ปูลาดผ้าสังฆาฏิพับเป็น 4 ชั้น เพื่อประทับนั่งพักระงับความเหนื่อย ทรงกระหายน้ำมาก ตรัสสั่งให้พระอานนท์ไปตักน้ำมาถวาย พระอานนท์กราบทูลว่า

พระองค์ผู้เจริญ เมื่อครู่นี้เอง เกวียนประมาณ 500 เล่มเพิ่งข้ามแม่น้ำผ่านไป น้ำชุ่มมาก ไม่ควรจะเสวย แต่แม่น้ำกุดานที่อยู่ไม่ไกล น้ำใสเย็นสะอาด มีท่าขึ้นลงสะดวก พระองค์เสด็จไปเสวยและทรงชำระพระวรกายที่แม่น้ำนั้นเกิด

พระพุทธรูปเจ้าจึงตรัสสั่งเป็นครั้งที่ 2 ว่า

ดูกรอานนท์ เธอช่วยนำน้ำมาให้เรา เรากระหายจะดื่ม

พระอานนท์กราบทูลทัดทานเป็นครั้งที่ 2 เช่นกัน

พอครั้งที่ 3

พระอานนท์ทูลรับพระดำรัสถือบาตรไปยังแม่น้ำนั้น ขณะนั้นน้ำในแม่น้ำมีน้อย ถูกเกวียนย่ำจนชุ่มฉ่ำ เมื่อพระอานนท์เข้าไปใกล้ น้ำกลับใสสะอาด ไม่ชุ่มฉ่ำ นึกฉงนในใจว่า น่าแปลกใจจริง สิ่งไม่เคยเกิดก็เกิดขึ้น แม่น้ำขนาดเล็กถูกเกวียนเหยียบย่ำจนชุ่มฉ่ำ น้ำกลับใสสะอาด ไม่ชุ่มฉ่ำ จึงใช้บาตรตักน้ำ นำเข้าไปถวายให้พระองค์เสวย กราบทูลเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ขณะนั้น พระโอรสของมัลลกะชัตริย์ นามว่า ปุกกุสะ สาวกของอาหารดาบส กาลามโคตร ออกเดินทางจากเมืองกุสินารากะไปยังเมืองปาวา ผ่านมาทางนั้นพอดี เห็นพระพุทธรูปประทับนั่ง ภายใต้ร่มไม้ นั้น จึงเข้าไปเฝ้าถวายบังคม นั่งฟังสันติวิหารธรรม เกิดความเลื่อมใส กล่าวชมพระธรรมเทศนาว่า

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระภาสิตของพระองค์ไพเราะ แจ่มแจ้ง เหมือนบุคคลหงายของทีคว่า เปิดของทีปิด บอกทางแก่คนหลงทาง และส่องประทีปในที่มืด

พร้อมทั้งประกาศตนเป็นอุบาสก ขอถึงพระพุทธรูปเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต ได้นำผ้าสังฆวรรณ 1 คู่ เป็นผ้าเนื้อละเอียด มีสีดั่งทองสังคี คือ มีสีทองเหมือนเปลวไฟ น้อมเข้าไปถวายพระพุทธรูปเจ้า ผืนหนึ่ง ถวายพระอานนท์ผืนหนึ่ง ปลื้มปีติยินดีในการประกอบความดีของตนในวันนั้น ถวายบังคมลา ทำประทักษิณแล้วหลีกไป

ต้น โอ้อโฮ ปุกกุสะ โชคดีจึงเลยนะครับที่ได้ฟังธรรมก่อนที่พระพุทธรูปเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน แล้วผ้าที่เค้าถวายก็

สวยมากเลยนะครับ

ครู ไข่แล้วต้น ผ้าที่ปักกุสุมา ถวาย จะเป็นผ้าผืนสุดท้ายที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ด้วยนะ

นุช หนูอยากเห็นแล้วค่ะว่าจะงามขนาดไหน

ก้อง ถ้าอยากรู้ ต้องติดตามตอนต่อไป ฮ่าๆ

นุช ตัน แหมम्मม นายก้อง

ครู ฮ่าๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 26
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
ปัจฉิมโพธิกาล
ปริเฉทที่ 12
อนุสนธิ ตอนที่ 3

ความเดิมตอนที่แล้ว

ปุกกุสะ พระโอรสของมัลลกษัตริย์ได้ผ่านมาพบพระพุทธเจ้า และได้ฟังธรรม บังเกิดความซาบซึ้งขอประกาศตนเป็นอุบาสก พร้อมถวายผ้าสังควรณให้แก่พระพุทธเจ้า

ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ต้น นุช ก้อง และเพื่อนๆ เดินเข้ามารวมกันในหน้าต้นโพธิ์ คุณครูยืนอยู่ด้านหน้าเด็กๆ พร้อมกับเบิกบาน2

ครู มากันพร้อมแล้วใช่ไหมทุกคน เตียวเราจะไปฟังเหตุการณ์ในคืนที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานกัน

บบ2 เบิกบานจะเป็นคนเล่าเองคร้าบ

นุช รีบเล่าเลยคะพี่เบิกบาน พวกเราพร้อมแล้วคะ

บบ2 เมื่อปุกกุสมัลลบุตรหนีไปไม่นาน พระอานนท์ได้นำผ้าสังควรณคู่นั้นเข้าไปถวายพระพุทธเจ้า ผ้าสังควรณนั้นปรากฏประหนึ่งถ่านไฟปราศจากเปลว พระองค์ทรงนุ่งผืนหนึ่ง ทรงห่มผืนหนึ่ง ทันใดนั้น ผิวกายของพระพุทธองค์ก็งามบริสุทธ์ผุดผ่องยิ่งนัก พระอานนท์ทูลสรรเสริญความงดงามผ่องใสของพระฉวีวรรณ ซึ่งปกคลุมพระวรกายด้วยผ้าสังควรณ พระพุทธองค์ตรัสว่า

จริงดังอานนท์สรรเสริญ กายของตถาคตงามบริสุทธ์ผุดผ่องยิ่งนักใน 2 กาล คือ

1. คินตรัสรู้บุตรสัมมาสัมโพธิญาณ สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า

2. คินตถาคตปรินิพพานด้วยอนุปาติเสสนิพพานธาตุ

ดูกรอานนท์ ในยามสุดท้ายของคืนวันนี้ ตถาคตจะปรินิพพานในระหว่างโคนไม้สาละทั้งคู่ ในศาลาเวฬุทายานของมัลลกษัตริย์ทั้งหลาย ในเมืองกุสินารา ดูกรอานนท์ เราจะไปแม่น้ำกกุธานทีกัน

บบ2 พระอานนท์ทูลรับพระบัญชาแจ้งให้ภิกษุสงฆ์ทราบแล้ว พระพุทธองค์พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ เสด็จดำเนินไปถึงแม่น้ำกุธานที เสด็จลงเสวยและทรงสนานตามพระอัชฌาศัยแล้ว เสด็จขึ้นจากแม่น้ำไปประทับที่อัมพวัน ตรัสสั่งให้พระจุนทกะ ภูลาดผ้าสังฆาฏิพับเป็น 4 ชั้น พระองค์เสด็จบรรทมสีหไสยา โดยข้างเบื้องขวา ทรงซ้อนพระบาทให้เหลื่อมกัน ทรงมีพระสติสัมปชัญญะ ทรงมนสิการอุทฺธานสัญญา คือ ตั้งพระทัยว่าบรรทมแล้วจะเสด็จลุกขึ้น โดยมีพระจุนทกะนั่งเฝ้าถวายการดูแลในที่นั้น

เมื่อพระพุทธองค์ ทรงพักพระวรกายพอบรรเทาความเหน็ดเหนื่อยแล้ว จึงตรัสเรียกพระอานนท์มารับสั่งว่า

ดูกรอานนท์ อาจมีใครบางคนทำให้นายจุนทกะมมารบุตรเกิดความเดือดร้อนใจว่า ตถาคตเสวยอาหารบิณฑบาตของท่านเป็นครั้งสุดท้ายแล้วเสด็จปรินิพพาน เธอพึงช่วยระงับให้นายจุนทกะสบายใจว่า ตถาคตได้ตรัสสรรเสริญบิณฑบาต 2 คราว มีผลเสมอกัน มีอานิสงส์มากกว่าบิณฑบาตอื่น ๆ คือ **บิณฑบาตที่ตถาคตเสวยแล้วได้ตรัสอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ และบิณฑบาตที่ตถาคตเสวยแล้วเสด็จปรินิพพานด้วยอนุปาติเสสนิพพานธาตุ** เพราะได้สั่งสมกุศลกรรมเป็นเหตุให้มีอายุ วรรณะ สุขะ ยศศักดิ์ และให้บังเกิดในสวรรค์ ดูกรอานนท์ เราจะไปยังแม่น้ำหิรัญญวดีฝั่งโน้น ข้ามไปเมืองกุสินารา และสาละวันทยานของมัลลกษัตริย์กัน

พระอานนท์ทูลรับพระดำรัสของพระพุทธองค์แล้ว พระพุทธองค์พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ เสด็จข้ามแม่น้ำหิรัญญวดีไปยังเมืองกุสินารา ประทับอยู่ ณ สาละวันทยาน สถานที่เสด็จประพาสของเจ้ามัลละทั้งหลาย พระพุทธเจ้าประทับ ตรัสสั่งพระอานนท์ว่า

ดูกรอานนท์ เธอจงตั้งเตียงหันศีรษะไปทางทิศอุดร ระหว่างต้นสาละทั้งคู่ เราเหนือนักจะนอนพัก

พระอานนท์ทูลรับพระดำรัสแล้ว ตั้งเตียงให้เป็นพระแท่นปรินิพพาน หันพระเศียรไปทางทิศอุดร ระหว่างต้นสาละคู่

พระพุทธองค์ทรงสำเร็จสีหไสยา โดยข้างเบื้องขวา ทรงซ้อนพระบาทเหลื่อมกัน ทรงมีพระสติสัมปชัญญะ บรรทมอนุชฌานในไสยา คือ บรรทมครั้งสุดท้ายไม่เสด็จลุกขึ้นอีกเลย

สมัยนั้น ต้นสาละทั้งคู่ผลิดอกบานสะพรั่งนอกฤดูกาลทั้งต้น ดอกไม้เหล่านั้นร่วงหล่นโปรยปรายลงมาบูชาพระศรีระพระพุทธเจ้า แม้มดอมณฑารพในเมืองสวรรค์ ก็ร่วงหล่นโปรยปรายลงมาในบริเวณนั้น กลิ่นหอมอบอวลโอบมาทางอากาศ

เหล่าเทวดาก็ประโคมดนตรีทิพย์ในอากาศ เพื่อสักการบูชาพระพุทธเจ้าในอวสานกาล

พระองค์ตรัสบอกพระอานนท์ว่า

ดูกรอานนท์ การบูชาตถาคตด้วยอามิสบูชาเช่นนี้ ไม่ชื่อว่าบูชาตถาคตอย่างแท้จริง เพราะไม่สามารถจะดำรงศานาไว้ได้ ผู้ใดแล จะเป็นภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาก็ตาม ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ปฏิบัติ

ขอบ ประพฤติตามธรรม ผู้นั้น ชื่อว่าบุชาติภาคด้วยปฏิบัติบูชา เป็นการบูชาสูงสุด เพราะสามารถดำรง ศาสนาไว้ได้

พร้อมทั้งตรัสเตือนให้พุทธบริษัทหนักแน่นในการปฏิบัติธรรม เพื่อความดำรงมั่นสถิตสถาพรแห่งพระศาสนา ตลอดกาลนาน

พระอุปัชฌาย์ยืนถวายงานพัดอยู่เฉพาะพระพักตร์พระพุทธเจ้า พระองค์ทรงรับสั่งให้พระอุปัชฌาย์ออกไป ไม่ให้ยืนขวางพระพักตร์

พระอานนท์นึกแปลกใจว่า พระอุปัชฌาย์รูปนี้ เป็นพระอุปัชฌาย์ที่กล้าชิตพระพุทธองค์มานาน ในวาระสุดท้าย กลับทรงขับพระอุปัชฌาย์ออกไป ไม่ให้ถวายการปรนนิบัติเหมือนเช่นเคย จึงเข้าไปทูลถามได้รู้ความจริงว่า ขณะนั้นเหล่าเทวดาในหมื่นโลกธาตุมาประชุมกันเพื่อจะเข้าเฝ้าพระพุทธองค์เป็นครั้งสุดท้าย แต่พระอุปัชฌาย์ มายืนบังอยู่เบื้องหน้าพระพักตร์ เทวดาทั้งหลายพากันไม่พอใจเพราะไม่สมหวังดั่งตั้งใจมา พระองค์จึงให้พระ อุปัชฌาย์ถอยออกไปจากเบื้องหน้าพระพักตร์ เทวดาบางพวกยังมีกิเลส สยายผมประคองแขนคร่ำครวญอยู่ ล้มเกลือกกลิ้งไปมา เหมือนคนมีเท้าขาด เพื่อรำพันว่า พระพุทธเจ้าผู้เป็นดวงประทีปของโลกปรินิพพานเร็ววันัก ส่วนเหล่าเทวดาผู้ปราศจากราคะ มีสติสัมปชัญญะ อดกลั้นได้โดยธรรมสังเวชว่า สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง สัตว์ ทั้งหลายจะพึงหวังอะไรในสังขารนี้ ความเที่ยงแท้แน่นอนซึ่งสัตว์ทั้งหลายต้องการนั้นนั้น พึงหาไม่ได้แต่สังขาร นี้ พระพุทธองค์ตรัสบอกเหตุให้พระอุปัชฌาย์ออกจากเบื้องหน้าพระพักตร์ และทรงแสดงอาการของเหล่า เทวดามาประชุมในวันนั้น ให้พระอานนท์ทราบดังกล่าวนานี้

พระอานนท์กราบทูลว่า พระองค์ผู้เจริญ เมื่อก่อนภิกษุทั้งหลายอยู่จำพรรษาในทิศต่าง ๆ ครั้นออกพรรษา ปวารณาแล้ว พากันเดินทางมาเข้าเฝ้าพระองค์ ได้โอกาสสอยู่ใกล้ชิต ได้สนทนาปราศรัย ได้รับฟังพระโอวาทอัน ประทับใจจากพระองค์ แต่หลังจากพระองค์เสด็จปรินิพพานแล้ว ข้าพระองค์ทั้งหลายจะไม่ได้เห็น จะไม่ได้เข้า เฝ้าพระองค์เช่นนั้นอีก ข้าพระองค์ทั้งหลายควรปฏิบัติอย่างไร พระพุทธองค์ตรัสบอกว่า

ดูอรอานนท์ สังเวชนียสถาน 4 ตำบล คือ สถานที่ประสูติ สถานที่ตรัสรู้ สถานที่แสดงปฐมเทศนา และสถานที่ ปรินิพพาน เป็นสถานที่พุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา มีใจศรัทธาเลื่อมใสในตถาคต ควรจะไป ดูไปเห็น เพื่อให้เกิดความสังเวชสลดใจ คนเหล่าใด มีใจศรัทธาเลื่อมใส จาริกไปยังสังเวชนียสถานเหล่านี้ คน เหล่านี้ตายไป จะเกิดในสุคติโลกสวรรค์

-
- นุช   หนูเพิ่งเข้าใจว่าทำไมใครๆ ถึงอยากไปเห็นสังเวชนียสถาน เพราะเหตุผลนี้เอง
- ต้น   ถ้ามีโอกาส ผมก็อยากไปดูเหมือนกันนะครับ
- ก้อง   เราไปด้วยสิต้น!
- ครู   เอาล่ะๆ ก่อนจะไปสังเวชนียสถาน ครูว่าเราต้องฟังพุทธประวัติให้จบก่อนนะ
- บบ2   นั่นนะสิครับ เรื่องราวจะเป็นยังไงต่อไป ติดตามกันในตอนต่อไปเลยคร้าบ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 27

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปัจฉิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 12

อนุสนธิ ตอนที่ 4

ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ต้น นุช ก้อง ครู เบิกบาน 2 ยืนอยู่ด้วยกัน

ครู   เอาละ เบิกบานจะเล่าเรื่องราวในตอนที่เราถามพระพุทธรูปเจ้า ก่อนพระพุทธรูปเจ้า
จะเสด็จดับขันธปรินิพพานให้ฟังก่อนนะ

นุช ก้อง ต้น   คำ / คร่ำบ

บบ2   ขึ้นมาเริ่มจากตอนนี้เลย ตอนที่พระอรหันต์ได้ทูลถามถึงการปฏิบัติตนต่อสตรีทั้งหลาย

พระอรหันต์   พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ทั้งหลายจะพึงปฏิบัติต่อมาตุคามอย่างไร

พระพุทธรูป   ดูกรอรหันต์ ขึ้นชื่อว่ามาตุคาม ภิกษุทั้งหลายพึงปฏิบัติต่อเธออย่างนี้ คือ อย่าดูอย่าเห็นเป็น
การดี เมื่อจำเป็นต้องดูต้องเห็น ไม่ควรพูดไม่ควรเจรจาด้วย เมื่อจำเป็นต้องเจรจาด้วย ควรตั้งสติให้มั่นคง ไม่ให้
จิตแปรปรวนด้วยอำนาจกิเลสตัณหา ดูกรอรหันต์ เธอทั้งหลายพึงปฏิบัติต่อมาตุคามอย่างนี้

บบ2   พระอรหันต์ทูลถามถึงวิธีปฏิบัติในพระพุทธรูปอย่างไร

พระอรหันต์   พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ทั้งหลายจะพึงปฏิบัติในพระพุทธรูปอย่างไร

พระพุทธรูปเจ้า   ดูกรอรหันต์ เธอทั้งหลายอย่าขวนขวาย เพื่อบูชาสรีระตถาคตเลย จงประกอบประโยชน์ตน
เป็นผู้ไม่ประมาทในประโยชน์ตน มีความเพียรเพื่อกิเลสและบาปธรรม มีจิตมุ่งตรงต่อพระนิพพานเกิด กษัตริย์
พราหมณ์และคฤหบดี ผู้เป็นบัณฑิต เลื่อมใสในตถาคตมีอยู่ พวกเขาจะทำการบูชาสรีระตถาคตเอง

บบ2   พระอรหันต์กราบทูลถามต่อไปว่า

พระอรหันต์   พระองค์ผู้เจริญ ท่านเหล่านั้นจะพึงปฏิบัติในพระสรีระของพระองค์อย่างไร

พระพุทธรูปเจ้า   ดูกรอรหันต์ ขนทั้งหลายย่อมปฏิบัติในสรีระตถาคต เหมือนปฏิบัติในพระบรมศพพระเจ้า
จักรพรรดิ คือเขาห่อสรีระพระเจ้าจักรพรรดิด้วยผ้าไหม ซับด้วยสำลี ห่อด้วยผ้าไหมทับอีก 500 คู่ อัญเชิญ
พระสรีระลงในรางเหล็กเต็มด้วยน้ำมัน ใช้รางเหล็กอีกอันหนึ่งปิดทับข้างบน อัญเชิญพระบรมศพขึ้น
ประดิษฐานบนจิตกาธาน ทำด้วยไม้หอมล้วน ถวายพระเพลิงพระบรมศพ สร้างสถูปของพระเจ้าจักรพรรดิไว้
ตรงทางใหญ่สี่แยก อัญเชิญพระอัฐิบรรจุลงในสถูป เพื่อเป็นที่สักการบูชาของมหาชนผู้สัญจรไปมาทั้ง 4 ทิศ
ดูกรอรหันต์ ขนทั้งหลายพึงปฏิบัติในสรีระตถาคต เหมือนเขาปฏิบัติในพระบรมศพพระเจ้าจักรพรรดิ พึงสร้าง

สถูปตภาคตไว้ตรงทางใหญ่สี่แยก เพื่อให้พุทธบริษัทได้สักการบูชาด้วยดอกไม้ของหอม หรือกราบไหว้ ระลึกถึงพระพุทธรูป ทำใจให้เลื่อมใสในพระสถูปนั้น การกระทำเช่นนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแก่พุทธบริษัทสิ้นกาลนาน

บบ2 พระพุทธเจ้า ครั้นตรัสวิธีปฏิบัติในพระสรีระพระเจ้าจักรพรรดิให้พระอานนท์ทราบแล้ว ทรงแสดงอุปารหบุคคล 4 ประเภท ซึ่งควรบรรจุอิฐธาตุไว้ในสถูป คือ พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตสาวก และพระเจ้าจักรพรรดิ คนเหล่าใด ทำจิตให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในสถูปว่า สถูปนี้บรรจุอิฐธาตุของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตสาวก พระเจ้าจักรพรรดิ กราบไหว้ สักการบูชาด้วยดอกไม้ของหอม คนเหล่านั้นตายไป จะเกิดในสุคติโลกสวรรค์

บบ2 ส่วนพระอานนท์นั้นคิดว่า พระพุทธองค์กำลังจะเสด็จจากไป ได้แอบเข้าไปยังวิหาร ยืนเหนียวสลักประตูสัณฐานคล้ายศิระชวานร ร้องไห้รำพันถึงตัวเองว่า เรายังเป็นเสขบุคคล ยังมีกิจจะต้องทำอยู่ แต่พระศาสดาผู้ทรงอนุเคราะห์เรา จะปรินิพพานเสียแล้ว พระพุทธเจ้าไม่ทรงเห็นพระอานนท์อยู่ในที่นั้น ตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่า พระอานนท์ไปไหน เมื่อภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า พระอานนท์แอบยืนร้องไห้อยู่ จึงรับสั่งให้เรียกเข้ามาเฝ้า ตรัสว่า

ดูกรอานนท์ พอที่เกิด อย่าเศร้าโศก อย่าร้องไห้เลย เราบอกหลายครั้งแล้วมิใช่หรือว่า วันหนึ่งเราต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจ สังขารทั้งหลาย ไม่เที่ยงแท้ถาวร จะหาความเที่ยงแท้จากสังขารได้ที่ไหน ทุกสิ่งเกิดขึ้นในเบื้องต้น แปรปรวนในท่ามกลาง และต้องแตกสลายไปในที่สุด ดูกรอานนท์ เธอเฝ้าอุปัฏฐากตภาคตมาเป็นเวลานานแล้ว มีเมตตากายกรรม เมตตาวจีกรรม เมตตานิกรรม ในตภาคตมาโดยตลอด ถือว่าได้ทำบุญไว้แล้ว เร่งทำความเพียรเข้าเถิด ไม่นานจะหลุดพ้นจากอาสวะ สำเร็จเป็นพระอรหันต์

บบ2 พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญพระอานนท์ในท่ามกลางสงฆ์ว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ปฏิบัติพระพุทธรูปทั้งหลาย ทั้งในอดีตและอนาคต ไม่มีใครเสมอเหมือนอานนท์ อุปัฏฐากแห่งเรา อานนท์เป็นพุทธอุปัฏฐากที่ดีที่สุด รู้จักกาลเทศะ รู้จักบุคคล จัดลำดับบุคคลจะเข้าเฝ้าตภาคตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมว่า นี่เป็นเวลาของภิกษุ นี่เป็นเวลาของภิกษุณี นี่เป็นเวลาของพวกอุบาสก นี่เป็นเวลาของพวกอุบาสิกา นี่เป็นเวลาของพระราชา นี่เป็นเวลาของมหาอำมาตย์ นี่เป็นเวลาของเดียรฉัตรและสาวก เดียรฉัตร

นอกจากนี้ อานนท์ยังมีอภิวุฒธรรมอันน่าอัศจรรย์อยู่ในตัว 4 ประการ เช่นเดียวกับที่มีอยู่ในพระเจ้าจักรพรรดิ คือ

1. พุทธบริษัทปรารถนาจะให้เห็นอานนท์
2. พุทธบริษัทยินดีพอใจเมื่อได้เห็นอานนท์
3. พุทธบริษัทยินดีพอใจในธรรมที่อานนท์แสดง

4. พุทธบริษัทไม่อึมในรสพระธรรมที่อานนทแสดง

บพ2 เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญพระอานนท์จบลง พระอานนท์ได้กราบทูลว่า

พระองค์ผู้เจริญ กุสินาราคือเมืองป่าเมืองดอน เมืองเล็กเมืองน้อย ไม่เหมาะจะเป็นที่ปรินิพพาน ยังมีเมืองใหญ่ ๆ มีความเจริญมากกว่า คือ เมืองจำปา เมืองราชคฤห์ เมืองสาวัตถี เมืองสาเกต เมืองโกสัมพี และเมืองพาราณสี พระองค์เสด็จไปปรินิพพานในเมืองใหญ่เหล่านั้นเกิด กษัตริย์ พราหมณ์ และคฤหบดี เลื่อมใสพระองค์ก็มีอยู่มาก เขาเหล่านั้นจะรับภาระจัดการพระศพของพระองค์ให้สมพระเกียรติ

บพ2 พระพุทธเจ้าตรัสห้ามว่า

ดูกรอานนท์ อย่างกล่าวอย่างนั้น เมืองกุสินาราในอดีตมีนามว่า กุสาวดี เป็นพระนครกว้างใหญ่ไพศาล เคยเป็นราชธานีให้พระเจ้าจักรพรรดิประทับมาแล้ว เป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ประชาชนอยู่ร่มเย็นเป็นสุข มีความเจริญมั่งคั่ง ผู้คนมากมายสัญจรไปมาหาสู่กันตลอด ไม่เจียบจากเสียง 10 อย่าง คือ เสียงช้าง เสียงม้า เสียงรถ เสียงกลอง เสียงตะโพน เสียงพิณ เสียงกังสดาล เสียงขั้วร้อง เสียงสังข์ และเสียงคนเรียกกันให้บริโภคอาหาร ทั้งกลางวันและกลางคืน

บพ2 พระพุทธองค์ตรัสเรื่องในอดีตของเมืองกุสินาราให้พระอานนท์ฟังแล้ว ทรงรับสั่งว่า

ดูกรอานนท์ เธอจงไปแจ้งข่าวแก่มัลลกษัตริย์และชาวเมืองกุสินาราว่า พระตถาคตจะปรินิพพานในยามสุดท้าย คินนี้ คนเหล่านั้นจะได้ไม่เสียใจภายหลังว่า พระตถาคตเสด็จมาปรินิพพานในเมืองของเรา แต่เราทั้งหลายกลับไม่ได้เข้าเฝ้าพระองค์เป็นครั้งสุดท้าย

บพ2 พระอานนท์ทูลรับพระบัญชาแล้ว รีบเข้าไปแจ้งข่าวการปรินิพพานแก่มัลลกษัตริย์และชาวเมืองกุสินาราตามที่พระองค์ตรัสสั่งทุกประการ ทันทที่ได้ทราบข่าว มัลลกษัตริย์และประชาชนทั้งหลาย ก็พากันเศร้าโศกคร่ำครวญว่า พระพุทธองค์เสด็จปรินิพพานเร็วนัก ดวงพระทีปของโลกดับเร็วนัก จึงพร้อมกันไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ ณ สาละวันนทยานแล้ว พระอานนท์คิดว่า ถ้าจะให้มัลลกษัตริย์ทั้งหลายเข้าเฝ้าถวายบังคมที่ละพระองค์ ๆ จะไม่ได้ถวายบังคมพระพุทธองค์ทั่วถึงกัน ถึงรุ่งเช้าก็ยังไม่เสร็จสิ้น จึงจัดให้มัลลกษัตริย์ทั้งหลายเข้าเฝ้าถวายบังคมเป็นคณะ ตามลำดับสกุลวงศ์ กราบทูลชื่อและสกุลวงศ์ให้ทรงทราบ ด้วยอุบายนี้ มัลลกษัตริย์ทั้งหลายได้ถวายบังคมพระพุทธองค์ เสร็จสิ้นภายในปฐมยามเท่านั้น

ต้น คนอยากมาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้ากันมากมายจริงๆ นะครับ

นุช แต่พระอานนท์ท่านมีเมตตา และมีปัญญามากเลย ไม่งั้นคงจัดให้ได้ถวายบังคมทุกคนไม่ได้แน่

บพ2 ใช่ครับ แต่นอกจากมัลลกษัตริย์ทั้งหลายแล้ว ก็ยังมีคนหนึ่ง ได้รับโอกาสบวชและเป็นพระอรหันตสาวกองค์สุดท้ายด้วยนะครับ

ก้อง เอ่ ใครหรือครับ

บพ2 ติดตามต่อในตอนต่อไปครับ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 28

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ปัจฉิมโพธิกาล

ปริเฉทที่ 12

อนุสนธิ ตอนที่ 5

ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ต้น นุช ก้อง ครู เบิกบาน 2 ยืนอยู่ด้วยกัน

ต้น พี่เบิกบานบอกว่า นอกจากมีลักษณะศรัทธาที่ได้เข้าเฝ้าแล้ว ยังมีคนหนึ่งที่เข้าเฝ้าด้วย

นุช ใช่มั้ย และพี่เบิกบานบอกว่าท่านเป็นพระอรหันตสาวกองค์สุดท้ายด้วย เรายังไปดูเลยได้มั๊ยคะ หนู
อยากรู้แล้ว

บบ2 ได้อยู่แล้วครับ ... ไปฟังกันต่อเลย

ภาพซูมเข้าหน้าเบิกบาน 2 มีภาพขึ้นในจอบนหน้า

บบ2 ขณะพระพุทธเจ้าทรงประชวรหนักอยู่นั้น ปริพาชกคนหนึ่งนามว่าสุภัททะ พักอยู่ในเมืองกุสินารานั้น พอทราบข่าวว่าพระพุทธองค์จะปรินิพพานในคืนนี้แล้ว ได้รับเดินทางไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ในทันทีเพื่อทูลถามปัญหาบางประการ เมื่อมาถึงสาละวินทยานแล้ว ได้พบพระอานนท์ก่อนจะเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ พระอานนท์ทัดทานไว้ไม่ให้เข้าเฝ้า บอกว่า อย่าเลยสุภัททะ พระพุทธองค์ทรงประชวรหนัก อย่าถามปัญหาให้เป็นการรบกวนพระองค์เลย สุภัททปริพาชกนั้น มีความร้อนใจมาก ไม่ยอมฟังคำทัดทานของพระอานนท์ ปรารถนาจะเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ให้ได้ พระอานนท์ก็ทัดทานไม่ให้เข้าเฝ้าทุกครั้งไป

พระพุทธเจ้าทรงสดับเสียงพระอานนท์เจรจาอยู่กับสุภัททปริพาชก จึงทรงรับสั่งว่า

พระพุทธเจ้า ดูกรอานนท์ อย่าห้ามสุภัททะเลย ให้เขาเข้ามาเถิด การถามปัญหาไม่เป็นการรบกวนตถาคตให้ลำบาก เขาจะรู้แจ้งเห็นจริงในปัญหาที่ตถาคตพยากรณ์แล้ว

บบ2 พระอานนท์จึงยอมให้สุภัททปริพาชกได้เข้าเฝ้าตามความประสงค์ สุภัททปริพาชกเข้าไปเฝ้าพระพุทธองค์ถึงที่ประทับ ทูลถามปัญหาว่า

สุภัททะ ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ เจ้าลัทธิตั้ง 6 คือ ปุณณกัสสปะ มกขลิโคศาล อชิตเกสกะมพล ปุททกัจจายนะ สัมผัสยเวลัฏฐบุตร และนิครนถนาฏบุตร อ้างตนว่าเป็นผู้วิเศษ เป็นพระอรหันต์ รู้แจ้งเห็นจริงด้วยปัญญา ท่านเหล่านั้นเป็นพระอรหันต์ตามคำอ้างหรือไม่

พระพุทธเจ้า ดูกรสุภัททะ อย่าถามเลย อย่าคิดถึงปัญหาข้อนั้น แต่จงฟังคำพูดเรา จงสนใจแต่คำพูดที่เราจะกล่าว เราจะให้ท่านเข้าใจในคำสอนของเรา ดูกรสุภัททะ **อริยมรรค คือ ธรรมเป็นเครื่องดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง 8 ประการ ไม่มีในคำสอนของศาสนาใด ศาสนานั้นจะไม่มีสมณะที่ 1 คือ พระโสดาบัน สมณะที่ 2 คือ พระสกทาคามี สมณะที่ 3 คือ พระอนาคามี สมณะที่ 4 คือ พระอรหันต์**

ถ้าคำสอนของศาสนาใด มีอริยมรรค 8 ประการดังกล่าว ศาสนานั้นย่อมมี **สมณะที่ 1 คือ พระโสดาบัน สมณะที่ 2 คือ พระสกทาคามี สมณะที่ 3 คือ พระอนาคามี สมณะที่ 4 คือ พระอรหันต์** อริยมรรคมีองค์ 8 ย่อมมีในศาสนาไหนเท่านั้น ดังนั้น จึงมีบุคคลสำเร็จเป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์นับไม่ถ้วน **ถ้าภิกษุทั้งหลายยังปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่ โลกจะไม่ว่างจากพระอรหันต์เลย**

เมื่อพระพุทธองค์ตรัสจบลง สุภัททปริพาชกเกิดความเชื่อความเลื่อมใสในพระศาสนาได้ประกาศตนเป็นอุบาสก ขอลี้พระรัตนตรัยเป็นสรณะ และทูลขอบรรพชาอุปสมบทกับพระพุทธองค์ พระองค์จึงทรงแสดง **ติตถิยปริวาส คือ วิธีอยู่กรรมของเดียรฉัตรผู้มาขอบวชในพระพุทธศาสนา** ว่า ดูกรสุภัททะ บุคคลเคยเป็นอัญญาเดียรฉัตรมาก่อน บรรดาจะเข้ามาบวชเป็นภิกษุในธรรมวินัย ต้องอยู่ปริวาส 4 เดือน เมื่ออยู่ครบ 4 เดือนแล้ว จึงจะอุปสมบทเป็นภิกษุได้

แม้พระพุทธองค์จะตรัสอย่างนั้น ไม่สามารถทำให้สุภัททปริพาชกท้อถอยจนเลิกล้มความตั้งใจได้ จึงกราบทูลว่า

สุภัททะ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ติตถิยปริวาสมีกำหนด 4 เดือน ข้าพระองค์จะอยู่ให้นานถึง 4 ปี เมื่อครบ 4 ปีแล้ว โปรดให้ข้าพระองค์อุปสมบทเป็นภิกษุเถิด

พระพุทธองค์จึงทรงรับสั่งพระอานนท์ให้บรรพชาสุภัททะเป็นสามเณรก่อน แล้วพากลับเข้ามารับการอุปสมบทเป็นภิกษุเฉพาะพระพักตร์พระพุทธองค์ เมื่อพระสุภัททะได้รับอุปสมบทตามปรารภแล้ว ปลีกวิเวกตามลำพังบำเพ็ญเพียรสมณธรรม มีจิตมุ่งตรงต่อพระนิพพาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในคืนนั่นเอง เป็นปัจฉิมสักขีสาวก คือ พระอรหันต์สาวกองค์สุดท้าย ท่านเห็นพระพุทธองค์ขณะยังทรงพระชนม์อยู่

ครั้นถึงเวลาปัจฉิมยาม พระพุทธเจ้าตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายให้เข้ามาประชุมพร้อมกัน ทรงรับสั่งกะพระอานนท์ว่า

ดูกรอานนท์ เมื่อตถาคตปรินิพพานแล้ว บางทีเธอทั้งหลายบางรูปอาจจะคิดไปว่า พระศาสดาของเราปรินิพพานแล้ว บัดนี้ เราทั้งหลายไม่มีพระศาสดาแล้ว เธอทั้งหลายไม่ควรจะคิดเห็นอย่างนั้น ธรรมและวินัยอันใด เราแสดงแล้ว บัญญัติแล้ว แก่เธอทั้งหลาย ธรรมและวินัยนั้น จักเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย โดยกาลล่วงไปแห่งเรา

ดูกรอานนท์ บัดนี้ ภิกษุทั้งหลายยังเรียกกันด้วยถ้อยคำว่า อาวุโส เป็นการทำตนเสมอกัน ทั้งภิกษุพรรษามาก และภิกษุพรรษาน้อย อย่าเรียกกันอย่างนั้นเลย ภิกษุมีพรรษามาก ควรเรียกภิกษุมีพรรษาน้อยกว่า ออกชื่อ หรือโคตร หรือเรียกว่า อาวุโส ส่วนภิกษุมีพรรษาน้อย ควรเรียกภิกษุมีพรรษามากกว่า ด้วยความเคารพว่า ภัณฑะ หรือ อายัสมา

ดูกรอานนท์ เมื่อตภาคตปรินิพพานแล้ว ถ้าสงฆ์มีความปรารถนา จะพร้อมเพรียงกันถอนสิกขาบทเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จงถอนเถิด

ดูกรอานนท์ สงฆ์พึงลงพรหมทัณฑ์แก่พระฉันทะเถิด

บบ2 เมื่อพระอานนท์ทูลถามวิธีลงพรหมทัณฑ์ จึงทรงแสดงว่า

ฉันทะจะเจรจาใด ๆ ก็ตาม ภิกษุทั้งหลายไม่พึงเจรจาด้วย ไม่พึงว่ากล่าว ไม่พึงตักเตือน ไม่พึงพร่ำสอน การทำเช่นนี้เรียกว่า พรหมทัณฑ์ เมื่อฉันทะถูกสงฆ์ลงพรหมทัณฑ์แล้ว จะสำนึกถึงความผิด เคารพพระธรรมวินัย เป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย ยอมรับฟังโอวาท และปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม

บบ2 สุดท้ายทรงประทานโอกาสให้ภิกษุทั้งหลายทูลถามข้อสงสัยความเคลือบแคลงใจในพระตนตรัย และข้อปฏิบัติว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุใด ในพวกเธอทั้งหลาย ยังมีความเคลือบแคลงสงสัยในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ในมรรค ในความผิดความถูกแห่งข้อปฏิบัติ จงถามมาเถิด อย่าได้เสียใจในภายหลังว่า พระศาสดา ประทับอยู่ต่อหน้าพวกเราแล้ว แต่กลับไม่มีโอกาสได้ถามข้อสงสัย

บบ2 เมื่อพระพุทธองค์ตรัสจบ ภิกษุเหล่านั้นนั่งนิ่งอยู่ ไม่มีรูปใดทูลถามเลย พระพุทธองค์ทรงประทานโอกาสให้ทูลถามถึง 3 ครั้ง แม้ครั้งที่ 3 ภิกษุทั้งหลายยังคงนั่งนิ่งอยู่ ไม่มีภิกษุรูปใดทูลถาม ไม่มีภิกษุรูปใดเคลือบแคลงสงสัย ในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ในมรรค หรือในข้อปฏิบัติแต่ประการใด เพราะภิกษุทั้งหมดในที่นั้น ล้วนเป็นพระอริยบุคคล ชั้นพระโสดาบันเป็นอย่างต่ำ ไม่เจือปนด้วยปุถุชนเลย

บบ2 เมื่อไม่เห็นภิกษุรูปใดทูลถาม พระพุทธองค์จึงตรัสแก่ภิกษุเหล่านั้นว่า

หนุตทานิ ภิกขเว อามนุตยามิ โว วยธมมา สงฺขารา อปฺปมาเทน สมปาเทถ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย บัดนี้เราขอเตือนเธอทั้งหลายว่า สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา เธอทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด

บบ2 พระดำรัสนี้ เรียกว่า **ปัจฉิมโอวาท** พระพุทธองค์ทรงประมวลพระโอวาทที่ประทานไว้ตลอด 45 พรรษา รวมลงในความไม่ประมาท

หลังจากนั้น พระพุทธองค์ไม่ได้ตรัสอะไรอีกเลย ทรงเข้า **อนุภพวิหารสมบัติ 9** โดยอนุโลมและปฏิโลม มี พระอนุรุทธะและพระอานนท์ เฝ้าดูพระอาการของพระพุทธองค์อย่างใกล้ชิด ครั้นถึงปัจฉิมยาม ทรงเข้าฌาน จนถึงจตุตถฌาน ทรงออกจากจตุตถฌานแล้ว ได้เสด็จปรินิพพาน ณ ภายใต้ต้นสาละทั้งคู่ ในศาลวโนทยาน เมืองกุสินารา รวมพระชนมายุได้ 80 พรรษา

การปรินิพพานของพระพุทธเจ้า ทำให้เกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง ขนพองสยองเกล้า น่าสะพรึงกลัว เสียง กลองทิพย์บันลือลั่นกึกก้องในอากาศ มีความโกลาหลไปทั่วบริเวณศาลวโนทยาน ท้าวสหัมบดีพรหม ท้าวโกสีห์ สักกเทวราช พระอนุรุทธะ และพระอานนท์ ได้กล่าวคาถาสรรเสริญพระคุณของพระพุทธเจ้า และแสดงสังเวท กถา คือ ความไม่เที่ยงถาวรแห่งสังขารทั้งหลาย บรรเทาความทุกข์โศกแก่พุทธบริษัทที่ประชุมอยู่ในศาลวโน ทยานนั้น ต่างเศร้าโศก ร่ำไร ร่ำพัน คร่ำครวญถึงพระพุทธองค์ เป็นที่น่าสลดใจยิ่งนัก พระอนุรุทธะและพระ อานนท์ แสดงธรรมปลอบใจมหาชนให้คลายความเศร้าโศกเสียใจ จนถึงรุ่งเช้า

ก้อง ในตอนนั้นพุทธบริษัททุกคนคงเสียใจมากจนเกินจะบรรยายเลยนะครับ

นุช (ทำหน้าที่เศร้า) ขนาดหนูฟังตอนนี้ หนูยังพลอยเศร้าไปด้วยเลยคะ

ต้น แล้วเราจะได้อะไรจากพิธีถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ มั้ยครับ

บบ2 ได้สิครับ แต่ต้องรอเบิกบานคนสวยกลับมาเล่านะครับ หายไปไหนแล้วก็ไม่รู้ ไปตามหาก่อนน้ำ

แล้วเบิกบาน 2 ก็วิ่งจู่ตออกไปเลย เด็กๆ ยืนงงๆ

ก้อง อ้าว พี่เบิกบาน หนีไปอีกแล้ว!!

นุช ต้น ยังไม่ชินอีกหรือก้อง ฮ่าๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 29

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

อปรกาล

ปริเฉทที่ 13

ถวายพระเพลิงพระพุทธรูประ

ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ต้น นุช ก้อง ยืนรออยู่ในห้องนิทรรศการ แล้วเบิกบาน 1 (ตัวสี่ชมพู ผู้หญิง) ก็เดินเข้ามา

ต้น ทำไมพี่เบิกบานหายไปนานจัง ไหนบอกว่าจะรีบมาเล่าต่อไง

ก้อง นั่นนะสิ รอจนง่วงแล้วเนี่ย

บบ1 สวัสดีจ้า เบิกบานคนสวยกลับมาแล้วจ้า ขอโทษที่ทำให้รอนานนะจ้า

ต้น อ้า พี่เบิกบานคนสวยมาเล่าเรื่องต่อแล้ว เย้ๆ

บบ1 จะให้เล่าต่อตรงไหน บอกมาได้เลยจ้า

นุช พี่เบิกบานคะ หลังจากพระพุทธรูเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน แล้ว พระสรูระของท่านไปไหนละคะ

บบ1 เหล่ามัลลกะษัตริย์และพุทธรูบริษัททั้งหลาย ช่วยกันถวายพระเพลิงยังงีละ ោះ เบิกบานจะพาไปดูพระ
ราชพิธีถวายพระเพลิงเอง

ภาพซูมเข้าไปที่หน้าจอของเบิกบาน

ครั้นสว่างแล้ว พระอรูทระ ได้มีบัญชาให้พระอรานนท์เข้าไปแจ้งข่าวการปรินิพพานแก่มัลลกะษัตริย์ทั้งหลายในเมืองกุสินารา มัลลกะษัตริย์ทั้งหลายพอทราบข่าว ต่างเศร้าโศกเสียพระทัย ด้วยความอาลัยในพระพุทธรูเจ้า ทรงรับสั่งให้ประกาศข่าวการปรินิพพานให้ชาวเมืองกุสินาราทราบทั่วกัน ทรงรับสั่งให้ตระเตรียมเครื่องบูชาพระพุทธรูสรูระและผ้า 500 คู่ เสด็จไปยังศาลาโนทยาน ตกแต่งสถานที่ ฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี กระทำสักการบูชาพระพุทธรูสรูระอย่างมโหฬาร มัลลกะษัตริย์ทั้งหลายปรึกษากันว่า วันนี้พลบค่ำแล้ว ไม่สามารถถวายพระเพลิงพระพุทธรูสรูระได้ เอาไว้พรุ่งนี้เถิด พวกเราจะถวายพระเพลิงพระพุทธรูสรูระกัน

มหาชนจำนวนมาก แม้จะอยู่ในที่ไกล พอทราบข่าวพระพุทธรูเจ้าปรินิพพาน ต่างถือเครื่องสักการะมากมาย รีบรุดเดินทางมาไม่ขาดสาย ไม่มีหยุดพัก พวกกันสักการบูชาพระพุทธรูสรูระเป็นเวลาต่อเนื่องถึง 6 วัน

ครั้นถึงวันที่ 7 มัลลกษัตริย์ทั้งหลาย พร้อมใจกันจะอัญเชิญพระพุทธสรีระ ออกไปทางทิศใต้ของเมืองกุสินารา ทำการถวายพระเพลิงภายนอกพระนคร เมื่อได้เวลาอัญเชิญ ปรากฏว่าไม่สามารถอัญเชิญพระพุทธสรีระไปได้ แม้แต่ขยับเขยื้อนให้เคลื่อนจากที่เพียงนิดเดียวก็ไม่อาจทำได้

มัลลกษัตริย์ทั้งหลายพากันประหลาดใจไปตาม ๆ กัน จึงตรัสถามพระอนุรุทธะ ประธานสงฆ์ในเวลานั้น ได้รับคำตอบว่า เหล่าเทวดามีความประสงค์จะให้อัญเชิญพระพุทธสรีระเข้าสู่พระนครทางประตูทิศเหนือ ผ่านท่ามกลางพระนคร ออกทางประตูทิศตะวันออก ถวายพระเพลิง ณ มกุฏพันธเจดีย์ ทางทิศตะวันออกของเมืองกุสินารา

มัลลกษัตริย์ทั้งหลายทราบเช่นนั้น ก็ทรงผ่อนผันตามความประสงค์ของเทวดาทั้งหลาย ปรากฏว่าอัญเชิญพระพุทธสรีระออกจากที่นั้นได้อย่างง่ายดาย มัลลปาโมกษ์ 8 องค์ จัดขบวนอัญเชิญพระพุทธสรีระเคลื่อนเข้าสู่พระนครทางประตูทิศเหนือ ผ่านท่ามกลางพระนคร ออกทางประตูทิศตะวันออก ตามที่พระอนุรุทธะอธิบายแล้ว ขณะนั้น ดอกมณฑารพบนสวรรค์ ร่วงหล่นลงมาสักการบูชาพระพุทธสรีระทั่วทั้งพระนครกุสินารา ประชาชนได้ยินเสียงขับร้อง เสียงประโคมดนตรี พากันออกมาดูขบวนอัญเชิญพระพุทธสรีระสักการบูชาด้วยดอกไม้ของหอมนานาชนิด น้อมส่งเสด็จเป็นครั้งสุดท้าย ตลอดทางไปสู่มกุฏพันธเจดีย์

เมื่ออัญเชิญพระพุทธสรีระไปถึงมกุฏพันธเจดีย์เรียบร้อยแล้ว มัลลกษัตริย์ทั้งหลายถามพระอานนท์ถึงวิธีปฏิบัติในพระพุทธสรีระ ให้ตรงตามพระพุทธประสงค์ ได้รับคำตอบว่า มหาปติตรพึงปฏิบัติในพระพุทธสรีระ เช่นเดียวกับพระบรมศพพระเจ้าจักรพรรดิ มัลลกษัตริย์ทั้งหลายได้ปฏิบัติตามพระอานนท์อธิบายแล้ว ห่อพระพุทธสรีระด้วยผ้าไหม ชับด้วยสำลี ห่อด้วยผ้าไหมทับอีก 500 ชั้น อัญเชิญลงประดิษฐานในรางเหล็กชุบด้วยน้ำมัน ใช้รางเหล็กอีกอันหนึ่งปิดทับข้างบน อัญเชิญขึ้นสู่จิตกาธานทำด้วยไม้หอมล้วนเตรียมการจะถวายพระเพลิง

ครั้นดำเนินการเรียบร้อยแล้ว มัลลปาโมกษ์ 4 องค์ นำไฟเข้าไปยังจิตกาธานทั้ง 4 ทิศ แต่ไม่สามารถจุดไฟที่จิตกาธานให้ติดได้ แม้พยายามอยู่หลายครั้ง ก็ไม่บรรลุผล มัลลกษัตริย์ทั้งหลายสงสัยว่าจะเป็นอานุภาพเทวดา จึงเข้าไปถามพระอนุรุทธะ ได้รับคำตอบว่า เหล่าเทวดาประสงค์จะให้ค้อยพระมหากัสสปะ เมื่อพระมหากัสสปะเดินทางมาถึง ถวายบังคมพระบาทพระพุทโธองค์แล้ว จึงจะถวายพระเพลิงได้ มัลลกษัตริย์ทั้งหลาย ทรงผ่อนผันตามความประสงค์ของเทวดา

สมัยนั้น พระมหากัสสปะยังมาไม่ถึงมกุฏพันธเจดีย์ กำลังเดินทางจากเมืองปาวาไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ เมืองกุสินารา พร้อมด้วยภิกษุบริวาร 500 รูป ในระหว่างทางพาภิกษุบริวารหยุดพักใต้ร่มไม้แห่งหนึ่ง เห็นอาชีวกคนหนึ่งถือดอกมณฑารพเดินสวนทางมา รู้สึกแปลกใจว่า ดอกมณฑารพเป็นดอกไม้ทิพย์ ไม่มีในโลกมนุษย์ ปรากฏเฉพาะในเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าเท่านั้น เช่น **เสด็จลงสู่พระครรภ์**

ประสูติ เสด็จออกผนวช ตรัสรู้ ทรงแสดงปฐมเทศนา ทรงทำยมกปาฏิหาริย์ เสด็จลงจากเทวโลก ปลงอายุสังขาร และปรินิพพาน นึกสังหรณ์ใจถึงพระพุทธองค์ จึงถามอาชีวกนั้น ได้รับคำตอบว่า พระพุทธองค์ปรินิพพานได้ 7 วันแล้ว ดอกมณฑารพนี้เราเก็บมาจากสถานที่ปรินิพพานนั้น ภิกษุทั้งหลายฟังอาชีวกบอกเช่นนั้น พวกที่ยังเป็นปุถุชนอยู่ ต่างเสียใจ ร้องไห้รำพันถึง พระพุทธองค์ ส่วนพระชีนาสพทั้งหลาย มีสติสัมปชัญญะมั่นคง อดกลั้นได้ เจริญธรรมสังเวช พิจารณาความแตกดับแห่งสังขาร

ภิกษุรูปหนึ่งนามว่า สุภัททะ เป็นวุฑฒบรพชิต เพราะบวชตอนแก่ นั่งอยู่ในที่นั้นด้วย ได้ยั้งขึ้นพูดห้ามภิกษุทั้งหลายว่า

สุภัททะ พวกท่านอย่าเศร้าโศกเสียใจไปเลย พวกเราหลุดพ้นจากอำนาจพระมหาสมณะแล้ว เมื่อพระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ คอยบังคับห้ามปรามพวกเราต่าง ๆ นานา ว่าสิ่งนี้ควร สิ่งนี้ไม่ควร พระองค์ปรินิพพานก็ดีแล้ว พวกเราปรารถนาจะทำสิ่งใด ก็ทำได้ตามใจชอบ ไม่มีใครมาคอยบังคับห้ามปรามพวกเราแล้ว

ก้อง อะไรรื่นยยย ทำไมถึงพูดแบบนี้ละ ฟังแล้วของขึ้น!!

นุช ใจเย็นสิ ก้อง พี่เบิกบานยังเล่าไม่จบเลย

บบ1 งั้นให้ก้องไปพักสงบอารมณ์ก่อนก็แล้วกันจ้า เดี่ยวเบิกบานมาเล่าต่อ

ต้น เอ้าๆ ไปกินน้ำเย็นๆ กันดีกว่า เพื่อใจจะเย็นลงบ้าง

ก้อง ก็ได้ๆ

แล้วก้อง ต้น นุชก็เดินออกไป

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 30

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

อปรกาล

ปริเฉทที่ 13

ถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ ตอนที่ 2

ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ต้น นุช ก้อง เบิกบาน 1 (ตัวสีชมพู ผู้หญิง) ยืนด้วยกัน

บบ1 เอาละ ก้องใจเย็นลงแล้วไข่ม้อยจะ เบิกบานจะได้เล่าต่อ

ก้อง ดีขึ้นแล้วครับพี่เบิกบาน ขอโทษนะครับที่ซัดจิงหวะทุกคน

นุช ไม่เป็นไรจ้า พี่เบิกบานเล่าต่อเลยคะหนูอยากฟังแล้ว

บบ1 ได้เลยจ้า ... หลังจากภิกษุนามว่า **สุภัททะ** ได้กล่าวกับภิกษุบริวารของพระมหากัสสปะว่า...

สุภัททะ พวกท่านอย่าเศร้าโศกเสียใจไปเลย พวกเราหลุดพ้นจากอำนาจพระมหาสมณะแล้ว เมื่อพระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ คอยบังคับห้ามปรามพวกเราต่าง ๆ นานา ว่าสิ่งนี้ควร สิ่งนี้ไม่ควร พระองค์ปรินิพพานก็ดีแล้ว พวกเราปรารถนาจะทำสิ่งใด ก็ทำได้ตามใจชอบ ไม่มีใครมาคอยบังคับห้ามปรามพวกเราแล้ว

พระมหากัสสปะฟังพระสุภัททะกล่าวจบจ้วงพระธรรมวินัยเช่นนั้น รู้สึกสลดใจว่า พระพุทธองค์ปรินิพพานเพียงแค่ว่า 7 วันเท่านั้น ยังมีอสังขารจ้วงพระธรรมวินัยได้ไม่เกรงขาม ครั้นจะยกขึ้นเป็นอภินิหารทำนิคคกรรม ก็เห็นว่าไม่ควรทำในเวลาเช่นนี้ เพราะต้องรีบเดินทางไปให้ทันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ ทำได้เพียงแต่ปลอบภิกษุทั้งหลายให้คลายความโศกเสียใจ รีบพาภิกษุบริวารเดินทางไปเมืองกุสินาราตรงไปยัง มกุฏพันธเจดีย์ ครั้นมาถึงจิตกาธานเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปแล้ว ห่มจีวรเวียงบ่า ประคองอัญชลี ทำประทักษิณจิตกาธาน 3 รอบ ถวายบังคมพระยุคลบาท พร้อมกับภิกษุบริวาร 500 พอดีบังคมพระยุคลบาทเสร็จ จิตกาธานเกิดไฟลุกโชนขึ้นเอง

นุช โห!! แล้วพระพุทธรูปก็ถูกเผาหมดเลยเหรอคะ

บบ1 ไม่ใช่หรอกจ้า พระอรหันตศาสดาจารย์แสดงว่า มี พระพุทธรูปบางส่วนไฟไหม้หาเข้าถ่านมิได้ คือ พระฉวี (ผิว) พระจัมมะ (หนัง) พระมังสะ (เนื้อ) พระนหารุ (เอ็น) พระลลิกา (ไขข้อ) เมื่อไฟมอดดับลงแล้ว

แต่ก็ เหลือพระพุทธรูปบางส่วน คือ พระอัฐิ (กระดูก) พระเกศา (ผม) พระโลมา (ขน) พระนขา (เล็บ) พระทันตา (ฟัน) และผ้าทอพระพุทธรูปคู่หนึ่ง คือ ผ้าฝืนในสุดกับผ้าฝืนนอก มีสภาพเป็นปกติ ไม่ถูกไฟเผาไหม้ ท่อหุ้มพระบรมสารีริกธาตุอยู่ ผ่านอกนั้นถูกไฟเผาไหม้ทั้งหมด

ครั้นเสร็จการถวายพระเพลิงแล้ว ท่อน้ำได้ตกลงมาจากอากาศ น้ำพุ่งออกจากต้นสาละ ดับไฟที่จิตกาธาน ต่อจากนั้น มัลลกษัตริย์ทั้งหลายนำน้ำอบน้ำหอมเข้าประพรมจิตกาธาน เก็บพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญไปประดิษฐาน ณ ท้องพระโรง ภายในพระนคร จัดวางกำลังอารักขาอย่างแน่นหนา ทั้งชั้นในและชั้นนอกเมืองกุสินารา สักการบูชาด้วยเครื่องบูชาต่าง ๆ ดอกไม้ของหอมนานาชนิด และจัดมหรสพสมโภชพระบรมสารีริกธาตุเป็นเวลา 7 วัน

ต้น แปลว่าพระบรมสารีริกธาตุ อยู่ที่เมืองกุสินาราราย่างนั้นหรือครับ

บบ1 ไม่ใช่จ้า ครั้นนั้น พระเจ้าอชาตศัตรูเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ กษัตริย์ลิจฉวีเมืองเวสาลี กษัตริย์ศากยะเมืองกบิลพัสดุ์ กษัตริย์ถูลีเมืองอัลลกะปิยะ กษัตริย์โกลิยะเมืองรามคาม กษัตริย์มัลละเมืองปาวารวมมหาพราหมณ์ผู้ครองเมืองเวฏฐทีปะด้วย เป็น 7 พระนคร ล้วนมีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พอทราบข่าวพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานในเมืองกุสินารา ต่างเศร้าโศกเสียพระทัย ได้ส่งทูตไปขอส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ เพื่ออัญเชิญไปสร้างพระสถูปสำหรับสักการบูชาในพระนครของตน

คณะทูตานุทูตจากพระนครทั้ง 7 พากันเข้าเฝ้ามัลลกษัตริย์ ถวายพระราชสาส์นขอส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ มัลลกษัตริย์ทั้งหลาย ได้มีพระดำรัสกับคณะทูตานุทูตเมืองเหล่านั้นว่า พระพุทธเจ้าเสด็จมาปรินิพพานในเมืองพวกเรา พวกเราจะไม่ยอมแบ่งพระบรมสารีริกธาตุให้แก่ใคร เมื่อมัลลกษัตริย์ทั้งหลายตรัสยืนยันกรานเช่นนั้น ฝ่ายคณะทูตานุทูตก็ไม่ยอมท้อถอย จึงเป็นประเด็นถกเถียง เป็นปมขัดแย้ง เกือบจะทำสงครามแย่งชิงพระบรมสารีริกธาตุกันขึ้น

ก้อง โห้ยยย เรื่องใหญ่เลยทีนี้ แล้วเรื่องนี้จะจบลงยังไงละครับ

บบ1 อ่ยากู้ ก็ต้องรอฟังในตอนต่อไปจ้า

ก้อง เฮ้อ ไม่น่าถามเลย

นุช ต้น ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี คลิป 31

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

อปรกาล

ปริเฉทที่ 13

ถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ ตอนที่ 3

ความเดิมตอนที่แล้ว

เหล่ากษัตริย์ผู้มีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธเจ้าและพระธรรมคำสอน ต่างส่งคณะทูตานุทูตไปขอส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ แต่มัลลกษัตริย์ปฏิเสธ จึงเกิดปมขัดแย้งกันขึ้น

ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ต้น นุช ก้อง เบิกบาน 1 (ตัวสีชมพู ผู้หญิง) ยืนด้วยกัน

ต้น ตกลงว่าปัญหาเรื่องการขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ จบลงยังไงครับเนี่ย

ก้อง ก้องก็อยากรู้คร้าบ

บบ1 เบิกบานกำลังจะเล่าให้ฟังจ้า

ในที่ประชุมนั้น โทณพราหมณ์ เป็นอาจารย์ของกษัตริย์ในเมืองเหล่านั้น ฉลาดทั้งคตฺโลกคตฺธรรม เป็นที่เคารพยกย่องของคนทั่วไป สามารถพูดโน้มน้าวใจคนฟังให้โอนอ่อนตามได้ ฟังคำปฏิเสธของมัลลกษัตริย์เหล่านั้นแล้วคิดว่า มัลลกษัตริย์ไม่มีข้ออ้าง จะไม่แบ่งพระบรมสารีริกธาตุให้แก่เมืองอื่น ๆ เพราะมัลลกษัตริย์ไม่ใช่พระประยูรญาติพระพุทธเจ้า เพียงแต่นับถือพระพุทธองค์เพราะพระธรรมคำสอน แม้กษัตริย์และพราหมณ์มาขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุในครั้งนี้ ต่างนับถือพระพุทธองค์เพราะพระธรรมคำสอนเหมือนกัน

พระพุทธองค์ไม่ได้ทรงแสดงธรรมให้พุทธบริษัททำศึกสงครามกันเลย แต่ตรัสสอนให้มีขันติ อดทน อดกลั้น ต่อทุกข์และกิเลสยั่วยู่ต่าง ๆ ตรัสสอนให้ตั้งอยู่ในสามัคคีธรรม ห่างไกลจากวิหิงสา เบียดเบียน อาฆาตจองเวรกัน อีกทั้งสมัยดำรงพระชนม์อยู่ ปวงชนมากมายเคยได้เห็นได้กราบไหว้พระพุทธองค์ในสถานที่ต่าง ๆ บัดนี้ พระพุทธองค์ปรินิพพานแล้ว ปวงชนควรจะได้กราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุแทนพระองค์ และปฏิบัติตนตามพุทธโอวาท งดเว้นจากบาปทุจริตทั้งปวง บำเพ็ญกุศลความดีให้ถึงพร้อม สร้างความมั่นคงแก่พระศาสนา มัลลกษัตริย์ทั้งหลายไม่ควรสร้างความขัดแย้ง เพราะส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ

ควรแบ่งให้เท่ากันทั้ง 8 พระนคร เมื่อมีทูตมาขออีกในภายหลัง ก็จะอ้างได้ว่า พระบรมสารีริกธาตุที่จะแบ่งให้ไม่มีแล้ว แบ่งปันกันเสร็จแล้ว ก็จะไม่เสียสัมพันธไมตรี เกิดภัยอันตรายแก่เมืองกุสินารา

โทณพราหมณ์ประสงค์จะระงับความขัดแย้งและให้พระบรมสารีริกธาตุแพร่หลายไปในพระนครต่างๆ จึงกล่าว

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย พระพุทธเจ้าทรงเป็นสรณะที่พึ่งของเราทั้งหลาย พระองค์ทรงมีพระขันติธรรมเป็นเลิศ ตรัสสรรเสริญขันติธรรม ทรงพร่ำสอนให้พวกเราสามัคคีปรองดองกัน ห่างไกลจากวิหิงสาและความอาฆาต การจะถือเอาพระบรมสารีริกธาตุมาเป็นเหตุประหารกันด้วยศัสตราวุธ จนเป็นสงครามขึ้นมา จึงผิดไปจากคำสอนของพระพุทธเจ้าโดยสิ้นเชิง พวกเราจงอดทน อดกลั้น พร้อมใจกันแบ่งพระบรมสารีริกธาตุเป็น 8 ส่วน ให้เท่ากันทุกพระนคร อัญเชิญไปสร้างพระสถูปบรรจุไว้สักการบูชา ให้แพร่หลายไปทั่วทุกทิศานุทิศเถิด

มัลลกะชัตริย์และคณะทูตานุทูตทั้ง 8 พระนคร ได้ยินคำพูดเตือนสติเช่นนั้น เห็นด้วยกับโทณพราหมณ์นั้น พร้อมใจกันให้โทณพราหมณ์ทำหน้าที่แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ โทณพราหมณ์จึงแบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกเป็น 8 ส่วนเท่า ๆ กัน มอบให้แก่เมืองเหล่านั้น ส่วนตนเองขอทษะนานตวงพระบรมสารีริกธาตุไปสักการบูชา

ภายหลังโมริยกชัตริย์เมืองปีฬลวัน ทราบข่าวการปรินิพพานของพระพุทธเจ้า จึงส่งทูตมาขอส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุจากเมืองกุสินารา แต่พระบรมสารีริกธาตุได้แบ่งกันเสร็จแล้ว มัลลกะชัตริย์ทั้งหลาย จึงมอบพระอังคารให้แทน

นุช เอ... ทำไมพระพุทธเจ้าถึงเลือกปรินิพพานที่เมืองกุสินาราล่ะคะ

บบ1 สารสำคัญในการเสด็จปรินิพพานที่เมืองกุสินารา ก็คือ...

1. เพราะเคยเป็นเมืองเจริญรุ่งเรือง สมบูรณ์ด้วยขนบธรรมเนียมประเพณี
2. เพื่อโปรดสุภทัตตปริพาชก พระสาวกองค์สุดท้าย
3. เพื่อไม่ให้เกิดสงครามแย่งชิงพระบรมสารีริกธาตุระหว่างเมืองต่าง ๆ
4. เพื่อให้พระบรมสารีริกธาตุแพร่หลายไปยังเมืองต่าง ๆ พร้อมกับพระธรรมวินัย

นุช อ้อ อย่างนี้เอง

ต้น แต่ละเมืองพอได้พระบรมสารีริกธาตุแล้ว ไปทำอะไรกันต่อเธอครับ

บบ1 เมื่อกษัตริย์และพราหมณ์เหล่านั้น ได้รับส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุแล้ว ต่างจัดขบวนอัญเชิญอย่างมโหฬาร นำไปประดิษฐานในพระนครของตน โปรดให้สร้างพระสถูปบรรจุเป็นปูชนียสถาน เป็นสถานที่กราบไหว้สักการบูชาแห่งมหาชนตามเมืองต่าง ๆ รวม 8 แห่ง คือ **เมืองราชคฤห์ เมืองเวสาลี เมืองกบิลพัสดุ์ เมืองอัลลกะปะ เมืองรามคาม เมืองเวณฐทีปกะ เมืองปาวา เมืองกุสินารา** พระสถูปทั้ง 8 แห่งเหล่านี้ จัดเป็นธาตุเจดีย์

ฝ่ายโทณพราหมณ์ ได้นำทษะนันทวงศ์พระบรมสารีริกธาตุไปสร้างพระสถูปบรรจุไว้ เป็นปูชนียสถานให้ชาวเมืองกุสินารากราบไหว้บูชาพระสถูปนี้ เรียกว่า **ตุมพสถูป**

ส่วนโมริยกษัตริย์เมืองปีปผลิวัน อัญเชิญพระอังคารไปสร้างพระสถูปบรรจุไว้เช่นกัน เรียกว่า **อังคารสถูป**
ในต้นปฐมกาลแห่งปรินิพพานของพระพุทธเจ้า มีพระสถูปเจดีย์รวมทั้งหมด 10 แห่งด้วยกัน

บบ1 เรื่องราวทั้งหมด ก็จบลงเท่านี้จ้า

นุช เอ๊ะ จบแล้วหรือคะ พี่เบิกบานยังไม่ได้อธิบายเรื่อง **สังเวชนียสถาน 4** เลยน้า

บบ1 อ๊ะ จริงด้วยๆ งั้นดูภาพนี้กันเลยจ้า

ภาพซูมเข้าไปที่หน้าจอบนหน้าเบิกบาน เป็นภาพ **สังเวชนียสถาน 4**

บบ1 ภาพนี้คือ **สังเวชนียสถาน 4** จ้า **สังเวชนียสถาน** แปลว่า สถานที่เป็นที่ตั้งแห่งความสังเวช เป็นคำใช้เรียกสถานที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า มี 4 แห่ง คือ **สถานที่ประสูติ สถานที่ตรัสรู้ สถานที่แสดงปฐมเทศนา และสถานที่ปรินิพพาน** พุทธศาสนิกชนควรไปดูไปเห็นและให้เกิดความสังเวช เพื่อเพิ่มพูนความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า ทำให้รู้สึกเหมือนได้อยู่ใกล้จิตพระพุทธเจ้า เป็นแรงบันดาลใจในการทำคามดี เป็นเครื่องเตือนใจให้ดำรงชีวิตอยู่ในความไม่ประมาท จะได้รับแรงหนุนช่วยประกอบกุศลกรรม อันจะนำไปเกิดในสุคติภูมิ พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่พระอานนท์ก่อนปรินิพพานว่า

ดูอรอนนท ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ผู้มีศรัทธา จะพากันมาสักการบูชาสังเวชนียสถาน 4 ตำบลเหล่านี้ ด้วยความเชื่อว่า พระตถาคตประสูติที่นี่ ตรัสรู้อนุดตรสัมมาสัมโพธิญาณที่นี่ ทรงแสดงปฐมเทศนาที่นี่ ทรงปรินิพพานที่นี่ **ชนเหล่าใด จาริกไปตามเจดีย์สถานเหล่านี้ด้วยจิตเลื่อมใส** **ชนเหล่านั้นตายไป จะบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์**

ต้น เอ แล้วสถูปที่เก็บพระบรมสารีริกธาตุไม่นับเป็นสังเวชนียสถานหรือครับ

บบ1 ไม่นับจ้า แต่สังเวชนียสถาน 4 แห่งนี้ เมื่อรวมกับตุมพสถูปและอังคารสถูป จัดเป็น (ตัวอักษร) **บริโกคเจดีย์** อัฐบริหารของพระพุทธเจ้าที่ทรงเคยใช้สอย เช่น บาตร จีวร สังฆาฏิ ธมกรก และเสนาสนะเคยประทับ

เช่น เตียง ตั่ง กุฎิ วิหาร ชนชั้นหลังได้นับรวมเข้าในบริโศกเจดีย์ด้วย ต่อมาภายหลัง พุทธศาสนิกชนบางพวก เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า ได้น้อมนำเอาทองคำ เงิน รัตนะ ไม้แก่น อัญมณี ศิลา ปูน และโลหะต่าง ๆ มาสร้างเป็น พระพุทธรูปขึ้น เล็กกว่าพระองค์จริงบ้าง เท่าพระองค์จริงบ้าง ใหญ่กว่าพระองค์จริงบ้าง ให้เป็นปูชนียวัตถุ เป็น เครื่องเตือนจิตให้ระลึกถึงพระพุทธเจ้า และเกิดปิติศรัทธาแก่ผู้พบเห็น เรียกว่า **อุทเทสิกเจดีย์**

ต้น   อ้อ... เข้าใจแล้วคร้าบ

บบ1   ส่วนวิญญูชนบางพวก มีศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนา ประารถนาจะบูชาพระธาตุเจดีย์และบริโศกเจดีย์ แต่ไม่สามารถจะเดินทางไปสักการบูชาได้ ทั้งไม่ยินดีในการสร้างพระพุทธรูป และพระบรมสารีริกธาตุก็หายาก จึงสร้างพระสถูปขึ้นในถิ่นฐานของตน แล้วจารึกพระพุทธรวณะ คือ คำสอนของพระพุทธเจ้า เช่น ปฎิจจสมุปบาท อริยสัจ โภธิปักขิยธรรม และอื่น ๆ ซึ่งเห็นว่าเป็นพุทธภาษิตแท้ ลงในแผ่นทองคำบ้าง แผ่นเงินบ้าง แผ่นศิลาบ้าง ใบลานบ้าง นำมาบรรจุไว้ภายในพระสถูปแทน เพื่อกราบไหว้สักการบูชา เรียกว่า **ธรรมเจดีย์**

ก้อง   สรุปว่า สัมมาสัมพุทธเจดีย์มี 4 ประเภท คือ ธาตุเจดีย์ บริโศกเจดีย์ อุทเทสิกเจดีย์ ธรรมเจดีย์ ถูกมั๊ยคร้าบ

ครูเดินเข้าห้องมาสมทบกับเด็ก ๆ

ครู   ถูกต้องแล้วก้อง เก่งมาก ๆ ความจำดีขึ้นนะเรานะ

ก้อง   แหม ผมฟังพุทธประวัติมาตั้งนาน ก็ต้องมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นบ้างสิคร้าบ ฮ่า ๆ

ต้น   แบบนี้ต้องฟังต่อแล้วละก้อง

ครู   เบิกบานเค้าเล่าไปหมดแล้วละ เดี๋ยวเราก็ต้องกลับบ้านกันแล้ว

นุช   ว่า ไม่อยากกลับบ้านเลย

บบ1   ถ้าคิดถึงเบิกบาน และสงสัยพุทธประวัติตรงไหนก็แวะมาถามเบิกบานได้ตลอดเลยนะจ๊ะ ยินดีให้บริการจ้า

ทุกคน   ได้เลยค่า / ได้เลยคร้าบพี่เบิกบาน

ครูยิ้มใจดี ทุกคนมีความสุข กล้องซูมออกมาเป็นภาพมุมกว้างของตึกที่จัดนิทรรศการ

พุทธประวัติ ชั้นโท

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 1

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอัญญาโกณฑัญญะ

ฉาก : ห้องนิทรรศการ

เอ ริน และครูอยู่ในห้อง มีเพื่อนตัวประกอบเดินตาม 3-4 คน ทุกคนยืนอยู่ใกล้ๆ จอภาพ

ริน ว้าว ห้องนิทรรศการที่นี่สวยจัง แล้วห้องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรคะ

รินถามยังไม่ทันจบ ก็หันไปเห็นภาพบนผนังเป็นรูป ปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 นั่งรายล้อมพระพุทธเจ้าอยู่ มีพระอัญญาโกณฑัญญะที่อาวโสสุด นั่งอยู่ด้านหน้าตรงกลางกลุ่มปัญจวัคคีย์ ดูเด่นที่สุด

ริน เอ?... รูปนี้คือรูปของใครคะ?

เอ มีอยู่ 5 คน... หรือจะเป็นปัญจวัคคีย์ทั้งห้า ห้องนี้เป็นเรื่องของพระสาวกเธอคะคุณครู

ครู ใช่แล้วเอ ริน ห้องนี้เป็นเรื่องอนุพุทธประวัติ อย่างภาพที่เราเห็นนี้ เป็นพระสาวกรุ่นแรกของพระพุทธเจ้าไงล่ะ

ริน แล้วท่านผู้นี้คือใครคะ ดูอาวโสที่สุดในกลุ่มเลย

ครู พระอัญญาโกณฑัญญะยังงัยล่ะ

เอ อ้อ ท่านเป็นพราหมณ์มาก่อนใช่ไหมคะ

ครู ถูกต้อง ท่านเป็นบุตรของพราหมณ์มหาศาล ในบ้านชื่อโทณวัตถุ ไม่ไกลจากกรุงกบิลพัสดุ์ เดิมท่านชื่อว่า โกณฑัญญะ

ครู ท่านโกณฑัญญะศึกษาจนจบไตรเพทและรู้ตำราทำนายลักษณะ เป็น 1 ในจำนวนพราหมณ์ 8 คน ที่ได้ทำนายเจ้าชายสิทธัตถะว่าจะเสด็จออกทรงผนวชแล้วตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าเป็นศาสดาเอกในโลก

เอ ว้าววว เห็นเป็นภาพท่านโกณฑัญญะเหมือนเหตุการณ์จริงเลย!!

ครู เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ 5 วัน พระเจ้าสุทโธทนะได้เชิญพราหมณ์ 108 คนมารับประทานอาหาร เพื่อเป็นมงคลและทำนายลักษณะพระราชโอรสตามราชประเพณีแล้ว ได้คัดเลือกพราหมณ์ 8 คน จาก

จำนวน 108 คนนั้น ให้เป็นผู้ทำนายลักษณะพระราชกุมาร โภกทัตถุญะซึ่งเป็นพราหมณ์หนุ่มที่สุด ได้รับคัดเลือกอยู่ในจำนวน 8 คนนั้นด้วย

พราหมณ์ 7 คน ได้ทำนายพระราชกุมารว่า มีคติ 2 อย่าง คือ

1. ถ้าอยู่ครองเรือน จะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ
2. ถ้าเสด็จออกผนวช จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เป็นศาสดาเอกในโลก

ฝ่ายโภกทัตถุญพราหมณ์ มีความมั่นใจในตำราทำนายลักษณะของตน ได้ทำนายไว้อย่างเดียวว่า พระราชกุมารจะเสด็จออกทรงผนวชและจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เป็นศาสดาเอกในโลกแน่นอน

ตั้งแต่นั้นมา โภกทัตถุญพราหมณ์ได้ตั้งใจไว้ว่า ถ้าตนยังมีชีวิตอยู่ เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกบวชเมื่อไรจะออกบวชตาม ต่อมาเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกทรงผนวชและบำเพ็ญทุกรกิริยาอยู่ ท่านทราบข่าวจึงได้ชักชวนพราหมณ์อีก 4 คน คือ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และอัสสชิ ซึ่งเป็นบุตรชายของพราหมณ์ที่ได้รับเชิญไปในพระราชพิธีทำนายพระลักษณะของพระกุมารทั้งสิ้น รวมเป็น 5 คนด้วยกัน เรียกว่าปัญจวัคคีย์ แปลว่า กลุ่มคน 5 คน ได้ติดตามรับใช้ใกล้ชิดด้วยคิดว่า ถ้าพระองค์ได้บรรลุธรรมพิเศษแล้ว จะได้เทศนาสั่งสอนพวกตนให้ได้บรรลุธรรมนั้นบ้าง

ครู แต่พอเห็นพระสิทธัตถะเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา ก็หมดความเลื่อมใส พาเพื่อนทั้งหมดไปอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

ริน ว่า...แล้วอย่างนี้พระอัญญาโภกทัตถุญะจะทำยังไงต่อคะ จะทิ้งกันไปแบบนี้เลยหรือ

ครู ถึงปัญจวัคคีย์จะแยกออกไป แต่เมื่อพระสิทธัตถะโพธิสัตว์ได้ตรัสรู้แล้ว ก็เสด็จไปที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ทรงแสดงธรรมจักกัปปวัตตนสูตร อันเป็นปฐมเทศนาแก่ปัญจวัคคีย์ โภกทัตถุญะได้ธรรมจักขุ คือ ดวงตาเห็นธรรมตามที่เป็นจริงว่า **สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมด มีความดับเป็นธรรมดา**

ท่านโภกทัตถุญะได้บรรลุโสดาปัตติผล เพราะเกิดธรรมจักขุนี้ พระพุทธองค์ทรงทราบ จึงทรงเปล่งพระอุทานว่า “อณฺเวยาสี วต โภ โภกณฺทญฺโถ อณฺเวยาสี วต โภ โภกณฺทญฺโถ” แปลว่า โภกทัตถุญะได้รู้แล้วหนอ ๆ เพราะอาศัยคำว่า อณฺเวยาสี ท่านจึงได้คำนำหน้าชื่อว่า **อัญญาโภกทัตถุญะ**

ครู เรื่องของพระอัญญาโภกทัตถุญะยังไม่จบนะ เตียวครูจะเล่าต่อในตอนต่อไป

ทุกคน คำ / คร่ำบ คุณครู

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 2

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอัญญาโกณฑัญญะ ตอนที่ 2

ครู เอาละ มาฟังเรื่องราวของพระอัญญาโกณฑัญญะกันก่อนนะ

เมื่ออัญญาโกณฑัญญะได้เห็นธรรม บรรลุธรรม รู้ธรรม หมดความสงสัยในคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว จึงได้ทูลขออุปสมบทว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์พึงได้อุปสมบทในสำนักของพระผู้มีพระภาค” พระพุทธองค์ได้ตรัสว่า “เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมอันเรากล่าวไว้ดีแล้ว เธอจงประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบเถิด”

ครู การอุปสมบทด้วยวิธีนี้ เรียกว่า **เอหิภิกขุอุปสัมปทา** พระอัญญาโกณฑัญญะได้เป็นภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา

เอ แล้วปัญจวัคคีย์อีก 4 ท่านล่ะคะครู ได้เหมือนพระอัญญาโกณฑัญญะหรือเปล่านั้น

ครู ได้สิ พระพุทธองค์ทรงส่งสอนปัญจวัคคีย์อีก 4 ท่านให้ได้ดวงตาเห็นธรรม ทรงประทานอุปสมบทด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาเช่นเดียวกัน แล้ววันหนึ่งพระพุทธเจ้าตรัสเรียกทั้ง 5 รูปมาตรัสสอนอีก

ดูภิกษุทั้งหลาย รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ไม่ใช่เป็นอัตตา เพราะถ้าเป็นอัตตาแล้วไซริ ก็จะไม่เป็นไปเพื่ออาหาร และต้องได้ตามปรารถนาว่า ขอจงเป็นอย่างนี้ จงอย่าเป็นอย่างนั้น แต่เพราะทั้ง 5 นั้น เป็นอนัตตา ใคร ๆ จึงไม่ได้ตามปรารถนาของตนว่า ขอจงเป็นอย่างนี้ จงอย่าเป็นอย่างนั้น ทั้ง 5 รูป ได้เห็นด้วยปัญญาตามความเป็นจริงว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ ทุกชนิดไม่ใช่ของเรา เราไม่ใช่สิ่งนั้น และสิ่งนั้นก็ไม่ใช่ตัวของเรา จึงเบื่อหน่ายในรูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เมื่อเบื่อหน่ายย่อมคลายกำหนัด ครั้นคลายกำหนัด จิตย่อมหลุดพ้น

ทั้ง 5 รูปจึงได้บรรลุพระอรหัตผล พระธรรมเทศานี้ ชื่อว่า **อนัตตลักขณสูตร**

ครู พระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นกำลังสำคัญรูปหนึ่งในการช่วยประกาศพระศาสนาด้วยนะ เพราะอยู่ในจำนวนพระอรหันต์ 60 รูป ที่พระพุทธเจ้าทรงส่งไปประกาศพระศาสนาครั้งแรก ผลงานที่สำคัญ คือ ท่านได้นำพาบุตรของนางมันตานี น้องสาวของท่าน ชื่อนายปุลณณะ ให้บวชในพระพุทธศาสนาและเป็นกำลังสำคัญในการช่วยประกาศพระศาสนาด้วย

ริน โอ้โห...

ครู นอกจากนี่พระอัญญาโกณฑัญญะ ได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายผู้รัตตัญญู อีกด้วย
เอกับรินทำหน้างุนงง

เอ หมายความว่าอะไรหรือคะคุณครู

ครู หมายความว่า รู้จารีตประเพณีที่ประพาสสืบต่อกันมาอย่างดีและปฏิบัติได้ถูกต้องนะ

เอ อย่างนี้เอง ...แต่ท่านอัญญาโกณฑัญญะก็มีอายุมากกว่าพระพุทธเจ้าตั้งเยอะนะคะ แล้วแบบนี้ท่านคง...

ครู นั่นละจ๊ะ วาระสุดท้ายของพระอัญญาโกณฑัญญะก็ดับขันธเข้าสู่นิพพานก่อนพระพุทธเจ้า ที่ริม
ฝั่งสระบัวมันทากินี ซึ่งเป็นที่อยู่ของโหลงข้างฉันทันต์ ในป่าหิมพานต์นั่นเอง

ครูกับเอกำลังคุยกันอยู่ ส่วนรินก็เดินแยกออกมาดูภาพที่อยู่ใกล้ๆ กันแล้วร้องเสียงดัง

ริน อู๊ย! ทำไมภาพนี้ถึงมีเปลวไฟด้วยคะ? แปลกจัง นี่คือพระสาวกรูปใดหรือคะครู

ครู ท่าทางรินจะอยากฟังเรื่องของพระสาวกรูปต่อไปแล้ว งั้นเราไปดูกันต่อดีกว่า

เอ เย้ๆ เอไปด้วยค่ะ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 3

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอรุเวลกัศสปะ

ฉากห้องชมพู่ทวีป

เด็กๆ ตัวประกอบเดินไปมา / ครู ริน เอ ยืนอยู่หน้าจอทีวี

ริน คุณครูคะ ทำไมรูปนี้บรรยากาศดูน่ากลัวจัง ที่นี่คือที่ไหนหรือคะ มีนาคด้วย

เอ หนูก็สงสัยเหมือนกันค่ะ

ครู ที่นี่คือโรงบูชาไฟของท่านอรุเวลกัศสปะนะ แต่ก่อนท่านออกบวชเป็นชฎิล บำเพ็ญพรตด้วยการบูชาไฟ

วี ดูอะไรกันอยู่หรือ

เอ คุณครูกำลังเล่าเรื่องพระสาวกอยู่นะวี

ริน ถ้าจะฟังก็รีบๆ มาฟังด้วยกันเลยนายวี อย่าชักช้า

วี โหย ดุจิงเลยริน อ่ะๆ เราจะตั้งใจฟัง ไม่กวนทุกคนแล้วจ้า

ริน แล้วในภาพนี้ พระพุทธเจ้าเสด็จมาที่นี่ทำไมหรือคะคุณครู?

ครู เรื่องราวในภาพนี้ก็คือ...พระพุทธเจ้าทรงดำริว่า ควรจะนำอรุเวลกัศสปะ ซึ่งเป็นที่นับถือของมหาชนมาเป็นกำลังในการประกาศพระศาสนาที่แคว้นมคธ จึงเสด็จไปยังตำบลอรุเวลาเสนาณิกม เสด็จเข้าไปยังสำนักของอรุเวลกัศสปะตามลำพังพระองค์ ตรัสขอพักอาศัยหนึ่งราตรี ฝ่ายอรุเวลกัศสปะไม่เต็มใจ จึงบอกให้ไปพักในโรงบูชาไฟ ที่มีนาคดูร้ายอยู่ในนั้น อย่างที่เห็นในภาพนี้ละ

ริน โห แล้วยังไงต่อคะ?

ครู พระศาสดาได้เสด็จเข้าไปพักตลอดทั้งคืนโดยไม่มีอันตรายแต่อย่างใด แต่อรุเวลกัศสปะก็ยังไม่ยอมรับ ยังมีมานะว่าตนเองเหนือกว่าอยู่ดี

เอ โห!! ขนาดนั้นเลยหรือคะ เอ... ท่านอรุเวลกัศสปะมีประวัติความเป็นมายังไง หนูอยากรู้จังเลยคะ

- ครู ครูกำลังจะเล่าให้ฟัง พระอุรุเวลกัสสปะ ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์กัสสปโคตร มีน้องชาย 2 คน ชื่อ **นทีกัสสปะ**และ**คยากัสสปะ** เมื่อเจริญวัยท่านได้เรียนจบไตรเพท ตามลัทธิและประเพณีของพราหมณ์ ท่านอุรุเวลกัสสปะ มีบริวาร 500 คน **นทีกัสสปะ** มีบริวาร 300 คน **คยากัสสปะ** มีบริวาร 200 ทั้งหมดออกบวชเป็นขฤโธ ตั้งอาศรมอยู่ที่ตำบลอุรุเวลา แคว้นมคธ จึงได้ชื่อว่า อุรุเวลกัสสปะ
- ริน โอ้โฮ ท่านมีบริวารเยอะจริงๆ ค่ะ แล้วพระพุทธเจ้าทรงทำอย่างไร ท่านอุรุเวลกัสสปะถึงยอมละคะ
- ครู ท่านก็ทรงใช้อุบายวิธีหลายอย่างเพื่อพิสูจน์ให้อุรุเวลกัสสปะรู้ว่าไม่ได้เป็นพระอรหันต์และให้เห็นว่า ลัทธิบูชาไฟไม่มีสาระไรละ สุดท้ายอุรุเวลกัสสปะเกิดความสลดใจละทิ้งลัทธินั้น พวกเขาลอยบิณฑบาตในแม่น้ำแล้วทูลขอบวชพร้อมทั้งบริวาร 500 คน พอน้องชายทั้งสองเห็นเช่นนั้น กลัวว่าจะมีภัยเกิดกับพี่ชายจึงพากันมาดู เมื่อทราบเรื่องราวความเป็นไปต่าง ๆ จึงขอบวชในสำนักของพระพุทธเจ้า พร้อมกับบริวารทั้งหมด พระพุทธเจ้าทรงประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทาให้ แล้วทรงพาภิกษุ 1,000 รูปนั้น เสด็จไปยังตำบลคยาสิสะ ประทับนั่งบนแผ่นหิน
- ทรงให้ภิกษุทั้งหมดนั้นดำรงอยู่ในอภินิหารด้วย อาทิตตปริยายเทศนา ใจความย่อว่า **ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นของร้อน ร้อนเพราะอะไร ร้อนเพราะไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ ร้อนเพราะความเกิด เพราะความแก่ เพราะความตาย เพราะความเศร้าโศก เพราะความคร่ำครวญ เพราะความทุกข์ เพราะความโทมนัส เพราะความคับแค้นใจ**
- เอ อย่างนี้เอง ได้พระอุรุเวลกัสสปะที่มีบริวารมากก็เท่ากับได้กำลังพลประกาศพระศาสนามากขึ้นตามไปด้วย
- ครู ถูกต้องแล้ว พระอุรุเวลกัสสปะเป็นกำลังสำคัญยิ่งในการประดิษฐานพระพุทธศาสนาในแคว้นมคธเสียวนะ ตามตำนานเล่าว่า พระพุทธเจ้าทรงพาภิกษุ 1,000 องค์นั้น เสด็จไปถึงเมืองราชคฤห์ ประทับที่สวนตาลหนุ่ม ชื่อลัญจิววัน พระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าแผ่นดินแคว้นมคธทรงทราบข่าว จึงพร้อมด้วยข้าราชการ เสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้า พระพุทธองค์ทอดพระเนตรเห็นข้าราชการบริพารของพระเจ้าพิมพิสาร มีกิริยาอาการไม่อ่อนน้อม จึงตรัสสั่งให้พระอุรุเวลกัสสปะ ประกาศให้คนเหล่านั้นทราบว่า ลัทธิของท่านไม่มีแก่นสาร
- คนเหล่านั้นสิ้นความสงสัย ตั้งใจฟังอนุปพุทธิกถาและอริยสัจ 4 พอจบเทศนา พระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยบริวาร 11 นหุต ได้ดวงตาเห็นธรรม คือบรรลุนิพพานอีก 1 นหุต ดำรงอยู่ในไตรสรณคมน์
- เอ คราวนี้ก็ประกาศพระศาสนาในแคว้นมคธสำเร็จเลยสินะคะ
- ครู ใช่แล้ว เพราะมีพระอุรุเวลกัสสปะเป็นผู้รู้จักเอาใจใส่บริษัท จึงทำให้มีคนเลื่อมใสศรัทธาในตัวท่านมาก มีบริวารมาก ท่านจึงได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายผู้มีบริวารมาก ท่านดำรงอายุสังขารสมควรแก่กาลเวลาแล้ว ก็ดับขันธนิพพาน

- วี   อย่างนี้เอง ผมก็อยากมีบิวรามากบ้างนะครับ จะทำยังไงดีนี่ ถึงจะมีได้บ้าง
- ริน   แหม... วี ตั้งใจเรียนให้ดีๆ ก่อนดีกว่ามั๊ยจ๊ะ ค่อยคิดเรื่องมีบิวรามาก
- เอ   นั่นนะสิ ทุกวันนี้ยังมาขอลอกการบ้านเออยู่เลย
- วีทำหน้าที่เจื่อนๆ อายๆ
- วี   โ้ยยยย อย่าเอาความจริงมาพูดกันแบบนี้สิ อายนะเนี่ย
- ครู   แต่รินกับเอก็พูดถุกนะ วี ฮ่าๆๆๆ
- วี   โหยยย คุณครูก็เป็นไปด้วย ไม่มีใครเข้าข้างผมเลย เฮ้ออออ
- ทุกคนหัวเราะขำวีแบบแซวๆ
- ทุกคน   ฮ่าๆๆๆๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 4

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระสารีบุตร (ตอนที่ 1)

ฉากห้องชมพู่ทวีป

เด็กๆ ตัวประกอบเดินไปมา / ครู ริน เอ วิ ทำท่ายืนคุยอยู่ด้วยกัน หน้าจอทีวี แล้วหุ่นยนต์เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) ก็เดินมาหา

บบ2 สวัสดีครับ เบิกบานมาแล้ว พร้อมให้บริการข้อมูลแล้วครับ

ครู อ้อ ส้มแนะนำให้ทุกคนรู้จักเลย นี่เบิกบานเป็นหุ่นยนต์ประจำนิทรรศการ จะมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับอนุพุทธประวัติที่เรามาดูกันในนิทรรศการแห่งนี้

ริน สวัสดีค่ะ เบิกบาน น่ารักจังเลย รินชอบชอบ ฮีๆ

บบ2 ชมแบบนี้ เบิกบานก็เงินแยสิครับ

วี แหม ที่กับเราไม่เห็นชมว่าน่ารักบ้างเลย

ริน ก็ทำตัวน่ารักๆ สินายวี จะได้มีคนชม

วีทำหน้าที่ง่อยๆ ตลกๆ

บบ2 ทุกคนรู้เรื่องอนุพุทธประวัติกันไปบ้างแล้วใช่ไหมครับ สนุกมั๊ยครับ

ริน สนุกมากเลยคะ ทำให้เข้าใจเรื่องราวสมัยพุทธกาลเพิ่มขึ้นเยอะเลย อ้อ จริงสิคะ รินเคยเห็นพระพุทธรูป จะมีพระสาวกยืนอยู่ข้างซ้าย-ขวา ด้วย ไม่นั่นใจว่าท่านเป็นใครคะ

วี อ้อ ก็พระสารีบุตร กับพระโมคคัลลานะไง แคนี่ก็ไม่รู้หรือริน

รินทำหน้าที่เวียงๆ วีนๆ

ริน แหม!!!... ก็รินไม่แน่ใจนี่

บบ2 ใช่อแล้วครับ ท่านทั้งสองเป็นพระอัครสาวก พระสารีบุตรจะอยู่เบื้องขวา พระโมคคัลลานะจะอยู่เบื้องซ้าย และประวัติของท่านก็น่าสนใจมากเลยครับ

เอ ริน (พูดพร้อมกัน) จริงหรือคะ

บบ2 เบิกบานจะเล่าประวัติของพระสารีบุตรให้ฟังก่อนนะครับ

เบิกบาน 2 ซี้ไปที่จอทีวี แล้วภาพก็ขึ้นมา

บบ2 ท่านผู้นี้คือ อุปติสสมาณพ กับ โกลิตะมาณพ หรือ พระสารีบุตรก่อนบวช กับพระโมคคัลลานะก่อนบวชนั่นเอง ท่านเป็นสหายนั่นตั้งแต่ยังเป็นฆราวาสแล้วครับ

พระสารีบุตร เป็นบุตรของวังคนตพราหมณ์กับนางสารีพราหมณี เกิดที่บ้านนาลกะหรือนาลันทา ไม่ไกลจากกรุงราชคฤห์ เดิมชื่อว่า **อุปติสสะ** เมื่อมาบวชในพระพุทธศาสนา เพื่อนพรหมจารีเรียกท่านว่า พระสารีบุตร เพราะเป็นบุตรนางสารี

อุปติสสมาณพนั้น เป็นบุตรแห่งสกุลผู้บริบูรณ์โดยโภคสมบัติและบริวาร ได้เรียนรู้ศิลปศาสตร์ เป็นมิตรชอบพอกันกับโกลิตมาณพ ผู้มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน บุตรแห่งสกุลผู้มั่งคั่งเหมือนกัน สองสหายนั่นไปเที่ยวดูการแสดงมหรสพในกรุงราชคฤห์เป็นประจำอมร่าเรียงในเวลาควรร่าเรียง สดใจในเวลาควรสดใจ ให้รางวัลในเวลาควรให้ วันหนึ่งเขาทั้งสองชวนกันไปดูมหรสพเหมือนอย่างเคย แต่ไม่ร่าเรียงเหมือนวันก่อน ๆ

โกลิตะจึงถามอุปติสสะว่า “ดูเหมือนท่านไม่สนุกเหมือนในวันอื่น ท่านเป็นอย่างไรหรือ”

อุปติสสะตอบว่า “มีอะไรที่น่าสนใจในการแสดงนี้ คนเหล่านี้ยังไม่ทันถึง 100 ปี ก็จะต้องจากโลกนี้ไป การดูมหรสพจะมีประโยชน์อะไร เราควรแสวงหาโมกขธรรมดีกว่า เรานั่งคิดอยู่อย่างนี้ ท่านคิดอย่างไร”

โกลิตะกล่าวว่า “เราก็คิดเหมือนท่าน”

สองสหายนี่มีความเห็นร่วมกันอย่างนั้นแล้ว จึงพาบริวารไปขอบวชอยู่ในสำนักของสัทธชัยปริพาชก เรียนลัทธิสมัยของอาจารย์ได้ทั้งหมดแล้ว ท่านจึงให้เป็นผู้ช่วยสั่งสอนหมู่ศิษย์ต่อไป สองสหายนั่น ก็ปฏิเสธ เพราะยังไม่มั่นใจในลัทธิของอาจารย์ จึงนัดหมายกันว่าใครได้โมกขธรรมก่อนจงบอกแก่กัน

ครั้นพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้แล้ว ทรงแสดงธรรมสั่งสอนประชุมชนประกาศพระศาสนา เสด็จมาถึงกรุงราชคฤห์ ประทับอยู่ ณ วัดเวฬุวัน วันหนึ่งพระอัสสชิ หนึ่งในพระปัญจวัคคีย์ เข้าไปบิณฑบาตในกรุงราชคฤห์ อุปติสสปริพาชกมาจากสำนักของตน ได้เห็นพระอัสสชิ มีอาการน่าเลื่อมใส จะก้าวไป ถอยกลับ เหลียวซ้ายแลขวา คู้แขน เขยียดแขน งามทุกอิริยาบถ ทอดจักษุแต่พอประมาณ มีอาการต่างจากบรรพชิตในครั้งนั้น อยากจะทราบว่าเป็นใครมาจากไหน แต่ยังไม่อาจถามได้ ด้วยเห็นว่าเป็นเวลาไม่สมควร เพราะท่านกำลังเดินบิณฑบาตอยู่ จึงติดตามไปข้างหลัง

ครั้นเห็นท่านกลับจากบิณฑบาตแล้ว ได้เข้าไปหาแล้วถามว่า “ท่านผู้มีอายุ อินทรีย์ของท่านหมดจด ผ่องใส ท่านบวชอุทิศใคร ใครเป็นศาสดาของท่าน ท่านชอบใจธรรมของใคร”

พระเถระตอบว่า “ผู้มีอายุ เราบวชอุทิศพระมหาสมณะ ผู้เป็นโอรสทายราชออกจากศากยสกุล ท่านนั้นเป็นศาสดาของเรา เราชอบใจธรรมของท่านนั้น”

อุปติสสะปริพาชกถามต่อไปว่า “พระศาสดาของท่านสั่งสอนอย่างไร”

พระเถระตอบว่า “ผู้มีอายุ เราเป็นผู้ใหม่ บวชยังไม่นาน ฟังมาแต่พระธรรมวินัยนี้ ไม่อาจแสดงธรรมแก่ท่านโดยกว้างขวาง เราจะกล่าวความแก่ท่านแต่โดยย่อพอรู้ความ” อุปติสสะปริพาชกจึงขอให้ท่านแสดงตามความสามารถ จะน้อยหรือมากก็ตาม พระอัสสชิ จึงกล่าวคาถาว่า

ธรรมเหล่าใดเกิดจากเหตุ พระตถาคตทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น ความดับแห่งธรรมเหล่านั้นและอุบายเป็นเหตุดับแห่งธรรมเหล่านั้นไว้ด้วย พระมหาสมณะมีปกติตรัสสอนอย่างนี้

บบ2 อุปติสสะปริพาชกได้ฟังเพียง 2 บทเท่านั้นก็ดำรงอยู่ในโสดาปัตติผล

เอ ไอ้โห... ฟังแค่ 2 บทก็บรรลุโสดาปัตติผลเลยหรอคะ เก่งจัง

ริน เอ... พอท่านอุปติสสะได้ธรรมแล้วต้องรีบไปบอกเพื่อนท่านแน่ๆ เลย ไข้ไหมคะ

บบ2 ถูกต้องครับ ท่านต้องทำตามสัญญาอยู่แล้ว

พอพระอัสสชิกกล่าวคาถาเสร็จ อุปติสสะปริพาชกก็ถามพระเถระว่า พระศาสดาของเราประทับอยู่ที่ไหน พระเถระตอบว่า ผู้มีอายุ พระศาสดาประทับอยู่ที่วัดเวฬุวัน ปริพาชกกล่าวว่า ถ้าอย่างนั้น พระผู้เป็นเจ้าของไปก่อนเกิด กระผมจะกลับไปบอกสหาย จะพากันไปเฝ้าพระศาสดา ครั้นพระเถระไปแล้ว ก็กลับมาสำนักของปริพาชก บอกข่าวที่ได้ไปพบพระอัสสชิให้โกลิตปริพาชกทราบ แล้วแสดงธรรมนั้นให้ฟัง

โกลิตปริพาชกก็ได้ดวงตาเห็นธรรมเหมือนอุปติสสะ แล้วชวนกันไปเฝ้าพระพุทธเจ้า แต่พากันไปลาสัจจะผู้เป็นอาจารย์เดิมก่อน ท่านสัจจะปริพาชกห้ามไว้และอ้อนวอนให้อยู่ช่วยสอนศิษย์หลายครั้ง แต่สองสหายนั้นก็ไม่ฟังพาบริวารไปวัดเวฬุวันเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลขออุปสมบท พระองค์ทรงอนุญาตให้เป็นภิกษุด้วยกันทั้งสิ้น

บบ2 ในภิกษุเหล่านั้น ภิกษุผู้เป็นบริวารได้สำเร็จอรหัตผลก่อน

ส่วนโกลิตหรือพระโมคคัลลานะ หลังอุปสมบทได้ 7 วัน จึงได้สำเร็จอรหัตผล

เอ อ้าว แล้วพระสารีบุตรล่ะคะ?

บบ2 ถ้าอยากรู้ว่าท่านจะบรรลุอรหัตผลได้ยังไง ต้องติดตามในตอนต่อไปครับ

เอ ริน วี ว้า !!

ครู เอาละ ให้เบิกบานเค้าพักก่อน เดี่ยวค่อยมาฟังกันต่อนะทุกคน

เอ ริน วี ค่า / คร้าบ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 5

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระสารีบุตร (ตอนที่ 2)

ฉากห้องชมพู่ทวีป

เด็ก ๆ ตัวประกอบเดินไปมา / ครู ริน เอ วิ ยืนอยู่ด้วยกัน

เอ   เมื่อไหร่เบิกบานจะมาชะทีน้ำ อยากรู้อะไรของพระสารีบุตรต่อแล้วอ๊ะ

ริน   นั่นนะสิ เดินรอ ดูข้อมูลในห้องนี้จนจะหมดแล้วเนี่ย

วิ   พวกผู้หญิงนี่ขี้บ่นจั่งเลยยย

รินหันขวับ

ริน   ว่าไงนะนายวิ!!?

วิ   ปะๆ เปล่าจ้ะ อ้าว นั่นไง เบิกบานมาโนนแล้ว

เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) เดินเข้าห้องมา

บบ2   ขอโทษที่ให้รอนะคร้าบ เบิกบานกลับมาแล้ว

รินกับเอทำหน้าดีใจ

เอ   เฮ้ๆๆ เบิกบานมาแล้ว

ริน   รีบเล่าต่อเร็วๆ เลยค๊ะ รินอยากรู้แล้วว่าพระสารีบุตรท่านบรรลุอรหัตผลได้อย่างไร

บบ2   ได้เลยคร้าบ เบิกบานจะเล่าให้ฟังต่อนะคร้าบ อะแฮ่มๆ!

ภาพจอทีวี ปรากฏภาพขึ้นมา

บบ2   ฝ่ายพระสารีบุตรหลังจากบวชแล้วได้ 15 วัน เข้าไปอาศัยอยู่ในถ้ำสุกรขาตาแห่งเดียวกับ
พระพุทธเจ้า ขณะถวายงานพัดเพื่อปรนนิบัติอยู่

พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมชื่อว่า **เวทนาปริคคหสูตร** แก่ที่ฆนขปริพาชกผู้เป็นหลานชายของท่าน
มีใจความย่อว่า **เวทนา 3 อย่าง คือ สุข ทุกข์ อุเบกขา คือ ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุข ทั้ง 3 อย่างนี้ ไม่เที่ยง**

ปัจจัยปรุงแต่ง อาศัยปัจจัยเกิดขึ้นแล้ว มีความสิ้นไป เสื่อมไป คลายไป ดับไปเป็นธรรมดา พระอริยสาวกผู้ได้ฟังแล้ว เมื่อเห็นอย่างนี้ ย่อมเบื่อหน่ายทั้งในสุข ทุกข์ อุเบกขา เมื่อเบื่อหน่ายก็ปราศจากกำหนด เพราะปราศจากกำหนด จิตก็หลุดพ้นจากความถือมั่น

พระสารีบุตรได้ส่งญาณไปตามกระแสแห่งพระธรรมก็ได้บรรลุอรหัตตผล เหมือนกับผู้บริโภคอาหารที่เขาตกให้คนอื่น ส่วนที่มันขบปรีพาทก เป็นแต่ได้ดวงตาเห็นธรรม สิ้นความเคลือบแคลงสงสัยในพระพุทธศาสนา ทูลสรรเสริญพระธรรมเทศนาและแสดงตนเป็นอุบาสก

บบ2 พระสารีบุตรนั้นเป็นผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาด ได้เป็นกำลังสำคัญของพระพุทธเจ้าในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา จึงได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายผู้มีปัญญามาก เป็นผู้สามารถแสดงธรรมจักรและอริยสัจ 4 ให้กว้างขวางพิสดารเหมือนกับพระองค์

วี สมแล้วที่เป็นพระอัครสาวกของพระพุทธเจ้า

บบ2 ไซ้แล้วครับ แล้วนอกจากนี้ ถ้ามีภิกษุมาทูลลาจะเที่ยวจาริกไปทางไกล โดยมากตรัสสั่งให้ไปลาพระสารีบุตรก่อน เพื่อท่านจะได้สั่งสอนเธอทั้งหลาย เช่นครั้งหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่เมืองเทวทหะ ภิกษุเป็นอันมากเข้าไปเฝ้าพระองค์ ทูลลาจะไปปัจฉาภุมิชนบท พระองค์ตรัสถามว่า “ท่านทั้งหลายบอกสารีบุตรแล้วหรือ” ภิกษุเหล่านั้นทูลว่า “ยังไม่ได้บอก” จึงตรัสสั่งให้ไปลาพระสารีบุตร แล้วทรงยกย่องว่า พระสารีบุตรเป็นผู้มีปัญญามาก อนุเคราะห์เพื่อนบรรพชิต ภิกษุเหล่านั้นก็ไปลาตามรับสั่ง

เด็กๆ ทุกคนฟังตาปริบๆ แล้วรินก็ถามขึ้นมาอีก

ริน เอ... พระสารีบุตรกับพระโมคคัลลานะเป็นเพื่อนกัน และเป็นพระอัครสาวกทั้งคู่ พระสารีบุตรได้รับการยกย่องแบบนี้ แล้วพระโมคคัลลานะละคะ

บบ2 เป็นคำถามที่ดีครับ ตามประวัติท่านเล่าว่า ....

พระพุทธเจ้าตรัสยกย่องพระสารีบุตรเป็นคู่กับพระโมคคัลลานะ ดังตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า

“ภิกษุทั้งหลาย ท่านทั้งหลายคบกับสารีบุตรและโมคคัลลานะเถิด เธอเป็นผู้มีปัญญามาก อนุเคราะห์สหพรหมจารีเพื่อนบรรพชิตทั้งหลาย สารีบุตรเปรียบเหมือนมารดาผู้ให้เกิด โมคคัลลานะเปรียบเหมือนแม่นมผู้เลี้ยงทารกที่เกิดแล้วนั้น สารีบุตรยอมแนะนำให้ตั้งอยู่ในโสตาปัตติผล โมคคัลลานะยอมแนะนำให้ตั้งอยู่ในคุณเบื้องบนที่สูงกว่านั้น”

บบ2 มีคำเรียกยกย่องพระสารีบุตรอีกอย่างหนึ่งว่า **พระธรรมเสนาบดี** นี้เป็นคำเลียนแบบมาจากคำเรียกแม่ทัพ ดังจะกลับความให้ตรงกันข้ามว่า กองทัพทำศึกไปถึงไหน ย่อมสร้างความวิบัติถึงนั้น หมู่สงฆ์ผู้ประกาศพระศาสนา ได้ชื่อว่าธรรมเสนา คือกองทัพธรรม เมื่อกองทัพธรรมนี้ไปถึงไหน ย่อมแผ่ประโยชน์สุขไปถึงนั้น

พระพุทธเจ้าเป็นจอมธรรมเสนา เรียกว่าพระธรรมราชา พระสารีบุตรเป็นกำลังสำคัญของพระพุทธเจ้า ใน
ภารุทธะนี้ ได้สมญาว่า พระธรรมเสนาบดี แม่ทัพธรรม

บบ2 และพระสารีบุตรนั้น ยังเป็นผู้มีความกตัญญูอีกด้วยนะครับ อย่างที่เล่าไปว่าท่านได้ฟังธรรมที่
พระอัสสชิแสดง ได้ธรรมจักขุแล้วมาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ตั้งแต่นั้นมา ท่านนับถือพระอัสสชิ
เป็นอาจารย์ จำกันได้มั๊ยครับ

เอ จำได้ค่ะ แล้วยังไงต่อคะ??

บบ2 มีเรื่องเล่าว่า พระอัสสชิอยู่ทางทิศใด ก่อนนอน ท่านจะนมัสการและนอนหันศีรษะไปทางทิศนั้น
ภิกษุที่ไม่รู้เรื่อง ย่อมสำคัญว่า ท่านนอบน้อมทิศตามลัทธิของพวกมิจฉาทิฎฐิ

ความทราบถึงพระพุทธเจ้า ตรัสแก่ว่า ท่านมิได้นอบน้อมทิศ ท่านนมัสการพระอัสสชิผู้เป็นอาจารย์
แล้วประทานพระพุทธศาสนานี้ว่า พุทธมามกะ รู้แจ้งธรรมอันพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงแล้วจากท่าน
ผู้ใด ควรนมัสการท่านผู้นั้นโดยเคารพ

เอ โห... ท่านมีความกตัญญูอย่างมากจริงๆ ค่ะ

บบ2 ไม่ใช่แค่นั้นนะครับ มีอีกเรื่องหนึ่งคือ มีพราหมณ์ผู้หนึ่ง ชื่อราธะ ปรรณนาจะอุปสมบท แต่เพราะ
เป็นผู้ซรอกินไป ภิกษุทั้งหลายไม่รับอุปสมบทให้ ราธะเสียใจ เพราะไม่ได้สมปรรณนา มีร่างกายชুব
ชืดผิวพรรณไม่สดใส พระพุทธเจ้าทอดพระเนตรเห็นผิดปกติไป ตรัสถามทราบความแล้ว ตรัสถาม
ภิกษุทั้งหลายว่า มีใครระลึกถึงอุปการะของราธะได้บ้าง พระสารีบุตรกราบทูลว่า “ข้าพระองค์ระลึก
ได้อยู่ ครั้งหนึ่งเข้าไปบิณฑบาตในกรุงราชคฤห์ ราธะได้ถวายภิกษาแก่ข้าพระองค์ทัพพีหนึ่ง”
พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญว่า “เธอเป็นผู้กตัญญูอย่างยิ่ง อุปการะเพียงเท่านี้จำได้ไม่ลืม”

บบ2 จึงตรัสให้พระสารีบุตรรับเป็นพระอุปัชฌาย์บวชราธะพราหมณ์ ด้วยวิธี **ญัตติจตุตถกรรมวาจา** เป็น
รูปแรกในพระพุทธศาสนา

ริน อย่างนี้เอง...

บบ2 และความกตัญญูของท่านไม่ได้มีเพียงเท่านั้นะครับ เมื่อพระสารีบุตร บวชได้ 44 พรรษา ทูลลา
พระพุทธเจ้าไปโปรดมารดาที่บ้านเกิด พร้อมกับบริวารของท่าน ท่านโปรดมารดาได้บรรลุโสดาปัตติ
ผล แล้วนิพพานใกล้รุ่งวันเพ็ญเดือน 12 ครับ

รับหน้าริน เอ วิ ยืนฟัง ทำสีหน้าเศร้าเล็กน้อย

บบ2 พอรุ่งขึ้น พระจุนทะน้องชายได้ทำมาปนกิจ เก็บอัฐิธาตุไปถวายพระพุทธเจ้า ณ วัดพระเชตะวัน กรุงสา
วัติ ทรงโปรดให้ก่อพระเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุไว้ ณ ที่นั้น... เรื่องราวก็มีเท่านี้ละครับ

-
- ริน   ขอบคุณนะคะ พวกเราฟังกันเพลินเลย
- วี   แล้วเรื่องต่อไป จะเป็นเรื่องราวของใครล่ะครับ
- บบ2   ยังไม่บอกดีกว่า ให้ติดตามตอนต่อไปครับ
- วี   โหยยยย อีกแล้วอ๊ะ ให้รอทุกที
- ทุกคน   ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 6

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระโมคคัลลานะ

ฉากห้องชมพู่ทวีป

เด็กๆ ตัวประกอบเดินไปมา / ครู ริน เอ วิ เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) ยืนอยู่ด้วยกัน

เบิกบาน2 ฟังเรื่องพระสารีบุตรไปแล้ว เรามาฟังเรื่องพระสหายของท่าน พระโมคคัลลานะกันต่อ
เลยดีมั๊ยคร้าบ

ริน เอ วิ ดีค่ะ / ดีครับ

ริน เรื่องของพระโมคคัลลานะ ต้องน่าสนใจไม่แพ้พระสารีบุตรแน่ๆ เลยค่ะ

เบิกบาน2 แน่อนสิครับ ประวัติพระอัครสาวกเขียวหน้า

บุญ เดินมาด้านหลังวี เดินแบบง่วงๆ หาวนอนให้เห็น

บุญ ฮ้าววววว (หาวนอน)

วี อะไรเนี่ยบุญ? เดินมากี่หาวหวิดเขียวนะ

ครูเลยหันมาหาบุญ

ครู เอ้า บุญ... ครูอุตส่าห์พามาฉันทรรคการ ทำไมมาหาว ง่วงนอนแบบนี้ละ

บุญ ขะ ขอโทษครับ เมื่อคืนผมตื่นตื่นที่จะได้มาฉันทรรคการ เลยนอนไม่ค่อยหลับนะครับ แหะๆ

ครู ถ้าง่วงขนาดนี้ ตั้งใจฟังเรื่องพระโมคคัลลานะให้ดีๆ นะ จะรู้วิธีจัดความง่วง

บุญ เอ? วิธีจัดความง่วง ทำยังไงเหอครับ

ริน นั้นสิคะ หนูก็อยากรู้ค่ะ

เบิกบาน2 ซี้ไปที่รูปภาพพระโมคคัลลานะในจอทีวี แล้วก็เล่าเรื่องของท่าน

เบิกบาน2 **พระโมคคัลลานะ** เป็นบุตรพราหมณ์ผู้เป็นนายบ้านของตระกูลโมคคัลลานะและนางโมคคัลลีย์
เกิดที่บ้านโกลิตคาม ไม่ไกลจากกรุงราชคฤห์ ก่อนการเสด็จอุบัติแห่งพระผู้มีพระภาคของเราทั้งหลาย เดิมชื่อโกลิ

ตะ เรียกตามโคตรว่า โมคคัลลานะ เป็นเพื่อนสนิทกับอุบุดิสสมานพตั้งแต่เยาว์วัย มีสกุลเสมอกัน ศึกษา
ศิลปวิทยา ออกบวชเป็นปริพาชก และอุปสมบทในพระธรรมวินัยนี้ด้วยกัน

ท่านอุปสมบทได้ 7 วัน ขณะทำความเพียรอยู่ที่บ้านกัลลวาลมุตตคาม แคว้นมคธ ถูกถิ่นมิทธะ
ครอบงำ ท้อแท้โง่งงอยู่

พระพุทธเจ้าเสด็จไปที่นั่น ทรงแสดงอุบายสำหรับระงับความโง่งง 8 อย่าง

คือ

โมคคัลลานะ เมื่อเธอมีสัญญาอย่างไร ความง่วงนั้นครอบงำได้ ควรทำในใจถึงสัญญานั้นให้มาก ข้อ
นี้จะเป็นเหตุให้เธอละความง่วงนั้นได้

ถ้ายังละไม่ได้ แต่นั่นเธอควรตรึกตรองพิจารณาถึงธรรมตามที่ได้ฟังและได้เรียนมา ด้วยใจของเธอ

ถ้ายังละไม่ได้ เธอควรสาธยายธรรมที่ได้ฟังและได้เรียนมาโดยพิสดาร

ถ้ายังละไม่ได้ แต่นั่นเธอควรยอนช่องหูทั้งสองข้างและลูบตัวด้วยฝ่ามือ

ถ้ายังละไม่ได้ แต่นั่นเธอควรลุกขึ้นยืนแล้วลูบนิยน์ตาด้วยน้ำเหลียวดูทิศทั้งหลายแห่งนาคาวนัษัตร
ฤกษ์

ถ้ายังละไม่ได้ แต่นั่นเธอควรทำในใจถึงอาโลกสัญญาคือความสำคัญในแสงสว่าง ตั้งความสำคัญว่า
กลางวันไว้ในใจให้เหมือนกันทั้งกลางวันกลางคืน มีใจแจ่มใสไม่มีอะไรหุ้มห่อ ทำใจอันมีแสงสว่างให้เกิดขึ้น

ถ้ายังละไม่ได้ แต่นั่นเธอควรอธิษฐานจงกรม กำหนดหมายเดินกลับไปกลับมาสำรวจอินทรีย์มีใจไม่
คิดไปภายนอก

ถ้ายังละไม่ได้ แต่นั่นเธอควรสำเร็จสี่ทิสยา คือนอนตะแคงข้างขวา ซ้อนเท้าเหลื่อมเท้า มีสติสัมปชัญญะ
ทำความเข้าใจในอันจะลุกขึ้นไว้ในใจ ตื่นแล้วรีบลุกขึ้นด้วยความตั้งใจว่า เราจักไม่ประจบสุขในการนอน โมค
คัลลานะ เธอควรสำเหนียกใจอย่างนี้แล

เด็ก ๆ ทำหน้าที่จัด

บุญ โห... มีวิธีแก้ง่วงเยอะขนาดนี้เลยหรือครับ ว่าแต่... ผมจะจำไหวมั๊ยเนี่ย

ริน อย่างน้อย แค่ง่วงประวัติพระโมคคัลลานะ บุญก็ตื่น หายง่วงแล้วเห็นมั๊ยละ

บุญ อ๊ะ จริงด้วยริน!! ตาสว่างแล้วเนี่ย

วี แล้วพอพระโมคคัลลานะได้รับอุบายแก้ง่วงแล้ว ท่านต้องทำยังไงต่อครับ ถึงจะบรรลุธรรม
ได้?

เบิกบาน2 ต่อจากนั้น...

พระโมคคัลลานะ ได้กราบทูลถามถึงข้อปฏิบัติอันนำไปสู่ธรรมเป็นที่สิ้นไปแห่งตัณหา พระพุทธองค์
ตรัสตอบว่า

“ธรรมทั้งปวงไม่ควรยึดมั่น เมื่อทราบชัดธรรมทั้งปวงด้วยปัญญาอย่างนี้แล้ว ได้สวैयाหนานอันเป็นสุข
เป็นทุกข์ หรือไม่สุขไม่ทุกข์ข้อใดอย่างหนึ่ง ให้พิจารณาด้วยปัญญาอันประกอบด้วยความหน่าย ความ
ดับ และความไม่ยึดมั่น จิตก็จะพ้นจากอาสวกิเลส”

เบิกบาน2 พระโมคคัลลานะปฏิบัติตามพระพุทธโอวาทที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอน ก็ได้สำเร็จจอร์หัตผลในวันนั้น
เลยครับ

เอ แคตัดความง่วงได้ ท่านก็เจริญปัญญาต่อ แล้วไปถามพระพุทธเจ้า ปฏิบัติจนสำเร็จจอร์หัตผลเลยเธอ
คะ

เบิกบาน2 ใช่ครับ หลังจากอุปสมบทได้ 7 วัน พระโมคคัลลานะก็สำเร็จจอร์หัตผล แล้วจำกันได้ไหมครับว่าพระ
สารีบุตรสำเร็จจอร์หัตผลหลังอุปสมบทได้กี่วัน

เอ จำได้คะ 15 วันใช่มีัยคะ

เบิกบาน2 ถูกต้องครับ จำเก่งมากๆ เลย

วี แล้วเรื่องของพระโมคคัลลานะเป็นยังไงต่อเธอครับ ต้องมีเรื่องราวอะไรอีกแนวๆ

เบิกบาน2 อयरารู้ ต้องฟังในตอนต่อไปครับ

วี โหยยยยย ชอบจบค้างไว้ให้อयरารู้ทุกทีเลย

ทุกคน ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระโมคคัลลานะ ตอนที่ 2

ฉากห้องชมพุทวิป

ครู ริน เอ วี เบิกบาน2 และบุญ ยืนด้วยกัน

ครู ไง บุญ หายว่งแล้วไข่ม้อย

บุญ ตอนนี้ตาสว่างสุดๆ เลยครับ เพราะว่าอยากฟังเรื่องของพระโมคคัลลานะต่อแล้ว

เอ เอ มีเรื่องอยากถามค่ะ อย่างพระสารีบุตร ได้รับการสรรเสริญว่าเป็นผู้มีปัญญามาก แล้วพระโมคคัลลานะ ท่านเป็นเลิศในด้านไหนหรือคะ?

บบ2 พระโมคคัลลานะ ได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย เป็นผู้มึฤทธิ์มาก ครับ

วี โอ้โฮ? มีฤทธิ์? ฤทธิ์แบบไหนหรือครับ?

บบ2 ก็อย่างเช่น ... พระโมคคัลลานะสามารถเที่ยวจาริกไปในสวรรค์ ถ้ามเหล่าเทพบุตรและเทพธิดาถึงกรรมที่ทำให้มาบังเกิดในสวรรค์ เมื่อได้รับคำตอบแล้ว กลับลงมาบอกเล่าในมนุษยโลก อีกทางหนึ่ง เที่ยวจาริกไปในนรก พบสัตว์ได้เสวยทุกข์มีประการต่าง ๆ ถ้ามถึงกรรมที่ทำให้มาบังเกิดในนรก เมื่อได้รับคำตอบแล้ว นำมาเล่าในมนุษยโลกให้เห็นบาปบุญคุณโทษ ทำให้คนทั้งหลายเกิดศรัทธาเข้ามานับถือพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก

ริน โห น่าฟังมากเลยคะ ท่านไปสวรรค์ ไปนรกได้ด้วย รินอยากเห็นบ้างจ้ะว่า สวรรค์ กับนรก เป็นยังไง

เอ สวรรค์อะ ก็อยากเห็นอยู่นะ แต่นรกนี่ไม่เอาอะ น่ากลัวจะตาย

ครู ถ้าไม่อยากเห็นนรก ก็ทำบุญทำความดีไว้เยอะๆ

บบ2 คุณครูพูดถูกเลยครั้บ เอาละ มาฟังเรื่องของพระโมคคัลลานะกันต่อดีกว่า

ทุกคน คำ / คร้าบ

- บป2 พระโมคคัลลานะ ยังมีความรู้ด้านนวัตรกรรมด้วยนะครับ คือ การก่อสร้าง ได้รับการแต่งตั้งจาก พระพุทธเจ้าให้เป็น **นวกัมมาธิฐาธา** ควบคุมดูแลการก่อสร้างวัดบุพพาราม กรุงสาวัตถี ที่นางวิสาขาบริจาคทรัพย์สร้างถวายด้วยครับ
- ริน ท่านเก่งหลายอย่างเลยนะคะ แถมยังมีฤทธิ์มาก คงไม่มีใครกล้าทำอะไรท่านแน่ๆ เลย
- บป2 ถึงท่านจะมีฤทธิ์มาก แต่ก็ยังถูกโจรปองร้าย พยายามจะฆ่าท่านถึง 3 ครั้งเชียวนะครับ
- ริน เอ วิ บุญ ทำหน้าเหวอกันหมด
- เอ อ้า!! เพราะอะไรเหอคะ?
- บป2 พวกโจรถูกพวกเดียรฉัตรว่าจ้างพวกโจรให้ไปฆ่าพระโมคคัลลานะ เพราะโกรธว่าทำให้เสื่อมจากลาภสักการะครับ
- บุญ แต่ท่านก็มีฤทธิ์ น่าจะหนีได้นี้ครับ?
- บป2 ใช่ครับ พวกโจรพยายามฆ่าท่านถึง 3 ครั้ง สองครั้งแรกท่านเหาะหนีไป แต่ครั้งที่ 3 ท่านพิจารณาเห็นกรรมที่ทำไว้แต่ปางก่อนติดตามมาให้ผล จึงไม่หนี ยอมให้พวกโจรฆ่าตามต้องการ พวกโจรทุบตีท่านจนกระดูกแตกละเอียด เข้าใจว่าตายแล้ว นำไปซ่อนไว้ในพุ่มไม้แห่งหนึ่ง
- เด็กๆ ทุกคนทำหน้าที่สลดแถมสยอง
- วี อี้... กรรมนี้น่ากลัวแท้!!
- ริน ขนาดท่านเป็นถึงพระอรหันต์ ยังโดนกระทำแบบนี้เลยเหอคะ...
- บป2 เพราะพระโมคคัลลานะไม่ปฏิเสธกรรมที่ทำไว้แต่ปางก่อน แต่ถึงท่านจะโดนทุบตีจนกระดูกแตกละเอียด ท่านก็ยังไม่ถึงแก่ภรรณภาพนะครับ
- ทุกคน อ้า??
- บป2 ท่านได้รักษาตนเองด้วยกำลังมาน ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าทูลลา กลับมานิพพาน ณ ที่เดิม ในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 12 หลังพระสารีบุตรครึ่งเดือน พระพุทธเจ้าได้เสด็จไปทำฌาปนกิจแล้ว รับสั่งให้เก็บอัฐิธาตุไปก่อเจดีย์บรรจุไว้ใกล้ซุ้มประตูวัดเวฬุวัน กรุงราชคฤห์
- ริน เรื่องราวเป็นอย่างนี้เอง
- เอ เอ้อ น่าเสียดายคนเก่งๆ ท่านน่าจะมียิวิตอยู่อีกนานๆ นะคะ

-
- ริน   นั่นสิ....
- ครู   นอกจากพระสารีบุตร กับพระโมคคัลลานะแล้ว ก็ยังมีพระสาวกรูปอื่นๆ ที่ช่วยประกาศ
พระพุทธศาสนาอีกมากมายเลยนะ
- เอ   โห อีกมากเลยเหรอะ
- บบ2   ใช่แล้วครับ ถ้าอยากรู้...
- วี   ก็ต้องติดตามต่อนะครับ!!
- บบ2   โหยยยย แอ้งเบิกบานพูดแบบนี้ก็แะสิครับ
- ทุกคน   ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 7

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระโมคคัลลานะ ตอนที่ 2

ฉากห้องชมพู่ทวีป

ครู ริน เอ วี เบิกบาน2 และบุญ ยืนด้วยกัน

ครู ไง บุญ หายว่งแล้วไข่ม้อย

บุญ ตอนนี้ตาสว่างสุดๆ เลยครับ เพราะว่าอยากฟังเรื่องของพระโมคคัลลานะต่อแล้ว

เอ เอ มีเรื่องอยากถามค่ะ อย่างพระสารีบุตร ได้รับการสรรเสริญว่าเป็นผู้มีปัญญามาก แล้วพระโมคคัลลานะ ท่านเป็นเลิศในด้านไหนหรือคะ?

บบ2 พระโมคคัลลานะ ได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย เป็นผู้มฤตุมาก ครับ

วี โอ้โฮ? มีฤทธิ์? ฤทธิ์แบบไหนหรือครับ?

บบ2 ก็อย่างเช่น ... พระโมคคัลลานะสามารถเที่ยวจาริกไปในสวรรค์ ถามเหล่าเทพบุตรและเทพธิดาถึงกรรมที่ทำให้มาบังเกิดในสวรรค์ เมื่อได้รับคำตอบแล้ว กลับลงมาบอกเล่าในมนุษยโลก อีกทางหนึ่ง เที่ยวจาริกไปในนรก พบสัตว์ได้เสวยทุกข์มีประการต่าง ๆ ถามถึงกรรมที่ทำให้มาบังเกิดในนรก เมื่อได้รับคำตอบแล้ว นำมาเล่าในมนุษยโลกให้เห็นบาปบุญคุณโทษ ทำให้คนทั้งหลายเกิดศรัทธาเข้ามานับถือพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก

ริน โท น่าฟังมากเลยคะ ท่านไปสวรรค์ ไปนรกได้ด้วย รินอยากเห็นบ้างจังว่า สวรรค์ กับนรกเป็นยังไง

เอ สวรรค์อะ ก็อยากเห็นอยู่นะ แต่นรกนี่ไม่เอาอะ น่ากลัวจะตาย

ครู ถ้าไม่อยากเห็นนรก ก็ทำบุญทำความดีไว้เยอะๆ

บบ2 คุณครูพูดถูกเลยครับ เอาละ มาฟังเรื่องของพระโมคคัลลานะกันต่อดีกว่า

ทุกคน คำ / ครับ

- บป2 พระโมคคัลลานะ ยังมีความรู้ด้านนวกกรรมด้วยนะครับ คือ การก่อสร้าง ได้รับการแต่งตั้งจาก พระพุทธเจ้าให้เป็น **นวกัมมาธิฐาณีย์** ควบคุมดูแลการก่อสร้างวัดบุพพาราม กรุงสาวัตถี ที่นางวิสาขาบริจาคทรัพย์สร้างถวายด้วยครับ
- ริน ท่านเก่งหลายอย่างเลยนะคะ แถมยังมีฤทธิ์มาก คงไม่มีใครกล้าทำอะไรท่านแน่ๆ เลย
- บป2 ถึงท่านจะมีฤทธิ์มาก แต่ก็ยังถูกโจรปองร้าย พยายามจะฆ่าท่านถึง 3 ครั้งเชียวนะครับ
- ริน เอ วิ บุญ ทำหน้าเหวอกันหมด
- เอ อ้า!! เพราะอะไรเหอคะ?
- บป2 พวกโจรถูกพวกเดียรถีย์ว่าจ้างพวกโจรให้ไปฆ่าพระโมคคัลลานะ เพราะโกรธว่าทำให้เสื่อมจากลาภสักการะครับ
- บุญ แต่ท่านก็มีฤทธิ์ น่าจะหนีได้นี้ครับ?
- บป2 ใช่ครับ พวกโจรพยายามฆ่าท่านถึง 3 ครั้ง สองครั้งแรกท่านเหาะหนีไป แต่ครั้งที่ 3 ท่านพิจารณาเห็นกรรมที่ทำไว้แต่ปางก่อนติดตามมาให้ผล จึงไม่หนี ยอมให้พวกโจรฆ่าตามต้องการ พวกโจรทุบตีท่านจนกระดูกแตกละเอียด เข้าใจว่าตายแล้ว นำไปซ่อนไว้ในพุ่มไม้แห่งหนึ่ง
- เด็กๆ ทุกคนทำหน้าที่สลดแถมสยอง
- วี อี้... กรรมนี้น่ากลัวแท้!!
- ริน ขนาดท่านเป็นถึงพระอรหันต์ ยังโดนกระทำแบบนี้เลยเหอคะ...
- บป2 เพราะพระโมคคัลลานะไม่ปฏิเสธกรรมที่ทำไว้แต่ปางก่อน แต่ถึงท่านจะโดนทุบตีจนกระดูกแตกละเอียด ท่านก็ยังไม่ถึงแก่ภรรณภาพนะครับ
- ทุกคน อ้า??
- บป2 ท่านได้รักษาตนเองด้วยกำลังมาน ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าทูลลา กลับมานิพพาน ณ ที่เดิม ในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 12 หลังพระสารีบุตรครึ่งเดือน พระพุทธเจ้าได้เสด็จไปทำฌาปนกิจแล้ว รับสั่งให้เก็บอัฐิธาตุไปก่อเจดีย์บรรจุไว้ใกล้ซุ้มประตูวัดเวฬุวัน กรุงราชคฤห์
- ริน เรื่องราวเป็นอย่างนี้เอง
- เอ เอ้อ น่าเสียดายคนเก่งๆ ท่านน่าจะมียิวิตอยู่อีกนานๆ นะคะ

-
- ริน   นั่นสิ....
- ครู   นอกจากพระสารีบุตร กับพระโมคคัลลานะแล้ว ก็ยังมีพระสาวกรูปอื่นๆ ที่ช่วยประกาศ
พระพุทธศาสนาอีกมากมายเลยนะ
- เอ   โห อีกมากมายเหรอะ
- บบ2   ใช่แล้วครับ ถ้าอยากรู้...
- วี   ก็ต้องติดตามต่อนะครับ!!
- บบ2   โหยยยย แอ้งเบิกบานพูดแบบนี้ก็แะสิครับ
- ทุกคน   ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 8

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระมหากัสสปะ

ฉากห้องชมพู่ทวีป

ริน เอ วี ยืนด้วยกัน มองดูรูปพระมหากัสสปะถูกต้องอยู่ในป่า ที่ขึ้นอยู่ในจอทีวี

ริน ท่านผู้นี้เป็นใครกันนะ

วี เราก็ไม่รู้เหมือนกัน

เอ ถ้าวีรู้จักก็แปลกแล้วแหละ

วี อ้าว นี่ว่าเราไม่ฉลาดเหรอเอ

เอ เปล่าสักหน่อย แหม ร้อนตัวไปได้

ครูเดินเข้ามา

ครู นี่เป็นภาพของพระมหากัสสปะไงล่ะ

เอ อ๊ะ ชื่อคูนๆ นะคะ หนูเคยได้ยินคะคุณครู

ครู ท่านเป็นพระสาวกที่สำคัญมากอีกรูปหนึ่งนะ ถ้าไม่มีท่าน คงไม่มีการสังคายนาพระธรรมวินัยสี่บท
มาจนถึงวันนี้แน่

เด็กๆ ทำท่าตื่นเต้น

ทุกคน โห....

เอ สำคัญมากจริงๆ ด้วยค่ะ งั้นคุณครูช่วยเล่าประวัติท่านให้ฟังหน่อยได้มั๊ยคะ

ครู ได้สิเอ ... พระมหากัสสปะ เป็นบุตรพราหมณ์มหาศาล เดิมชื่อว่า ปิปปลิ เรียกชื่อตามโคตรว่า กัสสปะ
เกิดที่หมู่บ้านพราหมณ์ชื่อมหาตติถะในเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ภายหลังพระมหาบุรุษเสด็จอุบัติ
เมื่ออายุได้ 20 ปี บิดามารดาต้องการผู้สืบเชื้อสายวงศ์ตระกูล ได้จัดการให้แต่งงานกับหญิงสาวธิดา
พราหมณ์ชื่อภัททกาปิลานี ในขณะที่ท่านมีอายุได้ 20 ปี นางภัททกาปิลานี มีอายุได้ 16 ปี แต่เพราะ
ทั้งคู่จุติมาจากพรหมโลก และบำเพ็ญเนกขัมมบารมีมา จึงไม่ยินดีเรื่องกามารมณ์ เห็นโทษการครอง

เรียนว่า ต้องคอยเป็นผู้รับบาปจากการกระทำของผู้อื่น ทั้งสองตัดสินใจออกบวช โดยยกทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้แก่ญาติและบริวาร

พวกเขาได้ไปซื้อผ้ากาสาขาวพัสเตอร์และบาตรดินจากร้านตลาด ต่างฝ่ายต่างปลงผมให้แก่กัน เสร็จแล้วครองผ้ากาสาขาวพัสเตอร์สพายบาตรเดินลงจากปราสาทไปอย่างไม่มี ความอาลัย

เอ ท่านทั้งสองแน่วแน่มากเลย ว่าแต่..ท่านเดินทางไปด้วยกันแบบนี้ในฐานะนักบวช จะไม่เป็นไรหรือคะ

ครู ครูกำลังจะเล่าต่อนี่ละเอ ... เมื่อปีผลิและภัททกาปิลานีเดินทางไปด้วยกันได้ระยะหนึ่ง ปรึกษากันว่า การปฏิบัติเช่นนี้เป็นการไม่สมควร ผู้พบเห็นอาจติเตียนได้ จึงได้แยกทางกัน

ริน อ้าว แล้วภรรยาท่านจะแยกไปไหนล่ะคะ?

ครู ภัททกาปิลานีท่านแยกไปสำนักนางภิกษุณีแห่งหนึ่ง บวชเป็นภิกษุณี ภายหลังได้บรรลुरुหัตผล

วี แล้วท่านปีผลิล่ะครับ? ท่านไปหาพระพุทธเจ้าใช่ไหมครับ

ครู ใช่แล้ว วันที่คนทั้งสองแยกทางกัน พระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่ **พระคันธกุฎี ในเวฬุวนาราม** ทรงทราบเหตุ นั้น จึงได้เสด็จไปประทับนั่งใต้ร่มไทร เรียกว่า **พทุบุตรกนิโครธ** ในระหว่างกรุงราชคฤห์และเมืองนาถันทาต่อกัน เพื่อรอรับการมาของเขา ปีผลิมาณพพอได้เห็นพระพุทธเจ้า คิดว่า ท่านผู้นี้จักเป็นพระศาสดาของเรา เราจักบวชอุทิศพระศาสดาพระองค์นี้ น้อมตัวลงเดินเข้าไปหาไหว้ 3 ครั้ง กราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าจงเป็นพระศาสดาของข้าพระองค์ ข้าพระองค์เป็นสาวก

ลำดับนั้น พระพุทธเจ้าทรงรับท่านเป็นภิกษุในพระวินัย ด้วยการประทานพระโอวาท 3 ข้อว่า

กัสสปะ เธอพึงศึกษาว่า

1. เราจักเข้าไปตั้งความละเอียดและความยำเกรงอย่างแรงกล้า ในภิกษุทั้งที่เป็นพระเถระ ทั้งที่เป็นพระมัชฌิมะ ทั้งที่เป็นพระนวกะ

2. เราจักพึงธรรมอันใดอันหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยกุศล เราจักเสียดสลงฟังธรรมนั้น พิจารณาเนื้อความ

3. เราจักไม่ละสติที่ไปในกาย คือพิจารณาร่างกายเป็นอารมณ์

ครู ครั้นพระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนพระมหากัสสปะอย่างนี้แล้ว เสด็จหลีกไป

แล้วพระมหากัสสปะได้ตั้งใจบำเพ็ญเพียรตามพระพุทธโอวาทที่ทรงสั่งสอน ในวันที่ 8 แต่วัน
อุปสมบท ก็ได้สำเร็จพระอรหันต์

ริน หนูสงสัยค่ะว่าทำไมรูปของท่านถึงกำลังออกจุดงค้อยู่ละคะ

ครู ถ้ามได้ดีมาก นั่นก็เพราะพระมหากัสสปะเถระนั้น ถือจุดงค 3 ข้อตลอดชีวิตในพรหมจรรย์นะสิ

ริน เอ และวี ทำหน้างนงกันหมด

ครู นั่นก็คือ 1. ใช้ผ้าบังสุกุลจีวรเป็นวัตร 2. เทียวบิณฑบาตเป็นวัตร 3. อยู่ป่าเป็นวัตร

จึงได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย ผู้ทรงจุดงค นั่นเอง

วี เพราะอะไรท่านถึงปฏิบัติอย่างนั้นล่ะครับ

ครู ครั้งหนึ่ง พระมหากัสสปะเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้าที่พระเวฬุวัน พระองค์ตรัสแก่ท่านว่า “กัสสปะ เตียวนี้
เธอแก่แล้ว ผ้าปานบังสุกุลจีวรที่เธอนุ่งห่มนี้หนักนัก เธอจงใช้จีวรที่คฤหบดีถวาย ฉันทโกชนะในที่นิมนต์ และอยู่
ในที่ใกล้เราเถิด”

พระเถระกราบทูลว่า “ข้าพระองค์อยู่แต่ในป่า เทียวบิณฑบาต นุ่งห่มผ้าบังสุกุล ใช้แต่จีวร 3 ผืน
และพูดสรรเสริญคุณเช่นนั้นมานานแล้ว

พระพุทธเจ้าตรัสถามว่า “กัสสปะ เธอเห็นประโยชน์อะไร จึงถือปฏิบัติและสรรเสริญคุณเช่นนั้น “

พระเถระได้แสดง คุณแห่งการถือจุดงคแก่พระพุทธเจ้า 2 อย่าง คือ

1. การอยู่เป็นสุขของตนในปัจจุบัน

2. การอนุเคราะห์คนรุ่นหลังเพื่อได้ถือเป็นแบบอย่างปฏิบัติตาม

พระพุทธเจ้าทรงประทานสารการว่า “ดีละ ดีละ เธอปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขแก่ชนส่วนมาก เธอ
จงใช้บังสุกุลจีวร จงเทียวบิณฑบาต จงอยู่ป่าเถิด” และทรงสรรเสริญท่านว่าเป็นผู้มักน้อยสันโดษ ทั้งตรัส
สอนให้ภิกษุทั้งหลายถือเป็นแบบอย่าง

เอ ท่านมักน้อย สันโดษจริงๆ ค่ะ ...พอมานึกถึงตัวหนูเอง ถ้าเราลดความต้องการได้บ้างก็น่าจะดี

ริน เอื้อ น่าจะยากแะะ ยังอยากได้เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋าอยู่เลย

วี พวกผู้หญิงก็แบบนี้แหละน่า อยากได้นู่น อยากได้นี่ตลอด

ริน แหม นายวี ตัวเองนี่ไม่อยากจะอะไรเลยนะ ได้ข่าวว่าเพิ่งซื้อมือถือใหม่มาไม่ใช่เหรอ??

ริน ส่งสายตาพิฆาตใส่วี

ครู เอ๊าะๆ ไม่ต้องเถียงกัน ก็พอกันทุกคนนะแหละ เรื่องพระมหากัสสปะ ยังไม่จบนะ เดี่ยวครูมาเล่าต่อ
ตอนนี้ไปพักกันได้แล้ว

ทุกคน คำ / คร้าบ

ประมาท ให้โอวาทสั่งสอนภิกษุทั้งหลาย ดำรงอายุถึง 120 ปี ได้นิพพานระหว่างกลาง กุกกุฏัมปาทบรรพต
ทั้ง 3 ลูก ในกรุงราชคฤห์

ริน เอ และวี พักหน้าอย่างเข้าใจ

เอ ขอขอบคุณมากค่ะคุณครู ที่เล่าเรื่องพระมหากัสสปะให้พวกเราฟัง ท่านทำคุณประโยชน์ให้
พระพุทธศาสนาจริงๆ ค่ะ

ครู ยังมีเรื่องของพระสาวกท่านอื่นๆ อีก เดี่ยวให้เบิกบานมาเล่าต่อนะ

ทุกคน คำ / คร้าบ คุณครู

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 9

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระมหากัสสปะ (ตอนที่ 2)

ฉากห้องชมพู่ทวีป

ริน เอ วี ยืนด้วยกัน ครูเดินเข้ามาหา

เอ พวกเรา คุณครูมาแล้ว

ครู พร้อมจะฟังเรื่องของพระมหากัสสปะกันต่อหรือยังทุกคน

ทุกคน พร้อมแล้วค่า / คร้าบ

ครู เรื่องความมกน้อยสันโดษของท่าน ยังไม่หมดนะ ครูจะเล่าให้ฟัง ... ครั้งหนึ่ง ขณะพระพุทธเจ้าจะประทับนั่งภายใต้ร่มไม้ต้นหนึ่ง พระมหากัสสปะได้พบผ้าสังฆาฏิของท่านเป็น 4 ชั้น ปูถวายให้ประทับนั่ง พระพุทธองค์ตรัสว่า กัสสปะ ผ้าสังฆาฏิของเธอนุ่มดี

พระเถระกราบทูลว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาค ขอพระองค์ทรงใช้สอยเถิด”

พระพุทธเจ้าตรัสถามว่า “กัสสปะ เธอจะใช้อะไรทำสังฆาฏิเล่า”

พระเถระกราบทูลว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาค เมื่อข้าพระองค์ได้รับผ้าจากพระองค์ ก็จะใช้เป็นสังฆาฏิ พระเจ้าข้า”

พระพุทธเจ้าได้ประทานผ้าสังฆาฏิของพระองค์ให้แก่พระมหากัสสปะ ตรัสให้ภิกษุทั้งหลายถือเป็นแบบอย่างอีก 3 ประการ คือ

1. กัสสปะมีธรรมเป็นเครื่องอยู่เสมอด้วยตถาคต เป็นผู้มกน้อยสันโดษ
2. กัสสปะเข้าไปใกล้ตระกูลแล้ว ชักกายและใจออกห่าง ประพฤติตนเป็นคนใหม่ ไม่คุ่นเคย ไม่ค่นองกายวาจาและใจ ในตระกูลเป็นนิตย จิตไม่ข้องอยู่ในตระกูลนั้น ตั้งจิตเป็นกลางว่า ผู้ใคร่ลาภจงได้ลาภ ผู้ใคร่บุญจงได้บุญ ตนได้ลาภแล้วรู้สึกอย่างไร ผู้อื่นได้ลาภก็มีความรู้สึกอย่างนั้นเหมือนกัน
3. กัสสปะแสดงธรรมแก่ผู้อื่นด้วยจิตประกอบด้วยเมตตากรุณา

ริน ที่คุณครูบอกว่า ถ้าไม่มีพระมหากัสสปะ ก็จะไม่มีการสังคายนาพระธรรมวินัย คุณครูช่วยอธิบายหน่อยได้มั๊ยคะ

ครู อ้อ จริงด้วย ดีมากรินที่เตือนครู

ในคราวที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน ท่านพำนักอยู่ที่ป่าवानคร ระลึกถึงพระพุทธเจ้า จึงเดินทางมาสู่เมืองกุสินารากับบริวาร

ระหว่างทางพบอาชีพหนึ่งเดินสวนมา ถามข่าวพระพุทธเจ้า ได้ฟังว่าปรินิพพานได้ 7 วันแล้ว ภิกษุบริวารที่ยังตัดอาลัยไม่ได้ ก็ร้องไห้รำพัน ที่ตัดอาลัยได้แล้วก็ปลงธรรมสังเวช

มีภิกษুবวชตอนแก่รูปหนึ่ง ชื่อ**สุภัททะ** กล่าวห้ามภิกษุทั้งหลายว่า “อย่าเศร้าโศกร้องไห้เลย พระศาสดาปรินิพพานเสียได้ก็ดีแล้ว เมื่อพระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ รับสั่งห้ามทำอย่างนั้นอย่างนี้ และให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งไม่ถูกใจเรา ตั้งแต่นั้นไป เราพ้นแล้วจากผู้บังคับบัญชา อยากจะทำอะไรก็ทำ ไม่อยากทำอะไรก็ไม่ทำ”

พระมหากัสสปะรำพึงว่า พระพุทธเจ้าปรินิพพานได้เพียง 7 วันเท่านั้นเอง ยังมีภิกษุผู้ไม่หนักแน่นในพระสัทธรรม กล่าวจาบจ้วงได้ถึงเพียงนี้ นานไปข้างหน้าจะเป็นเช่นไร

พระเถระเก็บคำพูดของพระสุภัททะทูลทรมอบรรพชิตไว้ในใจ ได้ให้โอวาทแก่ภิกษุสงฆ์สมควรแก่เรื่องแล้ว พาบริวารเดินทางต่อถึงเมืองกุสินาราทอนปลายของวันถวายพระเพลิง ท่านเป็นพระสังฆปาโมกข์ในการถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ

หลังจากถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระแล้ว ในวันแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ พระมหากัสสปะได้นำคำพูดจาบจ้วงของสุภัททะทูลทรมอบรรพชิตมากล่าวในที่ประชุมสงฆ์ทราบ และชักชวนให้ทำสังคายนารวบรวมพระธรรมวินัย พระสงฆ์ทั้งปวงเห็นชอบและมอบธุระให้ท่านเป็นผู้คัดเลือกภิกษุผู้สามารถจะทำการ

พระเถระจึงได้คัดเลือกรวมพระอรหันต์ 500 องค์ ร้อยกรองพระธรรมวินัย ที่ถ้าสัตตบรรณคูลาแห่งเวภารบรรพต กรุงราชคฤห์ ได้พระอุบาลีเป็นผู้วิสันหาพระวินัย ได้พระอานนท์เป็นผู้วิสันหาพระสูตรและพระอภิธรรม โดยมีพระเจ้าอชาตศัตรูเป็นศาสนูปถัมภ์ ทำอยู่ 7 เดือนจึงเสร็จ

ริน อ้อ...เพราะอย่างนี้เอง... ท่านถึงต้องจัดการสังคายนาพระธรรมวินัย

เอ ถ้าไม่ทำคงวุ่นวายแยเลยนะคะ

วี แล้วหลังจากนั้นล่ะครับ พระมหากัสสปะท่านจะกลับไปอยู่ป่าอีกหรือเปล่า?

ครู เมื่อสำเร็จการปฐมสังคายนาแล้ว ท่านก็อาศัยอยู่ในเวฬุวนาราม ท่านปฏิบัติธรรมอยู่มิได้ประมาณ ให้โอวาทสั่งสอนภิกษุทั้งหลาย ดำรงอายุถึง 120 ปี ได้นิพพานระหว่างกลาง กุกกุณสัมปาตบรรพตทั้ง 3 ลูก ในกรุงราชคฤห์

ริน เอ และวี พักหน้าอย่างเข้าใจ

เอ   ขอบคุณมากค่ะคุณครู ที่เล่าเรื่องพระมหากัสสปะให้พวกเราฟัง ท่านทำคุณประโยชน์ให้
พระพุทธศาสนาจริงๆ ค่ะ

ครู   ยังมีเรื่องของพระสาวกท่านอื่นๆ อีก เดี่ยวให้เบิกบานมาเล่าต่อนะ

ทุกคน   ค่ะ / คร้าบ คุณครู

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 10

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระมหากัจจายนะ

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ริน เอ วิ และเพื่อนๆ เดินเข้ามาในห้องนิทรรศการรูปปั้น พบกับเบิกบาน 1 ยืนรอต้อนรับอยู่พร้อมกับคุณครู

เบิกบาน 1 สวัสดีค่ะ เบิกบานอินโฟเินตีให้บริการค่ะ

ริน อ้อยย น่ารักจังเลย สีชมพูหวาน หวาน

วี ชื่อเบิกบานเหมือนกันอีกต่างหาก

เบิกบาน 1 เรียกเบิกบานคนสวยก็ได้จ้า จะได้ไม่สับสน ฮึๆ

ครู เบิกบาน เขาจะมาให้ข้อมูลเรื่องอนุพุทธประวัติให้ฟังต่อนะ

ริน เล่าเลยค่า เบิกบานคนสวย รินอยากฟังแล้วค่ะ

เบิกบาน 1 จ้ะทุกคนดูภาพนี้เลยค่า

หน้าจอบนหน้าเบิกบานเปลี่ยนเป็นภาพ พระมหากัจจายนะ

เอ เอ ท่านคือใครหรือคะ??

เบิกบาน 1 ท่านคือ พระมหากัจจายนะ ค่ะ

ริน มหากัจจายนะ... เหมือนเคยได้ยินชื่ออยู่นะคะ

เบิกบาน 1 รู้สึกคุ้นๆ ขึ้นมาแล้วใช่ไหม เดิมท่านชื่อว่า กัจจายนะ เพราะมีผิวกายเหมือนทองคำค่ะ

ริน / เอ อ้อออออ

เบิกบาน 1 พระมหากัจจายนะ เป็นบุตรของพราหมณ์บุโรหิตกัจจายนโคตรของพระเจ้าจันทรปัชโชต ในกรุงอุชเชนี เดิมชื่อว่า กัจจายนะ แต่คนทั่วไปเรียกตามโคตรว่า กัจจายนะหรือกัจจายนะ เมื่อเจริญวัยได้ศึกษาจบไตรเพท ได้รับตำแหน่งบุโรหิตแทนบิดา

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น พระเจ้าจันทรปัชโชตทรงสดับว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วทรงสั่งสอน
ประชุมชน ธรรมที่ทรงแสดงนั้น เป็นธรรมอันแท้จริง ให้สำเร็จประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติตาม มีพระราชประสงค์ใคร่
ที่จะเชิญเสด็จพระพุทธเจ้ามาประกาศพระศาสนาที่กรุงอุชเชนี จึงตรัสสั่งให้กัจจายนบุโรหิตไปเชิญเสด็จ กัจ
จายนบุโรหิตทูลลาจะบวชด้วย ครั้นทรงอนุญาตแล้ว ออกจากกรุงอุชเชนีพร้อมด้วยบริวาร 7 คน มาถึงที่ประทับ
ของพระพุทธเจ้าแล้ว เข้าไปเฝ้า ได้ฟังพระธรรมเทศนา

บรรลורתผลพร้อมทั้ง 8 คนแล้ว ทูลขออุปสมบท พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้เป็นภิกษุ ท่านทูล
เชิญเสด็จไปกรุงอุชเชนี ตามพระราชประสงค์ของพระเจ้าจันทรปัชโชต พระพุทธเจ้ารับสั่งว่า “เธอไปเองเถิด เมื่อ
เธอไปแล้ว พระเจ้าแผ่นดินจักทรงเลื่อมใส”

ริน พระพุทธเจ้าให้พระมหากัจจายนะไปเองแบบนี้ แสดงว่าพระองค์ต้องเห็นความพิเศษอะไร
บางอย่างในตัวของพระมหากัจจายนะแน่ๆ เลยใช่ไหมคะ

เบิกบาน1 ใช่แล้วจ้า เบิกบานกำลังจะเล่าต่อว่าพระมหากัจจายนะท่านมีความพิเศษยังไง

พระมหากัจจายนะถวายบังคมลา พาภิกษุบริวาร 7 รูป กลับไปกรุงอุชเชนี ประกาศพระพุทธศาสนา
ให้พระเจ้าจันทรปัชโชตและชาวพระนครเลื่อมใสแล้ว กลับมาสำนักพระพุทธเจ้า

พระมหากัจจายนะนั้น เป็นผู้ฉลาดอธิบายความย่อให้พิสดาร จึงได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่า
ภิกษุทั้งหลายผู้อธิบายความย่อให้พิสดาร

ริน อ้อ มิน่าละ พระพุทธเจ้าถึงให้ท่านไปเอง เพราะท่านอธิบายย่อความได้เก่งมากๆ ทำให้
พระราชากับชาวเมืองเข้าใจธรรมะได้หมดเลย

วี ช่ายยยย ไม่เหมือนคนบางคน พอไปฟังอะไรมาแล้วมาเล่าอีกที ก็ฟังไม่ค่อยจะรู้เรื่องเลย
เฮ้อไม่ไหวๆ

ริน นี่นายว่าฉันเหรอนายวี!!?

วี ไม่ได้บอกชื่อสักหน่อย ร้อนตัวทำไมเนี่ย

เอ เฮ้อ...ทะเลาะกันอีกแล้ว

เบิกบาน1 อย่าเพิ่งเถียงกันจ้า ความสามารถของพระมหากัจจายนะยังมีเรื่องเล่าอีกนะคะ ฟังต่อมั๊ยๆ

ริน วี ฟังค่า / ฟังครับ

เบิกบาน1 วันหนึ่ง พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมว่า ผู้มีปัญญา ไม่ควรตามคิดถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ไม่
ควรจะมุ่งหมายสิ่งที่ยังมาไม่ถึง เพราะว่าสิ่งที่ล่วงไปแล้ว สิ่งนั้นก็ละเสียแล้ว สิ่งใดยังมาไม่ถึงแล้ว สิ่งนั้นก็

ยังไม่ได้มาถึง ผู้ใดเห็นแจ้งธรรมที่เกิดขึ้นจำเพาะหน้าในที่นั้นๆ ในกาลนั้นๆ ไม่ม่งอนแง่น ไม่คลอนแคลน ครั้นรู้ธรรมนั้นแล้วพึงให้ธรรมนั้นเจริญเนื่อง ๆ ความเพียรควรทำเสียในวันนี้แล ใครเล่าจะพึงรู้ว่าความตายจักมีในวันพรุ่งนี้ เพราะว่าความผิดเพี้ยนต่อมัจจุราชที่มีสนาใหญ่ไม่มีเลย ผู้รู้ที่เป็นคนสงบระงับ ย่อมกล่าวสรรเสริญผู้มีความเพียร ไม่เกียจคร้านทั้งกลางวันกลางคืน อยู่ด้วยความไม่ประมาทอย่างนี้ว่า ผู้มีราตรีเดียวเจริญ

เบิกบาน1 ครั้นตรัสอย่างนี้แล้ว เสด็จลุกเข้าวิหารที่ประทับ ภิกษุทั้งหลายไม่ได้โอกาสจะทูลถามคำที่ตรัสโดยย่อ นั้น จึงพากันเข้าไปหาพระมหากัจจายนะให้ท่านอธิบาย พระเถระอธิบายให้ภิกษุเหล่านั้นฟังโดยพิสดารกล่าวว่า ถ้าท่านทั้งหลายไม่เข้าใจ ก็จงเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลถามความนั้น พระองค์ทรงแก้อย่างไร จงจำไว้ อย่างนั้นเถิด

ภิกษุเหล่านั้นลาพระกัจจายนะกลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลความนั้นให้ทรงทราบ พระองค์ตรัสสรรเสริญพระกัจจายนะว่า “ภิกษุทั้งหลาย แม้เราก็อธิบายเหมือนกัจจายนะ เธอทั้งหลายจงจำไว้เถิด”

ริน เอ วิ โอโห!!

เบิกบาน1 ขนาดพระพุทธเจ้ายังทรงสรรเสริญการย่อความโดยพิสดารของพระมหากัจจายนะ ภิกษุรูปอื่น ๆ ก็สามรถไต่ถามท่านได้ไม่ต่างจากการทูลถามพระพุทธเจ้าเลยคะ

วิ ท่านเก่งด้านนี้จริงๆ เลยครับ

เบิกบาน1 นอกจากนี้พระมหากัจจายนะท่านยังมีส่วนช่วยผ่อนปรนพุทธบัญญัติที่ขัดกับภูมิประเทศด้วยนะคะ

เด็กๆ มองตาปริบๆ ไม่ค่อยเข้าใจ

ครู เพราะพุทธบัญญัติเดิมบางข้อไม่เหมาะกับพระภิกษุที่อยู่ในสภาพภูมิประเทศต่างๆ นะ ท่านเลยทูลขอผ่อนปรนพระพุทธเจ้าให้

เบิกบาน1 ถูกต้องค่ะคุณครู แต่ทุกคนคงจะงงอยู่ใช่ไหมคะ

ริน เอ วิ ใช่ค่า / ใช่ครับ

เบิกบาน1 งั้นเบิกบานจะอธิบายให้ฟังต่อไปตอนต่อไปนะคะ ตอนนั้นเดินชมรูปปั้นในห้องนิทรรศการกันตามสบายเลยค่า

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 11

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระมหากัจจายนะ (ตอนที่ 2)

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ริน เอ วิ และเพื่อนๆ ยืนรุมล้อมเบิกบาน 1

ริน คราวที่แล้วเบิกบานคนสวย ยังเล่าประวัติของพระมหากัจจายนะ ไม่จบเลย

วี จริงด้วย เล่าต่อเลยได้มั๊ยคร้าบ เอ... เล่าถึงไหนแล้วน้ำ

เอ เอจำได้ เล่าถึงความสามารถพิเศษของพระมหากัจจายนะ ที่เก่งในเรื่องการอธิบายความย่อให้เข้าใจ
ได้ไม่ต่างกับที่พระพุทธเจ้าอธิบายเลย

วี โอ้โฮ เหนี่งจำเก่งจริงๆ ... สุดยอดๆ

เบิกบาน1 เก่งมากเลยจ้า งั้นเบิกบานจะเล่าเรื่องราวต่อจากนั้นให้ฟังนะ...

ครั้งหนึ่ง พระกัจจายนะอยู่ ณ ภูเขาชื่อปวัตตะ มีทางขึ้นด้านหนึ่ง อีกด้านหนึ่งเป็นที่ลาดชัน แขวง
เมืองกุรุขระ ในวันตีชนบท อุบาสกคนหนึ่งชื่อโสณกุฎ्ฐิณณะ เป็นอุปัฏฐากของท่านปรารถนาจะบวช ได้
อ้อนวอนขอให้ท่านสงเคราะห์เนื่อง ๆ ในที่สุดท่านรับบรรพชาให้

ในสมัยนั้น พระพุทธเจ้าประทานพุทธานุญาตให้ภิกษุสงฆ์ 10 รูป ที่เรียกว่า**ทสวรรณ** จึงให้อุปสมบท
ได้

แต่ในวันตีทักขิณาชนบทมีภิกษุสงฆ์ไม่ถึง 10 รูป พระมหากัจจายนะใช้เวลานานถึงสามปี จึงรวบรวม
ภิกษุสงฆ์ทสวรรณอุปสมบทโสณสามเณรได้ ด้วยเหตุนี้ เมื่อพระโสณะลาอุปชฌาย์ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ กรุงสาวัตถี
พระเถระจึงให้ไปกราบทูลถึงการปฏิบัติพระวินัยบางข้อมีการอุปสมบทเป็นต้น อันไม่สะดวกแก่ภิกษุผู้อยู่ใน
ชนบท พระพุทธองค์ทรงทราบความนั้นแล้ว ได้ทรงอนุญาตผ่อนปรนให้ภิกษุสงฆ์มีจำนวน 5 รูป ทำการ
อุปสมบทกุลบุตรในปัจจุบันชนบทได้

นอกจากนี้ ยังได้ทูลขอพระพุทธานุญาตให้ผ่อนปรนพระพุทธานุญาตบางข้อ ซึ่งขัดต่อภูมิ
ประเทศ เช่น

ขอให้ทรงอนุญาตรองเท้าเป็นชั้น ๆ ในปัจจุบันชนบทได้

ขอให้ทรงอนุญาตการอาบน้ำเป็นนิตยในปัจฉิมตชนบทได้

ขอให้ทรงอนุญาตเครื่องลาดที่ทำด้วยหนังสัตว์ในปัจฉิมตชนบทได้

ขอให้ตรัสบอกวิธีปฏิบัติในจิวัที่เขากวายเป็นหลัง

เบิกบาน1   อ้อ! พระมหากัจจายณะยังเป็นพระที่รูปร่างมากด้วยนะคะ

ริน   โห จริงเหวอคะ งามขนาดไหนคะ

วี   แหม... ได้ยินอะไรรูปร่างๆ นี่หูฟังเซียนนะ

ริน   อ้าว ก็รินอยากรู้นี่!

รินกับวีทำท่าจะเถียงกัน เบิกบานรีบพูดต่อ

เบิกบาน1   เอาละๆ เบิกบานจะเล่าให้ฟังจ้า

พระมหากัจจายณะ เป็นผู้มั่งรูปร่าง มีผิวเหลืองดังทอง มีเรื่องเล่าว่า เศรษฐีบุตรเมืองโสเรยยะ เห็นท่านแล้ว นึกด้วยอกุศลจิตว่า ถ้าได้มีภรรยารูปร่างอย่างท่านจะดีนักหนา

ด้วยอำนาจบาปนั้น เพศแห่งเศรษฐีบุตรกลับเป็นสตรี ได้ความอับอายเป็นอย่างยิ่ง ต่อได้ขอขมาท่านแล้ว เพศจึงกลับเป็นบุรุษตามเดิม

วี   โห มีเรื่องแบบนี้ด้วย ผมไม่กล้าคิดอกุศลกับใครแล้วคร้าบ

เบิกบาน 1   หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พระมหากัจจายณะท่านยังช่วยตอบคำถามเรื่องวาระของพระเจ้ามรุตราชไว้น่าฟังมากด้วยนะคะ

เอ   เรื่องวาระ...? เรื่องขนชั้นของสังคมนตรีเดียวนะเหวอคะ

เบิกบาน 1   ใช่ม้า

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พระมหากัจจายณะอยู่ที่ป่าไม้คันทา แขวงเมืองมรุตราช พระเจ้ามรุตราชเสด็จเข้าไปหาตรัสถามถึงเรื่องที่พวกพราหมณ์อ้างกันว่า วาระพราหมณ์ประเสริฐที่สุด วาระอื่นแล้ว วาระพราหมณ์ขาว วาระอื่นดำ วาระพราหมณ์เป็นบุตรของพระพรหม เกิดจากปากพระพรหม พระพรหมสร้างสรรค์ เป็นทายาทของพระพรหม

พระเถระตอบว่า นั่นเป็นเพียงคำโฆษณาเท่านั้น ได้อธิบายให้พระเจ้ามรุตราชยอมรับว่า **วาระทั้ง 4 เสมอกันหมดตามความจริง 5 ประการ คือ**

1. ในวรรณะ 4 เหล่านี้ วรรณะเหล่าใด เป็นผู้มั่งมี วรรณะเดียวกันและวรรณะอื่น ย่อมเข้าเป็นเสวกของวรรณะนั้น
2. วรรณะใด ประพฤติกุศลกรรมบถ เบื้องหน้าแต่ภระ วรรณะนั้น ย่อมเข้าสู่อบายเสมอกันหมด ไม่มีพิเศษ
3. วรรณะใด ประพฤติกุศลกรรมบถ เบื้องหน้าแต่ภระ วรรณะนั้น ย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์เหมือนกันหมด
4. วรรณะใด ทำโจรกรรม ทำปรทวาริกรรม วรรณะนั้นต้องรับราชอาณาจักรเหมือนกันหมด ไม่มียกเว้น
5. วรรณะใด ออกบวช ตั้งอยู่ในศีลธรรม วรรณะนั้นย่อมได้รับความนับถือ ได้รับการบำรุง และได้รับการคุ้มครองรักษาเสมอกันหมด

พระเจ้ามธรรราช ตรัสสรรเสริญธรรมภาษิตของพระเถระ แสดงพระองค์เป็นอุบาสก ถึงพระเถระ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ ท่านทูลห้ามว่า อย่าถึงท่านเป็นสรณะเลย จงถึงพระพุทธเจ้าเป็นสรณะของท่านเถิด พระเจ้ามธรรราชตรัสถามว่า เดียวนี้พระพุทธเจ้านั้นเสด็จอยู่ ณ ที่ไหน ท่านทูลว่า พระพุทธเจ้าปรินิพพานเสียแล้ว พระเจ้ามธรรราชตรัสว่า ถ้าพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ แม้ประทับอยู่ในที่ใด จะไกลแสนไกล ก็จะไปเฝ้าให้จงได้ แต่พระพุทธเจ้าปรินิพพานเสียแล้ว ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า แม้ปรินิพพานแล้วนั้น พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสรณะ

เบิกบาน1   ประวัติของพระมหากัจจายนะก็จบลงเท่านี้ค่า

วี   ขอบคุณมากเลยนะคร้าบ เบิกบานคนสวย ที่เล่าให้พวกเราฟัง

เบิกบาน 1   แหม อย่าชมมากสิคะ เห็นเบิกบานเป็นหุ่นยนต์แบบนี้ แต่ก็เงินเป็นน้ำ ฮีๆ

ทุกคน   จ้า... ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 12

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอานนท์

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ริน เอ วิ บุญ เดินดูรูปปั้นต่างๆ ในห้อง คุณครูอยู่กับเบิกบาน 1

ครู เอ้า เด็กๆ มารวมกันตรงนี้ มาฟังอนุพุทธประวัติกันต่อได้แล้ว

ทุกคน ค่า / คร้าบ

บบ1 ถ้าพร้อมแล้ว เริ่มเลยนะคะคุณครู

ครู เริ่มเลยเบิกบาน เดี่ยวครูจะเล่าให้ฟังเอง

หน้าจอบนหน้าเบิกบานปรากฏภาพขึ้น

บุญ เอ? ภาพพระพุทธรูปเจ้ากับพระสาวกรูปใดกันเนี่ย

เอ อืมมมม ลักษณะคอยปรนนิบัติแบบนี้ ต้องเป็นพระอานนท์แน่ๆ

วี โห! ดูกี่รู้เลยเธอเอ!!?

ครู ไข่แล้วละ เอเก่งมาก

เอ หนูพอจะจำได้ค่ะครู ว่าพระอานนท์ท่านเป็นพุทธอุปัฏฐาก

ริน อะ ไหนๆ เกร็รู้แล้ว งั้นก็เล่าเรื่องของพระอานนท์ให้ฟังหน่อยสิ

เอ เกร็รู้แค่นี้แหละริน ฟังคุณครูเล่าดีกว่าจ้า

ครู ฮ่าๆๆๆ เอาละๆ ครูจะเล่าให้ฟัง...

พระอานนท์ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ พระกนิษฐภคินีของพระเจ้า สุทโธทนะ พระมารดาพระนามว่า พระนางกิสสาโคตมี มีศักดิ์เป็นพระอนุชาของพระพุทธเจ้า ประสูติที่กรุงกบิลพัสดุ์ เป็นสหชาติกับพระพุทธเจ้า

พระอานนท์เป็นเจ้าชายเชื้อสายศากยะ ได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอย่างดี เป็นสหายสนิทของ
เจ้าชายภัททิยะ เจ้าชายอนรุทธะ เจ้าชายภคคุ เจ้าชายกิมพิละ และเจ้าชายเทวทัต

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวช ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ต่อมาในพรรษาที่ 5 ได้เสด็จไป
โปรดพระพุทธบิดาและพระประยูรญาติ ณ กรุงกบิลพัสดุ์ ขณะพระพุทธองค์ประทับอยู่ที่กรุงกบิลพัสดุ์ มีพระ
ญาติหลายองค์ออกผนวชตาม เหลือแต่พระกุมารเหล่านี้ คือ มหานามะ อนรุทธะ ภัททิยะ ภคคุ กิมพิละ
อานนท์ และเทวทัต

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์แล้ว เจ้าศากยะทั้งหลายสนทนากันว่า พวกเราให้โอรส
ของตนออกผนวชตามเจ้าชายสิทธัตถะ แต่พระกุมารเหล่านี้ไม่ออกผนวชตาม เห็นทีจะไม่ใช้พระญาติกับ
พระพุทธเจ้า

มahanama ได้ยื่นคำสนทนานั้น จึงปรึกษากับอนรุทธะว่า ในตระกูลของเราไม่มีใครออกบวช เจ้าหรือ
พี่คนใดคนหนึ่งต้องออกบวช ในที่สุดอนรุทธะตัดสินใจออกผนวช จึงไปทูลลาพระมารดา อ้อนวอนจนได้รับ
อนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า “หากพระเจ้าภัททิยะออกผนวชด้วย เจ้าก็จงผนวชเถิด” อนรุทธะพยายามชักชวน
พระเจ้าภัททิยะจนตกลงพระทัยออกผนวช ต่อมาชักชวนพระกุมารอีก 5 องค์ มีอานนท์เป็นต้น รวมทั้งอุบลี
นายภุชามาลา ได้ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าที่อนุปิยอัมพวัน เขตอนุปิยนิคม แคว้นมัลละ เพื่อทูลขอบรรพชา
อุปสมบท

พระอานนท์บวชแล้วไม่นาน ได้ฟังธรรมจากพระปุลณมณินดาภิบุตร ก็สำเร็จเป็นพระโสดาบัน

เอ คุณครูคะ หนูสงสัยนิดนึงค่ะว่า พระอานนท์ท่านเป็นพุทธอุปัฏฐากตั้งแต่แรกเลยหรือเปล่าคะ

ครู พระอานนท์มาเป็นพุทธอุปัฏฐาก หลังจากเจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแล้ว 20 พรรษา
ตอนนั้นยังไม่มีภิกษุใดทำหน้าที่พุทธอุปัฏฐากประจำ เพียงแต่ผลัดเปลี่ยนวาระกันปฏิบัติ เช่น

พระนาคสมาละ พระนาคิตะ พระอุปวาณะ พระสาคตะ พระเมฆิยะ ทำให้บางคราวขาดผู้ปฏิบัติ
พระพุทธองค์ต้องประทับอยู่ตามลำพัง จึงมีพระดำรัสให้สงฆ์เลือกภิกษุทำหน้าที่พุทธอุปัฏฐากประจำ
สงฆ์จึงเลือกพระอานนท์ทำหน้าที่นั้น ด้วยเห็นว่าเป็นผู้มีสติปัญญา ขยัน อุตุน รอบคอบ และเป็น
พระญาติใกล้ชิด

ก่อนที่พระอานนท์จะรับหน้าที่เป็นพุทธอุปัฏฐากได้กราบทูลขอพร 8 ประการ ดังนี้

1. ขออย่าประทานจีวรอันประณีตแก่ข้าพระองค์
2. ขออย่าประทานบิณฑบาตอันประณีตแก่ข้าพระองค์
3. ขออย่าให้ข้าพระองค์อยู่ในที่ประทับของพระองค์

4. ขออย่าพาข้าพระองค์ไปในที่นิมนต์
5. ขอพระองค์จงเสด็จไปสู่ที่นิมนต์ที่ข้าพระองค์รับไว้
6. ขอให้ข้าพระองค์พาบริษัทที่มาจากแดนไกลเข้าเฝ้าได้ในขณะที่มาถึง
7. เมื่อข้าพระองค์เกิดความสงสัย ขอให้เข้าเฝ้าทูลถามได้
8. เมื่อพระองค์ทรงแสดงธรรมที่ลับหลังข้าพระองค์ ขอได้ทรงแสดงธรรมนั้นแก่ ข้าพระองค์

ด้วย

พระพุทธเจ้าตรัสถามถึงคุณและโทษของพร 8 ประการว่า

“ดูก่อนอานนท์ เธอเห็นคุณและโทษอย่างไร จึงขออย่างนั้น”

พระอานนท์กราบทูลว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาค ถ้าข้าพระองค์ไม่ได้รับพร 4 ข้อข้างต้น ก็จะมีคนนิทานว่า พระอานนท์อุปฐากพระพุทธเจ้า เพื่อหวังลาภสักการะ ถ้าข้าพระองค์ไม่ได้รับพรข้อ 5 ถึง 7 จะมีคนนิทานได้ว่า พระอานนท์จะอุปฐากพระพุทธเจ้าไปทำไม แม้กิจเพียงเท่านั้นพระพุทธองค์ก็ไม่ทรงอนุเคราะห์ ถ้าข้าพระองค์ไม่ได้รับพรข้อสุดท้าย หากมีผู้มาถามธรรมข้อนี้พระพุทธองค์แสดงที่ไหน ถ้าข้าพระองค์ไม่ทราบ เขาก็จะตำหนิได้ว่า พระอานนท์ติดตามพระพุทธเจ้าไปทุกที่ดุจเงาตามตัว แต่เหตุไฉนจึงไม่รู้แม้แต่เรื่องเพียงเท่านั้น ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์เห็นคุณและโทษดังกล่าวมานี้ จึงได้กราบทูลขอพรทั้ง 8 ประการนั้น พระเจ้าข้า”

พระพุทธเจ้า เมื่อได้สดับคำชี้แจงของพระอานนท์แล้ว จึงประทานสาธุการและประทานอนุญาตให้ตามทีขอทุกประการ

- ครู ตั้งแต่นั้นมาพระเถระก็ปฏิบัติหน้าที่อุปฐากตลอดมาจนถึงเสด็จดับขันธปรินิพพาน
- บุญ พระอานนท์ทำนรอบคอบมากเลยนะครับ ถึงกราบทูลขอพรทั้ง 8 แบบนี้
- เอ แล้วท่านก็เป็นพุทธอุปฐากที่ดีมากๆ ด้วย
- ครู ใช่แล้ว พระเถระได้ปฏิบัติหน้าที่อุปฐากพระพุทธเจ้าด้วยความอุทิศสละหะมิได้บกพร่อง อีกทั้งมีความจงรักภักดีเป็นอย่างยิ่ง แม้แต่ชีวิตของตนก็ยอมสละแทนพระพุทธองค์ได้เสียวนะ
- ริน คุณครูพูดแบบนี้ แปลว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นอีกหรือคะ
- วี นั่นสิครับ อยากฟังต่อแล้วละครับ
- บบ1 อยากฟังก็ต้องติดตามต่อไปจ้า ฮิๆๆๆ
- ทุกคน โหยยยยย ทุกที่เลย

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 13

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอานนท์ ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ริน เอ วิ บุญ กำลังรอฟังครูเล่าเรื่องพระอานนท์ต่ออย่างตื่นเต้น

ริน เรื่องพระอานนท์เป็นยังไงต่อคะคุณครู ท่านยอมสละชีวิตแทนพระพุทธเจ้าเลยหรือคะ?

ครู ใช่แล้วริน อย่างตอนที่พระเทวทัตยุยงให้พระเจ้าอชาตศัตรูปล่อยช้างนาฬาคีรี หวังจะให้ทำอันตรายพระพุทธองค์ ขณะเสด็จออกบิณฑบาตในกรุงราชคฤห์ ยังไงล่ะ

บุญ หา!! มีคนกล้าทำแบบนี้กับพระพุทธเจ้าด้วยหรือครับ!!

ครู ใช่แล้วบุญ... ในขณะที่ช้างนาฬาคีรีวิ่งตรงเข้ามาหาพระพุทธองค์นั้น พระอานนท์ผู้เปี่ยมล้นด้วยความกตัญญูและความจงรักภักดี ได้ยอมถวายชีวิตเป็นพุทธบูชา ออกไปยืนขวางหน้าช้างไว้ หวังจะให้ทำอันตรายตนแทน แต่พระพุทธองค์ได้ทรงแผ่เมตตาไปยังช้างนาฬาคีรี ด้วยอำนาจแห่งพระเมตตาบารมี ทำให้ช้างสร้างเมฆหมอกพยศลดความดุร้าย หมอบถวายบังคมพระพุทธองค์ ลูกขึ้นเดินกลับเข้าสู่โรงช้างด้วยอาการอันสงบ

เอ สุดยอดเลยคะ ท่านเป็นพุทธอุปัฏฐากที่ยอดเยี่ยมจริงๆ

ครู ใช่แล้วละ พระอานนท์ได้ปฏิบัติพระพุทธองค์อย่างใกล้ชิด มิได้ประมาทพลาดพลั้ง ได้ฟังพระธรรมเทศนาที่แสดงแก่ตนและผู้อื่น ที่แสดงต่อหน้าและลับหลัง มีสติปัญญาทรงจำไว้ได้ ฉลาดในการแสดงธรรม จึงได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย 5 ประการ คือ

1. เป็นพหูสูต
2. เป็นผู้มั่งคั่ง
3. เป็นผู้มั่งคั่ง
4. เป็นผู้มั่งคั่ง
5. เป็นพุทธอุปัฏฐาก

ริน   อย่างประวัติพระมหากัสสปะ หนูจำได้ว่าพระอานนท์ท่านมีส่วนช่วยทำสังคายนาพระธรรมวินัยร่วมกับพระมหากัสสปะด้วยนี่คะ

ครู   ถูกต้อง เพราะท่านเป็นพุทธอุปัฏฐากที่ได้ฟังพระธรรมเทศนามากที่สุด สถิติปัญญาของท่านก็จำไว้ได้หมด แต่ตอนก่อนจะทำสังคายนา พระอานนท์ท่านก็มีปัญหาเหมือนกันนะ

วี   เอ?? มีปัญหาเรื่องอะไรเหรอครับ

ครู   เพราะในกาลที่พระพุทธองค์ใกล้เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระอานนท์คิดว่าตนยังเป็นเพียงพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน พระบรมศาสดาก็จะเสด็จปรินิพพานในไม่ช้านี้ จึงหลีกออกไปยืนร้องไห้แต่เพียงผู้เดียวข้างนอก

พระพุทธองค์รับสั่งให้ภิกษุไปเรียกเธอมาแล้ว ตรัสว่า “อานนท์ เธอจะได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ก่อนวันทำปฐมสังคายนา”

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พระมหากัสสปเถระได้คัดเลือกพระอรหันต์ซึ่งมีจำนวน 500 องค์ เพื่อทำปฐมสังคายนา ได้มอบให้พระอานนท์วิสันษาพระสูตรและพระอภิธรรม แต่ในขณะนั้นท่านยังเป็นพระโสดาบัน ไม่สามารถเข้าร่วมสังคายนาได้จึงเร่งทำความเพียรอย่างหนัก เกิดความอ่อนเพลียปรารถนาจะพักผ่อนอิริยาบถสักครูหนึ่ง จึงเอนกายลงบนเตียง ในขณะที่ทำพ่นจากพื้น ศีรษะยังไม่ถึงหมอน ก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์ไม่นับเข้าอิริยาบถทั้ง 4 คือ ยืน เดิน นั่ง นอน แปลกกว่าพระเถระรูปอื่น ๆ

เอ   โห... ท่านสำเร็จเป็นพระอรหันต์ในท่าที่แปลกกว่าใครๆ จริงๆ ด้วยค่ะ

ครู   อ้อ... แม้กระทั่งตอนพระอานนท์จะนิพพาน ท่านก็ยังรอบคอบเลยนะ

วี   เอ? รอบคอบยังไงเหรอครับ

ครู   เมื่อพระอานนท์ดำรงอายุสังขาร 120 ปี พิจารณาว่าสมควรจะนิพพาน จึงเชิญพระญาติทั้งฝ่ายศากยะและฝ่ายโกถิยะ ให้ประชุมกันที่ริมฝั่งแม่น้ำโรหิณี ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์และกรุงเทวทหะ

ก่อนจะนิพพานได้เหาะขึ้นไปบนอากาศ แสดงธรรมสั่งสอนเทวดาและพระประยูรญาติทั้งสองฝ่าย ได้ตั้งสัตยาธิษฐานว่า เมื่อเรานิพพานแล้ว ขอให้อัฐิธาตุแยกออกเป็น 2 ส่วน ตกลงที่ฝั่งกบิลพัสดุ์ส่วนหนึ่ง ที่ฝั่งเทวทหะส่วนหนึ่ง เพื่อมิให้พระประยูรญาติทะเลาะวิวาทกันเพราะอัฐิธาตุ

ครั้นอธิษฐานเสร็จแล้วก็นิพพาน ณ เบื้องบนอากาศ ในท่ามกลางแม่น้ำโรหิณีนั่น เติชธาตุก็เกิดขึ้น เผาสรีระของท่านเหลือแต่อัฐิธาตุและแยกออกเป็น 2 ส่วน ตกลงบนพื้นดิน 2 ฝั่งแม่น้ำโรหิณีนั่น สมดังท่านอธิษฐานไว้ทุกประการ

ครู ท่านได้ชื่อว่าเป็นพุทธสาวกที่ได้บรรลุกิเลสนิพพานและนิพพานแปลกกว่าพระสาวก
รูปอื่น ๆ

เด็ก ๆ ทุกคนพยักหน้า สีหน้าตื่นเต้นและชื่นชม

ริน ประวัติพระอานนท์น่าฟังมากจริงๆ ค่ะคุณครู

วี เรารู้สึกว่าน่าฟังทุกเรื่องล่ะ

บุญ เอ...ต่อไปจะเป็นเรื่องของใครกันน้อ??

ริน เอ วี อยากรู้ ก็ต้องติดตามในตอนต่อไป!!

ครู ดีมาก ที่พูดแทนครู ฮ่าๆๆๆ

ทุกคน ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 14

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอุบาลี

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ริน เอ วิ เดินดูนิทรรศการอยู่ แล้วบุญก็เดินเข้ามาด้วยสีหน้าแข็งๆ

ริน อ้าว บุญ เป็นอะไร ทำไมทำหน้าที่แบบนั้นล่ะ

บุญ มีคนมักง่ายทิ้งขยะไว้ตรงทางเดินข้างนอกนะสิ เราต้องเก็บไปทิ้งให้เนี่ย

เอ โห แย่ที่สุด ถึงขยะก็มีทำไม่ทิ้ง ไม่มีวินัยเอาซะเลย!

วี จริงด้วย อย่าให้รู้ณะว่าใครทำ ฮึ้ยยยย

ครูเดินเข้ามาพร้อมเบิกบาน1

ครู ดีแล้วละบุญที่ช่วยเก็บขยะไปทิ้ง ครูขอบคุณแทนทุกคนที่มาใช้สถานที่นี้ด้วยนะ

บบ1 เบิกบานก็ขอขอบคุณด้วยนะค้า ผ่าบอกเพื่อนๆ ด้วยนะคะว่าการเข้าชมนิทรรศการ เราควรรักษา
ระเบียบวินัยของสถานที่ อย่าทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทางนะคะ

ทุกคน ได้ค่า / ได้คร้าบ

เอ เฮ้อออ คนไม่มีวินัยนี้ทำคนอื่นเดือดร้อนไปหมดเลยนะคะ

ครู ใช่ เวลาอยู่กับคนหมู่มาก เราจึงต้องมีกฎ มีวินัยเอาไว้ อย่างพระพุทธศาสนาเองก็มีวินัยของสงฆ์ด้วย
นะ เบิกบานเขากำลังจะเล่าเรื่องของพระสาวกที่ได้รับยกย่องว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายผู้ทรง
พระวินัย อยู่พอดี

เด็กๆ ทำหน้าที่ขึ้นต้น เบิกบานยิ้มแยม

บบ1 ใช่แล้วค่า ทุกคนดูภาพนี้นะคะ

หน้าจอบนหน้าเบิกบาน ขึ้นภาพพระอุบาลี

บบ1 นี่คือพระอุบาลีค่ะ ท่านเป็นบุตรช่างกลบในกรุงกบิลพัสดุ์ ทุกคนรู้จักช่างกลบมัยคะ

บุญ หมายถึง ช่างตัดผมหรือเปล้าคร้าบ

บบ1 ถูกต้องค่า ท่านเป็นที่ไว้วางพระทัยของเจ้าศากยะทั้ง 5 พระองค์ คือ ภัททियราชา อนุรุทธะ อานนท์ ภัคคุ กิมพิละ และได้รับตำแหน่งเป็นนายอุษามาลาแห่งเจ้าศากยะเหล่านั้น

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระประยูรญาติที่กรุงกบิลพัสดุ์ ตามคำทูลอาราธนาของพระกาฬทายี เถระ ศากยกุมารเหล่านั้นเสด็จออกผนวช อุบลีอุษามาลาได้ตามเสด็จด้วย

ครั้นถึงเขตแดนเมืองอื่น เจ้าชายทั้ง 6 สั่งให้ขบวนตามเสด็จกลับ เหลือไว้แต่อุบลีคนเดียว เมื่อเดินทางไปถึงกลพอสุมควร ทรงเปลื้องเครื่องประดับออก ประทานแก่อุบลีและให้เดินทางกลับพระนคร

อุบลีนำเครื่องประดับเดินทางกลับมาได้ระยะหนึ่ง คิดว่า ถ้าเรากลับไปอย่างนี้ เจ้าศากยะทั้งหลาย จักคิดว่า เราลวงเจ้าชายมาฆ่าชิงทรัพย์ เจ้าศากยะทั้ง 6 ยังผนวชได้ ทำไมเราจึงจะบวชไม่ได้ จึงแขวนเครื่องประดับไว้บนต้นไม้ พู่ว่า ของนี้เราสละแล้ว ใครเห็นก็จงนำไปเถิด แล้วเดินทางกลับไปเฝ้าเจ้าศากยะทั้ง 6

เมื่อเจ้าศากยะเหล่านั้น ทอดพระเนตรเห็นอุบลีกลับมาจึงตรัสถาม ครั้นทรงทราบเรื่องแล้ว จึงพาเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า กราบทูลขอบวชและขอให้ทรงบวชอุบลีก่อน เพื่อต้องการทำสามมีจิกรรม อันเป็นการลดมานะของตน พระพุทธเจ้าโปรดให้อุบลีบวชก่อน แล้วจึงให้เจ้าศากยะเหล่านั้นผนวชภายหลัง ด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา

เอ พระอุบลีมีความเด็ดเดี่ยวจึงเลยค่ะ คิดจะบวชก็ตัดสินใจบวชเลย

ริน แล้วหลังจากนั้นเป็นยังไงต่อคะ

บบ1 พระอุบลีนั้น ครั้นบวชแล้ว เรียนกรรมฐานในสำนักพระพุทธเจ้า ทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอพระองค์จงทรงอนุญาตให้ข้าพระองค์อยู่ป่า” พระพุทธองค์ตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุ เมื่ออยู่ป่า ธุระอย่างเดียวเท่านั้นจะเจริญอกงาม แต่เมื่ออยู่ในสำนักของเรา ทั้งวิปัสสนาธุระและคันถธุระจะบริบูรณ์” พระอุบลีนั้นรับพระดำรัสของพระพุทธเจ้าแล้ว กระทำวิปัสสนากรรมฐานไม่นาน ก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์

พระอุบลีเรียนพระวินัยปิฎกจากพระโอรชฺฐ์ของพระพุทธเจ้าโดยตรง จึงมีความชำนาญด้านพระวินัย ได้วินิจฉัยเรื่องภารุกัจฉะ เรื่องอชฺชุกะ และเรื่องกุมารกัสสปะ ถูกต้องตามพระวินัย เป็นเหตุให้พระพุทธเจ้า ประทานสาธุการ และได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายผู้ทรงพระวินัย

หลังพระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพานแล้ว 3 เดือน ในคราวทำปฐมสังคายนา พระอุบลีได้รับสมมติจากสงฆ์มีพระมหากัสสปะเป็นประธาน ให้เป็นผู้วิสันนาพระวินัย

บบ1 ท่านดำรงอายุสังขารอยู่พอสมควรแก่กาลเวลานิพพาน

เอ การมีวินัยนี้ก็สำคัญจริงๆ นะคะคุณครู

เอหันไปคุยกับครู ครูยิ้มตอบ

ครู ใช่แล้ว เพราะคนเราอยู่รวมกันเป็นสังคมก็ต้องมีการจัดการที่ดี ถ้ามีคนไม่ทำตาม แต่เราเห็นแล้ว
แก้ไขได้ อย่างที่บุญช่วยเก็บขยะที่มีคนทิ้งไว้ตรงทางเดิน ก็ถือว่าเราได้ช่วยสังคมเหมือนกัน

วี นี่บุญ ได้ยินรีเปลา่เนี่ย คุณครูชมนายอยู่นะ

บุญ ได้ยินคร้าบ จริงๆ ผมก็ไม่ได้มีวินัยอะไรขนาดนั้นหรอก แค่ไม่ยอมให้ใครเข้าใจผิด คิดว่าผมเป็นคนทิ้ง
ขยะไว้เท่านั้นเองคร้าบ แฮะๆ

บบ1 แคนี่ก็น่ารักมากๆ แล้วจ้า แบบนี้ต้องตอบแทนด้วยการเล่าเรื่องต่อไปให้ฟังซะแล้ว

บุญ ว้าว เล่าต่อเลยคร้าบ เบิกบานคนสวย

บบ1 แต่... เล่าต่อในตอนต่อไปจ้า ฮีๆๆๆ

ทุกคน ฮ่าๆๆๆๆๆ

บุญทำหน้าที่แข็งๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 15

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระสิวลี

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

ริน เอ ยืนมองดูหน้าจอบนหน้าเบิกบาน 1 กันอยู่ บุญเดินเข้ามา ครูยืนอยู่ข้างเบิกบาน 1 (ตัวสีชมพู)

บุญ มามุงดูอะไรกันอยู่หรือครับ แล้ววิหายไปในไหนล่ะ

เอ วิปวดท้อง ไปห้องน้ำอยู่นะบุญ สงสัยจะนาน

ริน ไม่ต้องรอนายวิแล้วล่ะ เเล่เรื่องต่อไปกันเลยดีกว่าค่ะ

แล้ววิกี่วิ่งจืดเข้ามา

วิ เดี่ยวก่อนนนน รอเราด้วยยยยย แสบๆๆๆ ใจร้าย ไม่ยอมรอกันเลยหรือ

ริน ก็อยากเข้าเองนี่นา

บุญ แล้วตกลง นีรูปใครหรือครับ คุณๆ นะเนี่ย เหมือนเคยเห็นที่ไหน?

ภาพบนหน้าจอเบิกบาน เห็นเป็นภาพพระสิวลี

ริน หนูว่าหนูก็คุ้นๆ กับภาพพระสาวกรูปนี้นะคะ เหมือนเคยเห็นแขวนไว้ตามร้านค้าต่างๆ

ครู นั่นเพราะพระสิวลีท่านเป็นผู้มีลาภมากนะ คนทำการค้าจึงนิยมนำภาพท่านมาแขวนไว้

บุญ แล้วทำไมท่านต้องแบกกลดแบบนี้ด้วยล่ะครับ ท่านออกธุดงค์บ่อยๆ หรือครับ

ครู ครูจะเล่าประวัติของท่านให้ฟังก็แล้วกัน ตั้งใจฟังกันล่ะ

ทุกคน ค่า / ครับ

ครู **พระสิวลี** เป็นพระโอรสของพระนางสุปปวาสาพระราชธิดาของเจ้าโกลิยะ พระนางสุปปวาสา ทรงพระครรภ์นานถึง 7 ปี 7 เดือน 7 วัน เสวยทุกข์เวทนามาก

บุญ โห ทรงพระครรภ์นานขนาดนั้นเชียวหรือครับ!?

ครู การที่พระสิวลีอยู่ในครรภ์นาน 7 ปี 7 เดือน 7 วัน เป็นเพราะบุรพกรรมในอดีตของท่าน มีเรื่องเล่าว่า ครั้งหนึ่ง ท่านเคยเป็นกษัตริย์ ยกกองทัพไปล้อมเมืองหนึ่ง นานถึง 7 ปี 7 เดือน 7 วัน ในกาลนั้น พระ

นางสุปวาสาเป็นพระชนนีของกษัตริย์พระองค์นั้น สั่งให้โอรสของพระองค์ปิดล้อมพระนครไม่ให้ชาวเมืองออกได้ ชาวเมืองจึงฆ่าพระราชธิดาของตน ยกเมืองถวายกษัตริย์พระองค์นั้น กรรมนั้นได้ตามมาให้ผลในชาตินี้

เอ   อย่างนี้เอง แล้วพระนางสุปวาสาทรงทำอย่างไรต่อคะ

ครู   พระนางสุปวาสาเสวยทุกข์เวทนามาก มีพระดำริว่า พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมเพื่อละทุกข์ พระสงฆ์ปฏิบัติเพื่อละทุกข์ พระนิพพานเป็นสุข ปราภรณ์จะถวายทานก่อนจะทิวศต จึงส่งพระสวามีไปกราบทูลนิมนต์พระพุทธเจ้า พร้อมกับกำชับว่า พระองค์ตรัสคำใด ขอให้ตั้งใจจดจำคำนั้นให้ดี แล้วนำกลับมาบอกด้วย

พระสวามีไปเฝ้าพระพุทธเจ้าตามคำของพระนาง พระพุทธเจ้าประทานพรว่า ขอพระนางสุปวาสา “จงมีความสุข ไม่มีโรค จงคลอดบุตรหาโรคมิได้เกิด” พระสวามีได้สดับพระดำรินั้นแล้ว ถวายบังคมลาพระศาสดา รีบเสด็จกลับยังพระราชนิเวศน์

ขณะจบพระดำรัสของพระพุทธเจ้า พระกุมารก็คลอดจากพระครรภ์ของพระนางสุปวาสาอย่างสะดวก เหล่าพระญาติและบริวารที่นั่งล้อมอยู่ต่างปีติยินดีพร้อมทั้งน้ำตา มหาชนก็พลอยร่าเริงยินดี

ได้กราบทูลข่าวที่น่ายินดีแก่พระสวามีที่กำลังเสด็จกลับ พระสวามีเห็นอาการของชนเหล่านั้นก็ทราบ ว่า พระดำรัสของพระพุทธเจ้าเป็นความจริงแล้ว จึงบอกพระดำรัสของพระพุทธเจ้าให้พระนางสุปวาสาทราบ

การประสูติของพระกุมาร ได้ดับจิตที่เราร้อนของพระญาติทั้งหมด เพราะฉะนั้น จึงเฉลิมพระนามว่า **สิวลี**

เอ   โอ้โฮ น่าอัศจรรย์มากๆ เลยคะ

ครู   เมื่อพระนางมีพระวรกายแข็งแรงดีแล้ว มีพระประสงค์ที่จะถวายมหาทานติดต่อกันเป็นเวลา 7 วัน จึงแจ้งความประสงค์แก่พระสวามีให้กราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์มารับมหาทานอาหารบิณฑบาตในพระราชนิเวศน์ตลอด 7 วัน ในวันถวายมหาทานนั้น สิวลีกุมาร มีพระวรกายเข้มแข็งดุจกุมารผู้มีพระชนม์ 7 พรรษา ได้ช่วยพระบิดาและพระมารดาจัดแจงกิจต่าง ๆ มีการนำธมกรก (หรือกระบอกกรองน้ำ) มากกรองน้ำดื่ม และอังคาสพระพุทธเจ้าและหมู่พระภิกษุสงฆ์ ในขณะที่สิวลีกุมาร ช่วยพระบิดาและพระมารดาอยู่นั้น ท่านพระสารีบุตรเถระได้สังเกตอยู่ตลอดเวลาและเกิดความรู้สึกพอใจในพระกุมารน้อยเป็นอย่างมาก

ครั้นถึงวันที่ 7 ซึ่งเป็นวันสุดท้าย พระเถระได้สนทนากับสิวลีกุมาร แล้วชักชวนให้มาบวชสิวลีกุมารผู้มีจิตน้อมไปในการบวชอยู่แล้ว เมื่อพระเถระชักชวน จึงกราบทูลขออนุญาตจากพระบิดาและพระมารดา

เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงติดตามพระเถระไปยังพระอาราม พระสารีบุตรเถระ ผู้รับภาระเป็นพระอุปัชฌาย์ ได้สอนพระกรรมฐานเบื้องต้น คือ **ตจปัญจกรรมฐานทั้ง 5 ได้แก่ เกสา(ผม) โลมา (ขน) นขา (เล็บ) ทันทา (ฟัน) ตโจ (หนัง)** ให้พิจารณาของทั้ง 5 เหล่านี้ว่า เป็นของไม่งาม เป็นของสกปรก ไม่ควรเข้าไปยึดติดหลงใหลในสิ่งเหล่านี้ สิวสีกุมารได้สดับพระกรรมฐานนั้นแล้วนำไปพิจารณา ในขณะที่จรมิตโกนเพื่อโกนผมครั้งแรกนั้นท่านได้บรรลุเป็นพระโสดาบัน จรดครั้งที่ 2 ท่านได้บรรลุเป็นพระสกทาคามี จรดมิตโกนลงครั้งที่ 3 ท่านได้บรรลุเป็นอนาคามี และเมื่อโกนผมเสร็จ ท่านได้บรรลุเป็นพระอรหันต์

ริน   สุดยอดไปเลยคะ แค่วงโกนผม ท่านก็บรรลุเป็นลำดับจนถึงอรหัตผลเลย

วี   เอ... แล้วที่คุณครูบอกว่า พระสีวลีท่านเป็นผู้มีลาภมาก นี่มีความเป็นมาอย่างไรหรือครับ

ครู   อ้อ อันนี้ก็ต้องไปรู้จักตอนหน้านะ แล้วครูจะตอบให้

วี   เฮ้ออออ ตอนหน้าก็ได้ครับ ผมชินแล้วมุกนี้

ทุกคน   ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 16

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระสิวลี ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

เอ ริน วี บุญ ยืนล้อมคุณครู รอฟังต่อ

บุญ คุณครูครับ ผมอยากฟังเรื่องพระสิวลีต่อแล้วครับ

ริน หนูก็อยากฟังแล้วค่ะ

วี แล้วเพราะอะไรท่านถึงได้ซื้อว่ามีลาภมากครับ

ครู เอ้าๆๆ ใจเย็นๆ ทุกคน ครูกำลังจะเล่าให้ฟังนี้แหละ

ในเวลาต่อมา พระพุทธเจ้าได้เสด็จไปยังเมืองสาวตลี พระสิวลีเถระถวายอภิเวทแล้วกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์จะทดลองบุญของข้าพระองค์ ขอพระองค์จงมอบภิกษุ 500 รูปแก่ข้าพระองค์” พระพุทธเจ้าตรัสว่า “จงรับไปเถิด สิวลี”

พระเถระพาภิกษุ 500 รูป เดินทางบ่าหน้าไปหิมวันตประเทศ ผ่านดงที่มีต้นไทรอันเทวดาสงอยู่ เทวดานั้นได้ถวายทานตลอด 7 วัน เทวดาทั้งหลายได้ถวายทานทุก ๆ 7 วัน ในสถานที่ที่ผ่านไป

ในสมัยหนึ่ง พระสารีบุตรจะไปเยี่ยมพระเวรตะ ได้ไปกราบทูลลาพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงอนุญาต และได้เสด็จไปพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่เป็นบริวาร ครั้นเสด็จมาถึงทาง 2 แพร่ง พระอานนท์กราบทูลถามว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ตรงนี้มีทาง 2 แพร่ง ภิกษุสงฆ์จะไปทางไหน พระเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าตรัสถามว่า “อานนท์ ทางไหนเป็นทางตรง”

พระอานนท์กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทางตรงมีระยะประมาณ 30 โยชน์ แต่เป็นทางมีอมนุษย์ ส่วนทางอ้อมมีระยะทาง 60 โยชน์ เป็นทางสะดวกปลอดภัยหาภิกษาได้ง่าย”

พระพุทธเจ้าตรัสถามว่า “อานนท์ สิวลีมาด้วยมิใช่หรือ”

พระอานนท์กราบทูลว่า “มาพระเจ้าข้า”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าอย่างนั้น จงไปเส้นทางตรง จะได้ทดลองบุญของสิวลี

พระพุทธเจ้าพร้อมภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่เป็นบริวาร จึงเสด็จไปในทางตรง 30 โยชน์ หมู่เทวดาได้เนรมิตพระนครในทุก ๆ โยชน์ ช่วยกันจัดแจงพระวิหาร เพื่อเป็นที่ประทับของพระพุทธเจ้าและเป็นที่อยู่ของภิกษุสงฆ์ พวกเทวดาได้ถือข้าวยาคุและของเคี้ยวเป็นต้น เทียวถามว่า “พระผู้เป็นเจ้าสวัสดีอยู่ไหน” ดังนี้แล้ว จึงไปหาพระเถระ พระเถระให้นำไปถวายพระพุทธเจ้าและภิกษุสงฆ์ พระพุทธเจ้าพร้อมบริวารเสวยบุญของพระสวัสดีเถระผู้เดียว ได้เสด็จไปตลอดทางกันดารประมาณ 30 โยชน์

ริน โอ้โห... ไม่ว่าพระสวัสดีจะไปไหน ก็มีเทวดามาถวายของให้ตลอดเลย

เอ ที่แท้รูปที่ท่านแบกกลด ก็มาจากตอนที่ท่านเดินทางทดลองบุญของท่านนี่เอง

ครู ถูกต้อง ในกาลต่อมา พระเถระได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายผู้มีลาภ
ท่านเป็นพระมหาสาวกสำคัญรูปหนึ่ง ได้ช่วยกิจการพระศาสนา แบ่งเบาภาระของพระพุทธเจ้าได้มาก

บุญ น่าอัศจรรย์จริงๆ นะครับ ท่านไปไหน คนที่ไปด้วยก็ปลอดภัยไม่อดตาย บุญพระสวัสดีคุ้มครองให้ตลอด

เอ ท่านมีลาภมากจริงๆ มิน่าล่ะ คนที่ทำการค้าขายเลยบูชาท่านกันมาก

ครู แต่ยังไงเราก็ต้องขยันทำมาหากินอยู่ดีนะ จะหวังพึ่งลาภลอยอย่างเดียวไม่ได้หรอก

บุญ จริงครับครู เพราะถ้าเราขี้เกียจ ถึงมีเงิน สักวันก็จนลงอยู่ดี... ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถูกต้องมั๊ยครับ

ครู ถูกต้องแล้วบุญ

เอ จากที่หนูฟัง พระสวัสดีท่านก็บวชตั้งแต่อายุยังน้อยมากเลยนะคะ

ครู ใช่แล้วเอ แต่ไม่ได้มีพระสวัสดีรูปเดียวนะที่บวชตั้งแต่เด็ก ยังมีพระสาวกที่บวชตั้งแต่เด็กอีกเยอะเลย

เอ เหนอคะ มีใครอีกบ้างคะ

ครู ในตอนต่อไป ครูจะเล่าให้ฟังนะ ตอนนี้ใครอยากพักไปเข้าห้องน้ำก็รีบไป แล้วกลับมาเจอกันทีนี้นะ

ทุกคน ครับ / ค่า คุณครู

ตรัสให้ใช้วิธีติสธมนุสสัมปทา แปลงวาจาถึงพระรัตนตรัย ให้พระกุมารบวช วิธีนี้ได้ใช้กันสืบมาถึงทุกวันนี้ เรียกว่าบรรพชา

พระราหูนี้ เป็นสามเณรรูปแรกในพระพุทธศาสนา ครั้นอายุครบ 20 ปี จึงได้รับการอุปสมบทด้วยวิธี ญัตติจตุตถกรรม

เอ อริยทรัพย์ที่พระพุทธเจ้ามอบให้พระราหู ก็คือ ธรรมะ ไข่ม้อยคะ

ครู ถูกต้อง พระราหูตั้งใจศึกษาธรรมมาก ในสมัยเป็นสามเณร ท่านสนใจใคร่ศึกษาพระธรรมวินัย ลูกขึ้น แต่เข้าใช้มือทั้งสองกอบทรายให้เต็ม แล้วตั้งความปรารถนาว่า “ขอให้ข้าพเจ้าได้รับโอวาทจาก พระพุทธเจ้าหรือพระอุปัชฌาย์อาจารย์ จดจำ และเข้าใจให้ได้เท่าจำนวนเม็ดทรายนี้”

วี เม็ดทรายในมือ โห! มันเยอะมากๆ จนแทบนับไม่ถ้วนเลยนะครับ

ครู ก็ใช่นะสิวี ท่านถึงตั้งความปรารถนาไว้แบบนี้ไงล่ะ

ริน อย่างนี้เอง... แล้วพระพุทธเจ้าท่านตรัสสอนอะไรให้พระราหูอีกไหมคะ

ครู วันหนึ่ง ท่านอยู่ในสวนมะม่วงแห่งหนึ่ง พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าไปหา แล้วตรัสจุพระราหูโลวาทสูตร แสดง โทษของการกล่าวมุสา อุปมาเปรียบกับน้ำที่ทรงคว่ำขันเททิ้งไปว่า ผู้ที่กล่าวมุสาทิ้งที่รู้แก่ใจ ความเป็น สมณะของเขาก็ไม่ต่างอะไรกับน้ำในขันนี้ แล้วทรงชี้ให้เห็นว่า ไม่มีบาปกรรมอะไร ที่ผู้หมดความ ละอายใจกล่าววาทเท็จทั้งที่รู้ จะทำไม่ได้

ต่อมาได้ฟัง มหาราหูโลวาทสูตร ใจความว่า ให้พิจารณาร่างกายให้เห็นเป็นธาตุ 5 ประการ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศ ตัดความถือมั่นว่า นั่นไม่ใช่ของเรา เราไม่ได้เป็นนั่น นั่นไม่ใช่ตัวตนของเรา แล้วตรัสสอนให้ อบรมจิต คิดให้เหมือนกับธาตุแต่ละอย่างว่า แม้จะมีสิ่งที่น่าปรารถนาหรือไม่น่าปรารถนามาถูกต้อง ก็ไม่มี อาการพอใจรักใคร่ หรือเบื่อหน่ายเกลียดชัง

สุดท้าย ทรงสอนให้ เจริญเมตตาภาวนาเพื่อละพยาบาท เจริญกรุณาภาวนาเพื่อละวิหิงสา เจริญ มุทิตาภาวนาเพื่อละความริษยา เจริญอุเบกขาภาวนาเพื่อละความขัดใจ เจริญอุสุภภาวนาเพื่อละราคะ เจริญอนิจจังสัญญาภาวนาเพื่อละอัสมิมานะ ท่านได้พยายามฝึกใจไปตามนั้น ในที่สุดได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์

ครู พระราหูเถระนี้เป็นผู้ใคร่ในการศึกษา เพราะฉะนั้น ท่านจึงได้รับ เอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุ ทั้งหลายผู้ใคร่ในการศึกษา

ริน โอ้โฮ...

เอ หนูฟังมาหลายเรื่องแล้ว ทำไมไม่เห็นมีเรื่องของพระสาวกที่เป็นพระภิกษุณีบ้างเลยล่ะคะ

ครู มีสิเอ มีพระภิกษุณีหลายรูปเลยละ แต่ละท่านก็เก่งไม่ต่างจากพระภิกษุเลยนะ

เอ จริงหรือคะ หนูอยากรู้จังว่ามีใครบ้าง

ครู ขึ้นรอฟังในตอนต่อไปนะทุกคน

ทุกคน ค่า / คร้าบ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 18

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) เดินเข้ามาในห้อง เอ ริน วิ เห็นเข้าก็ดีใจ

เอ อู๊ย เบิกบานสุดห่อกลับมาแล้ว เย้ๆ

ริน หายไปไหนมาคะ พวกเราคิดถึงแทบแย่เนาะ

บบ2 ไม่ได้หายไปไหนหรอกครับ เบิกบานไปเตรียมข้อมูลมาอธิบายเพิ่มยังไงล่ะครับ

วี คราวนี้จะมาเล่าอนุพุทธประวัติของใครล่ะครับ อยากรฟังแล้วเนี่ย

บบ2 คนที่เบิกบานจะเล่านี้ คือคนที่เลี้ยงเจ้าชายสิทธัตถะมาตั้งแต่เด็กเลยล่ะครับ

ทุกคนทำหน้าที่ตื่นเต้น

ริน เอ๊ะ ใครกันคะ

หน้าจอบนหน้าเบิกบาน กลายเป็นภาพขึ้นมา

เอ นี่คือน้ำของเจ้าชายสิทธัตถะนี่นา ประวัติของท่านเป็นยังไงคะ

บบ2 มหาปชาบดีโคตมีเถรี เป็นพระธิดาของพระเจ้าอัญชนะกับพระนางยโสธรา ในกรุงเทวทหะ เดิมพระนามว่าโคตมี เป็นพระกนิษฐภคินี หรือน้องสาวของพระนางสิริมหามายา

เมื่อพระนางสิริมหามายาทิวงคตแล้ว ได้รับการสถาปนาไว้ในตำแหน่งพระอัครมเหสี มีพระโอรสพระนามว่า**นันทะ** พระธิดาพระนามว่า**รูปนันทา** ทรงมอบให้นางสนมเลี้ยงดู ส่วนพระนางได้เลี้ยงดูเจ้าชายสิทธัตถะราชกุมาร

ริน โอ้โฮ พระนางมหาปชาบดี ดูแลเจ้าชายสิทธัตถะเหมือนเป็นแม่แท้ๆ เลยนะคะ

บบ2 ใช่แล้วครับ ...

เมื่อพระบรมโพธิสัตว์เสด็จออกทรงผนวช บรรลุพระสัมพันธัญญาณแล้ว เสด็จไปโปรดพระประยูรญาติ ณ กรุงกบิลพัสดุ์ เสด็จเข้าไปบิณฑบาตในพระนคร ได้แสดงธรรมโปรดพระเจ้าสุทโธทนะพุทธบิดาใน

ระหว่างถนน ให้ดำรงอริยภูมิขั้นโสดาบัน ครั้นวันที่ 2 เสด็จเข้าไปรับอาหารบิณฑบาตในพระราชานิเวศน์ ทรงแสดงธรรมโปรดพระพุทธบิดาและพระนางมหาปชาบดี ให้พระบิดาดำรงอยู่ในสกทาคามีผล ให้พระนางมหาปชาบดีดำรงอยู่ในโสดาปัตติผล ในวันรุ่งขึ้น ทรงแสดงมหาปาลชาดกโปรดพระบิดา ให้ดำรงอยู่ในอนาคามีผล

ในวันที่ 4 แห่งการเสด็จโปรดพระประยูรญาติ พระพุทธองค์เสด็จไปในพีธีอวามงคลอภิเชกสมรส นันทกุมารพระอนุชาต่างพระมารดา กับพระนางชนบทกัลยาณี เมื่อเสร็จพิธีอวามงคล พระพุทธองค์ได้นำ นันทกุมารไปบวชในวันนั้น ครั้นถึงวันที่ 7 แห่งการเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ ได้ทรงพาราหุลกุมารออกบวชเป็นสามเณรอีก จึงยังความเศร้าโศกให้บังเกิดแก่พระเจ้า สุทโธทนะยิ่งนัก เพราะเกรงว่าจะขาดรัชทายาทสืบสันตติวงศ์ จึงเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้าทูลขอพรว่า พระคุณเจ้าทั้งหลายไม่พึงบวชกุลบุตรที่บิดามารวยไม่อนุญาติ พระพุทธองค์ทรงประทานตามที่พระบิดาทูลขอแล้ว ในกาลต่อมาพระเจ้าสุทโธทนะได้บรรลुरुหัตถผลแล้วเข้าสู่ นิพพาน

ครั้งนั้น พระนางมหาปชาบดีเกิดว่าเหว่พระหทัย ประารถนาจะทรงผนวช ประจวบกับเกิดเหตุชาวพระนครทั้ง 2 คือ เมืองกบิลพัสดุ์กับเมืองโกถิยะทะเลาะกันเรื่องแย่งน้ำในแม่น้ำโรหิณีที่ไหลผ่านระหว่างพระนครทั้งสองถึงขั้นจะรบกัน พระพุทธเจ้าได้เสด็จไปเทศนา **อรรถกถาสุตตร**โปรดพระประยูรญาติทั้งสองฝ่ายให้ปรองดองกัน พระประยูรญาติทรงเลื่อมใสได้มอบพระกุมารฝ่ายละ 250 ให้บวชตามเสด็จพระพุทธเจ้า พระชายาของท่านเหล่านั้นได้ส่งข่าวไปยังภิกษุหนุ่มเหล่านั้น ทำให้ท่านเหล่านั้นเกิดความไม่ยินดีในสมณเพศ พระพุทธเจ้าทรงทราบว่ ภิกษุเหล่านั้นเกิดความเบื่อหน่ายในสมณเพศ จึงทรงนำไปที่สระชื่อว่ากุณฑละ ประทับนั่งบนแผ่นหินที่เคยประทับนั่ง ในครั้งที่พระองค์เสวยพระชาติเป็นนาคดูเหมือนว่า ทรงเทศนาด้วยเรื่อง **กุนดาลชาดก** เพื่อบรรเทาความไม่ยินดีของภิกษุเหล่านั้น พอจบเทศนา พระภิกษุหนุ่มเหล่านั้นทั้งหมด ดำรงอยู่ในโสดาปัตติผล แล้วทรงนำกลับมายังป่ามหาวันอีกทรงทำพระภิกษุเหล่านั้นให้ดำรงอยู่ในอรหัตผล

ฝ่ายพระชายาเก่าของภิกษุเหล่านั้น ได้ส่งข่าวไปเพื่อจะดูใจภิกษุเหล่านั้นว่ายังปรารถนาจะครองเรือนอยู่หรือไม่ ครั้นทราบว่ไม่ปรารถนาแล้ว จึงทรงดำริว่า เมื่อเป็นอย่างนั้น พวกเราจะกลับไปยังเรือนทำไม ทั้ง 500 นางจึงพากันไปเฝ้าพระนางมหาปชาบดี ทูลว่า “ข้าแต่พระแม่เจ้า ขอพระแม่เจ้าโปรดอนุญาตให้พวกหม่อมฉันบวชเถิด”

แม้พระนางมหาปชาบดีเอง ก็ทรงปรารถนาจะออกบวชอยู่แล้ว จึงทรงพาสตรีเหล่านั้นไปเฝ้าพระพุทธเจ้า

สมัยนั้น พระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ นิโครธาราม กรุงกบิลพัสดุ์ ในสักกชนบท พระนางมหาปชาบดีเข้าไปเฝ้าถวายบังคมแล้ว กราบทูลขอประทานวโรกาสว่า “พระพุทธเจ้าข้า ขอให้สตรีพึงได้บวชเป็นบรรพชิตในพระธรรมวินัยที่พระตถาคตประกาศแล้วเถิด

พระพุทธเจ้าตรัสห้ามว่า “อย่าเลย โคตมี เธออย่าชอบใจการที่สตรีบวชในธรรมวินัยของตถาคตเลย”

แม้พระนางทูลอ้อนวอนถึงสองสามครั้ง ก็ทรงห้ามเหมือนเดิม พระนางมหาปชาบดีโคตมี ทรงเสียพระทัย มีพระพักตร์นองด้วยน้ำพระเนตร ทรงกันแสง พรางถวายบังคมลา ทำประทักษิณแล้วเสด็จกลับ

ริน โธ... น่าสงสารพระนางนะคะ ทูลขอบวชตั้งสองสามครั้งแต่ก็ยังไม่ได้

วี นั่นสิ เป็นเพราะอะไรกันนะ??

เอ แต่สุดท้ายพระนางก็ได้บวชเป็นภิกษุณีนะ... แสดงว่าต้องมีเหตุผลอื่นมาสนับสนุนแน่เลย

บบ2 ใช่แล้วครับ แต่เหตุผลนั้นคืออะไร ต้องติดตามต่อไปตอนต่อไปนะคร้าบ

ริน เอ วี โหยยยย ก็ได้ค่า / คร้าบ...

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 19

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการรูปปั้น

เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) ยืนอยู่กับ เอ ริน วี

บบ2 ทุกคนพร้อมจะฟังเรื่องของพระนางมหาปชาบดีโคตมีกันต่อรียังคร้าบ

เอ ริน วี พร้อมแล้วค่า / คร้าบ

บบ2 พระพุทธเจ้าประทับอยู่ในกรุงกบิลพัสดุ์ตามพระพุทธานุชาภิรมย์แล้ว เสด็จหลีกจาริกไป ถึงพระนครเวสาลี ประทับอยู่ที่ ภูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน เขตพระนครเวสาลี

ครั้งนั้น พระนางมหาปชาบดีโคตมี ให้ปลงพระเกสา ทรงพระภูษาย้อมผาด พร้อมด้วยนางสาวกียานี้ จำนวนมาก เสด็จตามพระพุทธองค์ไปถึงภูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน เมืองเวสาลี พระบาททั้งสองรอง พระวรกายเกลือกกลิ้งด้วยธุลี มีทุกข์ เสียพระทัย มีพระพักตร์นองด้วยน้ำพระเนตร ได้ประทับยืนกรแสงอยู่ที่ซุ้มพระทวารภายนอก

พระอานนท์ได้เห็นพระนางมหาปชาบดีโคตมี ได้ถามถึงสาเหตุ ครั้นทราบเรื่องแล้ว จึงเข้าไปเฝ้า พระพุทธเจ้าถวายบังคมแล้ว กราบทูลว่า “ขอสตรีสามารถออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตได้เถิด พระพุทธเจ้าข้า” พระพุทธเจ้าตรัสห้ามว่า “อย่าเลย อานนท์ เธออย่าชอบใจการที่สตรีออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยที่ตถาคตประกาศแล้วเลย” ถึงสามครั้ง

พระอานนท์จึงได้ทูลถามพระพุทธเจ้าว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มาตุคามออกบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยที่พระองค์ทรงประกาศแล้ว สามารถจะทำให้แจ้งซึ่งพระโสดาปัตติผล สกทาคามีผล อนาคามีผล หรืออรหัตผลได้หรือไม่ พระเจ้าข้า”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ดูกรอานนท์ มาตุคามออกบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยที่ตถาคตประกาศแล้ว สามารถทำให้แจ้งแม้พระโสดาปัตติผล สกทาคามีผล อนาคามีผล หรืออรหัตผลได้”

พระอานนท์เถระทูลว่า “พระพุทธเจ้าข้า ถ้าสตรีออกบวช สามารถบรรลุมรรคผลได้ พระนางมหาปชาบดีโคตมี พระมาตุจฉาของพระองค์ ทรงมีอุปการะมาก ทรงประทับประคอง เลี้ยงดู ทรงถวายชีรธारा เมื่อพระชนนีสวรรคตได้ให้พระองค์เสวยชีรธारा ก็สมควรจะบวชได้”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ดูกรอานนท์ ถ้ามหาปชาบดีโคตมี สามารถประพฤติกุศลกรรม 8 ประการได้
กุศลกรรม 8 ประการนี้แหละ เป็นอุปสมบทของพระนาง คือ

1. ภิกษุณีเมื่ออุปสมบทแล้วได้ 100 พรรษา ก็พึงเคารพกราบไหว้พระภิกษุ
เมื่ออุปสมบทได้วันเดียว
2. ภิกษุณีจะอยู่จำพรรษาในอาวาสที่ไม่มีภิกษุไม่ได้ ต้องอยู่ในอาวาสที่มีพระภิกษุ
3. ภิกษุณีจะต้องทำอุโบสถกรรมและรับฟังโอวาทจากสำนักภิกษุสงฆ์ทุกกึ่งเดือน
4. ภิกษุณีอยู่จำพรรษาแล้ว วันออกพรรษาต้องทำปวารณาในสำนักสงฆ์ทั้งสองฝ่าย คือ ภิกษุสงฆ์
และภิกษุณีสงฆ์
5. ภิกษุณีต้องอาบัติสังฆาทิเสส ต้องอยู่ปริวาสกรรม ประพฤติมนัต ในสงฆ์
สองฝ่าย
6. ภิกษุณีต้องอุปสมบทในสำนักสงฆ์สองฝ่าย หลังจากเป็นนางสิกขมานา รักษาสิกขาบท 6
ประการ คือ 1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ 2. เว้นจากการลักขโมย 3. เว้นจากการประพฤติผิดพรหมจรรย์ 4.
เว้นจากการพูดเท็จ 5. เว้นจากการดื่มสุราเมรัยและของมึนเมา 6. เว้นจากการรับประทานอาหารในเวลา
วิกาล ทั้ง 6 ประการนี้มีให้ขาดตกบกพร่องเป็นเวลา 2 ปี ถ้าบกพร่องในระหว่าง 2 ปี ต้องเริ่มปฏิบัติใหม่
7. ภิกษุณี จะกล่าวอักษโกสกถาคือ ต่าบริภาษภิกษุ ด้วยอาการอย่างใดอย่างหนึ่งมิได้
8. ภิกษุณี ตั้งแต่วันอุปสมบทเป็นต้นไป ฟังฟังโอวาทจากภิกษุเพียงฝ่ายเดียว จะให้โอวาทภิกษุ
มิได้”

ริน โห... แล้วพระนางมหาปชาบดีโคตมีท่านยอมรับ ครุกรรม 8 ประการ นี้ได้ไหมคะ

บบ2 ได้แน่นอนครับ หลังจากพระอานนท์จดจำนำเอาครุกรรม ทั้ง 8 ประการนี้ มาแจ้งแก่พระนางมหาป
ชาบดีโคตมี พระนางนางได้สดับแล้ว มีพระทัยผ่องใสโสมนัส ยอมรับปฏิบัติได้ทุกประการ พระพุทธองค์จึงทรง
ประทานการอุปสมบทให้แก่พระนาง พร้อมศากยชัตติยานารีที่ติดตามมาด้วยทั้งหมด

เมื่อพระนางมหาปชาบดีโคตมีอุปสมบทเสร็จแล้ว เรียนพระกัมมัฏฐานในสำนักพระพุทธเจ้า ไม่
ประมาท พากเพียรพยายามบำเพ็ญสมณธรรม ไม่นานนักก็ได้บรรลุอรหัตผล พร้อมด้วยภิกษุณีบริวารทั้ง 500
รูป และได้บำเพ็ญกิจพระศาสนาเต็มกำลังความสามารถ

ลำดับต่อมา ขณะพระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ วัดพระเชตุวัน ทรงพิจารณาเห็นว่าพระนางมหาปชาบดี
โคตมีเป็นผู้มีวิญญูตมสูง คือรู้กาลนาน มีประสบการณ์มาก รู้เหตุการณ์ต่าง ๆ มาตั้งแต่ต้น จึงทรงสถาปนาใน

ตำแหน่งเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุณีทั้งหลายผู้รัตัญญู คืออรรธาตริณาน พระมหาปชาบดีโคตมีเถรีทรง
พระชนมายุสังขารอยู่โดยสมควรแก่กาลกนิพพาน

ครูเดินเข้ามาสมทบกับทุกคน

ครู เป็นยังไงบ้างทุกคน หลังจากได้ฟังประวัติภิกษุณีรูปแรกของพุทธศาสนาไปแล้ว

วี เป็นความรู้ใหม่ของผมเลยครับ ผมก็เพิ่งรู้ว่ามีพระภิกษุณีในสมัยพุทธกาลด้วย

เอ หนูรู้สึกดีค่ะครู ที่ได้ว่าผู้หญิงก็สามารถบรรลุธรรมผลได้ไม่ต่างจากผู้ชาย

ริน ใช่แล้ว ไม่ว่าเพศไหนก็สามารถบรรลุธรรมผลได้ แต่อย่างวีเนี่ยไม่แน่ใจเหมือนกันนะ

รินปรายตาไปหาวี วิทำหน้าที่ไว

วี อะไรๆๆ อย่ามาสบประมาทกันนะ

ริน ไม่ได้สบประมาทซะหน่อย แค่สงสัยเฉยๆ จ๊ะ

รินกับวีทำท่าจะเถียงกัน ครูรีบพูดขึ้น

ครู เอาล่ะๆ... ไม่ต้องเถียงกัน ไปฟังอนุพุทธประวัติกันต่อในตอนต่อไปดีกว่า

ทุกคน ค่า / คร้าบ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 20

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระเขมาเถรี

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) และคุณครู พา เอ ริน เดินเข้ามาในห้องนิทรรศการธรรมจักร

ริน โอ้โห ห้องนิทรรศการนี้สวยและดูสงบดีจังเลยคะ

ครู เอาละ พร้อมจะฟังอนุพุทธประวัติที่เบิกบานกำลังจะเล่าแล้วรียัง

เอ ยังกะคุณครู รียังไม่มาเลย

ริน โอ๊ย ไม่ต้องรอนายวีหรอกเอ มาสายก็ไม่ต้องฟัง เราเริ่มกันเลยดีกว่าคะ

บบ2 เอาจั๊นเหอครับ เบิกบานว่ารอมากันให้ครบๆ ก่อนดีกว่าน้ำ

วีวิ่งเข้าห้องมา

วี ขอโทษคร้าบบบ มาแล้วๆๆๆ ยังไม่ได้เริ่มกันใช้มั้ยครับ แอ่ๆๆ เหนื่อย

ริน ถ้ามาช้ากว่านี้ก็ไม่รอแล้วละจ๊ะ!!

วี โหหใจร้าย...

ครู มากันครบแล้ว จั๊นก็เริ่มได้เลยเบิกบาน

บบ2 คร้าบคุณครู

แล้วหน้าจอบนหน้าเบิกบานก็ขึ้นภาพ

ริน เอ และวี มองรูปพระเขมาเถรีอย่างตะลึง

วี โอ้โห... ท่านเป็นภิกษุณีที่สวยงามมากเลยครับ!!

ริน นั่นสิ ดูสง่างามมาก เป็นเจ้าหญิงมาก่อนหรือเปล่านะ

บบ2 ถูกต้องครับ ท่านเคยเป็นเจ้าหญิงมาก่อนจริงๆ ท่านชื่อว่า พระเขมาเถรี ครับ

พระเชมาเถรี เป็นพระราชธิดาของพระเจ้าสาครราช ผู้ครองสาครนคร ในแคว้นมัทธรัฐ ทรงพระสิริโฉมงดงาม มีผิวพรรณดั่งสีทองเลื่อมเรืองเป็นเงาดั่งแว่นกยูง พระประยูรญาติจึงขนานพระนามว่า **เชมา** เมื่อเข้าสู่วัยสาว ได้อภิเษกสมรสเป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสาร แห่งนครราชคฤห์ แคว้นมคธ เพราะทรงมีพระสิริโฉมงดงาม จึงเป็นที่โปรดปรานของพระเจ้าพิมพิสารเป็นอย่างยิ่ง

ครั้งแรกพระนางมิได้ศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทั้งที่พระเจ้าพิมพิสารทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี เพราะพระนางทรงทราบว่า พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมชี้โทษของร่างกาย ทรงเกรงว่าถ้าเสด็จไปเฝ้า พระพุทธองค์อาจจะทรงชี้โทษพระรูปโฉม จึงไม่ยอมเสด็จไปเฝ้า แม้แต่วัดเวฬุวันก็มิได้เสด็จไปดู พระเจ้าพิมพิสารทรงมีประสงค์จะให้พระนางไปเฝ้าพระพุทธเจ้า และฟังธรรมเทศนา จึงมีพระบัญชาให้กวีแต่งเพลงพรรณนาความงามของวัดเวฬุวัน แล้วรับสั่งให้นำไปขับร้องใกล้ ๆ ที่พระนางประทับ

พระนางได้สดับบทเพลงนั้นแล้ว มีพระประสงค์จะเสด็จไปชมวัดเวฬุวัน จึงเข้าไปกราบทูลพระเจ้าพิมพิสารให้ทรงทราบ แล้วได้เสด็จชมจนสิ้นวัน ใครจะเสด็จกลับ พวกราชบุรุษทั้งหลายได้นำพระนางไปยังสำนักของพระพุทธเจ้า ทั้งที่ไม่ทรงปรารถนา

พระพุทธเจ้าทอดพระเนตรเห็นพระนางกำลังเสด็จมา เพื่อที่จะให้คลายความยึดถือในความงาม จึงทรงเนรมิตเทพอัปสรนางหนึ่งซึ่งงดงามยิ่งกว่ายีนถายงานพัตอยู่เบื้องพระปฤษฎางค์ พระนางเชมาตะลึงในความงามของนางเทพอัปสรนั้น จ้องดูรูปนั้นโดยมิได้สนพระทัยในพระธรรมเทศนา พระพุทธเจ้าจึงทรงบันดาลให้พระนางเชมาทอดพระเนตรเห็นรูปสตรีนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ ให้มีวัยสูงขึ้น ๆ จนแก่ชรา มีหนังเหี่ยวย่น ผมหงอก ผันหัก แก่หง่อมแล้วล้มกลิ้งถึงแก่กรรมพร้อมกับพัตใบตาลนั้น เหลือแต่กระดูกในที่สุด

พระนางเชมาทอดพระเนตรเห็นเช่นนั้น จึงทรงคลายความยึดติดในความงาม ดำริว่า สรีระที่สวยงามเห็นปานนี้ยังถึงความวิบัติได้ แม้ร่างกายของเราก็จะเป็นอย่างนี้เหมือนกัน

ขณะนั้นพระพุทธองค์ได้ตรัสพระธรรมเทศนาว่า “**ชนเหล่าใดถูกราคะย้อมแล้ว ตกไปในกระแส ราคะ เหมือนแมงมุมตกไปในข่ายใยที่ตนทำเอง เมื่อชนเหล่านั้นตัดกระแสเหล่านั้นได้ โดยไม่มีเชื้อใยแล้ว ละกามสุขเสียได้ ย่อมออกบวช**”

พระนางเชมาส่งญาณไปตามกระแสพระธรรมเทศนา ตัดความรักในรูปได้เด็ดขาด บรรลุอรหัตผล พร้อมด้วยปฏิสัมภทา ในอิริยาบถประทับยืนนั่นเอง

พระเจ้าพิมพิสารเสด็จตามพระนางไปยังวัดเวฬุวัน เมื่อเสด็จไปถึง พระพุทธเจ้าตรัสว่า “**บัดนี้พระนางเชมาไม่อาจจะครองเพศฆราวาสได้อีก เพราะสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว**” พระเจ้าพิมพิสารทรงอนุโมทนา ให้พระนางประทับบนวอทอง นำไปอุปสมบทในสำนักของภิกษุณีสงฆ์

วิ จากคนที่ไม่คิดจะศรัทธาในพระพุทธศาสนา ยังสามารถบรรลุอรหัตผลได้ตั้งแต่เป็นฆราวาส สุดยอดเลยครับ

ริน   นั่นสิ ... เอ้อ จริงสิคะ อย่างฝั่งภิกษุ ก็มีอัครสาวกเบื้องขวา เบื้องซ้าย แล้วฝั่งภิกษุณีมีมัคคะ

บบ2   มีสิครับ พระนางเขมานีละครับ เป็นอัครสาวิกา

วี เอ ริน   โห...

บบ2   เมื่อพระนางบวชแล้วได้นามว่า **พระเขมาเถรี** ต่อมาได้รับเอตทัคคะว่า **เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุณีทั้งหลายผู้มีปัญญามาก** เพราะอาศัยเหตุที่พระนางบรรลุพระอรหัตผลขณะดำรงเพศฆราวาส และได้รับการแต่งตั้งให้เป็น **อัครสาวิกาเบื้องขวา**

            และเมื่อพระเขมาเถรีทรงพระชนมายุสังขารอยู่โดยสมควรแก่กาลกนิพพาน ณ ภูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน กรุงเวสาลี ...

วี เอ ริน   ทำหน้าครุ่นคิดนิดหนึ่ง แล้วเอ็กถามขึ้นมา

เอ   จริงสิคะ อย่างพระเขมาเถรีท่านเป็นอัครสาวิกาเบื้องขวา แล้ว... อัครสาวิกาเบื้องซ้ายคือใครคะ?

ริน   รินก็อยากรู้เหมือนกันค่ะว่าเป็นใคร

บบ2   แบบนี้ก็ต้องติดตามต่อในตอนต่อไปนะคร้าบ

ทุกคน   ค่า / คร้าบ ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 21

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระอุบลวรรณาเถรี

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

บุญเดินเข้ามาหาริน เอ วิ ที่กำลังดูหน้าจอบนหน้าเบิกบาน2 (ตัวสีเขียว) อยู่

บุญ ดูอะไรกันอยู่หรือทุกคน โห... ภิกษุณีท่านนี้งามมากเลยครับ

ริน นั่นสิ ท่านคือใครหรือคะ เบิกบานสุดหล่อ

บบ2 ท่านคือ พระอุบลวรรณาเถรี ครับ

เอ อุบล... แปลว่าดอกบัว ท่านมีอะไรเกี่ยวข้องกับดอกบัวหรือคะ

บบ2 พระอุบลวรรณาเถรี เป็นธิดาของเศรษฐีในกรุงสาวัตถี ได้ชื่อว่าอุบลวรรณา เพราะมีผิวพรรณงามเหมือนสีกลีบดอกบัวเขียว

วี อ้อ... ที่มาของชื่อคือแบบนี้เอง

บบ2 นางได้ตั้งความปรารถนาไว้แทบพระบาทของพระปทุมุตตรพุทธเจ้า แล้วสั่งสมบุญมาโดยลำดับ ในชาตินี้จึงสวยงามสง่า เป็นที่หมายตาของพระราชา มหาเศรษฐี คุณหญิง และชายหนุ่มทั่วไป ต่างก็ส่งเครื่องบรรณาการอันมีค่าไปมอบให้พร้อมกันกับส่วยอภิชัยสมรสด้วย

ฝ่ายเศรษฐีผู้บิดาของนางรู้สึกลำบากใจ เพราะไม่สามารถที่จะรักษาน้ำใจของคนทั้งหมดได้ จึงหาทางออกด้วยการขอให้นางออกบวช นางจึงรับคำของบิดาด้วยความปิติยินดียิ่ง

เศรษฐีผู้บิดาจึงพานางไปบวชยังสำนักของภิกษุณีสงฆ์ ครั้นบวชได้ไม่นาน ถึงวาระทำความสะอาดโรงอุโบสถ ได้จุดประทีปให้มีแสงสว่างเพื่อกวาดโรงอุโบสถ เห็นเปลวไฟแล้วถือเอาเป็นนิมิต ขณะยืนดูอยู่นั้น ได้ฉันทมิเตโชกลินเป็นอารมณ์ แล้วทำมานั้นให้เป็นบาทแห่งวิปัสสนา ก็ได้บรรลุอรหัตผลพร้อมด้วยปฏิบัติสมาธิและอภิญญาทั้งหลาย ณ ที่นั่นเอง

เมื่อพระเถรีสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว เทียวจาริกไปยังชนบทต่าง ๆ ได้กลับมาพักที่ ป่าอันธวัน สมัยนั้น พระพุทธเจ้ายังมีได้ทรงบัญญัติห้ามภิกษุณีอยู่ในป่าเพียงลำพัง ประชาชนได้ปลุกกระท่อมไว้ในป่าให้เป็นที่พักแก่พระเถรี

นันทมานพ ลูกชายลุงของพระเถรีนั้น หลงรักพระเถรีตั้งแต่มายังไม่บวช เมื่อทราบข่าวพระเถรีมาพักที่ป่าอัมวัน ใกล้เมืองสาวัตถี จึงฉวยโอกาสขณะพระเถรีเข้าไปนิมิตบาตในเมืองสาวัตถี เข้าไปหลบซ่อนตัวอยู่ใต้เตียงในกระท่อม เมื่อพระเถรีกลับมา เข้าไปในกระท่อมปิดประตู แล้วนั่งลงบนเตียง ขณะสายตายังไม่ปรับเข้ากับ ความมืดในกระท่อม นันทมานพก็ออกจากใต้เตียงตรงเข้าข่มขืน แม้พระเถรีจะร้องห้าม ก็ไม่เชื่อฟัง ได้ทำการข่มขืนสมปรารถนาแล้วก็หลีกหนีไป พอเขาหนีไปได้ไม่ไกลก็ถูกแผ่นดินสูบ ไปเกิดในอเวจีมหานรก

วี จิตใจทำด้วยอะไรนะ! ถึงได้กล้าทำแบบนี้

ริน ก็สมแล้วที่ถูกแผ่นดินสูบ ไปเกิดในอเวจีมหานรก

บุญ ในเมื่อเกิดเรื่องร้ายแรงขนาดนี้ แล้วพระอุบลวรรณาเถรีท่านทำอย่างไรบ้างครับ

บบ2 ท่านก็ได้แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นนั้นแก่ภิกษุณีสงฆ์ ภิกษุณีทั้งหลายแจ้งเรื่องนั้นแก่ภิกษุสงฆ์ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแก่พระพุทธเจ้าครับ

เอ กราบทูลแล้วเป็นอย่างไรบ้างคะ

บบ2 พระพุทธองค์ได้ตรัสว่า “คนพาล ย่อมสำคัญบาปที่ยังไม่ให้ผลว่าเป็นประดุกน้ำผึ้ง แต่เมื่อบาปให้ผล คนพาลย่อมประสพทุกข์”

เอ เรื่องใหญ่ขนาดนี้ พระอุบลวรรณาเถรีท่านจะถูกมองในทางที่ไม่ดีรีเปล่าคะ ขนาดผู้หญิงสมัยนี้ถูกข่มขืน ยังถูกสังคมมองไม่ดีเลย ทั้งที่ตัวเองก็ไม่ได้มีความผิดอะไร

บบ2 สมัยนั้นภิกษุทั้งหลายก็สนทนากันเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ว่า “ท่านทั้งหลาย เห็นที่พระชีนาสพทั้งหลาย คงจะยังมีความยินดีในกามสุข คงจะยังพอใจในการเสพกาม ก็ทำไมจะไม่เสพเล่า เพราะท่านเหล่านั้น มิใช่ไม้ผุ มิใช่จอมปลวก อีกทั้งเนื้อหนังร่างกายทั่วทั้งสรีระก็ยังคงอยู่ ดังนั้น แม้จะเป็นพระชีนาสพ ก็ซื่อว่ายังยินดีในการเสพกาม”

บบ2 เมื่อพระพุทธเจ้าทรงทราบเรื่องนั้นแล้ว จึงตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย พระชีนาสพทั้งหลายไม่ยินดีในกามสุข ไม่เสพกาม เหมือนหยาดน้ำที่ตกลงบนใบบัว ไม่ติดอยู่ ย่อมกลิ้งตกไป และเหมือนเมล็ดพันธุ์ผักกาด ไม่ตั้งอยู่บนปลายเหล็กแหลม ฉันทใด ขึ้นชื่อว่ากามก็ย่อมไม่ซึ่มซาบ ไม่ติดอยู่ในจิตของพระชีนาสพ ฉะนั้น”

ต่อมาพระพุทธเจ้า ทรงพิจารณาเห็นภัยอันจะเกิดแก่สตรีผู้เข้ามาบวช พักอาศัยอยู่ในป่า อาจถูกคนพาลเบียดเบียนประทุษร้ายทำอันตรายต่อพรหมจรรย์ได้ จึงรับสั่งให้เชิญพระเจ้า ปเสนทิโกศล

มาเฝ้า ตรัสให้ทราบพระดำริแล้ว ขอให้สร้างที่อยู่อาศัยเพื่อภิกษุณีสงฆ์ภายในพระนครตั้งแต่นั้น
มา

ริน เอ้อ ไม่ว่าจะสมัยไหน ก็มีปัญหาเรื่องนี้ไม่ต่างกันเลยนะคะ

เอ นั่นนะสิริน

บุญ เอ... ถ้าพระเขมาเถรีเป็นอัครสาวิกาเบื้องขวา ถ้าอย่างนั้นพระอุบลวรรณาเถรีก็เป็นอัครสาวิกาเบื้อง
ซ้ายใช่ไหมครับ

บบ2 เก่งจัง ถูกต้องนะคร้าบ

วี โห รู้ได้ไงเนี่ยบุญ

บบ2 อย่างในคราว พระพุทธเจ้าทรงกระทำยมกปาฏิหาริย์ที่โคนต้นมะม่วงของนายคันทะ ใกล้ประตู
เมืองสาวัตถี พระเถรีกราบทูลอาสาขอแสดงปาฏิหาริย์แทน แต่พระพุทธองค์ไม่ทรงอนุญาต ทรง
อาศัยความที่พระเถรีเป็นผู้มีฤทธิ์มาก ต่อมาได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุณีทั้งหลายผู้มีฤทธิ์
และเป็นอัครสาวิกาเบื้องซ้าย พระอุบลวรรณาเถรี ดำรงอายุสังขารอยู่สมควรแก่กาลกนิพพาน

ริน จะว่าไป ประวัติของภิกษุณีที่ฟังมา ทุกท่านก็เจอแต่เรื่องหนักๆ ทั้งนั้นเลยนะคะ

ครูเดินมาจากข้างหลัง

ครู ยังมีประวัติภิกษุณีที่เจอเรื่องหนักๆ มากกว่านี้อีกนะ หนักมากขนาดทำให้นางเสียดิเลยละ

ทุกคน ห๊า??

ครู อากรู้ ต้องติดตามตอนต่อไป

ทุกคน โหยยยยยยยย

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 22

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระปฎาจารย์เถรี

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

ครู บุญ ริน เอ วิ เบิกบาน2 (ตัวสีเขียว) ยืนอยู่ด้วยกัน

ครู เออะ มากันครบแล้วใช่ไหม ครูจะได้เล่าเรื่องของภิกษุณีรูปต่อไปให้ฟัง

ทุกคน ค่า / คร้าบ

บบ2 ทุกคนดูภาพนี้กันเลยคร้าบ

หน้าจอบนหน้าเบิกบานขึ้นภาพ เด็กๆ มองดูทำหน้าที่งๆ

ทุกคน โอ้โห!!

ริน ภิกษุณีรูปนี้สวยมากๆ เลยคะ

บุญ ภิกษุณีท่านนี้เธอครับ ที่คุณครูบอกว่า ชีวิตท่านมีแต่เรื่องหนักๆ จนเสียสติไปเลย

ครู ใช่แล้ว ภิกษุณีท่านนี้ คือ พระปฎาจารย์เถรี

ริน แล้วประวัติท่านเป็นยังไงคะ เล่าเลยคะคุณครู หนูอยากฟังแล้ว

วี แหม ใจร้อนจริงๆจริง!!

ครู พระปฎาจารย์เถรี เป็นธิดาของเศรษฐีชาวเมืองสาวัตถี เป็นหญิงมีความมั่งคั่งมาก บิดามารดา
ทะนุถนอมห่วงใยให้อยู่บนปราสาทชั้น 7 เพื่อป้องกันการคบหากับชายหนุ่ม

ริน เอ โห! หนาตานั้นเลยเธอคะ

ส่วนบุญยืนทำตาปริบๆ

ครู เมื่ออายุย่างได้ 16 ปี ได้แอบคบหากับคนรับใช้ในบ้านของตน ต่อมาบิดามารดาของนางได้ตกลงยก
นางให้แก่ชายคนหนึ่ง ที่มีชาติสกุลและทรัพย์เสมอกัน เมื่อใกล้กำหนดวันวิวาห์ นางกับคนรับใช้พา
กันหนีออกจากบ้าน ไปใช้ชีวิตร่วมกันในบ้านตำบลหนึ่งซึ่งไม่มีใครรู้จัก ช่วยกันทำมาหากินตาม
อัตภาพ ได้รับความทุกข์ยากแสนสาหัส เพราะไม่เคยทำงานหนักมาก่อน

ต่อมานางได้ตั้งครรภ์ เมื่อครรภ์แก่ใกล้คลอด จึงชวนสามีกลับไปคลอดบุตรที่บ้านเดิมของตน แต่สามีไม่กล้าไปเพราะกลัวถูกงูพิษ พุดบายเบี่ยงจนนางเห็นว่าสามีไม่พาไปแน่ วันหนึ่งเมื่อสามีออกไปทำงานนอกบ้าน นางได้สั่งเพื่อนบ้านให้บอกสามีว่า นางกลับไปบ้านเกิด แล้วก็ออกเดินทางไปตามลำพัง

พอสามีกลับมาทราบความนั้นจากเพื่อนบ้าน จึงรีบออกติดตามไปทันที ได้พบนางในระหว่างทาง แม้จะอ่อนวอนอย่างไร นางก็ไม่ยอมกลับ ทันใดนั้น นางเจ็บท้องจะคลอด จึงพากันเข้าไปได้ร่มไม้ริมทาง นางคลอดบุตรด้วยความยากลำบาก สองสามีภรรยาปรึกษากันว่า ฐานะที่ไปยังเรือนของบิดามารดานั้นสำเร็จแล้ว จะเดินทางต่อไปก็ไม่มีประโยชน์อะไร จึงพากันกลับเรือนของตนอยู่ร่วมกันต่อไป

ต่อมาไม่นานนัก นางตั้งครรภ์เป็นครั้งที่สอง เมื่อครรภ์แก่ใกล้คลอด จึงชวนสามีกลับไปคลอดบุตรที่บ้านเดิมของตนอีก แต่สามีไม่กล้าพากลับไปเช่นเดิม นางจึงอุ้มลูกคนแรกหนีออกจากบ้านไป แม้สามีจะตามมาทันชักชวนให้กลับก็ไม่ยอมกลับ จึงเดินทางไปด้วยกัน ไปได้ไม่ไกลนัก เกิดลมพายุพัดอย่างแรงและฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก พร้อมกับนั้นนางก็เจ็บท้องใกล้จะคลอดขึ้นมาอีก จึงพากันแหวะลงข้างทาง ฝ่ายสามีไปหากิ่งไม้มาทำที่กำบังลมและฝน แต่เคราะห์ร้ายถูกงูพิษกัดตายใกล้จอมปลวก นางทั้งเจ็บท้องทั้งหนาวเย็น ลมฝนก็ยังคงตกลงมาอย่างหนัก สามีก็หายไปไม่กลับมา ในที่สุดนางก็คลอดบุตรคนที่สองอย่างน่าเวทนา

ตัดรับหน้าเด็กๆ ทำหน้าสงสาร

เอ ริน โธ่... นำสงสารจังเลย

บุตรของนางทั้งสองคนทนกำลังลมและฝนไม่ไหว ต่างก็ร้องไห้กันเสียงดังลั่นแข่งกับลมฝน นางนำบุตรทั้งสองมาอยู่ใต้ออก ใช้มือและเข่ายันพื้นดิน เพื่อป้องกันไม่ให้ลูกทั้งสองเปียกฝน ได้รับทุกขเวทนาอย่างหนัก เมื่อฟ้าสางสามียังไม่กลับมา จึงอุ้มบุตรคนเล็กเพิ่งคลอดใหม่ จูงบุตรคนโตออกตามหาสามี เห็นสามีนอนตายอยู่ข้างจอมปลวก เสียใจร้องไห้รำพันว่าสามีตายก็เพราะตนเป็นเหตุ คิดว่า เมื่อสามีตายแล้ว เราก็ขาดที่พึ่งจะกลับไปบ้านก็ไม่มีประโยชน์ จึงตัดสินใจไปหาบิดามารดาของตนที่เมืองสาวัตถี อุ้มบุตรคนเล็กและจูงบุตรคนโตเดินทางไปด้วยสภาพน่าสงสารยิ่งนัก

ครั้นมาถึงฝั่งแม่น้ำจิวตี เห็นน้ำเต็มฝั่งเนื่องจากฝนตกหนักตลอดคืน นางไม่สามารถจะนำบุตรข้ามแม่น้ำไปพร้อมกันได้ จึงสั่งให้บุตรคนโตรออยู่บนฝั่งนี้ แล้วอุ้มบุตรคนเล็กข้ามแม่น้ำไปยังอีกฝั่งหนึ่ง เมื่อถึงฝั่งแล้วได้นำไปไม้มาปูรองพื้นให้บุตรคนเล็กนอน แล้วกลับไปรับบุตรคนโต เดินข้ามน้ำพะวงหน้าพะวงหลัง หันกลับมาดูบุตรคนเล็ก ด้วยความห่วงใย ขณะถึงกลางแม่น้ำ เขี้ยวตัวหนึ่งบินวนไปมาอยู่บนอากาศ เห็นเด็กน้อยมีลักษณะเหมือนขึ้นเนื้อ จึงบินโฉบลงมาเฉี่ยวเอาเด็กน้อยไป นางตกใจสุดขีดไม่รู้จะทำอย่างไร ได้แต่โบกมือร้องไล่เหยี่ยว เขี้ยวพาลูกน้อยของนางหายไป ส่วนบุตรคนโตยืนรอแม่อยู่อีกฝั่งหนึ่ง เห็นแม่โบกมือทั้งสองตะโกนร้องอยู่กลางแม่น้ำ เข้าใจว่าแม่เรียกให้ตามลงไป จึงวิ่งลงไปใมน้ำด้วยความไร้เดียงสา ถูกกระแสน้ำพัดพาจมหายไปต่อหน้าต่อตา

เมื่อสิ้นสามีและบุตรทั้งสองแล้ว นางจึงเดินทางมุ่งหน้ากลับบ้านบิดามารดาเพียงลำพัง ทั้งหิวกระหาย ทั้งเหนื่อยล้า ได้รับความบอบซ้ำทั้งร่างกายและจิตใจ เศร้าโศกเสียใจสุดประมาณ เดินบ่นรำพึงรำพันไปว่า **บุตรคนหนึ่งของเราถูกเหยี่ยวเฉี่ยวไป อีกคนหนึ่งถูกน้ำพัดไป สามีก็ตายในป่าเปลี่ยว**

วี ริน เอ บุญ ต่างทำหน้าที่เสียใจมาก

เอ เฮ้อ... น่าสงสารท่านจริงๆ นะคะ สูญเสียทั้งลูกทั้งสามี...

บุญ แต่ท่านยังเหลือครอบครัวเดิมบ้านเศรษฐีของท่านอีกนี่นา คงไม่แยขนาดนั้นหรอก

ครู เรื่องราวยังไม่จบนะ ท่านยังเจออะไรมากกว่านี้อีก...

เอ ริน หา!! มากกว่านี้อีกหรือคะ!?

วี แค่นี้ผมว่าก็แย่มากแล้วนะครับเนี่ย

ครู ใช่แล้ว มีแยกว่านี้อีก ถ้าอยากรู้ต้องติดตามตอนต่อไป

บบ2 ว่า คุณครูแย่งเบิกบานพูดซะงั้น

ทุกคน ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 23

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระปฐมจารย์ ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

ครู บุญ ริน เอ วิ เบิกบาน 2 (ตัวสีเขียว) ยืนอยู่ด้วยกัน

ริน คุณครูช่วยเล่าต่อหน่อยสิคะ ว่านางปฎาจารย์ยังต้องเจอกับเรื่องอะไรอีกบ้าง

เอ หนูก็อยากฟังแล้วค่ะคุณครู

ครู ใจเย็นๆ ครูกำลังจะเล่าต่อนี้แหละ

ภาพขึ้นบนหน้าจอเบิกบาน ซুমเข้าไป

ครู นางปฎาจารย์เดินทางมุ่งหน้ากลับบ้านเดิมของตน และเดินบ่นเพื่อไปตลอดทาง พบชายคนหนึ่งเดินสวนทางมาจากเมืองสาวัตถี จึงถามถึงบิดามารดาของตนที่อยู่ในเมืองนั้น ได้รับคำตอบว่า “น้องหญิง เมื่อคืนนี้เกิดลมพายุและฝนตกอย่างหนัก เศรษฐีสองสามีภรรยาและลูกชายอีกคนหนึ่งถูกปราสาทพังทับตายทั้งครอบครัวเห็นควันไฟไหม้ไหม ชาวบ้านกำลังเผาพ่อแม่และลูกบนเชิงตะกอนเดียวกัน”

พอชายคนนั้นกล่าวจบ สติสัมปชัญญะของนางขาดลง เสื้อผ้าที่สวมใส่อยู่หลุดไปจากกายก็ไม่มีรู้สึกตัวเดินเปลือยกายเป็นคนวิกลจริต ร้องไห้เพื่อรำพันคร่ำครวญว่า บุตรสองคนของเราตายแล้ว สามีของเราตายที่ทางเปลี่ยว มารดาบิดาและพี่ชายของเราก็กว้างเหงาบนเชิงตะกอนเดียวกัน

นางเดินบ่นเพื่อไปอย่างนี้ ใครเห็นก็คิดว่านางเป็นบ้า พวกคนขว้างปาด้วยก้อนดินบ้าง ไรฝุ่นลงบนศีรษะบ้าง แต่นางยังคงเดินต่อไปอย่างไร้จุดหมายปลายทาง จนถึงวัดพระเชตะวัน

ริน โอ้... สุดท่ายท่านก็ไม่เหลือใครเลยเธอคะ ทั้งที่แต่เดิมก่อนหนีออกจากบ้าน ท่านก็มีพร้อมอยู่แท้ๆ

บุญ นางคงทุกข์ทรมานมากๆ เลยนะคะ แล้วนางจะพ้นทุกข์ได้อย่างไรละครับคุณครู?

ครู ในขณะนั้น พระพุทธเจ้าประทับนั่งแสดงธรรมอยู่ท่ามกลางบริษัท 4 ได้ทอดพระเนตรเห็นนางกำลังเดินมา ทรงดำริว่า “นอกจากเรา ไม่มีใครสามารถเป็นที่พึ่งของหญิงคนนี้ได้”

คนทั้งหลายเห็นนางเดินเข้ามา จึงพากันขับไล่ไม่ให้เข้ามาหาพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ตรัสว่า “พวกท่านจงหลีกเลี่ยง อย่าห้ามเธอเลย”

ด้วยพุทธานุภาพ นางได้สติคืนมาในขณะนั้นเอง รู้สึกตัวว่าไม่มีเสื้อผ้า เกิดความอาย จึงนั่งลง อุบาสก คนหนึ่งโยนผ้าให้นางห่ม นางเข้าไปกราบถวายบังคมพระพุทธรูปที่พระบาทแล้วกราบทูลถึงเคราะห์กรรมที่ตน ได้รับให้ทรงทราบ

พระพุทธรูปองค์ตรัสว่า “แม่น้ำในมหาสมุทรทั้ง 4 ก็ยังน้อยกว่าน้ำตาของคนที่ถูกความทุกข์ความเศร้า โศกครอบงำ ปฏาจารา เพราะเหตุไร เธอจึงยังประมาทอยู่”

นางปฏาจาราฟังพระดำรัสนี้แล้วก็คลายความเศร้าโศกลง

พระพุทธรูปเจ้า ทรงทราบว่านางคลายความเศร้าโศกแล้ว จึงตรัสต่อไปว่า “ปฏาจารา บิฑามารดา บุตร ธิดา พี่น้อง และพวกพ้อง ไม่สามารถต้านทานความตายได้ บัณฑิตรู้อย่างนี้แล้วพึงรักษาศีล ชำระทางไปพระ นิพพานโดยเร็ว”

ในกาลจบเทศนา นางปฏาจาราบรรลुโสดาปัตติผล ทูลขอบวช พระพุทธรูปเจ้าทรงส่งนางไปยังสำนักนาง ภิกษุณี เมื่อบวชแล้วได้ชื่อว่า พระปฏาจาราเถรี

ริน เป็นบุญของท่านจริงๆ นะคะ ที่ได้พบกับพระพุทธรูปเจ้า ไม่งั้นคงจะแย่แน่

บุญ แล้วหลังจากท่านบรรลุโสดาปัตติผลแล้ว ชีวิตท่านเป็นยังไงต่อครับคุณครู

ครู ท่านก็บำเพ็ญเพียรต่อไป วันหนึ่ง พระเถรีตักน้ำมาล้างเท้า ขณะนั้นน้ำลง น้ำนั้นไหลไปหน่อยหนึ่งก็ ขาดลง น้ำที่เทลงครั้งที่สอง ไหลไปไกลกว่าครั้งแรก น้ำที่เทลงครั้งที่สาม ไหลไปไกลกว่านั้น พระเถรีกำหนด น้ำนั้นเป็นอาภรณ์ เปรียบกับวัยทั้ง 3 ว่า สัตว์บางเหล่าตายในปฐมวัยก็มี เหมือนน้ำที่เราเทลงครั้งแรก ตายในมัชฌิมวัยก็มี เหมือนน้ำที่เราเทลงครั้งที่สอง ตายในปัจฉิมวัยก็มี เหมือนน้ำที่เราเทลงครั้งที่สาม

พระพุทธรูปเจ้าประทับในพระคันธกุฎี ทรงแผ่พระรัศมีไปเหมือนประทับยืนอยู่เฉพาะหน้าพระเถรี ตรัส ว่า “ถูกต้องแล้ว ปฏาจารา ผู้เห็นความเกิดขึ้นและความเสื่อมแห่งปัญจขันธ์ มีชีวิตอยู่วันเดียวก็ดี ขณะ เดียวก็ดี ดีกว่าผู้ไม่เห็นความเกิดขึ้นหรือความเสื่อมแห่งปัญจขันธ์ มีชีวิตอยู่ตั้งร้อยปี” พระเถรีครั้น บวชแล้วไม่นานก็บรรลุอรหัตผล

ริน ดีจังเลยคะ ในที่สุดท่านก็พ้นทุกข์อย่างถาวรแล้ว

เอ แต่กว่าจะพ้นทุกข์ ท่านก็ต้องผ่านอะไรมาตั้งเยอะตั้งแยะ...

วี ถ้าเป็นเราคงจะแย่ไปแล้ว

ริน ถ้าเป็นนายวีคงจะเสียสติไปตั้งนานแล้วละ

วี รินชอบที่เราอีกแล้ววาวว

ครู ฮ่าๆ เอาละๆ เรียนรู้ประวัติของท่านแล้ว เรายังทุกข์ได้ไม่ถึงครึ่งของท่านเลย ก็ต้องพยายามทำความ

ดีเช้าไว้วันะ

ทุกคน ค่ะ / ครับคุณครู

ครู ดีมาก อย่างพระปฎิภาจจาราเถรีท่านก็ผ่านมาได้ และท่านก็เรียนพุทธพจน์ จนเป็นผู้ชำนาญในพระวินัยปิฎก ต่อมา ได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุณีทั้งหลายผู้ทรงพระวินัย พระปฎิภาจจาราเถรี ดำรงอายุสังขารอยู่สมควรแก่กาลกัณิพพาน

เอ ว้าว ท่านเก่งจริงๆ ค่ะ

ครู ยังมีประวัติภิกษุณีรูปอื่นที่น่าสนใจอีกนะ ต้องติดตามต่อในตอนต่อไป

ทุกคน ค่ะ / ครับ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 24

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระกัสาโคตมีเถรี

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

บุญ ริน เอ วิ เดินอยู่ในห้อง ดูวันนี้ เบิกบาน 1 (ตัวสีชมพู) วิ่งเข้ามาในห้อง

บบ1 สวัสดีค่า เบิกบานคนสวยมาแล้ว คิดถึงกันบ้างมั๊ยค่า

วี ว้าว เบิกบานคนสวยมาแล้ว คิดถึงมากมายนะคร้าบ

บบ1 คิดถึงมาก งั้นก็พร้อมจะฟังเรื่องราวของ พระกัสาโคตมีเถรี แล้วไข่มั๊ยคะ

บุญ ใครเธอครับ พระกัสาโคตมีเถรี

เบิกบานขึ้นภาพบนหน้าจอตัวเอง

บบ1 ท่านนี่ละค่า พระกัสาโคตมีเถรี ประวัติท่านน่าสนใจมากเลยนะคะ เกี่ยวกับเมล็ดผักกาดด้วย

บุญ เอ? เมล็ดผักกาด??

ริน เล่าเลยค่า เบิกบานคนสวย รินอยากฟังแล้ว

บบ1 ได้เลยจ้า! พระกัสาโคตมีเถรี เป็นธิดาของตระกูลเก่าแก่ ในกรุงสาวัตถี บิดามารดาตั้งชื่อว่า โคตมี แต่คนทั่วไปเรียกว่า กัสาโคตมี เพราะมีรูปร่างผอม

เศรษฐีคนหนึ่ง มีทรัพย์สินเงินทอง 40 โกฏิ ต่อมาทรัพย์เหล่านั้นก็กลายเป็นถ่าน เศรษฐีเกิดความเสียดาย เศร้าโศกเสียใจ กินไม่ได้นอนไม่หลับ จนร่างกายซูบผอม สหายคนหนึ่งมาเยี่ยม ทราบสาเหตุ จึงแนะนำวิธีทำถ่านเหล่านั้นให้กลับมาเป็นเงินทองดังเดิมว่า สหาย ท่านจงนำถ่านทั้งหมดนี้ออกไปวางขายที่ตลาด ถ้ามีคนเดินผ่านไปผ่านมาพูดว่า คนอื่น ขายผ้า น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย เป็นต้น แต่ท่านกลับนำเงินทองมาขาย หากคนพูดเป็นหญิงสาว จงสู้ออกมาเป็นสะใภ้ มอบทรัพย์ทั้งหมดให้เธอ แล้วใช้จ่ายทรัพย์ที่เธอมอบให้ หากคนพูดเป็นชายหนุ่ม จงยกธิดาให้แก่เขา มอบทรัพย์ทั้งหมดให้แก่เขา โดยทำนองเดียวกัน

เศรษฐีทำตามคำแนะนำทุกอย่าง คนผ่านไปมาต่างพูดว่า คนอื่นขายผ้า น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย เป็นต้น แต่ท่านกลับขายถ่าน เศรษฐีตอบว่า ก็เรามีถ่านอย่างเดียว ไม่มีสิ่งอื่นจะขาย

วันนั้น นางกัสาโคตมีไปตลาด เห็นเศรษฐีแล้ว นึกประหลาดใจ จึงถามว่า คนอื่นขายผ้า น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย เป็นต้น ทำไมท่านจึงนำเงินทองมาขาย เศรษฐีกล่าวว่า เงินทองที่ไหนกัน นางจึงหยิบถ่านวางบนมือ

ของเศรษฐี ทันใดนั้น ถ่านได้กลายเป็นเงินทองดั่งเดิมเศรษฐีถามถึงที่อยู่และตระกูลของนาง ได้สูลูกนางมาเป็น
สะใภ้ และทำตามคำแนะนำของสหายทุกอย่าง

ตัดภาพมาที่หน้าเด็กๆ ทำหน้าตื่นตื่น

ทุกคน โอ้โหว้าว

ต่อมานางมีบุตรคนหนึ่ง บุตรนั้นตายในวัยวิ่งเล่นไปมาได้ นางเศร้าโศกเสียใจ หักห้ามใจไม่ได้ เพราะ
ไม่เคยเห็นความตาย จึงไม่ให้นำไปเผา อุ้มศพลูกเดินไปตามบ้านเรือน เทียวถามหายารักษาลูกของตน คน
ทั้งหลายพูดกับนางว่า เจ้าเป็นบ้าไปแล้วหรือ จึงเทียวถามหายารักษาคนตาย ยารักษาคนตายมีที่ไหนกันแล้ว แต่
นางไม่เข้าใจ ยังเทียวถามหายาอยู่ร่ำไป

บัณฑิตคนหนึ่งเห็นนางแล้ว คิดว่าหญิงนี้คงคลอดลูกคนแรก ไม่เคยเห็นความตาย เราควรให้
คำแนะนำแก่นาง จึงบอกว่า แม่ ฉันไม่รู้จักยา แต่รู้จักคนรู้ยารักษา เมื่อนางก็สาโคตมีถามว่าใครรู้ จึงบอกให้ไป
เฝ้าพระพุทธเจ้า

นางเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลถามยารักษาบุตรของตน พระพุทธองค์ตรัสสั่งให้นางไปขอเมล็ดพันธุ
ผักกาดประมาณหยิบมือหนึ่ง จากเรือนที่ไม่เคยมีคนตาย

บุญ อ้อ ที่ว่าเมล็ดผักกาดนั้น คือเรื่องนี้เอง!!

เอ ขอเมล็ดพันธุผักกาดจากเรือนที่ไม่เคยมีคนตาย... โห แล้วจะมีได้ไงคะ

บบ1 ไม่มีหรอกจ้า นางเทียวหาเมล็ดพันธุผักกาดจากเรือนที่ไม่เคยมีคนตาย จนถึงเวลาเย็นก็หาไม่ได้ จึง
กลับคิดได้ว่า เราเข้าใจว่าบุตรของเราเท่านั้นที่ตาย ที่แท้ทุกหลังคาเรือนล้วนเคยมีคนตายทั้งนั้น เมื่อคิดได้อย่าง
นั้น จึงนำบุตรไปทิ้งที่ป่าช้า กลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าตรัสถามว่า “เธอได้เมล็ดพันธุผักกาดแล้วหรือ”

นางทูลว่า “ไม่ได้ พระเจ้าข้า เพราะในเรือนทุกหลัง มีคนตายมากกว่าคนเป็น”

พระองค์ตรัสว่า “เธอเข้าใจว่าบุตรของเธอเท่านั้นหรือตาย แล้วตรัสพระคาถาว่า มฤตยู ย่อมนำพา
ชนผู้มีมาในบุตรและสัตว์ของเลี้ยง ผู้มีใจชานไปในอารมณ์ต่าง ๆ ไป ดุจห้วงน้ำใหญ่พัดชาวบ้านผู้หลับไหล
ไป ฉะนั้น”

ในกาลจบเทศนา นางก็สาโคตมีบรรลุโสดาปัตติผล ทูลขอบวช พระพุทธเจ้าทรงส่งนางไปยัง
สำนักนางภิกษุณี เมื่อบวชแล้วได้ชื่อว่า กิสาโคตมีเถรี

ริน โห... อุบายของพระพุทธเจ้าช่างล้ำลึกจริงๆ ค่ะ

เอ นั่นสิ ให้นางไปพบด้วยตนเอง ตระหนักได้เอง สุดยอดไปเลย

บุญ แล้วเรื่องราวเป็นยังไงต่อครับ

บบ1 วันหนึ่ง พระเถรีถึงวาระทำความสะอาดโรงอุโบสถ ขณะนั่งตามประทีป เห็นเปลวไฟลุกโพล่งขึ้นและหริ่งลง ได้ถือเป็นอารมณ์ว่า สัตว์เหล่านี้ก็อย่างนั้นเหมือนกัน เกิดขึ้นและดับไป ดังเปลวประทีป ผู้บรรลุพระนิพพานไม่ปรากฏอย่างนั้น

พระพุทธเจ้าประทับในพระคันธกุฎี ทรงแผ่พระรัศมีไปเหมือนประทับยืนอยู่เฉพาะหน้าพระเถรี ตรัสว่า “ถูกต้องแล้ว โคตมิ สัตว์เหล่านั้น ย่อมเกิดและดับเหมือนเปลวประทีป ผู้บรรลุพระนิพพาน ย่อมไม่ปรากฏอย่างนั้น ผู้เห็นพระนิพพาน แม้เป็นอยู่เพียงขณะเดียว ประเสริฐกว่าผู้ไม่เห็นพระนิพพาน แม้เป็นอยู่ตั้ง 100 ปี”

พอบพระธรรมเทศนา พระเถรีก็บรรลุอรหัตผล ดำรงตนเป็นผู้เคร่งครัดในการใช้สอยบริการ ยินดีเฉพาะผ้าไตรจีวรที่มีสีปอน ๆ และเส้าหมองเที่ยวไป ต่อมาได้รับเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุณีทั้งหลาย ผู้ทรงจีวรเส้าหมอง พระกัศยาโคตมิเถรี ดำรงอายุสังขารอยู่สมควรแก่กาลกัณนิพพาน

บุญ อืมมม ต้องเห็นทุกข์ถึงเห็นธรรมจริงๆ ด้วย...

บบ1 ในตอนต่อไป เบิกบานจะเล่าเรื่องราวอนุพุทธประวัติที่เป็นสามเณรบ้างนะคะ

ริน เอ มีสามเณรด้วยหรอคะ อยากรู้อะไร

บบ1 ตามไปฟังกันในตอนหน้าเลยจ้า

ทุกคนทำหน้ายิ้มดีใจ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 25

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

บัณฑิตสามเณร

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

บุญ ริน เอ วิ เบิกบาน 1 (ตัวสีชมพู) ยืนอยู่ด้วยกัน

บบ1   ทุกคน ตั้งใจดูภาพนี้ให้ดีๆ นะจ๊ะ

วี   สามเณรคนนี้ ใครครับเนี่ย??

บุญ   ยังดูเด็กมากเหมือนพระราหุลเลยนะครับ

ริน   อืม... พระราหุลท่านก็บรรพชาตอน 7 ขวบนี้ ไช้มั๊ย?

บบ1   ใช่แล้วจ๊ะ สามเณรท่านนี้ก็บรรพชาตอน 7 ขวบเหมือนกันจ้ะ

เอ   บรรพชาตั้งแต่เด็กเลย ไม่ธรรมดาเนี่ย แล้วท่านเป็นใครกันคะ?

บบ1   ท่านมีนามว่า **บัณฑิตสามเณร** จ้า เกิดในตระกูลอุปัฏฐากของพระสารีบุตร ตอนตั้งครุภ
มารดาของท่านแพ้ท้องอยากถวายอาหารพระสารีบุตรพร้อมภิกษุ 500 รูป ด้วยรสปลา
ตะเพียน นุ่งผ้ากาสาวพัตร์ นุ่งท้ายอาสนะพระสงฆ์ บริโภคอาหารที่เหลือจากภิกษุ เมื่อได้ทำ
ตามนั้นแล้ว อาการแพ้ท้องก็หายไป ตั้งแต่เด็กนั้นอยู่ในท้องจนคลอด คนโง่เงาะงะในบ้าน
กลายเป็นคนฉลาดปราดเปรื่องมากขึ้น มารดาจึงตั้งชื่อให้ว่า **บัณฑิต**

ริน   อ้อ เพราะเหตุนี้เอง...

บุญ   แค่ตอนท่านเกิดก็รู้สึกอัศจรรย์แล้วครับ เกิดในตระกูลอุปัฏฐากของพระสารีบุตรด้วย อย่างนี้
ก็เข้าทางธรรมง่าย ๆ เลยสิครับ

บบ1   จะว่าอย่างนั้นก็ได้อะ เพราะท่านได้ 7 ขวบ ก็ได้บรรพชาเป็นสามเณร โดยมีพระสารีบุตร
เป็นอุปัชฌาย์ หลังจากบรรพชาแล้ว ได้ฝึกหัดกิริยามารยาท การห่มจีวร การถือบาตร และ
วัตรปฏิบัติต่าง ๆ จนเป็นที่น่าเลื่อมใส เข้าวันที่ 8 ไปบิณฑบาตกับพระอุปัชฌาย์ ในระหว่าง
ทางเห็นลำเหมือง จึงถามพระอุปัชฌาย์ว่า “ลำเหมืองเขามีไว้ทำอะไร” ได้รับความตอบว่า “มีไว้
สำหรับไขน้ำเข้านาข้าว” ถามอีกว่า “น้ำมีจิตไหม” พอได้ยินคำตอบว่าไม่มี จึงคิดว่า เมื่อน้ำ

ไม่มีจิต คนทั้งหลายยังไปทำประโยชน์ตามปรารถนาได้ ทำไมคนแม้มีจิตใจ จึงไม่สามารถ
บังคับจิตให้อยู่ในอำนาจแล้วทำความดีได้เล่า

สามเณรเดินต่อไป เห็นช่างศรกำลังเอาลูกศรลงไฟ เล็งด้วยหางตาตัดให้ตรง จึงถามพระอุปัชฌาย์ว่า
ลูกศรมีจิตหรือไม่ เมื่อพระอุปัชฌาย์ตอบว่าไม่มี จึงคิดว่า คนสามารถตัดลูกศรให้ตรงได้ ทำไมคนมีจิตใจ จึงไม่
สามารถบังคับจิตให้อยู่ในอำนาจแล้วทำความดีได้เล่า

เดินทางต่อมาอีก เห็นช่างถากกำลังถากไม้ทำล้อเกวียนอยู่ จึงถามพระอุปัชฌาย์ ได้รับคำตอบว่า ไม้
เหล่านั้นไม่มีจิต จึงคิดว่า คนสามารถนำเอาท่อนไม้ที่ไม่มีจิตมาทำเป็นล้อเกวียนได้ ทำไมคนมีจิตใจ จึงไม่
สามารถบังคับจิตให้อยู่ในอำนาจแล้วทำความดีได้เล่า

บัณฑิตสามเณรเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ เพียงเท่านี้ ได้น้อมนำเข้ามาปรารภตน เกิดความคิดที่จะปฏิบัติ
ธรรม จึงลาพระอุปัชฌาย์กลับวัดและขอให้นำอาหารที่มีปลาตะเพียนมาให้ด้วย พระเถระอนุญาตให้สามเณร
กลับ เพราะเห็นอภัยาศัยและได้มอบลูกกุญแจให้ไปด้วย สามเณรกลับมาบำเพ็ญสมณธรรมที่ภูมิจึง
อุปัชฌาย์ ได้บรรลุผล 3 คือ โสตาปัตติผล สกทาคามิผล และอนาคามิผล

ริน ท่านยังเด็กอยู่แท้ๆ แต่พิจารณาธรรมจนบรรลุได้ น่านับถือจริงๆ

เอ เอ...ท่านได้ออนาคามิผลแล้ว ? ... แต่ยังไม่ได้อรหัตผลหรอกคะ

บบ1 ยังจำ แต่วันนั้น พระพุทธเจ้าทรงเห็นเหตุการณ์ทั้งหมด ทรงดำริว่า บัณฑิตสามเณรได้บรรลุ
อนาคามิผลแล้ว และอุปนิสัยแห่งอรหัตผลของเขามีอยู่ หากเราไม่ไปช่วย พระสารีบุตรนำ
อาหารมา จักทำลายการปฏิบัติธรรมของสามเณรเสีย จึงเสด็จไปรอพระสารีบุตรอยู่ที่ซุ้ม
ประตู เมื่อพระสารีบุตรมาถึง ได้ตรัสถามปัญหา 4 ข้อเกี่ยวกับเรื่องอาหาร ขณะพระสารีบุตร
แก้ปัญหานั้นอยู่ สามเณรได้บรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าทรงทราบด้วยพระญาณแล้ว
ทรงอนุญาตให้พระเถระนำอาหารไปให้สามเณร พระเถระไปเคาะประตู สามเณรออกมารับ
บาตรวางไว้แล้ว ใช้พัดก้านตาลพัดพระเถระ เมื่อพระเถระบอกให้ฉันอาหาร จึงฉัน

บบ1 เด็กอายุ 7 ขวบ บวชแล้ว บรรลุอรหัตผลในวันที่ 8 ประหนึ่งดอกประทุมอันแย้มบานแล้ว ด้วย
ประการฉะนี้

บายวันนั้น ภิกษุทั้งหลายสนทนาลงถึงบัณฑิตสามเณรกัน เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จมาแล้ว ท่านตรัสว่า
ภิกษุทั้งหลาย ธรรมดาบัณฑิตเห็นคนไข่น้ำจากเหมือง และช่างศรตัดลูกศรเป็นต้นแล้ว น้อมนำเข้ามาใน
ตนและฝึกตน ย่อมสามารถบรรลุอรหัตผลโดยพลัน

บุญ ไม่น่าเชื่อนะครับ เรื่องที่เราเห็นเป็นปกติทั่วไป ก็สามารถเอามาพิจารณาธรรมได้

- วี   แล้วยังมีอนุพุทธประวัติที่เป็นสามเณรอีกไหมครับเนี่ย
- บบ1   มีจ้า มีอีกหลายท่านเลย ประวัติทุกท่านล้วนนำอัจฉริยภาพทั้งนั้น อยากรู้กันมั๊ยจ้า?
- ริน   อยากรู้ค่ะๆๆ
- วี   งั้นก็ติดตามต่อไป
- ริน   แหม ชิงพูดเชียวนะ
- ทุกคน   ฮ่าๆๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 26

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

สังกัจจสามเณร

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

บุญ ริน เอ วิ เบิกบาน 1 (ตัวสีชมพู) ยืนอยู่ด้วยกัน

วี เบิกบานคนสวยคร่ำบ คราวนี้จะเล่าเรื่องของใครต่อคร่ำบ ผมอยากฟังต่อแล้ว

บบ1 อ้อ ก็เล่าประวัติของสามเณรรูปนี้ยังไงล่ะจ๊ะ

บุญ เอ? สามเณรรูปนี้...

ริน ทำไมเหรอ? บุญ

บุญ ท่านมีแผลเป็นที่หางตาด้วย

วี จริงด้วย บุญนี่ช่างสังเกตแฮะ

บบ1 ใช่แล้วจ้ะ ท่านมีแผลเป็นที่หางตาจริงๆ

บุญ แล้วมีที่มายังไงเหรอครับ

บบ1 เบิกบานจะเล่าให้ฟังจ้ะ... **สังกัจจสามเณร** เป็นบุตรของเศรษฐีชาวเมืองสาวัตถีคนหนึ่ง ขณะอยู่ในครรภ์ มารดาได้เสียชีวิตลง ญาติพี่น้องจึงนำศพไปเผา ไฟไหม้ร่างกายส่วนอื่นหมด เหลือแต่ส่วนท้อง สัปเหร่อใช้หลาวเหล็กแทงส่วนท้องที่ไฟไหม้ไหม้ นั้น ใช้ถ่านเพลิงกลบ ปลายหลาวเหล็กกระทบหางตาของทารกนั้นพอดี ไฟได้ไหม้ส่วนที่เหลือนั้นจนหมดสิ้น เว้นเฉพาะทารกเท่านั้นที่รอดชีวิตอยู่ได้อย่างปาฏิหาริย์เหมือนกับนอนอยู่ในกليبบัว ไฟไม่ได้ทำอันตรายใด ๆ เลย

บุญ เอ? ทำไมไฟถึงทำอันตรายไม่ได้ล่ะครับ

บบ1 ก็เพราะ **ผู้ที่เกิดในภพสุดท้าย** ถ้ายังไม่บรรลุนิพพานแล้ว อะไรก็ไม่สามารถทำให้เสียชีวิตได้ นะสิจ๊ะ

ริน เอ โห...

ริน แค่นี้เรื่องก็อัศจรรย์แล้วสิ แล้วเรื่องเป็นยังไงต่อคะ

- บบ1   เช้าวันรุ่งขึ้น พวกสัปเหร่อมาดับไฟเห็นทารกเพศชายนอนอยู่โดยปราศจากอันตราย ก็อัศจรรย์ใจ อุ้มกลับบ้านไปให้พวกหมอทำนายชีวิตดู หมอทำนายไว้ 2 ด้านคือ ถ้าเด็กอยู่ ครองเรือน พวกเครือญาติ 7 ชั่วโมงจะไม่ยากจน ถ้าออกบวชจะมีพระ 500 รูป เป็นบิณฑบาต แวดล้อม พวกญาติจึงตั้งชื่อให้ว่าสังกิจจะ เพราะหางตาเป็นแผลเนื่องจากถูกหลาวเหล็ก
- บบ1   เมื่อสังกิจจะมารมีอายุได้ 7 ขวบ เมื่อทราบประวัติของตนเองจากปากของเด็กเพื่อนบ้าน ก็ปรารถนาจะบวช พวกญาติจึงพาไปขอบวชในสำนักพระสารีบุตร ก่อนบวชพระเถระบอก ตจ ปัญหาแก้มนัญฐาน พอปลงผมเสร็จ ท่านก็บรรลुरुหัตผลพร้อมด้วยปฏิสัมภทา
- สมัยนั้น กุลบุตรชาวเมืองสาวตีประมาณ 30 คน ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าแล้ว เกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาได้ทูลขอบวช เมื่อบวชได้ 5 พรรษา เรียนวิปัสสนากัมมัฏฐานจากพระพุทธเจ้าแล้ว มีความประสงค์จะพากันไปปฏิบัติธรรม ณ ป่าแห่งหนึ่ง จึงพากันมาทูลลาพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์เห็นภัยอย่างหนึ่งจะเกิดแก่ภิกษุเหล่านี้ มีเพียงสังกิจจะสามเณรเท่านั้นที่จะเป็นที่พึ่งของภิกษุเหล่านี้ได้ จึงรับสั่งให้ไปลาพระสารีบุตรก่อน
- ภิกษุเหล่านั้นได้ไปลาพระสารีบุตร พระเถระทราบพุทธประสงค์จึงมอบสังกิจจะสามเณรให้ไปด้วย ภิกษุเหล่านั้นปฏิเสธเกรงว่าจะเป็นภาระไม่มีเวลาปฏิบัติธรรม พระเถระจึงบอกให้ทราบว่า สามเณรนี้จะไม่เป็นภาระแก่พวกเขา พวกเขาต่างหากจะเป็นภาระแก่สามเณร พระพุทธเจ้าทรงทราบเรื่องนี้ดีจึงส่งพวกเขามาลาเรา ภิกษุเหล่านั้นจึงต้องนำสามเณรไปด้วย รวมกันเป็น 31 รูป กราบลาพระเถระแล้วก็ออกเดินทางไป
- ครั้นเดินทางถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่ง พวกชาวบ้านมีความเลื่อมใสศรัทธา จึงนิมนต์ให้อยู่จำพรรษาพร้อมรับปากจะพากันอุปถัมภ์บำรุงตลอดพรรษา ภิกษุเหล่านั้นจึงรับนิมนต์
- วันเข้าพรรษา ภิกษุเหล่านั้นได้ตั้งตาคากันไว้ว่า ยกเว้นเวลาบิณฑบาตและเวลาอุปัฏฐากพระเถระเท่านั้น เวลาที่เหลือให้ปฏิบัติธรรมห้ามอยู่ด้วยกัน 2 รูป ต้องบรรลुरुหัตผลให้ได้ภายในพรรษานี้ ถ้ารูปใดอาพาธฟังศีระขังบอก พวกเราจะมาปรุงยาถวาย เมื่อทำตาคากันอย่างนี้แล้ว ก็แยกย้ายกันไปปฏิบัติธรรม
- ริน   อืม มีทั้งชาวบ้านคอยอุปถัมภ์ มีทั้งภูกตึกาในการอยู่ร่วมกัน พวกท่านน่าจะปฏิบัติธรรมได้โดยสะดวก ไม่น่ามีเภทภัยมาทำร้ายพวกท่านได้เลยนะคะ
- วี   แหม รู้ได้ยังไงริน อะไรก็เกิดขึ้นได้นะ
- เอ   เราว่าในป่าต้องมีเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงถึงแน่ๆ
- บบ1   จั้นเบิกบานเล่าให้ฟังตอนนะจ๊ะ...

ต่อมาวันหนึ่ง มีชายยากไร้คนหนึ่ง หนีภัยแล้งมาจากต่างเมืองหวังจะไปอยู่กับลูกสาวอีกเมืองหนึ่ง เดินผ่านมาถึงหมู่บ้านนั้นด้วยอาการอดโรย ฤกษ์เหล่านี้กลับจากบิณฑบาตกำลังจะฉันทัดอาหาร พบเขาจึง สอบถาม เกิดความสงสารที่อดอาหารมาหลายวัน จึงแบ่งอาหารให้ เขารับประทานอิ่มแล้วถามว่า **พระเจ้า มีกนิมนต์หรือ จึงได้อาหารมากขนาดนี้ ฤกษ์เหล่านี้ตอบว่า ไม่มีโยม เป็นปกติของที่นี่**

เขาคิดว่า เราแม่ทำงานหนักก็ไม่ได้อาหารดีเช่นนี้ จะไปอยู่ที่อื่นทำไม อยู่กับฤกษ์เหล่านี้สบายกว่า จึง ขออาศัยอยู่ทำวัตรปฏิบัติอุปัฏฐากพระสงฆ์ด้วย ฤกษ์ทั้งหลายก็อนุญาติ เขาขยันทำงานช่วยฤกษ์เหล่านี้เป็นอย่างดี

ผ่านไป 2 เดือน ชายคนนั้นคิดถึงลูกสาว จึงหนีไปโดยไม่บอกลาฤกษ์ทั้งหลาย เดินทางผ่านดงใหญ่ แห่งหนึ่ง ซึ่งมีโจร 500 อาศัยอยู่ พวกเขาได้บนบานเทวดาว่าจะทำพิธีกรรมด้วยเนื้อและเลือดของมนุษย์ ซึ่งวัน นั้นเป็นวันที่ 7 พอดี เมื่อชายนั้นเดินผ่านมาจึงจับตัวมัดไว้เตรียมที่จะทำพิธีพิธีกรรม

ริน   อ่า!! มีโจรป่าด้วย ชักตื่นตื่นซะแล้วสิ แล้วสังกัจจสามเณรจะมาช่วยยังไงคะ

บบ1   ต้องอดใจไว้ก่อน แล้วติดตามในตอนต่อไปจ้า

ทุกคน   เฮ้อออ ว่าแล้ว!!

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 27

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

สังกัจจสามเณร ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

บุญ ริน เอ วิ เบิกบาน 1 (ตัวสี่ชมพู) ยืนอยู่ด้วยกัน

ริน หลังจากที่เขาอยากไร้ถูกโจรป่าจับไป แล้วเกิดอะไรขึ้นคะ เล่าต่อเลยคะ เบิกบานคนสวย

บุญ สังกัจจสามเณรท่านจะช่วยให้ยังไงนะ อยากรู้จัง

เด็กๆ ทั้ง ริน บุญ วิ และ เอ ต่างก็ทำท่าลึนอยากฟังต่อด้วยอาการตื่นเต้น เบิกบานยิ้ม

บบ1 จ้า งั้นมาฟังกันต่อเลยนะจ๊ะ

ชายอยากไร้คนนั้นก็กลัวตาย ต้องการจะรักษาชีวิต จึงออกอุบายว่า เราเป็นคนกาลกิณี เทวดาคงไม่
ชอบใจ ภิกษุทั้งหลายเป็นผู้มีศีล มีตระกูลสูง เทวดาน่าจะชอบใจ ไปจับพวกภิกษุมาทำพิธีกรรมจะดีกว่า พวก
โจรเห็นดีด้วยจึงให้เขาพาไปที่พักสงฆ์

วิ อ้าววว ทำไมเป็นคนแบบนี้เนี่ย!!

บบ1 เขาได้พาพวกโจรไปที่พักสงฆ์แล้วตีระฆัง ภิกษุทั้งหลายได้ยินเสียงระฆัง เข้าใจว่ามีภิกษุอาพาธ จึงมา
รวมกันที่ศาลา หัวหน้าโจรประกาศให้ทราบทั่ว ต้องการภิกษุ 1 รูป เพื่อไปทำพิธีกรรม

ภิกษุทั้ง 30 รูป ต่างไม่กลัวตาย อาสาไปกับโจร ตกลงกันไม่ได้ สังกัจจสามเณรจึงขออาสาไปเอง
ภิกษุทั้งหลายไม่ยอม เพราะสามเณรเป็นศิษย์ของพระสารีบุตร เกรงจะถูกตีเตียน สามเณรได้เรียนให้ทราบว่า
พระพุทธเจ้าและพระอัครมุนีสงฆ์ท่านก็เพื่อแก้ปัญหาหนี้ จึงกราบลาภิกษุทั้งหลาย แล้วเดินตามพวกโจรไป

ภิกษุที่ยังเป็นปุถุชนต่างร้องไห้เพราะสงสารสามเณร จึงขอร้องโจรว่า เวลาที่เตรียมจะทำพิธีกรรม
ขอให้สามเณรไปไว้ที่อื่นก่อน สามเณรจะกลัว

หัวหน้าโจรได้นำสามเณรไปที่ตงนั้นแล้วทำตามที่ภิกษุสั่งไว้ เมื่อเตรียมการทุกอย่างเสร็จแล้ว หัวหน้า
โจรถือดาบเดินเข้าไปหาสามเณรหวังจะตัดคอ

เอ ริน บุญ วิ ทำหน้าหวาดเสียว

ริน อ้ายยย! ทำอย่างนี้ไม่ได้จ้า โจรจะฆ่าเณรจริงๆ เหนือคคะ

- บุญ แต่ท่านบอกแล้วว่าพระพุทธเจ้าและพระอุปัชฌาย์มาให้แก้ปัญหานี้เนี่ย ก็ต้องแก้ได้สิ
- เอ โอ๊ย พวกเธอนี้...อย่าเพิ่งขัดจังหวะสิ ฟังต่อก่อน
- บบ1 โจทย์ตั้งใจจะทำพิธีกรรมจริงๆ จ๊ะ แต่สามเณรได้นั่งเข้าฌานนิ่งอยู่ หัวหน้าโจรฟินอย่างเต็มแรง
- ปรากฏว่าดาบงอ เขาเข้าใจว่า เราฟันไม่ตรงคมดาบ จึงยกดาบขึ้นฟันใหม่ ปรากฏว่าดาบพับม้วนจนถึงด้าม หัวหน้าโจรเห็นปาฏิหาริย์เช่นนี้ เกิดอศจรรยโง่เง่าคิดว่า ดาบเราฟันหินยังขาด แต่บัดนี้กลับงอพับดิ่งใบตาล ดาบไม่มีจิตใจยังรู้คุณสามเณร เรามีจิตใจกลับไม่สำนึก จึงทิ้งดาบลงพื้น คุณเขากราบสามเณร เรียนถามว่า “สามเณร คนเป็นพินเห็นพวกผมแล้วต้องตัวสั่นวิ่งหนีไป แต่สำหรับท่านแล้วแม้เพียงความสะดุ้งแห่งจิตก็มีได้มีเลย หน้าตาก็ผุดผ่องแจ่มใส ทำไมท่านจึงไม่ร้องขอชีวิตเล่า”
- สามเณรแสดงธรรมแก่หัวหน้าโจรว่า สำหรับพระอรหันต์ อตภาพร่างกายเป็นเหมือนของหนักที่วางอยู่บนศิระะ เมื่ออตภาพนี้แตกดับ ท่านย่อมยินดีไม่กลัว ทุกข์ทางใจย่อมไม่มีแก่พระอรหันต์ ผู้ไม่มี ความห่วงใย ไม่กลัวภัยใดๆทั้งสิ้น หัวหน้าโจรพอได้ฟังคำสามเณรแล้ว ทั้งหมดพากันกราบสามเณรแล้ว
- ขอบวช
- สังกิจจสามเณรให้โจรเหล่านั้นบรรพชาเป็นสามเณรแล้ว พากลับไปหาภิกษุเหล่านั้นเรียนให้ทราบ เรื่องราวแล้วกราบลาพาสามเณรเหล่านั้นไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า
- ริน โอ๊ย ค่อยยังชั่ว ดีจังที่สามเณรไม่เป็นอะไร แถมยังทำให้พวกโจรขอบวชได้อีกต่างหาก
- บุญ คงจะเป็นอย่างที่ท่านพูดทำนายไว้ว่าถ้าท่านออกบวช จะมีพระเป็นบริวาร 500 รูปยังงั้นละ
- วี สุขยอดไปเลยเนอะ เปลี่ยนใจโจรให้บวชได้เนี่ย
- บบ1 พระพุทธเจ้าและพระสารีบุตรท่านก็รู้อยู่แล้วว่าสังกิจจสามเณรจะแก้ปัญหาคือได้ด้วยเหตุนี้ และไม่ใช่ว่าทำให้โจรกลับใจได้อย่างเดียวนะ
- ริน ยังมีอะไรอีกเธอคะ
- บบ1 ก็หลังจากพาสามเณรเหล่านั้นไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ท่านได้แสดงธรรมเทศนาว่า ผู้มีศีล แม้มีชีวิตอยู่ได้เพียงวันเดียว ดีกว่าคนไม่มีศีล มีชีวิตอยู่ตั้ง 100 ปี ในเวลาจบพระธรรมเทศนา สามเณรเหล่านั้นได้บรรลุอรหัตผลทั้งหมด
- ริน โห บรรลุอรหัตผลทั้งหมดเลยเธอคะ
- บบ1 ไซ้แล้วจ้า

-
- บุญ ยอดเยี่ยมไปเลย พลิกสถานการณ์จากหน้ามือเป็นหลังมือเลยครับ
- บบ1 พระสาวกทุกรูปไม่ธรรมดาอยู่แล้ว สามเณรเก่งๆ ก็ยังมีอีกหลายรูป อยากรู้กันมั้ยจ๊ะ?
- ทุกคน อยากรู้ค่า / อยากรู้ครับ!
- บบ1 ไปฟังกันต่อในตอนต่อไปเลยจ้า

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 28

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

สุขสามเณร

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

ริน เอ วิ อยู่ในห้อง ครูเดินเข้ามา

ริน   คุณครูคะ เบิกบานหายไปไหนก็ไม่รู้ค่ะ พวกหนูรอฟังอนุพุทธประวัติต่ออยู่ ไม่มาสักที

ครู   เดี๋ยวครูเล่าให้ฟังตัวเอง

เอ   อ๊อ ดีเลยค่า เป็นเรื่องของใครคะคุณครู

ครู   ครูจะเล่าเรื่องของ สุขสามเณร ให้ฟัง

สุขสามเณร เกิดในตระกูลอุปัฏฐากของพระสารีบุตรเถระ ในเมืองสาวัตถี เมื่อมารดาตั้งครรภ์ได้ไม่นาน เกิดแพ้ท้องว่า เราจะถวายโภชนะ 100 รส แก่พระสารีบุตรเถระพร้อมภิกษุ 500 รูป นุ่งผ้ากาสาหวัดร์ ถือชั้นทองคำ นุ่งทำยาสนะพระสงฆ์ บริโภคอาหารที่เหลือจากภิกษุ เมื่อได้ทำตามนั้นแล้ว อาการแพ้ท้องก็หายไป

แม้ในงานมงคลอย่างอื่น นางก็ได้ถวายทานอย่างนั้นเหมือนกัน ครั้นคลอดบุตรแล้ว ในวันตั้งชื่อ จึงกราบเรียนพระเถระว่า โปรดให้ศีลแก่ลูกชายของดิฉันเถิด พระเถระถามว่า “เด็กชื่ออะไร” นางกราบเรียนว่า “ท่านผู้เจริญ ตั้งแต่ลูกชายของดิฉันถือปฏิสนธิมา ขึ้นชื่อว่าความทุกข์ ไม่เคยเกิดแก่ใครๆในเรือนนี้ ฉะนั้น คำว่า สุขกุมาร นั้นแล ควรเป็นชื่อของเด็กนั้น พระเถระจึงตั้งชื่อเด็กนั้นว่าสุขกุมาร ได้ให้ศีลแล้ว แม้ในงานมงคลอื่นๆ มีมงคลเจาหุเป็นต้น นางก็ได้ถวายทานอย่างนั้นเหมือนกัน ด้วยตั้งใจว่า เราจะไม่ทำลายอภัยาคัยลูกชายเรา”

เมื่อสุขกุมารอายุได้ 7 ขวบ ได้พูดกับแม่ว่า “ผมอยากบวชอยู่กับพระเถระ” นางตอบว่า “ได้เลยลูก พ่อแม่จะไม่ขัดความตั้งใจของเจ้า” แล้วนิมนต์พระเถระมาฉันทกราบเรียนว่า ลูกชายของดิฉันอยากบวช เย็นวันนี้ ดิฉันจะนำลูกชายไปส่งที่วัด ส่งพระเถระกลับแล้ว ได้ประชุมญาติพี่น้อง แต่งตัวลูกชายนำไปวัด ด้วยขบวนแห่อย่างยิ่งใหญ่

พระเถระกล่าวกับสุขกุมารนั้นว่า “การบวชทำได้ยาก เจ้าจะยินดีหรือ” เมื่อสุขกุมารตอบว่า “ผมยินดีทำตามโอวาทของท่านทุกประการ” จึงบอกกัมมัญฐานแล้วให้บวช แม้มารดาบิดาของสุขสามเณรนั้น ได้ถวายภัตตาหารแก่ภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประธานภายในวิหารนั่นเองตลอด 7 วัน

วันที่ 8 พระสารีบุตรเถระ พาสามเณรออกบิณฑบาต ระหว่างทางสามเณรเห็นชวานากำลังไขน้ำเข้านา ช่างศรกำลังตัดลูกศร และช่างฉากกำลังฉากไม้ตามลำดับ จึงเรียนพระเถระเหมือนดังที่สามเณรบัณฑิตเรียนถาม ครั้นได้รับคำตอบแล้ว เกิดความคิดที่จะปฏิบัติธรรม จึงลาพระอุปัชฌาย์กลับวัดและขอให้น้ำภัตตาหารมาให้ด้วย พระเถระอนุญาตให้สามเณรกลับเพราะเห็นอภัยาศัย และได้มอบลูกกุญแจให้ไปด้วย

สามเณรไปวิหารแล้ว เปิดห้องของพระเถระเข้าไปปิดประตู นั่งห้อยญาณลงในกายของตน

ด้วยเดชแห่งคุณของสามเณรนั้น อาสนะของท้าวสักกะแสดงอาการร้อน ท้าวสักกะพิจารณาเห็นว่า เหตุอะไรหนอ เห็นสามเณรแล้ว ทรงดำริว่า สุขสามเณรถวายจีวรแก่อุปัชฌาย์แล้ว กลับวิหารด้วยคิดว่า จะบำเพ็ญสมณธรรม ควรที่เราจะไปในที่นั้น จึงรับสั่งให้เรียกท้าวมหาราชทั้ง 4 แล้วทรงส่งไปด้วยดำรัสสั่งว่า พ่อทั้งหลาย พวกท่านจงไป จงเล่นก่ที่มีเสียงเป็นโทษใกล้ป่าแห่งวิหารให้หนีไป

ท้าวมหาราชทั้งหลาย กระทำตามนั้นแล้ว ก็พากันรักษาอยู่โดยรอบ ท้าวสักกะทรงบังคับพระจันทร์และพระอาทิตย์ว่า พวกท่านจงยึดวิมานของตนๆ หยุดก่อน แม้พระจันทร์และพระอาทิตย์ก็กระทำตามนั้น แม้ท้าวสักกะเอง ก็ทรงรักษาอยู่ที่สายยู วิหารสงบเงียบ ปราศจากเสียง สามเณรเจริญวิปัสสนาด้วยจิตมีอารมณ์เป็นหนึ่ง บรรลุมรรคและผล 3 แล้ว

ฝ่ายพระเถระ คิดว่า เราจะได้ภัตตาหารตามที่สามเณรประสงค์จากตระกูลไหนหนอ พิจารณาเห็นตระกูลอุฎฐากผู้สมบูรณ์ด้วยอภัยาศัยตระกูลหนึ่ง จึงตรงไปตระกูลนั้น คนในตระกูลพากันรับบาตรนิมนต์ให้นั่ง ถวายยาคุ พระเถระกล่าวธรรมกถาตามสมควร ตระกูลนั้นถวายโภชนะมี 100 รสแก่พระเถระ พอเห็นพระเถระรับโภชนะแล้วแสดงอาการจะกลับ จึงเรียนว่า นิมนต์ฉันเถิดขอรับ พวกกระผมจะถวายโภชนะอีกชุดหนึ่ง พอพระเถระฉันเสร็จ ก็ถวายจนเต็มบาตรอีก พระเถระรับโภชนะแล้วก็รีบไปวิหาร ด้วยคิดว่า สามเณรคงหิวแล้ว

เช้าวันนั้น พระพุทธเจ้าเสด็จออกประทับนั่งที่พระคันธกุฎี ทรงรำพึงว่า “สุขสามเณรถวายบาตรจีวรคืนพระอุปัชฌาย์แล้ว ตั้งใจกลับไปบำเพ็ญสมณธรรม เธอบรรลุธรรมหรือยังหนอ” ทรงเห็นว่าสามเณรบรรลุมรรคผลเบื้องต้น 3 แล้ว จึงทรงพิจารณาต่อไปว่า สามเณรจะสามารถบรรลุพระอรหัตผลในวันนี้ไหม ฝ่ายสารีบุตรรับภัตตาหารแล้วรีบกลับด้วยคิดว่า สามเณรคงหิวแล้ว หากสารีบุตรนำภัตตาหารมาถึงก่อนที่สามเณรจะบรรลุอรหัตผลก็จะเป็นอันตรายต่อการบรรลุของสามเณรได้ เราจะไปอารักขาที่ซุ้มประตู ครั้นทรงดำริแล้ว จึงเสด็จออกจากคันธกุฎี ประทับยืนอารักขาที่ซุ้มประตู พอพระเถระนำภัตตาหารมาถึง ได้ตรัสถามปัญหา 4 ข้อกับพระเถระนั้น ในที่สุดแห่งการวิสัชนาปัญหา สามเณรก็บรรลุอรหัตผล

พระพุทธเจ้าทรงทราบว่าสามเณรบรรลุอรหัตผลแล้ว จึงตรัสสั่งพระสารีบุตรให้นำภัตตาหารไปให้สามเณร พระเถระไปเคาะประตู สามเณรออกมาทำวัตรแก่พระอุปัชฌาย์แล้วเมื่อพระเถระบอกให้ฉัน ก็รู้ว่าพระเถระฉันมาแล้ว สามเณรเป็นเด็กอายุ 7 ขวบ เพิ่งจะบรรลุอรหัตผล เลือกลงขันอันสมควรแก่ตนแล้ว นั่งฉันภัตตาหาร

ริน โห!! แล้วเรื่องเป็นยังไงต่อคะ? หลังจากที่สุขสามเณรบรรลุหัตถผลแล้ว

ครู ครั้นสามเณรล้างบาตรเสร็จ ท้าวมหาราช 4 องค์ ก็พากันเลิกอารักขา พระจันทร์พระอาทิตย์ก็ปล่อยวิมาน แม้ท้าวสักกะก็ทรงเลิกอารักขาที่สายยู พระอาทิตย์ปรากฏคล้อยเลยท่ามกลางฟ้าไปแล้ว

ภิกษุทั้งหลายพากันพูดว่า เย็นแล้ว สามเณรเพิ่งทำภารกิจเสร็จเดี๋ยวนี้เอง ทำไมหนอ วันนี้ เวลาเช้าจึงยาวนานกว่าเวลาเย็น

พระพุทธเจ้าเสด็จมาตรัสถามทรงทราบเรื่องที่ภิกษุสนทนากันแล้ว จึงตรัสว่า “เวลาผู้มีบุญบำเพ็ญสมณธรรม ย่อมเป็นเช่นนั้น วันนี้ท้าวมหาราชทั้ง 4 อารักขาโดยรอบ ดวงจันทร์และดวงอาทิตย์หยุดนิ่ง ท้าวสักกะทรงอารักขาสายยู แม้เราก็ก็นั่งไปอารักขาที่ซุ้มประตู สุขสามเณรเห็นคนไข่น้ำเข้าเหมือง ช่างครดัดลูกศรให้ตรง ช่างถากถากไม้มีล้อเป็นต้น ฝึกตนบรรลุหัตถผลแล้ว”

เอ ท่านเป็นผู้มีบุญนี้เอง เทวดาถึงคอยอารักขาให้ท่านบำเพ็ญสมณธรรมโดยสะดวก

ครู ใช่แล้วเอ ยังมีอนุพุทธประวัติที่เป็นสามเณรอีกนะ ยังไม่หมดแค่นี้

วี แต่ต้องรอฟังในตอนต่อไปไข่ม้อยละคร้าบ ฮ่าๆ

ครู ใช่แล้ววี

ทุกคน ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 29

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

นวนวาสีตีสสามเณร

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

ริน เอ วิ อยู่ในห้องกับคุณครู

ครู คราวนี้มาดูประวัติท่าน นวนวาสีตีสสามเณร กันบ้างนะ

เอ นวนวาสีตีสสะ... เอ ชื่อ ตีสสะ นี้คึ้นๆ จังเลยคะ

ริน ใช้ชื่อพระสารีบุตรก่อนบวชหรือเปล่า จำได้ว่าท่านชื่อ อุตีสสะ นี่นา

ครู ถูกต้อง ท่านมีชื่อเดียวกัน นวนวาสีตีสสามเณรเกิดในตระกูลอุปัฏฐากของพระ
สารีบุตรเถระ ในเมืองสาวัตถี

วิ เอ? ตระกูลอุปัฏฐากพระสารีบุตร มีสามเณรมาบวชหลายท่านเลยนะครับเนี่ย

ริน หนูอยากรู้ประวัติท่านแล้วคะคุณครู

ครู ได้สิ ประวัติของท่านก็มีเรื่องอัศจรรย์อยู่นะ ตอนที่มารดาของท่านตั้งครรภ์ได้ไม่นาน เกิด
อาการแพ้ท้องคิดจะฉวยข้าวปายาสปรุงด้วยน้ำนมบริสุทธ์ แก่พระสารีบุตรเถระพร้อม
ภิกษุ 500 รูป นุ่งผ้ากาสาวพัตร์ ถือชั้นทองคำ นั่งทำอาสนะพระสงฆ์ บริโภคอาหารที่
เหลือจากภิกษุ ท่านว่าอาการแพ้ท้องนี้ เป็นบุรพนิมิตแห่งการบรรพชาในพระพุทธศาสนา
ของบุตรในครรภ์

เมื่ออาการแพ้ท้องสงบแล้ว ตั้งแต่ทารกถือปฏิสนธิในครรภ์จนถึงเวลาคลอด พกญาติก็ได้ฉวยข้าว
มธุปายาส แก่ภิกษุประมาณ 500 รูป มีพระสารีบุตรเถระเป็นประธานเหมือนกัน

ในวันทารกคลอดจากครรภ์มารดา ญาติทั้งหลายให้ทารกอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ให้นอนบนผ้า
กัมพลราคาแสนหนึ่ง บนที่นอนอันมีสิริ ทารกนั้นนอนอยู่บนผ้ากัมพล แลดูพระสารีบุตรเถระแล้ว คิดว่า พระ
เถระนี้เป็นบุรพจารย์ของเรา เราได้สมบัตินี้เพราะอาศัยพระเถระ เราควรถวายอะไรสักอย่างหนึ่งแก่พระ
เถระ เมื่อญาตินำไปสมทานศีล ได้ใช้นิ้วก้อยเกี่ยวเอาผ้ากัมพลไปด้วย

ญาติทั้งหลายเห็นผ้ากัมพลคล้องที่นิ้วมือของทารก จึงดึงฝ้านั้นออก ทารกร้องไห้เสียงดัง ญาติจึงอุ้ม
ไปพร้อมกับผ้ากัมพลเพื่อไหว้พระเถระ ขณะไหว้ ทารกปล่อยผ้ากัมพลจากนิ้วมือให้ตกลงใกล้เท้าของพระเถระ

พวงญาติไม่คิดว่า เด็กทำไปโดยไม่รู้เดียงสา ได้กราบเรียนว่า “ผ้าที่บุตรของพวกข้าพเจ้าถวาย เป็นอัน
พวกข้าพเจ้าถวายแล้วแก่พระคุณท่าน นิมนต์พระคุณท่านให้ศีลแก่เด็กนี้เถิด”

พระเถระถามว่า “เด็กนี้ชื่ออะไร” พวงญาติตอบว่า “ชื่อเหมือนพระคุณท่าน” ขอรับ

พระเถระอุทานว่า “ชื่อ ติสสะหรือ” เพราะครั้งเป็นคฤหัสถ์ ท่านก็มีชื่อว่าอุปติสสะเหมือนกัน

มารดาของเด็กคิดว่า เราจะไม่ทำลายอหิชาศัยของบุตร ดังนั้น ในเวลาทำการมงคลต่าง ๆ เช่น ตั้งชื่อ
ให้บริโภคาอาหาร เจาะหู นุ่งผ้า โคนจุกของเด็กนั้น พวงญาติได้ถวายข้าวมธุปายาสแก่ภิกษุ 500 รูป มีพระสารี
บุตรเถระเป็นประธานทุกครั้ง

เมื่อเด็กมีอายุได้ 7 ขวบ กล่าวกับมารดาว่า “ฉันขอบวชในสำนักของพระเถระ” มารดารับว่า “ดี
แล้ว ลูก เมื่อก่อนแม่ก็ตั้งใจไว้อย่างนี้เหมือนกัน จึงให้คนไปนิมนต์พระเถระมาฉันภัตตาหารที่บ้าน” แล้ว
กราบเรียนว่า “ท่านเจ้าข้า บุตรของดิฉันอยากจะบวชอยู่กับท่าน เย็นวันนี้พวกดิฉันจะพาเด็กไปวัด” ส่ง
พระเถระกลับแล้ว พอถึงเวลาเย็นได้พาบุตรไปมอบถวายพระเถระ พร้อมด้วยเครื่องสักการะและสัมมานะเป็น
อันมาก

พระเถระกล่าวกับเด็กนั้นว่า “ติสสะ การบวชทำได้ยาก เมื่อต้องการของร้อน มักได้ของเย็น เมื่อ
ต้องการของเย็น มักได้ของร้อน นักบวชทั้งหลายยอมอยู่ลำบาก แต่เธอเคยอยู่อย่างสุขสบาย จะทนได้หรือ”
ติสสะเรียนว่า “ทนได้ขอรับ ผมจะทำตามคำแนะนำสั่งสอนของท่านทุกอย่าง” พระเถระจึงบอกตัจปัญจก
กัมมัญฐานแล้วให้บวช มารดาบิดาทำสักการะแก่บุตรผู้บวชแล้ว ได้ถวายข้าวมธุปายาสแก่ภิกษุสงฆ์ มี
พระพุทธรูปเจ้าเป็นประธาน ในวิหารนั่นเองตลอด 7 วัน สามเณรจึงได้ไปบิณฑบาตพร้อมกับภิกษุทั้งหลายใน
วันที่ 8

ริน เอ... การบวชทำได้ยาก ขนาดพระสารีบุตรต้องเดือนเลยเธอคะ

ครู ทำได้ยากสิ แค่เรารักษาศีล 5 บางครั้งก็ยิ่งทำได้ยากเลย แล้วนักบวชท่านถือศีลมากกว่าเรา จะไม่
ลำบากได้อย่างไร

เอ แล้วหลังจากบวชแล้ว ท่านเป็นยังไงบ้างคะ

ครู ท่านอยู่ในวัดพระเชตุวัน แต่พวกเด็กที่เป็นญาติพากันมาสนทนาปราศรัยทุกวันเลย

ริน อ้าว แล้วอย่างนี้จะได้เรียนธรรมะเธอคะ

ครู อ่าๆ เด็กๆ ก็อย่างนี้แหละ พอเพื่อนกำลังตั้งใจเรียน ก็ไปชวนคุย จนเพื่อนไม่ได้เรียน พวกเธอก็ดูเป็น
ตัวอย่างไว้นะ

ทุกคน แหะๆ ค่า / คร้าบ

ครู แต่ติสสะสามเณรท่านก็คิดได้ว่า ‘เมื่ออยู่ในที่นี้ เราต้องสนทนากับเด็กเหล่านี้ จะไม่อาจทำที่พึงแก่ตนได้
เราควรเรียนกัมมัญฐานกับพระพุทธรูปแล้วไปบำเพ็ญสมณธรรมในป่า’ จึงเข้าไปเฝ้าพระพุทธรูปเจ้า

วี ท่านไปเรียนกับพระพุทธรูปแล้วบรรลุนิพพานเลยมั๊ยคร้าบ

ครู อันนี้ก็...ไว้รู้ในตอนต่อไปนะ

เด็กๆ ครับ /ค่า...

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 30

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

นวนวาสิติสสามเณร ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการธรรมจักร

ริน เอ วี อยู่ในห้องกับคุณครู

ริน คุณครูคะ ตกลงว่า ท่านนวนวาสิติสสามเณร ท่านไปเรียนกับพระพุทธเจ้าแล้วเป็นยังไงบ้างคะ

ครู ครูกำลังจะเล่าให้ฟังตอนนี้ละริน

ท่านทูลขอให้พระพุทธเจ้าตรัสสอนกัมมัฏฐานโดยลำดับจนถึงอรหัตผล กราบลาพระอุปัชฌายะแล้ว ถือบาตรและจีวรออกไปจากวิหาร คิดว่า ถ้าเราอยู่ในที่ใกล้ไซ้ พวกญาติจะไปมาหาสู่ได้ จึงไปอยู่ในที่ห่างไกล ประมาณ 120 โยชน์

สามเณรเดินไปถึงทางเข้าหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เห็นชายแก่คนหนึ่ง จึงถามว่า “อุบาสก ในป่านี้มีที่อยู่ของภิกษุบ้างไหม”

อุบาสกตอบว่า “มี ขอรับ”

สามเณรกล่าวว่า “ถ้าอย่างนั้น ขอท่านช่วยบอกทางให้ด้วย”

อุบาสกเห็นสามเณรแล้ว เกิดความรักในสามเณรเหมือนลูก ได้พาสามเณรไปถึงวิหารที่ตั้งอยู่ในป่าแล้วกล่าวว่า “ท่านขอรับ ที่นี่เป็นที่สบาย ขอท่านจงอยู่ในที่นี้เถิด” แล้วถามชื่อว่า “ท่านชื่ออะไร ขอรับ” เมื่อสามเณรบอกว่า “ฉันชื่อ นวนวาสิติสสะ” อุบาสกจึงกล่าวว่า “พรุ่งนี้ ท่านควรไปเที่ยวบิณฑบาตในบ้านของพวกกระผม” แล้วกลับไปบ้านของตน บอกเพื่อนบ้านว่า “มีสามเณรรูปหนึ่งมาอยู่ที่วิหาร ขอท่านทั้งหลายจงจัดแจงอาหารไปถวายสามเณรนั้น”

ภายในอายุ 7 ปี สามเณรมีชื่อเรียก 4 ชื่อตามลำดับ คือ ติสสะ 1 ปิณฑปาตทายกติสสะ 1 กัมพลทายกติสสะ 1 นวนวาสิติสสะ 1

ในวันรุ่งขึ้น สามเณรเข้าไปบิณฑบาตในหมู่บ้านนั้น ชาวบ้านถวายอาหาร ໙໐ แล้ว สามเณรให้พรว่า “ขอท่านทั้งหลายจงมีความสุข จงพ้นจากทุกข์เถิด” ชาวบ้านทุกคนถวายอาหารแล้ว ไม่ยอมกลับบ้าน หมอบลงแทบเท้าของสามเณรแล้ว กล่าวว่า “ขอนิมนต์ท่านจำพรรษาที่นี่ พวกข้าพเจ้าจะได้รับไตรสรณคมน์ สมาทานศีล 5 ศีล 8” สามเณรรับนิมนต์แล้ว เที่ยวบิณฑบาตในบ้านนั้นเป็นประจำ ให้พรเพียง 2 บทว่า “ขอท่านทั้งหลายจงมีความสุข จงพ้นจากทุกข์เถิด” ผ่านไป 3 เดือนก็บรรลุอรหัตตผลพร้อมด้วย ปฏิสัมภีทา 4

ครั้นปวารณาออกพรรษาแล้ว พระอุปัชฌาย์ของสามเณรเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลลาไปเยี่ยมตีสสสามเณร ได้รับอนุญาตจากพระพุทธเจ้าแล้ว พากิษุบริวารประมาณ 500 รูปออกเดินทางไป

พระมหาสาวกทั้งปวง มีพระโมคคัลลานเถระ พระมหากัสสปเถระ พระอนุรุทธเถระ พระอุบาลีเถระ พระปุลณเถระ เป็นต้น ทราบว่าพระสารีบุตรจะไปเยี่ยมสามเณร จึงพาบริวารของตนรวมกันประมาณ 4 หมื่นรูปออกเดินทางไปด้วย ชาวบ้านจำนวนมากได้ทำการต้อนรับภิกษุเหล่านั้นแล้ว

พระพุทธเจ้า ทรงเห็นพวกอุปัชฌาย์ของวณวาสีตีสสสามเณรเข้าไปภายในข่ายคือพระญาณของพระองค์ จึงเสด็จไปโดยขณะจิตเดียวเท่านั้น ประทับยืนข้างหน้าภิกษุทั้งหลาย ชาวบ้านทั้งหมดมีจิตราเรงยินดีว่าพระพุทธเจ้าเสด็จมา จึงนิมนต์ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุขให้นั่งแล้ว ถวายภัตตาหารแล้ว ทูลขอพระศาสดาให้ตรัสอนุโมทนา

พระศาสดา เมื่อจะทรงทำอนุโมทนา ได้ตรัสอย่างนี้ว่า “อุบาสกและอุบาสิกาทั้งหลาย เป็นบุญของท่านทั้งหลาย ที่ได้เห็นอสิติมหาสาวก คือ สารีบุตร โมคคัลลานะ กัสสปะ เป็นต้น เพราะอาศัยสามเณรที่พวกอุปัชฌาย์ดูแล แม้เราก็มารแล้ว เพราะอาศัยสามเณรนี้เหมือนกัน ท่านทั้งหลายได้เห็นพระพุทธเจ้า ก็เพราะอาศัยสามเณรนี้นั่นเอง เป็นบุญของท่านทั้งหลายแล้ว” ในเวลาจบอนุโมทนา คนจำนวนมากบรรลุนิรมลทั้งหลาย มีโศดาปัตติผลเป็นต้น พระศาสดาเสด็จจากอาสนะหลีกไปแล้ว มนุษย์ทั้งหลายตามส่งเสด็จ พระศาสดา ถวายบังคมแล้วกลับ

พระพุทธเจ้าเสด็จไปยังที่อยู่ของสามเณร แล้วเสด็จขึ้นไปบนยอดเขาพร้อมกับสามเณร ตรัสถามว่า “เธอเห็นอะไรบ้าง” เมื่อสามเณรกราบทูลว่า “เห็นมหาสมุทร พระเจ้าข้า” ตรัสถามต่อว่า “เธอคิดอย่างไร” เมื่อสามเณรกราบทูลว่า “น้ำตาของคนที่ร้องไห้ในคราวประสบทุกข์มากกว่าน้ำในมหาสมุทรทั้ง 4” จึงตรัสว่า “ถูกต้องแล้ว ตีสสะ” ได้ตรัสถามถึงที่อยู่ของสามเณร เมื่อทรงทราบว่ายู่ที่เงื่อมเขา จึงตรัสถามว่า “เธออยู่ที่เงื่อมเขาคิดอย่างไร” สามเณรกราบทูลว่า “สถานที่ที่สัตว์ไม่เคยตายไม่มีในโลก” พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “ถูกต้องแล้ว ตีสสะ ชื่อว่าสถานที่ที่สัตว์เหล่านี้ไม่เคยนอนตายบนแผ่นดินไม่มี” ทรงสนทนารธรรมกับสามเณรตามสมควรแล้ว ตรัสถามสามเณรว่า “จะกลับไปพระเชตวันไหม” เมื่อสามเณรกราบทูลจะอยู่ที่ป่าตามเดิม จึงเสด็จกลับพระเชตวันพร้อมกับภิกษุสงฆ์

ริน โห สามเณรท่านคิดได้ลึกซึ้งจังคะ

วี คือทุกที่ล้วนมีทุกข์ ทุกที่ล้วนมีสัตว์นอนตายบนแผ่นดิน... แค่คิดตามก็สลดใจจัง

เอ แต่มันก็เป็นความจริงนะวี

ครู ใช่แล้วละ ในครั้งนั้นภิกษุทั้งหลายก็สนทนากันว่า ตีสสสามเณรยอดเยี่ยมจริง ทำสิ่งที่คนอื่นทำไม่ได้ พอถือปฏิสนธิ พวกญาติได้ถวายข้าวปายาสแก่ภิกษุ 500 รูปในงานมงคล 7 ครั้ง ในเวลาบวช ก็ได้ถวายข้าวมธุปายาสแก่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน ภายในวิหารต่อเนื่อง 7 วัน ในวันที่

8 เข้าไปบิณฑบาตในหมู่บ้าน ได้ภัตตาหารพืชนึ่งกับผ้าสาฎกพืชนึ่ง วันรุ่งขึ้นได้ผ้ากัมพลพืชนึ่ง เมื่อเธออยู่ในที่นี้ มีลาภและสักการะมากมาย แต่เธอทิ้งลาภและสักการะเหล่านี้เข้าไปอยู่ในป่า ฉันทอาหารที่เจือกัน สามเณรทำกรรมที่ทำได้โดยยากหนอ

พระศาสดาเสด็จมาแล้ว ตรัสถามว่า ภิกษุทั้งหลาย “พวกเธอสนทนาอะไรกัน” เมื่อทรงทราบเรื่องแล้ว จึงตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย ข้อปฏิบัติอันเข้าไปอาศัยลาภเป็นอย่างหนึ่ง ข้อปฏิบัติอันยังสัตว์ให้ถึงพระนิพพานก็เป็นอย่างหนึ่ง อบาย 4 เปิดประตูคอยภิกษุผู้ปฏิบัติจุดงศ์มีการอยู่ป่าเป็นต้น ด้วยหวังว่าเราจักได้ลาภด้วยการปฏิบัติอย่างนี้ ประตูพระนิพพานเปิดคอยภิกษุผู้ละลาภและสักการะแล้ว เข้าไปสู่ป่าเพียรพยายามบรรลुरुหัต”

ริน ประวัติสามเณรแต่ละท่านนี้เก่งๆ กันทุกรูปเลยนะคะ

วี นั่นสิ น่าทึ่งมากๆ เลย

ครู นอกจากนี้ยังมีประวัติสามเณรที่มีฤทธิ์มากอีกนะ อยากรู้อัยว่าคือใคร

เอ อยากรู้ค่า

ครู งั้นก็ตามครูมาเลย เดี่ยวเราจะไปที่ห้องสุดท้ายกัน

ทุกคน เย้ๆๆๆ ไปกันเลย

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 31

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

สุมนสามเณร

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ และเพื่อนๆ เดินเข้ามาในห้องกับคุณครู

เอ ว้าววว ห้องนิทรรศการนี้สวยมากๆ เลย

ครู นี่เป็นห้องสุดท้ายแล้ว เดียวเบิกบานจะมาเล่าอนุพุทธประวัติให้ฟังต่อนะ

ริน อ๊ะ นั่นไง เบิกบานสุดหล่อมาแล้วค่ะ

เบิกบาน 2 (สีเขียว) วิ่งเข้ามาในซีน

บบ2 เบิกบานมาแล้วคร้าบ พร้อมจะฟังเรื่องของ **สุมนสามเณร** กันรึยังคร้าบ

ทุกคน พร้อมแล้วค่า / คร้าบ

แล้วหน้าจอบेิกบานก็ขึ้นภาพ

เด็กๆ มองภาพด้วยความตื่นเต้น

ริน โห... สามเณรรูปนี้เหาะได้ด้วย!

บบ2 ท่านชื่อ **สุมนสามเณร** แต่เดิมท่านชื่อ **จุฬสมณะ** เป็นบุตรคนสุดท้ายของอุบาสกชื่อมหามุณฑะ ใน **มณฑนิคม พระอนุรุทธเถระ**ท่านเป็นคนที่เล็งเห็นอุปนิสัยของจุฬสมณะว่าบวชได้

วี เอ... ? พระอนุรุทธเถระ ชื่อคุณๆ อยู่น้า

บบ2 **พระอนุรุทธเถระ** เป็นหนึ่งในราชกุมารวงศ์ศากยะทั้ง 6 ที่ออกบวช ยังไงล่ะ

เอ อ้อ! จำได้แล้วค่ะ ที่ออกบวชพร้อมพระอานนท์ แล้วเรื่องของสุมนสามเณรเป็นยังไงต่อคะ

บบ2 เมื่อใกล้เข้าพรรษา พระอนุรุทธเถระจึงเหาะไปลงที่ประตูบ้านของมหามุณฑอุบาสก เขาเห็นพระเถระครองจีวรในเวลาบิณฑบาต จึงกล่าวกับมหาสมณะผู้บุตรว่า “**พระอนุรุทธเถระของเรามาแล้ว เจ้าจงไปรับบาตรของท่านก่อนคนอื่นจะรับบาตรของท่านไป พ่อจะให้เขาปุ้อาสนะไว้รอ**” มหาสมณะได้ไปรับบาตรพระเถระทำตามคำสั่งพ่อแล้ว อุบาสกถวายภัตตาหารแก่พระเถระแล้ว นิมนต์ให้อยู่จำพรรษา พระเถระรับนิมนต์แล้ว

อุบาสกปฏิบัติพระเถระตลอดไตรมาสเหมือนปฏิบัติอยู่วันเดียว ในวันออกพรรษาได้นำไตรจีวรและ
เภสัชทั้ง 5 มาถวาย

เมื่อพระเถระไม่รับถวาย อุบาสกจึงถามว่า

“ท่านไม่รับของถวายเพราะเหตุไร ขอรับ”

พระเถระตอบว่า **“ในสำนักของอาตมาไม่มีสามเณรอุปัฏฐาก”**

อุบาสกเรียนว่า **“ท่านขอรับ ถ้าอย่างนั้น กระผมจักให้มหาสุมนะบุตรคนโตบวชอยู่กับท่าน”** แต่
พระเถระขอให้จุฬสุมนะบวชแทน

จุฬสุมนะนั้นบรรลอรหัตผลในเวลาปลงผมเสร็จนั่นเอง พระเถระอยู่ในที่นั้นก็บวชจุฬสุมนสามเณร
ประมาณ 15 วัน ลาญาติของสามเณรเพื่อจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เหาะไปลงที่กระท่อมในป่าหิมวันต์ ปกติพระ
เถระเป็นผู้ปรารถนาความเพียร ขณะท่านกำลังจงกรมอยู่ เกิดปวดท้องอย่างรุนแรง สามเณรจึงเรียนถามว่า
“รักษาอย่างไร ขอรับ”

พระเถระกล่าวว่า **“เมื่อฉันได้น้ำดื่มจากสระโนดาคต จึงจะหาย เธอถือขวดนี้ไปใส่น้ำมาเถิด**
พญานาคที่สระนั้นเป็นเพื่อนกับเรา บอกเขาว่าฉันใช้ให้มาเอาน้ำเขาก็จะถวาย” สามเณรรับคำแล้วเหาะไป

วันนั้น พญานาคต้องการจะเล่นน้ำ เห็นสามเณรเหาะข้ามหัวตัวเองไปก็โกรธ อยากจะลองฤทธิ์
สามเณร จึงแผ่พังพานปิดสระโนดาคกว้าง 150 โยชน์จนหมด สามเณรรู้ว่าพญานาคโกรธ จึงกล่าวว่า **“ท่าน**
พญานาค อาตมามาตักน้ำตามคำสั่งของพระอุปัชฌาย์ ท่านจงให้น้ำแก่อาตมาเถิด”

พญานาคกล่าวว่า **“แม่น้ำใหญ่มีตั้งห้าสาย ทำไมท่านไม่ไปเอา ทำไมต้องมาเอาที่นี่”**

สามเณรตอบว่า **“อาตมาต้องนำน้ำจากที่นี่ไป อากาธาอาหารของอุปัชฌาย์จึงจะหาย ท่านจงให้**
น้ำเถิด”

พญานาคกล่าวว่า **“ถ้าท่านสามารถก็จงนำไปเถิด”**

วี โหวว น่าตื่นเต้นจังครับ

เอ แล้วสามเณรท่านจะทำยังไงต่อคะ

บบ2 สามเณรท่านก็รู้ว่าพญานาคโกรธ จึงแสดงฤทธิ์ไปเชิญเทวดาและพรหมชั้นต่าง ๆ ให้มาดูการ
ประลองฤทธิ์ของตนกับพญานาค เมื่อหมู่เทพประชุมกันแล้ว สามเณรยืนกลางอากาศ นิรมิตกายเป็นพรหม
ใหญ่ประมาณ 12 โยชน์ ลงจากอากาศ เหยียบที่พังพานของพญานาค กดให้หน้าคว่ำลง แผ่พังพานหด

เหลือเท่าที่พื ในทันทีนั่นเอง สายน้ำประมาณเท่าลำตาลพุ่งขึ้น สามเณรใช้ขวดรับน้ำจนเต็มในอากาศ
นั่นเอง หมู่เทพได้ให้สารการแล้ว

ริน ว่าววว สุดยอดไปเลยคะ

วี พญานาคคงจะเซ็ดไปเลยเนอะ โดนชะขนาดนี้

บบ2 พญานาคไม่หยุดหรือกร้าบ เพราะพญานาคละลาย ไกรธสามเณรมากกว่าเดิมอีก จึงรีบติดตามไป
ห้ามพระเถระว่า

“ท่านอนุรุทธผู้เจริญ สามเณรถือเอาน้ำซึ่งข้าพเจ้ายังไม่ได้ให้เลยมา ขอท่านจงอย่าดื่ม”

พระเถระถามว่า “อย่างนั้นหรือ สามเณร”

สามเณรกราบเรียน “นิมนต์ดื่มเถิด ขอรับ น้ำดื่มนี้พญานาคให้แล้ว”

พระเถระทราบว่ สามเณรเป็นพระอรหันต์ ไม่กล่าวคำเท็จ จึงดื่มแล้ว อาการอาพาธของท่าน
สงบลงในขณะนั่นเอง

พญานาคกราบเรียนพระเถระว่า “ท่านผู้เจริญ สามเณรทำให้ข้าพเจ้าได้รับความอภัยในหมู่
เทพ ข้าพเจ้าจักผ่าหัวใจของเธอ หรือจับเท้าขว้างไปที่ฝั่งแม่น้ำข้างโน้น”

พระเถระกล่าวว่า “สามเณรมีอายุมาก ท่านไม่สามารถสู้รบกับสามเณรได้ จงขอโทษ
สามเณรแล้วกลับไปเถิด”

พญานาคขอโทษสามเณรตามคำของพระเถระ ทำความชอบพอกันฉันมิตร กล่าวว่า “ตั้งแต่นี้ไป
เมื่อท่านต้องการน้ำในสระอนดาต พึงส่งข่าวไปถึงข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะนำมาถวาย” แล้วจากไป แม้พระ
เถระพาสามเณรเดินทางต่อไป

พระพุทเจ้าทรงทราบว่าพระเถระเดินทางมา ประทับนั่งทอดพระเนตรอยู่บนปราสาทของมิกรรมาดา
พวกภิกษุเห็นพระเถระกำลังมา ได้ลุกขึ้นต้อนรับ รับบาตรและจีวร บางพวกจับสามเณรที่ศีรษะบ้าง ที่หูบ้าง ที่
แขนบ้าง กล่าวว่า “ไม่ยอกสักหรือ สามเณร”

พระพุทเจ้าทอดพระเนตรเห็นกิริยาของภิกษุเหล่านั้นแล้ว ทรงดำริว่า พฤติกรรมของภิกษุ
เหล่านี้ไม่เหมาะสม ภิกษุเหล่านี้จับสามเณรเหมือนจับอสรพิษที่คอ เธอทั้งหลายไม่รู้ฐานะของสามเณร
วันนี้เราจะทำคุณของสมุณสามเณรให้ปรากฏ แม้พระเถระก็มาถวายบังคมพระพุทเจ้าแล้ว

พระพุทเจ้าทรงทำปฏิสันถารกับพระเถระ ตรัสเรียกพระอานนทเถระมาว่า “อานนท เราต้องการน้ำ
จากสระอนดาตมาล้างเท้า เธอจงให้พวกสามเณรไปนำน้ำมา” พระเถระให้สามเณร 500 รูป ในวิหาร

ประชุมกันแล้วพระเถระกล่าวกับสามเณรทั้งหมดว่า “พระพุทธรเจ้าต้องการน้ำจากสระอนโธตต พวกเธอจงไปตักน้ำมาเถิด” สามเณรเหล่านั้นไม่ปรารถนาจะไป จึงพูดปลุกตัวทุกรูป ในที่สุดสามเณร ซึ่งเป็นผู้ใหม่กว่าสามเณรทั้งหมด นำน้ำมาถวายพระศาสดาได้

พระพุทธรเจ้าทรงแลดูสามเณรกำลังมา ตรัสเรียกพวกภิกษุมาแล้ว ตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงดูการเอื้องกรายของสามเณร เธอย่อมงดงามดุจพญาหงส์ในอากาศ” สามเณรนั้นวางหม้อน้ำลงแล้วถวายบังคมพระพุทธรเจ้าแล้วยืนอยู่

พระพุทธรเจ้าตรัสถามว่า “สุนนะ เธอมีอายุเท่าไร”

สามเณรกราบทูลว่า “อายุ 7 ขวบ พระเจ้าข้า”

พระพุทธรเจ้าตรัสว่า “ถ้ากระนั้น ตั้งแต่วันนี้ไป เธอจงเป็นภิกษุเถิด” ได้ประทานทายัชชอุปสมบท

สามเณรมีอายุ 7 ปี เพียง 2 รูปเท่านั้น ได้รับการอุปสมบท คือ สุนนสามเณรรูปหนึ่ง โสปากสามเณรอีกรูปหนึ่ง

เอ   น่าทึ่งมากเลยคะ สุนนสามเณรได้เป็นภิกษุเพราะความสามารถ ทั้งที่ท่านอายุ 7 ปีเท่านั้นเอง

บบ2   ใช่แล้วครับ แต่ในตอนต่อไปไม่ใช่เรื่องราวของสามเณรแล้วนะครับ

ริน   อ้าว แล้วเป็นเรื่องของใครล่ะคะ

บบ2   ก็ต้องเฉลยในตอนต่อไปไงครับ

ริน   แหม ทุกทีเลย ไม่น่าถามเลย

ทุกคน   ฮ่าๆๆๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 32
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560
อนาถบิณฑิกเศรษฐี

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) คุณครูยืนด้วยกัน

ริน เบิกบานบอกว่าคราวนี้จะไม่ใช่เรื่องราวของสามเณรแล้ว แล้วเป็นเรื่องของใครล่ะคะ

เอ นั่นสิ เฉลยหน่อยสิคะเบิกบานสุดหล่อ

ครู เอ้า เบิกบาน เฉลยให้ทุกคนหายสงสัยได้แล้ว

บบ2 ฮ่าๆ ได้ครับ ขอประมวลผลข้อมูลแป๊บนึงนะครับ

หน้าจอเบิกบานมีสัญญาณแว็บๆ แล้วก็ขึ้นภาพนิ่งขึ้นมา

วี นี่ใครหรือครับ ท่าทางใจดี ดูมีฐานะดีด้วย

ริน ดูจากการแต่งตัวแล้ว ต้องเป็นมหาเศรษฐีแน่ๆ เลย

เอ คั่นๆ น้า... เศรษฐีที่เป็นอุบาสกของพระพุทธเจ้าที่ช่วยสร้างวัด... ชื่ออะไรน้า นึกไม่ออก

ครู เอเก่งมาก ท่านคือ **อนาถบิณฑิกเศรษฐี** ไงล่ะ

เอ ใช่อ้อแล้วค่ะๆ ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี

วี โห เอเก่งเก่ง รู้ได้ไงเนี่ย

เอ ก็ต้องอ่านหนังสือเยอะๆ ไงละนายวี

ครู แต่เดิมน่านไม่ได้ชื่อ **อนาถบิณฑิกเศรษฐี** หรือกะ **ท่านมีนามเดิมว่าสุทัตตะ เป็นบุตรของสุมนเศรษฐี ในเมืองสาวัตถี มีทรัพย์สมบัติมาก มีจิตเมตตาชอบทำบุญให้ทานแก่คนยากจนอนาถา คนทั้งหลายจึงเรียกท่านว่า อนาถบิณฑิกะ หมายถึง ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถา**

ริน อ้อ ที่มาของชื่อเป็นอย่างนี้นี่เอง...

ครู เมื่อบิดามารดาของท่านล่วงลับไปแล้ว ท่านอนาถบิณฑิกะดำรงตำแหน่งเศรษฐีแทน ให้ตั้งโรงงานที่หน้าบ้านแจกอาหารแก่คนยากจนทุกวัน ทำการค้าขายระหว่างเมืองสาวัตถีกับเมืองราชคฤห์ จึงมีความสนิทสนม

คุ้นเคยกับราชคหเศรษฐี เมืองราชคฤห์ ต่อมาเศรษฐีทั้งสองยิ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากขึ้น เพราะต่างฝ่ายต่างได้น้องสาวของกันและกันมาเป็นภรรยา ดังนั้น เมื่อท่านอนาถบิณฑิกะนำสินค้าไปขายยังเมืองราชคฤห์ จึงได้ไปพักอาศัยที่บ้านของราชคหเศรษฐีเป็นประจำ

อนาถบิณฑิกเศรษฐี ดำรงชีวิตอยู่ในเมืองสาวัตถี โดยมีได้ทราบข่าวการเสด็จอุบัติขึ้นในโลกของพระพุทธเจ้าเลย จนวันหนึ่งท่านนำสินค้ามาขายในเมืองราชคฤห์ และได้เข้าพักในบ้านของราชคหเศรษฐีตามปกติ แต่วันนั้นเป็นวันที่ราชคหเศรษฐีกำลังเตรียมอาหารเพื่อถวายทานแด่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประธานในวันรุ่งขึ้น

ราชคหเศรษฐีสาละวนอยู่กับการสั่งงานข้าทาสบริวาร จึงไม่มีเวลามาต้อนรับท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีเหมือนเช่นเคย ได้แต่ทักทายปราศรัยเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แล้วก็สั่งงานต่อไป แม้ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ก็เกิดความสงสัยขึ้นเช่นกัน จึงคิดอยู่ในใจว่า ราชคหเศรษฐี คงจะมีงานบุญชายัญหรือไม่ก็คงจะกราบทูลเชิญพระเจ้าพิมพิสารเสด็จมายังเรือนของตนในวันพรุ่งนี้

เมื่อสั่งงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ราชคหเศรษฐี จึงได้มาต้อนรับสนทนาด้วย และท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็ได้ไต่ถามข้อสงสัยนั้น ราชคหเศรษฐีตอบว่า ที่ไม่ได้มาต้อนรับเพราะสาละวนอยู่กับการสั่งงานเตรียมสถานที่และภัตตาหารถวายพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ในวันพรุ่งนี้

พอได้ฟังคำว่า พระพุทธเจ้า เท่านั้นเอง อนาถบิณฑิกเศรษฐีเกิดปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ได้ย้อนถามถึงสามครั้งเพื่อให้แน่ใจ เพราะคำว่า พระพุทธเจ้า เป็นคำยากยิ่งที่ใครในโลกนี้จะได้ยิน เมื่อราชคหเศรษฐีกล่าวยืนยันว่า “ขณะนี้ พระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ เกิดขึ้นแล้วในโลก” ยิ่งเกิดปีติและศรัทธาเลื่อมใสอย่างแรงกล้า ประารณาจะไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ในทันที แต่ราชคหเศรษฐียังยั้งไว้ว่ามีใช้เวลาเข้าเฝ้า ท่านมีความกระวนกระวายใจ อยากจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้ามาก

ครั้นรุ่งเช้าได้รีบไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ก่อนจะเสด็จไปยังบ้านราชคหเศรษฐี ฟังอนุพุทฺธิกาและอริยสัจ 4 จากพระพุทธเจ้าแล้ว ได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบัน ประกาศตนเป็นอุบาสก ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะตลอดชีวิต

ริน โห ท่านคงดีใจมากจนอดรันทนไม่ไหว รีบไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าก่อนเลย

เอ แต่ท่านก็ตัดสินใจถูกนะ ได้ฟังเทศน์และได้ดวงตาเห็นธรรมด้วย

ครู หลังจากที่ได้ช่วยถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้าและภิกษุสงฆ์ อนาถบิณฑิกเศรษฐีก็ได้กราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้า เพื่อเสด็จไปประกาศพระศาสนาในเมืองสาวัตถี พร้อมกราบทูลว่าจะสร้างพระอารามถวายเป็นที่ประทับในเมืองสาวัตถีนั้น พระพุทธเจ้าทรงรับอาราธนาตามคำกราบทูล

อนาถบิณฑิกเศรษฐี รู้สึกปลาบปลื้มปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง รีบเดินทางกลับยังเมืองสาวัตถี ได้
บริจจาคทรัพย์จำนวนมากสร้างวิหารเป็นที่พักทุกหนึ่งโยชน์ ระหว่างทางจากเมืองราชคฤห์ถึงเมืองสาวัตถี
เป็นระยะทาง 54 โยชน์ เมื่อถึงเมืองสาวัตถีแล้ว ได้ขอซื้อที่ดินจากเจ้าชายเขตด้วยราคา 18 โภฏี ค่าก่อสร้าง
วิหาร 18 โภฏี จัดการฉลองอีก 18 โภฏี รวมเป็นเงิน 54 โภฏี แต่ยังขาดพื้นที่สร้างซุ้มประตู เจ้าชายเขตได้
แสดงความประสงค์ขอสร้างถวาย โดยให้จารึกพระนามของพระองค์ที่ซุ้มประตู พระอารามนี้ จึงได้ชื่อว่า
เขตวัน

- เอ   อ้อ วัดเขตวันมหาวิหารนี้เอง ที่อนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างไว้ให้พระพุทธเจ้า
- ริน   ที่ตั้งชื่อว่าวัดเขตวัน เพราะตั้งตามชื่อเจ้าของที่ดินเดิมนี้เอง
- บบ2   อะแหม่มๆ ประวัติของอนาถบิณฑิกเศรษฐียังไม่จบนะครับทุกคน
- ครู   ใช่แล้ว เดียวมาฟังกันต่อในตอนต่อไป ตอนนี้อย่าไปพักเข้าห้องน้ำกันได้ตามสบาย
- ทุกคน   ค่า / คร้าบ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 33

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

อนาถบิณฑิกเศรษฐี ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) คุณครูยืนด้วยกัน

เอ หลังจากที่สร้างวัดเซตวันแล้วเป็นยังไงต่อคะคุณครู?

ครู เมื่อการก่อสร้างพระอารามเสร็จแล้ว ได้กราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จมาประทับ จัดพิธีฉลองพระอารามอย่างมโหฬารนานถึง 9 เดือน ถวายอาหารบิณฑบาตอันประณีตแก่พระพุทธเจ้าพร้อมพระภิกษุสงฆ์ เมื่อการฉลองพระอารามเสร็จสิ้นลงได้กราบอาราธนาภิกษุจำนวน 2,000 รูปไปฉันภัตตาหารที่บ้านของตนทุกวัน

สมัยหนึ่ง ท่านสิ้นเนื้อประดาตัว เพราะพวกพ่อค้าผู้เป็นสหายได้กู้เงินไป 18 โกฏิแล้วไม่ใช้คืน และทรัพย์สินที่ฝังไว้ที่ริมฝั่งแม่น้ำ จำนวน 18 โกฏิ ก็ได้ถูกน้ำพัดไปในมหาสมุทร แม้ท่านจะตกอับถึงเพียงนี้ ก็ยังคงถวายภัตตาหารแก่ภิกษุวันละ 500 รูป แต่ภัตตาหารนั้นลดลงทั้งปริมาณและคุณภาพ จนที่สุดเหลือเพียงปลายข้าว กับน้ำผักดอง ถึงกระนั้นเศรษฐีก็ยังไม่หยุดการทำบุญให้ทาน

เอ แ่จ้ง... จากเป็นเศรษฐีก็ต้องตกอับขนาดนี้ แล้วท่านยังบริจาคทานอีกหะคะ

วี ถ้าเป็นเราคงหยุดทำทานไปแล้วละ

ริน แต่การถวายภัตตาหารที่ไม่ประณีตให้พระภิกษุนี้จะได้บุญหรือ...ปกติเราจะถวายอะไรให้พระก็ต้องเลือกของที่ดีที่สุดเท่าที่เราหาได้นี่นา

บบ2 ตั้งคำถามได้ดีมากเลยครับ เรื่องนี้พระพุทธเจ้าท่านมีคำตอบให้ด้วยนะ

ริน เอ? ท่านตอบว่ายังไงคะ?

บบ2 อันนี้ก็ต้องฟังเรื่องอนาถบิณฑิกเศรษฐีต่อจากคุณครูเลยคร้าบ

ครู ในครั้งนั้น พระพุทธองค์เสด็จกลับจากเมืองอื่นไปยังนครสาวัตถี เสด็จประทับ ณ วัดพระเชตวัน เมื่อท่านเศรษฐีเข้ามาเฝ้า ได้ตรัสถามว่า “ท่านยังให้ทานอยู่หรือ” เมื่อเขากราบทูลว่า “ยังให้อยู่ พระเจ้าข้า แต่ทานนั้นไม่ประณีต เป็นปลายข้าวกับน้ำผักดอง” จึงตรัสว่า “วัตถุที่ให้ จะเศร้าหมองหรือ ประณีตก็ตาม แต่ถ้าให้โดยไม่เชื่อกรรมและผลของกรรม ทานนั้นไม่มีผลมาก แต่ถ้าให้โดยเชื่อกรรมและผลของกรรม ทานนั้นย่อมมีผลมาก”

- ริน ออ อย่างนี้ตัวเอง เข้าใจแล้วค่ะ
- เอ ถ้าเราถวายทานด้วยใจที่เชื่อกรรมและผลของกรรม ก็ได้บุญมากใช่ไหมคะ
- ครู ใช่แล้ว แต่ก็มีส่วนที่เราทำงานด้วยความเต็มใจ แล้วมีคนตำหนิเราขึ้นมา ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็เจอมาเหมือนกันนะ
- วี ยังไงเหอครับ?
- ครู ในประวัติท่านกล่าวว่า มีเทวดาตนหนึ่งเป็นมัจฉาทิฎฐิ ซึ่งสิงสถิตอยู่ที่ซุ้มประตูบ้านของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ไม่เลื่อมใสพุทธศาสนา เห็นเศรษฐียากจนลงเพราะทำบุญมาก คิณหนึ่งปรากฏกายให้เศรษฐีเห็น ห้ามปรามเศรษฐีให้เลิกทำบุญ เพราะทำบุญแล้วตกทุกข์ได้ยาก
- เศรษฐีถามว่า “ท่านเป็นใคร”**
- เทวดาตอบว่า “ข้าพเจ้าเป็นเทวดาสังสถิตอยู่ที่ซุ้มประตูบ้านของท่าน”**
- เศรษฐีจึงกล่าวว่า “เทวดาอันธพาล เราไม่เชื่อคำพูดของท่าน จงออกไปจากซุ้มประตูบ้านของเรา อย่ามาให้ข้าพเจ้าเห็นอีก”**
- เทวดาไม่มีที่อาศัย ได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก ได้เข้าไปหาเทวดาผู้มีศักดิ์สูงให้ช่วยเหลือ เทวดานั้นบอกว่า จงไปนำทรัพย์ที่สูญหายมาคืน ท่านเศรษฐีก็จะหายโศก ยกโทษให้ เทวดาทำตามนั้นแล้ว ท่านเศรษฐีให้อภัยและให้อยู่อาศัยที่ซุ้มประตูดังเดิม
- ริน เทวดาที่เป็นมัจฉาทิฎฐิ เป็นยังไงเหอคะ
- ครู คือเทวดาที่มีความเห็นผิดยังไงล่ะ
- เอ ว่าแต่... ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีถวายทานแก่พระภิกษุมากมายทุกวันแบบนี้ เขามีวิธีจัดการกันยังไงเหอคะ
- ริน จริงด้วยสิ แต่ท่านชินกับการถวายทานแล้วนี่ คงจัดการได้ไม่ยากละมั้ง
- ครู อืม จากประวัติท่านก็บอกไว้ว่า ตามปกติภิกษุผู้อยู่ในเมืองสาวัตถีจะรับนิมนต์ไปฉันภัตตาหารบ้านของอนาถบิณฑิกเศรษฐีและของนางวิสาขาทุกวัน คนอื่นประสงค์จะถวายทานแก่ภิกษุสงฆ์ ต้องขอโอกาสจากท่านทั้งสองก่อน และเมื่อนิมนต์พระได้แล้ว ต้องเชิญท่านทั้งสองไปเป็นประธาน เพราะท่านทั้งสองทราบดีว่าทำอะไร จึงจะเหมาะสม และเพื่อเป็นสิริมงคลแก่เจ้าของบ้านอีกด้วย ท่านทั้งสองจึงไม่มีเวลาอยู่ปฏิบัติภิกษุสงฆ์ที่นิมนต์มาบ้านของตน นางวิสาขาได้มอบหมายให้หลานสาวหน้าที่แทน ฝ่ายอนาถบิณฑิกเศรษฐีได้มอบหมายให้ลูกสาว 3 คน คนโตชื่อว่ามหาสุภัททา คนที่สองชื่อว่า จุลสุภัททา นางทำหน้าที่แทนบิดา

ด้วยดี ฟังธรรมแล้ว ได้สำเร็จเป็นพระโสดาบัน เมื่อทั้งสองคนแต่งงานแยกเรือนไปอยู่กับสามี จึงให้ลูกสาวคนเล็กชื่อว่า สุมนาเทวี ทำหน้าที่แทน นางฟังธรรมแล้ว ได้สำเร็จเป็นพระสกทาคามี

อนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นผู้มีศรัทธามั่นคงไม่หวั่นไหว ฝึกฝนในการทำบุญให้ทาน ไม่มีผู้ใดเปรียบเทียบได้ พระพุทธเจ้าจึงทรงประกาศยกย่องในตำแหน่งเอตทัคคะ เป็นผู้เลิศกว่าอุบาสกทั้งหลาย ฝ่ายทายก

ริน   สุดยอดไปเลยค่ะ ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี

บบ2   ยังมีฆราวาสท่านอื่นๆ ที่สุดยอดอีกหลายท่านเลยนะคร้าบ

ริน   เอ? อะไร? ยังไงคะ? อายากรู้แล้วอะ!

ครู   ตอนต่อไปต้องให้เบิกบานเป็นคนเล่าแล้วละ

บบ2   ได้เลยคร้าบ เบิกบานจัดให้!!

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 34

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

จิตตคฤหบดี

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วี เบิกบาน2 (สีเขียว) คุณครูยืนด้วยกัน

ครู เอาละ ทุกคนพร้อมจะฟังเบิกบานเล่าแล้วรึยัง

ทุกคน พร้อมค่า / พร้อมคร้าบ

ครู งั้นดูภาพนี้กันเลย

ภาพบนหน้าจอเบิกบาน ขึ้นภาพจิตตคฤหบดีที่แต่งตัวภูมิฐาน ทุกคนมองภาพจิตตคฤหบดีด้วยความสนใจ

เอ คนๆ นี้ดูทรงภูมิ สง่างาม มีความรู้ณะคะ

ริน ใช่ คุณไม่ธรรมดาเลยอะ

วี น่าจะเป็นเศรษฐีเหมือนอนาถบิณฑิกเศรษฐีแน่ๆ เลย

บบ2 ท่านผู้นี้คือ จิตตคฤหบดี ครับ ท่านเกิดในตระกูลเศรษฐี ณ เมืองมัจฉิกาสนธ์ แคว้นมคธ ท่านไม่ธรรมดาอยู่แล้วละครับ เพราะในเวลาเกิด ก็มีฝนดอกไม้ 5 สี ตกลงทั่วพระนครสูงถึงเขา บิดามารดา จึงตั้งชื่อให้ว่า จิตตกุมาร เพราะทำพระนครให้งดงามด้วยดอกไม้ 5 สี เมื่อบิดาล่วงลับไป เขาได้รับตำแหน่งเศรษฐีในนครนั้น

เอ ริน วี โอ้โห...

ริน ไม่ธรรมดาจริงๆ ด้วยค่ะ

บบ2 แล้วทุกคนยังจำ ‘พระมหานามะ’ ได้หรือเปล่าครับ

เอ จำได้ค่ะ ท่านเป็นหนึ่งในพระปัญจวัคคีย์ใช่ไหมคะ

บบ2 ใช่ครับ สมัยนั้น พระมหานามะได้จาริกไปถึงนครมัจฉิกาสนธ์ จิตตคฤหบดีเลื่อมใสในอิริยาบถของท่าน จึงรับบาตรนำมาเลี้ยงเรื้อน ถวายอาหารบิณฑบาต ได้นำพระเถระที่ฉันเสร็จแล้วไปยังสวนชื่อ อัมพตการาม สร้างที่อยู่ถวาย ณ ที่นั้น นิมนต์ให้ท่านอยู่รับบิณฑบาตในเรือนตนเป็นนิตย์ พระเถระเห็น

อุปนิสัยของจิตตคฤหบดี จึงแสดง สหายตนวิงศ์ให้ฟัง ไม่ช้าเขาก็บรรลुพระอนาคามีผล เพราะตนพิจารณา เห็นสังขารอันทุกข์บีบคั้นมาแล้วแต่ภพก่อน จิตตคฤหบดีนั้นได้สร้างวิหารใหญ่ไว้รับรองพระสงฆ์จากทิศทั้ง 4 โดยมีพระสุธรรมเถระเป็นเจ้าอาวาส

โดยสมัยอื่น พระอัครสาวกทั้งสอง สดับกถาพรรณนาคุณของจิตตคฤหบดีแล้ว ใครจะทำความ สงเคราะห์คฤหบดีนั้น จึงได้ไปยัง มัจฉิกาสถนนคร จิตตคฤหบดีทราบว่พระอัครสาวกทั้งสองมา จึงไป ต้อนรับไกลประมาณกึ่งโยชน์ พาพระอัครสาวกทั้งสองนั้นมาแล้ว นิมนต์ให้เข้าไปสู่วิหารของตน ทำอาคันตุ กวัตรแล้ว อาราธนาพระธรรมเสนาบดีให้แสดงธรรม

วี   เอ?... พระธรรมเสนาบดี? คຸ້นๆ เหมือนเคยได้ยินมาก่อนน้า

เอ   แค่นี้ก็ลืมหืมซะแล้ว พระธรรมเสนาบดี หมายถึง พระสารีบุตรไง อัครสาวกทั้งสอง คือ พระสารี บุตร กับพระโมคคัลลานะ

บบ2   ถูกต้องนะคร้าบ แต่หลังจากคฤหบดีฟังธรรมแล้วก็เกิดเรื่องขึ้นจนได้

ริน   เรื่องอะไรคะ?

บบ2   จิตตคฤหบดีได้นิมนต์พระอัครสาวกกับภิกษุ 1,000 รูป ฉันทตอาหารที่เรือนของตน จากนั้น จึงไปนิมนต์พระสุธรรมเถระเจ้าอาวาสในภายหลัง พระสุธรรมเถระน้อยใจว่า อุบาสกนี้นิมนต์เราภายหลัง จึง ปฏิเสธ แม้คฤหบดีจะอ่อนวอนอย่างไร ก็คงปฏิเสธอยู่นั่นเอง

ในวันรุ่งขึ้น จิตตคฤหบดีได้จัดแจงทานใหญ่ไว้ที่เรือนของตน พระสุธรรมเถระคิดว่า วันนี้คฤหบดีจะจัดแจง สักการะเพื่อพระอัครสาวกทั้งสองไว้เช่นไร จึงได้ถือบาตรและจีวรไปสู่เรือนของคฤหบดีแต่เช้าตรู่ เมื่อไปถึง แม้ คฤหบดีจะนิมนต์ให้นั่ง ท่านก็ปฏิเสธไม่นั่ง เดินตรวจดูสักการะที่คฤหบดีเตรียมไว้ถวายพระอัครสาวกทั้งสอง ใครจะพูดเสียดสีคฤหบดีโดยชาติ จึงกล่าวว่า “คฤหบดี สักการะของท่านล้นเหลือ ขาดอยู่อย่างเดียว เท่านั้น”

คฤหบดีถามว่า “อะไรขอรับ” พระเถระตอบว่า “ขนมแดงงา” เมื่อถูกคฤหบดีรุกรานว่า “ท่านพูดคำที่สมณะ ไม่ควรพูด” จึงโกรธว่าคฤหบดี “นั่นวัดของท่าน เราจักหลีกไป”

แม้คฤหบดีห้ามถึง 3 ครั้ง ก็ไม่ฟัง ได้ไปสู่อำนาจพระศาสดา กราบทูลคำที่จิตตคฤหบดีและตนโต้ตอบกันให้ทรง ทราบ พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อุบาสกเป็นคนมีศรัทธาเลื่อมใส แต่ถูกเธอด่าด้วยคำเลว” ทรงปรับโทษแก่พระสุ ธรรมเถระนั้น แล้วรับสั่งให้ส่งลงปฏิสารณียกรรม

ริน   อะไรนะคะ? ปฏิสารณียกรรม

บบ2 ปฏิสารถิยกรรม คือกรรมอันให้ระลึกถึงความผิด ส่งพระสุธรรมเถระไปขอมาจิตตคฤหบดี
นั้นเองครับ

ริน อ้อ ค่ะ แล้วเรื่องเป็นยังไงต่อคะ

บบ2 เมื่อพระเถระไปในที่นั้นแล้ว กล่าวแสดงโทษของตน พร้อมกับขอให้คฤหบดียกโทษให้ แต่
คฤหบดีนั้นปฏิเสธการยกโทษแก่พระเถระ ครั้นเมื่อไม่อาจให้คฤหบดีนั้นยกโทษให้ตนได้ พระเถระจึงกลับมาสู่
สำนักพระพุทธเจ้า

แม้พระพุทธเจ้า ก็ทรงทราบว่าอุบาสกจักไม่ยกโทษแก่พระสุธรรมนั้น ทรงดำริว่าภิกษุนี้ กระด้างเพราะมานะ
จึงไม่ทรงบอกอุบายเพื่อให้คฤหบดียกโทษให้ ทรงให้กลับไปใหม่ โดยประทานภิกษุผู้เป็นอนุทูตไปด้วย ตรัสว่า
“ธรรมดาสมณะไม่ควรทำมานะหรือริษยาว่า วิหารของเรา ที่อยู่ของเรา อุบาสกอุบาสิกาของเรา เพราะเมื่อ
สมณะทำอย่างนั้น เหล่ากิเลสมีริษยาและมานะเป็นต้นย่อมเจริญ” ทรงแสดงธรรมว่า “ภิกษุผู้พาล มัก
ปรารถนาความยกย่อง บริวาร ความเป็นใหญ่ ความเคารพบูชาจากชาวบ้าน และมักทะนงตนว่าเป็นคนสำคัญ
ทั้งที่ตนไม่มีความดีอะไรเลย”

พระสุธรรมเถระฟังพระโอวาทนี้แล้ว ถวายบังคมพระพุทธเจ้าลุกขึ้นจากอาสนะ ทำประทักษิณแล้ว ไปกับภิกษุ
ผู้เป็นอนุทูตนั้น แสดงอาบัติต่อหน้าจิตตคฤหบดี และขอขมาเขาแล้ว เมื่อต่างฝ่ายได้ให้อภัยกันแล้ว ท่านก็อยู่
ในอัมพตการามตามเดิม เจริญวิปัสสนาไม่นานนักก็บรรลุพระอรหัตผล

เอ เฮ้อ ในที่สุดก็อภัยกันได้สักที เรื่องก็จบลงด้วยดีใช่ไหมคะ

บบ2 กรณีพระสุธรรมเถระจบไป แต่เรื่องจิตตคฤหบดียังไม่จบครับ

วี อ้าว?

ครู ใช่ ยังมีต่ออีก ท่านจิตตคฤหบดียังมีความสำคัญอื่นๆ อีก ให้เบิกบานเขาอธิบายต่อในตอน
หน้าละกันนะ

เอ ริน วี ค่า / ครับ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 35

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

จิตตคฤหบดี ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) คุณครูยืนด้วยกัน

ริน เล่าเรื่อง จิตตคฤหบดีต่อเลยสิคะ เบิกบานสุดหล่อ

บบ2 จินมาต่อที่เรื่องปาฏิหาริย์ของท่านกันดีมั๊ยครับ

วี โห มีเรื่องปาฏิหาริย์ด้วยหรอครับ

เอ ท่านจิตตคฤหบดีนี้ไม่ธรรมดาจริงๆ ด้วย

บบ2 จิตตคฤหบดีคิดว่า เรายังไม่เคยเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเลย บัดนี้สมควรที่เราจะไปเฝ้าพระพุทธองค์ จึงให้จัดเกวียน 500 เล่ม บรรทุก งา ข้าวสาร เนยใส น้ำอ้อย และผ้านุ่มหอม แล้วให้แจ้งแก่หมู่ภิกษุว่า พระผู้เป็นเจ้ารูปใดประสงค์จะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า นิมนต์ไปเฝ้าพร้อมข้าพเจ้า ท่านจักไม่ลำบากด้วยบิดบาตเป็นต้น และให้แจ้งแก่ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา มีภิกษุประมาณ 500 รูป ภิกษุณีประมาณ 500 รูป อุบาสกประมาณ 500 คน อุบาสิกาประมาณ 500 คน ออกไปพร้อมกับคฤหบดีนั้น

เทวดาทั้งหลายทราบวจิตตคฤหบดีเดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ได้เนรมิตที่พักแรมไว้ตามระยะทางทุก 1 โยชน์ ต้อนรับขนเหล่านั้นด้วยปัจจัยสี่อันเป็นทิพย์ ไม่ขาดแคลนด้วยสิ่งใดเลย มหาชนเดินทางได้วันละโยชน์หนึ่งเดือนก็ถึงเมืองสาวัตถี เกวียนทั้ง 500 เล่มยังเต็มบริบูรณ์เช่นเดิม

พระพุทธเจ้าตรัสกับพระอานนทเถระว่า บ่ายวันนี้ จิตตคฤหบดีพร้อมด้วยอุบาสก 500 จักมาไหว้เรา

พระอานนทเถระทูลถามว่า จิตตคฤหบดีมาถวายบังคมพระองค์ จักมีปาฏิหาริย์อะไรพระเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ขณะจิตตคฤหบดีไหว้เรา ฝนดอกไม้ทิพย์ 5 สี จะตกลงมาสูงถึงเข้าในบริเวณ

8 กรีส

ชาวเมืองได้ฟังข่าวนั้นแล้ว พวกกันคิดว่า จิตตคฤหบดีผู้มีบุญมาก จะมาถวายบังคม พระพุทธเจ้าในวันนี้ ทราบว่าจะมีปาฏิหาริย์เกิดขึ้น พวกเราจะได้เห็นผู้มีบุญมาก ได้ถือเครื่องบรรณาการไปยืนรออยู่สองข้างทาง

เวลาจิตตคฤหบดีมาถึงถึงวิหาร ภิกษุ 500 รูป มาถึงก่อน จิตตคฤหบดีกล่าวกับพวกอุบาสิกาว่า ท่านทั้งหลาย จงตามมาข้างหลัง ส่วนตนกับอุบาสก 500 ได้ไปสู่สำนักของพระพุทธเจ้าท่ามกลางสายตาของ

มหาชน ครั้นเข้าไปในพระรัศมีของพระพุทธเจ้า จับที่ข้อพระบาท แล้วถวายบังคม ในขณะนั้นฝนตกไม่
ทิพย์ได้ตกลงมา มหาชนเปล่งเสียงสาธุการขึ้นพร้อมกัน พระพุทธเจ้าได้ตรัสสหายตนวิงศ์ โปรตคนเหล่านั้น

จิตตคฤหบดีอยู่ในสำนักพระพุทธเจ้าเดือนหนึ่ง ได้ถวายทานแก่ภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน
โดยไม่ต้องใช้เสปียงในเกวียนที่ตนนำมาแม่แต่วันเดียว ได้ทำกิจทุกอย่างด้วยบรรณาการที่เทวดาและมนุษย์
ทั้งหลายนำมาเท่านั้น

จิตตคฤหบดีกราบทูลพระพุทธเจ้าว่า “ข้าพระองค์ตั้งใจว่าจะถวายทานแต่พระองค์ ได้พักอยู่ใน
ระหว่างทางเดือนหนึ่ง และพักในที่นี้อีกเดือนหนึ่ง สิ่งของที่ข้าพระองค์นำมายังมีได้ถวายเลย ทุกสิ่งเป็นของ
ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายนำมาทั้งสิ้น ถึงข้าพระองค์จะอยู่ในที่นี้อีกปีหนึ่ง ก็จะไม่ได้ออกถวายไทย
ธรรมของข้าพระองค์เป็นแน่ ข้าพระองค์ปรารถนาจักถวายสิ่งของเหล่านั้นทั้งหมดแล้วกลับไป ขอพระองค์
โปรดบอกสถานที่เก็บให้แก่ข้าพระองค์”

พระพุทธเจ้า จึงให้พระอานนทเถระจัดสถานที่ว่างแห่งหนึ่งแก่อุบาสก พระเถระได้กระทำตามพระ
พุทธดำรัสสั่งนั้น ได้ยินว่า พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตกับปิยภูมิ ให้แก่จิตตคฤหบดีเป็นครั้งแรก

จิตตคฤหบดีพร้อมกับอุบาสกอุบาสิกา ได้เดินทางกลับด้วยเกวียนเปล่า พวกเทวดาได้เนรมิตรัตนะ 7
ประการ เต็มเกวียนทุกเล่ม

ครั้งนั้น พระอานนทเถระทูลถามพระพุทธเจ้าว่า “สักการะที่เกิดขึ้นแก่คฤหบดีนั้น จะเกิดเฉพาะเมื่อ
คฤหบดีนั้นมาเฝ้าพระองค์เท่านั้น หรือไปในที่อื่นก็เกิดขึ้นเหมือนกัน”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อานนท จิตตคฤหบดีนั้นมาสู่สำนักของเราก็ดี ไปที่อื่นก็ดี สักการะย่อมเกิดขึ้น
ทั้งนั้น เพราะอุบาสกนี้เป็นผู้มีศรัทธาเลื่อมใส มีศีลสมบุรณ์ อุบาสกเช่นนี้ ไปที่ใด ๆ ลากสักการะย่อมเกิด
แก่เขาในที่นั้น ๆ” ทรงแสดงธรรมว่า “ผู้มีศรัทธา สมบุรณ์ด้วยศีล เพียบพร้อมด้วยยศและโภคะ จะอยู่ในที่
ใดก็ตาม ย่อมได้รับความนับถือจากคนทั้งหลาย”

ริน น่าที่จริง ๆ ค่ะ ไม่ว่าจะจิตตคฤหบดีจะไปไหน ก็มีแต่คนกับเทวดาคอยเอื้อเพื่อให้ตลอด

ครู เพราะท่านมีศรัทธาและรักษาศีลอย่างสมบูรณ์ด้วยนะ นอกจากนี้จิตตคฤหบดีท่านได้เป็นผู้ที่
เชี่ยวชาญในเรื่องการแสดงธรรมด้วย

ริน เอ วิ

บบ2 ใช่แล้วครับ มีเรื่องที่เป็นคำมูลที่แสดงให้เห็นว่าท่านเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นอยู่หลายเรื่อง เช่น
ตอบปัญหาภิกษุในอัมพการาม เรื่องสังโยชน์และสังโยชน์นิยธรรม คือธรรมที่เป็นสังโยชน์
และอารมณ์อันเป็นเหตุเกิดสังโยชน์ จนเป็นที่พอใจของภิกษุเหล่านั้น

อีกครั้งหนึ่งท่านได้ขยายความที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้โดยย่อว่า “เธอจงดูรถอันไม่มีโทษ มีหลังคา ขาว มีเพลาเดียว ไม่มีทุกซ์ แล่นไปถึงที่หมาย ตัดกระแสตัณหาขาด ไม่มีกิเลสเครื่องผูกพัน” แก่พระกามภูจนได้รับคำชมเชย

ท่านได้แสดงธรรมแก้ปัญหาที่ท่านพระโคตมัตตสังขยเรื่องธรรมเหล่านี้ คือ อับปรมาณาเจโตวิมุตติ อากิญจัญญาเจโตวิมุตติ สุญญตาเจโตวิมุตติ และอนิมิตตาเจโตวิมุตติ มีอรรถต่างกัน มีพยัญชนะต่างกัน หรือว่า มีอรรถเหมือนกัน ต่างกันแต่พยัญชนะเท่านั้นจนเป็นที่พอใจแก่ท่านพระโคตมัตตสังขย

ท่านคฤหบดีได้แสดงธรรมให้อเจลกัสสปผู้สหายให้เลื่อมใสพระพุทธศาสนา จนขอบวชและต่อมาได้เป็นพระอรหันต์

ท่านคฤหบดีได้มีหนังสือพรรณนาพระพุทธคุณส่งไปให้อิสิทตตะผู้เป็นสหายที่ไม่เคยเห็นกันของตน จนอิสิทตตะเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า บวชในสำนักของพระมหากัจจายนเถระ ได้บำเพ็ญวิปัสสนาแล้ว ต่อกาลไม่นานนักก็ได้บรรลุพระอรหันต์ผล

ต่อมาภายหลัง พระพุทธเจ้าทรงยกย่องไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะว่า เป็นผู้เลิศกว่าอุบาสกทั้งหลาย ผู้เป็นธรรมกถึก

เอ หนูรู้สึกดีจังค่ะ ที่ได้ว่าไม่ว่าจะเป็นพระหรือเป็นฆราวาสก็สามารถรู้ธรรมได้

ครู ใช่แล้วละ ธรรมะไม่มีการแบ่งแยกหรอก

ริน แล้วตอนต่อไปจะเป็นเรื่องของฆราวาสคนไหนหรือคะ

วี ไม่น่าถามเลยริน ก็ต้องไปติดตามเอาในตอนต่อไปไง

ริน ก็ว่างั้นแหละ

ทุกคน ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 36

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

ธัมมิกอุบาสก

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน

บบ2 เออละ เบิกบานจะเล่าอนุพุทธประวัติต่อแล้วนะคร้าบ

เอ เล่าเลยค่า เบิกบานสุดหล่อ พวกเราพร้อมแล้วค่า

บบ2 จุ้นดูภาพนี่กันเลยคร้าบ

หน้าจอเบิกบานขึ้นภาพ

ริน เอ... อุบาสกท่านนี้ดูอายุมากนะคะ

เอ แต่ถึงจะอายุมากก็ไม่น่าแปลกหน้า อุบาสกอุบาสิกาก็มีทุกวัยกันอยู่แล้ว

ริน มันก็จริง แต่รินว่าอุบาสกท่านนี้ต้องเกี่ยวข้องกับอะไรกับความชราแน่ๆ เลย ใช่มั้ยคะ?

บบ2 จุ้นมาฟังกันเลยคร้าบ จะได้หายสงสัย

มีเรื่องเล่ากันมาว่า... ในเมืองสาวตลิ่ง มีอุบาสกผู้ปฏิบัติธรรมประมาณ 500 คน แต่ละคนมีบริวาร 500 หัวหน้าอุบาสกชื่อว่า ธัมมิกะ มีบุตร 7 คน ธิดา 7 คน แต่ละคนรับเป็นเจ้าภาพถวายสลากยาคู สลากภัต ปักขิกภัต สังฆภัต อุโปสถิกภัต อาคันตุกภัต และวัสสาวาสิกภัต ได้ชื่อว่าเป็นอนุชาตบุตร ทำความดีเจริญรอยตามบิดาด้วยกันทั้งหมด

ธัมมิกอุบาสกพร้อมทั้งบุตรและภรรยา เป็นผู้มั่งคั่ง มีกัลยาณธรรม ยินดีในการแจกทาน ต่อมาเขาแก่ชรา สังขารร่างกายเสื่อมโทรม โรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ประสงค์จะฟังธรรม จึงส่งคนไปสำนักพระศาสดา ขอให้ทรงส่งภิกษุ 8 รูปหรือ 16 รูปไปยังบ้านของเขา

พระศาสดาทรงส่งภิกษุทั้งหลายไปตามที่เขาทูลขอ ภิกษุเหล่านั้นไปแล้ว นั่งบนอาสนะที่จัดไว้รอบเตียงนอน ธัมมิกอุบาสกกล่าวว่า “พระคุณเจ้าผู้เจริญ กระผมเป็นผู้ทุพพลภาพ ยากเหลือเกินที่จะได้พบเห็นพระคุณเจ้า ขอพระคุณทั้งหลาย โปรดสาธยายพระสูตรสักสูตรหนึ่งให้กระผมฟังเถิด”

ภิกษุทั้งหลายถามว่า “ท่านประสงค์จะฟังสูตรไหน”

ธัมมิกอุบาสกเรียนว่า “สติปัฏฐานสูตรที่พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ไม่ทรงละแล้ว”

ภิกษุทั้งหลายเริ่มสาธยายสติปัฏฐานสูตร มีเนื้อความเกี่ยวกับการพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม อันเป็นทางสายเอก ที่ชื่อว่า เอกายนมรรค เป็นทางแห่งความบริสุทธิ์ไปสู่พระนิพพาน

ขณะที่พระภิกษุทั้งหลายกำลังสาธยายอยู่นั้น ได้มีเทวดาจากสวรรค์ทั้ง 6 ชั้น ประดับเครื่องทรงอันเป็นทิพย์พร้อมด้วยราชาธรมารอยู่ ต่างก็เชื่อเชิญธัมมิกอุบาสกให้ไปอยู่ในสวรรค์ชั้นของตนๆ โดยบอกว่า “ท่านจงละอัตภาพมนุษย์ แล้วไปเกิดในสวรรค์ เหมือนคนทิ้งภาชนะดินแล้วถือเอาภาชนะทองคำเถิด” ธัมมิกอุบาสกเป็นผู้หนักในธรรม ไม่ประสงค์จะให้การฟังธรรมหยุดชะงัก จึงกล่าวกับเทวดาทั้งหลายว่า “ขอพวкт่านจงหยุดก่อน ๆ” พระภิกษุ เหล่านั้นเข้าใจคิดว่าอุบาสกให้หยุดสาธยาย จึงหยุดสาธยายแล้วลุกจากอาสนะกลับวัดไป

วี อ้าว แล้วกัน อย่างนี้ธัมมิกอุบาสกก็ไม่ได้ฟังธรรมต่อสิครับ

ริน นั่นสิ แล้วเหตุการณ์เป็นยังไงต่อคะ

บบ2 ฝ่ายบุตรและธิดาของเขาก็นึกว่า เมื่อก่อนพ่อของเราเป็นผู้ไม่อิมในธรรม แต่ขณะนี้ถูกทุกขเวทนาครอบงำจนกระทั่งแพ้ ถึงกลับห้ามพระสาธยาย แล้วต่างก็ร้องไห้เสียใจ

พอเวลาผ่านไปสักครู่หนึ่ง ธัมมิกอุบาสกก็ถามลูก ๆ ว่า “พระคุณเจ้าไปไหนหมดแล้ว”

ลูกบอกว่า “ก็เพราะพ่อห้ามพระให้หยุดสาธยาย พวกท่านจึงกลับวัดหมดแล้ว”

ธัมมิกอุบาสกบอกว่า “พ่อไม่ได้พูดกับพระ แต่พ่อพูดกับเทวดาที่เอาราชธรมารเชิญให้ไปวิมาน พ่อจึงบอกให้เขารอก่อน พ่อจะฟังธรรม”

ลูก ๆ ถามว่า “ราชรถที่ไหน ไม่เห็นมีเลย”

ธัมมิกอุบาสกให้นำพวงมาลัยมาแล้วถามลูก ๆ ว่า “สวรรค์ชั้นไหนน่ารื่นรมย์” ลูกบอกว่า “ชั้นดุสิต เพราะเป็นที่ประทับของพระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ของพุทธมารดาและของพุทธบิดา”

ธัมมิกอุบาสกจึงบอกว่า “ถ้าอย่างนั้น เจ้าจงอธิษฐานจิตไปที่เทวดาชั้นดุสิต แล้วโยนพวงมาลัยขึ้นไปบนอากาศ”

ลูก ๆ ได้โยนพวงมาลัยขึ้นไป พวงมาลัยนั้นไปคล้องที่แอกราชรถของเทวดาชั้นดุสิต พวกลูก ๆ มองไม่เห็นราชรถ เห็นแต่พวงมาลัยลอยอยู่ในอากาศ ธัมมิกอุบาสกกล่าวว่า “ขณะนี้พวงมาลัยนั้น ได้ห้อยอยู่ที่ราช

รถซึ่งมาจากชั้นดุสิต พ่อกำลังจะไปอยู่ภพดุสิต พวกเจ้าอย่าได้วิตกไป ถ้าพวกเจ้ามีความปรารถนาจะไปอยู่ร่วมกับพ่อ ก็จงหมั่นทำบุญให้มาก ๆ อย่างที่พ่อได้ทำไว้แล้วเถิด”

พอธัมมิกอุบาสกพูดจบก็ถึงแก่กรรม ไปบังเกิดเป็นเทพบุตรปรากฏอยู่บนราชรถซึ่งมาจากชั้นดุสิต เทวดาทั้งหลายได้นำเขาไปสู่วิมานแก้วอันสวยงาม แวดล้อมด้วยเทพบุตรเทพธิดาที่มาต้อนรับด้วยความปลาบปลื้มปีติยินดี

พระพุทธเจ้าตรัสถามภิกษุเหล่านั้นผู้กลับมายังวิหารว่า อุบาสกได้ฟังธรรมเทศนาแล้วหรือ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า “ได้ฟังแล้ว พระเจ้าข้า แต่เขาได้ห้ามเสียดกลางคัน”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย อุบาสกนั้นไม่ได้กล่าวกับพวกเธอ เขากล่าวกับเทวดา ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า อย่างนั้นหรือ พระเจ้าข้า” พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย”

เมื่อภิกษุทั้งหลายทูลถามว่า “บัดนี้เขาไปเกิดที่ไหน” ก็ทรงตอบว่า “ภพดุสิต”

ภิกษุทั้งหลายทูลถามต่ออีกว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ธัมมิกอุบาสกนั้นขึ้นชมยินดีในท่ามกลางญาติในโลกนี้แล้ว ยังไปเกิดในที่เป็นที่ขึ้นชมยินดีอีกหรือ”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย คนผู้ไม่ประมาทแล้ว เป็นคฤหัสถ์ก็ตาม เป็นบรรพชิตก็ตาม ย่อมบันเทิงในที่ที่พึงพอใจ แล้วตรัสพระธรรมเทศนาเห็นว่า ผู้ทำบุญไว้แล้ว ย่อมบันเทิงในโลกทั้ง 2 คือ ในโลกนี้และโลกหน้า เขาเห็นความบริสุทธิ์แห่งการกระทำของตน จึงมีแต่ความรื่นเริงบันเทิงใจ”

ริน นีลีนะ คือผลของการทำดี ทำบุญโดยสม่ำเสมอ

วี เอ... แล้วเรื่องอนุพุทธประวัตินี้ มีแต่ขรรษาสที่เป็นผู้ชายหรือครับ ไม่มีผู้หญิงบ้างหรือ

เอ ต้องมีสิ มีอุบาสกแล้ว ก็ต้องมีอุบาสิกาด้วย ใช่มั้ยคะ

บบ2 มีอยู่แล้วครับ และเป็นอุบาสิกาที่มีความสำคัญมากๆ ด้วย

เอ ใครกันคะ อยากรู้แล้วอะ

บบ2 เตี่ยมาเฉลยในตอนต่อไปนะครับ รอไหว้แม่

ทุกคน ไหวค์ / ไหวค์ครับ

วิชาอนุพุทธประวัติ

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

ธัมมิกอุบาสก

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน

บบ2 เอาละ เบิกบานจะเล่าอนุพุทธประวัติต่อแล้วนะคร้าบ

เอ เล่าเลยค่า เบิกบานสุดหล่อ พวกเราพร้อมแล้วค่า

บบ2 จุ้นดูภาพนี่กันเลยคร้าบ

หน้าจอเบิกบานขึ้นภาพ

ริน เอ... อุบาสกท่านนี้ดูอายุมากนะคะ

เอ แต่ถึงจะอายุมากก็ไม่น่าแปลกหน้า อุบาสกอุบาสิกาก็มีทุกวัยกันอยู่แล้ว

ริน มันก็จริง แต่รินว่าอุบาสกท่านนี้ต้องเกี่ยวข้องกับอะไรกับความชราแน่ๆ เลย ไข่ม้อยคะ?

บบ2 จุ้นมาฟังกันเลยคร้าบ จะได้หายสงสัย

มีเรื่องเล่ากันมาว่า... ในเมืองสาวตลิ่ง มีอุบาสกผู้ปฏิบัติธรรมประมาณ 500 คน แต่ละคนมีบริวาร 500 หัวหน้าอุบาสกชื่อว่า ธัมมิกะ มีบุตร 7 คน ธิดา 7 คน แต่ละคนรับเป็นเจ้าภาพถวายสลากยาคุ สลากภัต ปัก จิกภัต สังฆภัต อุโปสถิกภัต อาคันตุกภัต และวัสสาวาสิกภัต ได้ชื่อว่าเป็นอนุชาตบุตร ทำความดีเจริญรอยตาม บิดาด้วยกันทั้งหมด

ธัมมิกอุบาสกพร้อมทั้งบุตรและภรรยา เป็นผู้มั่งคิล มีกัลยาณธรรม ยินดีในการแจกทาน ต่อมาเขาแก่ชรา สังขารร่างกายเสื่อมโทรม โรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ประสงค์จะฟังธรรม จึงส่งคนไปสำนักพระศาสดา ขอให้ทรงส่งภิกษุ 8 รูปหรือ 16 รูปไปยังบ้านของเขา

พระศาสดาทรงส่งภิกษุทั้งหลายไปตามที่เขาทูลขอ ภิกษุเหล่านั้นไปแล้ว นั่งบนอาสนะที่จัดไว้รอบเตียงนอน ธัมมิกอุบาสกกล่าวว่า “พระคุณเจ้าผู้เจริญ กระผมเป็นผู้ทุพพลภาพ ยากเหลือเกินที่จะได้พบเห็นพระคุณเจ้า ขอพระคุณทั้งหลาย โปรดสาธยายพระสูตรสักสูตรหนึ่งให้กระผมฟังเถิด”

ภิกษุทั้งหลายถามว่า “ท่านประสงค์จะฟังสูตรไหน”

ธัมมิกอุบาสกเรียนว่า “สติปัฏฐานสูตรที่พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ไม่ทรงละแล้ว”

ภิกษุทั้งหลายเริ่มสาธยายสติปัฏฐานสูตร มีเนื้อความเกี่ยวกับการพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม อันเป็นทางสายเอก ที่ชื่อว่า เอกายนมรรค เป็นทางแห่งความบริสุทธิ์ไปสู่พระนิพพาน

ขณะที่พระภิกษุทั้งหลายกำลังสาธยายอยู่นั้น ได้มีเทวดาจากสวรรค์ทั้ง 6 ชั้น ประดับเครื่องทรงอันเป็นทิพย์พร้อมด้วยราชาธรมารอยู่ ต่างก็เชื่อเชิญธัมมิกอุบาสกให้ไปอยู่ในสวรรค์ชั้นของตนๆ โดยบอกว่า “ท่านจงละอัตภาพมนุษย์ แล้วไปเกิดในสวรรค์ เหมือนคนทิ้งภาชนะดินแล้วถือเอาภาชนะทองคำเถิด” ธัมมิกอุบาสกเป็นผู้หนักในธรรม ไม่ประสงค์จะให้การฟังธรรมหยุดชะงัก จึงกล่าวกับเทวดาทั้งหลายว่า “ขอพวкт่านจงหยุดก่อน ๆ” พระภิกษุ เหล่านั้นเข้าใจคิดว่าอุบาสกให้หยุดสาธยาย จึงหยุดสาธยายแล้วลุกจากอาสนะ กลับวัดไป

วี อ้าว แล้วกัน อย่างนี้ธัมมิกอุบาสกก็ไม่ได้ฟังธรรมต่อสิครับ

ริน นั่นสิ แล้วเหตุการณ์เป็นยังไงต่อคะ

บบ2 ฝ่ายบุตรและธิดาของเขาก็นึกว่า เมื่อก่อนพ่อของเราเป็นผู้ไม่อิมในธรรม แต่ขณะนี้ถูกทุกขเวทนาครอบงำจนกระทั่งแพ้ ถึงกลับห้ามพระสาธยาย แล้วต่างก็ร้องไห้เสียใจ

พอเวลาผ่านไปสักครู่หนึ่ง ธัมมิกอุบาสกก็ถามลูก ๆ ว่า “พระคุณเจ้าไปไหนหมดแล้ว”

ลูกบอกว่า “ก็เพราะพ่อห้ามพระให้หยุดสาธยาย พวกท่านจึงกลับวัดหมดแล้ว”

ธัมมิกอุบาสกบอกว่า “พ่อไม่ได้พูดกับพระ แต่พ่อพูดกับเทวดาที่เอาราชาธรมามาเชิญให้ไปวิมาน พ่อจึงบอกให้เขารอก่อน พ่อจะฟังธรรม”

ลูก ๆ ถามว่า “ราชาธรมที่ไหน ไม่เห็นมีเลย”

ธัมมิกอุบาสกให้นำพวงมาลัยมาแล้วถามลูก ๆ ว่า “สวรรค์ชั้นไหนน่ารื่นรมย์” ลูกบอกว่า “ชั้นดุสิต เพราะเป็นที่ประทับของพระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ของพุทธมารดาและของพุทธบิดา”

ธัมมิกอุบาสกจึงบอกว่า “ถ้าอย่างนั้น เจ้าจงอธิษฐานจิตไปที่เทวดาชั้นดุสิต แล้วโยนพวงมาลัยขึ้นไปบนอากาศ”

ลูก ๆ ได้โยนพวงมาลัยขึ้นไป พวงมาลัยนั้นไปคล้องที่แอกราชาธรมของเทวดาชั้นดุสิต พวกลูก ๆ มองไม่เห็นราชาธรม เห็นแต่พวงมาลัยลอยอยู่ในอากาศ ธัมมิกอุบาสกกล่าวว่า “ขณะนี้พวงมาลัยนั้น ได้ห้อยอยู่ที่ราชา

รถซึ่งมาจากชั้นดุสิต พอกำลังจะไปอยู่ภพดุสิต พวกเจ้าอย่าได้วิตกไป ถ้าพวกเจ้ามีความปรารถนาจะไปอยู่ร่วมกับพ่อ ก็จงหมั่นทำบุญให้มาก ๆ อย่างที่พ่อได้ทำไว้แล้วเถิด”

พอธัมมิกอุบาสกพูดจบก็ถึงแก่กรรม ไปบังเกิดเป็นเทพบุตรปรากฏอยู่บนราชรถซึ่งมาจากชั้นดุสิต เทวดาทั้งหลายได้นำเขาไปสู่วิมานแก้วอันสวยงาม แวดล้อมด้วยเทพบุตรเทพธิดาที่มาต้อนรับด้วยความปลาบปลื้มปีติยินดี

พระพุทธเจ้าตรัสถามภิกษุเหล่านั้นผู้กลับมายังวิหารว่า อุบาสกได้ฟังธรรมเทศนาแล้วหรือ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า “ได้ฟังแล้ว พระเจ้าข้า แต่เขาได้ห้ามเสียดกลางคัน”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย อุบาสกนั้นไม่ได้กล่าวกับพวกเธอ เขากล่าวกับเทวดา ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า อย่างนั้นหรือ พระเจ้าข้า” พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย”

เมื่อภิกษุทั้งหลายทูลถามว่า “บัดนี้เขาไปเกิดที่ไหน” ก็ทรงตอบว่า “ภพดุสิต”

ภิกษุทั้งหลายทูลถามต่ออีกว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ธัมมิกอุบาสกนั้นขึ้นชมยินดีในท่ามกลางญาติในโลกนี้แล้ว ยังไปเกิดในที่เป็นที่ขึ้นชมยินดีอีกหรือ”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย คนผู้ไม่ประมาทแล้ว เป็นคฤหัสถ์ก็ตาม เป็นบรรพชิตก็ตาม ย่อมบันเทิงในที่ที่พึงปรารถนาแล้ว ครั้นตรัสพระธรรมเทศนานี้ว่า ผู้ทำบุญไว้แล้ว ย่อมบันเทิงในโลกทั้ง 2 คือ ในโลกนี้และโลกหน้า เขาเห็นความบริสุทธิ์แห่งการกระทำของตน จึงมีแต่ความรื่นเริงบันเทิงใจ”

ริน นีสินะ คือผลของการทำดี ทำบุญโดยสม่ำเสมอ

วี เอ... แล้วเรื่องอนุพุทธประวัติ มีแต่ฆราวาสที่เป็นผู้ชายหรือครับ ไม่มีผู้หญิงบ้างหรือ

เอ ต้องมีสิ มีอุบาสกแล้ว ก็ต้องมีอุบาสิกาด้วย ใช่มั้ยคะ

บบ2 มีอยู่แล้วครับ และเป็นอุบาสิกาที่มีความสำคัญมากๆ ด้วย

เอ ใครกันคะ อยากรู้แล้วอะ

บบ2 เตี่ยมาเฉลยในตอนต่อไปนะครับ รอไหว้แม่

ทุกคน ไหวค่า / ไหวครับ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 37

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

วิชาขามหาอุบาสิกา

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วี เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน

เอ อุบาสิกาคนสำคัญที่เบิกบานจะเล่าให้ฟัง ตกลงคือใครกันคะ

ริน นั่นสิคะ อยากรู้แล้วอะ

บบ2 คนนี้ไงล่ะคร้าบ

หน้าจอเบิกบานขึ้นภาพ เด็กทุกคนมองภาพอย่างตั้งใจ

ริน นี่คือ นางวิสาขาเธอคะ โอ้โห... เป็นอุบาสิกาที่งามมากจริงๆ ค่ะ

เอ งามทั้งรูปร่างเลยใช่มั้ยคะ

บบ2 ใช่แล้ว แต่จะพูดให้ถูก ต้องเรียก วิชาขามหาอุบาสิกา ครับ

เอ มีคำว่า ‘มหา’ ด้วย... แสดงว่าท่านต้องยิ่งใหญ่ และสำคัญมาก

บบ2 ท่านมีความสำคัญมากในฝ่ายอุบาสิกา และเป็นตัวอย่างของอุบาสิกาที่งดงามเพียบพร้อม
อย่างหาที่เปรียบได้ยากเลยครับ

ริน เอ ทำตาเป็นประกาย ส่วนวิกิทำหน้าอยากรู้ไปด้วย

ริน ว้าว เล่าเลยคะ รินอยากฟังแล้ว

บบ2 ได้เลยคร้าบ

นางวิสาขา เกิดในตระกูลเศรษฐี ในเมืองภัททิยะ แคว้นอังคะ บิดาชื่อว่า ธัญชัย มารดาชื่อ
ว่า สุมนาเทวี และปู่ชื่อ เมณฑกเศรษฐี ขณะที่เธอมีอายุ 7 ขวบ เป็นที่รักของเมณฑกผู้เป็นปู่ยิ่งนัก

เมื่อเมณฑกเศรษฐีได้ทราบข่าวว่า พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์จำนวนมาก กำลังเสด็จมาสู่เมือง
ภัททิยะ จึงได้มอบหมายให้วิสาขาพร้อมด้วยบริวาร ออกไปรับเสด็จที่นอกเมือง ขณะที่พระพุทธองค์ประทับ

พักผ่อนพระอิริยาบถอยู่นั้น วิสาขาร่วมด้วยบริวาร เข้าไปเฝ้ากราบถวายบังคมแล้วนั่ง ณ ที่สมควรแก่ตน พระพุทธองค์ทรงแสดงพระธรรมเทศนาให้พวกเธอฟัง เมื่อจบลงก็ได้บรรลุเป็นพระโสดาบันด้วยกันทั้งหมด

ส่วนเมณฑกเศรษฐี เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จมาถึงแล้วจึงรีบเข้าไปเฝ้า ได้ฟังพระธรรมเทศนา ก็ได้บรรลุเป็นพระโสดาบันเช่นกัน แล้วกราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ทั้งหมดเข้าไปรับอาหาร บิณฑบาตที่บ้านของตน ตลอดเวลา 15 วัน ที่ประทับอยู่ในภัททิยนครนั้น

พระเจ้าปเสนทิโกศลแห่งเมืองสาวัตถี และพระเจ้าพิมพิสารแห่งเมืองราชคฤห์ มีความเกี่ยวข้องกันโดยต่างก็ได้น้องสาวของกันและกันมาเป็นมเหสี แต่เนื่องจากในเมืองสาวัตถีของพระเจ้า ปเสนทิโกศลนั้น ไม่มีเศรษฐีตระกูลใหญ่ ๆ ผู้มีทรัพย์สมบัติมาก และได้ทราบข่าวว่า ในเมืองราชคฤห์ของพระเจ้าพิมพิสารมีเศรษฐีผู้มีทรัพย์สมบัติมากอยู่ถึง 5 ตระกูล

พระเจ้าปเสนทิโกศลจึงเสด็จมาเข้าเฝ้าพระเจ้าพิมพิสารแล้วทูลขอพระราชทานตระกูลเศรษฐีในเมืองราชคฤห์ไปอยู่ในเมืองสาวัตถีสักตระกูลหนึ่ง

พระเจ้าพิมพิสารได้สดับแล้วตอบว่า การโยกย้ายตระกูลใหญ่ ๆ เพียงหนึ่งตระกูล ก็เหมือนกับแผ่นดินทรุด แต่เพื่อรักษาสัมพันธไมตรีต่อกันไว้ หลังจากที่ได้ปรึกษากับอำมาตย์ทั้งหลายแล้ว เห็นพ้องต้องกันว่า สมควรยกตระกูลธัญชัยเศรษฐี ให้ไปอยู่เมืองสาวัตถีกับพระเจ้าปเสนทิโกศล

ธัญชัยเศรษฐี ได้ขนย้ายทรัพย์สมบัติพร้อมทั้งบริวารและสัตว์เลี้ยงทั้งหลาย เดินทางสู่เมืองสาวัตถี พร้อมกับพระเจ้าปเสนทิโกศล และเมื่อเดินทางเข้าเขตแคว้นของพระเจ้าปเสนทิโกศลแล้ว ขณะที่พักค้างแรมระหว่างทางก่อนเข้าเมือง เขาเห็นว่าภูมิประเทศบริเวณที่พักนั้นเป็นชัยภูมิเหมาะสมดี อีกทั้งตนเองก็มีบริวารติดตามมาเป็นจำนวนมาก ถ้าไปตั้งบ้านเรือนภายในเมืองก็จะคับแคบ จึงขออนุญาตพระเจ้าปเสนทิโกศลก่อกองบ้านเมือง ณ ที่นั้น และได้ชื่อว่าเมืองใหม่นี้ว่า สาเกต ซึ่งห่างจากเมืองสาวัตถี 7 โยชน์

ในเมืองสาวัตถีนั้น มีเศรษฐีตระกูลหนึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า มิคารเศรษฐี มีบุตรชื่อว่าปุณณวัณนกุมาร เมื่อเจริญวัยสมควรที่จะมีภรรยาได้แล้ว บิดามารดาขอให้เขาแต่งงานเพื่อสืบทอดวงศ์ตระกูล แต่เขาเองไม่มีความประสงค์จะแต่งงาน เมื่อบิดามารดาบเร้ามากขึ้น จึงหาอุบายเลี่ยงโดยบอกแก่บิดามารดาว่า ถ้าได้หญิงที่มีความงามครบทั้ง 5 อย่าง ซึ่งเรียกว่าเบญจกัลยาณีแล้วจึงจะยอมแต่งงาน

วี โห... จะให้หาสาวที่มีความงามครบทั้ง 5 อย่างเลยหรือ ยากอะ

เอ ความงามแบบ เบญจกัลยาณี เป็นแบบไหนหรือคะ

ริน นั่นสิ อยากรู้ว่าอย่างเราๆ จะเข้าข่ายเบญจกัลยาณีบ้างหรือเปล่า

- บบ2 ฮ่าๆ มาลองดูกันครั้บ คำว่าเบญจกัลยาณี มีความงามของสตรี 5 อย่าง คือ
1. เกษะกัลยาณัง ผมงาม คือ หญิงที่มีผมยาวถึงสะเอวแล้วปลายผมงอนขึ้น
  2. มังสะกัลยาณัง เนื้องาม คือ หญิงที่มีริมฝีปากแดงดูผลตำลึงสุกและเรียบชิดสนิท
  3. อัญญุทกัลยาณัง กระดูงาม คือ หญิงที่มีฟันสีขาวประดุจสังข์และเรียบเสมอกัน
  4. ฉวีกัลยาณัง ผิวงาม คือ หญิงที่มีผิวงามละเอียด ถ้าดำก็ดำดังดอกบัวเขียว
ถ้าขาวก็ขาวดังดอกกรรณิกา
  5. วยะกัลยาณัง วยงาม คือ หญิงที่แม่จะคลอดบุตรถึง 10 ครั้ง ก็ยังคงสภาพร่างกายสวยดูตลอด
ครั้งเดียว
- บบ2 เป็นไงบ้างครั้บ ตรงข้อไหนกันบ้าง
- เอ สงสัยจะตรงข้อเดียว คือฟันขาว
- ริน ถึงจะฟันขาวอย่างเดียวก็ดีแล้วน่า ฟันขาวแข็งแรงกินอะไรก็ได้สบายๆ ใจ
- วี ก็นึกแต่เรื่องกินนี่ละ จะงามแบบเบญจกัลยาณีได้ยังไงเล่า
- ริน ว่าไงนะนายวี!!
- บบ2 ใจเย็นๆ ครั้บ แล้วทุกคนไม่อยากรู้แล้วหรือว่าบุณณวัฒน์กุมารจะได้เบญจกัลยาณีมา
แต่งงานจริงหรือเปล่า
- ริน ออยากรู้สิคะ
- เอ เอก็อยากรู้ค่ะ
- บบ2 งั้นไปฟังต่อในตอนต่อไปเลยครั้บ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 38

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

วิสาขามหาอุบาสิกา ตอนที่ 2

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน

บบ2   เอาละ พร้อมจะฟังเรื่องของวิสาขามหาอุบาสิกาต่อรึยังครับ

ทุกคน   พร้อมค่า / พร้อมคร้าบ

บบ2   บิดามารดาของปुณณวัตนกุมาร เมื่อได้ฟังแล้ว จึงให้เชิญพราหมณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านอิตถีลักษณะมาถามว่าหญิงผู้มีความงามดังกล่าวนี้มีหรือไม่ เมื่อพวกพราหมณ์ตอบว่ามี จึงส่งพราหมณ์เหล่านั้นออกเที่ยวแสวงหาตามเมืองต่าง ๆ พร้อมทั้งมอบพวงมาลัยและเครื่องทองหมั้นไปด้วย

พวกพราหมณ์เที่ยวแสวงหาไปตามเมืองต่าง ๆ ทั้งเมืองเล็กเมืองใหญ่ จนมาถึงเมืองสาเกต ได้พบนางวิสาขากับหญิงบริวารออกมาเที่ยวเล่นน้ำกันที่ท่าน้ำ ซึ่งมีลักษณะภายนอกถูกต้องตามตำราอิตถีลักษณะ 4 ประการ ชาตีกออย่างเดียว ขณะนั้น ฝนตกลงมาอย่างหนัก หญิงบริวารทั้งหลายพากันวิ่งหลบฝนเข้าไปในศาลา แต่นางวิสาขายังคงเดินด้วยอาการปกติ ทำให้พวกพราหมณ์ทั้งหลายรู้สึกแปลกใจ ประกอบกับต้องการจะเห็นลักษณะฟันของนางด้วย จึงถามว่า ทำไม เธอจึงไม่วิ่งหลบฝนเหมือนกับหญิงอื่น ๆ

นางวิสาขาทตอบว่า ชน 4 จำพวก เมื่อวิ่งจะดูไม่งาม ได้แก่

1. พระราชา ผู้ทรงประดับด้วยเครื่องอาภรณ์พร้อมสรรพ
2. บรรพชิต ผู้ครองผ้ากาสาวพัสตร์
3. สตรี ผู้ชื่อว่าเป็นหญิงทั้งหลาย
4. ช่างมงคลประดับด้วยเครื่องอาภรณ์สำหรับช่าง

ริน   เป็นผู้หญิง วิ่งแล้วไม่งามเธอคะ ตายละ รินวิ่งรอบโรงเรียนเลย ทำไงดีเนี่ย

เอ   เขาหมายถึง วิ่งแบบดูไม่สัรมมั้งจ๊ะ พอไม่สัรมมก็ดูไม่งามไง?

วี   แล้วพวกพราหมณ์เขาว่ายังไงกันบ้างครับ เมื่อเจอเบญจกัลยาณีอย่างนางวิสาขแล้ว

บป2 พวกพรหมณ์ก็ได้เห็นปัญหาอันฉลาดและคุณสมบัติเบญจกัลยาณีครบทุกประการแล้ว จึงขอให้นางพาไปที่บ้านเพื่อทำการสู้อต่อพ่อแม่ตามประเพณี เมื่อสอบถามถึงชาติตระกูลและทรัพย์สินสมบัติก็ทราบว่าจะเสมอกัน จึงสวมพวงมาลัยทองให้นางวิชาษาเป็นการหมั้นหมายและกำหนดวันอวาหมงคล

ธัญชัยเศรษฐี ได้สั่งให้ช่างทองทำเครื่องประดับ ชื่อ มหาดาปสาธน์ เพื่อมอบให้แก่ลูกสาว ซึ่งเป็นเครื่องประดับชนิดพิเศษ เป็นชุดยาวติดต่อกันตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า ประดับด้วยเงินทองและรัตนอันมีค่าถึง 9 โกลีหภาพณะ ค่าแรงฝีมือช่างอีก 1 แสน เป็นเครื่องประดับที่หญิงอื่น ๆ ไม่สามารถจะประดับได้ เพราะมีน้ำหนักมาก นอกจากนี้ธัญชัยเศรษฐียังได้มอบทรัพย์สินเงินทองของใช้ต่าง ๆ รวมทั้งข้าทาสบริวารและฝูงโคอีกจำนวนมากมายมหาศาล อีกทั้งส่งผู้มีความชำนาญการด้านต่าง ๆ ไปเป็นที่ปรึกษาดูแลประจำตัวอีก 8 นายด้วย

ริน ว่าวรวว ชุดหุรหามากเลย ว่าแต่... ชุดมันหนักมาก แล้วมีนางวิชาษาคนเดียวเท่านั้นที่ใส่ได้หรือคะ?

บป2 ใช่แล้วครับ ท่านเป็นผู้หญิงที่ใส่ชุดนี้ได้คนเดียว เดี่ยวจะบอกว่าทำไมนางถึงใส่ได้เพียงคนเดียว ตอนนี้ขออุบไว้ก่อนละกันคร้าบ

ริน อ้าว แล้วกัน...

บป2 เล่าต่อๆ จากนั้น... ธัญชัยเศรษฐีได้อบรมมารยาทของกุลสตรีแก่นางวิชาษาก่อนจะไปสู่ตระกูลของสามี โดยให้อวาท 10 ประการ คือ

โอวาทข้อที่ 1 ไฟในอย่านำออก หมายความว่า อย่านำความไม่ดีของพ่อผัวแม่ผัว และสามีออกไปพูดให้คนภายนอกฟัง

โอวาทข้อที่ 2 ไฟนอกอย่านำเข้า หมายความว่า เมื่อคนภายนอกตำหนิพ่อผัวแม่ผัว และสามีอย่างไรอย่านำมาพูดให้คนในบ้านฟัง

โอวาทข้อที่ 3 ควรให้แก่คนที่ให้เท่านั้น หมายความว่า ควรให้แก่คนที่ยืมของไปแล้วนำมาส่งคืน

โอวาทข้อที่ 4 ไม่ควรให้แก่คนที่ไม่ให้ หมายความว่า ไม่ควรให้แก่คนที่ยืมของไปแล้วไม่นำมาส่งคืน

โอวาทข้อที่ 5 ควรให้ทั้งแก่คนที่ให้และไม่ให้ หมายความว่า เมื่อญาติมิตร

ผู้ยากจนมาขอความช่วยเหลือพึ่งพาอาศัย เมื่อให้ไปแล้วจะให้คืนหรือไม่ให้คืน ก็ควรให้

โอวาทข้อที่ 6 พึ่งนั่งให้เป็นสุข หมายความว่า การนั่งในที่อันเหมาะอันควร

ไม่ต้องคอยลูกเหล็กเมื่อพ่อผัวแม่ผัวเดินผ่าน

โอวาทข้อที่ 7 ฟังนอนให้เป็นสุข หมายความว่า ไม่ควรนอนก่อนพ่อผัว แม่ผัว และสามี

โอวาทข้อที่ 8 ฟังบริโภคให้เป็นสุข หมายความว่า ควรจัดให้พ่อผัว แม่ผัว และสามีบริโภคก่อน ตนจึงบริโภคภายหลัง

โอวาทข้อที่ 9 ฟังบำเรอไฟ หมายความว่า ให้มีความสำนึกอยู่เสมอว่า พ่อผัว แม่ผัว และสามีเป็นเหมือนกองไฟ และพญานาคที่จะต้องบำรุงดูแล

โอวาทข้อที่ 10 ฟังนอบน้อมเทวดาภายใน หมายความว่า ให้มีความสำนึกอยู่เสมอว่าพ่อผัว แม่ผัว และสามีเป็นเหมือนเทวดาที่จะต้องให้ความนอบน้อม

ริน โห้ย ตั้งสืบข้อเขี้ยวเธอเนี่ย!!

เอ การเป็นลูกสะใภ้ที่ดี มีข้อปฏิบัติเยอะเหมือนกันนะคะ

ริน แต่พอลองดูแต่ละข้อ ถ้าปฏิบัติได้ตามนี้ก็น่าจะอยู่บ้านสามีได้ปกติสุขจริงๆ นะ

บบ2 ใช่ครับ โอวาททั้ง 10 นี้นำไปใช้ได้จริง แต่ถึงอย่างนั้นท่านวิสาขามหาอุบาสิกาที่ยังเจอปัญหาจนได้

เอ ริน วี เอ้อ???

บบ2 ถ้าอยากรู้ว่าเจอปัญหาเรื่องอะไร ก็ติดตามกันในตอนต่อไปนะครับ

วี ครับ ก็ได้ครับ

ทุกคน ฮ่าๆๆๆ

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 39

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

วิสาขามหาอุบาสิกา ตอนที่ 3

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน

เอ เบิกบานสุดหล่อคะ ตกลงนางวิสาขาเจอปัญหาอะไรหลังจากไปอยู่บ้านสามิเหรอคะ

ริน นั่นสิคะ เล่าต่อเลยคะๆ

บบ2 ได้คร้าบๆ

เมื่อนางวิสาขา เข้ามาสู่ตระกูลของสามิแล้ว เพราะความที่เป็นผู้ได้รับการอบรมสั่งสอนเป็นอย่างดีตั้งแต่วัยเด็ก และเป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีน้ำใจเจรจาไพเราะให้ความเคารพผู้ที่มีวัยสูงกว่าตน จึงเป็นที่รักใคร่และชอบใจของคนทั่วไป ยกเว้นมิกเรศรชฐีผู้เป็นบิดาของสามิซึ่งมีจิตฝังใในนักบวชขอเจลกซีเปลือย โดยให้ความเคารพนับถือว่าเป็นพระอรหันต์และนิมนต์ให้มาบริโภคนาหารที่บ้านของตนแล้ว สั่งให้คนไปตามนางวิสาขามาไหว้พระอรหันต์ และให้มาช่วยจัดเลี้ยงอาหารแก่อเจลกซีเปลือยเหล่านั้นด้วย

นางวิสาขา ผู้เป็นอริยสาวิกาชั้นพระโสดาบัน พอได้ยินคำว่าพระอรหันต์ ก็รู้สึกปีติยินดี รีบมายังเรือนของมิกเรศรชฐี แต่พอได้เห็นอเจลกซีเปลือย ก็ตกใจ จึงกล่าวว่า ผู้ไม่มีความละอายเหล่านี้ จะเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร พร้อมทั้งกล่าวติเตียนมิกเรศรชฐีแล้วกลับที่อยู่ของตน ต่อมาอีกวันหนึ่ง ขณะมิกเรศรชฐีกำลังบริโภคนาหารอยู่ โดยมีนางวิสาขาคอยปรนนิบัติอยู่ใกล้ ๆ มีพระเถระบิณฑบาตผ่านมาหยุดยืนที่หน้าบ้านของมิกเรศรชฐี นางวิสาขาทราบดีว่า เศรชฐีแม้จะเห็นพระเถระแล้วก็ทำเป็นไม่เห็น นางจึงกล่าวกับพระเถระว่า “นิมนต์พระคุณเจ้าไปโปรดข้างหน้าเถิด ท่านเศรชฐีกำลังบริโภคนาหารของเก่าอยู่”

เศรชฐี ได้ฟังดังนั้นแล้ว รู้สึกโกรธมาก หยุดบริโภคนาหารทันที สั่งให้บริวารจับและขับไล่นางวิสาขาให้ออกจากบ้านไป แต่ไม่มีใครกล้าเข้ามาจับ นางวิสาขาขอชี้แจงแก่กุกุมพีทั้ง 8 และได้รับการตัดสินว่า เรื่องนี้นางไม่มีความผิด

วี เอ... กุกุมพีทั้ง 8 ...กุกุมพีคืออะไรครับ?

บบ2 กุกุมพี คือ เศรชฐีครับ

เอ อ้อ นางวิชาษาชี้แจงแก่คณะเศรษฐี 8 คนนี้เอง ไม่คิดเลยนะคะว่านางวิชาษาจะมีปัญหาเพราะพ่อ
สามีนับถือซีเปลือย

บบ2 เมื่อมีการเศรษฐี ฟังคำชี้แจงของลูกสะใภ้แล้ว ก็หายโกรธและกล่าวขอโทษ นางวิชาษาจึงกล่าวว่า
“ดิฉันยกโทษให้คุณพ่อ แต่ดิฉันเป็นธิดาของตระกูลผู้มีความเลื่อมใสมั่นคงในพระพุทธศาสนา หากให้ดิฉันได้มี
โอกาสทำบุญกับพระสงฆ์ ดิฉันจะอยู่ต่อ” เศรษฐีก็กล่าวว่า “เธอจงบำรุงสมณะของเธอ ตามความพอใจเถิด”

นางวิชาษา ให้คนไปทูลนิมนต์พระพุทธเจ้าเสด็จมารับบิณฑบาตในวันรุ่งขึ้น ฝ่ายพวกสมณะซีเปลือย
เมื่อรู้ว่าพระพุทธเจ้าเสด็จมายังเรือนของมีการเศรษฐี จึงไปนั่งล้อมเรือนไว้

ฝ่ายนางวิชาษาส่งข่าวไปยังมีการเศรษฐีว่า “ดิฉันตกแต่งเครื่องสักการะพร้อมแล้ว เชิญพ่อสามีดิฉันมา
อังคาสพระพุทธเจ้าเถิด” ครั้งนั้น พวกอาชีวกห้ามมีการเศรษฐีที่อยากจะมาว่า “คุณหบดี ท่านอย่าไปเลย
เศรษฐี จึงส่งข่าวไปว่า สะใภ้ของฉัน จงอังคาสเองเถิด” นางวิชาษาจึงอังคาสภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็น
ประมุข เมื่อเสร็จภัตกิจแล้ว ได้ส่งข่าวไปอีกว่า “เชิญพ่อสามีดิฉัน มาฟังธรรมเถิด” เศรษฐีนั้นคิดว่า การ
ไม่ไปคราวนี้ ไม่สมควรอย่างยิ่ง และเพราะตนอยากฟังธรรมด้วย จึงไปที่เรือนสะใภ้

พวกอาชีวกเห็นว่าห้ามมีการเศรษฐีไว้ไม่ได้แล้ว จึงกล่าวกะเศรษฐีว่า “ถ้าท่านจะฟังธรรมของพระ
สมณโคดม จงนั่งฟังภายนอกมาน” แล้วรีบล่วงหน้าไปก่อนเศรษฐี ไปจัดแจงกันมานไว้เพื่อให้เศรษฐีนั่ง
ภายนอกมานที่ตนกันไว้แล้ว เศรษฐีเมื่อไปถึงก็นั่งอยู่นอกมาน

พระศาสดาตรัสว่า “ท่านจะนั่งนอกมานก็ตาม ที่ฝาเรือนคนอื่นก็ตาม ฟากภูเขาหินโน้นก็ตาม ฟาก
จักรวาลโน้นก็ตาม เราเชื่อว่าเป็นพระพุทธเจ้า ย่อมอาจจะให้ท่านได้ยินเสียงของเราได้” แล้วทรงเริ่มอนุพุพพิก
เถาแสดงธรรม ดุจจับต้นหว้าใหญ่สั้น และดุจยังฝนคืออมตธรรมให้ตกอยู่

ก็เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงธรรมอยู่ คนที่ยืนข้างหน้าก็ตาม ข้างหลังก็ตาม อยู่เลยร้อย
จักรวาลพันจักรวาลก็ตาม อยู่ในอกนิชฐภพก็ตาม ย่อมกล่าวกันว่า พระพุทธเจ้าทอดพระเนตรดูเราคนเดียว
ทรงแสดงธรรมโปรดเราคนเดียว

ส่วนมีการเศรษฐีแม้จะหลบอยู่หลังมานก็มีโอกาสได้ฟังธรรมด้วยจนจบ และได้สำเร็จเป็นพระโสดาบัน
บุคคล เป็นสัมมาทิฐิบุคคลตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จึงได้ออกจากมานตรงเข้าไปหานางวิชาษาประกาศให้ได้ยินทั่ว
กัน ณ ที่นั้นว่า “ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอเธอจงเป็นมารดาของข้าพเจ้า” และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นางวิชาษา
ได้นามว่า มีการมารดา

วี ในที่สุด ทุกอย่างก็จบลงด้วยดี

ริน ดีจังเลยคะ... ว่าแต่ ยังไม่เคยเลยนะคะว่าทำไมนางวิชาษาถึงใส่ชุดมหาดปาสาณนี้ได้เพียงคนเดียว

บบ2 อู๊ย จริงด้วย แต่เวลาหมดแล้ว ต้องเอาไว้ต่อตอนหน้านะครั๊บบ

ทุกคน โหยยยยย อิกแล้วววววว

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 40

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

วิสาขามหาอุบาสิกา ตอนที่ 4

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน

ริน รินอยากรู้เรื่องนางวิสาข่า ว่านางพิเศษกว่าอุบาสิกาคนอื่น ๆ ยังไงคะ

เอ เอก็อยากรู้ค่ะ

บบ2 คร้าบ จะเล่าให้ฟังเดี๋ยวนี้ละคร้าบ... ในบรรดาอุบาสิกาทั้งหลาย นางวิสาข่า นับว่าเป็นผู้มีบุญสั่งสมมาตั้งแต่อดีตชาติมาเป็นพิเศษกว่าอุบาสิกาคนอื่น ๆ หลายประการ เช่น

1. ลักษณะของผู้มีวัยงาม คือ แม้ว่านางจะมีอายุมาก มีลูกชาย-หญิง ถึง 20 คน ลูกเหล่านั้นแต่งงานมีลูกอีกคนละ 20 คน นางก็มีหลานนับได้ 400 คน หลานเหล่านั้นแต่งงานมีลูกอีกคนละ 20 คน นางวิสาข่ามีหลานนับได้ 8,000 คน ดังนั้น คนจำนวน 8,420 คน มีต้นกำเนิดมาจากนางวิสาข่า นางมีอายุยืน ได้เห็นหลานได้เห็นหลานทุกคน แม้นางมีอายุถึง 120 ปี แต่ขณะเมื่อนั่งอยู่ในกลุ่มลูก หลาน หลาน หลาน นางจะมีลักษณะวัยใกล้เคียงกับคนเหล่านั้น คนพวกอื่นจะไม่สามารถทราบได้ว่านางวิสาข่าคือคนไหน แต่จะสังเกตได้เมื่อเวลาจะลุกขึ้นยืน ธรรมดาคนหนุ่มสาวจะลุกได้ทันที แต่สำหรับคนแก่จะต้องใช้มือยันพื้นช่วยพยุงกายและจะยกกันขึ้นก่อน นั่นแหละจึงจะทราบว่านางวิสาข่าคือคนไหน

วี โอโห... ผู้สืบสกุลแปดพันสี่ร้อยยี่สิบคน!! จะเป็นลม!!

เอ แถมท่านยังดูสาวตลอดแม้กระทั่งตอนอายุมากแล้วอีกต่างหาก ทำได้ไงเนี่ย!!?

ริน แล้ว... เหตุผลที่ใส่ชุดมหาดาบสาธน์ได้เพียงคนเดียวละคะ? คืออะไร

บบ2 เพราะลักษณะในข้อต่อไปนี่แหละครับ

2. นางมีกำลังมากเท่ากับช้าง 5 เชือกรวมกัน ครั้งหนึ่ง พระราชามีพระประสงค์จะทดลองกำลังของนางจึงรับสั่งให้ปล่อยช้างพลายตัวที่มีกำลังมากเพื่อให้อ้วาง นางวิสาข่าเห็นช้างวิ่งตรงเข้ามา จึงคิดว่า ถ้าวางช้างนี้ด้วยมือข้างเดียวแล้วผลักไป ช้างก็จะเป็นอันตรายถึงชีวิต เราก็จะเป็นบาป ควรจะรักษาชีวิตช้างไว้จะดีกว่า นางจึงใช้นิ้วมือเพียงสองนิ้วจับช้างที่วิ่งแล้วเหวี่ยงไป ปรากฏว่าช้างถึงกับล้มกลิ้งแต่ไม่เป็นอันตราย

เอ ริน วี   เหวอ!!

เอ   ที่ใส่ชุดหมักขนาดนั้นได้ ก็เพราะท่านแข็งแรงมากนี่เอง!

วี   กำลังมากเท่ากับช้าง 5 เชือกเลยเหวอครับ!! โอย จะเป็นลม!!

ริน   เข้าใจแล้วค่ะ ว่าทำไมชุดมหาลดาปสาธน์นี้ท่านถึงใส่ได้เพียงคนเดียว

บบ2   เรื่องชุดมหาลดาปสาธน์ ยังไม่จบนะครับ

ริน   เอ? ยังมีเรื่องอะไรอีกเหวอคะ

โดยปกติ นางวิสาขาจะไปวัดวันละ 2 ครั้ง คือ เข้า-เย็น และเมื่อไปก็จะไม่ไปมือเปล่า ถ้าไปเวลาเช้าก็จะมีของเคี้ยวของฉันเป็นอาหารถวายพระ ถ้าไปเวลาเย็นก็จะถือน้ำปานะไปถวาย เพราะนางมีปกติทำอย่างนี้เป็นประจำ จนเป็นที่ทราบกันดีทั้งพระภิกษุสามเณรและอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย แม้นางเองก็ไม่กล้าที่จะไปวัดมือเปล่า เพราะอายุที่พระภิกษุหนุ่มสามเณรน้อยต่างก็จะมองดูที่มือว่านางถืออะไรมา และก่อนที่นางจะออกจากวัดกลับบ้าน นางจะเดินเยี่ยมเยือนถามไถ่สุขทุกข์ และความประสงค์ของพระภิกษุสามเณร และเยี่ยมภิกษุไข้จนทั่ว แล้วจึงกลับ

วันหนึ่ง เมื่อนางมาถึงวัด ได้ถอดเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์ มอบให้หญิงสาวผู้ติดตามรักษาไว้ เมื่อเสร็จกิจการฟังธรรมและเยี่ยมเยือนพระภิกษุสามเณรแล้ว ขณะเดินกลับบ้าน ได้บอกหญิงรับใช้ส่งเครื่องประดับให้ แต่หญิงรับใช้ลืมไว้ที่ศาลาฟังธรรม นางจึงให้กลับไปนำมา แต่สั่งว่า ถ้าพระอรหันต์เก็บรักษาไว้ก็ไม่ต้องเอาคืนมา ให้มอบถวายท่านไป เพราะนางคิดว่าจะไม่ประดับเครื่องประดับที่พระคุณเจ้าถูกต้องสัมผัสแล้ว ซึ่งพระอรหันต์ท่านก็มักจะเก็บรักษาของที่อุบาสกอุบาสิกาลืมไว้เสมอ และก็เป็นไปตามที่นางคิดไว้จริง ๆ แต่นางก็กลับคิดได้อีกว่า เครื่องประดับนี้ไม่มีประโยชน์แก่พระเถระ ดังนั้น นางจึงขอรับคืนมาแล้วนำมาขายในราคา 9 โกฎิ กับ 1 แสนกหาปณะ ตามราคาทุนที่ทำไว้ แต่ก็ไม่มีผู้ใดมีทรัพย์พอที่จะซื้อไว้ได้ จึงซื้อเอาไว้เองแล้วนำทรัพย์นั้นมาซื้อที่ดินสร้างวัด ถวายเป็นพระอารามประทับของพระพุทธเจ้า และเป็นที่อยู่อาศัยจำพรรษาของพระภิกษุสงฆ์สามเณร

พระพุทธเจ้ารับสั่งให้พระมหาโมคคัลลานะ เป็นผู้อำนวยการดูแลการก่อสร้างซึ่งมีลักษณะเป็นปราสาท 2 ชั้น มีห้องพักอาศัยชั้นละ 500 ห้อง โดยใช้เวลาในการก่อสร้างถึง 9 เดือน และเมื่อสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ได้นามว่า “วัดบุพพาราม”

ริน   สุดท้ายท่านก็สร้างวัดบุพพาราม จากชุดมหาลดาปสาธน์นี่เอง

เอ   แล้วท่านยังช่วยพระพุทธศาสนาเรื่องอะไรอีกน้า เอคูนๆ ว่าท่านมีถวายผ้า...อะไรสักอย่าง

บบ2 เก่งมากครับ นางวิสาขาคือผู้กราบทูลขอพร เพื่อถวายผ้าอาบน้ำฝนแก่พระภิกษุสงฆ์ด้วยครับ

เอ อ้อ ใช่แล้วๆ เล่าให้ฟังหน่อยสิคะ

บบ2 ครั้งหนึ่งนางวิสาขาให้สาวใช้ไปกราบทูลพระพุทธรองค์และภิกษุสงฆ์ให้เสด็จมาฉันภัตตาหารยังบ้านของนางตามปกติ แล้ววันนั้นฝนตก ภิกษุกำลังเปลือยกายอาบน้ำ เมื่อสาวใช้มาเห็นเข้าก็ตกใจ คิดว่าเป็นนักรบวชชีเปลือย จึงรีบกลับไปแจ้งแก่นางวิสาขาคือว่า “ข้าแต่แม่เจ้า วันนี้ที่วัดไม่มีพระอยู่เลย เห็นแต่พวกชีเปลือยอาบน้ำอยู่”

นางวิสาขาได้ฟังคำบอกเล่าของสาวใช้แล้ว ด้วยความที่นางเป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน จึงทราบเหตุการณ์โดยตลอดว่า พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้พระภิกษุมีผ้าสำหรับใช้สอยเพียง 3 ผืน คือ ผ้าจีวรสำหรับห่ม ผ้าสังฆาฏิสำหรับห่มซ้อน และผ้าอังตราสกสำหรับนุ่ง ดังนั้น เมื่อเวลาพระภิกษุจะสร่งน้ำ ไม่มีผ้าผลัดเปลี่ยน จึงต้องเปลือยกาย ด้วยเหตุนี้ เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จมาที่บ้านและเสร็จภัตกิจแล้ว นางจึงได้เข้าไปกราบทูลขอพร เพื่อถวายผ้าอาบน้ำฝนแก่พระภิกษุสงฆ์ พระพุทธรองค์ทรงประทานอนุญาต และนางเป็นบุคคลแรกที่ถวายผ้าอาบน้ำฝนแก่พระภิกษุสงฆ์

บบ2 นางวิสาขา ได้ชื่อว่าเป็นมหาอุบาสิกาผู้ยิ่งใหญ่ เป็นยอดแห่งอุปัฏฐายิกา ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยจตุปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่ถวายเป็นของสงฆ์ส่วนรวม และถวายเป็นของส่วนบุคคล คือแก่พระภิกษุแต่ละรูป ๆ การทำบุญของนางนับว่าครบถ้วนทุกประการตามหลักของบุญกิริยาวัตถุ ดังคำที่นางเปล่งอุทานในวันฉลองวัดบุพพาราม ที่นางสร้างถวายนั้นด้วยคำว่า “ความปรารถนาที่เราตั้งไว้ในกาลก่อน ทั้งหมดนั้นสำเร็จสมบูรณ์ทุกประการแล้ว”

ความปรารถนาเหล่านั้น คือ

1. ความปรารถนาที่จะสร้างปราสาทพูนถวายเป็นวิหารทาน
2. ความปรารถนาที่จะถวายเตียง ตั้ง เป็นเสนาสนทาน
3. ความปรารถนาที่จะถวายสลาภกัตเป็นโภชนทาน
4. ความปรารถนาที่จะถวายผ้ากาสาวพัสตร์เป็นจีวรทาน
5. ความปรารถนาที่จะถวายเนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย เป็นเภสัชทาน

พระภิกษุทั้งหลายที่ได้เห็นกิริยาอาการเปล่งอุทานรอบวิหารของนางแล้ว ต่างก็รู้สึกประหลาดใจไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับนาง จึงพร้อมใจกันเข้าไปกราบทูลถามพระพุทธเจ้าว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ตั้งแต่ได้พบเห็นและรู้จักนางวิสาขาก็เป็นเวลานาน พวกข้าพระองค์ ไม่เคยเห็นนางขับร้องเพลงและแสดงอาการอย่างนี้มาก่อน แต่

วันนี้นางอยู่ในท่ามกลางการแวดล้อมของบรรดาบุตรธิดาและหลาน ๆ ได้เดินวนรอบปราสาทและบ้นพิมพำ คล้ายกับร้องเพลง เข้าใจว่านางคงจะเสียดิไปแล้วหรืออย่างไร พระพุทธเจ้าข้า”

พระพุทธองค์ตรัสแก่ภิกษุเหล่านั้นว่า ภิกษุทั้งหลาย ธิดาของเรามีได้ขับร้องเพลงหรือเสียดิอย่างที พวกเธอเข้าใจ แต่ธิดาของเราเป็นอย่างนั้นเพราะปีติยินดีในผลสำเร็จแห่งความปรารถนาอันตนตั้งไว้ทุกประการ

ด้วยเหตุที่นางได้อุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุสงฆ์ และได้ถวายจตุปัจจัยในพระพุทธศาสนา

เป็นจำนวนมาก ดังกล่าวมา พระพุทธเจ้าจึงได้ทรงประกาศยกย่องนางในตำแหน่ง เอตทัคคะ เป็นผู้เลิศกว่าอุบาสิกาทั้งหลายฝ่ายทายิกา

เอ จากที่ฟังมาทั้งหมด สมแล้วค่ะที่ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เป็นเลิศกว่าอุบาสิกาทั้งหลาย

ริน จริงด้วย แล้วเรื่องต่อไป เป็นเรื่องของใครหรือคะ

บบ2 ต้องให้คุณครูมาเล่าแล้วละคร้าบ รอฟังในตอนต่อไปนะคร้าบ

ทุกคน คร้าบ / ค่า

วิชาอนุพุทธประวัติ คลิป 41

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

พระนางมัลลิกาเทวี

ฉาก ห้องนิทรรศการต้นโพธิ์

ริน เอ วิ เบิกบาน2 (สีเขียว) ยืนด้วยกัน แล้วครูก็เดินเข้ามา

บบ2 อ้าว คุณครูกลับมาแล้ว

ริน คุณครูจะเล่าอนุพุทธประวัติของใครให้ฟังหรือคะ ตื่นเต้นจัง

ครู ครูจะเล่าอนุพุทธประวัติเรื่องสุดท้ายแล้วนะทุกคน

ทุกคน ว่า จบแล้วหรือครับ / ค้า??

ครู เบิกบาน เปิดภาพให้ทุกคนดูสิ

บบ2 คร้าบ

หน้าจอเบิกบานขึ้นภาพ ทุกคนมองภาพ พระนางมัลลิกาเทวี อย่างสนใจ

ริน ท่านคือใครคะ อยู่ท่ามกลางสวนดอกไม้ชะด้วย

ครู ท่านคือ พระนางมัลลิกาเทวี อัครมเหสีของพระเจ้าปเสนทิโกศล

ริน ว้าวว เป็นเจ้าหญิงด้วย

ครู แต่ท่านไม่ได้เป็นเจ้าหญิงตั้งแต่แรกนะ เดิมทรงเป็นธิดาของนายมาลาการ หรือช่างทำดอกไม้
อาศัยอยู่ที่เมืองสาวัตถี แคว้นโกศล ทุกๆ วัน พระนางมีหน้าที่ออกไปเก็บดอกไม้ในสวนนำมาให้บิดาทำ
พวงมาลัยขาย

เอ อ้อ มิน่าละ ในภาพถึงอยู่ในสวนดอกไม้...

ครู ต่อมาวันหนึ่ง พระนางนำเอาขนมถั่วใส่กระเช้าดอกไม้ ไปยังสวนดอกไม้ ได้พบพระพุทธรูปเจ้ากับ
พระภิกษุสงฆ์ขณะเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในพระนคร จึงใส่ขนมเหล่านั้นลงในบาตรของพระพุทธรูปเจ้า เกิดปีติ
เพราะได้ตักบาตรพระพุทธรูปเจ้า ยืนนิ่งอยู่ พระพุทธรูปองค์ทอดพระเนตรแล้ว ทรงแสดงอาการยิ้มให้ปรากฏ

พระอานนท์ได้ทูลถามเหตุที่ทรงแยม จึงตรัสว่า อานนท์ กุมาริกานี้จะได้เป็นอัครมเหสีของพระราชโอรสในวันนี้ ด้วยอาณิสสแห่งการถวายขนมถั่ว

จากนั้นพระนางไปถึงสวนดอกไม้ ได้เก็บดอกไม้ไปด้วยร้องเพลงไปด้วย ขณะนั้นพระเจ้าปเสนทิโกศลรบแพ้พระเจ้าอชาตศัตรู ทรงม้าเสด็จหนีมาถึงสวนดอกไม้ นั้น ได้สดับเสียงเพลงก็เกิดความพอพระทัย จึงเสด็จเข้าไปหา และสนทนาจนได้ความว่า เธอยังไม่มีสามี จึงโปรดให้ขึ้นหลังม้าเข้าสู่พระนครและให้พาไปส่งที่บ้าน ครั้นเวลาเย็นโปรดให้มารับนางด้วยสักการะใหญ่ ทรงอภิเษกให้เป็นพระอัครมเหสี

ริน ว่าวววว หวานมากๆ พบรักกับพระราชโอรสในสวนดอกไม้

เอ เพราะอาณิสสจากการถวายขนมถั่วแต่พระพุทธรูปนี่เอง

วี แหมๆ อยากเจอแบบนี้บ้างละสิสาวๆ

ครู พระนางมัลลิกาเทวีเป็นสตรีที่มีความเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ทรงเป็นที่รักและชื่นชมของพระสวามีเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าในระยะหลังนี้พระเจ้าปเสนทิโกศลจะหันมาสนใจในพระพุทธรูป ก็ยังมีความเชื่อลัทธิดั้งเดิมบางอย่างอยู่ เช่น เชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของพินิจูชาลัย

วี ฮ้า? บูชาลัย!

ครู ใช่แล้ว ครั้งหนึ่งพระองค์รับสั่งให้เตรียมพินิจูชาลัยใหญ่ มีการฆ่าสัตว์อย่างละ 700 ตัว เช่น สรรว เทวดา พระนางมัลลิกาเทวีทรงทักท้วงมิให้พระองค์ทำบาป และได้แนะนำให้เข้าเฝ้าพระพุทธรูปเพื่อขอรับคำแนะนำ ซึ่งพระองค์ก็ทรงทำตามและยกเลิกพินิจูชาลัยนั้น

ริน ดินะคะ ที่พระนางทรงห้ามไว้

ครู ยังมีอีกนะ เมื่อพระเจ้าปเสนทิโกศลแข่งกับชาวเมืองทำบุญกัน ประชาชนมักจะทำทานอันประณีตและมโหฬาร พระเจ้าปเสนทิโกศลจนพระทัยไม่รู้จะทำประการใด จึงจะทำให้ทานของพระองค์มโหฬารและแปลกใหม่กว่าประชาชน จึงขอรับคำแนะนำจากพระนางมัลลิกาเทวี ซึ่งพระนางมัลลิกาเทวีก็แนะนำให้พระองค์ทรงทำ อสทิสทาน และพระองค์ก็ทรงทำตาม นับว่าเป็นความเฉลียวฉลาดอันเกิดจากสติปัญญาของพระนางมัลลิกาอย่างแท้จริง

ริน โอ้โห

ครู วิธีถวายอสทิสทานที่พระนางมัลลิกาทรงแนะนำ มีดังนี้

1. ให้ทำมณฑปด้วยไม้สาละไว้สำหรับพระสงฆ์ 500 รูปนั้น ส่วนพระที่เกินจาก 500 รูปนั้น นั่งอยู่รอบ

นอก

2. ให้ทำเสวตฉัตร 500 คัน
3. ให้ใช้ช่าง 500 เชือก ถือเสวตฉัตรกันอยู่เบื้องหลังพระภิกษุสงฆ์ 500 รูป
4. ให้ทำเรือทองคำแท้ 8 ลำ หรือ 10 ลำไว้ท่ามกลางมณฑป
5. ให้เจ้าหญิง 1 องค์ นັงบดของหอมท่ามกลางพระภิกษุ 2 รูป และเจ้าหญิง 1 องค์จะถือพัดถวายแด่พระภิกษุ 2 รูป ดังนั้น ภิกษุ 500 รูป ก็มีเจ้าหญิง 500 องค์

6. เจ้าหญิงที่เหลือ นำของหอมที่บดแล้วไปใส่ในเรือทุกลำท่ามกลางมณฑป เจ้าหญิงบางพวกถือดอกอุบลเขียวเคล้าของหอม เพื่อให้ภิกษุได้รับกลิ่นหอม

ทานนี้ เรียกว่า อสทิสทาน เพราะชาวพระนครไม่มีเจ้าหญิง ไม่มีเสวตฉัตร และไม่มีช่างมากเทียบกับพระราชชาติ ในสมัยพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งจะมีทานเช่นนี้ได้เพียงครั้งเดียว ที่สตรีเท่านั้นเป็นผู้จัดถวาย

ริน เป็นการทานที่อลังการมากค่ะ แบบนี้ไม่มีชาวเมืองคนไหนทำได้เหมือนแน่นอนเลยค่ะ

ครู แต่แม้ว่าการทำอสทิสทานจะเป็นไปได้ด้วยดี แต่ชีวิตคู่ของพระนางก็มีเรื่องผิดหวังเหมือนกันนะ

เอ เอ เรื่องอะไรคะ?

ครู พระเจ้าปเสนทิโกศลปรารถนาจะได้พระราชโอรส แต่พระนางกลับประสูติพระราชธิดา ทรงผิดหวัง จึงเสด็จเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อปรับทุกข์ พระองค์ตรัสปลอบพระทัยว่า จะเป็นพระราชโอรสหรือพระราชธิดา ไม่สำคัญ เพศไม่ได้เป็นเครื่องกำหนดความสามารถ สตรีที่เฉลียวฉลาด ประพฤติธรรม และเป็นมารดาของบุคคลสำคัญ ย่อมประเสริฐกว่าบุรุษ ด้วยพระดำรัสนี้ ยิ่งความพอพระทัยแก่พระเจ้าปเสนทิโกศลเป็นอย่างมาก

ริน แล้วความรักของท่าน มีการน้อยอกน้อยใจกันบ้างมั๊ยคะ

ครู มีสิ ครั้งหนึ่ง พระเจ้าปเสนทิโกศล ตรัสถามพระนางมัลลิกาเทวีว่า “พระนางรักพระองค์หรือไม่รักมากเพียงใด” พระนางมัลลิกาเทวีตอบว่า “พระนางรักตนเองมากกว่าสิ่งใด” เมื่อได้สดับเช่นนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลก็เกิดความน้อยพระทัย ทรงคิดว่า พระนางไม่ได้รักพระองค์เสมอชีวิตนาง

เอ โห... พระนางทรงตอบแบบนี้ ถ้าพระราชินีไม่ทรงน้อยพระทัยก็แปลกแล้วละค่ะ

ครู พอทรงน้อยพระทัย เมื่อได้โอกาส ก็เข้าเฝ้ากราบทูลพระพุทธเจ้าด้วยเรื่องนี้ พระพุทธองค์ตรัสว่า “ที่พระนางมัลลิกาเทวีตอบมานั้น ถูกต้องแล้ว เพราะความรักทั้งหลายในโลกย่อมไม่มีความรักใดเทียมความรักที่มีต่อตนเองได้ พระนางมัลลิกาเทวีทรงยึดมั่นในสัจจะ ตรัสความจริงเช่นนี้แล้ว พระราชาควรจะชื่นชมยินดี” พระเจ้าปเสนทิโกศลได้ฟังแล้วจึงคลายความน้อยพระทัยลง

ริน   อย่างนี้เอง ลึกซึ่งมากมายค่ะ

ครู   ใช่แล้ว เพราะพระนางมัลลิกาเทวีเป็นพุทธสาวิกามั่นคงในธรรม และช่วยคนอื่นให้เข้าถึงธรรมด้วย
ในฐานะพระมเหสีของพระราชา พระนางจึงทรงเป็นสตรีตัวอย่างที่ดีท่านหนึ่งในประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา
เลยล่ะ

เอ   ดีจังเลยคะ ที่ได้ฟังอนุพุทธประวัติแบบนี้ หนูได้อะไรกลับไปคิดเยอะเลย

ริน   ขอบคุณมากนะคะ ที่เล่าให้พวกเราได้รับรู้ ได้ฟัง ทุกเรื่องทั้งสนุกทั้งได้ความรู้เลย

วี   ผมก็ได้รู้อะไรใหม่ๆ เยอะเลย ขอบคุณมากนะคะ

ครู   ดีแล้วเด็กๆ

บบ2   ถ้ามีโอกาส แวะมาชมนิทรรศการอีกนะคะ รับ เบิกบานอินโฟ ยินดีต้อนรับครับ

ทุกคน   ค่า / ครับ

ภาพแพนตึกด้านนอกเป็นชินจบ

	 	<p>สนทนาธรรม สมาทานศีล บริจาคทาน และ เจริญภาวนาอันเป็นกุศลอื่นๆ และยังทรง อนุญาตให้ภิกษุสงฆ์ทำอุโบสถ เฉพาะในวัน พระจันทร์เพ็ญและวันพระจันทร์ดับ คือวัน 15 ค่ำ หรือ 14 ค่ำ เดือนละ 2 ครั้ง</p> <p>ไม่ ส่วนอุโบสถของคฤหัสถ์ ทรงอนุญาตให้ปฏิบัติ เดือนละ 4 วัน คือ วันพระจันทร์เพ็ญได้แก่วัน ขึ้น 15 ค่ำ วันพระจันทร์ดับได้แก่วันแรม 15 ค่ำ หรือวันแรม 14 ค่ำในเดือนขาด และในวัน พระจันทร์ครึ่งดวงคือ วันขึ้น 8 ค่ำหรือวันแรม 8 ค่ำ</p> <p>คฤหัสถ์ผู้จะเข้าจำหรือปฏิบัติอุโบสถ เมื่อถึงวัน อุโบสถดังกล่าวควรตื่นนอนแต่เช้า</p>
4	 	<p>พัต เข้านี้ต้องประมาณดีสามดีสี่หรือเปล่าไม่?</p> <p>ไม่ ไม่ถึงขนาดนั้นจำ พอเห็นแสงพระอาทิตย์แดง ขึ้น ก็ให้บ้วนปากอธิษฐานอุโบสถ พอได้เวลาที่ สมควรแล้วจึงไปวัด สมาทานอุโบสถศีล 8 สิกขาบท ต่อจากนั้นไม่ควรทำการอย่างอื่น ยิ่ง การกระทำนั้นเป็นเหตุให้คนหรือสัตว์ได้รับความ ลำบากเดือดร้อนยิ่งต้องเว้นขาด ควรให้ กาลเวลาผ่านไปโดยการฟังธรรม มนสิการ กรรมฐาน จนตลอดวันหนึ่งและคืนหนึ่งตามที่ได้ ปฏิญญาเอาไว้ อุโบสถในที่นี้เป็นชื่อของวันทั้ง 4 นั้นก็ได้ เป็นชื่อของสิกขาบท 8 นั้นก็ได้</p> <p>พัต จะเห็นได้ว่า อุโบสถของคฤหัสถ์จะต้องปฏิบัติคู่ กับศีลเสมอ ดังนั้นจึงเรียก อุโบสถศีลเพราะเหตุ นี้จึงมีธรรมข้อหนึ่งที่ว่า สิลัพพตปรามาส แปลว่า ความยึดถือที่ผิดจากความจริงด้วยศีล และพรต ถ้าศีลและพรตที่ปฏิบัตินั้นเป็นความ จริง คือปฏิบัติตามแล้วทำให้พ้นทุกข์ได้จริง ไม่</p>

		<p>ทำให้ตนและคนอื่นเดือดร้อน วิญญูชนสรรเสริญ ก็ไม่จัดเป็นศีลพทตปรามาส</p>
<p>5</p>	 	<p>โม อุโบสถเป็นพรต คือเป็นข้อที่ควรปฏิบัติ สิกขาบท 8 ข้อ เป็นศีลสำหรับควบคุมกิริยาทาง กายและวาจาให้เรียบร้อยและเป็นที่ตั้งอาศัย แห่งคุณความดีที่ควรปฏิบัติ จึงเรียกว่าอุโบสถ ศีล เพราะเหตุนั้น พระภิกษุจารย์จึงอธิบายขยาย ความคำว่าอุโบสถไว้ดังนี้</p> <p>อุปกิเลส อุเสติ ทหติ อุปตาเปติ วาติ อุโปสโถ แปลว่า ธรรมใด กำจัดคือเผาอุปกิเลสทั้งหลาย หรือทำอุปกิเลสทั้งหลายให้หมดใหม่ เหตุนั้น ธรรมนั้น จึงชื่อว่า อุโบสถ และอีกความหมายหนึ่งว่า อุปวสิตโพติ อุ โปสโถ</p> <p>แปลว่า ธรรมใด อันบุคคลผู้ต้องการบุญพึงเข้า จำ เหตุนั้น ธรรมนั้น ชื่อว่า อุโบสถ</p>
<p>6</p>	 	<p>พัต อุโบสถในคัมภีร์พระพุทธศาสนา มี 2 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถที่มีไข้พุทธบัญญัติ 2. อุโบสถที่เป็นพุทธบัญญัติ <p>อุโบสถที่ไม่มีไข้พุทธบัญญัติ ไม่มีองค์ 8 ดังใน ปัจจุบันนี้ คงเข้าจำหรือปฏิบัติเพื่อกำจัด อุปกิเลสดังกล่าวโดยไม่มีการสมาทานสิกขาบท 8 ประการจากพระภิกษุ</p> <p>โม ตกลงว่า พຽຽນนี้พัตจะไปวัด ปฏิบัติอุโบสถศีลมั้ຍ พัต ไปสิโม พัตตั้งใจจะไปฟังธรรม สมาทานศีล 8 และบริจาคตานด้วย</p> <p>โม ดีจังเลยจ้ะ ในตอนหน้าเราจะมาเรียนรู้เรื่อง อะไรอีก อย่าลื้ມมาติดตามกันต่อนะคะ</p> <p>พัต สวัสดีครับ โม สวัสดีค่ะ</p>

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 2
 ธรรมศึกษา ชั้นโท
 อรรถกถาวินัย

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาวินัย (อุโบสถศีล) ธรรมศึกษา ชั้นโท อรรถกถาวินัย</p>
2		<p>พัด พัดเพ็งกลับมาจากรักษาอุโบสถศีลที่วัดละ รู้สึกดีจังเลย</p> <p>โม โหม่ก็ไปสมทานอุโบสถศีลมาเหมือนกันจะ พอสมทานอุโบสถศีลแล้วทำให้คิดถึงชาตกรรณเรื่องนึ่งขึ้นมาเลย</p> <p>พัด เรื่องของพระราชาทั้ง 4 ใน อรรถกถาวินัย</p> <p>ไข่ม้อยโม</p> <p>โม ไข่ม้อยจะพัด ในอดีตกาล มีกุฎมพิ 4 สหายชาวเมืองกาลจัมปากะ เลื่อมใสพระดาบส 4 องค์ ผู้ได้อภิญญาสมบัติ แต่ละคนนิมนต์พระดาบสคนละองค์ไปฉันภัตตาหารในเรือนของตนวันหนึ่ง พระดาบสเหล่านั้นฉันภัตตาหารเสร็จแล้ว ประสงค์จะพักผ่อนกลางวัน องค์หนึ่งไปยังภพดาวดึงส์ องค์หนึ่งไปยังภพนาค องค์หนึ่งไปยังภพครุฑ องค์หนึ่งไปยังพระราชอุทยานมิคาชิณะของพระเจ้าโกรัพะยะ</p> <p>พัด ครั้นไปฉันในเรือนกุฎมพิในวันรุ่งขึ้น องค์ที่ไปยังภพดาวดึงส์ ได้พรรณาสมบัติและอิสริยยศของท้าวสักกเทวราช องค์ที่ไปยังภพนาคได้พรรณาสมบัติของพญานาค องค์ที่ไปยังภพครุฑได้พรรณาสมบัติของพญาครุฑ องค์ที่ไปยังพระ</p>

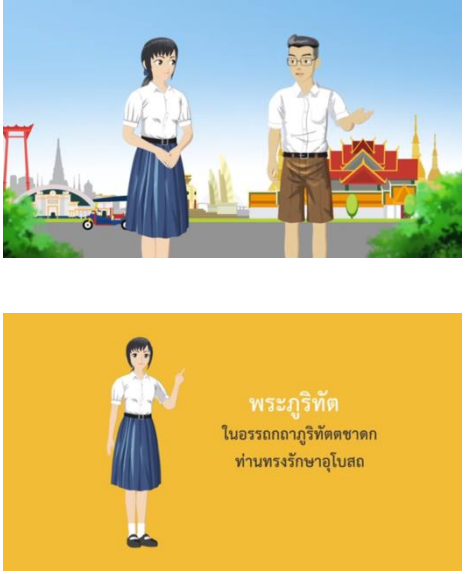
		<p>ราชอุทยานของพระเจ้าโกรัพยะได้พรรณนาสมบัติของพระเจ้าโกรัพยะ ให้กุกุมทีผู้เป็นอุปฐากของตนฟัง กุกุมที 4 สหายนั้นปรารถนาสมบัตินั้นๆ จึงทำบุญมีการบริจาคทานเป็นต้น</p>
3		<p>โม เมื่อสิ้นชีวิต คนหนึ่งบังเกิดเป็นท้าวสักกเทวราช คนหนึ่งบังเกิดเป็นพญานาคในนาคพิภพ คนหนึ่งบังเกิดเป็นพญาครุฑในฉิมพลีรุกขพิมาน คนหนึ่งเกิดในพระครรภ์ของพระอัคมรเหสีของพระเจ้าธัญชัย ครั้นพระราชบิดาสวรรคต ทรงครองราชสมบัติสืบสันตติวงศ์ พระราชาทั้ง 4 พระองค์นั้น ทรงมีศรัทธาในการบำเพ็ญกุศลต่างๆ เป็นนิตย ด้วยอุปนิสัยแห่งทาน ศีล และภาวนาที่ได้สั่งสมไว้ในอดีตชาติ</p> <p>พัต วันหนึ่ง พระเจ้าธัญชัยโกรัพยะทรงสมาทานอุโบสถแล้ว ทรงดำริว่า เราจะเพิ่มพูนวิเวก จึงเสด็จไปยังพระราชอุทยาน ประทับนั่ง ณ สถานที่อันนารัณรมย์ เจริญสมณธรรม ท้าวสักกเทวราชสมาทานอุโบสถแล้ว ทรงดำริว่า ในเทวโลกยังมีเรื่องกังวลวุ่นวายอยู่ จึงเสด็จจากเทวโลกมาประทับนั่งเจริญสมณธรรมในมนุษยโลก ณ พระราชอุทยานนั้นแล แม่พญาครุฑและพญานาคสมาทานอุโบสถแล้ว มีความดำริเหมือนกับท้าวสักกะ จึงได้มานั่งเจริญสมณธรรมในพระราชอุทยานนั้น</p>
4		<p>โม ครั้นเวลาเย็น พระราชาทั้ง 4 พระองค์นั้น เสด็จออกจากที่ของตนๆ ไปพบกันที่บริเวณสระโบกขรณี ต่างมีความชื่นชมโสมนัส เข้าไปตั้งเมตตาจิตต่อกัน ปฏิสังขารด้วยถ้อยคำอันไพเราะ ท้าวสักกเทวราชประทับนั่งเหนือแผ่นศิลาอันเป็นมงคล ส่วนพระราชาอีก 3 พระองค์</p>

	<p>ท้าวสักกเทวราช ตรัสกับพระราชชา ๓ พระองค์นั้นว่า พวกเราเป็นพระราชชาสมาทานอุโบสถ ใครจะมีศีลมากกว่ากัน?</p>	<p>ทรงทราบโอกาสที่ควรแก่ตนแล้วได้ประทับนั่ง ท้าวสักกเทวราชตรัสกับพระราชชา 3 พระองค์ นั้นว่า พวกเราเป็นพระราชชาสมาทานอุโบสถ ใครจะมีศีลมากกว่ากัน? พญานาคพูดว่า ศีลของ ข้าพเจ้าเท่านั้นมากกว่าศีลของท่านทั้งสาม เมื่อ ท้าวสักกเทวราชตรัสถามถึงเหตุผล จึงกราบทูล ว่า พญาครุฑนี้เป็นศัตรูพวกข้าพเจ้าทั้งที่เกิดแล้ว และที่ยังไม่เกิด ได้ทำร้ายพวกข้าพเจ้าให้สิ้นชีวิต เป็นจำนวนมาก แม้ข้าพเจ้าเห็นพญาครุฑก็มีได้ ทำความโกรธพญาครุฑเลย เพราะฉะนั้น ศีล ของข้าพเจ้าจึงมากกว่า</p>
<p>5</p>	<p>จึงกราบทูลว่า นาคนี้เป็นอาหารอย่างดีของข้าพเจ้า แม้ข้าพเจ้าเห็นนาคยังอดกลั้น ความอยากไว้ได้</p> <p>ท้าวสักกเทวราชได้ตรัสว่า ข้าพเจ้าสละสมบัติในเทวโลก อันเป็นเหตุให้เกิดความสุขมากมาย</p> 	<p>พัด พญาครุฑได้สติตั้งนั้น จึงกล่าวว่า ศีลของ ข้าพเจ้ามีมากกว่า เมื่อท้าวสักกเทวราชตรัสถาม ถึงเหตุผล จึงกราบทูลว่า นาคนี้เป็นอาหารอย่าง ดีของข้าพเจ้า แม้ข้าพเจ้าเห็นนาคยังอดกลั้น ความอยากไว้ได้ ไม่ทำความชั่วเพราะเหตุแห่ง อาหาร เพราะฉะนั้น ศีลของข้าพเจ้าจึงมากกว่า โม ลำดับนั้น ท้าวสักกเทวราชได้ตรัสว่า ข้าพเจ้า สละสมบัติในเทวโลกอันเป็นเหตุให้เกิดความสุข มากมาย มายังโลกมนุษย์เพื่อต้องการจะรักษา ศีล เพราะฉะนั้น ศีลของข้าพเจ้าจึงมากกว่า ฝ่ายพระเจ้าธัญชัยทรงสดับดังนั้นจึงตรัสว่า ข้าพเจ้าสละราชสมบัติอันเป็นที่น่ายินดี มา บำเพ็ญสมณธรรมอยู่ในพระราชอุทยานนี้ เพราะฉะนั้น ศีลของข้าพเจ้าจึงมากกว่า</p>
<p>6</p>	<p>ในเมืองนี้มีบัณฑิต ที่สามารถตัดสิน เรื่องนี้ได้บ้างไหม</p> 	<p>พัด พระราชาทั้ง 4 พระองค์ ต่างสรรเสริญศีลของ ตน ไม่สามารถตกลงกันได้ ท้าวสักกเทวราช จึง ตรัสถามพระเจ้าธัญชัยว่า ในเมืองนี้มีบัณฑิตที่ สามารถตัดสินเรื่องนี้ได้บ้างไหม พระเจ้าธัญชัย จึงทูลเสนอชื่อวิรุบบัณฑิตซึ่งเป็นพระโพธิสัตว์ ทั้งหมดได้ไปยังธรรมสภา เชิญพระโพธิสัตว์ให้</p>

	<p style="text-align: center;">พระเจ้าอนัญชัย ตรัสสรรเสริญความไม่กังวล คือความไม่ห่วง ไม่ติดใจอาลัยยินดีในราชสมบัติ</p>	<p>นั้ยังอาสนะที่เหมาะสมแล้ว ตรัสว่า พ่อบัณฑิต ความสงสัยเกิดขึ้นแก่พวกเรา โปรดบรรเทา ความสงสัยนั้นด้วยเถิด พระโพธิสัตว์ตรัสถาม ความสงสัยนั้น</p> <p>โม พระราชาทั้ง 4 พระองค์ ได้ตรัสตอบพระ โพธิสัตว์ว่า พญานาค กล่าวสรรเสริญอุทิสานขันตี คือ ความไม่โกรธบุคคลแม้ที่ควรจะโกรธ</p> <p>พญาครุฑ กล่าวสรรเสริญการไม่ทำบาป เพราะเหตุ แห่งอาหาร คือความเป็นคนไม่เห็นแก่ปาก ท้อง ท้าวสักกเทวราช ตรัสสรรเสริญการละความยินดี ใน กามารมณ์ พระเจ้าอนัญชัย ตรัสสรรเสริญความไม่ กังวล คือ ความไม่ห่วง ไม่ติดใจอาลัยยินดีในราชสมบัติ ผู้คน และเครื่องบำรุงบำเรอปรนเปรอต่าง ๆ</p>
7	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>คุณธรรม ๔ ประการ</p> </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>ตั้งอยู่ในรชนใด ก็จะทำให้รชนนั้น มีความเข้มแข็ง</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="width: 60%;"> <p>พระราชาทั้ง ๔ พระองค์นั้น ต่างพอพระทัย ในการตอบปัญหา ของพระโพธิสัตว์</p> </div> <div style="width: 35%; text-align: center;"> </div> </div>	<p>พัต พระโพธิสัตว์ได้ฟังพระกระแสรับสั่งของ พระราชาทั้ง 4 พระองค์แล้วทูลว่า พระกระแส รับสั่งทั้งปวงนี้ เป็นสุภาสิตทั้งหมด ไม่มีทุพ ภาสิตแม้แต่น้อย คุณธรรม 4 ประการนี้ ตั้งอยู่ ในรชนใด ก็จะทำให้รชนนั้นมีความเข้มแข็ง ดุจซี่กำเกวียนรวมอยู่ที่คุมเกวียนเดียวกัน บัณฑิตเรียกรชนนั้นว่า สัตบุรุษ พระราชาทั้ง 4 พระองค์นั้น ต่างพอพระทัยในการตอบปัญหา ของพระโพธิสัตว์ ทรงชมเชยและถวายเครื่อง สักการะจำนวนมาก</p> <p>โม เรื่องราวของ อรรถกถาวิรุชชาติก ก็จบเพียง เท่านี้ค่ะ</p> <p>พัต ส่วนในตอนต่อไป จะเรียนเรื่องอะไร อย่าลืม ติดตามกันนะคร้าบ สวัสดีครับ</p> <p>โม สวัสดีค่ะ</p>

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 3
 ธรรมศึกษา ชั้นโท
 อรรถกถาฎีที่ตตชาดก

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาวินัย (อุโบสถศีล) ธรรมศึกษา ชั้นโท อรรถกถาฎีที่ตตชาดก</p>
2		<p>พัด เมื่อคืนพัดฝันเห็นพญานาคตัวใหญ่มาก กำลังพุ่งเข้ามาหา พัดกลัวมากเลย โชคดีที่นาฬิกาปลุกซะก่อน</p> <p>โม ฮีๆๆ ฝันซะน่าตื่นเต้นเลยนะพัด แต่พญานาคที่ไม่น่ากลัว ไม่ทำร้ายใครก็มีนะ อย่างพระฎีที่ต ในอรรถกถาฎีที่ตตชาดกไง ท่านทรงรักษาอุโบสถยิ่งกว่าชีวิตของท่านเอง</p> <p>พัด ใช่แล้วโม ในอรรถกถาฎีที่ตตชาดกเล่าว่า ฎีที่ตตนาคราชนั้นเป็นพระโพธิสัตว์บำเพ็ญศีลบารมี พระบิดาเป็นพญานาคพระนามว่า ธรรมฐ พระมารดาเป็นมนุษย์พระนามว่า สมุททชา ฎีที่ตตนาคราชพระนามเดิมชื่อว่า ทัตตะ พระธรรมฐได้พาทัตตะผู้โอรสขึ้นไปเฝ้าท้าวสักกเทวราชบนดาวดึงส์พิภพเป็นประจำ วันหนึ่งเกิดปัญหาขึ้นที่เทวสภา เทวดา นาค ครุฑ ทั้งปวงไม่สามารถแก้ปัญหานั้นได้ แต่ทัตตะนาคราชหนุ่มน้อยสามารถแก้ได้ ท้าวสักกเทวราชทรงชื่นชมโสมนัสแล้วทรงเพิ่มพระนามว่า ฎีที่ตตะ แปลว่า ทัตตะ ผู้มีปัญญาเพียงดั่งแผ่นดิน</p>

<p>3</p>	 	<p>โม พระโพธิสัตว์ได้เห็นสมบัติอันโอฬารในดาวดึงส์ พิภพและทรงทราบว่า ท้าวสักกเทวราชมีสมบัติ เช่นนี้เพราะได้บริจาคทานและสมาทานอุโบสถ จึงตัดสินใจว่า เราต้องการอะไรก็บำบัดภาพซึ่ง มีกบและเขียดเป็นภิกษานี้ เราจักอยู่จำอุโบสถ อันเป็นเหตุบังเกิดในเทวโลกให้ได้ ครั้นกลับไป ถึงนาคพิภพจึงทูลลาพระมารดาและพระบิดา เพื่อรักษาอุโบสถ พระมารดาและพระบิดาทรง ยินดีและอนุญาต แต่ขอรับรองว่าให้หาวิมานที่ว่าง เปล่าสักแห่งในนาคพิภพนี้รักษาอุโบสถเถิด เพราะเราเป็นนาคออกไปข้างนอกจักมีอันตราย มาก</p> <p>พัต พระโพธิสัตว์รับคำแล้วอยู่จำอุโบสถในพระราช อุทยานแห่งวิมานอันรกร้างแห่งหนึ่ง ฝ่ายนาง นาคผู้บาทบริจาทั้งหลายก็พากันแวดล้อมเพื่อน รำขับร้องประโคมดนตรีอยู่รอบบริเวณนั้น พระ โพธิสัตว์คิดว่า เมื่อเราอยู่ในที่นี้ อุโบสถคงไม่ถึง ที่สุด เราจักไปรักษาอุโบสถในถิ่นมนุษย์ ไม่บอก ลาพระมารดาและพระบิดา แต่บอกกับเหล่า ภริยาว่าจะไปรักษาอุโบสถในถิ่นมนุษย์ที่โคนต้น ไทรใหญ่ใกล้ฝั่งแม่น้ำยมุนา แล้วได้ไปยังสถานที่ นั้น วงชนตบจนจอมปลวก อธิษฐานอุโบสถ ประกอบด้วยองค์ 4 ว่า ผู้ปรารถนา หนิง เอ็น กระตุก หรือเลือดของเราก็จงนำไปเถิด แล้ว เนรมิตร่างกายขนาดเท่าวงอนโลนอนรักษา อุโบสถอยู่</p>
<p>4</p>		<p>โม ครั้งนั้น ในนครพาราณสีมีพราหมณ์ยากจนคน หนึ่ง ยืมเงินชาวบ้านเป็นจำนวนมาก เมื่อเจ้าหนี้ ตามทวงไม่มีใช้จึงหนีเข้าป่า ไปถึงอาศรมพระ ดาบสผู้มีมนต์อาลัมพายน ซึ่งเรียนมาจากพญา ครุฑ เขาเข้าไปอาศัยอยู่กับพระดาบสปฏิบัติตน</p>

		<p>เป็นที่รัก พระดาบสจึงให้มนต์นั้นพร้อมทั้งยา สำหรับกำจัดพิษนาคแก่เขา เมื่อเขาได้มนต์และ ยาแล้วก็ดีใจ ลาพระดาบสเที่ยวไปถึงฝั่งแม่น้ำ ยมุนา ได้พบกับพราหมณ์ผู้มีอาชีพพรานป่าซึ่ง พระโพธิสัตว์เคยช่วยเหลือให้ทองคำเพชรพลอย สำหรับเลี้ยงชีวิต</p> <p>พัด พราหมณ์ผู้เป็นพรานป่านั้นรับค่าจ้างจาก พราหมณ์ผู้มีมนต์อาถรรพ์พาเขาไปยังจอม ปลูกที่พระโพธิสัตว์อาศัยอยู่ พราหมณ์จับหาง พระโพธิสัตว์จุดคร่ำมา จับศีรษะไว้มันแล้วเปิด ปากเคี้ยวยาบ้วนใส่พร้อมกับน้ำลายที่สกปรก จากนั้นจับหางหัวให้ศีรษะห้อยลงเขย่าให้สารออก อาหารที่มีอยู่ในนั้นนอนเหยียดยาวที่พื้นดินใช้เท้า เหยียบย่ำ จับหางให้ศีรษะห้อยลงอีกครั้ง แล้ว พาดลงกับพื้นเหมือนคนพาดผ้า จากนั้นได้นำ พระโพธิสัตว์ไปแสดงหาเงินตามหมู่บ้านต่าง ๆ พระโพธิสัตว์มีพิษร้ายแรงสามารถฟันใส่หรือกัด พราหมณ์นั้นให้สิ้นชีวิตชั่วพริบตา แต่ก็มี อธิวาสนชั้นดีอดกลั้นความโกรธเอาไว้ได้ เพราะ กลัวศีลจะขาด</p>
5		<p>โม โมนับถือในความอดทนของท่านมากจริงๆ ท่าน เลือกที่จะรักษาอุปนิสัยมากกว่าทำลายชีวิตของ คนที่ทำร้ายท่าน</p> <p>พัด ใช่แล้วโม จริงๆ แล้วทุกชีวิตต่างก็รักชีวิตของ ตนเองกันทั้งนั้น อย่าไปทำร้ายหรือเบียดเบียน ใครเลยนะครับ แล้วพบกันใหม่ในตอนหน้านะ ครับ สวัสดีครับ</p> <p>โม สวัสดีค่ะ</p>

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 4

ธรรมศึกษา ชั้นโท

อรรถกถาหาชนกชาดก

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาวินัย (อุโบสถศีล) ธรรมศึกษา ชั้นโท อรรถกถาหาชนกชาดก</p>
2		<p>พัต นอกจากชาดกสองเรื่องที่เคยเล่าไป คือ อรรถกถาวิรุชชาดก และ อรรถกถาภุมรินทร์ชาดก แล้ว ยังมีชาดกอีกเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติอุโบสถ นั่นก็คือ อรรถกถาหาชนกชาดก ครับ</p> <p>โม ในอรรถกถาหาชนกชาดกเล่าว่า พระมหาชนกได้ซื้อสินค้าจากชาวกาลจัมปาขณะนคร บรรทุกเรือร่วมกับพวกพ่อค้าแล่นเรือออกจากกาลจัมปาขณะนคร เดินทางมุ่งหน้าไปยังดินแดนสุวรรณภูมิเพื่อหาทรัพย์มาถวายสมบัติของพระราชบิดา ในเรือลำนั้นมีพ่อค้าประมาณ 700 คน</p> <p>พัต ครั้นเรือแล่นไปในมหาสมุทรได้ 7 วัน เจอคลื่นลมอย่างรุนแรงแผ่นกระดานแตกน้ำไหลเข้าเรือแต่ที่นั่น ๆ พ่อค้าเหล่านั้นกลัวมรณภัย ร้องให้คร่ำครวญ กราบไหว้วีงวอนขอพรเทวดา แต่พระมหาชนกไม่ทรงหวาดกลัว ไม่ตกพระทัย ไม่วีงวอนขอพรเทวดา คลุกน้ำตาลกรวดกับเนย เสรวยจนอิม ชุบผ้าสองผืนด้วยน้ำมันจนชุ่ม ทรงนั่งอย่างแน่นดีแล้ว ประทับยืนเกาะเสากระโดง ปีนขึ้นไปบนยอด</p>

<p>3</p>	 	<p>โม เมื่อเรือจมคนทั้งหลายจมน้ำตายบ้าง เป็นอาหารของปลาครุฑบ้าง ฝายพระมหาชนกได้กระโดดไปตกไกลจากที่นั้น พ้นจากภัยแต่ปลาครุฑนั้นได้ ทรงลอยอยู่ในมหาสมุทรด้วยกำลังพระพาหา 7 วัน ทรงเห็นพระจันทร์เพ็ญเต็มดวง กำหนดว่าวันนี้เป็นวันปุณณมี จึงบ้วนพระโอษฐ์ด้วยน้ำเค็ม ทรงอธิษฐานอุโบสถศีล</p> <p>ชาดกทั้ง 3 เรื่องที่นำมาสาธกนี้ แสดงให้เห็นถึงวิธีสมาทานและปฏิบัติอุโบสถกรรมที่ไม่ใช่เป็นพุทธบัญญัติ ส่วนอุโบสถกรรมที่เป็นพุทธบัญญัติ จะแสดงตอนอธิบายอุโบสถศีลคะ</p> <p>พัต ตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า อุโบสถศีล แบ่งออกเป็น 2 คำ คือ 1. อุโบสถ 2. ศีล</p> <p>เราก็ได้รู้ความหมายของคำแรก คือคำว่า อุโบสถแล้ว</p> <p>ที่นี้เรามาดูคำที่ 2. ศีล กันต่อเลยครับ</p> <p>ศีล หรือภาษาบาลีว่า สील ตามพยัญชนะแปลว่าความปกติ</p> <p>พระอรธกถาจารย์อธิบายว่ามีความหมาย 2 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความที่กิริยาทางกายและวาจามีความเรียบร้อยโดยเว้นจากการกระทำและคำพูดที่ทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อน 2. ความรองรับโดยเป็นที่ตั้งอาศัยแห่งกุศลธรรมทั้งหลาย
<p>4</p>		<p>โม แต่เมื่อกกล่าวเฉพาะถึงอุโบสถศีลอันเป็นพุทธบัญญัติก็ได้แก่สิกขาบท 8 ประการ คือ</p>

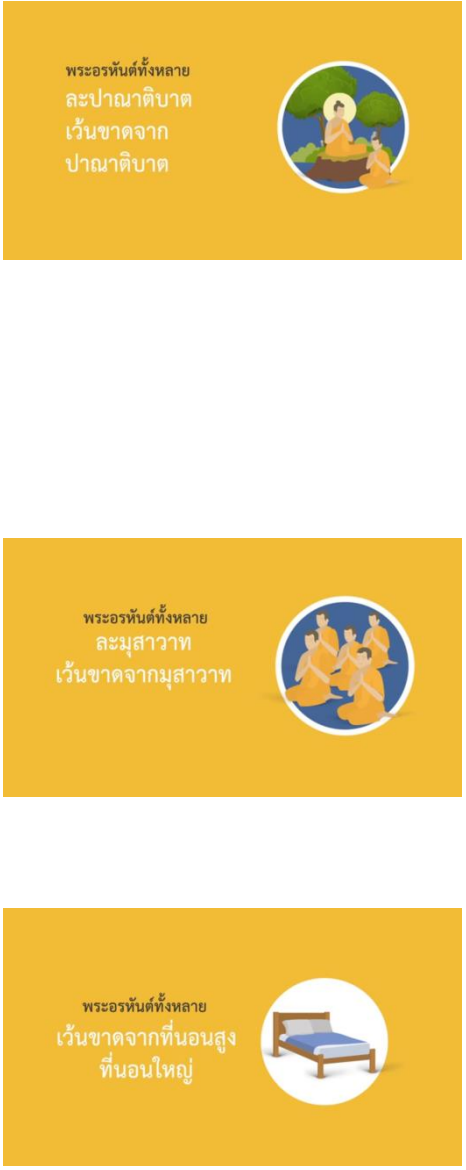
<p style="text-align: center;">สื่อกาบท ๘ ประการ</p> <p style="text-align: center;">๑. ปาณาตปาดตา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p>	<p>1. ปาณาตปาดตา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p>
<p style="text-align: center;">สื่อกาบท ๘ ประการ</p> <p style="text-align: center;">๒. มุสวาทา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p>	<p>2. อทินนาทานา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>3. อพรหมจรียา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>4. มุสวาทา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>5. สุราเมรยมชชปมาทฐานา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>6. วีกาลโกชนา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>7. นจคตวาทิตวิสูกทสสนา มาลาคนธวิลปน ธารณมณทน</p>
<p style="text-align: center;">สื่อกาบท ๘ ประการ</p> <p style="text-align: center;">๓. อจจาसनมหาสนา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p>	<p>วิภูสนฐานา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>8. อจจาसनมหาสนา เวมณี สื่อกาบท สมารทียามี</p> <p>พัต อูโบสถศีล นีเหมือนกับ ศีล 8 เลยนะเนีย</p> <p>โม ไขแล้วจ๊ะพัต แต่ก็มีส่วนที่แตกต่ากันอยู่ด้วยนะ</p> <p>ถ้าอยากรู้ ต้องติดตามในตอนต่อไปนะคะ สวัสตี คะ</p> <p>พัต สวัสตีครั้บ</p>

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 5
 ธรรมศึกษา ชั้นโท
 อุโบสถศีลกับศีล 8

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาวินัย (อุโบสถศีล) ธรรมศึกษา ชั้นโท อุโบสถศีลกับศีล 8</p>
2	 	<p>พัต อุโบสถศีล กับ ศีล 8 นี้มีข้อแตกต่างกันอย่างไร เทรอโม พัตนี้กว่าเหมือนกันหมดซะอีก</p> <p>โม อุโบสถศีลกับศีล 8 โดยจำนวนแห่งสิกขาบท และข้อห้ามในแต่ละสิกขาบทเท่ากันและเหมือนกัน ส่วนที่ต่างกัน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถศีลเป็นศีลสำหรับผู้ครองเรือนหรือเป็นศีลของชาวบ้านผู้บริโศกคาม อย่างเรื่องวิธูรชาตกที่ ยกตัวอย่างไปไกลละ ส่วนศีล 8 เป็นศีลของผู้ไม่ได้ครองเรือนคือผู้ประพฤติพรหมจรรย์ เช่น นางชี เป็นต้น 2. อุโบสถศีลสมาทานเฉพาะในวันที่กำหนด เช่น วัน 8 ค่ำ 14 ค่ำ 15 ค่ำ ส่วนศีล 8 ไม่มีกำหนดวันเช่นนั้น 3. อุโบสถศีลมีกำหนดการรักษา 1 วัน 1 คิน ตามคำสมาทาน ส่วนศีล 8 ไม่มีกำหนดอย่างนั้น 4. คำอาราธนาหรือคำขอศีล และคำปฎิญาณ ในการสมาทานศีลต่างกัน 5. อุโบสถศีลเกิดจากพุทธบัญญัติให้ปฏิบัติในวันพระ 8 ค่ำ 14 ค่ำ 15 ค่ำ อันเป็นวันที่ชาวพุทธควรละกิจกรรมส่วนตัวและกิจการที่เกี่ยวข้องกับคนอื่น

		<p>หรือสัตว์อื่น มาสมานทานศีลเจริญภาวนาเพื่อ บรรเทาอกุศลวิตกและอุปกิเลสเครื่องเศร้าหมอง ใจ และที่สำคัญสุด คือเป็นการแสดงให้เห็น ประจักษ์ว่าชาวพุทธที่แท้จริงต้องมีวันหยุดงานที่ เป็นของตนเอง</p>
<p>3</p>		<p>อานิสงส์ของการสมานทานอุโบสถศีล</p> <p>พัต อานิสงส์ของการสมานทานอุโบสถศีลนี้ ใคร สมานทานแล้วล้วนเกิดอานิสงส์คือผลดีแก่เขา ทั้งสิ้น ต่างแต่เพียงว่าผลดีนั้นน้อยหรือมากเท่า นั่นเอง ดั่งเนื้อความบางตอนในอุโบสถสูตร ตกนิ บาต อังคุตตรนิกายว่า</p> <p>สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับ ณ บุพ พาราม ใกล้กรุงสาวัตถี ในวันอุโบสถวันหนึ่งนาง วิสาขาเข้าไปเฝ้า พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัส ทักทายว่า วิสาขาวันนี้เธอมาวัดแต่เช้า นาง กราบทูลว่า วันนี้ข้าพระพุทธเจ้ารักษาอุโบสถศีล พระพุทเจ้าข้า</p> <p>โม พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสว่า วิสาขา อุโบสถนี้มี 3 อย่าง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โคปาลกอุโบสถ 2. นิคณฐอุโบสถ 3. อริยอุโบสถ <p>อุโบสถ 3 นี้ มีอธิบายตามแนวแห่งพระสูตร และอรรถกถาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คนรักษาอุโบสถบางคน สมานทานอุโบสถศีล แล้วแต่ใจเฝ้าคิดคำนึงว่า วันนี้ เราได้รับประทาน สิ่งนี้ พรุ่งนี้ จะรับประทานอะไร เป็นต้น หรือคิด อกุศลวิตกอย่างอื่น ไม่ได้คิดถึงพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ทาน ศีล และภาวนา เหมือนกับคนรับจ้างเลี้ยงโคที่มอบโคแก่เจ้าของ

		<p>ในเวลาเย็นแล้ว คิดว่าวันนี้ เราต้อนโคไปกิน หญ้าในที่นี้ พรุ่งนี้ เราจะต้อนไปกินที่ไหน ฉะนั้น อุโบสถที่รักษาอย่างนี้ คือ ผู้รักษามีจิตใจเต็มไป ด้วยศรัทธาและอกุศลวิตก ชื่อว่า โคपालก อุโบสถ แปลว่า อุโบสถเหมือนคนรับจ้างเลี้ยงโค ย่อมไม่มีผลมาก ไม่มีอานิสงส์มาก ไม่มี ความ รุ่งเรืองมาก ไม่มี ความแผ่ไพศาล</p>
<p>4</p>	<div data-bbox="284 831 746 1093"> <p>๒. คนรักษาอุโบสถบางคน สมาทานอุโบสถศีลแล้ว ยังมีความเห็นผิดปฏิบัติผิด</p> </div> <div data-bbox="284 1144 746 1406"> <p>การสอนของเขา คือ การกล่าว มุสา การบริโภคของพวกเขา เป็นอนินนาทาน</p> </div> <div data-bbox="284 1458 746 1720"> <p>๔. สีลานุสติ ๕. เทวตานุสติ</p> </div>	<p>พัต 2. คนรักษาอุโบสถบางคน สมาทานอุโบสถศีล แล้วยังมีความเห็นผิดปฏิบัติผิด แสดงสิ่งที่เป็น เท็จว่าเป็นจริง เหมือนนิครนถ์สอนสาวกที่นับถือ ว่า จงกรณาสัตว์บางเหล่า ไม่กรณาสัตว์บาง เหล่า สัตว์ที่อยู่ไกลตัวฆ่าได้ สัตว์ที่อยู่ใกล้ตัวฆ่า ไม่ได้ เป็นต้น ถึงวันอุโบสถสอนสาวกว่า ท่าน ทั้งหลายจงเปลื้องผ้าออกให้หมด แล้วพูดว่า ข้า ไม่ข้องเกี่ยวกับใคร ที่ไหน สิ่งไร ครั้นล่วงราตรี นั้นไป พวกเขาภิบริโภคอาหารและใช้เครื่องใช้ สอยที่คนอื่นนำมา</p> <p>การสอนของเขา คือการกล่าวมุสา การบริโภคของพวกเขา เขา เป็นอนินนาทาน อุโบสถที่รักษาอย่างนี้ คือ ผู้รักษายังมีความเห็นผิดและหลอกลวงให้คน หลงเชื่อ ชื่อว่า นิครนถ์อุโบสถ แปลว่า อุโบสถ เหมือนพวกนิครนถ์ ย่อมไม่มีผลมาก ไม่มี อานิสงส์มาก ไม่มี ความรุ่งเรืองมาก ไม่มี ความ แผ่ไพศาล</p> <p>โม 3. อุโบสถที่ผู้เข้าจำมุ่งหวังจะทำจิตที่เศร้าหมอง ให้ผ่องแผ้ว ชื่อว่า อริยอุโบสถ ดังที่พระผู้มีพระ ภาคเจ้าตรัสแก่นางวิสาขาว่า วิสาขา อริยอุโบสถ คือการทำจิตที่เศร้าหมองให้ผ่องแผ้ว การทำจิต ที่เศร้าหมองให้ผ่องแผ้วนั้น ย่อมมีได้ด้วย ความ พยายาม คือ พระอริยสาวกในพระธรรมวินัยนี้ ย่อมระลึกถึง 1. พุทธานุสติ 2. ธรรมานุสติ 3.</p>

		<p>สังฆานุสติ 4. สีลานุสติ 5. เทวตานุสติ คือ ธรรมที่ทำให้เป็นเทวดา ได้แก่ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ และปัญญา เมื่อเขาระลึกถึงคุณ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ศีล และธรรม ที่ทำให้เป็นเทวดาอยู่ จิตย่อมผ่องใส ความปราโมทย์ย่อมเกิดขึ้น อุปกิเลส (นิวรณ์ 5) แห่งจิตอันเธอย่อมละได้</p>
5		<p>พัต เมื่ออริยสาวกทำจิตที่เศร้าหมองให้ผ่องแผ้วด้วยความพยายามแล้ว ย่อมพิจารณาเห็นด้วยตนเองอย่างนี้ว่า พระอรหันต์ทั้งหลายละปาณาติบาต เว้นขาดจากปาณาติบาต ในวันนี้ แม่เราก็ละ ปาณาติบาต เว้นขาดจากปาณาติบาต</p> <p>พระอรหันต์ทั้งหลายละอทินนาทาน เว้นขาดจากอทินนาทาน ในวันนี้ แม่เราก็ละ อทินนาทาน เว้นขาดจากอทินนาทาน พระอรหันต์ทั้งหลายละอพรหมจรรย์ เป็นผู้ประพฤติพรหมจรรย์ ในวันนี้ แม่เราก็ละ อพรหมจรรย์ เป็นผู้ประพฤติพรหมจรรย์ พระอรหันต์ทั้งหลาย ละมุสาวาท เว้นขาดจากมุสาวาท พุแต่ความจริง ในวันนี้ แม่เราก็ละ มุสาวาท เว้นขาดจากมุสาวาท พุแต่ความจริง พระอรหันต์ทั้งหลาย เว้นขาดจากการดื่มน้ำเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในวันนี้ แม่เราก็เว้นขาดจากการดื่มน้ำเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท</p> <p>โม พระอรหันต์ทั้งหลายบริโภคอาหารเวลาเดียว งดอาหารในราตรี ไม่บริโภคผิดเวลา ในวันนี้แม่เราก็บริโภคอาหารเวลาเดียว งดอาหารในราตรี ไม่บริโภคผิดเวลา พระอรหันต์ทั้งหลายเว้นขาดจากการฟ้อนรำ การขับร้อง การประโคมดนตรี ตุกรการเล่น การประดับตกแต่งด้วยดอกไม้และ</p>

	<p>วิชา อุโบสถที่บุคคลพิจารณา ตนเอง</p> 	<p>ของหอมและเครื่องประทีนผิวอันเป็นฐานแห่งการแต่งตั้ง ในวันนี้ แม่เราก้เว้นขาดจากการอย่างนั้นตลอดวันและคืนนี้เช่นเดียวกัน พระอรหันต์ทั้งหลายเว้นขาดจากที่นอนสูงที่นอนใหญ่ ในวันนี้ แม่เราก้เว้นขาดจากที่นอนสูงที่นอนใหญ่ตลอดวันและคืนนี้เช่นเดียวกัน วิชาอุโบสถที่บุคคลพิจารณาตนเองกระทำตามพระอรหันต์ทั้งหลายรักษาแล้วอย่างนี้ ย่อมมีผลมาก มีอานิสงส์มาก มีความรุ่งเรืองมาก มีความแผ่ไพศาล</p> <p>พัต การสมาทานอุโบสถศีลแบบอริยอุโบสถ มีอานิสงส์มากที่สุดใน 3 ข้อเลยนะโม</p> <p>โม ใช่แล้วพัต คราวหน้าเราจะเรียนเรื่องอะไรกันอย่าลืมติดตามกันนะคะ</p> <p>พัต สวัสดีครับ</p> <p>โม สวัสดีค่ะ</p>
--	---	---

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 6
ธรรมศึกษา ชั้นโท
อธิบายสิกขาบท 8

	ภาพ	เสียง
1		<p>วิชาวินัย (อุโบสถศีล) ธรรมศึกษา ชั้นโท อธิบายสิกขาบท 8</p>
2	 	<p>พัต วันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง สิกขาบท 8 กันทีละข้อ เลยครับ</p> <p>โม เริ่มจากสิกขาบทข้อที่ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี แปลว่า เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ คำว่า ปาณะ แปลว่า สัตว์ หมายถึง มนุษย์ สัตว์ เดียรัจฉาน เป็ด สัตว์นรก อสุรกาย เทวดา และ พรหม สัตว์ทุกประเภท เมื่อเกิดมาแล้ว สุดท้ายก็ต้องตาย ความตายนั้นมี 2 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กาลมรณะ ความตายไปตามเวลาเพราะหมดกรรม หรือหมดอายุ 2. อกาลมรณะ ความตายในเวลาที่ไม่สมควร คือ ยังไม่ หมดกรรม ยังไม่หมดอายุ แต่ตายเพราะอกุศลที่ หนัก มาตตรอนหรือถูกฆ่า
3		<p>พัต แต่สำหรับเป็ด สัตว์นรก และอสุรกาย ย่อม ตายเพราะความสิ้นไปแห่งอกุศลกรรมที่ได้ทำไว้ ส่วนเทวดาและพรหม ย่อมตายเพราะความสิ้น ไปแห่งกุศลกรรมที่ได้ทำไว้ สัตว์ดังกล่าวมานี้ใคร ไม่สามารถจะฆ่าให้ตายได้ และเมื่อตายแล้วก็ไม่มี ทิ้งซากไว้ในนรกหรือวิมานของตน ดังนั้น เป็ด</p>

		<p>สัตว์นรก อสุรกาย เทวดา และพรหม จึงมีแต่กาลมรณะเท่านั้น ไม่มีกาลมรณะ</p> <p>โม ส่วนมนุษย์และสัตว์เคี้ยวเอื้องานทุกประเภท ย่อมมีความตายได้ทั้ง 2 อย่าง คือ กาลมรณะและอากาลมรณะ ดังนั้น สัตว์ที่จะถูกฆ่าตามลิขิตบาปนี้ จึงหมายถึงมนุษย์และสัตว์เคี้ยวเอื้องาน นับตั้งแต่ออยู่ในครรภ์ของมารดาหรือในไข่</p>
4		<p>พัต การทำให้ตายที่จัดว่าฆ่านั้นต้องมีเจตนา คือ ความตั้งใจที่จะทำให้ตาย อันมีเหตุมาแต่ความโลภอยากได้ทรัพย์หรือโทสะความโกรธต่อผู้นั้น</p> <p>กล่าวโดยสรุป เมื่อมีจิตคิดจะให้เขาตาย จะฆ่าเองใช้คนอื่นให้ฆ่า หาอุปกรณ์ในการฆ่า เช่น หายาพิษให้ดื่ม หรือพูดพรรณนาคุณความดีให้เขาเห็นดีเห็นงามแล้วฆ่าตัวตาย ทางพระพุทธศาสนา เรียกว่าฆ่าทั้งสิ้น ส่วนผู้ที่ทำให้สัตว์ตายโดยไม่เจตนา เช่น เดินเหยียบมดตาย เป็นอาทิ ไม่จัดว่าเป็นการฆ่า ศีลไม่ขาด แต่ทางโลก ย่อมมีโทษฐานทำให้ผู้อื่นตายโดยความประมาท</p>
5		<p>โม ชีวิตใคร ใครก็รักคะ ทางที่ดีอย่าประมาทจนไปทำร้ายชีวิตใครเลยจะดีกว่า แม้จะไม่ได้ตั้งใจก็ตามคะ มาต่อกันในลิขิตบาปข้อที่ 2 อทินนาทานา เวรมณี แปลว่า เจตนาถว้นจากการถือเอาวัตถุที่เจ้าของไม่ได้ให้</p> <p>วัตถุนั้นมี 2 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วัตถุที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น ที่ดิน เป็นต้น 2. วัตถุที่เคลื่อนที่ได้ เช่น มนุษย์ สัตว์ เงิน ทอง เป็นต้น

	<p>การถือเอาวัตถุที่เจ้าของไม่ได้ให้นั้น ถือเอาเองก็ดี ใช้ให้คนอื่นถือเอาก็ดี ศีลขาดเหมือนกัน</p> <p>แปลว่า เจตนาถว้นจากความประพฤติอันไม่ประเสริฐ หรือแปลทับศัพท์ว่า จากการประพฤติที่มีไซ่พรหมจรรย์</p> <p>เบญจศีล อัปมัญญา เมถุนวิริติ</p>	<p>การถือเอาวัตถุที่เคลื่อนที่ไม่ได้ ศีลขาด เมื่อเจ้าของเสียกรรมสิทธิ์ การถือเอาวัตถุที่เคลื่อนที่ได้ ศีลขาด เมื่อวัตถุนั้นเคลื่อนจากที่ที่ตั้ง การถือเอาวัตถุที่เจ้าของไม่ได้ให้นั้น ถือเอาเองก็ดี ใช้ให้คนอื่นถือเอาก็ดี ศีลขาดเหมือนกัน</p> <p>พัต สิกขาบทข้อที่ 3 อพรหมจรรย์ เวรมณี แปลว่า เจตนาถว้นจากความประพฤติอันไม่ประเสริฐ หรือแปลทับศัพท์ว่า จากการประพฤติที่มีไซ่พรหมจรรย์ คำว่า พรหมจรรย์ นั้นเป็นชื่อของ กุศลธรรม 10 อย่าง คือ ทาน เวยาวัจจะ เบญจศีล อัปมัญญา เมถุนวิริติ สทวารสันโดช วิริยะ องค์กรุโบสถ อริยมรรค และศาสนา แต่ในสิกขาบทนี้หมายถึง เมถุนวิริติ แปลว่า การงดเว้นจากเมถุน คือ งดจากการอภิรมย์สมสู่กัน รวมถึงการถูกเนื้อต้องตัวกันด้วยอำนาจแห่งราคะกิเลส หรือ การมีกิริยาท่าทางที่ส่อไปในทางร่วมประเวณีก็ทำไม่ได้</p>
6	<p>เว้นจากการพูดส่อเสียด พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้อด้วย</p> <p>คือ สุราและเมรัย อันเป็นเหตุเกิดความประมาท</p> 	<p>โม สิกขาบทข้อที่ 4 มุสาวาทา เวรมณี แปลว่า เจตนาถว้นจากการพูดเท็จ ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพใด สถานที่ใด สถานการณ์ใด หรือท่ามกลางบุคคลใด ก็จะไม่พูดเท็จทั้งที่รู้ว่าเท็จ เพราะเหตุแห่งตน เพราะเหตุแห่งบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุแห่งอามิสสินจ้าง ข้อนี้รวมถึงเว้นจากการพูดส่อเสียด พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้อด้วย</p> <p>พัต สิกขาบทข้อที่ 4 นี้รักษายากจึงเลยนะโม แต่พัตว่าถ้าตั้งใจจริงแล้ว ก็ไม่ยากเกินจะรักษาให้สำเร็จหรอกนะ</p> <p>โม ถูกต้องเลยพัต</p>

	<p>พัต ส่วนสิกขาบทข้อที่ 5 สุราเมรยมชชปมาทภูฐานา เวรมณี แปลว่า เจตนางดเว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นเหตุเกิดความประมาท แม้สิ่งเสพติดให้โทษผิดกฎหมายบ้านเมืองที่ ทำลายสุขภาพร่างกายและสติสัมปชัญญะ ก็ อนุโลมเข้าในสิกขาบทนี้ ตามหลักมหาปเทศว่า สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ แต่เข้ากับสิ่งที่ไม่ควร ชัด ต่อสิ่งที่ควร สิ่งนั้นไม่ควร</p> <p>โม แต่สิกขาบทยังไม่ครบแปดข้อ ยังเหลืออีก 3 ข้อ คะ ติดตามได้ในตอนต่อไปนะคะ สวัสดีค่ะ</p> <p>พัต สวัสดีครับ</p>
---	--

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 7
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
อธิบายสิกขาบท 8 (ตอนที่ 2)

	ภาพ	เสียง
1	<div style="text-align: center; background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> อธิบายสิกขาบท ๘ (ตอนที่ ๒) </div> <div style="text-align: center; background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> สิกขาบทข้อที่ ๖ วิกาลโภชนา เวรมณี </div> <div style="text-align: center; background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px;"> แปลว่า เจตนางดเว้นจากการ รับประทานอาหารในเวลาวิกาล </div> 	<p>โม ในตอนที่แล้ว เราได้เรียนรู้สิกขาบทข้อที่ 1 ถึง 5 คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปาณาติปาตา เวรมณี 2. อทินนาทานา เวรมณี 3. อพฺรหฺมจฺริยา เวรมณี 4. มุสาวาทา เวรมณี 5. สุราเมรยมชฺชปมาทฏฺฐานา เวรมณี <p>ในตอนนี้ มาเรียนรู้สิกขาบท 3 ข้อที่เหลือกันค่ะ</p> <p>พัต สิกขาบทข้อที่ 6 วิกาลโภชนา เวรมณี แปลว่า เจตนางดเว้นจากการรับประทานอาหารในเวลาวิกาล คำว่าอาหาร ในสิกขาบทนี้ได้แก่ โภชนะ คือ ข้าวสุกที่หุงจากธัญชาติ 7 ชนิด คือ ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวละมาน ข้าวฟ่าง ลูกเดือย หญ้ากึบแก๊ ขนมกุ่มมาสที่ทำด้วยแป้ง หรือถั่วและงา เมื่อลวงคั้นไปแล้วจะบูดเสีย สัตตุ ขนมห้าง เป็นของไม่บูด ปลา เนื้อ นมสด นมสั้ม และของเคี้ยว มีผลไม้และงาไม่มีมัน เป็นต้น</p>

<p>2</p>		<p>โม คำว่า รับประทานอาหาร หมายถึง การกลืนให้ ล่องลำคอลงไปหรืออมไว้ให้ค่อยๆ ละลาย ก็ไม่ได้เช่นกัน ส่วนคำว่า เวลา วิกาล ในพระสูตร เช่น สีทาสสูตร ที่ ทรงแสดงว่า การเที่ยวในเวลาวิกาลเป็น อบายมุขนั้น หมายถึง เวลาพระอาทิตย์ ตกดินจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น ในพระวินัย ปรับอาบัติปาจิตตีย์แก่พระภิกษุผู้ฉัน อาหารในเวลาวิกาล คือ ตั้งแต่เวลา เที่ยงวันจนถึงอรุณขึ้นวันใหม่ เวลา วิกาลในสิกขาบทนี้ หมายถึง เวลาวิกาล ในพระวินัย</p> <p>พัต เรื่องเวลานั้น ในอรรถกถาพรหมชาล สูตรว่า เวลารับประทานอาหารมี 2 เวลา คือ เวลาเช้า กำหนดตั้งแต่อรุณ ขึ้นจนถึงเที่ยงวัน เวลาเย็น กำหนด ตั้งแต่เที่ยงวันจนถึงพระอาทิตย์ตกดิน หลังจากนั้นจัดเป็นราตรีไม่ใช่เวลา รับประทานอาหาร ภิกษุและผู้สมานาน ศีล 8 ชื่อว่า มีอาหารมือเดียว คือ มือ เช้า ตั้งแต่อรุณขึ้นจนถึงเที่ยงวัน แม้จะ ฉันหรือรับประทานอาหารถึง 10 ครั้ง ก็จัดว่า ฉันหรือรับประทานอาหารมือเดียว</p>
<p>3</p>		<p>โม แบบนี้ก็แปลว่า ตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้น จนถึงก่อนเที่ยงจะกินเยอะ กินจุแค่ไหน ก็ไม่ผิดไข่ม้อย</p>

	 <div data-bbox="268 779 826 1048" style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> <p>ศึกษาบทข้อที่ ๗ นัจจคีตวาทิตวิสุททสุสนา มาลาคนธวิเลปนธารณมณทณวิภูสนฎานา เวมณี</p> </div> <div data-bbox="268 1160 826 1429" style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px;"> <p>แปลว่า เจตนางดเว้นจากการฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี</p> </div>	<p>พัต ไข่แล้ว แต่กินพอประมาณดีกว่านะ เดี่ยวจุก เอาละ มาต่อกันที่สิกขาบทข้อ ที่ 7</p> <p>นัจจคีตวาทิตวิสุททสุสนา มาลาคนธ วิเลปนธารณมณทณวิภูสนฎานา เววมณี</p> <p>แปลว่า เจตนางดเว้นจากการฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี และการดูการ เล่นอันเป็นข้าศึกต่อศาสนา จากการตัด ทรงประดับตกแต่งร่างกายด้วยดอกไม้ ของหอมและเครื่องประเทืองผิว ซึ่งเป็น เหตุแห่งการแต่งตัว</p>
4	 <div data-bbox="268 1585 826 1899" style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> <p>นัจจจะ แปลว่า การฟ้อนรำ ข้อนี้ห้าม ๓ อย่าง</p> </div>	<p>ซึ่งคำว่า นัจจจะ แปลว่า การฟ้อนรำ ข้อนี้ห้าม 3 อย่าง คือ 1. ฟ้อนรำเอง 2. ให้คนอื่น ฟ้อนรำ 3. ดูการฟ้อนรำ</p> <p>คิตะ การขับร้อง วาทิตะ การประโคม ก็ห้ามกิริยาทั้ง 3 อย่างนั้นเหมือนกัน หมายความว่า ทำอย่างใดอย่างหนึ่งก็ ผิดศีลทั้งนั้น</p>

<p>๑. เพื่อนรำเอง ๒. ให้คนอื่นเพื่อนรำ ๓. ดูการเพื่อนรำ</p> 	<p>ส่วนคำว่า มालา แปลว่า ดอกไม้ หมายถึง ดอกไม้ทุกชนิด รวมถึงที่ร้อยเป็นพวงมาลัยด้วย</p> <p>คำว่า คันธะ แปลว่า ของหอม หมายถึง ของหอมทุกชนิด</p> <p>คำว่า วิเลปะนะ แปลว่า การประเทืองผิว หมายถึง ทำผิวให้สวยงาม</p> <p>คำว่า ธารณะ แปลว่า การทรง หมายถึง การใช้ดอกไม้และของหอม</p> <p>คำว่า มัตถะนะ แปลว่า ตกแต่ง หมายถึง การเสริมความงาม ทำร่างกายส่วนที่พร่องให้เต็ม</p> <p>คำว่า วิภูสะนะ แปลว่า ประดับ หมายถึง ความยินดีหรือมีรสนิยมในการใช้สิ่งเหล่านั้น</p> <p>คำว่า ฐานาหรือฐานะ แปลว่า เป็นเหตุ หมายความว่า การใช้ดอกไม้เป็นต้น ประดับร่างกายเป็นเหตุให้ศีลขาด ผู้ถือศีล 8 หรืออุโบสถศีล ต้องงดเว้นอย่างเด็ดขาด</p> <p>ถัด</p> <p>ต่อไปเป็นเป็นสิกขาบทข้อที่ 8 ข้อสุดท้ายแล้วครับ อุจจาसनมหาสนา เวมณี แปลว่า เจตนางดเว้นจากที่นอนที่นั้งสูง และที่นอนที่นั้งใหญ่</p> <p>คำว่า อุจจาสะยะนะ แปลว่า ที่นอนที่นั้งสูง หมายถึง ที่นอนที่นั้งมีเท้าสูงเกินประมาณที่กำหนด คือ เก้าอี้มีเท้าสูง</p>
<p>คำว่า ฐานาหรือฐานะ แปลว่า เป็นเหตุ หมายความว่า การใช้ดอกไม้ เป็นต้น ประดับร่างกายเป็นเหตุให้ศีลขาด</p>	
<p>ผู้ถือศีล ๘ หรืออุโบสถศีล ต้องงดเว้นอย่างเด็ดขาด</p> 	

<p>6</p>	 <div data-bbox="268 786 821 1070" style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px; border-radius: 10px; text-align: center;"> <p>ธรรม ที่เป็นเกราะกำบังศีล ให้พ้นจากความขาด และ ความเศร้าหมอง</p> <p>มี ๕ ประการ คือ</p> </div> <div data-bbox="268 1122 821 1377" style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px; border-radius: 10px;"> <p>๑. อับปิจฉตา ความเป็นผู้ปรารถนาน้อย</p> <p>๒. สันตฤทธิตา ความเป็นผู้สันโดษด้วยปัจจัย ๔</p> </div> 	<p>โม แต่ก็เชื่อว่าศีลจะรักษาได้ง่าย เพราะยังมี อีกเหตุปัจจัยที่จะทำให้ศีลขาดได้ง่าย เช่นกันค่ะ เหตุที่จะทำให้ศีลขาดที่สำคัญ คือ ลาม ยศ ญาติ บุตรธิดา คู่ครอง อวัยวะและชีวิตของตน การจะรักษาศีล ให้บริสุทธิ์ได้ ผู้รักษาต้องตั้งมั่นอยู่ในสัป ปุริสานุสสติธรรมว่า บุคคลพึงยอมสละ ทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ พึงสละอวัยวะ เพื่อรักษาชีวิต พึงสละทั้งทรัพย์ อวัยวะ และชีวิต เพื่อรักษาธรรม</p> <p>พัต แต่ก็มีเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยทำให้ สามารถรักษาศีลได้บริสุทธิ์เช่นกัน</p> <p>นะครับ</p> <p>ธรรมที่เป็นเกราะกำบังศีลให้พ้นจาก ความขาดและความเศร้าหมอง มี 5 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อับปิจฉตา ความเป็นผู้ปรารถนาน้อย 2. สันตฤทธิตา ความเป็นผู้สันโดษด้วย ปัจจัย 4 3. สัลলেখตา ความเป็นผู้ขัดเกลาภิเลส 4. ปวิเวกตา ความเป็นผู้สงัดจากกิเลส 5. อิทมัตถิตตา ความเป็นผู้ต้องการบุญ กุศล <p>โม สิกขาบททั้ง 8 นี้จะรักษาได้ง่ายหรือ ยาก ขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงของเราค่ะ</p> <p>พัต ใช่แล้วครับ แล้วพบกันใหม่ในตอนหน้า</p> <p>นะครับ สวัสดีครับ</p> <p>โม สวัสดีค่ะ</p>
----------	---	--

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 8
 ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
 อุโบสถศีลในพระสูตรและอรรถกถา

	ภาพ	เสียง
1		<p>โม</p> <p>วันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง อุโบสถศีลในพระสูตรและอรรถกถา กันค่ะ</p> <p>พัต</p> <p>วันอุโบสถที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ กล่าวตามพระบาลีในจตุมหาราชสูตร ติกนิบาต อังคุตตรนิกาย ใจความในพระสูตรนั้นโดยย่อว่า ภิกษุทั้งหลาย ในดิถีที่ 8 ที่ 14 และที่ 15 แห่งปักข์ เทพบริวารของท้าวมหาราชทั้ง 4 ออกตรวจตราโลกมนุษย์ว่า มนุษย์จำนวนมากยังปฏิบัติชอบต่อบิตามารดา สมณะ พราหมณ์ ผู้ใหญ่ในสกุล ยังอยู่จำ ยังเพียรทำอุโบสถ และยังทำบุญทั้งหลายอยู่หรือไม่?</p>
2		<p>โม</p> <p>ถ้าพบว่าจำนวนน้อยที่ปฏิบัติอย่างนั้นก็จะนำไปแจ้งแก่เหล่าเทพผู้มาประชุมกันที่ธรรมสภาสุธัมมาในดาวดึงส์เทวโลก เทพเหล่านั้นก็จะเสียใจว่า หมู่เทพจะมีจำนวนลดลง หมู่อสูรจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ถ้าพบว่ามนุษย์ที่ปฏิบัติชอบมีจำนวนมาก ก็จะดีใจว่า หมู่เทพจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น หมู่อสูรจะมีจำนวนลดลง</p>

	<p>เมื่อจะให้กำลังใจเหล่าเทพ ชั้นดาวดึงส์ ได้ภษิตว่า แม่ผู้ใดปรารถนา จะเป็นเช่นเรา</p> 	<p>พัต ภิษิตทั้งหลาย เรื่องเคยมีมาแล้ว จอม เทพพระนามว่า สักกะ เมื่อจะให้ กำลังใจเหล่าเทพชั้นดาวดึงส์ ได้ภษิต ว่า แม่ผู้ใดปรารถนาจะเป็นเช่นเรา ผู้นั้น พึงเข้าจำอุโบสถประกอบด้วยองค์ 8 ตลอดดลิตีที่ 14 ที่ 15 ที่ 8 แห่งปักข์ และตลอดปาฏิหาริย์ปักข์เถิด</p>
<p>3</p>	 	<p>โม ในพระสูตรนี้ แสดงว่า อุโบสถศีลมี 2 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.อุโบสถศีลที่สมาทานตลอดวันหนึ่ง และคืนหนึ่ง ในวันขึ้น 8 ค่ำ แรม 8 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ แรม 15 ค่ำ ในเดือนเพ็ญ หรือ แรม 14 ค่ำ ในเดือนขาด เรียกว่า ปกติอุโบสถ 2.อุโบสถศีลที่สมาทานตลอดเวลา 3 เดือน ในฤดูฝน เหมือนธรรมเนียม จำพรรษาของพระภิกษุ เรียกว่า ปาฏิ หาริย์อุโบสถ <p>พัต ในอรรถกถา มีคำอธิบายพระบาลีว่า อุโปสถ์ อุปวสนติ ปฏิชาคนโรนติ ว่า มนุษย์ ทั้งหลายอยู่จำอุโบสถและกระทำ ปฏิชาครอุโบสถ และอธิบายวิธีปฏิบัติ ปฏิชาครอุโบสถว่า มนุษย์ทั้งหลายยอม ทำปฏิชาครอุโบสถด้วยการรับและการ ส่งวันอุโบสถ 8 วันใน 1 เดือน เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.เมื่อจะสมาทานอุโบสถศีลในวัน 5 ค่ำ ต้องเริ่มรักษาตั้งแต่วัน 4 ค่ำ เป็น การต้อนรับอุโบสถ และรักษาในวัน 6 ค่ำด้วย เป็นการส่งอุโบสถ

	<p>๔. เมื่อจะสมათานอุโบสถศีลในวัน ๑๕ ค่ำ ต้องเริ่มรักษาตั้งแต่วันที่ ๑๔ ค่ำ</p>	<p>2.เมื่อจะสมათานอุโบสถศีลในวัน 8 ค่ำ ต้องเริ่มรักษาตั้งแต่วันที่ 7 ค่ำ เป็นการต้อนรับอุโบสถ และรักษาในวัน 9 ค่ำด้วย เป็นการส่งอุโบสถ</p> <p>3.เมื่อจะสมათานอุโบสถศีลในวัน 14 ค่ำ ต้องเริ่มรักษาตั้งแต่วันที่ 13 ค่ำ เป็นการต้อนรับอุโบสถ และรักษาในวัน 15 ค่ำด้วย เป็นการส่งอุโบสถ</p> <p>4.เมื่อจะสมათานอุโบสถศีลในวัน 15 ค่ำ ต้องเริ่มรักษาตั้งแต่วันที่ 14 ค่ำ เป็นการต้อนรับอุโบสถ และรักษาในวันแรม 1 ค่ำด้วย เป็นการส่งอุโบสถ</p>
<p>4</p>		<p>โม โดยนัยดังกล่าวนี้ อุโบสถศีลที่มาใน พระสูตรและอรรถกถา มี 3 ประเภท คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ปกติอุโบสถ ได้แก่ อุโบสถศีลที่สมათานตลอดวันหนึ่งและคืนหนึ่งในวันที่กำหนดไว้ 2.ปาฏิหาริย์อุโบสถ หรือบางแห่งเรียกว่า ปาฏิหาริกอุโบสถ ได้แก่ อุโบสถศีลที่สมათานตลอด 3 เดือน เหมือนธรรมเนียมจำพรรษาของภิกษุสงฆ์ 3.ปฏิชาครอุโบสถ ได้แก่ อุโบสถศีลที่สมათานด้วยการรับและการส่งวันอุโบสถ 8 วัน ใน 1 เดือน <p>พัต เราก็ได้รู้จักอุโบสถศีลกันไปอย่างละเอียดแล้วนะครับ ในตอนหน้าจะเรียนเรื่องอะไรกันต่อ อย่าลืมติดตามนะครับ สวัสดีครับ</p> <p>โม สวัสดีค่ะ</p>

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 9
 ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ระเบียบพิธีสมათานอุโบสถศีล

	ภาพ	เสียง
1	<div data-bbox="268 696 823 969" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> ระเบียบพิธีสมათานอุโบสถศีล </div> <div data-bbox="268 1081 823 1384" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> พระอรรถกถาจารย์ กล่าวไว้ใน อรรถกถาอุโบสถสูตรว่า บุคคลผู้จะเข้าอยู่จำอุโบสถศีล </div> <div data-bbox="268 1496 823 1771" style="background-color: #4a90e2; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> พึงตั้งใจว่า พรุ่งนี้เราจักรักษาอุโบสถ ตรวจตราการทำอาหาร เป็นต้น </div>	<p>โม สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่เราควรเรียนรู้เกี่ยวกับอุโบสถศีลก็คือ ระเบียบพิธีสมათานอุโบสถศีล ค่ะ</p> <p>พัต พระอรรถกถาจารย์กล่าวไว้ในอรรถกถาอุโบสถสูตรว่า บุคคลผู้จะเข้าอยู่จำอุโบสถศีลนั้น พึงตั้งใจว่า พรุ่งนี้เราจักรักษาอุโบสถ ตรวจตราการทำอาหารเป็นต้น ตั้งแต่นี้ไป ตั้งแต่วันนี้ สั่งการงานให้เรียบร้อยว่า ท่านทั้งหลายจงทำสิ่งนี้ และสิ่งนี้</p> <p>เวลาเข้าตู่ในวันอุโบสถ พึงเปล่งวาจาสมათานองค์อุโบสถ ในสำนักของภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก หรืออุบาสิกาก็ได้ ซึ่งเป็นผู้รู้จักลักษณะของศีลอุโบสถ ถ้าไม่รู้ภาษาบาลี พึงอธิษฐานว่า ข้าพเจ้าอธิษฐานอุโบสถที่พระพุทธรูปเจ้าทรงบัญญัติไว้ เมื่อไม่มีผู้อื่น พึงอธิษฐานด้วยตนเองก็ได้ ในการอธิษฐานด้วยตนเองนั้น ให้ออกเสียงเปล่งวาจาด้วยเมื่อเข้าอยู่จำอุโบสถแล้ว ไม่ควรจัดแจงการงานใดๆ ที่เกี่ยวกับการเบียดเบียนผู้อื่น ควรให้เวลาผ่านไปด้วยการไหว้พระ สวดมนต์ และบำเพ็ญจิตภาวนา</p>

<p>2</p>	 <p>คำบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>อิมิณา สกกาเรน พุทฺธํ อภิปูชยามิ อิมิณา สกกาเรน ฌมฺมํ อภิปูชยามิ อิมิณา สกกาเรน สงฺฆํ อภิปูชยามิ</p> <p>อชฺช โภณโต ปกฺขสฺส อญฺญมฺหิทิวโส</p> <p>๑๔ คำ ให้ว่า “จาทุทฺทสีทิวโส” ๑๕ คำ ให้ว่า “ปณฺณรสีทิวโส”</p>	<p>โม เมื่อถึงวันอุโบสถ 8 คำ 14 คำ หรือ 15 คำ ผู้รักษาอุโบสถนำภัตตาหารคาวหวานไปทำบุญที่วัดซึ่งอยู่ใกล้บ้าน หรือที่ตนศรัทธาเลื่อมใส หลังจากที่พระสงฆ์ทำวัตรเช้าเสร็จแล้ว ฟังเริ่มกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยว่า</p> <p>อิมิณา สกกาเรน พุทฺธํ อภิปูชยามิ อิมิณา สกกาเรน ฌมฺมํ อภิปูชยามิ อิมิณา สกกาเรน สงฺฆํ อภิปูชยามิ</p> <p>อรหํ สมมาสมพุทฺธโร ภควา พุทฺธํ ภควนฺตํ อภิวาเทมิ (กราบ)</p> <p>สฺวากุขาโต ภควตา ฌมฺโม ฌมฺมํ นมสฺสามิ (กราบ)</p> <p>สุปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ สงฺฆํ นมามิ (กราบ)</p> <p>พัต ต่อจากนั้น ผู้เป็นหัวหน้าฟังคุณเขาประนมมือกล่าวคำประกาศอุโบสถ ดังนี้</p> <p>อชฺช โภณโต ปกฺขสฺส อญฺญมฺหิทิวโส (14 คำ ให้ว่า “<u>จาทุทฺทสีทิวโส</u>” 15 คำ ให้ว่า “<u>ปณฺณรสีทิวโส</u>”)</p> <p>เอวรฺุโป โช โภณโต ทิวโส พุทฺธเชน ภควตา ปณฺณตตสฺส ฌมฺมสฺสวณฺสส เจว ตทตถาย อุปาสกอุปาสิกานํ อุโปสถกมฺมสฺส จ กาโล โหติ ฯ หนท มยํ โภณโต สพุเพ</p> <p>อิธ สมากตา ตสฺส ภควโต ฌมฺมานุชฺชมฺมปฏิบัติยา ปุชนตถาย อิมณฺจ รต</p>
----------	--	---

		ดี อิมฉจ ทิวส์ อุโปสถ์ อุปวสีสสามาติ กาลปริจเฉท กต วา ตั ตั เวมณั อารมณั กริตวา อวิกขิตตจิตตา หุตวา สกุกจจំ อุโปสถกานิ สมาทียะย ยาม อีทิสั ทิ อุโปสถกาลั สมบตตานั อมหากั ชีวิตั มา นิรตถกั โหตุฯ
3	<div data-bbox="268 779 821 1025" style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> ข้าพเจ้า ขอประกาศเริ่มเรื่องความที่จะได้ สมาทานรักษาอุโบสถตามกาลสมัย </div> <div data-bbox="268 1137 821 1444" style="background-color: #4a86e8; padding: 10px; text-align: center;"> <div style="background-color: white; border-radius: 50%; width: 60px; height: 60px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 0 auto;"> พร้อมด้วย องค์ ๘ ประการ </div> </div> <div data-bbox="268 1608 821 1881" style="background-color: #4a86e8; padding: 10px; text-align: center;"> บัดนี้ ขอกุศลอันยิ่งใหญ่ คือตั้งจิตสมาทานอุโบสถ จงเกิดมีแก่ทั้งหลาย </div>	โม ข้าพเจ้า ขอประกาศเริ่มเรื่องความที่จะ ได้สมาทานรักษาอุโบสถตามกาลสมัย พร้อมด้วยองค์ 8 ประการ ให้สาธุชนที่ จะตั้งจิตสมาทานทราบทั่วกันก่อนแต่จะ สมาทาน ณ บัดนี้ ด้วยวันนี้ เป็นวันอัฐมี คติที่ 8 (วันจา ตุทสี่ คติที่ 14, วันปณณรสี่ คติที่ 15) แห่งปักษ์มาถึงแล้ว ก็แลวันเช่นนี้ เป็น กาลที่จะพึงธรรมและทำการรักษา อุโบสถ เพื่อประโยชน์แห่งการพึงธรรม บัดนี้ ขอกุศลอันยิ่งใหญ่ คือตั้งจิต สมาทานอุโบสถ จงเกิดมีแก่เรา ทั้งหลาย บรรดามาประชุม ณ ที่นี้ เรา ทั้งหลายพึงมีจิตยินดีว่าจะรักษาอุโบสถ อันประกอบด้วยองค์ 8 ประการ วัน หนึ่งกับคืนหนึ่ง ณ เวลานั้นแล้ว จงตั้ง จิตคิดงดเว้นไกลจากการทำชีวิตสัตว์ให้ ตกล่วงไป คือฆ่าสัตว์เองและใช้ให้คนอื่น ฆ่า 1 เว้นจากถือเอาสิ่งของที่เจ้าของ ไม่ให้ คือลักและฉ้อ และใช้ให้ลักและ ฉ้อ 1 เว้นจากอพรมจรรย์ 1 เว้น

		<p>จากพูดคำเท็จคำไม่จริงและล่อลวงอำพรางท่านผู้อื่น 1 เว้นจากตีมิทินซึ่งสุราเมรัย สารพัดน้ำกลั่นน้ำดอง อันเป็นของให้ผู้ดื่มแล้วเมา ซึ่งเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความประมาท 1</p>
4	 <p>เว้นจากบริโภคอาหารในเวลาวิกาล</p> <p>จงทำความเว้นองค์ที่จะพึงเว้น ๘ ประการนี้เป็นอารมณ์ อย่ามีจิตฟุ้งซ่านส่งไปในที่อื่น</p> <p>จงอย่าล่องไปปราศจากประโยชน์เลย</p>	<p>พัต เว้นจากบริโภคอาหารในเวลาวิกาล ตั้งแต่พระอาทิตย์เที่ยงแล้วไปจนถึงเวลาอรุณขึ้นใหม่ 1 เว้นจากพ้อนรำ ขับร้อง และประโคมดนตรี และดูการเล่นบรรดาเป็นข้าศึกแก่กุศล และทัตถงระเบียบดอกไม้ ลูบไล้ทาตัวด้วยของหอม เครื่องย้อมเครื่องแต่ง และประดับร่างกายด้วยเครื่องอาภรณ์วิจิตรงดงามต่างๆ 1 เว้นจากนั่งนอนเหนือที่นั้งที่นอนอันสูงมีเตียงตั้งเท้าสูงกว่าประมาณ และที่นั้งที่นอนอันใหญ่ภายในมีนุ่นและสำลี และเครื่องลาดอันวิจิตรงดงาม 1 จงทำความเว้นองค์ที่จะพึงเว้น 8 ประการนี้เป็นอารมณ์ อย่ามีจิตฟุ้งซ่านส่งไปในที่อื่น จงสมาทานองค์อุโบสถ 8 ประการนี้โดยเคารพเถิด เพื่อบูชาพระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า นั้น ด้วยข้อปฏิบัติอย่างยิ่ง ตามกำลังของเราทั้งหลายซึ่งเป็นภคุหัสส์ ชีวิตแห่งเราทั้งหลายเป็นมาถึงวันอุโบสถนี้ จงอย่าล่องไปปราศจากประโยชน์เลย</p>
5		<p>โม / พัต สาธุ...</p>

	<p>โม ระเบียบพิธีสมททานอุโบสถศีล ยังไม่จบ นะคะ ยังมีการกล่าวคำอาราธนาอุโบสถ ศีลด้วย ติดตามต่อในตอนหน้า นะคะ สวัสดีค่ะ</p> <p>พัต สวัสดีครับ</p>
--	---

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 10
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ระเบียบพิธีสมาทานอุโบสถศีล (ตอนที่ 2)

	ภาพ	เสียง
1	<div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> ระเบียบพิธีสมาทานอุโบสถศีล (ตอนที่ ๒) </div> <div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> คำอาราธนาอุโบสถศีล ทุติยมปิ มยํ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห อฏฺฐงฺคสมฺนนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม </div> <div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; text-align: center;"> เสร็จแล้ว พึงตั้งใจรับสรณคมน์ และอุโบสถศีลโดยเคารพ โดยว่าตามพระสงฆ์ ดังนี้ </div>	<p> พัด ในตอนที่แล้วเราได้เรียนเรื่องระเบียบพิธีสมาทานอุโบสถศีล การกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยกันไปแล้ว </p> <p> ต่อจากนั้น ให้กล่าวคำอาราธนาอุโบสถศีลพร้อมกัน ดังนี้ </p> <p> มยํ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห อฏฺฐงฺคสมฺนนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม </p> <p> ทุติยมปิ มยํ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห อฏฺฐงฺคสมฺนนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม </p> <p> ตติยมปิ มยํ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห อฏฺฐงฺคสมฺนนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม </p> <p> เสร็จแล้ว พึงตั้งใจรับสรณคมน์และอุโบสถศีลโดยเคารพ โดยว่าตามพระสงฆ์ ดังนี้ </p> <p> นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส </p> <p> พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ รมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ </p> <p> ทุติยมปิ พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ทุติยมปิ รมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ ทุติยมปิ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ ตติยมปิ พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ตติยมปิ รมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ </p>

	<p>นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส</p>	<p>ตติยมปิ สงฆ์ สรณํ คจฺจามิ</p>
<p>2</p>	 <p>พระสงฆ์ว่า ตีสรณคมนํ นิฏฐิตํ</p> <p>อุโบสถศีล ๘ ข้อ</p> <p>ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ อทินนาทานา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ</p> <p>เมื่อรับศีลจบแล้ว ฟังกล่าว ตามพระสงฆ์</p> <p>อานิสงส์ของศีล</p> <p>สีเลน สุกฺติ ยนฺติ สีเลน โภคสมฺปทา สีเลน นิพฺพุตี ยนฺติ ตสฺมา สีลํ วิโสธเย</p>	<p>โม เมื่อพระสงฆ์ว่า ตีสรณคมนํ นิฏฐิตํ พึงรับพร้อมกันว่า อาม ภนฺเต ต่อจากนั้น พึงรับอุโบสถศีลทั้ง 8 ข้อ ดังนี้</p> <p>ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ อทินนาทานา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ อปฺพรหมจฺริยา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ มุสฺสาวาทา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ สุรฺราเมรยมชฺชปมาทญฺญานา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ วิกาลโภชนา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ นจฺจคิตฺวาติตฺวิสุทฺทสฺสนา มาลาคนฺธวิเลปน ธารณมณฺฑนวิภูสฺนญฺยานา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ อุจฺจาสยนมหาสยนา เวรมณี สิกขาปทํ สมาธิยามิ</p> <p>พัด เมื่อรับศีลจบแล้ว ฟังกล่าวตาม พระสงฆ์ว่า อิมํ อญฺญุจฺจสมนฺนาคตํ พุทฺธปณฺญตฺตํ อุโปสถํ อิมญจ รตฺตี อิมญจ ทิวสํ สมฺมเทว อภิรฺกฺขิตฺตุ สมาธิยามิ ต่อจากนั้นพระสงฆ์จะกล่าวต่อไปว่า อี มานิ อญฺฐ สิกขาปทานิ อุโปสถสีลวเสน สาธุกํ กตฺวา อปฺปมาเทน รกฺขิตฺตพฺพานิ ให้รับพร้อม กันว่า อาม ภนฺเต ต่อจากนั้น พระสงฆ์จะกล่าว สรุปรูปานิสงส์ของศีลต่อไปว่า</p>

		<p>สี่เลน สุคติ ยนฺติ สี่</p> <p>เลน โภคสมปทา</p> <p>สี่เลน นิพพุติ ยนฺติ ตสฺมา สีสํ วิโสธเย</p>
3	<div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>ต่อจากนั้นให้ตั้งใจฟัง พระธรรมเทศนา</p> </div> <div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px;"> <p>เมื่อรักษาครบ เวลาวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง หรือตามที่กำหนดแล้ว การรักษาอุโบสถศีลก็สิ้นสุดลง</p> </div>	<p>โม เป็นอันจบพิธีสมาทานอุโบสถศีลเพียง เท่านี้ค่ะ ต่อจากนั้น ให้ตั้งใจฟังพระ ธรรมเทศนาหรือมนสิการกรรมฐาน บำเพ็ญจิตภาวนาต่อไป เมื่อรักษาครบ เวลาวันหนึ่งกับคืนหนึ่งหรือตามที่ กำหนดแล้ว การรักษาอุโบสถศีลก็ สิ้นสุดลง</p> <p>ปัต พัดตั้งใจเลยว่า ทุกวันพระ พัดจะ สมาทานและรักษาอุโบสถศีลให้ได้ตามที่ตั้งใจไว้</p> <p>โม ดีจังเลย อนุโมทนาด้วยจะพัด แล้วพบ กันใหม่ในตอนหน้านะคะ สวัสดีค่ะ</p> <p>ปัต สวัสดีครับ</p>

วิชาวินัย (อุโบสถศีล) คลิป 11
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
หลักการใช้คำว่า มิ หรือ มะ

	ภาพ	เสียง
1	<div style="text-align: center; background-color: #4a86e8; color: white; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> หลักการใช้คำว่า มิ หรือ มะ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start;"> <div style="width: 45%;"> <p>โดยมีหลักการใช้</p> <p>๑ คำว่า “มิ” ให้ใช้ในกรณีที่เป็นการกระทำเฉพาะตนไม่สามารถให้คนอื่นกระทำแทนได้</p> </div> <div style="width: 45%; text-align: center;"> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start; margin-top: 10px;"> <div style="width: 45%;"> <p>๒ คำว่า “มะ” ให้ใช้ในกรณีที่เป็นการกระทำร่วมกัน</p> </div> <div style="width: 45%; text-align: center;"> </div> </div>	<p>โม วันนี้เราจะมาเรียนรู้หลักการใช้คำว่า มิ หรือ มะ กันค่ะ</p> <p>พัต พัดก็สงสัยเหมือนกันนะ โม ว่าคำว่า มิ หรือ มะ เนี่ย เขาใช้กันยังไง</p> <p>โม ในการกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย คำนมัสการพระรัตนตรัย คำอาราธนาศีล และคำสมาทานศีล เป็นต้น ให้คำนึงถึงคำกิริยาซึ่งจะบ่งบอกถึงการกระทำของผู้กล่าวว่าเป็นการกระทำเฉพาะตน หรือเป็นการกระทำร่วมกัน โดยมีหลักการใช้ ดังนี้ค่ะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำว่า “มิ” ให้ใช้ในกรณีที่เป็นการกระทำเฉพาะตน ไม่สามารถให้คนอื่นกระทำแทนได้ เช่น อภิภูชยามิ อภิวาเทมิ นมสุขามิ นมามี สมอาทิตย์ามิ เป็นต้น 2. คำว่า “มะ” ให้ใช้ในกรณีที่เป็นการกระทำร่วมกัน เช่น อภิภูชยามม อภิวาเทมม นมสุขามม นมามม สมอาทิตย์ามม เป็นต้น <p>พัต อย่างนี้เอง พัดเข้าใจแล้วจ้าโม</p>
2		สิ่งที่ชาวพุทธควรเว้นและควรปฏิบัติ

	<p>สิ่งที่ชาวพุทธควรเว้นและควรปฏิบัติ</p> 	<p>โม ผู้สมาทานอุโบสถศีล สตรี เรียกว่า อุบาสิกา บุรุษ เรียกว่า อุบาสก แปลว่า ผู้ใกล้ชิดพระรัตนตรัย หรือ แม้แต่พุทธศาสนิกชน คือ ผู้ นับถือพระพุทธศาสนาทั่วไป ควร งดเว้นและปฏิบัติตามพระพุท พจน์ที่ตรัสไว้ในจันฑาลสูตร ปัญจกนิบาต อังคุตตรนิกายว่า อุบาสก ผู้ประกอบด้วยธรรม 5 ประการ เป็นอุบาสกอย่างเลว เศร้าหมอง ชั้นต่ำ ธรรม 5 ประการ คือ 1. ไม่มีศรัทธา 2. ไม่มีศีล 3. ตีนขาว เชื่อมงคล 4. แสวงหาเขตบุญภายนอก พระพุทธศาสนา 5. ทำการ สนับสนุนในศาสนานั้น</p> <p>พัต อุบาสกผู้ประกอบด้วยธรรม 5 ประการ เป็นอุบาสกแก้ว อุบาสก ปทุม อุบาสกบุญตริก ธรรม 5 ประการ คือ 1. มีศรัทธา 2. มีศีล 3. ไม่ตีนขาว ไม่เชื่อมงคล เชื้อ กรรม 4. ไม่แสวงหาเขตบุญนอก พระพุทธศาสนา 5. ทำการสนับสนุนใน พระพุทธศาสนา</p>
3		<p>โม คำว่า ไม่มีศรัทธา คือ ไม่เชื่อว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง บริสุทธิ์จริง ธรรมที่ตรัสว่า ทำอันตราย ไม่ทำ อันตรายจริง ธรรมที่ตรัสว่า ทำให้</p>

	 	<p>พันทุขซ์ ไม่ทำให้พันทุขซ์จริง คำว่า ไม่มีศีล คือ ไม่มีศีล 5 หรือ สุจริต 10 ประการ</p> <p>พัน ส่วนคำว่า ตื่นข่าว คือ ตื่นตระหนก กับคำของคนโง่ว่า สิ่งนี้มีด้วยเหตุนี้ ไม่มีด้วยเหตุนี้ เช่น เชื่อว่า เลขนี้เป็นมงคล เลขนั้นไม่เป็นมงคล คำว่า เชื่อมงคล คือ เชื่อว่า ได้ดูสิ่งนี้</p> <p>ได้ฟังเสียงนี้ ได้สัมผัสสิ่งนี้ จะกำจัดทุกขโศกโรคมภัยอุปสรรค เสนียด จัญไรให้หมดไป และทำให้ชีวิตมีความสุขมีความเจริญก้าวหน้าได้</p>
4		<p>โม เหมือนเวลาที่ใครบอกว่า มีของขลังให้ไปกราบไหว้บูชา แล้วจะโชคดี พันเคราะห์ ได้ลาภ ได้เลขเด็ด ไข่ม้อยจะพัด</p> <p>พัน ไข่ม้อยแล้วโม พอได้ยินเข้าก็ตื่นตื่นเชื่อไปตามสิ่งที่ได้ยินทันที แบบนี้คือการตื่นข่าว เชื่อมงคล</p> <p>โม ส่วนคำว่า ไม่เชื่อกรรม คือ ใส่ใจแต่เรื่องมงคลดังกล่าว ไม่ใส่ใจเรื่องกรรม คือ การกระทำของตนเอง อุบาสกอุบาสิกา หรือ พุทธศาสนิกชน</p> <p>ทั่วไป ควรเว้นจากกรรม 5 ประการแรกอันเป็นอกุศล และควรปฏิบัติตามกรรม 5 ประการหลังอันเป็นกุศล เพื่อเพิ่มพูนสัมมาทิฐิ ปัญญาเห็นชอบให้เกิดขึ้นแก่ตน ย่อม</p>

<p>อุบาสก อุบาสิกา หรือ พุทธศาสนิกชนทั่วไป ควรตเว้นจาก ธรรม ๕ ประการแรก อันเป็นอกุศล</p> 	<p>เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความเกื้อกูล เพื่อ ความสุขแก่การดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง</p> <p>พัต ไซ้แล้วครับ ไม่มีสิ่งใดจะดลบันดาล ชีวิตเราให้ดีขึ้นหรือร้ายได้ นอกจาก การกระทำของเราเองนะครับ แล้ว ติดตามกันใหม่ในตอนหน้าครับ สวัสดีครับ</p> <p>โมะ สวัสดีค่ะ</p>
---	--

สตอรี่บอร์ดวิชาศาสนพิธีชั้นตรี 18 คลิป
ศาสนพิธี คลิป 1
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
อาร์มภท

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 อาร์มภท
2		ก้อง เหมอนี่เราต้องเรียนวิชาศาสนพิธีกัน ด้วยเธอ นาน นาน ก็ใช่ล่ะสิ ก้อง ถามทำไมเธอ ก้อง เราแค่สงสัย ว่าทำไมต้องเรียนวิชานี้ด้วย มันคืออะไร สำคัญยังไงเธอ นาน เอ่อ... นั่นสิ นานก็สงสัย แต่จะถามใครดี ล่ะ? ครู ถามครูก็ได้ ก้อง นาน ก้อง / นาน อ๋อ คุณครูมา ครู ก่อนอื่น ต้องรู้จักคำว่า ศาสนพิธี ก่อน
3		ศาสนพิธี ได้แก่ แบบอย่าง แบบแผน หรือ รูปแบบต่าง ๆ ที่พึงปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนา มีเหตุเกิดจากการบำเพ็ญบุญที่สำคัญใน พระพุทธศาสนา เรียกว่า บุญกิริยาวัตถุ 3 ประการ คือ

		<p>๑. ทาน การบริจาคสิ่งของของตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น</p> <p>๒. ศีล การรักษากายวาจาให้สงบเรียบร้อยไม่ล่วงพุทธบัญญัติ</p> <p>๓. ภาวนา การอบรมจิตใจให้ผ่อนคลายในทางกุศล</p> <p>แนน อ้อ... เหมือนการทำบุญก็จะมีรูปแบบแตกต่างกัน แล้วแต่จะทำบุญในโอกาสอะไรใช่ไหม</p> <p>คะ คุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้วแนน</p> <p>ก้อง แล้วศาสนพิธีมีประโยชน์ยังไงเธอครับ ทำไมต้องเรียนด้วย</p>
4	 	<p>ครู ประโยชน์ของศาสนพิธี ก็คือ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้พิธีมีความถูกต้องเป็นระเบียบเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ 2. ทำให้เกิดศรัทธาความเลื่อมใสแก่ผู้พบเห็น 3. เป็นเครื่องแสดงเกียรติยศของเจ้าภาพและผู้ร่วมพิธี 4. เป็นการรักษาวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั่งามของชาติ <p>ครู ที่นี่เข้าใจรึยังว่าทำไมถึงควรจะเรียนเรื่อง ศาสนพิธี</p> <p>ก้อง แหะๆ เข้าใจแล้วคร้าบ</p>
5		<p>แนน อ้อ จริงด้วย พงษ์นี้ที่โรงเรียนจะมี พิธีแสดง</p>

	 	<p style="text-align: center;">ตนเป็นพุทธมามกะ นี่นา พิธีนี้เป็น ยังไถ่หรือคะคุณครู</p> <p>ครู การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คือการประกาศตนยอมรับนับถือพระพุทธเจ้าว่าเป็นของตน สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงพระนิพนธ์ไว้ในค่านำหนังสือพุทธมามกะว่า การแสดงให้ปรากฏว่าเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา ได้ทำกันมาตั้งแต่ครั้งพุทธกาล เป็นกิจจำเป็น ทำในสมัยอันเป็นคราวที่พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นใหม่ เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนละลัทธิเดิม รับเอาพระพุทธศาสนาเป็นที่นับถือการแสดงตนเป็นพุทธมามกะมีวัตถุประสงค์ต่างกัน โดยสมควรแก่บริษัท ดังนี้</p>
<p>6</p>	 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เป็นบรรพชิตนอกพระพุทธศาสนามาก่อน มาทูลขอบรรพชาอุปสมบท พระพุทธเจ้าจะทรงประทานการอุปสมบทด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา แม้คฤหัสถ์ก็ทรงรับวิธีเดียวกัน 2. ผู้มาขอบรรพชาอุปสมบทต่อพระสาวก รับถือเพศตามพระสาวกก่อนแล้วเปล่งวาจา ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึก 3 ครั้ง เรียกว่า ตีสรณคัมภูปสัมปทา ต่อมาใช้เป็นวิธีบรรพชาสามเณร 3. คฤหัสถ์ผู้ไม่ประสงค์จะบวช ปฏิญาณตนถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะ ชายเป็นอุบาสก หญิงเป็นอุบาสิกา หรือมิได้กล่าวปฏิญาณตน แต่นับถือสืบกันมา ได้

		<p>กราบไหว้บูชาสักการะตามประเพณี ก็ใช้ได้เช่นกัน และการแสดงตนเป็นพุทธมามกะไม่จำเป็นต้องทำคราวเดียว ทำซ้ำหลายครั้งก็ได้ เพื่อให้มันคงยิ่งขึ้น</p>
7		<p>แนน อ้ออ้อ อย่างนี้เอง ก้อง โอ้โห พิธีนี้มีมานานมากเลยนะครับเนี่ย ครู ใช่แล้ว เอาละ งั้นครูอธิบายเรื่องความเป็นมาของพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะให้ฟังต่อเลยก็แล้วกัน</p> <p>ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงส่งพระราชโอรสไปศึกษาในยุโรปหลายพระองค์ บางพระองค์ยังทรงพระเยาว์ และไม่เคยผนวชเป็นสามเณรมาก่อน พระองค์ทรงปริวิตกว่า พระราชโอรสเหล่านั้น ยังไม่รู้สีก้มันคงในพระพุทธศาสนา จึงทรงโปรดให้พระราชโอรสผู้ไม่เคยผนวชเป็นสามเณรปฏิญาณพระองค์ เป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา ก่อนเสด็จออกไปศึกษาในยุโรป พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระองค์แรกที่ปฏิญาณพระองค์ตามธรรมเนียมที่ทรงตั้งขึ้นใหม่นั้น ผู้อื่นนอกจากพระราชวงศ์เห็นชอบตามพระราชดำริ จึงได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมา</p>
8		<p>ด้วยเหตุนี้ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ จึงพอสรุปวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เมื่อบุตรหลานของตนเจริญวัยอยู่ในระหว่างอายุ 12 - 15 ปี ประกอบพิธีให้บุตรหลานของตนแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อให้

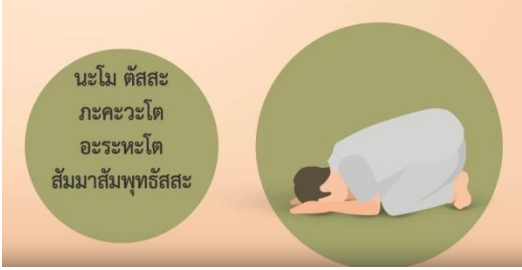

<div data-bbox="290 219 815 490"> <p>เมื่อบุตรหลานเจริญวัย ๑๒-๑๕ ปี ประกอบพิธีแสดงตนเป็น พุทธมามกะ</p> </div> <div data-bbox="290 600 815 869"> <p>เมื่อจะปลุกฝังให้ เยาวชนมั่นคง ในพุทธศาสนา โรงเรียนนิยมให้นักเรียนใหม่</p> </div> <div data-bbox="290 981 815 1249"> </div>	<p>เด็กสืบทอดความเป็นพุทธศาสนิกชนตามสกุลวงศ์</p> <p>2. เมื่อบุตรหลานซึ่งนับถือพระพุทธานุชาอยู่แล้ว ไปศึกษาในประเทศที่นับถือศาสนาอื่น นิยมประกอบพิธีให้บุตรหลานแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อต้องการให้เด็กระลึกถึงตนอยู่เสมอว่า เป็นพุทธศาสนิกชน</p> <p>3. เมื่อจะปลุกฝังให้เยาวชนมั่นคงในพระพุทธานุชา โรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนชาวพุทธ นิยมนำนักเรียนที่เข้ารับการศึกษามาใหม่หรือรวมทั้งหมดก็ได้ แสดงตนเป็นพุทธมามกะปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการนับถือพระพุทธานุชา</p> <p>4. เมื่อบุคคลที่นับถือศาสนาอื่นเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธานุชา ต้องการประกาศตนนับถือพระพุทธานุชา ก็ประกอบพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อประกาศตนว่า นับแต่นี้ไป ข้าพเจ้ายอมรับนับถือพระพุทธานุชาแนนน ไง นายก้อง เข้าใจวิชาศาสนพิธีชัดเจนแล้วใช่ไหม</p> <p>ก้อง ชัดเจนสุดๆ ไปเลยละแนนน ขอขอบคุณนะครุ</p> <p>ครุ ไม่เป็นไรๆ มีอะไรสงสัยก็ถามครุได้ตลอดนะ เอาละ ไปเข้าเรียนกันได้แล้ว</p> <p>ก้อง / แนนน ครุ / คำ</p>
---	---

ศาสนพิธี คลิป 2
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ระเบียบพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ระเบียบพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ</p>
2		<p>ก๊อง อ้าว แน่น กำลังจะไปไหนหรือ แน่น วันนี้โรงเรียนจัดพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะนะสิ ก๊อง แน่นก็เลยอยากถามคุณครูว่าเขามีวิธีการยังไงบ้าง แน่น เย้! คุณครูมาพอดีเลย สวัสดีค่ะ ก๊อง สวัสดีครับ ครู เอาล่ะ ครูจะอธิบาย ระเบียบพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ให้ฟังนะ</p>
3		<p>บุคคลที่ต้องการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ต้องไปมอบตัวต่อพระอาจารย์ที่ตนเคารพนับถือ ถ้าเป็นเด็กหรือนักเรียน ควรมีผู้ปกครองหรือครูนำไปนำดอกไม้รูปเทียนหรือรูปเทียนแพไปถวายพระอาจารย์ตามธรรมเนียมโบราณด้วย เมื่อไปถึงสำนักพระอาจารย์ ผู้จะแสดงตนเป็นพุทธมามกะพึงปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งกายสุภาพ ชุดขาว ถ้าเป็นเด็กนักเรียนจะแต่งเครื่องแบบตามปกติก็ได้

		<p>2. อาราธนาพระสงฆ์ 4 รูป หรือ เกินกว่านี้ก็ได้</p> <p>3. เมื่อพระสงฆ์มายังสถานที่ ประกอบพิธี ผู้แสดงตนเป็นพุทธมามกะเข้าไป คุกเข่าหน้าโต๊ะหมู่บูชา จุดธูปเทียนบูชาพระ รัตนตรัยเสร็จแล้ว เปล่งวาจาว่า อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมิ (กราบ) อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง ปูเชมิ (กราบ) อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมิ (กราบ)</p>
4	 	<p>จากนั้นกล่าวคำนมัสการและคำปฏิญาณตนต่อ หน้าพระสงฆ์ ดังนี้</p> <p>นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัม พุทธัสสะ (3 จบ)</p> <p>เอสาหัง ภันเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวัน ตัง สະระณัง คัจฉามิ</p> <p>ธัมมัญจะ สังฆัญจะ พุทธะมามะโกติ มัง สังโฆ ธาเรตุ</p> <p>ครู ส่วนคำแปล คือ...</p> <p>ขออนบ้น้อม แต่พระผู้มี พระภาคอรหันต สัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น</p> <p>ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถึงพระผู้มีพระ ภาคพระองค์นั้น แม้ปรินิพพานแล้ว ทั้งพระ ธรรมและพระสงฆ์ เป็นสรณะ ขอพระสงฆ์จงจำ ข้าพเจ้าไว้ว่า เป็นพุทธมามกะ ยอมรับนับถือ พระพุทเจ้าเป็นของตน</p>
5		<p>แนน ค่ะคุณครู จันทนุจะได้อ่องคำ นมัสการและคำปฏิญาณตนตามนี้เลย</p> <p>ครู แต่ถ้าปฏิญาณพร้อมกันหลายคน ให้เปลี่ยนคำกล่าวตามนี้</p> <p>คำว่า เอสาหัง ผู้ชายว่า เอเต มะยัง</p>

	<p>เอสาห์ง กั้นเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ พุทธะมามะโกติ มัง สังโฆ ธาเรตุ</p> <p>คำว่า เอสาห์ง ผู้ชายว่า เอเต มะยั้ง สตรีว่า เอตา มะยั้ง</p>	<p>สตรีว่า เอตา มะยั้ง คำว่า คัจฉามิ เป็น คัจฉามะ คำว่า พุทธะมามโกติ เป็น พุทธะมามกาทิ คำว่า มัง เป็น โน คำว่า พุทธะมามโกติ ถ้าเป็นสตรีแม่คนเดียว ก็ เปลี่ยนเป็น พุทธะมามกาทิ</p>
6	 <p>สาธุ</p> 	<p>แนน อ้อ ต้องเปลี่ยนคำด้วย แล้วแต่ว่า เป็นชายหรือหญิง ปฏิญาณคนเดียว หรือหลาย คน หนูเข้าใจแล้วค่ะ</p> <p>ครู เมื่อกล่าวคำนโมสการและคำปฏิญาณ จบลงแล้ว พระสงฆ์จะรับ สาธุ พร้อมกับ ผู้แสดง ตนเป็นพุทธมามกะ ฟังก้มลงกราบพร้อมกัน แล้ว นั่งราบกับพื้น ประณมมือรับฟังโอวาทจาก ประธานสงฆ์ หลังจากรับโอวาทแล้ว กล่าวคำ สมาทานศีลและรับศีล 5 จบแล้ว ผู้ปฏิญาณตน กราบ 3 ครั้ง ถ้ามีเครื่องไทยธรรมก็นำมาถวาย ในตอนนี้ เสร็จแล้วนั่งราบ กรวดน้ำรับพรจาก พระสงฆ์ จากนั้นนั่งคุกเข่ากราบพระสงฆ์ 3 ครั้ง เป็นอันเสร็จ พิธีการปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ ก้อง พิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ทำ แบบนี้เอง ผมเลยได้ความรู้ไปด้วยเลยครับ</p> <p>แนน ขอบคุณนะคะคุณครู หนูไปเตรียม ตัวก่อนนะคะ</p> <p>ก้อง เดี่ยวแนน เราไปด้วย</p>

ศาสนพิธี คลิป 3
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
2		แนน ก้อง หาข้อมูลทำรายงานเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเรียง ก้อง ท้า! มีรายงานด้วยเหรอ คุณครูสั่งตั้งแต่เมื่อไหร่เนี่ย แนน ส่งมา 3 วันแล้วจะ รีบๆ เลือกได้แล้วว่าจะทำเกี่ยวกับวันอะไร ก้อง แล้ว... วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คืออะไร มีวันอะไรบ้างละเนี่ย ครู เดี่ยวครูอธิบายให้ฟังเองก้อง ก้อง อ๊ะ คุณครูมา สวัสดีครับ
3		ครู ทุกศาสนาล้วนมีวันสำคัญ เพื่อระลึกเหตุการณ์สำคัญที่เคยเกิดขึ้นแก่ศาสนาผู้ก่อตั้ง และเกี่ยวเนื่องในพิธีกรรมหรือกิจกรรมที่เหล่าศาสนิกชนของศาสนา นั้น ๆ จัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ พระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกัน มีวันสำคัญที่กำหนดขึ้นสำหรับให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติ เพื่อน้อมรำลึกถึงคุณพระรัตนตรัยและบำเพ็ญกุศลเป็นกรณีพิเศษ ด้วยอามิสบูชาและ

		<p>ปฏิบัติบูชา วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนามี 4 วัน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วันมาฆบูชา 2. วันวิสาขบูชา 3. วันอัฐรมีบูชา 4. วันอาสาฬหบูชา
<p>4</p>		<p>ครู ครูจะอธิบายเรื่อง วันมาฆบูชา ให้ฟัง ก่อนนะ</p> <p>มาฆบูชา ย่อมาจาก มาฆปุณณมีบูชา แปลว่า การบูชาในวันเพ็ญเดือน 3 ประการการ ชุมนุมใหญ่ครั้งแรกของพระอรหันตสาวก ที่เรียกว่า จาตุรงคสันนิบาต ณ วัดเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ เมื่อวันเพ็ญเดือน 3 หลังจากตรัสรู้ 9 เดือน พุทธศาสนิกชนชาวไทย กำหนดวันมาฆบูชาเป็นวันพระธรรม เพราะพระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ คือ คำสั่งสอนที่เป็นหลักสำคัญของพระพุทธศาสนา เปรียบเหมือนทรงวางธรรมนุญสงฆ์ขึ้นไว้ เป็นแนวทางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาต่อไป</p>
<p>5</p>		<p>ก้อง แล้ววันมาฆบูชา มีที่มาอย่างไรหรือครับ</p> <p>ครู วันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีความเป็นมาว่า ในครั้งพุทธกาล หลังจากพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ได้เทศนาสั่งสอนเวไนยสัตว์ ให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในสภาวะความจริงของสิ่งต่าง ๆ ที่อุบัติขึ้นบนโลก จนทำให้ผู้รับฟังคำสั่งสอนเกิดความรู้ความเข้าใจ บรรลุมรรคผลสำเร็จเป็นพระอรหันต์ และได้รับการ</p>

		<p>อุปสมบทเป็นพระภิกษุด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทาจำนวนมาก ต่อมาวันหนึ่ง เป็นวันที่พระจันทร์เสวยมาฆฤกษ์ คือ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 พระอรหันตชีนาสพ ผู้ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ได้หวนระลึกถึงพระพุทธองค์ จึงเดินทางมาเข้าเฝ้า ณ วัดเวฬุวัน เกิดเหตุมหัศจรรย์ 4 ประการ เรียกว่า จาตุรงคสันนิบาต คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระสงฆ์จำนวน 1,250 องค์ มาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย 2. พระสงฆ์ทั้งหมดล้วนเป็นพระอรหันตชีนาสพ 3. พระสงฆ์ทั้งหมดได้รับการบวชด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา 4. วันนั้นตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
6		<p>แนนน หนูจำได้ค่ะว่า ในวันมาฆบูชานี้ พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ด้วยไข่ม้อยคะ</p> <p>ครู ไข่ม้อยแนนน พระพุทธเจ้าทรงแสดงหัวใจพระพุทธศาสนา ที่เรียกว่า โอวาทปาฏิโมกข์ แก่พระสงฆ์ที่มาประชุมในวันนั้น โดยมคธภาษาว่า</p> <p>ขนฺตี ปรมํ ตโป ตีติกขา นิพฺพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทฺธา น ทิ ปพฺพชฺชิตฺโต ปรุพฺพชาติ สมฺโณ โทติ ปรี วิหะเรนฺโต สพฺพปาปสฺส อกรรมํกุสลส สุปสมฺปทาสจฺจิตตปริโยทปนํเอตํ พุทฺธานสฺสํ</p>

		<p>อนุปวาโท อนุปฆาโต ปาฏิโมกฺเข จ สํวโรมตตถนุญตา จ ภคตสฺมี ปนตถจ สย นาสนนอิธิจิตเต จ อาโยโค เอตํ พุทฺธานสาสนํ</p>
	  	<p>แปลว่า ความอดทนคือความอดกลั้น เป็นตบะอย่างยิ่ง พระพุทธเจ้าทั้งหลายตรัสว่า นิพพานเป็นธรรมอันยอดเยี่ยม ผู้ทำร้ายผู้อื่น ไม่ชื่อว่า เป็นบรรพชิต ผู้เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ชื่อว่า เป็นสมณะ</p> <p>การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำความดีให้ถึงพร้อม การทำจิตของตนให้บริสุทธิ์ นั้นเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย</p> <p>การไม่ว่าร้ายผู้อื่น การไม่เบียดเบียน ความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ ความเป็นผู้รู้จักประมาณในอาหาร การประกอบความเพียรในอิทธิจิต นั้นเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย</p> <p>ก๊อง อย่างนี้เอง... เข้าใจแล้วครับ</p> <p>ครู เออละ วันนี้ครูอธิบายเท่านี้ก่อนนะก๊อง ถ้าสงสัยตรงไหนเพิ่มเติมก็มาถามครูได้นะ</p> <p>ก๊อง ได้ครับคุณครู ขอขอบคุณมากๆ เลยครับ</p> <p>แนน ขอบคุณค่ะคุณครู</p>

ศาสนพิธี คลิป 4
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
วันมาฆบูชา ตอนที่ 2

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 วันมาฆบูชา ตอนที่ 2
2		แน่น คุณครูคะ ก้องเค้าอยากถามเรื่องวัน มาฆบูชา เพิ่มเติมค่ะ ครู หืม อยากรู้อะไรเพิ่มหรือก้อง ก้อง ผมกำลังหาข้อมูลเกี่ยวกับ การบำเพ็ญ พระราช กุศลในวันมาฆบูชา นะครับ คุณครูช่วย อธิบายให้ฟังหน่อยได้มั๊ยครับ ครู ได้สิก้อง
3	 	เดิมที ไม่เคยมีพิธีเกี่ยวกับวันมาฆบูชาหรอกนะ จนกระทั่งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงปรารภว่า เพื่อเป็นการ รำลึกถึงวันอันเป็นเหตุการณ์สำคัญทาง พระพุทธศาสนา และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ พระบรมศาสดา จึงทรงประกาศให้วัดทั้งหลาย ประกอบพิธีทำการบูชาเป็นพิเศษ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้มีการบำเพ็ญพระราชกุศล มาฆบูชาขึ้น เป็นงานพระราชพิธีในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 สำหรับในปีที่มีอธิกมาส (เดือน 8 สอง หน) ให้เลื่อนไปจัดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 พิธี

		<p>บำเพ็ญพระราชกุศลมาฆบูชาขึ้น ให้นิมนต์ พระสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหารและวัดราชประดิษฐ สถิตมหาสีมาราม จำนวน 30 รูป มารับ พระราชทานฉันในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตน ศาสดาราม</p>
4	 	<p>ส่วนในเวลาค่ำ เสด็จ ฯ ออกทรงจุดเทียนเครื่อง นมัสการ พระสงฆ์สวดทำวัตรเย็นและเจริญพระ พุทฺธมนต์ พร้อมทั้งสวดคาถาโองวาทยาภิโมกข์ ด้วย เมื่อพระสงฆ์เจริญพระพุทฺธมนต์จบแล้ว ทรง จุดเทียนรายตามแนวรवारอบ ๆ พระอุโบสถ จำนวน 1,250 เล่ม เป็นการบูชาพระพุทฺธเจ้าและ พระอรหันต์ จำนวน 1,250 องค์ ประโคนครั้งหนึ่ง แล้ว มีถวายพระธรรมเทศนาโองวาทยาภิโมกข์ กัณฑ์หนึ่ง ทรงบูชาภัณฑเทศน์ด้วยผ้าจิวรเนื้อดี 1 ผืน เงิน 2 ตำลึง และขนมหลากหลายชนิด พระ ราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลมาฆบูชาได้ บำเพ็ญสืบต่อมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน ก้อง อย่างนี้เอง</p>
5	 	<p>ครู ส่วนลำดับการบำเพ็ญพระราชกุศลในวัน มาฆบูชา มีดังนี้ ทรงจุดเทียนรุ่งบูชาพระพุทฺธมหายานฉัตรตันปฎิมา กรและพระสัมพุทฺธพรรณี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทฺธมหายานฉัตรตันปฎิมา กรและพระสัมพุทฺธพรรณี ทรงจุดธูปเทียนท้ายที่นั่งบูชาพระพุทฺธยอดฟ้าจุฬา โลกย์และพระพุทฺธเลิศหล้าณภไถย</p>

	<p>วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม</p>	<p>ทรงจตุรูปเทียนเครื่องนมัสการที่หน้าธรรมาสน์ศิลา</p> <p>ทรงหยิบชนวนจุดไฟที่โคมไฟฟ้า พระราชทานให้ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี เพื่อเชิญไปถวายเจ้าอาวาส สำหรับจุดเทียนรุ่งพระราชทานในพระอารามหลวงทั้ง 5 คือ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดบวรนิเวศวิหาร วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม และวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม</p>
	<p>สวดบท นมการอัญฐกคาถา สรณคมนาปาฐคาถา</p> <p>เสด็จไปทรงไปรอย ดอกมะลิที่ ธรรมาสน์ศิลา เสด็จกลับมาประทับ พระราชอาสน์</p> <p>พระราชอาสน์ผู้ถวาย พระธรรมเทศนา ขึ้นนั่งบน ธรรมาสน์</p> <p>พระสงฆ์ทั้งหลาย รับสัพพี พระราชอาสน์ลงจากธรรมาสน์ มานั่งที่อาสน์สงฆ์</p>	<p>ต่อจากนั้น พระสงฆ์คณะธรรมยุต 30 รูป สวดมนต์ทำวัตรเย็น สวดบทนมการอัญฐกคาถา สรณคมนาปาฐคาถา คาถาโอวาทปาฏิโมกข์ สุปุพพันหสูตร และบท ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง จบแล้วเสด็จไปทรงไปรอยดอกมะลิที่ธรรมาสน์ศิลา เสด็จกลับมาประทับพระราชอาสน์ พระราชาคณะผู้ถวายพระธรรมเทศนาขึ้นนั่งบนธรรมาสน์ ทรงจตุรูปเทียนดูหนังสือเทศน์ (เทียนส่องธรรม) ทรงจตุรูปเทียนเครื่องทรงธรรม พระราชทานให้เจ้าพนักงานพระราชพิธี นำไปตั้งข้างธรรมาสน์ศิลา พระราชาคณะถวายศีล ครั้นถวายพระธรรมเทศนาจบแล้ว ถวายอนุโมทนา (ยะถา) บนธรรมาสน์ ทรงหลังทักษิณทก พระสงฆ์ทั้งหลายรับสัพพี พระราชาคณะลงจากธรรมาสน์มานั่งที่อาสน์สงฆ์ เมื่อสวดบทสัพพีจบ เสด็จมาทรงประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ และถวายไทยธรรมแด่พระสงฆ์ทั้งหมด พระสงฆ์ถวายอดิเรก และสวดบท ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง จบแล้วลงจากอาสน์สงฆ์ ออกจากพระอุโบสถ</p>

		<p>พระมหากษัตริย์เสด็จพระราชดำเนินกลับ เป็นอัน เสร็จการพระราชพิธี</p> <p>แนน ไอ้โห คุณครูอธิบายได้ละเอียดมากเลยคะ</p> <p>ก้อง ผมได้ข้อมูลเยอะเลยครับ ขอบคุณมาก ครับคุณครู</p> <p>ครู ไม่เป็นไรก้อง ดีแล้วที่ก้องสนใจใฝ่รู้ อยากหาข้อมูล เอ้า ได้เวลาเข้าเรียนแล้ว รีบไป เถอะแนน ก้อง</p> <p>แนน / ก้อง ค่ะ / ครับคุณครู</p>
--	--	--

ศาสนพิธี คลิป 5
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีเวียนเทียน

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีเวียนเทียน
2		<p>แนน วันมาฆบูชา ก้อจะไปเวียนเทียนมั๊ย</p> <p>ก้อง เราไม่เคยไปเวียนเทียนเลย อยากไปเหมือนกันนะ ว่าแต่ว่า ไปเวียนเทียนนี้ต้องเตรียมตัวยังไงบ้างเธอ</p> <p>แนน แนนก็ไม่เคยไปเหมือนกัน สงสัยต้องถามคุณครูซะแล้ว อ๊ะ! คุณครูมาพอดีเลย</p> <p>ครู ว่าไงแนน ก้อง ได้ยินว่าจะไปเวียนเทียนเธอ</p> <p>ก้อง / แนน ใช่ครับ / ใช่ค่ะ</p> <p>ครู ดีแล้วละ แต่ก่อนไปเวียนเทียนต้องเตรียมตัวให้พร้อมตามนี้...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ทำจิตใจให้สงบ 2. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับพิธีและสถานที่

		<p>3. เตรียมเครื่องบูชา เช่น ดอกไม้ รูป เทียน ให้พร้อม</p> <p>4. ควรเดินทางไปถึงวัดหรือสถานที่ประกอบพิธี เวียนเทียนก่อนเวลาที่จะเริ่มพิธี</p> <p>5. เมื่อไปถึงควรเข้าไปกราบบูชาพระรัตนตรัย เป็นลำดับแรก แล้วรอเวลาเข้าร่วมพิธีต่อไป</p>
<p>3</p>	<p>เมื่อถึงวันมาฆบูชา</p> <p>ในตอนเช้า พุทธศาสนิกชนเตรียมภัตตาหารคาวหวาน</p> <p>๑ ก่อนถึงกำหนดวันมาฆบูชาทางวัดจะประกาศให้ให้พุทธศาสนิกชนทราบทั่วกัน</p> <p>วัดประกาศ</p> <p>๓๑ เมื่อพร้อมแล้วประธานสงฆ์จุดรูปเทียน</p> <p>ทุกคนจุดรูปเทียนของตนตามที่จัดเตรียมมา</p>	<p>แนน เข้าใจแล้วค่ะคุณครู แต่หนูยังอยากรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเวียนเทียนในวันมาฆบูชาแบบละเอียดๆ คุณครูช่วยอธิบายได้มั๊ยคะ</p> <p>ครู ได้สิแนน...</p> <p>เมื่อถึงวันมาฆบูชา ในตอนเช้าพุทธศาสนิกชนเตรียมภัตตาหารคาวหวานพากันไปวัดทำบุญตักบาตร สมาทานศีล 5 หรือศีลอุโบสถ ฟังพระธรรมเทศนา เจริญจิตภาวนาตามพิธีที่ปฏิบัติกันในวัดนั้นและวัดต่าง ๆ จะทำการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้รับทราบทั่วกัน โดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อนถึงกำหนดวันมาฆบูชา ทางวัดจะประกาศให้พุทธศาสนิกชนทราบทั่วกัน บอกกำหนดเวลาประกอบพิธี อาจเป็นเวลาบ่ายหรือค่ำก็ได้ ตามแต่สะดวก 2. เมื่อถึงเวลาตามกำหนด ทางวัดตีระฆังสัญญาณ ทั้งพระภิกษุ สามเณร และอุบาสก อุบาสิกา ประชุมพร้อมกัน ณ สถานที่กำหนด บางวัดมีพิธีทำวัตรเย็นก่อน บางวัดมีการแสดงธรรมเทศนา หรือปาฐกถาธรรม เพื่อชี้แจงประวัติความเป็นมา หลักธรรมสำคัญ

		<p>และข้อคิด ของวันมาฆบูชา นั้น เพื่อนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันก่อน บางแห่งจัดให้มีการทำวัตรสวดมนต์และแสดงพระธรรมเทศนาหลังเสร็จพิธีเวียนเทียนแล้ว</p> <p>3. เมื่อพร้อมแล้ว ประธานสงฆ์จุดธูปเทียน ทุกคนจุดธูปเทียนของตนตามที่จัดเตรียมมา ยืนประนมมือถือดอกไม้ธูปเทียนหันหน้าเข้าหาปูชนียสถานที่จะเวียนเทียนนั้น ประธานสงฆ์นำกล่าวคำบูชาตามแบบที่กำหนดไว้จนจบ</p> <p>4. ประธานสงฆ์ประนมมือถือดอกไม้ธูปเทียน เดินนำหน้าตามด้วยพระภิกษุสามเณรและอุบาสกอุบาสิกา เดินเวียนขวารอบปูชนียสถาน คือเดินให้ขวามือของตนเข้าหาสถานที่นั้นตลอดเวลา จนครบ 3 รอบ ระหว่างเวียนเทียนเดินด้วยความสงบ ไม่คุยกันหรือหยอกล้อกัน</p>
4		<p>ก้อง การเดินเวียนขวา 3 รอบนี้ ทำไปเพื่ออะไร เหนือใคร</p> <p>ครู การเดินเวียนขวา เรียกว่า ทักษิณาวรรต เป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง ตามธรรมเนียมอินเดียสมัยพุทธกาล การเวียนแต่ละรอบให้ระลึกถึงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณตามลำดับ ดังนี้</p>
5		<p>รอบที่ 1 ระลึกถึงพระพุทธคุณ คือสวด อิติปิโส ภคชะวา จนถึง พุทโธ ภคชะวาติ ถ้าสวดไม่ได้ จะภาวนาในใจว่า พุทโธ แทนก็ได้</p> <p>รอบที่ 2 ระลึกถึงพระธรรมคุณ คือสวด สวากขาโต ภคชะวะตา ธัมโม จนถึง วิญญูหิติ ถ้าสวดไม่ได้ จะภาวนาในใจว่า ธัมโม แทนก็ได้</p>

		รอบที่ 3 ระลึกถึงพระสังฆคุณ คือสวด สุปะฏิ ปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ จนถึง ปุญญัก เขตตัง โลกัสสาติ ถ้าสวดไม่ได้ จะภาวนาในใจ ว่า สังโฆ แทนก็ได้
		ก້อง อ้อ อย่างนี้เอง แล้วถ้าเวียนเทียน ใน วันสำคัญอื่นๆ นี่ทำเหมือนกันกับวัน มาฆบูชามั้ยครับ ครู ทำเหมือนกันเลยก້อง การประกอบ พิธีเวียน เทียนในวันวิสาขบูชา วันอัฐมี บูชา วัน อาสาฬหบูชา ให้ถือปฏิบัติ เช่นเดียวกับวัน มาฆบูชา ก້อง ผมเข้าใจแล้วครับ ขอขอบคุณครับ แนน ขอบคุณค่ะคุณครู

ศาสนพิธี คลิป 6
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

คำบูชาวันมาฆบูชา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 คำบูชาวันมาฆบูชา
2	 	<p> แนน คุณครูคะ หนูกับก้องอยากรู้ว่าในวัน มาฆบูชา เราต้องกล่าวคำบูชายังไงบ้างคะ ก้อง แล้วก็อยากรู้คำแปลด้วยครับ ว่าแปลว่า อะไร ครู นั้นครูจะสอนให้ท่อง คำบูชาวันมาฆบูชา ก่อนนะแนน ก้อง ตั้งใจฟังดีๆ ละ คำบูชาวันมาฆบูชา อัชชายัง มาฆะปุณณะมี สัมปัตตา, มาฆะ นักษัตรเตณะ ปุณณะจันโท ยุตโต, ยัตถะ ตะถาคะโต อระหัง สัมมาสัมพุทโธ, จาตุรงคิเก สภาวะกะสันนิปาเต, โฉวาทะปาฏิโมกขัง อุททิสสิ. </p> <p> ตะทา ทิ อัทตะเตระสาณิ ภิกขุสะตานิ, สัพพะสังเยวะ ซีณาสะวานัง, สัพเพ เต เอหิภิกขุกา , สัพเพปิ เต อะนามันติตาวะ, ณะคะวะโต สันตักัง อาคะตา, เวฬุวะเน กะลันทะกะนิวาเป, มาฆะ ปุณณะมียัง วิชณะมานะกัจฉายายะ, ตัสสิญจะ สันนิปาเต, ณะคะวา วิสุทฺธูปะสะถัง อะกาสิ, โฉวา ทะปาฏิโมกขัง อุททิสสิ. </p>

		<p>อะยัง อัมหากัง ภาคะวะโต, เอโกเวาะ สวอะกะสันนิปาโต อะโหสิ จาตุรงค์โก, อัทตะเต ระธานี, ภิกขุสะตานิ, สัพเพสังเวอะ ชีณาสะวานัง, มะยันทานิ, อิมัง มาฆะปุณณะมีนัักขัตตะสะมะยัง, ตักกาละสะทิสัง สัมปัตตา, สุจิระปะรินิพพุตัมปี ตัง ภาคะวันตัง อะนุสสะระมานา, อิมัสมิง ตัสสะ ภาคะวะโต, สักขิภูเต เจติเย, อิเมหิ ทีปะธูปะปุ ผาทิสักกาเรหิ, ตัง ภาคะวันตัง, ตานิ จะ อัทตะเต ระธานี, ภิกขุสะตานิ อะภิปุชะยามะ. สาธู โน ภัันเต ภาคะวา, สะสวอะกะสังโฆ สุจิระ ปะรินิพพุโตปี, कुณหิ ณะระมานโน, อิเม สัก กาเร ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุชายะ.</p>
3		<p>คำแปล วันนี้มาถึงมาฆปุณณมี พระจันทร์เต็มดวง ประกอบด้วยมาฆนัักขัตตฤกษ์ ซึ่งเป็นวันพระ ตลาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสวดโอวาท ปาฏิโมกข์ ในสาวกสันนิบาตอันประกอบด้วยองค์ 4 ครั้งนั้นแล พระชีนาสพรหมทั้งหมด 1,250 องค์ ด้วยกัน ท่านเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ ทั่งใคร ๆ ไม่ได้นิมนต์ มาสู่สำนักพระผู้มีพระภาคเจ้า ใน สาวกสันนิบาตนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ทรงทำ วิสุทธิอุโบสถอันอุดม ในเวลาตะวันบ่าย ในวันมาฆ ปุณณมี ณ พระวิหารเวฬุวันกาลันทกนิวาปสถาน และได้ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ สาวกสันนิบาตของพระผู้มีพระภาคเจ้าของเรา ทั้งหลาย ประกอบด้วยองค์ 4 มีภิกษุ 1,250 ล้วน พระชีนาสพทั้งสิ้น นี้ได้มีคราวเดียวเท่านั้น บัดนี้ เราทั้งหลายมาถึงมาฆปุณณมีนัักขัตตสมัย เช่นกับกาลดังกล่าวมานั้น ระลึกถึงอยู่ ซึ่งพระผู้มี</p>

พระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม่เสด็จปรินิพพานไปนานแล้ว จึงพากันบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น และพระภิกษุ 1,250 รูปเหล่านั้นด้วยเครื่องสักการะ มีรูปเทียนและดอกไม้เหล่านี้ ณ เจดีย์สถานนี้ เป็นพยานของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

สาธุ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ดั่งข้าพเจ้าทั้งหลายขอโอกาส ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก แม่เสด็จปรินิพพานไปนานแล้วด้วยดี แต่ยังคงดำรงอยู่ด้วยพระคุณทั้งหลาย จงทรงรับเครื่องสักการะเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.

แนน / ก้อง   สาธุ...

ครู   เอาละ ได้เวลาเข้าเรียนแล้ว รีบไป
                    ถေးแนน ก้อง

แนน   ขอบคุณคะคุณครู พวกเราไปก่อน
นะค้า

ก้อง   ขอบคุณครับ

ศาสนพิธี คลิป 7
 ธรรมศึกษาชั้นตรี
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
 วันวิสาขบูชา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 วันวิสาขบูชา
2		ก้อง เอ... วันไหนน้า ที่เป็นวันที่พระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน แนน วันวิสาขบูชาแน่นอน เชื่อแนนสิ ก้อง ใช่เธอแนน ไม่ใช่วันอาสาฬหบูชา เทรอ แนน วันวิสาขบูชาแน่แหละ ถูกแล้ว ไม่ใช่ชื่อ ไปถามคุณครูสิ ครู แนนตอบถูกต้องแล้วก้อง ก้อง Һะๆ ครับคุณครู แล้ว... วิสาขบูชา แปลว่าอะไรเธอครับ ครู วันวิสาขบูชา ย่อมาจากคำว่า วิสาขปุณณ มีบูชา แปลว่า การบูชาในวันเพ็ญเดือน 6 ซึ่งพุทธศาสนิกชนถือว่าเป็นวันสำคัญยิ่ง ในรอบปี เพราะเป็นวันที่เกิดเหตุการณ์ สำคัญที่สุดของพระพุทธเจ้า 3 เหตุการณ์ คือ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน

<p>3</p>	 	<p>วันประสูติ เจ้าชายสิทธัตถะประสูติจากพระครรภ์ของพระนางสิริมหามายาเทวี มเหสีของพระเจ้าสุทโธทนะ ผู้ครองกรุงกบิลพัสดุ์ ได้ร่ำสาละพฤกษ์ ในพระราชอุทยานลุมพินีวัน ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล เมื่อวันเพ็ญเดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 80 ปี</p> <p>วันตรัสรู้ เกิดขึ้นเมื่อ 35 ปีต่อมา ภายหลังเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวชได้ 6 ปี ณ ต้นอัสสัตถพฤกษ์ (ต้นพระศรีมหาโพธิ) ใกล้แม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม แคว้นมคธ ปัจจุบันอยู่ในประเทศอินเดีย เมื่อวันเพ็ญเดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 45 ปี</p> <p>วันปรินิพพาน เกิดขึ้นในปีที่ 80 แห่งพระชนมายุของพระพุทธเจ้า ณ พระแท่นบรรทม ระหว่างต้นสาละคู่ ณ สาลวโนทยาน เมืองกุสินารา ปัจจุบันอยู่ในประเทศอินเดีย เมื่อวันเพ็ญเดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 1 ปี</p>
<p>4</p>		<p>เหตุการณ์ทั้งหมดนี้ ล้วนเกิดตรงกับวันเพ็ญเดือน 6 หรือเดือนวิสาขะ ชาวพุทธจึงนับถือว่าวันเพ็ญเดือน 6 เป็นวันที่รวมการเกิดเหตุการณ์สำคัญของพระพุทธเจ้าไว้มากที่สุด จึงได้กำหนดให้เป็น วันของพระพุทธเจ้า และนิยมประกอบพิธีบูชาและเวียนเทียนเป็นพิเศษ</p> <p>ก้อง ันต่อไปผมจะท่องไว้เลยว่า วันวิสาขบูชา เป็นวันของพระพุทธเจ้า จะได้จำได้ไม่ลืมครับ</p>

		<p>แนน แล้ววันวิสาขบูชา มีความเป็นมาอย่างไรคะคุณครู</p> <p>ครู ความเป็นมาของวันวิสาขบูชาในประเทศไทย มีดังนี้...</p>
<p>5</p>		<p>การประกอบพิธีวิสาขบูชาสมัยต่าง ๆ นั้น มีรูปแบบไม่ชัดเจน สันนิษฐานว่า เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยสืบเนื่องมาจากการติดต่อกับลังกาทวีป (ประเทศศรีลังกา) ที่มีการจัดพิธีวิสาขบูชามาก่อน มีปรากฏในความตอนหนึ่งของหนังสือตำหรับทำวศรจุฬาลักษณ์ กล่าวถึงพิธีวิสาขบูชาในสมัยสุโขทัยว่า</p> <p>อันพระนครสุโขทัยราชธานี ถึงวันนักขัตฤกษ์ครั้งใด ก็สว่างไสวไปด้วยแสงประทีปเทียนดอกไม้เพลิง แลสล้างสลอนไปด้วยธงชายและธงผ้า ไสวไปด้วยพุ่มวงดอกไม้กรองร้อยห้อยแขวนหอมตลบไปด้วยกลิ่นสุคนธธรรสรวยรื่น เสนาะสำเนียงเสียงพิณพาทย์ ช้อง กลอง ทั้งทิวาราตรีมหาชนชายหญิงพากันมากระทำกองการกุศลเหมือนจะเผยซึ่งทวารพิมานฟ้าทุกช่องชั้น ดังนี้</p> <p>ในสมัยสุโขทัย เมื่อถึงวันวิสาขบูชา พระมหากษัตริย์ก็ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่างๆ เป็นอันมาก ในเวลาตะวันชายแสง จะเสด็จพระราชดำเนินทรงเวียนเทียน พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ วัดต่าง ๆ รวม 3 วัด คือ วัดหน้าพระธาตุราชอารามหลวง วัดราชบูรณะพระวิหารหลวง และ วัดโลกสุทธราชาวาส ในส่วนของประชาชน</p>

		<p>ทั่วไป ก็พร้อมใจกันประดับประดาอาคาร บ้านเรือน ตลอดถึงวัดวาอารามและพระราชวัง ให้งดงามสว่างไสว ด้วยถือกันว่าวันวิสาขบูชานี้เป็นวันนักขัตฤกษ์ มงคลที่สำคัญยิ่ง</p>
<p>6</p>	 	<p>แนบ แล้วในสมัยต่อๆ มาๆ ละคะ มีรูปแบบ พิธีอย่างไรคะคุณครู ครู ในสมัยกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และ กรุง รัตนโกสินทร์ตอนต้น ไม่ปรากฏ หลักฐานว่ามีการประกอบพิธีวิสาขบูชาใน รูปแบบใด ในกฎหมายเตียรบาล ศักราช 720 ซึ่ง กล่าวถึงพระราชพิธีสิบสองเดือน ก็ไม่มีการ กล่าวถึงการพระราชพิธีวิสาขบูชาไว้ การทำพิธี วิสาขบูชาในสมัยดังกล่าวมา คงกระทำเหมือนกับ แบบสมัยสุโขทัย แต่พิธีนี้อาจขาดช่วงไปบ้าง ใน ยามที่บ้านเมืองมีศึกสงคราม จนถึงเมื่อปี พุทธศักราช 2360 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ พุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งกรุง รัตนโกสินทร์ สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระ สังฆราช (มี) ซึ่งเป็นสมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ถวายพระ พรขอให้พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า นภาลัย ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา จึง ได้มีพระราชดำริเห็นชอบและทรงพระกรุณา โปรดให้มีการพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล วิสาขบูชาขึ้นตั้งแต่นั้นมา พระมหากษัตริย์แห่ง กรุงรัตนโกสินทร์ทุกพระองค์ ก็ทรงบำเพ็ญพระ ราชกุศลวิสาขบูชาสืบมาจนกระทั่งปัจจุบัน</p>

		แนน อย่างนี้เอง หนูเข้าใจแล้วค่ะ ก้อง ขอบคุณมากครับคุณครูที่ช่วยอธิบาย ครับ ครู จ้า...
--	--	---

ศาสนพิธี คลิป 8
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ความเป็นมาของวันวิสาขบูชาในประเทศไทย (ตอนที่ 2)

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ความเป็นมาของวันวิสาขบูชาในประเทศไทย (ตอนที่ 2)</p>
2	 <p>พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชาซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒</p> <p>สมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อทรงสร้างวัดสุทัศนเทพวราราม</p>	<p>ก้อง สวีستیครับคุณครู แนน สวีสตี้ค่ะคุณครู ครู ก้อง แนน มาพอดี คราวที่แล้วครูยังอธิบายเรื่อง ความเป็นมาของวันวิสาขบูชาในประเทศไทย ยังไม่จบ อยากรู้กันต่อมั๊ย แนน / ก้อง อยากรู้ค่า / อยากรู้ครับ ครู งั้นครูอธิบายต่อจากคราวที่แล้วนะ... พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ได้ทรงพระกรุณาโปรดให้จัดให้มีขึ้นนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้มีพระบรมราชโองการให้ในหนังสือพระราชพิธีสิบสองเดือนว่า สมัยรัชกาลที่ 2 พระองค์โปรดให้พระอารามต่าง ๆ ทั้งบ้านเรือน ตามประทีปและโคมไฟ ในวันวิสาขบูชา ประดับ</p>

		<p>ประดาด้วยมาลาดอกไม้ ให้ข้าราชการ และราษฎรรักษาศีลฟังธรรม</p> <p>สมัยรัชกาลที่ 3 เมื่อทรงสร้างวัดสุทัศน์ เทพวราราม โปรดให้ทำเกยขึ้น สำหรับ ตั้งพระสถิตมหาสถานรอบพระอุโบสถ ครั้งถึงวันวิสาขบูชา ก็ให้เชิญพระพุทธรูป ออกตั้งแล้ว มีเทศนาปฐมสมโพธิกถา ให้สัปบุรุษไปฟังและนมัสการพระพุทธรูป และที่วัดพระเชตุพนก็ได้โปรดให้มี ตะเกียงรายรอบกำแพงแก้วเพิ่มเติม</p>
3	 	<p>สมัยรัชกาลที่ 4 พระองค์โปรดให้มีการ ตั้งเครื่องบูชาที่ระเบียงวัดพระศรีรัตน ศาสดาราม และต่อมาได้โปรดให้ทำโคม ตามตำแหน่ง ตั้งหรือแขวนตามศาลาราย</p> <p>สมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์โปรดให้พระ บรมวงศานุวงศ์และข้าราชการฝ่ายในเดิน เทียน (เวียนเทียน) และสวดมนต์ คล้ายการ พระราชพิธีที่ทำในปัจจุบัน ณ วัดพระศรี รัตนศาสดาราม</p> <p>สมัยรัชกาลที่ 6 การบำเพ็ญพระราชกุศล นักขัตฤกษ์วิสาขบูชา เหมือนกับในรัช สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ต่างกันแต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ประทับอยู่ในต่างจังหวัด ถ้าถึงกาลนักขัต ฤกษ์วิสาขบูชา จะทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ ให้มีการบำเพ็ญพระราชกุศลวิ</p>

		<p>สาขาบูชา ณ อารามในจังหวัดที่ประทับ แรมอีกแห่งหนึ่ง ส่วนทางวัดพระศรีรัตน ศาสดาราม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์ผู้ใหญ่ไปปฏิบัติพระราช กรณียกิจแทนพระองค์</p> <p>สมัยรัชกาล 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้มีพิธีการตั้งเปรียญธรรม 9 ประโยค และ 6 ประโยค ภายในพระ อุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ก่อน วันวิสาขบูชา 1 วัน คือ วันขึ้น 14 ค่ำ ส่วนในวันขึ้น 15 ค่ำ เสด็จออกสวดพระ พุทธมนต์เวียนเทียนบูชาพระรัตนตรัย และทรงสดับพระธรรมเทศนา</p>
4	<p>การพระราชพิธี ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ในรัชกาลที่ ๙ มีรูปแบบปฏิบัติ เหมือนในสมัยรัชกาลที่ ๗</p> <p>เสด็จสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนท้ายที่นั่ง บูชาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร</p>	<p>แนน แล้วในสมัยรัชกาลที่ 9 มีรูปแบบยังงะ คุณครู</p> <p>ครู การพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ในรัชกาลที่ 9 มีรูปแบบปฏิบัติเหมือนใน สมัยรัชกาลที่ 7 คือ ในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 6 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงตั้งเปรียญธรรม 9 ประโยค และ 6 ประโยค ณ พระ อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อ เสด็จถึงด้านหน้าพระอุโบสถ ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนัก พระราชวัง กราบทูลรายงานจำนวนธูป เทียนที่ทรงพระราชอุทิศพระราชทานไป จุดบูชาพระรัตนตรัย ตามพระอาราม หลวงในวันวิสาขบูชาและวันถวายพระ เพลิงพระพุทธเจ้า (แรม 8 ค่ำ เดือน 6)</p>

<div data-bbox="288 275 742 560" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="288 1447 793 1731" data-label="Image"> </div>	<p>ประทับยืนที่ชานพระอุโบสถ ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนัก พระราชวัง ทูลเกล้าฯ ถวายเทียนทรงจุด ไฟจากคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปถวายเจ้า อาวาส สำหรับจุดเทียนพระราชทานตาม พระอารามที่ทรงพระราชอุทิศไว้ เจ้า พนักงานศุภรัต นำคอมพิวเตอร์สำหรับทรง ถือ เมื่อเวลาเสด็จเวียนเทียนประทักษิณ พระอุโบสถ มาขอพระราชทานจุดไฟ พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ เข้าไป เฝ้าขอพระราชทานต่อเทียนที่ทรงถือนั้น เสร็จแล้วพระราชทานเทียนชนวนให้เจ้า พนักงานสนมพลเรือนรับไป ทรงกราบ แล้วทรงนำสวดสรรเสริญคุณพระ รัตนตรัย จบแล้วทรงรับคอมพิวเตอร์จากเจ้า พนักงานศุภรัต เสด็จเวียนเทียน ประทักษิณรอบพระอุโบสถ พร้อมด้วย พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ ครบ 3 รอบแล้ว เสด็จขึ้นสู่พระอุโบสถไปยัง ธรรมาสน์ศิลา ทรงโปรยดอกมะลิที่ ธรรมาสน์ศิลา เสด็จกลับมาประทับพระ ราชอาสน์ ทรงศีล พระราชาคณะถวาย พระธรรมเทศนา จบแล้วถวายอนุโมทนา (ยะถา วาริวหา) บนธรรมาสน์นั้น ทรง หลังทักษิณทก พระสงฆ์ 4 รูป สวด อนุโมทนา พระราชาคณะลงมานั่ง ณ อาสน์สงฆ์ เสด็จไปทรงประเคนเครื่อง ไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ และทรงประเคน ไทยธรรม พระสงฆ์ 4 รูป สวดอนุโมทนา พระสงฆ์ถวายอดิเรก ออกจากพระ อุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ</p>
---	--

		<p>เสด็จพระราชดำเนินกลับ เป็นอันเสร็จ การพระราชพิธี</p> <p>ก้อง โอ้โห... วันวิสาขบูชา มีความเป็นมา ยาวนาน</p> <p>จริงๆ เลยครับ</p> <p>แนน หนูได้ข้อมูลเยอะเลย ชอบคุณมากค่ะ</p> <p>คุณครู</p> <p>ครู จำ มีอะไรสงสัยก็ถามได้ตลอดนะ ครูไป เตรียมการสอนก่อนล่ะ</p> <p>แนน / ก้อง ค่าคุณครู / ครับคุณครู</p>
--	--	---

ศาสนพิธี คลิป 9

ธรรมศึกษาชั้นตรี

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

การเวียนเทียนวันวิสาขบูชา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 การเวียนเทียนวันวิสาขบูชา</p>
2		<p>แนน คุณครูคะ ปกติในวันวิสาขบูชา เขามีกิจกรรมทำอะไรกันบ้างหรือคะ ก้อง นั่นนะสิครับ ผมก็อยากรู้ครับ ครู อยากรู้กันทั้งคู่เลย งั้นครูจะอธิบายให้ฟัง... สำหรับประชาชนชาวพุทธทั่วไป เมื่อถึงวันสำคัญเช่นนี้ มีธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติสืบมา ทั้งชาววัดชาวบ้านจะพากันทำความสะอาดวัดวาอาราม อาคารบ้านเรือน ในตอนเช้าเข้าวัดทำบุญตักบาตร รักษาศีล ฟังธรรม ถือน้ำอุโบสถ ตอนค่ำวัดทั่วประเทศ จะมีการจัดพิธีเวียนเทียนเป็นกิจกรรมหลัก บางแห่ง อาจมีกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติมเสริมตามความเหมาะสม เช่น จัดนิทรรศการ สนทนาธรรม บำเพ็ญประโยชน์ ตามความเหมาะสม เฉพาะที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม จะมีพุทธศาสนิกชนจำนวนมาก นำโคมสวยงามไปแขวนศาลารายรอบพระอุโบสถ ถวายเป็นพุทธบูชา</p> <p>แนน มีการเวียนเทียนด้วยไข่ม้อยคะ ครู ใช่แล้วแนน...</p>

<p>3</p>		<p>พิธีการเวียนเทียนในวันวิสาขบูชา มีข้อควรปฏิบัติ เหมือนวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ เช่น วันมาฆบูชา เมื่อเสร็จพิธีเวียนเทียนแล้ว บางวัดจัดให้มีการแสดงพระธรรมเทศนาพุทธประวัติ และปฏิบัติธรรมตลอดทั้งคืน เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ปัจจุบันเท่าที่ทราบก็ยังมีถือปฏิบัติอยู่บ้าง แต่มีอยู่น้อยมาก</p> <p>ครู นอกจากนี้ วันวิสาขบูชาได้รับการรับรองให้เป็นวันสำคัญสากลของโลก ด้วยนะ ก้อง / แน่น โอ้โห...</p> <p>ครู เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2543 นายดอน ปรมัตถ์วินัย โฆษกกระทรวงการต่างประเทศได้แถลงต่อสื่อมวลชนว่า ตามที่การประชุม International Buddhist Conference ณ กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ระหว่างวันที่ 9 - 14 พฤศจิกายน 2541 ซึ่งมีผู้แทนจากประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาจำนวนมาก อาทิ บังคลาเทศ จีน ลาว เกาหลีใต้ เวียดนาม ภูฏาน อินโดนีเซีย เนปาล กัมพูชา อินเดีย ปากีสถาน และไทย ได้ตกลงที่จะเสนอให้สมัชชาสหประชาชาติรับรองข้อมติที่จะประกาศให้วันวิสาขบูชา เป็นวันหยุดของสหประชาชาติ</p>
<p>4</p>		<p>ต่อมาเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2543 ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 54 ได้พิจารณาว่า เนื่องจากวันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญของพุทธศาสนิกชนทั่วโลก เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนให้มวลมนุษย์ มีเมตตาธรรม และขันติธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เพื่อให้เกิดสันติสุขต่อสังคมอันเป็นแนวทางของสหประชาชาติ ที่ประชุมจึงให้การรับรองโดยฉันทามติว่า วันดังกล่าวเป็น</p>

		<p>วันที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติและที่ทำการสมัชชาจะจัดให้มีการระลึกถึง (Observance) ตามความเหมาะสม</p>
<p>5</p>	<div data-bbox="268 443 746 712"> </div> <div data-bbox="268 880 746 1048"> </div> <div data-bbox="268 1205 746 1473"> </div>	<p>แนน แล้ว... ชาวพุทธในประเทศอื่นๆ เขาจัดพิธีวิสาขบูชากันมั้ยคะ</p> <p>ครู จัดดีแนน ครูกำลังจะอธิบายเรื่อง การจัดพิธีวิสาขบูชาของชาวพุทธนานาชาติ ให้ฟังพอดี</p> <p>การบูชาวันเพ็ญเดือนวิสาขะ ซึ่งตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 ตามปฏิทินจันทรคติของไทย คือ คำนวณการโคจรของดวงจันทร์ เป็นข้างขึ้นข้างแรม ซึ่งมักจะตรงกับเดือนพฤษภาคมหรือมิถุนายน เฉพาะในประเทศไทย ถ้าปีใดมีอธิกมาส คือมีเดือน 8 สองหนให้เลื่อนไปประกอบพิธีในวันเพ็ญเดือน 7 ส่วนประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาเถรวาทอื่น ๆ คงจัดให้มีพิธีวิสาขบูชาในวันเพ็ญเดือน 6 แม้ในปีนั้นจะมีเดือน 8 สองหนก็ตาม ส่วนกลุ่มชาวพุทธมหายานบางนิกายที่นับถือว่าเหตุการณ์ทั้ง 3 นั้น เกิดในวันต่างกัน ไม่ใช่ตรงกับวันเพ็ญเดือน 6 ทุกเหตุการณ์ ก็จะจัดพิธีวิสาขบูชาตามความเชื่อในนิกายของตน เช่น ชาวพุทธญี่ปุ่นจัดงานฉลองวันประสูติพระพุทธเจ้าตามปฏิทินสุริยคติ (ปฏิทินสากล) ในวันที่ 8 เมษายน ส่วนชาวพุทธศรีลังกา เรียกว่า วิสัคหรือวิซัค เดย์ (Vesak หรือ Wesak Day) ดังนี้ เป็นต้น แต่สาระสำคัญของงานก็ยังคงเป็นอย่างเดียวกัน</p> <p>แนน ขอขอบคุณค่ะคุณครู ได้ความรู้เยอะเลย ฮีๆ</p> <p>ก้อง มีอะไรจะถามอีกมั้ยเนี่ยแนน หิวข้าวแล้วอะ</p> <p>ครู ฮ่าๆๆ ั้งไปกินข้าวกันเถอะ มีอะไรสงสัยค่อยมาถามใหม่ก็ได้</p> <p>แนน / ก้อง ค่ะ / ครับ คุณครู</p>

ศาสนพิธี คลิป 10
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
คำบูชาวันวิสาขบูชา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 คำบูชาวันวิสาขบูชา
2		ก้อง คุณครูครับ แนนมีเรื่องสงสัยอีกแล้วครับ ครู สงสัยอะไรเธอแนน ถ้ามามาได้เลย แนน คือ หนูอยากให้คุณครูสอนอ่าน คำบูชาวันวิสาขบูชา ให้หน่อยได้มั้ยคะ ครู ได้สิแนน ตั้งใจฟังดีๆ นะ
3		<p style="text-align: center;">คำบูชาวันวิสาขบูชา</p> ยะมัมหะ โข มะยัง, ภาวะวันตั้ง สาระณัง คะตา, โย โน ภาวะวา สัตถา, ยัสสะ จะ มะยัง ภาวะวะโต อัมมัง โรเจมะ. อะโหสิ โข โส ภาวะวา, มัชฌิเมสุ ชะนะปะเทสุ อะริยะเกสุ มะนุสเสสุ อุปันโน, ชัตติโย ชาติยา, โคตะโม โคตรเตนะ, สักยะปุตโต สักยะกุลา ปัพพะชิต , สะเทวะ เก โลเก สะมาระเก สะพรัหมะเก, สัสสะมะณะพราหมะณิ ยา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย, อะนุตตะรัง สัมมา สัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ, นิสสังสะยัง โข โส ภาวะวา, อะ ระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริ สะทัมมะสาราถิ, สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภาวะวา.

4	 	<p>สรวากขาโต โข ปะนะ, เตนะ ณะคะวะตา รัมโม, สันทิภูจฺจิกออะกาลิกอ เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิกอ ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ.</p> <p>สุปะฏิปันโน โข ปะนัสสะ, ณะคะวะโต สวากะสังโฆ, อชฺชุปะฏิปันโน ณะคะวะโต สวากะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโน ณะคะวะโต สวากะสังโฆ, สามิจิปะฏิปันโน ณะคะวะโต สวากะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา. เอสะ ณะคะวะโต สวากะสังโฆ, อาหุเนยโย ปาหุเนยโย, ทักขิณเวยโย อัญชะลิ ณะระณียะ, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ.</p>
5	 	<p>อะยัง โข ปะนะ ปะภูมี, ตัง ณะคะวันตัง อุททิสสะ กะตา ปติฏฐาปิตา, ยาวะทวะ ทัสสะเนนะ, ตัง ณะคะวันตัง อะนุสสะริตวา, ปะสาทะสังเวคะปะภูมิลาภายะ, มะยัง โข เอตะระหิ, อิมัง วิสาขะปุณณะมีกาลัง, ตัสสะ ณะคะวะโต ชาตีสัมโพธินิพพานะกาละสัมมะตัง, ปัตวา อิมัง ฐานัง สัมปัตตา, อิเม ทังทะที่ปะธูปาทิสักกาเร คะเหตวา, อัตตะโน กายัง สักการุปะธานัง กะริตวา, ตัสสะ ณะคะวะโต ยะถากุจเจ कुณเณ อะนุสสะรันตา, อิมัง ปะภูมีมาฆะรัง, ติกขัตตุง ปะทักขินัง กะริสสามะ, ยะถาคะหิเตหิ สักกาเรหิ ปุชัง กุรัมมานา.</p> <p>สาธุ โน ภัันเต ณะคะวา, สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ญาตัพเพหิ कुณเหิ, อะตัตถารัมมะณะตายะ ปญญาเยมาโน, อิเม อัมเหหิ คะหิเต สักกาเร, ปะภูคัคคัณหาคู อัมหากัง ที่ฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.</p>
6		<p>แนน แล้วทั้งหมดนี้แปลว่าอะไรคะคุณครู ครู คำแปลก็คือ...</p>

	<div data-bbox="248 331 746 609"> <p>คำขวัญวิสาขบูชา คำแปล</p> <p>เราทั้งหลาย ถึงพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใดแล้วเป็นที่พึ่ง</p> </div> <div data-bbox="248 667 746 945"> <p>คำขวัญวิสาขบูชา คำแปล</p> <p>พระองค์ได้ตรัสรู้ พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ในโลกกับด้วยเทวดา มาร พรหม ในประชาชน</p> </div>	<p>เราทั้งหลาย ถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใดแล ว่าเป็นที่พึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็นพระ ศาสดาของเราทั้งหลาย และเราทั้งหลายขอบใจพระธรรม ของพระผู้มีพระภาคพระองค์ใด พระผู้มีพระภาค พระองค์ นั้นแล ได้ทรงอุบัติแล้วในหมู่มนุษย์ชาวอริยกะ มัชฌิม ชนบท พระองค์เป็นกษัตริย์โดยพระชาติ มีพระนามว่าโคต มะโดยพระโคตร เป็นโอรสแห่งเจ้าศากยะ เสด็จออก บรรพชาจากศากยสกุล พระองค์ได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมา สัมโพธิญาณ ในโลกกับด้วยเทวดา มาร พรหม ใน ประชาชน กับด้วยสมณะและพราหมณ์ กับด้วยเทวดาและ มนุษย์ ข้อนี้ไม่ต้องสงสัยเลย พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ นั้น เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ชอบเอง ทรงถึงพร้อมด้วย วิชาและจรณะ เสด็จไปดีแล้ว ทรงรู้แจ้งโลก เป็นสารถี ผู้ฝึกบุคคลที่ควรฝึกได้ ไม่มีผู้ผู้อื่นยิ่งกว่า เป็นพระศาสดา ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ตื่นแล้ว เบิกบานแล้ว เป็นผู้มีโชค.</p>
7	<div data-bbox="248 1115 746 1393"> <p>คำขวัญวิสาขบูชา คำแปล</p> <p>อนึ่ง พระธรรม อันพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้นแลตรัสดีแล้ว</p> </div> <div data-bbox="248 1451 746 1729"> <p>พระปฐมานี้แล อันพุทธศาสนิกชน สร้างประดิษฐาน</p> </div>	<p>อนึ่ง พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นแล ตรัสดี แล้ว เป็นคุณอันผู้ได้บรรลุพึงเห็นเอง ไม่ประกอบด้วยกาล ควรเรียกให้มาดู ควรน้อมเข้ามาในตน อันวิญญูชนพึงรู้ เฉพาะตัว.</p> <p>อนึ่ง พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้นแล เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติเป็นธรรม ปฏิบัติชอบยิ่ง นี่คือนิคมแห่งบุรุษแปดบุคคล พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้านี้ เป็นผู้ควรของค่านับ ควรของ ต้อนรับ ควรของทำบุญ ควรกระทำอัญชลี เป็นนาบุญของ โลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า.</p> <p>พระปฐมานี้แล อันพุทธศาสนิกชนสร้าง ประดิษฐานเจาะจงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เพียง เพื่อระลึกถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ด้วยทศสนกิก แล้ว จึงกลับได้ซึ่งความเลื่อมใสและสลตจิต.</p>

8	<div style="text-align: center;"> <p>คำบูชาวันวิสาขบูชา คำแปล</p> </div> <p>บัดนี้ เราทั้งหลายมาถึง กาลวิสาขบูชาวันนี้</p> <div style="text-align: center;"> <p>คำบูชาวันวิสาขบูชา คำแปล</p> </div> <p>สาธุ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ตั้งข้าพระองค์ขอโอกาส ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า</p> <div style="text-align: center;"> <p>คำบูชาวันวิสาขบูชา คำแปล</p> </div> <p>อันข้าพเจ้าทั้งหลาย ถือไว้แล้วเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ</p>	<p>บัดนี้ เราทั้งหลายมาถึงกาลวิสาขบูชาวันนี้ ซึ่งทราบกันดีแล้วว่ากาลเป็นที่ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ต่างประชุมยังสถานที่นี้ ถือเอาเครื่องสักการะมีเทียนและรูปเป็นต้นเหล่านี้ กระทำกายของตนให้เป็นเครื่องรองรับเครื่องสักการะ ระลึกถึงพระคุณอันเป็นจริงอย่างไร ของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นอยู่ จักกระทำประทักษิณพระปฏินี้อันสิ้นสามรอบ กระทำอยู่ซึ่งการบูชา ด้วยสักการะทั้งหลายตามที่ข้าพเจ้าทั้งหลายถือไว้แล้ว</p> <p>สาธุ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ตั้งข้าพพระองค์ขอโอกาส ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าของข้าพเจ้าทั้งหลาย แม้เสด็จปรินิพพานไปนานแล้วด้วยดี แต่ยังปรากฏอยู่ด้วยพระคุณทั้งหลาย</p> <p>อันข้าพเจ้าทั้งหลายจะพึงรู้โดยความเป็นอติदारมณฺ์ จงทรงรับเครื่องสักการะทั้งหลาย อันข้าพเจ้าทั้งหลายถือไว้แล้วเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.</p> <p>แนน หนูเข้าใจแล้วค่ะ ขอบคุณมากค่ะคุณครู ครู จำ เอาละ กลับบ้านกันได้แล้ว พรุ่งนี้ค่อยมาเรียนกันใหม่ แนน ค่าคุณครู ก๊อ้ง คร้าบ</p>
---	--	--

ศาสนพิธี คลิป 11
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

วันอัฐรมีบูชา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 วันอัฐรมีบูชา</p>
2		<p>ก๊อง แนนรู้จัก วันอัฐรมีบูชา มัย แนน เอ... แนนก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าเป็นวันอะไร ก๊อง ลอง ถามคุณครูดูสิ คุณครูก้า ครู ว่ายังไง ก๊อง แนน แนน พวกเรากำลังสงสัยค่ะ ว่าวันอัฐรมีบูชา คือ อะไร มีความหมายยังไงค่ะ ครู วันอัฐรมีบูชา หมายถึง การบูชาในวัน 8 ค่ำ ซึ่งตรงกับวันถวายพระเพลิงพระพุทธ สรีระของพระพุทธเจ้า นับเป็นวันที่ 8 หลัง เสด็จดับขันธปรินิพพาน ตรงกับแรม 8 ค่ำ เดือน 6 ของไทย ก๊อง โห... ผมเพิ่งรู้ซะครับเนี่ย คุณครูช่วยเล่า ความเป็นมาของวันอัฐรมีบูชาให้ฟังหน่อย ได้มั๊ยครับ ครู ได้สิก๊อง</p>
3		<p>ความเป็นมาของวันอัฐรมีบูชา เมื่อพระพุทธเจ้าได้เสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ พระแท่นบรรทมระหว่างต้นสาละคู่ ในสวนโน</p>

	<p>เมื่อพระพุทธเจ้า ได้เสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ พระแท่นบรรทม ระหว่างต้นสาละคู่ ในศาลาโนทยาน เมืองกุสินารา</p> <p>ในวันที่ ๘ ให้เจ้ามัลลระระดับหัวหน้า ๘ คน</p> <p>ในวันถวายพระเพลิง</p> <p>พระพุทธสิริระ ณ มกุฏพันธเจดีย์ มีพระสงฆ์สาวก จำนวนมากมาชุมนุมกัน</p>	<p>ทยาน เมืองกุสินารา เมื่อวันเพ็ญเดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 1 ปี พวกมัลลกษัตริย์แห่งเมืองกุสินารา ได้ทำการบูชาสักการะพระพุทธสิริระ ด้วยดอกไม้ของหอมและประโคมเครื่องดนตรีทุกชนิดที่มีอยู่ในเมืองกุสินาราทลอด 7 วัน ในวันที่ 8 ให้เจ้ามัลลระระดับหัวหน้า 8 คน สระสรงเกล้าผม นุ่งห่มผ้าใหม่ อัญเชิญพระพุทธสิริระไปทางทิศตะวันออกของพระนคร เพื่อทำการถวายพระเพลิง ณ มกุฏพันธเจดีย์ ในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6</p> <p>ในวันถวายพระเพลิงพระพุทธสิริระ ณ มกุฏพันธเจดีย์ มีพระสงฆ์สาวกจำนวนมากมาชุมนุมกัน โดยมีพระมหากัสสปเถระเป็นประธาน พร้อมด้วยพระเถระผู้ใหญ่ มีพระอนุรุทธเถระ และพระอานนท์เถระ เป็นต้น ในฝ่ายเมืองมีมัลลกษัตริย์พร้อมชาวเมืองกุสินาราและเมืองใกล้เคียงมาร่วมชุมนุม เพื่อร่วมพิธีถวายพระเพลิงพระพุทธสิริระ เป็นวันเศร้าโศกเสียใจของปุถุชน และธรรมสังเวชเกิดขึ้นแก่พระอรหันต์</p>
<p>4</p>	<p>ทั้งไม่ได้กำหนดเป็นงานพระราชพิธี และทางราชการยังไม่รับรองให้เป็นวันสำคัญ</p>	<p>แนน แล้ว... วันอัฐมีบูชา มีมาตั้งแต่สมัยไหนคะคุณครู</p> <p>ครู อืม... ไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอนนะ ไม่ได้กำหนดเป็นงานพระราชพิธี และทางราชการยังไม่รับรองให้เป็นวันสำคัญ แต่เดิมส่วนใหญ่ มีการจัดพิธีเวียนเทียนในวัดที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนภูมิภาคมีจัดเฉพาะวัดที่อยู่ในเขตเมืองเท่านั้น ทำให้ไม่ค่อยมีคนทราบถึงความสำคัญของวันอัฐมีบูชา</p> <p>ก้อง มิน่าละ ผมถึงไม่เคยรู้จัก แล้ว การจัดพิธีอัฐมีบูชา นี้จัดแบบไหนหรือครับ</p>

<p>5</p>	<div data-bbox="284 275 812 571"> <p>การจัดพิธีอัฐรมีบูชา มีการจัดเป็น ๒ รูปแบบ</p> </div> <div data-bbox="284 624 513 920"> <p>แบบที่ ๑ จัดพิธีเวียนเทียน เช่นเดียวกับวันสำคัญ อื่น ๆ</p> </div> <div data-bbox="284 974 513 1270"> <p>แบบที่ ๒ จัดพิธีถวายพระเพลิง พระบรมศพจำลอง</p> </div>	<p>ครู การจัดพิธีอัฐรมีบูชา มีการจัดเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบที่ 1 จัดพิธีเวียนเทียน เช่นเดียวกับวันสำคัญอื่น ๆ คือ วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันมาฆบูชา แบบที่ 2 จัดพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพจำลอง เคยเห็นมีการจัดที่วัดพลับพลาชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แต่จัดเป็นครั้งคราว ไม่ได้จัดเป็นประจำ ส่วนที่อื่นก็คงมีบ้าง แต่คงไม่มากนัก ส่วนที่จัดจนเป็นประจำ ประเพณีนั้น ปรากฏว่ามีประเพณีการจัดพิธีถวายพระเพลิงพระพุทธรูปที่วัดพระบรมธาตุ ท่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยประเพณีมีมาแต่เมื่อใด ไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอน</p>
<p>6</p>	<div data-bbox="284 1435 564 1637"> <p>โดยจัดเป็นงาน วันอัฐรมีบูชารำลึก เมืองท่งยั้ง</p> </div> <div data-bbox="564 1469 804 1621"> <p>ณ วัดพระบรมธาตุท่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นประจำทุกปี</p> </div> <div data-bbox="284 1704 564 2013"> <p>รวม ๙ วัน กิจกรรมในงาน มีการแสดงแสงสีเสียง</p> </div>	<p>ปัจจุบันประเพณีนี้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยจัดเป็นงาน “วันอัฐรมีบูชารำลึก เมืองท่งยั้ง” ณ วัดพระบรมธาตุ ท่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นประจำทุกปี โดยกำหนดจัดงานในวันวิสาขบูชา คือ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ถึงวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 รวม 9 วัน กิจกรรมในงาน มีการแสดงแสงสีเสียง ตั้งแต่พระพุทธรูปเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน จนถึงพิธีถวายพระเพลิงพระพุทธรูป (จำลอง) มีประชาชนชาวจังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดใกล้เคียงเข้าชมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาวัน</p>

<div data-bbox="277 277 517 584" style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 10px; border-radius: 50% 50% 50% 0%;"> <p>ควรจะได้ช่วยกัน รณรงค์ ให้เห็นความสำคัญ ของวันอัฐมีบูชา สืบสานการประกอบ พิธีอัฐมีบูชา</p> </div> <div data-bbox="564 371 778 517" style="text-align: center;"> </div>	<p>อัฐมีบูชา ไม่ให้เลื่อนหายไปจากประเทศไทย พุทธศาสนิกชนชาวไทย ทั้งบรรพชิต และคฤหัสถ์ ควรจะได้ช่วยกันรณรงค์ให้เห็นความสำคัญของวันอัฐมีบูชา สืบสานการประกอบพิธีอัฐมีบูชาให้คงอยู่สืบไป</p> <p>แนน หนูเข้าใจเรื่อง วันอัฐมีบูชา แล้วค่ะ</p> <p>ขอบคุณค่ะคุณครู</p> <p>ก้อง ขอบคุณครับ</p> <p>ครู จ้า</p>
--	---

ศาสนพิธี คลิป 12
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
คำบูชาวันอัฐฐมีบูชา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 คำบูชาวันอัฐฐมีบูชา
2		ครู อ้าว แน่น ก้อ ยังไม่กลับบ้านกันอีกหรือ ก้อ ยังครับ พอดีแนบเค้าบอกว่าจะขอถามคุณครู เรื่องวันอัฐฐมีบูชาอีกน่ะครับ ครู ถามมาได้เลยแน แนบ หนูอยากรู้ว่า คำบูชาวันอัฐฐมีบูชา ท่องว่ายังไง น่ะคะ ครู อ้อ นึกว่าอะไร ได้สิ ครูจะท่องให้ฟังนะ ตั้งใจฟัง ดีๆ ละ
3		คำบูชาวันอัฐฐมีบูชา ยะมัมหะ โข มะยัง, ภาคะวันตัง สระระณัง คตะตา , โย โน ภาคะวา สัตถา, ยัสสะ จะ มะยัง ภาคะวะโต ธัมมัง โรเจมะ, อะโหสิ โข โส ภาคะวา, มัชฌิเมสุ ชนะ ปะเทสุ อะริยะเกสุ มะนุสเสสุ อุปปันโน, ชัตติโย ชาติยา, โคตะโม โคตรเตนะ, สักยะปุตโต สักยะกุลา ปัพพะชิตโต , สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพรัหมะเก, สัสสะ มะณะพราหมะณียา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย, อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ, นิสสังสะยัง โข โส ภาคะวา, อะระหัง

	<p>คำบูชาวันอัฐมีบูชา</p> <p>ัสสสะมะณะพราหมณะณียา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย, อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ,</p>	<p>สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู, อนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภาคะวา.</p>
4	<p>คำบูชาวันอัฐมีบูชา</p> <p>ส์วากขาโต โข ปะนะ, เตนะ ภาคะวะตา ัมโม, สันทิภุจ्ฐิ โก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอบะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพ โพ วิญญูหิ.</p> <p>คำบูชาวันอัฐมีบูชา</p> <p>สุปะฏิปันโน โข ปะนัสสะ, ภาคะวะโต สาวะ กะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญาเย ปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามิจิปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฐฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชลี ภาคะณียะ อะ นุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ.</p>	<p>ส์วากขาโต โข ปะนะ, เตนะ ภาคะวะตา ัมโม, สันทิภุจ्ฐิ โก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอบะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพ โพ วิญญูหิ.</p> <p>สุปะฏิปันโน โข ปะนัสสะ, ภาคะวะโต สาวะ กะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญาเย ปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามิจิปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฐฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชลี ภาคะณียะ อะ นุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ.</p>
5	<p>คำบูชาวันอัฐมีบูชา</p> <p>อะยัง โข ปะนะ ปภีมา, ตัง ภาคะวันตัง อุททิสสะ กะตา ปะติภุจ्ฐาปิตา, ยาวะเทวะ ทัสสะเนนะ, ตัง ภาคะวันตัง อะนุสสะริตวา, ปะสาทะสังเวคะปะภีลาภายะ, มะยัง โข เอตะระหิ, อิมัง วิสาขะปุณณะมิโต ปะรัง อัฐฐะมีกาลัง, ตัสสะ ภาคะวะโต สะริรัชฌาปะนะกาละสัมมะตัง ปัตวา, อิมัง ฐานัง สัมปัตตา, อิเม ทัณณะทีปะธูปะปุผาทิสัก กาเร คะเหตวา, อัตตะโน กายัง สักการุปะธานัง กะริตวา , ตัสสะ ภาคะวะโต ยะถาภุจเจ คุณเ อะนุสสะรันตา, อิมัง ปะภีมาฆะรัง ติกขัตตุง ปะทักขินัง กะริสสามะ, ยะ ถาคะหิเตหิ สักกาเรหิ ปุชัง กุรัมานา.</p> <p>คำบูชาวันอัฐมีบูชา</p> <p>สาธู โน ภันเต ภาคะวา, สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ญาตัพเพหิ คุณเหิ</p>	<p>อะยัง โข ปะนะ ปภีมา, ตัง ภาคะวันตัง อุททิสสะ กะตา ปะติภุจ्ฐาปิตา, ยาวะเทวะ ทัสสะเนนะ, ตัง ภาคะวันตัง อะนุสสะริตวา, ปะสาทะสังเวคะปะภีลาภายะ, มะยัง โข เอตะระหิ, อิมัง วิสาขะปุณณะมิโต ปะรัง อัฐฐะมีกาลัง, ตัสสะ ภาคะวะโต สะริรัชฌาปะนะกาละสัมมะตัง ปัตวา, อิมัง ฐานัง สัมปัตตา, อิเม ทัณณะทีปะธูปะปุผาทิสัก กาเร คะเหตวา, อัตตะโน กายัง สักการุปะธานัง กะริตวา , ตัสสะ ภาคะวะโต ยะถาภุจเจ คุณเ อะนุสสะรันตา, อิมัง ปะภีมาฆะรัง ติกขัตตุง ปะทักขินัง กะริสสามะ, ยะ ถาคะหิเตหิ สักกาเรหิ ปุชัง กุรัมานา.</p> <p>สาธู โน ภันเต ภาคะวา, สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ญาตัพเพหิ คุณเหิ อะตัตตารัมมะณะตายะ ปัญญาเยมาโน , อิเม อัมเหหิ คะหิเต สักกาเร, ปะภีคคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.</p>

<p>6</p>	 	<p>แนนน แล้วทั้งหมดนี้แปลว่าอะไรคะคุณครู ครู คำแปลก็คือ... เราทั้งหลายถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด แปลว่าเป็นที่พึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็น ศาสดาของเราทั้งหลาย และเราทั้งหลายขอบใจพระธรรม ของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้นแล ได้ทรงอุบัติแล้วในหมู่มนุษย์ชาวอริยกะ มัชฌิมชนบท เป็นกษัตริย์โดยพระชาติ มีพระนามว่าโคต มะ โดยพระโคตร เป็นโอรสแห่งเจ้าศากยะ เสด็จออก บรรพชาจากศากยสกุล พระองค์ได้ตรัสรู้พระอนุตตร สัมมาสัมโพธิญาณ ในโลกกับด้วยเทวดา มาร พรหม ใน ประชาชน กับด้วยสมณะและพราหมณ์ กับด้วยเทวดา และมนุษย์ ข้อนี้อันต้องสงสัยเลย พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ชอบเอง ทรงถึงพร้อม ด้วยวิชาและจรณะ เสด็จไปดีแล้ว ทรงรู้แจ้งซึ่งโลก เป็น สารถีผู้ฝึกบุคคลที่ควรฝึกได้ ไม่มีผู้อื่นยิ่งกว่า เป็นพระ ศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ตื่นแล้ว เป็นผู้ ผู้มีโชค.</p>
	 	<p>อนึ่ง พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นแล ตรัสดีแล้ว เป็นคุณอันผู้ได้บรรลุพึงเห็นเอง ไม่ ประกอบด้วยกาล ควรเรียกให้มาดู ควรน้อมเข้ามาในตน อันวิญญูชนพึงรู้เฉพาะตัว. อนึ่ง พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้นแล เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติเป็นธรรม ปฏิบัติชอบยิ่ง นี้คือสี่คู่แห่งบุรุษ แปด บุคคล เป็นผู้ควรของค่านับ ควรของต้อนรับ ควรของ ทำบุญ ควรกระทำอัญชลี เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญ อื่นยิ่งกว่า. พระปฐมานันต์ อันพุทธศาสนิกชนสร้าง ประดิษฐาน เจาะจงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นเพียง</p>

		<p>เพื่อระลึกถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ด้วยที่สน กิจแล้ว จึงกลับได้ซึ่งความเลื่อมใสและสลัดจิต</p>
	<div data-bbox="279 443 774 719"> <p>คำบูชาวันอัฐมิมบูชา คำแปล</p> <p>บัดนี้เราทั้งหลายมาถึง กาลอัฐมิม เบื้องหน้าแต่วันวิสาขบูชาวันนี้</p> </div> <div data-bbox="459 884 774 1160"> <p>คำบูชาวันอัฐมิมบูชา คำแปล</p> <p>สาธุ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ตั้งข้าพระองค์ขอโอกาส ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า</p> </div> <div data-bbox="279 1211 774 1487"> </div>	<p>บัดนี้ เราทั้งหลาย มาถึงกาลอัฐมิมิ เบื้องหน้าแต่วันวิสาข บูชาวันนี้ ซึ่งทราบกันดีแล้วว่า กาลเป็นที่ถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของพระผู้มีพระ ภาคเจ้าพระองค์นั้น ต่างประชุมยังสถานที่นี้ ถือเอา เครื่องสักการะมีเทียนและธูปเป็นต้นเหล่านี้ กระทำกาย ของตนให้เป็นเครื่องรองรับ สักการะ ระลึกถึงพระคุณอัน เป็นจริงอย่างไร ของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นอยู่ จักกระทำประทักษิณพระปฎิมานี้ สิ้นสามรอบ กระทำอยู่ ซึ่งการบูชาด้วยสักการะทั้งหลาย ตามที่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ถือไว้แล้ว</p> <p>สาธุ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ตั้งข้าพระองค์ขอ โอกาส ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าของข้าพเจ้าทั้งหลาย แม้ เสด็จปรินิพพานไปนานแล้วด้วยดี แต่ปรากฏอยู่ด้วย พระคุณทั้งหลาย อันข้าพเจ้าทั้งหลายพึงรู้โดยความเป็น อติธรรม จงทรงรับซึ่งเครื่องสักการะทั้งหลาย อัน ข้าพเจ้าทั้งหลายถือไว้แล้วเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อ ความสุขแก่ข้าพเจ้า ตลอดกาลนานเทอญ.</p> <p>แนน / ก้อง สาธุ...</p> <p>แนน ขอบคุณมากคะคุณครู</p> <p>ครู จำ รีบกลับบ้านกันได้แล้ว</p> <p>แนน / ก้อง ค่า / คร้าบ</p>

ศาสนพิธี คลิป 13
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

วันอาสาฬหบูชา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 วันอาสาฬหบูชา</p>
2		<p>แนน แนนว่าจะจัดบอร์ดเกี่ยวกับวันอาสาฬหบูชา ละ ก้อง เหรอ ก็ดีนี่ แล้วมีข้อมูลวันอาสาฬหบูชาแล้ว เหรอ แนน ยังไม่มีเลย ว่าจะไปถามคุณครูนี่ละ อ๊ะ! คุณครู มาพอดีเลย ครู วันนี้มีอะไรจะถามครูอีกละแนน แนน หนูอยากรู้เรื่องวันอาสาฬหบูชาค่ะ คุณครู อธิบายให้ฟังได้มั๊ยคะ ครู ได้สิ ก่อนอื่นต้องรู้ความหมายของวัน อาสาฬหบูชาก่อน วันอาสาฬหบูชา หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญเดือน อาสาฬหะ คือ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ประมาณเดือน กรกฎาคม ในปีที่มีอธิกมาสเลื่อนไปจัดพิธีในวันเพ็ญ เดือน 8 หลัง แนน แล้ววันอาสาฬหบูชา มีความสำคัญยังไงคะ</p>
3		<p>ครู วันอาสาฬหบูชา มีเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นหลายประการ ภายหลังจากพระพุทธเจ้าตรัสรู้ได้ 2 เดือน พอ สรุปได้ ดังนี้</p>

	<p>๑. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรง แสดงเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร</p> <p>๓. เป็นวันที่มี พระรัตนตรัยครบบริบูรณ์</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร แก่ปัญจวัคคีย์ และโกณฑัญญะได้บรรลุดวงตาเห็นธรรมแล้ว ทูลขอบวช 2. เป็นวันที่มีพระสงฆ์สาวกเกิดขึ้นเป็นองค์แรกในโลก คือ โกณฑัญญะ ได้บวชเป็นภิกษุองค์แรกในพระพุทธศาสนา ด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา 3. เป็นวันที่มีพระรัตนตรัยครบบริบูรณ์ 3 ประการ
4	<p>โปรดปัญจวัคคีย์ที่ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ปัจจุบันเรียก สารนาถ</p> <p>อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญญะ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญญะ</p> 	<p>ก้อง แล้ววันอาสาฬหบูชาที่มีความเป็นมายังไงครับ ครู วันอาสาฬหบูชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ซึ่งเป็นพระธรรมเทศนา กัณฑ์แรก โปรดปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ปัจจุบันเรียก สารนาถ แขวงเมืองพาราณสี เมื่อวันเพ็ญกลางเดือน 8 ภายหลังการตรัสรู้ 2 เดือน พอบจบพระธรรมเทศนา โกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบัน เป็นพยานการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงทราบว่โกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว จึงทรงเปล่งอุทานว่า อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญญะ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญญะ แปลว่า โกณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ โกณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ ด้วยเหตุนี้</p> <p>โกณฑัญญะ จึงได้นามว่า อัญญาโกณฑัญญะ ตั้งแต่นั้น เป็นต้นมา</p>
5		<p>โกณฑัญญะได้ทูลขอบวช พระองค์ทรงประทานการบวชด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา ด้วยพระดำรัสว่า เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมอันเรากล่าวไว้ดีแล้ว เธอจง</p>

	 	<p>ประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบเถิด จึงนับว่าพระอัญญาโกณฑัญญะเป็นพระสงฆ์องค์แรก และมีพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม และ พระสงฆ์ เกิดขึ้นครบบริบูรณ์ในวันนั้น วันอาสาฬหบูชา ยังเรียกกันว่า วันพระสงฆ์ อีกด้วย</p>
6	 	<p>ก้อง อ้ออ้อ เข้าใจแล้วครับ จำง่าย ๆ เลยว่า วันอาสาฬหบูชา คือ วันพระสงฆ์</p> <p>ครู ใช่แล้วก้อง และประเทศไทยได้ประกาศให้มีพิธีอาสาฬหบูชา เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พุทธศักราช 2501 โดยพระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี) อดีตแม่กองธรรมสนามหลวง ต่อมาได้รับสมณศักดิ์เป็นพระพิมลธรรม ครั้งดำรงตำแหน่งสังฆมนตรีช่วยว่าการองค์การศึกษา ได้เสนอคณะสังฆมนตรีให้เพิ่มวันศาสนพิธี เพื่อทำพุทธบูชาขึ้นอีกวันหนึ่ง คือ วันธรรมจักร หรือวันอาสาฬหบูชา คณะสังฆมนตรีมีมติเห็นชอบ โดยให้กำหนดว่าวันอาสาฬหบูชา เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และทางรัฐบาลก็ได้เห็นความสำคัญของวันดังกล่าว จึงได้ประกาศให้เป็นวันหยุดราชการ จนกระทั่งปัจจุบันนี้</p>
		<p>แนน แล้วในประเทศอื่นๆ ที่มีชาวพุทธ เขามีวันอาสาฬหบูชาเหมือนเรามั้ยคะ</p> <p>ครู วันอาสาฬหบูชา มีปฏิบัติเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น สำหรับชาวพุทธในประเทศที่นับถือ</p>

<p>แต่เป็นพิธี จัดต่อเนื่องกัน ๒ วัน คือ วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา</p> 	<p>พระพุทธรูปศาสนาอื่น ๆ ไม่ได้มีการจัดพิธีแต่ อย่างไร แน่นอน ครู ส่วน พระราชพิธีในวันอาสาฬหบูชา ใน ปัจจุบัน</p>
<p>พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ไปยังพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม</p> 	<p>พิธีหลวงไม่ได้มีการเวียนเทียนเหมือนวันวิสาขบูชาและ วัน มาฆบูชา แต่เป็นพิธีจัดต่อเนื่องกัน 2 วัน คือ วัน อาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา เรียกว่า พระราชพิธี ทรง บำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและ เทศกาล เข้าพรรษา สำหรับพระราชกิจในการพระราชพิธีวัน อาสาฬหบูชา พอสรุปได้ ดังนี้ ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 วันอาสาฬหบูชา เวลา ประมาณ 16.00 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตน ศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ทรงจุดเทียนพรรษา บูชาพระรัตนตรัย ทรงจุดเทียนท่ายที่นั่งและถวายพาน พุ่มเทียน พุ่มต้นไม้ บูชาพระพุทธรูปมหาภิณษิตันปฏิมากร พระสัมพุทธพรณี พระพุทธรูปอดฟ้าจุฬาโลกย์ พระ พุทธรูปเสถียรภาพไลย ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการทอง ใหญ่ (เครื่องบูชาสำหรับพระมหากษัตริย์ จุดบูชาพระ รัตนตรัยในงานพระราชพิธี) ทรงจุดเทียนชนวน พระราชทานแก่เจ้าพนักงาน เพื่อนำไปถวายเจ้าอาวาส สำหรับจุดเทียนพรรษาที่ทรงอุทิศตามพระอารามหลวง ต่าง ๆ และถวายพระราชวงศ์ เพื่อจุดเทียนที่พระศรี รัตนเจดีย์ หอพระมณฑปธรรม หอพระศาสตราคม ในพระบรมมหาราชวัง ที่มีได้เสด็จพระราชดำเนินไป ทรงจุดด้วยพระองค์เอง ทรงประเคนพุ่มเทียนแด่ สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชา</p>
<p>สำหรับ จุดเทียนพรรษา ที่ทรงอุทิศตาม พระอารามหลวงต่าง ๆ</p> 	<p>พระพุทธรูปศาสนาอื่น ๆ ไม่ได้มีการจัดพิธีแต่ อย่างไร แน่นอน ครู ส่วน พระราชพิธีในวันอาสาฬหบูชา ใน ปัจจุบัน</p>

		<p>คณะ และพระภิกษุภาคหลวง เมื่อพระสงฆ์ถวายอดิเรก ออกจากพระอุโบสถแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ</p>
		<p>ก้อง แล้วประชาชนชาวพุทธทั่วไป เขาทำกิจกรรม อะไรกันในวันอาสาฬหบูชาครับคุณครู ครู วันอาสาฬหบูชา พุทธศาสนิกชนจะปฏิบัติ เช่นเดียวกับวันมาฆบูชาและวันวิสาขบูชา แนน อย่างนี้เอง พวกเราเข้าใจแล้วค่ะ ขอขอบคุณค่ะ คุณครู ครู จ้า</p>

ศาสนพิธี คลิป 14
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
คำบูชาวันอาสาฬหบูชา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 คำบูชาวันอาสาฬหบูชา</p>
2		<p>ก้อง แนนจัดบอร์ดเรื่องวันอาสาฬหบูชาเสร็จแล้ว เธอ แนน ยังเลยก้อง เรายังขาดข้อมูลเกี่ยวกับ คำบูชาวัน อาสาฬหบูชา อยู่เลย ก้อง ทำไมไม่ถามคุณครูล่ะ นี่ไง คุณครูมาพอดีเลย ครู ครูได้ยินที่เธอสองคนคุยกันหมดแล้วล่ะ ถ้าแนนอยากรู้เรื่อง คำบูชาวันอาสาฬหบูชา ล่ะก็ ครูจะท่องให้ฟังนะ ตั้งใจฟังกันล่ะ แนน / ก้อง คำ / คร้าบ</p>
3		<p>คำบูชาวันอาสาฬหบูชา ยะมัมหะ โข มะยัง ภาคะวันตัง สระระณัง คคะ ตา, โย โน ภาคะวา สัตถา, ยัสสะ จะ มะยัง ภาคะวะโต ธัมมัง โรเจมะ, อะโหสิ โข โส ภาคะวา, อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ, สัตเตสุ การุญญัง ปะฏิจจะ กะรุณายะ โก หิตสิ อนะกัมปัง อุปาทายะ, อาสาฬหะปุณณะมิยัง</p>

	  	<p>พาราณะสิยัง อิติปะตะเน มิคะทาเย, ปัญจะวัคคิยานัง ภิกขุณัง, อะนุตตะรัง ัมมะจักกััง ปะฐะมัง ปะวัตเตตวา, จัตตารี อะริยะสัจจานิ ปะกาเสสิ.</p> <p>ตัสมีญจะ โข สมะมะเย, ปัญจะวัคคิยานัง ภิกขุณัง ปะมุโข, आयัสมา อัญญาโกณฑัญญะ, ภาคะวะโต ัมมัง สุตวา, วิระชัง วีตะมะลััง ัมมะจักขุง ปะฏิละภิตวา, ยังภิกขุจิ สมะมุทะยะรัมมัง สัพพันตัง นิโรธะรัมมันติ, ภาคะวันตัง อุปะสัมปะทัง ยาจิตวา, ภาคะวะโตเยวะ สันติกา, เอหิภิกขุอุปะสัมปะทัง ปะฏิละภิตวา, ภาคะวะโต ัมมะวินะเย อะริยะสาวะกะสังโฆ, โลเก ปะฐะมัง อุปันโน อะโหสิ.</p> <p>ตัสมีญจะ โข สมะมะเย, สังขระระตนะนัง โลเก ปะฐะมัง อุปันนัง อะโหสิ. พุทธะระตนะนัง ัมมะระตนะนัง สังขระระตนะนันติ ติระตะนัง สัมปุณณัง อะโหสิ. มะยัง โข เอตะระหิ, อิมัง อาสาฬหะปุณณะมีกาลัง, ตัสสะ ภาคะวะโต ัมมะจักกัปปะวัตตะนะกาละสัมมะตัง, อะริยะสาวะกะสังฆะอุปัติกาละสัมมะตัญจะ, ระตนะตตะยะสัมปุณณะกาละสัมมะตัญจะ ปัตวา, อิมัง ฐานัง สัมปัตตา, อิเม สักกาเร คะเหตวา, อัตตะโน กายัง สักการุปะธานัง กะริตวา, ตัสสะ ภาคะวะโต ยะถาภุจเจ คุณ อะนุสสะรันตา, อิมัง พุทธะปฎิมัง ดิกขัตตุง ปะทักขินัง กะริสสามะ, ยะถาคะหิเตหิ สักกาเรหิ ปุชัง กุรัมานา.</p> <p>สาธุ โน ภัันเต ภาคะวา, สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ญาตัพเพหิ คุณเหหิ อะติตารัมมะณะตายะ ปัญญาเยมาโน, อิเม อัมเหหิ คะหิเต สักกาเร ปะฏิคคัณหัตตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.</p>
4		<p>แนน แล้วทั้งหมดนี้แปลว่าอะไรคะคุณครู</p> <p>ครู คำแปลก็คือ...</p>

<p>คำขวัญอาสาพัฒนา คำแปล</p> <p>เราทั้งหลาย ถึงซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใดแล้วเป็นที่พึ่ง</p>	<p>เราทั้งหลายถึงซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใดแล เป็นที่พึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็นพระศาสดา ของเราทั้งหลาย</p> <p>อนึ่ง เราทั้งหลายขอบใจซึ่งธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ชอบเอง ทรงอาศัยความการุญในสัตว์ทั้งหลาย ทรงพระกรุณาแสวงหาประโยชน์เกื้อกูล ทรงอาศัยความเอ็นดู ได้ยังพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ให้เป็นไป ทรงประกาศอริยสัจ 4 เป็นครั้งแรก แก่พระภิกษุปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้กรุงพาราณสี ในวันอาสาฬหบูชา</p>
<p>คำขวัญอาสาพัฒนา คำแปล</p> <p>อนึ่ง เราทั้งหลายขอบใจ ซึ่งธรรมของ พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด</p>	<p>อนึ่ง ในสมัยนั้นแล ท่านพระอัญญาโกณฑัญญะ ผู้เป็นหัวหน้าของพระภิกษุปัญจวัคคีย์ พึงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว ได้ธรรมจักขุอันบริสุทธิ์ปราศจากมลทิน ว่า “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งปวงนั้น มีความดับเป็นธรรมดา” จึงทูลขออุปสมบทแก่พระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว ได้เป็นพระอริยสงฆ์สาวกในพระธรรมวินัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นองค์แรกในโลก</p>
<p>คำขวัญอาสาพัฒนา คำแปล</p> <p>อนึ่ง ในสมัยนั้นแล ท่านพระอัญญาโกณฑัญญะ ผู้เป็นหัวหน้าของพระภิกษุ</p> 	<p>อนึ่ง ในสมัยนั้นแล พระสังฆรัตนะได้บังเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก พระรัตนตรัย คือ พระพุทธรัตตนะ พระธรรมรัตตนะ พระสังฆรัตตนะ ได้สมบูรณแล้วในโลก</p>
<p>คำขวัญอาสาพัฒนา คำแปล</p> <p>บัดนี้ เราทั้งหลายแล มาประจวบมงคลสมัย อาสาฬหบูชา</p>	<p>บัดนี้ เราทั้งหลายแล มาประจวบมงคลสมัยอาสาฬหบูชาในวันเพ็ญอาสาฬหมาส ที่รู้พร้อมกันว่า เป็นวันที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงประกาศพระธรรมจักร เป็นวันที่เกิดขึ้นแห่งพระอริยสงฆ์สาวก และเป็นวันที่พระรัตนตรัยสมบูรณ คือ ครบ 3 รัตนะ จึงมาประชุมกันแล้ว ณ ที่นี้ ถือสักการะเหล่านี้ ทำกายของตนให้เป็นดังภาชนะรับเครื่องสักการะ ระลึกถึงพระคุณตามเป็นจริงทั้งหลายของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น จักทำประทักษิณสิ้นวาระ 3 รอบซึ่งพระพุทธปฏิมานี้ บูชาอยู่ด้วยเครื่องสักการะอันถืไว้แล้วอย่างไร</p>
<p>คำขวัญอาสาพัฒนา คำแปล</p> <p>ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า แม่เสด็จปรินิพพาน นานมาแล้ว</p> 	

		<p>ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้เสด็จปรินิพพานนานมาแล้ว ยังปรากฏอยู่ด้วยพระ คุณสมบัติ อันข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย จะพึงรู้โดยความ เป็นอติदारมณฺ์ จงทรงรับเครื่องสักการะ อัน ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายถือไว้แล้วนี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อ ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ.</p>
5		<p>แนน ขอบคุณมากคะคุณครู ดีใจจัง ได้ข้อมูลไปจัด บอร์ด</p> <p> ครับแล้ว</p> <p>ครู เอาละ นี่ก็จะหมดเวลาพักแล้ว รีบไปเข้าเรียน กันต่อ</p> <p> ได้แล้ว</p> <p>แนน / ก้อง คำคุณครู / ครับคุณครู</p>

ศาสนพิธี คลิป 15
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
พิธีทำบุญถวายภัตตาหาร

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 พิธีทำบุญถวายภัตตาหาร
2	 	แน่น จริงสิ วันนี้ที่โรงเรียนเรามีพิธีทำบุญถวายภัตตาหารนี่นา ก๊อง เราสงสัยมานานแล้ว ว่าพิธีทำบุญถวายภัตตาหาร มีที่มายังไง ทำกันมาตั้งแต่สมัยไหน ครู สงสัยแต่เข้าเรียนกะก๊อง มา...ครูจะอธิบายให้ฟังเอง ความเป็นมาของพิธีทำบุญถวายภัตตาหาร การทำบุญถวายภัตตาหาร เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลและยังนิยมปฏิบัติอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้ ครั้งแรกเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระเจ้าพิมพิสารที่เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ พระองค์สดับพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าแล้ว บรรลุโสดาปัตติผล ได้หุลนิมนต์พระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกไปฉันภัตตาหาร ณ พระราชานิเวศน์ และในคราวพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระพุทธบิดาและพระประยูรญาติที่เมืองกบิลพัสดุ์ ครั้งนั้นมีงานอวาทมงคลอภิเชกสมรสระหว่างนั้นทราชกุมารกับนางชนบทกัลยาณี

		<p>พระพุทเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์ได้รับอาราธนาให้เข้าไปฉันภัตตาหารในพิธีดังกล่าว</p>
<p>3</p>	 	<p>สมัยพุทธกาล ยังไม่มีพิธีสวดมนต์เหมือนในปัจจุบัน เมื่อฉันภัตตาหารแล้ว พระพุทเจ้าหรือพระสงฆ์สาวก จะแสดงธรรมเป็นการอนุโมทนาเพิ่มพูนศรัทธาของ ทายกทายิกาให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ต่อมาพุทธศาสนิกชนใน ประเทศต่าง ๆ ได้นำหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา มา ประยุกต์ใช้ในการจัดพิธีทำบุญให้เหมาะสมกับพิธีที่ เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น วันเกิด วันแต่งงาน วัน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น โดยยึดหลักคำสอนทาง พระพุทธศาสนาว่า ผู้ฉลาดปรารถนาเหตุอย่างใดอย่าง หนึ่งแล้วทำบุญ จึงมีการทำบุญถวายภัตตาหาร พระสงฆ์สืบต่อกันมา</p> <p>ก๊อ อ้อออ มีที่มาอย่างนี้เอง แนน แล้วถ้าที่บ้านหนูอยากจัดพิธีทำบุญบ้าง ต้อง เตรียมอะไรบ้างคะ ครู การจะจัดพิธีทำบุญไม่ว่าจะเป็นงานใด เจ้าภาพ จะต้องเตรียมการในเบื้องต้นก่อนถึงวันพิธี เพื่อให้ การจัดงานนั้น ๆ เป็นไปด้วยความ เรียบร้อย การ เตรียมการนั้น พอสรุปได้ ดังนี้</p>
<p>4</p>		<p>1. เตรียมกำหนดการ ก่อนจะจัดงานใด ๆ ต้องกำหนด วันเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน เพื่อจะได้ นิมนต์พระและเชิญผู้มาร่วมงาน ถ้าเป็นงานพิธีทาง ราชการหรือเป็นงานใหญ่ นิมนต์พระสงฆ์จำนวนมาก และมีหลายพิธีในงานเดียวกัน ต้องทำกำหนดการ จัดลำดับพิธีการ เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยผู้จะ ทำกำหนดการ ต้องเข้าใจขั้นตอนของงานเป็นอย่างดี ถ้าเป็นงานเล็ก ๆ เช่น งานทำบุญบ้าน หรืองาน</p>

	<p>๔. เตรียมอุปกรณ์</p> <p>อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธี ต้องเตรียมให้พร้อมและตรงกับงานนั้น ๆ เช่น โต๊ะหมู่บูชา กระถางรูป</p> 	<p>ครบรอบวันตายของบรรพบุรุษ ไม่จำเป็นต้องทำกำหนดการ เพียงแต่กำหนดไว้ในใจก็พอ</p> <p>2. เตรียมบุคลากร คือ เตรียมบุคคลที่จะช่วยงาน โดยมอบหมายหน้าที่ให้ชัดเจน เช่น นิมนต์พระสงฆ์ เชิญประธานพิธี พิธีกร และอื่นๆ ตามความเหมาะสม</p> <p>3. เตรียมสถานที่ สถานที่จัดงาน ควรทำความสะอาดหรือตกแต่งให้เรียบร้อยสวยงาม เหมาะสมและเพียงพอแก่ผู้ร่วมงาน</p> <p>4. เตรียมอุปกรณ์ อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธี ต้องเตรียมให้พร้อมและตรงกับงานนั้น ๆ เช่น โต๊ะหมู่บูชา กระถางรูป เชิงเทียน แจกันดอกไม้ ชันน้ำมนต์ ด้ายสายสิญจน์ที่กรวดน้ำ เป็นต้น</p> <p>5. นิมนต์พระสงฆ์ การนิมนต์พระสงฆ์ตามคัมภีร์อรรถกถา เป็นจำนวนคู่ เช่น 4 รูป 8 รูป 16 รูป แต่ปัจจุบันส่วนมากนิยม 9 รูป หรือ 10 รูป</p>
5	<p>เจ้าภาพและ</p> <p>ผู้มาร่วมงานพร้อมกัน ณ มณฑลพิธี</p> <p>การบูชา ข้าวพระพุท</p>	<p>ครั้นถึงวันตามกำหนด เจ้าภาพและผู้ร่วมงานพร้อมกัน ณ มณฑลพิธี พระสงฆ์นั่งประจำอาสนะแล้ว เจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล รับศีล อาราธนาพระปริตร ฟังพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ เมื่อถึงบท อะเสวะนา จะ พาลานัง จุดเทียนที่ชันน้ำมนต์ เมื่อพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์จบ ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ทานฉันเสร็จแล้ว ถวายจุดปัจจัยไทยธรรม เมื่อพระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ รับพร และรับประพรมน้ำพระพุทธมนต์จากพระสงฆ์ เสร็จพิธีแล้วส่งพระสงฆ์กลับวัด</p> <p>แนน หนูเข้าใจแล้วค่ะ อ้อ!!...หนูเคยได้ยินเรื่อง การบูชาข้าวพระพุท คืออะไรหรือคะคุณครู</p>
6		<p>ครู ในพิธีทำบุญที่มีการถวายภัตตาหารพระสงฆ์ นิยมถวายข้าวพระพุท เรียกว่า บูชาข้าวพระ เกิดจากความเชื่อว่า การถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์มีพระพุทเจ้าเป็นประธาน มีอานิสงส์</p>

<p style="text-align: center;">เรียกว่า บูชาข้าวพระ</p> <p style="text-align: center;">เกิดจากความเชื่อว่า การถวายภัตตาหาร แด่พระสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน มีอานิสงส์มาก</p> <p style="text-align: center;">คำบูชาข้าวพระพุทธ</p> <p style="text-align: center;">อิมัง สุปะพัญญุชณะสัมปันนัง สาสินัง โอทะนัง อุทะกัง วะรัง พุทธัสสะ ปุเชมิ</p>	<p>มาก และเมื่อเราจะบูชาข้าวพระพุทธ ก็ต้อง รู้จักคำบูชา และคำลาข้าวพระพุทธด้วย</p> <p>คำบูชาข้าวพระพุทธ อิมัง สุปะพัญญุชณะสัมปันนัง สาสินัง โอทะนัง อุทะกัง วะรัง พุทธัสสะ ปุเชมิ</p> <p>คำลาข้าวพระพุทธ เสสัง มังคะลัง ยาจาเม.</p> <p>แนน ขอบคุณมากคะคุณครู ครู เอาละ รีบไปเข้าเรียนได้แล้ว เตียวสาย แนน / ก๊อง ค่ะ คุณครู / คร้าบ คุณครู</p>
--	--

ศาสนพิธี คลิป 16
 ธรรมศึกษาชั้นตรี
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
 พิธีถวายทาน

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 พิธีถวายทาน
2		แนน วันหยุดนี้ไปทำบุญ ถวายทานที่วัดดีกว่า ก้อง เอ ถวายทานนี้หมายถึงอะไรหรอ ครู คำว่า ทาน ในพิธีถวายทานนี้ หมายถึง การถวายกับปียกัณฑ์แก่พระสงฆ์ ยังไงล่ะก้อง ก้อง แล้ว กับปียกัณฑ์ นี้มีอะไรบ้างหรอครับ
3		ครู ในพระพุทธศาสนาจำแนกไว้ 10 อย่าง คือ 1. ภัตตาหาร 2. น้ำรวมทั้งเครื่องดื่มที่สมควรแก่สมณบริโกค 3. ผ้าเครื่องนุ่งห่ม 4. ยานพาหนะรวมทั้งปัจจัยค่าโดยสาร 5. ดอกไม้และมาลัยสำหรับบูชา

<p>๙. เสนาสนะที่อยู่อาศัย รวมทั้ง โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น</p> <p>๑๐. เครื่องประทีป เทียน ตะเกียง พร้อมน้ำมันตะเกียงและเครื่องไฟฟ้า</p> <p>กล่าวโดยรวม ได้แก่ ปัจจัย ๔ คือ</p> <p>อาหาร เครื่องนุ่งห่ม</p>	<p>6. ของหอม หมายถึง รูปเทียนเครื่องสักการบูชา</p> <p>7. เครื่องชำระร่างกายให้สะอาด เช่น สบู่</p> <p>8. เครื่องที่นอนอันสมควรแก่สมณะ</p> <p>9. เสนาสนะที่อยู่อาศัย รวมทั้งตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น</p> <p>10. เครื่องประทีป เทียน ตะเกียง พร้อมน้ำมันตะเกียงและเครื่องไฟฟ้า</p> <p>กล่าวโดยรวม ได้แก่ ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค พร้อมทั้งเครื่องบูชาพระรัตนตรัยและเครื่องใช้ควรแก่สมณบริโภคนั่นเอง</p>
<p>4</p> <p>๑. ปาฏิปุคคลิกทาน</p> <p>การถวายเจาะจงบุคคลผู้รับ</p> <p>๒. สังฆทาน</p> <p>การถวายแต่สงฆ์ไม่เจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง โดยถวายเป็นกองกลาง</p>	<p>ก้อง อ้ออออออ ผมเข้าใจแล้วครับ</p> <p>แนน แล้ว พิธีถวายทาน มีกี่ประเภทหรือคะคุณครู</p> <p>ครู การถวายทานแต่พระภิกษุสามเณร แบ่งออกเป็น 2</p> <p>ประเภท คือ</p> <p>1. ปาฏิปุคคลิกทาน การถวายเจาะจงบุคคลผู้รับ คือ ถวายพระภิกษุสามเณรรูปที่ตนรู้จัก หรือศรัทธาเลื่อมใส การถวายปาฏิปุคคลิกทาน จำเป็นต้องมีพิธีการถวาย เมื่อผู้ถวายมีจิตศรัทธาจะถวายสิ่งใด แต่พระภิกษุสามเณรรูปใด ก็จัดของสิ่งนั้นถวายแต่รูปนั้นเป็นรายบุคคล ก็สำเร็จเป็นทานแล้ว ส่วนผู้รับจะอนุโมทนาอย่างไร ก็เป็นเรื่องส่วนบุคคลเช่นกัน</p> <p>2. สังฆทาน การถวายแต่สงฆ์ไม่เจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง โดยถวายเป็นกองกลางสำหรับสงฆ์ใช้สอยร่วมกัน การถวายสังฆทานเป็นการทำบุญที่มีอานิสงส์มากกว่าปาฏิปุคคลิกทาน เพราะ พระพุทธเจ้าทรงมอบให้สงฆ์เป็นใหญ่ในพิธีกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ จึงมีผู้นิยมถวายสังฆทานกันมาก</p>

<p>5</p>	 <p>พิธีถวายสังฆทาน</p> <p>การถวายสังฆทาน หมายถึง ถวายเป็นของสงฆ์ ให้พระสงฆ์ได้ใช้ร่วมกัน ผู้รับจะเป็นภิกษุหรือสามเณรก็ได้</p> <p>บางคน นิมนต์พระภิกษุหรือสามเณรที่เดินบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านของตน</p>	<p>แนน จริงด้วยค่ะ ที่บ้านหนูก็ถวายสังฆทานกันบ่อยๆ ค่ะ</p> <p>ก๊อง คุณครูช่วยอธิบายเรื่อง พิธีถวายสังฆทาน ให้ฟังหน่อยได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิก๊อง</p> <p> การถวายสังฆทาน หมายถึง ถวายเป็นของสงฆ์ ให้พระสงฆ์ได้ใช้ร่วมกัน ผู้รับจะเป็นภิกษุหรือสามเณรก็ได้ จำนวนเพียงรูปเดียวหรือหลายรูปก็ได้ สำคัญอยู่ที่เจตนาว่า ต้องการจะถวายสงฆ์ ดังนั้น เวลานิมนต์พระต้องไม่ระบุว่ารูปนั้นรูปนี้ เพราะจะกลายเป็นปาฏิปุคคคติทานไป เมื่อทางวัดจัดพระภิกษุให้ตามจำนวนที่นิมนต์ จะเป็นพระเถระ พระบวชใหม่ หรือสามเณรก็ตาม จัดว่าเป็นสงฆ์ในพิธีนี้ ส่วนผู้นิมนต์ก็ถวายสังฆทานสำเร็จตามความตั้งใจ แต่ถ้าผู้นิมนต์เห็นพระเถระที่ตนเคารพเลื่อมใส เป็นหัวหน้าสงฆ์มารับสังฆทาน เกิดความปิติยินดีว่า พระเถระมาด้วยตนเอง เป็นการให้เกียรติแก่ตน ถ้าทางวัดจัดพระบวชใหม่และสามเณรให้ เกิดความน้อยใจว่า ทางวัดไม่เห็นความสำคัญของตน จัดแต่พระบวชใหม่และสามเณรมาให้ เช่นนี้เมื่อถวายแล้ว ไม่จัดเป็นสังฆทานที่สมบูรณ์ เพราะจิตของผู้ถวายไปยึดติดในบุคคล บางคนนิมนต์พระภิกษุหรือสามเณรที่เดินบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านของตน โดยตั้งใจว่า นิมนต์จากสงฆ์ไม่เจาะจงรูปใด แม้เพียงรูปเดียวหรือสองรูป แล้วถวายสังฆทานในบ้านของตนนั้น เช่นนี้ จัดเป็นสังฆทานที่ถูกต้องสมบูรณ์และมีอานิสงส์มาก</p>
<p>6</p>		<p>ก๊อง อย่างนี้เอง แล้วคนที่สร้างศาลาถวายวัดนี้เป็นการ ถวายสังฆทานเหมือนกันมั๊ยครับ</p> <p>ครู การถวายสังฆทานนั้น ไม่ใช่ถวายได้เฉพาะภัตตาหารและกบปียภัณฑ์เท่านั้น การถวายกุฏิ ศาลา สะพาน ที่ดิน เป็นต้น อันควรแก่สงฆ์ ก็จัดว่าเป็น</p>

<div data-bbox="248 226 754 506"> <p>การถวายกุฎิ ศาลา สะพาน ที่ดิน เป็นต้น อันควรแก่สงฆ์ ก็จัดว่าเป็นสังฆทาน</p> </div> <div data-bbox="248 837 754 1122"> <p>การเตรียมการ และลำดับพิธี</p> </div> <div data-bbox="248 1178 488 1462"> <p>๔. ผู้ร่วมพิธี และพระสงฆ์พร้อมแล้ว ยกสังฆทานตั้งไว้เบื้องหน้า พระสงฆ์หรือที่สมควร</p> </div> <div data-bbox="248 1514 488 1798"> <p>๗. ถวายสังฆทาน พิธีกรเชิญทุกคนตั้ง นะโม ๓ จบ พร้อมกัน ๓ จบ</p> </div>	<p>สังฆทานเช่นเดียวกัน และการถวายสังฆทานนั้นจะถวายที่วัด ที่บ้าน หรือที่สำนักงานก็ได้ ถวายเวลาเช้า บ่าย หรือกลางคืนก็ได้เช่นกัน ทั้งนี้ ขึ้นกับความสะดวก และความเหมาะสม</p> <p>ก๊อง ครับคุณครู</p> <p>แนน แล้วเราต้องเตรียมอะไรบ้างคะ สำหรับพิธีถวายสังฆทาน</p> <p>ครู การเตรียมการและลำดับพิธี มีดังนี้...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นิมนต์พระสงฆ์ตามจำนวนที่ต้องการ 2. เตรียมสถานที่ประกอบพิธี ตั้งโต๊ะหมู่บูชา และอาสนะสงฆ์ 3. จัดภัตตาหารและสิ่งอื่น ๆ ที่ต้องการถวาย 4. ผู้ร่วมพิธีและพระสงฆ์พร้อมแล้ว ยกสังฆทานตั้งไว้เบื้องหน้าพระสงฆ์หรือที่สมควร 5. จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย กล่าวคำบูชาพระ ไหว้พระ 6. อาราธนาศีล รับศีล 7. ถวายสังฆทาน พิธีกรเชิญทุกคนตั้ง นะโม ๓ จบ พร้อมกัน 3 จบ แล้วกล่าวคำถวายสังฆทาน ทั้งภาษาบาลีและคำแปล จบแล้วยกเครื่องสังฆทาน ประเคนพระสงฆ์ กรวดน้ำรับพรจากพระสงฆ์ เป็นอันเสร็จพิธี
	<p>ครู อ้อ ยังมีข้อควรรับทราบเพิ่มเติมอีกนะ คือ...</p>

<div data-bbox="248 277 774 568" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="248 846 758 1131" data-label="Image"> </div>	<p>การถวายทานทุกครั้ง ให้ตั้งนะโม 3 จบก่อน กล่าวคำถวาย ถ้าถวายสังฆทานหลังเที่ยงวันไปแล้ว ไม่ควรมีอาหารสด ถ้าเป็นอาหารแห้ง ก็ไม่จำเป็นต้องยก ประเคน เพราะผิดวินัยพระสงฆ์ ประเคนเฉพาะของที่ พระสงฆ์สามารถฉันได้หลังเที่ยงเท่านั้น เช่น น้ำดื่ม น้ำปานะ ยารักษาโรค เป็นต้น</p> <p>การถวายสังฆทานอุทิศให้ผู้ตาย ให้ปฏิบัติ เช่นเดียวกับการถวายสังฆทานทั่วไป ต่างกันแต่คำถวาย จาก ภัตตานิ เป็น มะตะกะภัตตานิ เท่านั้น ในการถวายทานอื่น ๆ เช่น ถวายผ้าอาบน้ำฝน ถวายผ้าป่า มีลำดับพิธีเช่นเดียวกัน ต่างกันบ้างในพิธีถวายผ้าป่า เมื่อกล่าวคำถวายแล้ว ไม่ต้องยกต้นผ้าป่าประเคน นิมนต์พระสงฆ์ไปพิจารณาผ้าป่า (ชักบังสุกุล) แทน</p>
<div data-bbox="248 1355 758 1639" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="248 1749 694 2033" data-label="Image"> </div>	<p>ก้อง คุณครูช่วยสอนท่องคำถวายสังฆทานให้หน่อย ได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิก้อง</p> <p>คำถวายสังฆทานทั่วไป</p> <p>อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โธณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหัตถุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.</p> <p>คำแปล</p> <p>ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอ น้อมถวายภัตตาหาร พร้อมทั้งบริวารเหล่านี้ แต่ พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์โปรดรับภัตตาหาร พร้อมทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อ</p>

	<p>ประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาล นานเทอญ.</p> <p>ก๊อง ขอบคุณมากครับคุณครู</p> <p>แนน ขอบคุณค่ะคุณครู ฉันพวกเราไปเข้าห้องเรียน ก่อน นะคะ</p> <p>ครู จ้า</p>
--	---

ศาสนพิธี คลิป 17
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

วิธีแสดงความเคารพพระรัตนตรัย

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 วิธีแสดงความเคารพพระรัตนตรัย</p>
2		<p>ครู อ้าว ก้อง แนน ยังไม่กลับบ้านอีกหรือ ก้อง สวัสดีครับคุณครู ก้องยกมือไหว้อย่างสวย นิ้วชี้ชนปลายจมูก นิ้วโป้ง อยู่ที่คาง แนน โอ้โฮ ก้องไหว้ซะสวยเชียว ก้อง เหะๆ คุณครูเพิ่งสอนมา เลยลองทำดูนะแนน ครู ดีแล้วละก้อง เราต้องรู้จักการไหว้ที่ถูกต้อง เอาไว้ เพราะการแสดงความเคารพต่อบุคคล หรือสิ่งที่ควรเคารพมีวิธีแตกต่างกันไป แนน จริงด้วยค่ะ แล้วทางพระพุทธศาสนา มีวิธีการ ไหว้ยังไงบ้างคะ</p>
3		<p>ครู การแสดงความเคารพในทางพระพุทธศาสนา เช่น พระพุทธรูป ปุชณียวัตถุ มีสถูปเจดีย์ที่ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นต้น และ พระภิกษุสามเณรผู้ทรงศีล การแสดงความ เคารพสรูปได้ 3 ประการ คือ การประนมมือ การไหว้ และการกราบ มีความหมาย และวิธี ปฏิบัติ ดังนี้</p>

	<div data-bbox="248 331 456 600"> <p>ทำระฆังมือไว้ ระหว่างทรวงอก ปลายนิ้วชี้ขึ้นตรง</p> </div> <div data-bbox="496 383 655 539"> </div> <div data-bbox="248 651 456 931"> <p>หรือ ห้อยต่ำลงมาแค่สะดือ หรือวางไว้แค่เข่า ศอกทั้งสองแนบชิดชายโครง</p> </div> <div data-bbox="504 707 671 875"> </div>	<p>การประนมมือ</p> <p>การประนมมือ ตรงกับคำบาลีว่า อัญชลี หมายถึง การกระพุ่มมือทั้งสองขึ้นประนมระหว่างอก เป็นการแสดงความเคารพแบบธรรมดา ในกรณีที่นั่งฟัง พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ฟังเทศน์ สนทนากับ พระสงฆ์ เป็นต้น</p> <p>วิธีปฏิบัติ</p> <p>ยกมือทั้งสองขึ้นให้ฝ่ามือประกบกัน นิ้วทุกนิ้ว แนบชิดตรงกันชี้ขึ้นข้างบน ทำระฆังมือไว้ระหว่าง ทรวงอก ปลายนิ้วชี้ขึ้นตรง ๆ ไม่ล้ำไปข้างหน้า ไม่ชิดตัว เกินไป หรือเอียงไปทางซ้าย เอียงไปทางขวา ไม่ยกให้ สูงเกินไปจนถึงค้ำคางหรือจรดปาก หรือห้อยต่ำลงมา แค่สะดือ หรือวางไว้แค่เข่า ศอกทั้งสองแนบชิดชาย โครง ไม่เกร็งข้อจนเกินไป วางทำให้สบาย ๆ ทำให้ เรียบร้อยด้วยความตั้งใจ</p>
4	<div data-bbox="276 1234 754 1503"> <p>การไหว้ ตรงกับคำบาลีว่า นมัสการ วันทา หรือ วันทนา</p> </div> <div data-bbox="276 1559 683 1827"> <p>วิธีปฏิบัติ โดยให้นิ้วหัวแม่มือ จรดถึงระหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้จรดไรผม</p> </div>	<p>การไหว้</p> <p>การไหว้ ตรงกับคำบาลีว่า นมัสการ วันทา หรือ วันทนา หมายถึง การยกกระพุ่มมือที่ประนมแล้ว นั้นขึ้นจรดหน้าผากเป็นการแสดงความเคารพที่สูงขึ้นไป</p> <p>วิธีปฏิบัติ</p> <p>ให้ประนมมือขึ้นก่อนแล้วยกกระพุ่มมือนั้นขึ้น สูงเสมอหน้า โดยให้นิ้วหัวแม่มือจรดถึงระหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้จรดไรผม พร้อมกับก้มศีรษะลงเล็กน้อยพอ งามแล้วลดมือลง ทำอย่างนี้เพียงครั้งเดียว เวลายกมือ ขึ้นและลดมือลงขณะไหว้ อย่าทำให้เร็วนัก อย่าให้ช้า นึก</p>
5		<p>การกราบ</p>

<div data-bbox="248 224 766 510" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="248 562 766 851" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="248 902 766 1191" data-label="Image"> </div>	<p>การกราบ ตรงกับคำบาลีว่า อภิวาท คือ การแสดงอาการน้อมกายก้มกราบลงกับพื้น ด้วยหลักการที่เรียกว่า เบญจางคประดิษฐ์ ได้แก่ การกราบครอบองค์ 5 โดยให้หน้าผาก ฝ่ามือทั้งสอง และเข่าทั้งสองจรดพื้น มี 3 จังหวะ คือ</p> <p>จังหวะที่ 1 ยกมือขึ้นประนมอยู่ระหว่างอก</p> <p>จังหวะที่ 2 ยกมือประนมขึ้นจรดหน้าผาก นิ้วหัวแม่มือทั้งสองอยู่ระหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้จรดหน้าผาก</p> <p>จังหวะที่ 3 หมอบลงให้หน้าผากจรดพื้น ฝ่ามือทั้งสองแบราบกับพื้น แล้วลุกขึ้นนั่งตั้งตัวตรง ประนมมือนอกขึ้นผ่านจังหวะที่ 1 - 2 - 3 ไปตามลำดับ ปฏิบัติเช่นนี้สามครั้งทุกคราวที่กราบพระรัตนตรัย</p>
<p>6</p> <div data-bbox="248 1308 766 1594" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="248 1646 766 1935" data-label="Image"> </div>	<p>แนน เอ... แล้วการกราบของผู้ชายกับผู้หญิง มีวิธีการต่างกันมั้ยคะ</p> <p>ครู ต่างกันสิแนน ครูจะอธิบายให้ฟัง</p> <p>วิธีกราบแบบชาย</p> <p>ทำเตรียม นั่งคุกเข่าให้หัวเข่าห่างกันประมาณ 1 ศอก นั่งทับสันเท้า ตั้งฝ่าเท้าทั้งสองให้ตรงและชิดกัน ตั้งกายให้ตรง</p> <p>จังหวะที่ 1 ยกมือทั้งสองขึ้นประนม (อัญชลี) นั่งอย่างนี้เรียกว่า ท่าพรหม หรือ ท่าเทพพนม</p> <p>จังหวะที่ 2 ยกมือที่ประนมแล้วขึ้นเสมอนำ ไม่น้อมศีรษะลงมารับ ให้นิ้วหัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว (วันทา หรือ วันทนา)</p>

	<p>จังหวะที่ ๓ หมอบลงกราบ (อภิวาท) โดยลคมือลงให้มือทั้งสอง เรียบลงตามลำตัว ยื่นฝ่ามือไปข้างหน้าน้อมตัวลง</p> 	<p>จังหวะที่ 3 หมอบลงกราบ (อภิวาท) โดยลคมือลงให้มือทั้งสองเรียบลงตามลำตัว ยื่นฝ่ามือไปข้างหน้า น้อมตัวลง วางศอกต่อกับเข่าทั้งสองข้าง วางฝ่ามือราบกับพื้นห่างกันประมาณ 1 ฝ่ามือ เพื่อเว้นช่องให้หน้าผากจรดพื้นได้</p>
7	<p>วิธีการกราบแบบหญิง</p> <p>จังหวะที่ ๑ ยกมือทั้งสองขึ้นประนม (อัญชลี)</p> <p>จังหวะที่ ๓ หมอบลงกราบ (อภิวาท) ลคมือให้เรียบลงตามลำตัว น้อมตัวลงกราบ ให้ศอก พับลงชนากับเข่าทั้งสอง</p> 	<p>วิธีการกราบแบบหญิง</p> <p>ท่าเตรียม นั่งคุกเข่ากราบ โดยเหยียดหลังเท้ากราบกับพื้นข้างหลัง ปลายเท้าทั้งสองทับกันเล็กน้อย แล้วนั่งทับลงไปบนฝ่าเท้า นั้น ส่วนเข่าทั้งสองชิดกัน</p> <p>จังหวะที่ 1 ยกมือทั้งสองขึ้นประนม (อัญชลี) นั่งอย่างนี้เรียกว่า นั่งท่าเทพธิดา</p> <p>จังหวะที่ 2 ยกมือที่ประนมแล้วขึ้นเสมอหน้า ก้มศีรษะลงมารับเล็กน้อย ให้นิ้วหัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว (วันทา หรือ วันทนา)</p> <p>จังหวะที่ 3 หมอบลงกราบ (อภิวาท) ลคมือให้เรียบลงตามลำตัว น้อมตัวลงกราบ ให้ศอกพับลงชนากับเข่าทั้งสอง วางฝ่ามือราบกับพื้นห่างกันประมาณ 1 ฝ่ามือ เพื่อเว้นช่องให้หน้าผากจรดพื้นได้</p> <p>แนบ เข้าใจแล้วค่ะ หนูจะหัดไหว้และกราบตามที่คุณครูสอนค่ะ</p>
8	<p>แบบที่ ๑</p> <p>อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมิ อิมินา สักกาเรนะ ธรรมัง ปูเชมิ อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมิ</p> 	<p>ครู ดีมากแนน นอกจากนี้ยังต้องรู้จัก คำบูชา และ คำกราบนมัสการพระรัตนตรัย ด้วยนะ</p> <p>คำบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>แบบที่ 1</p> <p>อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมิ อิมินา สักกาเรนะ ธรรมัง ปูเชมิ</p>

<p>คำกราบนมัสการพระรัตนตรัย</p> <p>—</p> <p>สุปะภูปีนโน ภาคะวะโต สวอะกะสังโฆ สังขัง นะมามิ (กราบ)</p>	<p>อิมินา สักกาเรนะ สังขัง ปุเชมิ</p> <p>แบบที่ 2</p> <p>อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อภิปุชะยามิ อิมินา สักกาเรนะ ัมมัง อภิปุชะยามิ อิมินา สักกาเรนะ สังขัง อภิปุชะยามิ</p> <p>คำกราบนมัสการพระรัตนตรัย</p> <p>อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาคะวา , พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)</p> <p>สวากขาโต ภาคะวะตา ัมโม , ัมมัง นะมัส สามิ (กราบ)</p> <p>สุปะภูปีนโน ภาคะวะโต สวอะกะสังโฆ สังขัง นะมามิ (กราบ)</p> <p>ก้อง คุณครูอธิบายละเอียดมากเลย ขอขอบคุณครับ ครู เอาละ กลับบ้านกันได้แล้ว เย็นมากแล้ว แนน / ก้อง ค่าคุณครู / ครับคุณครู</p>
<p>คำกราบนมัสการพระรัตนตรัย</p> <p>—</p> <p>อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาคะวา, พุทัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)</p>	

ศาสนพิธี คลิป 18
ธรรมศึกษาชั้นตรี
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

คำอาราธนาศีล 5 / สรณคมน์และศีล 5 / คำอาราธนาพระปริตร / คำอาราธนาธรรม / วิธีประเคนของ
ถวายพระ / วิธีกรวดน้ำ

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560</p> <p>คำอาราธนาศีล 5 / สรณคมน์และศีล 5 / คำอาราธนา พระปริตร / คำอาราธนาธรรม / วิธีประเคนของถวาย พระ / วิธีกรวดน้ำ</p>
2		<p>ครู ก้อง แนน มีอะไรสงสัย อยากถามครูมั๊ย วันนี้ ครูมีเวลาให้เต็มที่</p> <p>แนน วันนี้พวกเราแล้วแต่คุณครูเลยคะ</p> <p>ก้อง ใช่ครับ คุณครูสอนอะไร พวกเราก็จะตั้งใจ เรียนหมดเลยครับ</p> <p>ครู ถ้าอย่างนั้นครูสอนท่องคำอาราธนาให้ก็แล้ว กันตั้งใจฟังนะเด็กๆ</p>
3		<p>คำอาราธนาศีล 5</p> <p>มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ, ตี สระระณนะ สะหะ, ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ, ตี สระระณนะ สะหะ, ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ</p>

		<p>ตะตียัมปิ มะยัง ภันเต, วิสูง วิสูง รักษาณัตถายะ, ตี สระระณะนะ สะหะ, ปัญจะ สีตานิ ยาจามะ.</p> <p>ครู ถ้าอารานาศิล 8 ให้เปลี่ยน ปัญจะ เป็น อัญฐะ รับศีลคนเดียว เปลี่ยน มะยัง เป็น อะหัง, ยา จามะ เป็น ยาจามิ</p> <p>แนน เข้าใจแล้วค่ะคุณครู</p> <p>ครู ต่อไปคือ...</p>
4	 	<p>สรรณคมน์และศีล 5</p> <p>นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต</p> <p>สัมมาสัมพุทธัสส (ว่า 3 จบ)</p> <p>พุทัง สะระณัง คัจฉามิ รัมมัง สะระณัง คัจฉามิ สังขัง สะระณัง คัจฉามิ</p> <p>ทุตียัมปิ พุทัง สะระณัง คัจฉามิ ทุตียัมปิ รัมมัง สะระณัง คัจฉามิ ทุตียัมปิ สังขัง สะระณัง คัจฉามิ ตะตียัมปิพุทัง สะระณัง คัจฉามิ ตะตียัมปิ รัมมัง สะระณัง คัจฉามิ ตะตียัมปิ สังขัง สะระณัง คัจฉามิ</p>
5		<p>ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ</p> <p>อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ</p> <p>กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยา มิ</p> <p>มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ</p> <p>สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะ ทัง สะมาทิยามิ</p> <p>อิมานิ ปัญจะ สิกขาปะทานิ สีเลนะ สุคะติง ยันติ</p>

		สีเลนะ โภคะสัมปะทา สีเลนะ นิพพุตัง ยันติ ตัสมา สีลัง วิโสธะเย. ก้อง อันนี้ผมท่องได้ครับ
6		ครู เก่งมากก้อง ต่อไปคือ... คำอาราธนาพระปริตร วิปัติปะฎิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทิยา สัพพะทุกขะวินาสายะ ประริตตัง พรุถะ มังคะลัง วิปัติปะฎิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทิยา สัพพะภะยะวินาสายะ ประริตตัง พรุถะ มังคะลัง วิปัติปะฎิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทิยา สัพพะโรคะวินาสายะ ประริตตัง พรุถะ มังคะลัง.
7		คำอาราธนาธรรม พรัหมา จะ โลกาธิปะตี สะหัมปะติ กัตถัญชะลี อันธิวะรัง อะยาจะละ สันตีระ สัตตาปะระชัคคะ ชาติกา เทเสตุ ัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง.
8		แนน ขอบคุณคะคุณครู หนูจะตั้งใจท่องให้ได้คะ ก้อง อ้อ ผมนี่ก็ออกแล้วครับว่าจะถามอะไร ผม อยากรู้ วิธีประเคนของถวายพระ ครับ ครู การประเคนของถวายพระ เรียกสั้น ๆ ว่า การ ประเคน คือ การยกสิ่งของถวายพระภิกษุด้วย อากา เคารพในผู้รับและสิ่งของที่ถวาย สิ่งของที่ควรประเคน ได้แก่ อาหารคาวหวาน ผลไม้ เครื่องดื่ม และ เครื่อง ไทยธรรมครบแก่สมณบริโภค ส่วนน้ำเปล่าจะไม่ ประเคนก็ได้ ก้อง แล้ว การประเคนที่ถูกต้อง ต้องทำยังไงครับ

<p>10</p>	 	<p>ภาชนะที่กรวดน้ำควรเตรียมล่วงหน้า ใส่ น้ำ และมีภาครองด้วย ถ้าไม่มีภาชนะสำหรับกรวดน้ำโดยเฉพาะ จะใช้ขันน้ำเล็กหรือแก้วน้ำแทนก็ได้ ใช้ น้ำสะอาดบริสุทธิ์ ใช้มือทั้งสองประคองภาชนะสำหรับกรวดน้ำ ไม่ควรใช้ปลายนิ้วรองน้ำ เมื่อประธานสงฆ์เริ่มสวดอนุโมทนาว่า ยะถา วาริวะหา... ผู้กรวดน้ำพึงรินน้ำให้ไหลลงเป็นสายไม่ขาดตอน พร้อมสำรวมจิตตั้งใจอุทิศกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว หรือจะใช้แบบอื่น หรืออธิษฐานเป็นภาษาไทยให้มีความหมายว่าอุทิศกุศลไปให้แก่ผู้นั้น ๆ โดยระบุชื่อด้วยก็ได้ เมื่อประธานสงฆ์สวดถึงคำว่า มะณี โขติระโส ยะถา เทน้ำให้หมด แล้วตั้งใจรับพรต่อไปจนจบ</p> <p>แนน อ้อออ หนูเข้าใจแล้วละคะ ขอบคุณคะคุณครู</p> <p>ก้อง ขอบคุณคุณครูมากครับ วันนี้ได้ความรู้เยอะเลย</p> <p>ครู จำ เย็นแล้ว กลับบ้านได้แล้วละ เดี่ยวที่บ้านจะเป็นห่วง</p> <p>แนน / ก้อง ค่า / ครับ</p>
-----------	----------	--

สตอรี่บอร์ดศาสนพิธีชั้นโท 17 คลิป

ศาสนพิธี คลิป 1

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

บทนำ

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 บทนำ</p>
2	 	<p>เอ สวัสดิ์จ้า บุญ วันนี้มาโรงเรียนเช้าจังเลยนะ บุญ สวัสดิ์ เอ ก็วันนี้มีเรียนวิชา ศาสนพิธี นี่นา บุญ อยากเรียนวิชานี้</p> <p>เอ บุญ เนี่ยขอปรึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาจังเลย นะ ว่าแต่ ศาสนพิธีนี้หมายถึงอะไร บุญรู้มั๊ย</p> <p>บุญ หมายถึง พิธีทางศาสนาี่เปล่านะ เอ...บุญก็ไม่ แน่ใจ</p> <p>ครู ถูกต้อง เก่งมากบุญ</p> <p>บุญ อ๊ะ! สวัสดิ์ครับคุณครู</p> <p>เอ สวัสดิ์ค่ะคุณครู พวกเรากำลังคุยกันเรื่อง ความหมายของ ศาสนพิธี กันอยู่ค่ะ</p> <p>ครู เธอสองคนมีความใฝ่รู้กันดีมาก งั้นครูอธิบายให้ ฟังนะ</p>

<p>3</p>	<p>วิธี ระเบียบ แบบแผน หรือแบบอย่างที่ใช้ปฏิบัติ ทางศาสนา</p> <p>จึงมีพิธีกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นตามมา เมื่อศาสนานั้น ๆ มีผู้นับถือมากขึ้น พิธีกรรมชนิดเดียวกัน อาจมีการปฏิบัติเหมือนกันบ้าง แตกต่างกันบ้าง ในศาสนิกชนต่างกลุ่มต่างพื้นที่</p> <p>ระเบียบแบบแผน ในการปฏิบัติ พิธีกรรม เพื่อให้การปฏิบัติพิธีกรรม เรื่องนั้น ๆ เป็นไปในทางเดียวกัน</p> 	<p>ศาสนพิธี แปลตามศัพท์ว่า พิธีทางศาสนา หมายถึง วิธี ระเบียบ แบบแผน หรือแบบอย่างที่ใช้ปฏิบัติทางศาสนา เมื่อนำมาใช้ในพระพุทธศาสนา จึงหมายถึงระเบียบแบบแผน หรือแบบอย่างที่ใช้ปฏิบัติในพระพุทธศาสนา</p> <p>ศาสนพิธี เป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกศาสนา แต่มีความแตกต่างกันไปตามความเชื่อและคำสอนของศาสนาหรือลัทธิ</p> <p>นั้น ๆ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง เมื่อมีศาสนาเกิดขึ้นแล้ว จึงมีพิธีกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นตามมา เมื่อศาสนานั้น ๆ มีผู้นับถือมากขึ้น พิธีกรรมชนิดเดียวกัน อาจมีการปฏิบัติเหมือนกันบ้าง แตกต่างกันบ้างในศาสนิกชนต่างกลุ่มต่างพื้นที่ ต่อมานักปราชญ์ทางศาสนานั้น ๆ จึงได้วางระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติพิธีกรรมแต่ละพิธีไว้เป็นแบบอย่าง เพื่อให้การปฏิบัติพิธีกรรมเรื่องนั้น ๆ เป็นไปในทางเดียวกัน เรียกชื่อว่า ศาสนพิธี</p> <p>เอ อ้อออ หนูนึกว่าศาสนพิธีเกี่ยวกับศาสนาพุทธเท่านั้น แต่จริงๆ แล้ว ในศาสนาอื่นๆ ก็มีเหมือนกัน</p>
<p>4</p>	<p>กระทู้ที่ห่อหุ้มแก่นของต้นไม้ คือ แก่นแท้ของศาสนาไว้</p> <p>หากมีเฉพาะแก่นแท้ของศาสนา แต่ไม่มีศาสนพิธี แก่นแท้ของศาสนา</p> 	<p>ครู ใช่แล้วเอ ท่านผู้รู้อาจท่านเปรียบพิธีกรรมหรือศาสนพิธีว่าเป็นเหมือนเปลือก หรือกระทู้ที่ห่อหุ้มแก่นของต้นไม้ คือ แก่นแท้ของศาสนาไว้ แต่ความจริงทั้งสองส่วนนี้จะต้องอาศัยกันและกัน ถ้าไม่มีแก่นแท้ของศาสนา ศาสนพิธีก็อยู่ได้ไม่นาน หรือหากมีเฉพาะแก่นแท้ของศาสนา แต่ไม่มีศาสนพิธี แก่นแท้ของศาสนาก็อยู่ได้ไม่นาน เช่นเดียวกับต้นไม้ที่มีแต่เปลือก ไม่มีแก่น หรือมีแต่แก่น ไม่มีเปลือก ฉะนั้น ปัจจุบันได้มีจุดหักเหในการประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา อาจทำให้ผู้ที่ยังไม่</p>

		<p>เข้าใจแก่นแท้ของหลักธรรมไปยึดถือว่า ศาสนพิธีนั้น คือแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ซึ่งนับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อพระพุทธศาสนา ดังนั้น จึงต้องศึกษาทำความเข้าใจให้ถูกต้องว่า อะไรคือเปลือก อะไรคือแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา เพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมายของหลักธรรมคำสอน</p> <p>บุญ อย่างนี้เอง บุญเข้าใจแล้วครับ แล้ว... องค์ประกอบของศาสนา มีอะไรบ้างหาคำตอบคุณครู</p>
<p>6</p>		<p>ครู ก่อนอื่นมารู้จักความหมายของศาสนากันก่อน... ศาสนา แปลว่า คำสอน หมายถึง หลักธรรมคำสอนของศาสดาผู้ก่อตั้งศาสนานั้น ๆ รวมทั้งหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ไม่มีศาสดาผู้ก่อตั้ง ศาสนาโดยทั่วไป มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศาสดา ผู้ก่อตั้งศาสนา ศาสนาที่มีผู้นับถือมากเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทย และได้รับการรับรองจากทางราชการ คือ ศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม ลิกซ์หรือซิกข์ ล้วนมีศาสดาผู้ก่อตั้งศาสนาทั้งสิ้น ยกเว้นศาสนาพราหมณ์-ฮินดูเท่านั้น ที่ไม่มีศาสดาผู้ก่อตั้ง เป็นศาสนาที่นับถือสืบต่อกันมาแต่โบราณ 2. ศาสนธรรม หลักธรรมคำสอนที่ศาสดาประกาศเผยแผ่แก่ชาวโลก 3. ศาสนิกหรือสาวก คือ ผู้รับฟังหลักธรรมคำสั่งสอนที่ศาสดาประกาศแล้ว มีศรัทธาเลื่อมใสและปฏิบัติตาม 4. ศาสนสถานหรือศาสนวัตถุ คือ สถานที่ใช้ประกอบพิธีของศาสนานั้น ๆ หรือรูปเคารพของศาสดา เป็นต้น

<p>๔. ศาสนสถาน หรือ ศาสนวัตถุ สถานที่ใช้ประกอบพิธี ของศาสนานั้น ๆ หรือรูปเคารพของศาสนา เป็นต้น</p> 	<p>5. ศาสนพิธี คือ พิธีกรรมทางศาสนาซึ่งแตกต่างกันไปตามความเชื่อในหลักธรรมคำสอน</p>
<p>๒. เพิ่มความศรัทธาปสาทะ ความเชื่อความเลื่อมใส แก่ผู้พบเห็น</p> 	<p>เอ ศาสนพิธี ก็คือหนึ่งในองค์ประกอบของศาสนา นี้เอง แล้ว ศาสนพิธีเนี่ย มีประโยชน์ยังไงหรอคะ</p> <p>ครู ศาสนพิธี แม้จะได้รับการเปรียบเทียบกับเป็นเพียงเปลือกหรือกระพี้ของศาสนาก็ตาม แต่ศาสนพิธีที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง เรียบร้อย มีประโยชน์ทั้งแก่ศาสนาและผู้ปฏิบัติ คือ</p>
<p>๔. เป็นการรักษาวินัยธรรม ประเพณีที่ดีงาม ของชาติไว้</p> 	<p>1. ทำให้พิธีมีความถูกต้องเรียบร้อยงดงาม สำเร็จประโยชน์ตามวัตถุประสงค์</p> <p>2. เพิ่มความศรัทธาปสาทะ ความเชื่อความเลื่อมใสแก่ผู้พบเห็น</p> <p>3. เป็นเครื่องแสดงเกียรติยศของเจ้าภาพและผู้ร่วมพิธี</p> <p>4. เป็นการรักษาวินัยธรรมประเพณีที่ดีงามของชาติไว้</p>
	<p>เอ หนูเข้าใจแล้วค่ะ ขอบคุณมากค่ะคุณครู</p> <p>ครู เอาล่ะ งั้นรีบไปเข้าเรียนกันได้แล้ว มีอะไรสงสัยก็ไปถามในห้องเรียนก่อนนะ</p> <p>บุญ ครับคุณครู</p>

ศาสนพิธี คลิป 2
**ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560**
บทที่ 1
พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 บทที่ 1 พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
2	 	เอ ดีจ้จเลย พรุ้งนี่เป็นวันหยุด จะได้ตื่นสายๆ หน่อย บุญ อ้าว พรุ้งนี่วันอะไร ทำไม่ถึงไม่ต้องมาโรงเรียน ละ เอ โหยย บุญนี่ไม่ดูปฏิทินบ้างเลยหรือ พรุ้งนี่เป็น วันเข้าพรรษา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไง โรงเรียนก็เลยหยุดให้ไปทำบุญกัน บุญ อ้อ... อย่างนี้เ็นเอง แล้วทำไมพระพุทธศาสนาถึง ต้องมีวันสำคัญพวกนี้ด้วยละ ครู เตี่ยวครูอธิบายให้เอง เอ บุญ / เอสวัสดิ์ครับคุณครู / สวัสดิ์ค่ะคุณครู ครู จริงๆ แล้วทุกศาสนาล้วนมีวันสำคัญ เพื่อระลึก เหตุการณ์สำคัญที่เคยเกิดขึ้นแก่ศาสดา ผู้ก่อตั้ง และเกี่ยวเนื่องในพิธีกรรมหรือกิจกรรมที่เหล่าศา สนิกชนของศาสนานั้น ๆ จัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ พระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกัน มีวันสำคัญที่กำหนดขึ้น สำหรับให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติ เพื่อน้อมรำลึกถึงคุณของ

		<p>พระรัตนตรัยและบำเพ็ญกุศลเป็นกรณีพิเศษด้วยอามิสบูชา และปฏิบัติบูชา</p>
<p>3</p>		<p>ครู วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่จะศึกษาในชั้นนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วันเข้าพรรษา 2. วันออกพรรษา 3. วันเทโวโรหณะ 4. วันธรรมสวนะ <p>ครู ครูจะอธิบายเรื่อง วันเข้าพรรษา ก่อนนะ บุญ / เอ ครับ / ค่ะ คุณครู</p> <p>ครู คำว่า พรรษา มาจากศัพท์บาลีว่า วสส ศัพท์สันสกฤตว่า วรช แปลว่า ฝนหรือฤดูฝน ภาษาไทยใช้ศัพท์สันสกฤต แปลงเป็น พรรษา การเข้าพรรษาหรือจำพรรษา หมายถึง การที่พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานจิตอยู่ประจำในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งในฤดูฝน โดยจะไม่ไปค้างแรมในที่อื่น พิธีเข้าพรรษา จึงเป็นข้อปฏิบัติของพระสงฆ์โดยตรง จะต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติ ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติเป็นการเฉพาะสำหรับพระสงฆ์สาวก โดยกำหนดให้ทำพิธีอธิษฐานเข้าพรรษาในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ของทุกปี หรือเดือน 8 หลัง ในปีที่มีเดือน 8 สองหน เป็นวันสำคัญต่อเนื่องจากวันอาสาฬหบูชา ในส่วนที่เป็นงานพระราชพิธี ได้รวมวันสำคัญทั้ง 2 เข้าเป็นพระราชพิธีเดียวกัน เรียกว่า พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชากุศล เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและเทศกาลเข้าพรรษา ทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการประจำปี</p>

<p>4</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ วันเข้าพรรษา</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>หมายกำหนดการ บำเพ็ญ พระราชกุศล พอสรุปได้ดังนี้</p> </div> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>ครั้นเวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยัง พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสด็จขึ้นไปหลังบุษบก ซึ่งเป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรูปมณีรัตนปฏิมากร</p> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในพระอุโบสถ หลังพราหมณ์เบิกแว่น เวียนเทียน ๓ รอบ</p> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>เสด็จพระราชดำเนินออกจากพระอุโบสถ ทรงพระสุหร่าย น้ำพระพุทธมนต์แก่ประชาชนที่มาเฝ้ารับเสด็จฯ บริเวณลานพระอุโบสถ สองข้างทางเสด็จพระราชดำเนิน</p> </div>	<p>เอ ที่นี้ก็เข้าใจกระจ่างแจ่มแล้วใช้มั๊ย บุญ</p> <p>บุญ เข้าใจแล้วจ้า</p> <p>ครู ส่วน พิธีบำเพ็ญพระราชกุศลวันเข้าพรรษา</p> <p> ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ซึ่งเป็นวันเข้าพรรษา มี หมายกำหนดการบำเพ็ญพระราชกุศล พอสรุปได้ ดังนี้</p> <p> เวลาเช้า ประมาณ 07.00 น. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธี กองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา นิมนต์พระสงฆ์ จำนวน 150 รูป เข้ารับพระราชทานอาหาร บิณฑบาตของหลวง ณ บริเวณพระวิหารคต วัด พระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ครั้นเวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถวัดพระศรี รัตนศาสดาราม เสด็จขึ้นไปหลังบุษบก ซึ่งเป็นที่ ประดิษฐานพระพุทธรูปมณีรัตนปฏิมากร ทรง ประกอบพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปมณี รัตนปฏิมากร จากเครื่องทรงฤดูร้อนเป็นเครื่องทรง ฤดูฝน และทรงถอยยอดพระรัศมีพระสัมพุทธ พรรณีประจำฤดูร้อนออก ทรงเปลี่ยนส่วนยอด พระรัศมีประจำฤดูฝนถวาย (พระสัมพุทธพรรณี ประดิษฐานอยู่หน้าบุษบก ที่ประดิษฐานพระพุท ธมมณีรัตนปฏิมากร) ทรงพระสุหร่าย ทรงวาง กระทงดอกไม้และจตุรปูเทียนเครื่องนมัสการ ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น ทรงรับพระมหาสังข์เพชร น้อย บรรจุน้ำที่ซบองค์พระพุทธรูปมณีรัตนปฏิ มากร สรงพระเศียร เสด็จไปทรงสุหร่ายน้ำพระ พุทธมนต์แก่ข้าราชการที่</p> <p> เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในพระอุโบสถ หลัง พราหมณ์เบิกแว่นเวียนเทียน 3 รอบแล้ว เสด็จ พระราชดำเนินออกจากพระอุโบสถ ทรงพระ สุหร่ายน้ำพระพุทธมนต์แก่ประชาชนที่มาเฝ้ารับ</p>
----------	--	---

		<p>เสด็จ ฯ บริเวณลานพระอุโบสถ สองข้างทางเสด็จ พระราชดำเนิน จากนั้นเสด็จไปวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงถวายพุ่มเทียนพรรษาเป็นพุทธบูชา ณ พระ อุโบสถ เป็นอันเสร็จพระราชพิธี</p> <p>ส่วนในพระอารามหลวงสำคัญอื่น ๆ เช่น วัด พระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ทรงพระ</p> <p>กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ผู้แทนพระองค์ไปถวาย พุ่มเทียนพรรษาอีกส่วนหนึ่ง</p> <p>เอ ขอขอบคุณนะคะคุณครู พຽງนี้หนูจะไม่ตื่นสาย แล้วคะ จะตื่นเข้าไปทำบุญแทน</p> <p>บุญ ผมก็เหมือนกันครับ</p> <p>ครู อืม ดีมากๆ</p>
--	--	--

ศาสนพิธี คลิป 3

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ความเป็นมาของวันเข้าพรรษา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ความเป็นมาของวันเข้าพรรษา</p>
2		<p>บุญ เอ กลับแล้วหรือ ทำไมวันนี้กลับเร็วจัง เอ อ้อ เราจะกลับไปจัดกระเป๋ำไปงานบวชญาติที่ต่างจังหวัดนะ เคื่บวชช่วงเข้าพรรษาจ้ะ บุญ เข้าพรรษา คืออะไรน้้า บุญได้ยินบ่อยๆ แต่ไม่เข้าใจความหมายเลย เอ นั่นสิ ... เอก็ไม่รู้เหมือนกัน ครู สงสัยเรื่องการเข้าพรรษาหรือบุญ เอ ... มา ครูจะอธิบายให้ฟัง</p> <p>การเข้าพรรษา เป็นพุทธบัญญัติกำหนดให้พระภิกษุอธิษฐานอยู่ประจำสถานที่ ไม่จาริกไปค้างแรมในสถานที่อื่น เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ตลอดระยะเวลา 3 เดือน ช่วงฤดูฝน คือ ตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11</p>

<p>3</p>	<div data-bbox="284 221 805 515"> <p>วัดเวฬุวัน</p> </div> <div data-bbox="284 526 805 772"> <p>พระภิกษุที่เป็นสานุศิษย์ ประมาณ ๑,๕๐๐ รูป เทียบจาริกไปตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>เนื่องจากขณะนั้น ยังมีไม่มีพุทธานุญาต ให้ภิกษุอยู่จำพรรษา</p> </div> <div data-bbox="284 913 805 1205"> <p>“พ่อขุนรามคำแหงพ่อเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั่วท่วยนางลูกเจ้าลูกขุนทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชายผู้หญิง ผุ่งท่วยมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน”</p> </div>	<p>ก่อนพุทธกาล การอยู่จำพรรษาเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของนักบวชนอกพระพุทธศาสนาในชมพูทวีปถือปฏิบัติกันมาก่อนแล้ว แต่คงไม่ได้ปฏิบัติกันเคร่งครัดนัก จึงเป็นเรื่องคุ่นชินของคนในยุคนั้น สมัยต้นพุทธกาล ขณะพระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ วัดเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ เมื่อถึงฤดูฝน ภิกษุส่วนมากอยู่ประจำสถานที่เช่นเดียวกับนักบวชนอกศาสนา แต่มีกลุ่มพระภิกษุฉัพคศิษย์ คือ พระภิกษุ 6 รูป ได้แก่ พระมถฺชุกะ พระโลหิตกะ พระเมตติยะ พระกุมมชกะ พระอัสสชิ และพระปุนฺัพพสุกะ พร้อมทั้งพระภิกษุที่เป็นสานุศิษย์ประมาณ 1,500 รูป เทียบจาริกไปตามสถานที่ต่าง ๆ เนื่องจากขณะนั้น ยังมีไม่มีพุทธานุญาตให้ภิกษุอยู่จำพรรษา การจาริกของท่านเหล่านั้น มีผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรมของชาวบ้าน ทำให้ข้าวกล้าและพืชผักเสียหาย พวกชาวบ้านจึงพากันตำหนิติเตียนถึงการไม่หยุดจาริกในฤดูฝนของภิกษุเหล่านั้น เมื่อพระพุทธเจ้าทรงทราบ จึงให้ประชุมสงฆ์และทรงบัญญัติให้พระภิกษุอยู่จำพรรษาเป็นเวลา 3 เดือนในฤดูฝน</p> <p>บุญ อ้อ การเข้าพรรษามีความเป็นมาอย่างนี้เองแล้ว ในประเทศไทยมีเทศกาลนี้มานานหรือยังครับ</p> <p>ครู สำหรับชาวพุทธในประเทศไทย ได้มีการบำเพ็ญกุศลเนื่องในเทศกาลเข้าพรรษา ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ดังความในศิลาจารึก หลักที่ 1 ว่า “พ่อขุนรามคำแหงพ่อเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั่วท่วยนางลูกเจ้าลูกขุนทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชายผู้หญิง ผุ่งท่วย มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน” และได้มีการบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันเข้าพรรษาสืบทอดมาถึงปัจจุบัน แม้จะปฏิบัติแตกต่างกันบ้างตามยุคสมัย แต่หลักการใหญ่ที่ไม่แตกต่างกันคือ การทำบุญตักบาตร รักษาศีล ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม และทำความดีอื่น ๆ</p> <p>เอ แล้ววันเข้าพรรษามีประโยชน์ยังงี้อะไรคะคุณครู</p>
----------	---	--

<p>4</p>	 	<p>ครู ประโยชน์ของวันเข้าพรรษา มีมากทีเดียวละ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการปฏิบัติตามพระวินัยที่เป็นพุทธบัญญัติให้ภิกษุสงฆ์ได้อยู่ประจำที่ เพื่อศึกษาปฏิบัติธรรมเป็นพิเศษ 2. เป็นโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้บำเพ็ญกุศลเป็นการพิเศษ เช่น ทำบุญตักบาตร รักษาศีล เจริญภาวนา งดเว้นอบายมุข 3. เป็นโอกาสให้กุลบุตรได้เข้ามาบวชเพื่อศึกษาหลักธรรม สืบต่ออายุพระพุทธศาสนา <p>บุญ อ้อ เหมือนที่ญาติของเอบวชในช่วงนี้นี่เอง</p> <p>ครู ใช่แล้วบุญ และเมื่อมีวันเข้าพรรษา ก็ต้องมี วันออกพรรษา ด้วยนะ</p> <p>วันออกพรรษา คือ วันสุดท้ายของการอยู่จำพรรษาของภิกษุสงฆ์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วันปวารณา เป็นวันที่ภิกษุสงฆ์ทำปวารณา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ส่วนวันออกพรรษาหลัง ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12</p> <p>พิธีปวารณาออกพรรษา เป็นสังฆกรรมประเภทหนึ่ง กำหนดโดยพระวินัยบัญญัติ เพื่อให้โอกาสภิกษุสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาร่วมกันตลอดไตรมาส หรือ 3 เดือน สามารถว่ากล่าวตักเตือนและชี้บอกรื้อผิดพลาดแก่กันและกันได้ โดยความเสมอภาค ด้วยจิตตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน การปวารณาออกพรรษาของภิกษุสงฆ์ดังกล่าวพุทธศาสนิกชนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว หมู่บ้าน หรือสังคม เพราะถ้ากลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน ยอมรับการว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อมีผู้ใดผู้หนึ่งทำผิดพลาด ก็จะช่วยกันแก้ไขความผิดพลาดนั้นได้ทันทั่วทั้งที่</p>
<p>5</p>		<p>เอ โอ้โห การปวารณา นี่ดีจัง ในห้องเรียนของเราน่าจะทำได้บ้างนะคะ</p>

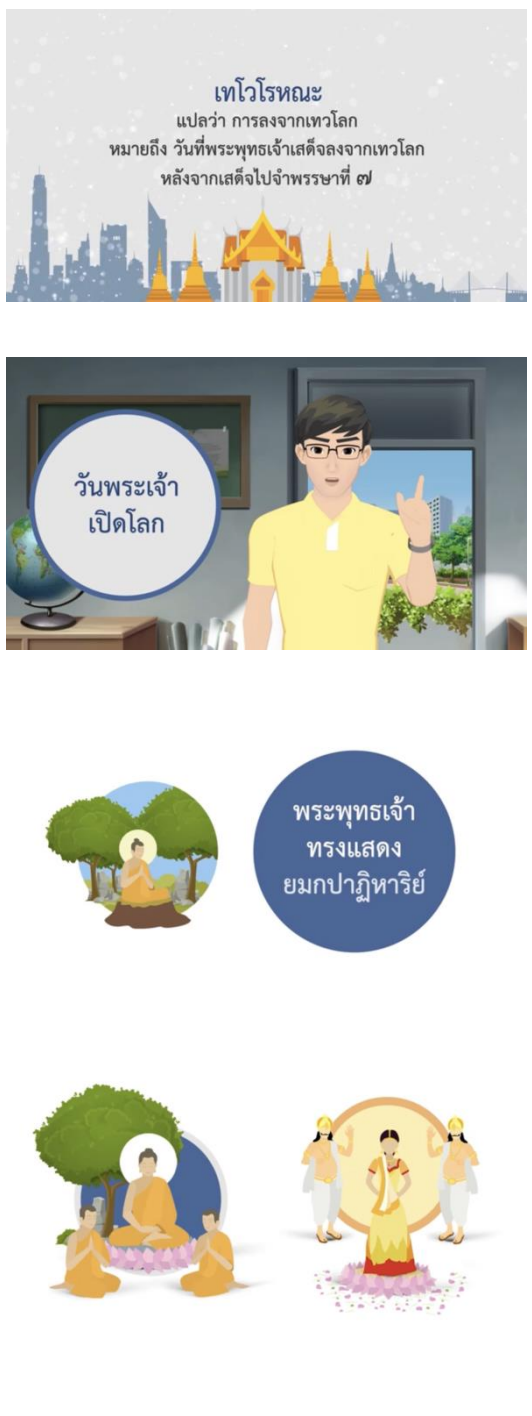
 <p>เมื่อออกพรรษาแล้ว พระภิกษุเหล่านั้น พากันไปเฝ้าพระพุทธเจ้า</p> 	<p>ครู ไข้แล้ว เอ ซึ่ง ความเป็นมาของการปวารณา เกิดขึ้นเมื่อพระพุทธเจ้าประทับจำพรรษา ณ พระเชตวันมหา วิหาร เมืองสาวัตถี มีพระภิกษุกลุ่มหนึ่งแยกย้ายกันจำ พรรษา ณ อารามรอบ ๆ พระนคร พระภิกษุเหล่านั้นมี ความคิดว่า เพื่อไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาทขึ้นระหว่างกัน สมควรจะปฏิบัติมุคฺฉัตร์ คือ การตั้งปฏิญาณไม่พูดจากัน ตลอดพรรษา</p> <p>เมื่อออกพรรษาแล้ว พระภิกษุเหล่านั้นพากันไปเฝ้า พระพุทธเจ้าที่พระเชตวันมหาวิหาร กราบทูลเรื่องการ ปฏิบัติมุคฺฉัตร์ให้ทรงทราบ พระพุทธเจ้าทรงดำริว่าเป็น การอยู่ร่วมกันเหมือนปศุสัตว์ แล้วทรงอนุญาตให้ภิกษุสงฆ์ ทำปวารณาต่อกันว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ทั้งหลายผู้จำพรรษาแล้ว ปวารณาต่อกันใน 3 ฐานะ คือ ด้วยการได้เห็น ด้วยการได้ยิน หรือด้วยการรังเกียจสงสัย ดังนั้น วันออกพรรษา จึงได้ชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า วันปวารณา</p> <p>เอ เข้าใจแล้วค่ะคุณครู ขอบคุณมากค่ะ</p> <p>บุญ ขอบคุณครับ</p> <p>ครู ไม่เป็นไร กลับบ้านกันได้แล้ว จะได้รับไปทำ การบ้าน</p> <p>เอ / บุญ ค่า / คร้าบ</p>
---	---

ศาสนพิธี คลิป 4

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ประโยชน์ของวันออกพรรษา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ประโยชน์ของวันออกพรรษา</p>
2	 <div data-bbox="371 1697 735 1906" style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; margin-top: 20px;"> <p style="text-align: center;">ประโยชน์ ของวันออกพรรษา</p> <p style="text-align: center;">๒. ภิกษุสงฆ์ได้รับ อานิสงส์ การจำพรรษา เช่น ไปค้างแรม ในสถานที่อื่นได้</p> </div>	<p>เอ กำลังทำอะไรอยู่เธอบุญ บุญ อ้าว เอ เรากำลังลงชื่อเข้าร่วมกิจกรรมตักบาตร วันออกพรรษาของชมรมเราไง เอ ปกติเราจะตักบาตรวันไหนก็ได้ไม่ใช่เธอ ทำไม ต้องมีกิจกรรมเฉพาะวันออกพรรษาด้วยล่ะ บุญ เราก็ไม่รู้เหมือนกัน อ๊ะ คุณครูมาพอดี ให้คุณครู ช่วยอธิบายดีกว่า ครู ว่ายังไง มีอะไรให้ครูช่วยหรือเปล่า เอ หนูสงสัยว่าช่วงออกพรรษา ทำไมต้องมีการตัก บาตรด้วยล่ะคะ ต่างกับวันอื่นๆ ยังไง ครู ก่อนอื่น เอต้องเข้าใจประโยชน์ของวันออก พรรษาก่อนนะ</p> <p>ประโยชน์ของวันออกพรรษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภิกษุสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อน สหธรรมิกกล่าวตักเตือนกันได้ 2. ภิกษุสงฆ์ได้รับอานิสงส์การจำพรรษา เช่น ไป ค้างแรมในสถานที่อื่นได้ 3. ภิกษุสงฆ์ได้นำความรู้จากการศึกษาปฏิบัติ ธรรมไปเผยแผ่แก่ประชาชน

		4. พุทธศาสนิกชนได้แบบอย่างการปวารณา นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3		<p>ครู ส่วนเรื่องของการตักบาตรในวันออกพรรษานั้น จะเกี่ยวข้องกับ วันเทโวโรหณะ</p> <p>เทโวโรหณะ แปลว่า การลงจากเทวโลก หมายถึง วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลกหลังจากเสด็จไปจำพรรษาที่ 7 ณ บันชุกัมพลศิลาอาสน์ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และแสดงพระอภิธรรม โปรดพระพุทธมารดา ตลอด 3 เดือน ออกพรรษาแล้ว เสด็จกลับลงมายังมนุษยโลกโดยบันไดสวรรค์ ณ ประตูเมืองสังกัสสะ นครสาวัตถี เมื่อวันเพ็ญเดือน 11 เรียกว่า วันเทโวโรหณะ และในวันนั้นพระพุทธองค์แสดงวิวัฒนาการวิสัยบันดาลให้เทวดามนุษย์และอบายสัตว์มองเห็นกัน เรียกว่า วันพระเจ้าเปิดโลก จึงมีการทำบุญตักบาตรเทโวโรหณะเป็นการใหญ่ ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เพื่อเฉลิมฉลองวันเสด็จกลับลงมาจากเทวโลกของพระพุทธเจ้า บางแห่งเรียก ตักบาตรดาวดึงส์ หรือตักบาตรเทโว</p> <p>บุญ อ้อ นี่คือการตักบาตรเทโวนั่นเอง ผมเคยได้ยื่นบ่อยๆ แล้ว...วันนี้เกิดขึ้นได้ยังไงครับ</p> <p>ครู สำหรับ ความเป็นมาของวันเทโวโรหณะ คือ พรรษาที่ 7 แต่วันตรัสรู้ ในวันเพ็ญเดือน 8 เวลาบ่าย พระพุทธเจ้าทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ ณ ต้นมะม่วงในเมืองสาวัตถี เพื่อปราบมานะของพวกเดียรถีย์ วันรุ่งขึ้นเป็นวันเข้าพรรษา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ทรงประกาศแก่พุทธบริษัทว่า จะขึ้นไปอยู่จำพรรษาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ตามธรรมเนียมของอดีตพระพุทธเจ้าทั้งหลาย</p>

<p>4</p>	<p>พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ประกอบด้วย สังคณี วิภังค์ ธาคูกถา ปุคคัลบัญญัติ กถาวัตถุ ยมก และมหาปฎิฐาน</p> <p>วันปวารณา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑</p> 	<p>พระองค์เสด็จพระพุทธดำเนินไปยังดาวดึงส์พิภพ ประทับ นั่งเหนือบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ ณ ภายใต้ต้นปาริฉัตร เมื่อ เทวดาทั้งหลายและสิริมหามายาเทพบุตรพุทธมารดา พร้อมกันแล้ว ทรงยกพระมารดาให้เป็นประธานแห่งเทพ บริษัททั้งปวง ตรัสเทศนาพระอภิธรรม 7 คัมภีร์ ประกอบด้วย สังคณี วิภังค์ ธาคูกถา ปุคคัลบัญญัติ กถา วัตถุ ยมก และมหาปฎิฐาน เป็นเวลา 3 เดือนติดต่อกัน มิได้ทรงหยุดพัก โดยพระองค์เองและพระพุทธเนรมิต ผัดเปลี่ยนกัน ครั้นจบพระธรรมเทศนา สิริมหามายา เทพบุตรพุทธมารดาบรรลุโสดาปัตติผล และเทวดา ทั้งหลายได้บรรลุมรรคผลตามสมควรแก่ตน ๆ อีก 7 วันจะถึงวันปวารณาออกพรรษา มหาชนเข้าไปหา พระโมคคัลลานะเรียนถามถึงวันเสด็จลงจากเทวโลกของ พระพุทธเจ้า พระเถระจึงแสดงฤทธิ์ขึ้นไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลถามถึงวัน เวลา และสถานที่ ในการเสด็จลงจากเทวโลก พระพุทธองค์ตรัสแจ้งแก่พระเถระ ว่า จะเสด็จลงในวัน ปวารณาขึ้น 15 ค่ำเดือน 11 ไกล่ประตุมืองสังกัสสะ ท้าวสักกเทวราชทรงทราบวันเสด็จลงจากเทวโลก แล้ว จึงเนรมิตบันไดทิพย์ 3 บันได คือ บันไดทองอยู่เบื้อง ขวา ให้เทวดาทั้งหลายลง บันไดเงินอยู่เบื้องซ้าย ให้หมู่พรหม ทั้งหลายลง และบันไดแก้วอยู่ตรงกลาง เป็นที่เสด็จลงของ พระพุทธเจ้า เเชิงบันไดทั้ง 3 ตั้งลงไกล่ประตุมืองสังกัสสะ สถานที่นั้นได้ชื่อว่า อจลเจตีย์ ส่วนหัวบันไดเบื้องบนจรด ยอดเขาสิเนรุ เป็นที่ตั้งของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์</p>
<p>5</p>	<p>อบายสัตว์ต่างมองเห็น ซึ่งกันและกันตลอด ๓ โลก การลงโทษในนรก หยุดชั่วคราวในวันนี้</p> 	<p>ขณะพระพุทธเจ้าเสด็จลงจากภพดาวดึงส์สู่โลกมนุษย์ ณ ประตุมืองสังกัสสะ ได้ทอดพระเนตรเห็นเทวดาและมนุษย์ ถวายการบูชาสักการะอย่างมโหฬาร พระองค์ทรงแสดงวิ รณปาฏิหาริย์ ให้เทวดามนุษย์และอบายสัตว์ต่างมองเห็น ซึ่งกันและกันตลอด 3 โลก การลงโทษในนรกหยุดชั่วคราว</p>

 <p data-bbox="367 728 550 817">ในเมืองนิยมใช้อาหารแห้ง ส่วนชนบทนิยมอาหารสด เป็นไปตามศรัทธา</p> 	<p data-bbox="829 235 1484 526">ในวันนี้ เช้าวันรุ่งขึ้น พุทธบริษัทพร้อมใจกันทำบุญตักบาตร ด้วยเสบียงสำหรับบริโภคของตน ๆ ถวายภิกษุสงฆ์ทั้งหมด ในที่นั้น โดยมีพระพุทธรเจ้าทรงเป็นประธาน</p> <p data-bbox="829 414 1484 526">เอ อย่างนี้เอง... แล้วงานตักบาตรเทโวของไทยเรา เป็นยังไงคะคุณครู</p> <p data-bbox="829 560 1484 1131">ครู การจัดพิธีตักบาตรเทโวโรหณะ ในประเทศไทย จัดกันมาแต่โบราณ โดยจำลองเหตุการณ์วันเทโวโรหณะ ถ้าวัดได้อยู่ใกล้ภูเขา มีอุโบสถ วิหาร หรือสัญลักษณ์ทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ อยู่บนยอดเขา และมีบันไดหรือทางเดินสำหรับขึ้นลงเขา จะจัดพิธีโดยอัญเชิญพระพุทธรูปลงมาจากยอดเขา นำหน้าแถวภิกษุสงฆ์ ส่วนประชาชนที่มาตักบาตร จะยืนหรือนั่งหันหน้าเข้าหากัน โดยเว้นตรงกลางไว้สำหรับภิกษุสงฆ์เดินรับบิณฑบาต ส่วนสิ่งของที่นำมาตักบาตร อาจแตกต่างกันบ้าง ในเมืองนิยมใช้อาหารแห้ง ส่วนในชนบทนิยมอาหารสดเป็นไปตามศรัทธา</p> <p data-bbox="829 1176 1484 1288">เอ ได้ยินแบบนี้แล้ว เอรู้สึกอยากไปงานตักบาตรเทโวขึ้นมาเลยคะ</p> <p data-bbox="829 1321 1484 1366">บุญ งั้นก็มาลงชื่อเลยเออ อย่าช้าๆ</p>
--	---

ศาสนพิธี คลิป 5

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

วันธรรมสวนะ

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 วันธรรมสวนะ</p>
2	<p>วันธรรมสวนะ แปลว่า วันฟังธรรม</p> <p>มี ๔ วัน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> วันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ วันแรม ๑๕ ค่ำ หรือ วันแรม ๑๔ ค่ำ 	<p>เอ เป็นอะไรนะบุญ พุดกับใครนะ อย่าบอกนะว่า... อี้ยยยยย (ทำเสียงกลัวผี)</p> <p>ครู (ส่ายหน้าขำๆ) เพื่อเจ้าไปใหญ่แล้วเอ</p> <p>บุญ อ๊ะ สวัสดีครับคุณครู (ไหว้) คือเมื่อเช้าผมนั่งรถเมล์ ค่าเปิดวิทยุ เลยได้ยินคำว่า วันธรรมสวนะ ซึ่งเป็นคำที่ผมคุ้นมาก แต่คิดยังไงก็คิดไม่ออกว่าแปลว่าอะไรนะครับ</p> <p>ครู ฮ่าๆ นึกว่าอะไร ไม่แปลกหรอกที่บุญจะคุ้นกับคำนี้ เอาละ ครูจะอธิบายให้ฟังนะ</p> <p>วันธรรมสวนะ แปลว่า วันฟังธรรม รู้กันทั่วไปว่า วันพระ เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้พุทธบริษัทประชุมฟังธรรม บริจาคทาน สมาทานศีล เจริญภาวนา มี 4 วัน ได้แก่ วันขึ้น 8 ค่ำ วันขึ้น 15 ค่ำ วันแรม 8 ค่ำ วันแรม 15 ค่ำ หรือแรม 14 ค่ำ ในเดือนขาด</p> <p>บุญ โอ้เอ๊ย ... คือวันพระนี่เอง คิดหัวแทบแตก</p>

<p>3</p>	<p>วันธรรมสวนะ มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ในคัมภีร์วินัยปิฎก ตอนว่าด้วยอุโบสถขันธกะ กล่าวว่า พวกบริพาชกและเดียเรถีย์ นักบวชนอกพระพุทธศาสนา</p> <p>วัน ๘ ค่ำ วัน ๑๕ ค่ำ หรือ ๑๔ ค่ำ</p> <p>พุทธบริษัทประชุมกัน ฟังธรรมทุกวัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ หรือ ๑๔ ค่ำ</p> <p>เดือนละ ๔ ครั้ง</p>	<p>เอ แล้ววันธรรมสวนะนี้เกิดขึ้นได้อย่างไรเหอะคะ</p> <p>ครู สำหรับ ความเป็นมาของวันธรรมสวนะ</p> <p>วันธรรมสวนะ มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ในคัมภีร์วินัยปิฎก ตอนว่าด้วยอุโบสถขันธกะ กล่าวว่า พวกบริพาชกและเดียเรถีย์ นักบวชนอกพระพุทธศาสนา ประชุมกันทุกวัน 8 ค่ำ 15 ค่ำ หรือ 14 ค่ำ ทั้งข้างขึ้นและข้างแรม เพื่อสนทนาเกี่ยวกับลัทธิคำสอนของตน ครั้นต่อมาพระเจ้าพิมพิสารทรงทราบเรื่องนั้นแล้ว จึงเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ พระคันธกุฎี เขาคิชฌกูฏ ใกล้เมืองราชคฤห์ กราบทูลให้พระพุทธเจ้าทรงทราบ พระพุทธองค์ทรงเห็นว่าเป็นเรื่องดีมีประโยชน์ จึงทรงอนุญาตให้พุทธบริษัทประชุมกันฟังธรรมทุกวัน 8 ค่ำ 15 ค่ำ หรือ 14 ค่ำ ดังนั้น วันประชุมฟังธรรม จึงมีเดือนละ 4 ครั้ง</p>
<p>4</p>	<p>“พ่อขุนรามคำแหง เจ้าเมืองศรีสุทโธทัย สุธโทัย ปลูกไม้ตาลนี้ได้ลิบลิ่วเข้า จึงให้ช่างฟันขดานหิน</p> <p>เดือนละ ๔ ครั้ง</p>	<p>ในประเทศไทย วันธรรมสวนะหรือวันพระ มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ตามหลักฐานที่ปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงหลักที่ 1 ความว่า “พ่อขุนรามคำแหง เจ้าเมืองศรีสุทโธทัย สุธโทัย ปลูกไม้ตาลนี้ได้ลิบลิ่วเข้า จึงให้ช่างฟันขดานหิน ตั้งหว่างกลางไม้ตาลนี้ วันเดือนดับเดือนโอก แปรวัน วันเดือนเต็มเดือนข้าง แปรวัน ผุ่งปู่ครู มหาเถร ขึ้นนั่งเหนือขดานหิน สุตธรรมแก่อุบาสก ผุ่งช่วยเหลือ จำศีล” ยังคงถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน เหมือนสมัยสุโขทัย</p> <p>บุญ หมายถึงว่าสมัยก่อน วันพระถือเป็นวันหยุด อย่างนั้นหรือเปล่าครับ</p> <p>ครู ใช่แล้ว บุญ โดยในปี พ.ศ. 2499 รัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม เห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนา จึงได้ประกาศให้วันพระและวันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการ ซึ่งใช้ถือปฏิบัติอยู่ระยะหนึ่ง ต่อมาในปี พ.ศ. 2502 ประกาศให้วันเสาร์และวันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการตามหลักสากล</p>

		<p>อย่างไรก็ตาม วันธรรมสวนะหรือวันพระ ยังคงเป็นวันสำคัญสำหรับพุทธศาสนิกชนชาวไทยจนถึงปัจจุบัน</p>
<p>5</p>	<div data-bbox="284 344 560 636" style="background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> <p>๑. พุทธศาสนิกชนในสมัยก่อน ได้หยุดการงานของตน และการใช้แรงงานสัตว์ แม้ฆ่าสัตว์นำไปประกอบอาหาร ก็จะหยุด</p> </div> <div data-bbox="587 416 756 573"> </div> <div data-bbox="284 689 807 981" style="background-color: #d9e1f2; padding: 10px; border-radius: 15px;"> <p>เป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงพระรัตนตรัยได้เป็นอย่างดี</p> <div data-bbox="587 752 756 909"> </div> </div> <div data-bbox="284 1034 807 1326"> </div>	<p>เอ แล้วตอนนี้ วันธรรมสวนะ มีความสำคัญยังงัยคะ</p> <p>ครู ประโยชน์ของวันธรรมสวนะ ก็คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พุทธศาสนิกชนในสมัยก่อน ได้หยุดการงานของตน และการใช้แรงงานสัตว์ แม้ฆ่าสัตว์นำไปประกอบอาหารก็จะหยุด ชาวประมงจะหยุดออกเรือจับปลา แม้แต่โรงฆ่าสัตว์ก็ห้ามฆ่าหมู โค กระบือ 2. พุทธศาสนิกชนได้เข้าวัดฟังธรรม ปฏิบัติธรรมด้วยการบริจาคทาน สมาทานศีล 5 ศีล 8 หรือศีลอุโบสถ เจริญจิตภาวนา ตามกำลังศรัทธาของตน <p>ปัจจุบันการปฏิบัติตนของชาวพุทธในวันธรรมสวนะ แม้จะไม่เคร่งครัดเหมือนคนสมัยก่อน แต่ยังเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงพระรัตนตรัยได้เป็นอย่างดี จึงควรส่งเสริมให้ชาวพุทธเห็นความสำคัญของวันธรรมสวนะ อันจะส่งผลให้ประชาชนมีหิริโอตตปปะ आयชั่วกลัวบาป มีศีลธรรมประจำใจ สังคมก็จะเกิดความสงบร่มเย็นเป็นสุขตลอดกาล</p> <p>เอ วันพระสำคัญอย่างนี้เอง ต่อไปหนูจะตามแม่ไปวัดทุกวันพระเท่าที่ทำได้เลยคะ</p> <p>บุญ ผมก็ด้วยครับ และก็คงจะจำได้ไม่ลืมแล้วว่า วันธรรมสวนะ ก็คือ วันพระ นั่นเอง</p> <p>ครู ดีมากเด็ก ๆ</p>

ศาสนพิธี คลิป 6

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

บทที่ 2

พิธีเจริญพระพุทธมนต์

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 บทที่ 2 พิธีเจริญพระพุทธมนต์</p>
2	 <p>การเจริญหรือการสวดพระพุทธมนต์ มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล เพื่อป้องกันอันตราย และให้เกิดความสุขสวัสดิ์แก่ผู้ประกอบพิธี</p> 	<p>บุญ มาหาหนังสืออะไรเธอเอ ให้เราช่วยมั๊ย เอ บุญมาพอดีเลย เราหาหนังสือเกี่ยวกับพิธีเจริญพระพุทธมนต์อยู่จ๊ะ แต่หาไม่เจอสักที ครู อยากรูเรื่องพิธีเจริญพระพุทธมนต์เธอ ครูอธิบายให้ฟังดีมั๊ย เอ เย้ ดีมากเลยคะ ขอขอบคุณคะคุณครู เมื่อวันอาทิตย์ที่บ้านนิมนต์พระมาเจริญพระพุทธมนต์ หนูเลยอยากเข้าใจที่มาที่ไปของพิธีนี้คะ ครู อืมมม ถ้าจั้น เริ่มตั้งแต่ ความเป็นมาของพิธีเจริญพระพุทธมนต์ เลยกี่แล้วกันนะ</p> <p>การเจริญหรือการสวดพระพุทธมนต์ มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล เพื่อป้องกันอันตรายและให้เกิดความสุขสวัสดิ์แก่ผู้ประกอบพิธี การเจริญพระพุทธมนต์นั้น เมื่อเจริญหรือสวดด้วยจิตเมตตาว่า ขออานุภาพพระปริตร จงคุ้มครองปกป้องรักษาทุกเมื่อ มีจิตเป็นสมาธิแน่วแน่ ย่อมทำให้พระปริตรมีพลังและอานุภาพยิ่งขึ้น ดังเช่นการสวดพระปริตรในสมัยพุทธกาล</p>

<p>3</p>	 <p>เกิดโรคระบาด อย่างร้ายแรง ทั้งพสกนิกรก็เปียดเบียน ชาวเมืองเวสาลี ล้มตายจำนวนมาก</p> <p>อออออ</p> <p>พระพุทธเจ้า ทรงพิจารณาว่า ถ้าพระองค์เสด็จไป ภัยทั้งปวงจะสงบลง เป็นประโยชน์ แก่ชาวเมืองเวสาลี</p>	<p>สมัยหนึ่ง ได้เกิดภัย คือความแห้งแล้งขึ้นใน เมืองเวสาลี ทำให้พืชพันธุ์ธัญญาหารเสียหายมาก เป็นเหตุ ให้ข้าวยากมากแพง เกิดโรคระบาดอย่างร้ายแรง ทั้งพสก นิกรก็เปียดเบียน ชาวเมืองเวสาลีล้มตายจำนวน มาก ชาวเมืองจึงไปกราบทูลกษัตริย์ลิจฉวีให้ช่วยจัดภัย พิบัติ กษัตริย์ลิจฉวีทรงระลึกถึงพระพุทธเจ้าว่า จะทรงช่วย จัดพิบัตินั้นได้ ทรงทราบข่าวพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่เมือง ราชคฤห์ จึงแต่งตั้งเจ้าลิจฉวี 2 องค์ พร้อมเครื่อง บรรณาการไปถวายพระเจ้าพิมพิสารที่เมืองราชคฤห์ทันที เจ้าลิจฉวีทั้ง 2 องค์ เสด็จถึงเมืองราชคฤห์ ได้เข้าเฝ้าพระ เจ้าพิมพิสาร กราบทูลเรื่องราวความเดือดร้อนของ ชาวเมืองเวสาลี และมีความประสงค์จะกราบทูลนิมนต์ พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดชาวเมืองเวสาลี จึงพากันเข้าไป เฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อกราบทูลอาราธนา พระพุทธเจ้าทรง พิจารณาว่า ถ้าพระองค์เสด็จไป ภัยทั้งปวงจะสงบลง เป็น ประโยชน์ แก่ชาวเมืองเวสาลี จึงทรงรับการอาราธนาของเจ้าลิจฉวี กษัตริย์ลิจฉวีทรงทราบว่าพระพุทธเจ้าทรงรับนิมนต์แล้ว ทรงประกาศให้ชาวเมืองทราบ และให้จัดเตรียมการรับเสด็จ อย่างยิ่งใหญ่ตลอดระยะทาง 3 โยชน์</p>
<p>4</p>		<p>เมื่อพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก 500 รูป เสด็จถึง เมืองเวสาลี ด้วยเรือแพที่พระเจ้าพิมพิสารรับสั่งให้ต่อถวาย เพื่อเสด็จข้ามแม่น้ำคงคา กษัตริย์ลิจฉวีทรงลှ่น้ำไปรับ เสด็จพระพุทธเจ้าด้วยความปลื้มปีติ กราบทูลอาราธนาให้ เสด็จเข้าเมืองเวสาลี ด้วยพระพุทธานุภาพทำให้ฝนตก อย่างหนัก น้ำท่วมทั่วเมืองเวสาลี เพื่อล้างสิ่งสกปรกและ ซากศพท่วมเมืองให้หมดไป ทำให้เมืองเวสาลีกลับมาสะอาด สงบดังเดิม เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จถึงประตูเมืองเวสาลี ท้าว สักกเทวราชพร้อมด้วยเทพบริวารเสด็จมาชุมนุมอยู่ ณ ที่</p>

	 <p>“ดูก่อนอานนท์ เธอจงเรียนเอารตนสูตรนี้ จาริกไปภายในกำแพงเมือง ๓ ชั้น กับพวกกุมารลิจฉวี ทำพระปริตรให้ทั่วเมืองเถิด”</p> <p>นำบาตรศิลา ของพระพุทธเจ้า มาใส่น้ำ ถือไปอินท</p>	<p>นั้นด้วย ทำให้มนุษยเป็นอันมากพากันหลบหนีไป แต่ยังมี หลงเหลืออยู่บ้าง</p> <p>เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จเข้าสู่ประตูเมืองเวสาลี ได้ ตรัสกับพระอานนท์ว่า ดูก่อนอานนท์เธอจงเรียนเอารตนสูตร นี้ จาริกไปภายในกำแพงเมือง 3 ชั้นกับพวกกุมารลิจฉวี ทำ พระปริตรให้ทั่วเมืองเถิด แล้วตรัสรตนสูตรแก่พระอานนท์</p> <p>พระอานนท์เถระ เรียนพระพุทธมนต์บทรตน สูตรที่พระพุทธองค์ทรงประทานให้แล้วนำบาตรศิลาของ พระพุทธเจ้ามาใส่น้ำ ถือไปยืนที่หน้าประตูเมือง น้อมรำลึก ถึงพระพุทธคุณ จากนั้นเข้าไปภายในพระนคร เดิน ประพรมน้ำพระพุทธมนต์ไปทั่วเมืองเวสาลี ภัยทั้งหลาย และมนุษย์ที่ยังหลงเหลืออยู่ ก็หายไปหมดสิ้น โรคภัยไข้ เจ็บของชาวเมืองก็สงบลง ชาวเมืองเวสาลีต่างพากัน ออกมาจากบ้านเรือน นำดอกไม้ของหอมบูชาพระอานนท์ เถระซึ่งเดินประพรมน้ำพระพุทธมนต์ไปทั่วเมืองตลอดคืน</p>
5	 <p>พระปริตร เรียกว่า เจ็ดตำนานบ้าง สิบสองตำนานบ้าง หรือเรียกชื่อ ตามพระสูตรนั้น ๆ บ้าง</p>	<p>บุญ โอ้โฮ บทพระพุทธมนต์นี้ศักดิ์สิทธิ์จริงๆ เลยนะ ครับ</p> <p>ครู ใช่แล้วบุญ พระโบราณาจารย์พิจารณาเห็นความ ศักดิ์สิทธิ์แห่งพระพุทธมนต์ จึงได้รวบรวมพระพุทธมนต์บท รตนสูตรและบทอื่น ๆ มาเป็นพระปริตร เรียกว่า เจ็ดตำนานบ้าง สิบสองตำนานบ้าง หรือ เรียกชื่อตามพระสูตรนั้น ๆ บ้าง เพื่อให้ พุทธศาสนิกชนสวดหรือเจริญ เป็นเครื่องป้องกัน ภัยอันตราย และเกิดความสุขสวัสดิ์แก่ชีวิต</p> <p>เอ ในงานทำบุญที่บ้านหนู ตอนท้ายพระสงฆ์ท่าน ประพรมน้ำมนต์ให้ด้วยละคะ เกี่ยวข้องกับพิธีนี้ด้วย หรือเปล่าคะคุณครู</p> <p>ครู ใช่แล้ว เอ การที่พระอานนท์เถระนำบาตรศิลา ของพระพุทธเจ้า บรรจุน้ำพระพุทธมนต์จนเต็ม</p>

		<p>บาตร เดินประพรมทั่วเมืองเวสาลีในคราวนั้น ถือเป็นแบบอย่างในการทำน้ำพระพุทธรณ์และ ประพรมน้ำพระพุทธรณ์ปัจจุบันนี้นั่นเอง</p> <p>เอ หนูเข้าใจแล้วค่ะ คุณครูอธิบายละเอียดเหมือน หนูได้อ่านหนังสือเลย รู้แบบนี้หนูเดินไปถาม คุณครูตั้งแต่แรกดีกว่า ฮิๆ</p> <p>ครู (หัวเราะ) ทีหลังสงสัยอะไรก็มาถามได้เลยนะ เอ้า หมดเวลาพักเที่ยง ไปเข้าห้องเรียนกันได้แล้ว</p> <p>เอ / บุญ ค่า / คร้าบ</p>
--	--	---

ศาสนพิธี คลิป 7

ธรรมศึกษา ชั้นโท

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ความศัคดีลิตีของพระพุทธรณ์

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ความศัคดีลิตีของพระพุทธรณ์</p>
2	 	<p>ครู อ้าว บุญ เอ ไปทำอะไรมา หน้าตาคุณงงใสเชียว บุญ พวกเราไปสวดมนต์ที่ห้องพระมาครับ สวดที่ไร รู้สึกสบายทุกที เอ จริงด้วยค่ะ ยิ่งเวลาไปตามงานบุญ ได้ยินพระท่าน สวดบทยาวๆ หนูชอบมากเลย บุญ จริงด้วย! ผมอยากถามคุณครูตั้งนานแล้ว ว่าบท สวดที่ใช้ในงานบุญ คือบทไหนหรือครับ แล้ว ทำไมถึงฟังแล้วสบายใจทุกที ครู ถ้าอย่างนั้น ครูจะอธิบายเรื่อง ความศัคดีลิตี ของพระพุทธรณ์ ให้ฟังก็แล้วกันนะ การเจริญหรือการสวดพระพุทธรณ์ จะเกิดพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพและปริตตานุภาพอันศัคดีลิตี สมบูรณ์ ผู้ร่วมประกอบพิธีกรรมต้องมีความพร้อม 3 ประการ คือ 1. ผู้ฟังมีศรัทธาความเชื่อความเลื่อมใสใน พระพุทธรณ์ 2. ผู้เจริญหรือสวดพระพุทธรณ์มีจิตสงบนิ่ง เป็นสมาธิแน่วแน่</p>

		<p>3. สวดด้วยจิตเมตตา หวังให้ผู้ฟังได้รับ อานิสงส์เต็มที่</p>
<p>3</p>	 	<p>พิธีเจริญพระพุทธมนต์</p> <p>คำว่า เจริญพระพุทธมนต์และสวดพระพุทธมนต์ เป็นศัพท์บัญญัติใช้กับพิธีทำบุญทางพระพุทธศาสนา การเจริญพระพุทธมนต์ใช้กับงานพิธีปรารภเหตุ คือ ความสุข ความเจริญของตนเอง ครอบครัวบ้าง สังคมบ้าง นิยมเรียกว่า งานมงคล การสวดพระพุทธมนต์ใช้กับงานปรารภเหตุ คือ การตาย นิยมเรียกว่า งานอวมงคล เมื่อใช้ภาษา ให้เข้าใจง่าย เรียกรวมกันว่า สวดมนต์ ไม่ว่าจะเป็งานใดก็ตาม แต่ผลที่เกิดขึ้นล้วนเป็นไปเพื่อความสุขความเจริญแก่ผู้สวดและผู้ฟังทั้งสิ้น</p> <p>เอ แล้วมีบทสวดมนต์ไหนที่ใช้กันเป็นประจำบ้างมั้คะ</p> <p>ครู มีสิ พิธีทำบุญเนื่องด้วยการเฉลิมฉลองและปรารภความสุขความเจริญ ทำให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่เจ้าภาพ เช่น งานฉลองพระบวชใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน งานวันเกิด การเจริญพระพุทธมนต์ นิยมใช้เจ็ดตำนานเป็นพื้น บทสวดมนต์เจ็ดตำนาน พระโบราณจารย์ท่านกำหนดพระสูตร คาถา และหัวข้อพุทธภาษิต บรรดาที่มีอานุภาพในทางแนะนำและป้องกันสรรพภัยพิบัติ รวมเรียกว่า พระปริตร แปลว่า เครื่องป้องกันหรือเครื่องต้านทาน เจ็ดตำนานหรือจตุลราชปริตร ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มงคลสูตร 2. รตนสูตร 3. กรณียเมตตสูตร 4. ชันธปริตร 5. โมรปริตร

		<p>6. ธัชคคปริตร หรือ ธัชคคสูตร</p> <p>7. อาภานาภียปริตร</p> <p>8. โพชฌงคปริตร</p> <p>เมื่อรวมโมรปริตรเข้ากับธัชคคปริตร เหลือเพียง 7 ปริตร จึงเรียกว่า เจ็ดตำนาน</p>												
4	<p>ส่วน สิบสองตำนาน หรือ มหाराชปริตร ประกอบด้วย</p> <table border="0"> <tr> <td>๑. มงคลสูตร</td> <td>๗. ธัชคคปริตร หรือ ธัชคคสูตร</td> </tr> <tr> <td>๒. รตนสูตร</td> <td>๘. อาภานาภียปริตร</td> </tr> <tr> <td>๓. กรณียเมตตสูตร</td> <td>๙. อังคิลมาลปริตร</td> </tr> <tr> <td>๔. ชั้นธปริตร</td> <td>๑๐. โพชฌงคปริตร</td> </tr> <tr> <td>๕. โมรปริตร</td> <td>๑๑. อภยปริตร</td> </tr> <tr> <td>๖. วัฏฏกปริตร</td> <td>๑๒. ชยปริตร</td> </tr> </table> <p>แบบที่ ๑ ใช้ในงานพระราชพิธีและรัฐพิธี มีบทนำในการขัดสัคเคว่า</p> <p>สะวัชัง สะเสณัง สะพันสูง นะรินทั้ง ประวิตตานาภาโว สะทา รักษะตุติ มะริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ภาพันตา</p>	๑. มงคลสูตร	๗. ธัชคคปริตร หรือ ธัชคคสูตร	๒. รตนสูตร	๘. อาภานาภียปริตร	๓. กรณียเมตตสูตร	๙. อังคิลมาลปริตร	๔. ชั้นธปริตร	๑๐. โพชฌงคปริตร	๕. โมรปริตร	๑๑. อภยปริตร	๖. วัฏฏกปริตร	๑๒. ชยปริตร	<p>ส่วนสิบสองตำนาน หรือ มหाराชปริตร ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มงคลสูตร 2. รตนสูตร 3. กรณียเมตตสูตร 4. ชั้นธปริตร 5. โมรปริตร 6. วัฏฏกปริตร 7. ธัชคคปริตร หรือ ธัชคคสูตร 8. อาภานาภียปริตร 9. อังคิลมาลปริตร 10. โพชฌงคปริตร 11. อภยปริตร 12. ชยปริตร <p>ครู พิธีเจริญหรือสวดพระพุทธรูปมนต์ในพิธีการต่าง ๆ พระสงฆ์จะสวดบทเบื้องต้นก่อน เรียกว่า ต้นสวดมนต์ หรือ ต้นตำนาน แล้วจึงสวดพระปริตรหรือพระสูตรต่าง ๆ ตามกำหนด เรียกว่าตัวตำนาน สุตท้ายเป็นเบื้องปลายบทสวดมนต์ เรียกว่า ท้ายสวดมนต์ หรือ ท้ายตำนาน</p> <p>ต้นตำนาน เริ่มด้วยทชุนุมเทวดา เรียกว่าสามัญว่า ขัดสัคเค พระสงฆ์รูปที่ 3 จะเป็นผู้ขัด จากนั้นสวดบทนมัสการ คือ นโม ตัสสะ จนถึงบทนมการอัฐกุศกาถา หรือ</p>
๑. มงคลสูตร	๗. ธัชคคปริตร หรือ ธัชคคสูตร													
๒. รตนสูตร	๘. อาภานาภียปริตร													
๓. กรณียเมตตสูตร	๙. อังคิลมาลปริตร													
๔. ชั้นธปริตร	๑๐. โพชฌงคปริตร													
๕. โมรปริตร	๑๑. อภยปริตร													
๖. วัฏฏกปริตร	๑๒. ชยปริตร													

		<p>นโม 8 บท แล้วจึงสวดบทพระปริตรหรือพระสูตรเป็นลำดับต่อไป</p> <p>เอ ทำไมเราถึงต้องสวดบทชุมนุมเทวดาด้วยละคะ คุณครู</p> <p>ครู บทชุมนุมเทวดาหรือขัตติยค เป็นบทขัตติยเพื่อเชิญเทวดาผู้สถิตอยู่ ณ สถานที่ต่าง ๆ ให้มาร่วมประชุมฟังธรรมคือพระพุทธรูป ยังไงละ</p> <p>การขัตติยค มีบทนำขัตติยอยู่ 3 แบบ ใช้ในพิธีแตกต่างกันดังนี้</p> <p>แบบที่ 1 ใช้ในงานพระราชพิธีและรัฐพิธี มีบทนำในการขัตติยคว่า สระรัชชัง สะเสนัง สะพันธุัง นะรินทัง ประริตตานุภาโว สะทา รักขะตุติ ะริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ะทันทา อะวิกขิตตะจิตตา ประริตตัง ะณันตุ แล้วว่าบทขัตติยคที่เหลือต่อไปจนจบ</p>
5	<div data-bbox="284 1236 807 1529" style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px;"> <p>แบบที่ ๒ ใช้ขัตติยคในการสวดพระพุทธรูป ๑๒ ตำนาน เริ่มต้นคำว่า</p> <p>สะมันตา จักกะวาเสสุ อัคราคัจฉันตุ เทวะตา สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุนันตุ สัตตะโมกขะทัง</p> </div> <div data-bbox="284 1585 807 1879" style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px;"> <p>ท้ายตำนาน คือบท นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ... ต่อกับบท ยังกัญจิ ระตะนัง โลเก ... และบท ทุกขัปปัตตา</p> <p>ถ้ามีการถวายภัตตาหารด้วย จะสวดบทถวายพรพระ จบด้วยบท ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง ... เป็นอันเสร็จพิธีเจริญพระพุทธรูป</p> </div>	<p>แบบที่ 2 ใช้ขัตติยคในการสวดพระพุทธรูป 12 ตำนาน เริ่มต้นคำว่า สะมันตา จักกะวาเสสุ อัคราคัจฉันตุ เทวะตา สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุนันตุ สัตตะโมกขะทัง แล้วว่าบทขัตติยคที่เหลือต่อไปจนจบ</p> <p>แบบที่ 3 ใช้ขัตติยคในการสวดพระพุทธรูป 7 ตำนาน เริ่มต้นคำว่า ะริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ะทันทา อะวิกขิตตะจิตตา ประริตตัง ะณันตุ แล้วว่าบทขัตติยคที่เหลือต่อไปจนจบ</p> <p>ท้ายตำนาน คือบท นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ... ต่อกับบท ยังกัญจิ ระตะนัง โลเก ...และบท ทุกขัปปัตตา ถ้ามีการถวายภัตตาหารด้วยจะสวดบทถวายพรพระ จบด้วยบท ภะวะตุ สัพพะมังคะ</p>

		<p>ลิ่ง ... เป็นอันเสร็จพิธีเจริญพระพุทธมนต์ สำหรับการสวดมนต์เย็น ไม่มีทสวดถวายพระและจบด้วยบท ภาชะตุ สัพพะมังคะลัง ... เช่นเดียวกัน</p> <p>บุญ อ้อ เป็นแบบนี้เอง ผมเข้าใจแล้วครับ</p> <p>เอ พอรู้แบบนี้แล้ว อีกหน่อยเวลาไปฟังพระสวด นอกจากความสบายใจแล้ว เราก็กังเข้าใจที่มาที่ไป อีกด้วย ขอขอบคุณคุณครูมากค่ะ</p> <p>ครู จ้า</p>
--	--	---

ศาสนพิธี คลิป 8

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

ตัวอย่างงานเจริญพระพุทธมนต์

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ตัวอย่างงานเจริญพระพุทธมนต์</p>
2		<p>เอ เป็นอะไรไปเธอบุญ ทำหน้านิ่วมาตั้งแต่เช้าแล้ว บุญ เมื่อวันก่อนคุณครูสอนเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของ พระพุทธมนต์ เราสงสัยว่าจะใช้สำหรับงานไหนได้บ้างนะ เอ โน่นไงคุณครูเดินมาพอดี งั้นถามคุณครูเลยดีกว่า ... ครู ว่ายังไง มีอะไรให้ครูช่วยหรือเปล่า บุญ พวกผมสงสัยเรื่องพระพุทธมนต์ที่คุณครูอธิบาย เมื่อวันก่อนนะครับว่าจะใช้สำหรับงานแบบไหนได้บ้าง ครู ได้สิ ถ้าันครูจะอธิบายให้ฟังเพิ่มเกี่ยวกับตัวอย่าง งานเจริญพระพุทธมนต์นะ</p> <p>พิธีมงคลสมรส</p> <p>พิธีมงคลสมรส เรียกอย่างสามัญว่า แต่งงาน เป็น ประเพณีของพุทธศาสนิกชนชาวไทย นิยมให้มีพิธีสงฆ์เข้ามา เกี่ยวข้องเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่คู่บ่าวสาว สมัยพุทธกาล เรียกพิธีนี้ว่า วิวาหมงคล หรืออาวาหมงคล คนไทยนิยม นำมาใช้แบบกึ่งทางการว่า งานวิวาห์ ปกติงานมงคลสมรส ของไทย จะจัดพิธีที่บ้านเจ้าสาว ถ้ามีบ้านหรือเรือนหอ โดยเฉพาะ นิยมจัดที่บ้านหรือเรือนหอ นั้น</p>

		<p>การเตรียมการต่าง ๆ ก็คล้ายกับการทำบุญในพิธีทั่วไป การนิมนต์พระสงฆ์ นิมนต์ 9 รูป สมัยโบราณนิมนต์พระสงฆ์เป็นคู่ คือ 8 รูป 10 รูป เพื่อให้คู่บ่าวสาวนิมนต์นิมนต์เท่า ๆ กัน สำหรับเครื่องประกอบพิธี นอกจากอุปกรณ์ทั่วไป เช่น พระพุทธรูป โต๊ะหมู่ ยังมีเครื่องประกอบพิธีโดยเฉพาะอีก คือ มงคลแฝด กระแจะ สำหรับเจิมคู่บ่าวสาว เตรียมนำเข้าพิธีเจริญพระพุทธมนต์ เพื่อความเป็นสิริมงคล โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้</p>
<p>3</p>	<div data-bbox="284 757 545 1048" style="background-color: #004a99; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> <p>โดยเจ้าสาวนั่งด้านซ้าย ของเจ้าบ่าว สมาทานศีล ฟังพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์</p> </div> <div data-bbox="555 833 769 990" style="text-align: center;"> </div> <div data-bbox="284 1102 545 1393" style="background-color: #004a99; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> <p>พิธีทำบุญอายุ เริ่มมีในสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โดยถือเป็นธรรมเนียมว่า เมื่อมีอายุเจริญวัยพอสมควร</p> </div> <div data-bbox="555 1137 769 1361" style="text-align: center;"> </div> <div data-bbox="284 1451 807 1742" style="background-color: #004a99; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> <p>แต่ถ้าทำบุญในวันครบรอบใหญ่ คือ ๕ รอบเป็นต้นไป ได้แก่ อายุครบ ๖๐ ปี ๗๒ ปี ๘๐ ปี ๘๔ ปี เรียกว่า ทำบุญอายุใหญ่ นิยมเรียกในปัจจุบันว่า ทำบุญอายุวัฒนมงคล</p> </div>	<p>ครั้งได้เวลาตามกำหนดแล้ว คู่บ่าวสาวจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยร่วมกัน</p> <p>โดยเจ้าสาวนั่งด้านซ้ายของเจ้าบ่าว สมาทานศีล ฟังพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ เมื่อถึงบทพาหุง คู่บ่าวสาวตกบาตรร่วมกัน โดยทั้งคู่จับทัพพีเดียวกัน พระสงฆ์สวดมนต์จบ ประเคนภัตตาหารร่วมกัน พระสงฆ์ฉันเสร็จแล้ว ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม กรวดน้ำรับพร และประพรมน้ำพระพุทธมนต์ กรณีมีพิธีหลังน้ำสังข์ในภายหลัง ประธานพิธีจะเป็นผู้เจิมหน้าคู่บ่าวสาว</p> <p>เมื่อพิธีเสร็จสิ้นแล้ว จะมีพิธีตามประเพณีต่อไป สุดแต่เจ้าภาพจะกำหนด</p> <p>เอ แล้วบทธวดมนต์ จะใช้ตำนานอย่างที่คุณครูเคยอธิบายไว้หรือเปล่าคะ</p> <p>ครู การเจริญพระพุทธมนต์ในสมัยก่อน นิยมสวดมหาสมัยสูตร ปัจจุบันสวดเจ็ดตำนานเหมือนการทำบุญทั่วไป แต่จะสวดอังคฺลิมาลปริตรและวัฏฏกปริตรเพิ่มเติมด้วยความหมายว่า อังคฺลิมาลปริตรจะช่วยให้คลอดบุตรง่าย และวัฏฏกปริตรเป็นการคุ้มครองบ้านหรือเรือนให้ออกจากอัคคีภัยนะ</p> <p>บุญ นอกจากงานแต่งงานแล้ว ยังสามารถใช้กับเรื่องอื่นอีกได้มั๊ยครับครู</p>

		<p>ครู ได้สิ นอกจากนั้นก็ยังใช้สำหรับ พิธีทำบุญอายุ ด้วย</p> <p>พิธีทำบุญอายุ เริ่มมีในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โดยถือเป็นธรรมเนียมว่า เมื่อมีอายุเจริญวัยพอสมควร นิยมทำบุญอายุของตน อาจทำทุกปีในวันคล้ายวันเกิด เรียกว่า ทำบุญคล้ายวันเกิด มักเริ่มทำเมื่อมีอายุ 25 ปีเป็นต้นไป หรืออาจเป็นบางครั้งบางปีก็ได้ แต่ถ้าทำบุญในวันครบรอบใหญ่ คือ 5 รอบเป็นต้นไป ได้แก่ อายุครบ 60 ปี 72 ปี 80 ปี 84 ปี เรียกว่า ทำบุญอายุใหญ่ นิยมเรียกในปัจจุบันว่า ทำบุญอายุวัฒนมงคล</p>
<p>4</p>	<div style="background-color: #2c5e8c; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px 15px 0 0;"> <p>เพื่อเป็นพลปัจจัยนำไปสู่สกุติในสัมปรายภพ เสมือนเป็นการเตรียมเสบียงเดินทางให้ผู้ป่วยหนักนำไปใช้สอย</p> </div> <div style="text-align: center; margin: 10px 0;"> </div> <div style="background-color: #2c5e8c; color: white; padding: 10px; border-radius: 0 0 15px 15px;"> <p>ส่วนนาม ได้แก่ เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ให้กลับมามีชีวิตต่อไป โดยปราศจากอันตรายถึงเสียชีวิต หรือ เมื่อไม่สามารถหายจากอันตรายนั้นได้</p> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>	<p>พิธีทำบุญวันเกิดประจำปี จัดเหมือนการทำบุญ โดยทั่วไป พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์บทเจ็ดตำนาน ถ้าเจ้าภาพมีศรัทธาให้สวดธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ก็สามารถทำได้ หรือจะสวดบทย่อของธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เฉพาะตั้งแต่ ฤๅมานัง เทวานัง เป็นต้น ก็ได้เช่นเดียวกัน ธรรมเนียมโบราณ ถ้าอายุไม่ถึง 5 รอบ ไม่นิยมสวดธัมมจักกัปปวัตตนสูตร แต่ไม่ใช่ข้อห้ามตายตัวแต่อย่างใด ส่วนการนิมนต์พระสงฆ์ ถ้าเป็นงานใหญ่จะนิมนต์พระสงฆ์เท่าอายุ บวกอีก 1 หรือนิมนต์ 9 รูปตามปกติก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความศรัทธาความพร้อมของเจ้าภาพ</p> <p>เอ หนูเคยได้ยินว่ามี พิธีทำบุญต่อนาม ด้วย เป็นยังไงเธอคะคุณครู</p> <p>ครู พิธีทำบุญต่อนาม เป็นการทำบุญของญาติผู้ป่วย ต้องการให้ผู้ป่วยได้ทำบุญกุศลในช่วงสุดท้ายของชีวิต เพื่อเป็นพลปัจจัยนำไปสู่สกุติในสัมปรายภพ เสมือนเป็นการเตรียมเสบียงเดินทางให้ผู้ป่วยหนักนำไปใช้สอย เมื่อจะต้องละโลกนี้ หรือเพื่อให้บุญกุศลช่วยให้หายหรือบรรเทาจากอาการเจ็บป่วยนั้น มีชีวิตอยู่ต่อไป จึงเรียกทำบุญต่อนาม หมายถึง สืบต่อขั้น 5 ส่วนนาม ได้แก่ เวทนา สัญญา</p>

		<p>สังฆาร วิญญูญาณ ให้กลับมาดำเนินต่อไป โดยปราศจากอันตรายถึงเสียชีวิต หรือเมื่อไม่สามารถหายจากอันตรายนั้นได้ ก็ให้สืบทอดไปสู่ภพใหม่เป็นสுகติ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทำบุญต่ออายุ เป็นพิธีไม่ค่อยมีให้เห็นบ่อยนักในปัจจุบัน</p> <p>พิธีทำบุญต่อนาม เป็นพิธีจัดขึ้นแบบกะทันหันเร่งด่วน ระเบียบพิธีไม่มีอะไรมากมายนัก มักจัดในห้องผู้ป่วยตามมีตามได้ ตั้งพระพุทธรูปบูชาด้านหัวนอนของผู้ป่วยตามความเหมาะสม นิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ต่อนามจำนวน 5 รูป ไม่เกิน 7 รูป เนื่องจากเป็นกิจนิมนต์กะทันหันและรับพระสงฆ์มาสวดเดี๋ยวนั้นก็มี พระสงฆ์อาจนั่งหรือยืนสวดก็ได้ ขึ้นอยู่กับสถานที่ ถ้าผู้ป่วยอาการไม่หนักไม่ใกล้สิ้นชีวิต แต่ญาติต้องการจัดเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ป่วยก็ทำได้เช่นกัน การทำบุญต่อนาม มีลำดับพิธีโดยย่อ ดังนี้</p>
5	<div data-bbox="284 1048 805 1339" style="background-color: #2c5e8c; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> <p>เมื่อมีความพร้อมแล้ว ผู้ป่วยหรือผู้แทนก็ได้ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย</p> </div> <div data-bbox="284 1391 545 1682" style="background-color: #2c5e8c; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px; margin-top: 10px;"> <p>จัดติดต่อกัน ๓ วัน ๓ คืน ก็มีเพื่อเพิ่มบุญกุศลแก่ผู้ป่วย ฝ่ายพระสงฆ์ ก็สวดพระสูตรไม่ซ้ำกัน ทั้ง ๓ วัน โดยวันแรกสวด โพชฌังคสูตร</p> </div> <div data-bbox="603 1473 737 1608" style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div>	<p>เมื่อมีความพร้อมแล้ว ผู้ป่วยหรือผู้แทนก็ได้ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล รับศีล อาราธนาพระปริตร พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ตามบทนิยม... พุทธังสระระณัง คัจฉามิ และสวดโพชฌังคสูตรทั้ง 3 คือ มหากัศสปโพชฌังค มหาโมคคัลลานโพชฌังค มหาจุนทโพชฌังค หรือจะสวดคิริमानนทสูตรแทนโพชฌังคสูตรทั้ง 3 ก็ได้</p> <p>พิธีทำบุญต่อนามนี้ จัดติดต่อกัน 3 วัน 3 คืนก็มี เพื่อเพิ่มบุญกุศลแก่ผู้ป่วย ฝ่ายพระสงฆ์ก็สวดพระสูตรไม่ซ้ำกันทั้ง 3 วัน โดยวันแรกสวดโพชฌังคสูตร วันที่ 2 คิริमानนทสูตร วันสุดท้ายมหาสติปัญญาสูตร จบแล้วพระสงฆ์พิจารณาผ้าบังสุกุลให้ผู้ป่วยด้วย เรียกว่า พิจารณาผ้าบังสุกุลเป็น</p> <p>บุญ โอ้โห งานเจริญพระพุทธมนต์ นี้มีเยอะเหมือนกันนะครั้บเนี่ย</p>

		<p>เอ ดีจังเลยค่ะที่หนูได้เรียนรู้เรื่องนี้ก่อน เพราะวันอาทิตย์นี้หนูต้องไปร่วมงานแต่งงานของญาติพอดี</p> <p>บุญ เยี่ยมไปเลย เอ อย่าลืมมาเล่าให้ฟังบ้างนะ</p> <p>เอ จ้า</p> <p>ครู เอาละ ไปเข้าห้องเรียนกันได้แล้ว แต่ดเริ่มร้อนแล้ว</p> <p>เอ / บุญ ค่า / คร้าบ</p>
--	--	---

ศาสนพิธี คลิป 9
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
บทที่ 3
พิธีสวดพระพุทธรณ์

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 บทที่ 3 พิธีสวดพระพุทธรณ์
2		<p>เอ คุณครูคะ เมื่อวันก่อนหนูไปงานศพของคุณลุง รู้สึกว่าบทสวดในงาน ไม่เห็นเหมือนกับที่หนูเคยได้ยินจากงานแต่งงานของญาติเลยคะ</p> <p>ครู ช่างสังเกตดีมาก เอ เพราะการสวดพระพุทธรณ์จะใช้บทสวดมนต์ที่ต่างกันออกไป เอาละ ครูจะอธิบายให้ฟัง</p> <p>พิธีสวดพระพุทธรณ์ เป็นวิธีการบำเพ็ญกุศลปรากรผู้ตาย เช่น บุพการี คนเคารพนับถือ คนมีพระคุณ ญาติสนิทมิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา แม้กระทั่งศพ คนไร้ญาติ เพื่ออุทิศกุศลให้คนเหล่านั้นได้รับความสุขในสัมปรายภพได้แก่ พิธีเกี่ยวกับการบำเพ็ญกุศลศพ เช่น การสวดพระอภิธรรม การทำบุญ 7 วัน 50 วัน 100 วัน การฃาปนกิจศพ การเก็บอัฐิ และการทำบุญครบรอบวันตาย มีการเตรียมงานและขั้นตอนประกอบพิธีเหมือนงานทำบุญทั่วไป</p> <p>ตัวอย่างงานสวดพระพุทธรณ์</p>

	<p style="text-align: center;">บ</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; border-radius: 50%; width: 30%;"> <p style="text-align: center;">บทธรรมที่ใช้สวด ส่วนมากใช้ พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ได้แก่</p> </div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; border-radius: 50%; width: 30%;"> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พระสังคินี ๒. พระวิภังค์ ๓. พระธาตุกถา ๔. พระปกคคบัญญัติ </div> </div>	<p style="text-align: center;">พิธีสวดพระอภิธรรมศพ</p> <p>พิธีสวดพระอภิธรรมศพ นิยมจัด 3 คืน 5 คืน 7 คืน หรือมากกว่านี้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของเจ้าภาพ บทธรรมที่ใช้สวดส่วนมากใช้พระอภิธรรม 7 คัมภีร์ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระสังคินี 2. พระวิภังค์ 3. พระธาตุกถา 4. พระปกคคบัญญัติ 5. พระกถาวัตถุ 6. พระยมก 7. พระมหาปฏิฐาน
<p style="text-align: center;">3</p>	<div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; border-radius: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">พิธีทำบุญให้ผู้ตาย หลังจากตายได้ ๕๐ วัน เรียกว่า ปัญญาสมาจาร</p> </div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; border-radius: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">เมื่อพิธีกรอาราธนา พระปริตรแล้ว พระสงฆ์ไม่ต้องชุมนุมเทวดา หรือ ชักสัคเค สวดพระพุทธมนต์ต่อเลย</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; border-radius: 50%; width: 30%;"> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นมการปาฐะ ๒. สรณคมนาปาฐะ ๓. ปัพพโตปมคคาถา และอริยธนคคาถา </div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; border-radius: 50%; width: 30%;"> <ol style="list-style-type: none"> ๔. อนัตตลักขณสูตร ๕. ดิลักขณคคาถา ๖. ปฏิจจสมุปบาท </div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; border-radius: 50%; width: 30%;"> <ol style="list-style-type: none"> ๗. พุทธอุทานคคาถา ๘. กัทเทกรัตตคคาถา ๙. ภาวะตุ สัพพะ มังคะลัง </div> </div>	<p>พิธีบำเพ็ญกุศล 7 วัน 50 วัน 100 วัน</p> <p>พิธีทำบุญให้ผู้ตายหลังจากตายได้ 7 วัน เรียกว่า สัตตมวาร พิธีทำบุญให้ผู้ตายหลังจากตายได้ 50 วัน เรียกว่า ปัญญาสมาจาร พิธีทำบุญให้คนตายหลังจากตายได้ 100 วัน เรียกว่า สตมวาร การบำเพ็ญกุศลตามวันดังกล่าว มีระเบียบวิธีปฏิบัติเหมือนงานทำบุญทั่วไป มีความต่างกันอยู่บ้าง คือ ไม่ต้องวงสายสิญจน์และไม่ต้องตั้งขันน้ำมนต์ในการสวดมนต์ เมื่อพิธีกรอาราธนาพระปริตรแล้ว พระสงฆ์ไม่ต้องชุมนุมเทวดาหรือชักสัคเค สวดพระพุทธมนต์ต่อเลย จบแล้วถวายภัตตาหาร พระสงฆ์ฉันเสร็จแล้ว ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม ทอดผ้าบังสุกุล พระสงฆ์พิจารณาผ้าบังสุกุลและอนุโมทนา เจ้าภาพกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย กราบลาพระรัตนตรัย เป็นอันเสร็จพิธี</p> <p>บทสวดมนต์ในพิธีบำเพ็ญกุศลให้ผู้วายชนม์ 7 วัน มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นมการปาฐะ 2. สรณคมนาปาฐะ 3. ปัพพโตปมคคาถาและอริยธนคคาถา

		<ol style="list-style-type: none"> 4. อนัตตลักษณะสูตร 5. ตีลักขณคคาถา 6. ปฏิจจสมุปบาท 7. พุทธอุทานคคาถา 8. ภัทเทกรัตตคคาถา 9. ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง
4	 	<p>บุญ แล้วการทำบุญครบรอบ 50 วัน และ 100 วัน ใช้บทสวดเหมือนกันมั๊ยครับ</p> <p>ครู ไม่เหมือนหรอก ในพิธีบำเพ็ญกุศลให้ผู้วายชนม์ 50 วัน มีบทสวดเหมือนกัน แต่เปลี่ยนจากอนัตตลักษณะสูตร เป็นอาทิตตปริยายสูตร และ 100 วัน เปลี่ยนเป็นอัมมเนียมสูตร</p> <p>การจัดพิธีบำเพ็ญกุศลดังกล่าว เมื่อพระสงฆ์สวดพระพุทธรูปแล้ว เจ้าภาพถวายภัตตาหาร หลังจากพระสงฆ์ฉันภัตตาหารเรียบร้อยแล้ว ถวายเครื่องไทยธรรม ทอดผ้าบังสุกุล พระสงฆ์พิจารณาผ้าบังสุกุลและอนุโมทนา เจ้าภาพกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตาย เป็นอันเสร็จพิธี</p> <p>เอ เป็นอย่างนี้เอง เข้าใจแล้วค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ</p> <p>คุณครู</p> <p>ครู จ้า</p>

ศาสนพิธี คลิป 10
**ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560**

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
2	 <div data-bbox="347 1272 571 1496" style="border: 1px solid blue; border-radius: 50%; padding: 10px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p style="text-align: center;">การสวดมาติกา คือ การสวดบทมาติกา ของพระอภิธรรมเจดีย์คัมภีร์ มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า สัตตปปรกณากิธรรม</p> </div> 	<p>เอ ฮ้าวววว</p> <p>บุญ ทาวอีกแล้ว เมื่อคืนนอนตึกเธอ เอ</p> <p>เอ ตึกมากเลยละ มัวแต่ค้นข้อมูลทำรายงานนะ เรา เลือกทำเกี่ยวกับพิธีงานศพอย่างเช่น การสวด มาติกา สวดจน ได้ยินชื่อก็รู้สึกยากแล้วใช้มัยละ</p> <p>บุญ อ้อหือ ยากสุดๆ</p> <p>ครู ว่ายังไงเอ ทำหน้ายุ่งแต่เช้า มีอะไรให้ครูช่วยมัย</p> <p>เอ หนูมีปัญหากับการหาข้อมูลเรื่องพิธีงาน ศพนะค่ะ คุณครูจะช่วยอธิบายได้มัยคะ</p> <p>ครู อ้อ เรื่องนี้เอง ได้สิ ครูจะอธิบายให้ฟังนะ เริ่ม ด้วยการสวดมาติกาบังสุกุลก็แล้วกัน</p> <p>พิธีสวดมาติกาบังสุกุล</p> <p>การสวดมาติกา คือ การสวดบทมาติกาของพระ อภิธรรมเจดีย์คัมภีร์ มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า สัตตปปรกณาภิ ธรรม เป็นประเพณีนิยมในการทำบุญหน้าศพอย่างหนึ่ง เรียกว่า สวดมาติกา การสวดมาติกาในพิธีบำเพ็ญพระกุศล ศพ พระบรมวงศ์ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป เรียกว่า สัตตปปรกณ โดยมากเป็นพิธีช่วงบ่าย ก่อนพิธีฌาปนกิจศพหรือ พระราชทานเพลิงศพ</p>

	 <p>ในเมืองนิยม ๑๐ รูป เหมือนพิธีหลวง การสวดมาติกา ตามธรรมเนียมโบราณ</p>	<p>บุญ แล้วจะต้องนิมนต์พระที่รูปหรือครับ ครู พิธีสวดมาติกาไม่มีกำหนดตายตัวว่า ต้องนิมนต์ พระสงฆ์จำนวนเท่าไร ส่วนใหญ่จะนิมนต์เท่าอายุของผู้ตาย หรือเท่าจำนวนพระสงฆ์ในวัด แต่ในเมืองนิยม 10 รูป เหมือนพิธีหลวง การสวดมาติกา ตามธรรมเนียมโบราณไม่ มีการอาราธนาธรรมและพิธีหลวงก็ไม่มีอาราธนาธรรม เช่นกัน</p>
3	<div data-bbox="284 705 807 996"> <p>จึงเริ่มต้นด้วย เจ้าภาพ จุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล รับศีล แล้วพระสงฆ์ขึ้นต้นบทธ</p> </div> <div data-bbox="284 1048 807 1339"> <p>ต่อด้วยบท อะทาลี เม จบด้วยบท ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง</p> </div> <div data-bbox="284 1391 807 1682"> <p>พิธีสวดแจง พิธีฌาปนกิจศพช่วง ๓๐ ถึง ๕๐ ปีที่ผ่านมา เจ้าภาพนิยมจัดให้มีการเทศน์สังคีตึกถา คือ จำลองการปฐมสังคายนา มาเป็นรูปแบบการเทศน์ เรียกว่า เทศน์แจง</p> </div>	<p>ซึ่งในการสวดมาติกา เราควรทราบระเบียบพิธีปฏิบัติ ดังนี้ การสวดมาติกาที่สวดต่อจากสวดพระพุทธรูป หรือแสดงพระธรรมเทศนา ไม่ต้องจุดธูปเทียน และไม่ต้อง อาราธนาศีล เพราะได้ปฏิบัติต่อเนื่องมาก่อนแล้ว ถ้าเว้น ช่วงเวลา จัดพิธีมาติกาเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก จึงเริ่มต้นด้วย เจ้าภาพจุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัยอาราธนาศีล รับศีล แล้ว พระสงฆ์ขึ้นต้นบทธ นะโม ต่อด้วยบทติกาว่า กุ สะลา รัมมา เป็นต้น จบด้วยบท เหตุปัจจะโย ทอดผ้า บังสุกุล พระสงฆ์พิจารณาผ้าบังสุกุลและอนุโมทนา ยะถา สัพพี ต่อด้วยบท อะทาลี เม จบด้วยบท ภะวะตุ สัพพะมัง คะลัง กราบลาพระรัตนตรัย เป็นอันเสร็จพิธี การสวดมาติกาในพิธีหลวงต่างจากพิธีฌาปนกิจศพของคน ทั่วไป กล่าวคือ งานศพได้รับพระบรมราชาอนุเคราะห์ พระสงฆ์ต้องใช้พัดยศและในเวลาอนุโมทนา ต้องถวาย อดิเรก คือ บทถวายพระพรเป็นพิเศษแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เอ หนูเข้าใจเรื่องการสวดมาติกาแล้วค่ะ แล้วเรื่อง การสวดแจงละคะคุณครู ครู ใจเย็นๆ เอ ครูกำลังจะอธิบายให้ฟังนี้ละ พิธีสวดแจง พิธีฌาปนกิจศพช่วง 30 ถึง 50 ปีที่ผ่านมา เจ้าภาพนิยมจัดให้มีการเทศน์สังคีตึกถา คือจำลองการปฐม สังคายนามาเป็นรูปแบบการเทศน์ เรียกว่า เทศน์แจง แต่</p>

		<p>ปัจจุบันเริ่มเลือนหายไป ยังพอมือให้เห็นอยู่ในส่วนภูมิภาค เช่น จังหวัดเพชรบุรี คนรุ่นใหม่จึงไม่ค่อยรู้จักเทศน์แจง</p>
<p>4</p>	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px; width: 150px; text-align: center;"> <p>การเทศน์แจง ธรรมาสน์เดี่ยว ก็มี ๒ ธรรมาสน์ ก็มี ๓ ธรรมาสน์ ก็มี แต่นิยมเทศน์ ๓ ธรรมาสน์</p> </div> <div style="margin: 10px 0;"> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin: 10px 0;"> <div style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 10px; border-radius: 50%; width: 100px; text-align: center;"> <p>การเทศน์แจง หรือ สัจจิตติกา นิยมจัดตอนบ่าย ก่อนพิธีฌาปนกิจศพ</p> </div> <div style="margin: 0 10px;"> </div> </div> <div style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px; width: 150px; text-align: center; margin-top: 10px;"> <p>พระสงฆ์ทั้งหมด รับสัพพี ต่อด้วยบท อะทาลี เม จบด้วยบท ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง</p> </div> <div style="margin-top: 10px;"> </div> </div>	<p>การเทศน์แจง เป็นธรรมเนียมเฉพาะงาน ฌาปนกิจศพบิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ พระสงฆ์สมณศักดิ์ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเป็นต้น ไม่นิยมจัดในพิธีฌาปนกิจศพผู้น้อย การเทศน์แจงธรรมาสน์เดี่ยวก็มี 2 ธรรมาสน์ก็มี 3 ธรรมาสน์ก็มี แต่นิยมเทศน์ 3 ธรรมาสน์ การนิมนต์ พระสงฆ์มาสดแจง เจ้าภาพมีศรัทธามาก จะนิมนต์ พระสงฆ์สดแจงเต็มจำนวน 500 รูป เท่ากับพระอรหันต์ เข้าร่วมทำปฐมสังคายนา หรือนิมนต์พระสงฆ์เหลือเพียง 50 รูป 25 รูป ตามความต้องการของเจ้าภาพก็ได้ การเทศน์แจงหรือสัจจิตติกา นิยมจัดตอนบ่าย ก่อนพิธี ฌาปนกิจศพ ถือเป็นการทำบุญมีอานิสงส์มากและเป็นการ ตอบแทนพระคุณบิดามารดาอย่างสูงยิ่ง เช่นเดียวกับพระเจ้าอชาตศัตรู ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์การทำปฐมสังคายนา การเทศน์แจงรูปเดียว เบื้องต้นพระเทศน์ให้ศีลและบอก ศักกราช แสดงอานิสงส์การฟังเทศน์แจง แสดงปฐมสังคายนาโดยย่อ ทั้งส่วนพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก จบแล้วแผ่สังฆทานขึ้นนั่งประจำ อาสนะ สวดแจงตามลำดับ คือ บทนมัสการ นะโม ตัสสะ ต่อด้วยบทสวดพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระ อภิธรรมปิฎกตามลำดับ จบแล้วทอดผ้าบังสุกุล พระสงฆ์ พิจารณาผ้าบังสุกุล พระเทศน์ ยะถา อนุโมทนาบน ธรรมาสน์ พระสงฆ์ทั้งหมดรับสัพพี ต่อด้วยบท อะทาลี เม จบด้วยบท ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง กราบลาพระรัตนตรัย เป็นอันเสร็จพิธี</p>

<p>5</p>	 <div data-bbox="284 571 805 862" style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> <p>เริ่มต้นด้วย พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก เมื่อจบแต่ละปิฎก องค์เทศน์จะเผด็จให้ พระสงฆ์นั่งแจงสวดบทบาลีแต่ละปิฎก สลับกับการ เทศน์ปุจฉาวิสัชนา</p> </div> <div data-bbox="295 985 790 1142" style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="background-color: #0056b3; color: white; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center; width: 150px;"> <p>โดยพระมหากัสสปะ มีหน้าที่ ปุจฉา คือ ถามสาเหตุ การทำสังคายนापิฎก ทั้ง ๓</p> </div> <div style="background-color: #0056b3; color: white; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center; width: 150px;"> <p>พระอุบาลี มีหน้าที่ วิสัชนา คือ ตอบพระวินัยปิฎก</p> </div> <div style="background-color: #0056b3; color: white; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center; width: 150px;"> <p>พระอานนท์ มีหน้าที่ วิสัชนา ทั้ง พระสุตตันตปิฎก</p> </div> </div> <div data-bbox="343 1646 758 1870" style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="background-color: #0056b3; color: white; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center; width: 150px;"> <p>ไม่วงสายสิญจน์ ตามความเชื่อว่า ถ้าวงสายสิญจน์ วิญญาณผู้ตาย ไม่สามารถเข้าร่วมพิธีได้</p> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div>	<p>บุญ ผมเคยได้ยินว่าบางครั้งมีการถามตอบ ระหว่างพระด้วยหรือครับ</p> <p>ครู อ้อ การเทศน์แจง 2 ธรรมาสน์ นะ เป็นการเทศน์แบบถามตอบ นิยมเรียกว่า เทศน์ปุจฉาวิสัชนา โดยสมมุติพระรูปหนึ่งเป็นผู้ถาม อีกรูปหนึ่งเป็นผู้ตอบ จะถามตอบกันเรื่องการทำปฐมสังคายนา เริ่มต้นด้วยพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก เมื่อจบแต่ละปิฎก องค์เทศน์จะเผด็จให้พระสงฆ์นั่งแจงสวดบทบาลีแต่ละปิฎก สลับกับการเทศน์ปุจฉาวิสัชนา จนครบ 3 ปิฎก จบแล้วทอดผ้าบังสุกุล พระสงฆ์ทั้งนั้นพิจารณาผ้าบังสุกุล พระเทศน์ ยะถา อนุโมทนาบนธรรมาสน์ พระสงฆ์ทั้งหมดรับสัพพี ต่อด้วยบท อะทาสี เม จบด้วยบท ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง ต่อจากนั้น กราบลาพระรัตนตรัย เป็นอันเสร็จพิธี</p> <p>การเทศน์แจง 3 ธรรมาสน์ เป็นการเทศน์ถามตอบหรือปุจฉาวิสัชนาเหมือน 2 ธรรมาสน์แต่มีการสมมุติตนเป็นพระมหากัสสปะ พระอุบาลี และพระอานนท์ โดยพระมหากัสสปะมีหน้าที่ปุจฉา คือถามสาเหตุการทำสังคายนापิฎกทั้ง 3 พระอุบาลีมีหน้าที่วิสัชนา คือตอบพระวินัยปิฎก พระอานนท์มีหน้าที่วิสัชนาทั้งพระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ส่วนการสวดบทบาลีของปิฎกทั้ง 3 พระสงฆ์รับนิมนต์มานั่งแจง จะสวดตามพระเทศน์เผด็จให้สวด หลังจากเทศน์จบปิฎกนั้น ๆ ก็ได้ หรือรวมสวดครั้งเดียว 3 ปิฎก ตอนเทศน์จบก็ได้ พิธีกรรมที่เหลือปฏิบัติเช่นเดียวกับการเทศน์แจง 2 ธรรมาสน์ข้างต้น</p> <p>เอ อย่างนี้เอง ... แล้ว พิธีทำบุญฉลองอัฐิ ละคะ เขาจัดกันตอนไหน ยังไงคะ</p> <p>ครู เจ้าภาพบางรายจัดพิธีบำเพ็ญกุศลฉลองอัฐิ หลังจากเก็บอัฐิเรียบร้อยแล้ว โดยนิมนต์พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์เหมือนพิธีทำบุญทั่วไป แต่ตั้งโกศบรรจุอัฐิ รูปถ่าย</p>
----------	---	---

		<p>ของผู้ตายและชั้นน้ำมนต์ไว้ด้วย ไฉนสายสัญญาณ ตาม ความเชื่อว่า ถ้าวงสายสัญญาณ วิญญาณผู้ตายไม่สามารถเข้า ร่วมพิธีได้ น้ำมนต์ใช้ประพรมให้แก่ญาติผู้ตาย นับว่าเป็น การปลดทุกข์ไซ้ก็ต้องพลัดพรากจากบุคคลที่รัก สร้างขวัญ กำลังใจในการดำรงชีวิตสืบไป และเจ้าภาพถือเป็นวันใน การออกทุกข์ด้วย พิธีนี้จะจัดที่บ้านหรือวัดก็ได้ ตามความ สะดวกของเจ้าภาพ</p> <p>บุญ โอ้โฮ เอได้ข้อมูลครบขนาดนี้ ค็นนี้ก็นอนชดเชย ได้เลยสิ ฮ่าๆ</p> <p>เอ ฮึๆ ไซ้แล้ว ถ้าอย่างนั้นหนูขอไปทำงานให้เสร็จ ก่อนนะคะคุณครู ค็นนี้จะได้นอนเต็มอ้อมชะที่</p> <p>ครู จ้า รีบไปเถอะ</p>
--	--	--

ศาสนพิธี คลิป 11

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

บทที่ 4

เทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา

	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 บทที่ 4 เทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา</p>
2	 	<p>เอ บุญ ไปชมรมศิลปะกันมัย เค้ามีสอนทำกระทง เอาไว้ลอยกระทงเย็นนี้ด้วยนะ</p> <p>บุญ จริงด้วยสิ วันนี้น้ำลอยกระทง ... ว่าแต่การลอย กระทง มีมาตั้งแต่เมื่อไหร่ แล้วทำไมต้องลอยกระทงกัน ด้วยน้ำ</p> <p>ครู การลอยกระทง เป็นประเพณีที่มีมานานแล้วละ ถ้าอยากรู้ ครูจะอธิบายให้ฟังนะ</p> <p>พิธีลอยกระทงตามประเพณี</p> <p>การลอยกระทงตามประเพณี เป็นประเพณีมีมา แต่โบราณ สำหรับประเทศไทยมีหลักฐานการจัดพิธีลอย กระทงตั้งแต่สมัยสุโขทัย วัดสุทัศนสุโขทัย เพื่อบูชารอยพระ พุทธบาทของพระพุทธเจ้า ซึ่งประดิษฐานอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ นัมมทาในชมพูทวีป อีกนัยหนึ่ง เพื่อขอขมาพระแม่คงคา ซึ่งพวกเราอาศัยใช้สอยในการดำรงชีพ เป็นการแสดงว่า คนไทยเป็นผู้มีความกตัญญูต่อสิ่งให้ประโยชน์ตน แม้เป็น สิ่งไม่มีชีวิตก็ตาม</p> <p>คติความเชื่อทางพุทธศาสนา</p>

		<p>ในอรรถกถาปุณณโฆวาทสูตรกล่าวว่ สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าเสด็จไปยังแม่น้ำนัมมทานา พญานัมมทานาคราช ทูลอาราธนาให้เสด็จไปสู่นาคพิภพ ด้วยความศรัทธาเลื่อมใส เพื่อถวายบูชาสักการะ พระองค์เสด็จไปตรัสเทศนาโปรดพญานาคราชพร้อมบริวารแล้ว ขณะเสด็จกลับ พญานาคราชได้กราบทูลขอสิ่งระลึกอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นอนุสาวรีย์สำหรับบูชาสักการะในกาลต่อไป พระพุทธเจ้าทรงประทานให้ตามความประสงค์ โดยโปรดให้ รอยฝ่าพระบาทไว้ ณ ริมฝั่งแม่น้ำนัมมทานานั้น ให้เป็นที่สักการบูชาของพญานัมมทานาคราชและบริวารสืบมา</p>
3	 	<p>เอ คุณครูช่วยอธิบาย ความเป็นมาของพิธีลอยกระทงตามประเพณี แบบละเอียดๆ ได้มั๊ยคะ</p> <p>ครู ได้ลิเอ</p> <p>พิธีลอยกระทงของไทย เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ในรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาลิไทที่ 5 นิยมทำกันเป็นประเพณี ในวันเพ็ญเดือน 12 โดยปรากฏในหนังสือตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ซึ่งเป็นพระสนมเอกของพระมหาธรรมราชาลิไท และเป็นพระธิดาของพระศรีมโหสถ ตำแหน่งราชครู ตระกูลพราหมณ์ ได้เรียบเรียงเรื่องเกี่ยวกับราชประเพณี 12 เดือน ในราชสำนักพระมหาธรรมราชาลิไท ความตอนหนึ่งว่า ถึงวันเพ็ญเดือน 12 พระร่วงเจ้ารับสั่งให้บรรดาพระสนมนางใน ถ้ำแม่แก้วทั้งหลาย ตกแต่งประดับกระทงดอกไม้ธูปเทียน นำลอยน้ำหน้าพระที่นั่ง ตามประเพณีของกษัตริย์โบราณที่มีมา</p> <p>จากข้อความนี้แสดงว่า การลอยกระทงตามประเพณี เพื่อบูชา รอยพระพุทธบาทในวันเพ็ญเดือน 12 ของไทย ทำกันมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี และในหนังสือพระราชพิธี 12 เดือน พระราชนิพนธ์</p>

		<p>พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ก็ทรงกล่าวถึงพิธีลอยกระทงตามประเพณีไว้ แสดงว่าพิธีนี้ได้ปฏิบัติต่อเนื่องมาโดยตลอด</p>
<p>4</p>	<div data-bbox="284 463 807 752"> <p>ถือเป็นงานประเพณีสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งชาวไทยและชาวต่างชาติรู้จักกันดี</p> </div> <div data-bbox="284 808 807 1097"> <p>ส่วนจังหวัดสุโขทัย เป็นต้นตำรับของพิธีลอยกระทงตามประเพณี</p> </div> <div data-bbox="284 1153 807 1442"> <p>โบราณมีการกล่าวคำบูชาด้วยแต่ปัจจุบันการลอยกระทงโดยทั่วไป</p> </div>	<p>พิธีลอยกระทงตามประเพณี เรียกกันทั่วไปว่า งานลอยกระทง ในภาคเหนือจัดเป็นงานใหญ่ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เรียกว่า งานประเพณียี่เป็ง ถือเป็นงานประเพณีสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งชาวไทยและชาวต่างชาติรู้จักกันดี จังหวัดอื่น ๆ ทางภาคเหนือก็ได้จัดงานประเพณีลอยกระทงเช่นเดียวกัน ส่วนจังหวัดสุโขทัยเป็นต้นตำรับของพิธีลอยกระทงตามประเพณี ได้จัดงานประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นงานใหญ่ประจำปีของจังหวัดในช่วงเทศกาลลอยกระทง เป็นงานประเพณีมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีของนักท่องเที่ยวทั่วโลก</p> <p>เอ ที่จริงแล้วก็คือประเพณีที่แสดงออกถึงความเคารพบูชาต่อรอยพระบาทนั่นเอง ถ้าคุณครูไม่อธิบายให้ฟัง หนูคงไม่รู้เลยคะ</p> <p>ครู ใช่แล้วเอ ในสมัยก่อน ก่อนลอยกระทงตามประเพณีบูชาพระพุทธรูป โบราณมีการกล่าวคำบูชาด้วย แต่ปัจจุบันการลอยกระทงโดยทั่วไป เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลเฉพาะคนหนุ่มสาวจะชวนกันไปลอยกระทงเป็นคู่ ๆ และส่วนใหญ่จะอธิษฐานเกี่ยวกับความรัก จึงทำให้ไม่ค่อยมีคนนึกถึงวัตถุประสงค์แท้จริงของประเพณีการลอยกระทงตามธรรมเนียมโบราณ</p> <p>บุญ รู้แบบนี้แล้ว ตอนลอยกระทงเย็นนี้ ผมจะตั้งใจบูชาให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการลอยกระทงครับ</p> <p>ครู ดีมาก เออละ ถ้าจั่งรีบไปเถอะ เตี้ยวจะทำกระทงไม่ทันเพื่อน ๆ เค้านะ</p> <p>บุญ / เอ ครับ / ค่า</p>

ศาสนพิธี คลิป 12
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
พิธีถวายผ้าป่า

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 พิธีถวายผ้าป่า
2	 	บุญ นี้ เอ เราอ่านในหนังสือเค้าบอกว่า สมัยก่อน พระสงฆ์ท่านใช้ผ้าจากป่าเข้ามานุ่งห่มกันล่ะ เอ ทา!! จริงหรือ อ่านผิดหรือเปล่าบุญ?? ครู ไม่ผิดหรอก เอ เขาถึงได้เรียกว่า ผ้าป่า ยังไงล่ะ เอ ผ้าป่าหรือคะ น่าสนใจจังเลย คุณครูช่วยอธิบาย ให้ละเอียดหน่อยได้มั๊ยคะ ครู ได้สิ คำว่า ผ้าป่า ในสมัยพุทธกาล เรียกว่า บังสุกุล จีวร หรือ ผ้าบังสุกุล แปลว่า ผ้าเปื้อนฝุ่นไม่มีเจ้าของหวง แหน ที่อยู่ตามถนนหนทาง ในป่าช้า หรือแขวนอยู่ตามกิ่ง ไม้ในป่า แรกตรัสรู้ พระพุทธเจ้ายังมิได้ทรงอนุญาตให้พระภิกษุรับ ถวายจีวรจากชาวบ้าน ทรงอนุญาตเพียงให้ แสวงหาผ้า บังสุกุล ผ้าเปื้อนฝุ่นไม่มีเจ้าของ ผ้าห่อซากศพทิ้งตามป่าช้า และผ้าตกอยู่ตามถนน นำมาซักย้อมตัดเย็บเป็นสบง จีวร สังฆาฏิอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อใช้นุ่งห่ม พุทธศาสนิกชนสมัย นั้น เห็นความลำบากของพระภิกษุเรื่องนี้ มีความประสงค์ จะบำเพ็ญกุศลไม่ขัดต่อพระพุทธบัญญัติ จึงจัดหาผ้าควร แก่สมณบริโภค นำไปทิ้งตามสถานที่ต่าง ๆ โดยมากตามป่า

	 	<p>หรือป่าช้า ดังนั้น พุทธศาสนิกชนชาวไทย จึงนิยมเรียกกันว่า ผ้าป่า</p> <p>บุญ อ้อ คือการทอดผ้าป่านี้เอง ผมเคยได้ยินบ่อยๆ ครับ แล้วผ้าป่ามีกี่ประเภทหรือครับ</p> <p>ครู สำหรับ ประเภทของผ้าป่า</p> <p>พิธีทอดผ้าป่าในประเทศไทย มีปฏิบัติกันหลายแบบ ไม่จำกัดกาลเหมือนพิธีถวายผ้ากฐิน เดิมการทอดผ้าป่าไม่มีพิธีการอะไร ผู้มีจิตศรัทธาจัดสิ่งของควรแก่สมณบริโภค บรรจุในภาชนะ เช่น กระบุง กระจาด หรือถึงสังกะสี ปัจจุบันใช้ถังพลาสติก ปักกิ่งไม้ตรงกลาง แขนงผ้าผืนหนึ่งพาดกิ่งไม้ไว้ สมมุติว่าเป็นป่า ตั้งตามทางพระบิณฑบาตเดินผ่านไปมา หรือนำไปตั้งใกล้วัด ทำสัญญาณให้พระสงฆ์รู้ว่ามีผู้นำผ้าป่ามาถวาย เมื่อพระสงฆ์พิจารณานำไป</p> <p>ใช้สอย ก็สำเร็จเป็นผ้าป่าทันที</p> <p>โดยผ้าป่า มีชื่อเรียกตามวิธีปฏิบัติ 3 ประเภท คือ ผ้าป่าโยง ผ้าป่าหาง และผ้าป่าสามัคคี</p>
3	 	<p>ผ้าป่าโยง เป็นผ้าป่าที่พุทธศาสนิกชนมีภูมิลำเนาใกล้แม่น้ำ ลำคลอง นิยมจัดกันในสมัยก่อน ผู้มีจิตศรัทธาคนเดียวหรือเป็นหมู่คณะ ทำต้นผ้าป่าจำนวนหลาย ๆ ต้น นำใส่เรือลำใหญ่พร้อมคณะศรัทธา ใช้เรือยนต์ลากจูงไปตามแม่น้ำหรือลำคลอง เมื่อถึงหน้าวัดจะจอดเรือ นำต้นผ้าป่าไปตั้งบนศาลาท่าน้ำ จุดประทัดสัญญาณ เพื่อให้พระภิกษุในวัดนั้นทราบ จากนั้นลงเรือแล่นต่อไปยังวัดอื่น ๆ ตามริมน้ำ</p> <p>ปฏิบัติเช่นเดียวกันจนหมดต้นผ้าป่าทั้งลำเรือ จึงเดินทางกลับ เมื่อพระภิกษุในวัดนั้น ได้ยินเสียงสัญญาณแล้ว จะมาพิจารณาผ้าป่านำไปใช้สอย ถือว่าสำเร็จเป็นผ้าป่า การทอดผ้าป่าโยงนี้ ไม่มีพิธีถวายและพระภิกษุก็ไม่ต้องอนุโมทนา</p>

	 	<p>ผ้าป่าหาง คำเต็มว่า ผ้าป่าหางกฐิน หรือ ผ้าป่าแถมกฐิน เป็นผ้าป่าที่เจ้าภาพทอดกฐิน จัดผ้าป่าต้นหนึ่งถวายหลังจากพิธีทอดผ้ากฐินเสร็จแล้ว</p> <p>ผ้าป่าสามัคคี เป็นผ้าป่าที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจพร้อมเพรียงกันทำขึ้นมา มีการจัดหาประธานกรรมการและคณะกรรมการเป็นจำนวนมาก เพื่อรวบรวมรายได้นำไปใช้ก่อสร้างหรือบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุในวัด</p> <p>ผ้าป่าสามัคคี ต้องทำพิธีถวายต่อหน้าภิกษุสงฆ์ด้วยการนำต้นผ้าป่าขึ้นตั้งบนโต๊ะหรือสถานที่สมควร เจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย สมาทานศีล กล่าวคำถวายผ้าป่า จบแล้วไม่ต้องยกประเคน นิมนต์พระสงฆ์พิจารณาผ้าป่า ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำรับพร เป็นอันเสร็จพิธี</p> <p>เอ แล้วเรามีคำถวายผ้าป่าโดยเฉพาะเจาะจงมียะคะ</p>
4	 	<p>ครู มิสิ คำถวายผ้าป่า ก็คือ</p> <p>อิมานิ มะยัง ภันเต ปังสุกุละจีวะราณี สะปะริวารานี ภิกขุสังฆัสสะ โอนุชชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปังสุกุละจีวะราณี สะปะริวารานี ปะฐักคัณหาตุ อัมหากัง ที่ชะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.</p> <p>คำแปล</p> <p>ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าบังสุกุลจีวร แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์ โปรดรับผ้าบังสุกุลจีวร พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.</p> <p>เอ ฟังคุณครูอธิบายกำลังสนุกเลย เสียเวลาไปหมดแล้ว</p> <p>บุญ นั่นนะสิครับ</p>

ครู ครูดีใจที่เห็นทั้งสองคนสนใจใฝ่หาความรู้กัน แต่
ตอนนี้รีบไปเข้าห้องเรียนได้แล้ว

บุญ / เอ คร้าบ / คำ

ศาสนพิธี คลิป 13

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

พิธีถวายผ้ากฐิน

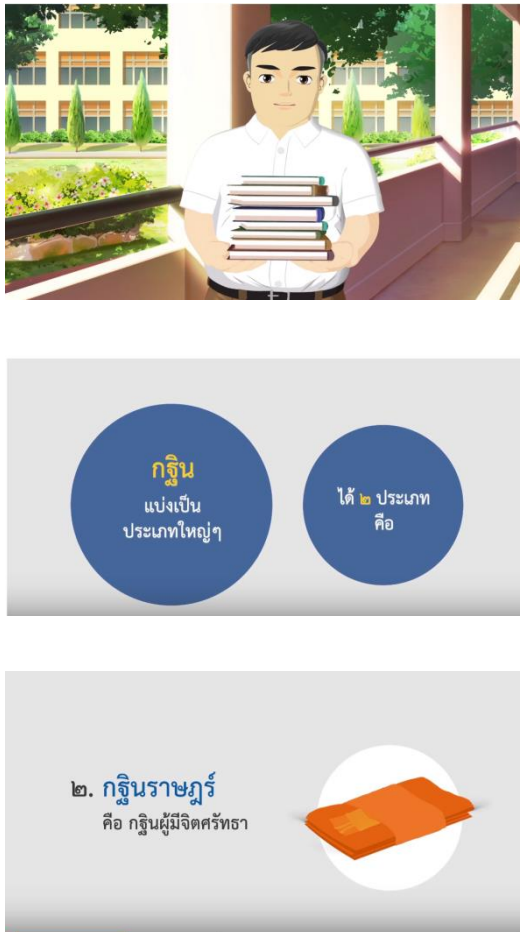
	ภาพ	เสียง
1		<p>ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 พิธีถวายผ้ากฐิน</p>
2	 	<p>เอ วันอาทิตย์นี้ วัดแถวบ้านเราเมืองกฐิน ที่บ้านเรา จะไปทำบุญ บุญไปด้วยกันมั๊ย</p> <p>บุญ งานกฐิน คืออะไรอะ เกี่ยวอะไรกับต้นกระถินรี เปล่า</p> <p>ครู (หัวเราะ) งานกฐิน ไม่ได้เกี่ยวกับต้นกระถิน รอกบุญ</p> <p>บุญ อ้าว เหรอครับ แหะๆ ถ้าอย่างนั้นคืองานอะไร คุณครูช่วยอธิบายหน่อยได้มั๊ยครับ</p> <p>ครู ได้สิ พิธีถวายผ้ากฐิน เป็นการทำบุญอย่างหนึ่ง ตามพระพุทธบัญญัติ จัดเป็นกาลทาน ต้องทำในระยะเวลา ตามกำหนด คือ ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 รวม 1 เดือน เรียกว่า กฐินกาล ทำก่อนหรือหลังจากนี้ไม่ได้ และวัดหนึ่ง ๆ ในปีหนึ่ง รับกฐินได้เพียง ครั้งเดียวเท่านั้น เรียกอย่างสามัญว่า ทอดกฐิน</p> <p>เอ แล้วคำว่า กฐิน มีความหมายมั๊ยคะ</p> <p>ครู มีสิ ครูจะอธิบาย ความหมายของกฐิน ให้ฟัง</p>

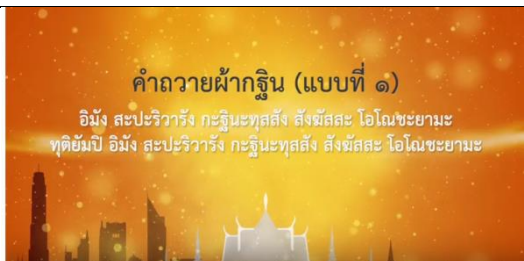
<p>3</p>		<p>กฐิน เป็นภาษามคร แปลว่า ไม้สะดึง คือ กรอบไม้สำหรับ ซึงผ้าให้พระภิกษุตัดเย็บจีวรได้สะดวกขึ้น เนื่องจาก สมัยก่อนเครื่องมือใช้เย็บผ้าไม่สะดวกเหมือนปัจจุบัน การ เย็บจีวรเป็นการเย็บผ้าหลาย ๆ ชิ้นต่อกัน และประสานกัน ให้มีรูปเหมือนกระถงนา จึงต้องอาศัยไม้สะดึงช่วยในการ ซึงผ้าให้ตึง ดังนั้น ผ้าที่เย็บโดยอาศัยไม้สะดึงนี้ จึงเรียกว่า ผ้ากฐิน และยังใช้เรียกผ้ากฐิน ตามความหมายเดิมเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน แม้จะมีผ้าตัดเย็บสำเร็จรูป โดยไม่ต้องอาศัย ไม้สะดึงก็ตาม</p> <p>นอกจากนี้ คำว่า กฐิน ยังมีความหมายแตกออกไปอีก หลายอย่าง พอสรุปได้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นชื่อของกรอบไม้สะดึง สำหรับซึงผ้าตัดเย็บ สังฆาฏิ จีวร สบง ของพระสงฆ์ 2. เป็นชื่อของผ้าถวายแก่สงฆ์ เรียกว่า ผ้ากฐิน 3. เป็นชื่อสังฆกรรมในพิธีรับกฐิน เรียกว่า กฐิน กรรม 4. เป็นชื่อช่วงเวลาตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 เรียกว่า กฐินกาล <p>บุญ อ้อ คำว่ากฐินแปลว่าอย่างไรเอง ... ว่าแต่ งานกฐิน นี้ มีที่มาอย่างไรครับ</p>
<p>4</p>		<p>ครู สำหรับ ความเป็นมาของกฐิน ใน พระไตรปิฎก ตอนว่าด้วยกฐินชั้นธกะ กล่าวมูลเหตุการ ทอดกฐินไว้ว่า สมัยหนึ่งพระภิกษุชาวเมืองปาฐา 30 รูป ประสงค์จะเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ซึ่งประทับอยู่ ณ พระ วิหารเชตวัน เมืองสาวัตถี จึงชวนกันเดินทางมา พอถึงเมือง สาเกต ห่างจากเมืองสาวัตถี 6 โยชน์ ถึงวันเข้าพรรษาจะ เดินทางต่อไปก็ไม่ทัน จึงต้องจำพรรษาที่เมืองสาเกต ระหว่างจำพรรษาก็ร้อนใจจะเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า เมื่อออก พรรษาปวารณาแล้ว ก็รีบเดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้าทันที</p>

<p>ถึงวันเข้าพรรษา จะเดินทางต่อไปก็ไม่ทัน จึงต้องจำพรรษา ที่เมืองสาเกต</p> 	<p>ทั้งที่ฝนยังชุกอยู่ พื้นดินเต็มไปด้วยน้ำหล่มเลน ทำให้จิวร เปราะเป็อน</p>
<p>ทั้งที่ฝนยังชุกอยู่ พื้นดินเต็มไปด้วย น้ำหล่มเลน ทำให้จิวรเปราะเป็อน</p> 	<p>พอถึงเมืองสาเกตได้ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ ตรัสถามถึงการเดินทางและความยากลำบากอื่น ๆ ภิกษุ เหล่านั้นทูลให้ทรงทราบถึงความกระวนกระวายจะมาเข้าเฝ้า พระพุทธองค์และรีบเดินทางมาจนจิวรเปราะเป็อนไปด้วย โคลนตม พระพุทธองค์ทรงยกขึ้นเป็นเหตุและมีพุทธา นุญาตให้มีการถวายเป็นผ้ากฐินแก่พระสงฆ์นับตั้งแต่นั้นมา นาง วิสาขามหาอุบาสิกาเป็นบุคคลแรกในพระพุทธศาสนา ขอรับเป็นเจ้าภาพผ้ากฐินถวายพระภิกษุชาวเมืองปาฐาทั้ง 30 รูปเหล่านั้น</p>
<p>พระพุทธองค์ทรงยกขึ้นเป็นเหตุ และมีพุทธานุญาต ให้มีการถวายเป็นผ้ากฐิน</p> 	<p>เอ ที่นี้เข้าใจรึยังจะบุญ ว่างานกฐินคืออะไร แล้วจะ ไปด้วยกันหรือเปล่าเนี่ย</p> <p>บุญ แหม ถ้ามได้ งานบุญสำคัญแบบนี้จะพลาดได้ไง ขอบใจที่ชวนนะเออ</p> <p>เอ จำ</p>

ศาสนพิธี คลิป 14
**ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560**
ประเภทของกฐินในประเทศไทย

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ประเภทของกฐินในประเทศไทย
2		เอ ไปห้องสมุดมาเจอบุญ ยืมหนังสืออะไรมาล่ะ วันนี้ บุญ อ้อ เราไปหาหนังสือเกี่ยวกับงานกฐินนะ แต่ยังไม่เจอ เลยยืมเรื่องอื่นมาแทน ครู อยากู้อีกเรื่องกฐินเพิ่มเติมเธอบุญ ถ้ามครูก็ได้ บุญ ดีเลยครับ งั้นคุณครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้หน่อยได้มั๊ยครับ ครู ได้สิ ครูจะอธิบายเรื่อง ประเภทของกฐินในประเทศไทย ก่อนก็แล้วกัน กฐิน แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ 1. กฐินหลวง คือ กฐินพระมหากษัตริย์เสด็จพระราชดำเนินไปทอดถวายด้วยพระองค์เอง หรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานแก่ผู้ขอรับพระราชทานนำไปทอด ณ พระอารามหลวงต่าง ๆ ทั่วประเทศ 2. กฐินราษฎร์ คือ กฐินผู้มีจิตศรัทธานำไปทอด ณ วัดราษฎร์
3		บุญ แล้ววิธีการทอดกฐินเค้าทำยังไงกันเธอครับ

	 <p>การทอดกฐิน จึงหมายถึง การนำผ้ากฐินไปวางต่อหน้า</p> <p>เช่น อุโบสถ ศาลาการเปรียญ</p> <p>ต่อจากนั้น ประธานหรือพิธีกร กล่าวคำถวายกฐิน</p>	<p>ครู สำหรับวิธีทอดกฐิน คำว่า ทอด คือ นำไปวาง การทอดกฐิน จึงหมายถึง การนำผ้ากฐินไปวางต่อหน้า พระภิกษุสงฆ์จำนวนอย่างน้อย 5 รูป ผู้อยู่จำพรรษาครบถ้วนไตรมาสในอาวาสเดียวกัน โดยมีได้ตั้งใจถวายพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยมีวิธีปฏิบัติอย่างนี้ เมื่อเจ้าภาพมีจิตศรัทธาจะทอดกฐิน เบื้องต้นต้องจองกฐินก่อน แจ้งความประสงค์ให้วัดทราบ โดยทำหนังสือเป็นหลักฐาน พร้อมนัดวันเวลาทำพิธีทอดกฐิน ทำป้ายติดประกาศ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนรับทราบและอนุโมทนา</p> <p>ครั้นถึงวันทอดกฐิน เจ้าภาพพร้อมญาติมิตรและผู้เข้าร่วมพิธี นำผ้ากฐินและบริวารกฐินไปจัดตั้ง ณ สถานที่ที่กำหนด เช่น อุโบสถ ศาลาการเปรียญ อารามนา พระสงฆ์นั่งประจำอาสนะ ประธานหรือเจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พิธีกรนำบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีลรับศีล ถวายผ้าห่มพระประธานมอบให้ไวยาวัจกรนำไปห่มพระประธาน ต่อจากนั้นประธานหรือพิธีกรกล่าวคำถวายกฐิน เจ้าภาพยกผ้ากฐินประเคนพระสงฆ์รูปที่ 2 ประเคนเทียนสวดพระปาติโมกข์ พระสงฆ์ประกอบพิธีกรานกฐิน คือ อปโลกนให้ผ้ากฐินแก่องค์ครองกฐิน เสร็จแล้วองค์ครองออกไปครองผ้ากฐิน กลับมานั่งตามเดิม เจ้าภาพประเคนบริวารกฐินแด่องค์ครองกฐิน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำรับพร เป็นอันเสร็จพิธี</p>
4	 <p>คำถวายผ้ากฐิน (แบบที่ ๑) อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง สังฆัสสะ โอนเณชะยามะ ทุติยัมปิ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง สังฆัสสะ โอนเณชะยามะ</p>	<p>เอ แล้วมีคำถวายผ้ากฐินโดยเฉพาะหรือเปล้าคะ คุณครู</p> <p>ครู มีสิ คำถวายผ้ากฐิน จะมี 2 แบบด้วยกัน</p> <p>คำถวายผ้ากฐิน (แบบที่ 1)</p> <p>อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะ ทุสสัง สังฆัสสะ โอนเณชะยามะ</p> <p>ทุติยัมปิ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะ ทุสสัง สังฆัสสะ โอนเณชะยามะ</p>

<div data-bbox="284 221 807 481"> <p>คำแปล ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าเพื่อกฐิน</p> </div> <div data-bbox="284 533 807 792"> <p>คำถวายผ้ากฐิน (แบบที่ ๒) อิมัง ภันเต สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง สังฆัสสะ โธโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง</p> </div> <div data-bbox="284 844 807 1104"> </div>	<p>ตะติยัมปิ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะ ทุสสัง สังฆัสสะ โธโณชะยามะ.</p> <p>คำแปล ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าเพื่อ กฐิน พร้อมทั้งบริวารนี้ แต่พระสงฆ์.</p> <p>คำถวายผ้ากฐิน (แบบที่ 2) อิมัง ภันเต สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง สังฆัส สะ โธโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง ปะฏิคคัณหา ตุ ปะฏิคคะเหตตะวา จะ อิมินา ทุสเสนะ กะฐินัง อัตถะระตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตา ยะ สุขายะ.</p> <p>คำแปล ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อม ถวายผ้าเพื่อกฐิน พร้อมทั้งบริวารนี้ แต่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์ โปรดรับผ้าเพื่อกฐิน พร้อมทั้งบริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ครั้งรับแล้วโปรดกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์และ ความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.</p> <p>บุญ เยี่ยมไปเลย แบบนี้ตอนผมไปร่วมงานกฐิน จะได้ เข้าใจว่าเค้าทำอะไรกันบ้าง ขอขอบคุณมากนะครับคุณครู</p> <p>ครู ไม่เป็นไร ถ้ามีอะไรสงสัยเพิ่มเติม ถามครูได้นะ</p> <p>บุญ ขอขอบคุณมากครับ</p>
---	--

ศาสนพิธี คลิป 15
**ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560**
บทที่ 5
ประเพณีการบวชทางพระพุทธศาสนา

	ภาพ	เสียง
1		ศาสนพิธี ธรรมศึกษา ชั้นโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 บทที่ 5 ประเพณีการบวชทางพระพุทธศาสนา
2	 	เอ คุณครูคะ บุญมีเรื่องสงสัยอยากถามคุณครูคะ ครู ถามมาได้เลยบุญ บุญ ผมอยากรู้ว่า เด็กนักเรียนอย่างผม ถ้าอยากบวช จะบวชได้มั๊ยครับ ครู ได้สิ บุญ ก็บรรพชาเป็นสามเณรยังไงละ เอ เด็กๆ ก็บวชได้ด้วยเทรอกะ น่าสนใจจังเลย คุณครูช่วยอธิบายได้มั๊ยคะ ครู ได้สิ ครูจะอธิบายเกี่ยวกับ พิธีบรรพชาสามเณร ให้ฟัง <p>บรรพชา แปลว่า การงดเว้นในสิ่งไม่ดีไม่งามต่าง ๆ ในที่นี้ หมายถึง การบวชเป็นสามเณร เรียกสั้น ๆ ว่า บวชเณร การบรรพชาเป็นสามเณร มีมาแต่สมัยพุทธกาล สามเณรรูปแรกในพระพุทธศาสนา คือ ราหุลกุมาร มีพระสารีบุตรเป็นพระอุปัชฌาย์ ผู้จะบรรพชาเป็นสามเณรต้องมีอายุอย่างต่ำ 7 ปี ปัจจุบันการบรรพชาเป็นสามเณร ต้องขอบรรพชาต่อ พระอุปัชฌาย์ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์</p>

		<p>บวชด้วยวิธีรับไตรสรณคมน์ เรียกว่า ตีสรณคมน์อุปสัมปทา และรักษาศีล 10 มิให้ขาดมิให้ต่างพร้อย</p>
<p>3</p>		<p>บุญ แล้วในประเทศไทย มีการบวชสามเณรมาตั้งแต่เมื่อไหร่หรือครับ</p> <p>ครู สำหรับ ความเป็นมาของการบวชในประเทศไทย การบวชบวชในแต่ละยุคสมัย มีวัตถุประสงค์ในการบวชแตกต่างกันไป ตามวัฒนธรรม ประเพณีของสังคมในยุคนั้น ๆ พอสรุปได้ ดังนี้</p> <p>สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงให้พระราชโอรส และพระโอรสของพระองค์ เจริญวัยพอสมควร บวชเป็นสามเณร หรืออุปสมบทเป็นพระภิกษุ เพื่อศึกษาพระพุทธศาสนา ให้มีพระทัยแนบแน่นมั่นคงต่อพระศาสนา จนมีผู้นิยมนำมาปฏิบัติตาม พระราชโอรสและพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ มีพระราชศรัทธา</p> <p>ทรงดำรงตนในสมณเพศตลอดพระชนม์ชีพก็มี เช่น สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระวชิรญาณวโรรส</p> <p>สมัยโบราณ วัดเป็นศูนย์กลางการศึกษา เพราะยังไม่มีโรงเรียน วิชาการทุกแขนงมีสอนในวัด โดยพระภิกษุเป็นผู้สอน ดังนั้น จึงมีผู้นิยมส่งบุตรชายหลานชายตน มาขอบวชเป็นสามเณร หรือเป็นศิษย์วัด เพื่อศึกษาศิลปวิทยาต่าง ๆ เป็นเหตุให้ประชาชนในชนบทนิยมให้บุตรหลานของตนบวชเป็นสามเณร และเข้ารับการศึกษาจำนวนมาก</p>
<p>4</p>		<p>เอ อ้อ แปลว่าเมื่อก่อนที่ต้องบวช ก็เพื่อจะได้เรียนหนังสือ แต่ตอนนี้โรงเรียนก็มีอยู่ทั่วไป แล้วทำไมต้องบวชอีกล่ะคะ</p> <p>ครู สมัยปัจจุบัน การบวชสามเณรนิยมบวชรักษาศีล 10 ในระยะสั้นช่วงปิดภาคเรียนในฤดูร้อน เรียกว่า บวชเณรภาคฤดูร้อน โดยกำหนดเวลา 15 วัน หรือ 1 เดือนตามแต่ทางวัดหรือโรงเรียนจะกำหนด เพื่อให้เด็กนักเรียน</p>

<div data-bbox="284 219 810 479"> <p>เรียกว่า บวชเนรภาคฤดูร้อน โดยกำหนดเวลา</p> <p>๑๕ วัน หรือ ๑ เดือน</p> </div> <div data-bbox="284 533 810 792"> <p>เป็นการบวช รักษาประเพณี เป็นการแสดงถึงความมี กตัญญูต่อกตเวทิต</p> <p>และอุทิศกุศล แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว</p> </div> <div data-bbox="284 846 810 1106"> </div>	<p>ได้เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งปริยัติและปฏิบัติมีพระภิกษุเป็นผู้สอน เป็นการนำเด็กเข้าพระศาสนาตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดีมีศีลธรรม ไม่เป็นปัญหาของสังคม การบวชเป็นสามเณรด้วยวิธีนี้ได้รับความนิยมและจัดบวชกันทั่วประเทศ</p> <p>เอ หนูจำได้ว่าพี่ชายเคยบวชตอนคุณย่าเสียชีวิตด้วยคะ</p> <p>ครู การบวชสามเณรในพิธีฌาปนกิจศพหรือพระราชทานเพลิงศพของบุพการี แบบนั้น เรียกว่า บวชหน้าไฟ เป็นการบวชรักษาประเพณี เป็นการแสดงถึงความมีกตัญญูต่อกตเวทิตและอุทิศกุศลแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว เชื่อกันว่าผู้ตายจะได้อนุโมทนาบุญและไปสู่สุคติ นิยมบวชตอนเช้าในวันปลงศพและลาสิกขาตอนเย็นหลังเสร็จพิธีฌาปนกิจศพหรือในวันรุ่งขึ้น ถือเป็นการตอบแทนคุณบุพการี</p> <p>บุญ ดีจังเลยที่รู้ว่า เด็กๆ ก็บวชได้ ถ้าอย่างนั้นผมอาจจะขอคุณพ่อคุณแม่บวชช่วงปิดเทอมนี้ครับ</p> <p>ครู ดีมากๆ เลย บุญ</p> <p>เอ ถ้าบุญบวชช่วงปิดเทอม เราจะชวนคุณพ่อคุณแม่ไปใส่บาตรด้วยนะ</p> <p>บุญ โอ้โฮ ดีเลย เพราะคุณแม่ของเอทำอาหารอร่อยฮ่าๆ</p>
---	---

ศาสนพิธี คลิป 16
**ธรรมศึกษา ชั้นโท
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560**

	ภาพ	เสียง
1		<p>เอ และ บุญ หอบหนังสือมาเยอะเยอะ</p> <p>ครู เอ บุญ ขยันกันแต่เช้าเลย หาข้อมูลอะไรกันอยู่ มีอะไรให้ครูช่วยมั๊ย</p> <p>เอ เรากำลังหาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวบวชเนาะ ค่ะคุณครู</p> <p>บุญ ผมไปขออนุญาตคุณพ่อคุณแม่บวช ท่านก็อนุญาตแล้วครับ ผมก็เลยอยากรู้ว่าต้องเตรียมตัวยังไงบ้าง</p> <p>ครู ครูยินดีด้วยนะบุญ ถ้างั้น ครูจะอธิบายเรื่องการเตรียมตัวบวชให้ฟังก็แล้วกันนะ</p>
2	 	<p>การเตรียมบรรพชาสามเณร</p> <p>กุลบุตรปรารถนาจะบวชเป็นสามเณร ในเบื้องต้นควรให้บิดามารดา หรือ ผู้ปกครองพาไปมอบตัวต่อเจ้าอาวาส เพื่อให้ตรวจดูคุณสมบัติและกำหนดวันบวชให้ ก่อนถึงวันบวช 3 วัน 7 วัน ผู้ขอบวชต้องท่องคำขอบรรพชาและศีล 10 ให้ได้ ถูกต้อง คล่องปาก อย่าให้ติดขัด ตามแบบพระอุปัชฌาย์กำหนด หมั่นฝึกซ้อมขั้นตอนพิธีบรรพชาให้ชำนาญ เช่น การกราบ การไหว้ ให้ถูกต้อง</p> <p>บุญ แล้วผมควรจะต้องเตรียมสิ่งของอะไรบ้างครับ</p> <p>ครู สิ่งต้องจัดเตรียมในพิธีบรรพชาสามเณร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ดอกไม้ ธูป เทียน สำหรับบูชาพระรัตนตรัย 2. ดอกไม้ ธูป เทียน หรือธูปเทียนแพ สำหรับถวายพระอุปัชฌาย์

		<p>3. ไตรจีวรสำหรับสามเณร ประกอบด้วย จีวร สบง อังสะ ประคตเอว ผ้ารัดอก</p> <p>4. บาตร พร้อมฝาบาตรและเชิงรอง</p> <p>5. ของใช้อื่น ๆ เช่น ย่าม ผ้าเช็ดตัว รองเท้า สบู่ ยาสีฟัน เสื้อ หมอน มุ้ง</p> <p>กรณีทางวัดจัดพิธีบรรพชาหมู่ เช่น การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทางวัดจะจัดเตรียมสิ่งของจำเป็นไว้ให้ เพียงแต่ผู้ปกครองนำบุตรหลานไปสมัครบวชเท่านั้น</p>
3		<p>ครู ต่อไปคือ ระเบียบพิธีบรรพชาสามเณร</p> <p>ก่อนถึงเวลา ผู้ขอบรรพชาควรปลงผม โกนขนคิ้ว โกนหนวดให้เรียบร้อย ถึงเวลาบรรพชา จุดธูปเทียนบูชา พระรัตนตรัย กราบด้วยเบญจางประดิษฐ์ 3 ครั้ง รับผ้าไตร จากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เข้าไปหาพระอุปัชฌาย์ ถวายเครื่องสักการะพระอุปัชฌาย์ กราบ 3 ครั้ง อุ้มผ้าไตร ระหว่างแขน ประนมมือ กล่าวคำขอบรรพชา คำขอบรรพชา มี 2 แบบ คือ อุกาสะ และ เอสาห์ จะกล่าวแบบใด พระอุปัชฌาย์เป็นผู้กำหนดให้ท่อง พระอุปัชฌาย์รับผ้าไตรไป ถือไว้ ให้โอวาท และสอนตจปัญจกัมมัฏฐาน โดยอนุโลม และปฏิโลม เสร็จแล้วมอบผ้าไตรให้นุ่งห่ม ผู้ขอบรรพชา ครอบผ้าเรียบร้อยแล้ว กลับเข้ามาหาพระอุปัชฌาย์ นั่งคุกเข่าประนมมือ เปล่งวาจาขอสรณคมน์และศีล 10 พระอุปัชฌาย์ว่า นะโม 3 จบ ต่อด้วยสรณคมน์และศีล 10 ผู้ขอ บรรพชาเปล่งวาจาตามไปทุกบท จบแล้วกราบพระอุปัชฌาย์ 3 ครั้ง เป็นอันเสร็จพิธี</p>
4		<p>เอ คนทั่วไป จะถือศีล 5 หรือ ศีล 8 แล้วสามเณร ถือศีลกี่ข้อเหอคะ</p> <p>ครู ก่อนอื่นต้องรู้ก่อนว่า สามเณร แปลว่า เหล่ากอของสมณะ จัดเป็นบรรพชิตในพระพุทธศาสนา 5 ประเภท ประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี สิกขมานา สามเณร สามเณรี รวมเรียกว่า สหธรรมิก ปัจจุบันในประเทศไทยเหลืออยู่</p>

	 	<p>เพียงภิกษุและสามเณรเท่านั้น สามเณรต้องรักษาศีล 10 ข้อ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ 2. เว้นจากการลักขโมย 3. เว้นจากการเสพงาม 4. เว้นจากการพูดโกหก พูดคำหยาบ พูดยุยงให้เขาแตกกัน และพูดเรื่องไร้สาระ 5. เว้นจากการดื่มสุราเมรัยและของมีเมาต่าง ๆ 6. เว้นจากการฉันอาหารในเวลาวิกาล <p>หลังจากเที่ยงวันเป็นต้นไป</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. เว้นจากการฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี และดูการละเล่น 8. เว้นจากการตกแต่งร่างกาย ทัดทรงดอกไม้ ลูบไล้ด้วยของหอม 9. เว้นจากการนั่งนอนบนเตียงฟูกตั้งสูงใหญ่ ภายในยัดหนุนสำลี มีลวดลายวิจิตรงดงาม 10. เว้นจากการรับเงินและทอง รวมทั้งของมีค่าอื่น ๆ
5		<p>บุญ ผมจะตั้งใจรักษาศีลทั้ง 10 ข้อให้ได้ครับ แต่ ... ก็กลัวทำผิดจริง ถ้าทำผิดจริงๆ จะเป็นยังไงเหอครับ</p> <p>ครู ถ้าสามเณรทำผิดศีลทั้ง 10 ข้อนี้ เรียกว่า ศีลขาด หมายถึง ขาดจากความเป็นสามเณร แต่สามเณรสามารถสมาทานศีล 10 ข้อนั้นอีกได้ เรียกว่า ต่อศีล นอกจากนั้นสามเณรยังต้องศึกษาและปฏิบัติตามเสขียวัตถ์ 75 ข้อ เช่นเดียวกับพระภิกษุ เพื่อฝึกกิริยามารยาทให้เรียบร้อย เป็นที่เจริญศรัทธาเกิดความเลื่อมใสแก่ผู้พบเห็น</p> <p>บุญ เข้าใจแล้วครับคุณครู ผมจะพยายามทำให้ดีที่สุดเลยครับ</p>

		<p>ครู ตีมากบุญ ที่หาข้อมูลเตรียมตัวไว้ล่วงหน้า แต่ตอนนี้ก็เย็นแล้ว ครูว่า พวกเราเตรียมตัวกลับบ้านกันได้แล้วนะ</p> <p>บุญ / เอ ครับ / คำ</p>
--	--	--

ศาสนพิธี คลิป 17
ธรรมศึกษา ชั้นโท
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560
พิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุ

	ภาพ	เสียง
1		<p>เอ นี่บุญ เมื่อวันอาทิตย์ แถวบ้านเรามีแห่นาคผ่านมาด้วยชะชวนยาวเลย น่าจะบวชที่วัดใกล้ๆ บ้านนี้ละ</p> <p>บุญ เหนอ แล้วเอได้ไปดูพิธีบวชหรือเปล่า เล่าให้ฟังบ้างสิ</p> <p>เอ ไม่ได้ไปอะ ช่วยคุณแม่ทำความสะอาดบ้านอยู่ เสียตายเหมือนกัน อยากรู้จังว่าการบวช เขาทำยังไงบ้าง</p> <p>ครูเดินเข้ามาหา</p> <p>ครู ได้ยินแว่วๆ ว่าใครอยากรู้เรื่องการบวชนั่นหรือ</p> <p>เอ หนูเองค่ะคุณครู หนูเห็นชวนแห่นาคผ่านหน้าบ้านไป แต่เสียตาย ไม่ได้ไปดูการบวชพระค่ะ</p> <p>ครู ไม่ใช่ไร ครูจะอธิบายให้ฟังเอง</p>
2	 	<p>ครู การอุปสมบท คือ การบวชกุลบุตรเป็นพระภิกษุ คำว่า อุปสมบท มาจากคำว่า อุปสัมปทา แปลว่า ความถึงพร้อม หมายถึง ผู้จะอุปสมบทต้องมีคุณสมบัติพร้อมสมบูรณ์ เช่น เป็นผู้ชาย มีอายุครบ 20 ปี ได้รับอนุญาตจากบิดามารดา มีอัฐบริวารครบ ไม่มีบรรพชาโทษหรือข้อห้ามในการอุปสมบท เช่น เป็นโรคเรื้อรัง เป็นทาสเขา มีหนี้สินติดตัว เป็นข้าราชการยังไม่ได้รับอนุญาตให้ลาบวช</p> <p>การเตรียมตัวอุปสมบทเป็นพระภิกษุ เหมือนการเตรียมตัวบรรพชาเป็นสามเณร ที่ครูเคยอธิบายไปแล้ว เพียงแต่เดิมผู้ขออุปสมบทต้องไปอยู่วัด ประมาณ 15 วัน ถึง 1 เดือน เพื่อฝึกท่องขานนาค นอกจากนี้ ยังต้องท่องบทสวดมนต์อื่น ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลังจากอุปสมบทแล้ว แต่</p>

		<p>ปัจจุบันการปฏิบัติเช่นนี้มีน้อยแล้ว ผู้ขออุปสมบทส่วนมาก ท่องเที่ยวมาที่วัด พอใกล้ถึงวันบวช จึงไปฝึกซ้อมต่อหน้า พระอุปัชฌาย์หรือผู้ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ตาม ผู้บวช ต้องท่องเที่ยวมาจนจำได้ และกล่าวคำขอบรรพชา อุปสมบทให้ถูกต้องชัดเจนด้วยตนเอง</p>
<p>3</p>	 	<p>บุญ แล้วการเตรียมตัวบวชจะต้องเตรียมสิ่งของ อะไรบ้างหรือครับ</p> <p>ครู สิ่งที่ต้องจัดเตรียมในพิธีอุปสมบท ประกอบด้วย สิ่งจำเป็นตามข้อกำหนดในพระวินัย ได้แก่ อัญฐบริวาร เรียกว่า บริวาร 8 ได้แก่ สังฆาฏิ จีวร สบง ประคตเอา บาตร มีดน้อย เข็มเย็บผ้า ฆมกรก และเครื่องใช้สอย จำเป็นสำหรับพระบวชใหม่ เช่น เสื้อ หมอน มุ้ง ผ้าห่ม เป็นต้น</p> <p>เอ ขบวนแห่หน้าทีหนูเห็น พอไปถึงวัด เขาก็บวชได้ เลยใช้มัยคะ</p> <p>ครู ยังห rokok จะต้องมีการเวียนนาครอบอุโบสถ ก่อน</p> <p>ผู้เตรียมตัวอุปสมบทเป็นพระภิกษุ เรียกว่า นาค แปลว่า ผู้ประเสริฐ หรือ ผู้ไม่กลับมาสู่ความชั่ว</p> <p>ก่อนนาคจะเข้าสู่โรงอุโบสถรับการอุปสมบทเป็น พระภิกษุ นิยมเวียนนาครอบอุโบสถ 3 รอบตามเข็มนาฬิกา เรียกว่า ประทักษิณ เป็นการแสดงความเคารพพระ รัตนตรัย นาคเดินด้วยความสำรวม ในรอบที่ 1 ภาวนาว่า พุทโธ ๆ รอบที่ 2 ภาวนาว่า อัมโม ๆ รอบที่ 3 ภาวนาว่า สังโฆ ๆ เพื่อให้จิตแน่วแน่ในพระรัตนตรัย ไม่ควรชื่อกคน อื่น และผู้ร่วมขบวนแห่ไม่ควรนำสุราของมินเมามาตีมใน ขบวนแห่ เพราะอุโบสถเป็นเขตพุทธาวาส เป็นสถานที่ ประทับพระพุทธเจ้า พระประธานถือเป็นตัวแทนของ พระพุทธเจ้า การชื่อก การตีมของมินเมาทุกชนิด ถือเป็น การแสดงอาการไม่เคารพต่อพระพุทธเจ้า ไม่ควรจัดเครื่อง ประโคมดนตรีควรเดินเวียนด้วยอาการอันสงบ</p>

<p>4</p>	<div style="text-align: center; background-color: #f9c79d; padding: 10px; border-radius: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>เมื่อนาคเข้าสู่ โรงอุโบสถแล้ว นำดอกไม้ธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย</p> </div> <div style="text-align: center; background-color: #f9c79d; padding: 10px; border-radius: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>ผู้ได้รับการอุปสมบท เป็นพระภิกษุ ในพระพุทธศาสนา เรียบร้อยแล้ว</p> </div> <div style="text-align: center; background-color: #f9c79d; padding: 10px; border-radius: 10px;"> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="background-color: #d9d9d9; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>พิธีฉลอง พระบวชใหม่</p> </div> <div style="border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>มีระเบียบวิธีปฏิบัติ เหมือนพิธีมงคลอื่นๆ ข้างต้น อาจต่างกันบ้าง</p> </div> </div> </div>	<p>ครู จากนั้นก็เข้าสู่ การอุปสมบท</p> <p> เมื่อนาคเข้าสู่โรงอุโบสถแล้ว นำดอกไม้ธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย รับผ้าไตรจากบิดามารดาเข้าไปหาพระอุปัชฌาย์กล่าวคำขอบรรพชาอุปสมบทท่ามกลางพระสงฆ์ ประกอบด้วย พระอุปัชฌาย์ พระกรรมวาจาจารย์ พระอนุสาวนาจารย์ และพระอันตบ ครั้นเสร็จอุปสมบทกรรมแล้ว เจ้าภาพถวายจตุปัจจัย พระใหม่กรวดน้ำรับพรจากพระสงฆ์ เป็นอันเสร็จพิธี</p> <p>เอ หลังจากบวชเสร็จเป็นพระภิกษุแล้ว ก็ถือเป็นอันเสร็จพิธีเลยใช้มั้ยคะ</p> <p>ครู มี พิธีฉลองพระบวชใหม่ ด้วย งานฉลองพระบวชใหม่ เป็นพิธีทำบุญฉลองกุศลบุตร ผู้ได้รับการอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเรียบร้อยแล้ว สมัยก่อนนิยมจัด 2 วัน คือ สวดมนต์เย็น เลี้ยงพระเช้า เรียกกันว่า สวดมนต์ฉันทเช้า ปัจจุบันนิยมจัดเพียงวันเดียว โดยจัดพิธีอุปสมบทในช่วงเช้า นิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระบวชใหม่ และถวายภัตตาหารเพล</p> <p> พิธีฉลองพระบวชใหม่ มีระเบียบวิธีปฏิบัติเหมือนพิธีมงคลอื่น ๆ ข้างต้น อาจต่างกันบ้าง ในรายละเอียด ซึ่งการประกอบพิธีส่วนใหญ่เป็นเรื่องของพระบวชใหม่ กิจกรรมต่าง ๆ จึงมุ่งเน้นพระบวชใหม่เป็นหลัก ดังนั้น ในวันฉลอง พระบวชใหม่จะเป็นผู้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พิธีกรนำไหว้พระกราบพระตามปกติ พระใหม่ไม่ต้องประนมมือตามคฤหัสถ์ ประธานสงฆ์ให้ศีล ก็ไม่ต้องรับศีล เมื่อพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ จึงประนมมือขึ้น พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถึงบทพาหุง พระใหม่รับประเคนอาหารจากคฤหัสถ์นำไปตักบาตร รับประเคนอาหารจากคฤหัสถ์ อีกครั้งหนึ่ง ถวายแด่พระสงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ทำภัตตกิจเสร็จแล้ว ถวายไทยธรรม กรวดน้ำรับพร รับการประพรมน้ำมนต์จากประธานสงฆ์ กราบลาพระรัตนตรัย เป็นอันเสร็จพิธี</p>
----------	---	--

ภาคผนวก จ คลิปวิดีโอ

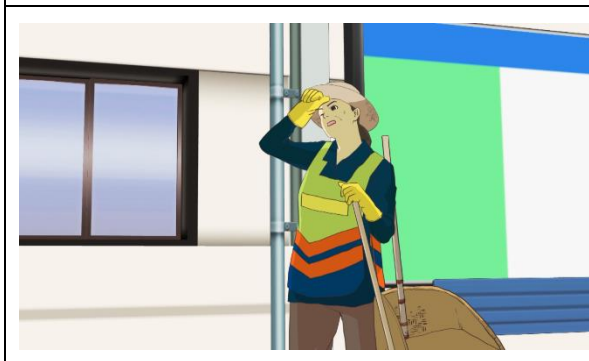

วิชาธรรม ชั้นตรี 31 คลิป

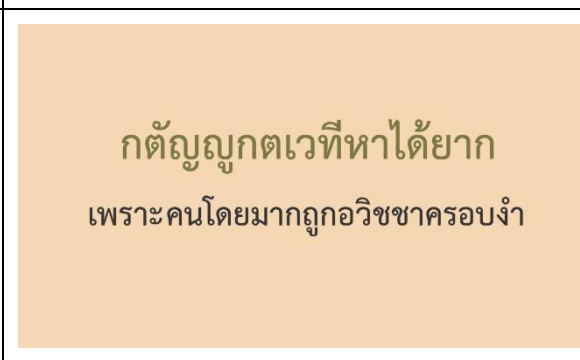
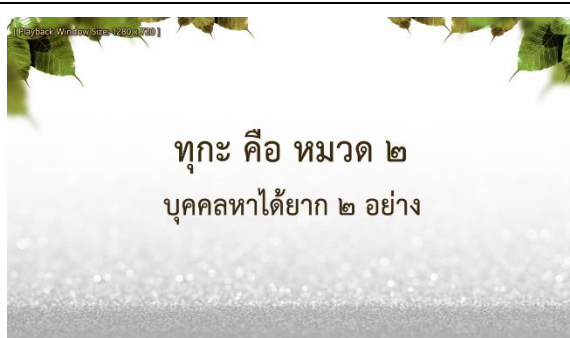
<p>วิชาธรรมชั้นตรี</p> <p>ตอนที่ 1</p>	
<p>ทุกะ คือ หมวด ๒ ธรรมมีอุปการะมาก ๒ อย่าง</p>	<p>ธรรมมีอุปการะมาก</p> <p>หมายถึง ธรรมที่เกื้อกูลสนับสนุนการทำงานทุกอย่าง รวมถึงการเจริญกุศลธรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยดีได้รับผลสำเร็จตามประสงค์</p>
	<p>[Pause]</p> <p>ปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔</p> <p>คือ ตั้งสติสัมปชัญญะไว้ที่</p> <p>กาย เวทนา จิต ธรรม</p>

<p>วิชาธรรมชั้นตรี</p> <p>ตอนที่ 2</p>	
<p>ทุกะ คือ หมวด ๒ ธรรมเป็นโลกบาล คือ คຸ້ມครองโลก ๒ อย่าง</p>	
<p>[Pause]</p> <p>รังเกียจความชั่ว ไม่กล้าทำชั่ว</p> <p>เพราะขยะแหยง</p> <p>ไม่อยากให้มาเปราะเอือนตัวเอง</p>	<p>สุกกธรรม</p> <p>คือ ธรรมฝ่ายขาว ธรรมฝ่ายดี</p> <p>หรือ ธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นผู้สะอาดบริสุทธิ์</p>

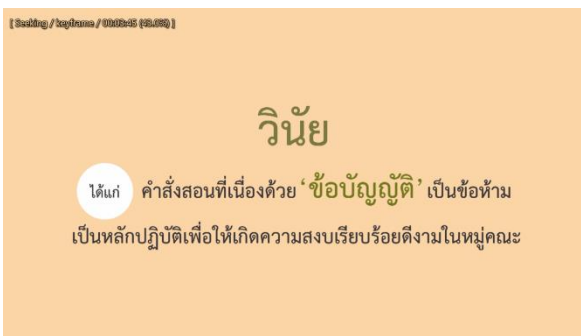
วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 3

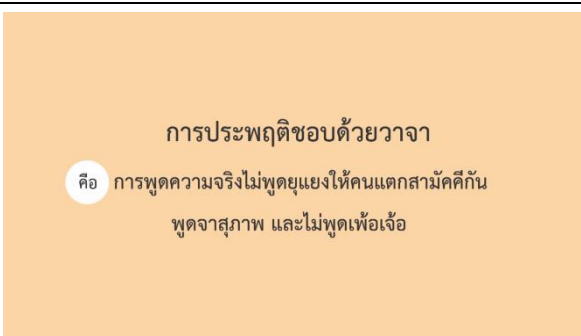
วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 4

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 5

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 6

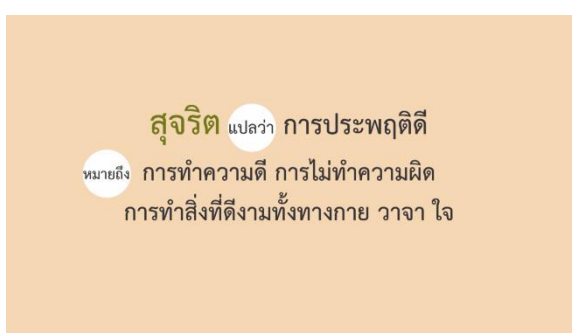
วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 7

วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 8

วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 9

 <p>ติเกะ คือ หมวด ๓ อกุศลมูล ๓ อย่าง</p>	
 <p>ของเกี แต่ขายแพง ๆ ได้กำไรเนาะ ๆ ฮ่า ๆ ๆ</p>	 <p>ด โลภะ อยากได้ หมายถึง ความอยากได้โดยทางทุจริต อยากได้ในทางที่ผิด</p>

วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 10

 <p>ติเกะ คือ หมวด ๓ กุศลมูล ๓ อย่าง</p>	 <p>กุศลมูล แปลว่า รากเหง้าของกุศล หมายถึง ต้นเหตุของความดีหรือสาเหตุให้ทำบุญกุศล มี ๓ อย่าง คือ</p>
	

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 13

จุดกาะ คือ หมวด ๔
อคติ ๔

โทสาคติ ลำเอียงเพราะไม่ชอบกัน
หมายถึง ความลำเอียงเพราะความเกลียดชังกัน

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 14

จุดกาะ คือ หมวด ๔
อิทธิบาท คือ คุณเครื่องให้สำเร็จ
ความประสงค์ ๔ อย่าง

อิทธิบาท
คือ ทางให้ถึงความสำเร็จ มี ๔ อย่าง

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 15

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 16

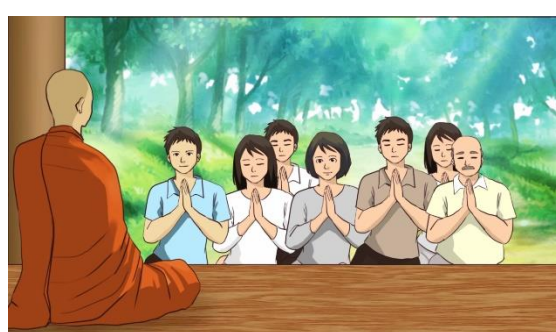
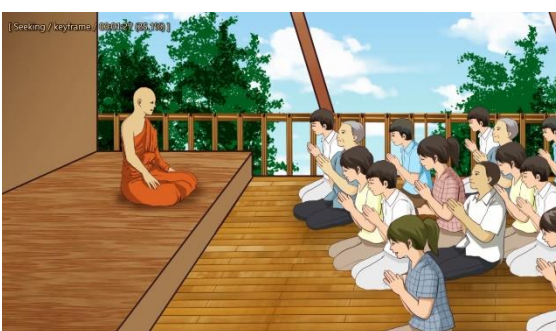
วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 17

วิชาธรรมชั้นตรี

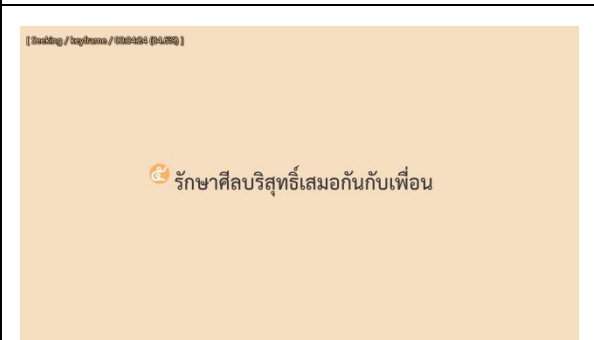
ตอนที่ 18

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 19

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 20

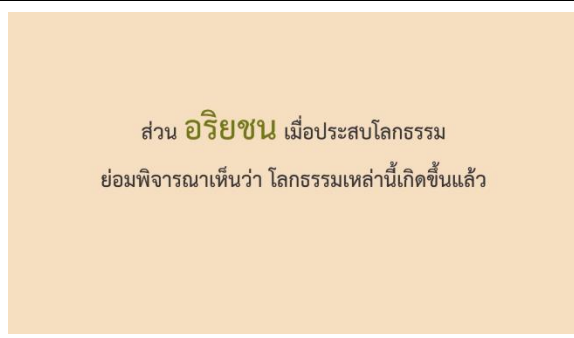
วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 21

วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 22

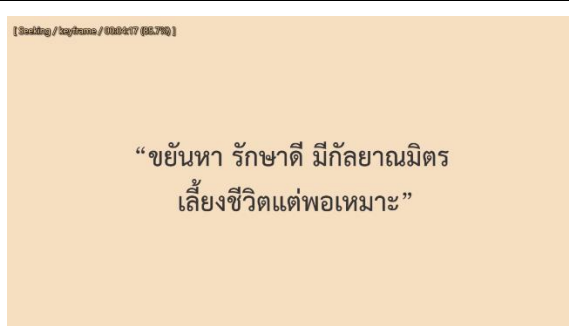
วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 23

วิชาธรรมชั้นตรี

ตอนที่ 24

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 25

<p style="text-align: center;">คิหิปฏิบัติ สังคหวัตถุ ๔</p>	<p style="text-align: center;">๑ ทาน คือ การให้ หมายถึง การแบ่งปันสิ่งของของตนให้แก่ผู้อื่น</p>
	<p style="text-align: center;">๓ อุตถจริยา ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น</p>

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 26

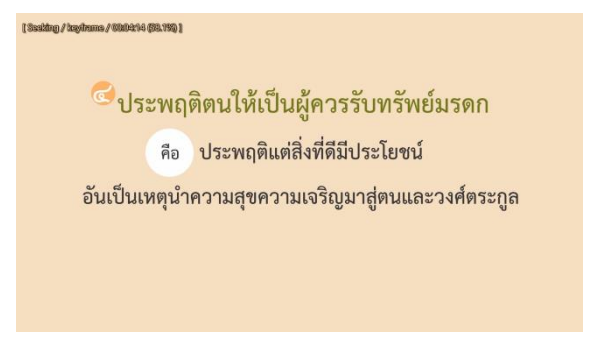
<p style="text-align: center;">ปัญจกะ คือ หมวด ๕ มิจฉาวณิชา ๕</p>	<p style="text-align: center;">มิจฉาวณิชา คือ การค้าขายที่ผิดธรรม หมายถึง การค้าขายที่ไม่ถูกต้อง ก่อความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์และสัตว์อื่น</p>

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 27

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 28

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 29

ทิต ๖

๒. ทักขิมทิส คือ ทิศเบื้องขวา อาจารย์
๓. ปัจฉิมทิส คือ ทิศเบื้องหลัง บุตรภรรยา

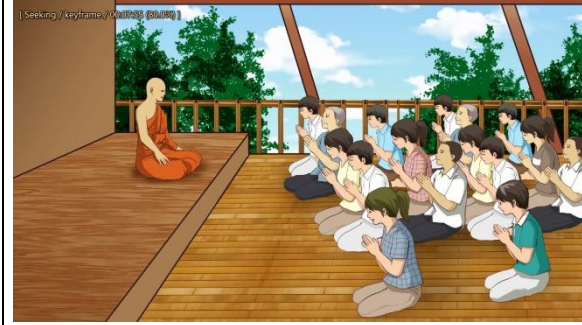
๓ ไม่ประพฤตินอกใจ

คือ มีความซื่อสัตย์จริงใจ ไม่คบหาหญิงอื่นในทางชู้สาว

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 30

ทิต ๖

๔. อุตตรทิส คือ ทิศเบื้องซ้าย มิตร
๕. เหมฐิมทิส คือ ทิศเบื้องต่ำ บ่าว
๖. อูปริมทิส คือ ทิศเบื้องบน สมณพราหมณ์

วิชาธรรมชั้นตรี
ตอนที่ 31

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี 17 คลิป

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 1

<p style="text-align: center;">ป้องกัน การล่วงละเมิด สิทธิขั้นพื้นฐาน ของกันและกัน</p> 	<p style="text-align: center;">ต้องประพฤติ เบญจธรรม ควบคู่กันไป</p>
<p style="text-align: center;">เพื่อให้ รักษาประโยชน์ ของกันและกัน ด้วยความจริงใจ</p> 	<p style="text-align: center;">๒) อทินนาทานา เวรมณี เจตนาตเวนจาก การลักทรัพย์</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 2

<p style="text-align: center;">ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาบทที่ ๑</p>	<p style="text-align: center;">ไม่เหลียวแล คนอื่น เห็นแก่ความสุข ของตัวเอง ไม่มีเมตตาจิต คิดดีดุษ ของเขา</p>
<p style="text-align: center;">ฆ่าโดยไม่จงใจ คือไม่ได้คิดไว้ก่อน เป็นไปโดยบังเอิญ เพราะบันดาลโทษะ</p> 	<p style="text-align: center;">พ่อบ้าน ผู้ทำอุปกระแก่ลูกบ้าน</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 3

<p>[Scaling / Image / 000000 (7.250)]</p> <p>การทำให้ ตาย — โดยต่างแห่ง วัตถุ ๒ ประเภท</p> <p>ฆ่า มนุษย์</p> <p>ฆ่า เดียรัจฉาน</p>	<p>[Scaling / Image / 000000 (9.450)]</p> <p>ฝ่ายพุทธจักร ปรับโทษ ภิกษุ</p>
<p>[Scaling / Image / 000000 (40.250)]</p> <p>ฆ่าสัตว์ที่ ไม่มีโทษ</p> <p>คือ ไม่ได้ประทุษร้าย แก่หมู่มนุษย์ หรือ แก่หมู่สัตว์ด้วยกัน มีโทษมาก</p>	<p>[Scaling / Image / 000000 (40.250)]</p> <p>ฆ่าสัตว์ที่ ไม่มีโทษ</p> <p>คือ ไม่ได้ประทุษร้าย แก่หมู่มนุษย์ หรือ แก่หมู่สัตว์ด้วยกัน มีโทษมาก</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 4

<p>[Scaling / Image / 000000 (20.150)]</p> <p>ทรกรรม</p>	<p>ให้เซ็น ภาระอัน หนักเหลือเกิน</p> <p>—</p> <p>แบบนี้ได้ชื่อว่าประพฤติ เหี้ยมโหดแก่สัตว์</p>
<p>[Scaling / Image / 000000 (20.150)]</p> <p>สัตว์ผู้ซนกันตึ๊งกั๊กกัน</p>	<p>พึงเทียบโดยนัย อันกล่าวแล้วใน การฆ่า</p> <p>—</p> <p>แม้ข้อนี้ก็ อนุโลมปามาติบาต</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
 ตอนที่ 5

<p>[Scripting / Scriptname / 0000183 (8.00%)]</p> <p>อทินนาทานา เวมณี สิกขาบทที่ ๒</p>	<p>[Scripting / Scriptname / 0000184 (11.25%)]</p> <p>โจรกรรม อนุโลมโจรกรรม กิริยาเป็นฉายาโจรกรรม</p>
<p>[Scripting / Scriptname / 0000185 (91.125%)]</p> <p>ปลอม กิริยาที่ทำของ ไม่แท้ ไม่เห็นว่าเป็น ของแท้</p> 	<p>โทษหนัก เป็นขั้น กันโดย</p>

 วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
 ตอนที่ 6

<p>[Pause]</p> <p>อทินนาทานา เวมณี สิกขาบทที่ ๒</p>	<p>[Scripting / Scriptname / 0000186 (17.50%)]</p> <p>ข้อนี้เป็นปัจจัย แห่งโจรกรรม</p>
<p>[Scripting / Scriptname / 0000187 (56.25%)]</p> <p>ผู้รักตัว ควรเว้นความหาเลี้ยงชีพ อนุโลมโจรกรรม</p> 	<p>[Scripting / Scriptname / 0000188 (34.37%)]</p> <p>ของที่ถือเอานั้น เป็นสิ่งที่เขาไม่หวังหรือ พอให้แก่ตนได้</p> <p>เมื่อถือเอาแล้ว เขารู้เข้าจะพอใจ หรือไม่ว่าอะไร</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 7

<p>[Scalping / Layframe / 000016 (2,282)]</p> <p>กาเมสุมิฉฉาจารา เวมณี สิกขาบทที่ ๓</p>	<p>[Scalping / Layframe / 000066 (16,282)]</p> <p>ทำเขาให้ไว้วางใจ กันและกัน</p>
<p>[Scalping / Layframe / 000065 (16,792)]</p> <p>แม่หม้ายงานท่าน (พระสมณในรัชกาลก่อนๆ)</p>	<p>[Scalping / Layframe / 000064 (20,592)]</p> <p>กาเมสุมิฉฉาจารา เป็นความประพฤติชั่วร้าย มีโทษทั้ทั้งทางโลกทางธรรม</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 8

<p>[Panna]</p> <p>มุสาวาธา เวมณี สิกขาบทที่ ๔</p>	<p>[Panna]</p> <p>ผู้กล่าว ตั้งใจ และกล่าวให้คลาด จากความเป็นจริง</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <p>ให้ผู้ฟัง เข้าใจผิด</p>
<p>[Panna]</p> <p>ทำเลศ พูดมุสาเล่นสำนวน</p> 	<p>[Panna]</p> <p>มุสา เป็นสิ่งไม่ยั่งยืน</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 9

<p>[Scanning / Copyright / 00000112 (2559)]</p> <p>อนุโลมมูสา</p>	<p>ฝ่ายคติโลก</p> <p>จัดว่าเป็นกิริยา ที่หยาบช้าเลวทราม คนสุภาพเขาไม่พูดกัน</p>
<p>ไม่ควรทำ</p> 	<p>[Scanning / Copyright / 00000112 (2559)]</p> <p>ผู้พูด ไม่มีความจงใจจะมูสา ไม่มีโทษแก่ผู้บอก</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 10

<p>[Copyright / Wininnong / 00000112 (2559)]</p> <p>สุราเมรยมชขปมาทฎฐานา เวมณี</p> <p>สิกขาบทที่ ๕</p>										
<p>[Scanning / Copyright / 00000112 (2559)]</p> <p>ของมีสี่ กิ่งต้นดุกของน้ำเมา แต่หาใช้น้ำเมาไม่</p> 	<p>[Scanning / Copyright / 00000112 (2559)]</p> <table border="0"> <tr> <td> ฝิ่น</td> <td> กัญชา</td> <td> ยาบ้า</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">อนุโลมเข้าเป็นของห้ามในสิกขาบทคํารบ ๕ นี้</td> </tr> <tr> <td> เฮโรอีน</td> <td> มอร์ฟินเม็ด</td> <td> ใบกระท่อม</td> </tr> </table>	 ฝิ่น	 กัญชา	 ยาบ้า	อนุโลมเข้าเป็นของห้ามในสิกขาบทคํารบ ๕ นี้			 เฮโรอีน	 มอร์ฟินเม็ด	 ใบกระท่อม
 ฝิ่น	 กัญชา	 ยาบ้า								
อนุโลมเข้าเป็นของห้ามในสิกขาบทคํารบ ๕ นี้										
 เฮโรอีน	 มอร์ฟินเม็ด	 ใบกระท่อม								

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 11

<p>[[Picture]]</p> <p>วิริตติคือความละเว้น</p>	<p>[[Image]] / [Caption]</p> <p>ความละเว้น ของคนที่ไป ไม่ได้ตั้งสติปัญญาว่า ตนละเว้นจากข้อห้ามนั้นๆ</p>
<p>[[Image]]</p> <p>สมาทานสิกขาบท สำหรับภิกษุสามเณร</p>	<p>[[Image]] / [Caption]</p> <p>๓. สมุจเฉทวิริตติ ความละเว้น ด้วยตัดขาด</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 12

<p>[[Picture]]</p> <p>เบญจกัลยาณธรรม</p>	<p>[[Image]] / [Caption]</p> <p>คนมีศีลผู้หนึ่ง นั่งเรือไปพบคนเรือล่ม ว่ายน้ำช่วย</p>
<p>[[Image]] / [Caption]</p> <p>กำเหนิด ความดี ความสามารถ</p>	<p>[[Image]] / [Caption]</p> <p>มารดาบิดามีเมตตาในบุตร นั้นเป็นธรรมตา มีทั่วไปตลอดถึงเดียวิจฉาน</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 13

<p>[Scrolling / Keyframe / 000011 (2.75s)]</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ ๑ (ตอนที่ ๒)</p>	<p>[Scrolling / Keyframe / 000013 (2.75s)]</p> <p>เรือที่เดินในทะเล หรือแม่น้ำก็ตี ได้รับอันตรายจากเรือลำอื่น ก็ต้องหยุด ช่วยคนให้รอดก่อน</p>
<p>[Scrolling / Keyframe / 000015 (2.50s)]</p> 	<p>[Scrolling / Keyframe / 000017 (1.75s)]</p> <p>จึงได้ชื่อว่า เป็นกัลยาณธรรม</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 14

<p>[Scrolling / Keyframe / 000022 (2.45s)]</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ ๒</p>	<p>[Scrolling / Keyframe / 000025 (1.25s)]</p> <p>ที่สุดจะรักษาศีล ให้บริสุทธิ์ได้ ก็ด้วยความ ลำบากแสนเข็ญ ดังนั้นคนที่มีศีล</p> <p>จึงต้องหมั่น ประกอบกรณ หาเลี้ยงชีพ</p>
<p>[Scrolling / Keyframe / 000027 (2.45s)]</p> <p>ประพฤติเป็นธรรม ในวัตถุ</p> 	<p>[Scrolling / Keyframe / 000029 (2.50s)]</p> <p>จับจ่ายใช้สอยแต่พอสมควร ไม่ใช่เกินกว่าที่หาได้ หรือเกินกว่าความจำเป็น</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 15

<p>[Picture]</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ ๓</p>	<p>[Siddhig / Deyyama / 000165 (65.1%)]</p> <p>ชายได้ภรรยาแล้ว มีความพอใจด้วยภรรยาของตน ช่วยกันหาเลี้ยงชีวิต เสี่ยงตักกันไปไม่ละทิ้ง</p>
<p>[Siddhig / Deyyama / 000210 (62.7%)]</p> <p>จงดูตัวอย่างนก มันยังรู้จักยินดี ด้วยคู่ของมัน</p> 	<p>[Siddhig / Deyyama / 000218 (65.1%)]</p> <p>มันคงในคุณขื่อนี้ อุตสาหะหาเลี้ยงตัว</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 16

<p>[Siddhig / Deyyama / 000112 (6.7%)]</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ ๔</p>	<p>[Siddhig / Deyyama / 000148 (61.1%)]</p> <p>โทสาคติ ความเกลียดชัง ๑</p>
<p>[Siddhig / Deyyama / 010287 (46.3%)]</p> <p>คอมจันชาย</p> <p>วาจาปราศรัย ไม่สงเคราะห์จริง</p> <p>ศรีบจันชาย</p> <p>ประจบสอพลอ</p>	<p>[Siddhig / Deyyama / 000148 (61.1%)]</p> <p>จากนั้นจึงได้มาเฝ้าพระบรมศาสดา ได้รับการอุปสมบทแล้ว ภายหลังได้รับยกย่องว่า</p>

วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ชั้นตรี
ตอนที่ 17

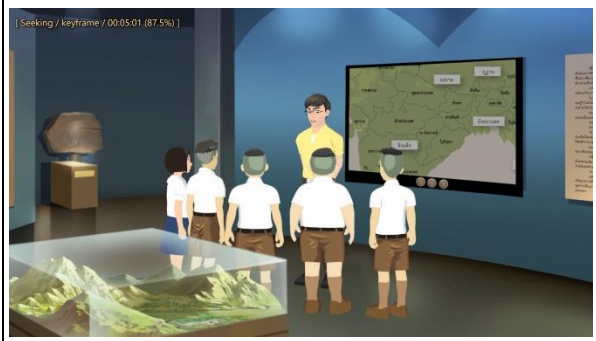
<p>[Scoping / Systems / 000010 (30.0%)]</p> <p>กัลยาณธรรมในสิกขาบทที่ ๕</p>	<p>[Scoping / Systems / 000110 (10.0%)]</p> <p>สิ่งของเครื่องใช้ ทรัพย์สินเงินทอง เป็นของมีประโยชน์ แต่ถ้าใช้ไม่ระวังก็มีโทษได้</p>
<p>[Scoping / Systems / 000020 (50.0%)]</p> <p>เกิดการเจ็บไข้ไปต่างๆ กิริยาที่แปรปรวน ของสังขารอย่างนี้ เรียกว่า พยาธิ</p> 	<p>[Scoping / Systems / 000030 (30.0%)]</p> <p>ขาดลาภ ขาดยศ ได้นินทา ได้ทุกข์</p>

วิชาพุทธประวัติชั้นตรี 31 คลิป

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี

ตอนที่ 1

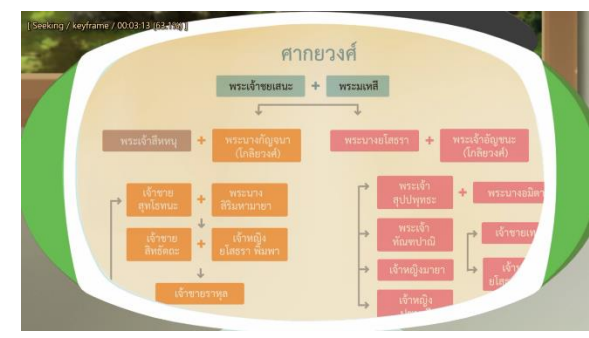

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี

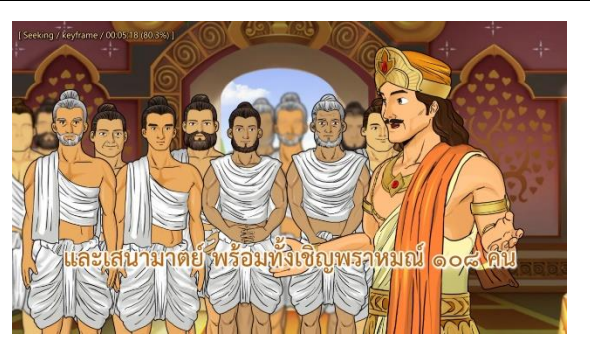
ตอนที่ 2

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 3

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 4

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 5วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 6

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 7

๑. สมณพราหมณ์เหล่าใด
มีกายยังไม่หลีกออกจากกาม
ใจยังระคนด้วยกิเลส
มีความพอใจรักใคร่ในกาม

สงบระงับดีแล้ว สมณพราหมณ์เหล่านั้น
ได้เสวยทุกขเวทนาแสนสาหัส
เพราะทำความเพียรที่ดี
ไม่ได้เสวยก็ดี ก็สามารถจะตรัสรู้ได้

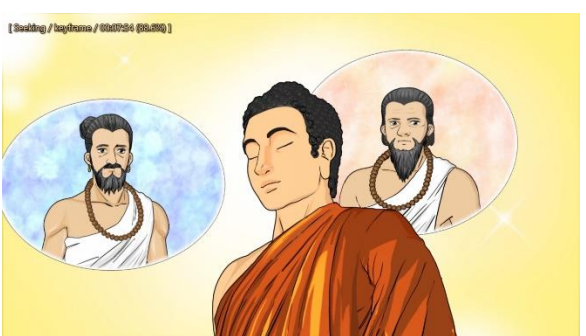
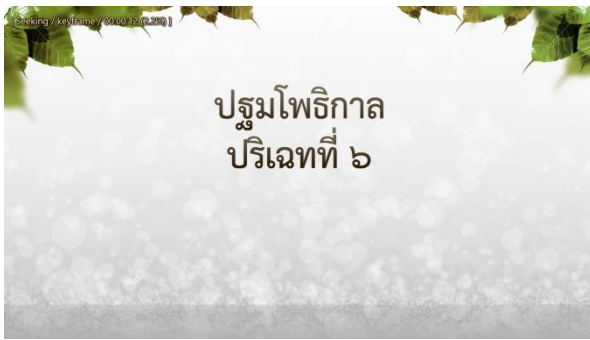
วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 8

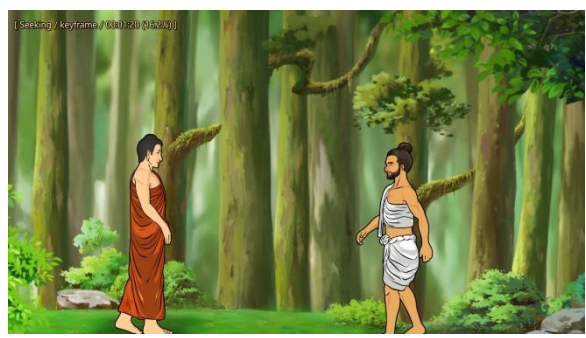
พิจารณาหลักธรรมได้ละเอียดลึกซึ้งโดยลำดับ
ไม่ช้าก็บรรลุปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 9

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 10

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 11

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 12

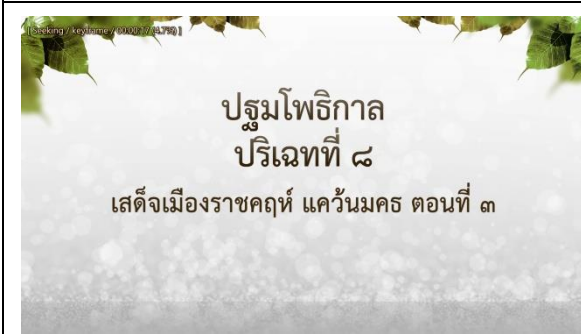
อายตนะภายใน คือ
ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เมื่อได้สัมผัสอายตนะภายนอก คือ
รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ และธรรมารมณ์
ก็จะเกิดความเร่าร้อนขึ้น เพราะถูกไฟกิเลสคือ
ราคะ โทสะ โมหะเผาไหม้ นอกจากนี้ยังร้อนรุ่มเพราะไฟทุกข์ คือ

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 13

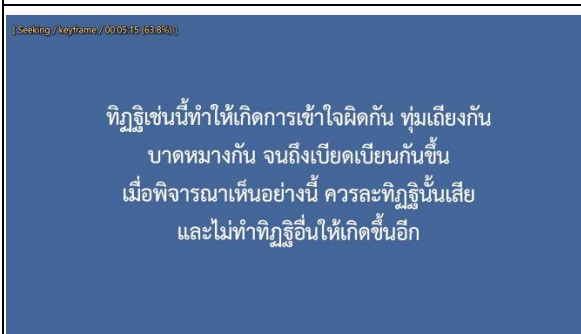

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 14

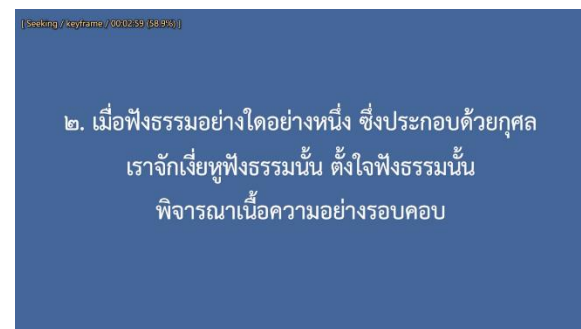
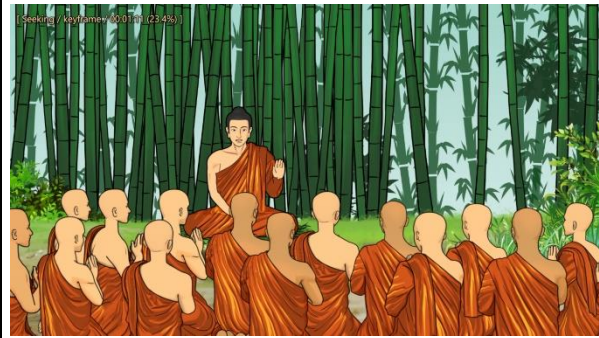

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 15

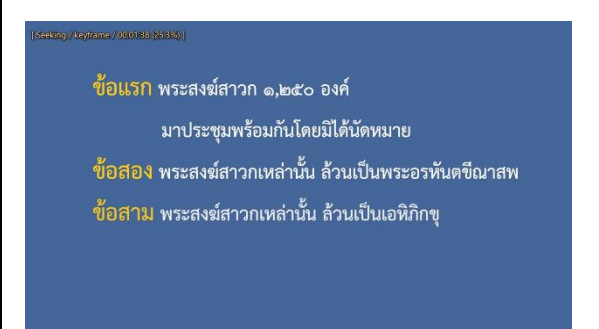
วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 16

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 17

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 18

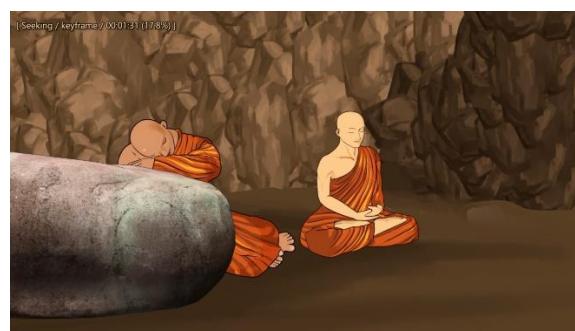

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 19

[Seeking / Keyframe / 000708 (00.170)]

มัชฌิมโพธิกาล
ปริเฉทที่ ๙
ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ ๓

[Seeking / Keyframe / 000745 (00.170)]

นิมนต์เหล่าภิกษุพุทธเจ้าเข้าพักอาศัย

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 20

[Seeking / Keyframe / 000750 (00.170)]

มัชฌิมโพธิกาล
ปริเฉทที่ ๙
ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในแคว้นมคธ ตอนที่ ๔

[Seeking / Keyframe / 000751 (24.26)]

ทิศบูรพา อันเป็นทิศเบื้องหน้า ได้แก่ มารดาบิดา,
ทิศทักษิณ อันเป็นทิศเบื้องขวา ได้แก่ ครูอาจารย์,
ทิศปัจฉิม อันเป็นทิศเบื้องหลัง ได้แก่ บุตรภรรยา,
ทิศอุดร อันเป็นทิศเบื้องซ้าย ได้แก่ มิตรอำมาตย์,
ทิศเบื้องล่าง ได้แก่ บ่าวและลูกจ้าง, **ทิศเบื้องบน** ได้แก่ สมณพรหมณ์
จากนั้นทรงแสดง อุกุศล ๑๔ ประการที่ผู้ให้ทิศพึงงดเว้น

[Seeking / Keyframe / 000760 (00.180)]

เพราะส่วน
ทักษิณานี้ที่ท่านทั้งหลาย
ถวายในสงฆ์
ย่อมสำเร็จประโยชน์
แก่ญาติผู้ล่วงลับ

[Seeking / Keyframe / 000761 (00.180)]

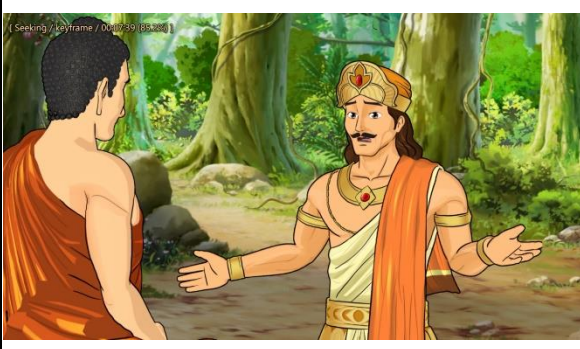
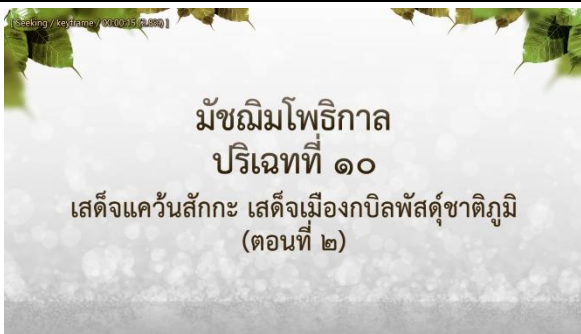
แทนการเซ่งสังเวยและการฆ่าสัตว์บูชายัญ
ตามธรรมเนียมเดิมเคยปฏิบัติ

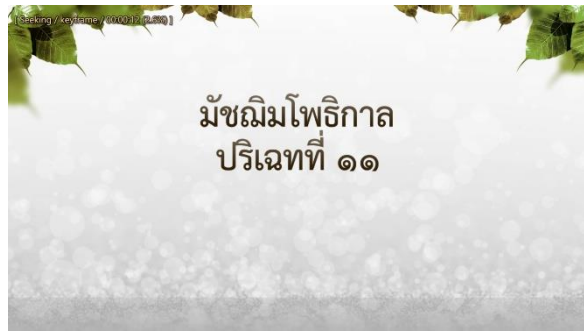
วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 21

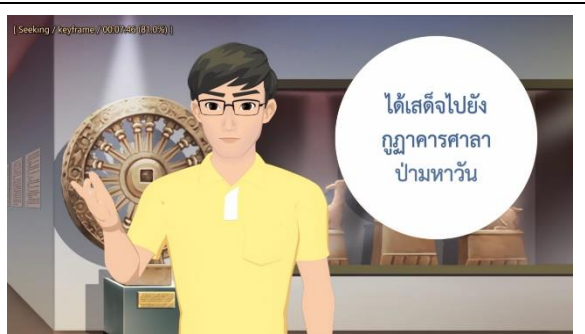
วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 22

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 23

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 24

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 25

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 26

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 27

นอกจากนี้
 อานนท์ยังมีอภุคธรรมอันน่าอัศจรรย์อยู่ในตัว ๔ ประการ
 เช่นเดียวกับที่มีอยู่ในพระเจ้าจักรพรรดิ คือ

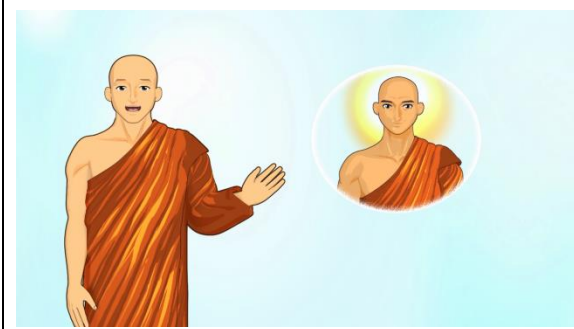
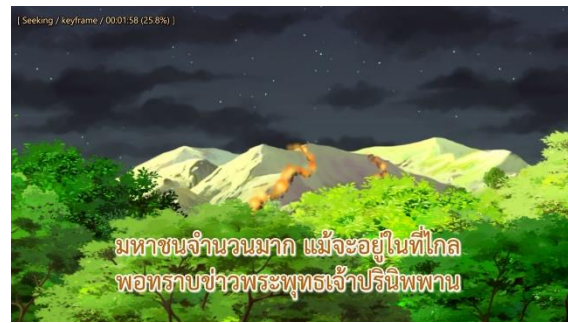
๑. พุทธบริษัทปรารถนาจะให้เห็นอานนท์
๒. พุทธบริษัทยินดีพอใจเมื่อได้เห็นอานนท์
๓. พุทธบริษัทยินดีพอใจในธรรมที่อานนท์แสดง

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 28

ครั้นถึงปังฉิมยาม ทรงเข้ามาจนถึงจุดตถกมาน
 ทรงออกจากจุดตถกมานแล้ว
 ได้เสด็จปรินิพพาน ณ ใต้ต้นสาละทั้งคู่
 ในสาลวโนทยาน เมืองกุสินารา
 รวมพระชนมายุได้ ๘๐ พรรษา

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 29

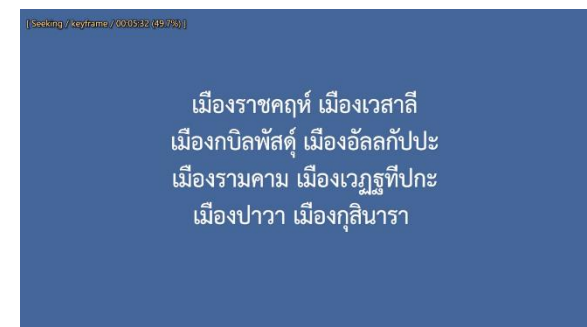

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 30

วิชาพุทธประวัติ ชั้นตรี
ตอนที่ 31

วิชาศาสนพิธีชั้นตรี จำนวน 18 คลิป

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี	
ตอนที่ 1	
<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold;">อรั้มภบท</p> </div>	<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold;">๓ ภาวนา</p> <p style="font-size: 1.2em;">การอบรม จิตใจ — ให้ผ่องใส</p> </div>
<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">พระพุทธรูป</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">พระธรรม</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">พระสงฆ์</p> <p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold;">เป็นสรณะ ชายเป็น — อุบาสก</p> </div>	<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.2em;">นิยมประกอบพิธี เพื่อให้เด็ก ระลึกถึงตนอยู่เสมอว่าเป็น</p> </div>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี	
ตอนที่ 2	
<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.2em;">ระเบียบพิธีการแสดงตน เป็น พุทธมามกะ</p> </div>	<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold;">มอบตัวต่อพระอาจารย์</p> <p style="font-size: 1.2em;">— ถ้าเป็นเด็กหรือนักเรียนควรมี</p> </div>
<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.2em;">ข้าพเจ้าขอถึง พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น แม้บริณีพพานานแล้ว</p> </div>	<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 1.2em;">กล่าวคำสมาทานศีล และรับศีล ๕ จบแล้ว</p> <div style="border: 2px solid black; border-radius: 50%; width: 60px; height: 60px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 10px auto;"> <p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold; margin: 0;">๓</p> </div> <p style="font-size: 1.2em;">ผู้ปฏิญาณตนกราบ ๓ ครั้ง</p> </div>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 3

<p>[Pause]</p> <p style="text-align: center;">พิธีบำเพ็ญกุศล ในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา</p>	<p style="text-align: center;">วันมาฆบูชา ย่อมาจาก มาฆปุณณิมัญญา</p>
<p>[Seeking / keyframe / 00:03:24 (53.0%)]</p> <p style="text-align: center;">พระอรหันตชีนาสพ ผู้ได้รับการอุปสมบท จากพระพุทธเจ้า</p>	<p>[Seeking / keyframe / 00:04:27 (69.4%)]</p> <p style="text-align: center;">โอวาทปาฏิโมกข์ ขนฺตี ปรมํ ตโป ตีติกขา นิพพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทฺธา</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 4

<p style="text-align: center;">วันมาฆบูชา ตอนที่ ๒</p>	<p>[Seeking / keyframe / 00:00:04 (15.5%)]</p> <p style="text-align: center;">ทรงปรารภว่า</p> <p style="text-align: center;">เพื่อเป็นการรำลึกถึงวันอันเป็นเหตุการณ์สำคัญ ทางพระพุทธศาสนา และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบรมศาสดา</p>
<p>[Seeking / keyframe / 00:00:07 (26.5%)]</p> <p style="text-align: center;">ทรงจุดเทียนรุ่งบูชา พระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร และพระสัมพุทธพรณี</p>	<p>[Seeking / keyframe / 00:00:10 (35.5%)]</p> <p style="text-align: center;">พระสงฆ์ทั้งหลาย รับสัพพี</p> <p style="text-align: center;">พระราชาคณะลงจากธรรมมาสน์ มานั่งที่อาสน์สงฆ์</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 5

<p>การเตรียมตัว ก่อนเข้าร่วม พิธีเวียนเทียน</p>	<p>[Seeking / keyframe / 000055 (16.2%)]</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div data-bbox="893 392 1061 548"> <p>๒๕ แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย</p> </div> <div data-bbox="1117 392 1284 548"> <p>เหมาะสมกับ</p> </div> </div>
<p>ปาฐกถาธรรม เพื่อชี้แจงประวัติ ความเป็นมา</p>	<p>[Seeking / keyframe / 000443 (84.2%)]</p> <p>ระลึกถึง พระธรรมคุณ</p> <p>ภาวนาในใจ อัมโม</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 6

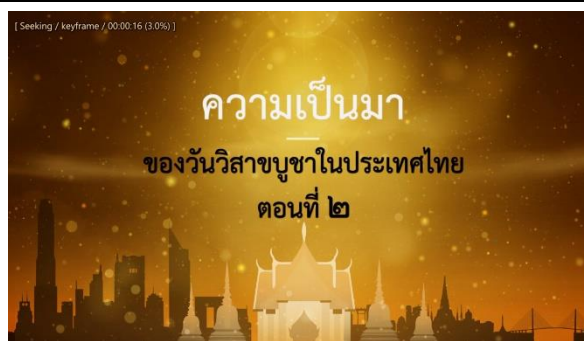
<p>คำบูชา วันมาฆบูชา</p>	<p>[Seeking / keyframe / 000112 (21.0%)]</p> <p>คำบูชาวันมาฆบูชา</p> <p>ตะทา ทิ อัทตะเตระธานี ภิกขุสะตานิ,</p>
<p>[Seeking / keyframe / 000303 (53.4%)]</p> <p>คำบูชาวันมาฆบูชา</p> <p>อิม สักกาเร ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.</p>	<p>[Seeking / keyframe / 000455 (75.8%)]</p> <p>คำบูชาวันมาฆบูชา คำแปล</p> <p>ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น แม้เสด็จปรินิพพานไปนานแล้ว</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 7

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 8

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 9

<p>การเวียนเทียน วันวิสาขบูชา</p>	<p>มีข้อควรปฏิบัติ เหมือนวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา อื่นๆ เช่น</p>
<p>เพื่อให้เกิดสันติสุข ต่อสังคมอันเป็นแนวทาง ของสหประชาชาติ ที่ประชุมจึงให้การรับรอง โดยฉันทามติ</p>	<p>ส่วนกลุ่ม ชาวพุทธมหายาน ที่นับถือว่า เหตุการณ์ ทั้ง ๓ นั้น เกิดในวันต่างกัน</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 10

<p>คำบูชาวันวิสาขบูชา</p>	<p>คำบูชาวันวิสาขบูชา สุปะภูป็นโน โข ปะนัสสะ, กะคะวะโต สภาวะกะสังโฆ,</p>
<p>คำบูชาวันวิสาขบูชา คำแปล พระองค์ได้ตรัสรู้ พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ในโลกกับด้วยเทวดา มาร</p>	<p>คำบูชาวันวิสาขบูชา คำแปล ซึ่งทราบกันดีแล้วว่า กาลเป็นที่ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 11

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 12

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 13

<p>วันอาสาฬหบูชา</p>	<p>[[Seeking / keyframe / 0002:15 (35.49%)]]</p> <p>พระพุทธเจ้าทรงแสดง อัมมจักกัปปวัตตนสูตร ซึ่งเป็นพระธรรมเทศนา</p>
<p>[[Seeking / keyframe / 0004:02 (25.00%)]]</p> <p>โดย พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อุบจจารี) อดีตแม่กองธรรมสนามหลวง ต่อมาได้รับสมณศักดิ์</p> <p>แหล่งข้อมูลภาพ : วิภังคิโย</p>	<p>[[Seeking / keyframe / 0006:40 (84.0%)]]</p> <p>ทรงจุดเทียน เครื่อง นมัสการ ทองใหญ่ (เครื่องบูชาสำหรับพระมหากษัตริย์)</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 14

<p>[Pause]</p> <p>คำบูชาวันอาสาฬหบูชา</p>	<p>[[Seeking / keyframe / 0002:16 (28.9%)]]</p> <p>คำบูชาวันอาสาฬหบูชา ภะคะวันตัง อุปะสัมปะทัง ยาจิต์วา, ภะคะวะโตเยวะ สันติกา,</p>
<p>คำบูชาวันอาสาฬหบูชา คำแปล</p> <p>ทรงพระกรุณา แสวงหาประโยชน์แก่อกุล</p>	<p>[[Seeking / keyframe / 0003:40 (54.00%)]]</p> <p>คือ ครบ ๓ รัตนะ จึงมาประชุมกันแล้ว ณ ที่นี้</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 15

<p>[Seeking / keyframe / 000012 (3.1%)]</p> <p>พิธีทำบุญ — ถวายภัตตาหาร</p> 	<p>[Seeking / keyframe / 000021 (3.1%)]</p> <p>ต่อมา พุทธศาสนิกชน</p> <p>ได้นำหลักคำสอน ในพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ ในการจัดพิธีทำบุญ</p>
<p>[Seeking / keyframe / 000014 (3.1%)]</p> <p>ชั้นน้ำมนต์ ด้ายสายสิญจน์ ที่กรวดน้ำ</p> 	<p>[Seeking / keyframe / 000017 (3.1%)]</p> <p>และรับ ประพรมน้ำ พระพุทธรูป — เสร็จพิธีแล้ว</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี
ตอนที่ 16

<p>[Seeking / keyframe / 000011 (3.1%)]</p> <p>พิธีถวายทาน</p>	<p>[Seeking / keyframe / 000027 (3.1%)]</p> <p>เมื่อผู้ถวายมี จิตศรัทธา จะถวายสิ่งใด แต่พระภิกษุสามเณรรูปใด</p> <p>ก็จัดของสิ่งนั้น ถวายแต่รูปนั้น เป็นรายบุคคล</p>
<p>[Seeking / keyframe / 000039 (3.1%)]</p> <p>๒. เตรียมสถานประกอบพิธี ตั้งโต๊ะหมู่บูชา และอาสนะสงฆ์</p> 	<p>[Seeking / keyframe / 000004 (3.1%)]</p> <p>คำถวายสังฆทานทั่วไป</p> <p>อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โธโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ</p>

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี

ตอนที่ 17

[Seeking / keyframe / 00:00:12 (2.5%)]

วิธีแสดงความเคารพพระรัตนตรัย

[Seeking / keyframe / 00:00:20 (25.0%)]

ไม่กสูงเกินไป
จนถึงค้ำคางหรือจรดปาก

วิธีปฏิบัติ

พร้อมกับ
ก้มศีรษะลงเล็กน้อยพองาม
แล้วคลมมือลง
ทำอย่างนี้เพียงครั้งเดียว

[Seeking / keyframe / 00:07:09 (89.4%)]

แบบที่ ๒

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อภิพุชะยามิ
อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิพุชะยามิ
อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อภิพุชะยามิ

วิชาศาสนพิธี ชั้นตรี

ตอนที่ 18

[Seeking / keyframe / 00:00:10 (2.5%)]

[Seeking / keyframe / 00:02:26 (25.9%)]

สรณคมน์และศีล ๕

ทุติยัมปิ พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

[Seeking / keyframe / 00:05:36 (59.7%)]

การยกสิ่งของ

ถวายพระภิกษุด้วยอาการเคารพ

การกรวดน้ำนี้

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของพิธีทำบุญทุกประเภท
เพราะเป็นการอุทิศกุศลแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

วิชาธรรม ชั้นโท 36 คลิป

<p>วิชาธรรมชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 1</p>	
<p>ทุกะ หมวด ๒</p> <p>กัมมัฏฐาน ๒</p>	
<p>กัมมัฏฐาน แปลว่า ที่ตั้งแห่งการงาน</p> <p>หรือ อารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งการงาน</p>	<p>[[Playback Window Size: 1366 x 768]]</p> <p>ชั้นที่ ๕</p> <p>อายตนะ ๑๒</p> <p>ธาตุ ๑๘</p> <p>อินทรีย์ ๒๒</p>

<p>วิชาธรรมชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 2</p>	
<p>ทุกะ หมวด ๒</p> <p>กาม ๒</p> <p>กิเลสกาม วัตถุกาม</p>	
<p>๑ กิเลสกาม กิเลสเป็นเหตุใคร่</p> <p>หมายถึง ความใคร่ที่ทำให้จิตขุ่นมัว หรือ หมกมุ่นอยู่ในสิ่งนั้นๆ</p>	<p>๑ กิเลสกาม</p> <p>อิจฉา ความปรารถนา อยากรจะได</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 3

<p style="text-align: center;">ทุกะ หมวด ๒ บุชา ๒ อามิสบูชา ปฏิบัติบูชา</p>	<p>เงินไม่พอ</p> <p>ได้แค่นี้เอง</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 4

<p style="text-align: center;">ทุกะ หมวด ๒ ปฏิสันถาร ๒ อามิสปฏิสันถาร ธรรมปฏิสันถาร</p>	
<p style="text-align: center;">ปฏิสันถาร แปลว่า การต้อนรับ หมายถึง การรับรอง การทักทายปราศรัยผู้มาถึงถิ่น</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 5

๒ เจตสิกสุข สุขทางใจ

หมายถึง การที่ใจมีความสำราญแจ่มชื่น ไม่ขุ่นมัวด้วยอำนาจกิเลส
โลภะ โทสะ โมหะ

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 6

๒ พยาบาทวิตก ความตรีนทางพยาบาท

หมายถึง ความนึกคิดของผู้ที่หนักไปในทางโทสะขาดความเมตตา

อกุศลวิตก ทั้ง ๓ อย่างนี้
บุคคลควรระวังไม่ให้เกิดขึ้นในจิตสันดาน
เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะทำให้นึกคิดไปในทางกาม
ในทางพยาบาท และในทางเบียดเบียน

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 7

<p style="text-align: center;">ติ๊กะ หมวด ๓ กุศลวิตก ๓</p>	
<p style="text-align: center;">กินให้เยอะๆ เอาให้คุ้มเลย!</p>	<p>๒ อพยาบาทวิตก ความตรึงในทางไม่พยาบาท หมายถึง ความนึกคิดของบุคคลผู้หวังให้คนอื่นมีความสุข ไม่คิดถึงความสุขของตนฝ่ายเดียว คิดที่จะแบ่งปันประโยชน์ของตนแก่ผู้อื่น</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 8

<p style="text-align: center;">ติ๊กะ หมวด ๓ อัคคี ๓</p>	
<p style="text-align: center;">กิเลส ที่เปรียบเหมือนไฟ เพราะเผาผลาญจิตใจให้เร่าร้อน</p>	<p>๑ ราศัคคี ไฟ คือ ราคะ หมายถึง ความกำหนัดยินดีหรือความทะยานอยากในอารมณ์ต่างๆ ตามที่ตนปรารถนา ซึ่งมีมาจากความโลภ</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 9

<p style="text-align: center;">ติ๊กะ หมวด ๓ อธิปไตยยะ ๓</p>	
<p>๒ โลกอธิปไตยยะ ความมีโลกเป็นใหญ่ (โลกอธิปไตย) หมายถึง ประชาชนผู้อยู่ในโลก</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 10

<p style="text-align: center;">ติ๊กะ หมวด ๓ ญาณ ๓</p>	<p>ญาณ แปลว่า ความรู้ หรือความหยั่งรู้ หมายถึง ปัญญาหยั่งรู้เหตุและผลอันแจ่มแจ้งตามสภาพความเป็นจริง โดยไม่มีสิ่งใดขัดขวางหรือปิดบังมิให้รู้</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 11

<p style="text-align: center;">ติกะ หมวด ๓ ตัณหา ๓ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา</p>	
<p style="text-align: center;">ตัณหา ๓ ๑ กามตัณหา ตัณหาในกาม หมายถึง ความทะยานอยากได้ในวัตถุกาม หรือ กามคุณ อันได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 12

<p style="text-align: center;">ติกะ หมวด ๓ ปิฎก ๓</p>	
<p style="text-align: center;">๑ อคาริยวินัย วินัยของคฤหัสถ์</p>	<p style="text-align: center;">ศีล ๑๐ ของสามเณร ศีล ๒๒๗ ของพระภิกษุ และ ศีล ๓๑๑ ของพระภิกษุณี</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 13

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 14

๓ วิปากวิญญะ วนคือวิปาก หรือ วงจรวิปาก
ประกอบด้วยวิปากที่เป็นปัจจุบัน
ได้แก่ วิญญาณ นามรูป สฬายตนะผัสสะ เวทนา

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 15

<p>ติ๊กะ หมวด ๓ สิกขา ๓</p>	
<p>๓ อธิปัญญาสิกขา สิกขาคือปัญญายิ่ง</p> <p>หมายถึง ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้อย่างสูง เห็นสภาพของสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง โดยความหมายสูงสุด ได้แก่ วิปัสสนาญาณ คือปัญญาที่กำหนดรู้อาการของไตรลักษณ์</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 16

<p>ติ๊กะ หมวด ๓ สามัญญลักษณะ ๓</p>	
<p>๒ ทุกขตา ความเป็นทุกข์</p> <p>ได้แก่ สังขารทั้งหลายทั้งปวง เป็นสิ่งที่ทนได้ยาก มีความบอบสลาย มีความบีบคั้นอยู่เป็นนิจ</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 17

<p>จตุกกะ หมวด ๔ อปัสเสนธรรม ๔</p>	
	<p>มื่อถือรุ่นนี้ เขาเลิกใช้ กันแล้วนะเพื่อน</p> <p>ฮ่าๆๆ</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 18

<p>จตุกกะ หมวด ๔ อัปมัณฺญา ๔ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา</p>	
	<p>อัปมัณฺญา ๔</p> <p>๑ เมตตา ความรักสนิหสนม</p> <p>หมายถึง ความรักใคร่ที่เว้นจากราคะความกำหนัด</p> <p>เป็นความปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่น สัตว์อื่นมีความสุขความเจริญ</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 19

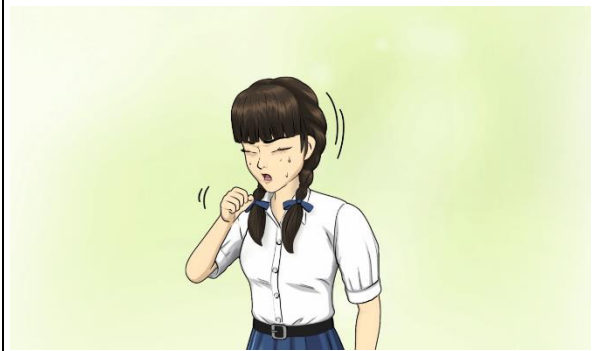
<p style="text-align: center;">จตุกกะ หมวด ๔ อัปมัญญา ๔ ตอนที่ ๒</p>	
	<p style="text-align: center;">คุณธรรมทั้ง ๔ อย่างนี้ ควรเจริญในมนุษย์หรือสัตว์ทั้งหลาย โดยไม่มีประมาณ ไม่จำกัดขอบเขต จนสำเร็จเป็น อัปมัญญา</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 20

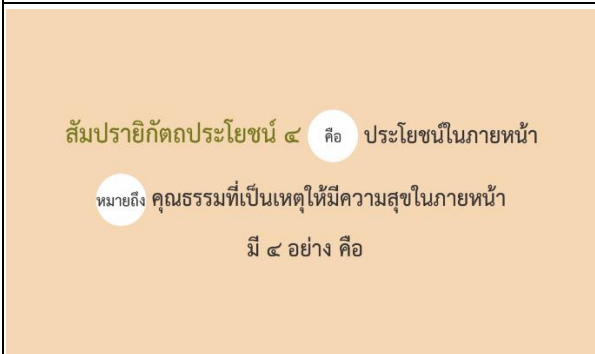
<p style="text-align: center;">จตุกกะ หมวด ๔ พระอริยบุคคล ๔</p>	<p style="text-align: center;">สักกายทิฎฐิ ความเห็นชั้น ๕ ว่าเป็นตัวตน วิจิกิจฉา ความสงสัยในพระรัตนตรัย สีลัพพตปรามาส ถือผิดจากความจริงด้วยอำนาจศีลพรต</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 21

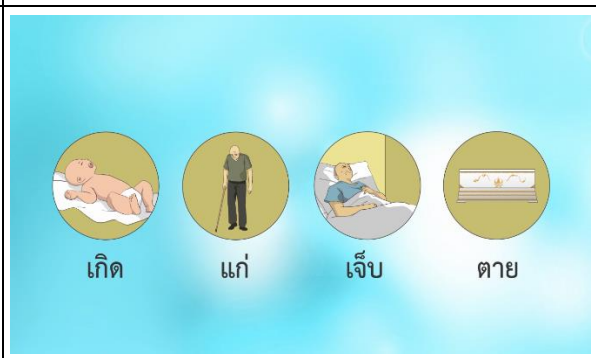
วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 22

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 23

๓ สักคกถา กล่าวถึงสวรรค์
คือ ทรงแสดงสมบัติคือความดีงามอันบุคคลผู้ให้ทานและรักษาศีล

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 24

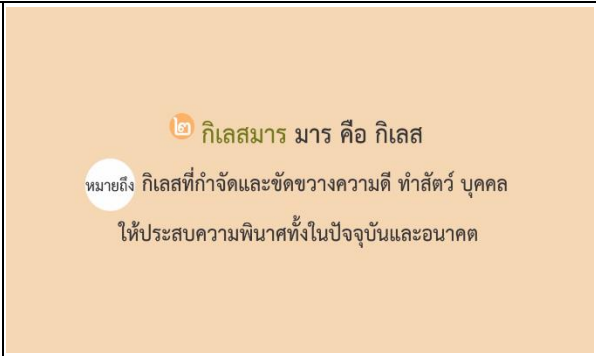

๓ ลากมัจฉริยะ ตระหนี่ลาก
หมายถึง ความหวงแหนทรัพย์สินสมบัติพัสดุสิ่งของต่างๆ
ซึ่งเป็นของตนอย่างเหนียวแน่น

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 25

ปัญจกะ หมวด ๕
มาร ๕

๕ กิเลสมาร มาร คือ กิเลส

หมายถึง กิเลสที่กำจัดและขัดขวางความดี ทำสัตว์ บุคคล
ให้ประสบความพินาศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

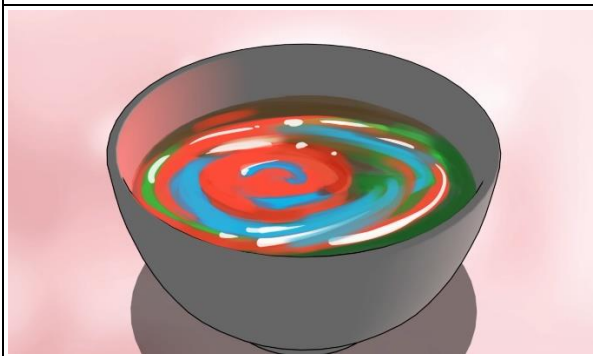
ทำ พุด คิด
ในสิ่งที่ไม่ควร
ในที่สุดก็ตายไปจากความดี

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 26

ปัญจกะ หมวด ๕
นิวรรณ์ ๕

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 27

<p>ปัญหา หมวด ๕ ชั้น ๕</p>	<p>ชั้น ๕ คือ ๑. รูป ๒. เวทนา ๓. สัญญา ๔. สังขาร ๕. วิญญาณ</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 28

<p>ปัญหา หมวด ๕ เวทนา ๕</p>	<p>อุเบกขาเวทนา คงเดิม</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 29

<p>ฉีกะ หมวด ๖ จริต ๖</p>	
	<p>วันณกสิณ ๔ คือ นีกสิณ ปิตกสิณ โลกิตกสิณ โอทาทกสิณ เจริญ พรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 30

<p>ฉีกะ หมวด ๖ ธรรมคุณ ๖</p>	<p>ธรรมคุณ แปลว่า คุณของพระธรรม หมายถึง คำสอนทางพระพุทธศาสนาที่บุคคลประพฤติปฏิบัติดีแล้ว จะได้ผลคือความดี เพราะพระธรรมมีความดีรอบด้าน โดยสมควรแก่การปฏิบัติที่เรียกว่า ธรรมานุธรรมปฏิบัติ</p>

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 31

<p>สังตกะ หมวด ๗ อปริหานิยธรรม ๗ (สำหรับคฤหัสถ์)</p>	<p>อปริหานิยธรรม หมายถึง ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญอย่างเดียวและมีอุปการะมาก สำหรับผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร หมู่ชนในสังคม</p>
<p>คุณวุฒิ</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 32

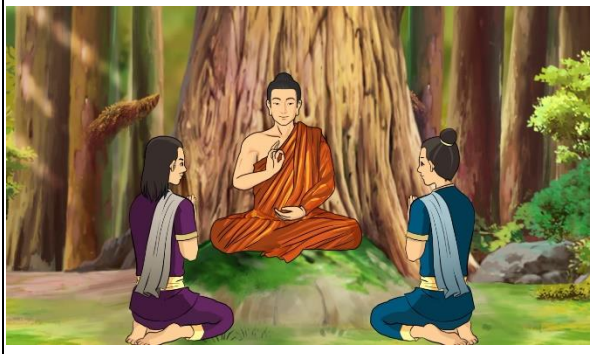
<p>อัฐฐกะ หมวด ๘ มรรคมืองค์ ๘</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 33

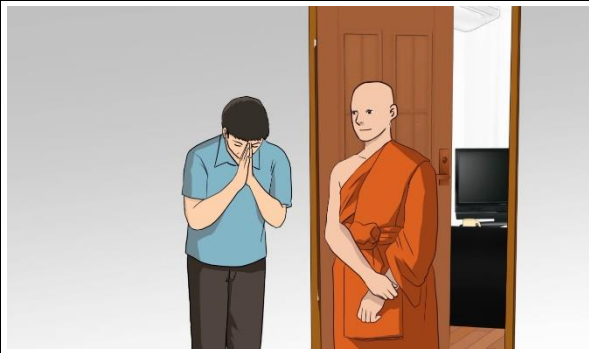

บทว่า สุกโต เสด็จไปดีแล้ว มีความหมาย ๔ ประการ คือ

๑. เสด็จดำเนินตามอริยมรรคมีองค์ ๘ อันเป็นทางพ้นทุกข์
๒. เสด็จไปดีแล้ว เพราะไม่ทรงหวนกลับมาหากิเลสที่ละได้แล้ว
๓. เสด็จไปปลอดภัยดี เพราะเสด็จไปสถานที่ใด ก็ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในสถานทีนั้น
๔. เสด็จไปสู่พระนิพพาน อันเป็นบรมสุข

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 34

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 35

<p>ทศกะ หมวด ๑๐ บารมี ๑๐</p>	

วิชาธรรมชั้นโท
ตอนที่ 36

<p>ทศกะ หมวด ๑๐ บุญกิริยาวัตถุ ๑๐</p>	

วิชาวินัย ชั้นโท 11 คลิป

<p>วิชาวินัยชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 1</p>	
<p>ความหมายของอุโบสถศีล</p>	
 <p style="text-align: center;">สมาทานอุโบสถศีล ๘ ลีลขาบท</p>	 <p style="text-align: center;">อุโบสถในคัมภีร์ พระพุทธศาสนา มี ๒ ประเภท</p>

<p>วิชาวินัยชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 2</p>	
<p>อรรถกถาวิจรูชาดก</p>	
	 <p style="text-align: center;">พระราชา ทั้ง ๔ พระองค์นั้น เสด็จออกจากที่ของตน</p>

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 3

<p>อรรถกถาฎีที่ตัดขาดก</p>	
<p>ทรงเพิ่มพระนามว่า ฎีที่ตัดตะ แปลว่า ตัดตะ ผู้มีปัญญาเพียงดั่งแผ่นดิน</p>	

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 4

<p>อรรถกถามหาชนกขาดก</p>	
<p>๑. ความที่กิริยาทางกายและวาจา มีความเรียบร้อยโดยเว้นจาก การกระทำและคำพูดที่ทำให้ ตนเองและผู้อื่น ได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อน</p>	

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 5

<p>อุโบสถศีลกับศีล ๘</p>	 <p>และที่สำคัญที่สุด คือเป็นการแสดงให้เห็น ประจักษ์ว่า ชาวพุทธที่แท้จริง ต้องมีวันหยุดงานที่เป็นของตนเอง</p>
	<p>(Picture)</p> <p>นิคัณฐอุโบสถ แปลว่า อุโบสถเหมือนพวก นิกธนต์</p>

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 6

<p>อธิบายสิกขาบท ๘</p>	 <p>สัตว์ ดังกล่าวมานี้ใครไม่สามารถจะ ฆ่าให้ตายได้และเมื่อตายแล้ว ก็ไม่ทิ้งซากไว้ในนรกหรือวิมานของตน</p>
<p>ทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า ฆ่า ทั้งสิ้น ส่วนผู้ที่ทำสัตว์ตาย โดยไม่เจตนา</p> 	 <p>สิกขาบท ข้อที่ ๓ อพรหมจริยา เวรมณี</p>

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 7

<p>อธิบายลักษณะท ๘ (ตอนที่ ๒)</p>	<p>เวลาวิกาลในลักษณะนี้ หมายถึง เวลาวิกาล ในพระวินัย</p>
	<p>มีความเอ็นดูเกื้อกูล อนุเคราะห์สรรพสัตว์ ตลอดชีวิตของท่าน</p>

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 8

<p>อุโบสถศีลในพระสูตรและอรรถกถา</p>	<p>วันอุโบสถ กล่าวตาม พระบาลี</p>
<p>หม้อสุร จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น</p> 	<p>๓. ปฏิภาครอุโบสถ ได้แก่ อุโบสถศีลที่สมทาน ด้วยการรับและการส่งวันอุโบสถ ๘ วัน ใน ๑ เดือน</p>

วิชาวินัยชั้นโท ตอนที่ 9	
ระเบียบพิธีสมათานอุโบสถศีล	
คำบูชาพระรัตนตรัย อิมินา สกกาเรน พุทฺธํ อภิพูชยามิ อิมินา สกกาเรน ธมฺมํ อภิพูชยามิ อิมินา สกกาเรน สงฺฆํ อภิพูชยามิ	<p style="text-align: right;"> ผู้เป็นหัวหน้า พึงคุกเข่าประนมมือ กล่าวคำประกาศอุโบสถ </p>

วิชาวินัยชั้นโท ตอนที่ 10	
ระเบียบพิธีสมათานอุโบสถศีล (ตอนที่ ๒)	
คำอาราธนาอุโบสถศีล มยํ ภนฺเต ติสฺรณฺเนน สห อฏฺฐจกฺสมนฺนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม	

วิชาวินัยชั้นโท
ตอนที่ 11

หลักการใช้คำว่า มิ หรือ มะ

เป็นการกระทำเฉพาะตน

เป็นการกระทำร่วมกัน

วิชาศาสนพิธี ชั้นโท 17 คลิป

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 1

	<p>วิธี ระเบียบ แบบแผน หรือแบบอย่างที่ใช้ปฏิบัติ</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 2

<p>บทที่ ๑</p> <p>พิธีบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา</p>	
<p>พระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกัน มีวันสำคัญที่กำหนดขึ้น</p>	<p>พิธีเข้าพรรษา จึงเป็นข้อปฏิบัติ ของพระสงฆ์โดยตรง</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 3

ตลอดระยะเวลา ๓ เดือน ช่วงฤดูฝน คือ ตั้งแต่ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

ไม่จาริกไปค้างแรม ในสถานที่อื่น เว้นมีเหตุจำเป็น

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 4

ประโยชน์ ของวันออกพรรษา

๑. ภิกษุสงฆ์ได้ทำ ปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อน สหธรรมมิกว่ากล่าว

วันเพ็ญเดือน ๑๑

วันเทโวโรหณะ

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 5

วันธรรมสวนะ
แปลว่า วันฟังธรรม

วันธรรมสวนะ
มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล
ในคัมภีร์วินัยปิฎก
ตอนว่าด้วยอุโบสถขันธกะ

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 6

การเจริญหรือการสวดพระพุทธรูป
มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล
เพื่อป้องกันอันตราย
และให้เกิดความสุขสวัสดิ
แก่ผู้ประกอบพิธี

“ขออำนาจพระปริตร จงคุ้มครองปกป้องรักษาทุกเมื่อ
มีจิตเป็นสมาธิแน่วแน่
ย่อมทำให้พระปริตรมีพลังและอำนาจยิ่งขึ้น
ดังเช่นการสวดพระปริตรในสมัยพุทธกาล”

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 7

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 8

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 9

<p>บทที่ ๓ พิธีสวดพระพุทธรณ์</p>	<p>พิธีสวดพระพุทธรณ์ เป็นวิธีการบำเพ็ญกุศล ปรารถนาคือ เช่น บูพการี คนเคารพนับถือ คนมีพระคุณ</p>
<p>การสวดพระอภิธรรม การทำบุญ ๗ วัน ๕๐ วัน ๑๐๐ วัน</p>	<p>บทธรรมที่ใช้สวด ส่วนมากใช้ พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑. พระสังคมิ ๒. พระวิงศ์ ๓. พระธาตุกถา ๔. พระบุคคลบัญญัติ

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 10

	<p>การสวดมาติกาในพิธีบำเพ็ญพระกุศลศพ พระบรมวงศ์ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป เรียกว่า สดับปกรณ์</p>
<p>ในเมืองนิยม ๑๐ รูป เหมือนพิธีหลวง การสวดมาติกา ตามธรรมเนียมโบราณ</p>	<p>งานศพได้รับ พระบรมราชานุเคราะห์ พระสงฆ์ต้องใช้พัดยศ และ ในเวลาอนุโมทนา</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 11

<p style="text-align: center;">บทที่ ๔ เทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา</p>	
<p>คนไทยเป็นผู้มี ความกตัญญู ต่อสิ่งให้ประโยชน์ตน แม้เป็นสิ่งไม่มีชีวิตก็ตาม</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid white; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>เพื่อเป็นอนุสาวรีย์ สำหรับบูชาสักการะ ในกาลต่อไป</p> </div> <div style="border: 1px solid white; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>พระพุทธเจ้า ทรงประทานให้ ตามความประสงค์</p> </div> </div>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 12

<p style="text-align: center;">พิธีถวายผ้าป่า</p>	<p>แรกตรัสรู้ พระพุทธเจ้ายังมีได้ ทรงอนุญาต ให้พระภิกษุ รับถวายจีวรจากชาวบ้าน</p>
<p>ไม่จำกัดกาลเหมือน พิธีถวายผ้ากฐิน เดิมการทอดผ้าป่า</p>	<p>ทำสังฆทาน ให้พระสงฆ์ผู้มีผู้นำ ผ้าป่ามาถวาย</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 13

<p>พิธีถวายผ้ากฐิน</p>	<p>เรียกว่า กฐินกาล ทำก่อนหรือหลังจากนี้ไม่ได้ และวัดหนึ่ง ๆ ในปีหนึ่งรับกฐิน</p>
<p>คือ กรอบไม้สำหรับ ขึงผ้าให้พระภิกษุ ตัดเย็บจีวร ได้สะดวกขึ้น</p>	<p>ตอนว่าด้วย กฐินชั้นธกะ กล่าวมูลเหตุ การทอดกฐิน ไว้ว่า</p> <p>สมัยหนึ่ง พระภิกษุ ชาวเมืองปาฐา ๓๐ รูป</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 14

<p>ประเภทของกฐินในประเทศไทย</p>	
<p>การทอดกฐิน จึงหมายถึง การนำผ้ากฐินไปวางต่อหน้า พระภิกษุสงฆ์จำนวนอย่างน้อย ๕ รูป</p>	<p>ประธานหรือเจ้าภาพ จุดธูปเทียนบูชา พระรัตนตรัย</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 15

<p>ประเพณีการบวชทางพระพุทธศาสนา</p>	<p>การบรรพชา เป็นสามเณร มีมาแต่สมัยพุทธกาล</p>
<p>ตามวัฒนธรรม ประเพณีของสังคมในยุคนี้</p>	<p>ปริยัติและปฏิบัติ มีพระภิกษุเป็นผู้สอน เป็นการนำเด็ก เข้าพระศาสนาตั้งแต่ เยาว์วัย</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท
ตอนที่ 16

	<p>การเตรียมบรรพชาสามเณร กุลบุตรปรารถนาจะบวชเป็นสามเณร ในเบื้องต้นควรให้บิดามารดา</p>
<p>กรณีทางวัดจัด พิธีบรรพชาหมู่ เช่น</p> <p style="background-color: #003366; color: white; border-radius: 50%; padding: 10px; display: inline-block;">การบรรพชาสามเณร ภาคฤดูร้อน</p>	<p>กลับเข้ามาหาพระอุปัชฌาย์ นั่งคุกเข่าประนมมือ เปล่งวาจาขอสรณคมน์ และ ศีล ๑๐</p>

วิชาศาสนพิธีชั้นโท ตอนที่ 17	
พิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุ	ได้รับอนุญาต จากบิดามารดา มีอัฐบริวารครบ
เพื่อฝึกท่อง ขานนาค นอกจากนี้ ยังต้องท่อง บทสวดมนต์อื่นๆ 	ผู้บวชต้องท่องขานนาคจนจำได้ และ กล่าว คำขอบรรพชาอุปสมบท ให้ถูกต้องชัดเจนด้วยตนเอง

วิชาอนุพุทธประวัติ ชั้นโท 39 คลิป

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 1

พระอัญญาโกณฑัญญะ

เป็น ๑ ในจำนวนพรหมณ์ ๘ คน
ที่ได้ทำนายเจ้าชายสิทธัตถะว่า

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 2

พระอัญญาโกณฑัญญะ
ตอนที่ ๒

“เธอจงเป็นภิกษุมหาเถิด
ธรรมอันเรากล่าวไว้ดีแล้ว เธอจงประพฤติพรหมจรรย์
เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบเถิด”

เป็นกำลังสำคัญรูปหนึ่ง
ในการช่วยประกาศพระศาสนา

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 3

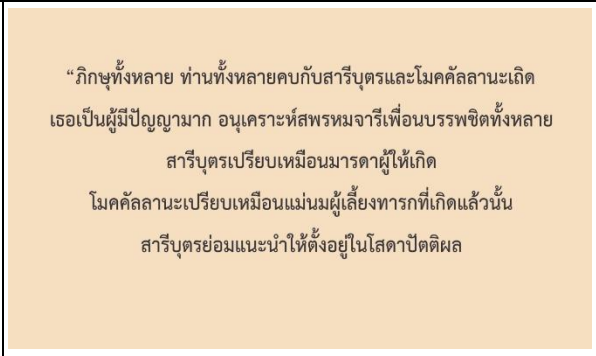

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 4

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 5

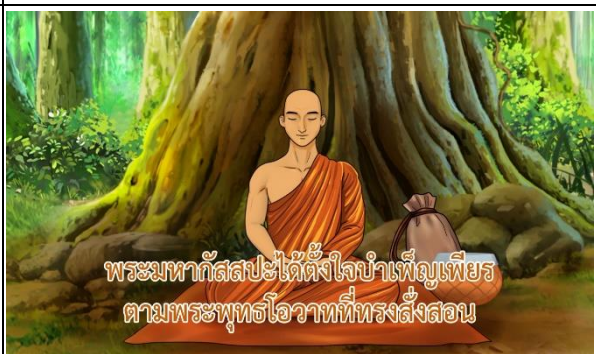
วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 6

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 7

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 8

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 9

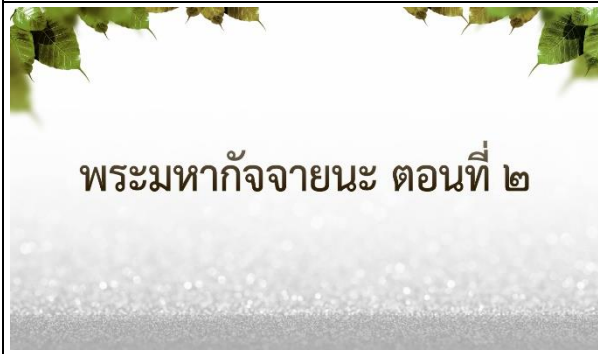
<p>พระมหากัสสปะ ตอนที่ ๒</p>	<p>พระพุทธองค์ตรัสว่า กัสสปะ ผ้าสังฆาฏิของเธอนุ่มดี</p>
<p>ระลึกถึงพระพุทธเจ้า จึงเดินทางมาสู่เมืองกุสินารากับบริวาร</p>	<p>และให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ จึงไม่ดูใจเรา ตั้งแต่ที่นี่ไป เราหันแล้วจากผู้บังคับบัญชา</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 10

<p>พระมหากัจจายนะ</p>	<p>ธรรมที่ทรงแสดงนั้น เป็นธรรมอันแท้จริง ให้สำเร็จประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติตาม</p>
<p>ครั้นทรงอนุญาติแล้ว ออกจากกรุงอุชเชนีพร้อมด้วยบริวาร ๗ คน</p>	<p>พระพุทธเจ้ารับสั่งว่า</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 11

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 12

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 13

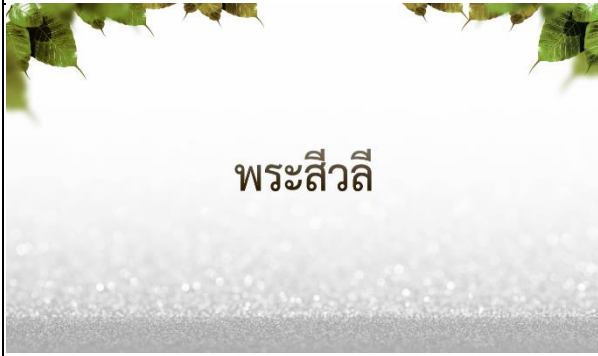
<p>พระอานนท์ ตอนที่ ๒</p>	<p>หวังจะให้ทำอันตรายนั่นแทน</p>
<p>พระอานนท์คิดว่าตน ยังเป็นเพียงพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน</p>	<p>จำนวน ๕๐๐ องค์ เพื่อทำปฐมสังคายนา</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 14

<p>พระอุบาลี</p>	<p>ตามคำพูดอาราธนาของพระกาฬทายีเดระ ศากยกุมารเหล่านั้นเสด็จออกผนวช</p>
<p>พระอุบาลีนั้นรับพระดำรัสของพระพุทธเจ้าแล้ว กระทำวิปัสสนากรรมฐานไม่นาน</p>	<p>จึงมีความชำนาญด้านพระวินัย ได้วินิจฉัยเรื่องภารุกัจฉะ</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 15

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 16

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 17

<p>พระราहुล</p>	 <p>พระราชบิดา ของพระเจ้าสุทโธทนะ ผู้ครองกรุงกบิลพัสดุ์</p>
 <p>พระนางได้ส่งพระราहुลกุมาร ผู้เป็นพระโอรสออกมาให้ทูลขอราชสมบัติ</p>	 <p>พระพุทธเจ้าจึงตรัสสั่งพระสารีบุตรว่า จงบวชให้ราहुลเถิด</p>

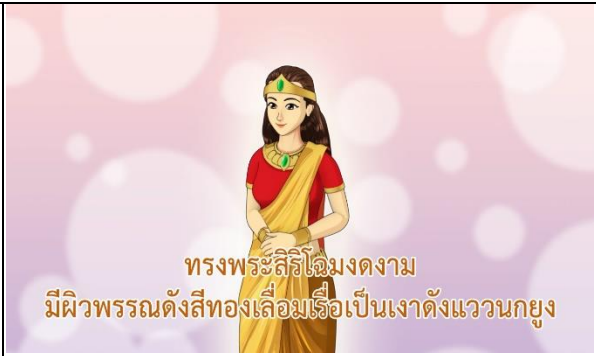
วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 18

<p>พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี</p>	 <p>เป็นพระธิดาของพระเจ้าอัญชนะ กับพระนางยโสธรา ในกรุงเทวทหะ</p>
 <p>ได้แสดงธรรมโปรดพระเจ้าสุทโธทนะพุทธบิดา ในระหว่างถนน</p>	 <p>ทรงแสดงธรรมโปรดพระพุทธบิดา และพระนางมหาปชาบดี</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 19

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 20

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 21

ฝ่ายเศรษฐีผู้บิดาของนางรู้สึกลำบากใจ
เพราะไม่สามารถที่จะรักษาน้ำใจของคนทั้งหมดได้
จึงหาทางออกด้วยการขอให้นางออกบวช
นางจึงรับคำของบิดาด้วยความปิติยินดียิ่ง

“ภิกษุทั้งหลาย
พระชีนาสพทั้งหลาย ไม่ยินดีในกามสุข
ไม่เสพกามเหมือนหยาดน้ำที่ตกลงบนใบบัว
ไม่ติดอยู่ ย่อมกลิ้งตกลงไป และเหมือนเมล็ดพันธุ์ฝักกาด
ไม่ตั้งอยู่บนปลายเหล็กแหลม ฉะนั้นใด
ขึ้นชื่อว่ากามก็ย่อมไม่ซึมซาบ
ไม่ติดอยู่ในจิตของพระชีนาสพ ฉะนั้น”

ต่อมาพระพุทธเจ้า
ทรงพิจารณาเห็นภัยอันจะเกิดแก่สตรีผู้เข้ามาบวช
พักอาศัยอยู่ในป่า
อาจถูกคนพาลเบียดเบียนประทุษร้าย
ทำอันตรายต่อพรหมจรรย์ได้
จึงรับสั่งให้เชิญพระเจ้าปเสนทิโกศลมาเฝ้า

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 22

พระปฎาจาราเถรี
เป็นธิดาของเศรษฐีชาวเมืองสาวัตถี
เป็นหญิงมีความงามมาก
บิดามารดาทะนุถนอมห่วงใยให้อยู่บนปราสาทชั้น ๗
เพื่อป้องกันการคบหากับชายหนุ่ม

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 23พระปฎาจารย์เถรี
ตอนที่ ๒

“น้องหญิงเมื่อคืนนี้เกิดลมพายุและฝนตกอย่างหนัก
เศรษฐีสองสามีภรรยาและลูกชายอีกคนหนึ่ง
ถูกปราสาทพังทับตายทั้งครอบครัว
เห็นควันไฟไหม้ไหม
ชาวบ้านกำลังเผาพ่อแม่และลูกบนเชิงตะกอนเดียวกัน”

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 24

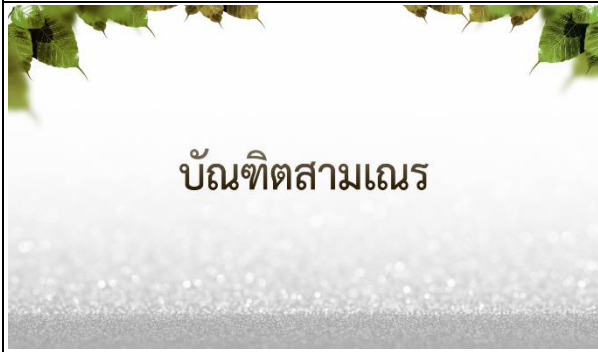
พระกีสาคโคตรมีเถรี

พระกีสาคโคตรมีเถรี
เป็นธิดาของตระกูลเก่าแก่ในกรุงสาวัตถี
บิดามารดาตั้งชื่อว่า โคตรมี
แต่คนทั่วไปเรียกว่า กีสาคโคตรมี
เพราะมีรูปร่างผอม

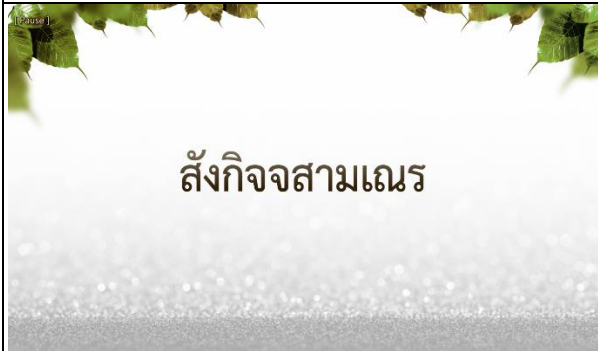
วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 25

เช้าวันที่ ๘ ไปบิณฑบาตกับพระอุปัชฌาย์
ในระหว่างทางเห็นลำเหมือง
จึงถามพระอุปัชฌาย์ว่า “ลำเหมืองเขามีไว้ทำอะไร”
ได้รับคำตอบว่า “มีไว้สำหรับไขน้ำเข้านาข้าว”
ถามอีกว่า “น้ำมีจิตไหม”

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 26

สัปเหร่อใช้หลาวเหล็กแทงส่วนท้องที่ไฟไหม้ไหม้ขึ้น
ใช้ถ่านเพลิงกลบ
ปลายหลาวเหล็กกระทบหางตาของทารกนั้นพอดี
ไฟได้ไหม้ส่วนที่เหลือนั้นจนหมดสิ้น
เว้นเฉพาะทารกเท่านั้นที่รอดชีวิตอยู่ได้อย่างปาฏิหาริย์
เหมือนกับนอนอยู่ในกลีบบัว

หมอท่านายไว้ ๒ ด้านคือ
ถ้าเด็กอยู่ครองเรือน
พวกเครือญาติ ๗ ชั่วโคตรจะไม่ยากจน
ถ้าออกบวชจะมีพระ ๕๐๐ รูป เป็นบริวารแวดล้อม
พวกญาติจึงตั้งชื่อให้ว่าสังกัจจะ
เพราะหางตาเป็นแผลเนื่องจากถูกหลาวเหล็ก

พระพุทธองค์เห็นภัยอย่างหนึ่งจะเกิดแก่ภิกษุเหล่านี้
มีเพียงสังกัจจสามเณรเท่านั้น
ที่จะเป็นที่พึ่งของภิกษุเหล่านี้ได้
จึงรับสั่งให้ไปลาพระสารีบุตรก่อน

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท	
ตอนที่ 27	
<p>สังกัจจสามเณร ตอนที่ ๒</p>	<p>เขาได้พาพวกโจรไปที่พักสงฆ์แล้วตีระฆัง ภิกษุทั้งหลายได้ยินเสียงระฆัง เข้าใจว่ามีภิกษุอาพาธ จึงมารวมกันที่ศาลา หัวหน้าโจรประกาศให้ทราบว่าจะ ต้องการภิกษุ ๑ รูป เพื่อไปทำพิธีกรรม</p>
<p>สังกัจจสามเณรจึงขออาสาไปเอง ภิกษุทั้งหลายไม่ยอม เพราะสามเณรเป็นศิษย์ของพระสารีบุตร เกรงจะถูกตีเตือน สามเณรได้เรียนให้ทราบว่าพระพุทธเจ้า และพระอัครมุนีสงฆ์สรงตนมากก็เพื่อแก้ปัญหานี้</p>	<p>“สามเณร คนเป็นพินเห็นพวกผมแล้วต้องตัวสั้นวิ่งหนีไป แต่สำหรับท่านแล้ว แม้เพียงความสะดุ้งแห่งจิตก็มีได้มีเลย หน้าตาก็ผุดผ่องแจ่มใส ทำไมท่านจึงไม่ร้องขอชีวิตเล่า”</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท	
ตอนที่ 28	
<p>สุขสามเณร</p>	<p>สุขสามเณร เกิดในตระกูลอุปัฏฐากของพระสารีบุตรเถระ ในเมืองสาวัตถี</p>
<p>พระเถระถามว่า “เด็กชื่ออะไร” นางกราบเรียนว่า “ท่านผู้เจริญ ตั้งแต่ลูกชายของดิฉันถือปฏิสนธิมา ขึ้นชื่อว่าความทุกข์ ไม่เคยเกิดแก่ใครๆในเรือนนี้ ฉะนั้น คำว่า สุขกุมาร นั้นแล ควรเป็นชื่อของเด็กนั้น</p>	<p>เมื่อสุขกุมารอายุได้ ๗ ขวบ ได้พบกับแม่ว่า “ผมอยากบวชอยู่กับพระเถระ” นางตอบว่า “ได้เลยลูก พ่อแม่จะไม่ขัดความตั้งใจของเจ้า” แล้วนิมนต์พระเถระมาฉันทนกราบเรียนว่า ลูกชายของดิฉันอยากบวช</p>

<p>วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 29</p>	
<p>วนวาสีตีสสามเณร</p>	<p>ตอนที่มารดาของท่านตั้งครรภ์ได้ไม่นาน เกิดอาการแพ้ท้อง คิดจะฉวยข้าวปายาสปรุงด้วยน้ำนมบริสุทธ์ แก่พระสารีบุตรเถระพร้อมภิกษุ ๕๐๐ รูป นุ่งผ้ากาสาพัตร์ ถือชั้นทองคำ</p>
<p>นั่งทำอาสนะพระสงฆ์ บริโภคอาหารที่เหลือจากภิกษุ ท่านว่าอาการแพ้ท้องนี้ เป็นบुरพนิมิตแห่งการบรรพชา ในพระพุทธศาสนาของบุตรในครรภ์</p>	<p>พระเถระนี้เป็นบูรพาจารย์ของเรา เราได้สมบัตินี้เพราะอาศัยพระเถระ เราควรถวายอะไรสักอย่างหนึ่งแก่พระเถระ</p>

<p>วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 30</p>	
<p>วนวาสีตีสสามเณร ตอนที่ ๒</p>	<p>ท่านทูลขอให้พระพุทธเจ้าตรัสสอนกัมมฏฐาน โดยลำดับจนถึงอรหัตผล กราบลาพระอุปัชฌายะแล้ว ถือบาตรและจีวรออกไปจากวิหาร คิดว่า ถ้าเราอยู่ในที่ไกลไซ้ พวกญาติจะไปมาหาสู่ได้ จึงไปอยู่ในที่ห่างไกลประมาณ ๑๒๐ โยชน์</p>
<p>“อุบาสก ในป่านี้มีที่อยู่ของภิกษุบ้างไหม” อุบาสกตอบว่า “มี ขอรับ” สามเณรกล่าวว่า “ถ้าอย่างนั้น ขอท่านช่วยบอกทางให้ด้วย”</p>	<p>ภายในอายุ ๗ ปี สามเณรมีชื่อเรียก ๔ ชื่อตามลำดับ คือ ตีสสะ ๑ ปิตนพาททากตีสสะ ๑ กัมพลทากตีสสะ ๑ วนวาสีตีสสะ ๑</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท	
ตอนที่ 31	
 <p style="text-align: center;">สุมนสามเณร</p>	<p>สุมนสามเณร แต่เดิมท่านชื่อ จูฬสมณะ เป็นบุตรคนสุดท้ายของอุบาสกชื่อมหามุณฑะ ในมณฑลทมิฬ พระอนุรุธเถระท่านเป็นคนที่เล็งเห็นอุปนิสัย ของจูฬสมณะว่าบวชได้</p>
<p>เมื่อใกล้เข้าพรรษา พระอนุรุธเถระจึงเหาะไปลงที่ ประตูบ้านของมหามุณฑอุบาสก เขาเห็นพระเถระครองจีวรในเวลาบิณฑบาต จึงกล่าวกับมหาสมณะผู้บุตรว่า</p>	<p>มหาสมณะได้ไปปรับบาตรพระเถระทำตามคำสั่งพ่อแล้ว อุบาสกถวายภัตตาหารแก่พระเถระแล้ว นิมนต์ให้อยู่จำพรรษา พระเถระรับนิมนต์แล้ว อุบาสกปฏิบัติพระเถระตลอดไตรมาสเหมือนปฏิบัติอยู่วันเดียว ในวันออกพรรษาได้นำไตรจีวรและเภสัชทั้ง ๕ มาถวาย</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท	
ตอนที่ 32	
 <p style="text-align: center;">อนาถบิณฑิกเศรษฐี</p>	<p>ท่านมีนามเดิมว่าสุทัตตะ เป็นบุตรของสุมนเศรษฐี ในเมืองสาวัตถี มีทรัพย์สมบัติมาก มีจิตเมตตาชอบทำบุญให้ทานแก่คนยากจนอนาถา คนทั้งหลายจึงเรียกท่านว่า อนาถบิณฑิกะ หมายถึง ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถา</p>
<p>ต่อมาเศรษฐีทั้งสองยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากขึ้น เพราะต่างฝ่ายต่างได้น้องสาวของกันและกันมาเป็นภรรยา ดังนั้น เมื่อท่านอนาถบิณฑิกะนำสินค้าไปขายยังเมืองราชคฤห์ จึงได้ไปพักอาศัยที่บ้านของราชคหเศรษฐีเป็นประจำ</p>	<p>แม้ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ก็เกิดความสงสัยขึ้นเช่นกัน จึงคิดอยู่ในใจว่า ราชคหเศรษฐี คงจะมีงานบุญชายัญหรือไมก็ คงจะกราบทูลเชิญพระเจ้าพิมพิสาร เสด็จมายังเรือนของตนในวันพรุ่งนี้</p>

<p>วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 33</p>	
<p>อนาถบิณฑิกเศรษฐี</p> <p>ตอนที่ ๒</p>	<p>ถวายอาหารบิณฑบาตอันประณีต แก่พระพุทธเจ้าพร้อมพระภิกษุสงฆ์ เมื่อการฉลองพระอารามเสร็จจึงลดลง ได้กราบอาราธนาภิกษุจำนวน ๒,๐๐๐ รูป ไปฉันภัตตาหารที่บ้านของตนทุกวัน</p>
<p>แม้ท่านจะตักอับถึงเพียงนี้ ก็ยังคงถวายภัตตาหารแก่ภิกษุวันละ ๕๐๐ รูป แต่ภัตตาหารนั้นลดลงทั้งปริมาณและคุณภาพ จนที่สุดเหลือเพียงปลายข้าว กับน้ำผักตอง ถึงกระนั้นเศรษฐีก็ยังไม่หยุดการทำบุญให้ท่าน</p>	<p>“ท่านยังให้ทานอยู่หรือ” เมื่อเขากราบทูลว่า “ยังให้อยู่ พระเจ้าข้า</p>

<p>วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท</p> <p>ตอนที่ 34</p>	
<p>จิตตคฤหบดี</p>	<p>บิดามารดา จึงตั้งชื่อให้ว่า จิตตกุมาร เพราะทำพระนครให้งดงามด้วยดอกไม้ ๕ สี</p>
<p>พระมหานามเถระ ได้จาริกไปถึงนครมัจฉิกาสนธิ์ จิตตคฤหบดีเส้อมใสในอริยาบถของท่าน จึงรับบาตรนำมายังเรือน ถวายอาหารบิณฑบาต ได้นำพระเถระที่ฉันเสร็จแล้วไปยังสวนชื่ออัมพาดการาม</p>	<p>สร้างที่อยู่ถวาย ณ ที่นั้น นิมนต์ให้ท่านอยู่รับบิณฑบาตในเรือนตนเป็นนิตย์ พระเถระเห็นอุปนิสัยของจิตตคฤหบดี จึงแสดง สหายตนวิงศ์ให้ฟัง ไม่ช้าเขาก็บรรลุพระอนาคามีผล</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท	
ตอนที่ 35	
 <p style="text-align: center;">จิตตคฤหบดี ตอนที่ ๒</p>	<p>งา ข้าวสาร เนยใส น้ำอ้อย และฝ้านุ่มหอม แล้วให้แจ้งแก่หมู่ภิกษุว่า พระผู้เป็นเจ้ารูปใดประสงค์จะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า นิมนต์ไปเฝ้าพร้อมข้าพเจ้า ท่านจักไม่ลำบากด้วยบิณฑบาตเป็นต้น</p>
<p>พระอานนทเถระทูลถามว่า จิตตคฤหบดีมาถวายบังคมพระองค์ จักมีปาฏิหาริย์อะไรพระเจ้าข้า พระพุทธเจ้าตรัสว่า ขณะจิตตคฤหบดีไหว้เรา ฝนดอกไม้ทิพย์ ๕ สี จะตกลงมาสูงถึงเข้าในบริเวณ ๘ กิรีส (๘ กิรีส ประมาณ ๕๐๐ เมตร)</p>	<p>ครั้นเข้าไปในพระรัศมีของพระพุทธเจ้า จับที่ข้อพระบาท แล้วถวายบังคม ในขณะนั้นฝนดอกไม้ทิพย์ได้ตกลงมา มหาชนเปล่งเสียงสาธุการขึ้นพร้อมกัน พระพุทธเจ้าได้ตรัสสหายตนวิภังค์โปรดคนเหล่านั้น</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท	
ตอนที่ 36	
 <p style="text-align: center;">ธัมมิกอุบาสก</p>	<p>หัวหน้าอุบาสกชื่อว่า ธัมมิกะ มีบุตร ๗ คน ธิดา ๗ คน แต่ละคนรับเป็นเจ้าภาพ ถวายสลากยาคุ สลากภัต ปักขิกภัต สังฆภัต อุโปสถิกภัต อาคันตุกภัต และวัสสาวาสิกภัต ได้ชื่อว่าเป็นอนุชาตบุตร ทำความดีเจริญรอยตามบิดาด้วยกันทั้งหมด</p>
<p>พระศาสดาทรงส่งภิกษุทั้งหลายไปตามที่เขาทูลขอ ภิกษุเหล่านั้นไปแล้ว นั่งบนอาสนะที่จัดไว้รอบเตียงนอน ธัมมิกอุบาสกกล่าวว่า</p>	<p>“พระคุณเจ้าผู้เจริญ กระผมเป็นผู้ทุพพลภาพ ยากเหลือเกินที่จะได้พบเห็นพระคุณเจ้า ขอพระคุณทั้งหลาย โปรดสาธยายพระสูตรสักสูตรหนึ่งให้กระผมฟังเถิด”</p>

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 37

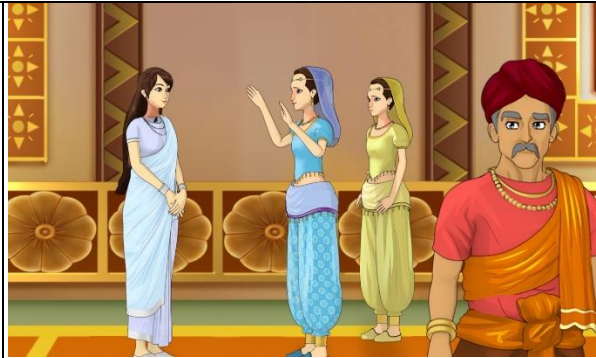
นางวิสาข่า เกิดในตระกูลเศรษฐี
ในเมืองภัททิยะ แคว้นอังคะ
บิดาชื่อว่า รัตนชัย มารดาชื่อว่า สุมณาเทวี
และปู่ชื่อ เมณฑกเศรษฐี ขณะที่เธอมีอายุ ๗ ขวบ
เป็นที่รักของเมณฑกจะเป็นปู่ยิ่งนัก

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 38

วิชาอนุพุทธประวัติชั้นโท
ตอนที่ 39

รายงานฉบับย่อสำหรับตีพิมพ์วารสารของสำนักงาน กสทช

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning)

สำหรับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงเป็นศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ซึ่งในปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีเครือข่ายได้เข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกและเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมของตนเองได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยขยายโอกาสในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและแบ่งปันแหล่ง ความรู้ (Learning Resources) ให้กับผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning) โดยเพิ่มการนำเสนอสื่อในเทคโนโลยีสื่อผสม (Multimedia) ให้สามารถเข้าถึงความองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้นการอ่านเอกสารที่มีอยู่เดิม

ซึ่งการนำเสนอเทคโนโลยีสื่อผสม (Multimedia) มีไฟล์ขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีระบบที่สนับสนุนส่วนของการเผยแพร่ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงได้มีการพัฒนาในส่วนของระบบวีดีโอสตรีมมิ่งในการเผยแพร่สื่อวีดีโอให้สามารถรองรับการเข้าถึงที่มีจำนวนมาก และการเข้าชมสื่อได้อย่างไม่ต่อเนื่องตามขีดความสามารถของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้งานใช้อยู่ได้

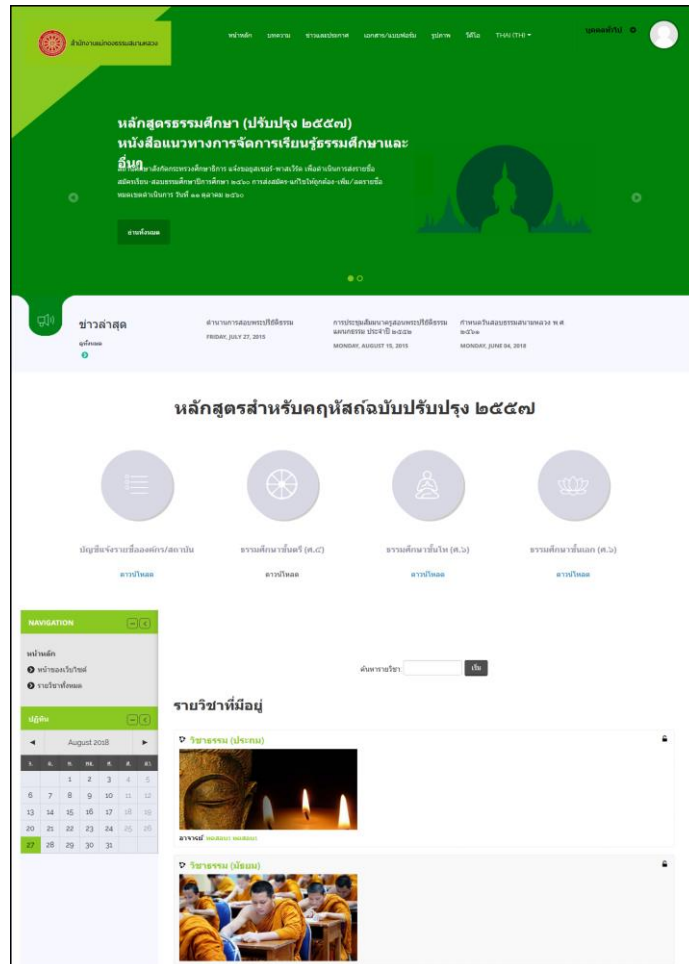
ประโยชน์ของระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E - Learning)

1. สามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยใช้ผ่าน Web Browser จากที่ใดก็ได้
2. ประหยัดเวลา และค่าเดินทาง
3. แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนหรือผู้ชำนาญการในสาขาวิชาเฉพาะทางนั้นๆ
4. ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ง่าย สามารถเข้าถึง Server ได้จากที่ใดก็ได้

โดยมีเป้าหมายโครงการของระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) โดยต้องรองรับผู้ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 4,000,000 User อย่างน้อย และมีความสามารถในการจัดการบริหารระบบดังนี้

- ระบบจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน (Course Management) ใช้สำหรับจัดการหลักสูตรรายวิชา พร้อมสื่อการเรียนนรรธรมศึกษาจำนวน 200 ตอน
- รองรับการเชื่อมต่อกับระบบวีดีโอสตรีมมิ่งในการเผยแพร่สื่อวีดีโอ
- ระบบจัดการแบบทดสอบ, จัดการคลังข้อสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้
- สามารถออกไปประกาศนียบัตรให้กับผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดได้
- สามารถเรียกดูประวัติการเข้าเรียนของผู้เรียนได้ และออกรายงานได้

ผู้เรียนและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าสู่เว็บไซต์ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้ โดยเข้าผ่านเว็บเบราว์เซอร์ต่าง ๆ เช่น Microsoft Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome เป็นต้น จากนั้นกรอกลิงค์ URL ของระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายสารสนเทศ (E-Learning) : <http://www.dhammastudy.net/>

รูปภาพแสดงหน้าจอเว็บไซต์หลัก

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน

